

༡། །མ་རྒྱུ་བརྒྱུ་ཏེ་མི་ཡམ་འཇམ་དབུངས་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་རྒྱལ་རྒྱལ་མཆོའི་བཀའ་འཁུམ་མཆོན་བཟང་གུངས་ལྷན་ལས། །ཀྱི་པོད་དུག་པ། ཆོད་མ་རྒྱལ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གསལ་པོར་བཤད་
པ་ལེགས་བཤད་རྒྱུར་བའི་གཏེར། ཆོད་མ་ཀུན་བདུས་པའི་མཆོན་འགྲེལ་རིགས་ལམ་རབ་གསལ་བཅས་སོ། ། མདོ་ལྷགས་ཆོས་རྒྱལ་ཆོད་ལ་མ་ཆོར་བ། །མཐས་གིང་གྲུབ་བརྟེན་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་ཕྱོགས། །
ཐུབ་བརྟེན་སྒྲིང་པོ་གསལ་ལྷགས་སྒྲ་འགྲུར་བའི། །བརྟེན་པ་འཕེལ་རྒྱས་འཇམ་གྱིང་ཐུབ་གྲུར་ཅིག །

༡༥༥༥ དག་རིགས་པ་རྒྱ་མཚན་པ། རྒྱུ་ལས་པ་མཆོག་རྒྱན་ལམ་པ་ཡོད་དུངས།

༡༥༥༥༥ བླ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་འཇམ་དཔལ་རྩོམ་པོ་ལ་ཕུག་འཆལ་ལོ། །དད་པའི་འདབ་སྒྲིང་བཞུང་པའི་གི་སར་ལ། །གུས་པས་རྟག་ཏུ་ལེགས་
མཆོད་ཆོས་ཀྱི་རྩོམ་། །གཞོན་ནུ་སྒྲུབ་པའི་ཉི་མ་གང་དེ་ཡིས། །འགོ་འདིར་མ་ཁའ་བྱུང་བྱོ་གོས་སྒྲུང་བ་སྒྲུབ། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བ་མཆོག་དང་རྒྱལ་བའི་སྤྱུང་། །མ་པམ་འཇམ་
དུངས་གསང་བདག་ཀུན་ཏུ་བཟང་། །ཕྱོགས་གྲུང་ཆོས་གུགས་ཞི་འཆོ་ཡབ་སྤྱུང་སྤྱུངས། །བརྒྱད་པའི་བླ་མ་རྣམས་ལ་མགོས་ཕུག་འཆལ། །ཆོད་མར་གྱུར་པ་རྒྱལ་དང་
རྒྱལ་བའི་གསུང་། །དངས་སྒྲིབས་ཆོད་མའི་ལམ་ནས་གསལ་བྱེད་པ། །ཆོས་ཀྱི་གུགས་པའི་གཞུང་བཟང་སྤྱིད་པའི་མིག་། །རིགས་པའི་ནང་ན་རིགས་པའི་སྤྱིད་པོ་ཡིན། །དེ་
ཕྱིར་གཞན་ལ་ཐན་འདོད་བརྩེ་བའི་བློས། །གསལ་བར་བརྩོད་པའི་འགྲེལ་བཤད་འདི་བཞུག་ན། །མ་ཁའ་བྱུང་ཞིང་གི་རྒྱལ་བ་སྤྱུང་བཅས་ཀྱི། །ཡེ་ཤེས་གཞིགས་པས་

༡༥༥༥༥ རིགས་པའི་དབང་རྒྱལ་མཆོག་ལས་ཀྱིས་ཀྱོག་སྒྲུང་གཞོན་ཆོས་ཀྱི་གུགས།

महाराष्ट्र शासन

ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

མཚན་པར་འཇལ་བའོ། གསལ་དུ་མི་བསྐྱབ་པའི་རིག་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་ལ་དོན་འགྲུར་དུ་ཚད་མ་ཞེས་པར་མཛད་ལ། དེ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པུར་བསྐྱར་པའི་གཞུང་ཚད་མ་གྱི་ན་ལས་བརྒྱུ་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་
དག་གི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པར་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་པར་འགྲེལ་བས་ན་ཚད་མ་རྒྱུ་པར་འགྲེལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡི་གེ་བརྒྱད་པ་རྗེས་སུ་བསྐྱབས་པའི་སྡེ་བ་སྟོར་ཅན་དུ་མཛད་པས་ན་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་འགྲུར་བྱུག་ནི། ལྟ་བུར་གྱི་དུས་སུ་འདྲ་གཞུང་འདི་བསྐྱར་བེན་གྱང་ཞུས་དག་མ་གྲུབ་པ་དཀར་ཆག་ལྟར་དཀར་མ་སོགས་སུ་གསལ་ལ་ལ། ཕྱིས་སྐྱེ་དགོ་སྟོང་དང་། རྟོག་ལོ་ཆེན་པོ། ས་སྐྱ་པར་ཆེན་རྒྱུ་པ་གྱིས་བསྐྱར་ཞུས་
གཞུང་ལ་པལ་པའི་ཆེ་འགྲུར་བྱུག་དུ་བཀོད་པ་ནི། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ག་ཞོན་རུར་གྱུར་པ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གཞུང་དོན་ལ། རྩོམ་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱུ་པ་བྱུག་དང་ནི། རྩོམ་པ་རྟོགས་པ་མཇུག་གི་
དོན་དང་གསུམ། །དང་པོ་ལ། མཚན་པར་བརྗོད་དང་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་བསྐྱར། །དང་པོ། བདག་དུ་འཛིན་པ་སོགས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གང་ཞིག་གཟུང་འཛིན་གྱི་གྱན་དུ་རྟོག་པའི་དུ་བྟ་བྟ་ལའོར་བར་
འཆིང་བྱེད་དང་རང་རྒྱུད་འཆིང་བར་བྱེད་པ་རྒྱུ་པ། གཉིན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱར་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་རྒྱུ་པར་བསལ་ལ་ཞིང་། མཚན་དུ་ཟབ་པ་སོ་སྟེ་དང་ཉན་རང་གིས་མི་དཔོག་པའི་རི་ལྟ་བུ་གཟེགས་པས་ཟབ་ཅིང་། ལུ་ཆེ་

༡༩། །བ་སེས་ཕུ་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་གཅིག་ཅེར་གཞིགས་པའི་མཐུན་གཉིས་ཡེ་སེས་ཀྱི་སྐྱ་མངའ་བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐའ་ཐུག་གི་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིན་ལས་རྣམས་པར་དགར་བ་ཉིས་པའི་དྲི་མ་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་བའི་ཀུན་རྟུ་བཟང་པོའི་འོད་ཟེར་དག། བྱུགས་དང་རུས་ཀྱི་སྐྱ་མཐའ་ཀུན་རྣམས་འཕྲོ་བར་མཛད་པ་དེ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་པ་སྟེ་ཆོག་འདི་སྐྱ་བཞི་ཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པ་ལ་སྐྱར་བ་དང་། སྐར་རྟོགས་ཕྱིན་ལས་གསུམ་དང་སྐྱར་བ་དང་། ཕྱིན་ལས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མི་སེས་པའི་ཕུན་པ་སེལ་ཞིང་སེས་ཕུའི་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུང་གི་མཛད་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀུན་རྟུ་བཟང་པོའི་འོད་ཟེར་དག་གཏུལ་ཕུའི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཀུན་རྣམས་འཕྲོ་བ་ཞེས་ཆོག་གི་རུས་པ་འདོན་པ་དང་། ཡང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཉིད་ཕུང་སེམས་ཀུན་རྟུ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་འཕུལ་བའང་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱང་འཕགས་པ་ཀུན་རྟུ་བཟང་པོ་ལ་ཐུག་འཆལ་བའོ་ཞེས་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོག་པའི་ག་ཟུར་ནི་བ་འཇམ་པའི་དོན་དང་། མཐུན་གཉིས་ཡེ་སེས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ནི་དོན་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྷན་པར་བརྗོད་པས་འཇམ་དཔལ་ལ་ཐུག་མཛད་པར་འདོད་པ་སོགས་འགྲོལ་རྩལ་སྐྱ་ཆོག་མཛད་ཀྱང་། དོན་སྐར་རྟོགས་མཐའ་ཕྱིན་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བསམ་ཅད་ཀྱི་ཡེ་

ཆོད་མ་འིག་པོའི་ཆོད་མ་

སེམ་གྱི་སྒྲུ་ལ་ཕྱག་མཛེད་པས་གང་ལྟར་གྱང་འག་ལ་བ་མེད་པར་སེམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ན་ཕྱི་ནང་གི་མཁས་པར་རྫོམ་པའི་སྒྲི་བོ་ལ་ཆེར་ཕྱོགས་རེར་ཞེན་པའི་གཞུང་དང་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ལ་ཆུགས་སྤྱིར་མཆོག་
 འཛིན་དང་ཞེན་ལྟའི་ཁོང་སྒྲུན་གྱིས་ཁོངས་ནས་གནས་སྤྱིར། སེན་ཏུ་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་སེམ་རབ་གྱི་རྩ་ལ་མེད་པས་ན། །ཆོད་མ་གྱུན་ལས་བརྟམ་པ་ལོགས་ལུ་ལྟུང་པའི་དོན་གྱི་སྒྲུང་བྱ་དང་ལུན་པའི་ལོགས་པར་བཤད་པ་
 རྒྱལ་ས་དོན་དུ་མི་གཉེར་པ་ཁོ་རྒྱར་མ་ཟད། ཕྱག་དོག་གི་དྲི་མ་དག་གིས་ལོགས་བཤད་ཟབ་མོ་དེ་དག་དང་དེ་འཛིན་པ་རྒྱལ་ས་ལ་སྒྲུང་བར་ཡང་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དེས་ན། ཆོས་གྱི་གྲགས་པ་བདག་ལ་བསྒྲུན་བཅོས་འདི་ནི་དེ་
 འདྲའི་སྒྲིན་ལྟོན་གཞན་ལ་ལན་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་བསམ་པ་འདྲ་མེད་མོད། འོན་པར་རྒྱལ་ས་པས་ཅི་བྱ་ཞེན། རང་གི་སེམས་ནི་ལྟན་རིང་པོར་ལོགས་པར་བཤད་པ་རྒྱལ་ས་ལ་གོ་མས་སྤྱིར་འདྲིས་པ་ལྟར་ལེན་པ་བསྒྲུང་པའི་
 ཕྱིར་འདྲེ་ལྟ་བུ་རྫོམ་པ་ལ་དགའ་བའོ། སྒྲི་བ་སྒྲིས་ནས་བརྟམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་གཞན་ལ་ཆེ་བ་ནི་རང་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྒྲུང་བས་སྒྲི་གཙུ་བོར་མི་གནས་པ་དང་། ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་
 རྩོ་བོས་མེད་པ་དང་། ལོགས་བཤད་དོན་དུ་མི་གཉེར་པའི་རྒྱ་མཆོན་དེས་ན་དེ་འདྲའི་སྒྲིན་ལྟོན་ལ་མི་ལན་ནའང་། བསྒྲིག་ཕྱོགས། གཙུར་གནས་སྒྲི་ལུན་དོན་གཉེར་བ། །ཉན་པོ་སྒྲིན་ཅེས་བྱ་བར་བཟོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་

ལྟུང་ལྟུང་།

ལྟུང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་འབྲས་རང་མི་དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་དུ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ཞིང་། དེ་གཏན་ཆེགས་སུ་འགྱུར་བའི་འཐད་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་མེད་ན་རྟགས་དེ་མི་འབྱུང་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་བྱིར་རོ། །
བསྐྱོག་ཕྱོགས་གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྒྲུབ་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་སྟེ་རྩལ་གསུམ་མ་ཚད་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྩལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྤྱིར་བཏང་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲ་
ནི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དང་ཆོས་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་ཏེ་མི་རྟག་པར་གཤམ་འདོད་ཞུགས་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལ་དངོས་མིང་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཅན་རྒྱུད་པ་དང་། བསྐྱབ་ཆོས་རྒྱུད་པ་ལའང་
བརྟགས་མིང་དུ་འདྲུག་སྟེ་རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོག་པ་ལ་རས་ཡུག་ཆོག་ཅེས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་རིལ་པོའི་མིང་འདྲུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལའང་ཕྱོགས་གྱི་མིང་འདྲུག་མོད་གྱི།
འདིར་རྩལ་གསུམ་པའི་ནང་ཚན་ཆོས་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་གོ་སྟེ་ལག་ལུན་ཞེས་པ་གྲུང་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྟགས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཕྱོགས་སམ་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལྟ་བུའི་
སྟེང་དུ་གྲུབ་པའོ། །དེའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་ཞེས་པ་ཆོགས་དོན་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་རྒྱུད་པ་ལ་གོ་ན་མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིར་སྤྱིར་བ་སྤྱིར་གཅིག་གི་ཆོས་

༡༡། འཕྲུལ་ཕྱུང་བུ་ལྟེ། བསྐྱུལ་ཚེས་དེས་ཁྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་སེས་འདོད་ལྷགས་པ་ཡིན་པས་ཚོགས་དོན་ལས་གཞན་མིན་ཀྱང་། ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚེས་འདི་ནི་རྟགས་དེ་ཚེས་ཅན་ཅམ་ལ་
 བྱུང་མ་བྱུང་དུང་པ་ཡིན་ལ། དེ་བྱུང་ནས་བསྐྱུལ་ཚེས་དང་རྟགས་རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་གི་ཁྱུང་པ་དཔྱོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཚེས་ཀྱི་སྐབས་ནས་ཀྱང་ཚོགས་དོན་གཞུང་མི་དགོས་སོ། །དེའི་མཐའ་དཔྱོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་
 རྟགས་རྟགས་དང་སྒོ་རྟགས་ཀྱི་རྒྱུ་པར་གཞག་པ་ནི་ཟུར་དུ་བཤད་པར་བྱས་ན་བདེ་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་ལ། གཞུང་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་གཞུང་གི་གོ་བ་རྒྱལ་མ་ཉིད་བཤད་པས་སྒོ་སྒྲིབ་ཐོན་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
 འཆད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ཚེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚེས་ཅན་དེའི་སྒྲིབ་ན་དགག་པའམ་བསྐྱུལ་པར་བྱ་བའི་ཆ་ཤས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྐབས་སུ་གང་བབ་པའི་བསྐྱུལ་ཚེས་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དེ་དང་། རྟགས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཡི་ཚེས་
 རྟགས་ཡོད་ན་བསྐྱུལ་བྱ་ཡོད་པའི་རྗེས་འགོ་དང་། བསྐྱུལ་བྱ་ལོག་ན་རྟགས་ཕྱོག་པར་ཆད་མས་དེས་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱུང་པ་ཡོད་པ་ལ་གོ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་མཆན་གཞི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
 གོ་བར་བྱེད་པ་རྟགས་གསུམ་པོ་བོ་བསྟན། །དེར་མ་འདུས་པའི་མཐའ་གཞན་དགག་པའོ། །དང་པོ། འབྲས་སུ་གང་ཞིག་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་རྗེ་སྒྲིབ་ཅིག་ཚོགས་དགོས་པ་དེ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་

ཆད་མ་ལུ་རྒྱུ་འདྲེས་

མཆོད་པ་གསུམ་

མེད་ན་འབྲས་སུ་དེ་ཡང་མི་འབྲུང་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་སུ་དེ་ནི་སྐྱེ་དེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པ་སྟགས་ལྟར་ཡོད་དོ། །ཆོས་གང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཙམ་དུང་། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་ཙན་གྱི་དོ་བོ་ཡང་གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཙམ་ནས་གསེར་བར་གྱུ་བ་པ་ལྟར། སྐྱབ་པ་ཙམ་ནས་མི་རྟག་པ་དང་བྱས་པར་གྱུ་བ་པས་དེ་གསུམ་དོན་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་ན། འདྲ་བ་གཞན་འབྲུང་བའི་འབྲུལ་ལུས་བསྐྱེད་ནས་མི་རྟག་པར་ངེས་མ་རུས་པའི་དོར། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །འབྲས་རང་གཉིས་པོ་དེ་སྐྱབ་རྟགས་ཡིན་ལ། དགག་རྟགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མི་སྦྱང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྦྱང་རུང་མ་དམིགས་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ། ས་བ་བསྐྱེལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་སྐྱད་ལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ས་བ་ཡོད་ངེས་སུ་སྐྱབ་པའི་མདོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱུ་ས་ནི་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་ངེས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཚད་མ་མ་རྗེད་པའི་གང་ཟག་དེའི་དོར་ཡུལ་དེ་མེད་པའམ་མི་སྦྱང་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེས་ན་མི་སྦྱང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དེ་འདྲ་ནི་ཡུལ་དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བསྐྱེད་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པའི་འབྲས་སུ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པ་ཙན་ཡིན་གྱི། དེས་ཡུལ་མེད་ངེས་སུ་འགྲུབ་མི་རུས་སོ། །འདི་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི་གཞི་གང་དུ་ཆོས་གང་ཞིག་མེད་ངེས་སུ་

དང་། དགག་ཆོས་དེའི་ཁྱུ་བཟུང་རུང་བ་མ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་ཁུ་དགག་པ་ཕྱོགས་འདི་ན་དུ་བ་མེད་དེ་མི་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་དང་། དགག་བྱ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་བཟུང་རུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ལ། དེ་དག་
 མི་མ་གྲུབ་པ་འཇམ་མ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་མེད་དེས་སྒྲུབ་པ་ལ། ཕྱོགས་འདི་ན་ཆོས་ཅན། ལུང་པ་མེད་དེ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་དགག་བྱ་མེད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ཅན་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་སྐྱེས་པ་བཞི་
 ཡིན་ཅོད་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ལུལ་དུས་ངོ་བོས་མ་བསྐྱལ་བ་རྒྱུ་མ་མཐོང་རུང་ཡིན་ལ། ལྟར་རུང་ཡིན་ཀྱང་མ་དམིགས་ན་དེས་དེ་དག་མེད་པར་སྐྱེས་སྐྱེད་། གང་མེད་པ་དེའི་འབྲས་ཁུ་འང་མེད་པར་དེས་རྒྱས་སོ། །འགལ་བྱ་དམིགས་
 པས་ཀྱང་དགག་བྱ་མེད་པར་དེས་རྒྱས་ཏེ་ལྟན་ཅིག་ཆོག་སྐྱེས་པའི་སྐྱེད་པའི་རིགས་པས་སོ། །དེ་ལ་དོགས་པ་སྤང་བ་ནི། འོན་འགལ་བའི་ཁྱུ་དམིགས་པས་ཀྱང་མིགས་སམ་ཞེན། དགག་བྱ་དེ་དང་འགལ་བ་ཡི་ནི་ཁྱུ་དམིགས་
 པའི་སྒྲུབ་པ་འགོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འགལ་བུ་ཡིན་པ་ཅན་གྱིས་མི་མིགས་ཏེ། འགལ་བུ་དེ་ཡོད་ན་དགག་བྱ་དེ་ཡོད་མི་སྐྱེས་པའི་ཁྱུ་མཚན་དག་ནི་འགལ་བ་ཉིད་དམ། འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱུ་མཚན་དག་ནི་མེད་ན་དགག་བྱ་
 དེ་སྒྲུབ་པ་འབྲས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ་ལྟར་སྐྱེད་དམིགས་པས་ཀྱང་རིག་འགོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཁྱུ་མཚན་ཡོད་ན་མིགས་རྒྱས་ཏེ། གང་འབྲས་སྒྲུབ་པ་འོག་སྐྱེས་ཀྱི་ཁུ་པར་མེད་དེ། མེད་ཀྱི་བྱ་བ་ཉིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་

8/1/24
8/1/24
8/1/24

༡༩། །དུ་འགལ་འབྲས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་ཡང་། ལུལ་དང་ནི་དུས་དང་ལ་སྟགས་པ་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱད་པར་རྣམས་སུ་རིས་ཟེན་ནས་སྐབ་རྩལ་བྱད་པར་བ་ལ་ལྟོས་པར་
འདོད་གྱི། གཞན་དུ་དགག་བྱ་དེ་དང་འགལ་བའི་ཆོས་གྱི་འབྲས་སུ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲི་ནས་དགག་བྱ་དེ་མེད་པར་སྐབ་ན་ནི་མི་ལུལ་ལ་པར་འགྱུར་རྟེ། དཔེར་ན་མི་གང་གི་ལམ་གང་རེག་མེད་པར་སྐབ་པ་ལ་ནི་མེད་འབྲས་སུ་
ཐལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འགལ་འབྲས་དུ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གང་རེག་འགོག་པ་ལ་ཡང་། དུ་བས་བྱབ་པར་ཆོན་པའི་ལུལ་ཡིན་པ་དང་། འཕྱར་བཞིན་པ་ཡིན་པས་མེད་ལྟ་བ་མ་ཆོན་པར་རུས་པ་དང་།
གང་རེག་འགོག་རུས་གྱི་མེ་ཡོད་པར་མ་ཆོན་པ་དུག་དུ་སྐྱར་བའི་རང་བཞིན་གསུམ་ཆོགས་པའི་བྱད་པར་ལས་གཞི་དེར་གང་རེག་འགོག་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟགས་གསུམ་པོ་དེར་མ་འདུས་པའི་རྟགས་གཞན་ཡོད་པར་
འདོད་པ་དགག་པ་ལ། གཏན་ཆོགས་ཡིན་པ་གཞན་ནི་དེར་འདུ་རྩལ། །གཞན་འདོད་འགལ་ཞེས་གཏན་ཆོགས་མིན་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཆོགས་པས་སྒྲི་རུང་དཔོག་པ་རང་བཞིན་རྟགས། །འོ་ལས་གཞུགས་སྟགས་དཔོག་པ་
འབྲས་རྟགས་བསྟན། །དང་པོ། ལུ་ཆོགས་པས་འབྲས་སུ་སྒྲི་རུང་དཔོག་པ་འདི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་རྟགས་ནི་མ་ཡིན་ལ། ལུ་བ་རྟགས་ཡིན་པས་མ་དམིགས་པའང་མིན་པས་རྟགས་གསུམ་དུ་མ་འདུས་སོ་ཞེ་ན། ལུ་ཆོགས་

क. द. म. नि. पा. प. वि. भू. न.

བ་ལས་འབྲས་ལུ་སྒྲེ་བར་རྗེས་ལུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ལོགས་པར་དབྱུང་ན་ལྟེ་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ནི་མི་ལྟོས་པར། ལྟེ་རྟེན་ལོགས་པ་རང་ཉིད་ལུ་ཕ་ཙམ་ནས་འབྲས་ལུ་འབྱུང་རུང་གི་ངོ་མོར་ལུ་བ་པའི་
 ལྟེ་རྟེན་དཔེར་ན་མཐོང་མེ་སྒྲེས་ཙམ་ནས་འོད་རང་ཆས་ལུ་ལུ་བ་པ་ལྟར་ལྟེ་རྟེན་ལོགས་པ་རང་གི་ཆོས་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ནི་འབྲས་ལུ་སྒྲེད་པའི་རྟེན་པ་དང་ལྟན་པར་གཤམ་པ་ཡིན་པས་ན། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟེན་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་
 དེ་དེའི་ནང་དུ་འདུས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ལྟེ་རྟེན་ལས་ཐ་དད་པའི་འབྲས་ལུ་སྒྲེད་དེས་ལུ་དཔོག་པ་ཡིན་ན་ནི། ཆོག་པ་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་གྱིས་འབྲས་ལུ་སྒྲེད་པའི་རྟེན་པ་རྒྱུ་ལ་ནི་གནས་སྒྲུབས་སོ་སོར་ཡོངས་ལུ་འགྱུར་བ་
 དང་འབྲེལ་བ་ཡམས་ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟེ་རྟེན་མ་འགྱུར་བར་ནི་འབྲས་ལུ་ཡོད་པར་མི་རིགས་པས། དཔེར་ན་ས་བོན་དང་ས་ཁུ་སོགས་འཛོམ་པ་ལས་ས་བོན་སྒྲུང་རོ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་པར་འགྱུར་ནས་རིམ་བཞིན་སྒྲུང་ལུ་དང་ལུ་བས་
 འཆར་བ་སོགས་འབྲས་ལུ་འཛོམས་ལུ་པའི་བར་དུ་འགྱུར་ནས་འབྲས་ལུ་ཉིད་འབྱེན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལྟེ་རྟེན་ལ་ཙམ་ཞིག་མ་འོངས་པའི་འབྲས་ལུ་འབྱེན་པ་ལ་རྟེན་པ་ལ་རྟེན་པ་ལྟོས་ལུ་འགོད་ན་ནི་མ་དེས་པ་ནི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལྟེ་རྟེན་ལས་
 འབྲས་ལུ་དངོས་མ་མཐོང་བའི་བར་དེར་ལྟེ་རྟེན་ལ་གོག་པ་ལྟེ་རྟེན་པའི་ལྟེ་རྟེན་མཐོང་གཅིག་དུ་འབྲས་ལུ་འབྱེན་པར་དེས་པའི་གང་ན་ཆོག་པ་ལུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དངོས་ལྟེ་རྟེན་པ་ཐོག་པ་མེད་གྱིས་རང་འབྲས་སྒྲེད་པར་

༡༡། །དེས་གྲུང་། དེ་དེའི་རང་བཞིན་རྗེས་སྤྲོད་པོག་པར་མ་བཟུང་ནས་དེ་འདིའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་སུ་གཞན་དཔོག་པའི་གཏན་ཚིགས་སྒྱུར་བར་སོང་བ་མིན་ཏེ། རུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ཕྱོགས་སུ་བ་དེས་པ་
སོགས་མི་རུས་པས་གཏན་ཚིགས་སྒྱུར་བ་དོན་མེད་དེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་འབྲས་སུ་ཡོད་པར་དཔོག་པ་ལས་སྒྲ་བར་འབྲས་སུ་ཉིད་མངོན་སུ་མ་རྟེན་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་སོ། །བྱང་མེས་ས་ས་བརྒྱད་པ་འཆང་རྒྱ་དེས་པ་ལྟ་བུ་འདྲ་དོན་
དུ་རྒྱུ་རི་རུས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཉིད་རྗེས་སྤྲོད་པོག་པར་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཁ་ནང་གི་སུ་རམ་གྱི་རོ་སྤྱང་བ་ལས་སུ་རམ་གྱི་གཟུགས་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་སོགས་རྟགས་གསུམ་གང་དུ་འདུམ་སོ་ཞེས། བན་
རྒྱུན་ཚིགས་པ་གཅིག་ལ་འདུམ་གྱིང་མདུང་ཁྱིམ་བཞིན་དུ་གཅིག་ལ་གཅིག་རག་ལུས་པའི་སུ་རམ་ལྟ་བུ་འདྲི་གཟུགས་དང་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རོས་དེ་དག་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ནི། རང་གི་རྒྱ་ཡི་ཚེས་རྗེས་སྤྲོད་
དཔག་པ་ཡི་རྟགས་སྒྱུ་སོང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྟགས་དྲག་དུ་སྒྱུར་བའི་དུ་བས་སུ་དྲ་གི་མདོག་འབྱུང་བ་རྗེས་སྤྲོད་པོག་པ་བཞིན་ཏེ། སུད་གིང་མ་ཚིག་པར་དུ་བ་མཐོང་བ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་གཟུགས་སོགས་དང་བྲལ་
པའི་རོ་མི་ཤིང་པས་སོ། །སུད་གིང་གི་འབྱུང་བ་ཐལ་བ་ལ་བཞིན་པའདྲ་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་ཡུལ་སོགས་ཀྱི་དེ་ཚོར་བས་དེའི་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དང་། སུ་རམ་སྤྱག་པའི་གཟུགས་སོགས་ལས་རོ་མངར་བར་

五、

རྟོགས་པ་སྟོགས་སྒྲུབ་རྟོ། །དེ་ཡང་རྟོ་ལ་སྟོགས་པ་སྒྲུབ་མའི་རྟོགས་པ་འདྲུག་པ་མེད་པར་ནི་རྟོ་དང་ལྟ་བུ་མེད་ལ། རྟོ་དེ་ཉིད་རང་དང་ཆོགས་པ་གཅིག་པའི་གཟུགས་ལ་སྟོགས་པ་གཞན་གྱི་ལྟ་ན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྟོ་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་
བ་ཡང་ཡིན་ཏེ་རྟོ་སྒྲུབ་རྟོ་གྱི་མའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྟོ་དང་། གཟུགས་སྟོགས་གྱི་མའི་ལྟ་ན་ཅིག་བྱེད་རྟོ་ཡིན་ལ། གཟུགས་སྟོགས་རང་རང་གི་བྱི་མའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྟོ་དང་། རྟོ་སྟོགས་གཞན་གྱི་ལྟ་ན་ཅིག་བྱེད་རྟོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
རྟོ་དང་ལྟ་བུ་བ་དེས་འདྲ་ས་པ་སྒྲུབ་མའི་རྟོགས་ཀྱི་རྟོ་དང་དེ་དང་ཆོགས་པ་གཅིག་པའི་གཟུགས་སྟོགས་ཡོད་པར་ཡང་རྟོགས་ལ། རང་དང་རྟོགས་གཅིག་པའི་གཟུགས་སྟོགས་རྟུལ་རྟུལ་གཞན་རྒྱུ་ས་ཀྱང་རྟོགས་དེར་ཡོད་པེས་སྒྲུབ་རྟོགས་པ་
ཡིན་གྱི་མ་འོངས་པ་མིན་ཏེ་རྟོ་རྟོ་ཆད་པ་གྲིད་པས་འབྱུལ་གྲིད་དོ། །རྟོ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་རྟོ་ནི་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དེས་པའི་འབྲས་བུའི་རྟོགས་ལས་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོ་མཆོན་ཆོས་ཐ་དད་པ་ན་རྟོ་པ་ན་འདོགས་པའི་འབྲེལ་
བ་རྟོ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་སྟེ། །དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ལ་སྒྲུབ་བྱུང་བ་དགོས་པས་རང་དང་རྟོགས་གཅིག་པའི་དཔོན་པོ་གཞན་རྟོགས་པ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བར་མི་འཐད་སྒྲུབ་ན། དེ་དཔོན་སྒྲུབ་
མིན་ཀྱང་པ་ན་རྟོ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་ན་འབྲས་བུའི་རྟོགས་ལས་སྒྲུབ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ལས་འདི་དེས་པ་ཡིན་པས་སྟེ། །འོན་འབྲས་རྟོགས་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་ན་མ་སྒྲུབ་

[illegible]

ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། བདག་འཛིན་སྤངས་པ་ལྟར་ཆགས་བྱལ་དག་ལ་ལུས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆགས་པ་སྟེ་བར་མི་ངེས་ཏེ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སྟགས་དང་མ་ཆོགས་པའི་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་དང་བྱལ་བའི་ས་བོན་
 བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དབང་པོ་སྟགས་ལ་འད་སྟུར་རོ། །གཉིས་པ། འབྲས་ལུང་གིས་རྒྱའི་བྱེད་པར་དཔོག་པའི་གཏུན་ཆོགས་ཀྱང་མེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་གཏུན་ཆོགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་སྟགས་ལ་
 རྟག་པའི་ངེས་བྱེད་མེད་ཀྱང་། རང་གིས་མ་མཐོང་པ་ཙམ་གྱིས་གཏུན་ཆོགས་སྟེ་སེས་པ་ནི་ཆོད་མ་ལྟར་སྟུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་ལུང་གི་དུ་བ་ལྟ་སྟེ་མཐོང་བ་ལས། རྒྱའི་བྱེད་པ་གཏུན་ཆོགས་
 སྟེ་སེས་པ་ཡང་ཆོད་མ་ལྟར་སྟུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དཔེར་ན་སྟོན་པ་པ་གང་དག་གིས་ཆོག་སྟེ་པ་ལས་སྟེ་པ་པོ་ཆགས་ཙན་དང་སྟངས་ཙན་ལ་སྟགས་པར་དཔོག་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་པ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོག་ཙམ་ནི་བཟོད་འདོད་
 ཀྱི་འབྲས་ལུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཆགས་སྟགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་སྟུང་བར་ཡང་ཤིད། ཆགས་པ་མེད་ཀྱང་སྟེར་ཏེ་སྟགས་ཀྱི་རྒྱ་སྟོན་གི་རྒྱ་ལས་སྟུང་བར་ཡང་ཤིད་པས་ན། བཟོད་འདོད་སྟེར་ཏེ་འབྲས་ལུ་ཆོག་ཙམ་ལས་མཐོང་གཅིག་དུ་ཆགས་
 ཙན་ཡིན་པར་མི་དཔོག་གོ། །གལ་ཏེ་ཆགས་བྱལ་ཡིན་ན་ཞེ་འདོད་གང་ཡང་མེད་པས་ཆོག་སྟེ་པ་མི་ཤིད་སྟུང་ན། ཆགས་པའི་ཞེ་འདོད་མེད་ཀྱང་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་སྟགས་མི་ཤེགས་ལ། དེ་འདྲའི་ཆགས་བྱལ་གྱིས་ཆོག་སྟེ་

དཔེན་ཅོ། །གཞན་གང་ཞིག་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅུ་གིས། རྟོག་པའི་ཁྱབ་པ་རབ་རྟུག་པོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྟོག་པའི་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་པའི་རྒྱ་ཅུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་འདྲི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་ལྟག་མ་དང་ལྟན་པ་ཞེས་སྐབས་འདིར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་ངེས་པ་མེད་པས་རྟོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྟག་མ་ལས་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། རིགས་པ་ཅན་པས་
 འབྲས་ཁུས་རྒྱ་རྒྱུ་པ་ལྟག་མ་དང་ལྟན་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་དོན་མིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ངེས་བྱེད་འབྲེལ་བ་བཤད་པ་ལ། རྟགས་ཀུན་འབྲེལ་བས་ངེས་པ་ཅན་རྟུག་པ། འཇམ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་གསུམ་
 འབྲེལ་བ་མེད། །དང་པོ་ལ། འབྲེལ་བ་མི་དགོས་པ་ཡི་ལྟགས་གཞན་དགག། འབྲེལ་བ་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་རང་ལྟགས་བཞག། །དང་པོ་ལ། རང་སྡེ་ལུང་དང་ཐུན་མོང་རིགས་པ་དང་། །གཞན་སྡེ་ཁས་ལེན་གྱིས་ནི་དགག་བ་
 གསུམ། །དང་པོ་ལ། གསུམ་ཀར་འབྲེལ་བ་བཞེད་པ་ཡོངས་གཅོད་གྲུབ། །འབྲེལ་མེད་འདོད་པ་རྣམ་བཅད་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ། གཏན་ཚིགས་གྱི་ནི་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་སུ་མ་ཟད་གསུམ་ཆར་ལའང་། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་
 གྱི་གྲང་པོ་དེ་ཡིས་ཀུན་བརྟུས་ནས། གཉིས་ཀ་ལ་རབ་རྟུག་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་གྱིས་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་གཉིན་པོར་ཕྱོགས་ཚོས་ངེས་པ་བརྗོད་པར་མཐོང་པ་དང་། རྟགས་བསྟོག་དོན་ཅན་ཏེ་འགལ་པའི་

༡༩། །གཉིན་པོར་རྗེས་འགོའི་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་ལ་བུལ་པ་ཅན་གྱི་གཉིན་པོར་ནི་ལྷོག་ཁུང་ངེས་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁུང་པ་དེ་དག་གི་ངེས་པ་ཞེས་འབྲེལ་པ་ལ་ལྷོས་ནས་ཚད་མས་མཐའ་
གཅིག་རྒྱ་ངེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ནང་གསེས་དུག་ཡོད་དེ། དང་པོ། ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་ངག་སྒྲིས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་ནི། མ་ངེས་པ་ལ་བུལ་པ་ཅན་གྱི་གཉིན་པོར་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་
པ་། དེ་ནི་གལ་ཏེ་ངེས་པ་མེད་པར་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀས་མ་མཐོང་བ་དེ་ཅུ་ཞིག་སྒྲུར་ཡང་སྟོན་པའི་འབྲས་བུའམ་དགོས་པ་ཅན་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ངག་དེ་མ་སྒྲིས་ཀྱང་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ལ་མེད་པ་དེ་རང་རང་གིས་རྟགས་པར་
འགྱུར་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཅུ་སྟོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཐེན་པས་སོ། །ངག་དེ་དོན་མེད་པར་འདོད་ན། དེགས་སྒྲོ་ལས། རེ་ཞིག་འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པའི་གཉིན་པོར་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ཏེ། སྒྲུ་མི་རྟག་པར་བྱས་པས་སྒྲུབ་པ་ན། རྗེས་འགོ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་ངག་ །གང་བྱས་པ་དེ་མི་རྟག་པ་སྟེ་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་པ་དང་། ལྷོག་ཁུང་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་ངག་ །གང་རྟག་པ་
དེ་བྱས་པ་མིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་བཞིན། །ཞེས་འགོད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མ་མཐོང་བ་ཅུ་ཞིག་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་ངག་དེས་སྟོན་ན། རྟགས་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ལ་མེད་དོ་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་གིས་ཀྱང་། རྟགས་

དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ན་འཇམ་མེད་ངེས་ལུ་རྟོགས་ཀྱིས་པ་མིན་ཏེ་བརྟོན་པ་ཅམ་ཏུ་བྱེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་མེད་པར་བརྟོན་པ་ཅམ་མིན་པར་ནི་ལྟར་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྐྱབ་པུ་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་ལས་
 དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟོགས་དེ་ཡོད་མི་ཤེས་པའི་རིགས་པ་དེ་བརྟོན་ན། དེ་ཆོ་ངག་ངེས་རྟོགས་དེ་འདྲ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་སོ་ཅེས་པུ་བར་རྟོགས་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷག་ལྷན་གྱི་འབྲེལ་པ་
 མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་མ་མཐོང་པ་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་པ་གྲུབ་པར་བཞེད་ཅིང་མ་མཐོང་བས་ལྟོག་པ་གྲུབ་པར་འབྱུང་ན། རང་གིས་ཐོས་པའི་གིང་ཐོག་གཅིག་ལས་གིང་འབྲས་ལྷག་མའང་རོ་རྒྱས་སྒྲིན་པ་
 གསུམ་དེ་དང་འདྲ་བར་དཔོག་པ། ཅི་སྟེ་ལྷག་ལྷན་འདི་ཡང་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གིང་འབྲས་ལྷག་མ་རྒྱུ་མ་ཆོས་ཅན། རོ་མངར་བ་ཡིན་ཏེ། མངར་བའི་འབྲས་པུ་འདི་དང་ཁ་དོག་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སམ། ཐོས་པ་འདི་
 དང་གིང་ཐོང་གཅིག་ལས་སྒྲིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷ་པུ་རྟོགས་ལུ་འགོད་པ་ན། རྟོགས་དེ་གིང་འབྲས་མངར་བ་མིན་པ་ལ་སྐྱབས་དེར་དམ་བཅའ་བས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ་གྲུན་བརྟུས་ལས་རིགས་པ་ཅན་པའི་
 ལྷག་ལྷན་འགོག་པའི་སྐབས་ལུ། གཟུགས་མཚུངས་པས་རོ་ལ་སོགས་པ་གཤོན་མི་བྱ་བར་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་དང་འགལ་བས་རྟོགས་དེ་འདྲ་ལྷག་ལྷན་མ་ངེས་པ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་པུ་འབྱུང་མི་རྒྱས་སོ། །གསུམ་པ་ལྟོག་

ཆོང་མ་ བུ་གེམས་ རྒྱུ་འགྲེལ་

༡༡། །ལྷན་གོ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ནི། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཕྱོག་ཁྱབ་གྲུབ་ན། རིགས་པ་ཙན་པ་སྟགས་གྱི་ཕྱོག་པ་རྒྱང་པ་ཙན་དུ་འདོད་པ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་
རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་ཡིན་ཏེ་སྟག་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་པ་ན། ཚོལ་བ་དེའི་ངོར་ཕྱོགས་ཚེས་གྲུབ་ཅིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་མེད་ལ་སྟག་ཡོད་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཀུན་བརྟུས་
ལས་ཕྱོགས་ཚེས་དག་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ལྷག་མ་ལུ་པོ་དག་ནི་གཏན་ཚིགས་སམ་འགལ་བ་ཉིད་དུ་མ་ངེས་ཏེ་རེ་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུའི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། དེས་ན་རྟགས་འདི་འདྲ་བ་ཐུན་མིན་གྱི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ།
གསོན་ལུས་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱོགས་གེས་འདོད་དུ་གྱུར་པས་མཐུན་དཔེ་མི་ཤིད་ལ། བདག་མེད་ཀྱང་སྟག་ཡོད་པ་ལ་འགོག་བྱེད་མེད་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་པ་ལ་ངེས་པ་སྟེ་མི་རུང་བས་སོ། །བཞི་པ་ཕྱོག་ཁྱབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་
ཟ་བའང་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱོགས་ཚེས་མ་གྲུབ་པ་བཞི་དང་མཚུངས་པར་རྗེས་འགོ་ཕྱོག་ཁྱབ་ཀྱང་དེ་ལྟར་དཔེ་དོན་སྟོར་བ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། ཕྱོག་ཁྱབ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཚིག་པས་ཐེ་
ཚོམ་ཟ་ནའང་མ་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་ཕྱོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་བཞིད་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་སྒྱུར་ཏེ་གསུངས་གེ་ན། ཕྱོགས་གྱི་ཚེས་ནི་ཚོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་གསུང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་།

ཆོང་མ་རིག་པའི་སྟོར་

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བརྟོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱོགས་ཚོས་ལ་ཚོ་ལ་བ་གཉིས་ཀར་མ་གྲུབ་པ། གང་རུང་རེར་མ་གྲུབ་པ། ཐེ་ཚོམ་ཐ་ནས་མ་གྲུབ་པ། ཚོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ནས་མ་གྲུབ་
པ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་ཆེས་འགོ་ལ་བཞི། ཕྱོག་བ་ལ་དང་པོ་གསུམ་སྟུར་ཏེ་ཅི་རིགས་པར་སྟོན་བརྟོད་པར་གསུངས་སོ། །ལྷ་བ་མཉན་བྱས་ཕྱོགས་གཉིས་ཤེགས་པར་ཐལ་བ་ནི། སྒྲ་ཁོ་ན་འི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་མཉན་བྱ་ལྟ་བུ་
རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཏོད་པ་ཡི། ཡང་དག་པའི་གཏན་ཚེགས་སུ་འགྱུར་རིགས་ཏེ་རྟགས་དེ་སྒྲ་ལས་གཞན་པའི་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲ་ཚོས་ཅན། རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་རྟག་པའི་སྟོག་སྟགས་ལ་དེ་མ་མཐོང་བས་སྒྲ་རྟག་པར་རྟགས་དེས་གྲུབ་པར་ཐལ་ལ། ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་
སྟགས་ལ་མ་མཐོང་བས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཡང་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མི་རུང་སྟེ། འདི་གཉིས་པན་ཚུན་སྟངས་ཏེ་འག་ལ་བས་ཅིག་ཤོས་བཅུད་སྟོབས་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་སུ་གྲུབ་པས་ན། དངོས་འགལ་གཞི་གཅིག་ལ་འདྲ་
བར་ཐལ་བའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཏོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་ན་དུ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ལས་མེད་ངེས་སུ་འགྲུབ་པ་མིན་པར་གསལ་ལོ། །འགྲུག་མ་ཐག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་མ་མཐོང་

༡༡། །པ་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་གྱུང་པར་འདོད་པའི་གཏན་ཚིགས་གཞན་ལ་ཡང་། རྟགས་དེས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས། མྱི་དང་བྱང་པར་
དག་ནི་ཅི་ལྟར་ཡང་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྟེན་པར་བྱའོ། །དུག་པ་རེག་བྱ་འགོག་པ་རིགས་པར་བལ་བ་ནི། བྱེ་བྲག་པས་མ་མཐོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་གྱིས་རེག་བྱ་གང་
མིན་དྲོ་མིན་མཐོང་བ་ས་ཆུ་མེ་གསུམ་ལ་མི་ལྟན་པར་སྐྱབ་པ་དེ་ཡང་འབྱུལ་བ་མེད་པ་ཅན་དུ་བལ་ཏེ་མ་མཐོང་པ་ཅམ་གྱིས་འགོག་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མུ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། བེད་དང་རྩ་མེད་པའི་མུ་དམ་གྱི་
ཕྱོགས་ན་ཚོས་ཅན། རྒྱང་རྒྱས་ཡོད་དེ། རེག་བྱ་བྱང་སྟོམས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ལ། དེ་ཡི་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ས་སོགས་ལས་རི་ལྟར་ལྟོག་དྲིས་པ་ན། མཐོང་བའི་ས་ཆུ་མེ་གསུམ་ལ་དེ་འདྲའི་རེག་པ་མ་མཐོང་
བས་འགོག་གོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདི་པས་ཞི་འདོད་རེག་བྱ་བྱང་སྟོམས་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ས་ཆུ་མེ་གསུམ་ལ་མ་དམིགས་པས་ན་རྒྱང་གི་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་དུ་བསམས་པའོ། །དེ་ཡང་རེག་བྱ་རྒྱང་རྒྱང་
ཡིན་པས་ན་མ་དམིགས་པས་ཤིགས་པར་འདོད་ཟེར་ན། དགག་གཞི་རྒྱང་རྒྱང་གི་ས་སོགས་འདི་ཅམ་ལ་འགོག་གས། ས་ཆུ་མེ་གསུམ་མཐའ་དག་ལ་འགོག་ །དང་པོ། མཐོང་བའི་ས་སོགས་ལ་འགོག་གི་མ་མཐོང་བ་ལ་མི་

五、

[illegible]

[illegible]

2019

ཕྱིར་ཆོས་དེ་གྲུབ་པ་ཙམ་དང་རང་ཆས་སུ་འབྱེད་པ་བའི་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱིས། བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལོག་པ་རྒྱུར་བ་འཇམ། གང་ཡོད་ན་ཅིག་གོས་ཡོད་པའི་རྗེས་འགོ་འདྲ་གྲུབ་ལ། ཡང་མེ་ལྟ་བུའི་
ཆུ་ལོག་པ་ཡིས་ནི་འབྲས་བུ་ལོག་པ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་དུ་བ་མེ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་བྱུང་བ་གཉིས་པོ་འབྲུལ་མེད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་འབྲེལ་མེད་གི་ཆོས་
གཅིག་ལོག་པ་ས་ཇི་ལྟར་གཞན་ནི་ལོག་པ་རྒྱུར་རྟེ། དཔེར་ན་མི་ལ་རྟ་མི་བདོག་ཅིས་གེས་པར་བྱས་རྟེ། རྟ་མི་བདོག་ན་དེའི་རྟ་མ་ཆོན་ལས་ཕྱགས་ས་ཀྱང་བདོག་པ་མིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ། འབྲེལ་མེད་གཞན་ལོག་
པས་གཞན་ལོག་པ་ནི་དེ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་འགོ་ཡང་འབྲེལ་བས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་བྱས་པ་དང་དུ་བ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་ཅིག་ཆོས་ཅན་གང་ལ་ཡོད་པ་འཇམ་ནི་བའི་ཕྱིར། མི་རྟག་དང་མེ་ལྟ་བུའི་
ཆོས་གཞན་ནི་ཇི་ལྟར་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའཇམ་ནི་བར་འགྱུར་རྟེ། དཔེར་ན་མི་ལ་ཕྱགས་ས་ནི་བདོག་ཅིས་རྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་བདོག་གམ་ཅི། གཉིས་པ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ལོག་བྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར་ན་དཔེ་གཞན་དོན་ལ་གྲུབ་
མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། ལོག་བྱུང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ངེས་རུས་པ་དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ལ། ངེས་པར་རྟེ་མཐའ་གཅིག་དུ་ལོག་བྱུང་འདི་ལ་གང་ལས་ལོག་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པར་མི་

གེས་མ་ལྷུ་ལ་ཡེ་ཡེ་། དེར་དེས་པའི་དུན་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་རྣམས་ཀྱིས་གང་མ་གེས་པ་སྟོན་ཅིང་། གེས་ཟེན་ལ་དུན་པ་གསེབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་མཐས་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་
 ཙམ་བརྟེན་པས་འབྱུང་གིང་། ཕྱོགས་ཆོས་དེས་ཟེན་ལ་བྱུང་པ་གཉིས་ཀ་དང་། ལྷིང་འབྲེལ་བ་དེས་ཟེན་གྱིང་མ་དུན་པ་ལ་བྱུང་པ་གང་རུང་དེ། ལྷན་པོ་འཇམ་ལྷུ་ལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ནན་ཆེར་ཟེན་པ་ལ། ལྷུ་པ་རེ་རེ་ནས་ནན་
 གྱིས་བསྐྱབས་པས་མཐར་ཡང་དག་པའི་དོན་ཚད་མའི་ལམ་གྱིས་འགྲུབ་རུས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ཡི་ཕྱགས་ཀྱིས་དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བའང་གེས་པའི་ལྷུ་པ་ནི། རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་མི་ལྷུ་ལ་བ་དེ་ཡི་ལྷིང་རྒྱ་མོ་
 ལྷ་བྱ་དྲང་། བྱུང་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་རང་བཞིན་གིང་ལྷ་བྱ་དག་མེད་པས་དུ་བ་དང་ག་པ་ལྷ་བྱ་འགྲུབ་ཞིག་མེད་པར་བསྐྱབ་པའཇམ་དགག་པའི་ཡང་གཏན་ཆེགས་སུ་འགྱུར་པ་ཡིན་དེ། འབྲེལ་པས་སྐྱབ་རུས་པར་མ་བཟད་འབྲེལ་ལྷུ་ལ་
 ཞིགས་པས་འབྲེལ་བྱ་འགོག་པ་ཡང་རུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་ན་སྒྲུང་དུ་རུང་བའཇམ། དམིགས་པར་ནི་རིགས་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་མི་དམིགས་པ་ཡང་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ལ་དེ་མེད་པའི་ཐ་སྐྱད་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཞིས་བུའོ། །
 དེ་ལྷུར་མི་དམིགས་པ་འདྲི་དོན་ལ་རྒྱ་བྱུང་བྱེད་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་བར་བཤད་དེ་དེ་དང་འགལ་དམིགས་ཐམས་ཅད་གྱིང་དོན་ལ་དགག་བྱ་དེའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ཙམ་དུ་བྱུང་མེད་པས་དེར་

[illegible]

མོན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འགལ་བླ་སྟོན་གྱི་མེ་ལྷ་ཁུ་ལའང་དེའི་བྱུང་པའི་ཆ་ན་གང་རེག་གནས་མི་ཤེས་པའི་བྱིར། དེའི་ངོ་པོ་འཇམ་འབྲས་ཐུའི་སྒྲ་རིས་ཟེན་ན་དེ་ལྟར་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྒྲར་བཞིར་བཤད་པ་ལ་
འདིར་སྒྲར་བའི་དབྱེ་བ་ཙམ་གྱི་སྟོན་པ་བརྒྱད་དུ་བཤད་ལ། རྒྱུ་རིས་ལས་དེའི་སྟེང་དུ། ཏུ་བའི་རྒྱ་རྩལ་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། ཏུ་བ་མེད་པའི་བྱིར་ལྟ་བུ་འབྲས་ཐུ་མ་དམིགས་པ་དང་། གང་བའི་རྒྱ་རྩལ་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ།
མི་ཡོད་པའི་བྱིར་ལྟ་བུ་འབྲས་ཐུ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པ་གཉིས་བསྒྲན་ཏེ་བརྒྱར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་པོ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་བྱུང་བྱེད་འབྲས་ཐུ་མ་དམིགས་པ་གསུམ་འབྲེལ་
ཕུང་མ་དམིགས་པ་དང་། ལྟག་མ་དུག་འགལ་བླ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཐེག་ལས་དེའི་སྟེང་དུ། འགལ་བའི་བྱུང་བ་དམིགས་པ་བསྒྲན་ཏེ་བརྒྱ་གཅིག་དུ་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་ཐུང་བ་འདིག་རིས་པར་གྱུར་བ་མེད་དེ། རྒྱ་
གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་འདིག་པ་རྒྱ་ལྗན་དུ་སྒྲ་བའི་ངོར་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་དཔེར་མཛད་དོ། །དོན་དུ་འདི་ནི་ལན་ཚུན་སྦངས་ཏེ་འགལ་བའི་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བའི་བྱུང་བུ་དམིགས་ན། འགལ་བླ་དེ་མེད་པར་
ཤིགས་རྩལ་ཏེ། དེའི་བྱུང་བྱེད་ནི་ཅིག་ཤོས་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལ། དེའི་བྱིར་རྟགས་དང་དགག་བྱ་གཉིས་པོ་བརྒྱད་ནས་འགལ་བའི་བྱིར་ལྗན་ཅིག་དུ་མི་གནས་པ་ཡིན་ལ། ལན་ཚུན་སྦངས་འགལ་དངོས་སུ་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་

༡༡། །བྱར་བྱས་པ་མི་བྲིད་དེ། ལྷ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་མིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྷ་ལྷ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་ངེས་ནས་རྟག་པ་མིན་པར་བསྐྱབ་དུ་མེད་དེ། རྟག་ས་དང་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་མེད་པས་སོ། །
 དེས་ན་ཡན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་བྱུང་བྱ་ཉིད་དམིགས་པས། རྟག་ས་དེའི་བྱུང་བྱེད་གྱི་འགལ་བྱ་འགོག་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཆོད་མས་གཞོད་འགལ་ཅེས་ཟེར་ཏེ། དོན་ལ་སྐྱ་རྟག་པ་མིན་པར་ཚུལ་ལྟར་གིས་སྐྱབ་པ་ལྷ་ལྷ་འང་སྐྱ་ལ་
 རྟག་པ་མེད་པར་རྣམ་བཅད་དུ་དགག་པའི་ཆ་ནས་བསམས་ན་དེར་གནས་གིང་། མི་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཡོངས་གཅོད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པས་བཟུང་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྟག་ས་སུ་འདུ་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་
 པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་སྐྱ་བྱུང་བྱེད་རང་བཞིན་འབྲས་སུ་མ་དམིགས་པ་བཞིན་དང་། འགལ་དམིགས་ལ་འགལ་བའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་སྒྲིམ་པ། གྲང་རེག །གྲང་འབྲས་སུ་
 ཡོང་། གྲང་བའི་དངོས་སྐྱ། བྱུང་བྱ་ལ་བའི་རེག་པ་བཞིན་འགོག་པ་དང་། འགལ་འབྲས་དུ་བ་རྟག་དུ་སྐྱར་བ་ལ་དགག་བྱ་དེ་བཞིན་སྐྱར་བ་དང་། འགལ་བའི་བྱུང་བྱ་ཅན་གྱི་མི་དམིགས་པའི་སྒྲིམ་པ་དེ་བཞིན་འགོག་པ་དང་བཟུ་
 གཉིས་ཏེ་ཕྱོད་བཟུ་རྟག་དུ་འང་གསུངས། ལ་ཅིག་གིས་བྱུང་བྱ་ཅན་གྱི་མི་ལྷ་ལྷ་ལྷར་དུ་བཅུ་ན། མའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སྐྱར་དགོས་པས་མི་འཐད་ཅེས་གསུངས་ན་ཡང་། སྐྱར་བའི་དབྱེ་བ་ཅམ་གྱི་སྐབས་བྱུང་བྱ་གཅིག་

ཆོད་མ་འབྲུག་དྲུག་རྩེ་མའི་ལྷོ་མ་

མཛེས་པ་གྲུ་

ལ་སྐྱུར་བས་གཞན་ཀྱན་དེ་དང་འདྲ་བས་སོ་སོ་ནས་སྐྱུར་དགོས་པར་མི་འགྱུར་ལ། སྐྱུར་བ་དེ་ཡང་འགོད་ཚུལ་ཡང་དག་ཡིན་པ་དང་། ཟུབ་བྱ་ཉིད་དགག་བྱར་སྐྱུར་ཏེ་གཞུང་ལས་གསུངས་པས་ཟུབ་བྱེད་ལའང་སྐྱུར་ན་འག་ལ་བ་
མེད་པའི་བྱིར་རྩེ་རྩེ་ལེན་པ་འདི་ལའང་མི་འབྱེད་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཡང་གཙང་ནག་པ་སོགས་པོད་ཀྱི་མ་ཁས་པས་མེ་ཡི་དངོས་རྒྱ་དམིགས་པ་ལས་སྒྲ་མ་བཞི་དགག་པའི་སྐྱུར་བ་སྒྲ་མ་བཞི་གསུངས་ཀྱང་རྒྱ་ཚམ་གྱིས་མི་
ཤེགས་ལ། རུས་པ་ཐོགས་མེད་སྒྲ་དེ་ཅིག་མ་རྟགས་སུ་ངེས་མི་རུས་པའི་ཚུལ་ས་པ་རྒྱེ་ཏེ་སོགས་གྱིས་ཤེགས་པར་བསྐྱབས་ཐོན་དོ། །གཉིས་པ། རེས་པའི་རྟགས་གསུམ་འབྲུལ་བ་མེད་ཚུལ་ལ། ཟུབ་པའི་རྟགས་དང་དགག་པའི་
རྟགས་གཉིས་ལས། །དང་པོར་མདོར་བསྟན་རྒྱས་པའད་དོན་བསྐྱབས་ཀྱིས་ལ། །དང་པོ། །མེད་ལྟ་བུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ངེས་པའོ། །བྱས་དང་མི་རྟག་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡི་ཚད་
མ་ལས་མེད་ན་མི་འབྲུང་བར་ངེས་པའི་རྩིས་སུ་འགོ་ལྷོག་འགྲུབ་པ་ལྟེ། གཞན་དུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལས་ལྷོག་ཟུབ་འབྲུལ་མེད་ཟུབ་པ་མིན་ལ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ཙམ་ལས་རྩིས་འགོའི་
ཟུབ་པ་འབྲུལ་མེད་གཏན་ལ་འཕེབས་རུས་པ་མིན་ནོ། །རྟགས་ཚོས་འབྲེལ་བ་ཟུབ་པ་ལས་ཤིས་བྱེད་གཞན་ཞིག་དུ་འདོད་ན་གཞན་དུ་བ་ལྟ་བུ་ནི། གཞན་མི་ལྟ་བུ་དག་དང་ངེས་པར་ཏེ་མི་འབྲུལ་བར་ཡོད་པའི་ངེས་པའོ། །

ཆ ཚད་མ་གང་ཡོད་དེ། རུ་བ་དེ་རེས་འགའ་མེ་དང་ལྷན་ཅིག་རུ་འདུག་པར་མཐོང་ཡང་རྒྱ་འབྲས་སུ་མ་རེས་ན།

༡༩། ཆོད་མ་གང་ཡོད་དེ། རུ་བ་དེ་རེས་འགའ་མེ་དང་ལྷན་ཅིག་རུ་འདུག་པར་མཐོང་ཡང་རྒྱ་འབྲས་སུ་མ་རེས་ན། མི་མིན་ལས་སྐྱེ་བ་མི་ཐེགས་པས་རྟགས་དེས་རྒྱུ་པ་ཀྱན་རུ་བསྐྱབ་བྱ་ཡོད་རེས་སུ་མི་རྟགས་སོ། །དེ་བཞིན་རུ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་། བདག་གཅིག་འབྲེལ་རུ་མ་རེས་ནས་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དེ་དག་དོན་གཞན་ཐ་དང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ཚོས་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ལམ། གང་བྱས་པ་ལ་འཇིག་པ་འབྱུང་བས་ན་འཇིག་པ་དེ་བྱས་པ་ལས་གཞོད་འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་ན། གོས་སྒར་ཡོད་ལ་ཚོན་གྱིས་གཞོད་བསྐྱར་བ་བཞིན་བྱས་ཅམ་ནས་འཇིག་པར་མ་རེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། །དེ་ལོ་འདི་སྒར་མ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་འང་དོན་གྱིས་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། རེས་འགའ་སྒར་མ་བྱ་དང་དེའི་སེར་པོ་ཚོགས་པར་མཐོང་ཡང་། སེར་པོ་ཡོད་པས་སྒར་མ་བྱ་ཡོད་པར་རྒྱུ་པ་ཀྱན་རུ་མི་དཔོག་པ་བཞིན་ན། །སྒྲིའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་བྱུང་པར་གྱི་ཚོས་དེ་དག་དོན་གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་བཞིན་པར་རྒྱུན་གྱི་ཐོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་པར་གྱུར་ན། དེ་དག་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་མི་སེས་པའི་གཞན་པ་ཉིད་རུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་བྱས་པས་མི་རྟག་པ་གོ་བའི་རྒྱ་མཚན་པར་རྒྱུན་པར་འདོགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་འབྲེལ་བ་ལས་འོས་མེད་དེ། ཚོས་ཐ་དང་པར་མི་འདོགས་པ་ནི་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པས་ན་དེ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་མི་སྤང་དོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་

ཚད་མ་དེ་ག་པའི་སྒྲིའི་སྟེང་།

བྱས་པ་ལས་མི་རྟག་པ་ཕྱིས་སུ་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། བྱས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ནི་མི་རྟག་པ་མིན་ལ་བྱས་པའི་འབྲས་སུ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཡང་། བྱས་ཅམ་ནས་མི་རྟག་པར་གྱུ་ལ་དེས་ཏེ་རྒྱ་ལ་འབྲས་སུ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེས་ན་བྱས་མི་རྟག་དོ་པོ་ཐ་དད་ཡིན་ལ་དེ་དག་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱང་མི་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན། བྱས་པའི་རྟག་ས་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ནམ་ཡང་སྤྱད་མི་རུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱད་རྟག་ས་གཉིས་པོ་
 མི་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པ་ཤད་ལ། དེ་བྱུང་འབྲེལ་ལས་འབྲས་སུ་མི་འབྲུལ། །རང་བཞིན་པ་དག་གཅིག་འབྲེལ་ལས་མི་འབྲུལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ནི་དངོས་
 དང་ཅུང་སྤང་གཉིས། །དང་པོ། འདི་ལྟར་མི་ཡི་འབྲས་སུ་ནི་དུ་བ་ཡིན་པས་དེ་མི་ལ་ནམ་ཡང་མི་འབྲུལ་བ་ལྟེ། རྒྱ་མཚན་དུ་བ་དེ་ནི་འབྲས་སུ་མི་ཆོས་ཀྱི་འཇམ། །རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མི་ཡི་འབྲས་སུ་མི་ཆོས་
 ཡིན་པ་ཉིད་གྱི་རྗེས་སུ་འཇམ་པ་འཇམ་ངང་རྒྱལ་ལས་འདེམ་པོ། ཤེས་ཏེ་རྒྱ་གཤེར་པ་ལས་མི་འདེམ་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་པན་འདོགས་པའི་རྒྱ་མི་དེ་མི་དང་པར་ནི་འབྲས་སུ་དུ་བ་དེ་ཡོད་མིན་ན། རྒྱ་དང་ལྟན་པ་ལས་འདས་ཏེ་རྒྱ་མི་ད་
 བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མི་དང་པར་འབྱུང་ན་ཅིར་འགྱུར་སྟམ་ན། རྒྱ་མི་དང་པར་འབྱུང་ན་ནི་རང་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་གྱི་རྒྱ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་འཇམ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལུལ་ཐམས་ཅད་ན་དུས་རྟག་དུ་ཡོད་པ་འཇམ་ཡང་ན་ལུལ་

༡༡། །དུས་གང་ན་འང་མེད་པར་འགྱུར་རྟེ། རྒྱལ་ཆོན་དངོས་པོ་རྒྱལ་སྤོ་ཡུལ་དུས་རེས་འགའ་ཞིག་ན་འབྱུང་བའམ་ཡོད་པ་ནི། ཡུལ་དང་དུས་དེར་ཆོག་ས་པའི་རྒྱལ་ལྟོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེས་ན་རྒྱལ་གཞི་གཤིན་པ་སྟེན་ས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་། འགྲུག་དང་རྒྱལ་ཆོན་དང་བར་སྒྲུང་ན་འང་ཡོ་རྟོག་སྟེ་བ་སྟེན་ས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་དུ་མེད་པ་དང་། སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་རྒྱལ་སྤོ་ཡུལ་དུས་གང་མེད་པར་ཐལ་རྟེ། དུས་གང་ན་རྒྱལ་ཆོག་ས་མ་ཆོག་ས་ཀྱི་བྱུང་པར་བཞག་པའང་མེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་ཆོན་གྱི་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ན་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་ན་མེད་པ་ཇི་ལྟར་བར་གཞན་ན་འང་མེད་པར་འགྱུར་རྟེ། ཡུལ་དུས་དེ་དང་གཞན་གཉིས་ཀར་དེའི་རྒྱལ་ཆོན་མེད་པར་བྱུང་པར་རྒྱལ་ཆོན་མེད་པའི་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གང་དངོས་པོར་སྒྲུང་བ་འདི་དག་ལ་རེས་འགའ་བ་མ་ཡིན་པ་མེད་ལ། དེ་དག་རྒྱལ་ཆོག་ས་པ་གང་དུ་ཆོང་བ་དེར་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་འབྱུང་མི་ཤེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དང་རྒྱལ་ཆོན་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྩོད་སྒྲུང་ནི། བར་སྒྲུང་བ་དག་ན་རེ་མེ་མེད་པར་དུ་བ་སྟེ་བ་མེད་པར་མ་དེས་རྟེ། དུ་བ་དེ་བ་རྒྱུ་ཕྱིན་གྱི་སྟེ་བོར་གྲགས་པ་གྲོག་མ་ཐར་ལས་གྱུང་འབྱུང་བར་མཐོང་པས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བ་རྒྱུ་ཕྱིན་སྟེ་བོ་སྟེ་གྲོག་མ་ཐར་དེ་དངོས་སུ་བ་སྟེ་བ་རྒྱུ་ཕྱིན་གྱི་མེའི་རང་བཞིན་ཡིན་

2002

རྒྱ་མི། དེ་ཉིད་མི་དངོས་ཡིན་པས་ཀྱི་མི་དངོས་དང་དེ་ལས་ལྷན་པ་ཡང་འབྲས་ལུ་དུ་བ་དངོས་སུ་ཟད་ལ། རོན་ཏེ་དེ་མིའི་རང་བཞིན་མིན་ན་མི་རྩི་ལྟར་ན་དེ་ལས་མི་ཡི་འབྲས་ལུ་དུ་བ་ལྷན་པ་ལེ་དུ་བ་འབྲས་རིགས་ཏེ་མི་ལོག་པ་ཁོ་
 རྒྱ་མི་འབྲས་ལུ་བ་མ་ཡིན་པར་གྱུ་བ་ཀྱི་དུད་པ་གཞན་མི་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་དུ་བའི་ཀྱི་མི་རང་བཞིན་ན་མ་རིགས་སུ་གནས་པའི་མི་ལྟེ་དུ་བ་དེ་མེད་པ་ཡི་རྣམས་པའི་བྱེ་བྲག་གསལ་བྱུང་པར་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་དུ་བ་
 མེད་རྣམས་ཀྱི་མི་མེད་བཞིན་འབྲས་ལུ་དུ་བ་དེ་དུ་བའི་རང་གི་ཀྱི་མིན་པ་བཀུ་བྱིན་སྟེ་པོ་མོགས་ལས་འབྲས་ན་དུ་བ་དེ་ནི་ཀྱི་མི་དང་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་རིས་འགའ་བ་མིན་པར་འགྱུར་བ་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
 ཆོས་འདི་དག་ལས་ཀྱི་གང་ཡོད་ན་འབྲས་ལུ་མེད་པ་ཡོད་པའི་རྣམས་སུ་འགོ་བ་དང་། ཀྱི་ལོག་ན་འབྲས་ལུ་ཡང་ལྟོག་པ་ཡིན་པ་ལས། འབྲས་ལུ་གང་ཞིག་ཀྱི་གང་གི་རྩིས་སུ་འགོ་བར་མཐོང་བ་དེ་ནི། འབྲས་ལུ་དེ་མི་རང་བཞིན་ནི་
 རང་གི་མེད་བྱེད་དེ་ལ་རིས་པར་ལྟོས་པའི་ཀྱི་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ལྟེ་རྒྱ་མིན་པ་ཡང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཀྱི་གཞན་ལས་ན་མ་ཡང་མི་འབྲས་སྟེ་འབྲས་མི་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོགས་བཅད་འདི་བར་སྐབས་བསྐབས་པའི་ཆོགས་བཅད་དོ། །
 དེ་ལ་གང་ཞིག་གང་གིས་རྩིས་སུ་འགོ་བར་རྩི་ལྟར་མཐོང་སྟུམ་ན། མ་དམིགས་པ་ལྟོན་དུ་འགོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོ་མི་དུ་གཉིས་སྟུང་དུ་གི་གཞིར་མ་དམིགས། དེ་རྩིས་མི་དམིགས། དེ་རྩིས་དེ་ལས་དུ་བ་ལྷན་པར་

༡། དམིགས་པ་ཡུགས་གསུམ་པོས་རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་ནུས་ཏེ། དང་པོ་མ་དམིགས་པས་དུ་བ་མེད་ལྟ་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ནས་འོང་བ་དང་། རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་གསུམ་ཁེགས་ཏེ། དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་མི་མ་དམིགས་ཀྱང་སྒྲུང་གེས་པས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱ་འབྲས་སུ་དམིགས་པས་མ་ངོན་སུམ་གཉིས་ཀྱིས་ནི། དུ་བ་གཏན་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མེ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་དོགས་པ་ཆོད་ནས་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲས་སུ་ཡིན་པར་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་རྟ་བོང་གིས་དབེན་པའི་གཞིར། དང་པོ་རྟ་དམིགས་དེ་ནས་བོང་སུ་དམིགས་ན་དེའང་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་ཡུལ་གཞན་ནས་འོང་བ་ལ་སོགས་པའི་དོགས་པ་ལྟ་ཆོད་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་དེ། རྟ་བོང་ལ་རྩེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་མེད་ལ་བཤད་པ་ལྟ་སུ་གལ་ཏེ་མཐོང་ན་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྱུར་ན་འང་དེ་མི་སྤྱིད་དོ། །ཡང་ན་དང་པོ་མེད་རྒྱ་འབྲས་སུ་དམིགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་ནས། རྒྱ་ལོག་པ་ན་འབྲས་སུ་འང་མ་དམིགས་པའི་སྒྲོན་ནས་ངེས་པར་འབྱུར་ཏེ། གང་ལྟར་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་རྩེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་མ་འབྱུལ་བར་མཐོང་བ་ལས་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །འགའ་ཞིག་དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེས་པར་ལན་ཅིག་ཅམ་མཐོང་བས་དེའི་དོགས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེ་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། འབྱུང་སྐྱེ་དུ་བ་རང་གི་རྒྱ་མིན་ལས་ལན་ཅིག་ཅམ་སྐྱེ་བའང་མི་སྤྱིད་དེ། དུ་བ་རྒྱ་ལས་ལན་ཅིག་ཅམ་སྐྱེ་བ་མཐོང་དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་ཆོགས་པ་གང་ལ་ལྷོས་

དཔེ་དངོས་པོ་དེ་དག་རྒྱ་ཚལ་ས་ན་མི་སྤྱོད་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ཚལ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ལས་ནམ་ཡང་འདྲ་མི་ཤེས་ཏེ་མེད་ཚ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལུག་གི་རྩ་ལས་སྤྲུག་མ་སྤྱོད་
 ལ་སྤྲུག་པ་དེའི་རིགས་འདྲ་ཇི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་མིན་པ་གཞན་ལས་གཞན་སྤྱོད་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མིན་པ་ལས་དེ་དག་སྤྱོད་པ་མི་སྤྱོད་པས་སོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་རང་རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་འབྲས་དེ་འདྲ་
 བ་སྤྱོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམས་པ་ཅམ་དུ་བྱ་བ་དུང་གི། རྒྱ་གཞན་གྱི་འབྲས་ལུ་འདི་ལ་ཐོབ་པ་ཞེས་འབྲུལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གི་རྒྱ་ཡང་ཐ་དད་ལ། རྒྱ་ཐ་དད་ལས་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་འབྲས་ལུ་ཡང་ཐ་དད་ཡིན་མོད། འོ་ན་ཀྱང་རྒྱ་མ་བ་
 སྤྲུག་པ་ཚལ་འདྲ་བས་ཐན་རྒྱན་འབྲུལ་ནས་རྒྱ་མིན་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་སོ་སྤྱོད་དུ་མི་མཁས་པས་བརྟགས་པ་སྟེ། གཟུགས་འདྲ་བའི་མི་གཉིས་མཐོང་ནས་མ་ཅིག་ཤོས་གྱི་ཕུ་མ་མིན་པ་ཅིག་ཤོས་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་སོ་ཞེས་སེམས་པ་བཞིན་
 ནོ། །གཉིས་པ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མི་འབྲུལ་བར་བསྟན་པ་ལ། ཐ་དད་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྤྱོད་པ། ཐ་དད་མེད་ཀྱང་རྟགས་སུ་འཐད་པའི་རྒྱུ། སྤྱིར་བའི་དབྱེ་བ་དཔེ་ཡིས་བསྟན་པའོ། །
 དང་པོ། འབྲས་རྟགས་སུ་མ་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་ཡང་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལས་རྟགས་ཡང་དག་དུ་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ་ཇི་སྟེ་རྩྭ་འབྲེལ་ཅིན། རྟགས་དང་ཚལ་དེ་དག་ཅིག་ཤོས་ཡོད་པ་ཅམ་ནས་དེ་དང་རང་

༡། །ཆས་སུ་དོན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་བདག་གཅིག་གིས་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་ན། བསྐྱབ་བྱ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དེ་མེད་ན་ནི་རྟགས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་དོན་གྱི་སྒྲིང་ན་ཐ་དད་མེད་པར་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། མེལ་བའི་དབང་གིས་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་བཤད། །དེ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྒྱས་པར་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ། གང་བྱིར་དངོས་ཀྱན་སྟགས་ཆོགས་བཅུད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱར་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་བྱས་མི་རྟག་དོན་གྱི་སྒྲིང་ན་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ན། རྟགས་ཆོས་ཐ་མི་དད་དུ་འགྱུར་ཏེ་བྱས་མི་རྟག་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་བྱིར་རོ་སྐྱེ་ན། དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ཏེ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་གང་གི་བྱིར་རི་སྒྲིང་པའི་དངོས་པོ་འདི་ཀྱན་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་ཐ་སྐྱད་གྱི་ཆོས་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གྱིས་རང་རང་སོ་སོའི་ཐུན་མིན་མ་འདྲེས་པའི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པའི་བྱིར་རོ། རང་དང་རིགས་མ་ཐུན་པའི་དངོས་པོ་ཡལ་དང་རིགས་མི་མ་ཐུན་པ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་མ་ཐའ་དག་ལས་ལྟོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན་ཏེ་གཞན་གང་དང་ཡང་མ་འདྲེས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་ཚུལ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མདུན་དུ་བཞག་པ་ལྷུང་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་དེ་རིགས་མ་ཐུན་པ་ལྷུང་པ་གཞན་དང་། རིགས་མི་མ་ཐུན་པ་ལྷུང་པ་མིན་པའི་དངོས་པོ་མེ་ལ་སྟགས་པ་གཞན་རི་སྒྲིང་པ་ལས་ལྟོག་པའི་རང་མཚན་ཐུན་མོང་མིན་པར་གནས་སོ་ཞེས་དོན་རང་མཚན་གྱི་དོན་ནས་

མཐོང་པ་ལྟར་

གཞན་སེལ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། མ་ལྟམ་པ་དང་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གང་དང་གང་ལ་ས་དོན་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་འདི་ཕྱོག་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཅན་
ཀྱི་ལྟམ་པ་དང་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་རིགས་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་སྒྲུབ་དང་ཕྱོད་སྒྲུབ་དུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡི། རིགས་དེ་ཡི་ནང་ཚན་ལྟམ་པ་ལྟ་བུ་འདི་ཁྱད་པར་གྱིས་དེ་དང་དོན་གྱི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་པ་ཡི་
གཞན་ཚེགས་དག་ཐ་སྟོན་ལ་མ་ཁས་པ་རྒྱུ་ལས་ཀྱིས་རབ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོག་པ་ཐ་དད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཕྱོག་པའི་ཁྱད་པར་རམ་བྱེད་བྱས་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་གང་ཞིག་ །ཕྱོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལྟ་བུར་པ་
རང་གི་མིང་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་པ་དེ་ནི། མིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་སྒྲུབ་པ་ལྟམ་པ་སོགས་ཀྱིས་གོ་བར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན། ལྟམ་མི་རྟག་ལྟ་བུ་འདི་རང་ཕྱོག་ནི་ཕྱན་མིན་ཐ་དད་
པའི་ཚུལ་དུ་རྒྱུ་པར་གནས་པ་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གཞན་སེལ་དེའི་བྱེད་བྱས་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ། དངོས་པོའི་སྒྲུབ་ཀྱིས་སེལ་བས་འཇུག་ཚུལ་དང་། དངོས་མེད་སྒྲུབ་ཀྱིས་སེལ་བས་འཇུག་ཚུལ་བསྟན། དང་པོ་
ལ། དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་སེལ་བར་འཐད། དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་རྗོད་བྱེད་སེལ་བར་འཐད། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྒྱུར་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགག་སྒྲུབ་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། སྒྲུབ་

བཅའ་མཆོད་འདོགས་པར་མི་བྱེད་པ་ཞིག་ནི་བྱེད་བཞིན་གྱི་ཡིན། འཕུལ་ཆུས་བསྐྱེད་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྟག་འཛིན་སོགས་བྱེད་བཞིན་ཕྱིར་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་མི་དགོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཉ་ཕྱིས་དང་དངུལ་ཐོན་ཚུན་མ་
 འདྲེས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཉ་ཕྱིས་མཐོང་ཆེ་ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ནི་རྩལ་ཟད་མེད་གྱི་ཡིན་པ་ལས་རང་སྤོ་འཕུལ་བའོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་དེ་ལོག་སྤྱི་དོན་ལ་མ་འདྲེས་གིང་དབང་མངོན་གྱིས་གྱིང་འདྲེས་པར་
 མཐོང་མི་ཤེས་ནའང་། ཕྱི་རོལ་ཕྱི་དོན་འདྲ་བ་བར་མ་ཆད་དུ་བྱུང་བ་དང་། བར་གི་སྤོ་མི་གསལ་ལ་ཞིང་གྱི་བ་མཐའ་ངན་པས་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་འཕུལ་ཆུས་གོགས་ཕུས་ཏེ་ལོག་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆ་གཅིག་
 པ་སྤྱང་མི་སྤྱང་གཉིས་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་དངོས་པོ་སྤྱི་ལྟ་བུ་གང་ཞིག་མཐོང་བ་ཡིས། དེ་དང་དོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕུས་མི་རྟག་སོགས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་གྱིང་། འཕུལ་པས་གོགས་ཕུས་ཏེ་བསྐྱོག་ཕྱོགས་སུ་སྤྱོད་
 བརྟགས་ནས་མཐོང་བ་ལྟར་སྤྱི་མི་རྟག་སོགས་སུ་དེས་པར་མི་བྱེད་པས་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་ཕུས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་བ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་རབ་དུ་འཇུག་པ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟགས་འཇུག་པ་ནི་སེལ་བ་ཡིན་པར་
 འཐད། རྟགས་མི་འཇུག་གྱིང་སེལ་བ་ཡིན་པར་བསྟན། །དང་པོ། དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་པས་འཇུག་པ་ལ་མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཆ་མེད་ལ་རྟག་པ་སེལ་བ་འཇུག་ལ་ཡོད་ཚུལ་ཕྱིར་བསྟན་པ་དེར་མ་ཟད། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་གྱིང་དངོས་

༡༡། ཤེའི་རང་མཚན་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་གཅིག་དེས་པར་བྱུར་པ་ས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་དང་དོ་ཤོ་གཅིག་པའི་ཚེས་གཉིས་འཛིན་པར་བྱུར་པ་ལྟེ་རིགས་པ་སྐྱར་བཞིན། འདོད་ན་རྗེས་དཔག་གཞན་
 དོན་མེད་དུ་བྱུང་ལོ། ཤེའི་ཚུང་ལའང་མཚུངས་སོ་བཅེར་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟག་ས་གྱི་རྗེས་དཔག་དེས་སྒྲ་རྟག་པ་ལས་ལོག་ཅུམ་གྱི་སེལ་བ་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། རྗེས་དཔག་དེས་རང་ལུལ་སྐྱར་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབ་པ་ཅན་
 མིན་པས་ན་རྗེས་དཔག་གི་ལུལ་གཞན་སེལ་བའམ་དགག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཉེས་པ་འདི་ནི་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་སྒྲོ་བརྟག་ས་གྱི་ལུལ་སེལ་བ་བ་དང་དུ་རྒྱུང་བས་སོ། རྗེས་དཔག་སེལ་བས་འཇུག་པ་དེ་ཕྱིར་རི་སྐྱད་བསྐྱར་བ་
 དེ་ལྟར་རྟག་ས་བཅས་ཅན་ནི་དེ་མིན་གཅོད་པའམ་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བའི་ལུལ་ཅན་ཡིན་པར་རབ་དུ་བསྐྱགས་སོ། ལྟོ་སྐྱར་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་མ་དེས་ཏེ་དེ་ལ་སྐྱར་སྒྲོ་འདོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་ན། ལྟོ་སྐྱར་དུ་བ་མཐོང་ཡང་
 དེས་ཕྱོགས་མེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་བསལ་བུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། རྟག་ས་སེལ་བའི་ལུལ་ཅན་ལས་གཞན་དུ་དེད་གིས་གྱང་རྗེས་དཔག་དེས་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པར་འདོད་ན་ཚེས་ཅན་
 སྒྲ་རྟ་བྱ་བྱུང་པར་བྱུར་ན། དེ་ལས་མ་གྱུབ་པ་གཞན་མི་རྟག་སོགས་རྟག་ས་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་རིགས་པ་སྐྱར་བཞིན། དེས་ན་དེ་ལྟར་ལས་མི་ཡོན་ཏེ། གཉིས་པ་རྟག་ས་མི་འཇུག་གྱང་རྟག་པ་ཡིན་པར་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

ཆད་མེད་འདྲུག་ཡིན་པར་བརྟན་པ་ནི། ཁ་ཅིག་འདི་སྐྱམ་དུ། མངོན་སུམ་གྱིས་དངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལ་མེད་པ་མེད་དེ། དེའི་སྒྲོ་འདྲེན་པ་ནི་སྐར་མངོན་སུམ་ཉིད་གྱིས་བསལ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་
སྟོན་པོ་སྐར་ཕུ་འགྲུ་འཁྱིལ་ལ་འར་རྩེས་སུ་དེ་སྐར་ཤེས་པ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་ཡི་དོན་ཅན་གྱི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པའི་མངོན་སྒྲོ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་རང་མཚན་འཛིན་པའི་རྟོག་མེད་མ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཡུལ་དེ་སྟོ་མིན་སྟགས་
གཞན་གྱི་ཆ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཅུམ་གྱིས་སྟོ་མིན་སྟགས་སྒྲོ་འདྲེན་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་དུ་ཡུལ་ཅན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པོ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དང་ནི་སྟོ་མིན་དུ་སྒྲོ་འདྲེན་པ་པའི་ཡིད་གཉིས་ནི་པན་ཚུན་གཏོང་བུ་
གཏོང་བྱེད་གྱི་དོ་བའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱར་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ལྟན་ཅིག་གནས་མི་སྟེན་པས་ན། ངེས་ཤེས་འདི་ནི་བརྟོག་ཕྱོགས་སྒྲོ་འདྲེན་པ་དེས་དབེན་པའི་མེད་པ་དེ་ལ་འདྲུག་པ་ཉིད་དོ་ཅེས་བུ་བར་
མཁས་པ་རྒྱུ་མཁས་གྱིས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲོ་བྱེད་པ་གྲངས་པར་ཐལ་བ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ཉིས་སྟོང་ལན་དགག་པ། དང་པོ། སྒྲོ་ལ་རྟག་པོ་མ་བྱས་སྟགས་གྱི་ཆ་གསུམ་སྒྲོ་འདྲེན་པ་དེ་སྟོང་ཡོད་པ་དེ་བསལ་བའི་
ཕྱིར་ན་དེ་སྐར་ངེས་པ་ཡི་རྟོག་པ་དང་། དེ་བརྟོང་པའི་སྒྲོ་ཡང་དེ་སྟོང་ཁོ་ན་འཇུག་དེ་སྟོང་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་སྒྲོ་བྱེད་དག་སྟོང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་དུ་འཐད་གྱི། གཞན་དུ་སེལ་བུ་ཐ་དད་མིན་ན་བྱས་མི་རྟག་སྟགས་གྱི་

ཆོད་མ་ རིང་བཞི་ རྒྱུ་འགྲེལ་

༡༡། །དངོས་པོ་གཅིག་ལུ་པ་སྟེ་སྒྲ་རང་མཆོན་གྱི་སྟེང་ན་ཆ་གསལ་མེད་པ་གཅིག་ལུ་དེ་ཉིད་དེ་བཟོད་གྱི་སྒྲ་འམ་དེ་སེས་གྱི་སྟོ་གཅིག་གིས་སྒྲུབ་པས་འདྲུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱུང་པར་གཅོད་ན། སྒྲ་སྟོ་དེ་དག་གཞན་
དང་གཞན་གྱི་ལུ་ལ་ཅན་ནམ་ལུ་ལ་ཐ་དད་ལ་འདྲུག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། བྱས་མི་རྟག་སྟགས་གྱི་སྒྲ་སྟོ་ལ་གོ་བྱ་ཐ་དད་མེད་པར་རྒྱུ་གངས་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར་དེ། གང་བཟོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐམས་ཅད་གོ་བ་ལ་ཁྱུང་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་པ་རོ་ལ་གྱིས་ཉེས་པ་དེ་མི་འདྲུག་པའི་ལན་བསྟན་པ་འགོག་པ་ནི། ལུ་སྟེགས་ཕྱེ་བྱག་པ་གང་གི་ལྟར་ན་མར་གྱི་གོང་ལུ་ལ་ཉིལ་འབྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་ཆོས་སྒྲ་ཆོག་ས་ནང་མ་འདྲེས་པར་
ཡོད་པ་དེ་དག་སྟོས་འཛིན་པའི་ཆེ་བྱས་པ་ལ་སྟགས་པའི་ཁྱུང་པར་སྒྲ་ཆོག་ས་པ་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲ་ལུ་བྱ་དེ། ཁྱུང་ཆོས་ཐ་དད་པ་ལ་པན་འདོགས་པའི་རྣམ་པའི་སྟོ་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་སྟོ་རྒྱུ་གངས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་
ཁྱུང་པར་ཅན་དང་མ་འབྲེལ་པའི་ཁྱུང་པར་རྒྱུང་པ་ནི་མེད་དེ། ཁྱུང་པར་ཡིན་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མེད་པས་སོ། །ཁྱུང་པར་ཅན་དང་འབྲེལ་ན་ཁྱུང་པར་ཅན་དེས་རང་གི་ཁྱུང་པར་རྒྱུ་ས་ལ་པན་འདོགས་སམ་མི་འདོགས། མི་འདོགས་
ན་ནི་ཁྱུང་པར་ཅན་དང་ཁྱུང་ཆོས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། པན་འདོགས་ན་དེ་ལྟར་པན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཁྱུང་པར་ཅན་དང་རྒྱ་ས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཡིན། དང་པོ། རང་གི་ཁྱུང་པར་གྱི་ཆོས་སྒྲ་ཆོག་ས་ལ་པན་པའི་ལན་ལག་གམ་

ཆོད་མ་ རིང་བཞི་ རྒྱུ་འགྲེལ་

2000

ལྷ་མ་ལུ་པའི་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲིལ་བུ་ནི་དེ་རྒྱལ་པ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་འདྲའི་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་པ་དང་ཆ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལུ་སྒྲིལ་བུ་བུ་དེ་རིལ་པོ་འཇམ་གྱུན་ནས་
 བསྐྱེད་ན། ཡན་བུའི་བྱེ་བྲག་མི་རྟག་པ་སོགས་ལ་ཡན་པའི་རྒྱལ་པ་གང་ལ་ངེས་ཏེ། དེ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པ་མཐའ་དག་ངེས་པར་ཐལ། ལྷ་མ་ཆེན་རྒྱལ་པ་དེ་མཐའ་དག་ཁྱད་པར་ཅན་དེའི་བདག་ཉིད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་དབྱེར་མེད་དུ་འབྱེལ་བའི་བྱིར། རྒྱལ་པ་ལ་ཡན་འདོགས་པ་ལྷ་བུ་གང་དུང་གཅིག་གེས་ན་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་ཡན་འདོགས་པ་ལྷ་བུ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྷ་མ་ན་རྒྱལ་པ་ཐ་དད་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་
 ཐེར་ན་ཡང་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ངེས་པར་ཐལ་བ་ལ་སྒྲོན་སྒྲོང་མི་རྒྱལ་སོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་ཡན་པའི་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་པ་ཐ་དད་དོ་ཞེན། རྒྱལ་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་ཅན་ནམ་ཁྱད་པར་ཅན་དེའི་ཅི་
 ཞིག་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྷ་མ་འདོད་ན་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཡིས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དེ་དག་ལ་ཡན་པའི་རྒྱལ་པ་དང་བྱལ་བས་ཀ་བུམ་བཞེན་འབྱེལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ཅན་རང་ལ་ཡན་རྒྱལ་མེད་པ་དེ་ལྷ་བུ་
 ཡིན་ན་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བར་དུ་ཡན་འདོགས་བྱེད་རྒྱལ་པ་གཞན་དགོས་ལ། དེ་ལྷ་ན་རྒྱལ་པ་ཉིད་ལ་འང་རྒྱལ་པ་གཞན་མེད་པར་ཡན་འདོགས་མི་རྒྱལ་པས། རྒྱལ་ཅན་རྒྱལ་པ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་མཐར་རྒྱལ་

ཆུ། །པ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་གྱི་ཕན་འདོགས་པ་མི་མྱོད་དོ། །རྒྱལ་པ་ལ་རྒྱལ་པ་མི་དགོས་ཏེ་རྒྱལ་པ་ཉིད་གྱིས་ཕན་འདོགས་སོ་སྐྱམ་ན་སྒྲ་ལས་ཐ་དད་པ་འི་རྒྱལ་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་ཉིད་གྱིས་ཕན་འདོགས་པ་ཡང་
 བྱ་བོ། །གལ་ཏེ་དོན་གྱི་སྒྲིང་ན་ཕན་རྒྱལ་གྱི་ཅིག་ཅར་ཡོད་ཀྱང་སྒྲ་ཕོས་འཛིན་རྒྱལ་སྒྲ་ལྟ་དེ་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་ལྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཕན་བྱེད་དུ་བཟུང་བས་ན་ཐམས་ཅད་འཛིན་པར་ཐལ་བ་མེད་ཅེས་འདོད་ན་ནི། ཏྲག་
 ལྷན་འཛིན་པ་སྒྲ་པ་འཇུག་དུ་འདོད་པ་བྱེད་ལ་དེ་མི་རུང་སྟེ། སྒྲ་དེ་ལྱས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཕན་བྱེད་དུ་མཐོང་ན་དེ་འི་སྐབས་སྐྱམ་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་ཏྲག་པ་ལ་ཕན་པ་འདྲ་སྒྲ་དང་རྒྱས་གཅིག་པས་ན་གཞན་མིན་པ་དེ་མི་
 རྒྱུར་གང་ཡང་རུང་པ་ལ་ཕན་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་བཟུང་ན་ནི་ཐམས་ཅད་བཟུང་བར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་སྒྲར་མཐོང་བས་ཐམས་ཅད་དེས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འཛིན་པ་འི་ལྟ་ལ་པ་ལྟར་ན་དེ་བཟློག་པ་འི་ཕྱིར། སྒྲར་དེས་པར་
 བཟུང་བ་ལ་ཡང་ཕྱིས་རྗེས་དཔག་གཞན་འཇུག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་ཆད་མས་དེས་པ་དེ་ནི་བཟློག་ཕྱིགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བས་ན་རྒྱལ་གཙོད་གྱི་ལུ་ལ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་པ་འཇུག་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲར་དེས་
 པ་ལ་ཡང་ཡང་བཟུང་བ་ཅུ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་མི་དགོས་ཏེ་སྒྲོ་འདོགས་མ་སྐྱེས་པ་འི་ཕྱིར་དོ། །འོན་སྒྲར་དེས་ཟེན་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་དེ་སྒྲར་དེས་པ་འི་སྒྲ་དེ་སྒྲ་པ་འཇུག་མ་ཡིན་ན་མ་སྐྱེས་ན་མིན་ཏེ། རྗེས་

ཆོད་མ་རིག་པ་འི་སྒྲ་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

དཔག་གིས་སྒྲོ་འདྲི་གས་བསལ་བ་དེ་ལས་གཞན་པ་མཐོང་ཟེན་ངེས་པའི་རྟོག་པའང་རྗེས་དཔག་དེ་དང་འདྲ་བར་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྒྲུ་མཚན་བརྒྱུག་ཕྱི་གས་སྒྲོ་འདྲི་གས་བསལ་བའང་མེད་པའི་ཡུལ་ཅིང་
ལ་ནི་ངེས་གཞུང་གི་སྒྲོ་ནས་འདུག་པའི་རྒྱུ་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་ན་གཞན་ཡང་སྒྲུར་ངེས་པར་བཟུང་བ་ལ་སྒྲུར་ཡང་རྗེས་དཔག་གིས་ངེས་པར་འཛིན་ཞེས་པ་མི་འབྱེད་དེ། གསལ་རྒྱུ་རྗེས་དཔག་གིས་ངེས་པར་བྱ་བ་མི་རྟོག་པ་
ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་གང་ཞིག། སྒྲུ་ཅིང་དུ་ངེས་པ་དང་བྱས་པར་ངེས་པ་ལ་སྒྲོགས་པ་སྒྲུར་གྱི་ངེས་པ་གཞན་རྒྱུ་སྒྲུ་མ་ངེས་པ་ཅིང་དུ་སྒྲུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲུར་གྱི་ངེས་པ་དེ་དག་གི་ཡུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ངེས་མ་
རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསལ་རྒྱུ་རྗེས་དཔག་འདུག་པ་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ་འདྲ་མཚུངས་ཏེ་མཛོན་སུམ་གྱི་དུས་ན་ཐམས་ཅད་བཟུང་ཡང་ཕྱིས་རྗེས་དཔག་འདུག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན་མི་མཚུངས་ཏེ། རོན་སྒྲུབའི་
སྒྲིང་ན་བྱས་མི་རྟོགས་སྒྲོགས་ཁྱུད་པར་གྱི་ཆོས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་ཆ་གྲས་རྒྱུ་པར་སྒྲུངས་པ་ཡི་རང་མཚན་དེ་ཅིང་མཛོན་སུམ་གྱིས་ནི་བཟུང་བ་ལ་འདྲ། བཟུང་བ་ལྟར་ངེས་པས་མ་བྱལ་སྒྲེ་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་གང་ལ་དེ་བཞིན་
དུ་རྟོགས་པའང་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ཡི་རྒྱུ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། མཛོན་སུམ་ལ་ཡུལ་མ་རྟོར་བར་སྒྲུང་དུ་ཟེན་གྱང་། དེའི་རྗེས་གྱི་རྟོག་བཅས་གྱི་ཡིད་ལ་ངེས་མ་ངེས་ཞེས་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།

༡༢། མཛོན་སུམ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཡོད་ན་སུ་ཡང་ལུལ་མི་སྲིད་དོ། འདིས་ན་ངེས་པ་འདི་རྒྱ་མཛོན་སུམ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་དེ་ལའང་རྒྱེན་ཡོད་ན་ངེས་ངེས་པ་འདྲེན་རུས་ལ། མཐུན་རྒྱེན་མེད་པའམ་འགལ་རྒྱེན་ལུལ་རྒྱེན་ཡོད་ན་མཐོང་པ་ཙམ་གྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་མི་རུས་ཏེ། ལྷ་རྟག་པར་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ། མཐུན་རྒྱེན་གང་ཞེ་ན། རང་གི་སྒོ་གསལ་པ་དང་། གོམས་པ་དང་། ལྷ་བས་སུ་བབ་པ་དང་། རོན་དུ་གཉེར་པ་དང་། རོན་གྱི་ལྷགས་ལ་སོགས་པ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་འདི་རྒྱ་ཚང་བའོ། འདི་ལ་སྒོ་གསལ་པ་ནི། རྒྱ་ལ་འབྱོར་པ་རྒྱམས་གྱི་སྒོ་གསལ་པས་མཐོང་པ་ཙམ་གྱིས་སྐད་ཅིག་མ་ལ་སོགས་པར་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། འདིས་པར་བྱ་བ་འདི་རོན་ལ་གོམས་པར་གྱུར་པས་རོན་གང་མཐོང་པ་ལ་སྒོ་གཏད་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་སྒྲག་དུ་ངེས་པ་འདྲེན་རུས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རང་གི་གོམས་པ་ནི། བུད་མེད་གྱི་རོ་གཅིག་ལའང་པལ་པས་སྒྲགས་པ་དང་། ཆགས་ལྡན་གྱིས་ཉལ་པོ་བྱ་བ་དང་། བྱི་རྒྱམས་གྱིས་བཟའ་བའི་སྒོ་སྒྲིབ་བ་བཞིན་དུ་གོམས་པ་གསལ་ཆེ་བའི་འདུག་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེས་རོན་རྒྱམས་དེ་དང་དེ་ལྟར་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན། རོན་གྱི་རྒྱམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་ལ་བྱེད་པའི་གོམས་པའམ་དེའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ཡང་རྒྱེན་ནོ། ལྷ་བས་སུ་བབ་པ་ནི་དཔེར་ན་སྒྲན་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་གྱི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ན། སྒྲན་པ་དེ་མཐོང་པ་ན་སྒྲིམ་བུ་དེ་ལ་ཆོས་གཞན་དུ་མ་ཡོད་དུ་ཟིན་གྱང་སྒྲན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། འདི་བཞིན་དུ་རོན་གང་ཆེད་དུ་གཉེར་

2025

ནས་གཏད་པ་དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ནི། མི་མང་པོའི་བྱོང་ནས་གཅིག་ཡོད་མེད་ལ་ཆེད་དུ་ཡིད་གཏད་ན་དེ་མཐོང་པ་ཅུ་མ་གྱིས་ཡོད་པར་ངེས་ལ། གཞན་དབང་མངོན་ལ་སྒྲུང་དུ་བྲིན་གྱང་རྗེས་སུ་ཡོད་མེད་མ་ངེས་པ་ལྟ་སྟེ། འོན་ཀྱང་གྲུགས་ནི་ལྟར་མོ་སྒྲུ་ཆོགས་པའི་ནང་ནས་ལ་མཚན་པ་དང་ཉེ་ཁོང་གསལ་པོར་མཐོང་པ་དག་ཕྱེ་བྱག་དུ་ངེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། འངས་པ་མང་པོ་ལ་ཐི་སྒྲུང་བཤད་པའི་རྒྱ་དེ་དག་ཡོད་ན་གོ་རིམ་ཐི་སྒྲུང་སྒྲུ་མ་ན། འངས་པའི་རྒྱ་ཆོས་གིན་དུ་ཉེ་པ་དེ་དང་པོར་སྒྲུ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབས་དེའི་རྒྱ་སྒྲུབས་ཆེ་བ་དག་གི་འབྲས་སུ་སྒྲུར་སྒྲུ་སྒྲེ། དཔེར་ན་ལ་ཡང་ཡིན་ལ་མ་ཁན་པོ་འང་ཡིན་པའི་སྒྲེས་སུ་གཅིག་འོང་བ་ན། སྒྲེས་སུ་གཅིག་པོ་དེ་སྒྲེད་པར་བྱེད་པ་དང་སྒྲོག་སྒྲོབ་པ་གཉིས་ག་ཡིན་པ་ལ་བྱུང་མེད་གྱང་། དེ་འོང་བ་ན་ཐོག་མར་བདག་གི་པ་འོང་ངོ་སྒྲུ་དུ་སེམས་ཀྱི་མ་ཁན་པོ་འོང་ངོ་སྒྲུ་དུ་མི་སེམས་པ་ལྟ་སྟེ། བ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་རྒྱ་ཆོས་གིན་དུ་ཉེ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ལྟ་སྟེ། འངས་ན་སྒྲུང་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་མངོན་སུ་མ་གྱིས་མཐོང་བས་རྒྱ་ཡོད་ལ་བདག་མེད་པ་གོ་མས་པ་སོགས་ལྟ་ན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཡོད་དུ་བྲིན་གྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་མངོན་སུ་མ་ཁོ་ནས་སྒྲུང་ཅིག་མར་ངེས་པ་འདྲེན་མི་རྒྱས་པ་ནི་འབྲུལ་པ་གོ་མས་པས་བསྐྱད་ནས་གོགས་བྱས་པ་ལས་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་དངོས་པོའི་རྟོག་པ་སེལ་འདུག་དུ་བསྟན་པར་རྩོད་པ་ལ། གཞན་གྱི་རྩོད་པ་རྣམ་པར་འགོག་པ་དང་། འདི་ཡི་བྱུང་ངོན་རང་།

ཆོད་མ་ཉི་མ་ལྟེན་ཆོས་འགྲེལ

༡༡། །ལྷགས་པའག་པ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། གཅིག་ལ་ཐ་དད་སྒྲ་སྒྲོ་མི་འཐད་དང་། །དུ་མར་གཅིག་སྒྲ་སྒྲོ་མི་འཐད་ཚུད་སྒྲ་དང་། །དང་པོ་ལ། སེལ་བ་གཅིག་ལ་དུ་མའི་སྒྲ་འཇུག་འཐད། །དངོས་པོར་འདོད་ལ་
དེ་མི་འཐད་པའོ། དང་པོ། ལུ་སྒྲེགས་ཀྱི་བྲག་པ་ན་རེ། །ཚུད་སྒྲ་ཚུགས་སེལ་འཇུག་དུ་འདོད་པ་ལ་འདར་སྒྲོན་ཡོད་དེ། །ལོག་ལྷོག་རྒྱས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གཅིག་ན་ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་དེ་སོ་སོར་བརྗོད་པ་མི་རུང་ལ། བརྗོད་བྱ་སྒྲ་
སྒྲོ་རྒྱུ་གངས་པར་འགྱུར་བ་ཚུད་རང་ལ་འདར་མ་ཚུངས་ཤིང་། ཐ་དད་ཡིན་ན་སྒྲིགས་ལ་རྒྱས་གཞན་དུ་འདོད་པ་ལ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་རང་ལ་འདར་མ་ཚུངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྒྲ་ཚུགས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདར།
གཞན་རྒྱལ་སྒྲེགས་པ་ལས་ལྷོག་པ་ལ་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། གཞན་ལས་ལྷོག་པ་བ་ལང་ཞེས་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་དེ་དང་དེ་ལྟར་ངེས་པ་ཡི་རྒྱུ་པ་ཉིད་དག་ནི། །ལོག་ལྷོག་རྒྱས་ཐ་དད་དུ་
ཡོད་ནས་བརྗོད་དེ་ལྟར་སྒྲུར་བ་མིན་དེ། སྒྲ་བ་པོས་ནང་གི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་བརྗོད་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲུར་བ་ཅུ་ལྟ་མད་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་ནི་བརྗོད་དེ་ཡི་རྒྱུ་སུ་ཀྱེད་པ་ཅུ་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ན་བ་ལང་ཞེས་པ་དང་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་གཉིས་གས་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་ཚོགས་དང་ལྷོག་གལ་དང་ལྟན་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལྟ་བུ་ལང་དེ་ཅུ་ཅིག་བརྗོད་པ་ལ་ཀྱེད་པར་མེད་མོད་ཀྱི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་བ་ལང་

ཆོད་མ་ཉི་མ་ལྟེན་ཆོས་འགྲེལ

2022

གི་པ་ལང་ཉིད་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་པའི་ཆོན་བརྒྱུད་པ་དེས་འཕངས་པའི་བརྒྱུད་བྱའི་གཞན་སེལ་ལམ་ལྟག་པ་ཙམ་གྱི་གན་གྱི་བྱུང་པར་གྱིས། ཆོས་དང་ཆོས་ཙམ་རྟུ་རྟུ་པར་དབྱེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་སྤྱད་རྟུ་རྟུ་དབྱེ་རྟུག་པ་
འབྲེལ་པའི་སྤྱ་ལང་སྤྱར་ནས་རྟུ་པར་དབྱེ་བ་ཐུ་དྲད་པར་འབྲེལ་བ་ཡི་ཚུ་པ་དེ་ཡིས། སེལ་བའི་སྤྱོད་ར་ཐུ་དྲད་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡོད་པ་བཞིན་རྟུ་སྤྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་རྟུ་དགག་ཆོག་ཙམ་ལའང་། རྟུ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་
དང་། རྟུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅེས་པའང་ཆོས་ཙམ་དང་ཆོས་བརྒྱུད་པའི་སྤྱར་འབྱར་རོ། །ཆོས་ཆོས་ཙམ་བརྒྱུད་པ་དེ་གཉིས་དོན་ལ་བྱུང་མེད་ན་སྤྱོད་རྟུ་གངས་པར་འབྱར་ཅིན་མི་འབྱར་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱུང་པར་གཞན་ནི་སྤྱོད་པ་
དང་མི་སྤྱོད་པ་དག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཆོས་དང་ཆོས་ཙམ་བརྒྱུད་པའི་སྤྱ་རྟུ་གཉིས་གྱི་བརྟ་ཡི་བྱེ་བྲག་གམ་བྱུང་པར་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གང་བརྒྱུད་པར་བྱེད་པ་ནི་བརྒྱུད་བྱ་པ་ལང་ལྟ་བུ་ལ་རྟུ་ལ་རྟུ་ལ་པོ་ཉན་པ་པོ་དང་སྤྱ་པར་བྱེད་པ་
གཉིས་པོའི་ཤེས་ཤིང་བརྒྱུད་པར་འདོད་པའི་སྤྱོད་ཙམ་གྱི་རྟུ་སྤྱ་བྱེད་པའི་གཞི་ཙམ་ནམ་རྟུ་ཙམ་ཡིན་ཏེ་ནང་གི་བརྒྱུད་འདོད་དེ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རི་ལྟར་ན། མོག་དང་ལྟོག་གལ་ལཱ་པ་དེ་རྟུ་ལ་སོགས་པ་
གཞན་གྱི་བྱུང་པར་རྟུ་པར་བཅད་པའི་དམིགས་བསལ་ཏེ་བརྒྱུད་པར་འདོད་པ་ཞིག་ན། འདི་རྟུ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བ་ལང་ཉིད་དོ་ཞེས་རྟུ་པ་བརྒྱུད་ལ། དེས་བྱུང་པར་གཞན་སྤྱང་བའི་སྤྱོད་ནས་བ་ལང་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ལ།

༡༩། །ཡང་ཁྱད་པར་གཞན་གཅོད་འདོད་ཀྱི་སྒོ་གཙོ་བོར་མ་ཐུས་པར་མོག་ལྷོག་གཤམ་ལྟན་པ་ལ་བ་ལང་ཉིད་དུ་སེམས་པ་ཙམ་ཞིག་ན། འདི་བ་ལང་ངོ་ཞེས་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་བརྟུན་པར་བད་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་
 ལའང་བརྟུན་ཕུ་བ་ལང་ལས་གཞན་མེད་ཀྱང་བརྟུན་འདོད་བཞིན་དུ་གོ་བའི་རྣམ་པ་སྒྲུ་ལ་ཡོད་པས་ན་ཉིད་ཅེས་སྒྲོས་པའང་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་བད། སྒྱིད་ར་སྒྱིད་ལྟན། ཕུ་བ་དང་ཕུ་བ་ཙན། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་
 ཏན་ཙན་སོགས་གཞན་ཀྱན་ལའང་རྣམ་ཉེ་ཆོས་ཅན་བརྟུན་པ་དང་། དཔོན་པོ་སྒྲེ་ཆོས་བརྟུན་པའི་སྒྲུ་ཡི་ཁྱད་པར་ནི་ཁྱད་པར་གཞན་སྟོང་མི་སྟོང་གི་དབྱེ་བ་འདི་ཙམ་ཉིད་དུ་བད་དོ། །དེ་སྒྱིར་ཆོས་ཆོས་ཅན་དེ་དག་བརྟུན་ཕུ་ལ་
 ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཉེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་གཅིག་བརྟུན་པའི་སྒྱིར་རོ། །ཚུལ་དེ་དག་བརྟུན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུ་ཡི་རྣམ་པ་བད་དང་བ་ཡོད་དེ། ཁྱད་པར་སྟོང་མི་སྟོང་གི་དོན་དེ་ལྟ་ཕུ་གེས་པར་བྱེད་འདོད་པས་སྒྲུ་དེ་ལ་
 ཐུན་པའི་དེ་ཐུན་གྱི་རྒྱུན་སྒྱུར་ནས་བཏུན་ན་བ་ལང་ཉིད་དང་བ་ལང་ཙམ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་སྒྲུ་ཆོས་བརྟུན་པའམ། ཉེ་སོགས་བྱེད་པ་ལྟན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བསྒྲུབས་ན་སྒྱིར་འཆོད་པ་ཙམ་ཆོས་ཅན་དང་འཆོད་པའི་ཕུ་བ་ཉིད་སྟོན་པ་
 ལྟ་སྒྲུ་ཆོས་བརྟུན་པ་ཙན་ནམ། ག་ལ་ཉེ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་བྱེད་ཐག་ཏུ་བཤད་དུ་མེད་པ་ཡིན་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་ཙན་དུ་ཐུས་ན། ལྟ་སྒྱིན་གྱིས་ཉལ་ལྟ་སྒྱུ་དང་། རས་ལུག་གི་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་སྒྱུ་ལྟ་སྒྱུ་བྱེན་དང་། རས་ལུག་

ལྷོ་རྒྱ་རྒྱ་ལྷོ་རྒྱ་

གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཉལ་བ་དང་དཀར་པོ་ས་ནི། དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ཉལ་བ་དང་དཀར་པོ་གཞན་སྤངས་པས་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་བའི་སྒྲུབ་ལྟུང་ཏེ་ཆོས་བརྟོན་པར་ལྟུང་ལ། རང་བཞིན་དུ་ལྷན་བྱེན་ཉལ་བ་དང་
རས་ལྟག་དཀར་པོ་ཙམ་བརྟོན་ན་ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྤོང་བར་སྤྱི་ཙམ་དུ་གནས་པས་ཆོས་ཙན་བརྟོན་པར་ལྟུང་རོ། །དེ་ལ་སྟགས་པ་རྒྱུ་པ་གཞན་གྱིས་བརྟོན་ཀྱང་རུང་ཁྱད་པར་སྤང་མི་སྤང་དེ་ལས་ཁྱད་པར་གཞན་གང་ཡང་
མེད་དོ། །ཞེས་མདོར་ན་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་སུ་བ་དང་ཏེ་སྟགས་བྱེད་ལྷན་གྱི་རྒྱུན་དང་། དེ་ལས་གཞན་མིང་མ་ཆང་བ་ཁ་སྟོང་བ་དང་རྒྱུ་དཔེ་སྟགས་ཡིན་བྱེད་གྱི་མཐའ་ཙན་ཞེས་བུ་སྟེ་རྒྱུན་གྱི་མཐའ་དེ་
གསུམ་དུ་འདུ་ལ། རྒྱུན་གང་གིས་བརྟོན་ཀྱང་དོན་ཁྱད་པར་སྤོང་མི་སྤོང་ཙམ་དུ་འདུ་ལ། ཞེས་སོ། །དེས་ན་བུམ་པར་མི་རྟག་ལྟ་བུ་བུམ་པ་རང་ཉིད་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ་ཆོས་ཙན་ཙམ་བརྟོན་པ་དང་། བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་
བུམ་པའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་དམིགས་པས་ལ་བས་ཆོས་བརྟོན་པར་འགྲོ་ཡང་དོན་གཉིས་གས་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྟོན་ལ། སྤམས་ཁྱད་པར་གཞན་མ་སྤངས་པའི་བྱེད་བུམ་པ་འདང་ཡིན་ལ་མི་རྟག་པ་འདང་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་སྟོན་ལ།
བྱེད་མས་ཁྱད་པར་གཞན་སྤངས་པའི་བྱེད་བུམ་པའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་དེ་ཙམ་སྟོན་གྱི་བུམ་པ་དང་གཞི་མཐུན་པ་ལྟར་མི་སྟོན་གྱི་བུམ་པ་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་ལྟ་བུར་སྟོན། དེ་བཞིན་དུ་སྟེ་དང་སྟེ་ལྷན་ལ་སྒྲུབ་ན། བེད་དང་བེད་ཉིད།

༡། །ཤིང་ཤ་པ། ཤིང་གི་ཤ་པ། ཤ་པའི་ཤིང་ལ་སྟགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟ་བུ་དང་ལྟ་བུ་ཅན་ལ་སྦྱར་ན། འཆོད་པ། འཆོད་པ་ཉིད་འཆོད་པོ་ལྟས་བྱིན། ལྟས་བྱིན་གྱིས་འཆོད་པ། འཆོད་པའི་ལྟ་བུ་སྟགས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་སྦྱར་ན། དཀར་པོ། དཀར་པོ་ཉིད། དཀར་པོ་ཁོ་ན། དཀར་པོ་ཅུ། ཁ་དོག་དཀར་པོ། དཀར་པོའི་ཁ་དོག། རས་ལྷག་དཀར་པོ། ཁ་དོག་གི་དཀར་པོ། རས་ལྷག་གི་དཀར་པོ་ལ་སྟགས་པ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་མེ་སྟེད་པ་ཀུན་ལ་སྦྱར་དེ་སྟེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་འདི་དག་བརྗོད་འདོད་གྱིས་བྱུང་པར་གཞན་སྟོང་མི་སྟོང་གི་ཆེད་དུ་བརྗོད་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ཡིན་པས་ན། ལུས་པའི་སྟེང་གི་ཆོས་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་བརྗོད་ན་ཡོག་པ་ལུས་པའི་སྟེང་གི་ལྷོག་ཆོས་མི་རྟག་པར་བརྗོད་པས་དེས་ལུས་པ་རང་གི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་བྱུང་པར་གཞན་བྱས་པ་སྟགས་ཀྱང་གཅོད་ལ། ལུས་པ་མི་རྟག་ཅེས་ཆོས་ཅན་ཅུ་བརྗོད་ན་ལུས་པའི་སྟེང་གི་བྱས་པ་སྟགས་ཆེད་དུ་མི་གཅོད་དེ་ལུས་པ་མི་རྟག་པ་ཅུ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་ནོ། །འོ་ན་སྒྲ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གཅོད་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་བ་ལང་ཞེས་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པ་ལང་བྱུང་པར་གཞན་རྟ་ལ་སྟགས་པ་གཅོད་པ་ཅི་སྟེ་མེད། དེས་ན་བྱུང་པར་གཞན་སྟོང་བ་ཞེས་པ་མི་འབྲད་སྟུམ་ན། བ་ལང་ཞེས་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལང་བྱུང་པར་གཞན་གཅོད་པ་དེས་པར་ཡོད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་གྱི་དབང་གིས་བ་

ཡང་ཅམ་དུ་གེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་རྟུ་ཡོད་པ་སྟགས་གཙོད་པར་གེས་པའི་དོན་དུ་ཉིད་སྒྲུས་ལྟོག་པ་བརྟོད་ཀྱི་དོན་ལ་རང་ལས་གཞན་པ་ཀུན་བསལ་པའི་བ་ལང་བརྟོད་པར་བྱུང་མེད་ཅེས་པ་སྐུ་མཆོན་དེའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །
 དེས་ན་རྣམ་དཔྱེ་དང་རྒྱུན་དང་ཆེག་གི་བརྟོད་པ་དག་ལས་དོན་ཐ་དད་མིན་ཡང་སྒྲུས་ཀྱིན་གྱི་རེ་ལ་བ་ལྟར་ཐ་དད་པའི་རྒྱལ་དུ་ཆེག་གི་གན་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོབས་ལྟུང་དུ་འབངས་པ་ཅམ་སྟེ་བརྟོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཅམ་དུ་
 གེས་པར་བྱའོ། །སྐུ་མཆོན་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ན་སྐུ་ཐམས་ཅད་གཞན་མེད་པ་ཅམ་གྱི་ལྟུང་ལ་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ནི་སྒྲུས་བརྟོད་བྱ་རྟག་པའི་སྟེ་དེ་དང་ལྟན་པར་འདོད་པའི་སྟོགས་ལ་བརྟོད་པ་ཡི་སྟོན་རྣམས་བསལ་བ་
 ཡིན་ལ། གཞན་སྒྲུས་བརྟོད་བྱ་སྟེ་ལམ་རིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། རིགས་དེ་དང་ལྟན་པ་གསལ་བ་དག་ཐ་དད་པ་ཉིད་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་དེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྟན་མིན། །བརྟགས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་
 ལྷིད་ཕྱིར། །འབངས་ལ་རྒྱལ་པོར་བརྟགས་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བ་ལང་གི་སྒྲུས་དངོས་ཀྱི་བརྟོད་བྱ་བ་ལང་གི་སྟེ་རྟག་དངོས་ཡིན་ན། དེ་ལྟན་གསལ་བ་རྟུམ་ཐ་དད་ལ་སྐུ་དེ་རང་དབང་གིས་མི་འཇུག་སྟེ། ག་པའི་
 མིང་བུམ་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་བཞིན། དེས་ན་སྟེ་བརྟོད་པའི་སྒྲུས་དེ་ལྟན་གོ་བ་མིན་ལ། གཞན་ཡང་བ་ལང་གི་མིང་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་བརྟགས་པ་ཁོ་ནས་འཇུག་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟན་འང་བརྟགས་པ་དེ་

༡། འདྲེ་མི་མཐུན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་སྤྱི་རྣམ་པ་དེ་དང་བལྟ་བུ་གི་གསལ་བ་མི་རྣམ་པ་གཉིས་གཞི་མཐུན་མི་སྤྱི་དཔལ་འབངས་ལ་རྒྱལ་པོར་བརྟགས་པ་བཞིན་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྤྱི་ལུ་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལ་གཅིག་ལ་དུ་མའི་སྤྱི་འདུག་པ་སོགས་མི་འབྲང་པའི་ཚུལ་ནི། བརྗོད་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་གང་དག་གི་ལུགས་ལྟར་ན་ཆོག་རྣམས་བརྗོད་བྱ་རང་མཆོན་གྱི་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འདུག་པ་ལྟར་ཏེ་གཙོ་བོར་བརྗོད་པ་ཅན་དུ་འདོད་ཀྱི། རང་གི་བརྗོད་འདོད་ཅུ་ལ་མི་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་ལ་ནི། རོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པ་འབྲེལ་པའི་སྤྱི་སྤྱར་བ་དང་། གཅིག་ལ་མང་ཆོག་སྤྱར་བ་དང་། མང་པོ་ལ་གཅིག་ཆོག་སྤྱར་བ་སོགས་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྤྱིས་བལྟ་བུ་དངོས་པོ་ནི་བལྟ་བུ་ཉིད་དོ་ལྟ་བུ་དང་། ཉལ་བཞིན་ཁ་གདངས་པ་ལ་ཁ་གདངས་ནས་ཉལ་ལོ་ཞེས་སྤྱི་རིམ་ཅན་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་ལ་སོགས་མི་འབྲང་པའི་གྲུན་གྱི་བྱ་བར་རིགས་སོ། །དེས་མཆོན་ནས། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །གི་བའི་གང་ཟག་ནི་མེད་དོ། །གང་ཟག་གི་བའི་ཡོད་དོ། །བུམ་པ་ཁོ་ན་ནི་མེད་དོ། །བུམ་པ་དེ་བུམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་འདྲའི་རིགས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་རང་གི་ཞེ་འདོད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཅུ་ཡིན་པས་ཆོག་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་ཞེན་ན་རང་གི་དམ་བཅས་པའི་ཆོག་དེ་ལ་འང་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་གྱི་གཞོད་པ་འབབ་པས་དོན་

ལ་འག་ལ་པའི་ཚིག་མིན་ཡན་ཆད་བརྗོད་འདོད་ལ་མཐའ་གཅིག་རྟེན་པའི་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཚིག་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ། བ་ལང་གི་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་རྟག་པ་དང་། བ་ལང་ལ་བ་
 ལང་ཉིད་ཡོད་ཅེས་བརྟན་པ་དང་། བ་ལང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བ་ལང་ལ་རྒྱ་འཇུག་ཅེས་གསུམ་པ་དང་། རྣམ་སྟགས་ཚིག་མང་བས་ན་བ་ལང་ཉིད་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་ཞེས་མང་ཚིག་སྟུར་བ་ལ་སྟགས་པ་མི་རུང་བར་འགྱུར་
 འོ། །རྒྱ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་རོལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱིས་བ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཚིག་གང་ཞིག་རྒྱ་བ་པོས་ཚིག་ཐ་དད་གཅིག་རྟེན་བསྟུ་བ་དང་། གཅིག་ལ་ཐ་དད་རྟེན་འབྱེད་པ་དང་། མང་ཚིག་རྟེན་ཚིག་དང་བྱེད་གཞི་བྱེད་ཚིག་སྟུ་སྟུར་
 རྣམས་རྟོན་རྟོག་པའི་འདྲ་བ་སྟགས་ཇི་ལྟ་སྟུར་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་བཅད་པ་སྟུར་བརྗོད་སྟུར་ནས་ཚིག་བརྗོད་པ་ན། ཞེ་འདོད་ཀྱི་དོན་དེ་གསལ་པའི་རྗོད་བྱེད་ཉིད་རྟེན་རྟེན་པའི་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་རྟེན་པོ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་སྟེན་པའི་
 རྗོད་བྱེད་རྟེན་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་དོན་གྱིས་མ་གྱུ་བ་ལ་མི་ལྟོས་ཏེ། དོན་མེད་ཀྱང་སྟེན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྟོབས་ལས་གཙོ་བོ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལ་དང་། རི་བོང་གི་རྩ་སྟགས་ཀྱང་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་བརྗོད་པས་འཕངས་
 པའི་མིང་དོན་གྱི་རྣམ་པར་སྟུང་བ་དེ་དང་བརྟག་བྱ་བྱའི་རོལ་གྱི་དོན་སྟུང་བརྟག་གཅིག་རྟེན་བསྟུས་ནས་ཡུལ་དེ་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་རྟེན་སེམས་གིང་འཇལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་སྟུ་མིན་ན་བཅུན་མོ་གཅིག་ལ་སྟུང་མེད་མང་

གཞན་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་མེད་དོ། །ཡོད་པ་དང་ཐུན་མོང་ལ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་པ་དེའི་སྤྱི་ཡིན་ནོ་སྤྱི་མེད་ཡང་། དེ་ནི་ཐུན་པ་དང་རལ་ལུག་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ལའང་ཐུན་མོང་ཡིན་པའི་ཐུར་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་དང་
 ཐུན་མོང་ནམ་མཁའ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་འདུག་པའི་རྒྱ་ཡང་མིན་ཏེ། ཡོད་པ་དང་ཐུན་མོང་ནམ་མཁའ་ཞེས་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །ནམ་མཁའི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ་གཞན་ལ་རྒྱུ་སྤྱི་
 འགོ་བའི་ཐུར་རོ། །ནམ་མཁའ་ལས་གཞན་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོད་པ་དང་ཐུན་མོང་གསལ་སྤྱི་མེད་དོ། །ཐུབ་པ་ལ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྤྱི་མེད་ན། ཐུབ་པ་ཉིད་ལ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་པ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་
 ཡིན་ན་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནམ་མཁའ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ་ནམ་མཁའ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐུབ་པ་ལ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་པ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཐུབ་པ་ཉིད་ལ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་པ་ནམ་མཁའ་ལས་ཐ་
 དང་པར་དུག་སྤྱི་མེད་པ་ལྟར་གཞན་དུ་ཡོད་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ཐུབ་པའང་མེད་ལ། ཐ་མི་དད་ན་ཐུབ་པའང་ནམ་མཁའ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་དེ་ལྟར་དུག་པའི་སྤྱི་སྤྱི་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཚོས་དུ་མ་
 ལ་གཅིག་གི་སྤྱི་སྤྱི་མི་འབྲུག་པར་ཁྱོད་པ་ལ། གཅིག་སྤྱི་འདུག་རྒྱ་སྤྱི་ནི་སྤྱི་མེད་པར་བསྟན། །དེ་ཡི་དོགས་པ་སྤངས་ནས་འབྲུག་པར་བསྟན། །ཁྱོད་པ་གཉིས་པ་སྤྱི་མེད་པའི་མཛུགས་སྤྱི་མེད་གསལ། །དང་པོ། གསལ་པའི་དངོས་པོ་རྒྱུ་སྤྱི་

༡༩༡། །གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་ལ་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་ལ་དེ་ལས་གཞན་པ་འི་སྤྱི་མེད་པས་ན། སྤིང་དུ་མ་ལ་སྤིང་ཞེས་གཅིག་གི་སྒྲ་བྱོ་འདྲུག་པ་མི་འཐད་པས་སྤྱི་འི་ཐ་སྒྲུབ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་
ཐེར་ན། རྒྱུ་པར་དབྱུང་ན་སྤྱི་མེད་ཀྱང་རྟོག་པས་རྒྱུ་པར་བཏགས་ནས་བཞག་པ་སྟེ། པན་ཚུན་ཐ་དད་པ་འི་དངོས་པོ་སྤིང་གི་གསལ་བ་རྒྱུ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤིང་ཙམ་གྱི་དོན་གཅིག་རྟོན་རིལ་པོར་སྒྲུབ་པ་འི་བློ་རྒྱུ་པར་
རྟོག་པ་གྲུང་གི་རང་གི་དོ་བོ་དེ་ཡིས་གཞན་སྤིང་གསལ་རྒྱུ་པ་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་པ་ཙམ་གྱི་དོ་བོ་སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་བ་བྱེད་རྟོག་པ་ལ་སྤིང་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པ་དེས་བསྒྲིབ་བྱ་སྤིང་གསལ་རྒྱུ་པ་བཏགས་
ཉིད་དམ་དོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱང་། ཐ་དད་པ་ཉིད་བསྒྲིབ་ས་པ་ཡིས་བསྐྱེས་པ་ལྟར་བྱས་ནས། ཚུལ་རི་ལྟར་ན་སྤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱུ་པ་སྤིང་མིན་ལས་ལོག་པར་རིགས་མཚུངས་པ་འི་སེལ་བ་འི་དོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐ་དད་
མིན་པ་གཅིག་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་རིལ་ན་སྤྱི་མེད་ཀྱང་རང་གི་རྟོག་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་ནང་གི་བསམ་པ་འི་དབང་གིས་ན། སྤྱི་རིལ་གྱི་དོན་ལ་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་ནི་རབ་དུ་བསྒྲགས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་
འཛིན་གྱི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཡིས་རི་ལྟར་ཀུན་དུ་བཏགས་པ་ཡི་སྤྱི་དེ་ནི་དམ་པ་འི་དོན་དུ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་གསལ་བ་རྒྱུ་པ་ནི་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བས་ན་དེ་སྤྱི་དང་གཅིག་མ་ཡིན་ལ། གསལ་བ་

2000

[illegible]

༡། །འག་འཁྱིལ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་དངོས་པོའི་ཆོས་ནི་དམ་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱེད་པར་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན་དབང་པོ་དང་ལ་སྟགས་པ་ཞེས་པས་ཡུལ་དང་ཡིད་བྱེད་དག་ངོ་བོ་ཐ་དད་ལ་སྐྱེ་
 བྱུང་མོང་པ་འབྲས་སུ་སྐྱེད་རྒྱུས་གཞན་དེ་ལ་མེད་ཀྱང་དབང་གིས་གཅིག་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲིའི་སྒྲི་དང་པར་ཏེ་སྟགས་སྐྱུ་ཁ་ཁ་ཅིག་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་ལྟ་ཅིག་ཏུ་སྐྱུར་བར་གྱུར་པ་འཕྲུལ་ཡུལ་རྒྱུས་ཐ་
 དད་པའི་པར་ཏེ་ཡི་བྱེད་ལྟག་སོ་སོ་བ་དེ་ཡིས་ཀྱང་། བྱུང་མོང་གི་རྒྱུས་པས་འབྲས་སུ་རིམ་ས་ལ་སྟགས་པ་ཞི་བའི་བྱ་བ་གཅིག་བྱེད་པར་མཐོང་གི་ཞོ་དང་ག་གོན་སྟགས་གཞན་གྱིས་ནི་རིམ་ས་དེ་ནི་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་མོ། །
 འབྲས་སུ་གཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་དེ་རྒྱུས་ལ་འབྲས་སུ་དོན་གཅིག་པོ་དེ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བྱུང་མོང་བ་ཡོད་པས་ཡིན་མོ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེ་ནི་རྟག་པ་གཅིག་སུ་བྱུང་བ་ཆ་གས་མེད་པ་ཡིན་ན། སྐྱེ་སྟགས་གྱི་སྐྱེ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པའི་
 བྱེད་སྐྱེས་ནད་ནི་བ་མ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་ཞིང་དང་རྒྱུས་དང་སོ་ནམ་སྟགས་སྐྱེ་ཐ་དད་ཀྱང་ནད་ནི་བ་ལ་སྐྱུར་སུལ་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱེད་དང་། གཞན་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་མི་འགྱུར་བའི་རྟག་
 པའམ་བརྟན་པས་ནི་འབྲས་སུ་ལ་ཐན་འདྲོགས་པ་མེད་པའི་བྱེད་ཡང་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་མིན་མོ། །གཅིས་པ་སྐྱེ་སྐྱུང་ལ་དོན་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྐྱུང་བར་བསྐྱེན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་ལ་དོན་ཏུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་

2020

ན་དེ་ལ་དགག་སྒྲུབ་ལྷན་པས་དོན་རང་མཆོན་ལ་གོ་བ་དང་། སྤྱི་ཁོག་ས་པས་བྱེ་བྲག་ཁོག་ས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་གྲུབ་པས་སྤྱི་གྲུབ་པ་སོགས་མི་འབྲད་དོན་ཞེན། སེང་གསལ་ལ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་དངོས་སུ་འཛིན་པར་རྫོམ་པ་སྒྲུབ་བརྟག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་བཟུང་བའི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་སྒོ་ལ་དབྱུད་ན་སེང་རང་མཆོན་གྱི་དོན་བཟུང་བ་མེད་ཀྱང་། མ་བརྟགས་པར་ཞེན་པའི་ངོར་རང་མཆོན་དེ་ཡི་དོན་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ཅན་འདྲ་སྟེ། སེང་རང་མཆོན་སྤྱི་བའི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེས་སེང་། རང་གི་སྒྲུབ་ཡུལ་དེ་ལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་སེང་རང་མཆོན་ཏུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སེང་དེ་ཡི་འབྲས་སུ་མེ་འབྱུང་པ་ལ་སོགས་པ་ཅན་མིན་པའི་དོན་གཞན་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་ཐ་དད་པ་འཇམ་ལོག་པའི་མཐར་ཐུག་པ་སེང་རང་མཆོན་ལས་བཟུད་ནས་སྤྱི་བ་སྤྱི་བློ་གད་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྒྲུབ་བའི་རང་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ནི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་ལྟ་སྟུང་དང་། རང་མིན་ལས་སྒྲིག་པའི་ཡོངས་གཅོད་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ལྟ་སྟུང་དང་། རིགས་མི་མཐུན་པ་གཞན་ལས་ལོག་པའི་རང་མཆོན་དངོས་ཡིན་པ་ལྟ་སྟུང་སྒྲུབ་བ་གད་ཡིན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ལྟག་པར་ཞེན་ནས་ཐ་སྒྲུབ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འད་དོན་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྒྲུབ་ཡུལ་མེ་ལྟ་སྟུང་དེ་ལ་འབྲས་སུ་དོན་གཉིར་གྱི་སྐྱེས་ལུས་བཅོ་ལྔའི་གོ་དོན་བྱེད་ནུས་སོགས་སུ་བརྟག་པ་ཡི་ཡན་ལག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་བ་དེ་རང་མཆོན་དེ་ནི་མིན་ནོ། །གལ་དེ་ཡིན་ན་མེ་སྒྲུབ་དེས་

ལྷ། །ཀྱང་གྲང་རིག་འཁོག་པ་དང་། ལྷ་ལུལ་གྱི་དོན་སྤྱི་སྤྱང་བས་ཀྱང་ལྷ་ལུལ་མཛོན་སུམ་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྤེས་ངོ་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱང་ལུལ་གྱི་དོན་དེ་རྣམས། འདི་ལྷར་གིང་མིན་སྟགས་
 ལས་ལྷོག་པའི་ངོ་བོ་ཅན་དུ་སྤྱང་བ་དེས་ན་ཐ་དད་མིན་པ་གཅིག་ལྷ་ལུར་ཡང་སྤྱང་ལ། སྤྱང་ལུལ་གསེར་བུམ་ལྷ་ལུ་དེ་ཉིད་གཞན་རིགས་མཐུན་པ་ལས་ཀྱང་ལོག་པར་གྱུར་བ་རང་མཚན་ཡིན་པར་ཡང་སྤྱང་སྟེ། དེས་ན་སེལ་
 ངོའི་སྤྱང་བ་དེ་ལ་གཅིག་དུ་སྤྱང་བའི་ཆ་ནས་སྤྱི་ཞེས་སུ་འཛིག་པ་དང་ནི། ལོག་པ་རང་མཚན་ལྷར་སྤྱང་བའི་ཆ་ནས་འདི་ཡུལ་ཀྱང་ཡིན་ལ་སྟོན་པོའང་ཡིན་ལྷ་ལུའི་གཞི་མཐུན་པ་ཞེས་སུ་འཛིག་སྟེ། དེ་ལྷར་ལྷོག་པ་དང་གཞི་
 མཐུན་ཞེས་པའི་སྟོད་ལུལ་ཅན་དག་གི་སྟེ་དེ་ལྷར་སྤྱོས་སེས་པ་དང་ནི་དག་གིས་བརྗོད་པ་ཡི་ཐ་སྟོད་གང་ཞིག་། དཔུང་ན་དཔེ་བསྟེན་ཏོག་པས་བཅོས་མ་ནོར་བའི་དོན་ཅན་རྣམས་འཇུག་ཅིང་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཐ་སྟོད་
 རྣམས་ནོར་བའི་དོན་ཅན་ཡིན་ན་ཐ་སྟོད་དེས་འཇུག་ལུལ་མི་འཐོབ་པར་འགྱུར་དེ། ལྷ་མི་རྟག་རྟགས་གྱི་ཆེས་དཔག་དང་། ལྷ་རྟག་འཛིན་རྟགས་པ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱད་པར་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ལྷར་མ་ཡིན་
 དེ། དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་སྤེས་བརྗོད་གྱི་ཐ་སྟོད་དེ་ཀུན་གྱང་ཡན་རྩུན་གཅིག་ལ་གཅིག་འདྲེ་བ་མེད་པའི་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་དེ་ལ་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་དངོས་པོ་དེ་ལ་སྟོ་འདོགས་པ་གཞན་སེལ་བའི་

ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རྟོག་པ་གང་ལ་ཞེན་པས་ཞུགས་ན་དེས་བཟུང་བ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ནི། རྟོག་པ་དེ་དངོས་པོ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཐ་སྐྱད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཅད་པ་
 ལྟར། རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་རྟོག་པ་ལས་ཐོབ་པ་འདི་རྟོག་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྗེས་དཔག་གི་སྐྱེད་ཡུལ་དོན་གྱི་ཡིན་གྱང་། དེས་བཅད་པ་ལྟར་རང་མཚན་ལ་མི་བསྐྱེད་པར་ཇི་སྐྱེད་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་
 སྐྱད་དོན་མཐུན་དང་དོན་མི་མཐུན་གྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དོན་གྱི་ལ་ཡུལ་དུ་ཞེན་པས་འབྲུལ་བར་འདྲ་ཡང་སྐྱེ་རྟོག་པ་ལ་སྟོགས་པ་འདི་ཐ་སྐྱད་ཐྱིན་ཅི་ལྟག་གཞན་ལས་དོན་གྱང་དེ་བཞིན་ཐོབ་པ་མིན་ཏེ། མར་མེད་འོད་ལ་ནོར་
 ལུང་འབྲུལ་བ་ལས་ནོར་ལུང་ཕྱིར་རྒྱག་གྱང་ནོར་ལུང་མི་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་མི་རྟོག་པ་འདི་ཐ་སྐྱད་ནི་དེ་ལ་ཞུགས་པ་ལྟར་དོན་གྱང་དེ་བཞིན་ཐོབ་སྟེ་ནོར་ལུང་འོད་ལ་ནོར་ལུང་འབྲུལ་གྱང་དེར་རྒྱག་པས་ནོར་ལུང་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །
 དེས་ན་སེལ་པ་འདི་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་འདི་ཐ་སྐྱད་ལ་དོན་མཐུན་མི་མཐུན་གཉིས་ལས་ཇི་ལྟར་བཅད་པ་ལྟར་དོན་ཐོབ་པ་དང་མི་ཐོབ་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་མཐུག་བསྟུན་ནི། ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ལ་ལུས་པ་འདི་བྱེ་བྲག་དུ་མའང་
 རྒྱུ་ལྟར་བ་སྟོགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ཅན་དུ་དོན་གཅིག་པ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡི་འབྲས་ལུ་ཅན་མིན་པ་རྒྱུ་མི་སྟོར་བ་སྟོགས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ལྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་རང་མཚན་ལ་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་བརྗོད་དང་གོས་པས་

༡༩། ཆོས་དུ་མ་ལ་འདྲ་གཅིག་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བ་དུག་ས་ནས་སྒྲི་ཡི་བ་སྒྲུད་རབ་དུ་འདུག་པར་བྱེད་དོ། །དུ་མ་གཅིག་དུ་འཛིན་པ་སྒྲི་བྱེད་ས་པོན་ཡིན་ཞིང་དེས་དུ་མ་ལ་གཅིག་གི་སྒྲུ་འདུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་གསལ་བའི་
 དཔོན་པོ་ལུ་མ་པ་ལུ་གཅིག་གིས་གྲུ་མིག་གིས་སྒྲི་བྱེད་པ་ཆུ་སྒྲི་རབ་པོ་གསལ་རབ་འབྲས་དུ་མ་བྱེད་པ་དེ་ལུ་བྱེད་དཔོན་པོ་དེ་ཡོད་ས་སུ་བསྒྲུན་པའི་ཕྱིར། ལུ་མ་པ་དེ་ཡི་འབྲས་སུ་ཅན་མིན་པ་མིག་གིས་གྲུ་མིག་གྲུ་མིན་པ་ཆུ་མི་
 སྒྲི་རབ་པོ་གསལ་ས་ཀྱི་དོན་གཞན་ལས་ནི་བ་དད་པ་འཇུག་པས་ལུ་མ་པ་གཅིག་ལུ་དེ་ལ་ཆོས་སྒྲུ་ཆོས་ས་ཡོད་པར་གཉེས་གིང་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུ་མ་པ་གཅིག་ལ་འདྲ་མིག་གི་གྲུ་མིན་པ་དང་སྒྲི་ཕྱིར་ཞབས་ཞབས་ཆུ་སྒྲི་རབ་པོ་
 གསལ་ས་ཕྱོག་ཆོས་དུ་མ་ར་བྱེད་པ་དེ་གཞི་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་ཏོག་སྒྲི་བའི་ས་པོན་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ལ་རྒྱུ་ཏོག་དེ་སྒྲི་བ་མི་བྱེད་དོ། །དུ་མ་པའི་དོན་དུ་གཞི་མཐུན་པ་ཞེས་སུ་མ་གྲུབ་སྒྲི་ མཐུན་ཆུ་གཉིས་དང་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་གྲུ་
 པའི་གཞི་གཅིག་དང་གསུམ་དུ་མ་བྱེས་ན་གཞི་མཐུན་དུ་བཞག་མི་གཉེས་ལ་དོན་གྱི་སྒྲི་བ་ཆོས་གཉིས་སུ་ཡོད་ན་པན་ཆུན་ཡིན་པ་མི་བྱེད་ལ། མེད་ན་མཐུན་ཆུ་ཡང་མེད་པས་ན་སྒྲི་དོར་ཕྱོག་པ་བ་དད་གྱི་རྒྱུ་པར་སྒྲུད་པ་དེ་དག་
 དོན་གྱི་དོ་བོར་སྒྲུད་པའི་ཕྱོག་པ་ལ་དབྱེར་མེད་པར་སྒྲུད་པའི་སེལ་འདུག་གི་དབང་གིས་དེ་ལུ་བྱེད་པ་སྒྲུད་སྒྲུ་རབ་པོན་པར་གཉེས་པར་བྱེད། །གཉིས་པ་དེ་ཡི་གྲུ་པ་དོན་རབ་ལུགས་བཞག་པ་ནི། སྒྲི་དོན་ཅུ་གྱི་སྒྲི་འདྲི་དང་ཕྱོག་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

པ་དུ་མའི་གཞི་མཐུན་ཉིད་དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཡང་། རྒྱུ་པར་རྟོག་པའི་དབང་ལས་ཇི་ལྟ་བུར་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བརྟོད་ཅིང་བཞག་པ་སྟེ། དངོས་པོ་རང་གི་དོན་ལ་སྟེ་དང་གཞི་མཐུན་འདི་ནི་མི་སྟོན་དོ། །དངོས་ལ་
མི་སྟོན་ན་དེ་ལྟ་བུར་རྒྱུ་པར་བཞག་པའང་དོན་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། མི་རྟག་པ་དང་སྐྱ་ལྟ་བུ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྒྱུ་པར་གཞག་པ་དང་། ཆོས་གཅིག་ལ་འང་ལྟག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་ཐ་དད་པར་
བཞག་པ་དང་། ཆོས་དུ་མ་རིགས་གཅིག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་མིན་པ་ཅི་འདྲ་བར་བཞག་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་རྒྱུ་པ་བཞིན་མ་བརྟགས་མ་དཔུང་པར་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་ན་ཇི་ལྟ་བུར་གྲགས་
པ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་དེ་གཞན་དུ་མ་བྱས་པར་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་ནི། བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ཀུན་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་ནི་མི་རྟག་པ་དག་མེད་སྟགས་རང་མཚན་ལ་ཇི་ལྟ་བུར་ཡོད་པ་དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པའི་མཁས་པ་རྒྱུ་པ་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་དེ། རྒྱ་མི་རྟག་པར་བྱས་པས་བསྐྱུ་བ་པ་ལྟ་བུ་ལ་དོན་གྱི་སྟེང་ན་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་ཐ་སྟོད་ཐམས་ཅད་དོན་རང་
མཚན་པ་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྟོད་དོན་མཐུན་གྱི་བརྟག་པ་རང་མཚན་ལ་འཇུག་པ་མི་བསྐྱུ་བས་མཁས་པ་རྒྱུ་པ་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུ་བ་བརྟག་གཅིག་དུ་བསྐྱུ་བ་པ་དེ་ཡི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱུ་བ་བྱ་བ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཀྱི་ཕྱི་ཕྱག་རྩ་མར་དཔེ་ཞིང་རབ་རྩ་བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བསྐྱབ་ཕྱ་ལྷོ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུལ་པའི་རྟོག་པ་དེ་དང་དེ་ཕུས་པས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ་སྒྲུལ་པའི་རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོ་རང་མཚན་མཐོང་བ་
ཉམས་པ་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པོགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་རྩ་ཕུས་པའི་རང་མཚན་མི་འཛིན་པར་གེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་སྐྱབ་དངོན་ཕྱོགས་གྲུང་གིས་རྟོག་ཕྱི་དཔག་པས་ནི་གཞན་སེལ་བས་བྱུང་པར་རྩ་ཕུས་པའི་བྱུང་པར་དག་
འཛིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཅི་ཞེན། དེ་ནི་བྱུང་པར་མི་ལྟ་བུ་དེ་རྟོག་དོར་སྐྱབ་པའི་སྐྱི་དྲང་འདྲེས་པའམ་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པ་འདིར་ཞེན་པ་དེའི་དོར་བྱུང་པར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་བྱུང་པར་ཞེས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དངོས་
རྟོག་པོས་གསུང་དོ་ཞེས་བྱ་པའི་དོན་མིན་ནོ། །རང་མཚན་དེ་ནི་རྩ་མ་འདྲེས་པའི་སྐྱི་དྲང་གཅིག་ལ་རྩ་མ་ཡོད་པའི་བྱུང་པར་གྱི་རྩ་མ་པ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་པོགས་ཀྱི་རྩ་མ་པ་ཅིར་ཡང་གསུང་བུ་མིན་ཏེ། བསྐྱབ་ཀྱི་ཕྱི་
ཕྱག་གི་བྱུང་པར་མང་པོ་དག་རྩ་དཔེ་བརྟགས་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་ཆ་བཤད་རྩ་མེད་པ་དེ་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་ལ་ནི་དེ་ལྟར་དཔེ་བསྐྱབ་ཆོག་སེམ་རྩ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རང་མཚན་དེ་ཡི་དོ་པོ་ནི་རང་མ་ཡིན་པ་གྱུར་
ལས་ལོག་ནས་བྱུང་མོང་མིན་པར་གནས་པས་ན། དེས་རང་མིན་པ་གྱུར་བས་ལ་པའི་ཆ་ནས་བརྟོད་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་གེས་བྱ་གྱུར་གྱི་གངས་སྟེང་རྩ་བརྟོད་རྩ་རྩ་ལ། རང་མིན་མཐོང་དག་ཅིག་ཅར་ཆོད་པའི་རང་མཚན་དེ་

[illegible]

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

གཞན་གྱི་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་གྱང་རང་མཚན་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་གནས་པ་ཡིན་ན། བྱིས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དེ་ཆོ་སྒྲུབ་བརྟེན་གནས་པའི་དུས་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་འགགས་ནས་མེད་པ་དེས་ན་རང་མཚན་
དེ་ལ་བརྟེན་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་ནི་ཡུལ་དུས་རྒྱུ་པ་མ་འདྲེས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། བརྟེན་དེ་འདྲའི་ངེས་པ་མེད་པར་རང་གི་བརྟེན་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྐྱེས་པ་བྱེད་པ་དང་
གྲངས་ཅན་པ་ན་རོ། རང་མཚན་ལ་བརྟེན་འདྲེས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་མི་འཐད་པས་སྐྱི་ལ་བརྟེན་ཕྱོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ཅིང་། དེ་ལ་བྱེད་པ་པས་སྐྱི་གསལ་ཐ་དད་དུ་འདོད་ལ་གྲངས་ཅན་པས་གཅིག་དུ་འདོད་དོ། །དེ་
ཡང་མི་འཐད་དེ། ཅི་ནས་ཏེ་ངེས་པར་སྐྱེས་བྱ་རྒྱུ་སྐྱིས་དངོས་པོ་གང་ཞིག་བཞེ་བཀལ་ལ་སྐྱེས་པའི་དོན་བྱེད་པར་རྒྱས་པ་གེས་ནས་དོན་དུ་གཉིས་བྱ་དེ་འདྲ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། མིང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རང་
མཚན་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་དེ་གེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྐྱེས་དུ་ཞོག་ཞོག་གལ་དང་ལྟན་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱུ་སྐྱི་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་བ་ལང་ལ་སྐྱེས་པའི་བརྟེན་རྒྱུ་སྐྱི་ལ་ཞོག་པ་ཞི་
དགོས་པ་སྐྱབ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །མིང་བཏགས་པའི་དགོས་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ་རིགས་རྟག་པ་ནི་བཞེ་བཀལ་ལ་སྐྱེས་པའི་དོན་བྱེད་པར་རུང་བ་མིན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ཕྱོད་པ་ན་བ་ལང་ལ་སྐྱེས་པའི་བརྟེན་ལ་

ལྷོ་

༡༩། །དགོས་ལུས་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱི་ལ་བར་སྒྱུར་གྱི་རང་མཚན་ལ་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་འང་མི་ན་རྟེ་སྒྱུར་རང་དབང་མེད་ཕྱིར་སྤྲོས་པ་གཤམ་པ་བཞིན་དང་། །འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་གོ་བར་ཡང་མི་འཐད་དེ། །མན་ཚུན་མན་འདོགས་པ་མེད་པས་འབྲེལ་བ་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་དུ་ཚུགས་གྱིང་མཁའ་བ་ཚོད་ཅེས་སྒྱུས་པས་མཁའ་བ་ཐོགས་པ་ཚོད་ཅེས་པར་མི་གོ་བ་བཞིན་གསལ་བས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་མ་བརྟོད་པས་རང་མཚན་ལ་མི་གོ་སྟེ། །མི་ལུས་པ་བརྟོད་པས་ལུས་པ་ལ་གོ་བ་མི་སྤྱིད་པ་ནི་དཔེར་ན་བ་འཛོ་བ་ལ་གྱུང་ཞེས་གྲིག་ཅེས་བརྟོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་རྟག་གཅིག་ཆ་མེད་ལ་རང་མཚན་མི་རྟག་པ་དང་དུ་མ་དང་ཆ་བཅས་གིན་དུ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མན་ཚུན་འབྲེལ་ནས་འརྟག་པ་འང་མི་སྤྱིད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། །རིགས་ལྡན་གསལ་བ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་བསྟན། །སྤྱི་གཞིན་བརྟགས་ལ་དགོས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ། །གཅིར་བྱ་བ་རྣམས་ན་རེ། །སྤྱི་རྒྱུར་པ་དང་རང་མཚན་རྒྱུར་པ་བར་ཡུལ་དུ་མི་འཐད་པས་སྤྱི་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་ལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་རིགས་རྟེ་དང་ལྡན་པ་ཡི་དོན་བྱེད་ལུས་པ་རྣམས་རང་མཚན་ལ་བར་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་འང་། །བར་རྟེ་ཡང་ནི་ཅི་འི་ཕྱིར་གསལ་བ་ཅིད་ལ་དཔོས་སྒྱུ་སྒྱུར་བར་མི་བྱེད་པར་བར་ན་དགོས་ལུས་མེད་པའི་རིགས་བརྒྱད་པས་ཅི་བྱ་ཞེས་དེས་པ་ན། །གལ་རྟེ་དེ་དག་ན་རེ་གསལ་བ་ནི་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་

ལྟེན་པ་ལྟེན་པ་

བད་ལྟེན་མི་རྣམས་ལ། རིགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་ལྟན་པར་བད་ལྟེན་ན་བད་དོན་གྱུ་བོ་ཐེར་ན། མཐའ་ཡས་པ་འདྲི་སྒྲི་ལྟན་ལའང་མཆུངས་ཏེ་མཐའ་ཡས་པའི་གསལ་བ་རེ་རེ་བཞིན་སྒྲི་ལྟན་ཡིན་པས་སྒྲི་ལྟན་གསལ་བ་བད་ལྟེན་དེ་མཐའ་ཡས་པ་སོན་གནས་ཏེ་རིགས་གྲིས་གསལ་བ་ལྟར་ཏུ་བཏང་བ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་གཞན་སྒྲི་ནི་བད་འདྲི་གསལ་བའི་ལྟེན་ཞེས་བརྟག་པ་ལ། སྒྲི་གཞན་དགོས་པ་མེད་ཆུང་དངོས་དང་ནི། །དགོས་མེད་མི་འབད་སྟོན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ། རྟོག་དོར་ཆུ་སྒྲི་ར་བ་སོགས་སྒྲི་དོན་དེ་ཕྱིན་པ་དང་དེ་ཕྱིན་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མཆུངས་པ་ཅམ་གྱི་ལུས་པའི་གཞན་སེལ་ལ་ལུས་པ་ཞེས་བད་ཅིས་མ་ལུས། གང་གིས་ན་བད་ལྟེན་གྱི་སྒྲི་གཞན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། སྒྲི་དེ་དང་ལྟན་པ་ལ་རི་སྒྲི་ད་བརྟོད་པའི་ཉེས་པ་ལྟོག་ལྟན་ལའང་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་ཁས་མི་ལེན་ཞེ་ན། ཉེས་པ་དེར་རྣམ་པ་གུན་ཏུ་མི་འགྱུར་མེད་གལ་ཏེ་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ཏུ་ཆུག་གུང་བྱ་སྟེ་ཆོགས་ཆེན་ངོས་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་གཞན་མི་དགོས་པར་སེལ་བ་ཁོན་ས་བད་དོན་གྱུ་བོ་ཐེར་པར་མཐོང་བས་སོ། །དེ་ལ་ཉེས་པ་མཆུངས་ན་རིགས་ཁས་མི་ལེན་ལ། སེལ་བ་ཁས་ལེན་པ་ཅི་ཞེ་ན། བད་ལྟེན་རིགས་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་གུང་སེལ་བ་མེད་ན་གཞན་མི་གཅོད་པས་སེལ་བ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། སེལ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲི་དངོས་མེད་གུང་དེ་ཅམ་གྱིས་དོན་གྱུ་བོ་ཐེར་ཅིང་། སེལ་བ་དེ་ནི་དངོས་མེད་སྒྲི་བཏགས་ཡིན་པས་རིགས་ལ་བརྟོད་པའི་ཉེས་པ་

ལྟེན་པ་

༡༡། །བསལ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མེལ་པ་ཙམ་ལ་བརྟུར་གྲུང་དེས་བརྟུར་བྱེད་པའི་དགོས་དོན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། །འདི་ལྟར་གིང་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་འདི་ས་ནི་གིང་གི་རིགས་དེ་ལས་གཞན་
 པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲུབས་པའམ་རྒྱུ་པར་བཅད་ནས། །གིང་གི་དངོས་པོ་འདི་ནིང་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསམས་ནས་གྲུང་གཞན་ལས་ཁྱེད་པར་དུ་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ཡལ་ག་ལོ་འདཔ་ལྟར་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་གིང་
 གི་སྒྲུབ་པ་རྒྱུ་དེ་པ་ཙམ་དུ་བཅད་དེ། །གྲུང་གི་སྒྲུབ་དངོས་པོ་ལ་དོན་གཉིས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་དུ་བརྟུར་བར་མ་བཅད་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ན་གཞན་ལས་ཁྱེད་པར་དུ་སྒྲེས་ནས་དེ་ནིང་གོ་རྒྱུ་པར་ཡང་གེས་ནས་ཞེས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དོ། །དེ་
 ལྟར་སྒྲུབ་པ་རྒྱུ་དེ་པ་དེ་ཡིས་རང་ལས་གཞན་པ་དེ་དག་རྒྱུ་ལས་འདི་གཞན་པའམ་ལོགས་སུ་སྒྲེས་ནས་ཁྱེད་པར་དུ་མི་གཅོད་ན་ནི་སྒྲུབ་དེ་ཡང་ནི་ལྟར་སྒྲུབ་པར་རིགས་དེ་དགོས་རྒྱུ་མེད་པར་མཐོང་ན་སུ་ཡང་དེ་ལ་འཇུག་པ་མི་
 ཡོད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དགོས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཡི་སྒྲུབ་དུ་སྒྲུབ་པ་འདི་ལ་ཆེད་དུ་བརྟུར་གདགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བརྒྱུད་བྱེད་མིན་པ་གཞན་རྒྱུ་པར་གཅོད་པ་ཡོད་ན་སྒྲུབ་པ་མིན་ནོ་ཅོག་རྒྱུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་མི་འདོད་པ་
 བཅད་ནས་འདོད་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཙམ་དུ་བཅད་པ་མིན་ནས་དེ་ལྟར་ཡོན་བཞིན་དུ་བྱེད་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་དེར་སྒྲིག་གཞན་གྱིས་ནི་ཅི་ཞིག་ལུ་སྒྲེད་གོས་པ་དང་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲིབ་དགོས་པ་མེད་པར་

三

བསྐྱུན་པ་མི་འཐད་པའི་ལན་དགག་པ་ལ། སྤྱི་གཞན་མེད་ཀྱང་ངོ་ཤེས་འཐད་པའི་ཚུལ། འོ་ཤེས་སྤྱི་ལས་སྤྱི་བ་དགག་པའོ། འདར་པོ། སྤྱི་དངོས་པོར་འདོད་པ་རྣམས་ན་རེ། བན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་འགའ་ཡང་མེད་ན་རང་
མཚན་ཐ་དད་པའི་དོན་རྣམས་ལ་སྤྱན་ལ་རུར་ལྟ་སྤྱར་ལན་ཅིག་མཐོང་ཟེན་ནས་ཕྱིས་མཐོང་བ་ན་གཞན་གྱིས་བདེ་སྤྱར་བ་མེད་པར་ཡང་དེ་ཉིད་ངོ་ཤེས་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེན། དེ་ནི་རང་མཚན་ལ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པས་
མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་སྟགས་གསལ་བ་རྣམས་ནི་སྤྱི་མེད་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་། རང་འཛིན་ཤེས་བ་སྤྱིད་པ་དང་ཚུ་སྤྱོར་བ་ལ་སྟགས་པའི་བྱ་བ་དེ་དྲང་དེ་བྱེད་པའི་ལུས་གསལ་གྱི་དོན་རྣམས་སྤྱར་ལན་ཅིག་མཐོང་ནས་ཕྱིས་སྤྱི་མ་
དང་ངོ་བོ་དང་འབྲས་སུ་སྟགས་མཚུངས་པ་གཞན་མཐོང་ཡང་། མཐོང་ཡུལ་སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ཚུ་སྤྱོར་སྟགས་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་དོན་མི་བྱེད་པ་དང་བྱལ་བ་འཇམ་གཞན་སེལ་བ་ཡི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ནི་སྤྱི་སྤྱི་ནང་གི་བརྗོད་
བའམ་རྟོག་པ་རྣམས་གྱིས་སྤྱི་ཕྱི་ལྟན་ཅིག་སྤྱོར་ནས་སམ་བཤེས་ནས་སྤྱར་གྱི་དེ་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་སམ་འདི་སྤྱར་གྱི་དེའོ་ཞེས་རིགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་བཀྲགས་ནས་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་སྟེ། འདྲ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པས་ངོ་ཤེས་པར་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ལ་སྤྱི་ཡོད་པ་དེ་སྤྱར་ཤེས་ཟེན་པ་སྤྱོར་ཡང་དེར་མཐོང་ནས་ངོ་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ལྟར་སྤྱི་ཤེས་པས་ད་ལྟ་དེ་ངོ་ཤེས་པ་ཡིན་ན། སྤྱར་ཤེས་སྤྱི་དེ་ད་ལྟ་མཐོང་བ་འདི་

༡༢༡། །ལའང་ཡོད་པར་འདུག་གོ་རྒྱལ་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་གྱི་འདི་རྒྱལ་གྱི་དེའོ་རྒྱལ་དུ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞོད་པ་བཟོད་དང་དེ་ཡི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ། གཞན་སྤྱི་ཡོད་པ་ལས་དོ་
 ཤེས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཅན་གྱི་ལྷགས་ལྟར་ན་འང་དོ་ཤེས་གྱི་ཕྱོད་དེ་ནི་སྤྱི་ནི་འབའ་ཞིག་སྟེ། གསལ་བ་མེད་པ་ཉིད་ལས་ནི་སྤྱི་བར་རིགས་པ་མིན་དེ་དེའི་རྒྱ་མཚན་དངོས་པོ་གང་དང་གང་མཐོང་བའི་དུས་དྲག་དུ་གསལ་བ་
 དང་མ་འདྲིས་པའི་དེ་ཡི་སྤྱི་རྒྱུད་པ་དེ་ཅུ་མ་ཞིག་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཅུ་མ་ཡང་སྤྱི་ཁོ་ན་མཐོང་བ་ལས་གསལ་བ་གཏན་ནས་མཐོང་མ་སྤྱོད་བས་མི་ཤེས་པར་བལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གསལ་བ་མི་ཤེས་པ་དེ་
 ཡི་ཚེ་ན་དུས་རྒྱུ་ཡང་ནི་སྤྱི་དེ་དང་གསལ་བ་ལྟར་པར་གྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དེ། མཐོང་མ་སྤྱོད་བ་ལ་གཞན་དང་ལྟན་པར་བཞག་དུ་མེད་དེ་ལུ་མ་པ་མཐོང་ལ་ག་ཟ་མ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ལུ་མ་པ་དང་ག་
 ཟ་ལྟར་པར་མི་མཐོང་བ་བཞེན་ན། །དེས་ན་སྤྱི་དེ་དང་གསལ་བ་ནི་ལྟན་ནོ་ཞེས་ནམ་ཡང་དེས་པར་མི་འགྱུར་བས། དེ་ལ་འདི་ནི་འདིའི་སྤྱིའོ་འདི་ནི་སྤྱི་དེ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱི་ལྷག་གོ་སྤྱི་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་གསལ་བ་འདི་དོ་ཤེས་
 སོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བྱ་སྤྱད་འདོགས་རིགས་དེ་བྱ་སྤྱད་འདོགས་ཕྱིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཉིས་པ་དེ་སྤྱོད་བའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་དེ་སྤྱི་ཡི་དངོས་པོ་གཅིག་གིས་གོགས་ཕྱིད་པའི་གསལ་བ་རྒྱལ་གྱི་དོ་ཤེས་

2010

པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་རྒྱ་པ་ཅམ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱ་དེས་གསལ་བ་རྒྱ་མས་ལ་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་པན་ཅི་ཞིག་བཏགས་ཏེ་ངོ་ཤེས་པར་ནི་རྒྱ་པ་གྱི་དེ་འདིའོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་དེས་པོ་བ་གཅིག་པུ་
དེས་གསལ་བ་དེ་རྒྱ་མས་གྱི་ཐ་དད་པ་ཡི་ཆ་ཉིད་སྐལ་བར་གྱུར་ཏམ་འོན་ཏེ་མིན། ཐ་དད་པ་མེད་པར་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་མཛོན་སུམ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་མི་སྲིད་ལ། ཐ་དད་པ་མེད་ན་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཞེས་པ་གང་
ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་ཐ་དད་པ་མ་བསལ་བ་ཞིན་དུ་རྒྱ་དང་རྒྱན་པའི་དབང་གིས་ཐ་དད་པ་ལ་ངོ་ཤེས་པའི་སྒོ་སྒྱེ་འོ་ཞེ་ན། དེ་རྒྱ་ན་ཅི་སྒྱེ་ཁྱོད་གྱིས་གསལ་བ་རྒྱ་མས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཡང་གསལ་བ་དེ་རྒྱ་མས་ལ་རྒྱ་གཅིག་གི་རྒྱ་
ཤེས་གྱི་རྒྱར་མི་འདོད་པ་ཡིན། འདི་རྒྱ་པ་ཁྱོད་གྱི་འདོད་པ་ནི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱ་གཅིག་དོན་ལ་མེད་ན་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་སྒྲོ་གཅིག་མི་སྲིད་དེ་གསལ་བ་རྒྱ་མས་ནི་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དེས་ཐུན་མོང་བའི་སྒྲ་སྒྲོ་སྒྱེད་པར་མི་རིགས་
སོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བ་མིན་ནམ་ཞེས་སོ། །དེ་རྒྱ་པ་ཐ་དད་པའི་ཆོས་ཁོན་ས་གཅིག་གི་སྒྲ་སྒྲོ་མི་བསྐྱེད་པར་བསྐྱབས་ནས། སྐབས་འདིར་རྒྱ་དང་རྒྱན་པར་གྱུར་ན་ཐ་དད་པའི་ཆོས་གྱིས་ཀྱང་འབྲས་ལུང་ཤེས་གྱི་སྒོ་གཅིག་སྐྱེད་པ་
ཁས་ལེན་པ་འགལ་བར་སྒྲོན་པའི་ཕྱིར་ཡང་གི་སྒྲ་ནི་འགལ་བ་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་བསྐྱན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྒྱ་པ་སྒྲོན་བསྐྱན་པ་ན་དེ་དག་ན་མེ། ཐ་དད་པའི་ཆོས་ཁོན་ས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་གལ་ཏེ་གསལ་བ་དུ་མ་

༡༩། །ཡིན་ནའང་དེའི་སྒྲིང་གི་ཕྱི་མོང་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་མིན་པ་གཅིག་གི་སྒྲིང་སྒྲིང་དེ་ཅི་ན། །ལྟོས་ལས་ལ་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་ནས་དེ་ཀྱང་གཅིག་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲིང་སྒྲིང་པ་ཡིན་ནམ།
གང་རུང་རེ་སྒྲིང་པས་སྒྲིང་པ་ཡིན། དང་པོ་སྒྲིང་ན་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་མི་སྒྲིང་དེ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲིང་ན་དེ་མི་འབྱུང་པས་ན་དེ་སྒྲིང་པས་ཀྱང་མི་ཡོན་ལ། གང་རུང་རེ་སྒྲིང་པས་གཅིག་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲིང་སྒྲིང་དོ་ཞེ་ན།
གསལ་པ་དེ་དག་སྟོ་སྟོ་རེ་རེ་ནས་ཆོག་སྔ་པར་གྱུར་པ་མེད་པར་ཡང་། གསལ་པ་དེ་ལས་གང་རུང་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསྒྲིང་པར་བྱ་བའི་སྒྲིང་ལ་ནི་གསལ་པ་ལྟག་མ་དེ་རྒྱུ་སྔ་ལ་མེད་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་སྒྲིང་
འཛིན་གྱི་སྒྲིང་ཡིས་ཀྱང་ལྟག་མ་དེ་རྒྱུ་སྔ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་འབྱུར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞིག་མེད་ཀྱང་གང་འབྱུང་བ་ཡོད་ན་དེ་ནི་དེའི་རྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་དེ་དཔེར་ན་སྒྲིང་པའི་སྒྲིང་པོ་མེད་ཀྱང་ནས་ཀྱི་སྒྲིང་གི་ཡོད་པ་བཞིན་
ནོ། །སྒྲིང་ཡང་གསལ་པ་ལྟག་མ་མེད་ཀྱང་འབྱུང་པས་ན་ལྟག་མའི་རྒྱུ་ཅན་མིན་ལ། དེ་སྒྲིང་ཐངས་སྒྲིང་མཐོང་བ་ལས་སྒྲིང་པའི་སྒྲིང་སྒྲིང་དེས་སྒྲིང་པ་ལྟག་མ་ལ་སྒྲིང་པའི་རིགས་གཅིག་དུ་འཛིན་པར་མི་འབྱུར་དེ། གཟུང་ལུང་
དེ་ལས་མ་སྒྲིང་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་སྒྲིང་པའི་སྒྲིང་གིས་གང་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་དེ་གསལ་པ་ལྟག་མ་མ་བཟུང་ན་ཆོས་གཅིག་ལ་སྒྲིང་པའི་སྒྲིང་ཡང་མི་འབྱུར་དེ་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པས་སོ། །

ཆོང་མ་ཞེ་གཅིག་དེའི་སྒྲིང་

2000

ཁོ་ན་རེ་ཉེས་པ་འདི་མེད་དེ་འདབ་མ་ལུ་ཚོགས་པ་འདི་མེད་ཀྱི་ཕྱོད་པོས་ཀྱང་སྡོ་འཛིན་མིག་གིས་བསྐྱེད་ལ། འདབ་མ་རེ་རེ་ནས་བསལ་བ་འདི་མཐར་འདབ་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་སྡོ་འཛིན་མིག་གིས་བསྐྱེད་པ་ན་རེ་རེས་བསྐྱེད་པས་
གཞན་རྒྱས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན། གསལ་བ་རེ་རེ་ནས་བསལ་ཀྱང་གསལ་བ་གཅིག་གིས་སྡོ་སྡོ་སྐྱེད་རྒྱས་མེད་དེས་གསལ་བ་ལྷག་མ་རྒྱལ་སྤུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་མི་མཆུངས་ཏེ་འདི་
ལྟར་སྡོ་མེད་སྟགས་ནི་རང་འཛིན་མིག་གི་རྒྱལ་གིས་ལ། དེ་སྐྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པ་སྟོ་སྟོར་ཡང་མཐོང་བ་འདི་ཕྱིར། དེར་ཚོགས་པ་འདི་ཚོགས་པ་ལ་འདྲ་མིག་གིས་སྐྱེད་པ་འདི་རྒྱས་པ་གྲུབ་ཀྱང་གསལ་བ་ལ་ནི་རེ་རེ་འཕྲ་ཚོགས་པ་རྗེ་ལྟར་
ཡང་ནི་རང་སྐྱེད་པ་འདི་སྟོ་ནས་སྡོ་སྡོ་སྐྱེད་པ་འདི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་སྟོན་པོ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་སྐྱེད་མི་གིས་པ་གཅིག་སྐྱེད་པས་མི་བསྐྱེད་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན། དེའི་གནད་ནི་སྟོ་སྟགས་དངོས་པོར་ཡོད་པས་
དེས་སྟོ་སྐྱེད་དབང་གིས་སྐྱེད་ཀྱང་སྡོ་རང་ཉིད་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས་དེས་རང་འཛིན་གིས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གྲོགས་གཞན་རྗེ་ལྟར་བཀུག་ཀྱང་མི་ཡན་པར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གལ་ཏེ་སྡོ་ཁོ་རང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཞིག་ན་
གསལ་བ་ཀྱང་མེད་ཀྱང་དེ་འཛིན་འབྱུང་ལ། ཁོ་རང་མ་གྲུབ་ན་གསལ་བ་མཐའ་དག་ཚོགས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ན་རེ་རེ་ལས་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེས་ན་སྡོ་འཛིན་ནི་སྡོ་དངོས་པོ་ལས་མ་བྱུང་པར་གསལ་བ་རྒྱལ་སྤུལ་ལ་རིགས་གཅིག་དུ་སྡོ་

25

ཏེ། ལྷི་འཛིན་གྱི་ལྷོ་ནི་གསལ་པ་ཁོ་ནས་མ་བསྐྱེད་པར་ལྷིས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷི་འདི་གསལ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་ལྷུང་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ལྷུ་མཚན་པན་འདོགས་ཕྱེད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་སྐྱེད་པར་ཕྱེད་
 པ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ལྷུ་ལས་ལྷུང་པའི་ཡུལ་དུས་རེས་འགའ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་པ་རོལ་པོ་དེ་དག་འདི་སྐད་དུ་གལ་ཏེ་དུ་མས་འབྲས་ལྷུ་གཅིག་མི་སྐྱེད་པའི་ལྷུ་མཚན་གྱིས་གསལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བྱོ་གཅིག་མི་སྐྱེད་དོ་
 ཞེས་མི་སྐྱེའོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཐ་དད་མིན་པ་གཅིག་དུ་སྐྱེད་པའི་སྐྱེ་བྱོ་དེ་ནི་གསལ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་དེ། ཡུལ་ཐ་དད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་རྟེན་གསལ་གྱི་ཐ་མི་དད་པའི་སྐྱེ་མེད་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་
 མི་འབྱུང་དེ་ཡུལ་སྐྱོན་པོ་ལ་སེར་པོར་སེས་སུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གསལ་པས་རང་གི་རྣམ་པ་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བྱོ་སྐྱེད་པར་འདོད་ན་གྲུན་ཀ་དེར་འགྱུར་གྱུར་དེ་མིན་ཏེ་གསལ་པ་མཐོང་པའི་སྒོ་ནས་འདྲ་པ་ལ་གཅིག་དུ་
 བསྐྱེ་བའི་རྟོག་པ་བསྐྱེད་པ་ཅན་ལྷུང་པ་ཡིན་པས་གྲུན་ཀ་དེ་མི་སྐྱེད་དེ་སྐྱེ་འཛིན་ལ་རང་མཚན་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱེད་ན་དབང་སེས་ལ་སྐྱེད་པ་ལྟར་སྐྱེ་བྱོར་སྐྱེད་ངམ། སྐྱེ་སྐྱེད་ལྟར་རང་མཚན་ལ་གྲུབ་བམ། ཅ་གཅིག་སྐྱེ་
 འཛིན་ལ་སྐྱེད་ཅ་གཅིག་དབང་སེས་ལ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་ན། དང་པོ་ལྟར་མིན་ཏེ་རང་མཚན་མེད་གྱུར་སྐྱེ་བྱོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནིས་པ་ལྟར་མིན་ཏེ་དབང་སེས་ལ་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་མ་འདྲེས་པར་སྐྱེད་ཞིང་། སྐྱེ་བྱོ་པ་

༡༡། །དོན་སྤྱི་ཙམ་ཐ་སྐྱད་སྐྱོ་ཚྲི་མ་ཐུང་བ་དེ་ལྟར་དོན་ལ་མི་གྲུབ་པོ། །གསུམ་པ་ལྟར་མིན་ཏེ་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སྐྱར་མི་སྐྱར་གི་ཆ་གཉིས་མེད་པས་སོ། །མདོན་སུམ་སྐྱར་བའི་གཅིག་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པར་རྟོགས་ན་ཚྲི་མ་གང་ལ་འདྲ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་མི་རུང་བས་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་མཚན་ཐ་དད་པའི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་བསྟེ་བའི་སྤྱི་བྱོ་འདི་ནི་རང་མཚན་གྱིས་བདག་པོའི་རྒྱུན་བྱས་པའམ་དེའི་དབང་གིས་སྐྱར་བ་ཡིན་ནའང་བསྐྱད་པའི་བྱོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོན་བཞིན་དུ་འཛིན་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱར་བརྟག་བསྟེས་ནས་ལྷག་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཐ་སྐྱད་ལ་འདྲག་པའི་རྒྱལ་སྐྱར་བཤད་ཐེན་ཏོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལ་སྤྱི་དངོས་པོར་སྐྱ་བའི་ལྟར་ནའང་གསལ་བ་ཐ་དད་ལ་གཅིག་གི་བྱོ་མི་རིགས་པའི་ཀྱན་ཀའི་ལྟར་སྐྱར་། གལ་ཏེ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་སྤྱི་ཡོད་པས་མི་སྤྱོན་སྐྱམ་ན། སྤྱི་ཡོད་དུ་ཐེན་ཀྱང་གསལ་བ་ཐ་དད་པའི་སྐྱར་བ་ནི་མི་ཤིགས་ལ། སྤྱི་དབྱིབས་ཁ་དོག་སོགས་སུ་སྐྱར་བ་མེད་པ་དང་གསལ་བ་ལ་དབྱིབས་སོགས་ཡོད་པར་མཐོང་བས་གཅིག་ཏུ་སྐྱར་བ་ལ་གང་ཡང་མི་ཕན་པས་སྤྱོ་འདོགས་པ་མེད་པར་ནི་སྤྱི་ཙམ་གྱིས་ཐ་དད་མིན་པར་སྐྱར་བར་བྱེད་མི་རུས་སོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བ་དང་སྤྱི་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད་པའི་ལྟར་ན་ཡང་གསལ་བ་གཅིག་གི་དབྱིབས་སོགས་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བས་སྤྱིས་ཕན་གདགས་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་ནི་རྟོག་བྱོས་གསལ་བ་

རྒྱལ་མ་ཐ་དང་ལ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ཡང་རིགས་པས་གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ལན་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པའི་སྒྲིལ་ལོ་རྩམ་སྟངས་ལྟར་བཤམ་གྱིན་ཏུ་ཐ་དང་མེད་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་ཐ་དང་ཏུ་སྟངས་པ་ཡོད་དེ། དེའི་སྤྱི་
 མཚན་གིང་གི་གསལ་པ་དེ་དག་ལན་རྒྱུན་གིང་ཙམ་ཏུ་མཚུངས་སོ་ཞེས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚུངས་པར་བཟུང་ན་ཐ་དང་ཏུ་བཟུང་དགོས་ཏེ་གཅིག་པུའི་རྒྱལ་པ་ལས་མ་གར་པ་ལ་རི་ལྟར་མཚུངས་པར་འཛིན། དེས་ན་གསལ་
 པ་ཐ་དང་པས་ཐ་མི་དང་ཀྱི་སྒྲིལ་ཕྱིན་པ་མི་འཐད་ཅེས་པའང་དོན་མེད་དོ། །ཁོ་ན་རེ་གལ་ཏེ་གསལ་པ་དེ་དག་མཚུངས་པ་སྟེ་བྱུང་མེད་པར་འདི་ནི་སྟར་གྱི་དེའོ་སྟར་གྱི་དེ་ནི་འདིའོ་སྟར་ཏུ་གཅིག་ཏུ་རྟོག་ན་ནི་རི་ལྟར་ན་ཐ་དང་
 པར་སྒྲིལ་གཟུང་པར་བྱ། དེས་ན་མཚུངས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཐ་མི་དང་ཀྱི་སྒྲིལ་དོས་པོ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པ་དེའི་དབང་གིས་གསལ་པ་ཐ་དང་ལ་ག་པ་ཡང་གིང་ལྷག་པ་ཡང་གིང་དོ་སྟར་ཏུ་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་གིན་ཏུ་ཐ་དང་དང་ཐ་མི་
 དང་ལ་མཚུངས་ཞེས་འཛིན་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེན། ཐ་དང་པའི་གསལ་པ་གཉིས་ལ་མཚུངས་ཞེས་བྱུང་མེད་པར་སྤྱི་སྒྲིལ་འདུག་པའི་སྤྱི་ཐ་མི་དང་པའི་སྤྱི་རྩམ་སྟངས་ལོད་པས་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་བུད་པ་སྟགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་
 པར་འདྲ་བ་ལ་རྟེན་བྱས་ནས་རྒྱལ་པར་རྟོག་པས་མཚུངས་པའི་དོས་པོར་སྟེ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་གིན་ཏུ་ཐ་དང་དང་ཐ་མི་དང་ལ་འདྲ་བའང་མེད་པས་ན་འདྲ་བ་ལ་རིགས་གཅིག་ཅེས་སྒྲིལ་དགས་

༡༢༡ །པ་ལས་དེའི་ཐ་སྐྱད་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དད་པའི་གསལ་བ་དེ་དག་གི་འབྲས་ལུ་རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དེ་ཡང་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། རྩམ་ཐ་དད་པར་གྱིན་ཏུ་ཡང་འདོད་དེ། གསེར་བུམ་དང་ཟངས་བུམ་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱ་སྒྲོར་པའི་བྱེད་པ་འང་རྩམ་དེའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། གསལ་བ་སོ་སོ་ལས་སྒྲིས་པའི་རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་གྱི་གཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གསལ་བ་དུ་མས་འབྲས་ལུ་སྒྲི་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་གཅིག་སྒྲིད་
དོ་ཞེས་ཁས་སྲུང་བ་མི་འཐད་དོ་སྐམ་ན་སྒྲོན་མེད་དེ། ཐ་དད་མིན་པ་འཇགས་ཏུ་བཞག་པ་ནི་རྩམ་སམ་དངོས་པོའི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་ན་གྲུན་ཀ་དེར་འགྱུར་ན་ཡང་། འདིར་ནི་རྟོག་སྒྲོས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་བཏགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
འདོད་པས་ན་སྒྲོན་གང་ཡང་མེད་དེ་འདྲ་བ་ལ་རིགས་གཅིག་ཅེས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ལྟར་ན་བུམ་འཛིན་གྱིས་པའོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་སྒྲོ་དེའི་རྒྱའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར། བུམ་འཛིན་
གྱི་སྒྲོ་རྟོག་མེད་རྣམས་ཀྱང་རྩམ་ཐ་དད་ཀྱང་བུམ་འཛིན་དབང་གིས་ཅམ་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རིགས་ནི་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ལ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲི་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཅམ་ལ་བྱུང་མེད་པར་མཚུངས་པ་
ཡིས་བུམ་པའི་གསལ་བ་རྣམས་རྩམ་ཐ་དད་ཀྱང་རིགས་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པས་འཛིན་པ་ལ་སྒྲོན་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲིད་པའི་གྲུང་བའི་དོན་དེ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་མཐོང་ལ།

དེའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་འདྲ་བ་ལ་ཐ་མི་དད་པར་རིགས་གཅིག་ཏུ་བསྟེ་བ་དང་། མི་འདྲ་བ་ལ་ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པས་ན་རིགས་གཅིག་ལ་ཞེས་པ་འདི་ནི་དབང་གིས་ལ་སྒྲུང་བ་ལས་བརྒྱད་དེ་འོང་བ་དེའི་
 བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ནེ་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ཅན་དེ་ཡང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པ་དང་བྲལ་བ་གཞན་སེལ་དངོས་མེད་ཡིན་གྱི་ལྷོག་པ་དེ་
 ཅུམ་ལས་གཞན་པ་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དངོས་པོར་གྱུར་བ་ནི་སྒྲུང་རུང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་སྒྲུང་རྗེས་དཔག་གི་རིགས་པས་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་གིང་ལ་སྟགས་པའི་བརྟ་རྣམས་ནི་
 རིགས་མི་མཐུན་སྤངས་པའི་གཞན་སེལ་དེ་རིག་པར་བྱེད་པའམ་གིས་པའི་དོན་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་འདི་རྣམ་ཏུ་གཞན་སེལ་དངོས་མེད་བརྟས་བརྟོན་ཕྱི་ལོན་ན་སྤྱོད་པ་དེ་མིན་གཅོད་
 པ་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཕྲེན་ལ། དེ་མིན་པ་ཆོད་ཅུམ་གྱི་སྟོ་དེས་དེ་ཡིན་པ་ཡོངས་གཅོད་ལྟ་བུར་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཕྲེན་དུ་ཆུག་ན་འང་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྟོན་ཕྱི་ལོན་གྱི་རྟོག་སྒྲུང་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་ཅུམ་ཡིན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་རང་མཚན་ཐོབ་པའམ་དེ་ལ་
 འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། གཞན་རྣམ་པར་བསལ་བའི་རྟོག་སྟོ་དེས་དོན་ལ་འཇུག་པར་འཐད་པའི་ཚུལ་རང་ལུགས་བཤད་པ་ནི། ལུམ་པའི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་རྟོག་སྟོ་བྱུང་བར་གསུམ་ལྟན་སྤྱིད་པར་བྱེད་པ། ལུམ་པ་ཞེས་པའི་

༡༩། །སྒྲུ་ཚེས་ཅན། ལུམ་པ་རང་མཚན་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ར་མེད་ཀྱང་ལུམ་པ་འི་རང་མཚན་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ཡོད་དེ། བརྗོད་དང་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དུས་སུ་མི་ལྟུང་པ་འི་རྒྱ་མཚན་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་འདི་
ལྟར་རྟོག་དོར་སྒྲུང་བ་ལུམ་པ་འི་དོན་སྒྲི་དེ་ནི་རྒྱ་སྒྲོར་བ་ལོགས་དེ་བྱེད་པ་མིན་ན་ཡང་དེ་ལ་རྒྱ་སྒྲོར་བ་ལོགས་དེ་བྱེད་པ་དྲུང་འདྲུང་པ་འི་དོ་བོར་སྒྲུང་བ་ཅན་ཏེ་སྒྲུང་བརྟག་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་ནས་ལྟག་པར་ཞེན་པ་ནི་བྱུང་པར་དང་
པོའོ། །དེ་ལ་འདྲུང་བ་ཞེས་པ་རྟོག་པ་དེས་རྟོག་སྒྲུང་དང་རང་མཚན་འདྲུང་བར་འཛིན་པ་ཞེས་པ་འི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་དོར་ཆ་གཉིས་སུ་མི་སྒྲུང་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུང་བར་སྒྱུར་ནས་བཞེན་དང་གཟུགས་བརྒྱན་འདྲུང་བ་ལྟ་བུར་འཛིན་པ་
ཞེས་ན་མེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། མི་སྒྲུང་ངམ་མི་རང་མཚན་གང་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བ་ལོགས་བརྗོད་པ་མཐའ་དག་ལ་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་སྒྲི་བྱིད་ནའང་། བརྗོད་ལ་འདྲུག་པ་འི་དུས་སུ་སྒྲུང་བ་ལ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པ་འི་དབང་
གིས་མི་བྱིན་ཅིག་ཅིས་བཟུང་ན་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཆ་ཞིང་སྟེག་པ་ལ་གོ་བ་བཞེན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་བྱེ་ཞིང་དཔུང་ན་རྟོག་སྒྲུང་ལ་བརྟག་བྱ་བྱི་དོན་དུ་ཞེན་པ་ཡིན་པས་སྒྲུང་བརྟག་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་པ་འི་སྟོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་བརྗོད་ལ་
འདྲུག་པ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ན་རྟོག་པ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟུང་ཏེ་རྟོག་སྒྲུང་ལ་ལྟུང་རང་མཚན་ཡིན་པར་ཞེན་པ་འམ་འཛིན་པ་ཡོད་པས་ན། རྟོག་སྟོ་དེའི་དོར་སྒྲུང་བརྟག་བྱེ་བའང་མེད་དེ། དོན་རང་མཚན་དང་བྱུང་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་

བ་ལ་དོན་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དཔེར་ན་ལུས་པ་ཞེས་བརྗོད་ན་སྒོ་ངོར་ཚུ་སྒྲོར་བའི་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་སྤང་ཞིང་། ལུས་པ་ཚུང་དུ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཚུ་སྒྲོར་བའི་
 དངོས་པོ་དབྱིབས་ཚུང་དུ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་སོགས་སྤྲུང་བར་གང་དང་གང་སྤྲུང་བ་དེ་དང་དེ་ཡི་ཚུལ་གྱི་དོན་དེ་སྒོ་ཡུལ་དུ་སྤང་བ་ལ་རང་མཆོན་དུ་ཞེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོན་སྤྱི་ལ་རང་མཆོན་དུ་འབྱུང་བ་དེ་རྗེས་
 གྱི་གེས་པས་གསལ་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྒོ་ཡོད་པར་སྒོ་འདོགས་པའི་ཚུ་ཡིན་གྱིང་། དེས་རང་མཆོན་རྣམས་ལ་སྤྱི་ཉིད་དུ་སྒོ་འདོགས་པའི་ཚུ་མི་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་བའི་འབྱུང་ཚུ་དེས་ལུས་པ་རྟག་
 པར་སྒོ་འདོགས་པའི་ཚུ་བྱེད་གྱིང་། རྟག་པ་ཉིད་ལུས་པར་སྒོ་འདོགས་པའི་ཚུ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །བྱེད་པར་གཉིས་པ་ནི། རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་ཀུན་ལས་ཐ་དད་པ་དོན་རང་མཆོན་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱི་གཞན་
 སེལ་བ་ཙམ་གྱི་ས་པོན་ཅན་ཏེ། རང་མཆོན་མཐོང་གོམས་གྱི་བཀ་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའོ། །གལ་ཏེ་སྤྲུང་དངོས་སུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ལྟ་ཡུལ་ལྟ་བུའི་དོན་སྤྱི་ཡང་ལུལ་དེ་ཉིད་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་པའི་སྒོ་ཡིན་
 པས་བརྒྱུད་ནས་དེ་ལ་མཐར་ཐུག་པར་བྱང་སྟེ། དེ་འདྲའི་རྣམ་པ་སྤྱི་བ་ནི་དཔེར་ན་ཁང་བཟང་དང་མེ་ཏོག་གི་ཆལ་བདུད་ཅིའི་ཟས་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་དངོས་སུ་མ་མཐོང་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིབས་

ལྷ། །དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་རིག་པའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ནི་དབྱིབས་སོགས་གཞན་སྟུར་སྟོང་བ་ལས་ཆ་འདྲ་བར་དཔག་ནས་སྟོ་ལ་འཆར་དུ་རུང་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་འདྲ་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་གཙོ་
བོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དོན་ཀྱང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་གཞན་སྟོང་བ་ལས་དཔག་ཏེ་དེ་ཡི་མཆོན་ཉིད་སྒྲས་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རྣམ་པ་ལས་གཞི་མེད་ལ་སྟོ་
བདགས་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་དོན་ཐོབ་པ་མེད་པར་ནི་སྟུར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁྱད་པར་གསུམ་པ་ནི། རང་མཆོན་ལྟར་ཞེན་ནའང་དོན་རང་མཆོན་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་རུང་བཟད་ཀྱང་མེད་པའི་རྟོག་སྟུར་ཙམ་
སྟེ་དེ་ལྟར་སྟོ་སྟོ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟར་ནོ། །འདི་ལྟར་སྟོགས་གང་ན་ཡོད་པའི་བུམ་པ་རྣམ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་དེ་དུས་ཀྱི་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ་སྟུར་དུ་དུན་ཀྱང་སྟོ་དེར་སྟུང་བ་ཙམ་དུ་བཟད་ཀྱི་ཡུལ་དུས་མ་འདྲེས་པའི་
རང་མཆོན་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེས་ན་རང་མཆོན་ནི་རྟོག་པས་ནམ་ཡང་འཛིན་མི་ཤེས་ཏེ་གལ་ཏེ་འཛིན་ན་འབྱུལ་བར་འཛིན་པར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །དབང་ཤེས་ཀྱིས་མ་ཐོབ་བཞིན་
དུ་དེར་རྟོག་པ་ལའང་རྟོག་པའི་ཡུལ་ནི་དོན་སྟོ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི་རང་མཆོན་དུ་མི་འགྱུར་པའི་ཚུལ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོ་སྟོ་དེ་སྟོད་པར་བྱེད་པ་སྒྲུང་དོན་རང་མཆོན་གོ་བ་ལ་མི་བསྐྱུ་ཞེས་པ་སྟེ་འདྲ་སྒྲས་

རྟོག་སྒྲུང་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ལ་འཇུག་པ་འདྲ་སྟེ་དོ། །སྒྲུང་དོན་ལ་མི་ལྟར་མི་བསྒྲུབ། བསྒྲུབ་ཀྱི་དུས་སུ་ཆུ་སྒྲོལ་བ་སོགས་སུ་མ་པའི་འབྲས་སུ་དེ་མི་བྱེད་པ་གཞན་རང་གི་བརྟེན་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་ས་པའི་ཡན་ལག་གམ་ཆུ་
 མཚན་ཅན་གྱི་དོ་བོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟེན་དུས་སུ་ཆུ་སྒྲོལ་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་བྱེད་པ་སུ་པ་རང་གི་དངོས་པོ་རང་མིན་གཞན་ལས་ཐ་དད་པ་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར་སྒྲུབ་པས་དོན་གྱི་རང་མཚན་ཞེན་པས་
 བརྟེན་ཕྱིར་སྒྲུབ་པའི་ཆུ་ལ་གྱིས་དེ་ལ་རྟེན་པ་ཡི་ཆུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། མདོར་ན་སུ་སྒྲུབ་སུ་སྒྲུབ་མིན་རྒྱུ་པར་བཅད་པས་སུ་པ་ཡོངས་གཙོ་དུ་སྒྲོ་ཡུལ་ལ་གྲུབ་པར་བྱས་པ་ལྟ་སྟེ་ཆུ་མཚན་དེ་གཉིས་གྱིས་ནི། དོན་
 རང་མཚན་ལ་མི་བསྒྲུབ་པ་དེས་དེ་མི་འབྲུལ་པར་གོ་བྱས་པ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་སྒྲུབ་མཚན་ནི་བརྟེན་ཕྱིར་མིན་པ་གཞན་སེལ་བའམ་རྒྱུ་པར་གཙོ་དུ་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ། དེའི་སྒྲོ་བས་གྱིས་ཆུ་སྒྲོལ་བ་སོགས་ཀྱི་
 དོན་དེ་བྱེད་པ་སུ་པ་སོགས་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་གྲུབ་ཅིང་དེ་ལ་སྒྲུང་བརྟེན་གཙོ་གཞན་ཆུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་ལ་བརྟེན་པའི་དོ་བོའི་རང་ཆུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟེན་པ་ཞེས་པ་འབྲེལ་བའི་དོན་དེ་འདི་ལྟར་རྟོག་པས་མཚན་ས་
 སྒྲུབ་ནས་སྒྲུབ་དོན་རང་མཚན་གོ་བར་བྱེད་པས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རྟོག་དོར་ཡོད་པ་དེས་རྟོག་པས་བརྟེན་འདོད་ཀྱི་དོན་གོ་བ་ལ་མི་བསྒྲུབ་སྒྲོ་སྒྲོ་བྱང་གནགས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྒྲུ་སེལ་འཇུག་ཏུ་

༡༡། །འདོད་པ་དེར་ཕྱོད་པ་སྤང་བ་ལ། སེལ་བ་ལས་ལེན་པ་ལ་སྒྲིན་མི་འདུག །སེལ་ལས་གཞན་འདོད་པ་ལ་སྤྱུང་བ་ཕྱེད་མེད། དང་པོ་ལ། རྟོག་པ་ལན་ཚུན་རྟེན་པར་ཐལ་བ་དང་། །སྤྱུ་ལ་སེལ་བས་འདུག་པས་
མ་ཁུང་པ། །འདུག་ས་ན་སྤྱི་དང་སེལ་བ་མ་ཁུངས་པའི་སྒྲིན། །སྤྱི་རྟོག་ཕྱི་མ་དོན་མེད་ཐལ་བ་དང་། །གཞི་མ་ཐུན་མི་ཕྱིད་པར་ནི་ཕྱོད་པ་ལ། །དང་པོ། སྒྲིན་དེ་ལ་རོལ་རང་ལ་འདུག་པར་བསྟན། །སེལ་བར་སྤྱུ་ལ་ཉེས་པ་མེད་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ། ཕྱོད་སེལ་བར་སྤྱུ་བ་ལྟར་ན། སྤྱི་ཉེས་པའི་སྤྱུས་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་ལས་སྤྱི་ག་པ་ཡིས་སྤྱི་གི་དོན་འཛིན་ཅོ་ཞེན། སྤྱི་དང་སྤྱི་མིན་གཉིས་པོ་དག་ལན་ཚུན་བརྟེན་པས་ན་གཅིག་འཛིན་པ་མེད་ན་ཅིག་སྤོས་
རྒྱུར་པར་འཛིན་མི་སྤོས་ཏེ། སྤྱི་འཛིན་པ་ན་སྤྱི་མིན་པ་བཟུང་ནས་དེ་བཅད་དགོས་ལ། སྤྱི་མིན་པ་འཛིན་ན་དེའི་སྒྲིན་དུ་སྤྱི་མ་བཟུང་བར་དེ་མིན་པར་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་དོ། །དེས་ན་གཅིག་འཛིན་ཅོ་གཅིག་མེད་ལ་དེ་
གཉིས་རྟོག་པ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་མི་ཕྱིད་པས་མ་ཐར་གཉིས་ཀ་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། སྤྱི་མིན་བཅད་ནས་སྤྱི་ལ་བརྟུར་བཅད་གསུམ་པ་ཞེས་པ་འདི་མི་ཕྱིད་དོ་ཞེས་སྤྱི་དཔ་པའི་སྒྲིན་པ་གཞོན་ལུ་མ་
ལེན་ལ་སྤོགས་པ་གཅིག་སྤྱོད། །དེ་སྤྱི་དཔ་པ་དེ་དག་གིས་ནི་སྤྱི་ཉེས་བརྟུར་འདོགས་པ་དེ་ལ་བརྟུར་དེས་སྤྱི་མིན་པ་རྣམས་པར་གཅོད་དམ་འོན་ཏེ་གཅོད་པ་མིན་པར་འདོད། གལ་ཏེ་རྣམས་པར་གཅོད་ན་དེའི་སྒྲིན་དུ་སྤྱི་གི་

རོན་འཛིན་པ་མེད་ན་གིང་མིན་དུ་རྟེ་ལྟར་གཤམ་རྟེ་རྟེ་ལྟར་མི་གཤམ་པར་བྱེད་རང་གིས་ཁས་བླངས་པས་སོ། །པར་ལས་གིང་མིན་དེ་དག་མི་སེལ་བ་ཞིག་ན་གིང་གི་ཐ་སྐྱོད་འདྲོགས་པར་བྱེད་པ་མི་སྐྱེས་པུ་རྒྱུ་ས་གིང་མིན་དེ་
 ཡོངས་སུ་སྤྱད་ས་ན་ས་གིང་ལ་འདུག་པར་ནི་མི་འགྱུར་རྟེ། དཔེར་ན་གིང་གི་བྱུང་པར་བྱག་པ་ལ་སྐྱེས་པ་བཟོད་པའི་སྐྱེས་གིང་མི་གཅོད་པས་ན་གིང་གཅོད་པར་འདྲོད་པས་བྱག་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་པ་དོན་མེད་པ་
 དཞིན། གིང་ཞེས་པའི་སྐྱེས་བྱུང་རུ་ལ་སྐྱེས་པ་གཞན་མི་གཅོད་ན་གིང་འོན་ཅིག་ཅིས་པས་རུ་ལེན་པར་ཡང་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེས་པའི་ལྟར་ན་གཞན་བྱག་པ་ལ་སྐྱེས་ན་ས་གིང་གི་པར་མི་སྐྱེས་པ་སྟེ་བཟུང་བ་མི་
 དགོས་པར། མདུན་ན་གཞན་པ་སྐྱེད་ར་ལྟར་པའི་གིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཅིག་རབ་དུ་བསྐྱེད་ནས། འདྲི་ནི་གིང་ཡིན་ན་ཞེས་མིང་དེ་དོན་ལ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནས་བརྟེན་བྱེད་ལ། བྱིས་ཐ་སྐྱོད་འདྲོགས་པའི་ཚེ་ན་ཡང་སྐྱེས་པུ་
 གསལ་བ་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་མི་སྐྱེས་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ཉེས་པ་འདྲི་ནི་མེད་དོ་སྐྱེས་ན། པར་དུས་སུ་མདུན་གཞན་དེ་ལ་འདྲི་ཡང་གིང་ཡིན་ཞེས་མི་ལྟན་རྒྱུ་གཅོད་དུ་སྐྱོར་རམ། འདྲི་ཁོ་ན་གིང་ཡིན་ཞེས་བྱའི་
 གཞན་ལྟན་རྒྱུ་གཅོད་དུ་སྐྱོར། དང་པོ་ལྟར་ན་གཞན་ཡང་གིང་ཡིན་པ་མ་བསལ་བས། པར་ལས་དེ་དག་མི་སེལ་ན། སྐྱེས་ཀྱི་ཐལ་བ་སོན་གནས་ལ། གཞན་ལྟན་རྒྱུ་གཅོད་བྱེད་ན། གལ་ཏེ་རྒྱུ་གཅོད་གིང་གི་དོན། འཛིན་

༡༡། །པ་མེད་ན་རི་ལྟར་གཤམ། །ཞེས་པའི་ཐལ་བ་སྤྱོད་མི་རྣམས་པས། དེ་གཉིས་གང་ལྟར་ཀྱང་ལྟར་གྱི་ཐལ་བ་ལྟོག་པ་མེད་པར་སོན་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་འདི་ཁོ་ན་ཞེས་པས་རང་མཚན་དེ་ཙམ་
 ཞིག་ལ་བར་སྐྱར་བ་ཡིན་ན་དེ་ཡུལ་དུས་གཞན་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པས་གཞན་ལ་གིང་དུ་གཤམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རིགས་དངོས་པོ་བ་དང་ལྟན་པའི་བྱིར་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་སྐྱམ་ན་གོང་དུ་བཀག་ཟེན་ལ། གཅིག་ལ་མེད་བཟགས་
 པས་རིགས་འདྲ་བ་མཐའ་དག་ལ་གོའོ་སྐྱམ་ན། རིགས་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་སྒྲེས་ནས་མི་འདྲ་བ་བསལ་བའི་རྒྱུ་གཅིད་ཅན་དུ་སྒྲུ་དེ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སེལ་བར་སྐྱབ་པ་ལ་ཉེས་པ་དེ་ལྟ་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། ག་བ་
 དང་ཤུག་པ་སོགས་གིང་རྒྱུ་ས་རིགས་གཅིག་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཤམ་པ་གིང་འཛིན་ཙམ་ནི། རིགས་གཅིག་པོ་དེ་འདྲའི་གནས་སྐབས་ལ་སེམས་གྱི་རྒྱུད་གནས་པའམ་གཏོད་པའི་བར་སྐྱར་བའི་རྟོགས་པ་པོས། ཡལ་
 འདབ་དང་ལྟན་པར་འཛིན་པ་གིང་རྟོག་དེ་དྲ་དེ་མིན་པ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་གིང་མིན་དུ་རྟོག་པའི་རྒྱ་རྒྱུར་པའི་དོན་གསལ་བ་རྒྱུ་ས་བརྟའི་སྟོན་དུ་སྒྲུའི་བྱེད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་རྒྱུ་པར་འབྱེད་ཅིང་
 རྟོག་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་ཡལ་འདབ་སོགས་དང་ལྟན་པ་དང་། གཞན་དེ་དང་མི་ལྟན་པར་མཐོང་བ་ལ་རྟོག་པས་དེ་དང་དེ་མིན་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་མཛོན་སྐྱུ་དུ་མཐོང་བའམ། མཛོན་སྐྱུ་མ་མཐོང་ཡང་རྟོག་

五、

ཡུལ་ན་སྒྲུང་བ་སྒྲུང་འདྲེས་སྒྲུང་བ་དེ་དང་གཞན་མི་མཐུན་པར་མ་འབྱེད་ན་དེ་ལ་ངེས་གཞུང་གི་དོན་ཅན་གྱི་བརྒྱུར་བ་མི་རིགས་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་ན་སྒྲུང་བ་ཙམ་གྱིས་གཞན་བསལ་བར་སོང་བས་དེ་ལ་བརྒྱའོགས་པའི་སྒྲོ་
སྒྲེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གིང་གྱི་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་ལ་ནི་སྒྲུང་བ་འཕམ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ལ། གིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དེའི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་སྒྲུང་བ་དྲང་། སྒྲོ་དེའི་རྒྱ་མིན་པ་གིང་མིན་གྱི་དོ་བོ་དང་བུལ་བ་དང་། དེ་ཡང་སྒྲུང་བརྟག་དོ་
པོ་གཅིག་འདྲར་ཞེན་ནས་གནས་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བརྒྱའོགས་པ་པོ་བརྟག་ཉིད་གྱིས་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་དོན་རེ་རེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལས་ཐ་དད་པར་ནི་གེས་པར་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་སྒྲུང་དུ།
ཡུལ་འདྲ་བ་སོགས་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་ཐ་དད་པ་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་སྒྲུང་བརྟག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་དེ་ལ་གིང་ཞེས་པའི་སྒྲུང་མ་སྒྲུང་དམ་བརྒྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་ནི་བརྒྱའོག་དེ་བརྟགས་ཟེན་ནས་མྱིས་ཐ་སྒྲུང་ནམ་
བྱེད་པའི་ཚེ་ནའང་སྒྲུང་དེ་ལས་གཞན་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་དུ་སྟེ་བྱ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བའི་སྒྲུང་དུའོ། །རྒྱལ་ཐི་ལྟར་ན་སྒྲུང་དེ་ལས་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་དེ་སྒྲེད་པ་ལ་རྟོག་པ་པོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྟུལ་པས་སྒྲུང་བརྟག་དངོས་
པོ་གཅིག་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བརྒྱའོག་དོན་ལ་འབྱུར་པ་ཡིན་པས་ན་རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་གཞན་ལས་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཐ་དད་ཏུ་བྱེད་པའི་བརྒྱུར་མིང་བརྟགས་པས་དེ་ཉིད་གཞན་ལས་ཐ་དད་ཏུ་གོ་རུས་ཏེ་ཉི་མ་ཞེས་

༡༡། །པ་པ་ཞིན་ནོ། །དེས་ན་གིང་ཞེས་པ་ཡུལ་དུས་རྒྱུ་པ་ཕྱིས་པའི་ཆ་གཅིག་ཁོ་ན་གོ་འདོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར་ཡལ་འདབ་སྟགས་དང་མི་ལྟན་པ་གཞན་བཅད་ནས་ཡལ་འདབ་སྟགས་དང་ལྟན་པའི་དངོས་
 པོ་དེ་ཙམ་གོ་བ་ལ་བཏགས་པའི་མིང་ཡིན་པས་གཅིག་ལ་མིང་བཏགས་པས་དེའི་རིགས་འདྲ་ཐམས་ཅད་གོ་རྒྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་བརྗོད་པ་མི་དང་མཐོ་རིས་ལ་སྟགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིམ་
 བུ་གཅིག་ཁོ་ནའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ནི་སྒྲིམ་བུ་གཞན་གང་དང་ཡང་མི་འདྲེ་བར་བྱ་བའི་སྒྲིམ་དུ་བཏགས་པའི་ཞེ་འདོད་དེའི་དབང་གིས་དེའི་མིང་གེས་པས་གཞན་ལ་རིགས་བསྒྲིམ་ནས་སྒྲིམ་དུ་མེད་པར་མཐོང་ནས་དེ་ལྟར་མི་སྒྲིམ་
 བ་ནི་བྱགས་པ་ཁོ་ནས་ཡིན་གྱི་རྒྱ་གཞན་མེད་དེ། ཞེ་འདོད་ཀྱིས་སྒྲིམ་བ་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་འདོད་རྒྱལ་ལ་མ་ཆོས་གཞན་གང་གི་མིང་དེ་ལ་བཏགས་ཀྱང་མི་དེ་ཁོ་ནའི་མིང་དུ་ཞེན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སྒྲིམ་པོ་ལ་ལག་ལྟན་དང་། བ་
 ཡང་ལ་འགོ་ལྟན་ཞེས་པ་བཞིན་དེ་ཁོ་ནའི་མིང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་བཤད་དུ་མེད་དོ། །དེས་ན་བརྗོད་ཅི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་སྒྲིམ་ལ་བརྗོད་དེས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དོན་དེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་གཞན་སེལ་བའི་རྩ་བ་ཅན་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་
 པར་གེས་པར་བྱའོ། །ཚུངས་གཅིག་པ་སྒྲིམ་བ་ནི། སྒྲིམ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་མ་བྱེད་སྟེ་བུམ་པ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལ་བུམ་པ་མིན་པ་གཞན་བཅད་དུ་ཡོད་ཀྱང་གེས་བྱ་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲིམ་ལ་དེ་མིན་གཞན་བཅད་དུ་

མདུན་མ་རིག་པའི་མཆོད་པའི་

2000

མེད་དེ། ཤེས་བྱ་མིན་པར་གཞུགས་ཀྱིས་དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ན། གཞན་མ་གྱུ་བ་པས་དེ་སྟེང་པ་འདྲ་མི་མེད་པས་ན་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་མ་གྱུ་བ་པོ་ཞེ་ན། ཉན་པ་པོའི་སྒྲོ་བརྩོད་བྱའི་དོན་མིན་པ་
འགྲུབ་པས་རྣམ་པར་བརྩོག་ནས་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དོན་འགྲུབ་ཞིག་ལ་འཇུག་བྱའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་ཀྱི་རབ་དུ་སྒྲོར་བར་བྱེད་དེ་སྒྲིབ་འཇུག་ཡུལ་དེ་ཡི་དོན་ཉིད་གཞན་ལྟར་གཅོད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་དེས་པར་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞན་དུ་འཇུག་ཕྱོག་གི་རྒྱལ་གྱིས་དེས་བཟུང་དེ་མེད་པ་ཞིག་ན་སྒྲིབ་ཀྱི་རབ་དུ་སྒྲོར་མེད་པར་འགྱུར་དེ། དཔེར་ན་བུམ་པར་རྒྱུ་ལོན་ཅིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་པའི་བྱ་ཚིག་དེས་གཞན་མི་ཡོན་པ་སྟོགས་མི་སྟེང་ན་དེ་སྟོན་མི་
རིགས་ལོ། དེ་ཡང་རྒྱ་ཞེས་པའི་བྱ་དུ་པར་དུ་བུམ་པས་ནི་གཞན་ལོ་མ་སྟོགས་གཅོད་ཅིང་རྒྱ་དེ་གང་གིས་ཡོན་ན་ཁྱོད་པ་སྟོགས་ཀྱིས་ཡོན་པ་གཅོད་པའི་དོན་དུ་བུམ་པར་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་འདྲའི་དེས་བཟུང་སྟོན་ནས་མེད་ན་
དེ་གཞུམ་སྟོན་མི་རིགས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་དག་ཐམས་ཅད་ལའང་རང་རང་གི་ཕྱོག་ཕྱོགས་གཅོད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཤེས་བྱ་དང་ལ་སྟོགས་པའི་སྒྲིབ་གཞུག་བྱ་དང་བརྩོད་བྱ་དང་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་
ལ་སྟོགས་པའི་ཚིག་དགག་སྒྲིབ་ཀྱི་ཐ་སྒྲོན་དུ་ནི་འཇོག་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་བྱ་མིན་པར་དོགས་པ་ལ་སྟོགས་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་འགྲུབ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་མེད་ན་སྒྲིབ་ཀྱི་རབ་དུ་སྒྲོར་མེད་དོ། །དཔེར་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་མེད་པའི་

500

དངོས་པོ་ལ་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་ཡོད་ལ། དངོས་པོ་མེད་ན་ནི་དེ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་ཀྱིས་མེད་དེ་དེས་དངོས་པོ་བུམ་པ་སོགས་གོ་བར་མི་བྲིད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། རྟོག་ངོར་སྤང་བའི་བེད་ལྟ་བུ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་དུ་དེ་མིན་གཙོ་བོ་
པའི་ཆེད་དུ་བརྟེན་འགོད་གྱི། བེད་སྤངས་པའི་སེལ་བ་རྒྱུད་པ་ལ་བེད་ཞེས་པའི་བརྟེན་མི་འགོད་དེ་བེད་ཞེས་པ་བེད་མིན་གཙོ་བོ་པའི་བརྟེན་ཡིན་གྱི་སེལ་མིན་གཙོ་བོ་པའི་བརྟེན་མིན་པས་ན་སེལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་སྒྲིར་བ་ཞིག་ན་སེལ་མིན་
གཙོ་བོ་པའི་བརྟེན་སེལ་བ་དང་ལྟོག་པ་དང་རྣམ་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་འགོད་རིགས་སོ། །དེས་ན་བརྗོད་འདོད་གྱིས་གང་དང་གང་གོ་ཀྱིས་པ་དེ་དག་དེ་མིན་བཅུད་པའི་གཞན་སེལ་ལས་བརྟེན་འགྲུབ་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཞོ་ན་ཡིན་ལོ། །དེ་
ལྟར་མིང་འདོགས་པ་ལ་བརྟགས་ལུ་ལ་གྱི་རྣམ་པ་སྟོ་ལ་གུར་བའི་སྒྲིན་སྤངས་འདོགས་པས་བྱུང་ལ། དེར་དེ་མིན་གཙོ་བོ་པའི་དོན་དུ་བརྟེན་འདོགས་པ་ཡིན་པས་ན། བེད་ལྟ་བུའི་སྤང་གང་ཞིག་བེད་གང་ལས་ཐ་དད་པ་བེད་མིན་དེ་རྣམ་
པར་བརྟོག་ནས་བེད་མིན་དེ་དག་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཐ་དད་པ་བེད་གི་བྱུང་པར་ཏེ་རང་མཚན་རྣམས་བེད་དུ་རིགས་མཚུངས་པའི་དབང་ལས་སྤངས་བའོ་མ་དེ་ཡི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཞིག་རྟོག་བཅས་སྟོ་ཡི་ལུ་ལྟ་བུ་སྤང་བ་
ཅན་ལ་བརྟེན་འགོད་པ་ཡིན་པས་ན་གཞན་སེལ་བ་ལ་བརྟེན་སྒྲིར་བའོ་མ་སེལ་བ་ཉིད་གྱིས་བརྟེན་དོན་གྱུ་བ་པ་ཡིན་པས་ན་བརྟག་ཅིང་དབྱུང་ན་སྤངས་བརྗོད་བུ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་གཞན་གང་ཡང་མེད་དོ། །བུམ་མིན་བཅུད་ཀྱང་རུང་བུམ་

༡༡། །པ་ཉིད་ལ་སྐྱབ་པས་མ་ཞུགས་ན་དོན་མི་སྟོན་པས་སྐྱབ་འདུག་ཏུ་བྱས་ཀྱང་ཅི་འགལ་སྟུང་ན། སྐྱུ་མས་གྱིས་དངོས་པོ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་ཏུ་སྟུང་ན་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་། དེ་མི་ཏུ་སྟུང་ལ་གཞན་ལས་
 ཐད་དད་པ་ཙམ་སྟོན་ཏུ་སྟུང་། །དེས་ན་སེལ་བ་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྐྱབ་པས་འདུག་པ་མི་མྱིད་པར་བསྐྱབས་ཐེན་ལ། སྐྱབ་འདུག་མེད་ཀྱང་སེལ་བའི་དབང་གིས་བརྟེན་གྱུ་བ་པ་ན་སྐྱབ་པས་ཞུགས་པ་ལྟར་རྫོམ་པ་ནི་ལྟུང་ལ་བ་སྟེ།
 བཞོན་པས་འགོ་བ་ལ་རང་ཉིད་སོང་བར་རྫོམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བརྟེན་ལས་དོན་གོ་བ་འདི་ནི་ལྟར་ཡིན་དུ་དྲ་པ་ན་གཞན་སེལ་གྱི་ཕ་བ་ཙན་ཡིན་པར་དངོས་སྟོབས་གྱིས་གྲུབ་པར་བས་ལེན་པ་ཡིན་གྱི་སེལ་བ་ལ་དངོས་པོ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་བརྟོད་བྱ་རྟོག་པའི་སྐྱང་ཡུལ་དེ་ལ་འང་དཔྱིབས་སོགས་ཡོད་པར་སྐྱང་དུ་མི་རིགས་སྟུང་པ་ནི་གྱིན་སྟེ། དེ་མིན་བསལ་བའི་གཞི་ཞིག་མ་སྐྱང་ན་དགག་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་གཞན་སེལ་བའི་བ་སྐྱང་ཀྱང་ནི་ལྟར་ཐོབ་སྟེ།
 མི་ཐོབ་པོ། །འོན་སྐྱང་བ་དེ་ཉིད་བརྟོད་བྱར་བྱས་པས་ཚོགས་མོད་གཞན་སེལ་གྱིས་ཅི་བྱ་སྟུང་ན། གཞན་མ་བསལ་བ་ཞིག་ན་དེའི་ངོ་བོ་ཐུན་མིན་ཉིད་ནི་ལྟར་སྐྱ་བྱོས་ངེས་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ་མིན་ནོ། །འོན་གཞན་མ་བསལ་པ་ཙང་
 དེ་དག་གི་སྐྱ་བྱོ་འདུག་པ་མི་མྱིད་མོད། །རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་སྐྱང་ན་གཞན་སེལ་བ་ཞོན་ས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་དེ་གཉིས་མ་ཚུངས་སོ་སྟུང་ན་མི་མ་ཚུངས་ཏེ། སྐྱ་བྱོར་བ་ན་སེལ་བའི་སྟོབས་གྱིས་སྐྱ་བྱོ་སྐྱབ་པ་ལྟར་བྱེད་གྱི་སྐྱང་བ་ཉིད་

ལྷ་པ་པའི་སྒོ་ནས་སེལ་བ་འཕེན་པ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་སྒྲིའི་ག་ཐམས་ཅད་རྟོག་མེད་གི་སྒྲུང་ཡུལ་ལྟར་འགྱུར་བ་སོགས་སྒྲུབ་འཇུག་ལ་རི་སྐད་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུས་ལ་བ་ཅན་གི་ཞེན་པའི་ངོར་
ལྷ་པ་པས་འཇུག་པ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་དཔུང་ན་སེལ་བས་འཇུག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་སེལ་བས་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལྷོགས་གི་སྒྲུང་པའི་དགོངས་པར་བཤད་པ་ནི། ལུང་དང་པོ། སྒྲུས་པ་གཞན་ལས་
ལྷོག་པ་ཡིས། །དངོས་པོ་དེ་ཡི་ཆ་འགའ་ཞིག་ །རྟོགས་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་དོན་དུ་ཉིད་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷོགས་གི་སྒྲུང་པོས་གིང་ཞེས་པའི་སྒྲུས་གཞན་ལས་ལྷོག་པ་ཡིས་ཕྱི་རོལ་དོན་གི་དངོས་པོ་དེ་ཡི་ཆ་འགའ་ཞིག་
སྟེ་རང་མཚན་རྒྱམས་ལས་ཐ་དད་པའི་ལྷོག་ཆ་ལས་རིགས་གཅིག་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ་སྒྲོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུང་བརྟག་གཅིག་དུ་ཞེན་ཅིང་དོན་རྒྱམས་གི་ལྷོག་པ་དེ་དག་གོ་བའི་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པས་གཞན་སེལ་དེ་སྒྱའི་དངོས་
ཡུལ་དུ་རབ་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྷོག་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་གམ་བྱུང་པར་གི་ཆོས་སྒྲུས་གོ་བར་བྱེད་ཅིས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ལྷོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷོག་ལུན་དངོས་པོའི་རང་མཚན་འཛིན་ཞེས་པའི་ལུང་དོན་ལ་དོགས་
བའང་བསལ་ལོ། །ཡང་ལུང་གཉིས་པ། སྒྲུས་ནི་དོན་གཞན་ལས་ལྷོག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་དག་བརྗོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སེལ་བ་འདི་ལ་འདྲ་རང་གི་ངོ་བོ་ལྷོག་ལུན་ལས་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་

[illegible]

ལྷོ་རྒྱ་རྒྱུ་།

པོ་ལམ་དངོས་པོ་རྩུང་ཟུང་གྲང་མེད་དེ་གཞན་ཡིན་པ་རྣམས་པར་བསལ་བ་ཙམ་གྱི་དགག་པའི་ཆོལ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་འང་སྤྱི་ཡི་སྟོབས་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་གཙོ་དུ་གྱུ་བ་པ་ལྟར་འཕངས་པའི་གན་གྱིས་དངོས་པོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་བུ་
ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ནི་འབྱུང་བའི་སྟོ་ཡིས་བསྐྱད་པ་ཁོན་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་མ་གྱུ་བ་པོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ལྟོག་པ་འདྲི་དོན་དུ་མ་པར་ཉེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུང་གསུམ་པོ་དེས་སྐྱས་དངོས་གྱི་
བརྗོད་བྱ་གཞན་སེལ་དུ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཞིང་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་འང་ལྟོག་ལྟར་ལས་ཐ་དད་པའི་ལྟོག་པ་དངོས་པོར་སྟོན་པ་དང་། དེས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱི་ཡུལ་དངོས་པོར་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ལྟོག་པ་ཉིད་
དངོས་པོར་འདོད་ན་མི་འཐད་དེ་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཨ་ག་རུའི་དངོས་པོ་ལས་དེའི་ལྟོག་པ་ནི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་ཉེ་དངོས་པོ་རང་མཚན་དོན་ལ་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེའི་སྟེང་གི་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་ནི་སྟོ་བརྒྱུགས་
པའི་ཡོད་པ་ཙམ་ལས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མིན་ཉེ་དགག་པའི་ཆ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཨ་ག་རུའདྲི་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལྷགས་ལ་སྟགས་པ་འདྲི་ལས་ཐ་དད་པ་ལམ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཅེས་ནི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཨ་
གར་དེ་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཐ་དད་པར་མི་བརྗོད་པ་ཞིག་ན་ཨ་གར་ཉིད་གྲང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཉེ་ལྷགས་ལ་སྟགས་པ་བཞེན་ནོ། །དེས་ན་གིང་འདྲི་ལ་གིང་མིན་ལས་ཐ་དད་ཅེས་མི་བརྗོད་མི་སེམས་པ་ཞིག་ན་གིང་དེ་གིང་མ་

ཆོས་གཅིག་ལ་འད་དུ་མར་འབྱེད་རུང་བས་ཆོས་ཅན་ལུ་མ་པའི་སྒྲིང་ན་ལུ་མ་མིན་ལས་ལྷོག་པ་ཡོད་པ་སྒྲིང་དུ་བསྟན་གྱིང་རང་མིན་མ་བསལ་བར་སེམས་པ་བསྒྲིག་པའི་རྒྱུ་ལ་ཅན་ཅམ་དུ་དེ་སྒྲིང་བསྟན་པ་ལ་ནི་འགལ་བ་
 རུང་ཟད་གྱིང་མེད་མོད། སྒྲིང་གན་ལྷགས་པ་ལྷ་ར་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་སེམས་པ་ནི་ལྷུ་ལ་བ་འབའ་ཞིག་གོ། །དེས་ན་དོན་རང་མཆོན་གྱི་སྒྲིང་ན་སྒྲིང་པོ་ཉིད་རྣམས་ལྷོག་པ་རྣམས་ལྷ་མེད་པར་བདགས་པའི་ཆ་ཅམ་ཡིན་
 བས་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་མེད་པར་བཞེད་པའང་ཐ་དད་པའི་རྣམས་ལྷ་མེད་པར་གཞལ་བའི་ལྷགས་བཞེད་ལ་འགལ་བ་མེད་མོད་གྱི། སྒྲིང་པོ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་སྒྲིང་མིན་བསལ་བ་ནི་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པར་གནས་པའི་འབྲལ་མི་གེས་
 ཡིན་པས་ན་དོན་རང་མཆོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡོད་པར་སྒྲིང་བའི་ལྷགས་འདི་སེལ་འཇུག་གི་ཐ་སྒྲིང་སྒྲིང་བའི་སྒྲིང་སྒྲིང་ལས་མི་ཡིན་པར་འོས་མེད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེའི་ལྷགས་འཇོན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སེལ་བ་དངོས་མེད་དང་སྒྲིང་
 པོ་དངོས་པོ་ཡིན་པས་སྒྲིང་པོ་ཉིད་སྒྲིང་ལྷུ་ལ་དུ་ཡོད་མོད། སེལ་བ་ཉིད་ནི་ལྷ་ར་ཡོད་དེ་དེ་གཉིས་དོན་ལ་གཅིག་ཅེས་པའང་བདགས་པ་ཅམ་སྒྲིང་དེའི་གཞི་མཐུན་མི་མེད་དོ་སྒྲིང་ན། དགག་སྒྲིང་གྱི་ཐ་སྒྲིང་འདི་ལ་ཆིག་རྒྱུང་རེ་ཁོ་ནས་
 ཡོད་སྒྲིང་སྒྲིང་གས་པར་མི་སྒྲིང་སྒྲིང་། སྒྲིང་བས་གྱིང་དགག་པ་ལྷགས་ལ་སྒྲིང་པ་དང་། དགག་པས་གྱིང་ཡོད་སྒྲིང་གཅོད་གྲུབ་པ་ལྷ་ལུ་མི་སྒྲིང་པ་མེད་པས་སྒྲིང་པོར་སྒྲིང་བས་སྒྲིང་མིན་མ་བསལ་ཞེས་བཞག་པར་དགའ་བས་ན་སྒྲིང་ལྷུ་

༡༩། །ཐུབ་པ་གཙོ་ཆེ་བས་རྣམ་པཅད་སྤྱུགས་ལ་ཐུབ་པ་དང་། གཞན་སེལ་དགག་པ་གཙོ་ཆེ་བས་ཡོངས་གཙོ་ད་སྤྱུགས་ལ་ཐུབ་པ་ལྟར་གོ་ཞིང་སོ་སོའི་ལྟོག་པ་ནས་ཕྱི་ན་མ་འདྲེས་པར་འཆད་དུ་ཡོད་མོད། དོན་ཐུམ་པའི་དོ་བོ་ལ་མི་རྟག་པ་ཐུབ་ཀྱང་ཐ་དད་པར་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དོན་རང་གི་དོ་བོ་ལ་ནི་སྒྲ་རྟོག་གི་ཐ་སྐྱད་གང་ཡང་མི་འཇུག་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་དོན་མ་ཐུན་རྣམས་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་ཡང་འདོད་དགོས་པས་ན་ཐ་སྐྱད་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ལྟར་བདེ་བར་སེམས་སོ། །ཚུད་པ་བཞི་པ་སྒྲ་རྟོག་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤྱང་བ་ནི། གལ་ཏེ་གིང་དང་གིང་མིན་ལས་ལོག་པ་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲི་ཡང་མི་འདོད་པའི་སྒྲིར། ལྟོག་པ་མི་རྟག་པ་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་སྒྲ་དེ་ཅིང་སྤྱོས་བསྐྱང་བ་ན་དེ་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་ཀྱང་བསྐྱང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲ་དང་ཆོད་མ་ཕྱི་མ་འཇུག་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་མ་ཆོན་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་མ་ཐུབ་པས་ནི་ཅེས་པ་འདིར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་ལུལ་ན་རང་མ་ཆོན་མི་སྤྱང་བའི་སྒྲིར། རྟོག་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཐ་དད་པ་བཅད་དུ་ཡོད་པས་ནི་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་པ་ཅུམ་བས་ལ་བའི་དགག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་སྒྲིར། རྟོག་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བས་ལ་དུ་མེད་པར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ་སྒྲི་ནང་གི་ལྷུལ་རྒྱས་དངོས་པོ་ལ་སྒྲིན་ཅི་ལོག་དུ་འཛིན་པ་སྤྱིད་པའི་སྒྲིར། དེས་ན་ཚུད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཀྱི་ན་སྒྲི་འདི་ལྟར་སྤྱང་བ་དྲག་པ་སྤྱེས་

ཆོད་མ་རིག་པའི་སྒྲིར་

ནས་འཛིན་པ་རྟོག་པའི་སྒོ་དོར་ཞེན་པའི་དབང་གིས། རྟག་པ་ལ་སྟགས་པ་དང་འདྲེས་པའི་དོན་སྒྲུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སྟགས་པ་ར་བཟུང་ནས་འབྱུང་བ་དེ་དག་རྒྱུ་པ་ར་གཅོད་པ་ན་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲུ་འཕ་ལས་དེ་
 སྒྲུ་པ་གི་བྱས་པ་སྟགས་རྟགས་ནི་གཅིག་ལྟ་དེ་ཡིས་སྒྲུ་འཕ་དེ་དུ་རྟག་པ་གཅོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་འདྲོགས་གཞན་སྒྲུ་དང་རྟགས་དེས་མི་གཅོད་ལ། དེ་འདྲའི་སྒྲུ་འཕ་དེ་ལ་གཞན་རྒྱུ་པ་ར་བཟུང་བ་དག་གིས་བྱེད་པ་ར་དུ་བྱས་པ་
 ཡི་རང་མཚན་དུ་གྱུར་པ་དངོས་པོའི་བརྗོད་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། རྟོག་སྒྲུ་འཕ་ལྟ་སྒྲུ་བྱས་པ་ལ་གཞན་བས་ལ་བའི་ཆ་ཙམ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུ་གང་གིས་བརྗོད་བྱ་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་སྒྲུ་པ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྗོད་པ་ར་བྱེད་པ་ཡིན་
 བ་དེ་ལས་རང་མཚན་དེའི་ཚེས་མ་ལུས་པ་ར་ནི་རྟོགས་པ་ར་འགྱུར་དུ་འོང་བ་ནི། རང་དང་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པའི་ཚེས་རྒྱུ་པ་ར་ཐ་མི་དད་པའི་ལུང་དངོས་པོ་གཅིག་པོའི་རྒྱུ་པ་ལས་ཡིན་གྱི་སྒྲུ་འཕ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེས་ན་སེལ་བའི་ལུང་ཅན་རྟོག་པ་འདྲའི་ལུང་དུ་ནི་རང་མཚན་དེ་མེད་པས་ན་ཉེས་པ་དེ་མེད་དོ། །དངོས་པོའི་སྒྲུ་པ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་སྒྲུ་རྟོག་གིས་རང་ལུང་གི་སྒྲུ་པ་ལ་རིམ་བཞིན་ཐ་དད་པ་ར་འཇུག་པ་དེས་ན་རྟག་པ་
 དང་མ་བྱས་པ་སྟགས་སྒྲུ་འདྲོགས་སྟོ་སྟོ་ནས་གཅོད་པའི་འབྲས་ལྟ་ཅན་མི་རྟག་པ་དང་བྱས་པ་སྟགས་གི་སྒྲུ་དང་། རྟགས་དུ་མ་རྟོན་སྒྲུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་ཡང་འཇུག་པ་ར་འགྱུར་བ་འབྱུར་དོ། །ཅོད་པ་ལྟ་བུ་ནི། ཅོད་གཞན་སེལ་སྒྲུ་

གློ་མ་ཐ་སྐྱད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པར་སྐར་བཟང་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་ཡོད་པ་ལས་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་པ་ན་མི་འཐད་དེ། ལྷ་ལྟུང་གི་སྒྲིང་ན་སྒྲོན་པོ་དང་ལྷ་ལྟུང་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དེ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་
 ཐུར་བ་སྐྱད་གསུམ་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ནི་གཞི་མཐུན་གྱི་སྐུ་མཛོད་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་འཇལ་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་ལ་སྐྱད་བ་མིན་པས་སོ། །མ་སྐྱད་བ་ཅམ་གྱིས་ཅི་ལ་ལེགས་སྐྱམ་ན་སྐྱད་དུ་རུང་བ་ཡིན་པ་ལ་རྟགས་དེ་ཞུགས་ན་དངོས་
 པོ་མེད་པས་བྱབ་པས་ན་དེ་ལྟར་དེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལྷ་ལྟུང་དང་སྒྲོན་པོ་མཐོང་བའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་དུས་གྱིས་ནི་མ་བསྐྱལ་ལ་སྒྲོན་པོ་དང་ལྷ་ལྟུང་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱལ་བ་འདྲ་མིན་པས་ན་སྒྲོན་པོ་དང་ལྷ་ལྟུང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེས་ན་དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བུམ་པའི་དགག་གཞིར་བུམ་པ་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་མེད་པ་ཁོན་ཡིན་ནོ། །སྒྲིང་དོན་དངོས་པོ་མིན་པ་དེ་ཕྱིར་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་
 གྱི་སྐྱེ་མས་དང་ནི་སྒྲོ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱེ་ཡི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ལྷགས་གྱི་གྲུང་པོས་བསྐྱར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། སྐྱེ་མས་དང་ནི་རྟགས་དག་གིས། གཞན་སེལ་བ་ནི་རབ་དུ་སྒྲོན། ཞེས་སོ། །དེས་ན་དངོས་པོའི་རང་མཚན་ལ་ནི་དུ་མ་
 ལ་གཅིག་དང་གཅིག་ལ་དུ་མ་མི་སྐྱོད་པས་ན་གཞི་མཐུན་ལ་སྐྱེ་མས་པའི་ཐ་སྐྱད་དེ་དག་མི་སྐྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེལ་བར་སྐྱེ་བའི་ལུགས་ལ་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྐྱད་གིན་དུ་འཐད་པའི་རྒྱལ་བསྐྱར་ནས། ད་ནི་སྐྱེ་སྐྱེ་བའི་ལུགས་ལ་མི་

༡༡། །འཐད་པར་སྟོན་པ་ལ། དང་པོ་གྲངས་ཅན་པ་སྟེ་གསལ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་བཟོད་པ། སྟེ་གསལ་པ་དབྱེར་མེད་པར་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་གཅིག་པུ་ཆ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཡུལ་དང་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སྟོ་དེ་ནི་ཡུལ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། གོང་གི་རྟགས་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་སྟེ་ཆ་མེད་གཅིག་པ་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་ཆ་མེད་ཀྱི་སྟེ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་ཆོས་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའང་ཡིན་ལ་ལྟོག་བའང་ཡིན་པ་དག་གི་དོན་ཏུ་གཅིག་པ་སྟེ་གཞི་མཐུན་པའི་སྟོད་ཡུལ་ལས་ངོ་བོ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་པའམ་ཡིན་མི་ཤེས་ཏེ་འགལ་བ་གཞི་གཅིག་ལ་འདྲ་བར་མི་སྟོན་པའི་ཆད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྟེ་ནའང་བ་ལང་དགར་བལ་དང་རྒྱས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་རིགས་དེ་བཅག་མོ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྟོག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་དགར་བལ་གྱི་རྒྱས་ཀྱང་ཡིན་ལ་བ་ལང་གི་རིགས་སྟེ་འང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱེ་བྲག་པ་གང་དག་སྟེ་གསལ་པ་ཐ་དད་ཏུ་འདོད་པ་དེའི་ལུགས་ལ་འང་གཞི་མཐུན་མི་སྟོན་དེ། སྟེ་གསལ་པ་ཐ་དད་པར་གྱུར་ན་ཡོན་ཏན་སྟོན་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་སྟེ་ཐ་དད་པ་ཤིང་ལ་བྱ་གནས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བས་ན། །ཡུལ་ཀྱང་ཡིན་ལ་སྟོན་པོ་ཡང་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་དབྱེར་མེད་པའི་ཐ་སྟོན་དག་ཀྱང་འཇུག་པའི་རྟེན་ཅམ་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཀ་བུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་མི་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །སེལ་བ་སྟེ་བ་རང་གི་ལུགས་ལ་ནི་དེ་མིན་བསལ་བའི་ལྟོག་པ་ཅམ་དེའི་རིགས་ཅན་

五、

ཐམས་ཅད་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་དང་རིགས་ལྡན་ནམ་ལྡོག་པ་དང་ལྡོག་ལྡན་གཅིག་ཐ་དང་གང་ལ་འང་གཞི་མཐུན་མི་རུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ནེས་པ་དེ་དག་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མེད་དེ་གཞན་སེལ་དངོས་མེད་ལ་
གཅིག་ཐ་དང་གྱི་བརྟག་པ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡན་ཆད་གྱིས་སེལ་བར་སྒྲ་བ་ལ་སྒྲིན་མི་འདུག་ཚུལ་འགྲད་ནས། ད་ནི་གཉིས་པ་སྒྲ་ཡུལ་སེལ་བ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་ལ་སྒྲ་བ་བྱེད་མེད་པ་ལ། སེལ་བ་ནི་ད་གྱིས་དགོས་པ་
ཁྱབ་པར་བསྟན། །གསལ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྡན་དགོས་མེད་པའོ། །དང་པོ། ལུ་སྟོགས་བྱེ་བྲག་པ་སྟགས་ན་རེ། ལྡོག་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་ཀྱང་རང་རྒྱ་ཁྱབ་པའི་དངོས་པོར་མེད་ལ། ལྟོ་དོན་གཞན་ཡང་ཁས་མི་ཡོན་ན་དུ་མ་ལ་སྒྲ་གཅིག་
འདུག་པའི་རྒྱ་མི་འཐད་ལ། དེ་ལྟ་ན་གསལ་བ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ལ་བརྟ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་སྒྱར་དགོས་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་ནི་ན། སེལ་བ་ལ་བརྟ་བྱས་ན་དགོས་མེད་དང་རྒྱ་མེད་མིན་དེ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་དེ་ཡི་འབྲས་སུ་སྒྲིན་མོང་བ་
པའོ་བཀལ་སྟགས་ཆོག་གིས་མཆོན་པའམ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཀར་ཟལ་དང་ནག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཐ་དད་པ་ན་ཡང་པའོ་བཀལ་སྟགས་འབྲས་སུ་གཅིག་བྱེད་པ་དག་ལ། བརྟ་བེས་པ་འདི་ག་རྟོན་རྟོན་པོས་བ་ལང་ནེས་
སྒྲ་གཅིག་དེ་མཆོན་པའི་བརྟ་བྱས་པ་དེ་ནི་བ་ལང་དེ་ཡི་འབྲས་སུ་པའོ་བཀལ་སྟགས་མེད་པ་ཅན་ལྡོག་པ་སྟོ་གཞན་སེལ་བ་ཡི་ནི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ནས་བརྟ་དོན་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་བརྟ་ཡུལ་གཞན་གྱིས་དགོས་པ་མེད་དོ།

༡༩། །གཉིས་པ་ལ། བ་དང་གསལ་བ་བརྒྱལ་མི་དགོས་དང་། །གཅིག་པུའི་སྒྲི་དངོས་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། །སྒྲི་དང་ལྷན་པ་སྒྲུ་ལུ་མི་དགོས་པ་འོ། །དང་པོ། གསལ་བ་སོ་སོ་བ་དང་པ་དག་སྒྲུས་བསྟན་པ་ནི་
དགའ་སྟེ་གསལ་བ་ལུ་དུས་མཐའ་ལས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྒྱུ་གདགས་མི་རྣམས་ཏེ། རང་མཚན་གྱི་ངོ་བོ་བརྒྱུ་ལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་བ་རེ་རེ་ནས་བརྒྱུར་བ་ལ་བ་སྒྲུང་གི་ཆེ་དེ་གོ་ཞིང་འཇུག་པའི་
འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཡི་རང་མཚན་ལ་བརྒྱུ་ལ་མི་རྣམས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཀུན་ནི་གཞན་དང་མ་འདྲིས་པར་རང་རང་གི་ངོ་བོ་བྱུང་མིན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་བ་ལང་བྱ་བོ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེར་
སྒྲུ་ལ་ཡོད་པ་མིན་པས་ན་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྒྲུ་གཅིག་གིས་དེ་གཉིས་ཀ་གོ་བར་མི་རུང་བས་བཞོ་བཀལ་སྟགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བ་ལང་ཞེས་པའི་བརྒྱུར་བ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་འོ། །དེས་ན་
གསལ་བ་ལ་བརྒྱུར་བ་མི་རྣམས་ཏེ་བཞོ་བཀལ་སྟགས་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པ་ལས་བསྟོགས་པ་ནི་བ་བྱ་མོ་དང་སེར་སྒྲུ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེས་མཚན་པས་བ་ལང་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པས་ན་དེ་ལ་བརྒྱུར་བས་བ་
ལང་ཞེས་པའི་སྒྲུ་གཅིག་གིས་རིགས་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་མཚན་རྣམས་ལ། །དེའི་ཕྱིར་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྒྲུས་བརྒྱུད་བྱ་སྒྲུབས་ཀྱི་མཛོད་པར་འདོད་པའི་དོན་དེ་ལ་བཞོ་བཀལ་ལ་སྟགས་པའི་དགོས་པ་དང་ལྷན་པའི་དོན་ལ་བྱུང་པར་བྱ་

五、

[illegible]

༡༩། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་དེ་ལྟར་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་ལང་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་དགོས་པ་ནི་དོན་གོ་བྱེད་ཙམ་དུ་བྱུང་ལ། ལྷ་རེ་རེ་ནས་མ་བཟོན་ཀྱང་ཐ་སྐྱོད་ཐོར་ཡང་བར་བུས་པའི་བརྟེན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གོ་བར་རྒྱས་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་དངོས་པོ་བ་མེད་ན་དེ་ལྟར་བསྐྱུང་མི་རུང་བ་མིན་ནོ། །ཡང་ན་བརྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་པ་བརྟེན་མི་འདུ་བ་སྤྱོད་ཚུལ་ལས་དོན་གོ་བའི་ཐ་སྐྱོད་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཞེས་སོ། །རང་འགྲེལ་གྱི་འགྲུར་ན། དེ་ཡི་དོ་བོ་ཡི་ནི་སྤྱི། །ཐ་དད་མེད་དུ་བེན་ན་ཡང་། །ཞེས་བསྐྱུར་བ་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་དོ་བོ་སྤྱི་ལས་ནི། །ཐ་དད་མེད་དུ་ཡིན་ན་ཡང་། །ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་ན་མིག་སྟོགས་སྤྱི་དེ་ཡི་དོ་བོ་འབྲས་ལུ་གཅིག་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་ཐུན་མོང་བ་འབྲས་ལུ་དེ་མི་སྤྱོད་པ་ལས་ལོག་ཙམ་གྱིས་གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་ན་ཡང་ཞེས་སྟོགས་སུ་འགྲེལ་ཀྱང་། ཡང་སྤྱད་དང་ཚོགས་སྤྱི་མའི་རྒྱས་པ་དང་འབྲེལ་དཀར་བས་འགྲུར་མི་བདེ་ལོ། །དེ་ལ་མིག་དང་གཞུགས་དང་སྤྱད་པ་དང་ཡིད་བྱེད་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱང་གཅིག་དུ་ཚོགས་པའི་མཐུས་མིག་སེལ་སྤྱོད་པ་ན། ལྷ་དེ་དག་ལ་འབྲས་ལུ་གཅིག་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ནི་སོ་སོ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། འབྲས་ལུ་གཅིག་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི་བྱུང་བར་རྣམས་ལས་ཐ་དད་པ་གང་ཡང་མེད་དེ་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ལྷ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དེ་ཡོད་པས་རེ་རེས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་འགྲུར་རོ། །དེས་ན་གཞུགས་སྟོན་ལའང་མིག་སེལ་གྱི་སྤྱི་ཞེས་པའི་སྤྱི་འདུག་ན་དེ་ཁོ་ན་ལའང་ཐུན་མོང་གི་

འབྲས་སུ་སྒྱེད་པ་དེ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཐུན་མོང་གིས་འབྲས་སུ་སྒྱེད་པ་དེ་ཐུན་མིན་རེ་རེ་ལ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་མོགས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཁན་ཐུན་མོང་པ་ཡོད་པས་སྒྲིལ་གཅིག་འདུག་སྒྲུལ་ན། དེ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་མིག་སེམས་སྒྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་
 མིན་ལ་སེམས་འདོད་ལྷགས་ནས་དེའི་རྒྱ་སྒྲིལ་པའི་སྒྲུབས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མིག་སེམས་ཀྱི་རྒྱའི་སྒྲིལ་འདུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མིག་ལ་མོགས་པ་རྒྱུམས་མིག་སེམས་
 ཀྱི་རྒྱུམ་ཡིན་པ་རྒྱུམ་པར་བཅད་པའི་ཚོག་གིས་ཅིག་ཅར་བསྟན་པ་ཅུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མིག་དང་གཟུགས་ལ་མོགས་པ་ཀྱང་ཅིག་ཅར་བསྟན་པའི་བྱིར་སྒྲིལ་པ་མཚོན་པར་བྱས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཐ་སྟད་ཐོར་ཡང་པའི་བྱིར་ལ་ནས་
 སྒྲའི་པར་འདི་དག་ནི་ཡི་གེའི་བྱི་མོའི་ཞེས་བརྗོད་ན་དོན་གོ་ཡང་ལ་ནས་སྒྲའི་པར་ཞེས་པའི་བྱི་ཡི་གེ་རེ་རེ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལས་དོན་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་སྟད་གདགས་པ་འདི་
 དག་ནི་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་སུ་གཅིག་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་འབྲས་སུ་དེ་སྒྲུབ་པའི་མིང་གིས་རྒྱ་དུ་མ་གོ་བ་ཡོད་ལ་དེ་ཡང་ཚོགས་པ་དང་རྒྱན་དང་གནས་སྒྲུབས་སམ་ངོ་བོ་ཐ་དང་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་སུ་ལས་བདགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
 ཚོགས་པ་ཐ་དང་པ་འབྲས་སུ་གཅིག་བྱེད་པ་ལ་འབྲས་སུ་དེ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་མིང་གཅིག་བདགས་པ་དུ་ལ་རྒྱས་བརྒྱད་འདུས་ཀྱི་གོང་ལ་བུམ་པ་ཞེས་བདགས་པ་ལྟ་བུ་དེ་དུ་ལ་བརྒྱད་པོ་ཀྱང་གྱིས་ཀྱང་རྒྱ་སྒྲིལ་པའི་འབྲས་སུ་

༥༥། །གཅིག་ཕྱིད་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་ཕྱིར། །འབྲས་ལུ་དེ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱི་ཕྱག་ཐམས་ཅད་ལ་འད་སྒྲ་དེ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འབྲུ་ལ་སྟོགས་པ་ཇི་སྟེད་པའད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལུ་མ་
 པའི་མིང་དེ་ཚུ་སྟོར་པའི་འབྲས་ལུ་ཕྱིད་པ་ལས་བརྟགས་པ་མིན་པར་རྟུལ་བརྒྱད་འདུས་ཀྱི་གོང་ལུ་ཅམ་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་ན་མིང་དེ་ག་བ་སྟོགས་ལ་འད་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ལུ་མ་པའི་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་ན་ཚུ་སྟོར་པ་
 དེས་ཕྱིད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་ཁོ་ན་འཛིན་ཀྱི་ག་བ་ལ་སྟོགས་པའི་གཟུགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཚུ་མི་སྟོར་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་དུ་མ་ལ་འབྲས་ལུ་གཅིག་ཕྱིད་པའི་སྟོན་མ་མིང་གཅིག་དུ་བྱས་པ་ནི། །འབྲུ་ཡི་རྒྱ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་
 ཡི་རྒྱར་ལུ་པ་ས་བོན་དང་སྟོང་ལུ་སྟེ་མ་ལ་སྟོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་ལུ་དེའི་དངོས་སམ་བརྒྱད་པའི་རྒྱར་ལུ་པ་ཀྱན་ལ་མིང་དེ་གཅིག་ལུ་འཇུག་གོ། །གནས་སྐབས་ཐ་དད་ལ་འབྲས་ལུ་གཅིག་གི་སྟོན་མ་མིང་བརྟགས་
 པ་བརྒྱན་ཡོད་དང་། སྟོགས་བཅས་ལ་སྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རང་འཛིན་དབང་གིས་ལ་བརྒྱན་དུ་ཡོད་པའམ་སྤང་པའི་འབྲས་ལུ་ཕྱིད་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སྟོ་སེར་དང་གྲུ་བཞི་སྒྲ་གམ་སྟོགས་ཐ་དད་དུ་མ་ལ་དེའི་མིང་འཇུག་ཅིང་།
 མིག་གིས་ཀྱིས་རྒྱ་ལ་སྟོགས་པ་དང་མིག་གིས་གཟུང་བུ་ལ་སྟོགས་པ་ཇི་སྟེད་པའད་དེ་བཞིན་དུ་གིས་པར་བྱའོ། །ཡང་འབྲས་ལུ་དུ་མའད་རྒྱ་གཅིག་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ཆ་ནས་འདྲ་བས་ན། རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་བ་པའི་མིང་གིས་

མཛེད་གཞི།

ཅིག་ཅེར་བསྐྱེད་པ་འབྲོག་མའི་ལུ་ཞེས་པ་བཞིན་དེ་ལུ་ལྷ་བརྒྱ་པོ་མེད་གཅིག་གིས་གོ་བ་དང་དེ་བཞིན་བ་ཁྱ་མའི་ལུ་ཞེས་པ་ལ་སྟགས་པ་དང་སྟེས་ལུ་མི་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྒྱལ་མ་ཐག་ལུང་ཞེས་
དང་། ས་པོན་ལས་སྟེས་པ་ལ་སྟགས་པ་དེའི་རིགས་འདྲ་ཀུན་ཀྱང་ལས་འབྲས་ལུ་མཚོན་པར་བུས་པའོ། །ཡང་ལྷ་དགག་པའི་སྟོན་ས་ལུ་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་གཞན་མཚོན་པར་བུས་ན། ཚུ་ལ་ལུང་མིན་པ་ཞེས་པས་སྟེས་ལུ་
ཚུ་ལ་བའི་ལྷ་མེད་པ་ཕྱོག་སྟགས་གཞན་ཀུན་བརྟོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་མ་སྟེས་པ། བདག་པོ་མེད་པ། མགོན་མེད་པ། མི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐན་འདྲགས་པའི་ལྷ་དེ་དག་མེད་པ་ཅན་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། མ་སྟེས་པ་
དང་སྟོང་པ་མེད་ཀྱང་ལྷ་དགག་པར་གསུངས་སོ། །རང་ལུང་ཞེས་པ་འང་དངོས་ལུ་དགག་ཆེག་མེད་ཀྱང་ལྷ་དགག་པའི་སྟོན་ས་བསྐྱེད་པའོ། །འབྲས་ལུ་དགག་པའི་སྟོན་ས་འབྲས་ལུ་དེ་མེད་པ་ཅན་མཚོན་པ་ནི། མིག་གིས་
གསུང་བུ་མིན་པ་ཞེས་པས་སྟེས་སྟགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་མིག་ཤེས་མི་སྟོང་པས་ན་འབྲས་ལུ་དེ་བཀག་པའི་ཆ་ནས་གཞུགས་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཞན་མཚོན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་མིན་པ་སྟགས་གོང་གི་འབྲས་ལུ་ལྷ་བ་
པ་ལ་དགག་ཆེག་སྐྱར་བ་ཀུན་དང་། མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་འང་རྟག་པ་དགག་པའི་མིང་སྟེ་དེ་ཡང་རྟག་པར་སྟོན་འདྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་པ་རྒྱས་མ་བསྟོད་ཀྱང་རྟག་པས་དོན་བྱེད་པར་ཤས་སྐྱངས་པས་ན་རྟག་པ་ཞེས་པ་འབྲས་

པའོ

༡༩༡ ། འབྲུག་པོ་ལ་ཕེ་ཆ་ནས་བཀྲགས་པའི་མིང་དུ་སོང་ལ། དེས་ན་དེ་འདྲའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པའི་མིང་དེ་ཡང་འབྲས་ཁུ་དགག་པར་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་པའང་ཡིན་
 ལ། སྤྱུ་སྒྲོའི་འགྲེལ་པར་སྤྱག་བསྐལ་ཡང་ཡང་བདེ་བའི་འབྲས་ཁུའི་བསྒྲོག་ཕྱོགས་སྤྱུ་གྲུར་བས་འབྲས་ཁུ་དགག་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་བདེ་བ་ཞེས་པར་བསྒྲུར་ན་ཡོགས་དེ་སྤྱག་བསྐལ་ནི་འབྲས་ཁུ་སྒྲུབ་པའི་མིང་ཡིན་
 པས་སོ། །དེས་ན་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པ་གོང་གི་སྒྲུ་འབྲས་སྒྲུབ་པའི་མིང་ལས་དཔག་སྟེ་དེ་ལ་དགག་ཆེག་སྒྲུར་བས་དེ་དག་དགག་པའི་མིང་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུ་འབྲས་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུ་ཡི་འདྲུག་པ་
 ཡན་ལག་བཞི་ལྟ་ཞེས་ཀྱང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲོ་གཙོག་སྤྱུ་པ་སྒྲུ་ལྟ་ལ་དུ་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ། སྒྲོ་དངོས་སྒྲུ་ཡིས་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་བཀག །དེ་ལྟར་བཀག་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས། །དང་པོ་ལ་ནི་མདོར་
 བསྟན་ཀྱས་བཤད་གཉིས། །དང་པོ་ཕྱི་ཕྱག་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རོ། །གལ་དེ་སྒྲོ་དངོས་པོ་བ་གཙོག་གསལ་བ་དེ་དག་ལ་གནས་པ་ཡི་ཕྱིར་ན་གསལ་བ་ཐ་དང་པ་མང་པོ་དག་ལ་འང་མཉམ་པ་སྟེ་སྒྲུ་གཙོག་འདྲུག་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེན། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་སྒྲོ་གནས་པ་ཞེས་ཀྱང་བདེ་ཅི་ཞིག་སྟེ། མ་པར་གཞིར་ལ་སྒྲུ་སྤྱག་ལྟར་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲོ་རྟེན་པ་ཡིན་ནམ། མར་མེས་སུ་མ་པ་ལྟར་གསལ་བས་སྒྲོ་གསལ་བ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་གཉིས་པོ་གང་

ལྷ་ཡང་མྱི་དེ་ལ་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་རྒྱལ་བཤད་ལ། རྟེན་པ་བཀག་དང་གསལ་པ་བཀག་པ་གཉིས། །དང་པོ། མྱི་གསལ་པ་ལ་རྟེན་པར་མི་རུང་བ་ཅིའི་མྱིར་སྐྱེ་ན། མྱི་རྟག་པ་ཡིན་པར་འདོད་པས་ན་དེ་ལ་
 ཚོས་གཞན་གྱིས་ཐན་འདོགས་པ་མེད་པའི་མྱིར་རྟེན་པ་མིན་ནོ། །ཐན་འདོགས་པ་མེད་ཀྱང་རྟེན་པར་མི་འགལ་ཏེ་མཐར་གཞིང་ལས་རྒྱ་ལྷག་མ་ལྷང་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ་སྐྱེ་ན། རྒྱ་ལྷག་མ་ཐར་གཞིང་ལ་རྟེན་
 པའི་མྱིར་ཐན་མ་བཏགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་སྟོད་དེས་མ་བཟུང་ན་ལྷ་ལ་རྟེན་པའི་དང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ལྷག་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདྲ་མི་ལྷང་བ་དེ་ཡི་ཡུལ་སྟོད་པར་བྱེད་པ་ནི་མཐར་གཞིང་ལ་སོགས་པ་རྟེན་གང་
 ཡིན་པས་རྒྱས་ཏེ། སྟོད་དེས་མ་བཟུང་ན་རྒྱ་ལྷག་ལ་སོགས་པ་ལྷང་ཞིང་གཞན་དུ་འཕྱུར་པ་ཞིག་ན་བརྟེན་པ་དེ་ཡི་ཡུལ་ཐུན་མོང་མིན་པར་གནས་པའི་ཆ་དེ་རྟེན་དེས་བསྟེན་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་ལྷག་ལ་སོགས་པ་རང་གི་རྟེན་ལེན་སྟེ་
 མ་གནས་པའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་རྟེན་དེས་གནས་པར་བྱས་པའི་མྱིར་ཡུལ་གཞན་ན་གནས་པའི་རྒྱ་ལྷག་དང་མི་འདྲ་བར་ཡུལ་དེར་སྟོད་པའི་ཚོས་གྱི་བྱང་པར་ནི་རྟེན་དེས་དེ་ལ་བསྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མ་བསྟེན་ན་འདི་འདི་ལ་
 བརྟེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་པོ། །ཡུལ་གྱི་གོ་ས་དེ་ཉིད་དུ་བཟུང་བ་ནི་རྟེན་དེས་བརྟེན་པ་ལ་སྐར་མེད་པའི་བྱང་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐར་མེད་པའི་བྱང་པར་གང་ཡང་དེ་ལ་བྱས་པ་མེད་ན་མ་བརྟེན་ཀྱང་དེར་གནས་

གསལ་བྱེད་གྱི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། རྟག་ལ་གསལ་བྱེད་ནམ་ཡང་མི་འཐད་དང་། །གསལ་བྱེད་གསལ་བྱེད་ལྟ་ཅིང་ཐལ། །སྟོན་མེད་གསལ་བར་རིགས་གྱིས་མ་བྱུང་པའོ། །དང་པོ། སྟོན་ལྟ་སྟོན་ཡི་གསལ་བྱེད་དུ་
 སྟོན་པ་རྣམས་ན་རེ། སུན་ཁང་གི་སྐུ་པ་མར་མེས་གསལ་བར་བྱས་ཀྱང་མར་མེས་སྐུ་པ་ལ་པན་མ་བཏགས་པ་ལྟར་བ་ལང་ལ་བརྟེན་ནས་པ་ལང་གི་སྟོན་གསལ་བྱེད་སྟོན་ལ་པན་འདོགས་མི་དགོས་སོ་ཟེར་ན། སུན་ཁང་གི་སྐུ་
 གཟུགས་བདག་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་སྟར་སྟོན་མ་རུས་པ་སྟར་སྟོན་རུང་བ་སྟོན་ནས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་གསལ་བྱེད་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སྟོན་དེ་དང་མ་ཆོགས་པར་དུ་རང་འབྲས་མིག་ཤེས་སྟོན་མ་རུས་
 པར་དེ་བསྟུགས་ནས་སྟོན་པ་ལྟར་དེ་ལ་ལྟོས་པ་དང་དེའི་གཞན་དབང་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གསལ་བྱེད་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སྟོན་འདོགས་དང་ལྟར་པ་དེས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྟོན་རུང་བར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། གསལ་
 པར་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གསལ་བྱེད་པར་ཅན་དེའི་སྐུ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་གསལ་བྱེད་འདི་ནི་གསལ་བྱེད་དང་མ་ཆོགས་པའི་སྐུ་རྣམས་ཀྱང་རང་ཤེས་སྟོན་རུང་གི་དོ་བོར་གནས་པ་ཉིད་ན་གསལ་བྱེད་
 དེ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མི་རུང་སྟེ་སྟོན་ཆོགས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་གསལ་བྱེད་གྱིས་གསལ་བྱེད་གསལ་བ་ནི་པན་བཏགས་པའི་སྟོན་སྟེན་ཡིན་ན། སྟོན་ཕྱིར་དུས་ན་བྱེད་པར་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་གསལ་

2023

ཉེ་། གསལ་བ་དེ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དུས་དག་ལ་དབང་པོའི་རྟོགས་པ་འཕམ་གཤམ་གྱི་ཁྱེད་པར་ཐུག་དུང་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་གསལ་བར་བྱས་ནས་ཐལ་བའི་དབང་པོ་ལས་
 འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་ཡིན་ན་མིག་སྒྲིན་བྱགས་པས་ས་འོག་གི་བུམ་པ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ལས་ཁྱེད་པར་དུ་བྱུང་པ་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། རིགས་སམ་སྒྲིན་མས་ཀྱི་ནི་
 གསལ་བྱེད་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་གལ་ཉེ་རིགས་དེ་དྲང་གསལ་བ་དེ་དག་ལྟན་པར་འདོད་ན། བ་ལང་གི་གཟུགས་གསལ་བྱེད་སྒྲིན་མེད་པའི་ལྷ་སོགས་དང་། དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་གསལ་བྱེད་དུ་བྱུང་པ་
 རྒྱུ་སྒྱུང་གི་བ་ལང་ཉིད་དང་བུམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྒྲིན་དེ་དང་ལྟན་པར་དོན་གྱིས་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་ཉེ། སྒྱི་བ་ལང་ལ་མ་བརྟེན་པར་གསལ་མི་རུས་པ་བཞིན་དབང་པོ་སོགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་གསལ་མི་རུས་ལ། སྒྲིན་
 མེ་སོགས་སྒྲུང་བ་མེད་ནའང་བ་ལང་སོགས་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྒྲིན་མེད་པའི་གསལ་བ་ལ་རིགས་ཀྱིས་མ་བྱལ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་ལ། སྒྲིན་མེད་གསལ་བར་རིགས་མེད་སྒྱིར་བསྟན་པ། རིགས་ལ་འདོད་
 རྒྱལ་གཉིས་པོ་བྱེ་བྱག་དགག། དང་པོ། ཕྱི་རོལ་བ་གང་དག་རིགས་ནི་གསལ་བ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཅན་ནམ། གཞན་མིན་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེའི་ལུགས་ལ། སྒྲིན་མེད་པའི་བ་ལང་སོགས་ཀྱི་

༡༡། །གསལ་བ་རྒྱལ་ལ་ནི་སྤྱི་ཡི་སྤྱོ་གོས་ཏེ་དེར་གསལ་བ་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གསལ་བ་སྤྱི་མ་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ཡི་སྤྱོ་དེ་ནི་གསལ་བ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་མི་སྤྱོད་པའི་
 སྤྱོད་ཏེ་གསལ་བ་སྤྱི་དུས་གཅིག་དུ་མེད་ལ། དེའི་རིགས་དུས་གཅིག་དུ་ཡོད་ན་བ་ལང་གཅིག་མཐོང་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིགས་མཐོང་བར་ཐལ་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྤྱི་གསལ་དུས་ཀྱིས་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། །
 རིགས་དུས་གཅིག་དུ་མེད་ན་མི་རྟག་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྤྱི་དེ་གསལ་བ་སྤྱི་མ་དང་། གཞན་ཉིད་མིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་ལ་རྒྱུ་ལྟོ་མེད་ལ་སྤྱི་མ་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་སྤྱི་ནི་གསལ་བ་དེ་ལ་རྒྱུ་པ་མིན་
 པའི་སྤྱོད་ན་གསལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ཐོང་། དེས་ན་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ནི་ངལ་བའི་རྒྱུ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་དགག་པ་ལ། རང་གི་རྟེན་ལས་གཞན་དུ་མ་བྱུང་བཀག །རང་རྟེན་ཡོད་མེད་ཀྱང་དུ་བྱུང་
 པ་དགག །དང་པོ། དྲང་སྤྱོད་གཟེགས་ཟན་གྱིས་སྤྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མོང་བའོ་ཞེས་པ་ལ། དེའི་སྤྱོད་མ་པེ་ཐར་ནི་སྤྱི་རང་གི་རྟེན་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་གི་གསལ་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་མེད་པར་འདོད། བེ་ལུ་གཞི་དེ་ལྟ་
 ན་ཐམས་ཅད་དུ་མ་བྱུང་པར་འགྱུར་བས་གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལུ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པར་འདོད་དོ། །ལུགས་དང་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་སྤྱི་མ་བ་ལང་མེད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལང་གསལ་བ་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་

སྒྲི་དེ་ནི་རང་གི་རྟེན་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང་བ་ལང་གསར་དུ་སྒྲི་བའི་ཕྱོགས་དེ་ན་སྒྲུ་ཡོད་པ་འདྲ་མིན་ལ། གསལ་བ་གསར་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིས་ཡོད་པར་གྱུར་པ་འདྲ་མིན་དེ་སྒྲུ་ཡོད་དུག་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཆ་
 གཅིག་སྒྲུ་མར་གནས་ལ་ཆ་གཅིག་ཕྱི་མར་འཕོ་བའི་ཆ་དང་ལྡན་པ་འདྲ་མིན་དེ་དེ་ལ་ཆ་མེད་པས་སོ། །རྟེན་སྒྲུ་མ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུ་མའི་སྒྲི་གཞན་ལ་འཕོས་པ་འདྲ་མིན་པས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ལུགས་ཁས་
 ལེན་པ་ནི་ཀྱེ་མ་ངལ་དུ་བ་ལ་བརྟེན་པ་སྒྲུ་བ་བྱེད་ཀྱིས་དཔུལ་བའམ་ཕོངས་པའི་ཆ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསལ་བ་སྒྲུ་མ་གཞན་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་ནི་རང་གི་རྟེན་སྒྲུ་མའི་གནས་ལས་མི་གཡོ་ཞིང་དེ་ལས་གནས་གཞན་དུ་གསར་
 དུ་སྒྲི་བ་ཡི་རྣམས་ལ་གནས་སོ་ཞེན་གྱིན་དུ་རིགས་པར་ལྡན་པར་སྒྲུ་སོ་ཞེས་བསྟར་ཆོག་མཛད་པ་སྒྲི། རྒྱ་བུ་པར་གནས་བཞིན་ཁོག་པར་བྱལ་ཅིས་པ་བཞིན་ནོ། །གང་ན་ཕྱིས་བྱུང་གི་དངོས་པོ་དེ་གནས་པར་གྱུར་པ་ཡི་ལུལ་
 དེ་རྟེན་མ་ཡང་འབྲེལ་བ་འདྲ་མ་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་དེ་དག་གི་ལུལ་ཅན་གསལ་བ་རྣམས་ལ་བྱལ་བ་ན་ཅི་ག་དེ་ལྟ་བུ་ནི་དོ་མཆར་ཆེ་སྟེ་ཕྱོགས་འདི་ན་བུ་པ་བ་མེད་པར་ཁས་བྱུངས་ནས་ཕྱོགས་འདིའི་སྒྲིས་བུ་རྣམས་ལ་བུ་པ་བ་
 ཡོད་ཅིས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་དེ་ལུགས་གཉིས་པ་སྒྲུ་རང་གི་རྟེན་གསལ་བ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱན་ན་རིགས་ཡོད་ན་ནི། ལུལ་གཅིག་ཞིག་དུ་གསལ་བ་སྒྲི་དེ་གསལ་བ་བྱས་པ་ཉིད་ན་སྒྲི་དེ་ལ་

༡༡། གཤམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་བྱུང་པའི་སྤྱི་དེ་མཐོང་བར་བལ་ལོ། །གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་གསལ་བ་གཞན་དང་གཞན་ལ་ཕྱོས་པ་མིན་ཏེ། གཅིག་གི་སྒྲིན་ས་མཐོང་བ་དེ་ལས་བྱུང་བར་གཞན་མེད་པའི་ཆ་མེད་ཡིན་པས་སོ། །གསལ་བ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་བ་གཞན་དང་གཞན་ཡིན་ན་གཅིག་ཕུ་ཆ་མེད་མི་འགྲུབ་ལ། གཅིག་གི་སྒྲིན་ས་མཐོང་མ་རྒྱས་ན་དུ་མས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མི་མཐོང་ལ། གཞན་ཡང་རྟ་ལ་འང་བ་ལང་གི་སྤྱིས་བྱུང་བས་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲི་སྒྲོ་འདྲུག་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ན་གསལ་བའི་སྒྲིན་མི་སྤྱི་གསལ་རྟེན་ས་པ་མ་ཡིན་ན། དེའི་སྒྲིན་དུ་གསལ་བ་བྱ་བུ་པ་སྤྱི་གསལ་ཡང་དག་པར་ཏེ་ཡོད་དེས་སུ་རྟེན་ས་པ་མིན་ན། བྱོད་ཀྱིས་ནི་སྤྱི་དང་སྤྱི་དེ་དང་ལྟན་པ་དག་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་བརྟེན་པར་འདོད་དེ། འདི་ལྟར་གསལ་བའི་བ་ལང་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་གསལ་བ་བྱ་སྤྱི་ཡོད་ཅེས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པ། དེ་ལྟ་ན་གསལ་བའི་མེད་པའི་གསལ་བ་ནི་སྒྲིན་དུ་དམིགས་པར་ཁས་བླངས་སོ་ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་རྒྱ་འགྲེལ་པ་ལ་ན་བྱུང་བར་གྱི་གཞི་སྤྱི་མ་གཤམ་པར་བྱུང་བར་བྱེ་བྲག་པ་མི་གཤམ་ཞེས་རང་གི་ལུགས་ལས་ཁས་བླངས་ནས་ད་ལྟ་དེ་ལས་གོ་བརྟེན་པར་ཁས་ལེན་པ་ཅི་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འང་འགྲེལ་པ་ཡོད་དོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིན་མི་མེད་ཀྱང་མུན་ཁང་གི་བུ་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས། མུན་ཁང་ན་ཡོད་པར་ལན་ཅིག་ཀྱང་མ་གསལ་ན་དེ་ཡོད་པར་

མཛེས་པ་ལྟེན་པུ་

ཡང་ཅི་ཞིག་གིས་འཛོལ། །དེ་བཞིན་གསལ་བ་གང་གིས་ཀྱང་རང་ཡོད་བཞིན་པའི་གོ་ས་དེ་ལས་གཞན་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་སུ་གསལ་བར་མ་རྒྱས་པ་དེ་ཡོད་པར་འཛོལ་པའི་སྐུ་མཚན་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་གང་དུ་བ་ཡང་
སྟོགས་སྐྱར་བ་ན་དེ་ཙམ་སྐྱར་བར་ཟད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་གསལ་བ་ཕྱི་མ་དམིགས་ལ། བ་ཡང་རང་ཉིད་སྐྱར་བ་ཙམ་ནི་དེ་ཁོ་ན་སྐྱར་བར་ཟད་ཀྱི་དེ་ལ་གསལ་བུཅད་ཅེས་སྐུ་མཚན་གང་གིས་འཛོལ་སྟེ། དེས་གསལ་བ་ཕྱག་ཞན་
གང་ཡང་མ་མཐོང་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པའི་ཕྱོགས་སུ་མར་མེ་དམིགས་ན་མར་མེ་འབར་ཞིག་དམིགས་པར་ཟད་ཀྱི། དེས་སྐར་མ་མཐོང་བ་གང་ཡང་མཐོང་བར་མ་བྱས་ན་དེ་སྤྱིའི་གསལ་བ་ཕྱིད་དུ་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་བ་ཡང་གི་
གསལ་བ་མཐོང་བ་འདིས་གཞན་པའི་མཐོང་བ་གང་ཡང་མ་བསྐྱེད་བཞིན་དུ་སྤྱིའི་གསལ་བ་ཕྱིད་དུ་རིགས་ན། ན་མཐོང་བའང་བ་ཡང་གི་བསལ་བ་ཕྱིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྤྱི་བཀག་པའི་ཚུངས་ལ། སྤྱི་དངོས་མེད་ཀྱང་སྤྱི་
གཅིག་འཇུག་པར་འཐད། སྤྱི་གཅིག་མེད་ཀྱང་འབྲས་གཅིག་ཕྱིད་པར་འཐད། དང་པོ་ལ། སྤྱི་མེད་ཀྱང་ནི་སྤྱི་གཅིག་འཇུག་པའི་ཚུལ། །དེ་ལ་མཐའ་གཞན་དོགས་པ་བཅད་པ་དང་། །རིགས་མེད་གཞན་ལ་དེ་མི་འཇུག་ཚུལ་ལ།
དང་པོ། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་ན་དུ་མ་ལ་སྤྱི་གཅིག་ཅི་སྟེ་འཇུག་ཅི་ན། ཐ་དྲ་བ་མེད་པའི་དྲོན་ཅན་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་མེད་པར་ཡང་། སྤྱིས་སུ་དུ་མ་ལ་འབྲས་སྟོགས་བཅོ་པའི་བྱ་བ་ཕྱིད་པའི་ཆ་ནས་འཆོད་པ་པོ་ཞེས་དང་དེ་

ུ

༡༥༥། །འཛིན་དུ་བྱ་བ་གཞན་དང་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོག་པ་པོ་སྟགས་སྒྲ་གཅིག་བརྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲེས་བྱ་དུ་མ་ལ་དེ་འདྲི་སྒྲ་གཅིག་འཇུག་པ་དེ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་རིགས་མེད་ཀྱང་འཇུག་པ་མིན་
 ཏེ། འཛེད་པའི་ལས་ཡོད་པ་དེ་ལས་འཇུག་གོ་ཞེན། སྒྲེས་བྱ་སོ་སོའི་འཛེད་པའི་ལས་ནི་ཤིན་དུ་ཐ་དད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན་ལས་ནི་དུ་མ་ལ་གཅིག་གི་སྒྲ་དེ་འཇུག་པའི་སྒྲ་མིན་ཏེ། ཐ་མི་དད་པ་གཅིག་མེད་ན་དུ་མ་ལ་གཅིག་
 སྒྲ་མི་འཇུག་པར་བྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ཐ་དད་ཀྱང་ལས་ཀྱི་རིགས་ཐ་མི་དད་པ་དེ་སྒྲ་གཅིག་འཇུག་པའི་སྒྲ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། ལས་འདྲི་ཡི་རིགས་ནི་འཛེད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡིས་བརྟོན་བྱ་མིན་ཏེ་ལས་ཀྱི་
 རིགས་ནི་ལས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་རིགས་བརྟོན་ན་འཛེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཙམ་གོ་བར་བྱེད་ལ། འཛེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་འཛེད་པ་པོ་ལས་ནི་མཉན་པ་སྟེ་སྒྲ་གཞན་གྱི་སྒྲ་མཆན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དྲ་དང་བ་ལར་
 གི་བརྟོན་བྱ་བ་དད་པ་འཛིན་ནོ། །བརྟོན་བྱ་བ་དད་ཀྱང་འབྲེལ་བས་གོ་བ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་ལས་ཀྱི་རིགས་བརྟོན་པ་ན། ལས་དང་དེའི་རིགས་འབྲོད་པ་འདྲ་བས་འབྲེལ་ལ། ལས་དྲ་སྒྲེས་བྱའི་རྣམ་འབྲོད་པ་འདྲ་བས་འབྲེལ་
 བའི་ཕྱིར་འཛེད་པ་པོ་ལ་གོའོ་ཟེར་ན། འཛེད་པ་སྟགས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་རྟག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་དུ་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ལས་འགགས་ནས་ད་ལྟ་མི་བྱེད་པ་ན་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ལས་དེ་རང་གི་རིགས་དང་སྒྲེས་བྱའི་

2000

རྒྱལ་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་འབྲེལ་མེད་ལ་ལས་ཀྱི་རིགས་དང་སྐྱེས་སུ་འབྱུང་ལ་བརྒྱད་འབྲེལ་ཀྱང་མེད་དེ་དེ་གཉིས་འབྲེལ་བྱེད་ལས་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཆོད་པ་པོ་ཞེས་སྐྱ་གཅིག་འཇུག་པ་ཡི་རྒྱ་ནི་
ལས་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པ་མི་རིགས་མིན་པ་མིན་ཏེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་གོ་བས་ན་དོན་དུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ལས་དེ་མི་བྱེད་པའི་སྐབས་ན་ཡང་འཆོད་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་འཇུག་པ་ནི་ཡོད་ན་དེ་འདྲིའི་སྐྱ་ལྟ་བུ་
མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་སྐབས་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་ལས་དེ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྐྱ་དེ་འཇུག་གོ་བཟེར་ན། འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་གོ་ན་ཟ་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པས་ཀྱང་འཆོད་པ་པོ་གོ་བར་ཐལ་ལ་གཞན་ཡང་དྲ་ཞེས་པའི་སྐྱ་
ལས་བ་ཡང་གོ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་གོ་བར་འགྱུར་བས་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ཏེ་འཆོད་པ་པོའི་ལས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེར་འདྲེགས་སོ་སྐྱ་མ་ན་འདས་པ་
འགགས་པ་དང་མ་འོངས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ལས་དེ་ད་ལྟ་མེད་བཞིན་པ་ནི་འང་མེད་པ་དེས་ད་ལྟའི་སྐྱེས་སུ་ལ་འཆོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སེམས་བརྗོད་དག་གི་རྒྱ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཅན་མིན་པ་སྟེ་རྒྱ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བཏགས་ཡུལ་ལ་ལས་མེད་པ་ལ་མེད་པར་བརྗོད་རིགས་ཀྱང་འདིར་མེད་པ་དེ་ཡོད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱར་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་གྱི་སྟེང་ན་ཕྱིན་མོང་

༡༩། །གི་རིགས་ཡོད་པ་ལ་སྒྲ་འདུག་གི་སྒྲིམ་སྒྲུའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་གཞན་སེལ་བ་ཙམ་བརྗོད་པར་མི་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་སྒྲིན་དེ་དག་ནམ་ཡང་སྤང་བར་མི་རུས་སོ། །གལ་ཏེ་ལས་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་དེ་
ལྟར་སྒྲིར་བ་ནི་ལས་སྤེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རུས་པ་འང་སྒྲ་གཅིག་འདུག་པ་དེའི་རྒྱ་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རུས་པ་ཞེས་པ་རྣམས་དང་གཅིག་ཡིན་ན་ཐ་
དད་པ་སོན་གནས་ཤིང་། གཞན་ཡིན་ན་རུས་པ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ལ་ཐ་དད་པ་སོན་གནས་ཤིང་། དེའི་རིགས་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་དེ་གོང་དུ་ལས་ལ་དབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལས་དང་རུས་པ་དེ་ལྟར་བརྗོད་བྱ་མིན་
ཀྱང་འཆོད་པ་པོ་ཉིད་དང་སྒྲིག་པ་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲི་དངོས་པོ་བ་སྒྲིམ་སྒྲུའི་དག་ལ་ཡོད་པས་དེ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དང་པོ་སྒྲེ་འཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་མ་ཞུགས་པ་སྒྲིམ་སྒྲུའི་དག་སྒྲིམ་མ་ཐག་པའི་དུས་ཉིད་
དུ་འང་། འཆོད་པ་པོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དཔེར་ན་ཡོད་པ་དང་རྣམས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་ལ་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱོད་རང་གི་གཞུང་ལས་ཀྱང་དོན་ལ་འཕྲོད་པ་འདུ་བས་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲི་རི་སྒྲེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
དག་ནི་དོན་འདིའི་སྒྲི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་འཆོད་པའི་བྱའམ་བྱས་པའི་སྒྲིན་རོལ་དུ་འཆོད་པོ་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་གསལ་བ་མིན་ན་ནི། སྒྲ་མ་མི་

གསལ་བའི་དུས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་འཛེད་པ་ན་ཡང་གསལ་བར་མི་འགྱུར་རྟེ། ལུས་པའི་ཡོད་པ་ལུས་པ་ལྷུང་མ་ཐག་རྒྱུ་མི་མཐོང་ན་ཕྱིས་ཀྱང་མཐོང་མི་སྤྱིད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་འདས་
 ར་ས་དང་པོ་ནས་འབྲེལ་བ་མིན་ཟེར་ན་ནི། སྒྲིམ་ལུང་རྫས་ལ་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་ཀྱང་མི་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དང་པོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིས་འཛེད་པའི་བྱ་བས་ཡན་འདྲོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་དག་གསལ་
 བར་ཁྱད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲིམ་ལྷུར་མེད་རྟག་པ་ཡན་འདྲོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པས་ན་དེ་མི་རུང་སྟེ། ལྷུར་མི་མཐོང་བའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྷུར་རྟག་རྒྱུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྒྲིམ་ལུང་བྱ་བ་ལ་
 མ་ལྟོས་པའི་འཛེད་པ་པོ་ནི་ད་ཡིན་ན་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་གོ་མས་པས་བོགས་དཔྱུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་མི་དགོས་པའོ། །བསྐྱབ་ཀྱང་སྒྲུར་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རྟེ་མ་བསྐྱབ་ན་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པ་དེའི་
 ལྷུར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིམ་ལུང་རྫས་འདྲི་ནི་བསྐྱབ་པ་གོ་མས་པས་གྲོག་སྐྱེས་ལ་ལུལ་དུ་ལྷུང་བར་བྱར་ཡོད་ན་ཡང་། གོང་ནས་གོང་དུ་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་སྒྲིམ་ཅིག་མ་ནི་ད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་པའི་ལུལ་དེ་ནི་དུ་འཇིག་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྒྲིམ་ཅིག་མའི་བྱ་བ་གང་ལས་འཛེད་པ་ནི་དུ་གསལ་བར་འགྱུར་རྟེ། ཁྱད་པར་གཞན་དང་གཞན་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་ཅིག་མ་འདྲི་ནི་སྒྲིམ་ལུང་རྫས་ཀྱི་ཡིན་ལ་སྒྲིམ་ཅིག་མས་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་པའི་སྒྲིམ་ནི་སྒྲུ་ནས་

༡༩། །ཡོད་པའི་ཕྱིར་བྱ་བའི་སྐད་ཅིག་གང་གིས་ཀྱང་སྐར་ལས་ཕོགས་དཔུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐར་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕོགས་དཔུང་དུ་ཡོད་ན་ནི་དེ་ཡང་མི་རྣམ་པའི་རྣམས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེས་ལུ་ཀུན་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་ལ་ཕོགས་དཔུང་དུ་མེད་ཀྱང་རྣམ་གྱི་རྣམ་པ་ཕོགས་དཔུང་བས་གསལ་ན་ཅི་འགལ་སྐྱེ་མ་ན། ཕོགས་མ་ཐོན་པ་དང་པོའི་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱི་རང་གི་ངོ་པོ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་ཀྱང་ཡིན་པས་ན་སྐད་ཅིག་མ་ཕོགས་དཔུང་བས་དེ་ལ་ཕན་པར་མི་རྣམས་སོ། །དེས་ན་འཆོད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་བ་དང་མི་ལྟར་པའི་སྐར་ནས་མེད་ལ། བྱ་བ་དེ་དང་སྐར་པའི་སྐྱེས་ལུ་ཕྱི་རྣམས་ལ་བྱ་བ་དེ་མི་ལྟར་པར་གཏོད་པའི་མིང་སྟེ་རྣམས་ཐ་དད་ན་ཡང་འཆོད་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལྟོ་གཅིག་འདུག་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱིད་ངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཐུན་མོང་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཡང་ན་འདི་ནི་ཞེས་པ་ཕྱི་ལ་སྐྱར་ཏེ་ཕྱི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་ན་བྱ་བ་གང་ཡང་ཐུན་མོང་པར་སྐྱ་ལྟོ་འདུག་པའི་སྐྱ་ཐ་དད་མིན་པའི་སྐྱི་གསལ་པ་གང་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་མེད་པའི་སྐྱི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐགས་སུ་ཡང་འཆོད་པ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་རིགས་མེད་གཞན་ལ་གཞན་གྱི་སྐྱ་མི་འདུག་པའི་ཚུལ་ནི། ཕྱི་སྐྱ་བ་གཞན་ན་རེ། དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་གི་སྐྱ་ལྟོ་འདུག་པའི་སྐྱ་སྐྱིད་ཀྱི་སྐྱིད་ན་མེད་ན་གིང་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྐྱུག་པ་སྐགས་ལ་འདུག་གི་བ་ཡང་ལ་མི་འདུག་པ་མི་འཐད་དེ་དེ་གཉིས་ཀར་མེད་

ལྷོ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷོ་ཁྱེད་ཀྱི་

གི་སྒྲི་མེད་པ་འདྲ་ལ་རང་མཚན་ཐ་དད་པ་ཐན་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བ་ལ་ཡང་བྱུང་མེད་པའི་བྱིར་ཞེན། རྒྱལ་པ་དང་བ་ལང་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་ཐ་དད་པར་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་འང་གིང་མིན་པས་ལ་བའི་རིགས་ཉི་ལྔ་ལ་
འདྲ་བ་གང་གིས་ཅུན་དང་རྒྱལ་པ་ལོགས་འགའ་ཞིག་ལ་གིང་གི་སྒྲི་རབ་རྒྱ་འདུག་ལ། གཞན་བ་ལང་ལ་མིན་པ་གཞན་སེལ་གྱིས་འདྲ་བར་སྒྲུང་བ་དེ་ཅུ་ཞིག་ཉིད་དུ་མ་ལ་སྒྲི་གཅིག་འདུག་པ་དང་དེར་གསུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །
རིགས་དེ་ཉིད་སྒྲི་ཡིན་ནོ་སྒྲི་མ་ན་ཁྱོད་གྱི་འདོད་པ་ལྟར་རིགས་དངོས་པོ་བ་གང་ཡང་མེད་དེ། གཞན་སེལ་བར་མཚུངས་པ་ལ་རིགས་སུ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲི་འདུག་པ་དང་མི་འདུག་པ་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། སྒྲི་
དངོས་པོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་མཐུན་པར་སྒྲུང་བའི་བཀ་ཆགས་སང་པ་ལས་རིགས་མི་མཐུན་པ་བསལ་བའི་ས་པོན་ཅན་རྟོག་པས་གཅིག་རྒྱ་སྒྲི་བཏགས་པ་ཅུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲི་གཅིག་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་
གཅིག་བྱེད་པར་འབྲད་པ་ལ། གཞན་གྱིས་བརྗོད་པའི་ཚུད་པ་ཉི་ལྔ་བར་བཀོད། །དེ་ལ་ཡང་དག་ལན་གྱི་རྒྱུ་གྲངས་བཟུན། །དང་པོ། གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། དངོས་པོ་འདི་དག་ནི་སྒྲིར་གྱུར་པ་གཙོ་བོ་གཅིག་ལུང་རང་བཞིན་ལས་
ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་དུ་མ་ལས་གྲང་འབྲས་བུ་གཅིག་སྒྲུང་བ་བྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རང་བཞིན་གཅིག་པས་བྱ་བ་གཅིག་ལ་འདུག་པ་ཡིན་ཞིང་། འབྲས་བུ་གཅིག་པོ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཡང་རྒྱ་དེ་དག་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་སྒྲུང་བ་

ལྷོ་ཁྱེད་ཀྱི་

གཞན་ཡོད་མི་སེམ་ཏེ་ཡོད་ན་གཙོ་བོ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡང་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་གཅིག་གིས་མི་སྐྱེད་དེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་སྐྱམ་པ་འང་དོན་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་
འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་ནི་འདི་ལྟར་འབྲས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་མཉམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་དྲུང་བུ་ལ་ན་ཡང་འབྲས་སུ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་གཅིག་སུ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་གྱུ་བ་ལ། ས་བོན་དང་ས་ཚུ་
སྟགས་སུ་ད་པར་རམ་གྱེ་བྱག་རྒྱུ་མཉམ་ལས་འབྲས་སུ་དེ་དག་འབྱུང་བར་གྱུ་བ་ལོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རང་འབྲས་སྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཐ་སྐྱོད་དུ་སྐྱེས་སུ་འེེ་འཇུག་ལྟོག་གི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་
ལ། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དངོས་པོ་རང་མཚན་དེ་ཡང་ཐན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་རང་གི་ངོ་བོས་ཐ་དད་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་ཐན་ཚུན་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟར་སྐྱུང་བ་སྐྱེ་ལ་སྟགས་པ་ནི་རྒྱ་
བདགས་པའི་ངོར་བྱས་པ་ལས་དོན་ལ་མེད་པས་ན་དེ་ལས་འབྲས་སུ་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ། །གཉིས་པ་ཐ་དད་གསལ་བ་འབྲས་སུ་འེེ་རྒྱ་རུ་བསྐྱུ་བ་པ་ལ། སྐྱེ་མེད་ན་ཡང་རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་འཐད། །ཐ་དད་ན་ཡང་དུ་མས་གཅིག་
སྐྱེད་རུང་། །ཐ་དད་ན་ཡང་གཅིག་གིས་ཀུན་མིན་པའོ། །དང་པོ། དཔེད་མ་ཐག་པའི་རྒྱལ་དེ་ས་ན་ནས་གྱི་ས་བོན་དང་འབྲས་གྱི་ས་བོན་བདག་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱང་། དེ་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་ནས་གྱི་ས་བོན་ལ་སྟགས་པ་

༡༩། །ནས་ཀྱི་མུ་གུ་འི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་གཞན་པ་འབྲས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་དེའི་རྒྱ་མིན་ནོ། །དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ནམ་ཚེས་ཉིད་འདི་ཡིན་པ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པའོ། །དེས་ན་དངོས་པོའི་ཚེས་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་
ལ་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་བྱར་མེད་དེ་མི་ཚ་བ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཡང་མི་ཚ་བར་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཞེས་སྟེ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་གཙོ་བོ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་ན་རྒྱ་ཚེགས་པ་
ཚང་མ་ཚང་གི་བྱད་པར་མེད་པ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ཡང་གཅིག་ཡིན་པས་ན་གིང་སྟེ་བ་ན་བ་ལང་སྟེ་བ་སྟགས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྟེ་བ་དང་། གཅིག་འཛིག་པ་ན་དེ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་གཞན་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་
འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་མེད་གྱི་རྒྱ་མ་འགྱུར་གྱི་ངོས་ནས་མི་འདུ་བས་སྟེ་འཛིག་བྱེད་པ་དེ་ལས་ཅིག་གོས་གཞན་རྒྱམས་ནི་རྒྱ་མ་འགྱུར་གྱི་ངོས་ནས་ཐ་དད་པ་ས་ན་སྟེ་འཛིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་
མི་འགྱུར་ཞེ་ན། གསལ་བ་གང་རུང་གཅིག་འཛིག་ཚེ་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་འམ་གཙོ་བོ་དེ་མི་འཛིག་པར་གནས་ན་ནི་དེ་ཉིད་བྱད་པར་རམ་རྒྱམ་འགྱུར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་གཅིག་འཛིག་
ལ་གཅིག་མི་འཛིག་པས་ན་འགལ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་གཅིག་གྱིང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་མིན་པར་གྱུར་པ་དེ་ས་ན་དེ་དག་ལ་སྟེ་དང་བྱད་པར་གྱི་བློར་ཏེ་བློ་འགྱུར་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་གཞི་མཐུན་པ་མེད་པས་སོ། །འོན་དེ་ནི་

250

ལྷོག་པ་སྐྱ་པ་ཁྱོད་རང་ལ་འང་མ་ཚུངས་ཏེ་གིང་གཅིག་འཛིག་པ་ན་གིང་གི་ལྷོག་པ་འཛིག་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། གིང་མིན་ལས་ལྷོག་པ་ཅམ་གྱི་ལྷོག་པ་དེ་ནི་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་རྒྱས་སྐྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྷོག་པ་ན་གཅིག་འཛིག་པའི་
ཆེ་ལྷོག་པ་དེ་གནས་དང་མི་གནས་ཞེས་རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་པ་བྱུང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གིང་གཅིག་སྐྱེས་པ་ན་དེ་གིང་མིན་ལས་ལྷོག་པ་འང་ཡིན་མོད་གིང་གཅིག་ཞིག་པ་ན་གིང་མིན་ལས་ལྷོག་པར་གྱུར་པ་གིང་གི་རྒྱས་དེ་ཞིག་པས་
གིང་ག་ཞན་གྱི་ལྷོག་པ་མེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། གིང་དེའི་ལྷོག་པ་རང་རྒྱ་པ་བྱུང་དུ་ལྷོག་པ་འང་མེད་དེ་ལྷོག་པ་རང་ལ་དོ་བོ་མེད་པས་ན་རང་གི་དོ་བོས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་གིང་གཅིག་ཞིག་
པས་གིང་གི་སྐྱེ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱིར་གིང་མིན་ལས་ལྷོག་ཅམ་གྱི་ལྷོག་པ་ལ་སྐྱིར་འདོགས་པས་ན་སྐྱི་ཡི་བྱོ་ཡང་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཅམ་གྱི་བསྐྱད་པ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་དངོས་པོའི་སྐྱེང་ན་འཛིག་མི་འཛིག་རྟོ་རྟོག་པ་སྐྱེས་
གྱི་དབྱུང་པས་དེ་སྐྱར་དབྱུང་པ་ཡང་མེད་དོ། །སྐྱིར་སེལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་བྱ་གང་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ག་ཞན་མི་འཕེན་པ་སྐྱེ་བ་དག་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དགག་བྱ་དེ་མེད་པའི་དགག་ག་ཞི་འཕེན་པ་སྐྱེ་བུམ་པ་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་དགག་བྱ་མེད་པར་བཀག་པ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་དགག་ག་ཞི་བཟུང་མ་བཟུང་གི་བྱུང་པར་ཅམ་མོ། །དེ་འདྲའི་

༡། །གཞན་སེལ་བ་དོན་གྱི་སྒྲིང་ན་ཡོད་ཚུལ་ནི་གིང་ལ་གིང་མ་ཡིན་པ་གཞན་མིང་པའི་ཕྱིར་ཡལ་འདབ་ལྡན་པ་དེ་གིང་ལས་གཞན་མིན་པའི་དོ་བོར་གནས་པ་གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱིན་སོགས་གྱི་སྒྲུབས་ནས་
 བསྐྱུན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་སྒྲུ་རྟོག་གི་རྟོན་ཡིན་གྱི་དངོས་སྒྲུ་སྒྲུ་སྒྲུ་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ནི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བརྗོད་མི་རྒྱས་པ་ནི་དེ་དེ་བཞིན་དུ་རྗོད་བྱེད་པའི་སོགས་གྱི་སྒྲུབས་ནས་བསྐྱུན་ནོ། །ཕྱོད་གཞན་སེལ་ནི་འདིས་གཞན་
 སེལ་བར་བྱེད་པ་སྒྲི་གིང་ལ་སོགས་པར་རྒྱུ་པར་རྟོག་པའི་ཕྱོད་ལ་སྒྲུང་བའི་ཡལ་དེ། སྒྲུང་ཡལ་དེ་ནི་དེ་མིན་བསལ་བའི་ཚུལ་ཅན་དུ་སྒྲུང་བས་ན་དེར་སྒྲུང་བ་ཅི་མ་གྱིས་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པ་སྒྲི་དེ་ནི་བསྐྱུན་བཅོས་མཐུན་པས་
 སྒྲི་དངོས་གྱི་བརྗོད་བྱུར་བཞིན་པ་ནི། ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་དེ་རྒྱུ་སྒྲུ་ ཞེས་སོགས་གྱིས་གསལ་བར་བསྐྱུན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་དུ་མས་གཅིག་སྒྲི་རུང་བ་ནི། གངས་ཅན་པ་སོགས་ན་རེ། སྒྲུ་གྱི་དེ་ཡི་སྒྲི་བྱེད་
 གྱི་དོ་བོ་ནི་དུ་གྱུར་པ་ས་བོན་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས། གཞན་སྐད་ཚུལ་སོགས་པས་ནི་རྟོ་ལྟར་བསྐྱེད་དེ་ས་བོན་གྱི་རྒྱས་པ་ནི་གཞན་ལ་རྗེས་སྒྲུ་འགོ་བ་མེད་པས་གིན་དུ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་དུ་
 མས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ནི་དུ་མ་དེ་རྒྱུ་སྒྲུ་ལ་འབྲས་སྒྲུ་གཅིག་སྒྲི་དཔ་ལ་བྱེད་པར་མེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པས་ཡིན་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པར་གྱུར་ན་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལས་གཞན་ལ་ཡོད་མི་ཤེས་སྒྲུ་པའོ། །འདི་ནི་གྱི་

ཆད་མ་འདིག་པའི་སྒྲུ་རྟོག་ཏུ་

2000

ན་སྟེ་ས་བོན་གྱི་སྟེང་གི་སྐུ་གུ་སྟེང་པའི་རྒྱལ་པ་བྱམ་མིན་དེ་ནི་གཞན་ཅུ་ལོགས་ལ་མེད་ལ། ཅུ་འི་སྟེང་གི་རྒྱལ་པ་བྱམ་མིན་ས་བོན་ལ་མེད་ཀྱང་དེ་རེ་རེ་ས་མི་བསྟེང་པར་ཚོགས་པས་བསྟེང་པར་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་ན།
ས་བོན་དང་ས་ལ་ལོགས་པ་དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི་བྱད་པར་ཉེ་རང་མཚན་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་སྟེང་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་བཤད་ཟེན་པ་བཞིན་ནོ། །ས་ལོགས་བྱད་པར་དེ་ལ་ཐ་དད་མིན་པ་ལན་ཅུན་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྒྲིམ་
གཙོ་བོ་འདྲ་ཡོད་པས་ན་དེ་ལྟར་སྟེང་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཅི་ན། ས་བོན་ལོགས་ལ་སྐུ་གུ་སྟེང་པའི་རྒྱལ་པ་ཡོད་པ་ཙམ་འདྲ་བའི་སྟོན་ས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཉེ་སྒྲིམ་གཙོ་བོར་བཏགས་པར་བཤད་གྱི། ལན་ཅུན་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་
དེ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེས་འབྲས་བུ་དེ་སྟེང་པ་མིན་པར་གོང་དུ་བརྗོད་ཟེན་ཏོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་འདི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ན་འདྲ། རང་གི་ངོ་བོ་བྱམ་མོང་མིན་པ་དེ་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པའམ་མ་འདྲེས་པས་ན་དེ་དག
ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འད་སྐུས་སྟེ་འགག་ལོགས་སྒྲུང་པའམ། ཡང་ན་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་གནད་གྱིས་དེ་སྒྲུང་བའི་རྒྱལ་ན་འད་ཞེས་སོ། །ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་དེའི་བྱིར་ཐ་དད་པར་བཞག་པར་བྱེད་པའམ། ཐ་དད་པར་
སྒྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ཐ་དད་པར་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ། ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་ཡང་ཐ་དད་མིན་ན་ཐ་དད་པའི་ཚོས་འགའ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འཇུག་ལྟག་གི་རྒྱལ་གང་ཡང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཐ་དད་

༡༡། །ཕར་ལྷུང་བ་དེ་ཉིད་དོན་གྱི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་མིན་གཞན་ཀྱང་ལས་ལོག་པ་སྟེ་མ་འདྲིས་པའང་ཡིན། དེ་ནི་དོན་བྱེད་པས་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུར་གྱུར་པའང་ཡིན་པར་
བཤད་ཅིང་། དེ་ནི་གཞན་དང་མ་འདྲིས་པའང་བསྐྱད་པས་སྒྲིམ་བཅུགས་པ་ཆོས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་འང་འདོད་ལ། དེ་ནི་རི་ལྷུང་བཅུད་ནས་ཞུགས་པ་ལྷུང་ལྷུང་དང་དོར་བྱེད་འབྲས་ལུ་སྟེ་དགོས་པ་ཐོབ་ཀྱས་པ་ཅན་ཡིན་
པས་སྟེ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་ཡི་ཡུལ་དངོས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདྲིས་པར་གྱུར་པའི་སྟེ་ནི་དེ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདྲིས་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དོན་མི་བྱེད་པ་དང་། རང་མཆོན་མེད་པ་
དང་། འཇུག་ལོག་གི་ཡུལ་དངོས་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྒྱ་ཐ་དང་ན་ཡང་གཅིག་གིས་ཀྱང་སྟེད་པ་མིན་པ་ནི། གངས་ཅན་པ་སོགས་ན་རེ། རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་ཐམས་ཅད་གིན་ཏུ་ཐ་དང་པར་འདྲ་བཞིན་ཏུ་ས་པོན་ས་རྒྱ་སོགས་ཀྱིས་
རྒྱ་གྱི་སྟེད་ལ་གཙུབ་གིང་གཙུབ་སྟེན་སོགས་ཀྱིས་མི་སྟེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྷུང་ས་གིན་ཏུ་ཐ་དང་པར་འདྲ་བའི་བྱེད་རང་འབྲས་གཞན་ཀྱང་རྒྱ་དེས་བསྟེད་པར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། རི་ལྷུང་གངས་ཅན་པ་བྱེད་རྒྱ་ལྷུང་ས་གཙུབ་
གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཏུ་ཐ་དང་མེད་པ་ལ་བྱེད་མེད་ན་ཡང་། རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་ལུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟེད་པར་མིན་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རོ་བོས་ཐ་

དྲ་པར་བྱུང་མེད་པར་འདོད་ན་ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་མཉམ་འབྲས་ལུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པ་མིན་མོ་ཞེས་མགོ་བསྟེ་བའི་ལན་བསྟན་ནས། ཐ་དད་རྒྱ་རྒྱུ་པ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡོད་ཅིང་གཞན་
 ལ་འགལ་བ་སྟོན་པ་ནི། རྒྱ་རྒྱུ་མཉམ་འབྲས་པར་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ཡང་དངོས་པོ་ཡི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་འབྲས་ལུར་འགྱུར་བ་ཆོས་འགྲུབ་ཞིག་གི་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་ཡིན་མོ། །དེ་ནི་དངོས་པོ་ཡི་ཆོས་
 ཉིད་དེ་མེད་ཆ་བ་བཞིན་མོ། །རྒྱ་རྒྱུ་མཉམ་ཐ་དད་མེད་པ་ཡི་དོ་བོ་ཡིན་ན་ཡང་འབྲས་ལུ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀར་གྱུར་པ་ནི་མི་སྤྱིད་དེ་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནས་དང་
 འབྲས་ཀྱི་ས་བོན་ཐ་དད་མེད་པ་ཡི་གཅིག་ཡིན་བཞིན་ཏུ་རྒྱ་དེས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གུ་དེ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་མི་བྱེད་པ་འང་ཡིན་པ་ནི་འགལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་ཀྱི་རྒྱམ་གཞག་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དེ་དག་ན་རེ་རང་བཞིན་
 གཅིག་ཡིན་ཀྱང་གནས་སྐབས་སམ་རྒྱམ་འགྱུར་ཐ་དད་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་འབྲས་ཀྱི་ས་བོན་གྱིས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གུ་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་དོ་ཅི་ན། རྒྱམ་འགྱུར་ཐ་དད་པས་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་རྒྱམ་འགྱུར་ཐ་དད་པ་རྒྱ་
 ལ་སྟོགས་པ་ལྟ་ན་ཅིག་བྱེད་པ་རྒྱམ་ཀྱིས་ཀྱང་ནས་ཀྱི་ལྷ་གུ་དེ་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྒྱམ་འགྱུར་ཐ་དད་པ་ཡི་གནས་སྐབས་དེར་རང་འབྲས་མིན་པ་གཞན་མི་བྱེད་པ་ཅམ་ཏུ་ཐད་ཀྱི་འོན་དེ་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་

༡༡། །གཅིག་ལུ་དེ་ལས་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བས་ན་རིམ་བཞིན་དུ་འབྲས་ལུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ལས་ཐམས་ཅད་མི་འབྲུང་བ་དང་། གནས་སྐབས་དེར་ཐམས་ཅད་འབྲུང་བར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་གཉིས་ཀ་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱ་ཕྱི་རིམ་པ་བཞིན་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་དེ་ཅི་ཞིག་། གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ས་བོན་ལྷ་ལུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ་འཇལ། དེ་ལས་གཞན་གྱིས་རིམ་བཞིན་བྱེད་པ་ཡིན། དངོས་པོ་དེའི་ཡིན་ན་ན་ས་བོན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་སྒྲུ་གུའི་རྗེས་སུ་བུམ་པ་སྟགས་རིམ་བཞིན་བྱེད་པར་འབྲུང་ལ། རིམ་བཞིན་བྱེད་ན་འང་དེ་གཙོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་མི་རྟག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱིས་བུམ་པ་ནི་ས་བོན་དེས་བུམ་པ་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་ཏེ། རྒྱ་མཐན་གྱིས་བུམ་པ་བུམ་པ་བ་ལང་གིས་བུམ་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་འགྲེལ་པ་འགའ་ན། རིམ་པ་དེ་གཙོ་བོ་དེའི་ཡིན་ན་མ་གཞན་གྱི་ཡིན། གཙོ་བོའི་ཡིན་པར་མི་སྤྱིད་དེ་དེ་ལ་གོ་རིམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡོད་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་གྱི་ཡིན་པས་གཙོ་བོའི་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་བུམ་གྱི་རྒྱད་ན་མ་མཁའ་ཁས་བྱུངས་པ་བཞིན་ཅེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །དེ་གསུམ་པ་སྒྲི་ལྷན་གསལ་བ་སྒྲུ་ལུལ་དུ་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ། གཅིག་ཐ་དད་བརྟག་སྒྲི་ལྷན་འགོག་པ་དང་། རིགས་པ་དེས་ནི་ལུགས་གཞན་ཀྱང་ཁེགས་པ་ལོ། །དང་པོ། རིགས་པ་ཅན་པ་སྟགས་སྒྲིའི་དངོས་ལུལ་ནི་སྒྲི་དང་ལྷན་པའི་གསལ་བ་ལ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྒྲི་

གསལ་རྒྱ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་བརྒྱ་ལ་བ་གལ་ཏེ་སྤྱི་གསལ་རྒྱ་གཅིག་ཡིན་ན་སྤྱི་དེ་དང་ལྷན་པའི་དངོས་པོ་གསལ་བ་རྒྱ་མཉམ་ཐ་དང་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་རྒྱ་གཅིག་པའི་སྤྱི་ཡང་ཐ་དང་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷན་གསལ་བ་རྒྱ་མཉམ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་གྱིན་ཏུ་ནི་ཐ་དང་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། ཡང་སྤྱི་དང་གཅིག་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་བཞིན་དུ་གྱིན་ཏུ་ཐ་དང་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྷན་ཐ་དང་ཐ་དང་མིན་པ་གཉིས་ཀར་འགྱུར་པའི་འགལ་བ་གཞི་གཅིག་ལ་འདྲ་བ་ཡི། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་དེ་དང་ལྷན་པ་རྒྱ་མཉམ་ནང་པན་ཚུན་འདྲ་བ་ཡིན་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་མི་འདྲའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འགལ་བ་ཅན་དུ་ཡང་འགྱུར་ལ། སྤྱི་དང་སྤྱི་ལྷན་གཉིས་པོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དེ་བརྗོད་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་ན་ཐ་དང་མེད་པར་རྒྱ་མ་གྲངས་ཅམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱི་རྟག་ལ་བྱེ་བྲག་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་པན་ཚུན་སྤངས་པའི་ཐ་དང་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལྷན་གྱིན་ཏུ་འགལ་བའི་རང་བཞིན་གཞི་གཅིག་ལ་འདྲ་བར་ཁས་ལེན་པའི་འགལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གཅེར་བུ་བ་སྟགས་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་སྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པས་ན་སྤྱི་གསལ་རྒྱ་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་དང་གསལ་བ་དེ་ཡང་ཐ་དང་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱ་མ་དང་གསལ་བ་རྟག་མི་རྟག་བྱེ་བ་མ་བྱེ་བ་མེད་ཆ་ཡོད་བྱེ་བ་བྱེ་བ་བྱེ་བ་སྟགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གང་གིས་སྤྱི་གསལ་དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་བྱས་ཏེ་བྱུང་པར་ནི་གསལ་བ་རྒྱ་མཉམ་སོ་ཞེས་དང་། གསལ་བ་རྒྱ་མཉམ་ཀྱི་སྤྱི་ནི་འདི་ལྷ་ལུ་འཇེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གཞག་པ་དེ། གལ་

༡༩། རྟེ་འཇམ་ལྟེ་དེ་དག་ཐ་དད་དུ་འཇམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡིན་ན་ནི། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ཕྱི་ཕྱག་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། འཇམ་ལྟེ་ཡང་དག་མིན་ན་ནི་དེས་བཞག་པ་ལྟར་གྱི་ཡང་མི་འགྱུར་
 ལོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་ན་འདྲ་ནི་ལྟར་ལྟམ་པ་དང་རྒྱ་མ་ལུ་ལ་སྟགས་པ་ལན་རྒྱུན་ཐ་དད་པ་དག་གི་དང་ཕྱི་ཕྱག་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་འདི་ལ་ཡང་གྱི་དང་ལྟར་པར་དུ་འདོད་པ་འདྲ་དོན་ལ་གྱི་དང་ལྟར་པར་ཅན་
 དུ་མི་འགྱུར་དེ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གྱི་མེད་པ་ལ་ནན་གྱིས་དེ་ཡོད་པར་བརྟག་པས་ཅི་ཞིག་ཕྱི་ཕྱི་དེ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་མི་རང་མཚན་གང་གི་བདག་ཉིད་མདུན་དུ་གྱི་ཕྱོས་དམིགས་
 རྒྱལ་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་ཕྱི་མེ་དེ་ཡི་འབྲས་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟགས་འདོད་པ་ཅན་གྱི་སྟགས་ལྟ་འདི་ནི་ཡུལ་དམིགས་ཕྱི་དེ་ལ་འཇམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་དགོས་པ་དེ་ཡི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཐ་དད་པ་
 རང་མཚན་ཡིན་ནམ། ཐ་དད་མེད་པ་གྱི་ཅམ་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་དཔྱད་ན་གང་ལས་མདོན་འདོད་གྱི་འབྲས་ལྟ་འགྱུར་བ་དེ་ནི་ཆ་ཞིང་ཞིག་པའི་དོན་ལྟེ་རྒྱལ་པ་མི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་རང་
 མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་གྱི་མ་ཡིན་ལ། མེད་རང་མཚན་དེ་དག་ལ་མི་མིན་ལས་ལོག་པའི་ལོག་པ་མཚུངས་པ་ཅམ་འདི་དག་ནི་མི་ཡི་རང་མཚན་ཀུན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ལྟོ་དོར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་པར་དངོས་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

པོའི་སྒྲིང་ན་རང་མཆོན་གཅིག་གི་ཆོས་གཞན་ལ་ཡོད་མི་སྤྱིད་པས་རང་མཆོན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ནི་ཡན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཐུན་མོང་པའི་ཆོས་རྣམས་ཅམ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་ཆོས་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་
སྤྱིར་མེད་ན་ཏུ་གཉེར་བས་ཀྱང་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྒྲུལ་སུ་འདོད་པ་སྒྲུལ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལ་སྟོགས་པའི་སྒྲུལ་སྤྱི་འཛིག་ཅིག་ཅུང་ཕྱིད་པ་ལ་སྟོགས་པ་ཉེས་པ་ཏུ་མར་ཐུལ་བར་འགྱུར་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་དེས་
ལྟོག་པར་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ལྟོགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གོས་མེད་པར་ཀྱང་བས་ངོ་ཆ་མེད་པའམ་འཛེམ་མེད་པ་སྟེ་གཅེར་སུ་པ་དག་གིས། བར་གི་ཐུན་
པ་གཉི་མུག་གིས་སྒྲུལ་པ་སྤྱིན་ཅི་ལྟོག་གི་ཆོག་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་དང་དེ་མིན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་གང་ཅི་འདྲ་རུང་ཞེས་སྒྲུ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྩ་མོ་ནི་རང་བཞིན་གཅིག་པས་ཞེར་ཡང་འགྱུར་ལ་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པས་མི་
འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལྟ་སུ་སྟོགས་སྤྱང་དོར་མེད་པར་སྟོགས་འབྱམས་སྒྲུ་སྒྲུ་བ་ངན་པ་དེ་དག་གྱུར་ནི་བས་ལ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་རང་མཆོན་རྣམས་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གཞན་མིན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ནི་སྤྱིད་པ་ཡིན་ལ།
རེས་འགའ་གཞན་དང་ཐ་མི་དད་པ་རྣམ་པ་གྱུན་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཁྱོད་ལྟར་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་དང་དེ་མིན་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡིན་པ་

ལྟོ

༡༩། །དང་མིན་པ་དེ་ཡི་བྱུང་པར་འབྱུང་པ་ནི་བྱུང་ལ་མེད་པའམ་བསལ་བའི་ཕྱིར་གཅིར་ལུ་པ་བྱུང་ལ་ཞོ་འབྱུང་ཞིག་ཞེས་ནི་བསྐྱུལ་བ་ན་ཅི་ཕྱིར་རྒྱ་མོ་འབྱུང་བ་ལ་མི་རྒྱུ། །འོན་ཏེ་ཞོ་ལ་རྒྱ་མོ་ལ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་འོ་མའི་རྒྱུ་པར་འབྱུང་བ་དང་བརྟུང་དུ་རུང་བ་སོགས་ལུ་ལ་བྱུང་ངམ་བྱུང་འཕགས་ཀྱི་ཚེས་འགྲེལ་ཞིག་ཡོད་པ་གང་གིས་རྒྱ་མོ་འོ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཞོ་ཞོ་ན་ལ་འབྱུང་པར་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། །ལུ་ལྟུང་གི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཞོ་ཡིན་ལ་ཚེས་དེ་གཞན་རྒྱ་མོ་ལ་མེད་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མིན་ཏེ་གཞན་ཐ་དང་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་ཀྱང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་དག་ལ་དེར་གཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་དང་དེ་བརྟུང་གི་སྒྲོ་ཐ་དང་པར་མི་འབྱུང་ལ། གནས་སྐབས་ཐ་དང་པ་མ་ཐའ་དག་རང་བཞིན་གཅིག་གིས་ཐ་དང་མེད་པར་བསྐྱུལ་བ་རྒྱ་ལ་དེ་ཡི་ལུགས་ལ་སྒྲོ་ཐ་དང་པ་དེ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཐ་དང་གཅིག་དུ་འཛོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྒྲོ་དེ་རྒྱུ་གཞན་ཀྱང་མི་ཕྱིད་པར་འབྱུང་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་མེད་སྒྲོ་རྟོག་སེལ་བར་བསྐྱུལ་པ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། དངོས་པོའི་ལུ་ཅན་གི་སྒྲོ་སྒྲོས་གཞན་བསལ་བའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་རང་གི་དོ་བོ་ཞིང་གེས་པར་བྱེད་དུ་རྒྱུ་ཀྱང་། ལུ་མ་མེད་སོགས་དངོས་པོ་མེད་པ་བརྟུང་པའི་སྒྲོ་སྒྲོ་དེས་དངོས་མེད་རང་གི་དོ་བོ་བརྟུང་པ་དང་གེས་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་དངོས་མེད་ལ་དོ་བོ་ཡོད་པར་འབྱུང་ལ་མིན་ན་སྒྲོ་སྒྲོ་དེ་

ཚད་ལ་ དོན་བཞི་ རྒྱུ་འབྱེད་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

དེའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འང་མི་འགྱུར་དེ་ག་པའི་སྒྲ་སྒྲོ་སྒྲུལ་པའི་ཡུལ་ཅན་མིན་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར་ན། དངོས་མེད་ལ་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་རང་གི་དོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་དོ་བོ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་པར་བྱ་བ་
ཉིད་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་དེ་དག་ཉིད་སྒྲུ་མཚན་གང་ལས་འདྲག་ན། དགག་བྱ་གཞན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཅམ་བརྗོད་པར་བྱེད་པར་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲས་འཕངས་པའམ་དགག་བྱ་བཅད་པ་ལས་དེར་རྟོག་པ་
ཅམ་དུ་ཟད་དེ་ཡུལ་དང་དུས་གོང་ན་ཆོས་གང་ཞིག་མེད་ཅེས་དགག་གཞི་གང་དུ་དགག་བྱ་བཅད་པའི་སྟོབས་ཅམ་ལས་འབྱུང་གི་དངོས་མེད་ཅེས་རང་རྒྱལ་སྒྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །གསུམ་པ་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
ལ། །དངོས་དང་དེ་ལ་རྗོད་པ་སྤང་བ་གཉིས། །དང་པོ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དེ་ཡང་འགོད་རྒྱུ་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རང་གི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྱག་ལ་སྟོས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འཕྲུག་པའམ། འོན་ཏེ་ཞེས་
ཡང་ན་ནི་སྟོས་པར་སྟོན་པ་དེ་འདྲ་ཆོག་གིས་དངོས་སུ་མ་འཕངས་པར་དོ་བོ་འབྲེལ་ཞིག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་གཞན་རྟགས་དེ་དང་བདག་གཅིག་གིས་འབྲེལ་བ་ཅན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་འདོད་
དེ། དཔེར་ན་འཇིག་པའམ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུ་ལྟ་བུ་དེ་སྒྲུ་སྒྲུ་ལས་བྱུང་པའི་འབྲས་བུར་སྟོན་པ་བྱས་པ་ཞེས་འགོད་པ་དང་། ཡོད་པ་ཞེས་འགོད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྟགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་ལ་སྟོས་པ་པ་ཞེས་

པེ

༥༩། །བྱ་སྒྲེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པས་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་བཞིན་དུ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་སྟགས་པའང་ཡིན་ནོ། །སྒྲེ་བ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བརྗོད་ནའང་སྒྲེ་བ་དེ་ཆོས་ཅན་རང་གི་དོ་བོ་ཡིན་ཕྱིར་བྱེད་ཆོས་ཐ་མི་དད་ཡིན་གྱིང་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པར་དངོས་སུ་ཆོག་གི་རྒྱས་པས་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་པའམ་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ལ་ནི་འབའ་ཞིག་པའམ་དག་པ་བ་ཞེས་བྱ་སྒྲེ། གཞན་རྒྱ་ལ་སྟགས་པ་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཕེན་མི་དགོས་པར་རྟགས་ཀྱི་དོ་བོ་དེས་སྒྲུབ་རྒྱས་པས་ན་རང་གི་དོ་བོ་ཅམ་མམ་འབའ་ཞིག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། གཞན་སྟོ་ཡུལ་དུ་མ་འཕངས་གྱིང་ཆ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མི་བཞིན་དེས་འགྲུབ་རྒྱས་པས་ན་གཞན་ལ་ལྟོས་མ་དགོས་པའམ། རང་གི་དོ་བོ་ཅམ་རྟགས་སུ་སྟངས་པས་གཞན་གྱིས་དག་པར་བྱེད་མ་དགོས་པས་ན་དག་པ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡོད་པ་རྟགས་བཀོད་གཙོ་ཡང་མཆུངས་པར་རྩོད། །དེ་ལ་མི་མཆུངས་ལན་གྱི་བྱུང་པར་བསྟན། །དང་པོ། ལྟ་སྒྲེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་གཙོ་བོ་ཡོད་དེ། བྱུང་པར་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ། སྒྲེ་བ་དང་པོན་སྟགས་བྱུང་གིས། ཆོད་མའི་ཡུལ་མི་གེས་པའི་ཕྱིར། །གཙོ་དང་རྗེས་འགྲོ་རྗེས་འགྲོ་མིན། །ཞེས་སྟོན་བརྗོད་པར་མཐད་དེ་གཙོ་བོའི་རང་མཚན་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་ཡོད་པ་དེའི་ཐུན་མིན་དུ་འགྲུབ་གྱི་རྗེས་འགྲོ་མེད་ལ། སྒྲི་མཚན་སྟོ་བརྟགས་ཀྱི་སྒྲི་ཅམ་ནི་གྲུབ་

ཆོད་མ་དུག་པའི་སྟོན་

五、

ཀུང་ཞེ་འདོད་ལ་མི་ཕན་པས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པར་མ་གཤམ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པ་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལའང་སྒྲིན་འདི་མཚུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཏན་ཆོགས་སུ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱི་རང་
 བཞིན་བཀོད་རུང་ན། ཡོད་པ་ཙམ་ཡང་ནི་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་གཙོ་བོ་ཡོད་པའང་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། ། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་ནི་སྤྱིར་ཡོད་ཙམ་མིན་ཏེ་ཆོས་ཙན་གཙོ་བོས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པས་ན་དེ་ལ་རྗེས་
 འགོ་མི་གྲུབ་པོ་སྒྲུལ་ན། ཡོད་པའི་རྟགས་ཀུང་ཆོས་ཙན་དེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྗེས་འགོ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་བྱད་པར་བ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་ནི་གཉིས་ཀར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་པོ་དག་
 ལས་ཉམས་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན་གཉིས་པ་ལན་ལ། བསྐྱབ་བྱར་ཡོད་ཙམ་བཀོད་པས་དེར་མི་ཕན། །འདི་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་བཀོད་རྟགས་སུ་འགོ། །དེས་ན་འདི་དང་གཙོ་བོ་ཡོད་མི་མཚུངས་ལ། །འདི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཚུལ་
 དཔེར་བརྗོད་བཅས། །དང་པོ། སྤྱི་དང་གཙོ་བོ་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མིང་དེར་བཏགས་གིང་དེ་སྒོ་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་དེ་ནི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱི་བའི་ཡོད་པའི་བྱད་པར་ཏེ་མེད་པ་མིན་པ་
 ཙམ་དུ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་ན་ནི་དངོས་པོ་སྤྱི་ཡི་ཆོས་ཙན་དེ་ལ་རྟགས་དེས་གསལ་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན་འགྲུབ་ཞིག་ཀུང་འགྱུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤྱིར་བཏང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཙམ་ནི་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཡོད་པ་

༡༩། །འདྲི་འདྲ་བ་ཡང་སངས་རྒྱས་པས་ཚད་མས་བཀག་པ་འདྲ་མེད་དེ་སྤུངས་སྤྲུལ་ཡོད་པར་འདོད་པས་སོ། །དེས་ན་སྤྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་སྤྱིར་འདོད་མེད་པས་ན་དངོས་པོ་དེ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་ལཱ་བྱེད་ཀྱིས་ལྟར་པ་རྟག་གཅིག་ལ་སྤྲུལ་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་རང་གི་ཞེ་འདོད་ལ་ཡོད་པའི་གཙོ་བོ་བྱུང་པར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྒྲུབ་བྱུར་བཟུང་ན་དེ་སྤྱིར་གྱི་སྤྱབས་འདིར་གཏན་ཆེགས་དེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་དེ་དེ་འདྲི་གཙོ་བོ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་དུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པས་ན་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་དག་དང་དེ་ཡི་ཡོད་པ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་གྲུབ་པས་མཐུན་དཔེ་གང་ནའང་གཙོ་བོའི་ཡོད་པ་ཉིད་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྟགས་དེ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མཐོང་མི་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡོན་ཏན་དེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཆོས་ཅམ་ལ་མི་གོ་བར་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གཙོ་བོས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་བྱུང་པར་བ་དེ་དག་ནི་བསྒྲུབ་བྱུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱི་དང་གཙོ་བོའི་ལྟུལ་གཞི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་ཅམ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཕྱི་བྱུག་རྣམས་ལས་ཐང་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལ་གཅིག་དུ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་མཚན་ལ་རང་མཚན་དུ་སྒྲོ་བ་རྟགས་ནས་མདོན་རྗེས་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་མ་བྱེད་པར་གཙོ་བོའི་རང་མཚན་ཡོད་པར་རྣོམ་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་སྤྱིར་བཏང་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་བྱུར་མི་རུང་བ་མིན་ཀྱང་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་ན་མི་

རུང་ཞེས་སོ། །ཡང་ན་གཙོ་བོ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ཡོད་པ་ཙམ་གྱི་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་ན་མི་བཀག་ལ། རུང་པར་རང་མཚན་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་ན་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཅེས་སུ་ཡང་འགྲེལ་བ་གཞན་འགའ་ནས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཡོད་པ་མི་རྟག་
 པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་དུ་བཀོད་པ་འདི་ཀྱི་སྒྲ་དུ་སྒྲུབ་ཞེས་པ་དངོས་པོ་དང་ཡོད་པ་དང་རྟག་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲ་དོན་ཐུན་མོང་པ་ཡིན་པས་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་འགྲུར་ནོར་ཏེ་དངོས་པོར་བསྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་གཞན་དུ་ཡོད་པ་དེ་མི་རྟག་པ་
 དང་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཁས་བླངས་པར་འགྲུར་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སྟགས་པ་དང་ལྟག་པའི་རྒྱུ་པ་ཐ་སྐྱད་དུ་
 མེད་པར་ཁས་བླངས་མི་རྟག་པ་རི་སྐྱོད་པ་འཕངས་ནས་ཡོད་པ་ལ་མི་རྟག་པས་མ་བྱུང་པར་བོད་ཕྱི་རབས་ཀྱི་མ་ཁས་པ་དག་བཞིན་ལ། བོད་སྐད་རབས་ཀྱི་མ་ཁས་པ་ཕལ་ཆེ་བས་ནི་གཞུང་སྒྲུ་རི་བཞིན་དུ་ཞལ་བཞེས་མཛད་དོ། །
 དེ་ལྟར་སོ་སོའི་བཞིན་པ་ལའང་ཡོད་པ་ཞེས་པ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་ཚུད་པར་བཤད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤེལ་ལྟར་ཡང་བཟོན་ཚུལ་ཙམ་ལ་མི་རུང་བ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་འགྲུར་ཉེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲིམ་བཅང་ཡོད་པ་ཞེས་པ་དངོས་
 པོ་དང་མེད་པ་ཞེས་པ་དངོས་མེད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བཞིན་བསྒྲུན་བཅོས་མཛད་པོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བརྟུར་ལ་ཕྱོགས་འདིར་བུམ་པ་ཡོད་མེད་ཅེས་པ་ལའང་དངོས་པོ་སྟགས་ཀྱི་རུང་པར་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་རང་མཚན་

བྱུང་པ་དང་དབང་ལྷན་གྱིས་བྱུང་པ་ལོགས་པ་ཅན་པའི་བྱུང་པར་སྐྱར་དགོས་པ་དང་། སྐྱར་རུང་མ་དམིགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་སྐྱར་རུང་པ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་
 བྱེད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པ་ལ་ཟེར་རམ་སྐྱམ་རུ་དོགས་པར་བྱེད་པས། དེ་འདྲའི་ཆོག་གི་ལ་འཐས་ལ་ཞེན་ན་ཆོག་གཅིག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་ཐམས་ཅད་ཆོད་པའི་སྐྱ་བ་ཞིག་ནམ་ཡང་མི་རྟེན་དེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྟགས་སུ་བྱས་ན་
 ཡང་དངོས་མེད་ལ་ཡང་དངོས་པོ་ཞེས་པའི་མེད་འདྲུག་པའི་སྐྱ་བས་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་ཀུན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་དང་། ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཀུན་མཁྱེན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་ལོགས་པའི་སྐྱ་བས་སུ་དངོས་པོའི་སྐྱ་དེས་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་
 ཆོས་ཀུན་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་ཏུ་པར་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྟེན་དོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད། །གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་རུ་བསྒྲགས། །
 ཞེས་པ་ལ་ལོགས་པ་འདི་འདྲའི་འདྲུག་པ་མཐོང་དག་ཆོག་གཞན་དང་གཞན་རུ་བསྐྱར་མི་རྣམས་ཤིང་བསྐྱར་གྱང་མི་དགོས་ལ། བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་དོན་དེ་སྐྱར་བཟུང་བ་དེ་བཞིན་རུ་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྐྱར་ བྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་སྟོས་
 པར། ཆོག་གང་སྐྱ་པོས་དེ་སྐྱ་བྱར། རྗོད་བྱེད་ཉིད་རུ་དེས་བྱེད་པ། །དེ་དེ་བཞིན་རུ་རྗོད་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་འང་འདིར་མ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་དོན་གྱི་སྟོང་ན་འགལ་བ་མེད་པར་ཆོད་ཆོག་བརྗོད་ཚུལ་ཅམ་ལ་ག་

༡༡། བཅད་ཆད་ཆད་དུ་ཚུངས་པ་ནི། བྱིས་པའི་ཤག་བཀྱེ་བ་དང་འདྲ་བས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གིན་ཏུ་གྱུ་ལ་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་རྟག་པར་བཞག་པ་ནི་བྱུང་པའི་སྤྱི་ཡོད་པར་སྒྲོ་བ་རྟགས་པ་ལ་སྟགས་
པ་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་བསྐྱད་ནས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཅུ་མ་དུ་མ་བཟུང་བར་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་དབྱུད་ནས་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ནན་གྱིས་བསྐྱབ་ན་སྤྱི་བཀའ་པ་རི་སྟེང་པའི་དོན་སྟོང་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་སྟོགས་འཛིན་པ་དཔལ་སྟགས་
འབྱིན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་བུ་མ་པ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པའི་སྟེང་གི་སྟོག་པ་དང་བདེན་མེད་སྟགས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་ན་མེད། གསུམ་པའི་དུས་ན་མེད་ལ། རང་དུས་ན་ཡོད་ཀྱང་དེ་འདྲ་ནི་རེས་འགའ་པའི་རྟག་
པའི་ཞེས་འདོད་ན་ཡང་། དེ་འདྲའི་སྐར་མེད་སྤྱིས་མེད་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཡུན་དུ་ཡོད་པ་དེ་མི་རྟག་པར་མ་གྱུར་ན། རང་མཚན་གྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡང་དེ་ཡི་རྒྱལ་ལས་སྟག་པར་མི་རྟག་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་
འདྲ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་སྐར་མེད་གསར་དུ་ཡོད་ཀྱང་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལན་ཆད་དུ་མི་སྟོང་ཀྱང་འགག་པ་མིན་ན་ནི། ཅིག་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགྱུར་བས་ན། ལྟགས་པར་དབྱུད་
ན་སྟོག་ལྟན་མེད་པར་དེའི་སྟོག་པའང་བཞག་མི་གེས་པས་དེའི་རང་དུས་ལས་སྤྱི་ཕྱིར་བཞག་མི་གེས་ཀྱང་དེ་མི་རྟག་པར་མི་འགྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྟོག་ལྟན་དེ་གཞན་ལས་ལྟག་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སྟོག་པ་ཞེས་བ་སྐྱད་དུ་སྒྲོ་

བཏགས་པའི་རྒྱུ་པར་ཟད་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་པ་རང་གི་ཆ་ནས་དབྱུད་ན་དགག་བྱ་གཞན་དེ་ལ་མེད་པའི་ཆ་ཙམ་ལས་དེ་སྟེ་བ་སོགས་ཆོས་གཞན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་མི་རྟག་པར་བཞག་ཀྱི་འོ་འོ་གང་ཡང་མེད་པ་ལ་གནད་
 མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ལ་རྟག་པར་བཞག་ཀྱི་འོ་འོ་ཡང་མེད་དེ། ལྷོ་ལྷོ་པ་འོ་འོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །གནས་དང་མི་གནས་རྟག་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་ལ་མེད་ཀྱང་འགག་ཀྱི་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟག་
 པའི་ཐ་སྟོང་གང་གསུམ་ན་ཅི་འགལ་སྟུང་ན། སྟེ་ཀྱི་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་མི་རྟག་རྟེན་མ་བཏགས་ན་ལེགས་ཀྱི་འགག་ཀྱི་མེད་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་དེའི་འོ་འོ་རྟག་པར་རྟེན་ན། དོན་ལ་མེད་ཀྱང་སྟོང་ཅིག་ཙམ་དུ་རྟག་འོར་སྟངས་ཀྱི་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྟོང་གང་གསུམ་ཀྱང་མི་འགལ་པར་འགྱུར་རོ། །རྟག་འོར་སྟངས་པ་རྟེན་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་སྟུང་ན། རྟག་པར་ཡང་རྟེན་བཏགས་པར་ཟད་དོ། །དེས་ན་ཡོད་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་གསུངས་པ་ལ་དོན་
 གྱི་འགལ་བ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཡང་བྱ་གཉིས་སུ་སྟངས་པ་ཡོད་ཀྱི་བྱ་གཉིས་ཀྱིས་པ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་བྱ་གཉིས་སུ་སྟངས་པ་དེ་བྱ་པ་མ་དམིགས་པའི་སྟེ་ཕྱིར་མེད་ཀྱང་དེས་བྱ་བ་གཉིས་པ་ནི་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་
 མི་འགྱུར་ཏེ། མེད་པ་གསལ་སྟངས་ཙམ་ཡིན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་པ་མེད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཔོན་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་ལྷོ་ལྷོ་པ་འོ་འོ་རྟག་པའི་གེས་འོར་ཆོག་གི་གན་གྱིས་གཉིས་སུ་སྟངས་པར་ཟད་ཀྱི་དོན་གྱི་སྟེང་ན་ཐ་དད་པ་

༡༡། །རྟག་པའི་རྩལ་ཅན་དུ་ཡང་མེད་དོ། །འོ་ན་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་གྱང་ཟླ་གཉིས་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་གྱང་དོན་གྱི་སྤྱིང་ན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཟླ་གཉིས་བཞིན་དུ་མེད་གྱང་། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཡོངས་གཙོ་དུ་གྲུབ་པའི་སྤྱུགས་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱང་བ་གྲུབ་པ་ན་མུན་པ་མེད་གྱང་། སྤྱང་བའི་སྤྱིང་ན་སྤྱང་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་མུན་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་གཞན་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མུན་པ་མེད་ཅེས་པ་དང་སྤྱང་བ་ཡོད་ཅེས་པ་དོན་དུ་འགལ་བ་མེད་ལ་གཅིག་ཡོད་པ་ན་དེའི་སྤྱུགས་ལ་གཅིག་མི་འགྲུབ་མི་ཤིང་པ་བཞིན་ནོ། །ད་ནི་གཉིས་པ་ཡོད་པ་བཀོད་གྱང་མི་རྟག་སྤྱིང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་འགོ་རྩལ་ཞི་ལྟོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྤྱི། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ན། ཆོས་ཅན་སྤྱི་དྲེ་ཡི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་ཞེས་གསུང་བ་མེད་དེ། རྟགས་ནི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་མི་ལྟན་རྣམ་གཙོ་དུ་སྤྱིང་གི་གཞན་ལྟན་རྣམ་གཙོ་དུ་བྱེད་པ་མིན་པས་ན། དེ་ལྟར་སྤྱི་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་བཀོད་མི་དགོས་པར། གཏན་ཆེགས་ཡོད་པ་ལམ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཅུ་མ་ནི་སྤྱིང་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ན། དངོས་པོ་ལམ་ཡོད་པ་དེ་ཅུ་ཁྱད་བྱེད་དུ་གྱུར་པས་ན་བསྤྱིང་བྱེད་མི་རྟག་པ་ཡི་རྩལ་སྤྱི་འགོ་བ་ལ་ཉམས་པ་མེད་དེ་ཁྱད་པ་འགྲུབ་རྩལ་སོ། །གསུམ་པ་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་བསྤྱིང་བྱུར་འདོད་པ་དང་ཡོད་པ་རྟགས་སྤྱི་བཀོད་པ་མི་མཆུངས་པའི་རྩལ་ནི། གཙོ་བོ་ཡོད་པར་རྟགས་གང་གིས་གྱང་།

བཟུང་མི་རུས་ཏེ། གཙོ་བོའི་རོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་དངོས་པོའི་ཚོས་སུ་གཏོགས་པ་ནི་བཀོད་ཀྱང་དེ་ལ་གྲུབ་པ་མེད་དེ་མོ་གཤམ་གྱི་ཁུ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དོན་བྱེད་རུས་པའམ་དཀར་པོ་ཡིན་པ་སོགས་བཀོད་པ་བཞིན་
 རོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཡི་ཚེ་ལ་བརྟེན་པ་གཤམ་བྱ་སོགས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་དང་། ལུས་ཅན་མིན་པ་སོགས་དགག་པའི་སྒྲུས་བརྟན་པའི་རྟགས་ནི་བཀོད་ཀྱང་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་འདུག་པས་དེ་སྒྲུབ་པ་འབྲུལ་
 པ་ཅན་མ་དེས་པར་འགྱུར་ལ། མེད་པའི་ཚོས་དོན་བྱེད་རུས་སྟོང་སོགས་བཀོད་པ་ནི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་འགལ་བའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་གཤམ་བྱར་སྤིང་ཚད་གྱི་རྟགས་ཅི་བཀོད་ཀྱང་རྟགས་སྟུར་སྟུར་
 གསུམ་ལས་འདའ་བ་མི་སྤིང་པས་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་དེ་རྟགས་གང་གིས་ནི་སྟུར་བཟུང་བྱུར་འགྱུར་ཏེ་འགྲུབ་མི་རུས་སོ། །བཞི་པ་ཡོད་པ་བཀོད་པ་འདི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཚུལ་དཔེར་བརྗོད་བཅས་བརྟན་པ་ལ། དངོས་དང་
 རྟགས་དེ་དེས་བཞིན་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བྱས་ན་འད་གོང་དུ་ཡོད་པ་ལ་བརྗོད་པའི་སྟོན་དེ་མི་མཚུངས་སམ་ཞེན་མི་མཚུངས་ཏེ། འདི་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྟུར་ན། གཤམ་འདོད་ཚོས་
 ཅན་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་པ་སྟེ་རྟགས་ཡོད་པའམ་བྱས་པ་ནི་གོ་བྱེད་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་སྟོང་ན་རྟགས་དེ་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་དེས་པ་ཡི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་མི་རྟག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོས་ཀྱང་དེས་པ་ན་གོ་བྱེད་ཡིན་

ནམ་ཞིག་ཐོ་བ་སོགས་དང་ཕྱད་པའི་ཆེ་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འཇིག་ཀྱི་ལ་མི་ལྟོས་པར་བསྐྱབ་པ་ནི། ལུམ་པ་རང་ཉིད་སྤྱིད་སྤྱིད་ཀྱི་ཀྱུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་ཀྱི་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ལུམ་པའི་འཇིག་པ་ན་དངོས་པོ་
 དེ་ལྷུང་ཙམ་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་རྗེས་སུ་འབྱེལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་མའི་ཆ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་འཇིག་པ་ཀྱི་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་མི་འཇིག་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དེས་པར་
 འགྱུར་བ་ནི་མེད་པའམ་འགྱུར་པའི་དེས་པ་མེད་པར་མཐོང་སྟེ། དེས་འགའ་མི་འགྱུར་བར་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པའང་ཤིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མི་ཤིད་དེ་དེ་ལ་འཇིག་ཀྱི་མང་པོ་ཡོད་པས་ནམ་ཞིག་ན་དེ་དང་མི་འབྱུང་པ་མི་ཤིད་
 ཏོ་ཞེ་ན་ཡང་། མི་ཕྱད་པའང་ཤིད་དེ་ཕྱད་པའི་དེས་པ་སྐྱབ་མི་རྣམས་པས་ན་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་འཇིག་པ་དེ་མི་ཤིད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་འཇིག་ཀྱི་ཡོད་ཙམ་ན་ཕྱད་པའི་དེས་པ་མེད་དེ་ཡོད་ན་ལུམ་པ་ལྷུང་ཙམ་ནས་ཞིག་
 པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འཇིག་ཀྱི་ཡོད་བཞིན་བསྐྱལ་བ་ཙམ་དུ་གནས་པའང་ཡོད་པས་ན་དེ་བཞིན་ཕྱིས་ཀྱང་མི་ཕྱད་པ་ཤིད་པ་ལ་དེ་མི་ཤིད་པར་གང་གིས་འགྱུར། དེས་ན་ཐོ་བ་སོགས་འཇིག་ཀྱི་ཡིན་དུ་རྒྱུག་ཀྱང་རྒྱུར་རུང་བ་
 ཙམ་གྱིས་དེ་ལ་འབྲས་སུ་གནས་པའི་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐོ་བ་ཡིན་ན་ལུམ་པ་གཅོག་དེས་པའི་བྱུང་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཇིག་པ་ཀྱི་གཞན་དང་ལྟན་པར་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པའི་ཀྱི་ནི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་

༣༣། །ཐམས་ཅད་དག་འཛིན་པ་སྐྱབ་པ་ལ་འབྱུང་པ་ཉིད་ཏུ་བཤུད་པ་ཡིན་ཏེ་སའོན་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱབ་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལུས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་འཛིན་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་རུ་འདོད་པ་ཐོ་བས་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་དེ་འཛིན་པ་དེ་རྣམས་པ་རྩལ་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་ན་ཡང་། འཛིན་པ་འདྲི་ནི་དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཆུང་གི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་གི་སྐྱུ་སྒྲིལ་ནི་ཞིག་
པ་རྣམས་བྱེད་པ་ཡང་བཀག་པ་སྟེ་དངོས་པོ་དེ་འཛིན་པ་རྣམས་བྱེད་པར་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ནི་དངོས་པོ་ཤུག་བཞིན་ཏུ་འཛིན་པར་མ་མཐོང་བས་མེད་པ་དེ་རྣམས་ན་འགག་པར་ཤེས་ནས་ལུས་པ་མེད་པར་ཐོ་བས་བྱས་སོ་སྐྱུ་རུ་
སེམས་པ་ཡིན་ལ། མེད་པ་རྣམས་བསྟེད་ན་དེ་ཆོས་གཞན་གྱིས་འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་དེ་ཕྱིར་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མེད་པ་ནི་ངོ་བོ་མེད་པས་ན་ནམ་ཡང་རྣམས་བྱ་མི་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྣུང་བ་དེ་ཆོན་
འཛིན་པར་ཤེས་ཀྱི་དེའི་སྟོན་ཏུ་དེས་མི་རྣམས་ཏེ་སྣུང་རྟག་དངོས་སུ་སྟོང་ཡང་རྟག་ཏུ་མ་ངེས་པ་ཕྱིས་རྟག་ལྟར་བ་དེ་འགྱུར་བ་མཐོང་ཆོད་གཤོད་རྟག་ཏུ་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཐོ་བས་ལུས་པ་འཛིན་པར་མངོན་སུམ་མ་མཐོང་ངམ་ཞེ་
ན། དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ཐོ་བས་འཛིན་ཀྱང་མི་རྣམས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ཐོ་བས་བཤིགས་པས་མ་མཐོང་བར་བཞིན་ནོ། །རང་གི་ངོ་བོ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ན་ནི་འཛིན་ཀྱང་གཞན་མི་དགོས་ལ། དེ་ཡང་

སྒྲུང་ཅིག་འདས་པ་ནི་བསྟེན་ཏུ་མེད་ལ་ད་ལྟ་པ་ནི་ལྷན་ཟེན་ཞིང་དེའི་སྒྲུང་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོན་ལ། མ་འོངས་པ་མ་སྟེན་པས་འཛིག་པར་བྱར་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཞིན་པ་ནི་འཛིག་མི་རུས་ལ་དངོས་མེད་འཛིག་པར་བྱར་མེད་དོ། །དེ་དག་འདི་སྒྲུལ་དུ་སྒྲུང་ཅིག་མར་མི་འདོད་པས་ན་སྒྲུལ་པ་འདས་པར་མི་འདོད་དེ་སྟོན་གྱི་སྒྲུལ་པ་དེ་ཉིད་ད་ལྟའི་བར་དུ་གནས་པ་དེ་ཐོ་བས་འཛིག་གོ་སྒྲུལ་ན། སྟོན་སྟེན་མ་ཐག་པའི་སྒྲུལ་པ་དང་། ད་ལྟ་འགག་པ་མའི་སྒྲུལ་པ་གཅིག་ཡིན་ན་སྟེན་མ་ཐག་དུ་ཐོ་བ་དང་ལྷན་དམ་མ་ལྷན། ལྷན་ན་སྟེན་མ་ཐག་དུ་ཞིག་པར་ཐལ་ལ། མ་ལྷན་ན་ད་ལྟ་ཡང་ཇི་ལྟར་ལྷན། ལྷན་མ་ལྷན་གྱི་ལྷན་ཙམ་ཡོད་དོ་སྒྲུལ་ན། འཛིག་རྒྱ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲུལ་པ་དང་མ་ལྷན་པའི་སྒྲུལ་པ་སོ་སོར་མེད་ན་འཛིག་རྒྱ་དང་ལྷན་ན་ཡང་མ་ལྷན་པའི་སྒྲུལ་པ་ཞིན་འཛིག་མི་འཛིག་གི་ལྷན་པར་སོ་སོར་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་འཛིག་བཞིན་པ་དང་གནས་བཞིན་པའི་སྒྲུལ་པ་གཞན་ཡང་ལྷན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྒྲུལ་པའི་རྒྱ་ལ་རྒྱས་རྒྱུ་མ་གྱིས་ཉེར་ཡིན་གྱི་རྒྱ་བྱས་ཐོ་བས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ནས་གྱོ་མོའི་རྒྱམ་པར་སོང་བ་ན་སྒྲུལ་པའི་རྒྱམ་པར་མི་སྒྲུང་པའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་པ་བསྟེན་གོ་ཞེས་ཐ་སྒྲུང་བཟོད་པ་སྟེ་རིགས་འདུ་ཕྱི་མ་མ་སྟེན་པ་ཙམ་ལ་དེ་ལྟར་བཟོད་པར་ཐད་དོ། །སྒྲུལ་པའི་རྒྱུ་གྱི་སྒྲུང་ཅིག་རྒྱུ་མ་མ་གྱི་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དེས་མ་བསྟེན་ས་ལ། མ་འོངས་པ་བསྟེན་མི་རུས་ཀྱང་རིགས་འདུ་བར་མ་ཆད་དུ་སྟེ་པའི་

༡། །གོགས་ལུས་པ་ཅམ་ལ་དེ་ཡན་ཆད་དུ་ལུས་པ་གནས་སོ་ཞེས་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་གྲུབ་ཅམ་ནས་འཇིག་པར་གྱུར་པས་ན། །འདི་ལྟར་མཐོང་བའི་གྲོག་དང་མར་མེ་ལུས་པ་
 སོགས་དངོས་པོ་གང་ལ་དེ་ཞེག་པར་མངོན་ལུས་མཐོང་བའི་ཆོ་དེ་འདི་ལྟར་ཞེག་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་ན་དེའི་འཇིག་པ་ལྷན་བྱེད་མི་གེས་པར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ན་འཇིག་པ་ནི་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 ལུ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལས་གཞན་དངོས་སུ་འཇིག་པར་མ་མཐོང་བ་རི་དང་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འད་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ན་ཆད་འཇིག་པ་དེ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གེས་པར་བྱ་སྟེ་དངོས་པོ་
 རྒྱལ་སྤྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། གོང་དུ་རི་རྒྱུད་བཤད་པ་དེ་ས་ན་རྒྱུ་བ་པའམ་དངོས་པོའི་ལུ་ལ་ཅན་གྱི་རྒྱེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་པ་གཉིས་དེ། གང་ཞེན་
 འབྲས་ལུ་དང་ལུ་བྱེད་པོ་རྟགས་སུ་བཤོད་པ་དེ་དག་ལས་བསྟུ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ལ་མི་བསྟུ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་རྟགས་དེ་དག་རང་རང་གི་བསྟུ་བ་ལྟ་བུ་དང་ལུ་བྱེད་ཅིག་གོས་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་མེད་ན་མི་
 འབྲུང་གི་འབྱེད་པ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དགག་རྟགས་ལ། མ་དམགས་གཉིས་བཤད་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་། །དང་པོ་ལ། ཡོད་ངེས་འཇུག་འགོག་མི་སྤང་མ་དམིགས་དང་། །མེད་ངེས་འགྲུབ་པ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་

གཉིས། །དང་པོ། ཚེས་དེ་ཡོད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་འཇུག་པ་ནི་ཚེས་དེ་དམིགས་པ་འི་སྒོ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། བསྐྱེད་དོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡི་དོ་བོ་ལ་བསྐྱེད་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་མཛོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་
མས་གང་དུ་མི་དམིགས་ན་ཚེས་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་འི་ཤེས་བརྗོད་འཇུག་གསུམ་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་འཇུག་པ་ར་མི་བྱེད་པ་སྟེ་རང་དོར་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་པ་ན་མདུན་འདིར་མེད་དེས་ཀྱི་ཐུམ་པ་དང་ཡོད་དེས་མེད་དེས་སུ་མ་གྱུ་བ་
ཀྱང་མ་དམིགས་པ་འི་ག་ཟ་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྐྱད་མི་འཇུག་པར་མགོ་མཉམ་པར་གྱུར་པས་དེ་གཉིས་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་པ་ཅེས་བྱ་བ་དེ་བས་ན་མི་སྐྱད་པ་མི་དམིགས་པ་ནི་དགག་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཚད་
མར་བགངས་ཏེ་རྒྱུ་གངས་ཅམ་དུ་བབྱད་པ་ཡིན་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཡོད་མེད་དུ་དེས་པར་སྐྱབ་པ་འི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་དུ་སོང་བའི་ཚད་མ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་དགག་པ་འི་ཚད་མ་མིན་ཀྱང་ཚད་མར་ཅེས་བབྱད་སྐམ་ན་འདི་མ་
བབྱད་ན་མི་དམིགས་པ་ཅམ་ཀྱིས་དགག་རྟགས་མི་རྟགས་ཀྱི་ཐུད་པར་མི་འབྱེད་པ་འི་ཕྱིར་དགག་རྟགས་ཀྱི་རྒྱུ་གངས་ཅམ་ཀྱི་ཚད་མར་བབྱད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་རྟགས་ལྟར་སྐྱད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ་མདུན་ཀྱི་གཞི་
འདིར་ག་ཟ་ལྟ་བུ་ཡོད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་མི་འཇུག་པ་ཅམ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡོད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་འཇུག་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སུ་ལ་ཤེས་པ་ན་བསྐྱེད་

༡༡། འོན་དུ་སོང་བ་དེའི་རྒྱུ་ལོ། འོན་མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའང་མི་འགོག་གམ་ཞེ་ན། མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའང་མེད་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་མ་དམིགས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པས་སྒྲོས་དོན་མེད་
 དོ། འོན་ལ་འདི་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པས་འབྲས་བུ་མེགས་པར་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། འདིས་ཡུལ་དེ་མ་དམིགས་ཀྱང་མི་མེགས་པ་ཅི་ཡིན་སྟུང་ན། འདི་ལྟར་གཞལ་བུ་གིན་དུ་ལྟོག་གྱུར་དང་མངོན་སུམ་
 དང་ལྟོག་དུ་གྱུར་པ་རྒྱུ་ས་འཇུག་ལྟེན་ལུང་དང་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་རྒྱུ་ས་ཡིན་པ་ལ་དེ་ག་སུམ་གང་གིས་ཀྱང་ཡོད་མེད་དུ་གཞལ་མ་རྒྱས་ན་རེ་ཞིག་གཞལ་མ་རྒྱས་པའང་དེས་གཞལ་བུར་མ་གྱུར་བ་དེ་ནི་ཡོད་མེད་གང་
 རུང་དུ་མཐའ་གཅིག་དུ་སྒྱུ་བ་རྒྱས་པ་མིན་ནོ། འདིས་ན་མ་རུན་འདིར་ག་ཟ་མེད་ངེས་སུ་སྒྱུ་བ་པ་ལ་འཇུག་ལྟེན་ཀྱི་ལུང་དཔྱད་ག་སུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒྲ་བས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ནས་ལུང་གིས་སྒྱུ་བ་མི་རྒྱས་པ་དང་
 བསྒྲལ་པའི་དོན་དེ་རྒྱུ་ས་བསྒྲལ་དོན་དུ་སོང་བ་དེའི་དབང་པོ་ཡི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་མི་རྒྱས་ལ། བསྒྲལ་དོན་དེ་མེད་པའི་རྒྱལ་ས་ཡང་དག་དུ་གྱུར་པའང་གང་ཟག་དེའི་དོར་གནས་སྒྲ་བས་དེར་
 མེད་པ་ཅུན་དུ་གྱུར་པ་ག་ཟ་ལ་མེགས་པ་དེ་རྒྱུ་ས་ནི། བསྒྲལ་དོན་དུ་སོང་བ་ཅན་དེས་ཡོད་པར་མ་དམིགས་ཀྱང་དེས་མི་དམིགས་པ་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་ན་རྗེ་ལྟར་མེད་ངེས་སུ་སྒྱུ་བ་རྒྱས་ཏེ་མི་རྒྱས་ནོ། འདི་བཞིན་དུ་ཡོད་སྒྱུ་བ་ལའང་

500

ལུང་དང་མངོན་སུམ་དང་འབྲས་རྟགས་མེད་རྒྱལ་སྤྱར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་དེ་ཡུལ་དེ་ཡོད་དེས་དང་མེད་དེས་པའི་འབྲས་ལུ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་ན། བསྐྱལ་དོན་དེ་ཡོད་དེས་དང་མེད་དེས་སུ་རྟགས་པའི་
ཆེད་མ་ཉིད་རུ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་ལུང་དང་གསུམ་ལོག་པ་དེ་ལ་བསྐྱལ་དོན་ཞེས་བྱའི། གལ་ཏེ་ཡོད་མེད་རུ་སྒྲུབ་པའི་ལུང་ཡང་དག་དང་རྟགས་ཡོད་ན་རྒྱུ་པ་ཀུན་རུ་བསྐྱལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་
དེས་ན་འདིར་དེ་གསུམ་མེད་པའི་དབང་རུ་བྱས་པའོ། །དེ་ཡང་མ་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་མེད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲོར་བ་པོ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་རོ་ལ་དང་སྒྲིན་པའི་འབྲས་ལུ་མ་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་བྱུང་འཕེན་པ་ལ་
སྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། མ་དམིགས་པ་དང་འགལ་བྱེད་མིགས་པ་གཉིས། །དང་པོ། མ་དམིགས་པ་ལ་ཡུལ་དེ་དགག་རུས་པའི་ཆེད་མར་འགོ་བ་ཡོད་དམ་ཞེན་ཡོད་དེ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དེ་ལ་ཡུལ་དེ་ཐེགས་
རུས་ཀྱི་བྱུང་བར་རམ་ལུལ་རུ་བྱུང་བ་ཡོད་པ་ཅན་ལ་ལ་ནི་ཡུལ་དེ་དགག་པའི་ཆེད་མ་དག་རུ་འགྱུར་ཏེ། མ་དམིགས་པར་འདྲ་ཡང་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པས་ནི་ཐེགས་ལ་དེ་བཞིན་རུ་འགལ་བྱེད་མིགས་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་ཐེགས་
སོ། །འོན་ཀྱང་རུ་མ་དམིགས་ཀྱང་མེད་པར་ཐེགས་རུས་ཀྱི་ཆེད་མ་མིན་པར་མ་བཤད་དམ་ཞེན། རུང་བཞིན་ཏེ་དོ་པོ་དང་དེའི་གྲེས་ཕྱིན་དེ་རྟགས་སྒྲུང་རུང་མིན་པས་མི་གྲེས་པའམ་མི་སྒྲུང་བ་ལ། དེ་མ་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་

༡༩། མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་རིགས་པ་འདི་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པས་དེ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པ་མིན་ལོ་ཞེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གན་འབྱེད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤང་རུང་གི་རྒྱ་ཚད་
མས་མི་དམིགས་པའམ་མི་གེས་ན་དེའི་འབྲས་ལུ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟགས་དེས་སྤྱུབ་པར་བྱེད་རྒྱས་ཏེ། རྒྱ་མེད་པའི་འབྲས་ལུ་མི་སྤྱིད་པའི་རིགས་པས་སོ། །ཁྱུ་པར་བྱེད་པ་གིར་ལྟ་བུའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱོད་བྱ་
བྱུག་པ་ལྟ་བུ་རྟགས་ཅན་ལ། ཁྱུ་པེད་དེའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ཡང་དགག་རྟགས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱུ་པེད་ལེག་པས་ཁྱུ་བྱ་གནས་པ་མི་སྤྱིད་པས་སོ། །གྲུ་ལ་ཏེ་དེ་ལྟར་འབྱེད་ཟུ་མ་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་
གྱི་ག་ཏུ་ཚེགས་འགའ་ཞིག་གིས་འབྱེད་ལུ་ལ་དེ་དག་མེད་པར་མི་རྟགས་པར་འགྱུར་རོ། །བསྐལ་བ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་སྤང་རུང་གི་ལུ་པ་པོ་གསུམ་མཐོང་བ་མེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྤྱེ་མཐོང་བའི་གོགས་མི་སྤང་བའི་རྟགས་ལ་
སྟགས་པ་མི་སྤྱིད་པར་ནི་གྱུར་པ་ན་སྤང་རུང་གི་དངོས་པོ་ལུ་སྟགས་དེ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་གཞི་དེར་མེད་པ་ཉིད་དུ་དེས་པར་རྟགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ལུ་པ་པོ་མ་དམིགས་པ་མཛོན་ལུ་མ་ཡིན་ལ་དེ་
རྟགས་ཀྱིས་བསྐལ་དགོས་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་སྤྱུ་མ་ན། མ་དམིགས་པའི་དོན་བསྐལ་པ་མིན་ཏེ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་ན་མེད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྤང་དུ་བྱའོ་ཞེས་གེས་པའི་ཆེད་དུ་ཐ་སྤང་སྤྱུབ་པ་ལ་རྗེས་དཔག་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ་འོག་དུ་ཡང་།

2000

འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་ཀྱང་མེད་པའི་ཐ་སྒྲུང་མི་བྱེད་པ་ཡོད་དམ་ཞེན་ཡོད་དེ་སེར་སྒྲུ་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་སྒྲུང་རུང་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་ལ་འབྲས་ལུ་མ་དམིགས་ཀྱང་མེད་པའི་ཐ་སྒྲུང་དུ་མི་བྱ་བར་
 ཡོད་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འདི་ནི་མེད་པ་དེ་མེད་པའི་ཐ་སྒྲུང་གི་འབྲས་ལུ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་སྟོན་པས་ན་དོན་ལ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་ཡང་འདུར་རུང་ངོ། །གཉིས་པ།
 གཞན་ཡང་ཆོས་གང་དང་འགལ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཡང་འགལ་བྱ་དེ་ཡོད་པ་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པས་ལྟན་ཅིག་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པ་ཡི་རྟགས་ནི་འགལ་བྱ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
 དེས་པར་འགྱུར་བའི་དགག་རྟགས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚུངས་ལ། སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་སྐབས་ལ་ཚུངས་པ་དང་། །མི་སྒྲུང་མ་དམིགས་སྐབས་ལ་ཚུངས་པ་འོ། །དང་པོ། གཙོ་སྐབས་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དོན་ཅམ་དུ་བསྟན། །དེ་ལས་
 གཞན་དུ་རང་མཚན་ཡོད་མི་འབྱེད། །དེ་ལ་ལུང་འགལ་སྒྲུམ་པའི་དོགས་པ་སྒྲུང་། །དང་པོ། སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པ་འདིས་གཙོ་བོ་མེད་པའི་དོན་དང་ཐ་སྒྲུང་གང་ཡང་སྒྲུབ་མི་རུས་ཏེ་འདི་ལྟར་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོགས་གྱི་གྲང་པོས་
 གཙོ་བོ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤོད་པ་དེ་ལ། སྒྲ་དོན་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་གཙོ་བོ་མེད་ན་དེའི་སྒྲ་སྒྲོར་བའང་མི་འབྱེད་ལ། སྒྲ་མ་སྒྲུར་ན་ཆོས་ཅན་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་དགག་པ་

ལྷ། །ཡན་གར་བ་བཟོད་དགོས་ན་འད་དེ་ནི་མི་རུང་སྟེ་དགག་བྱའི་དོན་མ་བསྟན་པར་དགག་པའི་ཐ་སྟངས་མི་རུང་ལ། ཆོས་ཅན་མེད་པས་དྲགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱུག་པ་འདར་མི་ཤིང་དོ། །གལ་ནེ་སྒྲུབ་ན་ཆོས་ཅན་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་མེད་པར་སྒྱུབ་པ་འགལ་ཁིང་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཀྱང་ཕྱོག་པས་ན་དྲགས་དེས་དེ་ལྟར་ཤེགས་པ་མི་འབྱུང་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྒྲུབ་བདུག་མ་བྱེད་པའི་ཅོད་པ་སྟེ། སྒྲོད་ན་ཡོད་པས་ཆོས་ཅན་མེད་པ་སྟགས་སྟོན་གསུམ་མེད་ཅིང་། རང་མཚན་མེད་པས་དམ་བཅའ་འགལ་བ་སྟགས་གཉིས་སེལ་བ་ཡིན་དེ་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་སྒྲོད་ན་ཅམ་ལས་རང་མཚན་གང་ཡང་མེད་དེ། འདི་ལྟར་ལམོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་བག་ཆགས་ལས་སྤུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་བསྒྱུབས་གིང་སྒྲོ་བ་དྲགས་པ་བུམ་པ་དང་སྒྱེ་བ་དང་གཅིག་པུ་ལ་སྟགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཟོད་པའི་སྒྲོད་ན་དང་། བུམ་མེད་དང་རི་བོར་རྩ་མེད་དང་སྒྱེ་མེད་དང་གཅིག་མ་ཡིན་པ་སྟགས་མེད་པ་འཇལ་བའི་སྒྲོད་ན་དང་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་གིས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲོད་ན་གྱི་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་དེ་གསུམ་བཟོད་བྱར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་དེས་དེ་མིན་གཞན་བཅུད་ནས་སྒྲའི་དོན་ཅམ་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཕྲེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲོད་ན་ཅམ་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རང་མཚན་གྱི་གཙོ་བོའི་ཉིད་ལེན་ནམ་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོད་ན་རྒྱུད་པ་ཅམ་དུ་སྒྱུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་གཙོ་བོའི་རང་

2000

མཚན་དེ་མི་དམིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་ནམ་རྟག་སྒྲ་དེ་ཉིད་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་དེ་དེ་ལ་གཙོ་བོ་ཞེས་སྒྲ་སྒྲུབ་ཞིང་ཚེས་ཅན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་སྒྲ་དོན་གྱི་སྒྲ་དང་བ་དེ་ཉིད་རང་མཚན་མིན་ལ། དེ་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་བྱུང་པ་ཡང་མེད་དེ་རང་མཚན་མེད་ཀྱང་སྒྲ་རྟག་གིས་འཛིན་པ་ཅམ་སྤྱིད་པ་སྟེ་སྟེ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དོན་
དམ་རང་མཚན་ལ་གཅིག་དུ་འཇུག་པ་ཉིད་དེ་རང་མཚན་མེད་པར་སྒྲ་མི་འཇུག་ལ། སྒྲ་ཞུགས་ན་དེའི་བརྗོད་ཕྱིར་རང་མཚན་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཅན་དུ་འདོད་ན། ཞེ་འདོད་དང་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་སྟེས་མཐོང་བའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པའི་
དབང་གིས་དོན་སྒྲ་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་རྟག་མི་རྟག་ཡིན་པ་མིན་པ་སྟགས་མི་འདྲ་བར་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རྣམས་ནི་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་དེ། དཔེར་ན་གིང་གཅིག་ལ་འང་རང་གིས་མཐོང་བའི་བྱེ་
བྲག་ལས་ལ་ལས་གིང་རྟག་གོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་ལ་ལས་མི་རྟག་ཅེས་དང་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཡོད་མེད་སྟགས་བརྗོད་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་གིང་གི་རང་མཚན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་མ་ཡིན་དེ་རང་མཚན་ནི་གང་
ཡང་རུང་བ་ལས་གཉིས་ག་ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་པས་ན་དོན་མི་མཐུན་གྱི་བརྗོད་པ་དེ་དག་ལ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིན་དེ་དང་དེ་བཞིན་དུ་འདས་པ་དང་མ་སྒྲིས་པ་ཡི་དོན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡང་སྒྲ་

༡༩། །འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་ད་ལྟ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཆོག་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལས་འགའ་ཞིག་གྱང་བརྒྱན་པ་དེ་ཡི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་བཙོང་གྱང་བཙོང་བྱ་རང་མཚན་དེ་ལྟར་ཡོད་པས་ན་
 བཙོང་པ་བརྒྱན་པ་གཅིག་གྱང་མིད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ཆོག་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒོ་ཡི་དོན་དེ་ལྟར་བ་ཅུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་ཀྱི་རང་མཚན་གྱི་དངོས་ཡུལ་ཅན་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་སྒྲ་དོན་མེད་ཅེས་
 བརྒྱན་པར་བྱས་ན་བརྒྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྟོན་གཙོ་བོ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་དོན་ཅུམ་གྱི་ཆོས་ཅན་དེ་ཡང་ནི་སྤངས་པ་འཇུག་པས་པའི་ཕྱིར་། བརྒྱུ་བ་བྱ་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོག་སྤུང་པ་ནི་བརྒྱུ་བ་བྱུར་མི་འགྱུར་པ་ཆོས་ཅན་གང་
 གིས་བྱུང་པར་དུ་མི་བྱས་པའི་བརྒྱུ་བ་བྱ་ཡན་གྱར་པའི་ཆོས་མེད་པ་ཞེས་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ཅུམ་ཞིག་ནི་སྤུང་ནས་གྱུ་བ་པ་ཡིན་པས་དེ་ཅུམ་ལ་གཤམ་འདོད་མེད་དོ། །སྒྲ་དོན་ཅུམ་མེད་ཅེས་བརྒྱན་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྒྲ་དོན་
 ལྟར་དོན་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་སོ་སོར་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྱག་གིས། འཇུག་བྱའི་འབྲས་བྱ་དང་ལྟན་པ་དངོས་པོ་ཉིད་ནི་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། དངོས་པོའི་རང་མཚན་འདྲི་ལས་འབྲས་བྱ་འབྲུང་བ་རག་ལས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ་དགོས་པའི་འབྲས་བྱ་དེ་འདྲི་ལ་རག་ལས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་སྒྲ་དོན་ཅུམ་གྱིས་ནི་འབྲས་བྱ་དེ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ཅུམ་གྱོ་ཡུལ་དུ་གྱུ་བ་གྱང་དེས་གྱང་བ་སྒྲོག་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་

ཕྱིན་ཀྱིས་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲོ་དོན་ཅམ་ལ་འབྲས་སུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས་དེ་ཡི་ཚུལ་ནི་འདི་དང་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བརྟག་ཅིང་དབྱུང་ནས་དོན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ས་ཅི་ཞིག་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མ་མིང་ལ་འདི་གཟུགས་བཟང་མི་
 བཟང་ཞེས་འབྲིག་པ་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་གིང་དབྱུང་པ་ས་ཅི་ལྟ་སྟེ་དེས་དོན་དེ་གྲུབ་པར་མི་རྣམས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཙོ་བོ་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲོ་དོན་ཅམ་གྲུབ་ཀྱང་དེས་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་སྒྱེད་
 པའི་ཕྱ་བ་ནི་མི་ཕྱིད་ལ་ཕྱིད་པར་བརྟག་པའི་གཙོ་བོ་རང་མཚན་པ་ནི་མི་འགྲུབ་པོ། །གསུམ་པ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲང་པོས། བརྟག་པ་མ་དམིགས་པ་ནི་ཚེས་སྟེ་ཞེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྟགས་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱོགས་
 གིས་འདོད་ཀྱི་ཚེས་སུ་བཤད་ལ། འདིར་ནི་སྒྲུའི་དོན་དངོས་པོའི་ཉིར་ལེན་ཅན་དུ་མ་དམིགས་པ་ཚེས་སུ་བཤད་པས་དེ་གཉིས་མི་འགལ་ལམ་ཞེན། མི་འགལ་ཉི་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འི་ལྟར་ན་རྣམ་པར་
 རྟག་པའི་སྟེས་པའི་ལུལ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲོ་ཡི་དོན་ནི་སྟེས་ཀྱན་དུ་བརྟགས་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དངོས་པོའི་རྟེན་ནམ་ཉིར་ལེན་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པའམ་མ་དམིགས་པ་འདྲི་ནི་སྒྲོ་དོན་ཅམ་གྱི་ཚེས་
 ཅན་དེའི་ཚེས་སུ་རིགས་པ་སྒྲོ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲང་པོ་ཞེས་པའི་མཚན་མངའ་བས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་ན་གཙོ་བོའི་རང་མཚན་མ་དམིགས་པ་དེས་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་འདྲི་སྒྲོ་དོན་ཅམ་འབའ་ཞིག་དུ་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོའི་ཕྱ་

ཆ
ཆོད་མ་
གྲུ་བདེན་
རྒྱུ་འབྱེད་

༡༡། །ཅན་གྱི་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པ་རི་བོང་གི་རུ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་མགོ་མཆུངས་པར་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲ་དོན་རྒྱུ་མ་ས་ནི་སྒྲ་བརྟག་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་ལ་དེ་མེད་པར་དགག་པ་ན་
སྒྲ་དོན་ཅམ་འགོག་པ་མིན་ལ། དེས་བཟུང་བ་ལྟར་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་འགྲོ་བའི་གནད་འདིས་རྟགས་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་པའི་སྒྲོ་ནས་དོན་དེ་འགོག་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མི་སྒྲ་བ་མ་དམིགས་པའི་སྐབས་ལ་ཅུང་པ་
ལ། ཚད་མ་མེད་པའི་ལུང་ཅམ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན། །དེ་ལས་ལོན་པ་སྒྲུན་པའི་རྟགས་སུ་བསྒྲན། །དང་པོ་ལ། ལུང་ཅམ་ལོག་གུང་བསྒྲུལ་དོན་མི་ཤེགས་ཚུལ། །དེ་ལྟར་བསྒྲན་པའི་མཇུག་ནི་བསྒྲ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བྱེད་པ་ཡོད་
མེད་བརྟགས་ནས་དགག་པ་དང་། །ཤྱོགས་གཅིག་བདེན་པས་ཀུན་བདེན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲེས་བྱས་བྱས་པའི་ལུང་ལ་བརྟག་པ་དང་། །སྒྲེས་བྱས་མ་བྱས་ལུང་འདོད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲེས་བྱས་བྱས་ཅམ་
ལུང་དུ་མི་ངེས་ལ། །སྒྲེས་བྱ་བུད་འཕགས་གེས་པར་དགའ་བའི་ཚུལ། །དང་པོ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་ལུང་འགལ་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ། དེག་བྱེད་པ་སོགས་ན་རེ། མི་སྒྲ་བ་མ་དམིགས་པའི་སྐབས་སུ། བསྒྲན་བཅོས་དོན་
དང་འབྲེལ་མེད་དང་། ཞེས་པ་དེ་མི་འབྲད་དེ། མདོན་རྗེས་གྱི་ཚད་མ་ནི་ཉི་ཆེ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལོག་པས་ཡུལ་དེ་མེད་པར་མ་ངེས་གུང་། ལུང་ནི་དོན་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ལུང་ལོག་པ་འམ་ལུང་ལས་མ་

ཆོད་མ་
དེག་པའི་སྒྲ་
ཆོད་མ་

2017

བཤད་ན་མེད་པར་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། རིག་བྱེད་ལས་ནི་གང་མ་བཟུང་། །དེ་ནི་མེད་པར་གཤམ་བྱ་སྟེ། རིག་བྱེད་འདྲ་བའི་ཐོས་པ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་སྟེས་ལུང་ཉི་ཤེས་མཁོ་བར་མཁོ་བ་མཐའ་དག་བཟུང་བཅོས་ལས་མི་སྟོན་པ་མི་སྟོན་དེ་
རིག་བྱེད་ནི་གཤམ་བྱ་མཐའ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་འདི་དག་གི་ཞེ་འདོད་རིག་བྱེད་གྱི་ལུང་ནི་དོན་ལ་མི་བསྟུ་བའི་ཚད་མར་ཁས་སྒྲུབ་སྟེས་དེར་མ་བཤད་པ་སངས་རྒྱས་པ་དག་གི་འདོད་པ་རྒྱུ་མཁའི་མི་
ཤུལ་པོ་སྟུང་དུ་ཞེ་ལ་བཞག་ནས་སྟུ་བྱུང་ངམ་ལུང་གི་ཚད་མ་ཞེས་རང་རྒྱ་བར་འདོད་པའོ། །དེ་ཡང་སྟེས་ལུང་རྒྱུ་ལ་པར་རྟོག་པས་བརྟག་བྱ་མཐའ་དག་སྟོན་པའི་ལུང་མི་རྟོན་དེ། ལུང་རྒྱུ་མཁའི་རང་རང་གི་སྐབས་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཅམ་
སྟོན་གྱི་དེར་ཉི་ཤེས་མཁོ་བར་མཁོ་བ་མེད་པ་གཞན་དང་གཞན་སྟོན་པ་ནི་སྐབས་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ་ཐམས་ཅད་ལུང་གཅིག་གིས་བཟུང་བར་ཡང་མི་རུས་སོ། །ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ལྟ་བུས་མཐེན་དུ་ཟིན་གྱང་དེ་ལུང་དུ་བྱས་ནས་སུ་
ཞིག་གིས་བསྟུ་བར་རུས། དེས་ན་བཟུང་བཅོས་ནས་མ་བཤད་པ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱེལ་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུ་ལ་པར་མ་བརྟགས་པར་སྟོག་གྱུར་ལ་མི་བསྟུ་བའི་ལུང་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲུབ་དུ་མི་རུང་སྟེ། ལྷ་མཚན་
སྟུ་རྒྱུ་མཁའི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་དང་སྟོན་ཅིག་དུ་མེད་ན་མི་འཕྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཉིད་མེད་དེ་ལོག་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚིག་གྱང་སྟོན་པའི་བྱིར་ན། ལྷ་དེ་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་བརྗོད་པ་ལྟར་གྱུ་བའི་ངེས་པ་ཡོད་པ་མིན་པས་ན་

༡༩། །ལུང་དུ་འདོད་པའི་སྒྲ་དེ་དག་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་ལྟུང་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། སྒྲ་དེ་དག་ནི་སྒྲ་བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་ས་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་སུ་
གྱུར་པ་ཅམ་ཡིན་པ་དེས་ན་ལུང་བྱེད་པ་པོ་རང་གིས་ཇི་ལྟར་གཞལ་པའི་ལྟུང་བ་དང་མ་ལྟུང་པའི་དོན་དེ་ལྟར་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ཅམ་མཚོན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་ལྟར་ལུང་ཚད་མར་མི་འདོད་ན་སྟོབ་དཔོན་ཕྱགས་
ཕྱུང་པོས། ཡིད་ཆེས་ཆེ་ག་ནི་མི་བསྐྱུ་པའི། སྒྲི་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། ཅེས་ལུང་ཚད་མར་བཞེད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྒྲམ་ན། མི་འགལ་དེ་འདིར་ལུང་ཚད་མ་མེད་དོ་ཞེས་དགག་པ་མ་ཡིན་དེ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པའི་ལུང་
པར་མེད་ན་ལུང་གི་སྒྲ་ཅམ་གྱིས་དོན་མཉོར་བར་གཞལ་མི་རྣམས་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དཔུང་པས་དག་པར་མ་གྱུར་པའི་ལུང་ཅམ་ཚད་མར་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་ནི་སྒྲ་ཅམ་ཚད་མར་བཟུང་བ་ལས་རྒྱ་མཚན་གཞན་མི་རྟོག་པའི་
ལྟེར་རོ། །དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུང་དེའི་དོན། ཡིད་ཆེས་ཆེ་ག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མི་བསྐྱུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྒྲི་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རིམ་བཞིན་ཆེ་གས་བཅད་རེ་རེས་བཤད་པའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། དག་གང་ལ་
ལུང་དོར་བཅད་སྟོམས་སུ་བྱ་བའི་དོན་སྟོན་པ་ན་དག་དེ་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་ཅན་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ལ་ཕན་ཚུན་ཕན་པའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ནི་མེད་བཅུ་པའི་དག་ལྟ་བུ་སྟེ། མེད་བཅུ་དང་

ལུར་པ་རྒྱལ། །རི་རྒྱལ་པ་ལ་པ་རྒྱུ་ལོ་ཤོད་ལུ། །ཞེས་པ་ལ་ལོགས་པ་ལི་རག་དེ་ནི་པན་ཚུན་པན་པ་ལི་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ད་པེར་ན་ནད་ལ་པན་པ་ལི་སྒྲུན་གྱི་ཚུལ་འཆད་པ་ན་སྒྱུ་ལི་རྒྱུན་དང་རྒྱལ་ལ་ལོགས་པ་གཞན་པ་རྒྒྲོད་པ་
 པ་ཞིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་རག་ཡིན་པ་དང་ནི། ལྷོས་ལུས་སྒྲུབ་པར་རུས་པ་དང་རྗེས་ལུ་མ་ལུན་པ་ལི་ཐབས་གང་ཡིན་པ་སྟོན་པ་དང་། མཐོ་རིས་དང་བྱང་གོ་ལ་ལོགས་པ་ཅོ་པོར་གྱུར་པ་ལི་ལྷོས་ལུ་ལི་མཛོན་འདོད་གྱི་
 དོན་དག་ནི་རྒྒྲོད་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་པ་སྟེ་བྱེད་པར་གསུམ་ཡོད་པ་ལ་འཇུག་གི། དེ་གསུམ་མེད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་ལི་ཕྱིར་བརྟག་ཅིང་འཇུག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འབྲེལ་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐབས་སྒྲུབ་པར་མི་རུས་པ་
 རི་རྒྱལ་ནི་པ་ལི་ཐབས་ལུ་ལུ་འཛོག་པོ་ལི་གཙུག་གི་ནོར་ལུས་ཚུན་བྱས་ན་པན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ་ལུ་དང་། ལུབ་རུས་ཀྱང་ལྷོས་ལུ་ལི་དོན་གྱི་ཉེར་མཐོ་མེད་པ་བྱ་རྒྱལ་གི་སོ་བརྟག་པ་སྟེ་ལུ་ལུ་ལོ། །དེ་སྟེ་ལུ་ལུ་ལི་རག་རྒྱལ་ས་ནི་ལུ་ལུ་ལ་ལ་
 ལུ་ལུ་ལུ་དཔྱད་པ་ལི་ལུར་ཀྱང་མི་ལེན་ཏེ་དགོས་པ་མེད་པ་ས་རྟོག་ལུན་གྱི་ལྷོས་ལུ་རྒྱལ་ས་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲེལ་པ་ལོགས་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཡང་དེ་མཐོང་ཅམ་ནས་ལུང་ཡང་དག་ཏུ་ལས་ལེན་པས་
 མ་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་ལུ་བརྟགས་ཏེ་ཡིད་ཆེས་པ་ལི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་ཡིད་ཆེས་པ་ལི་ཆོག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པ་ཆོག་འབྲེལ་པ་མེད་པ་དང་། དོན་སྒྲུབ་མི་རུས་པ་དང་། དགོས་པ་མེད་

༡༡། །པལ་པ་དཔུང་པས་མ་དག་པའི་དག་གང་ཕུང་ལ་ལུང་དུ་བཞེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ཞེས་པ་གང་ཡིན་སྟུང་ན། མཐོང་བ་མངོན་གྱི་དོན་དང་མ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་
 རྟོག་གྱུར་དང་གིན་དུ་རྟོག་དུ་གྱུར་པ་ཡི་དོན་དེ་ལུང་གང་ནས་བསྟན་པ་དེ་དག་ལ་འཇལ་བྱེད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། ལུང་ལ་མ་བརྟེན་པ་དང་ལུང་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་གནོད་པ་
 མེད་པའི་དག་ནི་ཉེས་པ་ཟད་པའི་དག་སྟེ་རྩལ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་བསྟན་བཅས་འདྲི་ཡི་མི་སྟུ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ལུང་པོ་རྩ་རྩ་བུ་ནི་གཞན་རིག་དང་རང་རིག་གིས་
 མངོན་སུམ་གྱུ་བ་པས་བསྟན་དོན་དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྱུ་བ་པའི་སྟོན་མེད་ལ། མངོན་སུམ་དུ་མི་འདོད་པ་ནི་བདེ་སྟགས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟུ་དང་། ལུན་མོང་བར་གྱུར་པའི་སྟུ་ལ་སྟགས་པ་གཞན་སུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་
 གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བར་ཁས་སྤངས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་དེ་དག་ཡིན་ལ། དེ་དག་མངོན་སུམ་མིན་པར་བསྟན་པ་ལྟར་ནམ་ཡང་མངོན་དུ་མཐོང་བ་མེད་པས་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་བསྟན་དོན་དེ་ལ་མ་གནོད་ཅིང་གྱུ་བ་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཡང་ལུང་དེ་ཁོ་ནའི་ཆེག་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་རིགས་པས་བཤོད་རྟེན་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་རྗེས་སུ་དཔག་གྱུར་བསྟན་པ་བདག་མེད་པ་སྟགས་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་བསྟན་པ་ལ་དངོས་པོའི་སྟོབས་གྱིས་

250

ལྷགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་དེ་ལྟར་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་གྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་བྱར་འདོད་པ་བདག་དང་གཙོ་བོ་སྟགས་ཡོད་པ་ལ་འཐད་པ་མེད་པར་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་མཐོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་དབྱེད་པས་
དག་པ་ན་བརྟན་བཅོས་དེ་གསུང་བར་བྱས་ནས་དེ་ལ་འདར་ལུང་དེ་ལས་གཞལ་བྱ་གིན་ཏུ་ཤོག་གྱུར་གྱི་བྱེད་པར་བརྟན་པ་རྣམས་ལ་ལུང་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ནི། རང་ཆོག་སྟེ་སྟེ་དང་དངོས་སྟགས་འགལ་བ་ཡོད་
མེད་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཆགས་སྤང་སྤོངས་གསུམ་ཆོས་མིན་གྱི་རྒྱ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་མིན་དུ་ཁས་བླངས་ནས། ཆོས་མིན་དེ་སྤང་བྱིང་འབབ་སྟེགས་ལ་བྱས་བྱེད་
པ་དང་མེ་ལ་མ་ཆོང་བ་སྟགས་ཐབས་སུ་བརྟན་པ་ནི་ཆོས་མིན་དེའི་རྒྱ་དང་མི་འགལ་བས་ན་བདག་གི་ནད་ལ་མའར་སྦྱུམ་བཅིལ་བ་བརྟེན་པས་མི་སེལ་བ་ལྟར་རང་ཆོག་འགལ་བས་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུར་རང་ཆོག་
འགལ་བ་མེད་པ་སྟེན་པ་དང་བྱམས་སྟགས་བདེ་བའི་རྒྱར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་དག་པར་གྱུར་བའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
ཆོག་ནི་མི་བསྟོ་བའི་སྟེ་སྟེ་དག་གང་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་གཞུང་དུ་གཅིག་ཅིང་ཉེས་ཟད་གྱི་ངག་སྦྱ་བ་དེའི་གསུང་དུ་གཅིག་པས་ན་སྟེར་མི་སྟེ་བཅུ་ལས་གཞལ་བྱ་གིན་ཏུ་ཤོག་སྟེན་པའི་ཆོག་འདྲི་ཡི་ཡུལ་མཐོན་རྗེས་གྱིས་གཞལ་

༡༡། །མི་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་རྒྱལ་རྒྱལ་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཡུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་བྱིར་གཏོག་ལ་ཞུགས་པའི་སྒྲིལ་ཡུང་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་
 རོ། །རིགས་པས་བཞུད་པར་བྱ་བའི་གནས་ལ་མ་ལུགས་དུ་ཟེན་གྱི་མི་བསྐྱུ་བ་ཡོད་པས་བྱེ་བྲག་གི་དོན་གཤིས་ལ་ཉེས་པ་ཟད་པ་བསྐྱུ་བ་མི་རྒྱལ་སོ་སྒྲུལ་ན། བསྐྱུ་བ་མི་རྒྱལ་གྱི་ཚེག་དེ་དག་ལ་སྒྲོན་མ་མཐོང་བས་ན་
 ཡིད་མི་ཆེས་པ་མ་ལྟར་ཞིང་སྒྲིལ་བྱ་བ་དེན་པའི་དག་ལ་ཡོད་རྟོན་པ་ལྟར་གྱུར་པ་དང་། གཞན་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟོན་ཡང་ཡོད་པས་ན་དག་རྟོན་པ་པོ་གཤིས་རབ་རྒྱལ་པར་དག་ཅིང་བཅུ་བ་ཅན་དེ་ལྟ་བུས་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྒྲོན་
 པའི་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར་གཏོག་སྒྲོན་པའི་ཡུང་འདི་ཡང་གཞན་ཉེས་པ་ཟད་པའི་ཚེག་རྒྱལ་སྐད་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་དཔག་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །ག་ལ་ཏེ་གཤིས་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་དངོས་སུ་བསྐྱུ་བ་མི་རྒྱལ་ན་དེས་བསྐྱུ་བ་དོན་ལྟར་
 ཞུགས་པས་ཅི་བྱ་ཞིན། གཞན་ལ་བྱ་གསུམ་པ་དངོས་སུ་བསྐྱུ་བ་རྒྱལ་ན་ཡུང་ལ་ཡང་བརྟེན་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་བྱིས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོན་དང་དུག་གི་རྒྱལ་པ་གཤིས་ན་པ་མ་སོགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱུ་བ་པར་ཡང་རང་ཉིད་འཇུག་ལོག་བྱེད་
 པ་བཞིན་ནོ། །འོན་གྱིང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྒྲིལ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ནི་བཏང་སྒྲོལ་ས་སུ་བྱ་བའི་འོས་མ་ཡིན་ཏེ་བདག་བདེ་བ་འདོད་པ་པོ་ལ་ཁོ་ཉིད་ཆེ་བས་ན་རྒྱ་མཚོར་ནོར་བུ་ལོན་དུ་འགྲོ་བར་ཆས་བ་བཞིན་ནོ། །

2000

དེས་ན་མ་འོངས་པའི་དོན་དེ་དག་དབྱུང་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་བཟང་སྟོམས་སུ་མི་འོས་པས་ན་དེ་དབྱུང་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་གཞན་གྱི་གོ་སྐབས་མེད་པས་ན་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲུག་ལྷོག་བྱ་དགོས་ཤིང་དེ་ཡང་མི་བསྐྱུ་བར་ཡིད་ཆེས་
 པ་ཡོད་པ་ལས་དཔག་རུང་གིས་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་དེ་འདྲ་བའི་ལུང་དམིགས་སམ་ཞེན་དམིགས་ཏེ་སྟེས་ལུང་དོན་ཡིན་ནོ་ཅོག་གི་ནང་ན་དེ་བས་སུ་ལ་རྟུ་བྱེན་པ་གཞན་མེད་པ་ནི་གཏན་རྟུ་བདེ་བ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་སྒྲུང་བྱ་འགོག་པའི་བདེན་པའམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་དོར་བྱའི་རང་བཞིན་སྟུག་བསྐྱུ་ལ་གྱི་དེ་ཉིད་དམ་བདེན་པ་ནི་ཐབས་དང་བཅས་པ་སྟེ། སྟུག་བསྐྱུ་ལ་གྱི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་སྒྲོང་བའི་ཐབས་དང་། འགོག་པ་
 མཛོན་རྟུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལམ་རྒྱད་ལ་བརྟེན་པའི་ཐབས་བདེན་པ་བཞིན་མི་ཡི་སྒྲིལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། རི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཆང་མས་རབ་རྟུ་དེས་པར་གྱུར་བ་མཐོང་བ་ཡིས་གཙོ་བོའི་དོན་དེས་པར་ལེགས་པ་བསྟན་
 པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་བྱུར་གཞན་གིན་སྟོག་སྟོན་པ་ལ་འང་མི་བསྐྱུ་བར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འབྲེལ་བ་སྟགས་གསུམ་ཆང་ཞིང་དབྱུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པས་ན་ལུང་ཆང་མ་ཞེས་བྱ་བ་
 ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ལུང་དེ་ཉིས་མེད་སྟེས་ལུས་བསྐྱུ་བ་ན་དགེ། །སྟེས་ལུ་བྱུང་འཕགས་གེས་པར་དགེ་བའི་ཚུལ། དང་པོ་སྟོན་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་སྟེས་ལུ་བྱུང་འཕགས་སམ་སུ་ལ་རྟུ་བྱུང་བ་ལ་ལྟོས་པའམ་

ལྷ། །བརྟེན་པ་ཡི་བསྟན་བཅོས་ནི་རྟེ་ལྷ་པ་བཞེན་གྱི་དོན་ཅན་ཏེ་བདེན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པ་ཅན་པ་དང་ཅ་ར་ག་རི་བྱོད་རྗེ་མོགས་གཞན་གྱིས་སྤེལ་པའམ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་འདྲིའི་སྤྱལ་དུ་བྱུང་བ་དེ་
ཚད་མས་སྤེལ་པར་རྒྱས་ན་དེའི་དག་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་འདྲི་འདོད་མོད་ཀྱང་། ལུང་བྱེད་པ་པོ་འདྲི་ནི་ཡོན་ཏན་མོགས་གྱི་ཚུལ་འདྲི་ལྷ་སྤྱལ་ཡིན་པའམ་མིན་ནོ་ཞེས་དང་། གང་ཟག་གཞན་ལ་ཆགས་མོགས་སྟོན་ལྷན་པ་
དང་སྟོན་དེ་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་རྒྱལ་པ་ཀྱན་རུ་ངེས་པའི་དངོས་སྟོབས་གྱི་ཚད་མ་རྒྱལ་ས་ནི་རྟེན་དགའི་བྱིར་ན། སྤེལ་བུ་སྤྱལ་བྱུང་ཡིན་མིན་རྟོགས་པར་དགའ་འོ་ཞེས་ནི་གཞན་གྱིས་སྤེལ་པ་སྟེ་སངས་རྒྱལ་པ་དག་གིས་དེ་
ལྟར་འདོད་དོ། །གཞན་སེམས་གྱི་སྟོན་ཡོན་ནི་རྒྱལ་མངོན་མེད་པ་པོ་ལྱིས་མངོན་སུམ་མིན་ལ། རྗེས་དཔག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མེད་དེ་རང་བཞིན་དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས་སོ། །སྟོན་ཡོན་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་དག་གི་
རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་འབྲས་རྟགས་ཡིན་དགོས་ཀྱང་ཐ་སྟོན་པའ་ཆེར་སྟོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་གཞན་དུ་བྱ་བར་ཡང་རྒྱས་པས་ན་སྤེལ་བུའི་འདོད་པས་འཇུག་པ་ཅམ་ཡིན་པས་བྱིའི་སྟོན་ལམ་དང་ནང་གི་བསམ་པ་མཚུངས་པའི་ངེས་
པ་མེད་དེ་སྤེལ་བུ་རྒྱལ་ས་པས་མ་པ་སྟོ་མོགས་པ་ཅན་ཡིན་ལ་དེའི་སྟོན་ཡོན་ལྷ་མོན་ས་ཀྱང་མཐོང་བའི་རྟགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་མི་རྟེན་དོ། །དེས་ན་སྤེལ་བུས་ལུང་ཡང་དག་པར་བསྟན་ན་མི་རིགས་གྱི་ལུང་གིས་སྤེལ་བུ་དག་

མཛེས་པ་གྲུ་

པར་བསྐྱབ་ན་རིགས་སོ་ཞེས་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་ཞེས་པ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཅི་ཉེས་བྱལ་གྱི་སྒྲིམ་བྱ་སྤྱིད་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ་རང་གི་གཉེན་པོ་འཕེལ་བས་
འགྲིབ་པ་དང་གཉེན་པོ་འགྲིབ་པ་ན་དེ་ལྟལ་དུ་བྱུང་བ་སྟེ་ལྟག་པར་འཕེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་ཀུན་ནི་འཕེལ་འགྲིབ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་རང་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་བདག་
མེད་པ་སོགས་གཉེན་པོ་དེ་གོ་མས་པ་རབ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལས་ཤེས་རྒྱུད་གཉེན་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་དེ་བས་ན། རྒྱུད་གྱི་བྱུང་པར་ལ་ལ་དག་གི་ཟག་པ་སྟེ་འདིས་འཁོར་བར་ཟག་ཅིང་ལྟར་བར་བྱེད་པ་ཉོན་
མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འགྱུར་བ་སྤྱིད་དོ། །གལ་ཏེ་ཐོག་མེད་ནས་འདྲིས་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱང་གཉེན་པོས་འཛོམས་སྤྱིད་པ་བཞིན་གཉེན་པོ་དེ་ཡི་ངང་རྒྱལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་བློ་ལ་འང་ཆགས་ལུལ་སོགས་ཉེ་བར་གནས་
པ་ན་སྒྲུར་ཡང་ཉོན་མོངས་སྟེ་བ་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་འབད་རྩོལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ནི་མི་ལྟོག་སྟེ་བྲམ་ཟེ་གཙང་སྒྲུ་ལ་གོ་མས་པ་དག་མི་གཙང་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །འབད་རྩོལ་བསྐྱེད་ནས་ལྟོག་
པར་ཡང་མི་བྱེད་དེ། འབད་པས་བསྐྱོག་པར་རྩོམ་པ་ལ་གཉེན་པོ་ལ་སྟོན་དང་ལྟོག་ཕྱོགས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛོན་དགོས་ན་དེ་འདི་ལ་མི་སྤྱིད་དེ། གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཉེ་བར་འཆོ་བ་ཡི་སྟོན་གང་ཡང་མེད་པ་ཡིན་

།

༡༩༡༩ |པའི་ཕྱིར་རོ། །འི་ལྷ་རྒྱུ་མེམ་ས་འཆིང་བའི་རྒྱ་ཉེས་པའི་རྒྱུ་པར་འཆོ་བ་དང་། ལུས་སེམས་གདུང་བར་བྱེད་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་རྒྱུ་པར་འཆོ་བ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་རོ་མྱོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོ་བས་རྒྱུ་པར་འཆོ་བ་གསུམ་གང་ཡང་མེད་དེ་རིམ་པ་ལྷ་རྒྱུ་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ་སེམས་འཆིང་བ་ཆགས་སོགས་མེད་པ་དང་། ཆགས་སོགས་ལ་རག་ལུས་བའི་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་དེས་མི་སྒྲོད་པ་དང་། རབ་ཞི་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ལྷ་རྒྱུ་དུ་བྱུང་བ་ལ་སྒྲོ་བའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཡང་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྷ་རྒྱུ་འཆོ་བ་མེད་ཀྱང་དེས་འི་ལྷ་རྒྱུ་བཟུང་བའི་ལུས་ཡང་དག་པའི་དོན་མིན་ན་རིགས་པས་གཞོན་པ་མཐོང་ནས་ལྷོག་སྒྲིད་ནའང་། དེས་མཐོང་བ་དེ་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྷ་རྒྱུ་འཆོན་པ་ལས་མི་ལྷོག་གོ། །དེ་ལྷ་རྒྱུ་མེད་པ་ཆེད་དུས་བ་སོགས་ཀྱིས་ལ་ལར་སྒྲོག་སྒྲོགས་སུ་འཛིན་པ་སྒྲིད་སྒྲུལ་ན། དེ་མེད་དེ་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ན་སྒྲོ་བ་ཉེན་པོ་དེ་ཡི་དོ་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ན་རྒྱུ་དེ་ལྷ་རྒྱུ་ལ་སྒྲོག་སྒྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཕྱིན་ཅི་ལྷོག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་འབད་དུ་ཟེན་ཀྱང་མི་བསྒྲོག་སྒྲོ་བྱོ་ནི་གཉེན་པོ་དེ་ཡི་སྒྲོག་ས་འཛིན་ཞིང་མི་གཏོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། འི་ལྷ་རྒྱུ་གང་བས་ཉེན་པ་མེ་ལ་བཞེན་པ་ན་མེ་གང་བར་འཛིན་དུ་བཅུག་ཀྱང་མི་འཛིན་པ་འམ་རྒྱལ་མེད་པར་མཐོང་བ་ལ་རྒྱལ་འཛིན་སྒྲིབ་བཅུག་ཀྱང་མི་སྒྲིབ་བའམ། ལ་ལ་བར་གོམས་པ་ལ་ལ་ལ་མིན་

ཆོད་མ་འི་ག་པའི་སྒྲོ་བ་

དཔལ་འཛིན་དུ་བརྟུག་ཀྱང་མི་འཛིན་པ་བཞིན་དཔེ་རིམ་པ་ལྟར་སྐྱར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་རྟུག་ཀྱང་འཛོལ་མཐའ་ཡས་སེང་དེའི་རྒྱ་ཡང་མཐའ་ཡས་པས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་སྒོར་བ་མི་སྤྲོད་སྐྱམ་ན། འདི་ལྟར་ལའོར་བའི་ཉེས་པ་གང་
 ཅི་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ཚེགས་ལྟ་བུ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ལ་ཉེས་པ་གང་གིས་ཀྱང་གཞོན་པ་མི་སྤྲོད་ལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ནི་ཡུལ་གྱི་རང་
 བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་ལས་སྐྱོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་ཅུང་དུ་བྱུང་དེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་མ་རིག་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེས་ཡུལ་གྱུ་བ་པ་མེད་བཞིན་དུ་བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྣམ་པ་དེར་ཆགས་པ་
 སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལས་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱུད་པ་དེར་འགལ་བ་ཅན་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་ཞེ་སྤང་དང་། བདག་ཉིད་མཐོ་བའི་རྣམ་པས་ང་རྒྱལ་དང་གཞན་ལ་མི་བཟོད་པའི་བྲག་དོག་ལ་སྤྲོས་པ་ཉོན་མོངས་གཞན་ཇི་
 སྐྱོད་པའང་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཉེས་པ་རྣམས་གྱི་རྒྱ་ནི་གཏི་མུག་གམ་རྒྱོངས་པའང་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་མདོ་ལས་གསུངས་ལ། ཡང་མདོ་གཞན་ལས་ལའོར་བའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རུ་བ་འཛིག་ཚེགས་ལ་
 ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཡང་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་རྒྱ་ཐ་དད་པ་རེ་རེ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་ཚེགས་ལ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ལ་མ་རིག་པ་ཞེས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ་མ་རིག་པའི་བྱེ་བྲག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མ་རིག་པ་ཞེས་བུ་བ་ཡིན་ནོ།

༡༩༩། །དེས་ན་རྒྱ་ལ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དེ་སྤངས་པ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཉེས་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྐྱེས་ལུས་མ་ལུས་པའི་ལུང་དགག་པ་ལ། ཕྱོགས་སུ་བརྗོད་དང་དེ་ཉིད་དགག་པའོ། །དང་པོ། དཔྱོད་པ་བ་སྟགས་ན་རེ། རིག་ཕྱེད་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་ལུས་མ་ལུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་སྐྱེས་ལུས་མ་ལུས་ན་བདེན་པ་ཅན་དུ་ཅིས་འགྲུབ་དེས་པ་ན། ཆེག་རྒྱམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཆགས་སྟགས་ཉེས་པ་རྒྱམས་ནི་སྐྱེས་ལུ་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་ལུས་མ་ལུས་པ་རིག་ཕྱེད་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པོ་ཞེས་སུ་ནི་གཞན་དཔྱོད་པ་བ་སྟགས་ལ་ལ་དག་དེ་སྤང་དུ་རྫོང་པར་ཕྱེད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། སྐྱིར་ན་རིགས་ཕྱེད་མ་ལུས་བཀག་པ་དང་། །ཕྱེད་པར་ཕྱོགས་རྒྱམས་མ་ལུས་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མགོ་མཚུངས་དང་ནི་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་ །དང་པོ། ཆེག་རྒྱམས་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་གེས་རབ་དང་བརྟེ་བ་ལ་སྟགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་སྐྱེས་ལུ་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་སྐྱེས་ལུས་མ་ལུས་པ་རིག་ཕྱེད་ནི་བདེན་པའི་རྒྱ་ལོག་པས་ན་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཅིས་མིན་ཞེས་ནི་གཞན་སངས་རྒྱས་པ་དག་གིས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱལ་གསུམ་མ་ཆང་བས་ན་རྒྱ་བ་ཕྱེད་ཡིན། །དེས་ན་རྒྱལ་གསུམ་ཆང་དགོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ནར་ཡོད་པའི་རྗེས་འགོ་མེད། །ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སུ་

ལྷ་པ་པ་མི་འཐད་པ། །མི་མ་ལུ་ཕྱོགས་ལྷོག་ལྷོག་ལྷ་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མ་ལུས་ཀྱང་ནི་ལྷོག་པར་གྱིད་ཚུལ་བཟོད། །དེ་ཡི་དོན་ནི་རིགས་པས་རྒྱས་པར་བསྐྱུལ། དང་པོ། རེ་ཞིག་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལུས་སུ་རྒྱུག་ཀྱང་མ་
 ལུས་ན་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་རྗེས་འགོ་མི་ལྷ་པ་མེ། མ་ལུས་པ་དང་བདེན་པ་ལ་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་བདེན་པའི་དོན་ཅན་རྣམས་ནི་སྒྲིམ་ལུས་མ་ལུས་པ་མ་མཐོང་བས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་དོ། །དེས་ན་མ་ལུས་
 སུ་རྒྱུག་ཀྱང་དེའི་དོན་བདེན་པར་སྒྲུབ་མི་རྒྱས་ཏེ་ལྷོག་པར་གྱིད་ཚུལ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་པ་དོན་འདི་དང་འདི་བསྟན་ན་མོ་སྒྲ་པ་དུ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་དག་གི་རྒྱ་ཀ་ལུས་ལྷོགས་ཀྱི་བརྟ་ནི་སྒྲིམ་ལུ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ་དེར་འཇུག་པ་པོ་
 སྒྲིམ་ལུས་སྒྲ་འདི་ནི་འདི་ལ་འཇུག་གོ་སྒྲ་པ་དུ་དོན་དེ་མཚོན་པའི་བརྟ་ནི་དུ་སྒྲིམ་མ་བཅད་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲ་དེས་དོན་གང་ཡང་མི་སྟོན་པས་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་སྒྲིམ་ལུས་ལུས་པ་མིན་པར་རང་བྱུང་དུ་ཡོད་དུ་རྒྱུག་ན་ཡང་།
 བརྟ་སྒྲིམ་ལུས་ལུ་དགོས་པ་དེ་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལྷོག་པར་བརྟ་ལུས་པ་ཉིད་དུ་གྱིད་དེ་བསྟན་བཅོས་ལྷོག་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞིས་པ་ལ། འབྲེལ་བ་སྒྲིམ་ལུས་མ་ལུས་མི་འཐད་པ། །དོན་ལ་རོ་བོས་འབྲེལ་བ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལས་ཨ་ཁྱེ་ཏུ་ལུ་ལུའི་བརྟ་དེ་མི་ལ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་ཨ་ཁྱེ་ཏུ་ལུ་ལུས་ལུས་པ་མིན་པས་ན་བརྟ་སྒྲིམ་ལུས་ལུས་པ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་མ་ལྷ་པ་

༡༩། །པོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཨ་ཕྱི་ཞེས་པ་འི་སྐྱ་ཙམ་ཞིག་ཐོས་པ་ན་དེ་མི་ཡི་བརྟ་ཡིན་པར་སྒར་རིག་པ་འམ་སེས་པ་མེད་པར་ཡང་སྐྱ་དེས་མར་མི་སྒར་པ་ཙམ་གྱིས་དངོས་པོ་གསལ་བ་ལྟར་སྐྱ་རང་གི་ངོ་བོས་མི་
 རྟགས་པར་འགྱུར་དགོས་ན་ཡང་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ཡུལ་དེའི་བརྟ་ལ་མ་བྱུང་བས་སྐྱ་རྣམས་ཐོས་སུ་ཐེན་གྱང་དོན་མི་གོ་བ་ཡོད་པ་དང་རིག་བྱེད་འདོན་པ་པོ་རྣམས་གྱིས་གྱང་བརྟ་དོན་སྒྱུར་ནས་སྟོན་དགོས་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་
 མིན་ན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱ་དྲུང་ཐ་དད་མེད་ལ་སྐྱ་ཐོས་ཚད་གྱི་དོན་མི་གོ་བ་ཡང་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱ་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་སྒྲ་ནས་ཡོད་ཐེན་པས་སྐྱེས་བུས་བུས་པ་མིན་ན་ཡང་གསར་དུ་བརྟ་སྒྱུར་བ་ལས་ཡོན་ས་
 ཡོད་པ་འི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། གསར་དུ་བརྟ་བུས་པ་དེས་དོན་གོ་བ་འི་བུ་བ་བུས་པ་འི་ཕྱིར་བརྟགས་པ་གཞན་ཡོན་ས་ཡོད་པར་འདོད་པ་སྐྱ་དོན་བྱི་དངོས་འབྲེལ་དེ་དག་ལ་དགོས་རྣམས་གང་
 ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྟ་མ་བུས་ན་དེས་དོན་གོ་མི་རྣམས་ལ་བརྟ་བུས་ན་དེ་མེད་གྱང་གོ་རྣམས་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐྱ་དོན་ངོ་བོས་འབྲེལ་བ་ཕྱིར་བཀག་པ། །བྱེ་བྲག་སྐྱ་རྟག་འདོད་པ་མི་འཐད་ཚུལ། དང་པོ། ངོ་བོས་
 འབྲེལ་བ་ལ་དགོས་རྣམས་ཡོད་དེ་རིག་བྱེད་གྱི་ཚིག་རྣམས་རང་རང་གི་བརྟོད་བྱའི་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ངོ་བོས་འབྲེལ་བར་དེས་གྱི་གཞན་ལ་མི་འབྲེལ་ཏེ། དཔེར་ན་ཨ་ཕྱི་ཞེས་པ་ཚ་ཞིང་ཕྱིག་པ་ཁོ་ན་ལ་དེས་གྱི་གཞན་ལ་མི་

འཇུག་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པུས་དེ་ཡི་ཚུལ་གསལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་མ་འབྲེལ་ན་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཀྱང་བརྟེན་བྱེད་མི་ཚུས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་གྱི་བརྟེན་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཆོག་དེ་དག་འང་རང་གི་འབྲེལ་ཡུལ་
 གྱི་དོན་དེ་ལས་དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་དེ་ལྟར་ཀྱང་དོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་དགོས་ན་འང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལ་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་པ་ཡུལ་གཞན་ན་གཞན་གྱི་མིང་དུ་བརྟགས་པ་དང་གང་ཟག་གི་མིང་དུ་བརྟགས་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་དེས་
 ཀྱང་དེ་གོ་བར་མཐོན་སྒྲིམ་གྱི་པ་ལ་གཞན་ཡང་གོ་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་པ་ཡང་དང་མཐོ་རིས་དང་དོ་རྩེ་ལ་སྒྲིམ་པ་དུ་མ་རྒྱུ་འཇུག་པས་གསལ་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིམ་གཅིག་ཀྱང་དོན་དུ་མ་དང་མཐོན་པར་འབྲེལ་བའི་དངོས་འབྲེལ་
 ཡོད་པས་དུ་མ་ལ་གཅིག་འཇུག་མི་རུང་བའི་ཡོད་ཅི་ན། ལྟར་དོན་གཅིག་དུ་ངེས་སོ་ཞེས་ཁས་སྐྱེས་ནས་ད་དོན་དུ་མ་དང་འབྲེལ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་འགྲུལ་བ་གསལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན། འགྲུལ་བ་གསལ་པར་བྱེད་
 པ་ཤིང་། ཅིས་པའི་འགྱུར་ལྟར་ན། རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲིམ་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ན་ད་ལྟ་རིག་བྱེད་ན་དོན་འདི་བསྟན་ཞེས་འདོད་པ་དེ་ཡང་དེ་མིན་པར་འཇུག་པར་ཤིང་པས་ན། དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་བཟུང་བ་ཡང་རིག་བྱེད་གྱི་དོན་དང་
 འགྲུལ་བ་གསལ་པར་བྱེད་པར་ཡང་འགྱུར་ཤིང་ཅིས་སོ། །གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲིམ་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་མཐོ་རིས་འདོད་པས་མི་ལ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་བྱུང་ཞེས་རིག་བྱེད་ན་བསྟན་པའི་སྒྲིམ་དེའི་དོན་མི་ལ་མ་རྒྱུ་ལྟར་པར་བྱེད་

༡༩། །པའི་དོན་དུ་འདོད་ཀྱང་དེ་མཐོ་རིམ་འདོད་པས་བྱི་ག་ཟོ་ཞིག་ཅེས་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་ཤིང་པས་ན་དོན་གང་དུ་འཆལ་མི་སྟོན་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྤྱད་དུ་སྒྲིམ་བུས་མ་
 བྱས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དག་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་དེ་དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་དོན་ནི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྤྱད་དུ་ཡིན་ན་འདིས་བདེན་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་སྟོན་པ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཞན་ཡང་སྒྲ་དོན་དཔོས་འབྲེལ་འདོད་ན་སྒྲིམ་བུའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་འདི་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རོ་བོ་ཐ་དྲ་ད་པར་སྒྲུང་བ་རྒྱུ་ས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཡང་རྒྱུ་ད་པར་བཞག་པའམ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཏུན་
 ཆེགས་བརྗོད་དགོས་ན་དེ་མི་ཤིང་དེ། རང་བཞིན་ཐ་དྲ་བ་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་མེད་ཅིར་དེ་བྱུང་ཡང་མེད་དེ་མིང་ནི་དོན་མེད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ཅུ་ལ་རག་ལས་དེ་འབྱུང་བར་བསྐྱབས་ཐེན་ཏོ། །དེས་ན་མིང་དོན་ལ་རོ་
 བོས་འབྲེལ་བ་མེད་དེ་སྒྲིམ་བུས་སྒྲིམ་འབྲེལ་བ་བྱས་པའི་གྲོ་བུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མིང་ཆེག་གི་སྒྲ་དེ་དག་དོན་འདི་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིམ་བུས་བརྟ་ལེགས་པར་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེས་
 སྒྲིམ་བུ་ལ་བྱུང་དོར་གང་ཡང་མི་སྟོན་པས་རྒྱུ་ད་ཀུན་དུ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་དེར་མ་གྱུར་ཅིག་སྒྲུམ་པས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ནི་རང་རང་གི་རི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་རིས་པར་སྒྲིམ་བུས་ལེགས་པར་བྱས་པ་

ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན་དེ་འདྲིའི་ཁས་ལེན་འདྲི་ནི་དངོས་སུ་གྲང་ཆེན་གྱིས་ཁུས་ཁུས་པ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་ཏེ་གྲང་ཆེན་གྱིས་ཁུས་ཁུས་ནས་སྒྲུར་ཡང་འདམ་དུ་འདྲུག་པ་བཞིན་སྒྱུས་སྒྲུས་མ་ཁུས་པས་བདེན་པར་ཁས་སྒྲུར་སྒྲུར་ཡང་བདེན་པའི་དོན་དེ་སྒྱུས་སྒྲུས་ཁུས་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་སྒྲ་རྩ་ག་པར་འདོད་པ་ལ་ངོ་བོས་འབྲེལ་བ་མི་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་མི་རྟག་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་རྟག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་སྒྱུས་སྒྲིའི་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། བྱེད་ན་ནི་ངོ་བོས་འབྲེལ་བ་མི་འབྱེད་ལ་རིག་བྱེད་གྱི་དོན་གྲང་གཞན་དུ་སྒྲོན་པའི་འབྲེལ་བ་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། མི་བྱེད་ན་རི་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འདོད་པས་བཞག་མི་རུས་པ་བཞིན་གཞན་གྱི་མིང་གཞན་ལ་སྒྲུར་མི་བརྟུག་པ་ཞིག་ན་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་པོ། །གལ་ཏེ་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། མིང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་མི་ལ་སོགས་པ་བཟོད་བྱའི་དོན་རྣམས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རྟོག་བྱེད་རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲ་རྩ་ག་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་འདར་རྟག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་མེ་ཞིག་ན་འོད་འཛིག་པ་ལྟར་སུམ་པ་ཞིག་ན་དེའི་སྒྲིང་གི་འབྲེལ་བ་འདར་འཛིག་གོ། །གལ་ཏེ་འབྲེལ་ཡུལ་མིང་བཞིན་དེའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ནི་མི་རུང་སྒྲིའི་གལ་ཏེ་རུང་ན་མོ་གསལ་གྱི་སྒྲ་དང་སུམ་པ་འདར་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཕྱིར་དོན་དང་སྒྲ་ཡི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་བྱེད་པོ་སྒྱུས་སྒྲིའི་སྒྲ་ཡིས་མིང་དོན་བསྟེ་བའི་སྒྲོན་ས་ལེགས་པར་ཁུས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་

༡༩། །ལ་འབྲེལ་བ་མིད་དོ། །གཞན་ཡང་སྒྲ་འདི་དོན་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་ན་རང་མཚན་རྣམས་ནི་སྒྲ་ཕྱིར་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་གསར་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་དེའི་སྒྲ་དུ་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་ཏེ་འབྲེལ་ཡུལ་མིད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དོན་དེ་སྒྲིམ་པ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་སྒྲར་མིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འང་སྒྲ་དེ་ལ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ན་ནི་སྒྲ་མིད་ཀྱི་ཁུད་པར་སྒྲ་དེ་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ན་འང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་རྟག་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་སྒྲར་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དག་ལས་རྣམ་པར་བསྐྱོག་པར་གྱུར་པ་ཡོད་པ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་རྟག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་འདོར་མི་སྲིད་པས་སྒྲ་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་དང་ཅིག་ཅར་དུ་འབྲེལ་དགོས་ལ་དེ་ཡང་མི་སྲིད་དེ་འབྲེལ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་མིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲར་མ་འབྲེལ་ན་ཕྱིས་ཀྱང་མི་འབྲེལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཁུད་པར་གཞན་དང་གཞན་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཐོབ་ན་ནི་སྒྲ་མ་ལས་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །འོན་ཏྱེད་ལྟར་ན་འང་ལུས་པ་སྒྲ་མ་ཞིག་ན་དེའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་འང་འཇིག་ལ་གསར་དུ་བྱུང་བའི་ལུས་པ་སོགས་ལ་མིང་དེ་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་སྒྲུལ་ན། འབྲེལ་བ་དོན་ལ་མ་གྱུ་བ་ཀྱང་རྟག་བཅས་ཀྱི་སྒྲིམ་མིང་དོན་འབྲེལ་བ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཅུ་མ་གྱི་འབྲེལ་བ་སྒྲོ་ངོར་གྱུ་བ་པ་ལ་ནི་འབྲེལ་བ་འཇིག་མི་འཇིག་དང་འབྲེལ་བ་དེ་མིང་དོན་གཉིས་ལས་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡིན་ལ་སོགས་པ་དཔུང་ནས་མི་འཐད་པར་

བཟོད་པའི་ཉེས་པ་འདི་དག་མེད་དེ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་བརྟགས་པ་ཙམ་ལ་དེ་ལྟར་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲེལ་བའི་རྟོན་སྒྲུབ་པ་ལ་སྟགས་པ་འདི་འཛིག་ན་ཡང་འབྲེལ་བ་ནི་འཛིག་པ་མིན་ཏེ་རྟག་པའི་བྱིར་རོ། དཔེར་ན་
 རིགས་ལྟན་སྒྲུབ་སྟགས་འཛིག་གྱུར་རིགས་རྟག་པ་མི་འཛིག་པ་དང་འདྲའོ་ཟེར་ན་རིགས་དང་འབྲེལ་བ་སྟགས་རྟག་པ་རྣམས་ལ་རྟོན་དེས་བརྟོན་པའི་རྣམ་པ་ལྟགས་པ་གང་ཡོད་དེ་དེ་ནི་གང་གིས་གྱུར་བརྟོན་དགོས་པ་མིན་
 པས་ན་རྟོན་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་འདྲུག་པའི་ལྷ་ལ་དུ་མ་གྱུ་བ་སྟེ་ཚོན་གྱི་རྣམ་པ་རྣམ་མཁའ་ལ་མི་འདྲུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་སྒྱིད་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་དེ་གསལ་པ་དང་བཟོད་བྱས་རྟོན་པར་འདོད་པ་མིན་
 ཏེ། ཚོས་གང་ཡང་རྟག་པ་དེའི་རྟོན་དུ་མི་རུང་ངོ། །གལ་ཏེ་དངོས་སུ་མཚན་འདོགས་པའི་རྟོན་བྱེད་པ་མིན་ཡང་མར་མེས་སྒྲུབ་པ་གསལ་པ་ལྟར་གསལ་པ་དང་བཟོད་བྱེད་དོན་དེས་སྒྱིད་དང་འབྲེལ་བ་དེ་དག་གསལ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་
 དེ་དག་ལ་སྟོས་ནས་དེ་དག་གིས་པར་བྱེད་དོ་ཟེར་ན། སྒྲུབ་པ་རང་ལ་དམིགས་པའི་གིས་པ་སྒྱིད་པར་བྱེད་པ་ཡི་ལྟར་ཅིག་བྱེད་རྒྱ་སྒྲོན་འོད་དང་དབང་པོ་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་ན་སྒྲུབ་འཛིན་མིག་གིས་དེ་སྒྱིད་
 པར་ནི་རུང་བ་ཉིད་གྱི་བྱིར་རོ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་གིས་གིར་མཁའ་པ་ས་ནི་སྒྲུབ་སྟགས་གྱུར་སྒྲུར་མི་གསལ་བ་མིག་གིས་སྒྱིད་རུང་མིན་པ་བྱིས་ལྟར་ཅིག་བྱེད་རྟོན་དང་ཚོགས་པ་ལས་སྒྲུར་ལས་

༡༩། །བཟླལ་སྒྲེ་སྒྲེ་བ་ལ་ནི་སྒྲུ་མི་གསལ་བ་སྒྲིས་གསལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁུད་པར་གཞན་དང་གཞན་སྒྲེ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་དེ་སྒྲུ་མི་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །
ཁྱོད་ཀྱི་གསལ་བྱར་འདོད་པ་འབྲེལ་བ་དང་སྒྲི་འགྱུར་བ་མེད་པ་རྣམས་ལ་སྒྲེ་སྒྲི་ཁུད་པར་གཞན་ཁུད་ཐད་ཀྱང་མེད་པས་ན་གསལ་བྱེད་བརྗོད་བྱ་དང་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་དོན་དེ་གསལ་བྱེད་དུ་འཛིག་པའི་དོན་ཅི་
བྱས་ཏེ་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པར་ཐལ། སྒྲུ་མི་གསལ་བའི་དུས་ལས་འགྱུར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སོ། །དཔེར་ན་བུམ་པ་སྒྲུ་མི་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་ལས་འགྱུར་མི་ཤེས་ན་སྒྲོན་
འོད་དང་ཚོགས་ཀྱང་སྒྲུ་མི་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྒྲུ་མི་གསལ་བྱེད་དེས་གསལ་བྱ་རྟག་པ་ལ་གསལ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡང་མ་བྱས་པའོན་དུ་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་དེས་དེ་གསལ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་གསལ་བྱ་
གསལ་བྱེད་དུ་བཞག་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་མར་མི་འདི་ག་ཐ་དང་མི་གསལ་བྱ་ལ་སྒྲིགས་པའི་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དང་འདྲའོ། །གཞན་ཡང་འབྲེལ་བ་ཞེས་པ་སྒྲིས་སྒྲི་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་
དཔོན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ན་དེ་སྒྲུ་མི་གསལ་བྱ་རྟག་མོད། དེ་སྒྲུ་མི་གསལ་བྱེད་དོན་དང་འབྲེལ་བ་གསལ་བྱེད་པོ་ཐ་དད་པ་ག་བ་བུམ་པ་སྒྲུ་མི་གསལ་བྱ་བའོན་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲི་ཡང་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་སྒྲུ་

ཆོག་མ་པའི་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་གྱི་མིང་དོན་བསྐྱེས་ནས་གཅིག་དུ་ཞེན་པར་མི་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་འབྲེལ་བ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དེས་མིང་དོན་འབྲེལ་བ་ལ་ཅི་ཞིག་ལྟ་དེ་ཁོ་རང་རང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིན་གཞན་ཡང་འབྲེལ་བ་
 དངོས་པོ་ཡིན་ཀྱང་དེས་མིང་དོན་འབྲེལ་བའི་རྟེན་བྱེད་ན་སྒྲིན་དང་བརྟུན་བྱའི་རང་མཚན་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་བ་དེ་སྒྲིན་དངོས་པོར་ཡོད་ན་ལུས་པའི་སྒྲིན་གཅིག་གིས་ལུས་པའི་དོན་ཀྱན་གོ་བ་དང་། ལུས་པ་གཅིག་ལ་སྒྲིན་ལུ་
 དུ་མའི་ལུས་པ་ཞེས་བརྟུན་པ་མི་འཐད་ལ། འབྲེལ་བ་ཞེས་པ་གཅིག་ལས་མེད་ན་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པའི་ལུས་པ་ལ་མིང་མི་འཇུག་པར་རིལ་གཅིག་དུ་འཇུག་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་སྟགས་སྒྲིན་མཐའ་ཡས་སོ། །གལ་དེ་འབྲེལ་བ་
 དངོས་པོ་ཡིན་ཀྱང་མིང་དང་དོན་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་མིན་ནོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་སྒྲིན་དང་དོན་གྱི་རང་མཚན་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་ཐ་
 དད་མིན་ན་ནི་མི་བརྟུན་པས་ཁ་ཆེག་པར་འགྱུར་ལ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྒྲིགས་སྒྲིན་མས་འདོད་པའང་ཡིན་ནོ། །གལ་དེ་སྒྲིན་དོན་ལས་ཐ་དད་དང་ཐ་དད་མིན་པ་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ་སྒྲིན་ན། དངོས་པོ་གང་ལས་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་
 ཞེས་པ་འདྲི་ལས་གཞན་ལུང་གསུམ་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཡོད་པ་ལྟ་ཡིན་དེ་དེ་གཉིས་ལན་རྒྱུངས་པ་ཡིན་པས་བར་ན་ལུང་གསུམ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་སྤེ་མིག་དབང་ལ་སྟགས་པ་

༡༡། །བཞིན་ནོ་སྒྱུ་མ་ན། དབང་པོ་རྒྱུ་མ་མ་ནི་འབྲས་ལུ་གེས་པ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གིས་ཡོད་པར་འཛོག་ན། འདི་ནི་འབྲས་ལུ་འོ་སྒྱུ་མ་མ་ཡིན་ཏེ་འབྲེལ་བ་ཉིད་མ་དམིགས་པར་དེ་དེ་འབྲས་ལུ་དམིགས་མི་སྤིང་
 པས་དབང་པོ་འོ་ལུ་ལ་འདས་པའི་ཡོད་པ་ཞེས་པའང་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་འབྲེལ་བ་ཞེས་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་ལ། སྒྲ་དང་དོན་གཉིས་ན་དངོས་པོ་འོ་དོ་པོ་ཐ་དད་པ་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་
 གུང་མིང་དོན་བསྐྱེས་ནས་འདི་འདི་འོ་མིང་དོ་འདི་འདི་འོ་བརྗོད་ལུ་འོ་ཞེས་འབྲེལ་བ་ལྟར་སྒྲ་དང་པོ་གོ་སྒྲ་ལུ་རྟོག་པས་ལུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་ཞེས་པ་རྟོག་པས་ཡོད་པར་བཏགས་པའམ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་གྱི་
 གཞན་རྒྱུ་ལུ་ཡོད་པའམ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་འབྲེལ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་ཟེན་པ་དེ་གཞན་སྒྲ་དོན་ལ་རག་ལུས་པའམ། དེ་གཞན་སྒྲ་དོན་གྱི་བར་ན་འབྲེལ་བ་ར་བྱེད་པ་དག་ཏུ་རང་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ཀ་ལུ་མ་ལས་དངོས་པོ་
 ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་མ་ལུ་དེ་ཀ་ལུ་མ་ལ་རག་ལས་པའམ། ཀ་ལུ་མ་གྱི་འབྲེལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མིང་དོན་ལ་དངོས་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་བཞིན་མིང་གང་བཏགས་པ་དེ་དངོས་པོ་དེ་ལ་གྲུབ་པ་ལྟར་རྟོག་
 པ་གོ་མས་པའི་དབང་གིས་མིང་ལ་དོན་དང་དོན་ལ་མིང་དུ་འབྱུང་ཏེ་མིང་དོན་བསྐྱེས་ནས་འཛོན་པའི་རྟོག་པ་དེ་མེད་ན་མིང་ལས་དོན་གོ་བ་མི་སྤིང་དོ། །དེར་མ་ཟད་མིང་དང་ཆོག་དང་དག་ཉིད་གུང་རྟོག་པས་སྒྲ་བཏགས་པ་

ལྟོན་པ་གྱུ་

ཡིན་ཏེ། གཞུང་གི་ཡི་གེ་སྤེལ་བུ་བ་རེ་རེ་ལ་ནི་གཞུང་དེའི་དོན་ཚྭ་ནི་ཕ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཡི་གེ་རིམ་པར་བཀོད་པའི་བྱུང་པར་ལས་ས་ར་ཞེས་མཚོ་དང་ར་ས་ཞེས་རོ་ཡི་བརྒྱུ་ལྟ་སྟེགས་དོན་གང་དང་གང་ཡིན་པ་ལ་
དེ་གོ་བྱེད་ཀྱི་བརྒྱུ་ཡི་གེའི་འགོད་རྒྱུ་ལ་མི་འདྲ་བ་བྱས་པ་ལ་དེ་དང་དེ་ཡི་མིང་ཞེས་བློས་བཏགས་པ་སྟེ། གྲངས་ཀྱི་བྱུང་པར་གཅིག་ལ་སྟེགས་པ་ལ་གཟུང་ནི་མ་ཞེས་པར་བཏགས་པ་ལ་སྟེགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚིག་ལ་
སྟེགས་པ་སྟེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བློས་ཀྱིན་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་དང་དེར་གྲུབ་པ་ལས་བློས་མ་བཏགས་པར་རང་གི་དོ་བོ་མི་འགྲུབ་པས་དངོས་མེད་ཡིན་ཏེ་མིང་དུ་མ་འདྲས་ནས་དེའི་བར་དུ་མཚམས་སྦྱར་པའི་རྒྱུན་ལྟན་
པ་ལས་སུ་མ་པ་མི་དྲག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཚིག་འབྱུང་ལ། ཚིག་དུ་མ་ཚོགས་ནས་སྒྲུབས་ཀྱི་དོན་ཚྭ་ནི་ཕ་མེད་པའི་དག་མང་པོ་དང་ལྷུང་དུའི་རྒྱུན་རིམ་རིགས་པར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུའི་མིང་དང་ཚིག་དང་དག་དེ་དག་ཡི་གེ་སྤེལ་བུ་བ་རྒྱུ་ལས་
ལས་ཐ་དད་པ་མིན་ཏེ་ཡི་གེ་ལས་གཞན་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་གེ་དང་གཅིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་ཡི་གེ་ཚོགས་པ་ལས་དོན་དེ་ཚྭ་གྱི་སྤེལ་བུ་བ་རེ་ཅམ་ཚོགས་ཀྱང་དོན་མེད་པས་མིང་མ་ཡིན་ལ། ཚིག་ཀྱང་མིང་མ་
ཚོགས་ན་མེད་ཅིང་། དག་ཅེས་བུ་བ་ཡང་ཚིག་མ་ཚོགས་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟན་ཅིག་དུ་ཚོགས་པ་ནི་མི་སྟེང་དེ་མིག་འབྱེད་པ་ཅམ་དུ་བརྗོད་པ་ཡི་གེ་བྱང་དུའི་ལྟན་ལའང་སྒྲུབ་ཅིག་དུ་མ་འདྲའ་བས་ན་ཡི་གེ་དུ་མ་རིམ་གྱིས་

༥༥

༡༡། །འབྲུང་བ་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲིལ་ཏེ། ལྷ་སྒྲོ་ནི་རིམ་གྱིས་སྒྲེ་འགག་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡི་གེའི་བཀོད་པ་ལ་སྔགས་པ་ལ་རྟོག་པས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲེས་ནས་དེ་ལྟར་གདགས་པར་ཟད་དོ། །དེ་ལྟར་རྫོང་བྱེད་གི་
བརྟེན་ཀྱང་ཀུན་བརྟགས་ཙམ་ལས་རང་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ལ། དངོས་པོ་ཡི་ནི་བདག་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་འདི་ནི་ལྷ་བྱུར་ནི་འདྲུག་པར་འགྱུར་ཏེ། བཤམ་མཁའི་མེ་རྟོག་རང་ཉིད་མ་གྱུ་བ་པ་ལ་དེ་བསྐྱེད་གྱུ་བ་པ་མི་
ཡིད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་ལ། རྟགས་སྐྱབ་བྱེད་མེད་དམ་བཅའ་ཙམ་ཏུ་བསྟན། །ཆོས་ཅན་རིག་བྱེད་རྟག་པ་མི་འགྲུབ་པ་ལོ། །དྲིང་པོ་ལ། ཕྱོགས་སྐྱབ་བརྫོང་དང་དེ་ཉིད་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ། ལྷ་ར་
གི་རྟགས་དེ་ལ་མ་བྱས་པ་ཞེས་པའི་རྟགས་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྱུ་བ་པས་ཕྱོགས་ཆོས་མི་གྱུ་བ་པ་དང་། ཆོས་ཅན་རིག་བྱེད་རྟག་པ་མ་གྱུ་བ་པས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་སྒྲིལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ། རིག་བྱེད་གི་སྐྱ་
མ་བྱས་པ་ཞེས་པ་དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་གང་ཡང་མེད་པས་ན་རྟགས་དེ་མ་གྱུ་བ་པོ་ཞེས་བརྫོང་པ་ན། བ་རོལ་པོས་སྐྱབ་བྱེད་སྐྱས་པ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པའི་རིག་བྱེད་འདི་ཡི་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་འདི་ཡིན་ཞེས་མི་རྟོན་པའི་བྱིར་རོ་
རིག་བྱེད་ནི་སྒྲིལ་བྱས་མ་བྱས་ཞེས་ཀྱང་འདྲོད་དོ་ལོ། །ཀྱང་གི་སྐྱས་ནི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་སྟེང་ལ་ལོ་ནི་མ་རངས་པའི་ཆོག་གོ། །མི་རིགས་པའི་སྐྱ་བ་འདི་ལ་འདྲ་དེའི་ལུགས་འཛིན་པ་གེས་པར་རྫོམ་པ་དག་གིས་དེ་བདེན་ནོ།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

[illegible]

༡༥༥། །གཞན་དུ་པའང་རྒྱུ་དུ་འབྱུང་དེ་དེ་གཉིས་ལ་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱི་རྟགས་མེད་པས་སོ། །འི་ལྟར་མེད་ན། གླེབ་སྒྲོར་མ་པམ་ནག་མོའི་འབངས་ཞེས་བྱ་བས་བྱས་པར་འདོད་པ་གཞིན་ཏུ་འབྱུང་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་གསུམ་དུ་སྒྲིམ་བྱས་པ་གོད་པའང་སྒྲིལ་བ་ཡི་ནི་གཞུང་གཞན་ཡང་། གླེབ་དཔོན་སྒྲིམ་སྒྲོག་བསྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་མན་རག་ཡོད་པ་ལས་གཞན་མེད་པ་ན་གཞན་དག་གིས་རང་གར་འདོན་པ་གང་དུ་མཐོང་ཆེ་
 མ་མཐོང་བ་གང་གིས་ན། དེ་ཡང་རིག་བྱེད་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་རྒྱལ་སྐྱེས་མི་དཔོག་གླེབ་དེ་གཉིས་འདྲ་བས་སོ། །སྒྲིམ་གཞུང་གི་ཆོག་སྒྲོག་པ་ཅུ་ལའང་ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་སོགས་བསྐྱབས་ནས་འདྲུག་པ་དང་། གཞུང་གི་བརྒྱ་
 དང་བརྒྱའི་བྱུང་པར་རྟགས་དགའ་བ་ལ་འདི་ཞེས་གཞན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་ན་མི་ཤེས་པ་སྒྲིམ་བྱས་བྱས་པ་ལའང་ཡོད་པས་ན་རྟགས་དེ་སྒྲིམ་བྱས་མ་བྱས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འགོད་པ་དོན་མེད་དེ། འབྲས་བུའི་རིགས་གང་ཞིག་ལྟ་
 གང་ལས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་འགྲོ་ལྟོག་གི་ཚུལ་དམིགས་པས་ཆོད་མས་མཐོང་བ་དེ་ལྟལ་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཏུ་ཡང་བྱུང་པར་མེད་དེ། དཔེར་ན་དུ་བ་ཅན་གྱི་མེ་གླིང་ལས་སྒྲིབ་པ་འདིར་མཐོང་ན་གཞན་དུ་དེ་ལས་སྒྲིབ་པ་འབྲུག་པ་བཞིན།
 བཟོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་དོན་སྒྲིམ་སྒྲོན་པའི་གཞུང་རྒྱུ་མས་ནི་སྒྲིམ་བུའི་བསམ་སྒྲོར་གྱི་རྒྱ་ལས་སྒྲིབ་པར་ད་ལྟ་མཐོང་བས་ན། རྒྱ་ཚུལ་པ་པོའི་གང་ཟག་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བ་ཅན་གཞན་རིག་བྱེད་ཀྱི་རིག་འདི་ཡང་། ལྟ་

སྒྲིམ་ཁུ་དེ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཡང་དག་པར་གྱེས་ཏེ་དག་རིགས་གཞན་དང་འདྲ་བས་སོ། །ལྟ་ཡི་རྒྱ་པོ་ཆེ་དང་རང་བྱུང་གི་ཡི་གེ་སྒྲིམ་བར་གསུངས་པའང་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱེས་དང་གཏུལ་བྱའི་དགར་པོ་རྣམ་པར་
 འཕེལ་བའི་མཁུ་ལས་དེར་སྒྲིམ་བ་སྟེ་ལུང་དུ་སྟོན་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟག་པ་དོན་བྱེད་རྣམས་སྟོང་མ་ཡིན་ལ་སྒྲིམ་བྱས་མ་བྱས་པའང་མིན་ནོ། །ཐུགས་ནས་བཤད་པའི་གཞིམ་མེད་གྱི་སྒྲིམ་ལ་སོགས་པ་ནི་འདིར་མི་བརྗོད་དེ་
 འདིར་རྒྱུར་མཐོང་གིས་གཞུང་རྣམས་པའི་ཡུལ་ལ་སྒྲིམ་འདོགས་བཅད་ནས་འགོག་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་སྒྲིམ་སྟེགས་བྱེད་གྱི་ལྟ་བ་ངན་པ་བརྗོད་རྣམས་གྱི་རྒྱུར་མཐོང་ལས་འདས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་སྒྲིམ་པའི་རྒྱལ་སྤྱེས་བྱེད་ལ་མེད་དེ་
 དངོས་པོར་ཞེན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟོབ་པ་པོ་གཞན་སྟོན་དུ་སྟོང་བར་དེས་པས་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པའི་མ་བྱས་པར་འགྱུར་ན་གཞིན་རྒྱ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱང་དེས་མ་བྱས་ལ་ད་ལྟའི་གཞུང་འགོད་པ་དག་ལའང་། རེས་སྒྲིམ་
 རྟགས་དེ་འདྲག་པས་དེ་ཡང་དེས་མ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་མགྲོན་པོས་བཏང་བའི་མེ་མཆོད་པ་ན་མེ་སྒྲིམ་སྟོན་སྟོང་ཡིན་ཀྱང་དེས་མེ་དེའི་ཡ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་མི་རྣམས་ཏེ་གཙུབ་གིང་གཙུབ་པའི་སྟོབས་གྱིས་
 ཀྱང་དེ་འབྱུང་སྟེད་པ་བཞིན་ད་ལྟ་བ་རྣམས་གྱིས་རིག་བྱེད་རང་སྟོབས་གྱིས་མ་གྱེས་ཀྱང་ཐོག་མའི་རིག་བྱེད་བྱེད་པ་པོ་འགའ་ཞིག་སྟོབ་དཔོན་མེད་པར་རང་ཉིད་གྱིས་གེས་ནས་འཆད་པའང་སྟེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མི་སྟེད་དེ་དང་

༡༡། །ལྟོ་ལྟོ་སྒྲིལ་བྱས་དེ་ལྟར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྐྱབ་མི་རྣམས་དེ། ལྟོ་སྒྲིལ་བྱས་པ་མཉམ་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ་གཅིག་གིས་སེས་པ་ཀྱན་གྱིས་སེས་པ་མ་ཡིན་པས་མི་འདྲ་བ་ལྟ་ཆོག་སྒྲིལ་མཐོང་བ་
 བཞིན་དེ། དཔེར་ན་དྲང་ཤོང་རྒྱས་པས་རྒྱལ་གར་གྱི་བསྐྱར་བཅོས་ལྟར་ཏེ་ཞེས་པ་རང་གིས་སེས་ནས་བྱས་པར་འདོད་པ་དེ་ཡང་ད་ལྟ་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། རིག་བྱེད་ནི་རིག་བྱེད་
 ཡིན་ལ། གཞན་ལ་དེ་མེད་པས་རིག་བྱེད་ནི་མ་བྱས་པའོ་སྒྲིལ་ན། ད་ལྟ་ཁ་བྱུང་མ་ཁ་གཏམ་བྱས་པ་གནའ་རབས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གྲང་དེ་མིན་པ་གཞན་མིན་པས་ན་དེ་ཡང་མ་བྱས་པར་བཤལ་ལོ། །རིག་བྱེད་ནས་
 ལས་སྒྲིལ་ཆོག་སྒྱེད་པའི་སྒྲིལ་བསྐྱར་ལ། ལྟོ་སྒྲིལ་ལ་སྒྲིལ་སྒྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་དོ་སྒྲིལ་ན། བདེན་པ་དང་དགའ་བྱུང་ལྟར་ལྟོ་སྒྲིལ་བྱས་སྒྲིལ་བྱས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་དྲུང་ཡོད་ན་དེ་ཡང་མ་བྱས་
 པར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་པའི་སྒྲིལ་དག་གྲང་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ཞི་བའི་རྣམས་པ་མཛོན་སྒྲིལ་གྱུ་བ་ན་རྣམས་ལྟར་གྱི་སྒྲིལ་བསྐྱར་པའི་གཞུང་དེ་ལྟོ་སྒྲིལ་མ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་པ་དོན་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་གི་
 སྒྲིལ་སྒྲིལ་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲིལ་ན་སྒྱེད་བྱེད་མེད་པར་མནའ་རྒྱ་བརྒྱུད་དགོས་པ་ཅུ་ལྟ་ཟད་དོ། །གཞན་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་དང་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ལོ་གི་མེད་པ་དག་གིས་གྲང་ལས་བྱེད་པ་ཡོད་ན་དེ་དག་གྲང་ལྟོ་སྒྲིལ་བྱས་མ་བྱས་

2000

བར་འགྱུར་རོ། །སྒྲེས་ལུས་སྒྲུགས་བྱེད་རྣམས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅི་ཕྱིར་མི་བྱེད་སྟུང་ན། སྒྲེས་ལུ་གཅིག་སྟུན་དངགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅི་ཕྱིར་མི་བྱེད། མི་བྱེད་ན་གཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲུབ་ལྟར་གྱི་
 བརྟེ། རྣམ་པ་བྱེད་པར་དང་ལྟན་པའི་སྒྲེས་ལུ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་མི་འདུག་པས་རང་གི་དབང་པོའི་སྟོན་ལུ་ལ་རྟུ་མ་གྱུར་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་འགོག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲེས་ལུ་བྱེད་པར་བ་ལེགས་མི་རྣམས་པར་
 བསྟན་པ་འདིས་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་སྤྱིད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་འདར་ལན་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རིག་བྱེད་དེ་ལ་འདར་སྒྲེས་ལུས་བྱས་པའི་འབྲས་ལུར་མ་ཆུང་ས་པ་མ་ཐོང་བའི་ཕྱིར་བྱས་མ་བྱས་གྱི་བྱེད་
 བར་ཡོད་པའི་གཏན་ཆོགས་དག་ནི་མ་བསྟན་པར། མི་དྲན་པ་དང་ཐོག་མ་མེད་པ་སོགས་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྟུང་བ་རུ་བྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མ་བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་མ་ངེས་ཤིང་མ་གྱུབ་པའི་འབྲས་པ་
 ཅན་འབར་ཞིག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་འདི་རྣམས་པ་གྱུན་རྒྱུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཙམ་རྟུ་གྱུབ་པར་གྱུར་རུ་ཆུག་མོད། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་འདར་སྒྲེས་ལུ་མིན་པའི་རྟེན་ཅན་དེ་སྒྲེས་ལུས་མ་བྱས་པ་མིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 ཐོག་མེད་ཙམ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་སྒྲེས་ལུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གྱུར་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོང་ག་ཞེན་ཤིན་རུ་མང་པོ་ཡང་མི་ལ་མི་བརྟེན་པ་འཇམ་སྒྲེས་ལུས་མ་བྱས་པར་འགྱུར་དེ་དེ་དག་ཐོག་མ་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་གྲུ་གྲོ་ལ་

10

[illegible]

བྱེད་ཀྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་ངེས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིང་དང་རྒྱུན་དག་ནི་རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་སོ་ཟེར་ན། རང་བཞིན་དང་རྒྱུན་དག་གིས་འཇུག་ལུལ་ལ་འཆད་པ་
 དེའི་རྟོགས་པ་སྒྲེ་རྒྱུ་ལ་ཚུ་ཚོགས་མི་རུང་ན་འཆད་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་འབྱུང་བར་མི་སྲིད་དོ། །ཡོངས་སུ་གཤགས་པས་ལྟུལ་མི་སྲིད་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ་ཡོངས་སུ་གཤགས་པ་མཐོ་ངེས་དང་ལྷ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིལ་ང་མ་གཤགས་པའི་དོན་
 གཞན་གྱི་རྫོང་བྱེད་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་གཤགས་པའི་བརྟ་ཡང་མང་ཏུ་ཡོད་ལ། དེའི་དོན་སྒྲེས་བུས་བསྟན་པ་ལ་རག་ལས་གིང་། དེ་ཡང་དེའི་ཞེ་འདོད་ལ་རག་ལས་པས་ན་རིག་བྱེད་རང་གི་ངོ་བོས་བདེན་པ་ཅན་ཞེས་
 པ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གནས་སོ། །གཉིས་པ་རྟགས་དེ་ཕྱོགས་གྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ལ། དག་རྒྱམས་ཀྱན་ཀྱང་མ་བུས་ཉིད་འགྱུར་རྒྱུ་ལ། །དེ་ཡི་རྟགས་དོན་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ། རིག་བྱེད་མ་བུས་
 བར་གྲུབ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡིག་འབྲུལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱམས་ནི་གཞན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྒྲུབ་བརྫོད་པ་ཀྱན་གྱི་ཡི་གེ་དང་བྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་རག་དེ་ཀྱན་མ་བུས་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ན་དེ་ལ་དགོས་
 པའམ་འབྲས་སུ་ཅིར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ཀྱན་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་ཅི། དེ་ལྟར་རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་ཀྱན་ཀྱང་བདེན་པར་གྱུར་ན་རིག་བྱེད་དེ་ཁོ་ན་བདེན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡང་

ལྷ། མེད་པར་ལྟུང་རོ། ཅི་སྟེ་ཡི་གེ་བྱད་མེད་ཀྱང་དོན་བྱད་པར་ཅན་སྟོན་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་མ་བྱས་སོ་སྟུང་ན། ངག་ཅེས་པ་ནི་ཡི་གེ་ལས་ཐ་དད་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་ཡོད་ན་སྟུང་དུ་རུང་བ་ལ་ཡི་གེ་རེ་
རེ་བ་བསལ་བའི་ཤུལ་ན་སྟོ་མ་ལྟུང་པར་གཏད་དུ་ཟེན་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་ལ། ཡི་གེ་ལས་གཞན་ངག་རྫས་མ་གྱུབ་དང་། འདྲེ་ལས་གཞན་པའི་རིམ་པ་མ་གྱུབ་པའོ། འདྲ་བོ་ལ། ཆ་བཅས་ཆ་མེད་གང་
ཡིན་བརྟགས་ལ་དགག། རྟག་དང་མི་རྟག་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་དང་། བྱུང་དང་མ་བྱུང་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། འདྲ་བོ། བ་རོ་ལ་བོ་དེ་དག་ན་རེ། ཡི་གེ་ལས་གཞན་པའི་ངག་རྫས་སུ་མེད་པ་མ་གྱུབ་སྟེ། ཡི་གེ་སེལ་སུས་
དོན་མི་སྟོན་ལ་ངག་གིས་དོན་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ངག་ནི་ཡི་གེ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དོ་ཟེར་ན། བརྟག་པ་གསུམ་ལས་དང་བོ། ངག་དེ་ཆ་བཅས་ཡིན་ནམ་ཆ་མེད་ཡིན། ཡན་ལག་དུ་མ་རི་ཆ་དང་བཅས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
ཆ་དེ་རྣམས་ཐ་དད་པར་གནས་པའི་རེ་རེ་ལ་ངག་གི་དོན་མེད་པ་ཉིད་དེ་མིང་རེ་རེ་ལ་ཆོག་གི་དོན་མེད་ལ་ཡི་གེ་རེ་རེ་ལ་མིང་གི་དོན་མེད་པ་བཞིན་ནོ། འདས་ན་ཆ་རེ་རེ་ལ་ངག་དུ་བརྟགས་པ་ནི་ངག་དེ་ཡི་དངོས་པོ་ཅན་མིན་པ་
ལ་ངག་དེ་ཡི་དངོས་པོ་ཅན་དུ་སྟོ་བརྟགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དབྱིབས་སམ་རུ་ལ་ཆེ་བ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེལ་མེད་གི་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་དང་སྟོ་རྩོད་པ་ལ་མེ་ཞེས་བརྟགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏེ་དེ་ལ་མེད་གོ་དང་མིའི་དངོས་པོ་རུང་།

ཐད་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཆ་རེ་རེ་འད་དག་གི་དོན་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ནུང་ཁྱེད་རང་གིས་དག་ནི་ཆ་དུ་མ་ཉིད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྟགས་པ་ནི་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཆ་གཅིག་ལུ་དེ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་དག་གི་ཆ་ལས་ཡན་
ལག་གང་ཡང་དུང་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་རྟགས་པས་ཀྱང་དག་གི་དོན་མཐའ་དག་རྟགས་པར་འགྱུར་རོ། །མི་སྒྲིན་ཏེ་ཆ་རེ་རེ་འད་དག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ན་དག་གི་རྣམ་ཞེས་ཕུ་བ་རིལ་པོ་དེ་
ཡིན་པས་དག་གི་ཆ་ཀུན་རྟགས་པ་ན་དག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅེར་རྟགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ནུང་། དག་རིལ་པོ་ཆ་མེད་ཅིག་ཅིག་ཅེར་རྟགས་ཀྱི་ཡོད་ན་དེ་རྟགས་པ་ལ་དུས་ཀྱི་གོ་རིམ་མི་དུང་བས། དག་གི་ཆ་རྣམས་རིམ་གྱིས་
ཐོས་པས་སྒྲ་ཞག་དང་ལོར་འཆད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་དུང་དོ། །དེས་ན་དག་གི་རྣམ་རྟགས་པའི་སྐད་ཅིག་མཐའི་བར་དུ་དག་མི་རྟག་ལ། ཐམས་ཅད་ཅིག་གི་ཆ་ཁོ་ན་དག་རྟགས་པའི་རྒྱ་མིན་ཏེ་ཡིན་ན་ལྷ་མོ་རྣམས་མེད་
ཀྱང་དེ་ཁོ་ནས་རྟགས་པར་ཐལ་ལོ། །ལྷ་མོ་རྣམས་དེ་ཡི་དུས་ན་མེད་དེ་འགག་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ཕྱི་བསྐྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ལ་དག་ཅིས་རྟག་པས་སྒྲ་བརྟགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལས་ཐ་དད་པའི་དག་རྣམས་གང་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དག་ནི་
ཆ་མེད་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ནུང་ཡང་དེ་ལ་ཆ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་དག་དང་དོན་ཀྱང་རིམ་གྱིས་རྟགས་པ་མི་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ། དག་དེ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཕྱིད་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་མ་མི་ཕྱིད་པ་རྟག་པ་ཡིན།

དཔེ་དེས་མ་མེད་པས་གཞོན་དོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་རྒྱ་བྱུང་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་དུས་ཀུན་གྱི་སྒྲིལ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅིག་ཅེར་དུ་ཐོས་གིང་དམིགས་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་ཉན་གིས་ཀྱིས་དམིགས་སུ་རུང་བའི་དག་དེ་ཐམས་ཅད་ན་བྱུང་པར་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་འདི་ན་གྲགས་བཞིན་པའི་དུང་སྒྲ་བཞིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཅིག་ཅེར་དུ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཚུལ་བ་སོགས་སྐྱེན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་ལས་སྒྲ་དེ་དམིགས་པ་ལམ་ཐོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་།
 རྟག་པ་འགྱུར་མེད་གྱི་དག་དེ་ནི་སྐྱེན་གང་གིས་གསར་དུ་འདུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་རང་གི་དོ་བོ་གྲུབ་ཐེན་པར་དེ་ན་ཡོད་པས་སོ། །དག་རྟག་པ་འདུ་བྱེད་པ་མིན་ཀྱང་དེ་ཐོས་པའི་སྐྱེན་ན་བའི་དབང་པོ་དག་ཚུལ་བ་སོགས་སྐྱེན་
 ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་པའི་སྒྲ་དེ་ཐོས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱེན་གྱིས་སྒྲ་ཐོས་སུ་རུང་བར་ལེགས་པར་བྱས་པའི་དབང་པོ་དེས་ཀྱང་དེ་ན་བྱུང་པའི་སྒྲ་མ་ལུས་པ་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ་མིག་གི་སྒྲིབ་གཞུགས་
 བསལ་པ་ན་མདུན་ན་གནས་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལེགས་པར་བྱས་པའི་སྐྱེན་གྱི་བྱུང་པར་མི་འདུ་བ་སོ་སོ་ཡོད་པ་ལས་དབང་པོས་ཡུལ་འཛིན་པའི་རུས་པའང་ཐ་དད་པ་ཡིན་གྱི་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ལུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཏུ་བྱའི་སྒྲ་གཅིག་གི་དོན་གཅིག་ཐོས་པར་དེས་པ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲིལ་པོ་དུ་མས་སྐྱེན་ཅིག་སྒྲིལ་པ་དང་རྩ་དང་གྱིང་སུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཡི་ཚོགས་པ་དུ་མ་ཡི་ཅ་ཅོ་དེ་ན་དབང་

༡༡། །གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ལ་རི་ལྷུང་ཐོས་པར་འགྱུར་དེ་དབང་པོ་ནི་ཡུལ་སྐྱ་གཅིག་ལ་ངེས་པར་འཇུག་པར་ཁས་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་མཛོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ཞིང་སྐྱ་རིམ་གྱིས་ཐོས་ཀྱང་སྐྱར་བས་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་སྐྱར་བ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་ན། གྲིང་བུ་སྐོག་ས་གྱི་སྐྱ་ལ་འད་ཅིག་ཅར་ཐོས་པའི་སྐྱར་བ་འགྱུར་བར་འགྱུར་དེ་དེ་གཅིས་སྐྱར་ཅིག་མ་རིམ་གྱིས་ཐོས་པ་ལ་ཁུད་མེད་ཅིང་འཇུག་པ་སྐྱར་བ་ལ་འདར་ཁུད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་གཞན་ལང་འོག་ནས་ཀྱང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་དེ་དབང་པོ་ཡུལ་གཅིག་ལ་ངེས་ཞེས་པ་དེ་ཆོག་འབྱུགས་ལ་པོར་རྫོང་པའི་སྐྱ་ལ་ཡིན་གྱི་སྐྱ་ཙམ་ལ་མ་ཡིན་དེ་སྐྱ་ཙམ་དུ་མ་ལྟན་ཅིག་ཐོས་རུང་ངོ་ཞེན་དུ་མས་སྐྱ་ཡེན་པ་ལྟན་དུ་ཐོས་ཆེ་ཆོག་འབྱུགས་གཞན་པའི་སྐྱ་དུ་མ་རི་ལྷུང་ཐོས་ཞེས་དེས་པ་ན། ཅ་ཅོ་དེ་ལ་གལ་དེ་ཆོག་འབྱུགས་གཞན་དུ་དོན་མི་སྟོན་པའི་སྐྱ་ཙམ་ཡན་གར་དུ་ཐོས་པར་འགྱུར་གྱི་རྫོང་བྱེད་དག་གི་སྐྱ་ནི་ཐོས་པ་མ་ཡིན་པས་ཡུལ་གཅིག་དུ་མི་ངེས་པའི་སྟོན་མེད་ཅེ་ན། སྐྱ་ཙམ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཆོག་འབྱུགས་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་གྱིན་དུ་ཆེས་དད་པར་བྱ་བ་ཞིག་དུ་འདྲུག་གོ་ཞེས་གིན་དུ་ཆེས་མི་དད་པར་སྟོན་པའི་བསྟིང་ཆོག་གོ། །དེ་ཡང་ཆོག་འབྱུགས་ཅན་གྱི་སྐྱ་ལ་ཆོག་འབྱུད་དེ་བཞག་ནས་དེ་ཡི་སྐྱ་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་ཡོད་པ་ནི་ངོ་མཆོར་རྒྱུད་དུ་བྱུར་བ་སྟེ་སྐྱ་མེད་པའི་ཆོག་འབྱུགས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱ་གཞན་དག་ནི་མི་ཐོས་པར་གནས་པ་ན་སྐྱ་མེད་པར་སྐྱ་

2000

ལས་ཡན་གར་དུ་རྫོད་བྱེད་རྩི་ལྟར་ཐོས་པ་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་མེད་པར་ཉན་སེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རྫོད་བྱེད་ཐོས་པ་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་གོ། །ཡང་ན་ནི་སྤར་དབང་པོ་ལེགས་པར་བྱས་པའི་རྣམ་པ་ནི་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་གཅིག་ལ་དེས་པ་ཡིན་མོ་
ཞེས་འདོད་པའི་བྱེད་། རྩི་ལྟར་ན་ཅ་ཅ་ཐོས་པའི་ཆོ་རྫོད་བྱེད་ལས་ཐ་དྲད་པའི་སྤྱི་མ་ལྟན་ཅིག་རྟགས་པར་འབྱུར་ཏེ་སྤྱི་སྤྱི་གཅིག་གིས་བརྫོད་པ་ན་རྫོད་བྱེད་དང་སྤྱི་གཅིས་ཀ་ལ་རྣམ་པ་དེས་ལ་དུ་མས་བརྫོད་པ་ན་སྤྱི་ལ་དེས་
ཀྱི་རྫོད་བྱེད་ལ་མི་དེས་པ་མི་འཐད་དོ། །དེའོད་པ་པ་ན་རེ། སྤྱི་ཅམ་ལས་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་དག་ཐ་དྲད་དུ་མ་གྱུ་བ་ཅིས་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་ལས་དོན་མི་རྟགས་ཏེ་སྤྱི་སྤྱི་མེད་ཐོས་ཏེ་མི་ཆོགས་ལ་དེའི་ཆ་གས་རེ་རེ་ལ་དག་གི་
དོན་མེད་ཅིང་། ཡི་གེ་རེ་རེའི་སྤྱི་ཅིག་ཅུང་ཅུང་ཆ་གས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་དོན་གང་ཡང་མི་སྟོན་མོ། །དེས་ན་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་གོ་རིམ་དང་ལྟན་པར་བྱུང་བའི་ཆ་ཡོད་ས་སྤྱི་སྤྱི་གས་པ་ནི་རྫོད་བྱེད་ཡིན་པས་སྤྱི་ལས་རྫོད་བྱེད་ཐ་དྲད་དུ་ཡོད་དོ་
ཞེན། ལྟན་ཅིག་དུ་མི་ཆོགས་པ་དང་ཆ་རེ་རེས་དོན་མི་སྟོན་པ་སོགས་ཉེས་པ་གང་དང་གང་གིས་ཀྱང་སྤྱི་ཅམ་རྫོད་བྱེད་དུ་མི་འདོད་པ་བྱེད་རང་ལ་འད་སྤྱི་མེད་འབྱུང་གི་སྤྱི་ཅམ་དག་གིས་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་དག་དེ་གས་ལ་པ་ཡིན་
པས་ན། རྩི་ལྟར་རྫོད་བྱེད་ལ་འད་ཉེས་པ་དེ་མེད་པར་འབྱུར་ཏེ་རྫོད་བྱེད་ཀྱང་སྤྱི་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་བཞིན་མི་འབྱུང་བར་རང་གི་དོ་བོས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ་ན་མ་ཡང་མི་ཤིང་དོ། །གལ་ཏེ་རྫོད་བྱེད་མིན་པའི་ཆུ་སྤྱི་སོགས་སྤྱི་ཡན་

འདྲེ་གོ་རིམ་གཞན་དུ་བསྐྱར་བཅུ་པ་ནི་ཡི་གེ་ལ་དོ་བོ་འདྲེ་གོ་རིམ་ཡོད་པར་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་ལ་འགལ་བའི་རྟགས་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ཨ་གཅིག་ག་གཅིག་ཡིན་པ་སྟགས་
 ལས་བྱུངས་ན་དེའི་སྐྱེ་ཕྱི་འདྲེ་གོ་རིམ་གྱི་ལྷ་པོ་ཡིན་ཏེ་གོ་རིམ་ཡོད་མི་ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་རིག་ཀྱེད་ཀྱི་དག་ནི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་དང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་པར་བརྩོད་པའི་ཕྱིར་། ལུང་གི་གོ་རིམ་སྐྱོགས་འདི་ན་
 འདྲེ་འོ་ཞེས་བཞགས་པའི་གལ་བུས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དུས་གི་གོ་རིམ་སྐྱེ་ཕྱིར་བྱུང་བ་སྐྱུག་ལྟ་བུའི་ཁྱེད་པར་དེ་ལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་སྐྱེ་ཕྱིར་བྱུང་བ་ཡིན་ལ་དེ་དེ་ལྟར་དོ་བོས་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་
 མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་སྐྱུག་ལྟ་བུ་དང་སྐྱེ་ཕྱིར་ལུས་ཀྱང་བསྐྱར་མི་རྒྱས་ན་རྟག་པའི་སྐྱེ་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེས་ན་དག་རྟག་པ་གོ་རིམ་སྐྱེ་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པར་སྐྱུ་བའོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་པ་དེར་དོགས་ན་སྐྱོད་པ་ནི་མི་
 རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་བྱུང་ཕྱིར་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འདྲོད་ན། དེའི་སྐྱོན་ཡང་། མི་རྟག་ན་ནི་ཚུ་ལ་བྱུང་ཕྱིར། སྟགས་དང་། གལ་ཏེ་དེ་དག་བྱུང་ཕྱིར་ཡིན། ཞེས་སྟགས་སྐྱར་ནི་བརྩོད་པ་ཡིན་པས་སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པར་
 མི་འགྲུབ་པོ། གཞིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡི་གེ་ཞིད་ཀྱི་དོ་བོ་ལ་གོ་རིམ་སྐྱེ་ཕྱིར་ཡོད་པར་སྐྱུ་པ་པར་མ་རྒྱས་ནས། ཡི་གེ་རིམ་བཞིན་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བ་དེ་ཞིད་རིམ་པའོ་ཟེར་ན། འདྲེ་ལྟར་སྐྱོ་ལ་ཡི་གེ་མཐོན་པར་གསལ་བའི་

༡༡། །རིམ་པ་འདྲ་དག་མིན་ཏེ། དག་རྟག་པ་ལ་གསར་དུ་གསལ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་སྤར་རིགས་པས་བསལ་བེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྒྲ་སྤར་མེད་གསར་སྒྲེ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲ་བ་ཕྱིད་ཡོད་པ་དང་སྤར་ཡོད་གསལ་བར་འདོད་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། སྒྲ་ཕྱིད་པ་ལྟེ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཉིད་ལས་དག་དེ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་ལུ་ཉིད་དུ་འགྲུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡིན་པར་འཐད་དེ། གསལ་བྱ་ཡིན་ན་དེའི་རིགས་འདྲ་སྤར་སྤོན་ནས་གྲུབ་ཐོན་པའི་དོན་ལ་གསལ་བྱེད་རང་ཉིད་སྒྲེས་པའམ་དམིགས་པར་གྱུར་བས་གཞན་གསལ་བྱ་དེའི་སྒྲེ་སྒྲེད་པའམ་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲེའི་རྒྱ་ནི་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲེ་སྤོན་མེ་སོགས་དམིགས་པས་ལུས་པ་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དུ་སྒྲེ་དེའི་རྗེས་ལ་དམིགས་ཀྱི་དེའི་སྤར་ནམ་ཡང་གྲུབ་པར་མ་དམིགས་ན་འབྲས་ལུ་དེ་ཕྱིད་པ་པོ་ཡི་རྒྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འདི་བྱུང་བར་ཅི་ཞིག་གིས་འབྱེད་དེ་བྱུང་མེད་པར་འགྲུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་འདྲ་ལྟེ་རྒྱུ་སོགས་ཕྱིད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཡི་བྱ་བ་ལས་ནི་དེས་པར་ཏེ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་འགོ་དང་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱོག་པ་གྲུབ་པར་ཡང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དག་དེ་ནི་རྒྱ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་སྤར་ཡོད་མ་ཡིན་ནོ། །སྤར་ཡོད་ཟེན་གསལ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལོག་གྱུར་དེའི་དོ་བོ་མི་ཕྱོག་པ་

དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིན་དེའི་ངོ་བོ་ཐ་དང་དུ་དུས་མཉམ་པར་ཡོད་དགོས་ཀྱང་འདི་ལ་རྒྱལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་ཤིང་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཤམ་དེ་བྱི་རོལ་པ་བྱེད་ཅག་རྒྱམས་ཀྱི་ཁེ་འདོད་ལྟར་ན། དག་རྟག་པ་དེ་རང་གི་རོ་
 བོའི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྱལ་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་བྱེད་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ན་ནམ་ཡང་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་དེ་རྟག་པ་ནི་རང་གི་རང་རྒྱལ་ལས་ནམ་ཡང་འདའ་མི་ཤིང་དོ། །དེ་འདྲའི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྱལ་བའི་རོ་
 བོ་དེ་སྒྲུར་ཡང་གསལ་པ་པ་ཡིན་ན་ཅི་བྱིར་སྒྲིབ་བྱེད་མེད་པ་ལ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འཇུག་པ་དེ་རུང་བར་འགྱུར་དེ་བསལ་བྱ་མེད་པ་ལ་བསལ་བྱེད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བསལ་བར་བྱ་སྟེ་ནམ་མཁའི་དྲི་མ་འབྱུང་པ་
 པ་ཞིན་ནོ། །དེས་ན་གསལ་བྱེད་མེད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཤམ་དེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་འདོད་པ་ལྟེ་རྒྱ་སྒྲིབ་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་རྒྱེས་ཁོ་ན་ལས་སྒྲུར་མ་མཐོང་པ་ཞིན་དུ་དུང་ཡང་བྱེད་པ་རྒྱམས་སྒྲིབ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་
 རྒྱ་ཅམ་དུ་འདོད་ན། ལྟ་དེ་དང་རྒྱ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྒྱེས་སྒྲིབ་རྒྱལ་ལ་བྱེད་པར་མེད་པའི་བྱིར་གཞན་རྒྱ་བུམ་ལ་སྒྲིབ་པ་དེ་སྟེད་པ་དག་ཀྱང་རྒྱ་མཐན་ལ་སྒྲིབ་པས་བྱས་པ་མིན་པར་གསལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དོན་ལ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་པ་ཞིན་དུ་འདོད་དོ་ཞེས་ནི་ཁས་ལེན་ན་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱམས་ཀྱི་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དེ་འབྲས་བུ་གང་ཡང་གསལ་དུ་བསྟེན་པ་མི་ཤིང་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་འདའ་བཤད་མ་ཐག་པ་རྟག་པ་

༡༩། །གསལ་ཕུར་ཕུར་པ་མི་རུང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་མ་བྱུང་སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྒྲུ་ཙམ་དུ་མ་བཟད་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་འཇུག་པས་ན་འགལ་བ་བརྒྱ་འགྲུལ་གྱིས་ཁྱི་བར་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚོས་ཅན་
 རིག་བྱེད་རྟག་པ་མི་འགྲུབ་པ་ལ་རྟག་པ་འི་སྒྲུ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མི་མེད་ཚུལ། །དངོས་སྒྲོབས་རིགས་པས་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། སྒྲུ་རྟག་པ་སྒྲུབ་ལ་དཔེ་མེད་རིགས་པ་བསྟན། །རིགས་པ་དེས་མཚོན་རྟགས་གཞན་
 སྟན་ཕུང་ཚུལ། །དང་པོ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུ་རྟག་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ན་དེར་དམ་བཅས་པ་ཙམ་ལས་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ལ། དེས་ན་ཚོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པས་སྒྲོགས་ཚོས་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་སྒྲིམ་བསྟན་པ་ལ། བརྡེལ་པོ་
 རྒྱལ་ཁྱིས་སྒྲུ་རྟག་པར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཨ་ལྷ་ལུ་འི་སྒྲུ་གཅིག་ནམ་ཐོས་ཀྱང་བྱེད་མེད་པར་ཨ་ལོ་སྒྲུ་མ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་ཡོད་པས་ན་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ་སྒྲུར་གྱི་དེ་འགགས་ན་སྒྲུར་ངོ་ཤེས་པར་ཕུར་མེད་པ་འི་བྱིར་ངོ་ཤེས་པ་ནི་སྒྲུ་མ་འགག་
 པར་རྟག་པ་འི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཨ་ལ་སོགས་པ་འི་སྒྲུ་དོན་གོ་བ་འི་སྒྲུ་དུ་སྒྲོར་བས་ན་ལས་དེའི་ཆེད་དུ་སྒྲོར་བ་འི་གཞི་ཉིད་དུ་ཨ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྟག་པར་ཡོད་པར་དེས་ཏེ་ནམ་ཡང་སྒྲུ་སྒྲོར་དུ་མི་རུང་བ་མེད་པས་
 མོ། །གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་ཕུ་བ་གཞན་ལ་སྒྲོར་དུ་མེད་དེ་སྒྲོགས་ན་གི་མེད་པ་གིང་གཅད་པ་ལ་སྒྲོར་དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གིང་གཅད་པ་ལ་སྒྲོར་བ་ན་སྒྲེལ་སྒྲུར་ཡོད་ཁོན་ལ་སྒྲོར་བས་བྱུང་བ་བཞིན་སྒྲུ་ནི་ཡོད་པ་

五、

ལས་ལ་སྒྱུར་ངེས་པས་ན་རྟག་རྟུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའི་ཞེས་འདོད་པ་དང་། མོག་ས་ཁོངས་ནས་ཨ་ཡི་སྐུ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་སྐུ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་རྟུ་ཐ་དད་མེད་པ་མོག་ས་ཀྱིས་སྐབ་པར་
བྱེད་དོ། །དེ་འདྲ་པའི་རྟག་ས་ལྟར་སྐྱེད་བཀའ་ཡིན་པ་དེ་དག་སྐུ་རྟག་པའི་སྐབ་བྱེད་ཡིན་པར་འདོད་ན་ནི། དེ་འདྲ་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་འགོད་པའི་ཆོ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན་གྱི་དཔེ་རྣམ་པ་གྲུན་རྟུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་
གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པས་ནི་ངོ་ཤེས་པ་དང་ལས་ལ་སྐྱུར་བའི་གཞི་ཉིད་རྟུ་སྐྱེད་བཀའ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེད་ཅིག་གིས་ནི་འཛིག་པ་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་རྟུ་ཁས་ལེན་གྱི་རྟག་པ་
གཅིག་ནམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱུར་མཐོང་བ་དང་བྱིས་མཐོང་བ་དག་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་སྐུ་སྐྱུར་གྱི་དེ་མ་འགག་པར་མཐོང་པར་མི་འདོད་དེ་མར་མེ་དང་འབབ་ཆུའི་རྒྱན་བཞིན་རྟུ་འདོད་ལ། སྤེལ་ལ་སོགས་པ་
ལས་ལ་སྐྱུར་བ་ཡང་སྐྱུར་གྱི་དེ་མ་ཡིན་ཏེ་ལས་ལ་སྐྱུར་བའི་རྣམ་པས་བྱེད་པར་རྟུ་བྱས་པའི་སྐྱེད་ཅིག་ཡིན་གྱི་སྐྱུར་གྱི་དེ་ཡིན་ན་སྐྱུར་བཞིན་རྟུ་ལས་མི་བྱེད་པའམ་སྐྱུར་ནས་ཀྱང་ལས་བྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་མ་
ཡིན་པས་ལས་མི་བྱེད་རྟུ་རྟག་ཀྱང་དངོས་པོ་ཉིད་སྐྱེད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་དེ་ལས་ལ་སྐྱུར་བ་ཡིན་གྱི་རྟག་པ་ལས་ལ་སྐྱུར་བ་ནི་མི་སྤྱིད་པས་ན་མི་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་རྟུ་དོ་རྗེའི་རི་ལ་སོགས་པའང་གང་པ་དང་དོ་བ་སྐྱེད་པ་དང་མི་

ལྷ། །སྒྲུང་བ་དག་གི་ཁྱུང་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུང་ཅིག་ཐ་དད་པར་འདོད་ཀྱི་རྟག་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་སྒྲུང་གི་ཨ་རྟག་པ་ཉིད་སྒྲུར་ཡང་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་པ་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ནིང་
དང་ད་ལོའི་རྒྱ་གཞི་ས་པོན་ཐ་དད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་རྟག་པ་ཆ་མེད་ཀྱི་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ལྟན་ཅིག་ཕྱེད་པས་པན་གདགས་སྒྱུ་མི་རུང་པས་དེས་རང་འཛིན་སེམས་པ་སྒྲུ་ཕྱིར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པས་ཅིག་
ཅར་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སེམས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་མིན་ན་ནོ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་པ་སྐྱེ་བར་བཞག་པ་འང་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་དེས་རྒྱལ་གསུམ་མ་ཚང་པའི་རྟག་ས་རན་པ་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་སྒྲུ་མོགས་
རྟག་པའི་རྒྱ་བ་ཕྱེད་དུ་བཀོད་པ་ནི་སྐྱེད་པ་ཡང་སྒྲན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་སྒྲུ་ཕྱིར་དོ་སེམས་ཀྱི་ལྷོ་དང་ཡི་གའི་གོ་རིམ་སྒྲུ་ཕྱིར་བྱུང་བ་ལྟར་རྒྱང་པའི་ལྷོ་དང་། ཡུལ་རྟག་པ་གསལ་བའི་ལྷོ་རྒྱམས་
ནི་ཡུལ་དེ་གསལ་བ་ཞེས་བྱའོ་སྒྱུ་མ་ན། དེ་ནི་ལྷོ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་མིན་ལ་དེ་འདྲའི་གསལ་བ་ལྷོ་དེ་ནི་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་མིན་པ་ཡུལ་རྟག་པ་མ་བྱས་པ་དེ་ཡིན་ན། རང་གི་ལྷོ་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ་
དཔྱེད་པ་པས་ལྷོ་ནི་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པས་སོ། །མདོན་སྒྲུ་དང་འགལ་ཏེ་སྐྱེས་སུ་རང་གི་དབང་པོ་དང་ཡིད་ཕྱེད་མོགས་ལས་སྐྱེ་བར་དམིགས་པས་སོ། །གྲགས་པ་དང་འགལ་ཏེ་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཞེས་འདིག་རྟེན་

མཐོང་པ་ལྟར་

ན་ཡོངས་སུ་གསལ་བས་སོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་གནོད་དེ་སྒྲིམ་བུའི་དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་སྟགས་ལས་སྒྲོ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གྲུབ་པར་དམིགས་པས་དེ་མེད་པ་ལ་སྒྲོ་འགྲུར་བར་མི་སྤྱིད་པར་གཤམ་སོ། །དེ་ལྟར་མཛོམ་སུམ་ལ་
སྟགས་པས་ཅིག་ཅུར་གནོད་ལ། གཞན་ཡང་སྒྲོ་ལ་གསལ་བ་དེ་ལྟར་ཡུལ་ལའང་རིམ་པ་ཡོད་དོ་སྟུང་ན། ཡི་གེ་རྣམས་ལས་ཐ་དད་པའི་རིམ་པ་དོན་ལ་ཡོད་པའང་གསལ་བར་དཔྱད་ཟིན་ཏེ། དེས་ན་གོ་རིམ་ལ་སྟགས་པ་དེ་
མི་རྟོག་པས་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ཅུམ་སྒྲོ་མ་བརྟགས་པར་འབྱུང་མི་གཤམ་པས་ན་རྗེ་ལྟར་སྒྲིམ་བུའི་རྟོན་ཅན་མིན་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཚམས་སུ་འགྲུར་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མི་སྤྱིད་དོ། །སྒྲོ་ནི་སྒྲིམ་བུའི་རྟོན་ཅན་མིན་སྟགས་རྒྱང་པ་བརྟུན་
པོ་འདི་གོང་དུ་རྟག་པ་རྣམས་གསལ་བྱེད་གྱི་རྣམས་གསལ་བ་ཅུམ་མོ་ཞེས་འདོད་པ་ལ་གསལ་བྱེད་གྱི་རྣུ་དེས་གསལ་བ་རྟག་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་མེད་པའི་སུལ་དུ་བྱུང་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ། སྒྲིབ་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནམ། དེའི་སྒྲོ་
སྐྱེད་པ་གསུམ་གང་ཡིན། དང་པོ་མི་སྤྱིད་དེ་དེའི་རོ་བོ་ལ་སུལ་དུ་བྱུང་བ་བྱུར་མེད་ལ་ཡོད་ན་མི་རྟག་པར་འགྲུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་བྱེད་གྱི་དེ་རོ་བོའི་སྟགས་ཀྱིས་བཀག་ལ། གསུམ་པ་ལྟར་གསལ་བ་
སྒྲོ་ཡིན་ལ་དེའི་གོ་རིམས་ངག་གོ་ཞེ་ན། སྒྲོ་དང་ངག་གཅིག་ཏུ་འགྲུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་ངག་ནི་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་བུས་མ་བྱས་པའང་སྒྲིམ་བུའི་རྟོན་ཅན་གྱང་མ་ཡིན་པར་འགྲུར་ཞིང་། དེ་ལ་ཁས་བྱུངས་ལ་སྟགས་པས་གནོད་དོ་

མཆོད་མ་འཇིག་པ་ལྟར་འབྱེད་པ་

༡༩། །ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་ཤུག་ཕྱོད་འགྲེལ་བར་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་དོ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་སྟགས་ཀྱན་ལ་སྦྱར་བ་མི་འགལ་ལམ་ཞེན་མི་འགལ་རྟེ། འདི་སྒྲུ་རྟག་པར་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ངན་དོ་ཤེས་སྟགས་
བཀག་པའི་རྟེས་སུ་སྟོན་པ་ལ་སྒྲུ་མཚན་ཡོད་པའི་བྱེད་རྟེ། ཡི་གེའི་རིམ་བཀགས་ལ་བའི་སྒྲོ་ཁོ་ནར་མ་བཟད་རྟག་པ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ཀྱན་ལ་སྦྱར་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་འདིར་གཞུང་གི་གོ་རིམ་ས་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་
ཡིན་ཙོ། །དེས་ན་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་བཀགས་ལ་བ་སྒྲོ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུ་བ་དེའི་རྒྱ་གཞུང་ཡུལ་བཟད་མེད་ན་སྒྲོ་རྒྱུ་བ་དང་དུས་ཀྱི་བཟད་ཀྱང་འབྱུང་མི་ཤེས་པར་དཔྱག་པ་ཡིན་ཙོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་བསྦྱབ་པ་ལ། ཅུ་
བའི་གཏན་ཚིགས་རྒྱུ་བར་འགོད་པ་དང་། དེ་ཡི་བྱུང་པ་ཉིད་ནི་བསྦྱབ་པའོ། །དང་པོ། འཛིག་པ་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཅུ་ནས་རང་ཆས་སུ་འབྱེལ་བ་ཅན་མི་ཡི་ཆ་བ་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་སྒྲུ་སྟགས་དངོས་པོ་ཀྱན་ནི་
རང་གི་དོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་ནས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ཙོ། །དེ་ཡང་བསྦྱབ་ཕྱུ་འཛིག་པ་དང་། རྟགས་ཡོད་པ་ནི་དོ་བོ་བཟག་གཅིག་གི་འབྱེལ་བ་ཡོད་པའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་བྱུང་པ་བརྟོད་པ་ཡིན་ལ། རྟགས་ཡོད་པ་དེ་ལྷན་པའི་
ཆོས་ཅན་སྒྲུ་ནི་མི་རྟག་གོ་ཞེས་ཕྱོགས་ཆོས་བརྟོད་པ་ཡིན་ཙོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོས་མེད་རྟགས་ཀྱིས་རྟོས་འགྲོ་བསྦྱབ་པ་དང་། །གཞོད་པ་ཅན་གྱིས་རྟོག་བྱུང་བསྦྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། འཛིག་པ་རྒྱ་གཞུང་སྦྱར་ལ་གཞོད་པ་

མཆོད་མ་འཇིག་པ་ལྟར་འབྱེད་པ་

མཛེས་པ་གྲགས་པ་

བསྐྱེད་པ་ ། འཛིག་པ་ རྒྱ་གཞན་མེད་ལ་ རྩོད་པ་ རྒྱ་གཞན་ ། དང་པོ་ ། ཡོད་པ་ ཅམ་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་འཛིག་པར་མ་དེས་ཏེ་ འཛིག་རྒྱ་གཞན་ལ་ རྩོས་པས་སོ་སྦྲེལ་ན། འཛིག་རྒྱ་གཞན་ལ་ རྩོས་པ་ མེད་པར་རང་ཉིད་འཛིག་པ་ཡིན་གྱི་
གཞན་ལ་ རྩོས་ན་ འཛིག་པ་དེ་ འཛིག་བྱའི་དངོས་པོ་དེ་ ལས་གཞན་ཡིན་ཅམ་གཅིག་ཡིན། དང་པོ་ ལྷ་ར་དངོས་པོ་གིང་ལ་ སོགས་པ་དེ་ནི་ འཛིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ཡོད་པ་ཞིན་དུ་ འཛིག་པ་མེད་པས་ན་དེ་མེད་པ་ཉིད་འཛིག་པ་
ཡིན་པས་ འཛིག་པ་ཞེས་པ་དངོས་པོ་དེ་ ལས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གིང་གི་ འཛིག་རྒྱ་མི་ ལས་གིང་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་ ལྷ་ར་པའི་ འཛིག་པ་དངོས་པོར་ ལྷ་ར་པ་དུ་གསྐྱེ་བ་ཡིན་ན། རྒྱ་དེ་ ལས་དངོས་པོ་གཞན་སྐྱེས་པས་གིང་ནི་
སྐྱ་མ་བཞིན་དུ་ འཛིག་པ་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་གིང་རང་ཉིད་ནི་མ་ཐོང་བ་ཉིད་དུ་ འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ བུ་མ་པ་སྐྱེས་པས་གིང་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མེན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་ཏེ་དངོས་པོ་གཞན་སྐྱེས་
པས་གཞན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་ལུ་ འཛིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་མེད་ན་ནི་ འཛིག་པའི་རྒྱ་ཞེས་པ་འདྲ་དོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་མི་ལས་སྐྱེས་པའི་ འཛིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཉིད་གིང་འདྲི་ཡི་ འཛིག་པ་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པས་གིང་མི་ འཛིག་པར་གལ་འགྱུར་ཏེ་དེ་ འཛིག་པ་ཉིད་དོ་ཅེ་ན། རྩོ་ལྷ་ར་དངོས་པོ་གཞན་སྐྱེས་པ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་ འཛིག་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་དུ་རྒྱ་གཞན་གྱི་ཕྱི་ཕྱིར་གིང་མི་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་དེས་པ་

༡༢། །ན། འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ས་ཤིང་དེ་རང་གིར་བྱས་ནས་གཞུང་བའི་ཕྱིར་སྤང་བ་མིན་ཅོ་ཞེ་ན། མ་ཞིག་པའི་ཤིང་མི་སྤང་བ་ཅམ་དུ་འདོད་རིགས་པ་མིན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཡིས་
ཤིང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྤྱི་བ་པའམ་སྤྱི་བ་མི་རྣམས་ཏེ་འདི་ལྟར་སྤང་བ་ལ་ལོགས་ལ་གཞན་གྱིས་གཞན་སྤྱི་བ་པ་ན་མཐོང་བ་ཅམ་སྤྱི་བ་ཀྱང་ཐོགས་པ་ལ་ལོགས་པ་སྤྱི་བ་པར་མི་རྣམས་ལ་ཤིང་གི་ཆོས་མཐའ་དག་ལུ་ལ་དུས་གང་
དུ་འང་སྤང་བ་མེད་པར་འདྲ་ས་སྤྱི་བ་རྣམས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་དོ། །ཡང་དུས་རེ་ཞིག་སྤྱི་བ་ཀྱང་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཡང་རྒྱ་ལས་གསར་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པ་དེ་ཡང་མཐར་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ནམ་ཞིག་
པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཤིང་སྤང་བ་ཞིན་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་རང་གིར་བྱས་ནས་མི་སྤང་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལོག་པའི་ཕྱིར་སྤང་བ་དང་བལ་བའི་བུམ་པ་བཞིན་ཅོ། །གལ་ཏེ་ནག་པ་གསོད་པར་བྱེད་པ་པོ་བསད་པ་ན་ནག་པ་སྤང་
འགྱུར་བ་མིན་པ་ཇི་བཞིན་ཤིང་འདི་ལ་འང་དེ་བཞིན་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། ནག་པ་གསོད་བྱེད་བསད་པ་ཉིད་ནི་དེ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ནག་པ་གསོད་བྱེད་ནི་འཇིག་པའི་རྒྱ་མི་དང་འདྲ་ལ་འདིར་མི་ལོག་ན་ཤིང་ཅིས་མི་མཐོང་ཞེས་
སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་དེ་ཞིག་ནས་མི་སྤང་ན་ཤིང་ཅིས་མི་མཐོང་ཞེས་བརྒྱལ་བ་ཡིན་པས་གསོད་བྱེད་བསད་པ་ནི་ལན་མ་ཡིན་ཏེ་ནག་པ་ཞིག་པ་ལོག་ན་ནག་པ་སྤང་དགོས་པ་སོན་གནས་སོ། །གལ་ཏེ་

ལྟར་ལྟར་

ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་འཛིག་པ་ཤིང་ལས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འདོད་ན་ཤིང་རང་ཉིད་འཛིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། ཤིང་གི་འཛིག་པ་དེ་ཤིང་གྲུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མེ་མི་དེའི་རྒྱ་མིན་པ་ཉིད་
དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་མེད་ཕྱིར་ན་ཞེས་གྲོག་པ་ལྟར་ན། མེ་དེ་མེད་ཀྱང་ཤིང་ཡོད་པའམ། མེ་དེ་ཤིང་གི་རྒྱར་མེད་པའམ། རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །འཛིག་པ་དེ་ཤིང་དང་གཅིག་ཐ་དང་གང་ཡིན་དུ་རྟོག་པ་འདྲི་ལས་གཞན་
པའི་རྒྱུ་པ་ལྟར་གསུམ་པའང་མེད་ཅིང་། གཞན་ཐ་དང་པར་མི་འཐད་པས་ན་ཤིང་རང་ཉིད་རྒྱ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འཛིག་པར་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གྲུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོང་པ་ནི་འཛིག་
པའམ་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པ་ཅུ་མིན་པར་རྒྱས་བྱས་པའི་ངོ་པོ་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱེད་ས་ན་ཤིང་མེད་པར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཤིང་པ་གསུམ་ན་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་མེད་པ་ཅུ་མི་གང་གི་ཡང་འབྲས་བུ་
ཡིན་མི་ཤིང་པས་ཐོབ་པ་སྟགས་ཀྱིས་འཛིག་པ་བྱེད་ཅིས་དང་། འཛིག་པ་རྒྱ་ལས་བྱུང་ཞེས་འཛིན་པ་ལ་ལྟགས་པར་བརྟགས་ན་རྒྱས་ཅི་ཡང་མ་བྱས་ལ། རྒྱ་ལས་བྱུང་པའི་འཛིག་པ་དངོས་པོར་གྱུར་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ་ཐོབ་པས་ན་མ་
མཐའ་བྱས་ཞེས་དང་། རྒྱ་མཐའ་ཐོབ་པ་ལས་བྱུང་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་དང་མགོ་མཚུངས་པར་སོང་པས་མིང་ཅུ་ལྟག་མར་ལུས་པ་ཡིན་པས་འཛིག་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཞེས་པ་རིགས་པས་དུལ་ཅུ་ཡང་བསྐྱབ་མི་རུས་པས་

ཆ ཚད་མ་ ལྟུ་ པདུ་གཉིས་ རྒྱུ་འབྲེལ་

ལྟུ་ རྒྱུ་ས་མེད་ལྟུ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚུད་སྤང་ལ། དངོས་འགལ་གཅིག་དུ་ཐལ་བའི་གནོད་བྱེད་མེད། །གཅིག་དང་ཐ་དད་མཚུངས་པའི་གནོད་བྱེད་མེད། །དང་པོ། འཛིག་པ་ནི་ཕྱིས་འབྱུང་གི་
ཚུ་མེད་ཅན་ཡིན་དུ་ཚུགས་ན་ཡང་ཚུ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཛིག་པ་དེ་རྟག་པར་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་དང་། འཛིག་པ་དོན་བྱེད་རྣམས་སྤྱོད་ངམ་རྟག་པ་དེ་གཉིས་པོ་དག་ཚོས་ཅན་གཅིག་གི་ཚོས་སུ་ལྷན་ཅིག་ཡོད་
པོར་ཐལ་བར་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། དོ་བོ་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཚུ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་རང་ལ་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་རྟག་པ་འམ་མི་རྟག་ཅིས་སུ་བར་རིགས་ནའང་། རྟག་པར་བཞག་སྐྱེའི་ངོ་བོ་གང་ཡང་
མེད་པ་ལ་རྟག་པར་སྒྲོ་བ་རྟགས་ཀྱང་རྟག་པར་མི་འབྱུང་ཏེ་ནམ་མཁའི་ལྷ་དཔལ་གྱི་དྲི་བ་ཞིན་ཡིན་པས་ན་རྟག་དངོས་ལྷན་ཅིག་པར་མི་ལྟར་འབྱུང་ཏེ་བུམ་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱུ་ས་སུ་མེད་ཀྱང་དེས་ཡོད་མེད་གཞི་གཅིག་པ་འམ་རྟག་
དངོས་གཞི་གཅིག་པར་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་མེད་པ་ཅམ་ནི་རྣམས་པ་ཀུན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་འཛིག་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་རྣམས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མི་འཛིག་པར་ཐལ་བར་
འབྱུང་ཟེར་བ་མི་རུང་སྟེ། གང་ཕྱིར་བུམ་མོགས་དངོས་པོ་རྒྱམས་འཛིག་པ་ཡིས་འཛིག་པ་དག་ནི་མི་འདོད་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིག་པ་ཅན་དུ་འདོད་དོ། །དེས་ན་འཛིག་པ་ཚུ་མེད་ཅིས་དང་ཞིག་པ་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་

ཚད་མ་རིག་པའི་སྒྲོར་

མ་ཐོང་ཏེ་གྲུ་

འཛིག་པ་ཞེས་ཕུ་བ་དངོས་པོ་དེ་རང་ལྷུ་བ་པའི་རུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་མིང་ཡིན་ལ། དེའི་ཐ་སྐད་མེད་ཅེས་པ་དང་། དེ་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་ལ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཛིག་པ་མོ་གཤམ་གྱི་ཕུ་བ་ཞིན་དུ་
ལྷུང་མ་སྟོང་ཞེས་པའི་དོན་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་འཛིག་པ་ནི་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་ཉིད་འཛིག་པའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་དེ་ལྷ་ཕུ་སྤེལ་གིང་བསྐྱོག་ཕྱོགས་སུ་སྟོ་འདྲེགས་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་
རྒྱམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེམས་གྱིས་ནི་དངོས་པོ་དེ་ཡི་ཚེས་འཛིག་པ་ཞེས་ཐ་དད་ལྷ་ཕུར་སྟོ་བརྟགས་ནས། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མའི་གནས་སྐབས་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་ལ་རྒྱ་གཞན་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་
འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་ཅན་ནོ་ཞེས་བཤད་པས་དེའི་ཐ་སྐད་དེ་ལྷ་ར་ལྷུ་བ་ལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་ཆ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་དགག་པ་ཅམ་དུ་སྐྱུ་བ་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱུང་ཟད་གྱུང་མི་འདོད་པས་ན་མེད་པ་ཞེས་པ་མེད་པ་དེའི་ཐ་
སྐད་དགག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདུན་འདིར་ལུམ་པ་མེད་པར་ཤེགས་པ་ལས་ལུམ་མེད་གྱི་ཐ་སྐད་ལྷུ་བ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི་ཐ་སྐད་ཡོད་པ་ཅམ་ལས་དོན་དེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མི་འགྱུ་བ་སྟེ། ལྷུ་བ་ན་ཞིག་ནས་མེད་པ་སྟུར་གྱི་
མར་མི་འགག་པ་ད་ལྷ་མེད་པ་ལྷ་ཕུ་དང་། སྟན་མེད་པ་ས་བོན་གྱི་རུས་ན་སྐུ་གུ་མ་ལྷུང་པ་ལྷ་ཕུ་དང་། བན་རྒྱན་མེད་པ་རྟ་ལ་བ་ལང་གི་རྩ་མེད་པ་ལྷ་ཕུ་དང་། གང་ན་ནས་མེད་པ་རོ་བོང་རྩ་མེད་པ་ལྷ་ཕུ་འང་དངོས་པོར་འགྱུར་ན་

༡༥༥། མཐའ་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་གཞི་བཞག་ཀྱི་གང་ཡང་མི་རྟོག་དོ། །དེ་ལྟར་དངོས་དངོས་མེད་གང་ལའང་སེལ་འཇུག་གི་དབང་གིས་དེ་དང་དེའི་བ་སྟུང་བྱེད་པ་ནི་དེ་དང་དེའི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདྲགས་
 སེལ་བ་ཡིན་པས་ན་དགག་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་པའི་བ་སྟུང་ཞུགས་པ་དེས་དགག་བྱ་དེ་མེད་པ་ཙམ་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཕྲེན་པ་ལས་འདས་ནས་དགག་པ་ཉིད་དོན་དུ་དངོས་པོར་ཡོད་པར་སྒྲུབ་མི་རུས་ཏེ། བདེན་པུ་བ་དགག་ཙམ་
 ལ་སྟེང་པ་ཉིད་ལ་སྟགས་པའི་བརྟུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བརྟེན་བ་སྟུང་ཀྱིས་ནི་བྱམ་པའི་འཇིག་པ་དང་། བྱམ་པའི་བདག་མེད་ལྟ་བུ་ཚོས་ཚོས་ཙན་ལྟ་བུར་ཡང་སྟོན་ལ། མར་མི་ཞིག་པས་སུན་པ་འཕྲིབ་པ་ལྟ་བུ་མན་ཚུན་
 རྒྱ་འབྲས་སུ་ཡང་སྟོན་མོད། ཚེག་དེ་ཀུན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བརྟོད་པ་ཙམ་ལས་དོན་དེ་དག་ཀྱི་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་ཚོས་ཙན་ལས་བ་དང་པའི་དངོས་པོར་གྱུར་ན་བདག་མེད་དངོས་པོར་གྱུར་པ་དང་། ལྟ་བུ་
 དངོས་པོར་གྱུར་པ་སྟགས་གཏན་ནས་མི་ཁྱེད་ལ། དངོས་མེད་དང་རྟག་པ་ལ་དོན་བྱེད་རུས་སྟེང་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་མི་སྟེང་པའང་དོན་དུ་མི་འཇུག་དགོས་ནའང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་རྣམས་ནི་རྣམ་ཡང་ཁྱེད་ལ་
 མི་རུས་པས་དོན་རང་གི་དོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་ན་བརྟོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་ཕྱོགས་ཕྱེས་ནས་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དོ་བོ་ཅི་ཡང་ཁས་སྒྲུབ་བར་མི་བྱའོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་རང་

ཉིད་ལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཡང་མི་འཛིག་པ་བསལ་བའི་ཆ་ནས་འཛིག་པ་ཞེས་དངོས་པོ་རང་གི་ཆོས་སུ་བཤད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་མ་དེ་ཞིག་པ་ཞེས་མེད་པར་དགག་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་ཐ་སྐད་བཏགས་
 པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་རང་གི་རྒྱ་ལས་རྒྱ་གཞན་མི་དགོས་ལ། བྱི་མ་ལ་འང་རྒྱ་གཞན་མི་དགོས་ཏེ་སྐྱེ་མ་རང་ཉིད་ཞིག་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་པའོ། །དེ་འདྲིགས་པ་ནི་མི་འཛིག་པ་དང་མ་ཞིག་པའི་སྐྱོ་འདྲིགས་གཅིད་པའི་
 དགོས་པ་ཅན་ཅོ། །གཉིས་པ་དངོས་པོའི་བྱིས་བྱང་བའི་ཞིག་པ་མེད་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་དེ་དངོས་པོ་རང་ཉིད་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ཡོད་དུ་ཆུག་ན་འང་། དེ་དང་དངོས་པོ་གཅིག་གམ་མི་གཅིག་ །གཅིག་ན་ནི་དངོས་པོ་སྐད་
 ཅིག་དང་པོའི་དུས་སུ་འང་གཉིས་པའི་དུས་སུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཐ་དད་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཞིག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་འཛིག་པ་དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་རང་ལ་འང་མཆུངས་པས་ན་གཅིག་ཐ་དད་དུ་རྒྱུ་པར་རྟོག་
 པ་འདྲི་ནི་ཁྱོད་རང་ལ་འང་མཆུངས་སོ་སྟེ་ན། མི་མཆུངས་ཏེ་ཞིག་པ་ནི་ད་ལྟ་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་མེད་པ་ཙམ་ལ་ནི་སྐྱེ་མ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དང་གཅིག་ཐ་དད་དེ་ཡི་རྒྱུ་པ་གང་དུ་འང་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་དེ། དངོས་པོ་
 སྐད་ཅིག་མ་ལོག་ནས་ད་ལྟ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ལ་དེ་བརྟེན་པའི་སྐྱོ་ཞིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་ཀྱང་དེ་ཙམ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟོག་ཆ་ནས་བརྟེན་པ་མིན་པས་གཅིག་མ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་དེ་ད་ལྟ་

༡༡། མེད་པའི་ལྷོག་ཆ་ཙམ་བཟོད་པས་དངོས་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཀྱང་བཟོད་པ་མིན་པས་ན། གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་བརྟག་པ་མི་འདྲག་སྟེ་ཞིག་པ་ནི་གཞན་གྱི་ཆ་ལས་བརྟགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཞིག་འཇིག་རང་གི་ངོ་བོ་རང་རྒྱུ་བའི་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི་དེ་ལ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་ཏྲོག་འདི་འདྲག་པར་འགྱུར་རྟེ། ཡོད་པ་དེ་ནི་སེལ་པ་ཙམ་མིན་པར་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཞིག་འཇིག་དེ་ལུས་སྟགས་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད་གང་ཡིན་ཞེས་དཔུང་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མེད་པ་ལ་འང་སྐྱབ་པ་ཅི་སྟེ་མེད་དེ་ལུས་པ་རྣམས་གཅོད་ལ་ཁྲེགས་པས་ལུས་མེད་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ལ། སྐྱབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུང་བོས་ཀྱང་། གཅོ་བོ་སྟགས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མེད་པ་ཉིད་སྐྱབ་དག་གིས་བསྐྱན་པ་དང་འགལ་ལོ་སྐྱུ་མ་ན། མི་འགལ་ཏེ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དངོས་པོ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་འང་ཡིན་རྟེ། ཡིན་ཞེས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཟོད་ན་འང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་གཅོད་ཀྱི་ཡིན་ཀྱའི་དངོས་པོ་རང་རྒྱུ་བ་འཕངས་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། ཅི་ཡང་མེད་པར་མཐོང་ཞེས་མཐོང་བ་སྐྱབ་པ་ལྟར་བསྐྱན་པའི་ཆོག་དང་། ཅི་ཡང་མ་མཐོང་ཞེས་མཐོང་བ་དགག་པ་བསྐྱན་པའི་ཆོག་དག་གི་བཟོད་བྱའི་དོན་ལ་མཐོང་བ་གང་ཡང་མི་

五、

[illegible]

༡༡། །བྱར་ཡོད་ན་མེད་པ་འང་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡོད་མེད་དུ་ཐ་སྐྱད་བཅུགས་པ་འང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུན་གྱིས་རང་གི་དོ་བོ་བྱས་པ་མེད་པར་ཡང་འབྲས་བུར་འགྱུར་ན་མོ་
 བཤམ་གྱི་བུ་ཡང་འབྲས་བུར་འགྱུར་རོ། །གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་པའི་རིགས་པ་དེས་ནི་འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་ཅན་ཡིན་ན་འང་དངོས་པོ་མ་སྒྲིམ་པ་ལས་ཀྱང་འཛིག་པ་འབྱུང་རིགས་ཏེ་རྒྱ་མེད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་པའི་བྱིར་འཛིག་པ་
 བྱི་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ན་ལྟོས་མེད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། མ་སྒྲིམ་པར་ཡང་འཛིག་པ་ཡིན་པའི་སྒྲིན་ཏེ་ཅན་ཐལ་བ་བཟོད་པ་འང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་རྒྱ་མེད་བཞིན་འཛིག་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ་སྟུམ་
 དུ་འཛིག་པ་ཞེས་པ་དོན་གཞན་པའི་དངོས་པོར་བསྐྱེད་ནས་དངོས་པོ་ཉིད་སྐྱད་ཅིག་མ་ལ་འཛིག་པར་བརྟེན་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་འཛིག་པ་དེ་ལ་རྒྱ་གཞན་མི་དགོས་པ་དང་། དངོས་མེད་རྒྱས་བྱེད་མི་རུས་པའི་རྒྱལ་
 དང་ཞིག་འཛིག་གི་ཐ་སྐྱད་གཞན་སེལ་བས་བཅུགས་པ་གོང་དུ་བཤད་པའི་དོན་མ་གོ་བའི་རྒྱམ་འགྱུར་གྱི་དག་འབྲས་མེད་ཡིན་པས་ན། གོང་དུ་ལེགས་པར་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་རྫོངས་མེད་དུ་སེལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་
 གཞོད་པ་ཅན་ནི། དབང་ལྷག་པ་སོགས་ན་རེ། ཡོད་ན་འཛིག་པར་མ་ངེས་པས་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་ཁྱད་མི་འགྲུབ་སྟེ། རི་ལྟར་ན་སྒྲི་ལྟར་དུ་འདྲ་བ་ལ་བུམ་སོགས་འགྲུའ་ཞིག་ཉིད་ནི་ཐོགས་བཅུས་ཉིད་དུ་

འདྲོད་ལ། སྒྲིལ་ཕྱིན་ཡིན་ཀྱང་མིག་སྒྲིལ་ལ་སྒྲིལ་པ་འགའ་ཞིག་ཐོག་སྒྲིལ་བཅས་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིལ་བ་དང་ཕྱིན་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཅེས་རྒྱུ་མ་ལའང་སྒྲིལ་ཕྱིན་མིན་པའི་ཡོད་པ་མཁའ་དང་དབང་
 ཐུག་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ནོ་འདྲིལ་པ་མིན་ནོ་ཅེ་ན། ཐོག་སྒྲིལ་བཅས་ཐོག་སྒྲིལ་མེད་ནི་རང་གི་རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་སྒྲིལ་སྒྲིལ་དེས་པ་ཡོད་པའི་དབང་ལས་འབྲས་སུ་འདྲི་རང་བཞིན་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་རིག་སྒྲིལ་གཉིས་སུ་དེས་པ་སྒྲིལ་དེར་ན་གྲོ་དང་འབྲས་
 ཀྱི་སྒྲིལ་པོན་ལས་ཐུང་བའི་འབྲས་བཞིན་ནོ། །རྟག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་མི་རྟག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཉིས་མི་ཤིད་པས་ན་རྒྱ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་འབྲས་སུ་སྒྲིལ་པར་མཆུངས་ཀྱི་ཐ་དྲད་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་སྒྲིལ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡོད་པ་
 ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་དོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་ཐ་དྲད་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་པར་ཐུང་བའི་དོ་བོ་ཡོད་པ་རྟག་ཅེས་མ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཞེས། རྒྱ་མེད་པར་ཐུང་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་མེད་དུ་ཐལ་བའང་མ་སྒྲིལ་སྒྲིལ། དེས་ན་གང་ལ་རྒྱ་མེད་པ་
 དེ་ནི་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་པར་ཡང་བཞག་དུ་མེད་དོ། །རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐམས་ཐུངས་པས་དཔོན་པོར་ཡོད་པའི་དོ་བོ་ཡང་བསལ་པ་ཏེ་དོན་གཅིག་དུ་སོང་བ་ཡིན་པ་དཔེར་ན་སུ་མ་ཐུང་ཞེས་པ་དང་མ་ཐུང་བའི་སུ་འཕྲུལ་མོ་གཤམ་གྱི་སུ་
 ཞེས་བཟོད་པ་ལ་སུ་མེད་པར་ཐུང་པ་ལ་ཐུང་པར་གང་ཡང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གོང་དུ་བཞུགས་པ་ལྟོས་མེད་དང་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་སྒྲིལ་དཔོན་ཀྱང་མི་རྟག་པར་ཐུབ་པ་དེ་ཕྱིར་སྒྲིལ་ལ་སྒྲིལ་པ་དེ་རྒྱུ་སྒྲིལ་གྱི་འབྲེལ་བ་

ཉིད་གི་རྒྱུར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་རྟག་པ་དག་ལ་རང་འཛིན་གཤམ་པ་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་པ་འགྲེལ་ཡང་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྐྱེད་ན་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་དགོས་ལ་མི་བསྐྱེད་ན་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱེད་
 པར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷན་ཅིག་ཕྱེད་པ་དང་ཚོགས་ནས་བསྐྱེད་རུང་པར་འགྱུར་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་པ་སྒྲིབ་པ་ལ་ན་མང་དུ་དབྱུང་བཞིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེར་མ་དེས་ཏེ་ནམ་མཁའ་རྟག་པ་ལས་དེ་འཛིན་གཤམ་པ་སྐྱེད་པས་སོ་བཟེར་ན།
 རྒྱུ་མཚན་ལས་རང་འཛིན་སྐྱེད་ཕྱིད་ན་འང་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་པ་སོ་ན་གནས་གིང་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་འང་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་རྟག་པ་ནི་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་ཕྱེད་པས་སྐྱོང་པ་ལོ་ན་
 ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ནམ་མཁའ་གཤམ་པ་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲུལ་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྒྱ་མེད་པ་འདོད་ལ་དེར་གཤམ་པ་ཅམ་རྒྱ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ནང་གི་རྒྱལ་པར་རྟག་པ་ཐོག་མེད་ནས་གོ་མས་པའི་བག་ཆགས་སང་པ་
 ལས་ལྷུང་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་དོན་རྒྱ་སྒྲིབ་དྲགས་པའི་སྐྱོད་ལུ་ལ་ཅན་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པར་རྟགས་པའི་བློ་དག་གོ་མས་པའི་རྟག་པ་འབྲེལ་ཞིག་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་པར་འགྱུར་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་གྱི་སྐྱོད་ལུ་ལ་ཅན་མ་
 ཡིན་ནོ། །ནང་གི་རྟག་པ་ལ་དོན་གྱི་ཅམ་རྒྱ་སྐྱོང་པ་ནི་དོན་རང་མཚན་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ་སྒྲུར་ལན་བརྒྱ་ཕྱག་དབྱུང་བཞིན་ཏོ། །དེས་ན་དེ་དག་གི་ཐ་སྐྱོད་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཀྱང་བདྲགས་པའི་ཐ་སྐྱོད་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་ལས་

[illegible]

རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱུང་བྱ་གཉིས་ནང་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་བྱུང་བྱེད་འགལ་བ་སྐྱབ་མི་རྒྱས་ཏེ། བྱུང་བྱ་དངོས་པོ་འགལ་བ་ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་མ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་དགུ་ལ་ཡང་། བྱུང་བ་ར་བྱེད་པ་མི་རྟག་པ་གཅིག་ལྟ་བུ་
 མཐོང་བའི་མྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱུང་བྱ་བྱས་པ་དང་། མ་བྱས་པའི་སྐྱ་འགལ་དུ་རྟག་གྲང་བྱུང་བྱེད་བདེན་པ་གཅིག་གམ་ཡང་ན་ལོག་དོན་གཅིག་ཡོད་མེད་པ་ལ་མ་བྱས་པ་ལ་ལོག་དོན་མེད་པར་འགོག་བྱེད་གི་རྟོགས་པ་མེད་པས་
 རྟོགས་པ་ཙམ་བཅའ་བའི་ཆོག་ཙམ་དུ་མང་དེ། རྟོགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཞན་ལ་མེད་པ་ནི་མ་མཐོང་བའམ་མི་དམིགས་པས་མི་འགྲུབ་ཅིས་ནི་རྟོག་རྟོགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་མི་མེད་ནའང་བྱ་བའི་འབྲས་ནི་ཆོས་པར་
 དཔོག་པ་སྟོགས་བཞིན་དུ་འབྲུལ་བར་མེད་པ་བཤད་ཐོན་ཏོ། །དེའི་སྐད་དུ་རྟོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ནི་དུ་ནི་རྟོགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་ཆོད་མས་ངེས་པའི་སྟོན་ནས་མ་གྲུབ་ན། རྟོག་པའི་བྱུང་བ་གྲུབ་
 པ་ནི་དལ་ཤེ་ཆོས་ཟ་བ་ཡིན་གྱི་དེས་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་མི་རྒྱས་སོ། །དེ་རྟོག་མ་བྱས་པས་བདེན་དོན་ཙན་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་མ་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཚུལ་གསུམ་ཆོད་དགོས་པར་བསྟན་པ་
 ནི། གལ་ཏེ་རྟོགས་འགོ་དང་ཕྱོག་པའི་བྱུང་བ་དྲང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཙན་ལ་ཡོད་པ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ནི་དྲང་ཚུལ་གསུམ་ཆོད་བདེ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོད་མས་ངེས་པར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཙན་གྱི་ཤེས་པ་རྟོག་དཔག་ཆོད་མ་དེ་

ལྷ། །ཡིས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ན་ནི་འདྲིའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་དེ་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་སྐབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱའི་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་
བསྐྱོག་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱོད་པ་དེ་ཉིད་ནི་རྟགས་འདྲི་ཡི་ཚེས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཏེ། རང་ཉིད་རྗེས་སུ་འགོ་བར་བྱ་བའི་གཞིར་འགྱུར་བའི་བྱུང་པ་དེས་ན་ཕྱོག་བྱུང་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་
འགོ་བ་གྲུབ་པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་རྗེས་འགོ་མེད་པར་ཕྱོག་བྱུང་རྒྱུད་པ་གྲུབ་ཐབས་མེད་པས་ན་ཕྱོག་པ་ཆེག་རྒྱུད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལོག་པའི་དོན་ཅན་བསྐྱོག་པ་བཤེན་
དོན་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྟགས་མ་བྱས་པ་ལ་རྗེས་འགོའི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་པ་ལ་ཚད་མས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མི་རྟོན་པས་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལྟར་སྒྲུབ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལྟགས་ཚིག་ཕྱེ་བྱག་ཏུ་དགག་པ་ལ། ལྟགས་རྣམས་སྐྱེས་བུས་བུས་པ་ཉིད་ཏུ་སྐྱབ། །དེ་ཡིས་སྐྱེས་བུ་རྣམས་མེད་སྐྱབ་པ་བསམ་ལ། །དང་པོ་ལ། ལྟགས་རྣམས་སྐྱེས་བུས་བུས་པར་འཐད་མདོར་བསྟན། །དེ་ཡི་ཚུལ་ནི་
རིགས་པས་རྒྱས་པར་སྐྱབ། །དེ་ཕྱིར་ལྟགས་རྣམས་ཕྱེ་བྱག་ཏུ་སྐྱེས་བུས་བུས་པར་དམིགས་བསམ་ཏེ་སྐྱབ་པར་མཛད་པ་འདི་ནི་པ་རོལ་པོས་རིག་བྱེད་མ་བུས་པའི་སྐྱབ་

བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་དུ་སྒྲགས་འགོད་པས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིག་བྱེད་གི་སྒྲགས་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་གྱི་པས་སྒྲགས་མིན་པར་བརྗོད་མི་རྣམས་ལ། སྒྲིམ་སྒྲིམ་དོན་གི་བྱེད་པར་སྒྲིམ་པའི་ཚིག་གསར་དུ་སྒྲིལ་རྣམས་ཀྱང་། ཞི་
 སྒྲིམ་གི་ལས་བྱེད་པ་དེ་འདྲའི་རྣམ་ཅན་གི་སྒྲགས་དེ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་གསར་དུ་སྒྲིལ་མི་རྣམས་པས་སྒྲགས་ནི་རང་བྱུང་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲིམ་དུ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲིམ་རབ་དང་བདེན་པའི་མཐུ་གྱུ་བ་པའི་གང་ཟག་འགྲེལ་ཡིས་ཚིག་
 འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲིམ་སྒྲགས་འདི་བརྒྱས་པ་ལས་ལས་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྒྲིམ་དུ་ཡི་གའི་བཀོད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ལས་དེ་བྱེད་པའི་སྒྲགས་སུ་བརྟུགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། སྒྲགས་དེ་རྣམ་སྒྲིམ་མཐུ་དང་ལྡན་པས་རི་
 ལྟར་བརྟུགས་གིང་བྱིན་གིས་བརྟུགས་པ་དེ་ལྟར་ནི་སྒྲིམ་ལས་དེའི་འབྲས་སུ་གྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲིམ་དང་གསལ་མ་ལན་པོས་ཁོ་པོས་བྱས་པའི་སྒྲིམ་དག་འདོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་འདི་སྒྲིམ་ནོ་ཞེས་བརྟུགས་པ་
 བྱེད་པས་པའི་སྒྲིམ་དག་འདོན་པ་པོ་དེས་རི་ལྟར་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡི་གའི་བརྟུགས་ལ་བརྟུགས་ཏེ་ལས་སོ་སོ་གྱུ་བ་པའི་སྒྲགས་ལ་སྒྲགས་པས་བརྟུགས་ཏེ་ལྟར་བྱས་པ་བཞིན་བརྟུགས་ཏེ་དབང་གིས་འབྲས་སུ་དེ་
 ལྟར་འབྱེན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིམ་སྒྲིམ་བརྟུགས་བྱས་པ་མིན་ན་ནི་སྒྲགས་གི་ཡི་གའི་གོ་རིམ་དང་ཚིག་དང་འབྲས་སུ་ཐ་དད་པ་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲིམ་སྒྲིམ་མ་བྱས་པ་ལ་མི་འཐད་བརྗོད། སྒྲིམ་སྒྲིམ་བྱས་འདོད་རང་ལ་མི་

༡༡། །མཆོད་ས་ཆུ་ལ། །དང་པོ་ལ། གོ་རིམ་ས་ལོག་སོགས་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་བཤམ། །སྒྲགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་རྟག་ཏུ་སྟེར་བར་བཤམ། །སྒྲུབ་པོ་ཀུན་ལ་བྱུང་མེད་སྟེར་བར་བཤམ། །དང་པོ། ཅི་སྟེ་སྟེས་བུས་བརྒྱས་
 པ་ལ་མི་སྟེས་བར་སྒྲུབ་གྱི་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲགས་རང་གི་དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་ཡིས་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཡི་གེ་ཅམ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པའི་སྟེར་ཆོག་དང་མི་སྟེས་པ་དང་། སྒྲགས་གོ་རིམ་ས་མེད་པར་བསྒྲུས་པའམ། ཡི་གེ་གཞན་
 གང་ཡང་རུང་བ་བསྒྲུས་པ་ལ་འདྲ་འབྲས་བུ་བམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །སྟེས་བུས་བརྒྱས་པས་མིན་ཀྱང་སྒྲུབ་གྱི་རྒྱས་པའང་བ་དད་པ་བཞིན་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་བ་དད་པའི་ཟེར་ན། །བྱེད་ཀྱིས་ཡི་གེ་བམས་ཅད་
 གཅིག་པར་ཁས་བླངས་པ་མིན་ནམ། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ཨ་གཅིག་ཀ་གཅིག་ལྟ་བུའི་རྟག་པ་ལ་རྒྱས་པ་ནི་སྟེད་པའང་ཅིག་ཅམ་མེད་པ་མི་སྟེད་དོ། །ཡི་གེ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་མང་ལྷུ་དང་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ས་བྱུང་པར་བ་ལ་ལས་
 སོ་སོའི་རྒྱས་པ་ཡོད་དོ་ཞེན། སྟེས་བུས་བརྒྱས་པ་ལ་མི་སྟེས་བར་ཡི་གེ་རང་གི་སྟེང་ན་དོན་གཞན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡི་ཡི་གེའི་བཀོད་པ་ཞེས་པའང་སྒྲུབ་ནི་རིགས་པས་བསལ་བ་ཡིན་པས་དེ་སྟེར་མི་སྟེད་དོ། །གཉིས་པ།
 དོན་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་སྒྲགས་དེ་ནི་རྟག་པར་ཀུན་དུ་ཡོད་པའི་སྟེར་རྟག་པའི་སྒྲགས་དེ་ལས་ཞི་སོགས་གྱི་དོན་ཀུན་གྱིང་རྟག་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་དེ། དོན་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་རྟག་པར་གནས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་སྒྲགས་དེ་ཡང་བསྒྲུས་

བ་སྟགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པས་དོན་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་དང་མ་ཆོགས་ན་ལྟགས་རང་ལ་རྟུལ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ཆོགས་ཀྱང་རྟུལ་པ་མི་འབྱུང་སྟེ་ལྟ་མའི་རང་བཞིན་དུ་རྟག་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ལ་
 རྒྱུན་གྱི་རྟུལ་པ་རུང་བའང་མེད་པས་ན་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་ལུ་འབྱེན་པ་ཞེས་པ་དེ་ལྟགས་རྟག་པ་ལ་རྟུལ་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ལ། ཐལ་བ་དངོས་དང་ཉེས་སྟོང་ལན་འགོག་པའོ། །དང་པོ། གཤམ་ཏེ་རིག་བྱེད་གྱི་
 ལྟགས་སྟེས་ལུས་བརྟུས་པ་མིན་པར་དངོས་པོའི་རྟུལ་པ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ན། རིག་བྱེད་གྱི་ལྟགས་དེ་ནི་སྟོང་པ་པོ་བྲམ་ཟེ་སྟགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་མི་ལྟོས་པར་གདོལ་བ་སྟགས་སྟེས་ལྟན་ཀྱན་གྱི་ཡང་དོན་རྟུལ་སྟུབ་པར་བྱེད་
 པར་འགྱུར་ཏེ་མེ་དང་སྒྲན་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། བྱེད་པ་པོ་ལ་ལྟོས་པ་མི་རུང་དང་། །ལྟགས་སྟོང་མཛོན་པར་གསལ་ལ་ལ་མི་ལྟོས་པའོ། །དང་པོ། ལྟགས་སྟོང་པར་བྱེད་པོ་བྲམ་ཟེ་རྟུལ་སྟེས་ཀྱིས་མཆོད་སྦྱོན་སྟགས་
 ལྟགས་པར་བྱས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལ་འབྲས་ལུ་འབྱེན་ལ་གཞན་གདོལ་བ་སྟགས་ལ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྟགས་རྟག་པས་འབྲས་ལུ་འབྱེན་ན་ལྟགས་བྱས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་ལྟོས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལྟགས་བྱས་ལ་ལྟོས་སུ་མི་རུང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྟགས་སྟོང་པར་བྱེད་པ་པོའི་བྱེད་པར་བྲམ་ཟེ་དང་གདོལ་བ་སྟགས་ལ་ཡང་ལྟོས་པར་མི་རུང་སྟེ། རྟག་པ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ལྟ་ཅི། དངོས་པོ་འདུལ་བྱས་པ་ཡི་ཡང་འབྲས་ལུ་འཇུག་པ་ཡི་དངོས་པོའི་

༡༩། །ཐ་དྲ་པ་ཡང་རྒྱ་ཐ་དྲ་པས་བྱེད་པ་དེ་ལ་བྱེད་པ་པོའི་བྱེད་པར་ལས་རྒྱས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མེ་ཡི་ཚ་བའི་དོན་བྱེད་པ་ནི་བྲམ་ཟེ་དང་གདོལ་པའི་བྱེད་པར་ལ་མི་སྟོས་པ་བཞིན་ནོ། །ས་པོན་བརྟམ་པར་འདྲའང་བསོད་ནམས་ཅན་གྱི་ཞིང་ལ་མང་དུ་སྟེ་པ་ཡང་རྒྱ་དེས་དེའི་དོར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མང་དུ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མ་ཚོགས་པ་མེད་པའི་སྟགས་རྟག་པ་ལ་བྱེད་པོའི་བྱེད་ཀྱིས་འབྲས་ལུ་འབྱེན་མི་འབྱེན་ཡོད་ན་ནི་དེའི་དོར་བྱེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དོར་བྱེད་པ་ནི་མི་སྟོད་དེ་སྟགས་རྟོག་མེད་ཡིན་ལ་བྲམ་ཟེ་དང་གདོལ་པ་ཡང་རྟོག་པས་སྟོ་བརྟམས་པ་ལས་དོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དི་ལྟར་ན། དེགས་ཐ་དྲ་དྲ་བྱེད་པ་ནི་དབྱིབས་དང་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པ་མི་འདྲ་བར་མཐོང་བ་ལས་རྒྱ་དང་བ་ཡང་དུ་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་མི་རྒྱམས་ལ་འདི་ནི་བྲམ་ཟེ་དང་འདི་ནི་གདོལ་པའོ་ཞེས་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དྲ་དྲ་དམིགས་པ་མེད་པས་དེགས་དོ་བོས་མ་གྲུབ་ལ། བྱ་བའི་བྱེད་པར་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དང་བཅས་བྲམ་ཟེ་སོགས་ལུ་བརྟགས་པ་ནི་འཚོ་བྱེད་དང་ཚོང་པའི་ཐ་སྟོད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ངེས་ན་དེག་བྱེད་ཀྱི་སྟགས་ནི་བྲམ་ཟེ་གཙང་མ་སོགས་ཀྱིས་བཟུས་ན་འབྲས་ལུ་འབྱེན་ལ་གཞན་གདོལ་པ་སོགས་ཀྱིས་བཟུ་མི་རུང་དོ་ཞེས་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སྟོས་ལུས་བཅད་བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི་བྱེད་པོའི་བྱེད་པར་གྱི་ཡང་འབྲས་ལུ་འབྱེན་པར་རུང་སྟེ་སྟགས་བྱེད་པ་པོའི་བྲམ་ཟེ་

ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་དང་ལྟན་པ་དེ་དག་གི་དོན་སྐབས་པའི་སྐབས་སུ་བདུ་བྱས་པ་ལས་དེས་ཇི་ལྟར་སྒྲོན་པ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་སྐབས་དྲག་པ་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་བར་བྱུར་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ན་སྐབས་སྐབས་པ་པོས་
 ལེགས་བྱས་སོགས་ཐབས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ནས་སྐབས་དྲག་པ་འབྲས་བུའི་བྱེད་པོར་འགྱུར་བར་བྱ་ནས་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་ཐབས་ཅི་བྱས་ཀྱང་མེ་དྲོག་སྒྲིབ་པར་མ་རྒྱས་པ་བཞིན་རོ། །གཉིས་པ། གལ་དེ་སྐབས་ཅམ་གྱིས་འབྲས་བུ་
 སྐབས་པ་མིན་དེ་བྱེད་པ་ལྟེ་རྒྱན་སོགས་གྱིས་སྐབས་གྱི་སྒྲིབ་མཛོན་པར་གསལ་བ་དེ་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲུབ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གོང་དུ་དྲག་པ་ལ་སྐབས་མེད་ཕྱིས་གསལ་བ་ཡོད་པར་མི་འཐད་པར་རིགས་པས་བསལ་མེན་དོ། །
 གཞན་ཡང་སྐབས་གྱི་སྒྲིབ་རང་མཚན་གྱང་ལས་དེའི་ལུས་ཅན་ཉན་ཤིས་གྱི་སྒྲོ་དེ་སྐབས་མཛོན་པར་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ནི་སོགས་གྱི་འབྲས་བུར་གལ་དེ་སྒྲུབ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། སྐབས་པོ་བྲམ་ཟེ་ལུ་བུ་ནི་སྐབས་
 གསལ་བ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྐབས་པོ་རང་ལ་ཉན་ཤིས་སྒྲིབ་པ་བཞིན་དུ་ཉན་པ་པོ་གདོལ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་ཉན་པ་པོ་དེ་སྐབས་དེའི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་ནས་ཐབས་པར་འགྱུར་དེ་སྐབས་སྒྲིབ་མཛོན་པར་གསལ་བ་རྒྱ་ཡིན་
 པ་དེ་སྐབས་ཉན་གཉིས་ཀར་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཡི་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བཟི་མིད་དོ། །གཞན་ཡང་མཛོན་པར་གསལ་བ་མིན་པའི་སྐབས་དྲག་གི་བྱེད་པ་ལྟེ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྒྱམས་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཅན་བྱབས་བསྐྱས་བྱས་པ་འཇམ།

༡༩། བྱེད་པ་ལ་གཏན་མི་སྟོན་པར་ཡིད་ཀྱི་བརྒྱས་པ་བྱས་པ་ནི་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རྟེ། ལྷན་ཀྱི་རྒྱ་བའི་སེམ་པའི་སྟོན་ལུང་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་མེད་པ་ནི་སྐྱེས་པ་བརྒྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་བརྒྱས་སྐྱེས་པ་ལྷན་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་བརྒྱད་པ་ས་ཡོད་དེ་སྒྲ་རང་མཚན་དེ་ལས་བརྒྱེད་པའི་སྟོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིད་དོར་སྐྱེས་སྒྲར་སྒྲར་བའི་སྟོ་དེ་འད་སྐྱེས་གསལ་བ་ཡིན་པས་དོན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྐྱེས་སྒྲར་སྒྲར་བ་ཡོད་དུ་རྒྱལ་ཀྱང་སྒྲ་རང་མཚན་གྱི་གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་སྟེ། རང་མཚན་མེད་ཀྱང་རང་གི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་སང་པའི་རྟོ་ས་སུ་འགྲོ་བ་ཙམ་གྱི་དོན་སྟོ་སྒྲར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། ཡིན་ཀྱང་བརྒྱད་ནས་སྟོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེས་སུ་འགྱུར་ན་ཨ་ཁྱི་སྟུ་རྟ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་པ་རྟོན་པ་ན་མེ་གསལ་ལ་འབར་གྱི་རྟོག་པ་སྟོས་པ་དེ་ཡང་སྐྱེས་སྒྲ་རང་མཚན་ལས་བརྒྱད་ནས་སྟོས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེ་རྟོན་སྐྱེས་ཀྱི་ལུང་ཅན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་སྐྱེས་སྒྲ་ལས་བརྒྱད་ནས་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཙམ་གྱི་སྟོ་སྐྱེས་མིན་ཀྱང་སྐྱེས་སྒྲ་དེའི་རྒྱལ་པ་ཙམ་གྱི་སྟོ་ནི་སྐྱེས་སེ་སྟུ་མ་ན། རྟོག་པ་དེ་སྒྲ་རང་མཚན་གྱི་ལུང་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་སྟེ། རང་མཚན་འགགས་ནས་མེད་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོ་སྟོ་བ་བཞིན་དུ་ནང་གི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་སང་པ་ཙམ་གྱི་སྟོ་ཡིན་པས་དེའི་ལུང་ལ་རང་མཚན་གང་ཡང་མི་འགྱུར་སྟེ། རང་མཚན་ལ་

52

ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲིས་པ་དགོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལ་སྒྲིན་དེ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱལ་ལ། ཡིད་བརྒྱས་སོགས་ཀྱང་སྤྲུགས་སུ་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ལ། ཡི་གའི་གོ་རིམ་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེས་ན་སྤྲུགས་ཀྱིད་སྒྲིས་བྱ་
གྲུབ་པའོ། །དང་པོ། ཡིད་བརྒྱས་སོགས་སྤྲུགས་སུ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཁྱོད་རང་ལ་འདྲ་མཚུངས་སོ་ཞེན་མི་མཚུངས་ཏེ། རང་མཚན་དང་རྟོག་ངོར་སྤྱང་བ་སྒྲི་ཡི་རང་བཞིན་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་པམ་རྟོག་པའི་སྒྲིས་སྤྱང་བརྟག་གཅིག་དུ་
འདྲིས་པར་བརྒྱུད་ཞིང་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་ཞེན་པས་བརྟོད་པར་འདོད་ན་སྤྲུགས་ཀྱི་བརྟ་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྤྲུགས་སུ་བརྟོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲི་བ་པོས་ཀྱང་སྤྱང་བརྟག་གཅིག་དུ་ཞེན་ནས་བརྒྱས་པ་ལས་ཤུབས་བརྒྱས་སོགས་
ལ་འདྲ་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་མི་འགྲུལ་ཏེ། སྤྱང་བརྟག་ཕྱིས་ནས་སྤྱ་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་སྤྲུགས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྟུབས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་མཚན་ཁོ་ན་ལ་ཡིན་ན་ནི་རང་མཚན་སྤྱང་ཅིག་མ་ཡིན་པས་
དེ་འགགས་ནས་བྱིན་རྟུབས་མི་འབྱུང་ལ་ཡུལ་དུས་ཀྱི་ཐ་དད་པས་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་ཡི་གེ་ལས་གཞན་པའི་གོ་རིམ་མེད་ན་ནི་ར་ས་ཞེས་པ་རོ་དང་། ས་ར་ཞེས་པ་མཚོ་ཞེས་པའི་
མིང་ཐོས་པ་ལས་འབྲས་བུ་གོ་བུ་གཅིག་ལས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡི་གའི་ངོ་བོ་ནི་ས་དང་ར་ཅམ་ལས་ཐ་དད་མེད་ལ་གོ་རིམ་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གོ་རིམ་མེད་ཅིས་སུ་ཞིག་གིས་སྤྲུགས་ཏེ་ཡི་གེ་ལ་སྒྲིས་བྱས་མ་

52

[illegible]

2000

པར་འགྱུར་གྱི། ལྷ་ལྷ་ར་ཆེས་པ་འགྲའ་ཞིག་ལ་སྒྲུར་ཡང་དེ་དགོས་པ་ནི་ལྷ་པ་པོས་རིམ་ཅན་དུ་བརྗོད་དུ་བཅོན་ཀྱང་ཉན་པ་པོས་རིམ་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྷ་ར་ལྷ་རིམ་ཅན་དུ་རྒྱ་གེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ན་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་དེ་མ་བརྗོད་པའི་
དུན་པ་ལ་ལྷོས་རྒྱས་ནི་ལྷོས་སུ་ནི་ལྷ་ཡི་རྒྱམ་པ་དེ་ཀུན་སྒྲེལ་ནས་དོན་གང་ཡིན་པ་གོ་བྱེད་ཀྱི་བརྗོད་མིང་དང་ཆོག་དང་ངག་གི་བདག་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་དུན་པ་སྒྲེལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་དེ་ནི་རྒྱ་ཀུན་སྒྲོང་དང་
ལྷ་རང་མཚན་དང་དེའི་དོན་སྒྲིལ་འཛིན་པའི་སེམས་སྒྲེལ་ཉིད་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་གོ་རིམ་དེ་ནི་ཡི་གེ་རྒྱམས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་ཡི་གེ་གོ་རིམ་དག་ནི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྒྱ་ཀུན་སྒྲོང་དང་འབྲས་སུའི་ཡི་གེའི་སྒྲུའམ་རྒྱ་
ཡི་གེ་དང་འབྲས་སུ་མིང་ལ་སྐགས་པར་བཀོད་པའི་གོ་རིམ་དེ་ལྷ་ར་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན། རྒྱ་དང་འཛིན་སེམས་ཀྱི་དེ་ནི། །ཡིག་རྒྱམས་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་ཡི། །ཞེས་འདོན་པའང་མཐོང་དོ། །དེ་ལྷ་ར་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་དེ་དག་སྒྲེལ་བུས་
བུས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྷོར་ས་དང་ར་ལྟ་བུའི་ཡི་གེའི་ངོ་བོ་དེ་ས་ར་ལྟ་བུའི་ཆོག་དང་། ར་ས་ལྟ་བུའི་ཆོག་ལས་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ། བརྗོད་པ་པོའི་ཆོག་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དབང་ལས་གོ་རིམ་ཐ་དད་པར་ཡི་གེ་
རྒྱམས་ལྷན་ཅིག་སྒྲུར་རྒྱལ་གྱིས་འབྲས་སུས་གོ་བྱེད་དང་མཚོ་ལྟ་བུ་བྱེད་པར་སོ་སོར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་སོ་སོ་བཀོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡི་གེའང་ཐ་དད་ཡིན་མོད་རྒྱམ་པ་འདུ་བས་ཡི་གེ་གཅིག་དུ་ཞེན་པ་སྒྲེལ་

ལ་ཚེག་ཙམ་སྒྲུབ་རྒྱལ་གྲང་དེ་འདྲའི་སེས་མཐུ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་གྲུག་གྱིས་གྲང་སྒྲགས་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་རིམ་དེ་སྒྲེས་བུས་བུས་པ་མིན་ཡང་དེ་ལ་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་རྒྱག་ན་འང་ཕལ་པས་ནི་གོ་རིམ་འདི་ལ་རྒྱལ་པ་འདི་ཡོད་དོ་སྒྲུམ་དུ་སེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྒྲུན་དང་སྒྲགས་གྱི་རྒྱལ་པ་ནི་གཞན་གྱིས་མ་བསྟན་པར་རང་གིས་ངེ་བཞིན་ངེས་མི་རྒྱལ་པས་དེ་ལྟར་སེས་པ་ཡོད་ན་འང་ཕལ་པའི་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་སྒྲེས་བུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གོ་རིམ་གྱིས་ལས་བྱེད་པ་འང་མིན་ཏེ་འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་དང་། འགའ་ཞིག་འབད་གྲང་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་དུ་མི་བྱེད་པ་མཐོང་བས་ན་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ལ་ནི་དེ་འདྲའི་བྱུང་པར་ཡོད་མི་རིགས་ཏེ་རྒྱ་གཞན་ལ་སྒྲེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཚེས་དང་ཚེས་མིན་འཕེལ་བའི་བྱུང་པར་ལས་འབྲས་བུ་དེ་ལྟར་འབྱུང་དོ་སྒྲུམ་ན། དེ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ་མཁའ་འགོ་མའི་རྒྱད་ལས་སྒྲོག་ཆགས་བསད་ནས་ཐོས་པ་ན་སྒྲགས་འགྲུབ་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་མོའི་རྒྱད་ལས་འབྲིག་པ་སྒྱུད་པ་དང་། རུང་ཅན་མའི་རྒྱད་ལས་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་པ་ལ་རྒྱགས་ན་སྒྲགས་འགྲུབ་ཅེས་དམ་ཚིག་རྒྱུ་པར་གཞན་པ་འང་ཡོད་ལ། ཚེས་དང་འགལ་བ་དེ་དག་སྒྲགས་གྲུབ་པའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ན་འང་དེ་དག་དེ་ལྟར་བུམས་སྟགས་ལས་བཟོག་སྟེ་རང་གི་དམ་ཚིག་གིས་གྲུབ་པ་ན་སྒྲགས་བྱེད་པ་པོ་

༡༡། །གཙོ་བོ་དེ་དང་སྒྲུལ་པ་མཉམ་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྒྲུབ་པོ་ལ་དེས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་གང་གི་དོན་དུ་སྒྲུགས་སྒྲུར་ཅིང་བརྒྱུས་པ་ལྟར་འབྲས་སུ་འབྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚོས་མ་
 ཡིན་པ་ལས་མཐོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་སུ་འཕྱོང་ཅིན། འབྲས་སུ་ཕྱོད་པ་དེ་ནི་ཚོས་མིན་དེའི་རྒྱུ་སྒྲིན་མ་ཡིན་ཏེ་མཐོན་འདོད་ཀྱི་དོན་ཕོབ་པ་དེ་ནི་ཚོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་པར་སྒྲིན་པ་སྒྲུགས་དེ་ཡི་སྒྲིན་ལས་རྗེད་པ་སྟེ། དཔེར་
 ན་བྲམ་ཟེ་འདི་མོད་དང་ཁོ་བོས་ཡུལ་སྒྲིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་པའི་ཡུང་དམ་ཚིག་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ཏེ་བྲམ་ཟེ་བསད་པ་ན་དེའི་གོང་རྗེད་ཀྱང་དེ་བྲམ་ཟེ་བསད་པའི་རྒྱུ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་སུ་མིན་གྱི་མ་རྒྱུ་བོའི་ངག་སྒྲུབ་པ་དེའི་ལྟ་
 ཅིག་བྱེད་པ་དང་རང་གི་ལས་གྱིས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཚོས་མིན་གྱི་སྒྲུགས་གྱིས་གཞན་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་དང་བྲམ་ཟེ་བསད་པའི་རྒྱུ་སྒྲིན་ནི་མ་འོངས་པ་ན་དཔྱལ་བ་ལ་སྒྲུགས་པ་མི་འདོད་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་
 དཔོན་པོ་རྒྱུ་སྒྲིན་གྱི་མན་འདོགས་པའི་ལྟ་ཅིག་བྱེད་པ་ནི་སྒྲིན་ཚིགས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུགས་བྱེད་ན་འང་སྒྲིན་སུ་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ་གེས་མཁུ་དང་མི་ལྟ་པ་སྒྲིན་སུ་ལ་ལ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསར་དུ་
 རང་གིས་བྱས་པའི་སྒྲུགས་གྱིས་ཀྱང་ལས་བྱེད་པར་མཐོང་དོ་སྒྲུལ་དུ་ཁ་ཅིག་གིས་རྟོག་ན། གྲང་ཡང་ཐ་མལ་པ་ན་མ་མཁའ་ལྗེད་ལ་སྒྲུགས་པའི་རྒྱུ་དེས་པ་འཇུག་ཞིག་གིས་སྒྲུར་མེད་པའི་གསལ་སྒྲུགས་དུག་ཞི་བ་

2020

མོགས་འགྲའ་ཞིག་ད་ལྟ་ཡང་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་ན་འདྲ། དེ་དག་གི་བྱས་པའི་ལྷགས་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་མིང་ལ་མོགས་པའི་ལྷ་ཁོ་རང་གིས་བསྐྱབ་བྱུང་མ་བརྟེན་པ་གཙོ་བོའི་མཐུ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མཚན་གཙོ་བོ་དེས་བཤད་པའི་
 རིགས་པ་ཉི་དམ་ཆོག་དང་མན་ངག་ལ་འཇུག་པར་བྱས་པ་ལས་གཙོ་བོ་དེའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ལས་སྐྱེས་སུ་དེ་ཡང་ལྷགས་བྱེད་པའི་རྣམས་ལྟན་དུ་གྱུ་བ་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་དམ་ཆོག་ནི་དགྲིལ་ལོལ་རུ་འཇུག་པ་མོགས་གཞུང་དེར་
 བྱང་དོར་དུ་བསྟན་པ་ལས་མི་འདྲའ་བ་ཡིན་ལ། མན་ངག་ནི་དེ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལྟ་དེ་འགྱུ་བ་པ་ལ་འོས་ཤིང་འཐད་པ་ཡིན་པས་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བྱང་བར་བྱ་བའི་མིང་ངོ་། །དེས་ན་ལྷགས་
 གསར་དུ་བྱེད་པ་བོ་དེའི་ལྷགས་ལ་རྣམས་པ་གྱུ་བ་པན་ཆད་རྣམས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་སྤེས་མཐུ་གྱུ་བ་པར་སོང་བས་ན། ལྷ་མཚན་དེ་ཙམ་ཁོ་ནས་བལ་པ་དང་འདྲ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་གོང་གི་གདམ་ཆོགས་མ་ངེས་པ་
 མིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུ། ལྷགས་བསྐྱབས་པ་ལས་འབྱས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པས་ལྷགས་རྣམས་ནི་རྟག་པ་མིན་པར་རྟེན་གྱིས་བྱས་པ་དང་། དེ་ཡང་སྐས་བྱས་ན་སྤེས་མཐུ་ལྟན་པའི་སྐྱེས་སུ་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་
 སྟེ། གཞན་དུ་ན་ལྷགས་ལས་འབྱས་སུ་འབྱུང་བ་མི་སྤིད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་དེས་སྐྱེས་སུ་ལ་ལྷགས་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་མིང་པར་འདོད་པ་བསལ་བར་བསྟན་པ་ལ། སེལ་རྒྱལ་མདོར་བསྟན་རིགས་པ་གཞན་རྣམས་

༩༩། །པལ་དུ། །དང་པོ་ནི། །རིག་བྱེད་པ་ལ་སྟགས་པ་དག་གིས་སྒྲིམ་སྒྲུབ་ལ་སྟགས་བྱེད་པ་ལི་རྒྱལ་པ་མེད་དེ་ལམ་པོ་ཆེ་རི་སྒྲིམ་སྒྲུབ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟགས་སོ་སོ་རི་རྒྱལ་པ་ནི་དབང་པོ་རི་ལྷལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་མཐོང་རྒྱལ་པ་ལི་སྒྲིམ་སྒྲུབ་མེད་པ་ལི་བྱེད་སྒྲིམ་སྒྲུབ་ལ་སྟགས་བྱེད་པ་ལི་རྒྱལ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་སྟགས་རྒྱལ་སྒྲིམ་སྒྲུབ་བྱེད་པར་བས་བྱས་པར་སྒྲུབ་པ་ལི་རིགས་པ་འདྲི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བས་ལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། །སྒྲུབ་བྱེད་སྒྲིམ་སྒྲུབ་མེད་པ་ལི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད། །དེ་འདྲོད་གང་ལ་བས་ལེན་གཞོན་པ་བཟོད། །དང་པོ། ལྷོ་དང་ལྷན་པ་འམ་དབང་པོ་དང་ལྷན་པ་དང་། ལྷ་བར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་སྒྲིམ་སྒྲུབ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ལ་སྟགས་པ་ལི་སྒྲིམ་ལག་པ་དང་ལྷན་པ་སྟགས་སྒྲིམ་སྒྲུབ་གཞན་ལ་ཡོད་པ་ལི་ཆོས་རྟགས་སྒྲུབ་གོད་ནས་སྒྲིམ་སྒྲུབ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་ཏེ་ལམ་པོ་ཆེ་རི་སྒྲིམ་སྒྲུབ་བཞིན་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་གང་བཟོད་པ་ནི་གཏམ་ཆོགས་མ་དེས་པ་ཆོད་མ་ལྷར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་ལྷོག་བྱེད་ལ་ཐེ་ཆོས་བྱི་སྟག་མ་དང་ལྷན་པས་བསྒྲུབ་བྱེད་ལྷ་བ་བཞིན་བྱི་དོན་རྟགས་པ་འམ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་དང་ལྷན་གྱང་སྒྲུབ་བྱེད་པར་དོགས་པ་མི་ལོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་སྟགས་པ་འདྲ་སྒྲུབ་རོ། །གཉིས་པ་ལ། །རིག་བྱེད་དོན་དེས་གང་ཟག་མི་འཐད་དང་། །རིག་བྱེད་དོན་ནི་གཅིག་ཏུ་དེས་མེད་པ། །དེས་ན་དེས་པ་མེད་པ་ལི་མཐུག་བསྒྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། །དེས་དང་དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ།

མཛེས་པ་གྲུ་

རིག་ཕྱིད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་དོ་པོ་བརྗོད་ཕྱི་འདི་ཡི་དོན་ཡིན་པ་དང་འདི་ཡི་དོན་མིན་མོ་ཞེས་རྗོད་པར་མི་ཕྱིད་ལ། རྒྱལ་དཔོགས་པ་མོགས་སྒྲེས་ལུས་འདི་ཡི་དོན་འདི་ཡིན་མོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་དཔོགས་པ་དེ་ཡང་འདོད་
ཆགས་ལ་མོགས་པ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་གྱི་ལུས་ཕྱིད་མིན་དེ་སྒྲེས་ལུས་འདྲ་བས་སོ། །དེས་ན་རྒྱལ་དཔོགས་པ་དེ་གཅིག་ལུ་རིག་ཕྱིད་ཀྱི་དེ་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ལ་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིད་པར་ཡང་ནི་རྒྱ་མཚན་སུ་ཡིས་ལུས་དེ་ཕྱིད་མིད་
དོ། །གལ་དེ་རྒྱལ་དཔོགས་པས་སེས་རུས་ན་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་སེས་སྤིད་པ་ལ་སྒྲེས་ལུ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་མོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་འདྲ་བའི་རྒྱ་མ་པ་འགས་ཀྱང་ཕྱིད་ཀྱིས་ཅི་ཞེག་གིས་ན་སྒྲེས་ལུ་ཡིན་ཆད་ལ་
དབང་འདས་ཀྱི་དོན་སེས་པ་དང་ལྟན་པ་འགའ་མི་འདོད་པ་ཡིན་དེ་དེ་དག་རྒྱ་མ་པ་གཞན་དུ་མཆོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། བ་རོ་ལ་པོ་ན་རོ། །གལ་དེ་རིག་ཕྱིད་འཆད་པ་མང་ཡང་རྒྱལ་དཔོགས་པ་ལྟ་ལུ་གང་གི་ཆོག་མཛོན་
ཞེས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིས་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་དེ་རིག་ཕྱིད་ཀྱི་དོན་མ་ཆོར་བར་རིག་པ་ཡིན་མོ་ཞེན། རིགས་པས་གཅོད་རུས་པ་ལ་ཡིན་དུ་རྒྱལ་ཀྱང་ཆོས་ལས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པ་ལྟ་ལུ་གིན་དུ་ལྟོག་དུ་ལུས་པའི་དོན་རྒྱ་མས་ལ་དེའི་ངག་
མི་སྐྱེ་བར་དེས་ཕྱིད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡོད་པ་སྤིད་པ་མ་ཡིན་ན་རྒྱལ་དཔོགས་པ་ལ་མོགས་པ་དེས་རིག་ཕྱིད་ཀྱི་དོན་མ་ཆོར་བར་བཤད་ཅེས་གང་གིས་དེས་དེ། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ལ་ནི་རང་གིས་ཀྱང་གཅོད་མི་རུས་རྒྱལ་

༡༥

༩༩། །དཔེགས་པས་ཀྱང་མི་རྒྱུ་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྒྲིམ་ཁུག་གི་ཆོག་ནི་ཆད་མ་ཡིས་མི་སྒྲིམ་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཡིས་བྱས་པའི་ཆོག་དེ་ནི་ལྷང་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་སྒྲིམ་ཁུག་
 བྱས་པ་མིན་པའི་ངག་ལྷང་ཆད་མར་འདོད་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གིན་ཏུ་སྒྲིམ་ཁུག་གི་དོན་ལྷང་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་ནི་རང་ཉིད་གྱིས་གེས་པའི་སྒྲིམ་ཁུག་ཡོད་མིན་ན། ཐ་མལ་གྱི་དབང་པོ་ལས་འདྲམ་པའི་དོན་རིག་
 པའི་སྒྲིམ་ཁུག་འཁོར་དོ་ཞེས་ནི་མདོན་པར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རིག་ཕྱིད་གྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་སྟོན་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་སྒྲུབ་ཕྱིད་པ་གསལ་པ་གཉིས། །དང་པོ། རིག་ཕྱིད་གྱི་བསྟན་དོན་ནི་
 འདིའི་ཞེས་ན་མ་ཡང་ངེས་པ་མི་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། རྒྱལ་དཔེགས་པ་སྒྲིམ་ཁུག་ཉིད་ནི་འདོད་ཆགས་དང་དབང་པོ་སྒྲིམ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པས་དོན་མཐའ་དག་མི་གེས་པ་འཇམ། སྒྲིམ་ཁུག་ཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་ན་གཞན་
 ལས་ཀྱང་རིག་ཕྱིད་གྱི་དོན་རྒྱལ་བཞིན་རིག་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་མིན་ལ། རིག་ཕྱིད་རང་གིས་ཀྱང་གྱེ་རྒྱུར་གྱི་ཐོབ་པའི་དོན་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིག་པར་ཕྱིད་པ་མིན་ན། རིག་ཕྱིད་གྱི་དོན་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་ཡིན་ཞེས་སྒྲི་
 ག་པ་ལས་རྟོགས་ཏེ་རྟོགས་པར་མི་མིན་དོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་རིག་ཕྱིད་ན་ལས་ཕྱོད་དུ་སྟོན་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་དེ་མཐོ་རིས་འདོད་པས་མི་ལ་སྟོན་སྒྲིག་སྟོན་ཞེས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པར་རིག་ཕྱིད་པས་ཐོས་པ་ལས་གཞན་ཕྱི་ག་ཐ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

བར་བྱའི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རིག་བྱེད་གྱི་དོན་མིན་ཞེས་པ་འདྲི་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་ཚད་མ་གང་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རྟེ། ལམ་གྱི་མེ་དང་རྟོ་དུ་སྒྲིན་སྒྲིག་དང་རྟོ་རྟོ་ལ་མཚོན་སྒྲིན་གྱི་དོན་ཡིན་ཞེས་རིག་བྱེད་པས་བརྟགས་གུང་།
རྒྱ་དུ་བྱེད་སྒྲིག་ལམ་གྱི་ལེ་ལ་དེ་ཞེས་པ་མེ་དང་བྱི་ལའང་འཇུག་ཅིང་། རྟོ་ཡི་སྒྲིག་ལས་དྲངས་ན་བཟའ་བ་ལའང་འཇུག་པས་བྱི་ལ་སྒྲིན་པ་ཟ་ཞེས་པ་ལའང་འཇུག་མི་རུང་བ་མེད་ཅིང་། ལུ་ལ་འདྲི་ན་མེ་ཡི་མིང་དུ་གྲགས་པ་གང་ཡིན་པ་
ལུ་ལ་གཞན་དང་གཞན་ན་གཞན་གྱི་མིང་དུ་གྲགས་པ་འང་ཡོད་པས་ན་རིག་བྱེད་གྱི་མིང་དེ་འདྲི་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པོ་ཞེས་པ་ལ་ཚད་མ་གང་ཡང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། རིག་བྱེད་དོན་ནི་གྲགས་པས་ངེས་པ་བཀའ་ རིག་བྱེད་རང་
གིས་སྒྲིག་པས་ངེས་པ་དགག །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ངེས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་གི་ལས་ལོན་རྒྱུ་མས་དང་འགལ་པའི་རྒྱུ་ལ། གྲགས་པས་མཐའ་གཅིག་ངེས་པ་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། འགལ་བ་སྟོན་དང་དེ་ཡི་
ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ། རིག་བྱེད་གྱི་དོན་མེ་ལ་སྒྲིན་སྒྲིག་བྱ་བ་ལ་སྒྲིག་པ་དེ་ལྟར་ངེས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ན་ཆོག་དེ་ལྟར་རུ་གྲགས་པས་སོ་སྟེན། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དེ་ལ་ཡང་མཐའ་གཅིག་རྟེན་ངེས་པ་མེད་པར་སྒྲི་
ཆོག་པས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་སྒྲིག་ཡོད་པ་ཡིན་རྟེ། ལུ་ལ་ཐ་དད་གྱི་རྒྱ་དུ་བྱེད་བའ་གིས་མེ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་སྒྲིག་ཡང་དོན་སྒྲིག་ཆོག་པས་ལ་འཇུག་པར་མཐོང་ན་དེ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལ་བྱུང་མེད་པའི་བྱིར་གྲགས་པ་གཅིག་ཁོ་

གཞུག

ན་གཤམ་པ་ཞེས་ཕུ་བ་དྲ་ག་ཀྱང་མི་རྒྱལ་གྱི་ཆོག་ཡིན་པས་དེ་ཡང་ཁྱོད་ལྟར་ན་ཆོད་མར་མི་འདོད་པ་ཡིན་ན། ལྟར་ཡང་གཤམ་པ་དེ་ལས་རིག་བྱེད་གྱི་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པ་མཛར་ཏེ། རེས་སྐྱེས་ལུང་ཆོག་ལ་སྦྱོར་དུ་
 བལྟས་ནས་སྤང་བ་དང་། རེས་ཡོན་རྟན་དུ་བལྟས་ནས་འདོད་པ་འདྲི་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མཛར་རོ། །གཉིས་པ་ལན་བཀག་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་འཛིག་རྟོན་ན་གཤམ་པ་ལྟར་ཨལྱེ་སྟགས་གྱི་དོན་མེ་ལ་སྦྱོར་སྟག་ཕུ་བ་སྟགས་ལས་
 འགལ་བའི་དོན་ཁྱི་ག་ཟ་བ་སྟགས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད་དེ། དེས་ན་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་མི་ཕུ་བ་འདོད་དོ་ཅི་ན། འཛིག་རྟོན་ན་རབ་དུ་གཤམ་པ་ཡང་སྐྱེས་ལུང་ཆོག་ཡིན་པས་ན་ཆོད་མ་ཉིད་མིན་པར་ཁྱོད་གྱིས་པས་
 བྱངས་པའི་ཕྱིར་གཤམ་པ་ལྟར་དོན་དེར་དེས་པར་འཛིན་པ་ལ་ཡང་བདེན་པ་འཇམ་དེས་པའི་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གཤམ་པས་མཐའ་གཅིག་དུ་དེས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱལ་ནི། དེ་ལྟར་འཛིག་རྟོན་ན་
 གཤམ་སྟེ་ཞེས་བསྐྱབས་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་དུ་དེ་ལྟར་དེས་པར་བསྐྱབ་མི་རུས་ཏེ། འཛིག་རྟོན་རང་ལ་གཤམ་པ་ཉིད་གྱི་ཨལྱེ་སྟགས་གྱི་རྒྱ་འདི་མེ་ལ་སྟགས་པའི་དོན་གྱི་རྟོན་བྱེད་དུ་དེས་པ་ལ་མཐའ་གཞན་དུ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་
 པ་ནི། གཤམ་པ་རང་ལས་མཐོང་སྟེ་རྒྱ་མཚན་གྲང་གི་ཕྱིར་ཞེན། འཛིག་རྟོན་རང་གི་གཤམ་པ་དེ་ལ་ཡང་ཨལྱེ་ལ་སྟགས་པའི་རྒྱ་རྒྱལ་མེ་ལ་སྟགས་པ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་རྒྱལ་པ་སྦྱ་རྟོགས་པ་ཅན་ཉིད་དུ་

ལྟོན་པ་གཞི།

ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟེན་པ་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་གྲང་བརྟག་པར་གྱིས་དང་། རིག་བྱེད་རང་གིས་སྒྲུབ་ཀྱིས་དཔོགས་པར་མ་ཟད་སྤྱི་ལའང་སྒྲུབ་གོས་ན་དེ་རྒྱུ་པ་གྱུན་རྒྱུ་མི་མེད་པས་ན་ཆོག་དེས་སྟོ་གོས་ཅན་དྲང་བར་མི་རུས་གྲང་བྱུན་
པོ་ཁ་ཅིག་སྟོང་རྒྱུ་ལམ་སྟོན་པ་པོར་འཛིན་པ་ལྟར། རྒྱུ་ལ་དཔོགས་པ་ལ་རིགས་བྱེད་རང་གིས་སྒྲུབ་སོ་ཞེས་འཛིན་པའང་དེ་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ། རིག་བྱེད་རང་ལས་ངེས་པ་མི་མེད་པས་སྒྱེས་སུ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ནའང་། དེ་ན་
ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་བྱེད་རྒྱ་རྒྱུ་པའི་སྒྲུབ་དེ་དག་རིག་བྱེད་པ་རང་གིས་འདོད་པའི་དོན་གཅིག་གི་གསལ་བྱེད་རྒྱ་དེས་པ་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་སྒྲུབ་མི་སྒྱེས་སུ་འཛིན་པ་སྟོང་འདོད་བྱེད་པར་གིས་དོན་དེ་དེས་པ་ལྟར་བྱས་པ་
འདི་མ་གཏོགས་པ་སྒྱེས་སུ་མ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་དོན་གྱི་དེས་པ་ནི་དབང་པོ་ལས་འདས་པས་སམ། སྒྲུབ་པ་དོན་རྒྱུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་འདི་ཁོ་ནའོ་ཞེས་གང་ཟག་གང་གིས་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་དེ་གིས་ནས་འདི་ཁོ་ནར་
དེས་ཞེས་སྟོན་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ། བྱེད་བྱིས་དབང་འདས་བྱེད་དོན་མཐོང་བའི་སྒྱེས་སུ་མེད་པར་ཁས་བླངས་པས་སོ། །སྒྱེས་སུ་མ་དོན་འདི་ལ་མིང་འདི་གདགས་སོ་སྒྲུབ་རྒྱ་བརྟེན་འདོད་ནི་མིང་དེ་དོན་དེ་ཉིད་བྱེད་བྱེད་རྒྱ་དེས་
པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། མིང་རྒྱ་བྱས་པའི་བརྟེན་དེ་ནི་བརྟེན་ལ་བྱང་བ་རྒྱུ་སྒྱེ་པོར་བརྟེན་འདོད་བྱེད་དོན་དེ་ཡི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། མིང་དེ་བརྟེན་ཅུ་བྱིས་དོན་དེ་ཡིད་ལྱལ་རྒྱ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟེན་འདོད་བྱེད་པར་

༡༡། །བཟོད་པ་དེ་ནི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པ་ལ་མེད་ན་སྒྲིམ་སྒྲིམ་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་མིང་དེ་དོན་གཅིག་ཅན་དུ་ངེས་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་གྲང་ལས་འགྲུབ་སྟེ་རྒྱ་མ་པ་ཀུན་དུ་མི་འགྲུབ་པོ། །གསུམ་པ་ནི། བར་ལ་མི་སྒྲིམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱམས་རང་གི་བཟོད་བྱའི་དོན་དང་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བའི་བྱིར། རིག་བྱེད་ཉིད་ལས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་གཞན་ལ་སྒྲིམ་མེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ངེས་པ་ཡིན་ན། ཨ་མྱི་ལྷ་སྒྲུང་དོན་མེ་གཅིག་སྒྲུ་དེ་ལས་གཞན་ལ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་བཟོད་འདོད་དེས་ཀྱང་སྒྱར་དུ་མི་རུང་བའམ་མི་བརྟུབ་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཀྱང་དེ་ནི་མདོན་སྒྱུ་དང་རྗེས་སྒྲུ་དཔག་པས་གསལ་ལ་གྲགས་པ་དང་རིག་བྱེད་ནི་ཁས་སྒྲུངས་པས་ཀྱང་གཞོད་པས་མི་རུང་དོ། །གཞན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ངེས་ན་སྒྲིམ་མེ་སྒྲུང་ཅམ་གྱིས་དངོས་པོ་གསལ་བ་ལྟར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲི་སྒྲུང་ཅམ་ནས་དོན་གོ་བ་ལས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཆེག་འདི་ནི་འདིའི་དོན་ཅན་ནོ་ཞེས་བརྟུ་སྒྱར་བ་ཡང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ངེས་ཀྱང་བརྟུ་ལས་ངེས་པ་དེ་སྒྱར་ཡང་གསལ་ཞེས་པའང་འཐད་པ་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་ངེས་པ་ལ་སྒྱར་ཡང་བྱད་པར་གྱི་གསལ་བའི་ངེས་པ་ཞེས་པ་རྒྱ་མཚན་གྲང་ལས་ཡིན་ཏེ་མི་མིད་དོ། །རྒྱ་སྒྱར་ན། རང་བཞིན་ངེས་ན་སྒྱར་ཡང་བརྟུ་ལས་ངེས་པར་བྱར་མེད་དེ། སྒྱུ་པར་གེས་ཟེན་པ་སྒྱར་ཡང་སྒྱུ་པར་གེས་པ་གཉིས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་གེས་པ་བྱག་པ་མེད་པའི་བྱིར་གེས་པ་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མས་དེ་

ཤེས་པ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །བར་ལས་གསར་དུ་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ནི་སྤར་རང་བཞིན་གྱིས་ཤེས་པ་འཇམ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་མཐུག་བསྟུན་ནི། བར་གང་ལ་སྦྱེས་ལུའི་འདོད་པ་རང་སྤྱད་པ་སྦྱེ་རང་དབང་ཅན་ལོ་
 ན་ཡིན་པ་དེ་ལ་བར་འདི་དོན་གཅིག་ལ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་གང་ཡོད་དེ། ཏྲ་དང་གྲུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་འགོད་པའི་དེའུ་འགྲིམ་པ་སྦྱེས་ལུའི་ཞེ་འདོད་པ་རག་ལས་པ་ལྟར་དོན་གང་ལ་འང་བར་གང་བྱས་ཀྱང་
 བརྟོད་འདོད་གྱིས་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་བཞིན་རང་དབང་ཆེ་བ་དེ་ལ་འདི་ནི་འདི་ལོ་ནའི་བརྟོད་ཞེས་གསུན་དུ་ངེས་པ་བྱར་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་བརྟོད་རྣམས་ནི་དོན་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྱར་ཀྱང་རུང་བ་ཉིད་དེ་སྤྱར་མི་བརྟུབ་པ་མེད་པས་ན།
 སྐབས་ཀྱི་རང་གི་འདོད་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལོ་ན་གསལ་བའི་རྟོད་བྱེད་དུ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བར་སྦྱེས་ལུས་འདོད་པས་བརྟགས་གཤིང་བརྟགས་པ་ལྟར་མིང་དོན་བསྟེ་པའི་རྟོག་པ་གོམས་པ་ལས་སྐབས་ཀྱི་
 བརྟོད་བྱའི་དོན་གསལ་ཞིང་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ཆར་སྟོན་པའི་ལུང་ཡང་ཤིད་དེ། བལ་པའི་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་སྦྱེས་ལུ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ན་བར་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་དོན་སྟོན་
 པས་ན་སྦྱ་སྦྱེས་ལུས་བྱས་པར་འདོད་པ་ལ་ལུང་དོན་ཡང་མི་སྦྱ་བའི་ལུང་རྟལ་ཅམ་གྱལ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་བདེན་པས་ཀུན་

༡༩། །བདེན་པར་སྐྱབ་པ་བཀག་པ་ལ། རྟོགས་སྐྱབ་རྒྱུ་དང་དེ་དག་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ། གང་གི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་གཅིག་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་གཞན་སྐྱབ་སྟེག་ལས་མཐོ་རིམ་ཐོབ་པ་
 དང་ལྷན་ལས་རིག་པ་དག་པ་ལ་སྟགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རིག་བྱེད་ལས་མེས་གྲང་བ་བཟླག་པར་བཤད་པའི་དག་ནི་བདེན་པ་བཞིན་ནོ།
 ཞེས་དེ་སྐད་དུ་གཞན་དཔྱེད་པ་པ་དག་ཟེར་རོ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་མ་ངེས་བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྲུབ་དང་། །ཉ་ཅང་ཐལ་བ་བཟོད་པ་རྒྱུ་པ་གསུམ། དང་པོ། སེང་ཏྲིག་འདི་རྒྱུ་མ་རོ་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་གི་དོ་བོ་མཆུང་ས་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། སྐྱོད་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་ཆོས་པར་རྒྱས་སྤྲུང་པ་ག་པ་བཞིན། རྟོགས་གཅིག་བདེན་པས་རྟོགས་གཞན་བདེན་པར་དཔོག་པ་དེའང་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པས་འབྲུལ་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རིགས་པ་
 བྱེས་པ་རྟོགས་ཀྱི་གྲང་པོ་ཞེས་པས་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྐྱབ་པ་འདི་འདྲ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། རིག་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་དོན་བདེན་པར་མ་ངེས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་ཞེན། སྐྱེས་སུ་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་འབྲས་ཁུའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་
 འདོད་པ་དང་། འབྲས་སུ་སྐྱེས་གས་དཔོས་པོ་རྒྱུ་མས་རྟག་པར་འདོད་པ་དང་། དབང་པོ་ལས་འདས་པ་སྟེ་ལ་སྟགས་པ་དབང་པོས་གསུང་བྱ་དག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། དཔོས་པོ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་རྒྱ་མི་མཉམ་པ་རྟག་པའང་རྟེན་ལ་ལྟོས་

༥༩། །གསལ་ལོ། །འི་ལྟར་ན་སྒྲིམ་པ་གཞན་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་མ་དེ་སྒྲིམ་པ་གཞན་དང་འགྲོགས་པ་རང་གི་བདག་པོས་མངོན་སུམ་མཐོང་ནས་སྒྲིམ་པ་ན་དེས་ཉེས་པ་དེ་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་ལ་བདག་པོས་ངས་
 མངོན་སུམ་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ན། གཡེམ་མ་དེ་ན་རེ། གྱི་བདག་པོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྒྲིམ་པ་འདི་ལ་ལྟོས། ཆོས་བཞིན་སྟོད་པའི་རྒྱུ་མ་སྟོང་ལྟ་བུའི་ཆོག་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པར་བྱོད་རང་གི་མིག་རྒྱུ་ཡི་རྒྱུར་ལྟ་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ནི་
 མི་རིགས་སོ། །བདག་ནི་གྲོང་པ་རྒན་པོ་ཡོང་བ་བྱིང་ཆོང་བར་བྱེད་པ་དེས་དོན་དུ་གཉེར་ཟེན་ཀྱང་འབྲེལ་བ་མ་བྱས་ན། གཟུགས་དང་ཡོན་ཏན་མངའ་བ་སྟོན་པོ་མཆོག་གི་ཁྱེའུ་དང་འདྲོད་པ་སྟོད་པར་བྱེད་དམ་ཞེས་མི་རིགས་
 པ་མུ་ཅོར་གྱི་ཆོག་དེ་སྒྲིམ་པ་ན་བདག་པོ་སྟོན་པོས་ལན་མ་ཐེབས་པ་ལ་གཡེམ་མ་རྒྱལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གྲོང་པ་ཞེས་པས་སྒྲིམ་རྒྱལ་མི་ཤེས་པ། རྒན་པོ་ན་ཆོད་དམན་པ། ཡོང་བས་གཟུགས་ངན་པ། བྱིང་ཆོང་གིས་
 རིགས་ངན་ཞིང་དབུལ་པ་བརྟན། ཕྱི་མས་བརྒྱུག་སྟེ་བརྟན་པས་ཆོག་དེ་ལ་དབུད་ན་མི་རིགས་པ་འབའ་ཞིག་སྟེ། ཡོང་བ་དང་མ་འབྲེལ་དུ་ཟེན་ཀྱང་དེས་སྟོན་པོའི་ཁྱེའུ་དང་མི་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་བྱེད་གང་ཡང་མི་འོང་ཞིང་།
 མངོན་སུམ་མཐོང་བས་གཡེམ་མ་རྒྱན་པར་མི་འགྲུབ་ལ། ཆོག་འབྲེལ་མེད་སྒྲིམ་པས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ། །གཡེམ་མ་མུ་ཅོར་སྒྲིམ་པ་འདྲ་བ་རིག་བྱེད། དེ་གཞན་ལ་བསྟེན་པ་འདྲ་བ་འགལ་སྟོན། རྒན་པོའི་

མིག་གཉིས་འདྲ་བ་ཚད་མ་གཉིས། སྒྲིམ་པ་གཞན་མི་བསྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་པའི་ཚིག་དང་འདྲ་བ་ནི་རིག་བྱེད་ཚད་མར་འཛིག་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་རྒྱུ་མ་ཡིན་ལ། བྱེད་པོ་འདྲ་བ་འཛིག་རྟེན་མོངས་པ་རྒྱུ་མ་སྟེ།
 གསུམ་པ། གྲལ་ཏེ་དོན་གཅིག་ཙམ་བདེན་པས་དག་དེའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཚད་མར་གྱུ་བ་ན། རོན་དག་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིམ་བུ་འམ་སྒྲིམ་བུས་སྒྲིམ་པའི་དག་འདི་ཀུན་ལ་ཚད་མ་མིན་པའི་ཚིག་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། སྒྲིམ་བུ་ཚིག་སྒྲིབ་
 ཚིགས་མང་དུ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཡང་བདེན་པའི་དོན་གཅིག་སྟེང་བ་མེད་པ་མིན་པས་སྟེ། །གཉིས་པ་མཐུག་བསྟུ་ལ། ལུང་དང་དངོས་པོ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བསྟུན། དེ་ཕྱིར་ལུང་ལོག་བསྟུ་ལ་དོན་མི་ལྟག་པའོ། །དང་པོ། རྫོང་པ་པོ་མི་
 ཞེ་འདོད་ཙམ་ལོ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་གནས་པ་སྟེ་རག་ལས་པས་ན། སྒྲིམ་པའི་སྒྲིབ་ཙམ་འདི་བརྫོང་བྱེད་དངོས་པོ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་བརྫོང་བྱེད་མེད་ན་དེ་རྫོང་གི་སྒྲིབ་དེ་འབྲུང་མི་
 བཤམ་པའི་དེ་ལས་ལྷུང་བའི་འབྲུམ་བུ་ཡིན་ན་སྒྲིབ་ཙམ་གྱིས་བསྟུན་དོན་དེས་ཀྱང་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་ལ། འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་འདི་ལས་རྒྱུ་པར་བསྟུག་པས་ཀྱང་སྒྲིབ་གང་ཡིན་བརྫོང་དོན་དེ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་དེས་
 པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དོན་གང་གི་རྫོང་བྱེད་སྒྲིབ་རྒྱུ་མས་གྱིས་འཐུག་པའམ་རྫོང་པ་འབྲུང་བ་ནི་དང་པོར་བརྫོང་བྱེད་དོན་གང་ཡིན་དེ་མཐོང་བས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་ལ་རག་ལས་པ་ཅན་དུ་འདོད་དོ་ཅི་ན། བྱེད་ཚུན་དག་ནི་

༡༩༩། །འགྲུལ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་སྒྲིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་འདི་དོན་གཅིག་ལ་ཐི་ལྟར་འཇུག་པར་འགྱུར་དེ་དོན་ལ་དེ་གང་རུང་ལས་གཉིས་ཀ་ཡོད་མི་ཤེས་པས་སོ། །དེས་ན་རྫོང་བྱེད་ལྷུང་དང་བཞོད་བྱེད་དོན་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱུ་མཉམ་དུ་བྱེད་པ་པོ་ལམ་རྟོག་པ་པོ་ཡི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མ་པ་འགྲུལ་ཡི་ཡང་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མི་འགྲུབ་ན། ལུང་དེ་ལས་དོན་གང་ཞིག་དེ་ན་ཐི་ལྟར་བསྐྱར་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་དེས་པ་ཡིན་དེ་རུང་མད་ཀྱང་དེས་མི་རྒྱས་སོ། །གཉིས་པ། དེ་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་དོན་དེ་སྟོན་པའི་ལུང་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ལོག་ན་སྟེ་མེད་ན་ཡང་དེ་ན་མ་བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་དངོས་པོ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེས་ན་བསྐྱེད་པ་དོན་མེད་པར་དེས་པའི་འབྲས་ལྟ་བུ་ཅན་དུ་ནི་གང་མག་དེས་དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཚད་མ་གསུམ་ལོག་པ་ལམ་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་མི་དམིགས་པ་ཙམ་ཡོད་པས་ནི་མི་འགྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་འགྲུལ་པ་ཅན་གྱི་བསྐྱར་བཅོས་དེ་ཁས་ལེན་པ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་སྒྲུབ་བསྐྱར་བ་ནི། འགྲུལ་པ་ཅན་གྱི་རིག་བྱེད་ནི་རྒྱལ་པ་རང་བྱུང་གི་ཚད་མ་འོ་ཞེས་པ་དང་ནི་བདག་ལ་སྟགས་པ་རྒྱལ་པ་འགྲུལ་ཞིག་འབྲས་ལུང་བྱེད་པ་པོར་སྒྲུབ་དང་། གཞུ་སྟགས་གྱི་ལུས་ལས་དཀར་པོའི་ཚོས་འཕེལ་པར་འདོད་པ་དང་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟགས་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་འདི་ནི་བྱམ་ཐེ་སྟགས་གྱི་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ཙམ་ལས་དྲེགས་པ་སྟེ་བ་དང་། ལུས་ཅན་གྱི་ནང་གི་སྟེག་པ་གཞི་མ་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟ་སྟགས་ལུས་གདུང་བ་རྩུ་པར་བུའོ་ཞེས་པ་

དཔྱེད་པ་པ་སྟགས་ལྷན་པོ་གང་ཞིག་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་ཚད་མའི་སྟོབས་ལས་སྟོས་པའི་སྟོས་རབ་དང་མི་ལྷན་པར་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་ལ་ཞེན་པས་ཡང་དག་པའི་སྟོས་རབ་དེའི་བརྟུག་ཕྱགས་སུ་འཆལ་པའི་ནང་གི་
 རྟགས་ཕྱི་རོལ་ལུས་ངག་ལ་འཕྲོས་པ་ལྷ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཀུན་ལ་རིགས་པས་དབྱུང་ན་མི་བདེན་པར་གནས་པས་སོ། །ལྷ་པོ་དེ་ནི་ལྷན་པའི་རྟགས་གཙོ་བོ་འགའ་ཞིག་སྟོས་པ་སྟེ་ཞིབ་རྟུན་ལྷན་པའི་རྟགས་ཚད་མེད་དོ། །ཚད་མ་རྣམ་
 འགྲེལ་གྱི་ཚིག་པོ་དེ་ལས་པ་ལས་རང་དོན་རྗེས་སུ་དབག་པ་སྟེ་ལེའུ་དང་པོའི་འགྲེལ་བཤད་ལེགས་པར་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཚུལ་ནི་ལྟར་ཡིན་པ་སྟོན་རྟེན་པའི་སྟོན་སྟེ་ཚད་མ་མདོའི་མཚད་པར་བརྟེན་
 པའི་དོན་བཞིན་པའི་རྟགས་པ་འདིར་ཐར་ལམ་རིགས་པས་བསྟུབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྟོས་ལུར་བསྟན། དེ་ཡི་སྟུབ་ཕྱེད་རྣམས་པར་བཤད། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཚད་མ་སྟོ་ཡི་
 མཚན་ཉིད་བཤད། དེ་ཕྱིར་སྟུབ་པ་ཚད་མར་བསྟན། དང་པོ་ལ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལས་རྣམ་གཅོད་གྲུབ་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྟངས་པའོ། དང་པོ། ཚད་མ་ནི་སྟུབ་མེད་པ་ཅན་གྱི་སྟོས་པ་ལ་བྱ་བ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུལ་སྐྱེད་ཡོད་པ་ཅན་གྱིས་དེ་ལ་མི་སྟུབ་ཡིན་ན་ནི་སྟུབ་གཉིས་སྐྱེད་ལྟ་སྟོན་མེད་འབྱུལ་སྟོས་དང་ཐག་བྱ་སྟུལ་འཛིན་ལྟ་སྟོན་པ་ལོག་སྟོས་ལ་ཡང་རང་སྐྱེད་གི་ཡུལ་ཡོད་ཅིང་།

༡༩། །ཡུལ་ཐོབ་པ་ཐོན་ལ་འཛིན་ན་ནི་མཛོན་སྐུ་རྩེ་སྐུ་དཔག་གིས་ཀྱང་བཟུང་བ་མ་ཐོབ་ཐོབ་པ་མ་བཟུང་བར་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སྐྱད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱུ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མི་མེད་
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་ལུ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་འདི་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཡིན་པས་ན་ཐ་སྐྱད་དཔྱེད་པས་འདི་ལ་བརྟུག་ཅིང་འཇུག་ཤིག་བྱེད་ཀྱི། དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་འཇུག་ཤིག་གི་ཡུལ་དུ་བརྟུག་པ་ལ་དགོས་རྣམས་
 མེད་པར་སྐྱར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ན། སྤྱོད་འདི་དག་གིས་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ན་ཞུགས་པ་དེ་ལྟར་དོན་བྱེད་རྣམས་པར་གནས་པ་ནི་མི་སྐྱུ་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅུ་ལ་སྤྱོད་ཤེས་བཅད་པ་ལྟར་དོན་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་ནི་འཛིན་རྟེན་ན་བསྟོན་དུ་མེད་པར་ཡོད་པ་འདི་ཅུ་ལས་ཀྱང་དུ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་འདི་དོན་ཡོངས་སུ་རྒྱ་གསལ་པ་ཡིན་པས་ན་ལོག་ཤེས་རྣམས་ནི་ཤེས་པས་བཅད་པ་ལྟར་དོན་
 ཀྱི་དོ་བོར་མེད་ལ། སྐྱད་ཅིག་བྱེ་ནས་དཔྱད་པ་ཡང་མི་དགོས་པས་མི་སྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འང་ལས་སུ་བྱ་བ་ཡུལ་གང་ལ་མི་སྐྱུ་ན། རི་ལྟར་བཅད་པའི་དོན་རང་མཚན་དེ་ལ་འོ། །བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་
 མི་སྐྱུ་ན་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཤེས་སོ། །འི་ལྟར་མི་སྐྱུ་ན་དེས་ཡོད་པར་བཅད་ན་ཡོད་པར་མི་སྐྱུ་བ་དང་། མེད་པར་བཅད་ན་མེད་པར་མི་སྐྱུ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་པ་འཇུག་མིན་པར་བཅད་པ་ལྟར་དོན་ལ་དེ་ལྟར་གནས་པར་

མཁུ་ཏུ་གྲུ་

ལྷུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མཚན་ཉིད་འདི་ལ་མི་ལུན་རྒྱུ་གཙོད་མེད་པས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷུང་གི་ཚད་མ་ནི་གཞི་པ་མིན་ཀྱང་མི་ལྷུང་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྷུང་ལས་ལྷུང་པའི་
ཉན་གཞི་ལ་ཟེར་རམ། དེའི་རྗེས་སུ་ལྷུང་པའི་རྩིན་པའི་རྩིག་པ་ལ་ཟེར་རམ། ལྷུང་པའི་ཉིད་ལས་བཟོད་ཕྱོད་ཀྱི་ཉན་པ་ལ་ཟེར། དང་པོ་ལྷུང་ན་མཛོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། གཞིས་པ་ལྷུང་ན་རྗེས་དཔག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡང་རུང་སྟེ། ལྷུང་
ལས་ལྷུང་བ་ཉན་གཞི་གྱི་ཕྱོད་ཡང་བཟོད་པ་པོས་རི་ལྷུང་གཞི་ལ་མཛོན་པར་འདོད་པ་ཡི་དོན་ལྟོན་པ་ལ་རྩགས་སུ་གྱུར་པའི་ལྷུང་པའི་རྩིན་པའི་ཕྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་རི་ལྷུང་རྗེས་སུ་དཔག་ཅེ་ན། ལྷུང་པ་པོ་ཡི་དག་གིས་
ཟོད་པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་གང་ཞིག་ཁོ་རང་གི་རྩིག་བཅས་གྱི་ཕྱོད་ལ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་དེ་ཙམ་ལ་ལྷུང་ན་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེའི་འབྲས་རྩགས་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་གི་ལྷུང་ནི་ཕྱོག་དང་རི་མོ་དང་ལྷུང་ལ་སྟགས་
པར་སྤྱང་བ་སྤྱད་དེ་འདི་རྒྱུ་ལ་འད་ཐོབ་པ་མེད་ཀྱང་དེར་སྤྱང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ཡིན་ཞེས་སོ། །འོ་ན་རྗེ་ལམ་གྱི་སྤྱང་བ་དང་ལྷུང་གཞིས་ལ་འད་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེར་སྤྱང་བ་ཙམ་ལ་ཚད་མར་སོང་ཡང་
མི་འགལ་ཏེ། རང་རིག་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་དེར་སྤྱང་ཙམ་མེད་པར་མ་བཅད་ལ། དེ་དག་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་ཀྱིས་པར་ཡང་མ་བཅད་དེ་དོན་བྱེད་མི་ཀུས་པར་ཚད་མས་བཅད་པ་ལྷུང་མི་ལྷུང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལྷུང་

༡༩། །མདོན་རྗེས་གང་ཡང་མིན་པའི་སྒྲ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ལུང་ལས་ལྟོག་གུར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་ལ་སྒྲ་ཙམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་སོ་ཞེན། སྒྲ་ཙམ་དོན་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མིན་ཅིང་།
ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་ཏེ། སྒྲ་དང་དོན་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ལན་མང་དུ་དབྱུང་བེན་ཏེ། །འོན་ཤིང་དེ་ལྟོག་གུར་ལ་ལུང་གིས་འཇལ་བ་དེ་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་མ་
ཡིན་ལ་མི་སྒྲ་བ་ཡོད་པས་ལུང་གི་སྒྲ་ཙམ་ག་ཞལ་བུ་དེ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་མིན་ནམ་སྟུམ་ན། དེ་དབྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་དག་ལས་རྗེས་སུ་དབག་བ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་ཙམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འབྲུལ་སྟེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གལ་ཏེ་སྟོས་ལུང་དག་ལས་ཀྱང་བདེན་པའི་དོན་ཐོབ་པ་དང་། ལྟོང་སྟོབས་དང་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་འདོགས་མ་ཚད་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་དུ་འཛིན་པའི་ཡིད་དབྱེད་ལས་ཀྱང་དོན་རྟོན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཐ་བ་ལས་ཀྱང་དོན་ཐོབ་
བ་ཞིང་ལས་དང་རྒྱ་མཚོར་ནོར་བུ་ལེན་དུ་འགོ་བ་ལྟ་བུ་མི་སྒྲ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནམ་ཞེན། དེ་ལས་རིས་འགའ་དོན་ཐོབ་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཀུན་དུ་མི་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་རིས་འགའ་སྒྲ་བར་སྟེད་ལ་ཚད་མས་བཅད་པ་ནི་
རྒྱུ་ལ་ཀུན་དུ་མི་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དང་མཚན་ལ་མི་སྒྲ་བ་ཡིན་ན་ཕྱི་དོན་ལས་མི་ལེན་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་སྟེད་པའི་ལུགས་ལ་ཚད་མ་རི་ལྟར་སྟེད་སྟུམ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་གྲུབ་ཀྱང་བག་ཆགས་བརྟན་ལུང་གི་གིས་བ་དོན་

2000

[illegible]

༡༩། །དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་བོ་ལ་སོགས་པ་དོན་མཚོར་བར་འཇལ་བའི་རྒྱ་རི་སྒྲིབ་ཡོད་དུ་ཟེན་གྱི་དེ་ལས་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོ་མེད་པར་དེ་དག་གིས་འཇུག་ཕྱོག་བྱེད་པར་ཡོངས་སུ་
གཙོད་པ་རྒྱུད་ཟད་གྱི་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་གང་དང་གང་གི་རྒྱ་མ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནི་ཐ་དད་པ་ས་ཡུལ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་སྒྲོ་ཡི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པའི་སྒྲོ་ནས་དོན་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། གཟུང་རྒྱ་མ་མཐ་སྒྲོ་
ཡི་རྒྱ་མ་པ་ཐ་དད་པ་དེ་ཡོད་ན་དོན་འདི་དང་འདི་ཞེས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་འདི་ཡོད་གྱི་གཞན་དུ་དེ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། ཚད་མ་ཞེས་པ་འདི་ཅི་ཞིག །རང་གི་ངོ་བོ་ཡུལ་ལ་མི་སྒྲིབ་པར་གྱུ་བ་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། རྒྱུ་
གཞན་གྱིས་ཚད་མར་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། དང་བོ་ལྟར་ན་ཚད་མའི་བསྒྲུབ་བཅོས་གྱི་མི་དགོས་ཏེ་རང་ཉིད་ཚད་མར་གྱུ་བ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྒྱུ་བ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་སྒྲོ་སྒྲིབ་ཅིག་མ་རང་ཉིད་
ཚད་མར་མ་གྱུ་བ་པ་ལ་སྒྲུབ་ཡང་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པར་མི་རྒྱས་སོ། །གཞན་ཡང་སྒྲོ་དེ་ཉིད་མི་བསྒྲུབ་པར་རང་གིས་ངེས་སམ་རྒྱ་གཞན་གྱིས་ངེས་དགོས། དང་བོ་ལྟར་ན་ཚད་མ་ཚད་མིན་ལ་སྒྲུབ་པར་རྒྱུ་མི་སྒྲིབ་པས་ཚད་མའི་
བསྒྲུབ་བཅོས་དོན་མེད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་ལ་མི་སྒྲུབ་མེད་ན་གཞན་གྱིས་དེར་བྱ་མི་རྒྱས་པས་སོ། །ཡང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སྒྲིབ་ཅིག་དང་ཕྱ་རགས་ལ་སོགས་པས་དབྱུད་ན་ཚད་མ་མི་འགྱུ་བ་པས་ཚད་མའི་བསྒྲུབ་

ལྟོ་ལྟོ་དེ་ལྟོ་

བཅོས་ཕྱེད་པ་དོན་མེད་ལ། མ་དཔྱད་པར་འཇུག་ན་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱང་མེད་པར་མགོ་མཉམ་མོ་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་གསུམ་བཤོད་པའི་ལན་དུ། མངོན་སུམ་ལ་རང་ངེས་གཞན་ངེས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡིད་གཏད་པ་དང་
གོམས་པ་དང་འབྲུལ་རྒྱས་མ་ཐེན་པ་རྒྱམས་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲིན་ཐུབ་ལ། ཅི་འདི་མེ་རྟག་གི་ཆོགས་སམ་ནོར་ཐུའི་ཐུང་པོའི་སྒྲུལ་དུ་དམར་ལམ་པ་མཐོང་བ་དང་།
སྒྲུ་རྒྱས་ལ་རྒྱངས་པ་དང་དུ་བར་མ་ངེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གོམས་པ་འམ་ཡིད་གཏད་པས་སྒྲུ་ངེས་ངེས་པར་ཐེན་པ་འམ། རྟགས་གཞན་གྱིས་ངེས་པ་ལས་སྒྲོ་དེ་མ་འབྲུལ་པར་རྟགས་པ་ལྟ་བུ་སྟགས་རྒྱ་མཚན་གཞན་ལས་ངེས་པ་འང་ཡོད་
ལ། རྟེན་དཔག་ཐམས་ཅད་ནི་རང་ལས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲི་ཚད་མའི་སྒྲོ་དེ་ཡུལ་ལ་མི་སྒྲུ་བ་ནི་གོང་དུ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱིས་འཇུག་རྒྱུ་ཡིན་ལ། སྙད་ཅིག་སྟགས་སུ་བྱེ་བའི་
དཔྱེད་པས་བརྒྱག་མི་རུས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་རང་གི་སྒྲུང་ངོར་བསྒྲུ་མེད་བསྟོན་མེད་དུ་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་ཅི་མ་དོན་དམ་དཔྱེད་པས་གྱང་ཁེགས་པར་མི་འགོའོ། །དེས་ན་ཚད་མ་རྒྱམས་ནི་འཇུག་བྱེད་རང་ཉིད་ལས་གཞན་ལ་བྱ་རང་གི་
གནས་རྒྱལ་དང་མཐུན་པར་དེའི་ངོ་པོ་རྟགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པས་ན། ཕྱིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དཔྱེད་པ་ལས་ནི་ཅི་སྒྲོ་འདི་དོན་མཐུན་པ་འམ་དོན་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གཉིས་སུ་བྱེས་ནས་ཡུལ་ཡང་དག་པར་འཇུག་

གཞུག

■ ཚེད་མ་ ■ རྒྱུ་ རྣམ་རྒྱུག་ རྣམ་འབྲེལ་

༡༡། །པའི་སྒྲོ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་སྤར་རང་གི་ངོ་བོས་ཚད་མ་མིན་པའི་སྒྲོ་ཞིག་སྤར་ཚད་མར་སྒྱུབ་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་གྱུར་ཚད་མའི་
སྒྲོ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པ་དང་ཚད་མིན་གྱི་སྒྲོ་ལ་ཚད་མར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོངས་པ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་དོན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་དོགས་སྤར་ངོ་། །དང་པོ་
སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ལ་ལར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་ཤེས་པའི་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ལ། འདིར་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཞེས་བཤད་པ་མི་འགལ་ལམ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ་མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་གྱུར་ཚད་མའི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གཉིས་པོ་འདི་ཐ་སྤྱད་དང་དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ཆོག་ས་ནས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཆ་ཆར་བར་འདོད་པ་དང་། དོན་གཅིག་དུ་འདོད་
པའི་སྒྲོགས་གསུམ་བྱུང་ཡང་སྒྱི་མ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གཞུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་མི་འདུ་བ་དུ་མ་ཡོད་ན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལྷག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྤམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་གཉིས་ཆོག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ཅུ་ལ་ལས་དོན་མི་
འདུ་བ་མེད་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་མ་ཤེས་པའི་དོན་གསལ་བ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་དོན་དེ་ལ་མི་སྐྱུ་བ་ཡིན་ལ། མི་སྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མ་ཤེས་པའི་དོན་དེའི་གསལ་བ་བྱེད་གྱུར་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ། ལུ་ལ་སྒྲོན་པོ་

ཚད་མ་རིག་པའི་སྒྲོར་

2020

[illegible]

༡༩། །འགྲུ་མ་ཐག་པའི་ཚད་མ་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་དང་ཇི་ལྟར་ལྡན་སྒྲུམ་ན། །འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་ཚད་མ་ནི་ཇི་ལྟར་བཅད་པ་
ལྟར་དོན་ཐོབ་པ་ལ་མི་སྒྲུ་བའི་སྒྲོ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཚད་མ་དེ་དང་འདྲ་བ་སྟེ་སྟེ་རྒྱ་རྒྱུ་མས་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་མཛོན་མཐོ་རེས་ལེགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པ་ལ་
འདིས་མི་སྒྲུ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ནི་ལྟ་བུ་ཞིན། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞི་བསྟན་པ་སོགས་སྤང་དོར་གྱི་དམིགས་བསྟན་ནས་མི་སྒྲུ་བར་བྱེད་པས་ན་མི་སྒྲུ་བ་མཚན་གི་བྱད་པར་དེ་ལ་མངའ་བས་དེ་སྤང་
དུ་བཏགས་པའོ། །འོན་ཀྱང་མར་བཏགས་པ་ཅུ་ལས་དངོས་སུ་ཚད་མར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲུམ་ན། །གིན་རྒྱ་ཡང་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ་སྒྲུམ་པ་མཐར་ཐུན་པའི་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱུང་བའི་
དྲི་མ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཛོན་སྒྲུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་གཞན་དང་གཞན་ནི་ཉི་ཚའི་ལུ་ལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཚད་མ་
དང་འདྲ་བར་ཅིའི་ཕྱིར་བཏགས་སྒྲུམ་ན། །འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཛོན་རྟེས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་སྟེ། སྐབས་ཀྱི་བཤད་བུའི་ཚད་མ་ནི་མཛོན་རྟེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཚོས་

གུན་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་དུ་ཟེན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་དང་མི་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྟོན་པ་ཚད་མ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་མ་སྟེས་པ་ནི་བསྟོན་པའི་
 དོན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་གསུངས་སོ། །གང་མ་སྟེས་པ་ནི་སྟེས་པའི་དོན་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚད་མར་མི་རུང་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཚད་མ་དེའི་སྐབས་བྱེད་ཐབས་སུན་སུམ་ཚེགས་པ་ལ་ནན་ཏན་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་སྟེས་ནས་ཚད་མ་ཡིན་པར་
 གྱུར་པ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚད་མ་རྟག་པ་ཡོད་པ་བཀག་། ཚད་ཅན་དབང་ལྷན་བྱེད་པོ་བཀག་། དང་པོ་ལ། ཕྱི་རོལ་བ་རྒྱུ་མས་ན་རེ། སྐར་ཚད་མ་མིན་པ་ཞིག་སྐབས་བྱེད་ལ་སྟེས་ནས་གསུངས་
 དུ་ཚད་མར་གྱུར་པས་གེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་གེས་པ་མི་སྟོན་ལ། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་མཐའ་ལྟར་སྐབས་བྱེད་པའི་དབང་ལྷན་རྟག་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ་འགོ་བ་མཐའ་དག་གི་བྱེད་པོའང་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཚད་མ་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་
 པ་མིན་དེ་སྐབས་ཚད་གང་གི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པར་རང་མཚན་རི་ལྟ་བུར་གཞལ་བའམ་རྟགས་པ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནམ་མཐའ་སྟགས་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུལ་གེས་བྱེད་ཡང་
 རང་གི་རོ་པོས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ལུལ་ཅན་ཚད་མ་དེ་ནི་མི་བརྟན་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལུལ་དེ་དམིགས་སྟེན་ཡིན་ལ་དེ་ལས་སྟེས་པའི་སྟོ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མར་འཐད་གྱི་

༡༢། །ཡུལ་གྱིས་བྱུང་པར་བྱུར་མེད་ན་ནི་ཡུལ་གང་ཡང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་གང་ཡང་མ་ཤེས་ན་ནི་དོན་རང་མཚན་ལ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཚད་མར་རི་ལྟར་འགྱུར། དེས་ན་རྟག་པའི་སྒྲོ་ལ་ཡུལ་རིམ་བཞིན་འཇལ་པའི་དོན་བྱེད་རྣམས་པས་སྒྲོང་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། དེ་རྟག་མི་རྟག་བརྟགས་ལ་དགག། །ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་དགག། །དང་པོ། ཚད་མ་དང་ལྡན་པ་དབང་ལྡན་དེ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚེས་གང་དག་རིམ་བཞིན་སྒྲེ་བྱུར་ན་འདི་དག་ནི་རྒྱ་དབང་ལྡན་རྟག་པ་ལས་སྒྲེ་བྱ་ནམ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟག་པ་ལ་རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་མི་སྒྲིབ་པའི་བྱིར་རོ། །རྟག་པ་དེ་ཡང་ལྡན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ལ་སྒྲོས་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་བཞིན་སྒྲེད་དོ་ཞེ་ན། རྟག་པ་ལ་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་པར་བྱུར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུན་ལ་སྒྲོས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་རྩམ་རུ་མི་རུང་བ་ཡི་བྱིར་དང་། རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་འགྲམ་གང་ལན་གདགས་བྱ་མིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་གི་དོ་བོ་རྒྱུན་གཞན་ལ་སྒྲོས་པ་དང་། རྒྱུན་གྱིས་དེ་ལ་ལན་གདགས་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་ལྡན་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། དེ་རང་བྱུང་གི་ཚད་མ་ཉིད་རུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཚད་མར་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་རུ་དེ་གཅིག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ལ་འང་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་གང་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་དང་གཞོན་བྱེད་ཡོད། དང་པོ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་པར་བསྟན། །དེ་ཡི་རིགས་པ་རྣམས་པར་བཤད།

དང་པོ། བྱི་རོལ་པ་རྣམས་ན་རེ། སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་དང་གནས་སྟོན་གྱི་འཕྲིན་ལྗོན་དང་བྱེད་པ་དབང་པོ་རྣམས་ནི་རྩོམ་པར་རྣམས་པའི་ལུས་དུ་བྱུང་བའི་སྟོང་ཅན་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་དབང་ལུག་ཡིན་ལ་དེའི་སྐབས་བྱེད་ཀྱང་
 འདི་ལྟར་ལུས་གནས་བྱེད་པ་འདི་ཀུན་དུས་གཞན་དུ་སྟོན་ཅིང་རེས་འགའ་འཇུག་པའི་བྱིར་ལུས་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྟན་པའི་སྟོང་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བྱས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སྟོན་དུ་སྟོང་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གིང་བཞེག་པ་ལ་སྟེའུ་ལ་
 སྟགས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྟེའུ་རང་དབང་གིས་འཇུག་ན་རྟག་དུ་འཇུག་པ་ལམ་ཡང་ན་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ན་ཡང་འདི་སྐྱེས་བྱའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་སྟོན་ཅིང་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གྲུ་བཞི་
 དང་རྒྱུ་པ་པོ་སྟགས་དེ་བྱིབས་གྱི་བྱེད་པར་དང་ལྟན་པའི་བྱིར་ཡང་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁང་བཟང་དང་ལུ་མ་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དོན་བྱེད་པའི་བྱིར་ན་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་མི་དང་དགྲ་སྟེ་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་སྐྱེས་བྱས་
 ཏེ་བར་མ་པོ་བའི་བྱིར་བྱས་པའི་བྱིར་དགྲ་སྟེ་ལ་སྟགས་པས་རང་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལ་སྟགས་པ་ཞེས་པས་གངས་དང་ལྟན་པ་དང་ཚད་དང་ལྟན་པ་སྟགས་ཀྱང་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་སྐབས་བྱེད་དུ་སངས་
 རྒྱས་པའི་ངོར་བཞོན་པ་དུག་ནི་འདོད་པ་གྲུབ་པ་ལམ་ཞེས་སྟེའུ་ལ་སྟགས་པའི་སྟོན་ཅིང་འཇུག་པ་སྟགས་དཔེར་བཞོན་པ་དེ་དག་སྐྱེས་བྱའི་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དངོས་སུ་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་རི་གིང་པ་

[illegible]

རྟགས་སུ་མི་རུང་བ། །དབྱིབས་སྒྲ་འཇུག་ཙམ་རྟགས་མིན་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱད་པར་ཅན་དབྱིབས་ཕྱོགས་ཚོས་མེད། །དབྱིབས་ཙམ་རྟགས་སུ་མ་དེས་པའོ། །དང་པོ། གང་ཞིག་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པ་པོ་ལམ་འདུ་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་
 པ་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་ན་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་དབྱིབས་སྟོགས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། མྱོད་འཇུག་སྟོགས་ཅི་འདུ་བ་དེ་ནི་གང་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་རབ་རྒྱབ་པ་དེ་ལས་སེམས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་ཡོད་པ་ལམ་སྟེས་བུས་བུས་
 པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་སྟེ་བྱད་པ་བུས་པ་ལ་སྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །རི་གྱིང་སྟོགས་ལ་དབྱིབས་ཡོད་ཀྱང་སྟེས་བུས་མ་བུས་པར་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟ་བུར་གྱབ་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་
 ཚན་མ་མེད་པས་ན་དེའི་དབྱིབས་དེ་སྟེས་བུས་བུས་པའི་བྱད་པར་དང་ལྡན་པར་མི་འདོད་པས་ན་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དབྱིབས་ལ་སྟེས་བུས་བུས་པ་དང་མ་བུས་པ་གཉིས་སུ་འདོད་པའི་སྟོ་རོར་དབྱིབས་ཙམ་ལས་
 བུས་པར་སྒྱབ་པ་དེ་ནི་དབྱིབས་ཀྱི་མིང་ཙམ་མ་ཐུན་པར་སོང་གི་དབྱིབས་ཀྱི་དོན་ལས་སྟེས་བུས་བུས་པ་འགྲུབ་པར་མི་འགོ་སྟེ། དབྱིབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྟེས་བུས་བུས་མ་བུས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་མ་བུས་པ་དེ་བུས་པའི་
 སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། མ་དེས་དེས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ། །འབྲས་མཚུངས་སྟེག་ཚོད་དུ་ཐལ་སྤང་། །དང་པོ། ལ་རོལ་པོ་ན་རེ། དབྱིབས་ཡིན་ནོ་ཅོག་སྟེས་བུས་བུས་པའི་དབྱིབས་བྱད་པར་བ་ཡིན་ཏེ།

00
1
2

༡༡། །དབྱིབས་ཙམ་དུ་བྱུང་པར་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ་འདི་ལྟར་བྱོད་ཀྱིས་འདོད་པ་ལྟ་རྒྱུ་ལ་ཆེད་དུ་མ་བྱས་པའི་ཁང་བཟང་ཡོད་པ་དང་། མི་རྒྱུ་ལ་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཁང་བཟང་གཉིས་ལ་དབྱིབས་རང་གི་
 མེད་ན་བྱུང་པར་བ་ཞེས་མི་ཚོར་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེད་ཀྱིས་སྒྲིམ་བྱས་མ་བྱས་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་དབྱིབས་དང་བྱུང་པར་མེད་པའི་བྱིར་འདི་ཀྱང་ཀྱང་སྒྲིམ་བྱས་མི་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 བརྗོད་ན་བྱོད་ཀྱིས་རིགས་པ་གང་གིས་སྒྲོག་པར་བྱེད་ཅིས་དྲིས་པ་ན། འདི་ཀྱང་སྒྲིམ་བྱས་བྱེད་པར་མཐོང་པའི་མངོན་ལུ་མ་གྱིས་བསལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲིམ་བྱས་བྱས་པར་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་པའི་རི་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ལ་གང་
 གིས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔོག་གོ་བཅར་ན་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་བྱས་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དབྱིབས་ཙན་ལུ་མ་པ་སོགས་ལས་ཐ་དྲད་པའི་དངོས་པོ་རི་གྲིང་སོགས་ལ་དབྱིབས་གང་
 ཞེས་རབ་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་ལོགས་པར་བརྟགས་ན་དབྱིབས་ཞེས་པའི་སྒྲུ་འཇུག་པར་མཚུངས་པ་ཙམ་ལ་ཐ་དྲད་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲུ་མཚུངས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་བྱིར་སྒྲིམ་བྱས་བྱས་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་བྱས་བྱས་པ་དང་དབྱིབས་ཙམ་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་མི་རྒྱུ་པའི་བྱིར་ཏེ་སྒྲིམ་བྱས་ཆེད་དུ་མ་བྱས་ཀྱང་དབྱིབས་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །རྟགས་དང་བསྒྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་

རི་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། མེ་དང་འབྲེལ་བ་དུ་བའི་རྒྱ་རྩལ་ཁུད་པར་བ་རྟགས་སུ་མ་བཟུང་བར་ས་རྩལ་དང་རྒྱངས་པ་སོགས་སྒྲི་བའི་རྒྱ་ས་ཙམ་ལས་མེ་དངོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲིམ་སུས་བྱས་པ་ལ་མི་འགྲུབ་བའི་རྒྱ་མཚན་
 ཁུད་པར་ཅན་མེད་ན་དབྱིབས་ཙམ་གྱིས་རི་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ། །འོ་ན་དབྱིབས་ཁུད་པར་བ་ལས་སྒྲིམ་སུས་བྱས་པར་དངོག་རིགས་ཞེས་བཤད་པ་དེ་གང་ཡིན། དབྱིབས་ལ་སྒྲིམ་སུས་བྱས་པའི་ཁུད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།
 དབྱིབས་ཙམ་ནི་རྩལ་གྱི་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཡི་སྟེང་ན་མི་ཚོར་བའི་ཁུད་པར་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ནི་གཏན་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྩལ་གྱི་བཀོད་པའི་ཁུད་པར་གང་ཞིག་སྒྲིམ་སུའི་བྱེད་
 པ་ལ་རག་ལས་ཏེ་འཇུག་པ་ཅན་དེ་དག་སྒྲིམ་སུས་བྱས་པའི་ཁུད་པར་དང་ལུན་པའི་དབྱིབས་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ལས་དུ་བ་བཞིན་སྒྲིམ་སུ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ནོ། །དེ་ལྟར་རག་ལས་པར་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འདི་ལ་
 དབྱུད་པ་གཞན་མི་འཇུག་གོ། །གང་སྒྲིམ་སུས་བྱེད་པ་ལ་རག་མ་ལས་པར་རྒྱ་རྩེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལས་ཕུང་བའི་ཚོར་མ་རྣམས་ལ་དང་མེ་ཏྲག་གི་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒྲིམ་སུའི་བྱེད་པ་དང་མ་འབྲེལ་ཏེ་ག་སུ་མ་མ་འབྲེལ་བ་བཞིན་
 བོ། །དེ་དག་ལ་འད་བྱེད་པོ་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པ་དབང་སྒྱུག་གིས་བྱས་པར་མི་ཤིགས་སྟམ་ན། དེ་དག་རང་རང་གི་རྒྱ་རྩེན་ལས་སྒྲི་བ་ལས་དབང་སྒྱུག་གིས་ཅི་ཡང་མ་བྱས་ཏེ་འོག་ཏུ་འགོག་པར་འགྱུར་པོ། །གཉིས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་

ཆ ཚད་མ་ དགྲི་ ལེ་དཔྱིག་ རྒྱལ་འབྲེལ་

༩༩། །སྒྲིལ་ནི། དཔལ་མ་ཐག་པ་ལྟར་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་ཚེས་འགའ་ཞིག་ལ་ཐུག་པར་ཞིག་མཐོང་ནས་གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་ཙམ་དུ་དམིགས་པའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་མའི་སྐྱེལ་ལྟ་དཔེ་ག་པ་ཡིན་ན། རྒྱལ་ཐོན་གྱིས་ལུས་པ་ལ་སྒྲིགས་པ་འདྲིམ་པ་ཡི་རྒྱལ་ལྟར་འགའ་ཞིག་ཕྱིད་པར་གྲུབ་བའི་ཕྱིར་འཇམ་པའི་རྒྱལ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཙམ་དེས་ལུས་པར་ཡང་འབྲུབ་པས་གྲོག་མཐར་ཡང་རྒྱལ་ཐོན་དེས་ལུས་པར་འབྲུབ་པོ། །རྒྱལ་ཐོན་དེས་འཇམ་པའི་རྒྱལ་ལྟར་འགའ་ཞིག་ལུས་པས་འཇམ་པའི་རྒྱལ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཙམ་དེས་ལུས་པར་མི་འབྲུབ་སྒྲིལ་ན། ལུས་པ་སྒྲིགས་ཀྱི་དཔྱིད་སྒྲིལ་འགའ་ཞིག་སྒྲིལ་ལུས་ལུས་ཀྱང་དཔྱིད་སྒྲིལ་ཡིན་ནོ་ཙམ་སྒྲིལ་ལུས་ལུས་པར་ག་ལ་དེས་དེ་སྒྲིལ་ལུང་ཕྱི་ལ་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་རག་མ་ལས་ཀྱང་རང་རང་གི་སྐྱེལ་དེ་ལས་དེ་ལྟར་སྒྲིལ་པར་འབྲུབ་པོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲིལ་ལུས་ལུས་པ་དང་མ་ལུས་པའི་དཔྱིད་སྒྲིལ་སོ་སོར་སྒྲིལ་ནས་དཔྱིད་སྒྲིལ་རྒྱགས་སུ་བཞེད་པ་སུན་འབྱེན་པ་འདི་འབྲས་ལུ་མཆོངས་པའི་ལྟ་ཆོད་ཙམ་སུན་འབྱེན་ལྟར་སྒྲིལ་བ་ཡིན་པར་སྒྲིལ་དཔེན་ལྷོགས་གྲང་གིས་དཔལ་པ་དེ་དང་མཆོངས་པར་འབྲུབ་པོ་ཞེ་ན་མི་མཆོངས་དེ། ལྷ་མི་རྒྱག་པར་བསྐྱེད་བྱའི་རྒྱལ་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་འབྲས་ལུ་སྒྲིལ་སྐྱེལ་གྱིས་ལུས་པ་རྒྱགས་སུ་བཞེད་པ་ལ་ལུས་པའི་ཕྱིད་པར་སྒྲིལ་མི་དགོས་པར་སྒྲིལ་གྱང་འབྲུབ་པ་ཡིན་དེ། ལུས་པ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་རྒྱག་པ་

ཚད་མ་རིག་པའི་སྒྲིལ་

མཆོད་པ་གསུམ་།

འགྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུ་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་པས་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞན་སྤྱི་གསལ་རྣམས་ཀྱིས་རྟགས་བྱས་པ་དེའི་འབྲེལ་པ་ཅན་སྒྲིང་དང་སུམ་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རྟགས་བྱས་པ་ཡང་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ལ།
དེ་ལྟར་སྒྲིའི་བྱས་པ་སུམ་པ་ལ་མ་གྲུབ་པས་མཐུན་དཔེར་རྗེས་འགོ་མེད་ལ། སུམ་པའི་བྱས་པ་སྒྲིལ་ཕྱོགས་ཆོས་སྤྱི་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཉིས་ག་མིན་པའི་བྱས་པ་ནི་གང་དུ་ཡང་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་དེ་འདྲ་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ཞེས་
སྒྲིན་བརྗོད་པ་ནི་འབྲས་མཆོངས་ཀྱི་ལྷག་ཆོད་དམ་སུན་འབྱེན་ལྟར་སྒྲུབ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དེ་འདྲའི་མ་གྲུབ་པ་དང་རྗེས་འགོ་མེད་པར་བརྗོད་ཀྱང་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་སུན་སྒྲུབ་མི་རྣམས་པས་ལྷག་ཆོད་ཡིན་ནོ། །
འབྲས་མཆོངས་ཞེས་པ་འབྲས་སུ་ནི་སྒྲིལ་འབྲས་སུ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་རྒྱུ་ལ་སྒྲུབ་དང་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་དེ་ཡིན་ལ། དེ་བཀོད་པ་ན་མ་གྲུབ་པ་སྟགས་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུབ་པ་གཞན་དང་མཆོངས་སྟེ་ཞེས་རིགས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་
པས་སྒྲིན་བརྗོད་པ་ལ་འབྲས་མཆོངས་ཀྱི་ལྷག་ཆོད་ཅེས་བད་བྱས་པའོ། །དེ་ལྷག་ཆོད་ཡིན་ཏེ་སྒྲིང་དང་སུམ་པའི་བྱེད་པར་བྱེ་མི་དུགས་པར། ཕྱིར་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པར་འགྲུབ་དེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི་
སུན་འབྱེན་མི་རྣམས་པའི་ཆོག་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབྱིབས་ལ་གཉིས་སྤྱི་མ་བྱེས་པར་དབྱིབས་ཙམ་གྱིས་སྒྲིས་བྱས་བྱས་པར་འགྲུབ་ན། དེ་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལྷག་ཆོད་དུ་འགྱུར་ཀྱང་དབྱིབས་བྱེད་པར་དུ་དབྱེ་བ་

༡༩། །མ་ཕུས་པར་དབྱིབས་ཅམ་ནི་སྒྲིམ་ཕུས་ཕུས་པ་ལ་མི་ལྟུལ་བའི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པས་འབྲས་མཆོངས་ཀྱི་ལྷག་ཆོད་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དབྱིབས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཅམ་རྟགས་མིན་དཔེ། །ཡིན་ན་
 ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་བོ། ཆོས་སོ་སོའི་རང་རང་གི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ལ་རྫོད་བྱེད་དུ་གྲུབ་པ་ཡི་སྒྲིམ་ཡི་སྒྲིམ་གྱི་སྒྲིམ་ཆོད་གི་མིང་ནི་ཡུལ་བརྫོད་བྱ་གང་ལ་ཡོད་པ་ཅམ་མཐོང་བ་ལས་རྟགས་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྒྲུབ་
 པར་བྱེད་པ་ནི་མི་རྟགས་ཏེ་དཔེར་ན། དག་དང་ཕྱོགས་ལ་སྟགས་པ་ཆོས་ཅན། གོ་ཞེས་པ་ནི་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྩ་ཅན་ཡིན་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་སྒྲིམ་མིང་དུ་གོ་སྒྲིམ་འཇུག་གུང་མིང་དེ་ཞུགས་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་ཡི་མིང་ཅན་
 གཞན་དུ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རི་སྐད་དུ། དག་ཕྱོགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང་། །མཐོ་རིས་མིག་དང་རྫོ་རྫོ་དང་། །བ་ལང་རྩ་སྟེ་དོན་དགུ་ལ། །མཁས་པས་གོ་སྒྲིམ་དེས་པར་གཟུང་། །ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །དབྱིབས་ཅམ་གྱི་
 སྒྲིམ་སྟགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་ཕུས་ཕུས་པར་སྒྲུབ་པའང་རྩལ་དེ་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲིམ་ཕུས་བརྫོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་རང་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་མས་ནི་ཡུལ་གང་
 ལ་འདྲ་སྒྱུར་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་སྒྲིམ་ཅམ་དེ་ཡོད་པ་ས་ནི་དེའི་མིང་ཅན་གྱི་དོན་དེ་གྲུབ་ན་ཕུམ་སྟགས་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་སྒྲིམ་སྟགས་གཞན་གྱི་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་ཐལ་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲིམ་

ལུ་ལ་ཉི་མ་ཞེས་པའི་མིང་ཡོད་ན་དེས་སྐྱུང་པར་ཡང་སྤྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ། ལྷ་ཙམ་མཚུངས་པས་དོན་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་མི་རུས་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་འདྲིས་ནི་མེར་སྐྱ་བ་དང་ལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུལ་གཅེར་ལུ་པ་རྣམས་
 ཀྱི་སྒྲུབ་སྤྱེད་ལྟར་སྐྱུང་པ། མི་རྟག་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་སྒྲོ་དང་བདེ་བ་སོགས་སེམས་མེད་པ་དང་ནང་མ་ཡིན་པ་སོགས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱན་པ་བསྐྱས་ན་ནི་འཆི་བའི་ཕྱིར་གིར་སེམས་ལྟན་དུ་འདོད་
 པའང་མི་རིགས་པར་དོན་གྱིས་དཔྱད་ཅིང་བསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མེར་སྐྱ་བ་ན་རེ། གཙོ་བོ་ལས་སྐྱུང་བའི་སྒྲོ་ཞེས་པ་མི་ཡོང་དེས་གཉིས་པ་ལྟ་སྤྱད་དང་། གཙོ་བོའི་རྣམ་འགྲུར་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེ་
 བ་སྐྱག་བསྐྱལ་བ་དང་སྒྲོ་མས་ཞེས་པ་འདྲི་རྣམས་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་ནང་གེས་རིག་གི་སྐྱེས་སུ་འོ་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་རོལ་གྱི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་
 དག་གི་ཞེ་འདོད་ལ་སྒྲོ་དང་བདེ་བ་སོགས་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ནི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་དོར་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ལ། རྟགས་དེ་གྱུ་བ་ན་སེམས་མེད་དུ་ཡང་འགྱུ་བ་རུས་སོ་སྐྱམ་པ་ལོ། །སེམས་མེད་དུ་ཅིས་གྱུ་བ་ན། ཁོ་
 རང་གིས་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་སྐྱུར་ཡང་དེར་རུ་བ་པ་ཙམ་ལ་འདོད་པས་སྐྱུར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱུར་ཡོད་གསུན་དུ་འགག་པར་མི་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་དེ་གྱུ་བ་ན་མི་

མཛེད་པ་གྲགས།

མེད་པ་མ་ཡིན་པས་གནོད་དོ། །གསུམ་པ་ལྷུ་བ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་གང་གིས་བཟོད་ཀྱང་རུང་རྟགས་སུ་འགོ་རྒྱུའི་དངོས་པོའི་དོ་བོ་དེ་ཆོས་ཅན་ལ་མ་ཐུན་སྒྲུང་དུ་མ་གྲུབ་ན། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་
ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་དུ་འགྱུར་ལ། རྟགས་ཀྱི་དོན་དེ་གྲུབ་ན་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་གཞན་དུ་བརྟགས་པའི་དབང་གིས་མིང་དེ་མ་གྲུབ་ཅེས་བཅུད་ཀྱང་། ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་དོན་གཞན་ལ་བརྟགས་པའི་
མིང་དུ་བསམས་ནས་མིང་དེ་མ་གྲུབ་ཅེས་བཟོད་པ་ནི་རྟགས་དེས་བསྟུ་བ་ལྷུ་བ་པ་ལ་གནོད་ཕྱིན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཐུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤོད་པ་ན་ཐུས་པ་ཡིན་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་
སྟེ། རྒྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་ཐུས་པའོ་ཞེས་སྟོན་བཟོད་པས་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་ཡི་སྟེང་ན་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་ཀུན་དུ་བརྟག་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པའམ་ནམ་མཁའི་
ཡོན་ཏན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཁོ་རང་གི་གཞུང་ན་གྲགས་པ་དེའི་དབང་དུ་རྒྱ་ལ་ཐུས་པ་ཞེས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཕྱིད་པ་ལྟེ་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་དམིགས་པ་ནི་རྟོལ་བ་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པས་དེ་
ལ་ཐུས་པ་ཞེས་བརྟགས་པ་ཡིན་པས་ན་རྟགས་སུ་འགོ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཡིན་པས་དེའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་གཞན་དུ་ཐུ་མི་ཐུས་པས་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་རྒྱ་མི་རྟག་པར་འགྱུ་བ་པ་བཞིན་ནོ། །

༡། །དེས་ན་སྤྱི་ཙམ་གྱི་དོན་ལ་ཞེ་འདོད་གྱི་གོ་བ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྤྲོད་ཡང་ཞེ་འདོད་གྱི་དོན་དེ་རྟགས་སུ་སོང་ན་མིང་ག་ཞན་དུ་བརྟགས་པས་གོགས་བྱེད་མི་རུས་པར་བསྟན་ནས།
 དེ་ལྟར་རྟགས་དེའི་སྤྱི་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་སུ་གསུང་བྱའི་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་དེས་རང་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་བསྐྱབ་བྱའང་འགྲུབ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་དེས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོག་ས་དོན་ཡང་གྲུབ་པར་
 འགྱུར་རྟེན་དཔེར་ན་རྟེན་ལ་ཕྱན་རྟག་པར་འདོད་པ་ལྟག་པ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་ལུས་ཅན་ཡིན་པ་དང་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པ་སོགས་རྟེན་ལ་ཕྱ་རབ་རྟག་པ་མིན་པའི་སྤྱི་བྱེད་དུ་བབྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །འི་ལྟར་ན། རྟེན་ལ་ཕྱ་རབ་ཆོས་
 ཅན་། རྟག་པ་མ་ཡིན་རྟེ། ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལུས་པ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པ་ན། ལྟག་པ་པའི་དོར་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མིན་པའི་རྫས་གྱི་ཆད་ལ་ལུས་ཅན་ཞེས་འདོད་
 ཅིང་། རྟེན་ལ་ཕྱན་ལ་ཆད་མེད་པས་ལུས་ཅན་མིན་པར་འདོད་དོ། །དེའི་ལུགས་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མིན་པ་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་ཡིད་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་ལས་ཡིད་ལ་ཆད་མེད་པས་ན་ག་ཞན་བཞི་ཁོ་ནར་འདོད་ཅིང་།
 ཆད་ཅེས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེ་བྲག་སྟེ་ཆེ་ཆུང་རིང་སྤྱང་བཞི་ཡི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་ཡོད་པ་ལ་ལུས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་པས་ཆད་རྫས་སུ་མི་འདོད་པས་ཆད་ལ་ལུས་ཅན་ཞེས་མི་བྱ་བར་རེག་བྱ་དང་ཕྱན་པ་ལ་ལུས་ཅན་ཞེས་

ལྟོན་པ་གྲགས་པ་

བདག་ས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལུས་ཅན་ཞེས་པ་འདྲེན་ས་ལུ་ལ་མི་འདྲ་ཡང་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པ་འདི་རྟག་ས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་རེག་བྱ་དེ་ནི་རྩལ་ལྷན་དང་ལུས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་གཉིས་ཀ་ས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རྩལ་ལྷ་
རབ་ཀྱང་རེག་བྱ་ཅན་མིན་ན་ལུ་ལ་གྱི་གོ་ས་པན་རྒྱུན་མཚན་ནས་ཚོགས་པ་རྩམ་མི་མིད་པས་ན། ལུས་ཅན་མིན་པ་འདི་སྐྱ་མ་གྱུབ་པར་རེ་མེག་ཚུད་དུ་རྟག་ཀྱང་། སྐྱབ་རྩལ་གྱི་དོན་རྟག་ས་སུ་གྱུར་པ་རེག་བྱ་ཡོད་པ་དེས་མི་རྟག་པར་
འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གྱུབ་ན་གང་རེག་བྱ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལུས་ཅན་དུ་བདག་ས་པ་འདྲ་བ་སྐྱད་སྟོན་མིད་པ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐོག་ས་བཅས་ཡིན་པ་འདྲ་ལུག་པ་པ་འདི་དོར་མ་གྱུབ་སྟེ། དེས་ཆ་ཡོད་པ་ལ་ཐོག་ས་
བཅས་སུ་འདྲོད་ཀྱང་གཞུགས་ཅན་གཞན་གྱི་གོ་ར་གཞན་གནས་པ་ལ་གོག་ས་བྱེད་པ་འདི་དོན་ནི་རྩལ་ལྷན་པ་ལ་གྱུབ་པ་དེས་དོན་གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྟག་ས་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལྟུལ་པ་དང་ལ་སོགས་པ་འདི་སྐྱས་མ་གྱུབ་པ་
དང་འགལ་པ་ཡིན་ན། རྟག་ས་སུ་བརྟོད་པ་འདི་སྐྱ་ཅམ་ནི་ཚོས་ཅན་དེ་ལ་འརྟག་པར་ནི་ཡོད་ས་སུ་གྲགས་པས་ལྟུལ་པ་མིད་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་འདྲའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི་སྟོན་ལྷན་དུ་བྱེས་པར་བྱ་སྟེ་རྟག་ས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་དེ་དོན་པོ་དེ་ལས་
བསྐྱབ་བྱེད་དེ་ས་པོ་གྱུབ་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱ་ཅམ་གྱིས་སྐྱབ་མི་རྩལ་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། སྐྱས་བྱ་འདི་ཚོས་ཅན། འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་ལུག་པ་དང་ལྷན་པ་འདི་ཕྱིར་རེས་པ་ལྟར་རྩ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། བྱང་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

༡༩། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པ་འགོ་ལྟན་དང་ལག་ལྟན་ཞེས་པ་འདི་ཡི་མིང་དམ་སྒྲ་དེ་ཡི་བརྗོད་བྱ་གྲུང་དང་གྲུང་པོ་ཆེ་ཡིན་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའི་སྒྲེར་མིང་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་
གྲགས་པ་ཙམ་ཁོ་ནས་ཡིན་གྱིས་སྒྲེས་སུའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་མིན་ཏེ། བརྗོད་འདོད་དབང་བཅན་དུ་བྱས་ན་དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་ལའང་འགོ་བ་དང་ལྟན་པ་དང་ལག་པ་དང་ལྟན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲེས་སུ་སྟགས་ལའང་མིང་དེ་
མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེས་ཡོད་དེ་འོན་ཀྱང་གྲགས་པ་དབང་བཅན་པར་བྱས་པའོ། །དེས་ན་སྒྲེས་སུ་ལ་མེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་སྒྲེས་སུ་དེ་ལ་མིང་དེ་འཇུག་པ་ཡིན་པ་ལ་མ་ལུགས་དུ་བཞུགས་ཀྱང་དེས་སྒྲེས་སུ་དེ་བཙོ་སྟག་གི་དོན་
བྱེད་པར་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་དང་གོང་དུ། ཚེག་གང་སྒྲ་པོས་ཐེ་ལྟ་བུར། །ཞེས་སྟགས་ཀྱི་སྒྲ་བས་རྒྱལ་ས་སུ་ཚེག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་དགོས་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་རྩལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
གཞོན་བྱེད་ལ། རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་ཐལ། །འབྲེལ་མེད་རྒྱ་དུ་ཐལ་བའི་དཔེ། །ཉ་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ། རྟག་པ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་དབང་ལྷན་དེས་ཐམས་ཅད་བྱས་པར་འདོད་ན་དེ་ལ་སུམ་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་དང་
མི་བྱེད་པའི་གནས་སྒྲ་བས་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་སུམ་པ་མི་བྱེད་པའི་ཡུལ་དང་དུས་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ན་རྟག་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་ལ། མི་བྱེད་པའི་གནས་སྒྲ་བས་ཡོད་ན་ནི་སུམ་པ་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་དེའི་རྒྱ་མིན་པར་

$$\frac{2}{m^2} \frac{d}{dt} \left(\frac{1}{2} m^2 \dot{\theta}^2 \right) = \frac{2}{m^2} \frac{d}{dt} \left(\frac{1}{2} m^2 \dot{\theta}^2 \right)$$

ཡང་འགྲུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལུས་པའི་རྒྱ་མིན་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལས་ནམ་ཡང་འགྲུར་མི་གིས་པས་ན་ཐམས་ཅད་དུའང་ལུས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འགྲུར་བ་དེའི་རྒྱལ་གྱིས་དངོས་པོ་གང་གི་ཡང་རྒྱ་མིན་པར་འགྲུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོ་དེ་ཡོད་པ་ན་དེའི་རྒྱ་དབང་ལྷག་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་མ་ལུང་གོང་དང་ཞིག་པའི་འོག་ཏུ་དེ་མེད་པ་གང་གི་ཚེ་ན་དེའི་རྒྱ་མིན་པའང་ཡིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་གཉིས་ཀ་ནི་
འགལ་བ་ཡིན་ལ་རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བྱུང་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པར་ཡང་འགྲུར་བཞིན་དུ། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་དབང་ལྷག་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱར་འདོད་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་མི་
འདོད་པ་ཅི་ཡིན་དེ་དེ་གཉིས་རྒྱུ་པ་ཀུན་ཏུ་མཆོངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་ལྷག་གིས་སྒྲིལ་ན་དབང་ནས་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ལུས་པ་སྟེ་བར་བྱེད་ལ། འགའ་ཞིག་ཏུ་མི་སྟེ་བར་ཡང་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཅི་
འགལ་སྟམ་ན། སྟེ་བྱེད་དང་མི་སྟེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དབང་ལྷག་ལ་སྒྲིལ་དང་ངོ་བོའི་བྱུང་པར་མེད་པས་ན་དེ་འདྲའི་དབང་ལྷག་དེ་ནི་སྟེ་བའམ་མི་སྟེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ཡང་མིན་པས་ན་པན་གཅོད་གང་ཡང་མེད་པ་དེ་འདྲ་རྒྱ་
རུ་རྟོག་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་རྒྱ་སྟོས་པའི་རྒྱ་སྒྲུབ་དང་སྒྲགས་སྟོགས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས། རྟག་པའི་ལུས་ལ་རྒྱ་འབྱུང་བ་དང་འདྲུབས་པ་ཡིན་ནའང་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་རྒྱ་འདྲུབས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱར་

ཆེ། །འབྲེལ་མེད་གྱི་སྒྲིང་རྣམ་ཡང་ཅི་ཡི་སྒྲིང་ན་རྒྱ་དང་འདྲ་བས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱ་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་ཁྱོག་པར་མི་བྱེད་དེ་འབྲེལ་མེད་དབང་ལྷན་རྒྱ་རུ་འདོད་རིགས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ལན་དག་གི་པོ། །དང་པོ་ལ། རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་མི་འགྲུབ་རྒྱུ་ལ། །དེ་སྒྲིང་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱ་ལ་འབྲེལ་བ་བཟོད་། དང་པོ། དབང་ལྷན་རྒྱ་ལ་པ་གཅིག་ལུ་འདོད་དང་བཞིན་ལ་སྒྲིང་རྣམས་པའི་ཁྱོད་པར་མི་འདྲ་བ་མེད་པར་མི་འདོད་པའི་སྒྲིང་། རིམ་ཅན་རྣམས་པའི་འབྲས་སུ་འདོད་དང་སྒྲིང་ཚོགས་མི་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་དེ་ཡིས་བྱེད་པར་ཡང་མི་མི་རྒྱུ་པོ། །རྒྱ་རྣམས་པ་ལ་རྣམ་ཡང་ལྷོག་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་དེ་ལ་འབྲས་སུ་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟེན་གྱི་རྣམས་པར་དགའ་ཆེ། །དེ་སྒྲིང་མི་ལོག་པས་རྣམས་པ་མེད་པར་གཤམ་ནས་མི་ལ་རྣམས་པ་ཡོད་པར་གཤམ་ཀྱང་། འབྲས་སུ་གང་ཞིག་ལོག་པ་ན་དེའི་རྒྱ་དབང་ལྷན་ཀྱི་རྣམས་སྒྲིང་ཡོད་པའི་སྒྲིང་དེའི་རྣམས་པ་ཡིན་ན་འབྲས་སུ་འདོད་ལྷོག་མི་རིགས་པའི་སྒྲིང་ན་འདོད་དབང་ལྷན་གྱི་འབྲས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་གི་རྒྱ་ལོག་པས་ལྷོག་པ་ཅམ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་དེ་རྣམས་རྣམས་ལ་འབྲས་སུ་འདོད་ལྷོག་པ་མེད་པར་མི་ལྷོག་པོ། །དེས་ན་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་མ་ཐོང་བས་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་འདོད་ལ་མ་དམིགས་བཞིན་རྣམས་ལེན་པ་དོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ། རྒྱ་གང་དག་ཡོད་ན་འབྲས་སུ་གང་ཞིག་ཡོད་པར་འགྲུལ་ཞིང་མེད་ན་མི་འགྲུལ་བ་ཉིད་དེའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲའི་རྒྱ་དེ་དག་ལས་གཞན་

۵۴۰

འབྲེལ་པ་མེད་པ་དག་དེ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ན་དབང་ཕྱག་རྒྱ་མ་ཟད་རི་བོར་རྒྱ་དང་ནམ་མཁའ་མཁའ་མོགས་ཀྱང་རྒྱར་ཐལ་བས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རྒྱ་རྒྱས་ལ་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལན་
དགག་པ་ལ། མ་དེས་དཔེ་གཉིས་མོ་མོར་བཀག། བྱམ་མོར་དོན་མི་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ། དབང་ཕྱག་ལ་བྱུང་པར་ཐ་དད་པ་མེད་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་འཐད་ཅིས་པ་དེ་མ་དེས་དེ། ཕྱི་རོལ་ལ་དཔེར་བྱས་ན་ས་དང་ས་བོན་རྒྱ་
མོགས་ལ་ཚོགས་པ་དང་མ་ཚོགས་པ་འི་གནས་སྐབས་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པ་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་བྱུང་མེད་པ་མ་གྲུབ་སྟེ་བྱུང་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་ན། ལྟ་བུ་སྐྱེད་པ་ལ་ནི་ས་བོན་དང་ས་རྒྱ་ལ་མོགས་པ་སྒྲུབ་
མི་བསྐྱེད་པ་འི་གནས་སྐབས་ལས་རང་བཞིན་ཡོངས་སྒྲུབ་ན་ས་ནི་འབྲས་བུ་དེའི་དངོས་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དེ་མིན་ན་སྒྲུབ་གྱི་གནས་སྐབས་བཞིན་ཚོགས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ཡང་རྒྱ་དེ་དག་
ཡོགས་པར་བྱས་པ་ན་བྱ་བ་དེ་ཡི་བྱུང་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞེ་ན། མོས་ཐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལོགས་པར་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་མང་ལ་བཟང་བ་འོང་བ་ནི་བྱུང་པར་བྱར་ཡོད་པས་ཡིན་གྱི་བྱུང་པར་བྱར་མེད་ན་བྱ་བ་
དེ་དག་བྱུང་ཚེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་དགི་ཚེས་ལ་དཔེར་བྱས་དེ། གལ་དེ་དེ་ལྟར་ཡུལ་གཞུགས་ལ་མོགས་པ་དང་དབང་པོ་མིག་ལ་མོགས་པ་ཚོགས་པ་ན་ཡུལ་དང་དབང་པོ་རང་གི་རོ་བོ་ལ་སྒྲུབ་དང་བྱུང་མེད་དེ་ཡོད་ན་

22

2000

པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་ཅེས་བཀའ་པ་དེ་ཁྱོད་རང་ལ་འང་མཚུངས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཚད་མར་འདོད་པ་དེ་ལ་འང་དེ་གཉིས་མེད་པས་སོ། ། ཇི་ལྟར་ན་སྟོན་པ་དོན་ཀྱན་ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་ལྷོག་གྱུར་གྱི་དོན་མིན་
ཐུའི་གངས་དང་གིང་གི་ལོ་མ་སྟགས་མཐའ་དག་གིས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དེ་ལྟར་གིས་པའི་རྟགས་ཀྱང་མི་མེད་ལ་ལྷོག་གྱུར་དེ་གིས་པའི་ཚད་མའི་སྐབས་བྱེད་ཐབས་ཀྱང་འདིའི་ཞེས་གིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐབས་དེ་ལ་ནྟན་ཏྟན་དུ་
བྱེད་པ་ལུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཚད་མའི་སྐབས་བྱེད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ནི་རྒྱལ་དཔོགས་པ་སྟགས་ལུ་ཉེགས་ཁ་ཅིག་གིས་རབ་དུ་བརྟོད་དོ། ། གཉིས་པ། སྟོན་པ་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཚད་མར་བསྐབས་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་
མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འཁོར་བའི་སྟག་བསྐལ་གྱིས་མཚར་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་མཛོན་འདོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟག་བསྐལ་ཉི་བར་ཞི་བའི་ཐབས་སྟར་རང་གིས་མི་གིས་གིང་གཞན་གྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་
པ་ལ་ཡང་དེ་ཐབས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེས་འབྱུལ་བར་དོགས་པ་ཅན་རྟོག་ལྟན་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་དེས་བཤད་པའི་ཐབས་ལ་ནྟན་ཏྟན་དུ་སྐབས་པ་སྟོང་བོར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐོག་མར་སྟག་བསྐལ་རྣམས་གཏན་དུ་ཉི་བར་
ཞི་བའི་ཐབས་གིས་པ་དང་ལྟན་པ་འགྲེལ་ཞེས་ཚོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཚད་ཀྱིས་ཉིན་པས་སྟོན་པ་མཁའ་པ་ཚོལ་བ་བཞིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་མཛོན་འདོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟག་བསྐལ་ཉི་བར་ཞི་བའི་ཐབས་ལ་ནྟན་ཏྟན་དུ་འདོད་པས་ཐབས་

22

ལྷ། །མཁུན་པ་ཚོ་ལ་བ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར། རྟོག་ལྟར་དེ་ཡིས་དོན་དུ་གཉེར་བུའམ་བསྐྱབ་བུ་རུ་གྱུར་པའི་ཐབས་དེ་འདྲ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བའམ་མི་མངའ་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱུད་པར་བྱའོ། །སྟོན་པ་འདྲི་
ཡིས་ལུས་ཀྱི་སྟོན་བུའི་གྲངས་མཁུན་པ་སོགས་ནི་ཐར་པ་འདོད་པ་དེད་ལ་དེའི་ཐབས་སུ་འགྲུལ་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དབྱུད་པར་བྱ་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་རང་གི་མཛོན་འདོད་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་དབྱུད་པ་ན། སྤང་བུ་འགོག་པ་
དང་དོར་བུའི་དེ་ཉིད་སྟུག་བསྐྱེལ་བ་དེན་པ་ནི་ཐོབ་བུ་དང་ཤེས་བུར་བསྟན་ནས། སྤང་བུ་དེ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་། དོར་བུ་སྟུག་བསྐྱེལ་དེ་སྤང་བའི་ཐབས་ཀྱན་འབྱུང་སྤང་བའི་ཚུལ་ཀྱང་
བསྟན་པ་ནི་སྤང་དོར་དེ་ཐབས་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་གང་གིས་རིག་པའམ་མཁུན་པར་མཛད་ནས་གཞན་ལ་འདྲ་རིག་པར་མཛད་པ་གང་དེ་སྟོན་པ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་ཀྱི། དགོས་མེད་ཀྱི་སྟོན་གྲངས་སོགས་ཐམས་ཅད་རིག་
པར་མཛད་པ་ཞིག་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟེས་སུ་གང་གིས་རིང་པོ་མཐོང་བའམ་མཐོང་བ་མིན་ཡང་རུང་རང་གིས་འདོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་སྟོན་པ་ཚད་མར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །
གཤམ་ཏེ་རིང་པོ་མཐོང་བ་ཅམ་ཚད་མའི་སྟེས་སུ་ཡིན་ན་གྱི་གྲོ་ལ་བར་འདོད་པ་སྟོད་པ་པ་སོགས་ཚུར་ཤོག་བ་དེན་བཞི་སྟོན་པའི་མཁས་པ་བོར་ལ་རིང་པོ་མཐོང་བ་བྱ་རྒྱུ་དང་རིང་པོ་ཐོས་པ་ལག་རྒྱུ་དང་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་

མཛེད་པ།

མཛེད་པ། མཛེད་པ་ལྟེན་པར་གྱིས་དང་ཕྱིན་གྱི་དོན་གྱི་པ་པོ་ཞེས་མི་རིགས་པའི་སྐྱ་བ་ལ་བྱེད་པའི་ལོན་པ་རྫོང་པ་སྟེ། རིང་པོ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་ལ་ཅི་ཡང་མི་པན་པས་སྟོན་པ་ཚད་མར་
 སྐྱ་བ་པ་ལ་དེ་འདྲ་དགོས་པ་མ་མཆིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་སྟོབས་གྱིས་སྐྱ་བ་རྣམས་པ་བདེན་བཞི་མ་ཙོར་བར་བསྟན་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་སྟོན་པ་ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲུབ་སྟེ་ལུགས་འབྱུང་དུ་སྐྱ་བ་པ་ནི་ཚད་མའི་སྐྱ་བ་ཕྱིན་གྱི་རྒྱ་
 ཡིན་ལ། ལུགས་བརྒྱུག་དུ་བསྟན་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་གྱི་པ་པོས་ལྟོག་དུ་གྱུར་པ་མཐོང་ཡས་པ་མཐུན་པ་འདྲ་རྗེས་སུ་དཔག་རྣམས་ལ་སྐྱ་བ་ཕྱིན་ཡོད་ལ་གཞོན་ཕྱིན་མེད་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པ་འདྲ་འགྲུབ་མོད་གྱི། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་རྣམས་སུ་སྟོན་ཕྱིན་གྱི་ཤངས་ལ་སོགས་པ་ལྟོག་གྱུར་རེ་རེ་ནས་འདི་ལྟར་མཐུན་ནོ་ཞེས་རྣམས་འགོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པས་མཐུན་དུ་བློན་གྱིང་དེ་སྟོན་
 བསྟན་ནས་སུ་ཞེས་གིས་བཟུང་རྣམས་ལ་དགོས་པ་མེད་པས་གཟུང་བར་བྱ་བ་འདྲ་མིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་སྐྱ་བ་ཕྱིན་གྱིང་མེད་པ་མིན་ཏེ་སྒྲིབ་གཉིས་སྤང་པའི་ཐབས་ལ་སྟོར་རྗེ་ཆེན་པོས་གོམས་པ་རབ་གྱི་མཐར་ཐུག་
 པར་ནན་ཏན་མཛད་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་དག་སྐྱ་བ་ཕྱིན་བསྟན་པ་ལ། བསམ་སོགས་ལུགས་འབྱུང་ལམ་བཞིན་བཤད། སྟོབ་སོགས་ལུགས་བརྒྱུག་ཤེས་ཕྱིན་བཤད། །དང་པོ་ལ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཕུན་

ཉེར་

[illegible]

དཔལ་ལྷོ་རྩོམ་པ་ལ། ལྷོ་རྩོམ་ལུས་འདོད་སྐྱུ་བ་བྱེད་མེད། །དེ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན། །དང་པོ་ལ། གཞན་ལུགས་བཀག་དང་རང་ལུགས་བཞག་ །དང་པོ་ལ། རུས་མི་མཉམ་པའི་རྩོམ་འདོད་དགག་ །རུས་མཉམ་
 ལྷོ་རྩོམ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། དེ་ལ་རྩོམ་སྐྱུ་འཇུག་པ་དང་། །ལྷོ་ག་བ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྩོམ་འགྲོ་ལྷུང་སྐྱུང་བཀག་པ་དང་། །ལྷུང་དོན་རང་ལུགས་རྩོམ་འགྲོ་བཞག་ །དང་པོ་ལ། རང་གི་རིགས་འདྲའི་
 རྩོམ་འཇུག་བསྐྱུ་བ། །དེ་ཡི་འཐད་པ་རྒྱས་པར་བསྟན། །དང་པོ། འདི་ལྷུང་སེམས་ཅན་རྒྱུ་ལྷོ་གཞན་སྐྱུ་བ་ཡོད་སྐྱུ་ལེན་པ་ན། དལུགས་འཇུང་རུ་བས་དང་མིག་སྐྱུ་གས་དབང་པོ་དང་སྐྱུ་རྒྱུ་པར་སེམས་པ་དག་ནི་རང་རང་
 གི་རིགས་འདྲ་སྐྱུ་མ་ལ་ལྷོ་ག་བ་མེད་པ་ཅན་རུ་ལུས་ཉིད་འབྲེལ་ཞིག་ལས་སྐྱུ་བ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྐྱུ་བ་ན་ཏེ་ཅན་ཐལ་བའི་ལྷོ་རྩོམ་ཏེ། རི་ལྷུང་ན། རིགས་འདྲ་སྐྱུ་མ་སྐྱུ་རུ་མ་སྐྱུ་མ་ཡང་འཇུང་བ་ཅན་ལས་སྐྱུ་ན་འཇུང་བ་ཐམས་ཅད་
 ལྷོ་ག་ཆགས་སྐྱུ་འགྲུར་བའི་ལྷོ་རྩོམ་རོ། །གཞན་ཡང་སེམས་པ་སྐྱུ་མ་ལྷོ་མར་མཆོམས་སྐྱུ་རྩོམ་པར་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་པར་མཐོང་བ་གང་དེ་ལ་རྒྱ་ཆོང་བ་ཡིན་པ་ཞིན་རུ་མཆོམས་མི་སྐྱུ་རྩོམ་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་མཆོན་དེ་ལ་མཆོམས་སྐྱུ་རྩོམ་
 བའི་རྒྱ་མ་ཆོང་བ་ཅི་ཞིག་གསར་རུ་ཡོད་དགོས་པར་འགྲུར་བའོ། །སྐྱུ་མཆོམས་སྐྱུ་རྩོམ་བའི་བྱེད་པར་གང་ཞིག་བྱིས་མེད་པ་ལྷ་བྱའི་རྒྱ་མཆོན་གང་གིས་འཆི་སེམས་སྐྱུ་དེ་ཅིག་ཐ་མ་བྱི་ནས་གཞན་རུ་མཆོམས་སྐྱུ་རྩོམ་བ་མེད་པ་ཡིན་

༡༡། རྟེ། ཚེ་འདི་འི་མི་དང་པ་འགགས་པ་འི་རྒྱུ་གི་ཐ་མའི་བློ་སྟོགས་དེ་ལ་རྒྱ་ལྷག་པོ་གང་ཡང་མི་དགོས་ཤིང་། ལྷ་ར་ཡོད་པ་ཞིག་མེད་པ་འཇམ་མ་ཚང་བ་འང་མེད་ན་མི་དང་པ་གཞན་དུ་མཚམས་ཅིས་མི་སྒྲིམ་ཏེ་སྒྲིམ་
བཞིན་ཡོད་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲིམ་པ་འི་ལ་མཐའི་རྒྱུ་རྗེས་འདུག སྒྲིམ་ཐའི་རྒྱུ་རྗེས་འདུག་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲིམ་བསྐྱེད་ཀྱི་བྲག་རྟག་པ་བཀག །དང་པོ་ལ། དགག་པ་བརྗོད་དང་ལུང་འགལ་སྤང་། །དང་པོ་ལ། གུན་
དུ་སྒྲིམ་བར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་བརྒྱུག་པར་ཐལ་བ་འོ། །དང་པོ། གུང་དུ་རྫོང་ག་གྱེར་ལས་སྒྲིམ་པ་ལ་སྟོགས་པ་ཡི་སྒྲིམ་པོ་སྒྲིམ་པ་མི་འགྱུར་བ་འི་སྟོགས་འབྱུང་བ་འི་ཆ་དེ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེ་སྒྲིམ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བློ་
ཡི་སྟོགས་པོ་ཆ་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ་ལ། འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བློ་སྒྲིམ་པ་འི་རྒྱ་ཚང་བ་དེ་སྒྲིམ་དབང་པོ་སྟོགས་རང་གི་རྟོགས་འདྲ་སྒྲིམ་པ་ལ་སྟོགས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ཅུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་སྟོགས་འབྱུང་བ་འི་ཆ་
གཅིག་ནི་སྟོག་ཆགས་སུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་འབྱུང་བ་གུན་གུང་དེར་འགྱུར་བ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པ་འི་སྒྲིམ་པོ། །དེ་ལྟར་རྫོང་དང་རྒྱལ་སྟོགས་པ་ནི་སྟོག་ཆགས་སུ་ཐ་རྟལ་པོས་གུང་མི་འདོད་ལ་མཛོན་སུ་མ་གྱིས་བསལ་
བ་འི་སྒྲིམ་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་འང་སེམས་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་གུང་མི་གསལ་བ་རྒྱས་པ་འི་པོ་བོར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སེམས་གྱི་ཉིར་ལོན་ཡོད་ན་ནི་སྒྲིམ་པ་དེར་མི་གསལ་གུང་སེམས་རྒྱུ་སྒྲིམ་གྱི་གཉིད་དང་

བརྒྱལ་བ་ལ་སྟགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟེང་ས་པའི་ནོར། །སྟེང་ས་ཀྱི་ཉིང་ལོན་མེད་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལ་སྟེང་ས་ཀྱི་རྩལ་པ་ཡོད་དོ་ཞེན། རྩལ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཅི་ཞིག །འབྱུང་བ་ལས་ཐ་དང་པ་ཞིག་གསུམ་འབྱུང་བ་དང་གཅིག་ཡིན། ཐ་དང་
 ར་འབྱུང་བས་སྟེང་ས་ཀྱི་ཉིང་ལོན་པ། གཅིག་ན་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་ཅུ་ལྟེན་ལྟེང་པར་ཐལ་བ་སོན་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩལ་པ་མོན་པས་འབྱས་སུ་ལ་གཞོན་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནའང་འདི་ལྟར་དབང་པོ་མིག་ལ་སྟགས་པ་
 རྩལ་པ་མོ་མོ་ལ་རབ་རིག་སྟགས་ཀྱི་གཞོན་པ་འཇུག་པར་སྟགས་ཉིན་ཉིས་པར་གྱུར་ན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་ནི་གཞོན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲུ་མ་ལྟར་ཡུལ་གཞན་གྱི་སྒྲོ་དུ་ཡུལ་ལ་རྟོག་ཅིང་གནས་སོ། །གནས་སྐབས་སུ་འདོད་
 འཇིགས་སུ་ངན་དང་སྒྲོ་བ་སྟགས་ཀྱིས་ཡིད་འབྱུར་པའི་ཆོད་བང་པོ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འབྱུར་ཞིང་། སྟེང་ས་ཀྱི་ཉིང་ལོན་པ་མོན་པས་ཉིད་ཀྱི་ཉིད་འབྱུར་ན་ནི་སྒྲོ་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་
 དེ་དྲག་ཀྱང་འབྱུར་བ་དྲག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་ཡིད་སྒྲོ་གནས་པ་ཡི་རྟོག་ནི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲུ་མའི་སྒྲོ་ཉིད་ཡིན་པ། དེ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ལས་ཀྱི་མིང་ཅན་སྟེང་ས་པའི་བྱང་པར་འགྲུབ་ཞིག་ཏེ་ལུས་ལ་ཕྱིད་པ་དང་
 བཅས་པ་ནི་མིག་སྟགས་དབང་པོ་རྩལ་ཀྱི་རྩལ་པ་མོ་མོ་ལ་དེ་ཕྱིར་ཡིད་སྒྲོ་ལས་དབང་པོ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་སྒྲོ་སྒྲུ་མ་ལ་དེ་འདྲིའི་འཕྲུལ་བྱེད་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཕྱིས་ཀྱང་འཕྲུལ་བྱེད་རྩལ་ཀྱི་རྩལ་པ་དེ་འདྲར་སྒྲོ་བ་ལོན་པར་

༡༡། །འགྲུར་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལུང་འགལ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚེས་མ་དོན་པར་ལུས་དང་སེམས་ནི་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་ནོ། ཞེས་མདུང་བྱིམ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ལོ་ཞེན། ལུས་དེ་ཡི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་གྲུས་པས་ཡིད་ལ་ཐན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་མདོ་ལས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་མེད་
པར་བྱོ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་མཐོང་བས་སོ་ཞེན། དབང་པོ་དེ་ཡང་བྱོ་ཡི་རྒྱར་ལུས་པ་དེ་མེད་པར་ཡང་མ་མཐོང་བས། དེ་ལྟ་ནའང་པན་ཚུན་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པས་གང་རུང་གཅིག་མེད་པར་གཅིག་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཕྱིར་པན་ཚུན་རྒྱ་
ཅན་ཡིན་པས་སྐྱོན་དང་ཕྱི་མཐར་ལུག་མེད་དུ་རྒྱུན་ཕྱིས་འདུག་པར་འགྲུར་རོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་ལུས་སྤང་ཅིག་མ་མིན་པའི་རྟག་པ་ལས་བྱོ་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། ལུས་རིམ་ཅན་མིན་པ་རྟག་པ་ལས་བྱོ་སྐྱེ་བྱི་མི་འདྲ་བའི་རིམ་
པ་ཅན་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། རྒྱ་ལ་རིམ་པ་མེད་ན་འབྲས་བུའང་རིམ་མིན་ཅན་དུ་འགྲུར་རོ། །རྒྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་བྱོ་རིམ་ཅན་སྐྱེ་འོ་ཟེར་ན། རྒྱ་རང་ཉིད་རིམ་མིན་རྟག་པ་ལ་རྒྱེན་གྱིས་སྐྱེ་བྱིའི་བྱུང་པར་བྱར་རུང་བ་ཅན་མིན་པས་
ན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་འདྲ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ལུས་རིམ་མིན་གཅིག་ལས་རིམ་གྱིས་བྱོ་སྐྱེ་ཚེགས་འབྱུང་བར་འགྲུར་ན་འབྲས་བུ་བྱོའི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལུས་དེའི་ཡང་རིམ་པ་ཡོད་པ་གསལ་བ་དར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་ཐ་དང་མིན་ན་

五、

འབྲས་ལུ་ཐ་དང་འབྲས་པ་མི་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ལུས་དཔལ་ལ་དབང་པོ་སྒྲོ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་འབྲས་པའི་སྒྲོ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་དེའི་རྒྱ་ཡིད་ལ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་
དེ་འདྲི་རྒྱ་ཡི་སྐད་ཅིག་དེ་ནི་སྒྲོ་བ་དང་འཆི་བའི་དུས་ཐམས་ཅད་ཆོ་རྒྱ་མཐོང་བ་ལམ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ལུ་ཐའི་སྐད་ཅིག་ནི་སྒྲ་མ་མེད་པར་འབྲས་མི་མིན་ལ་གོ་བ་མེད་ཅིང་རྒྱ་ཚང་བའི་སྐད་ཅིག་ལས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་
མེད་པེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་མ་ཐའ་ལ། རྒྱ་བ་ཕྱེད་མེད་པར་མདོར་བསྟན་དང་། །དེ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ། གྲོག་འགག་པ་འཆི་སེམས་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་སེམས་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་རོ་ལ་གྱི་སེམས་གཞན་དང་
མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་འགྲེལ་བ་ཅི་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་སྟུན་ཅིག་མི་གནས་པ་དང་ཐན་རྩེན་སྤངས་འགྲེལ་གྱི་རྒྱལ་པར་གྱུར་པ་མེད་པས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མཚམས་མི་སྦྱར་དེ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། བཀག་དང་རྩོད་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ལ། དཔེ་མ་གྱུ་བ་དང་གཏན་ཆོག་ས་མེད། དང་པོ། རྒྱང་འཕེན་པ་ན་རེ། གང་གང་འཆི་སེམས་དེ་དང་དེ། སྒྲོ་བ་གཞན་དུ་རྗེས་འགོ་མེད། །འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དཔེར། །ཉིས་བྲལ་འཆི་ཁའི་རིག་པ་
བཞིན། །ཉིས་བརྗོད་དེ། ཐ་མལ་པ་འཆི་བའི་ཡིད་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་རིག་པ་ཕྱི་མ་མི་སྦྱེད་དེ། །འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་བཙུམ་པར་འདོད་པའི་འཆི་སེམས་བཞིན། །ཉིས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་དཔེ་བཀོད་པ་དོན་མེད་

3

༡༩། དེ། དགྲ་བཅོམ་པ་འདྲ་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་མཚན་སྒྲུབ་བམེད་པར་འདོད་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་པས་བཤད་པའི་སྤྱི་བ་སྤྱང་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དེ་ནི་སྤྱི་བ་མི་
འདོད་དེ། སྤྱི་བ་འཇིག་རྟེན་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་མེད་ཅེས་འདོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱི་བ་རང་གིས་ཁས་བླངས་པས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱི་བ་རང་གིས་ཚད་མ་ས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་གྱི་གཞན་པ་དག་གི་གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་
ངམ་ཅི། དེ་ཅམ་གྱིས་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་སྒྲུབ་མི་རུས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མ་གྲུབ་འདོད་བཟོད་དེ་འགོག་པའོ། །དང་པོ། གཤམ་ཏེ་སྤྱི་བ་གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་ཁོ་ནས་དཔེ་བསྒྲུབ་པ་མིན་ཏེ། འཆི་བའི་
ཆེན་སེམས་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དབུགས་འབྱུང་རྒྱ་བས་དང་དབང་པོ་སོགས་དང་བྲལ་བའི་སྤྱི་བ་ཞེ་ན། འོན་དང་པོ་ནས་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་གཏན་ཆོག་ས་དེ་ཉིད་མི་བཟོད་པར་མ་རེས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་སྤྱི་བ་
ཞེས་ཅི་སྟེ་བཟོད། དེ་ལྟ་ན་འདྲ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་སེམས་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་མིན་རྒྱལ་འདིར་ནི་ཅེས་མ་བཟོད་དེ་དེས་ན་དེ་སྒྲུབ་སྤྱི་བ་མིན་ཅོ། །གཉིས་པ་ལ། དབང་བཅས་ལུས་ལས་སྟེ་བ་བཀག། དབང་མེད་ལུས་ལས་སྟེ་བ་བཀག།
དང་པོ། གཤམ་ཏེ་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཡིད་སྟོའི་རྒྱ་ཡིན་ན་དབང་པོ་རེ་རེ་རྒྱ་ཡིན་ནམ། དབང་པོ་ཀུན་ཆོག་ས་པ་རྒྱ་ཡིན། རེ་རེ་རྒྱ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། མིག་ཁོན་ཡིད་སྟོའི་རྒྱ་ཡིན་ན་མིག་དེ་ཡི་སྟོ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱང་གཟུགས་

མཛེས་པ་ཀློང་།

གསལ་བར་འཛིན་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ན་འང་དེར་མ་ངེས་ཏེ། ཡིད་ནི་ཡུལ་ཀུན་གཅིད་རྣམས་པ་ཡིན་ལ་མིག་དབང་མེད་ཀྱང་གཟུགས་ལ་རྟོག་པའི་ཡིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམས་པ་སྟོན་པ་ལྟར་མ་ཀུན་ལ་འང་སྒྱུར་རོ། །
དེས་ན་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་སྟེ་དབང་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་མ་བུལ་བ་ལས་ཡིད་སྟོན་སྟེ་བཞིན་ཏེ། ཡིན་ན་དབང་པོ་དེ་མི་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་ཡིད་མེད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་དེ་མིན་པར་མཛོན་
སུ་མ་གྱིས་བསལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལྟ་གཞིགས་པ་ལས་ཡིད་སྟེད་དོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་དེ་དག་ནི་སོ་སོའི་སྟེན་པ་བསྟེན་པ་ལ་རྣམས་པ་ཐ་དང་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་གིས་གཟུགས་འཛིན་སྟེན་པ་བསྟེན་པ་སྐབས་འཛིན་མི་
བསྟེན་པ་སྟོན་པ་མཛུན་མི་ལྟོས་པར་འབྲས་བུ་ཐ་དང་པ་སྟེད་པས་ན། དབང་པོ་ཀུན་ལས་ཀྱང་ནི་ཡིད་གཅིག་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་དབང་པོ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་ན་ཡང་ཡིད་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཀུན་
འཇུག་པ་ན་ཡིད་སྟེ་ལ་དེ་ཡང་ཡུལ་ཀུན་གྱི་གསལ་ལ་སྒྱུར་ཅན་དུ་འགྱུར་དགོས་ན་འང་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་ཀུན་ལ་མི་གསལ་བར་དོན་སྟེ་འཛིན་པའི་ཡིད་རྟོག་བཅས་དེ་ནི་དབང་སྟེན་གང་ལ་འང་མི་ལྟོས་པར་ཡོད་པས་ན། ཡིད་
རང་གི་རིགས་འདུ་སྟེ་མའི་རྣམས་ལས་སྟེ་ཡིད་དབང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གྱུ་བ་ལོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་དབང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ལས་ཡིད་སྟེ་སྟེ་འཛིན་ཏེ། དབང་པོ་མེད་པ་སྐབས་ལ་སྟོན་པ་ནི་སེམས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དབང་པོ་

༡༩། །མེད་པ་གཞན་ལས་ཡིད་སློབ་སྒྲིབ་མིན་ཏེ་ཡིད་སློབ་མེད་ལ་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོང་ན་སྒྲིབ་མིན་མོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུལ་གཤམ་པར་དམིགས་དགོས་ན་འང་དེ་མི་སྲིད་པས་སྒྲིབ་བྱེད་གང་
ཡང་མེད་དོ། །སྒྲིབ་བྱེད་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་ལས་ལེན་ན། རྒྱུ་འཕྲུལ་པ་རང་གི་ཁོང་པའི་ནང་ན་ཡང་ངན་སྤང་དང་འཛིན་ཏེན་པ་རོལ་ནས་འཕྲོས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོད་པར་ཡང་ལས་ལོངས་གིག། །གཉིས་པ་
ཚུད་སྒྲིབ་ལ། ལྟན་ཅིག་གནས་པ་མི་སྲིད་སྒྲིབ་། ཏེན་ལས་བཏེན་འགྱུར་མི་འབྱུང་སྒྲིབ་། །དང་པོ། འོན་ལུས་སེམས་གཉིས་ལྟན་ཅིག་རྟུག་ནས་པའི་ངེས་པ་འང་མེད་དེ་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་བུམ་སྒྲིབ་དང་
གིང་ལ་བྱ་གནས་པ་བཞིན་དེ་དག་རེས་འགའ་ལྟན་རྟུ་ཚོགས་ཀྱང་མི་འབྱུང་པར་གནས་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། སློབ་མི་ལུས་ལ་མི་གནས་པ་མ་མཐོང་བས་སོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་ནི་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་ཡིན་
པས་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འཕྲུལ་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཉིས་གིས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་ན་ངེ་སྲིད་ལས་ཀྱི་འཕྲུལ་པ་མ་ཚོགས་ཀྱི་པར་རྟུ་ལྟན་ཅིག་གནས་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲིབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་བཞིན་དང་། ལུ་རམ་གྱི་གཞུགས་དང་རོ་
ལྟན་ཅིག་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་དེ་དག་པར་ཚུན་གཉིས་གཉིས་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ནི་འདོད་མི་རྣམས་ལ། རྒྱུ་འཕྲུལ་པས་ཀྱང་དེ་དག་གཉིས་གཉིས་གི་ཉེར་ལེན་རྟུ་མི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། ལུས་སེམས་

གཉིས་ཀྱི་དང་འབྲས་ལུ་འཁྱུ་ལྷིས་རྟེན་པ་མིན་ན་རྟུག་ལ་མོགས་པས་ལུས་འབྱུར་བ་ན་ཡིད་འབྱུར་བར་མི་འབྱེད་ཀྱིང་ཡིད་འབྱུར་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཀྱང་འབྲས་ལུ་གྲུབ་པོ་ཞིན། དེ་ནི་ཀྱང་ལུས་འབྱུར་བས་འབྲས་ལུ་ཡིད་འབྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དེ་ཡིད་ཀྱི་གཟུང་དོན་རྟུགས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་འབྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལུ་འཛིན་པོ་དང་གཞན་གྱི་ཐུག་མཐོང་བ་མོགས་ལས་བརྒྱལ་བ་བཞིན་ནོ། །ལུ་འཛིན་པོ་དང་གཞན་གྱི་ཐུག་ལ་མོགས་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་སྒྲིམ་ལུ་ལྷོ་ལེན་ཡིན་པར་མི་རིགས་སོ། །དེ་བཞིན་རྟུར་དང་ལུས་ལ་བདག་གིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་ནད་མོགས་ཀྱི་འབྱུར་བ་གཟུང་དོན་རྟུགས་པ་ལས་ཡིད་འབྱུར་གྱི་གཟུང་དོན་རྟུགས་པ་ཞིག་ན་མི་འབྱུར་ཏེ། གཞན་གྱི་ལུས་ན་བ་ལས་རང་གི་ཡིད་མི་འབྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། རྟེན་ལུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིན། རང་གི་ལུགས་བཞག་པ། འབྲས་ལུ་གང་ཞིག་རྟུག་རྟུག་རྟུག་དེ་ཡི་རྟེན་ལུ་འབྱུར་བ་ལས་དེ་ལ་རག་ལས་བའི་ཕྱིར་མེད་ན་མི་འབྱུར་བར་རེས་གིང་། ཀྱི་གང་ཞིག་ཡོད་པས་འབྲས་ལུ་གང་ལ་མན་འདོགས་ཏེ་སྦྱིད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་རྟེན་ལུ་འགྲོ་བ་ལས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུར་ཞེས་ཀྱང་མཚན་གྱི་བརྟན་པ་དང་། ཡང་ན་འདི་ལ་འདི་བཞེན་པའི་ཞེས་བརྟན་པ་དང་། ཡང་ན་ལྟ་བུ་ལྟར་ཏེ་འདི་ལས་འདི་སྦྱོས་པའི་ཕྱིར་ཀྱང་ཞེས་ནི་མདོ་ལས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟེན་པ་མེད་པ་ལ། སྦྱིད་དང་ཕྱི་ཐུག་ལུས་རྟུག་དགག་

༡༩། །དང་པོ་ལ། རྟོག་པ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བསྟུན། །དེ་ཡི་འཐད་པ་རྒྱལ་པར་བསྟུན། །དང་པོ། འདོད་གཟུགས་སུ་སྦྱེས་པའི་གནས་སྐབས་འགྲའ་ཞིག་གི་ཆེ་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལ། བོད་བཤད་ལྟར་བརྒྱད་
ནས་ལུས་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་ཡང་སྒྲ་སྟེ། འཇ་ཀྱང་བུམ་སྟགས་ལ་ནི་མི་སྟགས་ཀྱི་སྟོང་དང་བ་སྟགས་ཕན་འདོགས་ཀྱང་མི་ལྟག་པས་བུམ་པ་མི་རྟོག་པ་བཞིན་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་
ཕན་འདོགས་བྱེད་ལྟག་ན་ཕན་གདགས་བྱེད་རྒྱན་རྟོག་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་བརྗོད་དང་ཉེས་སྦྱོང་དགག་ །དང་པོ། རྒྱ་ལུས་རྟོག་པས་སེམས་རྟོག་པར་སྒྲ་པའི་ལུགས་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་ལུས་ནི་གནས་པ་ཉིད་ན་
རྒྱ་ཆོང་པའི་ཕྱིར་སེམས་རྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གི་བ་དང་བརྒྱལ་བ་སྟགས་ཀྱི་དུས་ན་འང་རི་ཁྱིད་ལུས་ཡོད་པ་ཁྱིད་དུ་སེམས་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། མཐུན་སྦྱེན་མ་ཆོང་ལན་མི་རུང་། །
འགལ་སྦྱེན་ཡོད་པ་ལན་མིན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགག་དང་རང་ལ་མི་མཆུངས་ཆུང་། དང་པོ། བ་རོལ་པོ་ན་རོ། གི་བའི་འོག་དུ་ལུས་ལས་སེམས་མི་འབྱུང་བ་ནི་དཔུགས་མ་ཆོང་བས་ཡིན་ནོ་ཞེན་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ། ཡིད་སློང་དེ་ཡོད་
ན་དཔུགས་འབྱུང་རུབས་དེ་ཡོད་པ་དྲང་། དཔུགས་དེ་ཡང་རིང་ལུང་དུ་འདྲེན་པ་སྟགས་ཡིད་དེ་ཡི་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཡིད་སློང་དེ་ལས་དཔུགས་འབྱུང་རུབས་འབྱུང་གི་དཔུགས་ལས་ཡིད་སློང་འབྱུང་བ་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་

2020

ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་ལུ་དབང་དུ་འགྱུར་གྱི་འབྲས་ལུས་རྒྱ་ལ་སྒྲུབ་ཡང་དབང་བྱེད་པ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་ཞེས་པའང་འཐད་དེ། རྒྱུད་ཕྱིར་འབྱིན་པ་དྲང་ནང་དུ་འབྱིན་པ་ནི་ཡིད་དང་ལྡན་པའི་སྒྲེས་
ལུང་འབྲད་ཚུ་ལ་མེད་པར་རྒྱ་མཚན་གྲང་ལས་ཡིན་ཏེ་གཞན་དོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་མཐོང་དོ། །སེམས་ཀྱི་གོ་མས་པ་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པ་ཐོབ་པས་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ཡོད་པ་ན་དེའི་རྒྱན་ལས་སང་མི་གཉིས་ཀར་ཡང་
དབྱུགས་འབྱིན་དུ་བས་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་དེ་རྩ་མཐའ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་བཞིན་ནོ། །དབྱུགས་ལས་ཡིད་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་ཡིན་ན་ནི་དབྱུགས་དེ་དག་ལུ་རྒྱུ་བར་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་ལས་སྒྲོ་ཡང་ལུ་རྒྱུ་བ་
དང་འགྲིབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་འབྲས་ལུ་རྒྱུ་དེ་རྩེས་ལུ་མི་འགོ་བ་མི་སྲིད་པས་སོ། །སྒྲོན་གཞན་ཡང་དབྱུགས་མ་ཚང་ཞེས་པ་དེ་ཙམ་ཡང་མི་རུང་སྟེ་དབྱུགས་དེ་དག་ལ་ཡང་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལུས་གནས་པའི་ཕྱིར་གི་བའི་ལུས་
ལའང་དབྱུགས་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་མཛུངས་སོ། །གཉིས་པ། སེམས་དབྱུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཡང་ལུས་ལ་སེམས་མི་ལྟོག་ལ་སེམས་ཡོད་པ་སྲིད་དུ་དབྱུགས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དབྱུགས་ནམ་ཡང་ལུས་ལ་མི་ལྟོག་པར་ཐལ་བ་
མཛུངས་སོ་ཞེན་མཛུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་སེམས་རྟག་དུ་ལྡན་ཅིག་གནས་པར་ཁས་ལེན་ན་སྒྲོན་དེར་འགྱུར་ཀྱང་དེ་གཉིས་རྟག་དུ་ལྡན་ཅིག་གནས་སོ་ཞེས་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་ལུས་ལ་སེམས་གནས་པའི་འཕྲེན་བྱེད་

ལྷ། །ལས་ལ་སྟགས་པ་གཞན་དྲག་གྲང་གྲང་གི་ཕྱིར་རྒྱ་ནི་ཡིན་པར་འདོད་པས་སོ། །འདི་སྟེ་བ་སྟོར་གོ་བདེ་བར་བསྟེན་པས་ན། །གང་ཕྱིར་གནས་པའི་འཕེན་བྱེད་གཞན། །དག་གྲང་རྒྱ་ནི་ཡིན་པར་འདོད། །
 ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གྲང་གི་སྒྲིམ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་དག་ནི་སྟོན་པར་ལུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་མ་ཟད་དཔུགས་འབྱུང་བ་སྟགས་གྱི་རྒྱུའང་ཡིན་ཏེ་སྟག་འཆོ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་དཔུགས་གྱི་གཡོ་བ་མེད་ན་
 མི་རུང་བས་དེ་ཡང་འཕེན་པ་ཡིན་ལ། སྟག་དེ་ནི་ཡིད་དང་ལྷན་པ་མིན་པ་ལ་མེད་པས་ཡིད་གྲང་དཔུགས་དེའི་རྒྱར་ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་འདིས་གཉིད་འབྱུག་ན་དཔུགས་འབྱུང་བ་སྟགས་གནད་མང་པོ་སེས་པར་
 བྱའོ། །གཉིས་པ་ལན་ཕྱི་མ་ལ། ཕྱགས་སྒྲ་བཟོད་དང་དེ་འགོག་པའོ། །དང་པོ། གྲལ་ཏེ་སྟོང་ཁུར་གྱིས་གོགས་བྱས་པ་ཅན་དང་། ཏིལ་མར་གྱིས་བྱུག་པའི་ས་བོན་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་རྒྱང་ལ་སྟགས་པ་ཉེས་པས་སེམས་སྟེ་
 བ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱས་པའམ་རྣམས་པ་མེད་པར་བྱས་པ་གི་བའི་ལུས་ནི་སེམས་སྟེ་བའི་རྒྱ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ཉེས་པས་མི་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་གྱི་འབྱུང་བའི་ཁམས་འཕེལ་ཟད་འབྱུགས་ནས་ཆ་མི་
 མཉམ་པ་ཅམ་ལས་གཞན་གང་ཡང་མེད་ལ། ཆ་མི་མཉམ་པ་ཅམ་ཞིག་ནི་སེམས་སྟེ་ག་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ་ནད་པ་རྣམས་གྱི་ལུས་ལའང་སེམས་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲལ་ཏེ་སེམས་སྟེད་པར་མི་རུང་བའི་མི་མཐུན་པ་ཞིག་གིས་གི་

བ་ཡིན་ནའང་གི་བའི་འོག་རྩ་དེ་འདྲའི་མི་མཐུན་པ་དེ་ལྟོག་པར་རིགས་ཏེ་མི་ལྟོག་པའི་སྐབ་བྱེད་མེད་པ་དང་། མི་ལྟོག་ན་རོ་ལས་ཀྱང་སྤྱིན་བུ་སོགས་གཞན་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ལ། གལ་ཏེ་གི་བས་ཉེས་པ་རྣམས་ཉམས་པར་
 གྱུར་པ་སྟེ་ལྟོག་པ་ན་འབྱུང་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་མེད་པར་རྩལ་རང་རང་སོ་སོའི་གོ་ས་མཉམ་པར་གནས་པ་དེ་ཡི་ཚེ་ན་སྒྲུར་ཡང་སྒྲུ་མ་ལྟར་སེམས་དང་ལྟན་པར་འཚོ་བ་དྲག་རྩ་འབྱུར་ཏེ་གི་བའི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་
 རྣམས་ལ་ནི་མི་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་དེ། རྩལ་རྣམས་རང་ས་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འབྱུང་རྩལ་རྣམས་ལ་མི་མཉམ་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་པས་རྒྱུར་མི་རུང་ན་ས་སོགས་གཞན་ལའང་མཉམ་པ་རྟེན་དཀའ་བས་
 འབྱུང་བ་ལས་སེམས་ཅན་སྟེ་བའང་འགྲུབ་པར་དཀའ་འོ། །མི་མཉམ་པའི་བྱེད་པར་རིམས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ནི་ལྟོག་ཆགས་ཁོ་ན་ལ་མཐོང་གི་རོ་སོགས་སྟོག་མེད་ལ་ཡོད་པར་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྟོགས་སྒྲ་
 བཟོད་དང་དེ་འགོག་པའོ། །དང་པོ། གལ་ཏེ་མི་ནི་ལྟོག་ན་ཡང་གིང་གི་འབྱུར་བ་སོལ་བ་ནི་གིང་དུ་སྒྲུར་ཡང་མི་ལྟོག་པ་བཞིན་ཉེས་པ་ལོག་ཀྱང་སེམས་དེ་ནི་སྒྲུར་ལྟོག་པ་མེད་དོ་ཅེ་ན། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་
 བཤད་གྲུབ་དོན་བསྟན། །དང་པོ། རྟན་གྱི་འབྱུར་བ་མི་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་རྒྱ་ལུས་མེད་པར་མ་བྱས་པས་ལུས་ནི་སྒྲུ་མ་ལྟར་གནས་པས་ན་ཉེས་པ་དེ་ལ་གསོ་བའི་སྒྲུར་བ་རྩམ་རུང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། འདི་

༡༩། །ལྟར་དངོས་པོའི་ཚེས་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ནི་རྒྱ་འགྲའ་ཞིག་གིས་ནི་ཡུལ་ལ་ལ་ར་གཏན་དུ་འགྱུར་བ་སྒྲིབ་པ་རྒྱུད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་འགྲའ་ཞིག་གིས་འགྱུར་བ་སྒྲིབ་པ་འགྲའ་ནི་སྒྲུབ་ཕྱོག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་གིང་དང་གསེར་ལ་མེ་དག་གིས་འགྱུར་བ་བསྒྲིབ་པ་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་མེས་གིང་ལ་འགྱུར་བ་བསྒྲིབ་པ་དེ་རྒྱུད་ཡང་ཕྱོག་པ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་ཕྱོག་རྒྱུད་ལྟར་འགྱུར་བ་བསྒྲིབ་པར་བྱས་པ་གྲང་དེ་ནི་འགྱུར་
 པ་གིན་རྒྱ་ཆེན་པོར་སྒྲུབ་ཡང་ཡུལ་རང་གི་རང་བཞིན་སྒྲུབ་ལྟར་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་དེ། མེས་གིན་རྒྱ་བཞུགས་པའི་གསེར་གྱི་ཁུན་ཁུ་ལས་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲུབ་པ་ཉིད་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཉེས་པས་ནི་གིང་ལ་མེས་བྱས་པ་ལྟར་
 ལྟས་མེད་པའམ་རྒྱུ་པ་གཞན་དུ་མ་བྱས་པས་གསོ་བྱས་མེད་པ་ཡིན་པས་ན་སྒྲུབ་ཡང་འཚོ་རུང་དོ། །དེ་མི་རུང་སྟེ་གསོར་མི་རུང་བའི་ནད་གསོ་དབྱུང་སྟགས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུབ་ན། བད་འགྲའ་ཞིག་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་
 གསོ་བྱ་མིན་པར་བརྗོད་པ་ནི་འཚོས་ཕྱིད་ཀྱི་སྒྲུབ་དང་སྒྲུབ་པ་སྟགས་ཡུལ་དུས་དེར་རྒྱུད་པར་དགྲའ་བའི་ཕྱིར་རམ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ནད་པའི་ཆེ་བད་པས་ན་གསོ་མི་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིད་ལྟར་ན་ཆེ་བད་པའི་
 རྒྱ་ཁོན་ལས་མི་འདོད་ལ། འཚོ་བཅས་ཀྱང་རྒྱུ་པ་གཞན་རྒྱུ་མི་རྒྱུད་པར་མཐའ་མི་ཤེགས་པས་ལ་ལར་རྒྱུད་ཕྱིད་ལ། མི་འཚོ་བའི་རྒྱ་ཉེས་པ་འབྲའ་ཞིག་ཡིན་ན་ཉེས་པ་དེ་ཙམ་ལ་གཏན་ནས་གསོ་བྱ་མིན་པ་གང་ཡང་མེད་པ་ཉིད་

དེ། དེ་ལེ་ལ་འགྲིག་ཅན་ཡིན་པས་ན་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྱན་ལ་སྟགས་པས་ཞི་བར་རྒྱས་ཏེ་མེ་ཇི་ལྟར་འབར་གྱང་དེ་བས་ཆེ་བར་གྱུར་པའི་རྒྱས་སོད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ། དེས་ན་གྲི་བའི་ལུས་ལ་དུག་སྟགས་མི་གནས་
 བར་རང་བཞིན་གྱིས་ཕྱོག་པའི་ཕྱིར་རམ། སྤྱལ་གདེངས་ཀ་ཅན་སྟགས་དེ་ཡི་སྟེང་ཟེན་པའི་དུག་འཆི་ཁར་དང་པོ་ཟེན་པའི་དུས་ལྟར་མྱའི་ཁར་འདྲ་བ་ཡིན་པས་དེ་བཅད་པར་ཕུས་པ་ལས་གྱང་ལུས་འགྱུར་བའི་རྒྱ་དྲང་བུ་
 བས་ན། དེ་དག་ཅིས་ན་སྤྱར་ཡང་སྤྱུ་མ་བཞིན་འཆོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་འཆོ་བའི་རྒྱ་ཆར་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་དྲོགས་པ་སྤྱང་། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱར་འདྲོད་པ་ལུས་དེ་ཡང་སྤྱང་ཅིག་མ་མིན་པར་
 དུག་པར་འདྲོད་ན་དེ་ལས་ཉེར་ལེན་ཅན་ནམ་འབྲས་སུ་སེམས་ནམ་ཡང་མི་སྒྲི་སྒྲི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །རྒྱ་མཆན་ཉེར་ལེན་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ནི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཉེར་ལེན་ཅན་དུག་གི་ངོ་བོར་
 གོ་འཕྲོས་པའམ་འགྱུར་བར་ནི་ཕྱིན་པར་མི་རྒྱས་ཏེ་དཔེར་ན་འཛིམ་པ་ཉིད་འཛིམ་པའི་རང་བཞིན་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པར་གནས་བཞིན་དུ་བུམ་སྟགས་སྤྱུ་རྒྱུ་པར་འགྱུར་བ་མི་སྤྱིད་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོ་གང་ཞིག་འགྱུར་
 བ་མེད་པར་གནས་བཞིན་དུ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་གང་ཞིག་རྒྱུ་པར་འགྱུར་བ་སྒྲི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་ཉེར་ལེན་དུ་མི་རྟགས་ཏེ་དཔེར་ན་བ་ལང་དང་བ་མེན་མེ་དང་རྒྱ་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་འབྱེད་མེད་ཡིན་ལ། སེམས་དྲང་ལུས་

༡༡། ། གུང་དེ་བཞིན་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་ལུས་སེམས་སྣེ་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་འདི་ལ་ལུས་མ་འགྱུར་བཞིན་དུ་སེམས་ཡོད་ལ་ལུས་ལ་བྱུང་བར་མེད་གུང་འཛིགས་པ་མུ་རན་ཡིད་བདེ་བ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་འགྱུར་བའི་བྱུང་བར་སྣེ་ཚོགས་སྣེ་བ་དང་ཡན་ལག་བཅུད་པ་སོགས་ལུས་འགྱུར་གུང་སེམས་སྣེ་ལས་མི་འགྱུར་བར་མཐོང་བས་ན་སྣེ་ལྟར་བྱུང་བ་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་སེམས་སྣེ་བ་མིན་ནོ། ། གཉིས་པ་ལུས་སེམས་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་མིན་ན་སྣེ་ཅིག་གནས་པའི་དེས་པ་ཅི་ཞེན། སྣེ་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱའི་འཕེན་པས་རྒྱུ་པར་གེས་པའི་རྒྱུ་མང་ལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྣེ་བ་ན་ལུས་དེ་ཡི་རྒྱ་རྒྱར་རྒྱར་པོ་ལ་སོགས་པ་སྣེ་ཅིག་བྱེད་སྣེ་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྣེ་བའི་སྣེད་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། སྣེ་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་ལུས་སེམས་ཚོགས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་གཅིག་གི་འབྲས་ལུ་ཡིན་པས་ན་དེ་སྣེད་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་སྤྲུལ་མ་རྣོགས་པར་དུ་སྣེ་ཅིག་ཏུ་གནས་དེ། དཔེར་ན་ཟངས་མ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྣེ་མའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཟངས་དེ་མའི་སྣེ་ཅིག་བྱེད་སྣེ་ཀྱིས་ཁྱ་པར་བྱས་ནས་ཁྱ་དུ་གྱུར་པ་ན་མི་དང་ཟངས་མའི་ཁྱ་བ་ཉིད་སྣེ་ཅིག་གནས་པ་བཞིན་ནོ། ། དེ་ཡན་ཚད་ཀྱིས་ལུས་སེམས་དུས་མི་མཉམ་པར་ལུས་སྣེ་ཡོད་གྱི་ཉེར་ལེན་ལས་སེམས་སྣེ་བར་འདོད་པ་དགག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབང་གེས་ལུ་ནི་དབང་པོ་ལས་སྣེ་བ་རེས་འགའ་འབྱུང་ལ་རེས་འགའ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་གུང་། ཡིད་ཅམ་ཞིག་མེད་པའི་གནས་

ཚད་མ་རིག་པའི་སྣེ་བ་

ལྷ་པས་མེད་ལ་དེ་ནི་དབང་པོ་ལྷ་རེ་རེ་དང་ཆོག་ས་པ་ལ་མ་ལྟོས་ཀྱང་འབྱུང་བས་ན་ཡིད་བྱོའི་རྒྱན་ལུས་དང་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱེད་པར་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ལ། དེ་རང་གི་རིག་ས་འདྲ་སྒྲུ་མ་ལྟོས་དུ་མ་སོང་བར་མི་སྒྲེ་བར་གྲུབ་ཅིང་སྒྲུ་མ་
 ཡང་རྒྱན་འབྱུང་བར་འགྲུབ་པ་འདྲ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱང་འཕྲེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲེ་བ་སྒྲེ་བྱེ་མེད་པའི་ལོག་རྟོག་སྒྲོག་རུས་པ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་ཞིབ་དུ་བྱེན་ལུང་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ལོག་ས་པར་དབྱུང་ཆོག་ཅིང་ལ་
 སོགས་པའི་སྒྲུབ་ས་ན་རིམ་བཞིན་ཡིད་རགས་པ་ལོག་ཀྱང་ཕྱ་བ་མི་ལྟོག་པ་དང་། ཕྱ་བ་ལོག་ན་ཡང་ཀུན་གཞི་མི་ལྟོག་ལ་ཀུན་གཞི་ལོག་ན་ཡང་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ན་མ་ཡང་མི་ལྟོག་པས་སེམས་གཏན་དུ་རྒྱན་ཆད་པར་མི་
 ཡིད་ལ་དེའི་བྱིར་ལེ་གེས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཡོད་པའི་ཁམས་སམ་སེམས་ཀྱི་ས་པོན་དེ་མེད་ན་གོ་ལ་འབྱུལ་འབྱུང་མི་གེས་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱལ་ནི་ཐོག་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་རེ་
 བས་རེ་གསལ་གྱི་རྒྱལ་གྱིས་བཤད་ལ། མདོ་སྒྲེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སེམས་ནི་རྟོག་དུ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་འདོད། །དེ་ནི་གྲོ་བུར་ཉེས་པས་མ་རུངས་བུས། །ཆོས་ཅིད་སེམས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་གཞན་ནི། །འོད་གསལ་མ་
 ཡིན་རང་བཞིན་ལ་བརྟོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་པ་ལས་ཀུན་དུ་རྟོག་པས་ཁམས་གསུམ་དུ་འཁོར་བར་གེས་པར་བྱ་སྟེ། གོང་བཤད་རིག་ས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐར་གྱིས་གྲུབ་དོན་

༡༩། །འདི་ལ་གཏུགས་དགོས་པས་གིན་རྟུག་ལ་ཆེའོ། །གཉིས་པ་དུས་མཉམ་གྱི་རྟེན་དགག་པ་ལ། མི་འཐད་པ་ཡི་གཞན་ལུགས་དགག། བྱུང་དོན་འཐད་པ་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། བརྟེན་པ་ཡོད་མེད་
བརྟེན་པ་ལ་དགག། བརྟེན་པ་སྟེ་འདིག་བརྟེན་པ་ལ་དགག། དང་པོ་ལ། བརྟེན་པ་ཡོད་མེད་བརྟེན་པ་ལ་བཀག། རྟུལ་དེས་གཞན་པ་ལེགས་རྟུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བཀག་དང་དེ་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ། ལུས་སེམས་དུས་
མཉམ་པར་ལུས་ལ་སེམས་གནས་པའོ་ཞེན། དུས་མཉམ་པར་གནས་པ་ཞེས་པ་འདི་ཅི་ཞིག། དུས་དེར་ཕན་རྟེན་ཕན་མ་བརྟེན་པ་ཞེན་སུམ་སྒྲུམ་ཆོགས་པ་ཙམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ནི་རྟེན་བརྟེན་པར་ཡང་མི་རུང་ལ། ཕན་བརྟེན་
རྟེན་གྱིས་བརྟེན་པ་གནས་པར་བྱེད་དོ་སྒྲུམ་ན། གནས་པར་བྱ་བའི་རྟེན་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། མེད་པ་ཞིག་གིས་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན། ཡོད་པ་རང་གྱུང་བཞིན་ལ་རྟེན་ཅི་ཡང་མི་དགོས་ལ་
མེད་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱར་མེད་པས་ན་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་གྱང་དེ་དྲག་ལ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དུས་མཉམ་པར་ཕན་མི་འདོགས་པས་བརྟེན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད་གྱང་གྱུང་བཞིན་
ཡོད་པའི་གནས་རྒྱ་དེ་ནི་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཡོད་པ་འདྲི་ལ་རྟེན་གྱིས་གནས་པར་བྱེད་དགོས་པ་མེད་དེ། རྒྱ་མཚན་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གནས་པ་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་གྱུང་བཞིན་པ་དེ་ལས་གཞན་མིན་པ་སྟེ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཕྱིར་རྟེན་གྱིས་གནས་པའི་ཁུད་པར་གང་ཡང་མ་བྱས་སོ། །གལ་ཏེ་གནས་པ་པོ་དེ་ལས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཡིན་ན་ཡང་གནས་པ་པོ་ལས་ཐ་དང་པའི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡི་རྒྱ་ཉིད་བརྟེན་པ་དེ་ཡིན་དུ་རྒྱུ་གྱུར་།
བརྟེན་པ་དེ་སྟེ་བརྟེན་རྒྱུ་དེ་དོས་པོ་དེ་ལ་གནས་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པར་ཐལ། དེ་ལས་དོན་གཞན་བྱས་པ་དེ་རྫ་མཁན་གྱིས་བུམ་པ་བྱས་པས་པ་ཡང་གནས་པར་མ་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྟེན་མེད་
ན་དེ་མི་གནས་པར་འགྱུར་ལ་རྟེན་གྱིས་དེ་གནས་པར་བྱས་སོ་སྟུམ་ན། གྲུབ་ཅིན་དེ་ནི་གནས་མི་དགོས་ལ་དེ་མི་འཇིག་པར་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་རྟེན་གྱིས་མི་འཇིག་པར་བྱས་པས་ན་བརྟེན་པ་དེ་ནམ་ཡང་འཇིག་པ་
མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་སོ། །གལ་ཏེ་ནམ་ཡང་མི་འཇིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བརྟེན་པ་དེ་འཇིག་པ་ནི་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་དོ་ཅེ་ན། འཇིག་པ་དེ་ལ་འད་གོང་གི་ཐལ་བ་མཆུངས་པ་ཡིན་ཏེ་འཇིག་རྒྱ་དེས་རང་
དང་དུས་མཉམ་པའི་ཡོད་པ་འཇིག་གམ་མེད་པ་འཇིག་གམ་མེད་པ་འཇིག་ །ཡོད་པ་འཇིག་མི་རུས་ལ་མེད་པ་འཇིག་པར་བྱར་མེད་དོ། །ཡང་ན་དཔོན་པོ་དེ་དང་འཇིག་པ་གཉིས་གཅིག་ན་འཇིག་རྒྱ་མི་དགོས་ལ་གཞན་ན་དཔོན་
པོ་མི་འཇིག་པ་ཡང་མཆུངས་སོ། །འཇིག་རྒྱས་འཇིག་ན་ཡང་གནས་པའི་རྒྱས་གྱུར་དེ་གནས་པར་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་འཇིག་རྒྱ་དང་མ་ཕྱད་ན་གནས་པར་བྱེད་མི་དགོས་ལ་འབྱུང་ན་གནས་པར་བྱེད་མི་རུས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་

གཤམ་

༡༡། །རྒྱ་དང་མ་ཕྱད་པར་དུ་རྩེན་དེས་གནས་པར་བྱས་ན། དེ་ལྟ་ན་འཇིག་རྒྱ་དང་མ་ཕྱད་པར་དུ་དེས་གནས་པར་མ་བྱས་ན། དེ་ཉིད་དུ་འཇིག་པར་འགྲུལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡིན་ན་འཇིག་པ་རྒྱ་གཞན་མིང་གྲུང་རང་ཉིད་འཇིག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འཇིག་པ་ནི་དངོས་པོའི་ཚེས་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་འདྲི་ལ་གོགས་ཕྱིད་པའམ་གནོད་པར་བྱེད་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གནས་པའི་རྒྱས་ནི་དེ་མི་འཇིག་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་གང་ཡང་བྱེད་མི་ནུས་པས་དགོས་པ་མེད་དོ། །ནུས་ན་འཇིག་རྒྱ་དང་ཕྱད་ན་ཡང་མི་འཇིག་པར་བྱུང་ཅིས་མི་ནུས་ཏེ་དེ་ནི་དེ་ལས་ཆེས་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། ག་ལ་ཏེ་དཔེར་ན་རྒྱ་དང་སྟེ་ལ་སྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་ཟེན་དེ་སྟོང་དང་རྒྱས་ལ་སྟགས་པས་རྩེན་པ་བཞིན་རྩེན་པ་རྩེན་པ་མཛོན་སྒྲུལ་མ་མཐོང་བས་དེ་ཤིགས་མི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱ་སྟགས་ཀྱི་རྩེན་འདྲི་ལ་འདྲ་གོང་གི་རིགས་པ་དེ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་མ་ཉམ་པའི་སྟོང་དེས་རྒྱ་རང་ཉིད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་ལ་འདྲ་གནས་པའི་རྩེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་འཇིག་རྩེན་གྱི་མཛོན་སྒྲུལ་དུ་སྟོང་གིས་རྒྱ་བཞིན་པར་མ་མཐོང་ངམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་བརྟགས་པར་རྒྱན་ལ་བཞིན་ནས་ཐ་སྟོང་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱ་སྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྒྱས་སྟོང་ཅིག་རེ་རེར་ནི་འཇིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྟོང་ཅིག་དེ་ལ་རྩེན་དེས་གནས་པར་གང་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །འོན་གྱང་དངོས་པོ་སྟོང་ཅིག་མ་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཚད་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་

[illegible]

༡༩། སེམས་ཀྱི་འབྲོད་པ་འདྲ་བ་ཅན་གྱི་ཚུ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་འང་དེ་ལྟར་འབྲོད་པ་འདྲ་བའི་དབང་གིས་རྟེན་གྱིས་བརྟེན་པ་རྒྱུ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་
བླངས་པ་ཉིད་ཀྱང་། རུས་མཉམ་པའི་རྟེན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་རིགས་པ་དེས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡ་མོ་ལ་བོས། ལྷ་ལ་མ་དང་ལྷ་མ་བྱ་བ་ལང་དང་རྩ་བ་དག་དང་སྒྲོ་རྩ་ས་དང་རིགས་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་ལ་འདིའོ་
ལྷ་མ་པའི་སྒྲོ་འདུག་པའི་ཚུ་མཚན་འབྲོད་པ་འདྲ་བ་ཡིན་ལ། འབྲོད་པ་འདྲ་བའི་ཚུ་རྩ་ས་ལ་སོགས་པར་ཁས་ལེན་ནིང་། དེ་ལྟར་འབྲུད་པ་འདྲ་བའི་དབང་གིས་རྟེན་བརྟེན་པར་ཁས་ལེན་པ་འང་གོང་གི་རིགས་པས་བསལ་བར་
གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་པ་སྒྲེ་འཛིག་བརྟག་པ་ལ། །འཛིག་པའི་རྩ་ལ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་ །འཕེལ་བའི་རྩ་ལ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་ །དང་པོ། ག་ལ་ཏེ་ཚུ་གཞན་ལས་བརྟེན་པ་སྒྲོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་དངོས་པོ་འཛིག་
པ་ཞིག་ན་ཏེ་ཡི་གནས་ཚུས་དེ་གནས་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། མ་ཕྱད་བར་དུ་གནས་མི་དགོས་ལ་ཕྱད་ན་གནས་མི་རུས་པས་སོ། །དངོས་པོ་དེ་ཚུ་གཞན་མེད་པར་རང་ཉིད་འཛིག་ན་ཡང་གནས་པའི་ཚུ་རྒྱུ་ས་དེ་གནས་པར་
བྱེད་པ་ལ་རུས་པ་གཏན་མེད་ཡིན་ཏེ་གནས་པར་བྱ་མི་རུས་པས་སོ། །ག་ལ་ཏེ་རུས་ན་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གནས་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ་རྟེན་གྱིས་གནས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དྲང་། གང་སྒྲེ་བ་ཅན་ཀུན་ནི་རྟེན་

五、

བཅུས་ཡིན་ཏེ། ཡོན་རྟན་ལ་སོགས་པ་དེ་སྟོང་པ་རྩ་མ་ལ་བརྟེན་ཅིང་རྩ་མ་རྩལ་ཕྱ་རབ་རྟག་པར་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྒོ་སོགས་ཀྱང་བདག་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་པས་ན་མཐར་རྟག་པ་ལ་མི་བརྟེན་པ་གང་ཡང་ཁྱེད་གྱི་ལུགས་
ལ་མེད་པས་རྟེན་པ་དེས་དེ་ཀྱན་གནས་པར་བྱེད་པ་དེ་བྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྩལ་འགྲའ་ཞིག་གི་ཚེ་ན་འང་འཛིག་པར་མི་འགྱུར་པས་ཐམས་ཅད་རྟག་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བརྟེན་པར་བྱ་རྒྱུ་དངོས་པོ་དེ་གལ་ཏེ་
རང་ཉིད་འཛིག་པའི་ངང་རྩལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་གནས་པར་བྱ་མི་རྩལ་པས་དེ་གནས་པར་བྱེད་པ་གཞན་གང་ཞིག་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་རང་ཉིད་འཛིག་པའི་ངང་རྩལ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་མིན་ན་དེ་གནས་པར་
བྱེད་པ་གཞན་གང་ཞིག་སྟེ་གནས་པར་བྱ་མི་དགོས་པས་དེ་ལ་འང་གནས་པར་བྱེད་པ་གཞན་མི་སྤིང་དོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་འདི་དག་གིས་ལུས་ནི་རང་དང་རྩལ་མཉམ་པའི་སྒྲིའི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ལ་
རིགས་པ་དེ་རྩལ་མཉམ་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་འརྟག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཕེལ་བ་ལ་བརྟག་པ་ལ། དངོས་དང་དེས་གཞན་ཁེགས་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ། ལུས་
གྱི་ཁམས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པར་གནས་བཞིན་དུ་ནང་སྒྲི་ཡི་འདུ་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་སྒྲིལ་རབ་དང་བུམས་སྦྱིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དྲང་ཡང་རིས་འགྲའ་འགྲིབ་པ་དྲག་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་

༡༡། མཐོང་ལ། རྟེན་ལ་བྱུང་པར་མེད་བཞིན་བརྟེན་པ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་འདྲི་ལྟ་བུ་ནི་མར་མེད་འོད་དང་ལུས་ཀྱི་གྲིབ་མ་དང་ས་བོན་གྱི་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྟེན་པ་རྒྱུ་མ་ལ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པས་ན་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་འབྱུང་བ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་བཅུད་གྱིས་ཡོན་ལ་སོགས་པས་ལུས་རྒྱས་པ་ལས་ཤེས་རབ་སོགས་སྟོ་ཡང་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བས་ལུས་ལས་སྟོ་འབྱུང་པར་ཡང་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན།
ལུས་རྒྱས་པ་དང་སྟོ་མས་པ་དེ་ལས་ཀྱང་སྟོ་འདྲི་སྒར་བས་བྱུང་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཀྱང་འོན་ཏེ་བཅུད་ཡོན་ལ་སོགས་པས་ལུས་ཀྱི་ཁམས་སྟོ་མས་པར་བྱས་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པས་ལུས་ཤེས་ཀྱི་འཕོར་དུ་ཚོར་བ་བདེ་
བ་སྟེས་པས་ཡིད་འཚོལ་བ་མེད་པར་གནས་པ་ན་བཟོ་སོགས་གོ་མས་པའི་འདུ་བྱེད་པ་སྟོ་བས་འཕེལ་ནས་སྟོ་ལ་བྱུང་ཞུགས་པ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཁམས་སྟོ་མས་པ་ནང་གི་རིག་བྱའི་བྱུང་པར་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ན་དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྟེས་པའི་ཡིད་གྱིས་ཀྱང་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྟོ་ནས་ལུས་ལས་ཐ་དད་པའི་སེམས་རང་ཉིད་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པར་ལུས་རྒྱས་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་སྟོ་ལ་བྱུང་ཞུགས་པ་མིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་
མ་བྱས་ན་ལུས་རྒྱས་ཀྱང་དེ་ལས་ཡིད་ལ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུད་ཀྱང་དེ་ལས་སྟོན་འབྱུང་མི་རིགས་ཏེ་གཞན་གྱི་ལུས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལུས་སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་བསྟེན་པའི་ཉེར་ལོན་མ་ཡིན་ལ། ཕན་འདོགས་

བྱེད་ལྷན་ཅིག་བྱེད་སྟེན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྩལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྟོང་དང་ཆོག་པ་པ་འགྲེལ་ཞིག་གི་ཆོ་ན། །འབྲས་བུ་ཆགས་པ་དང་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་ཆུ་ལུས་རྒྱས་པ་དང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་འཕེལ་བ་ཡོད་པ་ནི་རིམ་
 པ་ཞིན་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་སྟག་ཡིད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྟེས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལུས་རྒྱས་ཅུམ་གྱིས་ཆགས་པ་སྟེ་བར་མ་དེས་ཏེ་དག་བཅོམ་པ་རྒྱལ་པ་ཞིན་དང་། ལུས་རྒྱུད་པས་ཀྱང་ཞེ་སྒྲུང་སྟེ་བར་མ་དེས་ཏེ་དག་
 སྟོང་བཟོད་པ་སྟེ་བ་ཞིན་ནོ། །ནང་གི་རིག་བྱ་དེ་ཡང་ཁམས་སྟོམས་པ་དང་ལ་སོགས་པའི་སྟེས་མ་སྟོམས་པ་དག་གི་རིག་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནང་གི་དོན་ཏེ། ནང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཡིན་པ་དང་ལུས་སེས་དང་ཡིད་སེས་ཀྱི་གཟུང་
 དོན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ནང་གི་དོན་དེ་ནི་རང་སྟོང་ལུས་དུ་ཉེ་བ་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་སྟོང་ཡི་བྱེད་པར་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེས་གཞན་ཞིག་ས་རྩལ་ནི། རང་གི་ལུས་ལས་སྟེས་པའི་རིག་བྱ་
 གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་བདེ་སྟག་གི་ཆོར་བའི་བྱེད་པ་ལས་ཆགས་སྒྲུང་སོགས་སྟོང་ཡི་བྱེད་པར་འབྱུང་བར་བསྟན་པའི་རིག་པ་པ་འདྲི་ས་ནི་འདུས་པ་ཡི་རིམས་དང་ཆང་དང་དུག་ལ་སོགས་པས་དུན་པ་ཉམས་པ་དང་རྫོངས་པ་དང་
 གཡོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་འདྲ་བར་དོན་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ་ལུས་ལས་སྟོང་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ནང་གི་དོན་རིག་བྱའི་བྱེད་པར་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྟེས་པའི་ལུས་དང་

ལྷོ། ཡིད་ཀྱི་སྒྲོལ་ནི་སྤར་དང་མི་འདྲ་བའི་རྒྱལ་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱུད་པར་སྤར་མ་འགའ་ཞིག་ལ་སྤྱག་ཉིད་དྲང་ནི་གཞན་རྒྱལ་པའི་བྲག་དང་རོ་ལ་སྟོགས་པ་རིམ་བཞིན་
སྤྱག་ཁྱུད་དོ་ཞེས་ཐོས་པ་དྲང་ནི་བྲག་སྟོགས་མཐོང་བ་ལས་སེམས་རྒྱུད་ས་ཏེ་དྲན་པ་ཉམས་པ་དང་གཡོ་བ་ལ་སྟོགས་པ་སྤར་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱུད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་རོ། །གཟུང་དོན་དེ་དག་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཉིར་
ཡོན་གྱི་རྒྱ་མིན་གྱང་ལྟར་ཅིག་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཡོན་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་བཟང་བ་མཐོང་ནས་ཆགས་པ་སྟེ་བ་ལ་སྟོགས་པ་དམིགས་སྐྱེན་གྱི་ཁྱུད་པར་ཀུན་གྱང་དེ་ལྟར་གཤམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་གཞན་
ལ་དེ་མི་འབྱུང་། །དང་པོ། དུས་མཉམ་པར་བྱུང་བའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉིར་ཡོན་གྱི་རྒྱ་མིན་པར་མི་འབྱུང་པར་བཞུན་ནས་དེ་ཡི་ཕྱིར་གྲུབ་དོན་རང་ལུགས་ནི་འདི་ལྟར་མཐའ་གཅིག་དུ་ངེས་པར་རྒྱ་སེམས་གང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་
གོམས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནི་རྗེས་སུ་འདུག་པའི་སེམས་དུ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་འདྲའི་རྒྱ་སྤར་མའི་སེམས་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དེ་ཕྱིར་སེམས་རང་གི་ཉིར་ཡོན་གྱི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་རོ། །གཉིས་པ་སེམས་སྤར་
གོམས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འདུག་པ་མིན་པར་ལུས་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འདུག་པ་ཡིན་ན། རི་ལྟར་ན་སེམས་རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་གཞུང་ལུགས་ཐོས་པ་དང་བཟོ་ཡི་གནས་ལ་སྟོགས་པ་གོམས་པའི་འདུ་བྱེད་སྤར་

ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལས། བར་དེར་མངོན་དུ་མ་གྱུར་བའི་དུས་རིང་པོས་ཚད་གུང་ནི་ཞིག་ན་སྐབས་སུ་རྒྱུན་ལས་སང་པ་ན་སེམས་ཉིད་ལ་ནི་དུས་དེར་གསལ་པོར་སྒར་གྱི་གོམས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་དེ་གྲོག་ལ་སྐགས་པ་
 གོམས་པ་དེ་རེ་ཞིག་བཞག་ནས་ལས་གཞན་གྱིས་གཡེང་བར་གྱུར་གུང་ན་མ་གྲོག་འདོད་ན་ཡང་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་སེམས་སྒྲ་མའི་འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱན་སེམས་སྤྱི་མ་ཡིན་པས་སྒྲ་མས་བསྒྲོས་པའི་བཀ་ཆགས་ད་
 ལྟ་བུའི་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་དུས་པ་སྐགས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལའང་དེ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སེམས་སེམས་གྱི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་པར་ལུས་སེམས་གྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན་ཉེར་ལེན་
 དང་ཉེར་ལེན་ཅན་དེ་དུས་ཐ་དྲ་མེད་པར་སྒྲོན་མེ་དང་འོད་ལྟར་བྱོད་གྱིས་འདོད་པའི་སྤྱིར་སེམས་ལ་བཟོ་སྐགས་གྱི་ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་བ་རེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་དེ་ལྟར་དེའི་ཉེར་ལེན་ལུས་ལའང་མི་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་བྱུང་
 པར་བ་རེ་རེ་ཡོད་པར་དམིགས་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་པའི་གྲིབ་མ་གྱུ་བཞིར་སྒྲ་དུས་ལུས་པ་ལ་ཡང་གྱུ་བཞི་ཡོད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འགྲེལ་བ་གཞན་ན་ལུས་དང་སྒྲོ་བ་མི་དད་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་ལུས་ལའང་བཟོ་
 སྐགས་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ཞེས་འགོད་པར་སྒྲ་དོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། དངོས་དང་རྩྱུད་པ་སྒྲ་བའོ། །དང་པོ་གཞན་རྒྱུང་འཕེན་པ་སྐགས་གྱིས་འཇིག་རྟེན་སྒྲ་མ་ནས་འདིར་འཕོས་པ་མིན་ཡང་ལུས་ལས་སྒྲོ་གསར་

༡༩༡། ཁུ་སྒྲུ་འོ་ཞེས་འདོད་པ་ལ་སྒྲུ་བ་བྱེད་མེད་པར་བཀག་ནས་རང་ལུགས་སྤིང་པར་སྒྲུ་བ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། ཁྱུ་གང་གིས་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་སྤངས་ཤིང་བདག་ལ་ཆགས་པ་དྲང་ལྟན་པས་སོ། །སྒྲུ་
ཞིག་ཅི་ན་སེམས་ཅན་ལོ་ཐོར་བ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དབང་ལྷུག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་སྒྲུ་གནས་དེར་བཀྱི་བའམ་ཁ་དྲངས་ནས་འཕངས་པ་ལྟ་སྒྲུ་མིན་པར་རང་ཉིད་བདེ་སྒྲུག་དོར་ཐོབ་སྒྲུ་བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་དང་སྒྲུག་
བསྐྱལ་དོར་བར་འདོད་པས་ན་སྤིང་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཏུ་ཞེན་དམན་པའི་གནས་ཏེ་ཟག་པ་བཅས་ཀྱི་ལུས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་མངལ་གྱི་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་སྒྲུ་དང་ཏུ་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །རང་གིས་མངལ་གྱི་
གནས་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་བྱི་ཟག་ལ་སོགས་པའི་མངལ་གྱི་གནས་ངན་པ་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་མི་རེགས་ཏེ་དེས་ན་དབང་ལྷུག་ལ་སོགས་པས་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེས་དེ་ལྟར་དམན་པ་ལ་དམན་པར་སེས་
ཤིང་མི་སྤིང་པ་ཞིག་ན་དེ་ལྟར་བདེན་ཀྱང་རྫོངས་པའི་དབང་གིས་མི་སེས་ཏེ། སྒྲུ་བའི་གནས་མངལ་ལ་སོགས་པ་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་གྲུབ་པ་སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱི་དེན་ཅན་ཡིན་ཡང་། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲུ་བྱང་ནས་བདེ་བར་ལྟ་
བའི་རྫོངས་པ་དྲང་། དེའི་དབང་གིས་ལུ་ལ་དེ་ལ་སྤིང་པ་སྒྲུ་ཞིང་སྤིང་པས་ཀུན་ནས་དྲངས་ཏེ་དམན་པའི་གནས་ཡིན་ཀྱང་འཇུག་པ་ནི་ཆགས་ཅན་སྤང་འཚོང་མའི་ཁང་པར་འཇུག་པ་དང་ཟག་མི་གཅོང་བའི་འདམ་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

མོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་མོག་གི་རྩོད་ས་པ་དང་སྤོང་པ་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁོར་བར་གྱུན་ནས་འཆིང་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གྲང་ལ་རྒྱ་རྩོད་ས་སྤོང་དེ་གཉིས་
མེད་པ་དེ་ནི་ལོའོར་བར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། གྲལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་མར་སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་ཡོད་ན་མཐོང་རིགས་པ་ལ། སྤྱིས་ཀྱང་འདི་ནས་པ་རོལ་དུ་འགྱོ་བ་དང་དེ་ནས་འདིར་
འོང་བ་མ་མཐོང་བས་དེ་མེད་དོ་ཅི་ན། སྤྱིས་ཀྱང་མཐོང་མི་སྤྱིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་ལ་འགྱོར་དང་ལྟན་པས་མཐོང་ལ། རང་གིས་མ་མཐོང་བ་ཅུ་ཀྱིས་ནི་དེར་མ་ངེས་ཏེ་བར་སྤྱིད་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལྟ་ལ་མོགས་པ་
བཞིན་དུ་དབང་པོ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་མ་མཐོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་མི་གསལ་བ་ཡིས་དུ་བ་རྒྱུད་དུ་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གྲལ་ཏེ་ལུས་དྲུང་བས་མི་མཐོང་ན་ཡང་དེ་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་ནང་དང་མངལ་
ལ་མོགས་པར་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་མི་སྤྱིད་དོ་ཐེར་ན། ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་གིན་དུ་དྲུང་ཞིང་ཕྱ་བའི་སྟེ་ཐོགས་བཅས་ལྟར་མིན་པའི་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་ལུས་ཀྱི་དངོས་པོ་འགྲེལ་ཞིག་ནི་ལས་ཀྱིས་མཚམས་མ་བཅད་པའི་ཡུལ་ལ་ལར་
ཐོགས་པ་མེད་དེ་དཔེར་ན། རྩ་གསར་པ་ལ་རྒྱ་བཞིན་དང་གསེར་ལ་དཔུལ་རྒྱ་འཇུག་པ་དང་སེལ་ལ་ཉི་འོད་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བར་སྤྱིད་དེ་ལ་མོགས་པ་བསྐྱེད་དོན་རྣམས་ཐ་མལ་པ་རང་གིས་མ་མཐོང་ཕྱིར་ན་མིད་པ་མིན་

ཤེས་

༡༡། ཁོ་། གཉིས་པ་ལུས་ལས་སྒྲི་སྒྲི་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པ་ལའང་། ཡན་ལག་ཅན་ལས་སྒྲི་བ་མིན། །ཡན་ལག་ལས་ཀྱང་མིན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཡན་ལག་ཅན་ལ་གཞོད་པ་བཟོད། །དེ་འགོག་མི་འབྱེད་
 ཚུད་པ་སྤང་། དང་པོ། གལ་ཏེ་ལུས་ལས་སྒྲི་སྒྲི་ན་ལུས་རིལ་པོ་ཡན་ལག་ཅན་ལས་སྒྲི་བའོ། ཡན་ལག་ལས་ཡིན། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩ་ལས་སོ་ཟེར་ན། ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་པ་བཏགས་པ་ལས་རྩ་སྒྲི་མེད་ལ་དེ་འབྱེད་པ་
 བཞི་ཡང་མིན་པས་ན་དེ་ལས་རིལ་རྒྱུ། གང་གི་ཕྱིར་ན། ལུས་ཞེས་པ་གཅིག་མ་གྲུབ་སྒྲི་གྲུབ་ན་ལག་སྟགས་འདི་རྒྱུ་མས་དང་གཅིག་ཡིན་ན་མ་ཐ་དང་ཡིན། ཐ་དང་པར་མ་དམིགས་པས་ཐེགས་ལ། དེ་ལས་སྒྲི་བར་ལས་སྤངས་
 ཀྱང་མཐོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འབྱེད་པ་བཞི་ལས་མི་སྒྲི་བར་ཡང་གྲུབ་པས་ཐ་རོལ་གྱི་འདོད་པ་མི་འགྲུབ་པོ། །གཅིག་ཡིན་ན་ལག་པ་སྟགས་ཡན་ལག་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གཡོ་བ་ན་ལུས་ཐམས་ཅད་དྲག་གཡོ་བར་
 འབྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་མཐོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལ། གཡོ་མི་གཡོ་ཆ་གཉིས་ཡོད་ན་འགྲུལ་བ་ཅན་གྱི་ལས་གཉིས་ན་གཞི་གཅིག་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་བའི་ཡན་ལག་དེ་རྒྱུ་ལས་གཞན་དུ་ཐ་དང་པར་
 གྲུབ་པར་འབྱུར་ཞིང་། ཐ་དང་ན་འདུ་བས་གཅིག་དུ་འབྲེལ་མི་རུས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལག་སྟགས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་གང་ཡང་ལུས་མིན་པར་འབྱུར་རོ། །ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་པས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩ་ཡན་ལག་ལས་ཐ་དང་པར་ལས་

ཡེན་ལ། དེ་ཡན་ལག་དང་འདྲ་བས་འབྲེལ་ཕྱིར་ཐ་དང་དུ་མི་དམིགས་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་རྫས་སུ་མེད་པར་དབྱེད་པ་འདིས་རྒྱས་པས་ན་འདྲ་འབྲེལ་དང་ཁྱད་པར་སྒྱུར་ནས་དབྱེད་མི་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་ཡན་ལག་གཅིག་གོས་
ལ་སོགས་པས་བསྐྱིབས་པ་ན་ཆ་ཐམས་ཅད་དྲག་སྐྱིབས་པར་འགྱུར་བ་འཇམ། ཡང་ན་གཅིག་མ་བསྐྱིབས་པ་ཡོད་ན་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱིབས་པར་བྱས་པ་དེ་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། གཅིག་ཆོན་གྱིས་བསྐྱུར་ན་ལྷག་མ་རྒྱུས་
ཀྱང་བསྐྱུར་བ་འཇམ། ཡང་ན་བསྐྱུར་བ་དེ་ཡང་ལྷག་མ་རྒྱུས་དང་འདྲ་བར་མ་བསྐྱུར་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱ་བ་ལྟན་པ་ཡོན་ཏན་འགལ་བ་དེ་གསུམ་གྱིས་མ་ཆོན་དེ་ཆ་ཐ་དང་པ་ཀྱན་ཀྱང་རིགས་འགྲེ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
ཕྱིར་ཆོགས་པ་འཇམ་ཡན་ལག་ཅན་ནམ་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་རིལ་པོ་གཅིག་རྫས་སུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དེ་མེད་ཀྱང་ནི་མཐོང་སོགས་འཐད། མེད་ཀྱང་སྒྲ་འཇུག་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཐོང་སོགས་མི་འཐད་ཚེད་
པ་སྟོང་། །འཐད་པ་གཞན་འདོད་དཔེ་ཡིས་བསྟན། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེས་གཞན་ཤེགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་བྱེད་པ་སོགས་ན་རེ། དེ་ལྟར་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་འགོག་པ་མི་འཐད་དེ། ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་པ་
མེད་པར་དུ་མ་ཆོགས་པ་ཅམ་ཉིད་ཡིན་ན་སྒྲ་མ་མ་ཆོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱར་བ་བཞིན་དུ་ཆོགས་པའི་དུས་ནའང་སྒྲར་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དྲང་། ལུས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་ངོ་པོ་ཡང་རྒྱལ་ཕྱར་བ་ཡིན་པའི་

ལྷོ། བྱིར་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་དབང་པོས་མི་ཐེན་པ་ལྟར་ཚོགས་པའི་སྐབས་ན་འང་དབང་པོ་ལས་འདས་པས་བུམ་སྟགས་ལ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བློས་རྟོགས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བུམ་སྟགས་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་ངོ་
པོར་གནས་སུ་ཐེན་ཀྱང་མ་ཚོགས་པ་དང་ཚོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་བྱད་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། ཚོགས་པའི་རྒྱལ་བྱད་པར་ཅན་རྒྱུ་ས་ནི་དབང་པོའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་བྱིར་ཕྱར་མ་ཚོགས་པའི་རྒྱལ་བྱད་དབང་པོ་ལས་
འདས་པ་དེ་མིན་དེ་དབང་པོ་མེད་ཀྱས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་བྱད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྒྱ་ཚོགས་པའི་མཐུས་ཡིན་གྱི་ཕྱ་རབ་རང་གི་ངོ་པོས་མ་ཡིན་དེ་ཕྱར་ས་སྟགས་ཚོགས་པ་དང་མ་ཚོགས་པའི་སྐབས་ལ་བྱད་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་
བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཚོགས་པའི་རྒྱས་ན་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་མི་བྱ་བར་བུམ་པ་ལ་སྟགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་དེ། བུམ་བུ་ལ་ཕྱལ་མ་ཞེས་མི་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། ཕྱར་དང་བྱད་མེད་པར་མ་ཡིན་པར་བསྟན་
པའི་རྟོགས་པ་འདི་ས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་རྟགས་པ་རྣམས་སུ་མེད་ན་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་བཞིན་དུ་ག་བུམ་སྟགས་ཀྱང་ཐན་ཅུན་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། སྟགས་བཅས་ལ་སྟགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དྲག་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ལན་དགག་པ། དང་པོ། བྱི་རོལ་པ་འདི་དག་གིས་ཞེ་འདོད་ལ་བུམ་པའི་རྒྱལ་རྒྱུ་ས་ཀྱིས་བུམ་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་ཅུ་མ་གྱི་གཞན་ག་པ་སྟགས་ཀྱི་ནི་མིན་དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རོལ་རྣམས་

གཅིག་ཏུ་འབྱུང་རོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་ཅན་སོ་སོ་པའི་རྒྱལ་རིགས་མི་མཐུན་པ་རྒྱལ་སྤྱི་མི་ཚུ་མ་ལ་རིགས་མཐུན་པས་རང་གི་རྒྱ་ས་དེ་རྒྱལ་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱིས་འདོད་པའི་ཁས་ལེན་དེ་དང་མཐུན་པར་དཔེ་བཟུང་པ་ནི། དཔུལ་ལྟ་གསེར་དང་འདྲིས་པ་འཕྲུལ་རྩོམ་མོ་ལ་སོགས་པ་ཁྱོད་ལ་རྩི་ལྟར་སྒྲུབ་སྟེ་གསེར་དང་དཔུལ་ལྟ་རྩོད་དང་མེ་ཡི་རྒྱ་ས་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱལ་དེ་དག་གིས་ཐོན་ཚུན་པར་ཆོད་ནས་སྒྲུབ་བརྒྱལ་ས་པའི་རྒྱ་ས་ནི་འདྲིག་པར་འབྱུང་ལ་གསུང་རྒྱུ་དེས་བརྒྱལ་ས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྒྱ་ས་མི་སྤྱིད་ཅིང་། ཡན་ལག་ཅན་མི་ད་མི་མཐོང་པར་ཁྱོད་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་འདྲ་གསེར་དང་དཔུལ་ལྟ་འདྲིས་པ་སོགས་མཐོན་སུམ་མཐོང་བས་གཞོད་དོ། །དེ་བཞིན་རྒྱུ་ལྟ་སོགས་ཀྱང་ལ་སྒྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ལྟར་ན་དབང་པོ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་གཤིས་སྟེད་གྱི་རྒྱ་ས་པ་མི་ད་པ་རྒྱལ་ས་སྒྲུབ་དང་ཁྱོད་མི་ད་པར་འདོད་ལ་དེ་ལྟ་ན་དེ་ཆོག་ས་པས་རྟོགས་པ་སྟེ་དབང་གཤིས་དྲག་ནི་སྟེད་པ་རྩི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མི་འཐོད་དོ། །དབང་སོགས་དེ་རྒྱལ་ས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྒྱ་ས་མི་ད་ཀྱང་ལྟན་པ་ཡོད་པ་ལོས་སྟེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྟན་པ་འདྲིར་ཡང་ཐུལ་བ་དེ་མཚུངས་སྟེ་སྒྲུབ་སོ་སོར་ལྟན་པ་མི་ད་པ་བཞིན་ཆོག་ས་ཀྱང་སྒྲུབ་དང་ཁྱོད་མི་ད་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ལྟན་པ་ཡོད་པར་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ། གྲུ་ལ་ཏེ་གསེར་དང་དཔུལ་ལྟ་སོགས་ལ་ནི་ཡན་ལག་

ཆོད་མ་ རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་

༡༡། ཅན་མེད་ཀྱང་རྒྱལ་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཆོགས་པ་ལ་ལྟན་པ་ཡོད་པ་ས་སྐྱང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟེན་ལྟན་པ་ཉིད་མཐོང་པ་མེད་པར་དེ་དབང་གེས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པར་གང་ལ་ས་རྟོགས་ཏེ། དབང་གེས་སྐྱོད་པ་པོ་དེ་ཡིན་པར་འདོད་ན་དེ་སྐྱང་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁུར་ཆང་སྐྱར་བའམ་སྒྲུབ་གཤེར་དང་ཁུ་རམ་སོགས་རྒྱས་སྐྱ་ཆོགས་སྐྱར་བའི་བརྟུང་པ་ལ་བརྟུང་བ་འདི་ཡི་རོ་འདི་ལ་གཟུགས་འདི་དང་དྲི་ལ་སོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་ཞེས་པར་སྐྱང་བ་འགྲེལ་ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱས་དེ་དག་ལ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཅིང་། རོ་ནི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་ལྟན་པ་འང་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་ན་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་ན་ཐུག་པ་མེད་ཅིང་། བྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱས་ལ་ཡོན་ཏན་ལྟན་པར་ལས་སྐྱངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ཅེས་འདོད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་རོ་ལ་གཟུགས་སོགས་ལྟན་པར་བཟོད་པ་ནི་གཞན་དང་གཞན་གྱི་ཆ་ལས་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་ཅུ་ལས་དེ་ལྟར་འདོད་དོ་ཅེ་ན། ཁུར་ཁུ་བ་ལ་བ་ལང་དུ་བརྟགས་ཀྱང་བ་ལང་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པའམ། ཁུ་བ་དང་ཉེ་བའི་བ་ལང་ལ་བ་ལང་དང་ཁུ་བ་ལྟན་པར་བརྟགས་པ་ལྟར་ཁུར་ཞོ་ལྟ་བུའི་རོ་དང་གཟུགས་སོགས་དམིགས་པའི་སྒྲོ་བྱ་དྲད་པར་འགྱུར་གྱི་ཞོ་མངར་ཞེས་པ་དང་ཞོ་སེར་ལྟ་བུར་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་ནའང་དེ་མིན་པར་མཛོན་སུ་ཀྱིས་བསལ་ཏེ། རི་ལྟར་རྒྱས་རིགས་མི་མཐུན་པ་འདྲེས་པའི་རོ་གཟུགས་དང་།

ཆོད་མ་ རིག་པའི་སྐྱོད་

རིགས་མཐུན་པའི་རོ་གཟུགས་ལའང་སྒྲུང་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུང་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་མེད་ལ་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་དུ་ཡོད་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རིགས་མི་མཐུན་པ་འདྲེས་པར་མ་བཟད་ཐུ་རམ་སྒྲུག་པོའི་གཟུགས་འདི་རོ་
 མངར་པ་དང་ལྷན་ཞེས་ཐ་སྒྲུང་བྱེད་པ་ལྟ་ཐུ་ལའང་གེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རྩི་ལྟར་བྱ་དང་དམག་དང་རྟེན་ལ་སོགས་པ་བྱེད་དུ་བསྒྲིགས་པ་ལ་འབྲེང་པ་རིང་པོ་ཞེས་བྱར་ཐ་སྒྲུང་འདྲིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རྩལ་སོ་སོ་
 བ་རེ་རེ་བཞིན་བསྒྲིགས་པ་ཡིན་གྱི་ཐུན་མོང་པར་འགྱུར་པའི་རྩལ་གཅིག་མེད་ལ། ཡོན་ཏན་རིང་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲུ་ནི་ཐུན་མོང་ཡིན་གྱི་གཅིག་ལ་རིང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་རྩལ་རིགས་མི་མཐུན་པ་དེས་བརྒྱམས་
 པའི་རྩལ་གཅིག་མེད་པ་དེས་ན་ཡོན་ཏན་རིང་པོ་ཞེས་པ་དེ་རྩལ་དང་ལྷན་པར་ཡང་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་རྩལ་མེད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་བྲེང་བའང་བཀོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། རིང་པོ་འང་དབྱིབས་ཡིན་པས་གཅིས་ཀའང་ཆད་གྱི་
 ཡོན་ཏན་ནོ། །དེའི་ཐུར་ན་གྲངས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་རྩལ་ལས་ཐ་དད་པར་བྱི་རོ་ལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེའི་སྒྲུ་འདྲུག་པ་མིན་ཏེ། གྲངས་སོགས་དེ་དང་ལྷན་པ་ཐུམ་པ་ལྟ་བུའི་རང་གི་ངོ་བོ་དྲང་། དེ་
 ལ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བརྗོད་པ་འདི་ཅམ་སྒྲུང་གི་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པར་གྲངས་དང་ལྷན་པ་དང་། ལས་དང་། རྒྱུ་པར་དབྱེ་བ་དང་གཞན་དང་གཞན་མིན་དང་སྒྱི་ལ་སོགས་པ་ཡི་ངོ་བོ་ནི་ཐུམ་སོགས་ལས་ཐ་

༡༡། །དད་དུ་ཡོད་པའི་རང་མཆོན་ཅི་ཡང་སྒྲེ་ལ་མི་སྒྲུང་བས་རྟོག་པས་སྒྲེ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བད་པར་སྒྲུང་ངོ་། །གཉིས་པ། ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་དེའི་སྒྲུ་འཇུག་པར་འཐད་པ་ལ། སྒྲུ་རྒྱུ་མས་དངོས་ལུ་ལ་ཅན་འདོད་དགག། །ལྟོག་པའི་ལུ་ལ་ཅན་ཡིན་ཚུ་ལ་བསྟན། །དང་པོ་ལ། དངོས་ལུ་མེད་ཀྱང་འཇུག་ཚུ་ལ་བསྟན། །དངོས་བཏགས་སྒྲེ་བའི་གཞན་ལན་དགག། །དང་པོ། གྲངས་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲུ་གེས་སམ་སྒྲུ་སྒྲེ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་སྒྲེ་ལྟོག་པའི་རྒྱུ་པ་མི་འདྲ་བའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པས་སྒྲེ་བཏགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་གྱི་ལུ་ལ་རང་མཆོན་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲེ་རྟོག་པ་རང་གི་ཡང་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆེར་བཞི་དང་། ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲུ་བརྗོད་པ་དང་ཞིག་པ་དྲང་མ་སྒྲེས་པའི་དོན་རྗེས་སུ་མེད་པ་དྲག་ལ་ཡང་སྒྲུར་བུ་པ་བརྒྱ་བྱུང་ངོ་མ་འོངས་པ་ན་བུ་པ་བརྒྱ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟགས་གྱི་སྒྲུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། གྲལ་ཏེ་བཤད་མ་ཐག་པ་འདྲི་ར་ནི་ཡོན་ཏན་སྟགས་དོན་ལ་ཡོད་མི་མེད་ཀྱང་སྒྲེས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འདོད་ཟེར་ན། དོན་ལ་མེད་ཀྱང་འདོག་པའི་རྒྱུ་མཆོན་གང་གིས་དེ་ལ་དེ་སྒྲུར་འདོགས་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཐ་མས་ཅན་ལ་ཡང་གྲངས་སྟགས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་བཏགས་པ་དེ་དྲག་གི་རྒྱུ་འདོགས་པར་ཅི་ས་མི་འདོད་དེ་ཚུ་ལ་མཚུངས་སོ། །གྲལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཏེ་བར་བཏགས་པ་མིན་ཏེ་དངོས་སུ་གྲངས་སྟགས་ཐ་

2017

དད་དུ་ཡོད་པའི་བྱད་པར་དང་ལྷན་པ་ད་ལྟའི་སྐུ་པ་ལ་སྐུ་པ་གཅིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དངོས་མིང་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དེ་ནོག་དང་ལྷོག་གལ་དང་ལྷན་པ་གཙོ་བོ་ལ་བ་ལང་གི་སྐྱ་དངོས་མིང་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་
མིང་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་བརྟགས་པའང་མི་སྲིད་དེ་ནོག་སོགས་ལྷན་པ་ལ་བ་ལང་ཞེས་པ་དངོས་མིང་དུ་མ་ཞུགས་ན་ཁུར་བུ་བ་ལང་བརྟགས་སུ་མིང་པ་བཞིན་ནོ། །གང་ལས་ཐ་དྲད་པ་ཡི་གཅིག་ལ་སོགས་པ་མིང་པ་ཞིག་པའི་
སྐུ་པ་སོགས་ལ་ནི་ཐ་དྲད་པའི་སྐྱ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ནི་དོན་མིང་པའི་སྐྱ་ཙམ་ཡིན་ཏེ་བ་ལང་གི་དོན་ནོག་སོགས་མི་ལྷན་ཡང་ཚོངས་པའམ་ཁུར་བུ་བ་ལ་བ་ལང་ཞེས་བརྟགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དངོས་བརྟགས་ཕྱི་བ་མི་
འཐད་དེ། འདིར་བརྗོད་བྱའི་དོན་རང་ཉིད་མིང་ན་སྐྱ་འཇུག་པ་མི་འཐད་པར་རྩོད་པའི་སྐྱ་བས་ཡིན་པས་ན་དོན་མིང་ཀྱང་བརྟགས་པས་འཇུག་པ་ཡོད་ན་པ་རོལ་པོ་རང་གི་ཞེ་འདོད་འཇིག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་དོན་ཐ
དད་པའི་སྐྱ་སྒྲིའི་སྐྱ་མིང་ན་སྐུ་པ་དང་གཅིག་ཅེས་པ་སོགས་སྐྱ་སྒྲིའི་སྐྱ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་དོན་མིང་དེ། པ་རོལ་པོ་ལྟར་ན་ཡང་། དོན་གཞན་གྱི་སྐྱ་མཚན་ཅན་མིན་ཡང་ཡོན་ཏན་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་ལ་སོགས་པ་
གཅིག་སོགས་གྱི་གྲངས་དང་རྒྱུ་པར་དཔྱེ་བ་དང་གཞན་མིན་སོགས་དྲང་ལྷན་པར་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ནི་རྒྱུ་གྲངས་བ་མིན་པར་འདོད་པ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་

༡༡། རྟེ་ལ་འད་གྲངས་སྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏྲན་དྲོན་གཞན་དུ་ཡོད་ན་ཡོན་ཏྲན་དང་རྩ་ས་ནི་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་དེ་ཁོ་རང་གི་རྩ་ས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏྲན་དང་བྱ་བ་སྟོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་འཕམ་དེ་དག་གི་
 འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པར་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་དཀར་པོ་ལ་སྟོགས་པ་འདི་ཡང་རྩ་ས་སྟེ་ཐལ་དེ། གྲངས་སྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏྲན་དང་བྱར་དུ་ལྷུང་བའི་བྱ་བ་དག་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་བས་སོ། །ཕྱི་རོལ་པ་འདི་དག་གི་ཞེ་འདོད་ནི་རྣམ་
 སྟེ་རབ་གཉིས་ལ་སྟོགས་པས་བརྒྱམས་པའི་རྩ་ས་ནི་བྱམ་པ་ལ་སྟོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཡོན་ཏྲན་དང་ལས་དང་སྟེ་དག་ནི་འཕྲོད་པ་འདུ་བས་འབྲེལ་ནས་གནས་སོ་སྒྱུ་པ་འོ། །ཡོན་ཏྲན་ཉིད་བཞི་སྟེ། གཟུགས་དྲི་རོ་རོག་
 གྲངས་ཚད་དུག །སོ་སོ་བ་ལྟ་ན་རྣམ་དཔྱེ་གསུམ། །གཞན་དང་གཞན་མིན་སྟོ་རྣམས་དང་། །བདེ་ལྷག་འདོད་ལྡང་འབད་བ་དང་། །ཕྱི་གཤེར་སྒྱུ་དང་འདུས་བྱས་དང་། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སྒྱ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་འོ། །གཉིས་
 པ་ལ། གྲངས་སྟོགས་སྒྱ་འཇུག་པ་ཡི་རྒྱ། །སྒྱ་དེ་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་དང་། །དེ་ཡིས་བརྗོད་ཚུལ་དཔེ་བརྗོད་བཅས། །དང་པོ། རང་ལུགས་ལ་བ་ལང་དང་དེའི་གྲངས་སྟོགས་དྲོན་གཞན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཡང་གྲངས་དེ་
 མིན་པ་སྟོགས་གཞན་སེལ་བའམ་ལྟོག་པ་ཡི་དཔྱེ་བས་སྒྱ་སྟོ་ཐ་དད་པར་འཇུག་པ་ཡིན་དེ་དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་པ་རང་གི་ཡང་དཀར་པོ་ལྟ་བུ་ལ་འདི་ལས་མིན་ཞེས་དང་རྩ་ས་མིན་ཞེས་པའི་སྒྱ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་དེ་དེ་

2000

ལྷོག་པས་མིན་པར་དེ་ལ་ལས་མིན་པ་དང་རྒྱས་མིན་པར་དོན་ལ་གྲུབ་ན་དེ་སྟེང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་སོགས་རྣམ་གཞག་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་བ་དང་དུ་མེད་ན་པ་ལང་གི་གྲངས་དང་བུམ་པའི་དཀར་པོ་
ཞེས་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དུངས་པོ་དེ་ཡི་ལྷོག་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རྣམས་གིས་གྲངས་སོགས་དེ་དྲང་ལྟ་པ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལས་ལྟ་ཆོས་གྲངས་སོགས་དེ་བྱ་དྲང་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་གང་དེ་འང་ངག་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་
དེ་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་གི་གྲངས་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་ལྷོག་པ་དེ་ངེས་པར་བཟུང་སྟེ། དེ་མིན་པའི་ཆོས་གཞན་བཅད་ནས་དམིགས་གིས་བསལ་བའི་བརྗོད་བྱ་དེ་བྱད་པར་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། ཆོས་
དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ། ཆོགས་དང་ཆོགས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ། དེས་མཆོན་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་གདམས། དང་པོ། དངོས་པོ་དེ་ཡི་ལྷོག་པ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་ཅུ་ཞིག་གིས་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ལྷོག་
པ་གཞན་ཀུན་ངག་དེས་འཁུངས་པ་མེད་པར་དེ་བརྗོད་བྱར་མི་བཟུང་བར་སྤངས་ནས་ནི་སྒྲ་བས་ལ་ལར་སོར་སོའི་ལྟ་པ་ཞེས་སོར་སོ་དང་ལྟ་པ་བྱ་དྲང་པའི་ཆོས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་སྟེ་
བྱད་གཞི་སོར་སོའི་སྟེང་གི་བྱད་ཆོས་ལྟ་པ་ཅུ་གོ་བར་འདོད་པས་དེ་ཁོ་ན་དམིགས་བསལ་བས་གཞན་ལྷོག་པ་ཀུན་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བརྗོད་བྱའི་དོན་གཅིག་བརྗོད་པ་ལ་བྱད་མེད་ཀྱང་བྱད་གཞི་དེ་ལ་ཡོད་པ་བུམ་ས་

9

ད་ཡི་རྒྱ་མིན་པ་ནི་རྒྱ་མ་པར་གཙོད་པ་ཅམ་བཟོད་པར་འདོད་ནས། ཚྷགས་པ་དེ་དག་ལ་ལུས་པ་ཞེས་པའི་རྒྱ་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་ལུས་པ་ཞེས་ཚྷགས་པ་བཟོད་པའི་རྒྱ་དེ་ནི་ཚྷགས་པ་ཅན་གྱི་བྱག་པ་གཟུགས་
 ཁོ་ནར་མི་འཇུག་པས་ན་ལུས་པ་ནི་རང་གི་ཚྷགས་ཅན་གྱི་བྱི་བྱག་གཟུགས་སོ་ཞེས་གཞི་གཙོག་པ་འམ་གཞི་མཐུན་པ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཁོ་ན་ལ་ལུས་པར་མ་བཟུགས་པས་སོ། །དེས་ན་ཚྷགས་པ་བཟོད་པའི་རྒྱ་ས་
 ཚྷགས་ཅན་བཟོད་བྱར་སྟོང་པ་དང་། རིགས་བཟོད་པའི་རྒྱ་ས་རིགས་ཅན་བཟོད་བྱར་མི་སྟོང་པའི་བྱུང་ཡོད་པ་འདྲི་ནི་རིགས་བཟོད་པ་དང་ནི་ཚྷགས་པ་བཟོད་པའི་མིང་གི་བྱུང་པར་ཡིན་ཏེ། ལུས་པ་ཞེས་པ་རིགས་ཅན་གསེར་
 ལུས་ལའང་མིང་དེ་འཇུག་པས་གཞི་གཙོག་པ་བྱུང་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལུས་པ་ཞེས་པའི་རྒྱ་དེ་རང་གི་ཚྷགས་ལུ་གྱུར་པ་གཟུགས་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་ཚྷགས་པ་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། ཚྷགས་པའི་བྱུང་པར་དེ་འདྲ་པ་གཞན་ལ་
 ལྟོས་ནས་རིགས་བཟོད་པའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནགས་དང་དམག་ལ་སོགས་པའི་ཚྷགས་པ་བཟོད་པ་གཞན་ཀྱང་གཤམ་པར་བྱའོ། །ཚྷགས་པ་དེ་ཅམ་ལ་འཇུག་གི་ཚྷགས་པ་ཅན་དེ་འདྲའི་བྱི་བྱག་ཏུ་གྱུར་པ་གཞན་མིང་
 ན་ནི་ཚྷགས་བཟོད་ཡིན་ལ་རིགས་བཟོད་པ་མིན་པ་སྟེ་དཔེར་ན་རི་འཕྲིགས་བྱེད་དང་ལྷ་ས་བྱིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཙོག་ཁོ་ནའི་མིང་དུ་བཟོད་འདོད་ཀྱིས་བཟུགས་པ་ལྟར་དེ་ཁོ་ནར་གྲགས་ཀྱི་གཞན་དེའི་

ཆ ཆད་མ་ བཞི་ བདུན་ ཅུ་ རྒྱུ་ལྟེན་པ་

༡༩། རིགས་ཅན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མི་འཛིན་པའི་མིང་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ལུས་པའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་ནི་ཚོགས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པས་ཚོགས་པ་བརྗོད་པ་མིན་གྱང་། ལུས་པ་གཞན་གྱི་གཟུགས་ཀྱང་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རིགས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་ཚོགས་པ་བརྗོད་པ་མིན་པར་ཡང་བཤད་ཅིང་། ཤེས་བྱ་དངོས་དངོས་མེད་ལ་སོགས་པའང་རིགས་བརྗོད་པ་ཁོ་ནའི་མིང་རོ། །རིགས་ཚོགས་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་སྒྲ་བཞི་པ་ནི་མེད་དེ་མིང་ཡིན་ན་ཚོགས་པའང་རིགས་གང་ཡང་མི་བརྗོད་པ་གཅིག་མེད་ཅེས་འགའ་ཞིག་གིས་བཤད་ལ། རྗོད་བྱེད་དོན་མཐུན་རྣམས་ལ་བསམས་ན་དེ་ལྟར་ངེས་ཤིང་། ཡང་རྟག་དངོས་གཉིས་ཞེས་པ་དེ་རིགས་ཚོགས་གཉིས་ཀ་མིན་དེ་རྟག་དངོས་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མེད་པ་དང་དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གྱང་འགའ་ཞིག་གིས་བརྗོད་མོད་དེ་ནི་ཚོགས་ཅན་ཡིན་ཞིང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་མ་གྲུབ་པར་སྒྲ་ཅན་གྱིས་འཕངས་པའི་རི་བོང་རྩ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀྱང་གྱང་དེ་དང་འདྲ་བས་ན་སྒྲ་དོན་ཅན་ལ་བསམས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་དེ་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ལར་ཚོགས་བརྗོད་དང་རིགས་བརྗོད་འདིའི་བྱུང་པར་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་རྩ་མཐུང་གི་ཚིག་པོ་ཚུན་ནང་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལྷུ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟགས་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པར་མཛོན་ཞིང་། དེས་ན་ཀ་གདུང་ཕྱིག་པ་སོགས་ཚོགས་པ་ལ་ཁང་པ་ཞེས་དང་། འདབ་མ་ལུ་བ་ཟེའུ་འབྲུ་སོགས་ཚོགས་པ་ལ་ཡུ་ཏུ་ལ་ཞེས་དང་། རུ་ལ་

ཆད་མ་ རིག་པའི་སྒྲ་རྒྱུ་

དཀྱིད་འདུལ་སམ་ཁ་ཁྱེར་ལྷོ་པ་སྟག་ས་ཚྲིག་ས་པ་ལ་ལུམ་པར་བརྟག་ས་པ་སྟག་ས་ཇི་སྟེད་པ་དེའི་འགྲོས་བྱས་པས། ལུམ་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ནམ་ལུམ་པ་དང་ཁ་ཁྱེར་གྱི་གཞི་མཐུན་དང་ལྷན་པ་དང་ལུ་པའི་གཞི་
 མཐུན་སྟག་ས་མི་འོང་བ་ནི་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་རིགས་དང་རིགས་ཅན་མིན་པའི་གནད་ལ་ཐུག་ཅིང་། ལུམ་པ་དང་གཟུགས་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་སྟེད་པ་ནི་ལུམ་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཕྱེ་བྲག་ཡིན་པས་ཡིན་ལ། ལྷན་པ་དང་སྟོན་པོ་ནི་
 ལྷན་པ་སྟོན་པོ་དེ་སྟོན་པོའི་ཕྱེ་བྲག་ཡིན་པས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དྲི་བསྐྱར་དང་ལྷན་པ་འདྲ་ཡིན་གྱི་དྲི་བསྐྱར་ནི་མིན་ནོ། །མི་དང་ཚུ་ལ་སྟག་ས་པ་དང་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དག་གུང་ལེམ་པོ་ལས་བརྟགས་པ་ཡིན་མོད། རིགས་
 མི་མཐུན་པ་གཞན་ཚྲིག་ས་པ་མི་བཟོད་པས་ཚྲིག་ས་པ་ཟོད་གྱི་སྒྲུར་མི་འགྱུར་དེ་རིགས་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་དང་གསུམ་སྟག་ས་གྲངས་ཀྱི་མིང་དང་ལྷན་པ་སྟག་ས་གྲངས་ཀྱི་མིང་ངོ་། །ཀ་ལུམ་གཉིས་དང་ལེམ་ཤེས་
 གཉིས་ལུ་ལུ་སྟེལ་པའི་མིང་ནི་ཚྲིག་ས་པ་ཟོད་ཡིན་གྱི་རིགས་བཟོད་མིན་པར་འགའ་ཞིག་ལས་བཟད་གུང་འདི་མིང་མིན་ལ་ཚྲིག་ས་པ་ཟོད་པས་ཚྲིག་ས་རིགས་ནི་མིང་ཅམ་ལས་ཕྱེ་བ་མ་གཏོགས་ཚྲིག་ས་དང་དག་ལ་སྒྲུར་མི་དགོས་པར་
 མཛོན་ནོ། །ནམ་དཔྱེ་དེ་ལྷར་མཐོང་བ་ནི་ཚྲིག་ས་ཅན་དང་རིགས་ཅན་བཟོད་བྱར་སྟོང་མི་སྟོང་ལ་ཐུག་པ་སྟེ། ཞིབ་དུ་བསམས་ན་ནམ་དཔྱེ་སྟེ་སྟེ་ཚྲིག་ས་འདུག་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཚྲིག་ས་པར་

༡༡། །བརྟགས་ཀྱང་ཚོགས་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཡང་ཚོགས་པ་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ནི་ཚོགས་ཅན་དེ་ཡི་སྒྲིམ་ཚོགས་པའི་མིང་ལུ་པ་ལྟ་བུ་དེ་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་གམ་ཁྱད་པར་བྱེད་ཚེས་དག་ཏུ་བྱས་ཏེ་
 ལུ་པ་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་ཞེས་དང་རེག་བྱ་སོགས་བརྗོད་པས་ཏུ་སྒྲོར་བའི་འབྲས་ཅན་ལུ་པ་པར་གི་ཚོགས་པ་ཅན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་རྩམ་པ་མིག་ཤེས་སྒྲེད་པ་སོགས་ཁྱད་པར་བྱ་སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་ནི་ལུ་པ་པའི་
 གཟུགས་ཞེས་པས་ཀ་པ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་ལས་ཁྱད་པར་བྱས་ཏེ། ལུ་པ་པའི་ཚོགས་པ་ཅན་གཟུགས་དམིགས་པས་ལ་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་དེ་ནི་མིག་ཤེས་མི་སྒྲེད་པ་གཞན་ལས་ལོག་སྟེ་མིག་ཤེས་སྒྲེད་པའི་རྩམ་པ་ལམ་འབྲས་
 ལུ་ཅན་གྱི་མིང་ཡིན་པས་མིང་དེས་དོན་དེ་སྒྲོན་པའོ། །གསུམ་པ། དེ་ལྟར་ཚོས་ཚོས་ཅན་ཚོགས་ཚོགས་ཅན་བརྗོད་པ་འདི་དོན་ལ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མ་གྱུ་བ་ཀྱང་གཞན་སེལ་བའི་སྒྲ་སྟོ་འདུག་ཅུ་ལ་འཐད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་
 འདིས་གཞན་ལུ་པ་པ་མི་རྟག་དང་། ལུ་པ་པའི་མི་རྟག་ལྟ་བུ་ཚོས་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པ་དང་། ཅན་དན་དང་ཅན་དན་གྱི་དྲི་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་ཚོགས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རིགས་འདྲ་བ་ཀྱན་ལ་འདྲ་དེ་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་ལས་སྟེ་བ་འགོག་པ་ལ། ཡན་ལག་མ་ལུས་ལས་སྟེ་མིན། །ཡན་ལག་རེ་རེ་ལས་མིན་པའོ། །དང་པོ། ཡན་ལག་ཅན་རྩམ་ལུ་པ་ཀྱང་ཡན་ལག་ལག་པ་སོགས་གྱུ་བ་པས་དེ་ལས་སྟོ་སྟེའོ་སྒྲུ་མ་

ན། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་ལས་སྒྲེའམ་གང་རུང་རེ་ལས་སྒྲེ། དང་པོ་ལྟར་ཡན་ལག་མ་ལུས་པ་སྒྲེའི་རྒྱ་ནིད་ཡིན་ན་ནི་སྒྲེ་ལྟ་སྒྲེའི་ཡན་ལག་གཅིག་དང་གྲལ་ན་འདྲ་ཡིད་སྒྲེ་བ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། རྒྱ་མ་ཆང་ན་འབྲས་སུ་
 མི་སྒྲེད་པར་ངེས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡན་ལག་རེ་རེ་ཆང་གུང་ཡིད་སྒྲེ་སྒྲེ་བར་མཛོན་ལུས་སྤྱོད་པོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ཉེས་སྒྲོང་དགག། །དང་པོ། ཡན་ལག་རེ་རེ་ས་ཡིད་སྒྲེ་སྒྲེད་པར་རུས་པ་ནིད་
 ཡིན་ན་འདྲ་གང་ཟག་གཅིག་ལ་རུས་ཅིག་ཅུར་ཡན་ལག་གི་གྲངས་བཞིན་དང་དེའི་ཡང་རྒྱལ་ཕྱར་བ་ཀྱི་གྲངས་བཞིན་དུ་ཡིད་སྒྲེ་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ས་བོན་རུ་མས་སྒྲུག་རུ་མ་སྒྲེད་པ་ལྟར་རྒྱ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་ལ། དགག་དང་རང་ལ་མི་མཆུངས་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཛོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ། ས་རོལ་པོ་ན་རེ། ཡིད་སྒྲེ་རུ་མ་རུས་གཅིག་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་ཉེས་པ་དེ་མེད་དེ། ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་ལུས་ཅམ་རུ་མ་ཐད་དཔུགས་
 གུང་ཡིན་པས་ན་དཔུགས་གཅིག་ལས་མེད་པས་ཡིད་གཅིག་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས། དེ་ལན་རུ་མི་རུང་སྒྲེ། དཔུགས་གུང་ཡན་ལག་བཞིན་སྤྱོད་ས་དང་རུས་ཀྱི་ཆ་རུ་མ་ནིད་དུ་ཡོད་པར་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་དཔུགས་འབྱུང་རྒྱལ་དེ་
 དག་ནི་སྒྲོ་གཅིག་རྒྱུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཆ་མེད་རིགས་གཅིག་དཔུགས་རྒྱ་མིན། །ཆ་བཅས་རིགས་གཞན་རྒྱ་མིན་པའོ། །དང་པོ། དཔུགས་དེ་དག་རུ་མ་ཅན་མིན་ཏེ། དཔུགས་འབྱིན་རྒྱལ་གཅིག་ནི་

ཆ་ ཚད་མ་ འཁོར་ དུང་ གཞི་མ་ རྒྱུ་འབྱེལ་

༡༡། །ཆ་མེད་རིལ་པོ་གཅིག་ཡིན་ཅོ་ཞེན། དེ་མིན་པར་དངོས་སྟོབས་གྱིས་ལྷུང་གུང་རེ་ཞིག་བརྟག་པ་གཞན་མ་ལུས་པར་བས་ལེན་དང་བསྟན་ཏེ་བཀལ་བ། དེ་ལྟར་གཅིག་ཉིད་ཡིན་དུ་ལྷུང་ན་ཡང་དཔུགས་ཆ་
མེད་པ་གཅིག་གི་ལུན་ལ་ཡིད་རྟོག་སྤྱི་ཕྱི་རི་སྟེང་པ་ཡོད་པའི་མང་པོ་དེ་གུན་གསལ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་སྟོ་དེ་ཡི་རྒྱ་དཔུགས་ཡིན་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག་དེ་ནི་རྟག་དུ་ཉེ་བ་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དཔུགས་གཅིག་པོ་དེ་
ཡིད་སྟོ་དུ་མའི་རྒྱ་མིན་ན་རིམ་གྱིས་གུང་དུ་མའི་རྒྱ་མིན་པས། སྟར་དཔུགས་གཅིག་ལས་རྩ་ལྟར་སྟེས་པའི་སྟོ་དེ་ཁོ་ན་ཡང་ཡང་སྟེ་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔུགས་ནི་ལུས་ལས་ལྷུང་ལ་ལུས་དང་དཔུགས་ནི་སྤྱི་རིགས་གཞན་དང་
གཞན་མིན་པར་ལྷུང་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དཔུགས་གཅིག་སྟོ་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཞེས་པ་དེ་མཛོན་ལུས་གྱིས་བསལ་ཏེ། རི་ལྟར་ན་དཔུགས་འཕྱེན་རྟུང་གཅིག་ལ་ཡང་དོན་དུ་མ་འཛིན་པའི་སྟོ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
དཔུགས་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ལས་ཡིད་གཅིག་སྟོ་ཞེས་པ་དེ་དེས་པ་མ་ཡིན་ཅོ། །སྟོན་མེད་དེ་སྟོ་གཅིག་ཡིན་གུང་དོན་དུ་མ་སྟོ་གཅིག་གིས་སེས་པའོ་ཟེར་ན། སྤྱི་ཕྱི་དོན་མ་ལུས་པ་དེ་ནི་ཅི་ག་ཅིར་ཉིད་དུ་སྟོ་དེས་སེས་པར་
འགྱུར་ཏེ་དེ་ཡིས་མང་པོ་སེས་པ་ལ་འགྲལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆད་ལྷུང་པ་ཅན་དུ་གསུང་མི་རུས་སོ། །དེས་སྤྱི་ཕྱི་དོན་གཙམས་ཅད་ཅི་ག་ཅིར་མི་འཛིན་གུང་རིམ་གྱིས་འཛིན་ཅོ་ཞེན། རིམ་གྱིས་གུང་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེའི་

ཆ་ཚད་མ་རིག་པའི་སྟོར་

མཛེས་པ་ལྟེན།

ལྷ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཁྱེད་པར་མེད་པའི་ཁྱེད་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཏུ་མ་ཏུ་མའི་རྒྱུ་མིན་པའོ། །དང་པོ། དཔུགས་འབྱེན་རྒྱལ་གཅིག་གི་ཆ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་སྒྲུབ་ཅིག་གི་ཆ་ཏུ་མ་ཡོད་པས་སྒྲུབ་
ཅིག་རེ་རེས་གཉིས་པ་རེ་རེ་སྒྲུབ་དོན་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ཅིག་དེ་དཔུགས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲུ་མ་ལས་རིམ་བཞིན་བྱུང་བའམ་འོན་ཏེ་ལུས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཁྱི་མ་ལྟར་ལས་བྱུངས་ཏེ་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་བྱུང་བ་མིན་
པའི་དུས་སྒྲུབ་ཅིན་གྱི་དཔུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཅིག་མང་པོ་དག་ནི་གལ་ཏེ་སྒྲུབ་བྱུང་བ་དེ་འདྲའི་སྒྲུ་མ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་རྫོང་ནས་དཔུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་དེས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་གཉིས་པའི་སྒྲུབ་ཅིག་དེ་དག་
སྒྲུབ་པར་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ན་ནི། རིགས་འདྲ་སྒྲུ་མ་ལ་མི་ལྟོས་པས་ན་གོ་རིམ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མེད་པར་དཔུགས་དེ་དག་རིམ་བ་དང་ལྡན་པ་སྒྲུབ་འབྱུང་བ་ནི་ལྟར་འབྱུར་ཏེ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་བལ་ལོ། །གང་
གས་ན་དཔུགས་འབྱུང་བ་དེ་དག་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་ལ་ལྟོས་པ་ཅན་ནི་མིན་ལ་རྒྱ་ལུས་ཅམ་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཁྱེད་མེད་དུ་འདོད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཉིས་པ་དེར་དོགས་ནས། དཔུགས་སྒྲུབ་ཅིག་མ་དེ་དག་རང་གི་རིགས་སྒྲུ་མ་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
དེ་ལྟར་དཔུགས་ནི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲུ་མ་ལ་ལྟོས་པ་ཅན་ཡིན་ན་མངལ་དུ་སྒྲུབ་ན་དཔུགས་ཀྱི་དྲང་པོ་དེ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡི་རྒྱ་རང་གི་རིགས་སྒྲུ་མ་ལྟོན་དུ་སྤོང་བ་དེ་འདྲ་བྱིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་

༡༩། རོ་གཞན་ཡང་དཔལ་སྤྲུལ་གྱི་སྒྲིབ་ཅིག་གཅིག་གྱུར་ཆ་མེད་པ་མིན་ཏེ། རད་ལྟར་དཔལ་སྤྲུལ་འབྱུང་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་གནས་ཐ་དད་པའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་པ་ལང་གི་ཁྱུ་ལ་སྟག་ས་པ་བཞིན་ལུས་ཐ་དད་པ་ཅན་ནི་གཅིག་མ་ཡིན་ལ། དཔལ་སྤྲུལ་སྒྲིབ་ཅིག་མ་ཡོད་གྱུར་དུ་མ་ཉིད་དུ་རྟེན་པས་ན་རྒྱ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིར་དེའི་དུས་ཀྱི་སྒྲོ་ཡང་ནི་དུ་མ་ཅིག་ཅན་སྟེ་བར་འབྱུར་རོ། རད་ལྟར་དཔལ་སྤྲུལ་དུ་མ་སྟོ་དུ་མའི་རྒྱར་མི་འབྱུང་བར་བསྐྱབས་ནས། གཉིས་པ་དུ་མ་གཅིག་གི་རྒྱར་མི་འབྱུང་བ་ནི། གཤམ་ཏེ་དཔལ་སྤྲུལ་གྱི་ཆ་གས་དུ་མ་འང་རང་དང་དུས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་མེས་ས་གཅིག་གི་ནི་རྒྱ་ཡིན་ན་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་དེ། ས་བོན་དང་ས་རྒྱ་སྟག་ས་དུ་མ་ལྟ་གུ་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་སྟུང་ན། དེ་ལྟར་དཔལ་སྤྲུལ་གྱི་རྒྱ་བ་ཞན་པ་དང་དཔལ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་སྟུང་མི་འབྱུང་བ་ལ་སྟག་ས་པའི་སྐབས་སུ་དཔལ་སྤྲུལ་གྱི་ཆ་གཅིག་མ་ཆར་ན་འང་སྟོ་མི་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཏེ། རྒྱ་མ་ཆར་ན་འབྱུང་བུ་སྟེ་པ་མི་སྟོད་པ་ནི་ས་བོན་སྟག་ས་ཡོད་གྱུར་རྒྱ་གཅིག་སུ་དང་བྱལ་ན་སྟུག་མི་སྟེ་པ་བཞིན་ནོ། ཅི་སྟེ་རྒྱ་བ་དུག་ཞན་སྟག་ས་ལ་མི་ལྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་ཡང་རུང་དཔལ་སྤྲུལ་རྒྱ་བ་ཡོད་པ་ཅན་ཞིག་གིས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་མར་མེ་ཆེ་རུང་གང་ཡིན་གྱུར་འོད་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་རྒྱུག་གྱུར་དཔལ་སྤྲུལ་རྒྱ་བ་དུག་ཞན་ལས་འབྱས་སུ་གིས་པ་ལ་ཡང་གསལ་པ་མི་གསལ་ལ་སྟག་ས་ཁྱུད་ཡོད་པར་འབྱུར་ཏེ་མེ་ཆེ་རུང་གི་འོད་ཁྱུད་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། གཤམ་

五、

ཏེ་རྒྱུ་འཕེལ་འབྱེད་རྩལ་ལྷན་པ་དེ་མི་འགྲོ་བ་ཞིག་ན་དེའི་འབྲས་ལུ་མིན་པར་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་འབྲས་ལུ་གང་ཞིག་རྒྱ་གང་གི་འཕེལ་འགྲིབ་དང་རྒྱུ་པ་སྟོན་པ་ཐོགས་ཐ་དྲ་པ་ལས་དེའི་ཐ་དྲ་པ་འང་འབྱུང་བ་མིན་པ་དེ་ནི་དེ་
 ཡི་འབྲས་ལུ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་འཕེལ་ལྷན་པ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་བ་ཡང་དང་བ་མིན་བཞིན་ནོ། །འདི་སྟེ་བ་ལྟར་བསྟེན་པས་ན། གང་གི་ཐ་དྲ་ལས་གང་ཞིག །ཐ་དྲ་མིན་དེ་དེ་འབྲས་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཞིས་པ་པ་རོལ་ལ་སྟོན་བསྟོན་
 པ་དེ་རང་ལ་མི་མཆུངས་པའི་རྒྱལ་ལ། དངོས་དང་གཞན་ལ་དེ་མི་མཆུངས། །དང་པོ། རྒྱུ་ལྷན་པ་དེ་གི་རིགས་འདྲ་ལས་སྟེ་བར་འདྲོད་པ་ཁྱེད་ལྟར་ན་ཡང་ཤེས་པ་ནི་སྟེ་ཚོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅིག་ཅར་མང་པོ་
 འབྱུང་བའི་སྟོན་དེ་རང་ལ་འང་མཆུངས་སོ་སོ་ན་མི་མཆུངས་ཏེ། ཤེས་པ་སྟེ་ཚོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་། ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལྷན་པ་ཤེས་པ་ནི་སྟེ་མ་སྟེ་མའི་དེ་མ་ཐག་སྟེན་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའང་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་འཛིན་
 པའི་རྒྱུ་པ་དེས་པའི་ཕྱིར་གང་རུང་རུང་ཅིག་ཅར་འཛིན་བ་མིན་ཏེ་དེ་མ་ཐག་སྟེན་གྱི་རྒྱུ་ལྷན་པ་གཅིག་ནི་བར་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པའི་རྒྱུ་ལྷན་པ་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་ལྟོས་པས་ན་ཡུལ་རིམ་ཅན་དུ་འཛིན་པར་ངེས་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལྟོས་པར་ཅིས་ཤེས། ཡུལ་དུ་མ་གནས་སུ་ཐོན་ཀྱང་རྒྱུ་ལྷན་པ་ཤེས་པ་དྲོན་གཞན་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟག་པར་གཞོལ་ཞིང་ཆགས་པ་ཡིས་སོར་པོ་སྟོན་གཞན་འཛིན་པའི་རྒྱུ་པ་མིན་པར་བུས་ནས་དྲོན་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

ཆད་དུ་འཇུག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རམ་ཆེད་དུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལུས་ལ་གནས་པའི་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཆད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་དེ་འདྲི་སེམས་དེ་ལུས་འགྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གམ་རྒྱན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་ལུས་ལ་མི་
རྟེན་པར་སེམས་འབའ་ཞིག་གནས་པ་ཡོད་དེ་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲིབ་བ་བཞིན་ནོ། །ལུས་ཕྱི་མའི་རྒྱ་དེས་ལུས་ཕྱི་མར་དངོས་སུ་འགྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་པའི་འཇུག་པ་དེ་ཐོབ་མི་ཐོབ་ནི་སེམས་ལ་རག་ལས་དེ་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་
མ་བུ་ལ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ན་དེས་འཇུག་པ་ཐོབ་སྟེ་ས་བོན་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་བཞིན་ནོ། །ལུས་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཞེས་པ་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། ཆེ་འདྲི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་མཆེད་ལུ་འགགས་པ་མའི་སྒྲིབ་ཅིག་ཐ་མ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་ལུས་གནས་ཕྱི་མ་སྒྲིབ་པའི་ཉི་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལུས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ཡོད་ན། འཆི་སྤྱིད་ཀྱི་མཐར་བར་སྤྱིད་ཀྱི་ལུས་གྲྀབ་ནས་ཡང་མང་ལ་ལ་སྟགས་པར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་བརྒྱན་པ་འདྲི་ཙམ་གྱིས་དབང་པོ་སྟགས་རིགས་འདྲ་སྟོན་སྟོང་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དོན་དུ་ན་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་སང་པ་ཙམ་ལས་ལུས་སུ་སྒྲུབ་པར་གེས་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲིབ་མའི་ལུས་སུ་སྒྲུབ་པའི་བག་ཆགས་སང་པའི་སྒྲིབ་མཆེད་
ལུ་པོ་འདིས་ཉིར་ལེན་བྱས། ཡིད་སྟོ་ལུས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པས་རྒྱན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ན་སྒྲུབ་ཡང་ལུས་སེམས་བར་མ་ཆད་པར་སྒྲུབ་སྟེ་མི་ལམ་གྱི་ལུས་བཞིན་ནོ། །ཡང་ས་བོན་རྒྱན་བུ་ལ་ལྟར་ལུས་ལ་སྒྲིབ་པ་བུ་ལ་ནས་

གཞུག

༡༥། །སྟོན་ལུས་སྤྱང་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་སྟེན་དུ་མ་སོང་ན་རེ་ཞིག་ལུས་སྤྱི་སྤྱང་བར་གཟུགས་མེད་དུ་སྟེ་སྟེ་གཉིད་འབྱུག་པོར་ལོག་བའི་སྐབས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྷན་ཡང་དེའི་རྒྱ་དོན་བདག་འཛིན་གྱི་ཅུ་བ་ཅན་གྱི་སྟེ་མཆེད་ལྟར་བྱེད་པ་གོ་མས་པའི་བག་ཆགས་སང་རུང་ཡོད་པ་དེ་རེ་ཞིག་བག་ལ་ཉལ་དུ་གནས་པ་ན་མ་ཞིག་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ལུས་སྤྱི་སྤྱང་བ་ནི་གཉིད་འབྱུག་ལས་སྤྱར་རྗེ་ལམ་གྱི་ལུས་སྤྱི་སྤྱང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྷར་རྒྱུ་བར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་གོ་མས་པ་ལས་ལུས་གནས་བདེ་སྟུག་སྟེ་ཆོག་ས་པར་བར་མ་ཆད་དུ་ལའོར་བར་སེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞན་ལ་དེ་འགོག་གཞོན་བྱེད་མེད། །གཞན་གྱི་སྤྱབ་བྱེད་དོན་མེད་བསྟན། །དང་པོ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་གཞོན་བྱེད་ལྟར་སྤྱང་བ་བཟོད་པ་ནི། དེ་ལྷར་ཡིད་སེས་ལུས་དེ་ཡི་ཡན་ལག་གི་དངོས་པོ་འམ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པར་འདོད་པ་དྲང་། དེ་ལྷན་སྟེ་མཆེད་ལྟར་འབྱས་སྟེ་མའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་པ་མི་འབྱད་པར་འགོག་པ་ལ་དེ་འདྲའི་རྒྱ་སྟེན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་སྟེ་མའི་ལུས་འབྱུག་པ་མི་དམིགས་པ་རྟགས་སྤྱི་བཞོན་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱེད་པའི་བྱེད་མིན་པར་སྤྱར་རུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་གཞན་སྤྱི་བྱེད་ལྟར་སྤྱང་བ་བཟོད་པ་ནི། དེ་འདྲའི་སྟེ་མཆེད་ལྟེ་མའི་ཉེར་ལོན་མིན་ཏེ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ལོགས་པའི་སྐས་ཡིད་སེས་སྟེན་མིན་ཏེ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ལྟེན་པ་གྲགས་པ།

དང་། ལག་པ་དང་ལྟན་པ་འདི་ཕྱིར་སྐྱེས་སྐྱུ་པ་ཕྱིན་ཏེ་དབང་པོ་ཡིན་པ་སྐྱེས་ལ་གཞན་དང་མཚམས་མི་སྐྱོར་པ་འདི་ཁྱེ་མཚན་མེད་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཆེ་འདི་དབང་པོ་སྐྱེ་
མ་སྐྱེ་མ་ནི་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་སྐྱེད་པ་འཇམ་པ་ན་འདྲ་གསལ་པ་འདི་རྣམས་པ་དྲག་ནི་མཐོང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མ་མཐོང་སྟེ་ལུས་དང་དབང་པོ་ནི་སྐྱེ་ཕྱི་འགག་པ་འདི་རིམ་པ་མེད་དེ། ཇི་སྟེང་དུ་གནས་ནས་འཆི་པ་འདི་ཆེ་སྐྱེས་པ་
ཅམ་མོ་སྐྱེས་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གསལ་ལ་མི་གསལ་ལ་སྐྱེས་གནས་སྐྱེས་པ་འདྲ་པ་མཐོང་པ་འདི་ཕྱིར་གཅིག་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྐྱེ་མ་ལས་ཕྱི་མ་གཞན་དང་གཞན་སྟེ་པ་དྲག་གྱང་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་
གསལ་ལ་འགྲིལ་ལ་སྐྱེས་པ་རང་གི་རིགས་སྐྱེན་ལ་མི་སྐྱེས་པར་ལུས་ལས་དེ་སྟོར་ཞེ་ན། སྐྱེ་མ་ལུས་མི་སྐྱེས་ན་སེམས་མི་སྐྱེས་པར་ཐལ་པ་དང་། ལྟོ་དུ་མ་ཅིག་ཅམ་འཕྲུང་པ་ཉིད་དུ་བརྟོད་པ་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་ཐལ་པར་
བརྟོད་པ་འདི་སྐྱོན་དེ་འདི་ལའང་མཚུངས་པར་འགྲུར་རོ། །གལ་ཏེ་དུ་ལྟེ་དབང་པོ་ནི་དུ་ལྟེ་སེམས་ལས་སྟོར་ཞེ་ན། དུ་ལྟེ་སེམས་ལས་དུ་ལྟེ་དབང་པོ་སྐྱོན་ཕྱི་མ་འདི་ལུས་གཞན་ཡང་སེམས་འདི་ཉིད་ལས་ནི་སྐྱེ་པར་ཡང་
འགྲུར་རོ། །མཚུགས་པ་ལྟར་པ་ནི། ལུས་ཤེས་པ་འདི་ཁྱེ་མེན་པ་དེས་ན་ཁྱེ་ལུས་དང་ལྷན་པ་འདི་ཕྱིར་འཆི་པ་འདི་ཆེ་ཐ་མ་ཡི་ནི་སེམས་རྣམས་གྱུན་ཕྱི་མ་འདི་སེམས་དང་མཚམས་སྐྱོར་པ་མེད་པ་མེན་པ་དེ་འདི་ཕྱིར། ཁྱེ་ལུས་དང་ལྷན་པ་

༡༡། སྔགས་དེ་འདྲའི་སྤྱུང་བྱེད་ནི་ལྷག་ལྷན་མ་ངེས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །གནིས་པ་གོམས་པ་མཐའ་མེད་དུ་མི་སྤྱིད་པར་ཚུད་པ་ལ། ཚུད་པ་དང་ནི་དེ་ལན་གནིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱན་གྲུབ་པ་ན་
བརྟེ་སྔགས་གོམས་པ་ལས་སྤར་བས་བྱུང་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་མི་སྤྱིད་དེ་ནི་ལྟར་ན་མཚོངས་པ་ནི་ལྟར་གོམས་ཀྱང་ཆད་མེད་དུ་མཚོངས་མི་སྤྱིད་པ་དང་། ལུ་ནི་ལྟར་བསྒྲུབ་ཀྱང་དེ་ཡོད་དུ་མཐའ་
མེད་དུ་འཕེལ་མི་སྤྱིད་པ་བཞིན་དུ། ཆད་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལས་ནི་འདྲ་ས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་རང་རང་གི་ཆད་དེ་ལས་སྔགས་དབྱུང་བ་མི་སྤྱིད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གནིས་པ་ལ། བྱུང་པར་འགྱུར་དང་ཆད་མེད་གནིས། དང་
པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱལ་པར་བཤད། དང་པོ་ཆད་མེད་པར་མི་འཕེལ་བ་ལ་རྒྱ་གནིས་ཏེ། གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་གྲུ་ལ་ཏེ་སྤར་ཡང་ནི་འབྱུང་ཚུལ་ལ་ནི་ལྟོས་ནས་བར་མ་ཆད་པར་རྒྱན་ཆགས་སུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་
བ་དང་། རམ་ཞེས་སྤྱད་ཆོག་གོ། །ཡང་ན་རྒྱ་རྒྱན་ཆད་དེ་རྟེན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་བྱུང་པར་དགྲ་ནི་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་བ་ཞིག་ན་ཡང་། བརྟེ་སྔགས་གོམས་པའི་རང་བཞིན་ནི་སྤར་མ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དེ་དང་
འདྲ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །གནིས་པ། བྱུང་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་བྱུང་བསྟན། །དེ་དག་བྱུང་གཞིར་སྤར་བའོ། །དང་པོ། སྤར་མ་དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཅན་གང་ཡིན་ལ་བརྟེ་སྔགས་གོམས་པ་དེ་འདྲ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་

གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མཆོངས་སྟོན་གསུང་ལ་པན་འདྲེགས་པའི་རྣམ་པ་རྩེ་ལ་བརྒྱུ་མ་སྟེ་ཐད་ཀའི་འབད་པ་དེས་རང་འབྲས་མཆོངས་པ་དེ་ཙམ་སྟེ་གི། རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མའི་བྱུང་པར་ཕྱི་མ་དྲག་ལ་ནི་བར་མ་ཆད་དུ་
 འཇུག་པའི་རྩལ་གྱིས་པན་འདྲེགས་པ་སྟེ་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྟར་མཆོངས་པ་ན་ཡང་རྩེ་ལ་བ་བསྟེན་དགོས་ཀྱི་ལྟར་གྱི་རྩེ་ལ་བ་དེས་མཆོངས་པ་མིན་པས་ན་མཐའ་མེད་དུ་འཕྲེལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་མིན་པ་དང་། རྩེ་
 བསྟོན་པ་ན་སྟེ་པ་བར་གྱུར་ནས་རྟེན་ནམ་རྩེ་རྩེ་ཆད་ལ། མ་ཆད་པའི་རྣམ་སྟེང་འཇུག་རྩེ་ཆ་བ་དེ་ཡི་རྟེན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆ་བ་དེའི་ཆོས་མིན་པའི་ཕྱིར་མེད་དང་བྲལ་ན་སྟེ་པ་གང་བར་འགྱུར་རོ། །མཆོངས་གོམས་པ་ལས་
 རི་བཟང་དང་རྩེ་བསྟོན་པ་ལས་རྟོད་ཀྱི་བྱུང་པར་རི་ཞིག་བར་འཕྲེལ་ཡང་། མཐའ་མེད་པར་འཕྲེལ་རུང་གི་རང་བཞིན་ཉིད་མིན་ཏེ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕྲེལ་བའི་རྩེ་མཆོན་ཅན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་
 མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕྲེལ་ལོ། །གང་ཆེ་སྟེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱས་པར་གྱུར་པ་དེ་བར་མ་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་ཙམ་ལས། ཡང་རྩེ་ལ་བ་ཆེད་དུ་བསྟེན་པ་ལ་ཕྱོས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་རྩེ་ལ་བའམ་གོམས་པ་གནས་ཕྱི་མ་རྣམས་བྱུང་པར་
 ཆེར་འཕྲེལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་ན་དེའི་ཆད་གསུང་བར་མི་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ། སེམས་ལ་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་བ་དང་བྱམས་པ་གེས་རབ་སྟོན་གསུང་པ་ན་གོམས་པར་གྱུར་པ་ན། མཆོངས་པ་

༡༩༡། ཁྱེད་ཀྱི་འདྲ་བར་རྒྱན་ཆགས་པར་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་དཔེར་ན་མི་དང་ཁ་ལྷོར་ལ་སོགས་པས་གིང་དྲག་སྒྲིག་པ་དང་། དེ་ལྟར་རྒྱུང་བ་དྲང་ནི་གསེར་དང་ཟངས་སོགས་ལེགས་པར་
རྒྱུང་བ་ན་འབད་ཚེ་ལ་ཐེ་རྒྱུང་དང་དངོས་པོ་ཐེ་དག་ཏུ་འགོ་བ་བཞིན་ནོ། ཁོ་རྩེ་རྩེ་ན་མི་གིང་སྐམ་པོ་ལ་འཇུག་པ་ནི་གོགས་མེད་ན་ཐེ་སྒྲིང་དུ་རང་གིས་འབར་བར་འགྱུར་ཁིང་རོགས་འདྲ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བྱུང་བས་བྱུང་གིང་རྩལ་
མ་མ་ལུས་པ་སྒྲིག་རྒྱས་པ་ལྟར་སྒྲོ་ལ་བརྩེ་སོགས་གོམས་པ་ཡང་དེ་འདྲ་བར་རང་གིས་འཇུག་པའི་དཔེའོ། ཡང་དེ་ལྟར་རྒྱུ་གཡའ་ཕྱི་བ་སོགས་རིམ་བཞིན་རྒྱུང་བ་ནི་རྩེ་མ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་མི་ལྟོག་པར་བྱི་མ་བྱི་མར་ཡོན་ཏན་ཐེ་
འཕེལ་དུ་གྱུར་ནས་བརྒྱད་ཀྱིས་ལོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་གྱུ་བའི་བར་དུ་བྱུང་བར་འཕེལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དེ་ལྟར་རྒྱུའི་ཆོས་སུ་གནས་པས་ན་རང་གི་ཆོས་དེའི་རྟེན་དུ་བརྟན་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། ཁོ་བཞིན་དུ་གསེར་
ལེགས་པར་བཞུ་བརྒྱལ་མ་བྱས་པ་དག་དང་པོ་ཁ་ལྷོར་གཉིས་པ་སོགས་སུ་འཛོད་པའི་བྱ་བ་རིམ་བཞིན་བསྐྱབས་པས་བྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ན་ཡང་བཞུ་བརྒྱལ་བུ་བ་སོགས་ལ་མི་ལྟོག་པར་བྱུང་བར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་
ཡིན་ནོ། དཔེ་བྱི་མ་འདི་གཉིས་ནི་རྟེན་བརྟན་པར་འགྱུར་པའི་དཔེ་ཡིན་ལ། ཐེ་བཞིན་དུ་བརྩེ་སོགས་བྱུང་བར་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དེའི་རྟེན་སེམས་ཀྱང་ཐེ་དག་ཏུ་སོང་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཚུལ་དེ་ཡི་ཕྱིར་བརྟེ་སྐྱེས་སྐྱེས་པ་ནི་ཚུ་ལ་དྲོད་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རང་གི་རྟེན་སྐྱེས་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེས་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་འབྲུང་ཞིང་རྟེན་བརྟེན་
 པ་དེ་སྟན་སྐྱེས་ལ་བརྟེ་སྐྱེས་སྐྱེས་པའི་ཚུ་ལ་བ་ནི་ཕྱི་མ་དྲུང་ཕྱི་མ་ཐེ་བས་ཐེ་བཟང་དུ་འཕེལ་ཞིང་བྱུང་པར་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚད་མེད་ལ། དངོས་དང་ཚུད་པ་སྤང་བ་གཉིས། །དང་པོ། དེ་ལྟར་བྱུང་པར་
 འཕེལ་དུ་རྒྱུག་ཀྱང་ཚད་མེད་པ་མི་ཤིང་དེ། གསེར་ལ་སྐྱེས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་མཐར་སྒྱུག་པ་ན་འཕེལ་དུ་མེད་པ་བཞིན་ཚད་དེས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། གང་ལ་ཚད་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཚད་ལྷག་པ་ཡོད་ཀྱང་ཚད་
 མེད་པ་ཅན་ལ་ཚད་གཟུང་མི་རུས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྐྱེས་ཀྱི་བརྟེ་བ་སྐྱེས་རིགས་མཐུན་སྐྱེ་མ་ཡི་ཉིར་ལེན་ན་མ་ས་པོན་ལས་ནི་འཕེལ་བ་ཅན་གྱི་བརྟེ་བ་དང་བུམས་པ་གེས་རབ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྒྲོ་དེ་དག་གེས་མེད་རང་
 གིས་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ན། ཚད་གང་དང་ཐེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ཏེ་དེའི་ཚད་འདྲིའོ་ཞེས་ཐེ་ལྟར་གཟུང་བར་བྱ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞན་ཀྱང་ཚད་མེད་ཐལ་བ་སྤང་། ས་པོན་ལས་སྤྱང་ཚུད་པ་སྤང་། དང་པོ། གལ་ཏེ་ཚུ་ལ་
 བ་བར་མ་ཚད་དུ་སྤྱང་བས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་ཤིང་ན་མ་ཚོངས་ཀྱི་ཚུ་ལ་བ་མ་བཏང་བར་སྤྱང་ན་སྤྱེུ་དྲུང་བྱ་བྱུང་མཉམ་པའི་དུས་ཡོད་ལ། དེའི་ཚུ་ལ་གྱིས་མཐའ་མེད་དུ་མ་ཚོངས་པའང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྒྲོ་སྐྱེས་པ་

༡༡། །དེ་ལྟར་མཚོངས་སྒྲུ་མ་ཉིད་ལས་མཚོངས་ཕྱི་མ་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་ནས་མཐའ་མེད་པར་འཕེལ་བ་མིན་ཏེ། མཚོངས་དེ་ཡི་རྒྱ་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་རང་ཉིད་རྣམ་པ་ཚད་ཅན་དུ་ངེས་པ་དྲང་། སྟོབས་སྒྲུ་མ་ལས་དེ་
འབྱུང་ཞིང་སྟོབས་ཕྱི་མ་སྟེད་པ་འབྲལ་གྱི་འབྲང་རྩོལ་དྲག་གྱང་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ངེས་པ་སྟེ་ཚད་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཚོངས་པ་ནི་རི་ལྟར་གོ་མས་གྱང་ཚད་ངེས་པའི་བདྲག་ཉིད་ཅན་ཡིན་གྱི་ཚད་
མེད་པ་མཐའ་མེད་དུ་མཚོངས་པ་མི་སྟེད་དོ། །གལ་ཏེ་འདི་གོ་མས་པས་བྱུང་པར་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་ཕྱིས་གོ་མས་པའི་རྣམ་པ་ཞིན་དུ་དང་པོ་ནས་མཚོངས་རིགས་པ་ལ་དེ་མི་རྣམ་པས་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕེལ་དུ་ཡོང་
པ་ནི་མངོན་སུ་མ་ཡིན་ལ། འཕེལ་དུ་ཡོང་ན་མཐའ་མེད་པར་ཡང་མི་འཕེལ་བ་ཅི་ཡིན་ཞེན། མཚོངས་པ་གོ་མས་པ་པོ་དེ་ནི་དྲང་པོ་ཉིད་ནས་གྱང་ཕྱིས་གོ་མས་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུ་མཚོངས་རྣམ་པ་མིན་ཏེ། སྒྲུ་མའི་ལུས་
ལ་མཚོངས་རྣམ་པ་དང་མི་མཐུན་པ་བད་ཀན་སོགས་ཕྱི་བའི་ཁམས་ཀྱི་གོགས་ཡོད་པས་སྒྲུ་ཕྱིའི་ལུས་མི་འདུ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩོལ་བས་རིམ་གྱིས་མི་མཐུན་པ་དེ་དག་བསལ་བ་ན་རི་ལྟར་བསལ་བའི་རིམ་པ་བཞིན་
མཚོངས་བྱུང་པར་དུ་འཕེལ་གྱང་མཐར་མི་མཐུན་པ་ཡོངས་སུ་བསལ་བ་ན་རང་གི་ལུས་ལ་སྟོབས་ཅི་ཡོད་པ་ཉིད་མངོན་དུ་འགྱུར་གྱི་དེ་ལས་ལྷག་པར་འཕེལ་དུ་མེད་དེ་སྟོབས་རང་གི་ངོ་བོ་ཚད་བཅས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་བྱ་དང་།

མཛེས་པ་ལྟར་

ཐེའུའི་ལུས་ཀྱི་རྩལ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་བརྟེ་སྟགས་རང་གི་རིགས་མཐུན་པའི་ས་བོན་ལས་ལྷུང་བ་ཡིན་ན་དེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་འདྲའི་ས་བོན་དེ་འཕེལ་ནས་སྟེས་ལུ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་སྒྲིང་རྗེའི་
བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར། གལ་ཏེ་མ་གྱུར་ན་སྟེས་གངས་མེད་གསུམ་སྟགས་སུ་གོམས་གྱང་མཐའ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བརྟེ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཚེས་ཡིན་པས་རང་གི་ས་བོན་སྟེ་མ་ལས་ལྷུང་བ་ཡིན་ན་འདྲ་དེ་
འཕེལ་བའི་སྟགས་ཞེ་སྟངས་སྟེས་མེད་ན་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་མོད་ཀྱི་སྟགས་ཡོད་པས་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པའི་ས་བོན་ཅན་ཡིན་གྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་འདྲ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྒྱལ་ས་ལ་འདྲ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་མི་སྒྲིང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྟངས་བ་རང་གི་ས་བོན་ཅན་གྱི་རྩ་ཅན་ནམ་འབྲས་ལུ་ཞེ་སྟངས་སྟགས་བརྟེ་བ་དེའི་མི་མཐུན་སྟགས་ཀྱིས་གནོད་པ་མེད་ན་ནི་སེམས་ལ་བརྟེ་བ་སྟགས་དེ་ཡི་བདག་
ཉིད་རྗེ་ལྟར་བར་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་ས་བོན་མེད་ན་ནི་དེ་དག་སེམས་ཀྱི་ཚེས་ཡིན་པར་གཞི་མ་གྱུ་བ་པས་སེམས་ལ་བརྟེ་བ་སྟེ་མི་སྒྲིང་བ་ཞིག་ན་ཡང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། རེ་ཞིག་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་ན་ཡང་སེམས་
ཡིན་པའི་སྟེར་སྟེད་པར་མི་རུང་བ་མེད་དེ་སྟེན་པོ་དང་གཅན་གཟན་གསུམ་པོ་དག་གྱང་རང་གི་ལུ་ལ་བུམས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གེས་རབ་གྱང་གསལ་ལ་མི་གསལ་ལ་ལས་མཐུན་པའི་ས་བོན་མེད་པའི་སེམས་མི་སྒྲིང་དོ། །དེས་

ཤེས་

ॐ॥ ।ན་འདྲི་ལྟར་གོམས་པ་སྒྲུ་མ་དྲང་སྒྲུ་མ་དེ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་བརྩེ་བ་དྲང་། ཆགས་བྱུང་དང་སྒྲོ་སེས་རབ་སྟགས་ནི་གཞན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དག་གི་གསལ་བ་སྟེ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཡི་ནི་རྩ་བ་ལྟམ་ས་བོན་ནམ་རྒྱུ་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ས་བོན་དེ་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་གོམས་ཤིང་གོགས་མེད་པ་ལས་ནམ་ཞིག་སྒྲོ་བརྩེ་བ་དེ་བདག་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཆགས་བྱུང་གོམས་པས་སྒྲོ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་
 གྱུར་བ་དགྲ་བོའི་པ་རྒྱུ་མས་དང་། ཆགས་པ་གོམས་པའི་ཆགས་ལྟན་རྒྱུ་མས་དྲང་། མི་སྟག་པ་གོམས་པས་ཡིད་ལོག་པ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་སྒྲོ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱམས་སྒྲུང་སྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
 ཡོད་པར་མཆོངས་པས་བྱམས་པ་ཁོ་ནའི་ངང་ཅན་དུ་ཅི་སྟེ་འགྱུར་སྒྲུ་མ་ན། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་མ་ནི་སྒྲོ་བྱུར་བ་ཡིན་པས་དེའི་ས་བོན་དྲང་ནས་འབྱེན་པའི་ཐབས་ཡོད་ལ། བརྩེ་སྟགས་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པ་དང་འགལ་བ་
 མེད་པར་མ་ཟད་དེ་ལས་འཕེལ་བ་འང་ཡིན་པས་ན་སེམས་དང་འབྲལ་མི་རུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ་འོག་དུ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲོར་བ་ལུན་ཆོགས་སྟོན་པ་ལ། བརྩེ་ལས་ཐབས་ལ་གོམས་པ་འབྱུང་། །
 ཐབས་དེ་ནི་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ། ཐབས་གོམས་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་བསྟན། །དང་པོ། སྟོང་རྩི་ཆེན་པོ་གོམས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྟོན་པ་ཆད་མའི་སྟེས་ལུང་སྟེང་དུ་ནི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས། རྒྱུ་ལུང་སྟེང་དུ་

སྐབས་ལ་གནས་པའི་བསྐྱེད་ལྡན་ཕུང་ཕུང་སྐབས་དཔའ་དེས་གཞན་སྐབས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་གྲ་བསྐྱེད་ལ་གཞིམ་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་གྲ་བསྐྱེད་ལ་གཞིམ་པའི་ཐབས་རྒྱུས་ལ་ནི་མཛོན་པར་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།
 ཅི་རང་གིས་ཐབས་མཛོན་དུ་བྱས་པས་གཞན་ཀྱི་སྐྱུ་གྲ་བསྐྱེད་ལ་ཕྱིར་སྐྱེད་ལ་ཞེན། དང་པོར། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐབས་ལས་ཕུང་བ་སྐྱུ་གྲ་བསྐྱེད་ལ་ཞེན་པའི་འགོག་པ་དང་། ཞེན་ཞིང་ཕྱི་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་མ་མཁུན་པར་སྐྱེད་པ་
 དུ་བྱུང་པ་ན། རྒྱུ་འབྱས་དེ་དག་ལྟར་བཞིན་མ་ཚོར་པར་གཞན་ལ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། དེ་སྐྱེད་ཐབས་ཚོས་བ་དེས་ཐབས་སྐྱེན་པ་ཡང་དག་པའི་ཕུང་གི་དོན་དུ་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་
 དངོས་སྐྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་རྒྱུ་པར་དཔྱོད་པ་ན། འདི་སྐྱེད་སྐྱུ་གྲ་བསྐྱེད་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་རིས་འགའ་འབྱུང་བ་དང་འཕེལ་འགྲིབ་ལ་སྐྱེད་པའི་བྱུང་པར་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྐྱུ་གྲ་བསྐྱེད་ལ་དེ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་
 དང་། རྒྱུ་དེ་ཡང་མི་རྣམས་པ་དང་ལ་སྐྱེད་པ་ཞེས་པས་རྒྱུ་དེའི་དོ་བོའམ་མཚན་ཉིད་སྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལའང་རང་གི་རྒྱུ་པར་དཔྱོད་པས་རྟོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐྱེད་ལ་སྐྱུ་གྲ་བསྐྱེད་འདི་རྒྱུ་ལས་མ་ཕུང་བ་ཞིག་ན་
 ཏུ་གྲུ་ཡོད་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་འཕེལ་འགྲིབ་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་མི་མེད་ཀྱང་འདི་ལ་རྒྱུ་ཡོད་དོ་སྐྱེད་དུ་བྱགས་ལུ་ཆུད་དོ། །རྒྱུ་དེ་ཡང་མི་སྐྱེད་ལེན། ཏུ་གྲུ་པ་ལས་གནས་སྐབས་སུ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་འབྱས་བུ་མི་སྐྱེད་པས་རྒྱུ་

༡༡། །དེ་ཡང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་སོ་སྒྲུབ་དུ་རྟོག་གོ། །དེ་འདྲའི་རྒྱ་དེ་ཡང་དུས་དང་དབང་ལྷན་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱིར་བཏིང་པ་མི་འདྲ་བ་སྒྲུ་ཚོགས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་
རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནས་པ་ཞིག་སྟེ་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པ་སྒྲུ་མའོ་སྒྲུབ་དུ་རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་དོ། །རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པ་དེ་ལ་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་ལ་སེམས་ལ་བདག་དུ་འཛིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཡོད་པ་དེས་ལུ་ལ་སྒྲུ་ཚོགས་
དང་དུ་ཡིན་ཅིང་འདྲ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། །ཁབ་ལེན་ཡོད་པ་ལས་ལྷགས་ཀྱི་ཐུར་མ་གཡོ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ལུང་གི་སྒྲུང་བ་དང་འགྲོགས་པའི་སེམས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་ཐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
རྟུལ་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཐྱིར་སྒྲུག་བསྒྲུལ་གཞོམ་པར་འདོད་པས་དེ་ལྟར་སྒྲུག་བསྒྲུལ་གྱི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་ལ་ནན་དྲན་དུ་རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་པར་མཛད་ཅིན། རྒྱ་མ་ལོག་པར་གནས་པ་ཞིག་ན་འབྲས་ལུ་སྒྲུག་བསྒྲུལ་གཏན་ནས་ལྷོག་
པ་མ་གཟིགས་པའམ་གཟིགས་པ་མེད་པའི་ཐྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་དེ་ཡང་གཞོམ་རུང་བ་ཅན་དུ་སེམས་ནས་སྒྲུག་བསྒྲུལ་དེ་ཡི་རྒྱ་གཞོམ་པའི་ཐྱིར་དེ་ཡི་ནི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་གང་ཡིན་ཞེས་དེའི་གཉེན་པོ་ལ་བརྟག་པ་མཛད་པ་ཡིན་
ཞིང་། དེ་ཡི་ཚེན་རྒྱ་ཡི་དོ་བོ་མ་ཙོར་བར་རྟོགས་པ་སྟེ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཐྱིར་རྒྱ་དང་འགལ་བ་དེ་ཡི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་དེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྒྲུག་བསྒྲུལ་མཐའ་དག་གི་རྒྱ་ཁོང་དུ་རྒྱུབ་ན་རྒྱ་གང་ཡིན་ལ་དེའི་གཉེན་པོ་

54

རི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བདག་གི་ར་འཛིན་པར་བྱས་པ་འཛིན་ཆོག་ས་ལ་ལྟ་བུ་གང་ཞིག་ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་བྱས་པའི་ལྟར་པོ་ལྟའི་སྟེན་ལུ་ལ་ཅན་ཞེན་པའམ་ཆགས་པ་ཡི་སྟོ་འདི་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་གནོད་
 པར་བྱེད་པ་དུང་ནས་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོ་ནི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡི་སྟོ་ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་འགྲེལ་བ་ཡིན་པས་སྒྲུང་སྒྲུན་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ལ་ཆགས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟར་པོ་ལའོ། །རི་ལྟར་ན་
 ལྟར་པོ་ལྟའི་རྒྱན་དང་ཆོག་ས་པ་སྟོས་མ་བྱེ་བར་ངའོ་སྒྲུམ་པའི་བདག་ཏུ་ཞེན་པར་བྱེད་ཅིང་། ལྟར་པོ་དེར་གཏོགས་པའི་ཆོས་ལ་ངའི་མིག་ཅེས་སྟགས་བདག་གི་བར་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདེ་སྒྲུག་བར་མས་བསྐྱས་པའི་སྤྱིད་
 པ་ནི་ལྟར་པོ་ལྟ་པོ་འདི་ཙམ་དུ་བྱང་ལ། དེར་སྟོ་ཆགས་པ་ལས་སྤྱིད་པར་གནས་པ་དེ་ཙམ་མ་གཏོགས་འཁོར་བའི་རྒྱ་གཞན་གྱི་སྤྱིད་པ་པོ་ནི་རྟུལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལོག་ན་སྤྱིད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལྟག་པ་དང་། དེ་མ་
 ལོག་ན་རྒྱ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་འཁོར་བ་མི་ལྟག་པར་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱིད་པ་ཡང་རྒྱར་གོང་དུ་མ་བསྟན་ནམ་ཞེན། བསྟན་ཏེ་གང་དུ་སྟེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་སྤྱིད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེའི་ཡང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ནི་
 བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་ལོག་ན་སྤྱིད་པ་སྤྱང་མི་རུས་ལ་དེ་ལོག་ན་སྤྱིད་པ་འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་རོ། །ཡང་ན་བདག་དང་བདག་གི་ར་འཛིན་པར་བྱས་པའི་དབང་གིས་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྟེན་ལུ་ལ་ལ་ཆགས་

༩༩། །པའི་སྤོང་པ་ནི་རྒྱ་ཁེས་ཀྱང་འགྲོལ་བ་རྒྱལ་ས་ལྟ་བུ་ཡིན་པོ། །བདག་འཛིན་དེ་སྤོང་མི་རྣམས་སམ་སྒྲུ་མ་ན། དེའི་ཡུལ་ལ་ཡང་དག་པའི་རིགས་པས་གཞོན་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་དང་སྤྱད་ཅིག་དུ་མའི་འདུས་བྱས་
 གྱི་སྤོང་ཡུལ་ལ་བདག་དུ་དམིགས་པ་ཅན་ལས་བདག་མ་གྲུབ་པས་ཐག་བྱ་ལ་སྒྲུལ་འཛིན་ལྟར་སྤྱོད་ཅི་ལོག་དུ་བཟུང་བ་གོམས་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྤོག་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་ཆགས་བྱལ་ཅན་གྲུབ་ཀྱང་ཆགས་པ་དང་བྱལ་
 ཅན་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཅན་ཆད་མའི་སྤྱིས་བུ་སྤོང་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་རི་ལྟར་རུང་སྒྲུམ་ན། འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་མ་
 ལུས་པ་གཏན་དུ་ཞི་བའི་ལམ་ཡང་དག་དངོས་སྤྱོད་སྤྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་དེ་ལ་ལམ་གྱི་གནས་སྒྲུབས་གྱི་རྒྱམ་པ་དུ་མར་རམ། སེས་བྱའི་རྒྱམ་པ་དུ་མར་འདུག་པའི་སེས་རབ་དེ་མ་མེད་པ་ཉིད་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྤོགས་པ་
 ཐབས་གྱི་སྤོགས་ཤིན་དུ་མར་པོ་བསྒྲུལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སྤོགས་པ་ལྟན་རིང་པོའི་དུས་སྤྱི་གོམས་པར་མཛད་པ་ལས། དཔེར་ན་བཟོ་གནས་སྤོགས་བསྐྱེད་བཅོས་གོམས་ན་སྤོང་རགས་པ་ནས་བྱ་བའི་བར་དུ་རིམ་
 བཞིན་རྟོགས་པ་ལྟར། ཐབས་མཐའ་ཡས་པ་དང་བཅས་ཏེ་སེས་རབ་ཤིན་དུ་སྒྲུངས་པའི་རྒྱལ་འཕྲོར་པ་དེ་ལ་བདག་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་མི་སེས་པ་སྤོགས་ཉེས་པ་ཆེས་ལྷ་བའི་སྤོང་དང་། དེའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཡོན་ཏན་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

གི་ཕྱོགས་དྲག་གིས་པའི་ཕྱོ་ཕྱོས་རབ་དྲགས་ལ་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཞིང་། སྤང་བུ་དེ་དག་ག་ཉེན་པོས་རང་གིས་བཅོམ་པ་དེས་ན་ཐུགས་གུང་ག་ཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ལ།
གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤོས་དེའི་རང་དུ་གྱུར་པ་ན། ཉི་མའི་དགྱིལ་ལ་ཐོར་ལ་སྐྱུན་པའི་སྐབས་མི་ཐོབ་པ་ལྟར་ལ་ཐོར་ལ་སྐྱུན་བདག་དུ་འཛིན་པའི་སྐྱེ་ཡི་བཀ་ཆགས་གིན་དུ་སྤྲ་ཞིང་ཕྱ་བའང་ཐད་པར་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤོས་
མཐར་ཐུག་པ་བརྟེས་པ་ཡིན་ལ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ག་ཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་བསེ་རུ་རང་སྐྱལ་དང་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དྲང་། ཁྱད་པར་ནི་བཀ་ཆགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་འདྲི་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ཐབས་གོམས་པ་དེ་ནི་གདུལ་བུ་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་དོན་ནམ་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྟོན་པའི་སྐྱེ་ཐབས་གོམས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བུ་དྲུང་དུ་བཤད་པའི་སྐབས་འདིར་འབྲས་མིང་སྐྱེ་ལ་བདག་ས་ནས་སྟོན་པ་ཞེས་བུ་བ་ཡིན་
པར་འདྲོད་དོ། །གསུམ་པ་མཐུག་པསྟེ། འོན་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲང་པོས། སྟོར་བ་ནི་འགོ་བ་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཐུག་པསྟེ་ཞི་བའི་ཐབས་ག་ཞན་ལ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་པ་ཞེས་
གསུངས་པ་མིན་ནམ་འདིར་སྟོན་པའི་སྐྱེ་ལ་བཤད་པ་ཅི་ཞེན། སྟོར་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེར་ཡང་དངོས་སུ་སྟོན་པར་བསྟན་པ་མིན་ཏེ་སྟོན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེ་དུས་ཀྱི་ཐབས་གོམས་པ་དེ་ལ་དེའི་མིང་གིས་

༡༩། །བཏགས་པ་ལོ། །བཏགས་པ་ལོ་དགོས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་རུང་བའི་རྒྱ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་གེས་ཕྱེད་ནི་འབྲས་ཁུངས་ཆོད་མར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་བདེ་
གསེགས་དང་སྟོབ་པ་ལས། དྲང་པོ་སྟེ་སྟོན་དུ་ཕན་བཞེད་དར་སྟོན་པ་གཉིས་དེའི་རྒྱུམ་སྒྲུབ་ཕྱེད་དུ་གསུངས་ལ་བསྒྲུབ་ཁུངས་གྲུབ་འབྲས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་དུ་སྒྲུབ་ཕྱེད་འདི་གཉིས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕན་བཞེད་དང་
སྟོན་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཆོད་མའི་སྟེས་ཁུར་འབྱུངས་པའི་སྒྲུབ་ཕྱེད་དམ་རྒྱ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་ཕྱེད་དུ་བཀོད་པའི་སྒྲུབས་ན་རྒྱ་ཉིད་དུ་གསུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྲས་ཁུངས་། རང་དོན་སུན་ཆོགས་བདེ་
གསེགས་བཤད། །གཞན་དོན་སུན་ཆོགས་སྟོབ་པ་བཤད། །དང་པོ་ལ། མ་དོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས། །དང་པོ། སྒྲུབ་ཕྱེད་དེ་གཉིས་ལས་ཆོད་མའི་སྟེས་ཁུར་ནི་ལྟར་གྲུབ་སྟུམ་ན། གཟིགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
མངའ་བ་དོན་གཉིས་སུན་སུམ་ཆོགས་པའི་གོ་འཕང་མི་གཡོ་བ་ལ་གནས་པས་ན་དེ་སྒྲུབ་དུ་བྱ་སྟེ། རང་དོན་སུན་ཆོགས་ནི་སྒྲུབ་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཅུང་ནས་སྒྲུངས་པས་ན་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་མངའ་བ་ནི་བདེ་གསེགས་ཞེས་
བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་དེ། སྒྲུབ་ཏུ་ལྷན་པས་དུངས་ན་ལེགས་པར་གསེགས་པ། སྒྲུར་མི་ལྷོག་པར་གསེགས་པ། མ་ལུས་པར་གསེགས་པ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྟན་པ་ལ་མཆོན་དེ་སྒྲུབ་དུ་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ལེགས་པར་

གཤེགས་དང་མི་ལྷོག་དང་། མ་ལུས་པར་ནི་གཤེགས་པ་གསུམ། དང་པོ། རུས་ནམ་རུ་ཡང་སྒྲིབ་སྒྲིགས་སྒྲིག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་རྒྱུར་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན་ལེགས་པའམ་མཛེས་པའམ་བསྐྱེད་པ་པར་གཤེགས་པའམ་སྤངས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་གང་ལས་ཞེན། སྒྲིག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་པ་སྒྲིབ་ཕྱིན་བདུག་མེད་པ་དེ་རིགས་པས་ངེས་པ་ལྟར་མཐོང་ལམ་རྟེན་མཐོང་བའམ་སྒྲིབ་ལམ་རྟེན་མཐོང་ཐེན་གོམས་པར་བྱས་པའམ་སྒྲིབ་པ་ལས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་
པར་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་སྒྲིག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཐབས་ངེས་དེར་སོང་བ་ལ་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་སྒྲིབ་པ་ཞེས་པ་ལྟས་མཛེས་
པ་བཞིན་ནོ། དེས་གཞན་ཕྱི་རོལ་པ་སྒྲིགས་ལས་བྱུང་བྱེད་པའོ། གཉིས་པ། སྒྲིབ་སྒྲིག་པ་ནི་རི་ལྟ་བུ། མི་ལྷོག་པ་ནི་གང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་ཅིན། ལོ་ཐར་པར་སྒྲིབ་ཡང་སྒྲིབ་པ་དང་དེར་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་ཆགས་སྒྲིག་སྒྲིབ་རྒྱ་ཆུང་སྒྲིབ་
སྒྲིབ་པས་སྒྲིབ་ཡང་ཀྱན་ནས་འབྱུང་བདུག་ནི་སྒྲིབ་ཡང་སྒྲིག་ཅིས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། མངས་རྒྱས་ནི་བདུག་ལྟའི་ས་པོན་མ་ལུས་པ་རྟེན་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲིག་ཀྱི་རྟེན་པ་སྒྲིབ་པ་ལྟར་མཐོང་ལམ་རྟེན་མཐོང་པས་
ན་སྒྲིབ་མི་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཉིས་པ་སྒྲིབ་ཡང་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་མི་མེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་གནས་ལུགས་བདེན་པའི་དོན་ལ་མཐོང་གཅིག་རྒྱ་ཆགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་དམིགས་རྒྱུ་ལག་ལ་

ལྷ། །པའམ་ཐུ་དད་པ་ནི་དེ་ལ་ནམ་ཡང་སྐྱེ་བ་གནས་མེད་ཅིང་སྐབས་མེད་ལ། སྤོ་དེ་ལྟ་བུའི་ངང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་གྱིས་ཡིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་ཆོན་མི་ཆགས་པའམ་ཉི་མའི་དགྱིལ་ལའོར་ལ་མུན་པ་
གཏུན་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ནི་རྒྱན་དུ་བྱགས་པ་ཕྱགས་ལས་ཀྱང་ཐུད་བྱགས་པར་བསྟན་ཏེ་སྤྱར་མི་ལྷོག་པ་རིམས་ནད་ལེགས་པར་བུང་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ། དངོས་དང་དེ་ལ་ཅུང་སྤང་ངོ། །དང་པོ། ལུས་དྲག་
སེམས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དུ་གྲགས་པ་གང་ཞིག །དེའི་ངོ་བོ་ལ་ལའོར་རྒྱའི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ཕྱགས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ནད་གྱི་རྟེན་མིན་པས་ནད་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་རང་དག་བཅོམ་
པས་མ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་མཆོངས་པ་དང་གྲང་ཆེན་གཏུམ་པོ་དང་ཐུད་པ་ཕྱགས་དང་། དག་གི་གནས་ངན་ལེན་སྤྱད་འཆོང་དང་སྤྱ་བ་དང་རྟ་གད་དུ་དགོད་པ་དང་གཞན་ལ་དམངས་རིགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
ཕྱགས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྤྱངས་ཏེ་སྤྱ་བ་དང་། སེམས་རྟག་དུ་མ་ཉམ་པར་མ་བཞག་པས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སྐབས་གྱི་སེམས་ནགས་ཐེག་པོར་ལམ་ནོར་བ་ལྟ་བུ་ཕྱགས་དང་མཉམ་པར་བཞག་ཀྱང་མི་ཤེས་
པ་ཡོད་པས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སེམས་འཕྱང་བ་ཡོད་ལ་དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ངན་ལེན་དྲང་གཞན་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དབྱིས་བྱིན་པར་བཤུད་པ་ལ་

ཐུགས་མི་གསལ་བ་ཉིད་ནི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་མ་སྤངས་པར་ལུས་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་བདག་མེད་པ་གིན་ཏུ་གོ་མས་བའི་ཕྱིར་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ཕྱ་མོ་འང་སྤངས་པས་ན་གནས་
 རན་ལེན་དེ་ལྟ་བུ་སྟགས་སྤང་བྱའི་ལྟག་མ་མ་ལུས་པ་སྤངས་བ་ཉིད་དེ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་གང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱལ་བཤད་གཉིས། །དང་པོ། རྒྱལ་དཔེགས་པ་སྟགས་ཁ་ཅིག་ག་ཏུ་མ་སྤང་བ་དང་།
 ལུས་དང་ལྷན་པ་དང་། སེམས་དང་ལྷན་པ་དང་། ཟས་གོས་ལ་ཡོངས་སྟོང་པ་སྟགས་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཆགས་སྟགས་སྟོན་ཀུན་ག་ཏུ་ན་ས་ཟད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་གྱང་། རྟགས་འདི་འདྲ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉེས་ཟད་ལ་ཡོད་གྱང་།
 འགལ་བ་མེད་པས་ན་ཕྱོག་པ་གྲུབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་ཕྱིར་དེ་སྤྱི་བ་ལ་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། མ་ལུས་པ་སྤངས་བ་མི་སྤྱིད་པ་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སྟགས་སྟོན་རྒྱ་མཚན་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་བའི་ཕྱིར་
 སྟོང་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རམ་ཡང་དེ་དག་སྟོང་བའི་ཐབས་ག་ཏུ་མེད་བའི་ཕྱིར་མི་སྟོང་བ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ཐབས་ནི་ཡོད་གྱང་མི་གེས་པའི་ཕྱིར་སྟེས་བུས་དེ་སྟོང་མི་རུས་བའི་རྒྱ་མཚན་ལས་སྟོན་རྒྱ་མཚན་ནི་ཅུད་ནས་མི་
 ཟད་པ་ཉིད་ཅེས་བུ་བར་ཡོངས་སུ་རྟག་གྱང་ན། དེ་གསུམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་སྟོན་རྒྱ་མཚན་རེས་འགའ་འབྱུང་བས་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་མིན་པ་དྲང་། རྒྱ་དེ་ཡི་ནི་གཉིན་པོ་གོ་མས་པས་ཟད་པར་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཐབས་མེད་

༡༩། །པའང་མིན་པ་དྲང་། རྒྱུ་ཡི་རང་བཞིན་གང་མིན་ན་འདི་ཀུན་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་ཁོང་དུ་རྒྱུ་བ་རྒྱས་ཏེ། འདོད་པ་བྱོད་ཀྱི་རྒྱ་བ་ནི། །ཤེས་ཏེ་ཀུན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་སྦྱེས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ཡི་རྒྱ་གང་ཡིན་
 ཤེས་པ་ཡིས་དེ་དང་འགལ་བའི་གཞིན་པོ་དེ་ཤེས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཐབས་མི་ཤེས་པ་མིན་པས་དེ་འདྲའི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་ན་ཉེས་པ་མ་ལུས་པ་སྟོང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྟོབ་པ་
 མི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བརྟེ་བ་ལས་སྟོན་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་བདེ་གསེགས་འབྱུང་ལ་དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་མངའ་བའི་བདེ་གསེགས་ལས་སྟོབ་པ་འབྱུང་སྟེ། རི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་བཙུང་མ་ལྟར་
 འདས་ནི་སྟོབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཉིད་ཀྱིས་རི་ལྟར་གཞིགས་པའི་ལམ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་གཞན་ལའང་དེ་དག་རྒྱུ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲའི་ལམ་དེས་སྟག་བསྟེན་ལ་མཐའ་དག་ལས་གཏན་དུ་
 སྟོང་པར་བྱོད་པས་ན་དེ་སྟོན་པ་པོ་ནི་དེ་ལྟར་གསུལ་བྱ་རྒྱུ་མས་སྟོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་རིག་བྱོད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཐབས་དེས་སྦྱེས་པུ་ལམོར་བ་ལས་གཏན་དུ་སྟོབ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉིད་ཀྱིས་ཡང་
 དག་པའི་དོན་གཞིགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཆོག་ཡིན་ཏེ་ཉེས་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ཉེས་པའི་རྒྱ་མེད་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་ལམ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་

2000

སེམས་ཅན་སྤྱི་པའི་རྩོན་མི་གསུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལོག་པར་སྟོན་པ་ནི་ཆགས་སྤང་སོགས་ཉེས་པའི་དབང་གིས་དགོས་པ་གཞན་དང་གཞན་ཡིད་ལ་བཞག་ནས་དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྩོན་སྤྱི་པ་ཡིན་ན་ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་
ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དེ་ལ་དེ་འདྲིའི་ཞེ་འདོད་ཡོད་མི་སྤྱིད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཆེད་དུ་བསམས་ནས་ལོག་པར་མ་བསྟན་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ལོག་པར་སྟོན་སྤྱིད་ན་ཡང་། འདི་ལ་མི་ཤེས་པ་མི་མངའ་བར་བསྐྱབས་ཟེན་
པས་ན་ལོག་པར་སྟོན་པ་མི་སྤྱིད་དོ། །དེས་ན་ལོག་པར་སྟོན་པའི་རྩུ་མེད་པས་ཉེས་ཟད་གྱི་ལུང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཆོག་སྤྱི་པ་ནི་རྟོག་དཔྱད་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། སྤྱི་འདོད་གྱི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིད་ལ་བཞག་ནས་འདི་
ལྟར་གོ་བར་གྱུར་ཅིག་སྤྱི་པ་པ་དེ་ཆགས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ་རང་གི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པས་ན་དེ་མ་སྤྱིས་ཀྱང་རང་ལ་མི་རུང་བ་གང་ཡང་མེད་པས་ན་གཞན་ལ་སྤྱི་པ་ནི་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་འཇམ་
འབྲས་བུ་ཅན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མིན་ཞིང་གཞན་ཡང་རང་ཉིད་ཆགས་བྱལ་གྱི་སྤྱིས་བྱ་ཡིན་པར་ཡང་བསྐྱབས་ཟེན་ཏོ། །དེས་ན་གཞན་ལ་རང་ཉིད་གྱིས་ངེ་ལྟར་གཞིགས་པའི་ལམ་སྟོན་པ་འདི་ནི་སྤྱི་རྩུ་ཀྱན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་
དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་སྟོན་པ་ལམ་གྱི་ཚུ་མ་པ་ཀྱན་ཡང་གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱོར་བར་མཛད་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་ལག་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱི་པའི་ལམ་ཅི་ཕྱིར་སྟོན་ཏེ་མི་སྤྱི་པ་འོ་ན་ར་འགྱུར་རོ།

■ ཚད་མ་ བརྒྱ་ ཉེ་ ཉེ་ རྒྱལ་འབྲེལ་

༡༩༡། །དེས་ན་སྒྲོ་བ་པ་ཡིན་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཁྱེན་དུ་ཟེན་གྱིང་གཞན་ལ་མ་བརྟན་ན་གཞན་སྒྲོ་བ་པར་མི་འགྱུར་ལ་བརྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་བ་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་བ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ན་ཐར་འདོད་རྣམས་ལ་ཚད་མའི་སྒྲིལ་བུ་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ་མི་བསྐྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལུགས་བརྒྱུག་ལ། སྒྲོ་བ་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་བཤད། །དེ་ལས་བདེ་གསེགས་རྟོགས་པར་བརྟན། །དེ་ལས་སྒྲོ་བ་པ་རྟོགས་པར་བརྟན། །དེ་ལས་བརྟེ་ལུན་རྟོགས་པར་བརྟན། །དང་པོ་ལ། བདེན་བཞི་སྒྲོ་བ་པ་སྒྲོ་བ་པར་བརྟན། །བདེན་བཞི་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད། །དང་པོ། ཡང་ན་ལུགས་བརྒྱུག་གི་རྒྱལ་ཀྱིས་གེས་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སུ་མཚན་པར་བཤད་ན། སྒྲོ་བ་པ་ཡིན་པ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ནི་སྒྲོ་བ་པར་མཛད་པ་དེ་ལས་གེས་ཏེ་ཐབས་དེས་གདུལ་བུ་རྣམས་སྒྲོ་བ་དེས་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་སྒྲོ་བ་པ་པོ་སྒྲོ་བ་པར་གྲུབ་པའོ། །དེས་ན་དབང་ལྷག་ལ་སྟགས་པས་མཚན་གྱིན་པ་དང་། མེ་ལྷ་བརྟེན་པ་སྟགས་ཐབས་མིན་པས་ནི་ལམ་བུ་ལ་ལས་གདུན་དུ་སྒྲོ་བ་པར་མི་རུས་ཏེ་ལམ་བུའི་རྒྱ་བརྒྱུག་པ་མེད་ལ། བདེན་པ་བཞི་བརྟན་པས་ནི་གདུན་དུ་སྒྲོ་བ་དེས་པར་དངོས་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཐབས་དེ་སྒྲོ་བ་པ་པོ་སྒྲོ་བ་པ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པར་གེས་པར་རུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། འཇིགས་པས་སྒྲུག་པའི་མི་རྣམས་ནི། །ཡལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཚལ་དང་། །ཀྱན་དགའ་དང་ནི་མཚོད་གནས་ཀྱི། །ལྗོན་གཤེད་ཆེ་ལ་སྐྱབས་འགོ་སྟེ། །སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་

ཚད་མ་འབྲེལ་བའི་སྒྲོ་བ་

མ་ཡིན་ཞིང་། ལྷུ་བས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། ལྷུ་ག་བསྐྱལ་གྱིན་ལས་མི་གོ་ལ་གྱི། ལག་ཆེ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ལྷུ་བས་སོང་སྟེ། ལྷུ་ག་བསྐྱལ་ལྷུ་ག་བསྐྱལ་གྱིན་འབྱུང་དང་། ལྷུ་ག་བསྐྱལ་ཡང་དག་
 འདས་པ་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དེ། ལྷུ་རྩ་འདས་པར་འགོ་འགྱུར་གང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་ བཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ལྟ་བྱེད་པ། ལྷུ་བས་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་སྟེ། ལྷུ་བས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ།
 ལྷུ་ག་བསྐྱལ་གྱིན་ལས་གོ་ལ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ལཱ་ཁྱིམ་པ་ལ། བཤེས་བྱ་ལྷུ་ག་བསྐྱལ་བདེན་པ་བཤད། ལྷུ་རྩ་གྱིན་འབྱུང་བདེན་པ་བཤད། མཐོང་བྱ་འགོག་པའི་བདེན་པ་བཤད། བསྟེན་བྱ་ལམ་བདེན་
 བཤད་པའོ། གང་པོ་ལ། ལྷུ་ག་བསྐྱལ་ཅན་གྱི་མཆོན་གཞི་བཤད། མཆོན་ཉིད་ལྷུ་ག་བསྐྱལ་བདེན་པ་བཤད། གང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་ གང་པོ། ལྷུ་ག་བསྐྱལ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། ལྷུ་འཆིའི་རྩུན་གྱིས་
 གཅིག་ནས་གཅིག་རྒྱ་འཕྲོར་བ་ ཅན་གྱི་ཐག་བཅས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལྷུ་རྩ་པོ་འདི་ཡིན་ནོ། འདི་ལྷུ་ག་བསྐྱལ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱ་རི་ལྟར་གྱུར་ཅེ་ན། ཐག་བཅས་གྱི་ལྷུ་རྩ་པོ་ཡིན་པ་ན་ཆད་ལྷུ་ག་བསྐྱལ་གྱི་ལྷུ་ག་བསྐྱལ་དང་། འགྱུར་
 པའི་ལྷུ་ག་བསྐྱལ་དང་། ལྷུ་བ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་ལྷུ་ག་བསྐྱལ་གསུམ་ཅི་རིགས་པ་དང་མི་ལྟན་པ་མེད་པས་ན་ལྷུ་རྩ་པོ་དེ་དག་དེ་ལྟར་ལྷུ་ག་བསྐྱལ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། གེ་ཡང་སྣོ་བརྟགས་པ་མེན་པར་དངོས་པོའི་རང་

༡༡། །བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ཞེས་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། འཁོར་བ་མེད་པར་འདོད་པ་འགོག་ །དེ་ཡི་ཉེས་སྤོང་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་རྒྱུར་འཕྲེན་པ་ན་རེ། འགོ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་རྒྱ་བརྒྱད་
 ཅིང་འཁོར་བ་མེད་དེ་སྒྲ་ཕྱིར་འགོ་འོང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ད་ལྟའི་ཐུང་པོ་ཙམ་རྒྱ་མེད་འདོད་རྒྱ་ལ་རྒྱ་ཐུང་དོ་ཟེར་ན། རི་ལྟར་གོ་མས་པའི་ཤུགས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་སྤང་བ་བརྩེ་བ་དང་གེས་རབ་སྟགས་གསལ་
 པ་སྟེ་མདོན་རྒྱ་ཐུར་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཆགས་སྟགས་རྒྱ་མེད་རྒྱ་བབ་བབ་འདོད་རྒྱ་ལ་ཉིད་རྒྱ་ཐུང་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ནམ་འབྱུང་བ་དེ་ལས་གོ་མས་པའི་རྒྱ་ལས་འཕྲེལ་བ་སྟགས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་
 རྒྱ་ལ་མིན་པའི་སྒྲ་བ་ཕྱེད་བཀོད་ནས་འདོད་རྒྱ་ལ་རྒྱ་འདོད་པ་ལ་གཞོན་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་མེད་པར་རོ་བོས་སྟེ་བ་ནི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་ན་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ལ་མི་འབྱུང་བའོ། །ཡང་ན་རེས་འགའ་བ་མིན་པར་ཐམས་ཅད་
 རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། འཁོར་བ་མེད་པའི་སྒྲ་བ་ཕྱེད་བཀོད་ །འཁོར་བ་ཡོད་པའི་སྒྲ་བ་ཕྱེད་འགོད་ །འཁོར་བ་མེད་ལ་གཞོན་པ་སྟེན། །དང་པོ། རྒྱུར་སྟགས་ཉོན་མོངས་རྒྱར་མི་འཐད། །དེས་ནི་འབྱུང་
 རྒྱར་འདོད་པའང་ཤེགས། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ། རྒྱུར་འཕྲེན་པ་ན་རེ། ཆགས་སྟགས་ནི་སྟག་མ་མེད་པའི་རིགས་འདྲ་སྟེན་སོང་ལས་སྟེ་བ་མིན་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཐམས་རྒྱུར་ལ་སྟགས་པའི་ཆོས་

۵۴۰

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འི་ལྟར་ན་རྒྱུད་གི་ཁམས་ལས་གཏི་ལྷག་འཁོར་བཅས་འབྱུང་ཞིང་། མཁྱིས་པ་ལས་ཞེ་སྒྲུང་དང་ཤེས་རབ་སྟགས་དང་། བད་ཀན་ལས་ཆགས་པ་དང་མེར་སྐྱ་བྱམས་སྟགས་འབྱུང་བས་སོ་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་འགྲོ་
ལྷོག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་ལ་སྟགས་པ་ནི་རྒྱུད་སྟགས་ཉེས་པ་དེ་ཡི་ཚུས་སྐྱ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་དེ་དག་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆགས་སྟགས་དེ་ཡོད་པར་མ་ངེས་ལ། ཉེས་པ་དེ་ཕྱི་ནས་སྐྱར་ལས་ལྷོག་པ་ན་ཆགས་སྟགས་ལྷོག་པར་
ཡང་མི་འགྲུབ་པས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན། སྐྱེས་སུ་བད་ཀན་གྱི་ཤས་ཆེ་བ་ལའང་འདོད་ཆགས་རྒྱུད་ལ་ཤེས་རབ་དང་ཞེ་སྒྲུང་ཆེ་བ་སྟགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བ་ནི་མདོག་དཀར་པ་ལུས་རྒྱས་པ་གཉིད་ཆེ་
བ་འགྲུལ་བཞྱོད་དཀར་བ་སྟགས་སོ། །མཁྱིས་པ་ཤས་ཆེ་བ་མདོག་མེར་པ་ལུས་ལ་དྲི་བ་བྲོད་ཆེ་བ་སྟགས་དང་། རྒྱུད་ཤས་ཆེ་བ་ཤ་སྐྱེས་པ་མདོག་ནག་པ་བསྐྱུལ་བཞྱོད་ཡང་བསྐྱུལ་བ་མང་བ་སྟགས་སུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་
ལ། བཀག་དང་རང་ལ་མི་མཚུངས་ཚུལ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་འཚོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། །རྒྱུ་འབྲས་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་རྟུ་ཐལ། །འབྲས་སུ་གཅིག་རྟུ་ངེས་པར་ཐལ། །དང་པོ། གྲལ་ཏེ་རྒྱུ་མཁྱིས་པ་ད་ཀན་གསུམ་ནི་རང་བཞིན་
འདྲེས་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར་ཆེག་རྒྱུད་བའི་གང་ཟག་མི་ཤིད་པས་ན་བད་ཀན་ཅན་ལའང་གཞན་གྱི་ཚུས་མཐོང་བ་ཡིན་པས་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྐྱོན་དེ་མེད་ཅི་ན། རྒྱུ་དེའི་ཚུས་སྐྱར་བ་སྟགས་མཐོང་ན་དེ་ཡི་ཚུས་སྐྱ་མ་དེ་ལས་

༡༡། །གཞན་པ་དྲི་བ་དང་རྒྱལ་ཆེ་བ་ལ་སྟགས་པ་གཞན་ཡང་ཅིས་མ་མཐོང་། དེ་མ་མཐོང་ན་དེའི་རྒྱུ་མཁྱིལ་པ་ཤས་ཆེར་ཡོད་པ་ཡང་གང་གིས་ཤེས་ཏེ། བྱོད་ཀྱིས་ལུས་རྒྱས་པ་ལ་ཆགས་པ་མཐོང་ནས་འདི་
 བད་ཀན་གྱི་ཆོས་སོ་ཞེས་བཞག་པ་ཡིན་ན་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བར་འཇོག་བྱེད་དེ་ཡང་དེའི་ཆོས་མཐོང་བ་ཙམ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་མཁྱིལ་པ་སྟགས་ལའང་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པས་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བ་ཙན་ལ་
 མཁྱིལ་པ་ཤས་ཆེ་བར་འཇོག་བྱེད་མེད་ཀྱང་མཁྱིལ་པ་ཤས་ཆེ་བར་འབྱུར་ན་རྒྱུ་མཁྱིལ་བད་ཀན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཤས་ཆེ་ཆུང་ནམ་ཡང་མི་རྟོགས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་ཆོས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡང་བཞག་པ་མི་ཤིང་དོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་
 སྟགས་གྱི་ཆོས་རྟོངས་སྟགས་སོ་སོར་ངེས་པ་མིན་ཏེ་དེ་གསུམ་ཀ་ཆོགས་པ་ལས་ཆགས་སྟགས་ཀྱན་ཀྱང་འབྱུང་དོ་ཞེ་ན། སྟེས་བུ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་རྒྱལ་ཤེས་རབ་ལ་སྟགས་པ་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་མཆུངས་པར་ནི་
 ཐལ་ཏེ་བྱོད་པར་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱལ་བྱོད་པར་མེད་པར་ཀྱན་ཀྱང་ཀྱན་གྱི་རྒྱ་དང་ལྟན་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཆགས་སྟགས་ནི་ཅེས་གསུམ་ཀྱན་གྱི་ཆོས་ཐུན་མོང་པར་གྱུར་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་འབྱུང་བ་བཞི་ཙམ་ལ་
 བྱོད་མེད་ཀྱང་དེ་ལས་བྱུང་བ་གཞུགས་དང་དྲི་ལ་སྟགས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱོད་པར་སྟེ་ཆོགས་ཡོད་པ་བཞིན་སྟོན་མེད་ཅི་ན་གལ་ཏེ་གཞུགས་སྟགས་དྲི་ལའང་མི་འདྲ་བའི་བྱོད་པར་ཙན་དུ་བྱེད་པའི་སྟོན་གྱི་ལས་རྒྱམས་བདུག་པོ་

ཆད་མ་ཆེན་པོ་ལྷ་བདེན་ རྒྱུ་འབྱེད་

མཛུགས་ཀྱི་ལྷ་

ཡི་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེ་ར་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མི་འབྱུང་ཅིས་པའི་ཚུན་པ་ཡང་ཁྱད་པར་མཛུགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་ས་བོན་དང་སྒྲིམ་བུ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བདག་སྟེན་ཡོད་པ་ལས་
མི་འདྲ་བ་དང་། འཕྱུང་བ་རང་ལ་འང་མདོག་སྟོགས་འཕེལ་འགྲིབ་ཡོད་པ་དང་ནང་སྒྲིམ་བུའི་གཟུགས་སྟོགས་ལ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་ཡི་ཁྱད་པར་ལས་མིན་པར་འཕྱུང་བ་ཙམ་ལས་ཡིན་ན་ཁྱད་མེད་དུ་བལ་བར་གཉིས་ཀར་གོ་བར་
བྱའོ། །ཆགས་སྟོགས་ནི་རང་བཞིན་ཏེ་ཉེས་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཡིན་པར་ཡང་འདྲོད་ན་གོ། རྒྱ་ལུས་ལ་ཆགས་སྟོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མེད་པས་ན་འབྲས་བུ་མི་མཛུགས་པ་ཆགས་སྟོགས་གསལ་ཆེ་
ཆུང་ཡོད་པ་འདི་རྒྱ་གྲང་ལས་ཡིན། ཞེས་སོ། །ཆོགས་བཅུད་གཅིག་པོ་འདི་གཞུང་ན་མི་སྒྲུང་སྟེ་ཆོད་མ་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །གཞན་སྒྲིན་རྒྱུང་མ་བྱིས་བད་ཀན་རྣམས་ནད་དུ་མ་གྱུར་བའི་སྐབས་དང་ནད་དུ་གྱུར་ནས་གསལ་ཆེ་ཆུང་
གི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ཡང་ཆགས་སྟོགས་རང་རང་གི་ཆོས་སུ་འདྲོད་པ་དེ་ལ་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དེའི་ཆོས་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་སྒྲིན་མེད་འོད་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བར་རིགས་སོ། །ནད་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་བཞིན་དུ་
ཉེས་པ་གཅིག་ལ་འང་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཡོད་པས་མི་སྒྲིན་ཞེ་ནོ། །གཅིག་ལ་འང་དུ་མ་ཡོད་པས་གསལ་ཆེ་ཆུང་ཅིག་ཅར་འགྱུར་བའམ་ཡང་ན་གཅིག་པོ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཆགས་དེ་མ་གྱུར་སྟེ། མ་བྱིས་པ་ལྟ་བུ་ལྟག་པར་

ཀྲ་ཤ

ཆ ཆད་མ་ འགྲི་ རྒྱ་བཟྱེད་ རྒྱུ་འབྱེལ་

༡། །འཕེལ་བས་ནད་དུ་གྱུར་ན་གདུང་བ་ལས་ཞེ་སྒྲུང་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུམ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཁྱིས་པར་མ་ཟད་ཐམས་ཅད་ནད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིས་གདུང་བ་བསྒྲེད་ནས་
ཞེ་སྒྲུང་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མཁྱིས་པ་ཁོ་ནའི་ཆོས་སྒྲུམ་ངེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་ལས་ཀྱང་སྒྲུང་བ་སོགས་སྒྲེ་བ་ཡོད་ན་ཅི་འགལ་སྒྲུམ་ན། ཀུན་ལས་སྒྲེ་བ་འདྲ་མིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཆགས་སོགས་མཆུངས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་
བརྒྱུད་ཟེན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དེའི་ལན་འགོག་པའོ། །དང་པོ། རྒྱ་བད་ཀན་ལྟ་བུ་ནི་ལྟག་པར་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་ན་འབྲས་བུ་ཆགས་པ་དེ་ཙམ་འཕེལ་བ་རིགས་ཀྱི་འགྲིབ་པར་ནི་མི་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་མཁྱིས་
པ་ལྟག་པར་འཕེལ་བས་ལུས་ལ་ཆ་བ་དང་དྲིང་བ་སོགས་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་འདྲ་བད་ཀན་ལྟག་པར་འཕེལ་བ་ན་གདུང་བའི་དབང་གིས་ཆགས་པ་མི་སྒྲེ་བ་དང་། རྒྱུང་འཕེལ་བས་གཉིད་མི་འབྱུང་བ་དང་། མཁྱིས་པ་
འཕེལ་བ་ན་སྒྲོ་མི་གསལ་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བས་འགལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཆགས་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ནི་བད་ཀན་སོགས་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲ་བ་མཉམ་མི་མཉམ་གྱི་ནང་གི་རིག་བྱ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོར་བ་བདེ་
སྟག་ལས་སྒྲེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། བྱོགས་སྒྲུའི་འདོད་བརྒྱུད་དེ་འགོག་པའོ། །དང་པོ། ཁོ་ན་རོ། །ནད་དུ་གྱུར་ནས་འཕེལ་བ་ན་ཉིས་པ་གས་ཆེ་ཆུང་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལས་སྒྲེས་པའི་སྟག་བསྟུལ་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་མཚན་ནས་

ཆད་མ་རིག་པའི་སྒྲོང་

2012

གལ་ཏེ་བད་ཀན་སྟགས་འཕེལ་ན་ཡང་དེའི་ཚུལ་འདྲོད་ཆགས་སྟགས་མི་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཆགས་སྟགས་དེ་ཅིས་སྐྱེད་སྐྱོས་གི་ག །སྐྱེས་པ། འདྲུབ་ཆ་མཉམ་པ་ལས་སུ་བ་འཕེལ་ལ་དེ་ལས་འདྲོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་ལ། བཀག་པ་དངོས་དང་ཉེས་སྐྱོང་དགག །དང་བོ། དེ་ལྟར་མ་ངེས་ཏེ་འདྲུབ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ནད་ཅན་དག་ལ་འདྲུབ་ཆགས་པ་ཅན་མཐོང་ལ། གང་ཟག་ག་ཞུན་ནི་འདྲུབ་ཆ་མཉམ་ན་ཡང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་མིན་པ་ཡང་
ཡོད་ལ། ག་ཞུན་འགའ་ཞིག་ནི་སུ་བ་ཟད་དེ་དེའི་ལམ་ན་ས་བྱག་འཛུགས་ཀྱང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་གཞོད་ལ། ག་ཞུན་ཡང་སུ་བ་འཕེལ་བ་ཅུམ་ལས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་སྲུང་མེད་གཅིག་ལ་སུ་བ་འཕེལ་བའི་ངེས་པ་
མེད་པས་སུ་བ་འཕེལ་བའི་སྐྱེས་སུ་དེ་ཀུན་ལ་བྱད་མེད་པར་ཆགས་ངེས་ས་གྱི་ཡིད་ལ་ལྟག་པར་ཞེན་པའི་སྲུང་མེད་གཅིག་སུ་ལ་ཆགས་པ་དྲག་པོ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ན་ཡང་། གཅིག་ལ་བྱད་པར་དུ་ཆགས་པ་ཡང་མཐོང་བས་ན་
སུ་བ་ཅུམ་ལས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ་རང་གི་རྟོག་པ་ལས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་པར་གྱུ་བ་བོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་ཡུལ་གཅིག་སུ་དེའི་གཟུགས་བཟང་བ་དང་སྐྱོད་ལམ་མ་ངེས་པ་སྟགས་ཀྱང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཅོ་
ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེས་སུ་ཀུན་ལ་དེ་ལྟར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་དེ་ལ་གཅིག་ཆགས་པ་ལྟར་ཀུན་ཆགས་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ག་ཞུན་ཡང་གཟུགས་བཟང་བ་ཞོན་ཆགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་གཟུགས་བཟང་བ་

༡༩། །ཁོ་ན་ལས་གཞན་གཅིག་ལའང་ཆགས་མི་རིགས་ན་ཡང་། གཟུགས་བཟང་ངན་དུ་བཞག་པ་ཀུན་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པར་ཆགས་པ་འབྱུང་བའང་མིན་ནི་གང་དུ་ཐུས་ཀྱང་ཆགས་པའི་ཡུལ་དུ་
 མ་གྱུར་བ་ནི་མི་རྟོག་པས་སོ། །གཞན་ཡང་གཟུགས་བཟང་བ་ཙམ་ཆགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་མི་ཐུག་པ་གོ་མས་པ་དང་དེ་བས་ཆེས་བཟང་བོ་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཅན་སྟགས་ཡུལ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མི་འཛིན་པ་ཁུ་བ་དང་ལྟན་པ་
 དག་ལའང་འདོད་ཆགས་སྟེ་བར་འབྱུར་རིགས་ན་ཡང་ཡོན་ཏན་དུ་མ་བཟུང་ན་ཆགས་པ་མི་སྟེ་བར་མཐོང་བས་གནོད་དོ། །གལ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་ཆགས་པ་སྟེ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་ཞེ་ན། སྟེས་ཐུ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཅིག་གིས་གཟུགས་བཟང་བར་བཟུང་བ་དེ་མཐོང་ཙམ་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུ་མ་དེ་དང་འདྲ་བར་ཡོན་ཏན་འཛིན་པ་དང་ཆགས་པ་སྟེ་བ་ཅན་དུ་འབྱུར་ནི། གཟུགས་བཟང་བ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་དང་འདྲ་
 བ་ཆ་མཉམ་པའི་ཁུ་བ་འཕེལ་བ་དེ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་ཆགས་ན་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་དགོས་པའང་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཟུང་ནས་ཆགས་པའི་སྟོ་དེའི་རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་སྟེས་ཐུ་དེ་ཀུན་ཅུང་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །
 གཟུམ་པ་འབྲས་ཐུ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ་བ་ནི། གནས་སྐབས་གང་ལ་གང་ཟག་ཆགས་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་སྟེ་ཆགས་པ་ཅན་ཡིན་པར་གྱུར་ན། དེ་འདྲ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་ཡི་ངང་རྒྱལ་ཅན་དུ་གནས་པ་ཁོ་ན་ལས་ནམ་ཡང་ཞེ་སྟུང་

2020

ཅན་རྟེན་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ལེན་པར་འདོད་པའི་ཆགས་པ་དང་ཡུལ་འདོར་པར་འདོད་པའི་སྒང་བ་དེ་གཉིས་ནི་དོ་ཤོ་གིན་རྟེན་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆགས་སྒང་གི་གནས་སྐབས་འདྲི་ལ་མཐའ་
གཅིག་རྟེན་པར་མཐོང་བ་འདྲ་མེད་དེ་རེས་སྒང་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱོ་ཆོགས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་བད་ཀན་གས་ཆེ་བའི་འདུ་བ་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་ཁུ་བ་འཕེལ་བ་
དང་ལྡན་པ་དེ་ལས་གཞན་རྟེན་པ་འགྱུར་བཞིན་རྟེན་ཡུལ་གཅིག་ལ་འདྲ་སྒང་བ་དང་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱོ་ཆོགས་སུ་མཐོང་ན་དེ་ནི་འདུ་བ་སྟགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་ལ་ཁུད་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ནང་གི་དྲྀག་
པའི་ཁུད་པར་ལས་བྱུང་བར་མཛོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆགས་སྒང་སྟགས་གནས་སྐབས་མ་དེས་པར་སྐྱེ་བ་སྐྱོ་ཆོགས་པའི་རྒྱལ་ཅན་དེ་ནི་རྒྱང་སྟགས་ལས་བྱུང་བར་སྐྱེ་བ་ལ་མི་མེད་ལ། གུ་བ་མཐའ་གང་གི་ལུགས་ལ་
འདོད་ཆགས་ལ་སྟགས་པ་ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱད་དེ་འོངས་པའི་རིགས་མཐུན་པའི་བྲག་ཆགས་ཀྱི་ཁུད་པར་ཐ་དད་པ་ལ་རྟག་ལས་པས་ནི་འདྲུག་པར་འགྱུར་བ་ལས་ལེན་པ་དེ་ལ་གོང་རྟེན་ལ་བཟོད་པའི་སྒྲིན་འདྲིར་ཐུལ་
བ་མེད་དེ། སྐྱེས་སུ་འཛིན་པ་གི་གོ་མས་པ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་ཆགས་སྟགས་གས་ཆེ་རུང་དང་། ཡུལ་ལ་སྐྱེ་རྒྱལ་གྱི་ཁུད་པར་དང་། གནས་སྐབས་སྐྱོ་ཆོགས་མི་འདུ་བ་ཡོད་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་རྩོད་པ་

༡༩། །སྤྱིང་བའོ། །དང་པོ། རྒྱུང་སྟགས་ཆགས་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་མིན་པར་དབྱུང་བ་འདི་ས་ནི་ཆགས་སྟགས་ནི་ས་ལ་སྟགས་པ་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་བཀྲག་པ་ཡིན་ཏེ། བར་གི་འབྱུང་བ་ས་ཆུའི་ཁམས་
ལས་བད་ཀན་དང་། རྟོད་མེ་ཡི་ཁམས་ལས་མ་བྱིས་པ་དང་། འབྱེན་རྒྱལ་སྟགས་ཀྱི་ཁམས་ལས་རྒྱུང་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ས་ཆུ་ལས་འདོད་ཆགས། མེ་རྒྱུང་ལས་ཞེ་སྤང་། ཆུ་རྒྱུང་གས་ཆེ་བ་ལས་གཏི་མུག་འབྱུང་ངོ་
ཞེས་འདོད་པ་ཡང་རྟེན་པ་པ་ཁ་སྟོས་པས་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཁུ་བ་ལ་སྟགས་པ་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་ཁམས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུས་པ་ལས་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྟགས་སྟེ་བ་ནི་དབང་པོ་ལས་དབང་གེས་སྟེ་བ་ལྟར་མན་
འདོགས་བྱེད་ཡིན་ལ། བར་གི་རྟེན་ཕུ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་ཡིད་ལའང་མན་འདོགས་པའི་རྒྱུན་ཡིན་གྱི་འབྱུང་བ་དེ་དག་གེས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མིན་ནོ། །གཞན་དུ་སྤྱར་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་ཡང་བཀྲག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
འབྱུང་བ་ལ་ཆགས་སྟགས་གྲུབ་ཅིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ལུང་གི་དོན་བཤད་འགལ་བ་སྤང་། །དེ་ཡི་སྐབས་ལ་ཚུང་པ་སྤང་། །དང་པོ། འབྱུང་བ་འདི་དག་རྟེན་མིན་ན་ཆོས་མཛོན་པ་ལས།
གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་འབྱུང་བ་ལས་གྲུར་པ་འདི་དག་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་དགྲར་པོ་ལ་སྟགས་པ་གཟུགས་དང་། རྟོར་རྟེན་ཕུ་སྟགས་འབྱུང་གྲུར་

2000

[illegible]

མཆོད་མཁའ་པརྱུ་གོ་གཅིག་རྒྱལ་འགྲེལ་

༡༡། ཁྱི་དངོས་པོ་དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་ས་བོན་སོགས་ལ་ལྷ་གྲུ་སྒྲེད་པའི་རྒྱལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ས་བོན་རང་གི་ཆོས་དེ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པ་གོ་བྱེད་ཀྱི་བརྒྱུ་རྒྱལ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ་དངོས་པོ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ན། ས་བོན་རང་ཉིད་ལྷ་གྲུ་སྒྲེད་པའི་ངོ་བོ་ཅན་མིན་ཡང་རྒྱལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་སྒྲེད་དགོས་ལ། དེ་ལྷ་ན་ཡང་རྒྱལ་པ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །དོན་ལ་ཡིན་པ་དེ་ལྷ་ར་བྱོད་ཀྱང་འདོད་ཅིང་དངོས་པོ་ལས་རྒྱལ་པ་དོན་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ནི་རྒྱལ་པ་ལོག་པ་ན་ཆད་རྒྱལ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཡང་འཛིག་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་རྒྱལ་པའི་རྟེན་དངོས་པོ་རང་གི་ཆོས་ཆད་བར་གནས་པ་ཞིག་ན་བརྟེན་པ་རྒྱལ་པ་ཡང་འཛིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱལ་ཅན་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ཆ་བ་སོགས་གཏན་དུ་ལོག་པ་ན་ཆ་བ་ཅན་ལ་མེ་ཞེས་འདོགས་པས་ན་ཆ་བ་ཅན་མིན་པར་གྲུབ་པ་དེས་ཆ་བའི་རྒྱལ་པ་དང་རྒྱལ་པ་དེའི་རྟེན་གཉིས་ཀ་ལོག་པར་མཆུངས་ཏེ་རྒྱལ་པ་མེད་པ་ཅན་གྱིས་དེའི་རྟེན་མ་ཡིན་པར་ཡང་སོང་བས་རྟེན་དུ་བཏགས་པ་ཡང་དགོས་པ་མེད་དེ་ན་མ་མཁའ་ལ་རྒྱ་ཡི་སྒྲོད་དུ་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། གཞན་གྱི་འདོད་པར་གཞོད་པ་སྟོན། །དེ་ཉིད་རང་ལ་མི་མཆུངས་པའོ། །དང་པོ། གལ་ཏེ་བྱོད་གྱིས་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་དབྱེར་མེད་པར་བཤད་པ་དེ་དང་མཆུངས་པར་དེད་གྱིས་ཀྱང་ལུས་དང་སེམས་དབྱེར་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལུས་ཞིག་ན་སེམས་ཀྱང་

ཆད་མ་འགྲེལ་པའི་སྒྲོད་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

འཇིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས་སེམས་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་སྒོ་མ་འབྱུང་པས་སྒྲུང་བ་ཐ་དྲ་ད་པ་ཅན་དུ་རྟོགས་པས་ན་འབྱུང་བ་དང་སེམས་ནི་ཐ་དྲ་ད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་སྒོ་ས་ཀྱང་རང་གི་སེམས་ནི་དུལ་བསགས་པ་ཡིན་པར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཆགས་སྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅན་དུ་རྟོག་ལ། ལུས་ནི་དེ་ལས་བསྒྲེག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་རང་གི་སྒོ་བདེ་སྟག་སྟགས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ནི་རང་པོ་ནས་སེས་ཀྱི་གཞན་ལ་བསྟན་དུ་མེད་ལ། རང་གི་ལུས་ནི་རང་ཅམ་དུ་མ་བྱེད་གཞན་ལ་འད་བསྟན་དུ་ཡོད་པར་རང་གིས་མཐོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་ལུས་རང་གིས་མཐོང་བ་འཇམ། རང་གི་ལུས་གཞན་གྱིས་མཐོང་ཡང་སེམས་པར་ཚུན་མཐོང་བར་མི་སྟོན་པས་ལུས་ལས་ཐ་དྲ་ད་པའི་སེམས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་དྲ་ད་པའི་ན་ནི་ལུས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་སེམས་སེས་པས་གང་ཟག་འདི་ཡི་ཡིད་ལ་རྟོག་པ་ནི་ལྟ་སྟེ་ཡོད་དམ་སྟམ་དུ་སེམས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། ཡང་ན་སེམས་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་མི་སེས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གཡོ་འགྱུར་སྟགས་ཡོད་མེད་ལས་འདི་ལ་སེམས་ཡོད་དོ་མེད་དོ་སྟམ་དུ་རྟོག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཡིད་ལ་བསམ་པའི་དོན་འདི་ཐ་ཤོ་ལ་ལ་མ་བསྟན་པར་སེས་པར་མི་འགྱུར་སྟམ་དུ་ཆོག་སྟེ་བའང་མི་སྟོན་དེ། ལུས་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་དོན་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སྟགས་སྟོན་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུས་སེམས་གཅིག་དུ་འདྲོད་ན།

མ་སྒྲ་མའི་རིགས་འདྲ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མི་འདྲ་བ་ཅན་ཡང་འབྱུང་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ལུས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཡིད་རྟོག་འབའ་ཞིག་ལའང་སྒྱུར་རོ། །གཉིས་པ། ལམས་བ་ཡོད་པའི་སྒྱུ་བ་བྱེད་ལ། །དངོས་དང་དེ་ལ་རྩྱུང་སྒྱུར་རོ། །
 དང་པོ། རྒྱུ་མ་པར་གྱིས་པ་མིན་པ་ནི་རྒྱུ་མ་གྱི་ཉིར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ལམས་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མ་གྱིས་རྒྱུ་མེད་དུ་མི་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་སྒྲུང་ཅིག་མ་མིན་པ་མི་སྒྲིང་པས་སྒྲུང་ཅིག་དེ་ཡང་སྒྲུ་མ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མི་
 འབྱུང་ཞིང་། དེའི་ཉིར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ནི་གྱི་མེས་པ་རང་ཉིད་མིན་པ་གཞན་ས་སྟོགས་གང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་མི་སྒྲིང་པར་བསྒྱུབས་ཐེན་པས་ན་དེའི་རྒྱ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པར་གྲུ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། རྒྱུ་མ་གྱིས་མིན་པ་རྒྱུ་མ་གྱི་ཉིར་
 ལེན་ཅན་དུ་མ་གྲུ་བ་པར་རིགས་པས་བསྒྲུན་པ་ལ་འགོག་མ་རུས་ཀྱང་གཤམ་ཏེ་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུ་མ་པར་གྱིས་པ་སྒྲིང་པའི་རུས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མ་གྱི་ཉིར་ལེན་ཡིན་པས་ན་ཉིར་ལེན་མེད་པར་མ་
 གྲུ་བ་པོ་ཞེས་འདྲོད་ན། རྒྱུ་མ་གྱིས་སྒྲིང་པའི་རུས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་པ་འདི་ཅི་ཞིག་ རྒྱུ་མ་གྱིས་རྒྱུང་ཐང་གྱུང་མེད་པ་ཡིན་ན་ནི་རུས་པ་མེད་པར་བཀག་ཐེན་ལ། གཤམ་ཏེ་རྒྱུ་མ་གྱིས་ཡོད་ཀྱང་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་པ་མི་གསལ་བའི་
 འགོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། འགོ་བ་ཞེས་པ་ནི་བྱེད་གྱི་ལུགས་ལ་སྒྲིན་མེ་དང་འོད་ལྟར་ལུས་ལ་སེམས་བརྟེན་པ་མཛོན་དུ་མཐོང་བ་འདི་ཅུ་ཡིན་ན་འདི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་མི་གསལ་བའི་རྒྱུ་ལ་དུ་ཡོད་ན། དངོས་པོ་རིལ་མཛོན་པར་

2000

ལྷ་ཏུས་ན་མི་སྦྱང་ན། རི་ལྷ་ར་སྦྱང་པོ་བརྒྱ་ལ་སྟོགས་པ་ལྷ་ལུའི་འབྲས་ལུ་དེ་ནི་ད་ལྷ་ནས་ཡོད་པར་འགྱུར་དེ་དེ་སྐད་སྒྲུབ་གཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་ལོ་ཐོར་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ལས་སེམས་ཅན་གསར་སྐྱེ་དགག་པ་ལ།
 མདོར་བསྟན་ཀྱས་བཤད་དོན་བསྟུགས་ལ། །དང་པོ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་སྦྱ་ན་མེད་པ་གསར་དུ་ས་སྟོགས་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་རྒྱ་མཚན་དེ་ལས་ཀྱང་གསར་དུ་རྒྱལ་བྱོ་ལ་སྟོགས་པ་ཡོད་པའི་དེས་པ་མེད་པར་རེས་འགའ་
 མ་ཚད་བཡང་སྟིད་པར་བྲལ་བར་འགྱུར་དེ། རི་ལྷ་ར་སྦྱེས་ལུའི་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་སྟོག་ཀྱང་ས་ཀྱི་གཟུགས་སྦྱ་ཚྭ་ས་མི་འདྲ་བ་དང་། དབང་པོ་ཚད་མི་ཚད་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །
 རི་ལྷ་ར་དབང་པོ་ལ་སྟོགས་པ་སྦྱ་ཚྭ་ས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དེའི་ཚྭ་སེམས་ཀྱང་ཀྱང་ཀྱང་པ་ཡོད་མེད་སྦྱ་ཚྭ་ས་ཡོད་རིགས་ནའང་སྟོག་ཀྱང་ས་ཐམས་ཅད་དབང་པོ་དང་རྣམ་འགྱུར་ལ་ཁྱད་ཡོད་ཀྱང་ཀྱང་སྦྱུང་བྲལ་དང་སྦྱང་བྲལ་
 སྟོགས་མ་མཐོང་བས་གནོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། འབྱུང་ཅན་རྒྱར་འདོད་ཏེ་ཅད་ཐལ། །འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ། གྲང་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཀྱང་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ལས་མ་འདྲས་པའི་ཕྱིར་གལ་དེ་
 སེམས་ཅན་ཀྱན་ཀྱང་ཀྱང་ཀྱང་སྦྱང་སྟོགས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དང་བྲལ་བ་མི་སྟིད་དོ་ཞེ་ན། སྟོག་ཀྱང་ས་ཐམས་ཅད་འདོད་ཀྱང་ས་སྟོགས་ཆེ་རྒྱུ་མཚུངས་པར་འགྱུར་དེ་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྦྱང་ཡིན་པར་

༡༡། །འདོད་པ་མེ་ཡི་དྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཆགས་སྒྲུང་སྟོགས་ཆེ་རུང་ཡོད་པར་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་སེང་གེ་སྟོགས་ཆགས་པ་གས་རུང་ལ་སྒྲུང་བ་ཆེ་བ་དང་། བོང་བུ་དང་མ་ཆེ་ལ་པ་སྟོགས་ཆགས་པ་གས་ཆེ་བ་དང་། གཞན་ཡང་མི་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་ཆེས་ཆགས་པ་དང་ཆེས་གིན་དུ་ཆགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་བུམས་པ་གས་རབ་སྟོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པར་མཐོང་བས་གཞོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ལན་འགོག་པ། དང་པོ། གཤམ་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་ཆགས་པ་སྟོགས་གས་ཆེ་རུང་ཡོད་པ་ནི་རྒྱ་འབྱུང་བའི་བྱུང་པར་ལས་ཡིན་ཏེ། ལུལ་གྱི་བྱུང་པར་ལས་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་མངར་ལ། ལུལ་གཞན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་སྟོག་ཆགས་དང་ཆེས་སྟོག་ཆགས་སྟོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཅོག་སྟོག་དང་ལྟན་པ་ཅམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་འདྲ་བར་འདོད་ཀྱང་། སྟོག་ཆགས་དེ་ལ་ཆགས་སྟོགས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་འདི་ཡི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་འབྱུང་བ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟག་དུ་ངང་རྒྱལ་གཅིག་ལ་མི་གནས་པར་རེས་ཡོད་པ་དང་རེས་མེད་པའི་ལུལ་བྱུང་དང་འགྲིབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མངོན་ཏེ། ལ་ལར་ཆགས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་ལ་ལ་ལར་མེད་པ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་འབྱུང་བ་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་འཕེལ་འགྲིབ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་འབྱུང་བ་ལ་སྒྲུར་ཆགས་སྟོགས་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཡོད་པ་

五、

ལས་སྒྲིལ་དེ་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་སྒྲིལ་དེ་འཕེལ་བ་དང་འགྲིལ་བ་ཅན་ནི་གིན་རྒྱ་འགྲིལ་ནས་རྒྱུན་ཆད་པ་འདྲ་སྒྲིལ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་མེད་པ་ལས་སྒྲིལ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ཆགས་སྟགས་མེད་པ་ཅན་རྒྱ་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནི་མ་པའི་ས་བོན་ལས་སྒྲིལ་བ་ལ་མངར་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དོན་དང་དཔེ་ཡི་རྒྱལ་འགོག་པའོ། །དང་པོ། གལ་ཏེ་ཆགས་སྟགས་ཆེ་རྒྱུ་ཐ་དང་པ་ཡོད་ཀྱང་སྟག་ཆགས་དེ་དག་ཀྱན་
ཀྱི་རྒྱ་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་མཛུངས་པའི་བདུག་ཉིད་ཙམ་ནི་མི་སྟོག་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་གས་ཆེ་བའི་བྱུང་པར་ལོག་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཙམ་མ་ལོག་པ་དེས་ན་ཆགས་པ་མེད་པར་སྒྲིལ་པར་འགྱུར་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བདུག་ཉིད་མཛུངས་
པའམ་འདྲ་བའི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལ་བྱུང་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཀྱན་ལ་འདོད་ཆགས་སྟགས་ཆེ་རྒྱུ་གི་བྱུང་མེད་པར་འདྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མོག་སྟགས་ཡོད་པར་མཛུངས་པའི་བདུག་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་བ་ལང་གི་སྟེས་
པ་དེས་བྱ་བོ་དང་དམར་ཟལ་སྟགས་གང་ཡིན་ཀྱང་བ་ལང་ཙམ་རྒྱ་སྟེས་ཀྱི། བ་ལང་དང་ཆེས་བ་ལང་ཆེས་གིན་རྒྱ་བ་ལང་ཞེས་པའི་གྲོ་ལ་གས་ཆེ་རྒྱུ་མི་འབྱུང་བའམ། དེ་བཞིན་རྒྱ་རྒྱུང་འཕེན་པའི་ལྷགས་འདིར་ཡང་ས་སྟགས་
ལ་སྟོག་ཆགས་ཉིད་དང་ཆེས་སྟོག་ཆགས་ཆེས་གིན་རྒྱ་སྟོག་ཆགས་སྟགས་ཀྱི་བྱུང་པར་གས་ཆེ་རྒྱུ་གཞན་གྱི་རིམ་པ་སྐབས་ལ་ལར་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་སྟོག་ཆགས་ཙམ་རྒྱ་བྱུང་མེད་པ་དེ་བཞིན་དའི་འབྲས་བུ་

2014

གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔེ་མེད་དང་དཔེ་ཅན་ས་སོགས་མི་མཚུངས་ལ། གལ་ཏེ་ཆོས་གང་ཞིག་ཆོས་ཅན་དེ་དང་འབྲལ་མི་ཤེས་པ་མིན་པར་གཞན་དུ་དེ་ལ་རྟེན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་འཕེལ་འབྱེའི་བྱད་པར་གྱི་རིམ་པ་དྲང་ལྷན་པ་ཡིན་པར་འདོད་ན་ཡོན་ཏན་དེ་དྲག་ནི་ཆོས་ཅན་ནམ་རྟེན་དེ་ཡི་བྱད་པར་ནི་འགའ་ཞིག་གསལ་ལ་ལར་རྒྱན་འཆད་པར་ཡང་འགྱུར་གྱིན་དེ། དཔེར་ན་སྒྲུལ་སོགས་ཀྱི་དཀར་པོ་སོགས་ཆོས་གཞན་གྱིས་བསྒྱུར་བ་ན་སྒྲུལ་འཆད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲུང་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆགས་སོགས་ཤས་ཆེ་རྒྱུ་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་བྱད་པར་འཕེལ་འགྲིབ་ཅན་དེ་ཡང་འབྲུང་པའི་བྱད་པར་ལ་ལར་འཆད་གྱིན་པས་མེད་པ་དང་མི་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ། མེད་དང་དྲོ་བ་འབྲལ་མི་ཤེས་པ་དེ་དཔེར་རུ་སྟེ། ས་སོགས་དང་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་དང་མི་འབྲལ་རྒྱལ་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་མི་རུ་ཞེ་ན། ཐ་དད་ཀྱང་འབྲལ་མི་རུ་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་གཟུགས་དང་རེག་བྱ་སོགས་འབྲུང་བ་དང་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་འབྲལ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་འབྲུང་བ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ་ཞེ་ན། དཔེ་དེས་འབྲུང་བ་ཡོད་ན་ཆགས་སོགས་ཡོད་པར་དེས་པ་མིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་དེ་དྲག་ནི་དུས་མཉམ་པའི་འབྲུང་བ་དེ་དག་དྲང་པོ་པོ་དཔྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཆགས་སོགས་དང་འབྲུང་བ་འང་དཔྱེར་མེད་པར་གནས་སོ།

[illegible]

五、

དང་པོ། ལྷག་བསྐལ་ཅན་ལུང་པོ་དེ་ནི་ཡུལ་དུས་རིམ་འགྲེལ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་འདྲའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ལུང་པོ་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་ལས་ཉོན་ལྷག་བསྐལ་གསུམ་གྱི་
 ཉེས་པའི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ལྷག་བསྐལ་ཡིན་ཏེ། རྟན་དང་འབྲས་དང་ཟས་དུག་ཅན་བཞིན་ཡིན་པ་དྲང་། ཡང་སྟོན་གྱི་ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱ་ལས་ལྷང་བས་དེ་ཡི་གཞན་དབང་ཅན་ཏེ་བྱན་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཡང་ལྷག་བསྐལ་
 ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་བམས་ཅད་ལྷག་བསྐལ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཉེས་པའི་རྟོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་མི་འདོད་ན་ཡང་རྒྱ་ཡི་དབང་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ། དེ་འདྲའི་ལུང་པོ་དུ་མ་དང་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ནི་བདག་མིན་
 ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་གཞན་དབང་ཅན་དང་ཆ་དུ་མར་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟག་གཅིག་རང་དབང་གི་བདག་གམ་རང་རྒྱ་ཁྱབ་པའི་དངོས་པོ་རྣམ་ཅམ་དུ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་མེད་ན་མིག་སྟགས་དེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བཤམ་དབང་
 བསྐྱར་བཤམ་མིན་པས་ན་བདག་གི་བཤམ་མེད་དོ། །བཞི་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་འབྲད་པ་གཉིས། །དང་པོ། དེ་འདྲའི་ལུང་པོ་སྐད་ཅིག་མ་དེའི་སྦྱིད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་བདག་མིན་ཏེ་བདག་རང་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་སོ། །སྦྱིད་བྱེད་མིན་
 གྲུང་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བཤམ་བྱིན་གྱིས་རྫོགས་པ་པོའི་བདག་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་དེ་མ་གྲུབ་པས་ན་ལུང་པོ་ནི་བདག་དེས་སྦྱོང་བའོ། །གཉིས་པ། བདག་རྒྱ་བརྒྱ་བརྒྱམས་ན་རེ། ལུང་པོ་སྦྱིད་པར་བྱེད་པའམ་དེ་ལ་དབང་

■ ཚད་མ་ ■ གྱི་ སྒྲིག་བཟུང་ རྒྱུ་འབྱེད་

༡༡། བྱེད་པའི་བདག་མེད་དོ་ཞེས་པ་མི་འབྱེད་དེ། བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་པོ་བདག་རྟག་པ་དེ་མེད་ན་ལུང་པོ་འང་ཡོད་པར་མི་རིགས་ཏེ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་མེད་ན་དེའི་གནས་དང་ཡུལ་མི་སྤྱིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་རྟག་པ་དེས་ལུང་པོ་འདི་གུན་སྒྱེད་ཅིང་འདི་ལ་བདག་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་རྟག་པ་དེ་རྗེ་ལྟར་ན་ལུང་པོའི་སྒྱེད་བྱེད་ཡིན་ཏེ་རྟག་པ་ལ་དོན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པས་སོ། །རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་བྱིར་བྱོགས་དང་རྣམ་གྱི་ཆ་མེད་པ་གཅིག་ལུང་པོ་ལས་འབྲས་སྒྲིམ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ནི་རྣམ་ཐང་དང་པར་རིམ་ཅན་དུ་སྒྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བདག་མེད་ན་རང་རྒྱུད་གྱི་ལུང་པོ་དང་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྒྱེད་པ་པོ་མེད་པས་འདི་ལྟར་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྒྱེད་བཞིན་པའི་ལུང་པོའི་རྒྱ་བདག་ཡོད་པར་རྗེས་སྒྲུབ་པོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་རྒྱ་ཡིན་པར་དཔོག་པའི་རིགས་པ་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། མིག་གེས་ལྟ་བུའི་ཆོས་གང་ཞིག་སྒྱེ་བ་ལ་རྒྱ་གཞན་དབང་ཡིད་གཉིས་ལྟ་བུ་རྟག་མི་ཆོགས་ན་ཡང་། འབྲས་སྒྲིམ་ག་གེས་དེ་ཅུ་གྱིས་སྒྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར་། དེ་ལ་མ་ཆངས་པའི་རྒྱ་གཞན་ག་ཟུགས་ལྟ་བུའང་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པར་རྗེས་སྒྲུབ་པོག་པ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནུའང་། དེ་ལྟ་བུའི་མ་ཆང་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་རྒྱ་མས་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་རྟག་རྟ་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་འདྲ་མེད་ན་གང་ཞིག་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། འདྲི་ཡོད་ན་གང་ཞིག་སྒྱེ་བ་ཡིན་ཏེ་རྗེས་སྒྲུབ་པོ་ལྟོག་དེས་པའི་རིགས་པ་རྣམ་པ་གུན་དུ་འགྱུར་མི་སྤྱིད་དོ། །གཉིས་པ་གུན་

ཚད་མ་རིག་པའི་སྒྲིམ་

2025

འབྲུང་ལ། ལྷག་བསྐྱེད་ལྷན་ཉིད་དུ་བསྐྱེད། །དེ་ཡི་རྒྱ་ཉིད་དོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ། གཏུན་དུ་བ་མིན་པར་རེས་འགྲེལ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་སྟན་ལྷག་བསྐྱེད་ལ་འདི་ཉིད་ནི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་
དུ་འབྲུང་བ་ཡིན་ན་ནི་དེ་འབྲུང་བ་རྒྱ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རྟག་དུ་ཡོད་པ་འཇམ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་སྟེ་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མི་འཐད་གཞན་གྱི་འདོད་པ་འགོག་ །རིགས་པས་གྲོ་བ་པ་རང་ལུགས་བཞག་ །དང་
པོ་ལ། རྒྱ་མེད་ཉིད་དུ་འདོད་པ་བཀག་ །དབང་སྟགས་རྒྱ་གཞན་འདོད་པ་དགག་ །དང་པོ་ལ། དདོས་དང་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ། རྩི་ལྟར་ཚེར་མ་དང་སྟན་མ་ལ་སྟགས་གྱི་རྩི་བ་དང་རྒྱུ་པ་ཉིད་སྟགས་སུས་གྲང་དེ་ལྟར་
ཅེ་གཏོད་པ་དང་རྒྱུ་པར་བྱས་པ་མིན་པས་རྒྱ་མེད་པ་ན་ཡང་དེ་ཡི་དོ་བོས་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་ལྷག་བསྐྱེད་ལ་འདི་དུག་གྲང་རྒྱ་མེད་པར་འབྲུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ནི་རྩི་རྩི་མཛེས་པར་སྒྲ་བ་ལ་ཅིག་རབ་དུ་བརྩོད་དོ། །དེ་མི་འཐད་དེ།
རང་གི་སྒྲ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཚས་གང་ཞིག་ཡོད་པ་ཉིད་ན་འད་དེ་འདི་རྩི་སྒྲ་ཚས་གང་དེ་སྒྲི་བ་ཡོད་པ་འཇམ། ཚས་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་དེ་ལྟག་ན་ཡང་ཚས་གང་ཞིག་རྒྱུ་པར་འགྱུར་བ་འཇམ་ལྟག་པར་གྱུར་པ་སྟེ་རྩི་སྒྲ་འགོ་ལྟག་
ཡོད་པ་དེ་འདི་སྟོན་སྟེ། ལྷན་དེ་ནི་ལྷན་དེ་ཡི་རྒྱ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་རབ་དུ་བརྩོད་པ་ཡིན་པ། དེ་འདྲི་རྩི་སྒྲ་འགོ་ལྟག་གྲུབ་པའི་རྒྱ་དེ་ནི་ཚེར་མ་ལ་སྟགས་པ་དེ་དག་རྒྱུ་པས་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། རང་རང་གི་སྒྲ་ལོན་ཡོད་ན་འབྲུང་

༡༡། །ལ་མེད་ན་མི་འབྲུང་བས་ན་དེ་དག་ཀྱི་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྐད་སྒྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་སྒོ་སྒོས་སྒྲུན་པོའི་རྟགས་ཡིན་ཙོ། །གཉིས་པ། རྒྱུ་ཡི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རེག་པ་མེད་ན་གཟུགས་མེད་ལ།
ཡོད་ན་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རེག་ཏུ་ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་ཐལ་ལོ་ཞིན། རེག་པ་ནི་གཟུགས་དང་མེད་ན་མི་འབྲུང་གི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། རེག་པ་སྒྲུ་མ་ནི་གཟུགས་ད་
ལྟ་པོའི་ལྟན་ཅིག་ཕྱེད་རྒྱུན་ཡིན་ལ་ད་ལྟོའི་ཚོགས་པ་གཅིག་པོའི་རེག་པ་ཡང་འབྲལ་མི་རུང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རེག་པ་དེ་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་ནི་བརྒྱུད་ནས་པོན་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཡིན་པ་
ལ་འགལ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །འོ་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རེག་པ་ཡིན་ན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རེག་པ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞིན། རྒྱུ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དབང་པོ་ཉིད་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ཙོ། །གཉིས་
པ། རྟག་བསྐལ་རྒྱ་མེད་དུ་མི་འབྲུང་ཡང་རྟག་པོའི་རྒྱ་ལས་འབྲུང་དོ་ཞིན། དེ་ལྟར་རེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྱིར་བཏང་རྟག་པ་རྒྱམས་ལས་འབྲས་སུ་འབྲུང་བ་སྒྲུར་ཡང་བཀག་ཅིང་། རྟག་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དེར་མ་དེས་པ་ཡང་མིན་
ཏེ་རྟག་པོའི་བྱེ་བྲག་དུ་འདོད་པ་ཤེས་པ་དང་ལྟན་པ་དབང་སྒྲུག་ཚངས་པ་བྱུང་འཇུག་ལ་སྒོགས་པ་རྟག་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་སུ་འབྲུང་བ་མེད་པ་མིན་ཏེ་རྟག་པ་ཡིན་ཙོ་ཅོག་གང་ཡིན་གྱང་། རྟག་པ་ཡིན་པ་ན་ཆད་རིམ་དང་ཅིག་

ཅར་གྱིས་དོན་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲིམ་སྒྲིམ་པར་དངོས་བཟུང་བ། །དེ་ཉིད་ལུང་དང་སྒྲུབ་དོན་བཤད། །དེ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲུབ་བའོ། །དང་པོ། བཤད་མ་ཐག་པ་
 ལྟར་སྒྲུག་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐག་བཅས་ཉི་ལམ་ལེན་པའི་ཕྱིད་པ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པ་དེ་ལྟ་མེད་པར་མེན་ལ་རྒྱ་རྟག་པ་ལས་ཀྱང་མེན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་མེད་པ་འདོད་པའི་ཕྱིད་པ་ནི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པོ་འགྲུབ་པར་
 བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་མཆོག་དམན་པར་མས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུབ་པོ་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། འདི་རང་རང་གི་ཕྱིད་པའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་པས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་ལ་སྟགས་པ་ཐ་མལ་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་དེ་གནས་དང་གྲོགས་དང་ཡོངས་སྟོན་ལ་སྟགས་པ་ནི་མི་འདོད་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་གང་རི་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་དེ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཕྱིད་པས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་
 ཕྱིད་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པ་སྟེ་མི་རྣམས་ཀྱིས་བྱུག་དར་གྱི་སྒྲུབ་པོ་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཕྱིད་པ་ལ་ཕྱིད་པའི་དབང་གིས་ལས་སུ་ཆོག་མར་ཞུགས་པས་ཕྱིད་པ་རྣམས་སུ་འརྱག་པ་རྒྱུ་མི་
 འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རན་སོང་ལ་སྟགས་པའི་གནས་སུ་ཕྱིད་པས་རི་ལྟར་འརྱག་ཅེན། ལྷ་ཡི་རྣམས་ན་ཕྱིད་པའི་དབང་གིས་རན་སོང་དུ་འགོ་བའི་ལས་དང་དུ་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་ན་མི་འདོད་ཀྱང་ལས་

༡༡། །མ་ཟད་བར་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མི་ལྟོག་པ་ནི་ཟས་དུག་ཅན་ལ་སྤྱོད་པས་ཐོས་པ་ན། ལུས་ན་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་ཀྱང་འབྱུང་བ་བཞིན་དེ་ཡང་སྤྱོད་པས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ངན་སོང་དུ་གནས་པའི་ཆོན་ཡང་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། དེ་འདྲའི་ལུང་པོ་ལ་དང་པོར་འཇུག་པ་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུར་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ་སྐར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །
 དེས་ན་གང་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ན་དེ་ལོན་པར་མི་སྤྱོད་པས་ལུང་དེ་ཐོབ་པར་སྤྱོད་པ་འགགས་ཏེ་གནས་སྐབས་ས་འོག་མའི་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་དང་ཆགས་པ་གཏན་དུ་ཟད་པ་དག་བཅོམ་པ་རྒྱུ་མས་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ།
 ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ཀུན་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མདོ་ལས། ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་གང་ཞིན། གང་འདི་སྤྱོད་པ་འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་ཅན་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ། དེ་དང་དེར་མདོན་
 པར་དགའ་བ་ཅན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་འདོད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། འཇོག་པའི་སྤྱོད་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་མ་ན། ལུང་གི་དོན་དང་མི་འགལ་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པ་མངལ་སོགས་སྟེ་གནས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་
 བའི་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་པའི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡོད་ན་གང་གི་ཕྱིར་གཞན་དབང་སྐྱུག་སོགས་ཀྱིས་དྲང་བ་མིན་པར་ཡང་སྟོག་ཆགས་རྒྱུ་མས་རང་ཉིད་བདེ་སྐྱུག་ཐོབ་པ་དྲང་འདོད་པར་འདོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་ལ། དེ་དུག་

五、

རྩི་རིམ་བཞིན་འདོད་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་འཛིག་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་འདོད་པའི་སྒྲིབ་པ། ལྷག་བསྐལ་འདོར་བའམ་འཛིག་པར་འདོད་པ་འཛིག་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་
 སྒྲིབ་པ་དེ་ལ་འདོར་ལེན་གྱི་བསམ་པས་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གཞན་ཡང་འདོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། སྒྲིབ་སྒྲིབ་ནི་ཁམས་གོང་མའི་སྒྲིབ་པ་དང་། འཛིག་སྒྲིབ་ནི་ལྷག་བསྐལ་འདོར་
 འདོད་ལ་བཞེད་དོ། །སྒྲིབ་པ་དེ་གང་ལས་བྱུང་ཞིང་དེས་སྒྲིབ་པར་ངེ་ལྟར་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདུག་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལས་བྱུང་ཞིང་། ངེ་ལྟར་འཇུག་ན་བདེ་མིན་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བ་ས་
 མང་ལ་གྱི་གནས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བདེ་གནས་ཀྱན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་ཆ་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་སྟེ་བ་མ་མཐོང་སྟེ།
 སྟེས་མ་ཐག་ནས་རྒྱ་ཞོ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷལ་དང་དུ་མི་ཡོན་པ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་སྟེ་བའི་རྒྱའི་ཞེས་ནི་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། ངེ་ལྟར་ན་སྟོབ་དཔོན་
 དབྱིག་གཉེན་གྱིས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྟེས་པའི་སྟེ་བ་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་སྟེ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུང་འཕེན་པས་སྟོས་པ། འོན་ལྷན་སྒྲིབ་པ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མ་

3

༡༡། མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལུས་ལས་ཀྱང་ནི་འདྲོད་ཆགས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྟེ། རྒྱུ་འཕྲུལ་པས་སྐྱེས་པ་དེ་མི་རིགས་ཏེ་ལུས་མེད་པ་ལ་ཆགས་པ་མ་མཐོང་ཞེས་པ་འདི་ཅི་ཞིག །ལུས་ཀྱང་ཆགས་པ་སྟེ་བའི་རྒྱུ་
 ཅུ་དུ་བསམས་ནས་དེ་སྐད་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནམ། ལུས་ཆགས་སྟེ་ཉེར་ལེན་དུ་བསམས་ནས་ཡིན་ནམ། ཆགས་བྱལ་སྟེ་བ་མ་མཐོང་ཡང་ཆགས་བཅས་སྟེ་བ་ན་ལུས་ཀྱང་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་
 ལུས་ཡོད་པ་ལ་མཐོང་བའི་ཆགས་པ་ནི་ལུས་ཅན་དེ་ལ་མཐོང་བ་བདེན་ཀྱང་། ལུས་ཅན་དེའི་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ཕྱིད་པ་ཡོད་པས་ཆགས་པ་སྟེ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པར་དེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་བླངས་
 བའི་ཕྱིར་ན་འདྲོད་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལྟར། ལུས་ལས་སེམས་འབྱུང་བས་ན་ལུས་ཆགས་པའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པར་འདྲོད་པ་ཉིད་ནི་སྤར་རིགས་པས་བསལ་བ་ཡིན་ཞིང་། གསུམ་པ་ལྟར། ཆགས་པ་དང་བྱལ་བ་ཞིན་སྟེ་བ་མ་
 མཐོང་བས་ལུས་བྱངས་ཏེ་སྟེ་བ་འཛིན་པ་དེ་དག་ནི་ཆགས་པ་དང་མ་བྱལ་བའོ་ཞེས་རིགས་པ་བསྟན་པ་འདི་ཡི་རྩིས་སྟེ་འབྱངས་ནས་དེ་ལྟར་འདྲོད་ན་ནི། རྒྱུ་འཕྲུལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁས་བླངས་དེས་རང་གི་འདྲོད་པ་སྟེ་བ་སྤར་
 མེད་ཅེས་པ་ལ་གཞོན་པར་འབྱུང་ཏེ་ཆགས་བཅས་ཀྱི་སེམས་དེས་ལུས་དེ་ལེན་པར་བྱལ་བའི་ཕྱིར་འོ། །དེ་གསུམ་ལས་མཐའ་གཞན་དུ་རྟོག་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཆགས་བཅས་ཀྱི་སེམས་སྤར་སྟེན་དུ་སྤང་བ་མིན་ཡང་སྟེ་བ་ཁོ་

ལྟོན་ལྟོན་

ན་ལ་ཆགས་པ་མཐོང་པའི་ཕྱིར་ལུས་སྒྲིབ་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཆགས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། རུས་མཉམ་པར་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱིས་ནི་ཆགས་པ་ལ་ཕན་མི་གང་གས་ཏེ། རུས་མཉམ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བསྐྱབས་ཐེན་ལ་དེ་འདྲི་
ཆགས་སེམས་སྒྲིབ་ཅིག་དང་པོ་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་མི་མྱོད་པས་ན་རང་གི་རིགས་འདུ་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་ལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ལུས་གྲུབ་པའི་སྐར་ནས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་འདུ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། རྫོངས་པ་
དང་ལས་ཀྱང་མྱོད་པ་གྲུན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་ཅི་ཕྱིར་མྱོད་པ་ཁོ་ན་གྲུན་འབྱུང་དུ་བཤད་ཅི་ན། བདག་མེད་པར་མི་གེས་པའི་མ་རིག་པ་ཡང་མྱོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་སྐབས་འདིར་དེ་རྒྱ་ཉིད་དུ་མ་བརྟོད་པར་མྱོད་པ་ཉིད་རྒྱ་དུ་
བཤད་པ་ནི། མྱོད་པ་སྐྱེ་ཕྱིར་རྒྱ་ནོ་བར་མ་ཆད་པར་དངོས་སུ་འཕྲེན་པར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་དྲང་། སྒྲིབ་པ་དེ་དང་བར་མ་ཆོད་པའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རིག་པ་ནི་ཕྱིར་བཏང་རྒྱར་གནས་ཀྱང་མྱོད་པ་གང་དང་
གང་འཛིན་པའི་ནི་རྒྱ་མྱོད་པ་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བཟོ་འདུབ་པ་ལ་བཟོ་བོ་དང་ཁབ་སྒྲིབ་བཞིན་ནོ། །མ་རིག་པའི་དབང་གིས་མྱོད་པ་མ་བསྐྱེད་པར་ནི་དངོས་སུ་མྱོད་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། མི་གེས་པས་དངུལ་དུ་འབྲུལ་གྱང་
མྱོད་པ་མེད་ན་མི་ཡོན་པ་བཞིན་ནོ། །ལས་ཀྱང་མིན་ཏེ་ལས་དེ་ཡོད་ན་མྱོད་པ་དེ་ཡོད་པའི་དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མྱོད་པས་གསོས་མ་བཏབ་པས་ལས་ཀྱིས་མྱོད་པ་དངོས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་ནི་ས་ཁོན་རྒྱན་དང་བུལ་

ཆུ། །པ་བཞིན་ནོ། །ལས་ཀྱང་མེད་པ་ལ་རག་ལས་ནས་འགྲུབ་སྟེ། མེད་པ་མེད་ན་ལས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་མེད་ཀྱང་འདོར་ན་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན། དེས་ན་མེད་པའི་དབང་གིས་ལས་
 མེད་ཅིང་ལས་དེའི་འབྲས་ལུ་འབྱེན་པའང་མེད་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མེད་པ་ནི་མེད་པ་འགྲུབ་པ་ལ་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཤད་པ་འཐད་དོ། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་འབྲུང་གི་རྒྱའི་རྒྱུ་པ་གཏན་ལ་ཡབ་པས་
 རབ་སྟེ་དང་ཀྱང་འབྲུང་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་ཡང་རིགས་པ་དེས་གཏན་ལ་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་གཞན་དུ་མ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་འགོག་པ་ལ། ལྷག་བསྐྱེད་འགོག་པ་ཡོད་པར་བསྐྱབ། དེ་མི་མེད་པའི་དོགས་པ་དགག་ །དང་པོ། མེད་
 པ་ལྷག་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་ནི་གཏན་དུ་བ་རྟག་པ་མིན་དེ་དེ་ཡི་རྒྱལ་གོགས་མེད་པའི་གཉེན་པོ་དང་སོགས་པའི་སྒྲུལ་ལྷག་མེད་ཀྱི་དུས་སུ་དེ་སྟེ་བ་རྒྱུ་མ་ཆར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། བདག་མེད་པ་ལ་
 བཅིང་ཐར་འཐད། །བདག་ཡོད་པ་ལ་དེ་མི་འཐད། །དང་པོ་ལ། བདག་དེ་ལྟོས་པའི་རང་བཞིན་མིན། །བདག་འཛིན་ལྟོས་པའི་རྒྱ་དུ་བཤད། །དང་པོ། བདག་གས་སེམས་ཅན་ནི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟོས་པའི་རང་བཞིན་དུ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ནམ་ཡང་ལྟོས་པ་ལས་ཐར་པ་མེད་དོ་ཅི་ན། དེ་མ་ཡིན་དེ། བདག་ཡོད་ཅིང་དེ་ལྟོས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཐར་པ་མེད་པར་འདོད་པ་དྲང་། བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟོས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ནམ་ཡང་

ཆད་མ་རིག་པའི་སྟོན་

མཐོང་པ་ལྟར་གྱི་ལྟ་སྟངས་ལྟར་

མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཆད་ཚུལ་གཞན་ཡང་། འཕོར་བ་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཐར་པ་མེད་ཅེ་ན། འཕོར་བ་རྟག་ན་ཐར་པ་མེད་པར་འདོད་ཀྱང་འཕོར་བ་རྟག་པ་ཡིན་པར་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅིས་དང་། ཡང་འཕོར་བ་ཞིན་པ་ལ་ཐར་པ་
མེད་པ་འདོད་པ་དང་། འཕོར་བ་ལས་ནམ་ཡང་མི་ཐར་པ་མ་གྲུབ་ཅིས་དང་། ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ལ་འདོད་དང་། རྒྱན་ལ་བསམ་ན་མ་གྲུབ་ཅིས་དང་། ཡང་དོན་དམ་པར་འདོད་དང་། ཀུན་རྫོགས་རྒྱལ་མ་གྲུབ་ཅིས་དང་། ཡང་བདག་
ཡོད་ཅིང་དེ་འཕོར་བར་འདོད་པ་ཕྱི་རོལ་པ་ཁྱེད་ལྟར་ན་འདོད་དང་། བདག་མེད་སྐྱེ་བ་ནང་བའི་ལུགས་ལྟར་ན་ཐར་པ་མེད་པ་མ་གྲུབ་ཅིས་སྟགས་སྐྱ་ཚྭ་སྟགས་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་གཞན་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དདེས་དང་
དེ་ལ་རྩོད་སྐྱང་གཉིས། དང་པོ། བདག་མེད་ན་སྐྱེ་ཞིག་སྐྱུག་བསྐྱལ་བར་འགྱུར་ལ་སྐྱེ་ཞིག་གོལ་བར་འགྱུར། དེས་ན་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལས་གོལ་བའི་དོན་དུ་ལམ་ལ་སྐྱེ་ཡང་སྐྱོད་པར་མི་འགྱུར་བས་བདག་ནི་བཅིང་གོལ་གྱི་རྟོན་དུ་
ཡོད་པ་ཁོ་ཙམ་ཞེ་ན། བདག་ཡོད་ན་གོལ་བ་གཏན་ནས་མི་སྤོང་པར་བསྐྱབས་ཟེན་ལ། བདག་མེད་ཀྱང་བདག་རྩ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་སྐྱུག་བསྐྱལ་བ་ཡོད་དེ། རྗེ་སྤྱིད་བདག་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བར་བདག་རྩ་ཆགས་
གིང་ཞེན་པ་མ་བཅོམ་ཞིང་བདག་རྩ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་སྤྱིད་པར་བརྟུན་མར་འཐུན་པ་དེ་ནི་བདག་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་བཟུང་ནས་བདག་དེ་བདེ་འདོད་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྤྱིད་པའི་དབང་གིས་སྤྱིད་པར་

༄༅། །སྤྱལ་བསྐལ་ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་འགྱུར་བ་དྲི་མེད་དུ་བདག་སྤྱལ་བསྐལ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྒྲོ་བདག་ས་ནས་བདག་མེད་པ་དང་སྤྱལ་བསྐལ་མེད་པའི་རང་བཞིན་རྣལ་མའི་དོན་དུ་ནི་གནས་པ་མེད་དེ་སྤྱལ་མེད་ཀྱང་སྤྱལ་འཛིན་སྒྲིམ་པ་ན་ནི་མེད་སྤྱལ་མེད་པར་མཐོང་གི་བར་དུ་སྤྱལ་ཡོད་པ་ལྟར་འཛིགས་པ་སྤྱལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གྲོལ་བ་པོ་ཡི་བདག་བདེན་པ་ཞིག་ནི་མེད་ན་ཡང་བདེ་སྤྱལ་གི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཡོད་དོ་སྐྱུམ་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་སྒྲོ་འདྲོགས་པ་དེ་གཞོམ་བྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡང་དག་པ་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་བརྟེན་པར་རིགས་གིང་དོན་དེ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ན་བདག་མེད་པ་ལས་གྲོལ་བ་འབྱུང་བ་ཁོ་རྟོ། །གཉིས་པ་ལ། ཆགས་བྱལ་འཁོར་བར་མི་གནས་དང་། །ལམ་དང་པོར་ནི་མེད་མེད་སྤང་། །དང་པོ་ལ། །དངས་དང་དེ་ལ་དོགས་པ་སྤང་། །དང་པོ། མེད་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན་མེད་པ་བྱལ་མ་ཐག་ནས་འཁོར་བར་སྤང་ཅིག་ཀྱང་གནས་པར་མི་འགྱུར་དེ་བདག་ལྟ་སྤངས་པས་བདག་ལ་ཡན་འདོགས་སུ་རེ་བ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་མ་ཐག་སུ་ངན་ལས་འདེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དེ། འདྲོད་ཆགས་དང་བྱལ་བའི་གང་ཐག་འཁོར་བར་གནས་པ་ནི་རྒྱ་གཉིས་དེ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་བ་ཆེན་པོས་སྒྲོ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་གནས་པ་འཇམ། ཡང་

200

ན་ལྷག་བཅས་དག་བཅོམ་པ་དག་ནི་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་སྐྱ་ཚོའི་འདུ་བྱེད་རིམ་བར་དུ་འཕངས་པ་དེ་ཙམ་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕངས་པ་ལས་ཚུལ་བ་མེད་པར་རང་བཞིན་དུ་སྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འི་ལྷར་ན་གིང་ལ་མེ་འབར་བ་ལུང་གིང་རིམ་བར་འབར་བར་འགྱུར་གྱི་རང་གར་མི་སྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྷར་བཞུགས་པ་ན་ཡང་བདག་ལ་ལན་དུ་རེ་བ་སྟོགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཏེ་བདག་དུ་ཀགས་པ་བྱང་པའི་ཕྱིར་རོ། །
རི་སྐད་དུ། འཆི་ལ་དགའ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། །གསོན་པ་ལ་ཡང་དགའ་མི་བྱ། །དཔེར་ན་གྲུ་པའི་གྲུ་བཞིན་དུ། །ཁོ་བོ་དུས་ལ་སྟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ལས་ཀྱིས་གནས་པར་ཚུད་སྤང་དང་། །བཅུ་
བས་གནས་པར་ཚུད་པ་སྤང་། །གནས་ཀྱང་སྟོན་མེད་བསྟན་པའོ། །དང་བོ། འོན་ལོར་རྒྱ་སྤངས་པའི་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ལས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ན་ད་རུང་ཡང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐོང་པའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པ་ན་ཡང་ལས་ཀྱི་
རྣམ་པས་སྟོད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པའི་ལུས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྟོད་པའི་སྟོད་པ་ལས་རྣམ་པར་བརྒྱལ་བའི་ཀགས་བྲལ་གྱི་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་མའི་ལུས་གཞན་འཕྲེན་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་སྟོན་སྟོད་པ་བྱང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅུ་བ་སེམས་ཅན་བསྐྱབ་འདོད་ཡིན་ལ་དེ་ལྷན་ཀགས་བྲལ་དེ་སེམས་ཅན་དུ་ལྷ་བ་མ་སྤངས་པར་འགྱུར་ལ་སེམས་ཅན་དུ་ལྷ་བ་སྤངས་ན་སྟོད་རྗེ་འད་སྐྱེ་བར་

ལྷ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་སྟགས་སྟགས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱེས་པ་ལ་འགྲེལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདུག་པ་སྟན་སྟོང་རྩེ་རི་རང་གི་འདུ་བྱེད་སྣ་མ་སྣ་ཙམ་གྱི་རྩེས་སུ་ངང་གིས་འདུག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་
 དཔོན་པོའི་ཚེས་སུ་གནས་པའི་བརྟེན་གྱི་སྟོན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་དང་སྟོན་དང་གང་ཟག་དུ་སྟོན་པ་དང་རྩེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་བདག་དང་གང་ཟག་ཅིས་བྱ་བའི་འོ་བོ་གཅིག་མ་གྱུ་བ་ཀྱང་འདུ་བྱེད་སྒྲིབ་ཅིག་མའི་རྒྱུ་གྱི་
 ཚེས་ཙམ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བརྟགས་པ་དེའི་སྟགས་བསྐྱེད་པས་ལ་འདོད་ཀྱང་སེམས་ལ་ངང་གིས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་དང་ཚེས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྩེ་དེ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། རི་ལྟར་གཟུང་བ་དེ་ཡི་
 བདག་ཉིད་མིན་པ་སྟེ་གཟུང་བ་ལྟར་མ་གྱུ་བ་པའི་ཚེས་ཙམ་ལ་ནི་བདག་དང་གཞན་དུ་སྟོང་འདོགས་པ་ལས་ཆགས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། བདག་དང་གཞན་དུ་སྟོང་མ་བརྟགས་པར་འདུ་བྱེད་སྒྲིབ་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་སྟགས་བསྐྱེད་ཀྱི་
 རྟེན་ཅན་སུང་པོའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་དུ་རྟོག་པ་ཙམ་ལས་ནི་ཆགས་བྱལ་གྱི་བརྟེན་གྱི་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དམིགས་མེད་གྱི་སྟོང་རྩེ་ལས་པར་བྱའོ། །གཏི་

ཡུལ་དུ་བསྐྱོད།

ལྷག་ནི་ཆགས་སྒྲིགས་ཉེས་པའི་རྩ་བ་ལྟེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ནམ་གང་ཟག་གམ་བདག་ཡོད་པར་འདྲིན་པ་ཡིན་ལ་བདག་ལྟ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་རམ་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པའི་ཉེས་པའི་རྩ་བ་སྒྲིག་བ་མིན་པ་
དེས་ན་ཆགས་བྲལ་གྱི་བརྟེན་པ་དེ་ནི་ཆགས་སྒྲིག་སྒྲིངས་གསུམ་གྱི་ཉེས་པ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདྲོད་དོ། །གསུམ་པ། བརྟེན་བའམ་ལས་ཀྱིས་ལམོར་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའམ་ལམོར་བར་
གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལམོར་བ་ལས་མ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལམོར་བའི་ཉེས་པས་གོས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལམོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ལས་ཀྱིས་གནས་པ་ལྷག་བཅས་དག་བཅོམ་དེ་དག་ཆོ་འདིར་
གནས་པའི་ཚོན་གྱི་འདུ་བྱེད་པ་ཟད་ནས་མིད་པ་གཞན་དུ་སྒྱུར་མཆོམས་མི་སྒྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟེན་བའམ་ལས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་པ་མ་ཟད་ན་གང་དེ་ལམོར་བ་ན་གནས་པ་ཉིད་ནའང་འདམ་གྱི་པདྨ་བཞིན་དུ་ལམོར་བའི་
ཉེས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཀྱན་འབྱུང་དང་ལྷག་བསྐྱེད་གཉིས་གསུམ་མཉམ་ར་མི་རྩ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དག་བཅོམ་པ་ཡང་ལམོར་བ་ལ་ངེ་སྟེ་སྒྲིག་བར་འགྱུར་ཏེ་ངེ་མི་མིད་པར་བཞུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཅན་རང་གི་ཆགས་བྲལ་དེ་
དག་སྟེང་རྟེན་དམན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་མིད་པར་ཡུན་དུ་གནས་པའི་འབྱུང་རྩལ་ཆེན་པོ་མེད་ལ། རྩལ་དང་རྩལ་བའི་སྤྲུལ་གང་དག་གཞན་མཐའ་ལས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་བརྟེན་པ་ཆེན་པོ་རང་གིས་འདུག་

༤༠༣

༡༩། །པ་དེ་དག་ནི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཆོག་སྔག་ཉིས་ཆོད་ཆོད་པ་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་སྤྲངས་དེ་མི་ཟད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་པ་མ་ཟད་པ་རྒྱམས་ནི་གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་རྩོམ་ནི་མིད་པ་
 རི་མིད་པར་བཞགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ། གལ་ཏེ་འཁོར་པའི་རྒྱ་འཕྲིན་ཆོག་སྔག་ལྟ་བུ་དང་བུལ་པའི་ཕྱིར་མཐོང་ལམ་དུ་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པ་འཕྲིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 ལམ་དང་པོར་ནི་མིད་པ་མིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེས་བདག་འཕྲིན་ཀུན་བདགས་ཐམས་ཅད་སྤྲངས་ཀྱང་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པ་མ་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར་མིད་པ་གཞན་དུ་སྟེ་བ་ཡོད་ལ། ལྟན་སྟེས་དེ་སྤྲངས་པ་ན་ཡང་མིད་པ་གལ་
 ཡོད་དེ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། བདག་ལྟ་ལྟན་སྟེས་རོ་བོ་བསྟན། །དེ་མིད་མིད་པ་མིད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ། བདག་ལྟ་ལྟན་སྟེས་གང་ཞེན། བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པ་འམ་སྟག་བསྟལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅིས་
 འདོད་པ་སྟེ་བ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ང་འོ་སྟམ་པའི་ཤྱོ་ལྟན་སྟེས་སུ་རང་གིས་འཕྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ངའམ་སེམས་ཅན་དུ་འམ་བདག་ལ་ལྟ་བ་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། བདག་མིད་པར་མཐོང་
 པའི་དོན་དེ་གོམས་པ་ན་དེ་འདྲི་ལྟན་སྟེས་ཀྱང་ཕྱོག་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆོར་ཞེས་མཐོང་བ་མིད་པར་ནི་ངའོ་སྟམ་དུ་འགྱུར་ཡང་བདག་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ལ། བདག་ལ་མིད་པ་མིད་པར་ཡང་བདག་དེ་བདེ་བ་དང་

2000

ཡུང་པར་འདོད་པས་མིད་པར་མཛོན་དུ་རྒྱག་པ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་བདག་ཡོད་ལ་བཅིང་ཐར་མི་འཐད་པ་ལ། རྟག་བདག་ལ་ནི་བཅིང་ཐར་མིད། །བརྗོད་མིང་བདག་ལ་དེ་མིང་པའོ། །དང་པོ། གལ་ཏེ་བཅིང་
ཤོལ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དུ་བདག་རྟག་པ་ཞིག་མིང་ན་བཅིངས་པའང་མིང་པས་སྟག་བསྟེལ་བ་པོ་མིང་ལ། བྱིས་ཐར་པ་གུ་ནོམ་པའི་བདེ་བའང་སྟམ་མྱོང་སྟེ་སྟམ་བྱིན་མིང་པ་ལ་ལྷགས་སུ་བརྟག་པ་དང་ལྷགས་སྟོག་ལས་ཤོལ་བ་
མིང་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བཅིང་ཐར་གྱི་རྟེན་དུ་བདག་ཡོད་པ་པོ་ནའོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་རྟག་བདག་དེ་བཅིང་ཐར་གྱི་རྟེན་དུ་མི་འཐད་དེ་བཅིང་ཐར་གང་གིས་ཀྱང་དེ་ལ་ཕན་གནོད་མི་མིད་པའི་བྱིར་པོ། །ཁོ་ལྟར་ན། སྟག་
བསྟེལ་སྟེ་བའི་རྟེན་ནམ་རྒྱ་ཉིད་ནི་འཆིང་བ་ཡིན་ཀྱང་རྟག་པ་ལ་འཆིང་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་གང་ལས་ཡོད་དེ་མིང་ལ་སྟག་བསྟེལ་སྟམ་མི་སྟེ་བའི་རྒྱ་མཚན་རྟེན་ཉིད་ནི་ཐར་བ་ཡིན་ཀྱང་རྟག་པ་ལ་མི་སྟེ་བའི་རྒྱ་དེ་རྒྱ་མཚན་གང་
ལས་ཡོད་དེ་ཡོད་མི་མིད་པོ། །དེས་ན་དེ་བཅིང་ཤོལ་གྱི་རྟེན་དུ་དེ་ལྟར་རུང་སྟེ་མི་རུང་པོ། །གཉིས་པ། གནས་མ་བུའི་སྟེ་པ་ན་པེ། བཅིང་ཤོལ་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་བདག་ཡོད་དགོས་ལ་དེ་ནི་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་
ཡང་བརྗོད་དུ་མིང་པའོ་ཞེས་འདོད་པོ། །གང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མིང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་འགྲའ་ཡི་འང་རྒྱ་མ་ཡིན་སྟེ་སྟོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་སྒྲུང་ཅིག་མས་བྱལ་པས་སོ། །དེས་ན་མི་རྟག་པ་མིན་ན་དེ་ལས་

༡༡། རྩེད་པོ་དང་སྤྱོད་པོ་བཅིང་ཐར་གྱི་རྟེན་རིམ་ལྷན་ཏེ་དེ་དག་གི་རྟེན་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་མིན་ཀྱང་རྟག་པ་འདྲ་མིན་པས་སྒྲིན་གཉིས་ཀ་མེད་དོ་སྒྲུལ་ན། གང་དུ་འདྲ་བརྒྱུད་ཕྱི་མིན་པ་
ལྟ་འདྲ་བཅིང་དང་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རིམ་ལྷན་ལྷན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཚིག་གི་བརྒྱུད་པ་ཅམ་ལས་དོན་ལ་བཅིང་ཐར་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རུ་ལ་ཅམ་མེད་དེ། དངོས་འགལ་གཞི་གཅིག་པའི་དངོས་པོ་གྲུབ་མ་སྤྱོད་པས་མོ་
གསལ་གྱི་བྱ་བ་ཞིན་དུ་དེ་འདྲའི་བདག་ལས་བྱེད་པ་པོ་མི་སྤིད་དོ། །དེ་དག་ན་རེ། དེ་མེད་ན་ལས་བྱེད་པོ་དང་སྤྱོད་པོ་གཅིག་པར་མི་འཐད་པས་ལས་འབྲས་རྒྱུད་ཟ་ལ། བཅིང་གྲོལ་གྱི་གནས་སྒྲུབས་ཐ་དང་པས་ལམ་ལ་བརྩོན་
པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལས་བྱེད་པོ་བརྒྱུད་མེད་གྱི་བདག་དེ་འབྲས་སྤྱོད་པ་པོ་དང་། བཅིངས་པའི་དུས་གྱི་དེ་གྲོལ་བ་པོ་ཡིན་ན་སྤྱར་གྱི་དེ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་ཏེ། ཚོས་གང་གི་རང་བཞིན་སྤྱི་མའི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་དུ་མི་
འགྱུར་པས་འཇིག་པ་མེད་པ་དེ་ལ་རིགས་པ་གཤམ་པའི་མཁས་པ་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་སྤྱད་རབ་དུ་བརྒྱུད་གྱི་དེ་ལས་གཞན་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྤྱད་འདྲུག་པའི་གཞན་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་འགལ་བ་
གཞི་གཅིག་ལ་སྤྱད་པའི་དོ་ཚད་ལྷ་བ་འདི་སྤྱོད་ས་ལ་བདག་དེ་ནི་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་དུ་སྒྲིས་དང་སྤྱི་མའི་ཁས་ལེན་དེ་ལས་དེ་བཟང་དོ། །དེ་བས་བྱིས་པའི་རྩེད་མོ་དང་འདྲ་བར་ཚིག་ལ་འཆེལ་བས་ཅི་བྱ་སྟེ་ཚིག་དེ་སྤྱར་

བཟོད་ཀྱང་དོན་བཅིང་གོལ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་འདྲ་ཡོད་མི་མྱོད་པས་སོ། །ཡང་ན་ལས་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱ་རྟེན་དུ་ངེས་པར་ལས་ལེན་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། གང་གི་རང་བཞིན་འཛིག་པ་ཅན། །དེ་ལ་མ་ལས་
 རྒྱལ་ས་མི་རྟག་བཟོད། །དེས་ན་ངོ་ཚོའི་ལྟ་བུ་འདི། །སྤོངས་ལ་དེ་མི་རྟག་པར་སྒྲོས། །ཞེས་འདོན་པ་བསྐྱར་བས་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་འགོག་པ་རྟེན་བཤད་པས་ཞི་བ་སོགས་རྒྱལ་པ་གཞན་ཀྱང་གེས་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ལམ་
 ལ། བདག་མེད་གཏན་དུ་གོལ་ལམ་ཡིན། །དེ་ལས་ལམ་གཞན་དེ་ལྟར་མིན། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་ཚུད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ། བཤད་ཟེན་པ་བདག་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལམ་དེ་གོ་མས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་སེམས་
 ལ་བདག་འཛིན་སོགས་གཏན་མི་གནས་པས་ཉེས་པ་སྤྲོའི་ཡང་མེད་པའི་ངོ་བོར་གནས་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤང་གཉེན་རྣམས་སྒྲོབས་མཚུངས་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་མ་ལུས་མི་འཛད་དང་། །ཉོན་མོངས་གཏན་
 ཟུང་མི་མྱོད་དང་། །ཟུང་ཀྱང་སྤྱར་ཕྱོག་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། །དང་པོ། གྲལ་རྟེ་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་མ་གྱུན་དང་སྤལ་བའི་གནས་གྱུར་ཐོབ་ཀྱང་། །སྤྱར་གནས་མ་གྱུར་པ་ཉེས་བཅས་ཀྱི་
 སེམས་ལ་ལམ་ཉེས་མེད་འབྱུང་བ་བཞིན་སྤྱར་ཡང་སྒྲོན་ཀྱང་ནི་འབྱུང་བར་མྱོད་པས་གོལ་བ་གཏན་དུ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་མྱོད་པ་མ་ཡིན་རྟེ་ཉེས་བཅས་ཀྱི་སེམས་ལ་གནོད་པའི་རྣམ་པ་ལམ་ལ་ཡོད་ཀྱང་ལམ་ལ་

༡༡། །གནོད་པའི་རྒྱལ་པ་ཉེས་བཅས་ཀྱི་སེམས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པ་གནས་ཀྱིས་པའི་རྒྱལ་པ་ཉེས་པ་འབྱུང་མི་མྱོང་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། །འབད་པ་མེད་པར་ལྷོག་པ་མེད། །འབད་
དུ་རྒྱལ་ཀྱང་མི་ལྷོག་པའོ། །དང་པོ་ལ། །མངོན་དུ་གྱུར་ལ་གཏན་རྒྱལ་མེད། །མངོན་གྱུར་མིན་ཀྱང་མི་ལྷོག་པའོ། །དང་པོ། །བདག་མེད་པའི་སེམས་མཐར་ཕྱིན་ནས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་སྤྱར་མི་ལྷོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནི་ན།
རྒྱལ་པར་སེས་པ་ནི་རིག་ཅིང་གསལ་པའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ཡུལ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡི་ཚོས་སམ་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་ནི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཡུལ་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ལྟར་
ཡོད་པ་ཡི་ནི་བདག་ཉིད་དེ་ཡུལ་ཅན་སེས་པ་འདྲི་ཡི་སྟེད་པར་བྱེད་པ་འདྲ་ཡིན་ཏེ་སྟོ་མ་འབྱུལ་པའི་གཟུང་དོན་རང་མཚན་ཡིན་པས་སོ། །ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་རྒྱལ་འདྲི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་
ལས་ཡིན་པས་སྤྱི་ཀྱང་བསྟོན་པ་མེད་དོ། །རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་རང་བཞིན་འདྲི་ལྟ་བུ་ལས་སེམས་དེ་འབྱུལ་པའི་རྒྱུ་གཞན་གྱིས་ནི་དངོས་པོའི་གནས་རྒྱལ་དང་མཐུན་པར་མ་ཞུགས་པར་རྟག་བདག་གཅིང་བདེ་
སྟོབས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གོ་ལ་བར་འགྱུར་ནི་དེ་ལྟར་གོ་ལ་བར་འབྱུལ་བའམ་སྟོ་འདོགས་པ་དེ་ལྷོག་པ་ཡང་ནི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མས་དངས་པའི་ལམ་གོ་མས་པ་སྟོགས་ལྷོག་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་ལ་ལྷོས་པ་ཡིན་གྱི་རང་གར་མི་ལྷོག་

2
112
31
55
422

[illegible]

༡༡། །སྒྲུ་མི་ལྷོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གནས་མ་གྲུར་པའི་སྒྲུ་མ་ཡང་སྒྲིན་ཅི་ལོག་ཡང་དག་པའི་སྒྲོ་ལ་གནོད་པའི་རྒྱལ་པ་མེད་པ་དེ་རྒྱལ་མ་ཅི་གཉིན་པོ་ཡང་དག་པའི་སྒྲོ་དེ་ཡི་བདུག་ཉིད་དམ་ངོ་པོ་ཉིད་དུ་
 གནས་གྲུར་པའི་སྒྲོ་ལ་སྒྲིས་རྒྱལ་པ་ཅུང་ཟད་མེད་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་སོ། །གཉིས་པ་གནས་གྲུར་མཐར་ཐུག་མ་ཐོབ་པས་བག་ཆགས་མ་ཟད་པའི་རྒྱུད་ལ་ལར་སྒྲུབས་དེར་བདག་འཛིན་སྒྲིགས་མཛོན་དུ་གྲུར་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཅུང་ཟད་
 རྒྱལ་པ་ཡོད་ན་ཡང་། བདག་མེད་པ་མཛོན་སྒྲུམ་མཐོང་པའི་ཕྱིར་འབྲུལ་འཛིན་དེ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་སྒྲིད་རྒྱལ་པའི་སྒྲིང་པོ་ཅན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སྒྲིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་དེ་ཡིན་དུ་གནས་པའི་
 རྒྱལ་པ་ཡོད་པ་མིན་དེ། རྒྱུད་ཡང་དག་པའི་རྒྱ་བས་བྱུང་བས་ན་དཔེར་ན་སྒྲོན་པ་ལ་ནི་མེ་ཅུང་ཟད་འབར་གྱིང་ཡིན་དུ་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། འབད་པས་ལྷོག་པར་བྱེད་པ་ནི་གཉིན་པོ་ལ་ཉིས་པའི་སྒྲོན་རྒྱུ་
 རིགས་པས་གནོད་པའི་སྒྲོན་མཐོང་ན་འབད་པས་ལྷོག་གིད་ཀྱང་འདི་ལ་དེ་མེད་དེ། ཉིས་པ་གང་གི་ཡང་རྟེན་མིན་པས་འཆོ་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོའི་སྒྲོ་བས་གྱིས་ཞུགས་པ་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པའི་དོན་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་
 པ་དང་། ཆེས་གོམས་པའི་གནས་གྲུར་ཐོབ་སྟེ་སྒྲོ་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྲུར་པ་འདི་ལ་ནི་སྒྲོག་ཕྱགས་སྒྲིན་ཅི་ལོག་གིས་འབད་དུ་ཟེན་གྱིང་མི་སྒྲོག་སྟེ། སྒྲོ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་གྲུར་པ་དེ་ཡི་སྒྲོགས་འཛིན་པ་ལས་སྒྲོག་

22

ལུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྟོན་མ་ལུས་པ་འཛད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ། ཆགས་སོགས་གཞན་གྱིས་གཞན་མི་འཛོམས། །ཀུན་འཛོམས་གཉིན་པོ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ། བདག་འཛིན་དང་བདག་མེད་
 རྟོགས་པ་དམིགས་རྣམ་འགལ་བ་ཡིན་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གོམས་པས་ཉེས་ཀུན་ཟང་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་ལུས་དང་དུ་ལེན་པར་འདོད་པའི་ཆགས་པ་དང་། ལུས་འདོར་པར་འདོད་པའི་ཞེ་སྤང་
 རྣམ་པ་གིན་དུ་འགལ་ཡང་དེ་གང་རུང་ཇི་ཅམ་གོམས་ཀྱང་ཅིག་གོས་ཟང་པ་མེད་པ་དང་། ཉེས་པའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་གཉིན་པོ་གཅིག་གིས་ཟང་པར་མི་རུས་ལ་སོ་སོའི་གཉིན་པོ་གོམས་ཀྱང་ཟང་མི་རུས་ཏེ་མི་སྟག་པ་ཇི་
 ཅམ་གོམས་ཀྱང་སྒྲར་ཆགས་པ་སྟེ་སྤྱིད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར་ན། ཆགས་སྤང་གཉིས་ནི་བདག་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་གཅིག་པ་ཅན་ཉིད་དྲང་། ཆགས་པ་ལས་དེ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་ཁྱོ་བའང་སྟེ་ཞིང་།
 ཁྱོ་བའི་ལུས་ལ་འཛིག་སྤྱིད་ཀྱང་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་རྒྱ་དྲང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཁྱོང་ཁྱོ་ཕན་ཚུན་དུ་འཛིན་སྤངས་མི་མཐུན་པའི་ཐ་དད་ན་ཡང་གཅིག་ལ་གཅིག་
 གནོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་ཞེ་སྤང་གི་གཉིན་པོ་ཕྱུ་ས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉིན་པོ་མི་སྟག་པ་སོགས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་མ་འབྲེལ་པར་རང་རྒྱུད་པ་ཇི་ཅམ་གོམས་ཀྱང་ཉེས་པའི་རྒྱ་རྫོངས་པ་སྟེ་བདག་ལྟ་

༡༡། །དང་འགལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་རེ་ཞིག་ཆགས་སྒྲུང་སྟགས་མངོན་གྱུར་ཞིགས་གྱུར་དེའི་ས་བོན་བཅས་པ་འཛམས་པར་མི་རྣམས་པས་གྱིན་རྒྱ་ཉེས་པ་ཆར་གཙོད་པ་མིན་ཅོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞོམ་བྱ་ཉེས་གྱུར་
 ཅུ་བ་བཤད། །འཛམས་བྱེད་གཉིན་པོ་གང་ཡིན་བསྟན། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་དོགས་པ་སྒྲུང། །དང་པོ། ཉེས་པ་ཐ་དད་པ་གཉིན་པོ་གཅིག་གིས་འཛམས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སྟགས་ཉེས་པ་གྱུར་ནི་གཉི་ལྷག་
 གམ་རྫོངས་པ་དེ་ཡི་རྩ་བ་ཅན་ཏེ་དེ་གཅིག་གྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཅོ། །དེ་འདྲའི་རྫོངས་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་བདག་རྒྱུ་མ་བཟུང་ན་ཆགས་སྟགས་སྒྱེ་མི་བྱིད་པ་
 ཡིན་ཅོ། །གཉིས་པ། འཛིག་ལྷ་མ་རིག་པར་བཤད་པ་ལ་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་བ་བཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། མ་རིག་པ་ནི་སྒྲོ་མི་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཅམ་ཡིན་པས་རྩ་ཉན་ཡིན་ལ། འཛིག་ལྷ་ནི་ལྷ་བ་ཡིན་ཅིང་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་དེ་
 གཉིས་ཐ་དད་དེ། འཛིག་ལྷ་དང་མ་རིག་པ་མཚུངས་ལྷན་དུ་བཤད་པས་ན་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་མཚུངས་ལྷན་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བྱིར་མ་རིག་པ་ནི་རིག་པ་མེད་པ་ཅམ་མིན་ཏེ་ས་རྩོལ་ཡང་དེ་ཡོད་པའི་བྱིར་རེ། །མི་གསལ་བ་ཞེས་
 པ་ལུ་ལ་མ་བཟུང་བ་ཅམ་ཡང་མིན་ཏེ་མ་བཟུང་བ་ཅམ་ལ་ལུ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ཡི་རྣམས་པ་གང་ཡང་མ་སྒྲེས་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱུ་བཟུང་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་རིག་པའི་འགལ་རྒྱར་གྱུར་པའི་འཛིན་སྒྲུངས་ཅན་གྱི་སེམས་

五、

བྱང་ཞིག་ལ་མ་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་འཇིག་ལྷ་ལ་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པར་རིག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱག་མ་གྱི་འཇིན་སྐྱངས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་དྲང་། རིག་པ་མེད་ཅམ་མིན་པར་སེམས་བྱུང་ཉིད་
 གྱུ་མ་ཡུལ་བདག་རྟུ་དམིགས་པའི་བྱིར་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མདོ་ལས་བྱིན་ཅི་ལོག་པར་དམིགས་པ་ཉིད་མ་རིག་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་འཇིག་ལྷ་འདི་ཡང་བྱིན་ཅི་ལོག་པར་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ན་མ་རིག་པའི་བྱེ་བྲག་
 ཡིན་པའི་བྱིར་མ་རིག་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་སྟོ་འདོགས་པ་དང་བྲལ་
 བ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་དང་། ས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་རྟུ་ཉིས་པར་སྟོད་པ་སྟེ་བ་གང་ཇི་སྟོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་རྟུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྟུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ན་མི་འབྱུང་ངོ་
 ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་འཇིག་ལྷ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་མཆུངས་ལྟར་རྟུ་མི་རིགས་པའི་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་འཇིག་ལྷ་ཡང་མ་རིག་པའི་
 བྱེ་བྲག་ཡིན་པས། བ་ལ་ཤ་དང་ལྟན་པའི་ནགས་ཞེས་དང་། ལག་པ་དང་ལྟན་པའི་ལུས་ཞེས་པ་བཞིན་རྟུ་མ་རིག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་འཇིག་ལྷ་འང་ཡིན་པའི་དོན་འདྲིར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འགལ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་པའི་རྒྱང་

༡༢། ཁ་འདི་འགལ་བ་འགའ་ཞིག་རྟེན་པའི་དམ་བཅའ་ལའང་སྐར་བ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ། ཉེས་ཀྱན་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་ཞེན། བདག་མེད་པའམ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དྲང་བདག་ལྟ་དེ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་བདག་ལྟ་དེ་ཡི་རྩ་བ་ཅན་ནམ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཆགས་སྟགས་ཉེས་པ་ཀྱན་དྲང་ཡང་འགལ་བར་རབ་དུ་གྱུ་བ་པ་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གོམས་པས་ཉེས་པ་མ་ལུས་པ་ཅུང་ནས་གཅོད་པ་རིགས་སོ། །གསུམ་པ། ཉེས་པ་ཀྱན་རེ་ཞིག་ལྟོག་གྲང་གཏན་དུ་ཟད་པ་མིན་དེ་ལྟོག་ཆགས་རྒྱལ་གྱི་ཚེས་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དཀར་པོ་ལ་སྟགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་དང་མེད་ཚ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེན། དེ་ལྟར་མིན་དེ་སེམས་ཅན་ནམ་ལྟོག་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་གཉེན་པོའི་ལྟོགས་བདག་མེད་པ་སྟགས་དྲང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་འབྲེལ་བ་ན་སེམས་རྒྱད་ལ་ཉེས་པ་དེ་རྒྱལ་སྟོག་པ་དུག་གྲང་ཚད་མས་མཐོང་བས་ན་དེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུ་བ་པ་མིན་དེ་ཡིན་ན་གཉེན་པོ་དང་འབྲེལ་གྲང་ལྟོག་མི་སྟོན་དོ། །དེས་ན་མེད་པ་ཉེ་བའི་སྟོགས་ལ་ལར་གང་རིག་མེད་པ་ལྟར་གཉེན་པོ་གོམས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱད་པར་ལ་ལར་ཉེས་པ་དེ་ལྟོག་སྟོན་པར་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་ཉེས་པ་ཅན་ཡིན་པར་གྱུ་བ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ། གལ་དེ་རྒྱད་ལ་ལར་རེ་ཞིག་ཉེས་པ་རྒྱུ་པར་འགགས་དེ་

མཛེན་གྱི་ལྟུང་།

གཏུན་དུ་ཟད་པ་མིན་ཀྱང་འགགས་ཟིན་པ་དེ་ནི་སྤར་ཡང་གསེར་སྟགས་བཞུས་པ་ན་སྤར་གཏུན་མེད་ཀྱང་མེད་དང་བྱལ་བའི་ཚེ་སྤར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཚོ་ཞེ་ན། གཉེན་པོས་གཏུན་དུ་ཟད་པར་བྱས་པ་དེ་ནི་སྤར་ཡང་སྟག་པའི་
ཚུལ་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་དེ། གཉེན་པོ་དེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོའི་བདུག་ཉིད་གྱིས་འབྱལ་བ་མེད་པ་དྲང་། སྤར་བྱ་ལྟག་མ་མེད་པར་བཅོམ་ཟིན་པ་དེ་ནི་རྒྱད་དེར་གཏུན་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་མེས་ཤིང་བཅོམ་ཟིན་
ནས་ཐལ་བའི་ཉིད་དུ་སྤར་པ་ན་སྤར་ཡང་ཤིང་དུ་སྟག་པ་མི་མིན་པ་བཞིན་དུ་སྤར་བྱ་རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྟག་པར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལས་ལམ་གཞན་དེ་ལྟ་མིན་པ་ལ། བདག་འཛིན་ཡོད་
བཞིན་གྲོལ་མི་མིན། །གྲོལ་བའི་ལམ་གཞན་འདོད་པ་དགག། །དང་པོ་ལ། དཔོན་དང་དེ་ཡི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ། བདག་བསྐྱོམས་པས་ཀྱང་ཐར་པར་བཤད་ན་བདག་མེད་བསྐྱོམ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་སྟག་པ་སྤལ་
བསྐྱོམ་པ་དང་དགའ་བྱེད་བསྐྱོན་པ་སྟགས་ཐར་པའི་ལམ་གཞན་ཡང་ཅི་སྟེ་མེད་སྟུམ་ན། བདག་མེད་པ་བསྐྱོམ་པ་མ་གཏོགས་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་བཞིན་ཐར་པའི་ལམ་གཞན་མིན་པ་མ་ཡིན་དེ། གང་ཞིག་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་
སྟོས་བདུག་ཡོད་པར་མཐོང་བའི་སྟོངས་པ་ཅན་དེས་ཡུལ་བདག་དེ་ལ་ནི་ངའོ་ཞེས་དྲག་དུ་ཞེན་པར་འགྱུར་ཞིང་ཞེན་པས་ནི་བདག་དེ་བདེ་པ་ལ་སྤར་པར་འདོད་ནས་ཡུལ་ལ་སྟེད་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་དེ་སྟེད་པས་བདག་དང་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ལ་ཆགས་པ་དང་ཕྱལ་བའི་ཐབས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྷོ་རྩ་མཐོང་བས་ཆགས་སྟོང་དགག །ལྷག་བསྐལ་བསྟོ་མས་པས་ཆགས་སྟོང་དགག །དང་པོ་ལ། ལྷོ་རྩ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་སྟོང་མི་རུས། །ལྷོ་རྩ་མཐོང་པར་ཡང་
ཐལ་བའོ། །དང་པོ། གལ་ཏེ་བདག་ཉིས་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཆགས་པ་ནི་ལྷོ་རྩ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྷོ་རྩ་ཙམ་ཡིན་པར་གཤམ་པ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་དྲིས་པ་ན། ལྷོ་རྩ་ཙམ་དུ་གཤམ་པས་བདག་ཆགས་དེ་སྟོང་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྩ་ཆགས་པ་འདྲི་ཡི་ཡུལ་བདག་དེ་ཉིད་ལྷོ་རྩ་ལྷོ་རྩ་པ་མེད་པར་ནི་ཡུལ་ཙམ་ཆགས་པ་དེ་སྟོང་པར་ནི་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྐུ་མཆོད་ཡུལ་གང་ལ་ཡོན་ཏན་ནམ་ལྷོ་རྩ་ཡོད་པ་དེ་དང་རྗེས་སུ་
འབྱེལ་བའི་ཡུལ་ཙམ་འདྲོད་པ་དྲང་སྟངས་པ་མེད་སྟངས་དྲང་སྟངས་དེ་གཤམ་པ་ལས་ཆགས་སྟོང་པ་ནི། ཡོན་ལྷོ་རྩ་དེ་དག་ཡུལ་ལ་མ་མཐོང་བས་སྟོག་པ་ཡིན་གྱི་ནང་སྟོ་ཡི་འཁྱལ་པ་ནི་སྟེ་རྩ་གང་གིས་ཀྱང་ཆེར་མ་འབྱེན་པའི་རྩ་གྱིས་སྟོང་
སྟོང་པ་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡུལ་ཙམ་ཆགས་པ་རང་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་གཤམ་ནས་ནན་གྱིས་ཆགས་པ་བསྟེན་པ་མིན་གྱི་ཆགས་ཡུལ་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཆགས་སྟོ་བསྟོག་མེད་དུ་སྟེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀང་ལ་ཆགས་
པ་ཡོན་ཏན་ཙམ་མིན་པར་གཤམ་གྱང་ཀང་གི་རོ་སྟགས་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བས་ཀང་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་བ་ལྷ་ལྷ་ཡིན་པ་དེས་ན། བདག་ཆགས་སྟེ་བའི་སྐུ་མ་ཆོད་པ་མེད་པར་བདག་དེ་ཉིད་དེ་འཛིན་སྟེན་པའི་སྐུ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞིན་པ་

ལྷོ་

༡༩༩ །དེ་ལ་ནི་འབྲས་ལུ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་དེ་གང་གིས་སྒྲོག་པར་བྱེད་དེ་སྒྲོག་བྱེད་མི་སྤིང་དོ། །དེས་ན་ཡུལ་ལུ་མེད་སྟགས་ནི་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆགས་སྟགས་སྐྱེ་བར་མ་
དེས་ཀྱང་། དེ་མཐོང་བའི་སྒོ་ཙམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་བདག་ནི་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་འཛིན་ལ་དེར་བཟུང་བ་ན་ངའི་སྒྲུལ་དུ་མི་ཆགས་པ་མི་སྤིང་དོ། །གཉིས་པ། བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ལ་སྒྲོན་ཡང་གང་ཞིག་མཐོང་ནས་དེ་
སྒྲོང་བ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། གཤམ་ཏེ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་དེ་ནི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་ཡིན་པས་སྒྲོན་ཅན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་འདྲ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་འདྲི་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ནས་འདོར་བར་བྱེད་རུས་
པ་མིན་ཏེ་བདག་གིར་ཏེ་བདག་ཡོད་པ་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་དཔེར་ན་བདག་སྒྲོང་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་བདག་ཆགས་དེ་མེད་ན་བདག་ཡན་གར་བ་ནི་སྒྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་
ཆགས་དེ་ཡང་དེ་དྲུང་འདྲ་སྟེ་བདག་མེད་པའི་བདག་ཆགས་ཡན་གར་བ་ཡང་སྒྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་བྱོད་མི་འདོད་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱོད་གྱི་ལུགས་ལ་བདག་མེད་པ་མི་སྤིང་པས་བདག་མེད་པར་བདག་ཆགས་རྒྱང་པས་
སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་འཇམ། ཡང་ན་བྱོད་ལྟར་ན་བདག་མེད་ན་བདག་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་སྒྲུག་བསྐྱེད་སྒྲོང་བ་པོ་མེད་པས་བདག་ཆགས་ཡན་གར་བས་ཀྱང་སྒྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པ་འཇམ། ཡང་ན་བདག་ཏུ་

དམིགས་པ་ལས་ཉེས་པ་འབྱུང་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཉེས་པ་འི་རྟེན་ཡིན་ལ། སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་ལ་ཡུལ་དེས་ཉེས་པ་མི་སྒྲིའི་ན་ཡུལ་དང་བྱལ་བའི་ཡུལ་ཅན་རྒྱང་བའང་མི་སྒྲིའི་པས་ན། དེ་ལའང་ཉེས་པ་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་འདྲ་སྒྲིའི་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀ་ལའང་ཆགས་པ་དང་བྱལ་བ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྷག་བསྐལ་གྱིས་ཅམ་ཆགས་བྱལ་མིན། །ལྷག་བསྐལ་བསྒྲུལ་པར་གསུངས་དོན་བཤད། །
 དང་པོ་ལ། ལྷག་བསྐལ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་མི་སྒྲིའི་། །དེ་ཡིས་བདག་གི་འི་སྒྲིའི་འདོར། །དང་པོ། གལ་ཏེ་དུག་སྐལ་གྱི་སྐལ་བཟུང་བའི་སྐར་མོ་ལ་སྐགས་པའི་ཡན་ལག་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ཀྱང་དུག་མ་མཆེད་གོང་དུ་གཙོད་
 པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་དང་བདག་གི་བར་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་ལྷག་བསྐལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་བསྒྲུལ་པས་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྒྲིའི་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྷག་བསྐལ་དུ་གྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ་བདག་ལ་ཐན་པའི་
 རེ་བ་ཐད་ཅིང་གཞོད་པར་དོགས་པས་བདག་གི་བ་ཡི་སྒྲིའི་བཙོམ་པས་སྐར་མོ་ལ་སྐགས་པ་སྒྲིའི་ཅན་འདྲི་འདྲོར་བ་ཉིད་རྒྱས་པ་ཡིན་གྱི། བསྒྲུག་པ་བདག་གི་བའི་སྒྲིའི་བཙོམ་པ་ལ་ལྷག་བསྐལ་བར་གྱེས་ཀྱང་དེ་འདོར་བ་ཡོད་
 པ་མིན་ཏེ། རི་ལྟར་མིག་སྐགས་དབང་པོ་དང་སྐལ་ལ་སྐགས་པ་བདག་གི་བདེ་བ་སྐལ་བའི་ལོངས་སྒྲིའི་རྟེན་ཉིད་དུ་ནི་བཟུང་བ་ལ་རང་གི་བའི་སྒྲིའི་གང་གིས་བསྒྲུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་དེས་ན་བདག་དང་བདག་གི་བ

༡༢། རྟེན་ལ་ཆགས་པུལ་དེ་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡོད་དེ་ཡོད་མི་ཤིང་དོ། །དཔེར་ན་ལུས་ལས་ཐོག་པའི་སྒྲིང་དང་སོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡིད་བྱུང་སྟེ་ཞེན་པ་མེད་པའི་སྟོན་མི་སྟེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ལས་དང་
 འབྲེལ་པའི་སྒྲི་མེན་སོགས་ལ་ཞེན་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་སྟེ་ཐོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་མདོན་སྒྲུལ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་དུ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་བདག་གི་སྒྲིང་དུ་གཏོགས་པ་ལ་བདག་གི་བའི་སྟོ་རང་གིས་སྟེ་
 བས་སྟུག་བསྟུལ་བར་གཉེས་ཀྱང་ཆགས་པ་ལུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བདག་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནི་བྱ་མི་རུས་ཏེ། རྟེན་གྱི་པ་སོགས་ལུས་ན་སྟོ་དང་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་འདྲ་བ་དང་ལྡན་པ་སོགས་ཀྱིས་བདག་དང་
 འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་འདོད་ལ། དེ་ལས་རང་གི་བའི་སྟོ་ནི་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་སྟུག་བསྟུལ་དུ་མ་ཐོང་བའི་སྒྲི་བས་ན་ཡང་། སྒར་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྟུག་
 བསྟུལ་བར་མ་ཐོང་དུ་ཐིན་ཀྱང་རང་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་སྟོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རྟེན་གྱི་པས། བདེ་བ་སོགས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་བདག་དེ་ལ་འཕྲོད་པ་འདྲ་བས་འབྲེལ་ལ། ལུས་དང་དབང་པོ་རྣམས་ལྡན་
 འབྲེལ་ལམ་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ལ་འདྲ་བས་འབྲེལ་ཞིང་ཐན་ཚུན་འབྲེལ་བར་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་གངས་ཅན་པ་སོགས་འབྲེལ་བ་ཅམ་གྱིས་རང་གི་བའི་སྟོ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་སྟེས་སྒྲིང་དང་ལུང་འདྲེས་པ་ལུས་ཞེན་པས་བདེ་

བ་དཔེ་འོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་པ་ཡིན་པས་སྒྲེས་སུ་དང་ཡུལ་ཐ་དང་དུ་གེས་ན་རང་གི་བའི་སྒྲོ་མི་འབྱུང་བར་སྒྲུ་བ་ལྟར་ན་ཡང་བདག་དང་ཆོས་དེ་ཐ་དང་དུ་གེས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་བའི་སྒྲོ་མི་སྒྲེ་བ་མིན་ཏེ་བདག་བདེ་བའི་ཡན་ལག་
 དུ་བཟུང་བས་སྒྲེ་བ་ཡིན་པས་འདུ་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་ན་ཡང་བདག་དུ་བཟུང་བ་ཡོད་པ་ན་ཆད་དངོས་པོ་གང་ལ་བདག་དེར་པ་ན་འདྲོགས་པར་འཛིན་པ་ཉིད་ནི་སྒྲེ་བོ་ཀུན་ལ་ཡོད་པས་བདག་ཆགས་མ་སྒྲངས་ན་
 བདག་གི་བའི་སྒྲོ་འདྲོར་བར་མི་རྩོམ་སོ། །གཉིས་པ་སྟུག་བསྟུལ་དུ་བསྒྲོམས་ཀྱང་དེས་བདག་གི་བའི་སྒྲོ་འདྲོར་བར་མི་རྩོམ་པར་བསྟན་པ་ལ། གཙམ་དུ་སྟུག་བསྟུལ་མ་ཡིན་དང་། ཡིན་ཀྱང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་དང་། མཐོང་
 ཡང་བདག་གི་བའི་སྒྲོ་མི་སྒྲོང་། །དང་པོ། གང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དེ་ནི་སྟུག་བསྟུལ་བསྒྲེད་པའི་ཕྱིར་སྟུལ་གྱིས་ཟིན་པའི་སོར་མོ་བཞིན་དུ་སྟུག་བསྟུལ་དུ་བསྒྲོམ་ན་གོམས་པའི་ཆོད་བང་པོ་སོགས་ལ་ཡང་རང་གི་བའི་སྒྲོ་ནི་སྒྲེ་བར་
 མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། མཐའ་གཙམ་དུ་དེས་པར་རང་གི་བའི་དངོས་པོ་དེ་དག་ནི་བདག་ལ་སྟུག་བསྟུལ་སྒྲེད་པ་མིན་པར་བདག་ལ་པན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་པས་ན་དེ་དང་དུ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་གི་བའི་
 དངོས་པོ་དེ་དག་གིས་བདེ་བ་ཕུང་བདེ་སྒྲེད་མྱིད་ཀྱང་གོལ་བའི་ཐབས་མིན་པ་པལ་ཆེར་དུག་དང་བཅས་པའི་ཟས་བཞིན་དུ་མཐར་གྱིས་སྟུག་བསྟུལ་བསྒྲེད་པ་ཡིན་པས་ཀུན་ལ་སྟུག་བསྟུལ་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། བདག་ཆགས་

ཆ་ ཆོད་མ་ རྒྱུ་ལྟ་བུ་ ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ རྒྱུ་ལྟ་བུ་ རྒྱུ་ལྟ་བུ་

༡། །མ་སྤངས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱུག་པ་པོ་དེས་བདག་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱུག་བྱེད་ཁྱེད་པར་ཅན་གྱི་བདེ་བ་སྤྱོད་མེད་པ་ལ་ཆགས་པས། ཁྱེད་པར་ཅན་དེ་དང་འགྲུལ་བ་དམན་པའི་བདག་གི་བ་ལ་རེ་ཞིག་
ཆགས་པ་བྲལ་བར་འགྱུར་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་ནི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། གང་གིས་ན་ཁྱེད་པར་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སྤྱེད་པས་དེ་ལས་དམན་པའི་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་དེ་ཟས་བཟང་པོ་རྒྱེད་པའི་མིས་
ངན་པ་འདོར་ཀྱང་དེ་ཟས་ལ་གཏན་དུ་ཆགས་བྲལ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་དེ་བདག་གི་བདེ་བ་ཁྱེད་པར་ཅན་མ་རྒྱེད་པ་ཞིག་ན་བསམ་དཔྱད་མེད་པར་རམ་ཚུལ་བཞིན་བསམ་མི་རུས་པར་ཉེས་པ་ཡོད་ཀྱང་བདག་ལ་ཆགས་པ་
དེ་ཡིས་སྤྱུག་སྤྱུག་བདག་བདེ་བའི་སྤྱུག་བྱེད་དུ་རེ་བས་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་རྗེ་ལྟར་རྒྱེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་འཇུག་པའམ་དང་དུ་ཡོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་བཀྲེས་པས་ཟས་དུག་བཅས་ཀྱང་ཟ་བ་དང་། ར་བར་གེས་ཀྱང་
སྤྱོད་པས་ཉེན་པ་ན་ཆུ་བསིལ་བ་འབྱུང་བའམ། ལུད་མེད་བཟང་མོ་དག་ནི་མ་རྒྱེད་པ་ན་ངན་མ་དང་། དེ་ཡང་མ་རྒྱེད་པར་གྱུར་ན་དུང་འགྲོ་ལ་འདོད་པ་སྤྱོད་པར་མ་ཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་བདེ་བའི་རྗེ་དུའང་རུང་
པའི་ཆ་ནས་བདག་འདྲིན་ཅན་དེ་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་གཏན་དུ་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཆགས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་མི་འབྱུང་དང་། ཆགས་ཀྱང་སྤྱོད་མེད་ཐལ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆགས་ཀྱི་བདག་ནི་སྤྱོད་པ་མེད། །

ཆོད་མ་རིག་པའི་སྤྱོད་

དེ་ཕྱིར་སྐྱུ་ག་པ་སྐྱུ་ལ་གེས་དོན་མེད། །དང་པོ། ཆགས་པའི་རྒྱ་བདག་མེད་པར་སྐྱོན་སྐྱུངས་ནས་མ་སྐྱུངས་པ་དེས་ཡུལ་ཅན་ཆགས་པ་ཡང་མི་སྤྱོད་སྟེ། ཡུལ་སྤྱོད་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཕྱིར་ཆགས་པ་ཡོད་ན་
 དེས་བསྐྱེད་སྐྱུ་ག་པ་སྐྱུ་ལ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའང་སྐྱུ་ག་པ་ལ་འབའ་ཞིག་དུ་མཐོང་ཡང་མི་རྒྱས་ལ། མཐོང་དུ་ཟེན་ཀྱང་སྤྱོད་མི་རྒྱས་ཏེ་དེའི་རྒྱ་མཚན། བདག་དུ་སྐྱུ་བ་དེ་དག་གིས་བདག་ནི་འཆིང་གོལ་སྤྱོད་བ་སྟགས་གྱི་རྟེན་
 དུ་འདྲོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནམ་ཡང་འདྲོད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུ་ག་པ་སྐྱུ་ལ་སྟགས་ཅི་ཅམ་གོམས་ཀྱང་ཅི་ལྟར་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་བདག་དེ་ནི་འཇིག་པར་འདྲོད་དེ་མི་འདྲོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེས་ན་གོལ་བའི་དུས་སུ་ཡང་བདག་ནི་
 སྐྱུ་མ་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན་ན་བདག་དུ་ཆགས་པ་ཡང་དེའི་དུས་སུ་མེད་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར། བདག་ཆགས་ཡོད་ན་བདག་གི་བ་ཡང་ཅི་ལྟར་འདྲོད་ཏེ་འདྲོད་མི་རྟགས་སོ། །གལ་ཏེ་གོལ་བའི་དུས་ཀྱི་བདག་དེ་ནི་བདེ་སྐྱུ་ག་པ་སྐྱུ་ལ་སྤྱོད་
 པ་དང་ནི་རྟག་མི་རྟག་སྟགས་གྱི་ཐ་སྐྱོད་དང་། གེས་རབ་དང་རྒྱུ་པར་གོལ་བ་སྟགས་གྱི་ཡོན་ཏྲན་ཀྱན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པ་ལོག་པ་ཞིག་དུ་འདྲོད་ན་དེ་ནི་ཅི་ལྟར་ཁྱོད་རང་གི་ཞེན་པ་སྐྱུ་བའི་བདག་དེ་ཡིན་པར་འདྲོད་དེ། དེ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ་ཏེ་ཞེན་པའི་རང་བཞིན་ནམ་ཞེ་འདྲོད་གྱིས་འདྲོད་དུ་མི་བརྟུབ་པའི་བདག་ནི་དེ་འདྲུ་བ་མིན་ཏེ། གོལ་བའི་བདེ་བ་སྤྱོད་བ་པོ་དང་རྟག་པ་དང་གཅིག་སུ་ལ་སྟགས་པའི་ཐ་སྐྱོད་འཇུག་པའི་ཡུལ་དང་། འཁོར་བར་མི་

༡༩། །ལཔོར་བ་ཚོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འདོད་པས་ན་མྱོང་བ་ཚོགས་དེ་ཀུན་མེད་ན་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་བདག་སྐྱབ་པའི་དོན་དེ་ཀུན་ཅུང་ཟ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མྱོང་ཚོགས་དེས་པར་མེད་པ་ན་དེ་མོ་གཤམ་གྱི་
ལུ་བཞིན་དུ་མེད་པ་དང་དོན་ལ་བྱུང་མེད་པས་བདག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མེ་མ་བཏང་ན་སྒྲིག་པ་གཏོང་མི་རུས་པ་བཞིན་བདག་མ་བཏང་ན་བདག་ཆགས་སྤོང་མི་རུས་ཏེ། རྒྱལ་པ་ཀུན་དུ་ཡུལ་ཅན་བདག་དུ་འཛིན་པ་
དེ་ནི་རང་ཉིད་ཡོད་ཀྱི་རིང་ལ་བདག་དེ་ལ་ཆགས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་བདག་དུ་ཆགས་པ་ཡིན་གྱི་ལུང་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་ལུང་མེད་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་
ལུ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པས་ན། བདག་དུ་འཛིན་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་བདག་དུ་ཆགས་པ་ཡན་གར་དུ་བྲལ་བའི་ཐབས་སྤིང་པ་མིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་བདག་ཆགས་དེ་ནི་བདག་གི་ར་ཞེན་པ་ཡི་སྤོན་མཐུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བདག་
ཆགས་དེ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་བདེ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་འབྲལ་མི་སྤིང་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་བདག་ཆགས་དེ་ནི་ཐར་པའི་གནས་སྐྱབས་སུ་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ན་ཡང་སྤྲོ་མ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་གྱི་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་བདག་གི་བརྒྱམས་ལ་སྐྱབ་བསྐྱལ་དུ་བསྒྲོམ་པ་ལ་ཇི་ཙམ་བརྟོན་ཡང་བདག་གི་བ་དེ་དག་བདེ་བའི་རྒྱེན་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མཐོང་བའི་ཆ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་འཇུག་

བཤམ་དང་དུ་ཡིན་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པས་བདག་གི་བ་ལ་ནི་ཆགས་པ་དང་བྱལ་བའི་གོགས་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་དུ་ཞིན་པས་དེ་ཡི་སྒྲིན་གྱི་ཆ་ཡང་མཐོང་མི་རུས་པར་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕྲིག་པའི་བདེ་བ་
 ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཆགས་པས་བྱད་མེད་གྱི་ལུས་མི་གཙང་བར་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དུས་ན་བདག་གི་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བདག་ལ་འདར་ཆགས་པ་བྱལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱལ་དེ་ལྟར་ན་དུ་ནི་
 ཆགས་པ་དང་བྱལ་བ་པོ་བདག་གི་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཆགས་པ་དང་བྱལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ནི་བདག་འདོར་བ་པོ་ཡིན་ལ། བདག་ནི་དེས་དོར་བར་བྱ་བ་ལྷད་ལྷད་ལྟ་བུ་ཡིན་
 པས་ན་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆགས་པ་དང་བྱལ་བ་པོ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ཆགས་བྱལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ནི་རྟེན་ལྟར་བདག་འདོར་བ་ཡིན་པ་དེས་ན། དེས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བསྒྲོམ་པ་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱོད་
 ལྟར་ན་ཆགས་པ་དང་བྱལ་བྱེད་གྱི་ལམ་བསྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་བདག་དག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི་བདག་མེད་ན་ལམ་ལ་འབད་པར་མི་རིགས་ཞེས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྒྲིན་གྱི་གཙོ་པོར་རྒྱུ་ལྷན་ཏེ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་པས་སོ། །
 འདིར་ལྟ་དཔང་ལྟོའི་འགྲེལ་བའི་འགྱུར་ན། གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཆགས་བྱལ་ཡང་། འདི་ལ་ཆགས་པ་བྱལ་གྱུར་ན། འདི་དོར་མ་ཡིན་དཔེར་བདག་བཞིན། དེ་ལྟར་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བསྒྲོམ་དོན་མེད། ཅེས་བདག་ཆགས་བྱལ་ལོ་

༡༡། ཁེའ་ཀྱང་ཉེས་མེད་ལ་ཆགས་པ་བྱལ་བའི་རྒྱ་མེད་ལ། ཆགས་པ་ལ་ཆགས་པ་བྱལ་བ་སྐད་དུ་བརྗོད་ཀྱང་འདོར་མི་རུས་ཏེ་བདག་བཞིན། དེས་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་བསྒྲམས་ཀྱང་ཆགས་པ་མི་སྦྱང་བའི་དོན་དུ་
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ། བདག་ཆགས་དང་མ་བྱལ་བ་དེ་དག་སྤྱག་བསྐྱལ་བསྒྲམས་པས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཉིད་ཡིན་པ་ཅུ་རུ་ནི་རྣམ་པར་གྲེས་པར་བྱེད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་ནི་སྤྱར་ཆགས་བཅས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་མཛོན་སྤྱུ་
ཉིད་དུ་སྤྱར་བ་ཡོད་དེ་ལུས་ན་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནི་ཡང་དེ་དག་དེ་ལ་ཆགས་པ་བྱལ་བ་མེད་དེ་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱང་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལ་སྤྱལ་བ་སྤྱང་བ་མེད་པ་འདི་བཞིན་དུ་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་སྤྱི་
ཀྱང་དེ་སྦྱང་བར་མི་རུས་ཏེ་སྤྱང་བ་བསྒྲུག་པའི་རྒྱ་བདག་འཛིན་དང་འགལ་བའི་ལམ་མི་གྲེས་པས་ན་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱང་བཞིན་པ་སྤྱན་བསྤྱེན་མི་གྲེས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྱང་བའི་སྤྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རིམ་འགའ་སྤྱག་བསྐྱལ་
མཛོན་སྤྱུ་ཀྱང་ཀྱང་སྤྱང་བ་མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་གྲེས་པས་ཡིད་མ་བྱུངས་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་དེ་ལྟར་གྲེས་པའི་བྱིར་འཁོར་བ་ལ་གཏོན་དུ་ཆགས་པ་དང་འབྲལ་ཏེ་བྱད་མེད་གཅིག་ལ་ཡིད་ལོག་པའི་སྤྱིས་བྱ་
དེ་ཀུན་ལ་ཡིད་ལོག་པ་མེན་ཡང་མི་སྤྱག་པ་གིན་དུ་འབྱོངས་པ་ནི་ཀུན་ལ་ཡིད་ལོག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་དུ་ཆགས་ལུལ་དེ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ཡིས་སྦྱོར་དུ་ལྟ་བའི་སྤྱི་མ་ལོག་པའི་སྤྱད་ཅིག་དེ་སྤྱང་དུ་ལུལ་དེ་ལ་

ཆགས་པ་ཡི་སྒྲོ་སྒྲོག་གུང་། ཡུལ་དེ་ལ་ཆགས་པ་ནམ་ཡང་མི་སྒྲེ་བའི་གཏན་བུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འདྲོད་ལྷན་ཞིག་ལུང་མེད་གཅིག་ལ་རེ་ཞིག་ཡིད་ལོག་གུང་ག་ཞན་ལ་མི་ལྷོག་པ་བཞིན་དུ་ལུང་མེད་གུན་ལ་མི་སྒྲུག་པ་
 བསྐྱེམས་པས་ཡིད་ལོག་པ་དེ་ཡང་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་ག་ཞན་ལ་ཡིད་ལོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་གུང་སྤིང་པ་མ་བཟའ་དག་ལ་ཡིད་ལོག་ན་དེ་ལས་ག་ཞན་དུ་གྱུར་པ་གང་ལ་ཆགས་སྒྲུལ་ན། བདག་ཆགས་མ་སྤངས་
 པ་དེ་ནི་སྤིང་པ་སྤང་བུ་ཅན་ལ་ཡིད་ལོག་གུང་དེ་བས་ཆེས་བདེ་བའི་ཐར་པའི་རོ་གུ་ནོམ་པ་བདག་གི་བར་ཞེན་ནས་སྤང་བུའི་ཆགས་པ་སྤོང་མི་སྤིང་དོ། །དེ་ལྟར་བདག་ལ་ཕན་པ་སྤང་བར་འདྲོད་པ་དྲང་མི་ཕན་པ་དྲོར་བུའི་རྒྱུ་
 བར་ལྟ་བའི་ལུང་པར་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལས་སྤང་བའི་ཆགས་པ་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱེན་གྱི་རྒྱུ་གྲངས་ག་ཞན་དང་ག་ཞན་རྒྱུ་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ན་
 ཆགས་པ་གུན་གྱི་སྤོང་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་སྤྱོད་ལུང་དེ་དག་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་སྤང་བུར་ལྟ་བའི་ཆགས་པ་མ་བཟད་པར་ཡོད་ལ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་མི་མཁོ་བའི་དངོས་པོར་མཐོང་ནས་མ་ཆགས་ནའང་ཕྱིས་མཁོ་བའི་ཡན་ལག་དུ་མཐོང་བའི་
 རྒྱེན་ཉི་བར་གྱུར་པ་ན་སྤྱར་དོར་བ་ལའང་སྤྱར་ཆགས་པ་སྤྱོད་ཏེ། སྤྱར་ཆགས་པ་དང་བུལ་བའི་ལུང་མེད་དག་ལའང་ཕྱིས་ཆགས་པ་མཐོང་བ་དང་། ལུང་ལུང་ལ་སོགས་པ་ཕྱིར་དོར་བའང་ཞིང་སོགས་ལ་མཁོ་བར་མཐོང་ནས་སྤྱར་

ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ཆགས་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་དུ་བལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེར་ཆགས་པ་ཡང་སྒྲིན་ཅན་དུ་མི་རིགས་ཏེ་སྒྲོ་དོན་མཐུན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་སྒྲིན་མེད་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་བདག་དུ་ཆགས་པ་ཡང་སྒྲིན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་སྒྲིན་མེད་ལ་སྒྲིན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བུ་དངོས་པོའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ལྷགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲིན་མེད་པའི་བདག་དེའི་ཕན་པ་སྐྱབ་བྱེད་བདག་གི་བཞིན་ཀྱང་ནི་སྒྲིན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིན་མེད་པའི་བདག་དེ་ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་ཅུ་མ་སྟེ་དབང་སྐྱབ་གི་ཅེ་གསུམ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་སྒྲིན་མེད་པར་གྱུ་བ་ན་འགྲོ་བ་ཆེས་སུ་བའང་བདག་དང་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཅུ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དུ་ནི་ཡུལ་གང་ལ་ཆགས་པ་དང་བྱལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མ་ཆགས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མ་དམིགས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་དང་བདག་གི་བ་དེར་ཆགས་པ་དེ་ནི་སྒྲིན་བཅས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ་ལམ་པར་འཆང་བའི་རྟེན་བྱེད་པས་སོ་ཆེར་ན། སྒྲིན་དེ་ནི་བདག་ལ་འདྲ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ་བདག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་པ་གཉིས་པོ་དངོས་དང་བརྒྱད་ནས་སྟེ་བའི་རྟེན་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བདག་དེར་ཡང་ཡུལ་ཅན་ཆགས་པ་དེའི་སྒྲིན་དང་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་ནི་ཆགས་པ་དང་བྱལ་བར་མི་བྱེད་པས་ཆགས་བྱལ་མེད་པ་དེ་ལྟར་དུ་ནི་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་གང་ཟག་དེ་ཆགས་པ་དང་བྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་སུ་དེས་

ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་ཀྱང་བདག་དེས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དེའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་བདག་པོ་སེར་སྒྲ་ཅན་གྱི་ཅུང་མ་གཏོང་བ་ལ་དགའ་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུལ་གང་ལ་ཡོན་ཏྲན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་
 ཞེན་པ་ནི་ཉེས་པ་མཐོང་བས་འཇིག་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ལྟར་རང་གི་དབང་པོ་སྟགས་ལ་ཅུལ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་མིན་ཏེ། ཡོན་ཏྲན་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་རྟག་དབྱེད་མེད་པའི་ཁྱིམ་པ་དང་ལྷགས་སྟགས་ལ་ཡང་རང་གི་དབང་པོ་
 སྟགས་ལ་ཆགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། མིག་རབ་རིབ་དང་ཞར་བ་སྟགས་དབང་པོ་སྟོན་ལྟན་ཡིན་བཞིན་དེར་གཤམ་པ་ལ་ཡང་རང་གི་དབང་པོ་སྟགས་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི་མིག་གསལ་པ་དང་ལུས་
 མཛེས་པ་སྟགས་ཡོན་ཏྲན་ལྟན་པར་གཤམ་ན་ཡང་རང་གི་ཅུང་དུ་མ་གཏོགས་པའི་དབང་པོ་གཞན་དག་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟར་འདུས་པ་ཡི་རང་གི་དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་སྟགས་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ལ་
 སྟགས་པ་ཞེས་པས་ད་ལྟར་ཡང་སྒྲ་སེན་ཡན་ལག་སྟགས་ལུས་ལས་བོག་པར་གྱུར་པའི་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀླུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་བདག་གི་བའི་བློ་སྒྲེ་བའི་ཅུང་ཡོན་ཏྲན་མཐོང་བས་མིན་པ་
 དེ་ཕྱིར་ཡོན་ཏྲན་མིན་པ་ཉེས་པར་མཐོང་བས་ཀྱང་བདག་གི་བ་དེ་ཡང་སྟོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེར་མ་ཟད་ཉེས་པར་ཅུལ་བཞིན་མཐོང་དུང་མི་སྒྲེར་ཏེ་བདག་གི་བ་དེ་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཡོན་ཏྲན་ནི་བདག་བདེ་

༡༡། །པའི་སྐྱབ་ཕྱེད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཆགས་པས་སྐབས་དེར་ཡང་མཐོང་བ་ནི་མི་ལྟོག་པ་དེ་སྟེ། བདག་གི་བར་ཆགས་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་བདག་ལྟ་ལ་གཞོན་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་བདག་དང་ལྷན་བསྐྱེད་པ་དུ་བསྒྲེམས་
པ་སྟགས་བསྐྱེད་པས་བདག་གི་བར་ཆགས་པ་དེ་ལ་རྩི་ལྟར་གཞོན་དེ་གཞོན་མི་སྟོན་དོ། །གཉིས་པ་ཐ་དད་དུ་སྟེས་པས་ཆགས་བྱལ་མིན་པ་ནི། གྲོང་ས་ཅན་པ་ན་རེ། ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་འཁོར་
བ་མིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལས་ལྷུང་བ་གཟུགས་སྟགས་རྣམ་འགྱུར་རྣམས། སྒྲོའམ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་མེ་ལོང་དོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུས་ཕྱི་ནང་མཚམས་སྒྱུར་ནས་བདག་སྟེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བུ་དང་ཡུལ་འདྲེས་པར་སོང་བ་ལྟ་བུས་
འབྱུལ་བ་ལས། དའི་བདེ་བ་དའི་གཟུགས་ཞེས་སྟགས་སུ་ཞེན་ནས་ཆགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐ་དད་དུ་སྟེས་ནས་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྱལ་བ་ན་བདག་སྟེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བུ་ཡན་གར་དུ་གནས་པ་ནི་ཐར་པའོ་ཞེ་ན། དེ་མ་
ཡིན་ཏེ། ད་ལྟའི་མིག་ལ་སྟགས་པ་ལས་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་སྟགས་གྱི་དབང་པོ་བདག་གིས་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུམ་དུ་དེ་འདྲའི་དབང་པོ་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་སྟགས་གསར་དུ་སྒྲིབ་དང་
འཛིག་པར་སྟེས་པའི་སྒྲོ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཐ་མ་ལ་པའི་སྒྲོ་བོ་འདྲི་ཡིས་ཀྱང་དབང་པོ་སྟགས་ལས་བདག་ནི་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པར་སྟེས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལ་ཐོ་བྱང་བརྟེན་པ་བཞིན་བདག་ནི་རྟག་དུ་གནས་པར་ཞེན་ནས།

དབང་པོ་གཞན་དང་གཞན་ཐོབ་པ་དོན་དུ་གཉེར་གྱི་བདག་གཞན་ཞིག་ཐོབ་ན་ཞེས་ནམ་ཡང་མི་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཆགས་བྲལ་ཡིན་དགོས་ན་ཡང་ཐ་མལ་པ་སྟེ་ཡང་ཆགས་བྲལ་མིན་པ་དེ་
 བྱིར་བདག་དང་བདག་གི་བ་དེ་གཉིས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བས་ཀྱང་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་མིན་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཅན་དེ་ནི་གཟུགས་སྟོན་པ་རང་གི་རྒྱུ་དུ་དམིགས་པའི་ནང་གི་ཡན་ལག་མིག་སྟོན་པ་ལ་ངོ་བོ་
 ཉིད་གྱིས་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་བདག་དུ་བཟུང་བ་དེའི་དབང་གིས་རྒྱ་གཞན་མི་དགོས་པར་ཕྱོད་མེད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དེ་ལྟར་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་ན་སྟོན་པ་གང་ཞིག་དུ་ལྟར་གྱི་སྟུག་བསྟུལ་བས་རང་གི་
 མིག་སྟོན་པ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་ཙམ་སྟེ་བདེ་འདྲ་ཡུལ་དེ་ལ་སྟུང་བ་ཙམ་གྱི་སྟོ་སྟེས་པ་ཡིན་གྱི་བདག་གི་བ་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་བ་ལ་ཡིད་མི་དགའ་བ་དེ་ཡི་ཚེ་ན་ཡང་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་
 དེ། སྟུག་བསྟུལ་དང་བྲལ་བའི་བདག་གི་བ་དེ་འདྲར་སྟུར་ཅིག་སྟུང་དུ་གནས་སྟུང་སྟུང་གཞན་དུ་སྟུར་བའི་བདག་གི་བ་ལ་ཡིད་མ་ལོག་པར་དེ་འདྲ་ཚེ་ལ་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་ཞེ་སྟངས་སྟེས་པ་དེ་ནི་
 སྟུག་བསྟུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དེའི་རྒྱ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། ཞེ་སྟངས་དེ་ནི་རང་གི་རྒྱ་སྟུག་བསྟུལ་མ་ལོག་པ་དེ་མིད་ཙམ་དུ་གནས་ལ། སྟུག་བསྟུལ་དེ་ལོག་པ་ན་ཞེ་སྟངས་ཡང་ལོག་པར་འགྱུར་ལ། ཞེ་སྟངས་བ་ཡིད་

ལྷ། །འབྲུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ལོག་ན་ནི་བདག་གི་པ་ལ་ཆགས་པ་རང་ཉིད་གྱི་སྒར་གྱི་རང་བཞིན་རི་ལྷ་ལུ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་སྒྲུར་ཡང་བཞེན་པར་འགྱུར་ཏེ། མིག་སྟགས་ཀྱི་ནད་སྟེ་པ་དང་སྒྱེ་བ་གཞན་དུ་མིག་
 དབང་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་རང་གི་རྒྱུར་མ་ལ་སྒྲུབས་སུ་བྱོལ་བའི་གནས་སྒྲུབས་ལོག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཆགས་བྱལ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། རང་ལུགས་ལ་བདག་ལྟ་དུང་ནས་སྒྲུང་བས་ན་བདག་ལ་ཡན་པ་
 སྒྲུང་བྱ་དང་མི་ཡན་པ་དོར་བྱ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ཐུགས་མཉམ་པར་སྒྲོམས་པའམ་བཏང་སྒྲོམས་པ་ཅན་ཏེ། དཔེར་ན་ཅན་དན་གྱི་ལྷ་གས་ཐུག་པ་དང་། སྒྱེ་བ་གཞིས་བཅད་པ་
 ར་བདག་ལ་ཡན་ནོ་སྒྲུམ་དུ་ཆགས་པ་དང་གཞོན་དོ་སྒྲུམ་དུ་བྱོལ་བ་མི་སྒྱེ་བར་མཆོངས་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་ཞེས་སུ་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་འདྲ་ལུལ་གང་ལ་འང་ཆགས་པ་གཏན་སྒྱེ་མི་ཕྱིན་དོ། །གཉིས་པ་སྒྲུག་བསྐལ་བསྒྲོམ་པར་
 གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི། འོན་ཕྱིད་ཅག་གི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་མེ་ཡི་རྒྱབས་དང་སྤྱོད་མོའི་གྱིང་ལྟར་སྒྲུག་བསྐལ་བར་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྒྲུག་བསྐལ་བསྒྲོམས་པས་ཐར་པ་
 ལ་མི་ཡན་པར་རི་ལྷར་བཤད་ཅེན། སྒྲུག་བསྐལ་བསྒྲོམས་པས་ཐར་པ་ལ་ཡན་མི་འདོགས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲུག་བསྐལ་བསྒྲོམས་པ་ཁོ་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་རུས་ཏེ་ཐར་པ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་

ལྷ། །བཅུན་པ་མི་རྟག་པ་ལགས་སོ། །གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྟག་བསྐལ་བ་ཡིན་ནམ་བདེ་བ་ཡིན། བཅུན་པ་སྟག་བསྐལ་བ་ལགས་ཏེ་གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྟག་བསྐལ་བ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ལགས་སོ། །གང་མི་རྟག་པ་དང་སྟག་བསྐལ་བ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདི་ནི་དའི་འོ་འདི་ནི་ད་ཡིན་ནོ་འདི་ནི་དའི་བདག་གོ་ཞེས་བལྟར་རུང་ངམ། བཅུན་པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་མ་རྟག་བསྐལ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྱལ་བ་མིན་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བདག་བདེ་བའི་རྟེན་ཏུ་དམིགས་ནས་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱེད་པ་ལྟན་པ་དང་། དེ་ལས་སྤང་དོར་གྱི་ལས་ཚུལ་པ་ཀུན་ལ་འཁུག་ཅིང་བརྟེན་པ་དེ་ནི་ཆགས་སྟགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་རྣམས་ལས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་དེ་ནི་ལམ་པ་པ་ཞེས་ཕུ་སྟེ་ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱུ་མ་བཅད་པས་ན་རུང་ཟད་ཀྱང་ཐར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྱལ་ཡོད་ཏུ་རྟག་ཀྱང་གྲོལ་བའི་བདག་དེ་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་པ་བྱེད་ལྟར་ན་ཐར་པའི་ཆེ་བདག་དེ་ཡི་བདག་གི་བ་ཉིད་ནི་མི་འདོད་པར་རུང་ཟད་མེད་པར་འདོད་ན། བཟའ་བྱ་བདག་གི་བ་མེད་པས་དེ་ཡི་ཟ་བ་པོ་ཡང་མེད་དེ་ཡོངས་སྤྱད་ཕུ་མེད་པའི་ཡོངས་སྤྱད་པ་པོ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ལས་ཕུ་བ་པོ་དང་འབྲས་ཕུ་ལ་ཡོངས་སྤྱད་པ་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཏུ་འདོད་པ་

དེ་ལྟ་བུ་ཡི་བདག་ཀྱང་ཐར་པ་དེ་ཡི་ཚེ་ན་མེད་པས་བདག་བཅིང་གོལ་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ལས་བྱངས་པ་འདྲ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་བདག་འཛིན་སྤང་བར་གདམས་པ། བདག་མེད་མ་གོམས་ན་ཐར་པ་མེད་
 པ་དེ་མྱེར་ལོམར་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་ལས་གཏན་དུ་གོལ་བར་འདོད་པས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོང་བར་གྱུར་པའི་རྒྱ་ཚན་ཡུལ་དོན་དུ་གྱུ་བ་པ་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་གོམས་པ་ཙམ་གྱི་རང་
 གི་རིགས་མཐུན་པའི་ས་བོན་སྒྲ་མ་ལས་བྱུང་བའི་འཛིན་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་དག་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྱིས་རྩ་བ་ཉིད་ནས་དབྱུང་བར་གྱིས་དང་ཐར་པ་འཛིན་མེད་ནི་བའི་གྲོང་ཁྱིམ་ཉམས་དགའ་བར་ཕྱིན་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་གདམས་པའོ། །གཉིས་པ་གོལ་བའི་ལམ་གཞན་འགོག་པ་ལ། དབང་ལྷག་ལུང་གིས་གོལ་བ་དགག། ལས་ལུས་ཟད་པས་གོལ་བ་དགག། །དང་པོ་ལ། ལུང་ཙམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་མིན། །ཡིན་པའི་འཐད་པ་
 དགག་པའོ། །དང་པོ། དབང་ལྷག་པ་སོགས་ན་རེ། བདག་ཡོད་པ་དང་ཐར་པ་ཡོད་པ་འདྲ་ལུང་ལས་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ལ། ཐར་པ་དེ་ཡང་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ལས་འགྱུ་བ་པར་ལུང་ལས་བཤད་པས་ན་ལུང་གི་དོན་
 ལ་ཐ་མ་ལ་པའི་དབྱེད་པས་སྒྲིན་མི་འདུག་སྟེ། དབང་འདས་གཞན་གྱིས་རིག་བྱ་མིན། །ལ་རོལ་མ་དོན་སུམ་མ་ཐོང་བ་ཡི། །དྲང་སྤྱང་དེ་དག་ཚོགས་ལ་ནི། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་གནོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་མི་འཐད་དེ། དབང་

22

གནོད་མི་རྒྱལ་པས་རྒྱ་མཚན་ལུལ་པ་ཅན་ནོ། །གནིས་པ། རྟིག་ཅན་གྱི་རྟིག་པ་བྱ་མས་ཆོག་འདི་སྟོན་ནས་བྱངས་ཏེ་སྟོན་སྟེག་བྱས་པ་ན་དེའི་རྟིག་པ་འཛད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོར་སྟེས་བྱ་སྟོར་ལ་གཞུག་པ་ན་སྟོར་གྱི་བ་དག་གིས་ཡང་
དུ་སྟོང་པ་མཛོན་སྟུང་མཛོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། དེ་རྟིག་པ་བཅོམ་པར་བྱས་ནས་ཟད་པ་ཡི་རྟགས་མིན་ཏེ་སྟོས་བྱ་འདྲ་ཡི་ལུས་ཀྱི་ས་ཆུའི་ཁམས་ལ་ཕྱི་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། སྟོན་སྟེག་གི་སྟེས་གདུང་བ་སྟགས་ཀྱིས་ཡང་དུ་སྟོང་ན་
ཡང་ཕྱི་བ་དེ་ཉིད་མེད་པ་ཅུང་དུ་འགྱུར་གྱི་རྟིག་པ་མེད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ལུས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་རྟིག་པ་ནི་ཕྱི་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིན་ན་མཚམས་མེད་སྟགས་ལས་བྱས་པ་
དང་སྟོན་གྱི་ལས་རྒྱམས་ཀྱི་མྱེད་ལས་སྟོས་བྱ་ཁ་ཅིག་འདེགས་སུ་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་བྱུད་པར་མ་གཏོགས་པ་རྟིག་པའི་བྱུད་པར་གྱིས་ཕྱི་ཡང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གནིས་པ་ལ། སྟོ་བའི་རྒྱ་དང་དེ་མི་འགལ། །རྒྱ་
དང་འགལ་བའི་རང་ལུགས་བཞག །དང་པོ་ལ། །དངོས་དང་དེ་ཡི་ཉེས་སྟོང་དགག །དང་པོ། ལམ་པར་སྟོ་བའི་རྒྱ་ནི་གཙང་བདེ་རྟག་པར་ག་རུ་ཞེན་པའི་ལོག་གེས་དང་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བ་མེད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྟེས་ས་
པའི་དབང་དག་གིས་མངལ་སྟགས་དམན་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བ་རྒྱམས་སྟོ་བ་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་ཟེན་ལ། དེ་ཕྱིར་རྒྱ་ལོག་གེས་ཀྱི་སྟེས་ས་པ་དང་མེད་པའི་སྟེས་ས་པ་དེ་རྒྱན་བཅུད་པ་དེ་དག་ལམ་པར་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་

ཆ ཚད་མ་ རིམ་བརྒྱུ་ རྟེན་གཤིག་ རྣམ་འབྱེལ་

ལྷ། །སྒྲུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་ལོག་སྤེད་དེ་ཅམ་ལས་ནི་སྒྲེ་བ་འབྱུང་བར་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྒྲེ་བ་ལེན་པ་ལ་རྒྱ་དེ་དག་ནི་དུས་པ་དང་ལུན་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་ཀྱང་རྒྱ་མིན་ནམ་སེམས་པ་ཅམ་རྒྱ་ཡིན་པར་ཅི་ལ་བཤད་སྟམ་ན། སེམས་པ་དེ་དག་རང་ནི་དུ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་སེམས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ་སྟོན་གྱི་སེམས་པ་ལྱུང་ཟེན་པ་ལ་སྟོན་གྱི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་བགོས་པའི་རྒྱན་གྱིར་ཡང་སེམས་པས་གསོས་བཟུང་བ་ལས་འབྲས་བུ་ནི་དུ་སྟོན་པར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་པ་ནི་དུ་ལས་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་སྒྲེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་སྤེད་པ་དང་མཚུངས་ལུན་གྱི་སེམས་པ་ཉམས་པ་མེད་པས་ན་དབང་བསྐྱར་བས་སྐྱར་སྒྲེ་བ་མི་ལེན་པར་བཤད་པ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལུང་གང་ལས་བཤད་པ་དེ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཚད་རྗེས་དཔག་གིས་འགྲུབ་པའམ་དངོས་སུ་མ་འགྲུབ་ཀྱང་གཞོད་མི་ཤིང་ལ། རྗེས་དཔག་ཚད་མས་ངེས་པར་གཞོད་པར་ཚད་ལུང་དོན་དེ་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་ངེས་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞོད་ཀྱང་ལུང་དོན་གྲུབ་པོ་ཞེས་པ་ནི་གིན་དུ་སྒྲུན་པའི་སྒྲུ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ། མ་མཐོང་ལས་ཉམས་ལན་མི་རུང་། །དེ་དང་ལས་ལེན་འགལ་བར་བསྟན། །དང་པོ། ཁོ་ན་རེ། མངལ་ལ་སོགས་གནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ལུ་ལ་རྣམས་རྟོགས་པ་ཡི་རྟོན་ནི་བྱེད་པ་སྟེ་དབང་པོ་དུག་ཡིན་ལ། བྱེད་པ་དུག་པོ་དེ་དག་ནི་ད་ལྟར་དངོས་སུ་

ཚད་མ་རིག་པའི་སྟོན་

ལྷོ་རྒྱ་རྒྱ་

མ་མཐོང་པ་མོན་གྱི་ལས་དག་མི་དག་ཉི་ཤུ་ལས་སྒྲིལ་པར་གྱུར་ཅིང་མ་འོངས་པའི་དེ་དུག་གུང་ལས་ལས་སྒྲིལ་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིལ་འགྱུར་གྱི་ལས་དེ་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སུས་གུང་མཐོང་པ་མིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་མ་མཐོང་པའི་
ལས་དེ་དབང་བསྐྱར་གྱིས་ཞིག་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་སྒྲིལ་པ་གཞན་དུ་འགྲོ་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་དེས་ན་འཁོར་པར་སྒྲིལ་པའི་རྒྱ་ནི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ལས་གྱི་མིང་ཅན་དེ་ཡིན་གྱི་དྲུའི་སེམས་པ་མིན་པས་
ན་དབང་བསྐྱར་པས་སྒྲིལ་པ་མཉམས་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་རིགས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་དུག་པོ་སྒྲིལ་པ་ལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་སེམས་པ་དེ་ཡིན་ནུས་པ་མཐོང་སྟེ། སེམས་པ་ཉིད་ལས་
གཞན་དུ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་ཡིད་གྱི་སེམས་པའི་དབང་གིས་ལུལ་ལ་འདུག་ཅིང་འཁོར་པར་སྒྲིལ་པར་བསྐྱབས་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་སྟགས་གཞན་གྱིས་འཁོར་པར་སྒྲིལ་པ་དེ་ནུས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ་སེམས་པ་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་ཅིང་མེད་ན་དེ་དག་མེད་པར་རིགས་པས་གྲུབ་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གང་ཡང་མེད་པས་མཚོན་དང་རྒྱའི་རྒྱར་སྒྲིལ་དུམ་རྟོགས་པ་དང་འདུ་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་ན་སྤིད་སྤིད་དང་
མཚུངས་ལྟར་གྱི་སེམས་པ་དེ་ཡོད་པ་ཡི་གང་ཟག་དེ་དག་འཁོར་པར་ཅིས་མི་འགྲོ་སྟེ་རྒྱ་ཚང་བས་སོ། །གལ་ཏེ་མ་འོངས་པའི་བྱེད་པ་དུག་འཕེན་བྱེད་གྱི་སེམས་པ་དེ་དག་དབང་བསྐྱར་པའི་ཚོགས་ནུས་པ་མེད་པར་བུས་སོ་ཞེ་

༤༥

༡། རྒྱ་ དབང་དང་སྤྲུགས་སྤྲུགས་བྱས་མ་ཐག་དུ་དབང་པོ་དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེས་པ་པའི་དབང་གིས་མཐོང་བྱིན་གྱི་ཡུལ་ལ་ལར་དབང་པོ་གཏད་དེ་དེར་འཛིན་པ་དང་། མ་མཐོང་པའི་ཡུལ་ལ་གསར་དུ་འཕྱེན་པ་ལམ་འཛུགས་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་ཡུལ་མ་མཐོང་བྱིན་གྱིས་འབྲུགས་ནས་དེ་ལས་གཡོང་བ་སྟེ་གཞན་དུ་བྱོལ་བ་དང་། མི་འདོད་པའི་ཡུལ་མ་མཐོང་བ་ལ་མི་འཛུགས་པར་འགོག་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་ན་ལང་། ཤིང་བལ་རྒྱུད་གིས་གཡོ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་དུག་པོ་དེ་ཡུལ་ལ་འཛུགས་ལྷོག་བྱེད་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེས་པ་པའི་རྣམས་པ་མ་རྣམས་པར་ཡོད་པས་ན། དབང་གིས་བྱེད་པ་དུག་སྟེད་པའི་རྣམས་པ་ཅི་ཞིག་བཅོམ་སྟེ་གང་ཡང་བཅོམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ད་ལྟ་སྐྱེས་པ་ཡོད་ཀྱང་དབང་བསྐྱར་གྱི་རྣམས་པས་གི་པའི་ཆོ་གྲོ་མེད་པར་གྱུར་ནས་སྟེ་བ་མི་ཡོན་ལོ་ཞོན། ཅི་སྟེ་གི་པ་དེ་ཡི་ཆོ་གྲོ་མེད་པའི་བྱིར་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཡོན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། བདག་དུ་ཆགས་པ་དང་སྟེ་བ་ལ་སྟེད་པ་སྤྲུགས་དྲི་མ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་གྲོ་སྟེ་བ་སྟེ་མཆོམས་སྟེར་བར་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམས་པ་དབང་སྤྲུགས་ཀྱིས་མེད་པར་བྱས་པའི་བྱིར་རོ་ཞོན། དབང་བྱས་པའི་སྟེས་ཁུ་དེ་གསོན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་ན་ལང་ཆགས་པ་སྤྲུགས་དྲི་མ་ཅན་གྱི་གྲོ་རྣམས་ལ་རྣམས་པ་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་ན་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡོན་པར་ཆགས་སྤྲུགས་དྲི་མར་གྱུར་པའི་གྲོ་རྣམས་ནི་གཉིན་པོ་བདག་མེད་སྤྲུགས་ཚུལ་བཞིན་ཡོད་བྱེད་

དང་ནི། རང་གི་ཕྱོགས་ཚུ་ལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གཉིས་པོ་རིམ་བཞིན་འཕེལ་བ་ན་དྲི་མ་ཅན་དེ་འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉེས་པའི་སྒོ་རྒྱུ་ལ་གྱི་རྒྱུ་རང་རང་གི་རིགས་འདྲའི་ས་བོན་ཅན་དེ་ནི་དབང་བསྐྱར་བ་
 ཅུ་ལས་ཕྱོག་པ་མེད་དེ་དེ་དག་གི་རྒྱ་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། སེམས་པ་ཅུ་ལས་འཕོར་བའི་རྒྱ་མིན་ཏེ་བདག་ཡོད་པ་ལས་ལོག་གིས་དང་མེད་པ་འདྲ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་བདག་ལ་བརྟེན་བའི་ལས་དེ་དག་རྒྱ་ཡིན་པས་ལས་
 གྱི་རྒྱས་པ་བཅོམ་པ་ན་རྒྱ་མ་ཚད་བའི་ཕྱིར་སེམས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་མི་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་བདག་མ་ལོག་པ་མེད་དུ་འཕོར་བ་འདྲ་མི་ཕྱོག་པས་དབང་བསྐྱར་སྒོགས་ལས་འཕོར་བར་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཚད་པར་འདོད་པ་རང་གི་
 ལས་ཡིན་དང་གིན་དུ་འགལ་ལ། གཞན་ཡང་བདག་རྟག་པ་ནི་འཕོར་བའི་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འཕོར་བར་སྒྲིབ་པ་ནི་རིམ་གྱིས་ཡིན་པ་ཡིན་ལ་རྟག་པ་རྟེན་ལ་ཕྱོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་ལུ་རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་
 འགལ་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་ལས་དེ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་དག་གི་གནས་སྐབས་ནི་རྒྱ་པ་ཀུན་དུ་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་བདག་གཅིག་པོ་དེ་ནི་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་འགལ་ཏེ། དེ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ན་སྐར་མི་བྱེད་པའི་
 དུས་སུ་འདྲ་བྱེད་པར་ཐལ་ཏེ་ད་ལྟའི་བྱེད་པོ་འདི་དང་གཅིག་ཡིན་པས་སོ། །ད་ལྟ་བྱེད་པའི་དུས་ན་འདྲ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ་སྐར་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བྱེད་ལྟར་པར་མི་འདྲ་བའི་འགྱུར་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་

ལྷ། མེད་པར་འདོད་པའི་བདག་རྟག་པ་དེ་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་མིན་ཏུ་འགལ་ལོ། །ཡང་། རྒྱ་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཚྭ་གཙོད་པའི་མི་ལྟ་བུ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོ་དཔུལ་བའི་གང་ཟག་དེ་གཉིས་ཀྱི་འདུག་གཅིག་པར་འབྱུར་དེ་བྱེད་པོ་མྱོང་པོ་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་པས་སོ། །རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་བདག་དེ་ལས་ཐ་དད་ཏུ་འདོད་ནྟེ་བདག་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པའང་ཉམས་པར་འབྱུར་དེ། དེས་གང་ཡང་མ་བྱས་ལ་གང་ཡང་ཡོངས་མ་སྤྱད་དེ་རྒྱད་གཞན་གྱི་འགོ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་དངོས་སུ་ལས་བྱས་པ་མིན་ཀྱང་དེ་ཡོད་པ་ལས་དེའི་རྒྱས་པས་ལས་བྱེད་དོ་སྟུམ་ན། རྟག་པ་ལ་རྒྱས་པ་ཡང་ནི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་དེ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷག་མེད་པར་སྤར་མང་ཏུ་དབྱུད་ཐེན་དོ། །དེ་ལྟར་བདག་རྟག་པ་ལ་པོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་གཙོད་བྱེད་བསྟན་ནས་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་གཙོད་པ་ལྟར་སྤར་བ་བརྗོད་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་རྟག་པ་མེད་ན་མུང་པོ་ཙམ་སྤང་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རང་གིས་སྤར་མྱོང་བ་དྲན་པ་ན་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་གཞན་གྱིས་དྲན་པར་ཐལ་བ་དང་། ལས་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་པས་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་མྱོད་པས་རྒྱ་འབྲས་རྒྱད་ཟ་བ་དང་། སྟགས་ཡོངས་ནས་སྤར་མཐོང་བ་ཕྱིས་དོ་ཤེས་པ་ན་མ་མཐོང་བ་གཞན་མཐོང་མ་མྱོང་བ་གཞན་གྱིས་རྒྱ་མེད་ཏུ་དོ་ཤེས་པར་ཐལ་བ་སྟགས་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ་གཙོད་བྱེད་ཏུ་འབྱུག་པ་མ་ཡིན་དེ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་བའི་སྟེས་བུ་

འགའི་ཡང་དུན་པ་མེད་པར་འདོད་ལེན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་བྱིད། རྟག་བདག་ལ་དུན་སྟགས་མི་མྱོད་པ་དེ་སྟན་ལྟར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་སྒྲིལ་བཤུ་ཆགས་སད་པ་ལས་བྱིས་དུན་པ་འབྱུང་སྟེ་བདག་མེད་པའི་ལུང་པོ་མི་རྟག་
 པའི་རྒྱན་ཅམ་ལས་དེ་ལྟར་དུན་དང་སྦྱོང་དང་དོ་སྟེན་པ་སྟགས་འབྱུང་རིགས་ཀྱི་གཞན་དུ་དེ་ལྟར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། རང་ལུགས་གནས་རྒྱལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་བྱིན་ཅི་ལྟག་ཏུ་སྒྲིལ་འདོགས་པ་བརྟན་པའམ་རྟག་པ་
 དང་བདེ་བ་དང་། ད་དང་དའི་འོ་ཞེས་སུ་འཛིན་པ་སྟགས་ཡང་དག་མིན་པ་རྒྱུ་དུག་པོ་དག་ཏུ་སྦྱོངས་པས་སྒྲིལ་བརྟགས་ནས་ནི་ཀུན་ཉོན་བྱོགས་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་ཅིང་ལས་བསལས་པས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན་ནོ། །
 བདེན་བཞིའི་དེ་ཉིད་ལས་ནི་དེ་དང་འགལ་བའི་དོན་ཅན་བྱིན་ཅི་ལྟག་བརྟན་གི་ཆ་ལས་སྦྱོས་པའི་སྦྱོང་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུས་འཛམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན། བདེན་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་རྗེས་སུ་རྟགས་པ་
 ཅན་གྱི་མི་རྟག་སྟག་བསྐྱལ་བདག་མེད་སྦྱོང་པ་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་སྟགས་ལྟགས་པར་བསྒྲུལ་ས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡིས་བྱིན་ཅི་ལྟག་ཏུ་སྒྲིལ་བརྟགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྦྱོང་པ་དང་དེ་ཡོད་ན་དེ་ལས་བྱུང་བའམ་དའི་
 རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་སེར་སུ་སྟགས་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་སྟགས་འཁོར་བར་འཁོར་བྱེད་ཀྱི་ཉིས་པ་ཀུན་དང་བཅས་པ་འཛམས་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལས་ལུས་ཟད་པས་གྲོལ་བ་དགག་པ་ལ་དངོས་དང་དེ་ལན་འགོག་པ་

༡༩། །གཅིས། དང་པོ། གཅིར་བྱ་བ་ན་མེ། དཀར་ལྷ་གི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལས་དང་ལུས་ཟད་པ་ན་གྲོལ་བ་ཡིན་གྱི་ལས་མ་ཟད་ན་གྲོལ་བ་མི་སྤྲོད་དེ་ལས་ཉིད་གིན་དྲ་དབང་བཅན་པས་སྒྲུབ་ལམ་ལམ་བར་དབང་མེད་
 དྲ་འཕེན་པ་ཡིན་པས་ན་ལས་དང་ལུས་མ་ཟད་པ་དེ་སྤྲོད་པ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་ཅིས་མི་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་མ་ཡིན་ཏེ་ལས་དང་ལུས་དག་གནས་པར་སྒྲུབ་ན་ཡང་ལུས་ཡིན་པ་དེའི་རྒྱ་གཅིག་ནི་སྤྲོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 སྒྲུབ་མ་ཚད་བས་ན་ལས་ལུས་སྤྲོད་པ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱང་ཚད་དགོས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་འབྱུང་སྤྲོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་མ་ཚད་ན་འབྱས་ལུ་སྒྲིབ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲུབ་པོན་མེད་པར་རྒྱ་ལུད་སྒྲུབ་ལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ཚོགས་ཀྱང་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་
 སྤྲོད་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་དཀར་ལྷ་གི་སྒྲིབ་ལས་དང་ལུས་ཟད་ན་ཡང་མི་སྤྲོད་པར་མཚུངས་པས་སྤྲོད་པ་མ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱང་དཀར་ལྷ་ཁོ་ན་ཐར་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལས་དང་ལུས་དག་ནི་སྤྲོད་པར་རིགས་པ་མིན་ཏེ་སྒྲུབ་མ་ཚད་ལས་
 ལུས་དེ་དག་རྒྱུར་པ་ཟད་པར་སྤྲོད་པའི་གཉིན་པོ་དག་ནི་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གེས་མི་རྒྱས་པ་དང་། དགོས་པ་ཡང་མེད་དེ་སྤྲོད་པ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པས་དང་ལུས་ཅམ་ལ་སྒྲིབ་པ་འབྱུང་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་
 ལུས་ཁོ་ན་སྤྲོད་དུ་ཡང་མི་བརྟུབ་སྤྲོད་པ་ནི་ཡོད་ན་ལས་དང་ལུས་སྒྲུབ་ཡང་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་ཡོད་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་མི་ཡིན་པ་ལ་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིར་བྱ་བའི་སྤྲོད་པ་འཕེལ་བྱེད་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ན་མེ། གཉིན་པོ་མི་གེས་

མཛེས་པ་གྲུ་

པ་མ་ཡིན་ཏེ་ལས་དང་སྤྱོད་པ་ཟད་པའི་གཉིས་ཀ་ཟད་པའི་དོན་དུ་དགའ་ལུགས་ལ་འབད་པར་བྱེད་དོ་ཞེན་ཡང་། སྤྱོད་པ་ཟད་པའི་ཐབས་ཚུ་ལ་བཞིན་ཤེས་ན་དེ་བསྟེན་པར་
རིགས་ཀྱི་ལས་ཟད་པའི་དོན་དུ་དགའ་ལུགས་ཀྱི་ངལ་དུག་བསྟེན་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཅུ་འབད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཟད་མི་རུས་ལ་སྤྱོད་པ་མ་ཟད་ན་ལས་ཟད་པ་མི་སྤྱོད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤྱོད་པ་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟེ་བ་
ཡིན་པས་ལས་ཟད་ན་དེ་ཡང་འཇད་དོ་ཟེར་ན། དགའ་ལུགས་ཀྱིས་ལས་མཐའ་དག་ཟད་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་མི་རུས་ཏེ། དབང་པོ་བདེ་ལུགས་མི་འདྲ་བའི་འབྲས་ལུ་སྟེ་ཚུ་གས་དངོས་ལུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུ་ལས་རྒྱུ་ལ་
རུས་པ་ཐ་དྲ་དུ་ཡོད་པར་རྟོགས་ལུ་དེས་པར་དཔོག་པ་དེས་ན་སྟེ་འབལ་བ་དང་ཟས་མི་ཟ་བ་སོགས་དགའ་ལུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སམ་གདུང་བར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་གིས་འབྲས་ལུ་སྟེ་ཚུ་གས་མཐོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཐམས་
ཅད་མི་འཇད་པར་གྱུ་བོ། །དེས་ན་དགའ་ལུགས་ཀྱི་གདུང་བའི་རྒྱུ་ལ་འགྲམ་དུ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་མྱོང་བ་བསྟེན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ན་རྒྱུ་སྟེ་རྒྱུ་ལྟར་བའམ་ཡང་བར་འགྱུར་ན་ཡང་དགའ་ལུགས་ཀྱི་མྱོང་བ་དེ་དང་རིགས་མི་
མཐུན་པ་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་མྱོང་བ་མེད་པར་བྱེད་པ་མི་ན་ནོ། །གཉིས་པ། ཅི་སྟེ་དགའ་ལུགས་ཀྱི་རུས་པ་ཡིས་ལས་གཞན་གྱི་རུས་པ་འང་རང་གི་མུང་བུ་དེ་དང་འདྲེས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དགའ་ལུགས་བསྟེན་པས་

༡༩། མེན་གྱི་ལས་ཀྱི་ཟད་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཀའ་ཐུབ་རང་ལ་ལས་རྒྱམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་ཟད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་དེས་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤྱོད་བ་དང་བསྐྱེལ། དང་
པོ་ལྟར་ན། ལས་ཐམས་ཅད་ལས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་ཟད་པར་བྱེད་ན་བ་སྤྱི་བཏོགས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལམ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆ་འགྲའ་ཙམ་བྱས་པས་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ལམ། བྱི་མ་ལྟར་ན། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གདུང་བ་ལམ་
ཉོན་མོངས་གང་ཡང་མེད་པར་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་མེད་པ་ནི་དཀའ་ཐུབ་མ་ཡིན་པས་དེས་ལས་སྤྱོད་བ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཅི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གདུང་བ་དེ་ཡལ་པས་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤྱོད་བ་ལྟར་ཉོན་
མོངས་པ་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཞིག་ཡིན་ནམ་མིན། གལ་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་ནི་ལས་འབྲས་སྤྱུ་ལྟར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་གཞན་ཏུ་འདོད་དེ་འདོད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དཀའ་
ཐུབ་མིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ་བདེ་བའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་ཉོན་མོངས་མེད་པར་ཀྱན་སྤྱོད་བར་ཐལ་བ་དེར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཙམ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཅི་
ན། ཡལ་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱོད་བ་ལྟར་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གདུང་བ་དེ་ནི་མེན་གྱི་ལས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཀའ་ཐུབ་འདིས་མེན་ལས་ཐ་དད་པའི་རྒྱས་པ་འདྲེས་པ་དང་ཟད་པ་མཉམས་ནས་པར་འགྱུར་བ་མ་

2017

ཡིན་ཏེ། ལས་གཅིག་ལས་བྱུང་བའི་རང་འབྲས་ཙམ་ཡིན་པས་གོ་ཡི་སྒྲུགས་འབྲས་སོགས་ས་བོན་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་འདྲེས་པར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་དགའ་ལུག་དེ་བདེ་བའམ་སྒྲིག་བསྐྱེད་གང་ཡིན་གྱིང་ཐམས་ཅད་
ལས་ལས་བྱུང་བར་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ཡང་ལས་སྒྲོན་སོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལས་མི་འདའ་ལ། དེས་སྒྲོན་སོང་གི་འབྲས་བུའི་ཆ་ནི་ཙམ་སྤྱིང་བ་ཟད་རྣམ་གྱི་གཞན་གྱི་ཟད་པར་མི་རྣམ་སོ། །རང་ལུགས་དོན་ཞགས་གྱི་སྤྱིང་
བར་གནས་པ་སོགས་ལ་མི་མཆུངས་ཏེ་ལས་མཐའ་དག་དེ་ཙམ་གྱིས་ཟད་པར་འདོད་པའང་མ་ཡིན་ལ། སྒྲིག་བསྐྱེད་སྤྱིང་བ་རྒྱུ་དུ་དེས་གྱིང་དཔྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ཡོད་པ་ནི་ཐབས་བྱུང་བར་ཅན་ལ་
སེམས་པའི་དབང་གིས་མ་འོངས་པའི་སྤྱིང་འགྱུར་ཁེགས་པ་ཡིན་ལ་སྒྲིག་པ་བཞགས་པ་སོགས་ཚུལ་གྱིས་གྱིང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ་ཟས་མི་ཟ་བ་སོགས་གྱི་དགའ་ལུག་གྱི་རྣམ་པ་ཁོ་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་པ་ཉིད་གཙོ་ཆེ་ཡི་
ལུས་གྱི་དགའ་ལུག་ཙམ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །པ་རོལ་བོན་རེ། ཁྱོད་གྱིས་ལས་སྤྱིང་མི་རྣམ་པར་ཁས་བླངས་ནས་ཡང་སྤྱིང་པ་སྤྱིང་བས་ལས་སྤྱིང་བ་ཁས་བླངས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེད་གྱིས་ལས་བྱས་ཐེན་ལ་འབྲས་བུ་མི་སྤྱིང་
བའི་ཐབས་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་གྱིང་། སྤྱིང་པ་སྤྱིང་བ་ལ་མི་སྟོས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་གཉེན་པོ་མི་སྤྱིད་ཅེས་འགོག་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིད་པ་སྤྱིངས་ན་ལས་སྤྱིང་ངོ་ཞེས་པ་དེའང་མ་འོངས་པ་ན་སྟེ་བའི་རྒྱུར་འདོད་

གཉིས་པ་བདེ་གསེགས་ནི། བདེན་བཞི་སྟོན་པར་མཛད་པའི་སྟོན་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆོད་པ་ལེགས་གསེགས་དྲང་། ཡང་དག་པའི་དོན་གཟིགས་པས་ན་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་མི་འཕྲོག་པའི་བརྟན་པ་སྤར་མི་ཕྱོག་
 པར་གསེགས་པ་དྲང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིད་ཕྱིན་པའམ་མ་ལུས་པར་གཟིགས་པའམ་ཡང་ན་དེའི་མཐུས་ཇི་སྟེད་པ་མ་ལུས་པ་གཟིགས་པ་སྟེ། ཟུང་པར་གསུམ་མངའ་བའི་མཆོད་པ་ཡོད་པར་གྱུ་བ་ལ། དེ་ཡང་སྤར་སྤངས་པའི་
 སྟོན་པ་བརྟན་ཅིང་འདིར་ནི་གསེགས་པ་ཞེས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་བདེན་བཞི་གསུང་བའི་རྒྱ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་ལས་བདེ་གསེགས་ཤེས་པར་རྟོགས་སོ། །དེ་འདྲའི་རྟོགས་པ་ཟུང་
 པར་བ་གསུམ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རིམ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་པ་དང་འཕགས་པ་སྟོན་པ་དང་། མི་སྟོན་པ་ཉན་རང་གི་དག་བཅོམ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཡིན་ནོ། །མཆོད་པའི་ཟུང་པར་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་བདེན་པ་བཞི་བརྟན་པ་ལྟར་ཆད་
 མས་གིན་རྟེན་པ་དང་། གསུང་རབ་སྟེ་སྟོན་རྣམས་སུ་ཡང་སྟེ་མི་འགལ་བར་དོན་གཅིག་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོན་པ་སྟེ་མཛོན་འདོད་ཀྱི་དོན་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཆད་ཞིང་དཔྱིས་ཕྱིན་
 པར་བརྟན་པ་ལས་ཇེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྟོན་པ་ནི། དེ་འདྲའི་མཆོད་པ་ཟུང་པར་ཅན་མངའ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དོན་ཏུ་ཐབས་མཆོད་པ་ལ་སྟོན་པའམ་བརྟན་པར་མཛད་པ་རྟོགས་རྟུལ་ཏེ་གཞན་ལ་སྟོན་

༡༡། །དེས་པའི་ལམ་སྟོན་པ་ན་ལམ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་སྟོན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་ཉམས་སུ་བསྐྱར་བ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བས་ན་རྒྱ་དུས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡོད་པར་ཡང་ཤེས་སོ། །ཡང་ན། རང་གིས་མཁུན་པ་ཅམ་མིན་པར་གཞན་དོན་དུ་མཁུན་པ་དེ་སྟོར་བ་སྟེ་མཁུན་པ་གཞན་དོན་ལ་སྟོར་བ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་སྟོན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ་དེས་ནི་ལྟར་མཁུན་པ་གཞན་ལ་འད་བསྐྱར་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཡན་བཞེད་ཀྱི་བརྟེན་པ་ནི། སྟོན་པ་དེ་ལས་བརྟེན་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་གཞན་དོན་གྱི་དོར་བྱས་ནས་རང་གི་དོན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ཐེན་ཀྱང་ཐུགས་སུ་རྩད་པའི་ཚེས་སྟོན་པའི་མཛད་པ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྟོབ་ངེས་ཀྱི་ལམ་བསྐྱར་པ་དེ་ཡང་དག་ན་དེ་སྟོན་པ་པོ་མཁུན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྟན་པའི་རང་དོན་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ་ཡང་གྲུབ་ལ། དེ་གཞན་ལ་བསྐྱར་པའི་ཕྱིར་ལམ་དེ་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་པར་བསྐྱར་པ་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་དེས་བརྟེན་པ་ཅན་དུ་འད་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཐུག་བསྟུ། སྟོན་པ་འདིས་ཡང་དག་པའི་ལམ་བསྐྱར་པས་ན་སྟོན་པ་པོ་འདི་ཉིད་ཚད་མའི་སྟེས་སུ་ཡིན་པའི་སྐབས་བྱེད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་མཁུན་བརྟེན་ལ་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་པ་རྟོགས་ནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བརྟེན་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ་བརྟེན་པས་གདུལ་བྱ་ལ་མི་ལེགས་པའི་འབྲས་སུ་རྩད་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་མཐའ་གཅིག་དུ་ལེགས་པ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དྲང་། མཁུན་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ་ཡང་དག་པར་

གཟིགས་པའི་ཡི་གེ་ལས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་མི་བདེན་པ་རྒྱུ་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་བདེན་པ་གསུངས་པར་མཛད་པས་ན་ཐར་པའི་ལམ་སྟོན་པ་པོ་ནི་དེ་ལྟར་ཆད་མའི་སྒྲིམ་བུ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་
 བཅས་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་དེ་འདྲའི་མཆོན་བཅེ་དེ་ཡང་རྒྱ་མེད་དུ་མི་འབྱུང་བས་ལམ་དུས་ཀྱི་ཕན་བཞེད་དང་སྟོན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པ་དང་བཅས་པས་ན་དེ་འདྲ་ཡོད་པར་གླིང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
 མཐའ་གཅིག་དུ་ཡོགས་གིང་བདེན་པའི་ལམ་དེ་གདུལ་བུ་ལ་གསུང་བར་ཡང་མཛོན་པར་སྟོར་བ་དང་ལྟན་པའི་བཅོན་འགྲུལ་མཐར་ཐྱིན་པར་མངའ་བ་གང་གི་ཕྱིར་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་སྟོབ་པར་མཛད་པས་གིན་དུ་གྱུས་
 པར་བུ་བ་ཡིན་དེ་མཆོན་དུ་ཟེན་ཀྱང་མ་བསྟན་ན་གདུལ་བུ་སྟོབ་པར་མི་འབྱུང་རོ། །དེ་ལྟར་གདུལ་བུ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་བཅོན་འགྲུལ་གྱི་ལམ་བསྟན་པར་མཛད་པས་ན། སྟོན་པ་དེ་འདྲ་བ་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་རྣམས་ལ་
 མི་སྒྲུབ་དེ་སྟན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་འདི་ནི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཆད་མའི་སྟོན་སྟོན་པ་ནི་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོབ་བྱགས་པ་མིན་པར་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་སྟོན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ། ཆད་མར་གྱུར་པ་འགོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ།

༡༩། །སོགས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་བསྟོད་པ་སྟོབ་དཔོན་ཕྱགས་ཀྱི་གྲང་པོས་མཛད་པའི་དགོས་པ་ནི། ཚད་མའི་སྒྲིམ་བུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ཡི་བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་ནི་དངོས་
པོའི་གནས་ཚུལ་མ་ཙོར་བར་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུང་དུ་དེ་རི་ལྟར་ན་ཚད་མ་ཞེས་བུ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ནས་མ་གྲགས་པ་ཞིག་སྟོབ་དཔོན་གྱི་རང་བཟོས་བརྒྱམས་
པ་མ་ཡིན་དེ། ཚད་མ་ནི་ཡུལ་མ་ཙོར་བར་འཇལ་བའི་མི་སྒྲུབ་པའི་བློ་ཡིན་ལ། མ་ཙོར་བར་འཇལ་ནས་དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་བློ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་རྒྱུ་པར་སྒྲུང་བ་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་དུ་བསྟན་པའི་ལུགས་ལ་མེད་པས་ན་མི་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་ན་རྒྱ་གང་གིས་འབྲས་བུ་གང་བསྐྱེད་པའི་བུ་བ་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་གང་རྒྱ་གང་ལ་
སྟོས་པ་དང་། ཆོས་གང་གི་ཐ་སྟོད་དང་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་མ་ཙོར་བར་བསྟན་པ་དེ་ཙམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་རྒྱུ་སྒྲོགས་པར་འདུ་ལ། མ་ཙོར་བ་དེ་ལ་རིགས་པ་ཞེས་བུ་
སྟེ་དེ་འདྲ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལས་གཞན་དུ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྟན་པ་མེད་དེ། རྒྱ་ལས་སྒྲུང་བའི་ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་མདོ་ལས་པ་རོལ་པོ་རབ་དུ་སྒྲུབ་རྒྱུ་སྟེ་གསོག་སྟེ། ད་གཅིག་ལུ་དེ་ཉིད་གསུང་བ་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟིགས་པ་གིན་རྟུང་ག་པས་དངོས་པོ་མ་ནོར་བར་གཟིགས་པས་ན་དེས་བསྟན་པ་ལྟར་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གྱུན་ལ་ཐུན་པ་གཏན་བཅོམ་ཞིང་། །ལམ་པའི་འདམ་ལས་
 འགོ་བ་དྲངས་མཛད་པ། །དོན་བཞིན་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆེལ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བཤད་མ་ཐག་པའི་རིགས་པ་དེ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་འཐད་པ་སྟུང་
 པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གསུང་རབ་ལས་བསྟན་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་སྤྲོས་པས་སྟོན་པོར་སྤྲོས་ཀྱི་སྟོན་པོའི་སྟུང་རྟུ་མི་འཛིན་ནོ། །ཞེས་སྟགས་རྣམ་པར་སྤྲོས་པ་དྲུག་དང་། གཞན་གྱི་ཚོད་མི་བེན་པར་གསུངས་པས་རང་
 གྲོ་རང་ལ་སྟོག་རྟུ་མ་གྱུར་བས་རང་རིག་མཛོན་སུམ་དང་། ངའི་ཡོ་སྤྲོས་ཀྱི་སྟུན་གྱིས་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སྟོད་པ་རྣམས་སུ་སྟགས་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་བསྟན་པ་སྟགས་གཞུང་གི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གསལ་བར་བྱལ་བའི་
 ཚུལ་གྱིས་མཛོན་སུམ་ཚད་མ་གསུངས་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་ཚད་མ་མིན་ནོ་ཞེས་མ་བསྟོག་པའི་ཕྱིར་དེ་མི་བཞེད་པ་མིན་ལ། ཚད་མར་བཞེད་པར་ཡང་གསལ་པ་ཏེ། རུང་ཟད་སྟེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 བོ་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་སལ་ལ་སྟགས་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་ར་ནི། རྗེས་དཔག་འདྲི་ཡི་སྟོར་པ་བཤོད་པར་མཛད་པ་འདྲ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟགས་ཁོངས་ནས། རུང་པ་ལས་ནི་མེར་སྤྲོས་དང་། །རུ

༡༢། །སྒྱུར་ལས་ནི་རྒྱུར་སེས་བཞིན། །བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྒོ་ལྟན་གྱི། །རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་སེས། །ཞེས་སྟགས་འབྲས་རྟགས་དང་། ད་དང་ང་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་གང་ཟག་གི་ཚོད་གང་ཟག་གིས་
གཞུང་བར་མི་བྱོལ། །ཞེས་སྟགས་མི་སྒྱུར་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། གཞན་ཡང་འགལ་དམིགས་དང་། རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་ལ་སྟགས་པ་མཐའ་དག་གི་སྒྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ཕྱིར་རྟགས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་བཀོད་
པར་མཛད་པས་རྗེས་དཔག་གྲུབ་ཅེ་ན། བསྐྱབ་བྱ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟགས་དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་ནི་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཀོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་དོ། །
དེས་ན་རྟགས་དེ་བསྐྱབ་བྱ་འབྲུལ་པ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན། འགག་པའི་ཚོས་ཅན་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་བྱས་གཏན་ཚིགས་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་བྱུང་བ་ནི་བསྐྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བའམ་བྱུང་བའམ་
རྗེས་འགོ་ལྟག་པ་དེ་ཡང་གསུང་རབ་ཉིད་ལས་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལས་ཐ་དད་པའི་ཚད་མ་ཞེས་རང་བཟོར་བྱས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཐམས་ཅད་གིན་ཏུ་རིགས་གིང་ཚད་
མ་ཡིན་པས་ཚད་མའི་རྒྱུ་མ་ནི་དེ་འབྲེལ་ཞིག་ལས་གྲུབ་པས་ན་གཞན་ཐ་དད་པར་བསམ་པར་མི་བྱོལ། །ཚད་མ་རྒྱུ་ལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུག་ཉིས་པའི་འབྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་གྲུབ་

དཔོ། །དེ་གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ། །འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་རང་ཉིད་བཤད། །ཚད་མ་དེ་ཡི་འབྲས་སུ་བཤད། །དང་པོ་ལ། གུངས་དང་སྟོད་ལུལ་ལོག་རྟོག་དགག །མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད། །དང་པོ་ལ། ཚད་མ་
 གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྟུབ། །དེར་མ་ངེས་པར་འདོད་པ་དགག །དང་པོ་ལ། ཚད་མས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས། །མཐར་ཐུག་འཇུག་ལུལ་གཅིག་རྟུ་བསྟུབ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་སུ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན། །རྟགས་འགོད་དེ་
 ཡི་ཕྱོགས་ཚེས་བསྟུབ། །དང་པོ་ནི། ལྷིར་ཚད་མའི་གུངས་དང་སྟོད་ལུལ་དང་མཚན་ཉིད་དང་འབྲས་སུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསྟོག་ནས་ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐབས་འདིར་སྟོན་པ་ལ། དང་པོ་གུངས་དང་སྟོད་ལུལ་ལ་ལོག་པར་
 རྟོག་པ་ནི། རྒྱུད་འཕྲུལ་པས་ཚད་མ་ནི་མངོན་སུམ་གཅིག་ལུར་འདོད་ལ། གུངས་ཅན་པས་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་སྒྲུབ་ཚད་མ་གསུམ་དང་། རིགས་པ་ཅན་པས་དེ་གསུམ་དང་དཔེ་ཉིར་འཇལ་དང་བཞི་དང་། རྒྱལ་དཔོགས་
 པས་དེ་བཞི་དང་དོན་གྱིས་གོ་བ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མ་དང་དུག་ཟེར། ཅེར་ག་བས་རིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་དང་སྤྲིད་པ་དང་ཞེས་གསལ་པ་དང་སྒྲུམ་རུ་སེམས་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་གུང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །རང་ལུགས་ལ་ལུལ་མངོན་རྟུ་ལུར་པ་དང་། མངོན་ལུར་མིན་པའི་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ལྷིར་དེ་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་འང་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཁོ་ནར་གུངས་ངེས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་ལུལ་དེའི་དོན་རང་

པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། གཞན་ཡང་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཡོད་དེ། ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲི་མཚན་ནི་ཡུལ་དུ་སྒྲུལ་པ་འདྲེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདྲ་བ་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དང་།
 རང་མཚན་ནི་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པ་མི་འདྲ་བ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲི་མཚན་ནི་རྟོག་པ་དང་སྒྲི་ཡི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། རང་མཚན་ནི་དེ་དག་གི་ཡུལ་མིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཡང་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདྲ་གཟུང་ཡུལ་ལས་སྒྲི་མཚན་གཞན་བརྟན་དང་ཡིད་བྱེད་སྟགས་ནི་ཡོད་པ་ཅམ་ནས་སྒྲི་མཚན་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་ནི་ཡོད་པ་དང་། བར་སྟགས་ཡོད་ཀྱང་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་མེད་ན་རང་
 མཚན་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་དེས་པར་གྱུ་བ་པའི་རྟགས་སམ་སྒྲི་མཚན་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། བྱང་ཅན་གཞལ་བྱ་གཉིས་པོ་བཤད། །དེ་
 གཉིས་མི་འདྲའི་བྱང་པར་བསྟན། །དང་པོ་ལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྟོན། །དེ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་དེས་པའི་རྟགས་བཀོད་པ་དེ་དག་མི་འགྱུར་བོ་སྒྲུལ་ན་དེའི་ཕྱོགས་ཚོས་བསྒྲུབ་པ་
 ལ། ཚོས་ཅན་གཞལ་བྱ་གཉིས་པོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དངོས་བཟུང་ནས་དེ་ལ་དོན་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་སྟགས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་ཚུལ་རྟགས་པས་རྒྱས་པར་བསྒྲུབས་པར་མཛད་པས་ན། དང་པོ་གཞལ་བྱ་གཉིས་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་

༡༡། རི་ལྷ་ལུ་ཞེན། ཐ་སྐྱད་དཔྱད་པའི་ཚད་མ་གཏན་ལ་དབང་པའི་སྐབས་འདིར་སྐྱེས་པའི་འཇུག་ལྷོག་གི་ཡུལ་ནི་དུ་བཟུང་བ་དེ་ལ་དོན་དུ་མ་པར་རང་འབྲས་སྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
སྐབས་འདིར་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བུ་སྐྱེ་དེ་འདྲའི་ཡུལ་དེ་དག་ནི་རང་མཚན་དང་སྐྱི་མཚན་ཞེས་བུ་ལ། དོན་བྱེད་རྣམས་མི་རྣམས་དེ་དག་ནི་རང་དང་སྐྱེའི་ཚས་དེའི་
མཚན་ནི་དུ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། ཐ་སྐྱད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལ་དེ་ལྟར་བར་གདགས་པ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ལ། མི་སྤྱིད་པ་དང་བྱབ་ཆེས་སྤྱོད་། དང་པོ། དོ་བོ་ནི་དམེད་པར་སྐྱ་བའི་ཡུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོ་ལ་
བ་དག་ན་རེ། གལ་དེ་འདི་ལྟར་དོན་དུ་ཡོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་རི་ལྷ་རྒྱ་གཉིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་གཉིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་དེ་གཉིས་མགོ་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་ཚས་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དུ་མ་
པར་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པས་དོན་དུ་མ་པར་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་དེ་མི་སྤྱིད་དོ་ཞེན། དོན་དུ་ཡོད་པས་དཔྱད་ན་ཚས་གང་ཡང་མི་རྟོག་པ་ནི་བདེན་གྱི་འོན་ཀྱང་དེས་ཐ་སྐྱད་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་དཔྱད་པའི་
སྐབས་ཀྱི་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་དེ། ཐ་སྐྱད་དཔྱད་པའི་ཚད་མའི་དོར་དེ་ལེགས་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ་དེའི་རྒྱ་མཚན་སྐྱེན་ནི་འདི་པ་ཅམ་གྱི་སྐྱར་བ་ས་བོན་སོགས་ནི་ལྷ་གུ་སོགས་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པ་དང་། མེས་

五、

འཕྲིན་ལྷན་གྱི་དོན་ཕྱོད་པ་སྟགས་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དོན་ཕྱོད་པའི་རྣམས་པ་བསྒྲུ་མེད་བསྟོན་མེད་དུ་བསྟན་དཔྱད་པའི་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བསྟན་དུ་དོན་ཕྱོད་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་
དཔྱད་ན་སྟེ་བསྟགས་དོན་ཕྱོད་པ་མི་རྟོན་པའི་ཕྱིར་དོན་མི་ཕྱོད་པ་སྒྲུ་གཉིས་དང་མགོ་མཉམ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད་ན། ཅི་སྟེ་སྟེས་ཁུའི་བློས་སྟོ་བཏགས་པ་ལ་མི་བློས་པར་དོན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་གིས་དོན་ཕྱོད་པ་དེ་
ལྟར་ཅི་ལ་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་མི་རིགས་སོ། །མ་རོལ་པོ་དེ་དག་ན་རེ། དེ་འདྲའི་དོན་ཕྱོད་པ་དེ་ཡང་སྟེས་ཁུའི་བློས་སྟོ་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་གྱི་སྟོ་མ་བཏགས་པར་ས་བོན་རང་གི་སྟེང་ན་སྒྲུ་གྱ་སྟེད་པའི་དོན་ཕྱོད་པའི་མཚན་
ཉིད་མ་གྲུབ་པར་གིན་ཏུ་ཡང་འདོད་དེ། དོན་དམ་དཔྱད་པས་དཔྱད་ན་མི་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་དུ་གསུངས་པས་སོ་ནེ་ན། དེའི་དོན་ཞིབ་ཏུ་བཤད་
པར་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་དཔྱད་པས་དཔྱད་ན་གཅིག་དང་དུ་མར་བྲལ་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་གནས་མི་རྟོན་པར་ངེད་ཀྱིས་ཀྱང་གིན་ཏུ་འདོད་མོད། རྟེན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་གྱི་སྒྲུང་བ་ནི་རྟེན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲུང་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་བ་
སྟེད་པའི་ངོར་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དོན་དམ་དཔྱད་པས་མི་སྒྲུང་བར་བསྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཁས་ལེན་ནོ་སྟུམ་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་སྒྲུང་བ་དེ་ལ་སྒྲུ་བ་གཉིས་སྒྲུང་ལྟ་བུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་མེད་

༡། །པ་དང་། རྒྱ་གཅིག་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་དོན་རང་མཆོན་ཡོད་པ་གཉིས་ཕྱི་དོན་ལ་དབྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྒྲུད་གྱི་དོར་ཡོད་པ་དེ་དོན་དམ་དབྱེད་པས་མེད་ཅེས་དགག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁས་
ལེན་ནོ་སྒྲུམ་ན། །འདིར་ཡང་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་པ་ཞེས་པ་དེ་ཕྱི་དོན་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་དོན་རང་མཆོན་ཡོད་པ་དེ་ལ་བརྟུག་པ་ཡིན་ན་དེ་བྱིད་གྱིས་ངེ་ལྟར་འགོག་པར་རིགས་སམ་བསམ་པར་གྱིས་གིག །གལ་ཏེ་
དོན་བྱེད་རྣམ་པ་དང་མི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཀུན་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཡོད་མཉམ་ལ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་མཉམ་པས་ན་ཐ་སྒྲུད་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་འགོག་གོ་ཞེ་ན། །རང་མཆོན་ཡོད་པ་རྒྱ་གཅིག་དང་མེད་པ་རྒྱ་གཉིས་ལྟ་
བུ་ཐ་སྒྲུད་དུ་མགོ་མཉམ་པར་འགྱུར་པའི་རིགས་པ་བརྟུང་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་རིགས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་ཐ་སྒྲུད་དུ་མགོ་མཉམ་པར་གྱུར་ན། །སྒྲུབ་དང་སྒྲུབ་དོམ་གྱི་རྒྱ་
དོན་བྱེད་མི་བྱེད་ལ་ཐ་སྒྲུད་དུ་མགོ་མཉམ་དགོས་ན་དེ་འདྲ་ཐ་སྒྲུད་དུ་མགོ་མཉམ་པར་སྐྱེས་གྱུར་སྒྲུབ་མི་རྣམ་ཏེ་ཐ་སྒྲུད་དབྱེད་པ་རང་གི་དོར་མི་མཉམ་པར་བསྐྱེམ་མེད་དུ་གྲུབ་པས་སོ། །གལ་ཏེ་སྒྲུབ་དོམ་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཡང་
རྟོག་པས་དེ་ལྟར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་རང་གི་དོམ་ནས་དོན་བྱེད་པར་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། །རྟོག་པས་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཞེས་པ་འདི་ཅི་ཞིག །དེམ་པ་དེ་ལ་འབྱུལ་བ་ཞིག་གམ་མ་འབྱུལ་བའི་སྒྲོ་གང་ཡིན། །གལ་ཏེ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

དངོས་པོ་ལ་མེད་བཞིན་སྒྲོས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་འབྲུལ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་ན་བསྐྱད་པའམ་རྟོག་པས་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་ཡུལ་རང་གིས་དོན་མི་བྱེད་པ་དཔེར་ན་རྟོག་མེད་འབྲུལ་བ་སྒྲ་གཉིས་ལྟ་བུ་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་ཀྱི་
བར་དུ་ཡུལ་དེ་མི་སྤང་བ་དང་། རྟོག་པ་འབྲུལ་བ་ཐག་ཁྲ་སྒྲུལ་འཛིན་ལྟ་བུ་ཇི་སྟེད་རྟོག་པས་སྒྲོ་མ་བཏགས་ཀྱི་བར་དུ་ཡུལ་དེ་སྒྲོ་དོར་མི་འགྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུར་ཡུལ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་
འབྲུལ་སྤང་འབའ་ཞིག་ཙམ་དུ་སྤང་བ་འདི་ཀྱན་མགོ་མཉམ་ན། རྟོན་འབྲུང་གི་སྤང་བ་བསྐྱ་མེད་འདི་ཀྱན་སངས་རྒྱས་ལ་མི་སྤང་བར་ཐལ་ཏེ། དེ་ལ་འབྲུལ་བས་སྒྲོ་འདོགས་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞིགས་ན་འབྲུལ་
བས་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡང་མངའ་བར་ཁས་བླངས་སོ། །གལ་ཏེ་སྒྲོས་བཏགས་པ་ཞིས་པ་དེ་མ་འབྲུལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་ཙམ་སྤང་བ་ཡིན་པས། མི་རང་ལ་བཙོ་སྒྲིག་གི་དོན་བྱེད་པ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱང་རང་གི་
གནས་ཚུལ་ལ་ཐ་སྤྱད་དུ་གྱུབ་ཀྱི་སྒྲོས་བཏགས་པ་ཁོ་ནར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དོན་དམ་དཔྱེད་པས་དཔྱད་ན་མ་གྱུབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་བཏགས་དང་འབྲུལ་སྤང་འབའ་ཞིག་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྤྱད་
ཀྱི་སྤང་བ་ལ་ཐ་སྤྱད་རང་ལ་ལྟོས་པའི་སྒྲོ་བཏགས་པ་དང་མ་བཏགས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་ན་སྒྲོ་མ་བཏགས་པའི་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་སྤང་བ་སྒྲོན་མེད་པ་ནི་ཐ་སྤྱད་དཔྱེད་པའི་ཚད་མས་གྱུབ་པ་ལ་འགལ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་

༡༩། །བདེ་བར་གསེགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟག་པའི་དབང་གིས་སྤང་བ་དང་། རྟག་པས་བཏགས་པ་དང་། རྟག་པས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ནི། རྩོན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་རི་ལྟར་
 སྤང་ཡང་དོན་དམ་དཔྱད་པས་དཔྱད་ན་དེ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདེན་གྲུབ་དུ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་རྟག་པས་བཏགས་པར་བད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྤང་པའི་ཆད་མའི་ངོར་དོན་
 རང་གི་ངོས་ནས་དོན་བྱེད་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཙམ་དགག་པའི་དོན་མིན་ཙོ། །གལ་ཏེ་དོན་རང་ངོས་ནས་ཆད་མས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་རྟག་པས་སྤོ་བཏགས་པ་དེ་ཙམ་རྟག་པའི་ངོར་ཆད་མར་གྲུབ་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་
 ལྟམ་ན། དོན་རང་གི་སྤང་ན་མེད་གྱི་སྤོ་ཙམ་གྱིས་དེར་འགྱུར་ན། རྟག་བདག་སྟགས་རྟག་པ་ལ་སྤང་ཆད་ཆད་མས་གྲུབ་པས་ན་ཆད་མིན་གྱི་སྤོ་དང་དེའི་ཡུལ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྩལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ན། རྩོན་ཉིད་འདི་
 པ་ཙམ་གྱི་སྤང་བ་ཀྱང་རྫོང་དུ་ཁས་སྤངས་ནས་རིགས་པས་དཔྱད་པ་མི་བཏགས་པར་འཛིན་རྟེན་ན་གསུམ་པ་ལྟར་བདེན་པ་དང་རྩོན་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོ་བའི་ལུགས་ཡིན་ཀྱང་རུང་། ཐ་སྤང་པའི་ཆད་
 མས་དཔྱད་ནས་ཀྱང་རྫོང་ལ་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་དང་མི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡོང་། དོན་བྱེད་རྣམ་པའི་རང་མཚན་ཁོ་ན་ལ་ཀྱང་རྫོང་དུ་བཞེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོ་བ་སྤྱོ། དེ་དག་སུ་ཡི་ལུགས་ཡིན་ཀྱང་ཀྱང་དུ་ཐ་སྤང་

མཐུན་པུ་ལྟོ་

པའི་ཚད་མའི་དོར་དོན་བྱེད་རྒྱུ་པའི་དངོས་པོ་དང་། མི་རྒྱུ་པའི་སྤྱི་མཚན་མགོ་མཉམ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཐ་སྐྱོད་ནི་སྐྱོད་དོར་དོན་དེ་བྱེད་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་འདི་ཙམ་གྱིས་འཇིག་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་ཡུལ་དེ་ཉིད་གྱི་དོས་ནས་ཡིན་ཏེ་རྟོག་དོར་སྐྱོད་པའི་མི་ཡིས་བཙོ་སྤྱོད་གི་དོན་མི་བྱེད་ལ། མི་རང་མཚན་གྱིས་དོན་དེ་བྱེད་པར་བསྐྱུ་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ལ་བསྐྱོན་མི་རྒྱུ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་
མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པར་འཇིན་པའི་དབང་གིས་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་སྒོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞིང་ཚད་མའི་སྒོ་ས་བཟུང་བ་ལྟར་ཡུལ་ལ་གྲུབ་ཅིས་ཁས་སྐྱུང་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྒྱམ་གཞག་དབྱེ་བར་
རྒྱུ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་སྒོ་ས་པས་ཆོག་གོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་མཚན་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་སྤང་། །སྤྱི་མཚན་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་སྤང་། །དང་པོ། སྤྱི་དངོས་པོར་སྐྱུ་བ་རྒྱམ་ས་ན་རེ། གཞལ་བུ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་
དོན་བྱེད་པ་དེ་སྤྱི་མཚན་ལ་འདྲ་ཁྱབ་ཆེས་ཏེ་སྤྱི་ས་དོན་བྱེད་པས་སོ། །དེས་ན་སྤྱི་མཚན་རང་མཚན་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་དོན་བྱེད་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་སྤྱི་མཚན་རང་མཚན་ཀུན་ལ་དོན་བྱེད་རྒྱུ་པ་དེ་ཡོད་
ན་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ན་སྤྱི་འཇིན་གྱི་སྒོ་ཡོད་པའི་རྟེན་སུ་འགོ་བ་དང་མེད་ན་ལྟོག་པའི་རྒྱུ་མཐོང་དགོས་ན་འདྲ་དེ་མི་སྤྱིད་དོ། །སྤྱི་རྟག་པ་རྟག་དུ་ཡོད་པས་སྤྱི་སྒོ་ཡང་རྟག་དུ་སྤྱི་བར་ཐལ་ལ། ཡོད་ཀྱང་མི་སྤྱི་ན་དེའི་རྒྱ་མིན་

༤༩༧

ཨ། ཁྱིའ་དེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པས་དེའི་འབྲས་སུ་འོ་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཡང་རྟོགས་མི་མྱོད་ལ། དེ་རྟོག་ན་ནི་སྒྲོ་རྟོག་རྟོ་མི་སྒྲོ་བར་ཐལ་དེ། དེ་མེད་པའི་རང་རྩལ་དེ་ལས་ནམ་ཡང་གཡོ་མི་མྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
སྒྲོས་འབྲས་སུ་གཞན་མི་སྒྲོད་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ཙམ་ལ་སྒྲོད་པའི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་མེད་དེ། དེ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་རྟོག་གི་རྩལ་དེ་སྒྲོ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ལ་མ་མཐོང་པའི་ཕྱིར་དེས་དོན་བྱེད་པ་མིན་དེ་སྒྲོ་བ་གཉིས་
མ་གྲུབ་ཀྱང་དེར་སྒྲུབ་གི་སྒྲོ་སྒྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་སྒྲོད་ན་དེ་ཡོད་མེད་གྱི་རྗེས་སུ་དེས་པར་སྒྲོ་འགྲོ་བས་ཁྱབ་སྒྲོ། དཔེར་ན་མིག་དབང་དང་གསལ་གསལ་དང་སྒྲུབ་བ་དང་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པས་མིག་གི་སྒྲོ་སྒྲོད་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་
དགོས་ན་འད་དེ་ལྟ་སྒྲུབ་དེ་ལ་མྱོད་པ་མིན་ནོ། །འདི་ནི་མི་མཐུན་པའི་དཔེའོ། །དེས་ན་ཡུལ་མེད་ཀྱང་རྟོག་པ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ལས་ཡུལ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ཉིད་འབྱུང་གི་དེ་ཡུལ་སྒྲོ་སོགས་ཡོད་པ་ལ་གཏན་ལྟོས་དགོས་པ་
མིན་ནོ། །སྒྲོ་མཚན་དོན་བྱེད་མིན་པར་བསྟན་པ་དེས་ནི་མིང་གི་བརྟ་དང་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྩལ་གྱི་ཙམ་དང་སོགས་ཁོངས་ནས་སྒྲུ་མའི་དོན་མཐུན་གྱི་ཡིད་བྱེད་གང་ཞིག་ནང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་གྱི་འདུ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་
གམ་རྒྱ་ཡི་རྗེས་སུ་འདུག་པ་ཙམ་ལས་དོན་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལུས་པ་གྱིན་དུ་འདེགས་པ་དང་འཛིན་པ་སོགས་ལས་དང་། སྒྲི་དང་ནི་གྲངས་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་གཞན་གཞན་མིན་སོགས་གྱི་སྒྲོ་ཡང་ནི་སྒྲོ་རོལ་དོན་དུ་

ལྷོ་རྒྱ་རྒྱུ་

གུལ་པའི་ཡུལ་ཅན་མིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། རི་ལྗང་ན་སུམ་པ་རེ་མཐོར་འདེགས་པ་ལྷ་སྤེ་ཡང་རྒྱན་གྱི་བྱུང་པར་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་གི་བྱུང་པར་མདོན་སུམ་མཐོང་པ་ལ་སུམ་པ་འདེགས་ཞེས་བློས་སྒྲོ་
བདགས་པ་ལས་སུམ་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་འདེགས་པའི་ལས་ཞེས་པ་ཅི་ཡང་དོན་དུ་མི་གྲུབ་པོ། ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྱི་ཡང་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ལ། གངས་ཀྱང་རྩ་ལ་གཞན་སེལ་པའི་སྒྲོ་ནས་བདགས་པ་སྟེ་སྐར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་ཚུང་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ། དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་སྒྱེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ན། སྐ་བད་དང་བླ་གཉིས་སྒྲི་ལམ་སྟགས་ཀྱང་དེར་ཐལ་ཏེ་དོན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། སྐ་བད་སྟགས་ནི་སྒྱི་མཆོན་
མིན་ཏེ་མེད་པ་གསལ་སྤང་ཅམ་ལས་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གསལ་བར་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་མི་བྱེད་ན་ཡང་སྒྱི་མཆོན་ཡིན་
པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། འོན་དངོས་མེད་འཛིན་པའི་རྟོག་ཡུལ་ཀྱང་སྒྱི་མཆོན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དངོས་མེད་ལ་དོན་གང་ཡང་མེད་པས་སོ་བཟེར་ན། དངོས་མེད་ལ་དོན་བྱེད་པ་
མེད་ཀྱང་སྒྲོ་དེར་ཞེན་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྤྱད་ཆོད་མས་དགག་བྱ་དེ་མེད་པར་དགག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གྲེ་ས་བྱར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྤང་བ་ལ་སྒྱི་མཆོན་མིན་པའི་ཉིས་པ་དག་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་

༢༥

[illegible]

2000

བོར་གནས་པས་ན་རང་མཆོད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཐལ་བས་གནོད་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྤྱི་མཆོད་དོན་ཕྱིན་མི་རྣམས་པ་ཞེས་པའི་གཞལ་བྱ་དེ་གང་ན་ནས་མི་འགྲུབ་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 དེ་འདྲའི་སྒྲིན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་ཐ་སྐད་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ན་སྒྲུང་བརྟག་གཅིག་དུ་ཞེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྟོག་ཡུལ་གྱི་སྒྲུང་བ་དེ་ཡུལ་ཅན་སྒྲོ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་དེའི་ངོར་དེ་ལ་སྤྱི་མཆོད་དུ་འཛིག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་གཤམ་རྣམས་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲོ་བརྟགས་ནས་ལྟག་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་དོན་གྱི་སྤྱི་ཞེས་ཐ་སྐད་བྱས་པ་སྟེ། དོན་རང་མཆོད་ཀྱན་ལ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཅམ་དུ་འཛིན་པ་
 མཆུངས་པར་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྤྱིར་བརྟགས་པ་དང་། དེ་ཡི་རྩ་བའང་ཞེན་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་དེ་མིན་ལས་ལྟག་པ་གཞན་སེལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཞག་པ་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྤྱི་
 མཆོད་རང་མཆོད་གྱི་ཁྱད་པར་ལ། སྤྱི་ཡི་ཁྱད་ཆོས་དངོས་སུ་བསྟན། དེ་ལྟར་སྤྱི་ཡི་དབྱེ་བ་བཤད། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་ནི་དངོས་མེད་རིགས་པས་བསྒྲུབ། །བརྒྱུག་པ་རང་མཆོད་དངོས་པོར་བཤད། །དང་པོ་ལ། རིགས་པ་རྣམ་
 བརྟན་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཕྱིར་དངོས་མེད་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་ཡིས་བརྟེན་དུ་ཡིན་པ་དང་། །གཅིག་དང་གཞན་དུ་མེད་པ་དང་། །དོན་མེད་པ་དང་མཆུངས་པར་བསྒྲུབ། །ཐུན་མེད་རྗེས་འགོའི་སྤྱི་ཉིད་ཡིན། །འབྲས་སུ་

༡། ཉིད་དུ་མི་འབྱུང་དང་། བརྒྱུ་ལ་ལྟེན་པ་ཡིན་པ་དང་། ཡན་གར་མི་སྤྱང་རྟགས་གྱིས་བསྒྲུབ་། འད་པོ་ལ། རིགས་པ་དངོས་དང་དེ་ལན་དགག་ འད་པོ། ལྷི་མཚན་ནི་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྒྱུ་བྱ་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དངོས་པོ་རང་མཚན་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཅོ། འདི་དངོས་པོ་རང་མཚན་པ་ཡིན་ཀྱང་ཅི་འགལ་སྒྲུམ་ན། ལུམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་ལས་དབང་པོ་སྟགས་མེད་པར་ཡང་ལུམ་པའི་རང་མཚན་རྟགས་ཟེན་པས་ན་དབང་
 སྟགས་དགོས་མེད་དུ་ཐལ་ན་ཡང་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དབང་ལུམ་སྟགས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། འདིས་ན་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྒྱུ་བྱ་ལྷི་དེ་སྤྱི་ལ་བརྟེན་ནས་རྟགས་སུ་ཟེན་ཀྱང་དབང་ལུམ་སྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་
 རང་མཚན་དངོས་རྟགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་ལུམ་ལ་རང་རྒྱ་ལུམ་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཅོ། གཉིས་པ་ལ། བརྒྱུ་བྱ་མིང་སྟགས་དངོས་ཡིན་དགག་ ལྷི་རྒྱུ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དགག་ རང་མཚན་སྟགས་ལྷི་ལྷི་
 པ་དགག་ འད་པོ་ལ། ཕྱོགས་སུ་བརྒྱུ་དང་དེ་འགོག་པའོ། འད་པོ། ལྷི་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ལུམ་དེས་བསྐྱེད་ པའི་དོན་བྱེད་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ནི། ཤེས་པ་ལ་ལུམ་མེད་པ་མི་སྤྱི་དེས་ལུམ་དེས་ཤེས་པ་
 དེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལྷི་འཛིན་ལ་འད་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་གཟུང་ལུམ་གྱི་དོན་རང་རྒྱ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ་གྱི། དང་པོ། མང་པོས་བཀུར་བའི་སྤྱི་པ་དག་ན་རེ། ལྷི་བརྒྱུ་བྱ་ནི་མིང་།

五、

དང་མོགས་ཁོངས་ནས་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། མིང་ཞེས་པ་བརྒྱུད་དང་མཚན་མ་ཞེས་པ་ལྟ་ལྟོ་ལྟེན་པ་མོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་ལྟན་མིན་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཡིན་ལ་སྐྱེས་བཞུང་དུ་འདུང་དེ་ཡིན་ཏེ་མིང་རང་མཚན་དངོས་སུ་
བཞུང་ནས་དེ་ལས་མཚན་མ་ལ་འཇུག་དེ་ལས་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་དབང་པོ་མོགས་འབྲས་སུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། སྤྱིའི་བཞུང་བྱ་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། མིང་ཞེས་པའི་རྣམ་དེ་འཆད་པོ་དང་ཉན་པོ་ཡི་
སྟོང་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ། བཞུང་བྱ་དོན་རང་མཚན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནམ། མིང་མོགས་དེ་སྟོང་དང་ཡུལ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དེ་བ་མཛད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། སྟོང་དང་
འབྲེལ་བའི་མིང་དངོས་དགག། འབྲེལ་བ་མེད་པའི་མིང་མོགས་དགག། དོན་དང་འབྲེལ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་བཞུང་དང་སྟོན་སྟོང་དགག། དང་པོ། སྟོང་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་སྟོང་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་པོ་
དེ་ཅུམ་བཞུང་པར་འགྱུར་ཀྱི་དེས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དོན་གཞན་ལ་གོ་ཞིང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ལན་དགག་རང་ལ་མི་མཆུངས་པའོ། །དང་པོ། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བཞུང་བྱ་དེ་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་མོགས་
ལྟན་མིན་དེ་དང་དོན་རང་མཚན་གཉིས་ཚུལ་འདྲ་བ་ཡི་རྒྱ་མཚན་ལས་སྐྱེས་སུས་གཅིག་ཏུ་ལྷུལ་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། འདྲ་བ་ལ་ལྷུལ་ན་རེས་འགའ་ལྷུལ་གྱི་དུས་ཀྱན་དང་ཡུལ་ཀྱན་ལ་བྱུང་མེད་པར་ལྷུལ་བ་

ཨྲ། ཁིན་ཏེ་དབང་ཡུལ་གྱི་དོན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཐ་དད་དུ་དམིགས་ནས་རེས་འགའ་མ་ལུགས་བའང་བྱིད་དགོས་ན། རྒྱལ་བཟྃ་ད་བྱ་རང་མཚན་དང་གཅིག་དུ་ནམ་ཡང་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་ལ་རེས་འགའ་རྒྱལ་བཟྃ་ད་བྱ་དངོས་སུ་གྱུར་པའི་མིང་སྟགས་དེ་བཟྃ་ད་པར་མཐོང་བ་མེད་པས་གཞོད་དོ། གཉིས་པ་ལ། རྣམ་བཅས་པ་ལ་དེ་མི་མཚུངས། ཁིང་སྟགས་རྣམ་བཅས་ཀྱང་མི་འཐད། །དང་པོ། རྒྱལ་བཟྃ་ད་བྱ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ལ་འདོད་པ་ལ་འང་སྒྲིན་དེ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བཟྃ་ད་བྱ་ར་འདོད་པ་ལ་སྒྲིན་དེ་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། སོ་སོར་འདྲ་བར་མཐོང་ནས་ལུགས་བ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་ལུ་མ་པ་ལ་སྟགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་འདྲའི་སྒྲི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་སྒྲིས་ལུ་མ་པ་རང་མཚན་ཉིད་དམིགས་པ་ལྟ་གྱུར་གྱུར་ནས་རྟོག་པ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལུགས་བས་ན་རྟོག་པ་ཡིན་པ་མཚན་དང་སྒྲུང་བཟྃ་གཅིག་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་རེས་འགའ་མ་ལུགས་ནས་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པ་མེད་ལ། གཞན་རྣམ་མེད་པའི་ལུགས་ལ་དེ་མིན་དོ། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་གྱི་དོན་དུ་རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་ཡི་སྒྲི་ནི་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ཡུལ་ལྟར་གར་བའི་སྒྲི་རྣམ་བཟྃ་ད་བྱ་མིན་པར་རང་མཚན་གོ་བའི་ཁིང་སྟགས་ཡོད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་དེ་བཟྃ་ད་པས་གཞན་ལ་དུས་ཀྱིན་ལུགས་བ་མི་འཐད་དོ། གཉིས་ཀ་ཚེས་ཐ་དད་པར་ཡོད་པ་རེ་རེ་ཡིན་པས་མཆོ་མ་ལྟ་གྱུ་ཤི་སྐྱེས་སུ་གཉིས་རེས་འགའ་ནོར་ཡང་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་

2000

ཏུ་ཚོར་མི་མིན་པ་པའི་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡན་འགོག་པའོ། །དང་པོ། གལ་ཏེ་མིང་སྟགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སྒྲི་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་ན་ཡང་སྒྲུང་ཡུལ་དེ་མིང་དང་མཚན་མ་ཞེས་པའི་
 ཡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱུ་སྟེ་སྟགས་ལས་བྱ་དད་པ་ཉིད་གྱི་དངོས་པོར་འདོད་ན་བྱ་དད་པ་ཡིན་པ་ལ་དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཚད་མ་ཅན་མིན་ཏེ། ཡུལ་དེ་ལྟོག་པས་དེ་འཛིན་ལྟོག་པ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་ཀ་བ་ལྟ་སྒྲུ་
 ལྟོག་ན་ཀ་བ་འཛིན་པའི་མཛོན་སུམ་གྱི་སྒྲོ་ལྟོག་པ་ཡིན་པས་ཀ་བ་ནི་རང་འཛིན་སྟེ་སྟགས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་པར་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲི་སྒྲོའི་སྒྲུང་ཡུལ་དེ་གང་དུ་མེད་པ་ན་དེའི་སྒྲོ་ལྟོག་པ་ནམ་ཡང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ནམ་
 དམིགས་པ་དེ་ན་དེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གང་དུ་དེ་དམིགས་མི་རུང་བའི་ལྟོགས་དང་དུས་མེད་པས་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟོག་པ་མེད་པར་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་སུམ་བ་ཡོད་པའི་ས་ལྟོགས་སུ་སུམ་བ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡིད་མ་
 གཏད་པས་དུས་ཀུན་དུ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གང་གི་ན་དུ་ཉེ་བར་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་གོ་རིམ་སྒྲུ་ཕྱིར་སྒྲུང་བ་མི་མིན་དེ་ཁྱ་བོ་མཐོང་བ་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དམིགས་དགོས་སོ། །དེས་ན་སྒྲི་སྒྲོ་ནི་བད་དང་
 རྩོལ་བ་ལྟོག་མ་ལྟོག་གི་རྩིས་སུ་བྱེད་གྱི་ཡུལ་ལྟོག་མ་ལྟོག་གི་རྩིས་སུ་མི་བྱེད་དོ། །བད་དང་རྩོལ་བ་ནི་ནང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་མིང་མཚན་མའི་ཡུལ་མེད་ན་དེ་སྒྲོ་མི་སྒྲི་བ་དཔེར་ན་སུམ་པས་རྩོད་པའི་ལྟོགས་སུ་

༡། །ལུམ་པ་ལ་ཆེད་དུ་ཡིད་གཏད་ཀྱང་ལུམ་འཛིན་མཛོན་སུམ་མི་སྒྲེ་བ་བཞིན་དུ་མིང་སྟགས་དོན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ལྟག་ན་ནང་གི་ཡན་ལག་ཆང་ཡང་དེ་སྒྲོ་ལྟག་པར་གྱུ་བ་ན་ནི་དེ་ཉིད་སྒྲོ་དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པར་འགྲུབ་ཀྱང་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཤེས་ཀྱན་དོན་ལྡན་ལ་གཞོད་སྟོན། །དོན་ལྡན་ལྟོག་པས་གཞོད་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ། གཟུང་དོན་མིང་སྟགས་གྱི་དངོས་པོ་དོན་གཞན་པ་དེ་ལྟག་པའམ་མིང་ཀྱང་དེ་སྒྲོ་ལྟག་པར་མ་མཐོང་བ་ཞེས་པ་འདི་མ་གྱུ་བ་སྟེ། སྒྲོ་ལ་ཡུལ་གང་ཡང་མ་ཤར་ན་ནི་ཡུལ་མེད་མོད་ཤར་པ་ན་ཆད་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཀྱན་གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཡོད་པ་འབའ་ཞེས་དུ་གྱུ་བ་པས་ན་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་མེད་པའི་སྒྲོ་ཞེས་ན་མ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་ཡུལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ནང་གི་ཡན་ལག་ཅམ་ལས་སྒྲོ་རང་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྒྱམ་པར་ཤར་བ་ཞེས་པ་དེ་མ་གྱུ་བ་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེ་ན། དེ་འཐད་པ་མིན་ཏེ་རྗེ་ལམ་དང་སྒྲ་ཤད་སྒྲུང་བ་སྟགས་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་དོན་ཅན་མིན་པར་རྒྱམ་པ་གཞན་གཟུང་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཅམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་དོན་ཅན་དུ་མི་འགྲུབ་པོ། །རྗེ་ལམ་སྟགས་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གྱི་རྣམས་སུ་གྱུར་པ་དེ་སྒྲོ་དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྗེ་སྟགས་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལས་ཀྱང་སྒྲེ་བ་མིན་ཏེ་ལྡན་མིན་ལ་གཟུགས་སུ་སྒྲུང་བ་མེད་

ལྟོན་པ་གྲགས།

ཀྱང་མི་སྟགས་ཀྱི་སྟེང་ཡུལ་དེ་ལ་སྟོ་ལ་སྟགས་པ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲའི་སྦྱང་བ་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆོད་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྦྱང་ཡུལ་གཟུགས་སུ་སྦྱང་བའི་ཆ་ནས་
དེར་འདོགས་པ་ལ་རྩོད་པ་མེད་ཀྱང་སྟེང་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱང་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁང་མིག་རྒྱང་དུ་འཛུགས་ཏེ་ཉལ་བའི་མིས་སྟོགས་ཀྱི་གོ་ས་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བོ་ཆོས་གང་བར་མིས་ཀྱང་དེས་གཟུགས་ཅན་
གཞན་འདུག་པའི་གོ་མི་འགོག་པས་ན། དེ་འདྲའི་སྦྱང་བ་དེ་ལ་ཕན་ཚུན་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། གཟུགས་རང་མཚན་སྟོ་སྟགས་མིན་ཏེ་གཟུགས་རང་མཚན་པ་ལ་མི་ཐོགས་པ་མི་སྤྱིད་དོ། །དེས་ན་ནང་དེར་སྤྱང་བོ་འོངས་
པའང་མིན་ལ་སྟེང་པ་ལས་ལས་ཕྱིར་དོན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ན་ལུས་ལ་སྟེང་པ་སྟོག་ནས་སྟེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞིན་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་གཞན་ཐོགས་མེད་དུ་མཐོང་བ་མིན་ཏེ་དེའི་ཡུལ་རྒྱང་བར་གནས་པ་
གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟེང་པ་ཆ་གཅིག་ལས་ལ་གནས་ནས་ཆ་གཅིག་ཕྱིར་ཐོན་པ་མིན་ཏེ་རྒྱད་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་ཀྱི་སྦྱང་བ་ཅུ་ལས་ཡུལ་གཞན་སེམས་ལ་སྦྱང་བ་གང་ཡང་
མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེ་རང་འཛིན་སྟེང་པ་སྟེད་རྣམས་ཀྱི་དངོས་དོ་ཞིག་ཡིན་ན། གང་གིས་སྟོ་སྟགས་དེ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་སྟོ་གཏད་པའི་གང་ཟག་གཞན་རྒྱང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པས་ཀྱང་ཅིག་གོས་ལྟར་འཛིན་རིགས་

ལྟོན་པ་གྲགས།

[illegible]

དཔ། སྒོ་དང་དོན་གང་ལ་ཡང་མིང་སྟགས་དེ་འབྲེལ་བ་མེད་ན་ཡང་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་པུ་མིང་སྟགས་དེ་ཁོ་ན་གཤམ་ལུ་ཁྱུག་ཀྱང་། སྒྲ་དེ་དོན་རང་མཚན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་དེ་འབྲེལ་མེད་གཞན་བརྗོད་པས་གཞན་ལ་འཇུག་ན་
 ཉ་ཅང་ཐལ་དེ་ག་བ་བརྗོད་པས་སྒྲམ་པ་འད་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ། གལ་དེ་སྒྲས་བརྗོད་པུ་མིང་སྟགས་དེ་དོན་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ནམ་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་སྒྲས་བརྗོད་པུ་མིན་
 དར་ཐལ་དེ། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དོན་དང་དེ་ལ་འབྲེལ་བའི་མིང་སྟགས་དེ་ནི་ཟད་པ་སྟེ་འགག་པ་དང་མ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བ་ཅན་མེད་པར་ནི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་མི་རྟགས་པར་བསྐྱབས་ཐེན་ལ། གལ་དེ་འདས་མ་
 འོངས་ཀྱང་རྣམས་ལུ་འདོད་པས་སྒྲོན་མེད་སྒྲམ་ན། ཡོད་ན་ཅི་ཕྱིར་དམིགས་པར་མི་འགྱུར། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཡོད་པས་ད་ལྟ་མི་དམིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་དེ་བསྐྱབས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་གཞོད་
 པ་བྱུང་ན་དངོས་ལུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ཡང་གཟུགས་འདས་པ་ལ་སྟགས་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོར་ཡོད་ན་ནི་མི་སྟགས་པ་མི་སྟེད་ལ། དེ་འདྲའི་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཡུལ་དུས་གང་ཞིག་ན་གནས་པ་ཡིན་དེ།
 འཇིག་རྟེན་ཡིན་ཚད་ཀྱི་གོ་ན་ནི་གནས་པ་མི་སྟེད་ལ། འཇིག་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་གོ་སྐབས་གཞན་ནི་མི་སྟེད་དོ། །གཟུགས་སྟགས་ཀྱི་དངོས་པོར་མེད་ན་ནི་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྟགས་པ་དོན་མེད་ཅིང་། གལ་དེ་དེ་ལྟར་བརྟགས་རུང་

ཆ ཆང་མ་ རིམ་བཞི རྒྱུ་བཞི ཆམ་འགྲེལ

ཆུ། ཁ་མི་མོ་གཤམ་གྱི་ཁུ་ལ་མོགས་པ་ཡང་དངོས་པོར་ཁས་བྱུང་པར་བྱོས་ཤིག ཁེས་ན་འདས་མ་འོདས་མོགས་སུ་བྱོས་བརྟགས་པ་ཅམ་ལས་དོན་བྱེད་ཀྱས་པའི་དངོས་པོར་གང་ཡང་མེད་པ་ལ་ལྷག་པར་ཆོད་བརྟགས་པ་ནི་ཅིར་ཡང་མི་རུང་ངོ་། གཉིས་པ་སྟེ་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་ལ། སྟེ་རྒྱར་བརྗོད་བྱར་མི་འཐད་དང་། འཐད་ན་རྒྱམ་མོགས་མི་སྒྲར་ཐལ། འད་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལན་འགོག་པ་གཉིས། འད་པོ། སྟེ་རྒྱ་བ་རྒྱམས་ན་རེ། སྟེ་ཡིས་བརྗོད་བྱ་ནི་སྟེ་ཡན་གར་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟམ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྟེ་བྱའི་ཡལ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་སྟེ་དངོས་པོ་པ་དེ་ནི་དབང་པོའི་གཞུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྟམ་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་གལ་དེ་རང་མི་ཆོད་བརྗོད་ན་དབང་མོགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། འདས་མ་འོདས་སྟམ་མི་བརྗོད་པར་ཐལ་བ་མོགས་གོང་གི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་འཇུག་པར་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་འཐད་པ་མི་ན་ཏེ། གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྟེ་མི་ཡན་གར་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྟེ་ཡན་གར་པ་དངོས་པོར་གར་པ་ཞིག་གཞི་མ་གྱུ་བ་བས་དེ་མེད་པར་སྟེ་རྟོག་འཇུག་མི་རུང་ན་སྟེ་རྟོག་འཇུག་པ་གཏན་ནས་མི་མེད་པར་འགྱུར་ངོ་། སྟེ་འཇོན་པ་ན་ཡང་བྱེད་པར་དང་བཅས་ནས་མ་བཟུང་བ་ཞིག་ན་བྱེད་པར་གྱི་གཞི་ཉིད་དུ་མ་བཟུང་བས་སྟེ་ཉིད་དུ་འད་མི་རུང་ངོ་། གལ་ཏེ་སྟེ་ཡན་གར་པ་དེ་བརྗོད་པ་ཡིན་དུ་ལྷག་ན་ཡང་། རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བ་རྒྱམས་ལས་ཐ་དད་པར་

ཆང་མ་རིག་པའི་སྟེ་རྒྱུ་བཞི

ཡན་གར་དུ་གནས་པ་དེ་གསལ་བ་རྣམས་དང་མཚུངས་པའང་མིན་པ་དང་། གསལ་བས་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱང་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་གསལ་བ་མཐོང་ཡང་ཡན་གར་བའི་སྒྲི་མཐོང་བ་ལ་མི་ཡན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་གསལ་བས་དེ་
 གསལ་བ་མིན་ཏེ་དེ་ནི་འདིའི་སྒྲིའི་ཞེས་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་རྩུར་ན་ཐ་དད་པ་འབྲེལ་བ་ཅན་ནི་སྒྲི་བ་གཞན་དབང་ངམ། རྟོགས་པ་གཞན་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། སྒྲི་བ་གཞན་དབང་ནི་སྒྲི་གྲུ་སྒྲི་བ་ས་བོན་
 མོགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲི་རྟག་པ་ནི་གསལ་བའི་འབྲས་ཐུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་གསལ་བའི་རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་པ་གཞན་དབང་ནི་རིང་པོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་
 བྱང་རྩུར་རྟོགས་པ་ལྟར་ལྟོས་ནས་བརྟགས་པའི་རྩུ་ལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲི་གསལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གསལ་བ་དེ་སྒྲིའི་སྒྲིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པས་ན་སྒྲི་བ་གཞན་དབང་ངམ་
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་མིན་ལ། ཀ་ཐུམ་བཞིན་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསལ་བ་དེ་སྒྲི་དེའི་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི་རྒྱ་ཡང་མིན་པས་རྟོགས་པ་གཞན་དབང་ངམ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའང་མིན་པའི་ཕྱིར་
 འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པས་ན་གསལ་བས་སྒྲི་གསལ་བར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་བ་ལང་གི་གསལ་བས་རང་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཀ་བའི་སྒྲི་མི་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་དེ་ས་ན་དེའི་ངོ་བོ་རྟག་ཏུ་དམིགས་

༡༡། །པར་ལྟར་ཏེ། དེས་རང་སྒོ་སྒྱུད་པའི་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་གང་ཞིག་ །དེ་རྟག་རྟག་ཡོད་པའི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་གསལ་པ་བརྒྱུ་ལས་སྒྱི་ཡན་གར་པ་རང་གི་དོ་བོ་ཡང་མཛོན་ལུ་ཕྱི་ལྟ་
ལ་གསལ་པ་ཡིན་པས་རྟག་རྟག་མིགས་པར་ཐལ་པ་མེད་དོ་ཞེན། སྒྱི་དེས་བདག་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་སྒྱུད་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཞིག་ན། དེ་རང་གི་དོ་བོ་སེམས་པ་སྒྱུད་རྣམས་པ་གང་དེ་རྟག་རྟག་རྣམས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་གསལ་པ་
པ་སྒྱུ་པར་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་གསལ་པ་མེད་པའི་རྣམས་འགའ་ཞིག་གི་ཆོན་དེ་ལ་རང་སྒོ་སྒྱུད་པའི་རྣམས་པ་མེད་ན། སྒྱི་དེ་ལྟོ་གསལ་པ་ཡོད་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་རྣམས་ཀྱང་ཕྱི་ཆོན་འད་རང་འཛིན་སེམས་པ་སྒྱུད་པའི་རྣམས་
པ་མེད་པར་ལྟར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྒྱི་དེ་ཡིས་རང་སྒོ་སྒྱུད་པར་རྣམས་པ་འཇམ་རྣམས་པ་མེད་པ་ཉིད། རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསལ་པ་དེ་ནི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རྟེན་གྱིས་བཅོས་སྒྱ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེའི་མི་རྣམས་པ་འཇམ་རྣམས་
པའི་གསལ་སྒྱུ་པས་དེ་ཐད་པར་བྱ་པའི་ཕྱིར་མཐུན་རྟེན་ལས་ཕྱིན་གྱི་རྣམས་པ་འཇམ་པ་གང་ཡོད་དེ་ཡོད་པར་མི་སྒྱུད་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་སྒྱུ་ལས་མི་སྒྱུར་པར་ཐལ་པ་ནི། སྒྱི་ཡི་རྒྱུ་པར་སེམས་པ་དེ་དང་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་
སྒྱུ་ཡོད་པ་ཕྱོད་དོ་ལ་སྒྱུ་པའི་ཁོད་གང་དང་དཀྱིལ་ལ་སྒྱུ་པའི་རྒྱུ་པའི་ཆ་ནི་བསྒྱུ་མེད་དུ་རྒྱུ་པར་དེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྱི་འཛིན་པའི་བྱའི་ལུ་དེ་ལ་གང་གིས་སྒྱུ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྱི་བྱས་སྒྱི་ཡན་གར་དུ་འཛིན་

2000

པར་ཁས་བྱུངས་ལ། སྤྱི་ཙམ་ནི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་རྟག་དངོས་གཅིག་ལུ་བ་ཡིན་པར་འདོད་པས་དེ་ལ་དེ་སྟངས་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ལུ་མ་པའི་སྤྱི་མཆོན་སྟངས་པའི་ཆེན་མོ་དོག་དང་ལྟོ་ལྟོར་བ་སོགས་ཀྱི་
རྣམ་པ་སྟངས་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་ལ་རྣམ་པ་དེ་དག་མེད་བཞིན་མདའ་ལ་སྟོ་ལྟར་སྤྱི་ཞིག་གིས་སྟུལ་བ་ཡིན། དེ་ལུ་གསལ་ལ་གྱིས་སྟུལ་ལོ་སྟུམ་ན། སྤྱི་ཡན་གར་བ་འཛིན་པ་དེས་ལུ་གསལ་ལ་གཏན་མ་བཟུང་བས་དེའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་
འབྱུང་མི་སྤིད་དེ། ཀ་བ་འཛིན་པའི་སྟོ་ལུ་ལ་དུ་ལུ་མ་པའི་རྣམ་པ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྟོན་ཕྱ་དེ་བརྟོན་ཕྱ་དེ་དོན་གང་ཡིན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་རང་མཆོན་ཞིག་ཡིན་པར་གྱུར་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་
ལ་འཇུག་པ་རྣམ་ཡང་མི་སྤིད་ལ་དེ་བརྟོན་ཕྱ་གང་ཡིན་པའི་རང་མཆོན་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་དབང་པོ་སོགས་འབྲས་ལུ་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས། སྤྱི་དངོས་ལུ་སྤྱི་མཆོན་ལ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ལུ་ལ་དུ་འབྲུལ་བ་ལས་གཤམ་པ་
ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །གསུམ་པ། གལ་ཏེ་སྤྱི་རྟོག་གིས་རང་མཆོན་ཉིད་ལྟོག་གྱུར་དུ་འཇུག་པས་ན་སྤྱི་བརྟོན་ཕྱ་རང་མཆོན་དངོས་ཡིན་ཀྱང་དབང་པོ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མཛོན་ལུ་སྤྱི་རྟོག་
ཡང་གཤམ་པའི་དོན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་དབང་པོ་སོགས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟོག་ལུ་དང་དབང་ལུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུ་དེ་ནི་རང་མཆོན་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ལུ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སྤྱི་ལས་བྱུང་བའི་

༡༩། སྒོ་དང་སོགས་པ་ཞེས་པས་དབང་པོ་ལས་སྤྱང་བའི་སྒོ་ལས་ཡུལ་རང་མཆོན་གཅིག་པོ་དེ་ལ་གསལ་མི་གསལ་འདྲེས་མ་འདྲེས་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་ཐ་དད་པར་སྤྱང་བའི་སྒོ་ཡོད་པ་རྒྱ་གང་ལས་ཡིན་
 ཏེ་དེ་འདྲའི་བྱུང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཡུལ་སྤྱང་དང་གཞུགས་སོགས་རང་མཆོན་གཅིག་ལ་དེ་འདྲའི་བྱུང་པར་གང་ལས་ཡིན་ཞེས་སུ་འགྲེལ་བས་བཤད་དོ། །དེ་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་རང་མཆོན་གཅིག་
 ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པས་སོ། །སྤྲེལ་བའི་དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་སོགས་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་ལ་དེ་འདྲའི་བྱུང་མེད་དེ་བུམ་པ་མཐོང་བཞིན་པའི་སྐབས་གྱི་བུམ་པར་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རང་མཆོན་མེད་པ་འདས་
 མ་འོངས་དང་ལོག་གེས་རྒྱུ་ལ་དེའི་རང་མཆོན་སྒོག་ཏུ་གྱུར་བའི་རྒྱལ་གྱིས་ནི་ལྟར་གཞལ་ཏེ་གཞལ་བུ་རང་མཆོན་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་སྒྱི་སྒོའི་ཡུལ་དེར་རང་མཆོན་རྒྱུ་པ་ཀུན་དུ་ཡོད་མི་སྤིང་དོ། །དེ་ལྟར་རང་མཆོན་མེད་
 ཀུང་སྒྱི་སྒོའི་ཡུལ་དེ་ལ་རང་མཆོན་དུ་ཞེན་ནས་གཞལ་བུར་བྱེད་ཅིང་སྒྱ་རྟོག་གི་སྒོ་ནས་ཐ་སྐྱད་སྒྱ་ཆོགས་བྱེད་པ་བསྒྱུ་མེད་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར་གཞལ་བུ་སྒྱི་མཆོན་ཞེས་པ་དེ་རང་མཆོན་ལས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་ཐ་སྐྱད་གྱི་དོར་ཡོད་དེ།
 དེ་མེད་ན་སྒྱ་རྟོག་གི་སྒོ་ནས་ཡུལ་གཞལ་བའི་ཐ་སྐྱད་ཐམས་ཅད་མི་སྤིང་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལ་བརྟག་ཅིང་དཔུང་ན་སྒོའི་ཡུལ་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་འཇུག་སུ་མེད་ལ་མ་བརྟགས་མ་དཔུང་པར་ཡུལ་དུ་སྒྱི་བརྟགས་པའི་

52

མཛོ་ནས་གཞལ་བུར་བུས་པས་ཐ་སྐད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པ་སྟེ་གནད་འདི་གི་ན་རྟུ་གལ་ཆེ་ལོ། །གཉིས་པ་གཅིག་དང་གཞན་དུ་མེད་ཚུལ་ལ། རྟགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ། །དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ། རིགས་དང་
ལྟན་པ་འཇམ་གསལ་པ་དཀར་ཟལ་ལ་སོགས་པ་ནི་རིགས་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གསལ་བའི་དོ་བོ་ནི་ཐུན་མེད་མིན་པ་ཡིན་པས་གཞན་ནས་ཀླར་སོགས་ལ་རྟན་པ་མེད་པ་འཇམ་རྩལ་སུ་མི་འགོ་བས་རིགས་གསལ་པ་ཀུན་ལ་རྩལ་སུ་
འགོ་བ་དང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་རིགས་ལྟན་ལས་རིགས་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བོ་ཅི་ན། དེ་གཉིས་ལྟོས་པ་མེད་ན་ནི་རིགས་དང་རིག་ལྟན་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་ལ། ལྟོས་པའི་ཕྱིར་སྟེ་དེ་གསལ་བའི་འབྲས་སུ་ཉིད་དུ་བརྟེན་དགོས་སོ། །དེ་
ལྟར་ན་ཡང་རང་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་འབྲས་སུ་ད་ལྟ་བ་རྒྱ་ལ་རག་ལས་པ་ཅུང་ཟད་མེད་པར་ཡང་། སྤར་གྱི་རྒྱ་དེའི་འབྲས་སུ་འདིའོ་ཞེས་རྟག་པ་ཡིས་ནི་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ད་ལྟ་བའི་སྟེང་ན་
འབྲེལ་བ་ཞེས་པའི་རྩལ་སུ་བྱུང་པ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་དང་རིགས་ལྟན་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི་རྟག་པས་བྱས་པ་ཙམ་ལས་སྟེ་རང་གཉིས་ཀ་དུས་མཉམ་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །གལ་
ཏེ་སྟེ་དེ་གསལ་བའི་འབྲས་སུ་མིན་པར་རྟག་པའི་དངོས་པོར་འདོད་ན་ནི། རི་ལྟར་ཡང་གསལ་བ་ལ་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་ལ་དེས་ན་འབྲེལ་མེད་གྱི་སྟེ་ལས་རང་མཚན་ལ་འཇུག་པ་མི་འབྲད་དོ། དེ་ལྟར་བརྟགས་པས་

༡༡། སྒྲིགས་ལ་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་སྒྲིམ་དང་བཞིན་མེད་པ་ལམ་དངོས་པོ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཐ་དད་གང་དུའང་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་
ལ་མེད་པ་རིགས་སུ་ཐལ་བ་མིན། སྒྲིཛེས་འགྲོ་བ་བརྟག་པས་བྱེད། །དང་པོ། སྒྲིཛེས་པ་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་བཞིན་སྒྲིམ་འཐད་ན་མེད་པ་རི་བོང་གི་རུ་ལ་སྟགས་པ་ཡང་ལུས་པ་སྟགས་ཀྱི་རིགས་སུ་ཐལ་ལོ་ཞིན། དེ་
ལྟར་མི་འགྱུར་ཏེ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་རིགས་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པ་མེད་ལ། དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་སྒྲོ་དོར་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ལ་རིགས་སུ་ཐ་སྒྲོད་བརྟགས་པ་ལོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པར་འདྲ་བས་དངོས་མེད་ཐམས་ཅད་
རིགས་སུ་འགྱུར་ན་སྒྲིམ་དངོས་སྒྲིམ་གྱི་ཕྱོད་ལ་ཡང་བ་ལང་གི་སྒྲིམ་པ་ལེ་སྒྲིམ་འགྱུར་ཏེ་དངོས་པོར་འདྲ་བས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲིམ་པ་མེད་པས་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ་ཞིན། འདིར་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྒྲེ་མེད་པ་རི་བོང་གི་རུ་ལ་སྟགས་པ་ནི་
ལུས་པ་སྟགས་ཀྱི་གསལ་བ་དེ་ལ་སྒྲིམ་པ་གང་ཡང་མེད་པ་ལེ་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དོན་གྱི་དོ་བོ་མི་སྒྲིམ་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་སྒྲོ་དོར་སྒྲོ་བརྟགས་ནས་ཀྱང་རི་བོང་གི་རུ་སྟགས་ལ་ལུས་སྟགས་སུ་ཞིན་པ་མེད་དོ། །སྒྲིམ་གི་དངོས་པོ་
གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་པར་མེད་ཀྱང་གཉིས་པ་ལེ་རྒྱུ་པ་ལ་སྒྲིམ་བརྟགས་པ་དེ་གསལ་བ་དང་ཐ་མི་དད་པར་ཞིན་ཞིང་། ཞིན་ཡུལ་རང་མཚན་ཐ་དད་པ་ལ་ཛེས་སུ་འགྲོ་བ་ལེ་སྒྲོ་ནས་སྒྲིག་པ་དང་སྒྲིག་ལུན་ལ་བརྟན་ནས་ཚེས་དང་

ཆེས་ཅན་དུ་གསུང་སྟེ་ལྟོས་པར་འཛིན་པས་ན་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་སྟི་གཅིག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་ཀྱང་བརྟགས་པའི་སྟོན་ས་ཡོད་པར་གྱུ་བ་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་མི་འབྲངས་སྤང་། དང་པོ། དེ་ལྟར་རིགས་རང་
བཞིན་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རང་མཆོན་གྱི་ངོ་བོ་གཞན་ལས་ལྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་ངོར་སྤང་བ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཤེས་རྒྱམ་དེ་ལ་རིགས་སུ་སྟོན་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྤང་བརྟག་གཅིག་དུ་འབྱུང་བའི་སྟོན་
ནས་བྱུང་བར་གསལ་བ་དེ་རྒྱམས་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་རྒྱམས་ཀྱིས་ནི་རབ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་སྟི་མཆོན་དེ་ལ་ངོ་བོར་སྤང་བ་སྟེ་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དང་པའི་ལུང་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ལྟ་
བུ་འཇུག་། དོན་རང་མཆོན་ལ་སྟི་སྤང་དེ་ནི་དུ་འཛིན་པ་སྟེ་སྤང་བརྟག་གཅིག་དུ་འཛིན་པ་གང་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་འབྱུང་བ་དེ་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་ན་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་དོན་རང་མཆོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་དང་
མ་འདྲེས་པ་མཐོང་བ་དེ་ནི་དགོ་མས་པའི་བཤོ་ཆགས་སང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བའམ་སྟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་རང་མཆོན་རྒྱམས་ཀྱི་ནི་སྟི་ཞེས་བྱ་བ་གསལ་བ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟར་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ལེགས་པར་བརྟགས་ན་རང་མིན་གཞན་ལས་ལྟོག་པའི་གཞན་སེལ་བ་ཅུམ་གྱི་མཆོན་ནི་དུ་ཅན་གང་ཞིག་། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་འདྲི་དག་གིས་དངོས་སུ་གང་བརྫོང་བྱུར་གྱུར་བ་དེ་ལ་བརྟགས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་རང་རྒྱ་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་

དུ་བརྗོད་ཀྱི་མིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་བརྗོད་དུ་ཡོད་པ་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ལུ་མ་ལུ་མ་གྱི་སྒྲི་བ་དང་དུ་བརྗོད་པ་ནི་དོན་ལ་བ་དང་དུ་གྲུབ་པས་མ་ཡིན་ཏེ། ལུ་མ་པ་དང་ལུ་མ་ལུ་མ་གྱི་ཉིད་ལེན་བ་དང་པོའི་ལྷོ་མཁའ་དངོས་པོ་བ་དང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྗོད་ནས་བརྟགས་པའི་སྒྲི་ཡང་བརྟགས་པའི་སྒྲི་ནས་བ་དང་པར་གཟུང་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་གཞན་བ་དང་པོའི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ལྷོ་མཁའ་བརྟགས་ཏེ་ཉི་ཤར་བརྟགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ལྷོ་མཁའ་རོ། །གཉིས་པ་འདས་མ་འོངས་ལ་སྒྲི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་སྒྲི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལན་འགོག་པའོ། །དྲི་པོ། འདས་པ་འགགས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པ་མ་སྒྲིས་པའི་དོན་ལ་འདྲ་སྒྲི་ཡི་རྒྱ་མཚན་ཙན་གྱི་མཉམ་པ་སྒྲི་སྒྲི་དག་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། ལྷོ་མཁའ་རྒྱ་མཁའ་པོར་ལས་ནུ་ཞེས་དང་མ་འོངས་པ་ན་ལྷོ་མཁའ་པོས་བསྐྱར་བ་དུང་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲི་འཇུག་པ་ཡོད་ན་སྒྲི་དེ་དངོས་ལུ་ལ་ནི་སྒྲི་ཡིན་པས་སྒྲི་མཚན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ལས་སྒྲི་སྒྲི་དོན་དེ་དག་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན་སྒྲི་སྒྲི་བརྗོད་ཀྱང་དེའི་སྒྲི་སྒྲི་བ་མི་འབྱུང་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་གི་སྒྲི་ནི་བརྗོད་པ་ན། སྒྲི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ལུགས་ལ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཡི་སྒྲི་དེ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དངོས་པོར་ལྟར་མེད་པ་དེའི་ཆོས་སུ་དེ་ལྟར་འབྱུར་ཏེ། རིགས་ལྷན་ནམ་ཆོས་ཙན་མེད་པ་ལ་ཆོས་སམ་

༡། རིགས་དེ་དེའི་ཚེས་ཡིན་པར་འགལ་ཏེ། མེད་པའི་ཚེས་སུ་ཡོད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་མོ་གསལ་བུའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་འདས་མ་འོངས་ལ་སྡི་མེད་ཀྱང་སྡིའི་མིང་ཉིར་
བཏགས་ཚམ་དུ་འཇུག་པ་ལས་དེ་ལྟར་འདོད་དོ་ཞེན། བཏགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་སྐྱ་གང་ཞིག་ད་ལྟ་ཡོད་པའི་སྐྱ་མ་སུ་དང་ཀ་བ་སོགས་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པ་མེད་ལ། ད་ལྟ་བུ་ཡི་ལུས་པ་ཡི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་པ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ལུས་པ་དང་ནི་ཉི་བུ་ཡི་སྒོ་ནས་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྐྱ་མ་སོགས་ལ་རྒྱ་མཚན་མེད་པས་ལུས་སྐྱ་མི་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་འདས་མ་འོངས་པ་ལ་
ཡང་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་ན་དེ་ལུས་པའི་སྡི་དང་ཉི་བུ་འཕམ་འདྲ་བར་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ལ་དངོས་མིང་དང་མེད་པ་ལ་བཏགས་
མིང་ཞེས་འདོད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཚེས་གང་ལ་ཐོག་མར་རང་གི་མིང་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་དེ་བཙོད་པ་ན་སྟོན་ནི་ཚེས་གཞན་གྱི་རྒྱ་མ་པར་འབྲུལ་བའམ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་པར་གོ་བར་བྱ་བའི་དོན་རང་
ཉིད་ལ་དྲང་པོར་འཇུག་པ་དེ་ནི་དོན་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་རྟག་དུ་དེ་ཡི་དངོས་མིང་ཡིན་པ་དང་། མིང་དེ་འདྲ་བ་ཚེས་གཞན་ལ་དེར་སྐྱ་འདོགས་པའི་མིང་དུ་བྱས་པ་ལ་བཏགས་མིང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་གཙན་གཟན་གྱི་ཕུད་པར་

གསལ་མི་གསལ་མོགས་ཁུང་པར་མེད་པས་ན་རང་གི་རྟོག་པའི་སྒྲུང་པ་ཅམ་སྟེ་ཡུལ་གྱིས་རྣམ་པ་གཏད་པ་ཅན་མིན་གྱི། རྣ་བ་དང་མིག་ལ་མོགས་པའི་རྣམ་པར་གཤམ་པ་རང་གི་གཟུང་དོན་རང་མཚན་ཡོད་པ་ཅན་ལ་ཁུང་མེད་
 པའི་རྟོག་པའི་སྒྲུང་པ་དེ་དག་ལྟ་བུ་མེད་དེ་གསལ་པར་སྒྲུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། དུས་གསུམ་གྱི་བུམ་པ་གང་ལ་དམིགས་གུང་དེ་དག་གི་སྒྲིལ་ན་གར་པ་ཅམ་གཟུང་དོན་དུ་བུས་ནས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་དུ་སྒྲུང་
 ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྒྲིལ་འཛིན་གྱི་མེས་སྒྲིལ་གཉིས་པོ་དག་ནི་སྒྲུང་ཡུལ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། སྒྲིལ་ན་གར་པ་དེ་འབའ་ཞིག་ནི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་སྒྲུང་ནི། དེ་མཚུངས་མིན་དང་གསལ་པ་མིན། ཞེས་པ་ལ་མོགས་
 པས་རྣམ་པར་བཞུགས་ཐོན་ཏོ། །པའི་པ་སྒྲིལ་ཉིད་ཡིན་པས་དངོས་མེད་དུ་བཞུགས་པ་ནི། གསལ་པའི་པོ་པོ་ཕན་ཚུན་ཁུང་པར་ཡོད་པ་ཅན་རྣམས་ནི་ཁུང་མེད་པ་གཅིག་གི་པོ་པོ་ཉིད་དུ་རྟེན་ལྷུང་འགྱུར་ཏེ། ཁུང་ཡོད་པ་ཉིད་གྱིས་
 ཁུང་མེད་པ་སྒྲུངས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གསལ་པ་གཅིག་ལ་འད་གནས་སྐབས་ཁུང་ཡོད་པ་དང་རང་པའིན་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགོ་བས་ཁུང་མེད་པའི་པོ་པོ་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཅི་འགལ་སྒྲུལ་ན་ཡང་། ཁུང་ཡོད་པ་དང་མེད་
 པ་ཕན་ཚུན་སྒྲུངས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་པས་འགལ་པ་དེ་གཉིས་དངོས་པོ་གཅིག་དུ་རྟེན་ལྷུང་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་གསལ་པ་རང་གི་པོ་པོ་ལ་ཁུང་ཡོད་ཁུང་མེད་གཉིས་མི་སྟོན་གུང་དེ་དག་མཚུངས་པ་ཡི་སྒྲིལ་

༡༡། །དངོས་པོ་ཉིད་དེ་ནི་གསལ་བ་དེ་དག་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་ཡོད་ལ། དེའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་མཚུངས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། མཁའ་གཞིང་ལ་རྒྱ་ལྷག་ལྟར་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱི་དེ་གསལ་བ་ལ་འབྲེལ་བ་
གང་ཡང་མེད་དེ། བདག་གཅིག་འབྲེལ་མེད་ལ་དེ་ལྷུང་ཡང་མེད་པར་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་པས་གསལ་བ་དེ་དག་གི་སྤྱིའི་ཞེས་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏྲེ་ལྷག་པ་ལ་སྤྱིར་འདོད་པ་བྱོང་ལའང་མཚུངས་ཅོ་ཞེ་ན།
མི་མཚུངས་ཏེ། ལྷག་པ་དངོས་མེད་ནི་གསལ་བ་ལས་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་རྒྱུ་པར་ཡོད་མི་དགོས་པས་དེ་ལ་ནི་བརྟག་པ་དེ་ལྟ་བུས་སྤྱད་དུ་བྱུང་བ་མེད་དེ། ལྷག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིར་བརྟགས་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །དེ་སྤྱིར་གསལ་བ་གུན་ལ་མཚུངས་པར་རྟོགས་ཏེ་འགོ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིའི་ལ་བརྟགས་ན་སྤྱིར་དེ་ལྟར་སྤྱི་བརྟགས་པ་ཅུ་ལས་རང་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཐུན་མོང་པའི་སྤྱི་ལྟར་སྤྱད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
སྤྱིར་ནའོ། །ལྷ་པ་འབྲས་ལྟར་མི་འཐད་པ་ནི། སྤྱི་ཞེས་པ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་རྒྱ་ལས་ལྷུང་པའི་འབྲས་ལྟ་ཡིན་ནམ་མིན། དེ་འབྲས་ལྟ་ཉིད་དུ་གནས་ཅོ་ཤེ་ན། སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱ་ཐ་དད་ལས་སྤྱིས་པའི་སྤྱིར་དུ་མ་ཡིན་པ་དང་།
སྐད་ཅིག་དེ་དེ་བཞིན་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་དགོས་ན་འང་རྒྱ་པ་དེ་འདྲ་ཡང་བྱོང་གིས་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་གཅིག་ལྟ་དང་རྟག་པར་འདོད་པས་ཅོ། །གཞན་ཡང་འབྲས་ལྟ་ཡིན་ན་འཇིག་པར་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པ་ནི་

2000

[illegible]

༡༡། །ཕུ་ཅན་ཏེ་རྒྱ་ཡིན་ལ་དེས་ན་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མིག་སེམས་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཏེ་བ་སྟེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མིག་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཞེས་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཏེ་བ་སྟེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལྷན་མོང་པར་བྱེད་པ་ནི་ལྷན་མོང་པའི་ཆོས་གཅིག་དངོས་པོར་ཡོད་པས་དེ་སྟོ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གཞན་གྱིས་ལྷན་མོང་པར་སྟོས་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷན་དོན་རང་གི་སྟེང་ན་ཡན་ཅུན་ཏེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་དེ་རིགས་དངོས་པོ་བ་མིན་ནམ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནོག་དང་སྒྲོག་གི་ལ་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་དེ་མིན་གཞན་ལས་ཁྱུང་པར་རྒྱུ་པར་བྱེ་བ་ཡིས་བ་ལང་རྒྱམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། གསལ་བ་དེ་ལ་དེ་མི་ལྷན་པ་རྒྱུ་པར་བཅུད་ཅིང་གཞན་ལ་ལྷན་པ་བཅུད་པ་དེ་འདྲའི་གཞན་སེལ་བའི་རིགས་དེ་དག་ཀྱང་དེ་ལྷན་ཀྱན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཀྱང་ལྷན་མོང་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །བདུན་པ་སྟེ་ཡན་གར་མི་སྒྲུང་བ་ལ། དངོས་དང་མ་དེས་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ། སྟེ་འདི་ལ་རང་འཛིན་སེམས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་དེའི་ངོ་བོ་སེམས་པ་ལ་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་སྒྲུང་བ་མེད་པ་མི་སྟོན་ལ། དེ་ལྷན་འང་སྟེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པའི་རྒྱས་པ་འགས་ཀྱང་སྟེ་ཆ་ཕྱ་བ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་རྒྱུ་སེམས་ལ་སྟེ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་འདིའོ་ཞེས་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

གཉིས་པ། གཏན་ཆེགས་དེར་མ་དེས་ཏེ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་དེ་གེས་པ་ལ་དངོས་སུ་མི་སྤང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྤྲུམ་ན་དབང་པོ་ཡོད་པ་ནི་འབྲས་ལུ་གེས་པ་འཇུག་ལྷོག་གི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ་
སྤྱི་མེད་ན་མི་རུང་བའི་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མེད་ལ། དབང་པོ་རྣམས་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཡང་མི་མཐོང་བ་ནི་ཐལ་པའི་དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཏན་ནས་མཐོང་མི་རུང་བ་མིན་ཏེ་གཟུགས་ཅན་ལ་གཏན་ནས་
མཐོང་མི་རུང་བ་མེད་དོ། །དེས་ན་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་གལ་ཏེ་དེ་ལ་མཛོན་སྤྲུམ་དུ་ལྷ་བ་པོ་རྣམས་འཁྱོར་བ་སྟགས་ཡོད་ན། དབང་པོ་དེ་ཡི་ལུས་སམ་གཟུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །
རིགས་རྣམས་ཀྱང་ནི་དེ་དང་འདྲོའོ་སྤྲུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་གསལ་བ་ལས་རིགས་ཡན་གར་དུ་མཐོང་རུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་གསལ་བ་ལས་ཡན་གར་དུ་མཐོང་དུ་ཡོད་ན་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པ་
དང་། དཔྱིབས་སྟགས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་དམིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། མི་དམིགས་ན་དུ་མར་འགྱུར་བ་དང་། བ་ལང་གི་གསལ་བ་མེད་ཀྱང་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སྟགས་ཆེས་འགལ་བ་བརྒྱ་
ཟུག་གི་གཞོན་པ་དུས་གཅིག་དུ་འབབ་པའི་ཕྱིར་ཡན་གར་དུ་མཐོང་མི་རུང་བས་རིགས་པས་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡན་གར་དུ་སྤང་མི་རུང་ན་ཡང་གསལ་བ་མཐོང་བ་ན་སྤྱི་ཡང་མཐོང་བ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་སྤྲུམ་ན་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ལྷ། མཐོང་མི་མྱོད་དེ། བ་ལང་གི་གསལ་ལ་བ་འཛིན་པའི་ཆོ་ནུང་བདག་གིས་ཡིད་གཏད་དེ་བརྟགས་ན་ཡང་དེ་ཡི་མིང་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཙམ་དང་ཚོག་ལྷོག་གིས་སོགས་དང་ལུན་པའི་གསལ་ལ་བ་དེ་ཡི་དོ་བོ་
ལས་གཞན་དུ་སྒྲི་ནི་འདིའོ་ཞེས་སྒྲུང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ན་དེ་ནི་ལྟར་སྒྲུང་སྟེ་མི་སྒྲུང་ངོ་། །དེ་གསལ་ལ་བ་འཛིན་པའི་རྣམ་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་རུང་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་ལ་དེ་གསལ་ལ་བ་ཁོ་རང་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཁས་སྤངས་པས་
ན། དེས་རང་འཛིན་གེས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཏད་ན་དེའི་ཆོ་དེའི་རྣམ་པ་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་དམིགས་དགོས་ན་དེ་མི་མྱོད་པའི་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏད་པའི་སྒྲི་ནི་རི་བོང་གི་རུ་དང་འདྲ་བར་གེས་པར་བུའོ། །གཉིས་པ་དེ་ཕྱིར་
དངོས་མེད་དུ་བྱུང་པ་ནི། དེ་ལྟར་རིགས་པ་བརྟན་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ་ཕྱིར་སྒྲི་དེ་ནི་འབྲས་བུ་གཞན་ལྟ་ཅི་རང་འཛིན་གྱི་གེས་པ་སྒྲུད་པ་ཙམ་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་དོན་བྱེད་པ་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དེ་
ལ་རང་བཞིན་གང་ཡང་མེད་དེ་དོན་བྱེད་རྣམས་སྒྲུང་དེ་ནི་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བརྒྱུག་པས་རང་མཚན་དངོས་པོར་བཤད་པ་ནི། སྒྲི་ལ་རི་སྒྲུང་བཤད་པ་དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་སྒྲུང་དངོས་ལུ་མིན་
པ་གཅིག་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། །དངོས་དང་དེ་ལ་དོགས་སྒྲུང་ངོ་། །དང་པོ། ལུམ་པ་སོགས་དང་སྒྲེ་བ་སོགས་

200

[illegible]

དངོས་པོར་ལས་ལེན་པ་ལ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གྱིས་པ་དག་གིས་དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་རང་མཚན་མེད་པར་ཚད་མས་གཙོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཙོ་བོ་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལ་ལ་སོགས་པ་འང་སྤང་བརྟག་བསྐྱེས་ནས་
 དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡོད་པར་སེམས་པ་ཡིན་ལ། བཅའི་གསལ་སྤྱོད་སྤང་ཅམ་ལས་བརྟག་བྱ་དོན་གྱི་འོ་བོ་མེད་པར་དེས་པ་ན་དེ་འདྲའི་རང་མཚན་མེད་པར་གཙོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་མེད་དུ་དཔྱད་པ་ཡང་དགག་བྱའི་རང་མཚན་
 གང་ཡང་རུང་བ་དེ་མེད་པར་དཔྱད་པ་ཡིན་པས་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་གཞན་དུ་སྟེ་ཅམ་ལ་དེར་སྤང་བ་ཅམ་ལས་དོན་བྱ་བ་གཞན་མེད་པས་ན་སྤང་། དོན་བྱེད་ཚུས་པ་མ་ཡིན་ལ། །དེ་འདྲོད་བརྟགས་པས་སོགས་གྱི་སྐབས་
 སྤང་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ལུང་དང་རིགས་པར་འགལ་སྤང་གཉིས། །དང་པོ། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཙོག་ཡིན་ན་སྟོན་དཔོན་ཕྱོགས་གྱི་གྲང་པོས། མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱའོ། །ཞེས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་
 བཞེད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟུང་ན། སྟོན་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་དེ་ནི་རང་མཚན་ལས་ཐ་དད་པའི་སྟེ་མཚན་ཁོ་ན་གཞལ་བའི་དོན་མིན་ཏེ་རྗེས་དཔག་གིས་སྟེ་མཚན་དངོས་སུ་གཞལ་གྱང་དེའི་སྟོན་ནས་མཐར་རང་མཚན་གཞལ་བ་ཡིན་
 པས་གཞལ་བྱའི་རང་མཚན་གང་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་འོ་བོ་རྟོགས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་གཞན་སྟེ་ཡི་དོ་བོ་ཡི་རང་མཚན་དེའི་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས་པོའི་དངོས་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་སྟེ་རང་གཉིས་སུ་

༡༡། །བཞི་དཔ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་མཚན་དེའི་ཚུལ་ལ་ཚད་མས་འདུག་པ་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་མ་ལུགས་པར་གཞལ་ཞིང་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲིལ་དེར་ལུགས་ནས་ཞེན་པས་གཞལ་བ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་རིམ་བཅད་པ་ལྟར་ལུགས་རང་མཚན་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་ཡོད་དེ་མངོན་སུམ་ལ་རང་མཚན་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པས་སྒྲུབ་ལུགས་ལ་མ་ལུགས་ཞིང་། རྗེས་དཔག་སྤྲོས་སྒྲིལ་འཛིན་པའི་སྒོ་ནི་རྟོག་པའི་སྒྲུབ་ལུགས་ལ་རང་མཚན་རིམ་བཅད་བཞིན་གྱི་ངོ་བོར་མངོན་པར་ཞེན་ན་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མིན་པའི་སྒྲིལ་གཞལ་བྱ་གཉིས་པ་དོན་རང་མཚན་དངོས་སུ་དེའི་ལུགས་ཏུ་མེད་པ་ལ་དེ་ཡོད་པར་ལུགས་པ་ཡིན་པར་བཞིན་དོ། །གཉིས་པ། གལ་སྟེ་དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་འཛིན་པ་སྒྲིལ་གཞལ་གྱི་ངོ་བོས་ནི་གཞན་རང་མཚན་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལུགས་པ་ཅན་ཡིན་ལ་དེས་ན་ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་གིས་རིམ་བཅད་པའི་བསམ་པ་དེ་ལ་ནི་བསྐྱུ་བ་མེད་པར་དེ་ལྟར་རང་མཚན་ལ་ཡང་གྲུབ་པའི་སྒྲིལ་། སྒྲུབ་ལུགས་ལ་རང་མཚན་ཏུ་ལུགས་པ་ཡིན་ཏུ་ཐེན་ན་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་སྒྲིལ་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་མ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་གཞན་མ་ནོར་བར་རྟོགས་པ་མཐོང་བས་ན་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་གཞན་རྟོགས་ན་ལུགས་དེ་ལ་ཚད་མ་མིན་པར་བཞེད་པ་དོན་མེད་དེ། ཚད་མ་ནི་དོན་རིམ་བཅད་པ་དེ་ཅུམ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་སྒོ་ནས་

འཛིག་པ་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་གཞན་གཞན་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་མཐོང་བས་སོ། ། རི་ལྟར་ན། མཐོང་བ་དང་ཐོབ་པའི་སྒྲིབ་ཅིག་ཐ་དང་གྲང་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲིབ་པོར་མཐོང་བའི་ཆོད་མས་བཅད་ཟེན་ཕྱིས་མཐོང་བ་ན་ཡང་སྒྲིབ་པོ་ཅམ་ལ་མི་
བསྐྱུ་བ་དང་། ལུལ་གང་ན་སྒྲིབ་ལ་སྔགས་པ་སྒྲིབ་པར་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་ཕྱོད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་དུས་སུ་ཕྱོགས་དེར་སྒྲིབ་ཆོལ་བ་ལ་སྒྲིབ་དང་ཐུད་པར་མི་བསྐྱུ་བ་དང་། ཆོས་གཞན་དུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་
སྔགས་གཞན་གྱིས་གཞན་རྟོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ་བསྒྲིབ་མེད་དུ་གྲུབ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་ཆོན་ས་རང་མཆོན་བཟུང་བ་ན་གཞན་གྱིས་གཞན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་ཞེས་བ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་དོན་མེད་དོ། ། གཞན་ཡང་གཞན་གྱིས་
གཞན་གྱིས་གཞན་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་བརྟོད་པའི་ཕྱོགས་འདྲི་ལ་ནི་ལན་ཅི་རྟོགས་པར་བཏབ་ཟེན་དེ། རི་ལྟར་ན་མཐར་ཐུག་གི་གཞན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པ་འཇམ་སྒྲིབ་ལུ་བྱེད་པས་ན་རྟོགས་དཔག་དངོས་པོའི་ལུལ་ཅན་དུ་
འགྱུར་ཟེར་བ་ལ་ནི། བརྟོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་དངོས་མིན། ། ཞེས་སྔགས་གྱིས་ལན་བཏབ་ཟེན་ལ། གཉིས་ཀས་གཞན་གྱིས་རང་མཆོན་ཡིན་ན་གཞན་གྱིས་གཉིས་སུ་མི་འཐད་ཅིན། དེ་ནི་རང་གཞན་ངོ་བོ་ཡིས། ། ཞེས་སྔགས་གྱིས་
ལན་བཏབ་ལ། གཉིས་ཀའི་ལུལ་རང་མཆོན་ཡིན་ན་འབྱུང་མ་འབྱུང་མི་འཐད་ཟེར་ན། རི་བཞིན་མངོན་ཞེན་མིན། སྔགས་གྱིས་ལན་བཏབ་ཟེན་ཅིང་། འབྱུང་བ་ཡིན་ན་དོན་རང་མཆོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་མི་འཐད་ཅིན། གང་ལ་

༡༡། །དེས་དང་འབྲེལ་ཡོད་པ། །ཞེས་སྟགས། སྤར་ལེའུ་དང་པོར་ལན་བཏང་བེན་དོ། །དེས་ན་ལུལ་བ་ཡིན་ཀྱང་དོན་ཐོབ་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་དཔེ་འཛིན་རྟེན་རང་ལ་གྲགས་པ་བཀོད་ན། རྟོར་བྱ་དག་གི་
འོད་ལ་རྟོར་བྱར་ལུལ་ཏེ་རྟོར་བྱ་ལེན་དུ་རྒྱག་པ་དང་། སྟོན་མེད་འོད་དྲག་ལ་རྟོར་བྱའི་སྟོ་ཡིས་རྟོར་བྱ་ལེན་ནོ་སྟུམ་དུ་མཛོན་པར་རྒྱག་པ་གཉིས་ཀ་འོད་ལ་རྟོར་བྱར་ལུལ་བའི་ཕྱིར་ལོག་པའི་གེས་པ་ཡིན་པར་བྱད་མེད་
ཀྱང་རྟེ་ལྟར་རྟོར་བྱ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་མི་བྱེད་ལ་བྱད་ཡོད་དེ། སྟོན་འོད་ལ་རྟོར་བྱར་ལུལ་བས་རྟོར་བྱ་མི་ཐོབ་ལ། རྟོར་བྱའི་འོད་ལ་ལུལ་ནས་རྒྱག་པས་རྟོར་བྱ་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དབྱེད་ན་རྟོར་བྱ་ཉིད་མཛོན་སྟུམ་
ཚད་མས་བཅད་པའང་མིན་ལ། རྟོར་བྱ་ཉིད་དོ་སྟུམ་དུ་ཞེན་པ་ཅམ་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པའང་མ་ཡིན་མོད་དེ་ལས་དོན་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་ན་ཅའི་ཕྱིར་གཞན་ཡིན་པ་ཅམ་དང་། ལུལ་བ་ཡིན་པ་ཅམ་ན་དོན་ལ་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སྐྱ་བར་རིགས་ཏེ། སྐྱ་བ་དེ་མ་དེས་པ་དཔེ་འཛིན་གེས་པར་བྱའོ། །རྟོར་འོད་ལ་རྟོར་བྱར་ལུལ་བ་འདིས་མི་བསྐྱུ་བ་གང་ལ་ཐུག་ན་འབྲེལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱའི་དྲགས་སུ་དོན་གྱིས་འགྱུར་བར་པར་ཆེན་གྱུ་
སྟོ་སྟགས་བཞེད་དོ། །དཔེ་དེ་ལྟར་རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤར་ལུལ་དེ་རྟེ་བཞིན་པ་རང་མཚན་གྱི་དོན་མེད་པར་འདྲ་ན་འད་སྐྱ་མི་དྲག་དྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་དང་ནི། སྐྱ་དྲག་འཛིན་དྲགས་པ་ལྟ་བུ་རྗེས་དཔག་དེར་

སྒྲུབ་པ་ལས་ལྷ་རྒྱུ་སྒྲུབ་པ་དག་ལས་དོན་བྱེད་པ་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དྲང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲུ་མི་རྟག་རྟགས་གྱི་རྗེས་དཔག་ལྷ་སྒྲུ་དེ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཞེན་སྒྲུངས་ལྷ་རྒྱུ་
 དོན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཚད་མ་གཉིས་སུ་མ་དེས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། གཉིས་སུ་དེས་པའི་གྲངས་དེས་བསྒྲུབ། །དེ་ལས་གྲངས་གཞན་འདོད་པ་དགག་། །དང་པོ་ལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་དེས་པའི་རྒྱུ། །དེ་
 ལས་འཇལ་བྱེད་གཉིས་སུ་དེས། །དང་པོ་ལ། མཛོན་གྱར་མཛོན་སུ་མ་ཚད་མས་གཞལ། །ལྷོག་གྱར་རྗེས་སུ་དཔག་པས་འཇལ། །དང་པོ། གཞལ་བྱ་གང་ལ་ཡུལ་གཞུང་དོན་གྱི་རྒྱུ་པ་ལས་དོན་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་འགྲོ་
 དང་། མེད་ན་ལྷོག་པ་ཅན་གྱི་ཤྱོ་མཛོན་སུ་མ་ནི་ཡུལ་རང་མཚན་དེ་ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་དེ་ཡོད་པ་ལས་དེར་སྒྲུབ་བསྒྱེ་བ་ཅམ་ལས་བརྟུང་དང་རྩོལ་བ་རྟགས་ལ་སྟགས་པ་གཞན་གང་ལ་འང་མི་ལྟོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལྷ་རྒྱུ་གཞུང་དོན་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་སྒྲུ་མཚན་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པར་མཛོན་སུ་མ་གྱི་ཤྱོ་ས་རང་དབང་གིས་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྷོག་གྱར་འཇལ་བྱེད་རྟགས་སུ་བསྒྲུབ། །རྟགས་དེས་མི་ལྷ་རྒྱུ་
 རྟགས་པའི་རྒྱུ། །དེས་ན་དེ་འཇལ་གཅིག་རྟེན། །དང་པོ། རང་མཚན་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་དེ་ལ་རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་པ་པོ་དེའི་དུ་པའི་དབང་པོ་དག་གི་མཛོན་སུ་མ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདུས་

བར་རྩ་དང་ལོ་མ་ཅན་དན་གྱི་མེ་མོགས་དང་། གསལ་ཞིང་འབར་བའི་རྒྱུ་པ་དང་དབྱིབས་ལ་མོགས་པའི་ཁུད་པར་མོ་མོར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་རྩ་བ་ཅམ་དང་ཁུད་པར་གྱི་ཆོས་དེ་དག་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་ཆད་མས་མི་
 དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཅམ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། བསྐྱབ་བྱ་དང་མེད་ན་མི་འབྲུང་གི་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་རྟགས་ལས་ནི་རང་གང་ལ་ལྷོགས་གྱི་ཆོས་སུ་
 གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་གེས་འདོད་ཞུགས་པ་དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དེར་རྟོགས་པ་འཇམ་གེས་པ་སྒྲུབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལྷོགས་གྱུར་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་རྩ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྗེས་དཔག་དེ་
 གཅིག་རྩ་དེས་པ་ཡིན་གྱི་ཆད་མ་གཞན་མི་སྤིང་དེ། གཞལ་བྱ་རང་ཉིད་ལྷོགས་གྱུར་ཡིན་པ་ལ་དེ་རྟོགས་བྱེད་གཞན་ཞིག་ལས་འོས་མེད་ཅིང་། གཞན་གང་ཡང་རུང་བས་མི་བསྐྱབ་པར་རྟོགས་མི་རྒྱས་པས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་
 བས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ལས་མཐའ་གཞན་མི་སྤིང་བའི་རིགས་པས་ཡང་དག་པར་གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཇལ་བྱེད་གཉིས་སུ་དེས་པ་ནི། ལུལ་གཞལ་བྱ་ལ་མཛོན་སུམ་རྩ་གྱུར་པ་དང་ལྷོག་རྩ་གྱུར་པ་ལས་གཞལ་བྱ་གཞན་
 ལུང་གསུམ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་གཅིག་འདྲེ་བ་མེད་ཅིང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མི་སྤིང་ལ་དེས་ན་གཉིས་མིན་གྱང་མི་སྤིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིར་ལུལ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་དེས་པ་ནི་དྲ་གྱིས་ལུལ་དེ་དག་

ཆེན་མོ་ཉི་ཤུ་བཞི་དང་པོ་རྒྱུ་ལྔ་པ་འབྲེལ་བ་

༡༩། །འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དག་ཀྱང་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད་པ་དང་། གཞལ་བྱ་མདོན་སྒྲིག་གཉིས་ཡོད་པར་ནི་མཐོང་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ལ་གསུམ་དང་གཅིག་གི་གྲངས་སུ་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པར་
བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚད་མ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པར་གྲངས་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། ཉུང་པ་གཅིག་དུ་འདོད་པ་དགག་ །གཉིས་ལས་མང་པར་འདོད་པ་དགག་ །དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་སུ་བཞོང་དང་དེ་ཡི་ལན། །
དང་པོ། ཀྱང་འཕེན་པ་ན་རེ། གང་མེད་པ་སྒྲིལ་སྒྲིགས་པ་ནི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ནི་མདོན་སུ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཅེ་ན།
གཉིས་པ་ལན་ལ། དོན་དམ་པ་དང་ཐ་སྐད་ལན། །དང་པོ། ཚད་མས་གཞལ་བྱ་འཇུག་ཡུལ་མཐར་ཐུག་པ་རང་མཚན་གཅིག་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་འང་འདོད་དེ་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་
པར་བསྟུན། མིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལས་གྲངས་ཉིད་ལས་ཚད་མར་བསྟུན། ཚད་མ་མིན་པར་སྟུང་བྱེད་བཀག །དང་པོ་ལ། དགག་པའི་རྟགས་ལས་ཚད་མར་བསྟུན། སྟུང་པའི་རྟགས་ལས་ཚད་མར་བསྟུན། །
དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ལན་འགོག་པའོ། །དང་པོ། དོན་དམ་པར་གཞལ་བྱ་གཅིག་ཡིན་པས་འཇལ་བྱེད་མདོན་སུ་གཅིག་ལས་ཚད་མ་གཞན་མི་འདོད་ན། མདོན་སུ་གཅིག་སུ་ཚད་མར་སྟུང་བ། ཀྱང་འཕེན་པ་བྱེད་ཀྱིས་

ཚད་མ་རིག་པའི་སྒྲུང་

འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པ་འང་དེས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་གཞུག་པུ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་རང་ཚིག་གིས་མ་དེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་དེས་སུ་འཛིན་པ་དེ་ཚད་མས་གཞུག་དགོས་ལ། དེ་མཛོན་སུམ་གྱིས་མེད་པར་མ་གཞུག་ན་ཚད་མ་གཞན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མེད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་དེས་སུ་འཛིན་ན་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཚད་མས་དེ་ལྟར་གཙོད་དགོས་ལ་མཛོན་སུམ་ཚད་མས་མེད་པ་མི་གཞུག་ན་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཙམ་ལས་མེད་པར་མ་དེས་པ་ཉིད་དུ་མ། གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ནི་མེད་པར་དེས་ན་མཛོན་སུམ་གྱིས་མེད་པ་མི་གཞུག་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་དེ་ཉིད་དེས་པ་ནི་ཚད་མ་གཞན་གཉིས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མེད་པ་ལ་རང་འཛིན་གེས་པ་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཁྱོད་པ་མེད་པས་ན་དབང་པོ་ལས་སྒྲེས་པའི་སྒྲོ་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་དབང་སྒྲེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནི་གཟུང་དོན་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་བས་ལས་སྒྲེས་པ་ཡིན་པར་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུང་དོན་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱས་པ་ལ་སྒྲོས་པ་མེད་པར་དབང་སྒྲོ་སྒྲེན་པར་ཚད་པ་བསྐྱལ་པའི་དོན་དང་། བེན་དུ་ཉི་པ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོས་གཟུང་དུ་མི་རུང་པའི་རྟེན་ཡོད་ན་ཡང་དབང་པོ་ལས་སྒྲེས་པའི་སྒྲོ་ནི་སྒྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་གྱིས་རྒྱུ་པ་གཏོད་པ་མེད་པར་འཛིན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་སྒྲོ་འདིས་རི་བོང་རུ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཛིན་པར་ཐལ་ཏེ་ཡུལ་རང་ཉིད་ལ་སྒྲུང་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་དབང་

༡༡། །པོས་དེ་འཛིན་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཁའ་མོགས་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་ཞེས་པའང་དགག་གཞི་དབང་པོས་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་བྱ་མེད་པར་སྒྱི་སྒྲོས་བཟུང་བ་ཡིན་གྱིང་
 རྟོག་རྟོག་མེད་གྱི་བྱེད་པ་གན་གོར་ནས་མངོན་སུམ་བཟུང་བར་འབྱུང་བ་སྒྱི་བ་སྒྱི་ཆུ་ལ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་བརྒྱན་གྱིས་བར་བར་འདུག་གོ་སྒྲིམ་དུ་རྟོག་པ་ན། །ནམ་མཁའ་ལ་གཟུགས་མེད་པས་དེའི་གཟུགས་བརྒྱན་མི་སྤྱིད་གྱིང་
 ལུང་གྱི་རྒྱུ་པ་གན་བའི་དབྱིབས་ལས་བར་སྤྱོད་པ་ལ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་བརྒྱན་དུ་འདུ་གེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་མེད་པའི་དངོས་པོ་དུ་མ་ཡོད་གྱིང་དེར་ཡིད་གཏད་པའི་མངོན་སུམ་རྟོག་མེད་ལ་མདུན་
 ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་སྤྱང་གི་དེ་ལས་གཞན་སྤྱང་མི་སྤྱིད་གྱིང་རྗེས་གྱི་གེས་པས་འདི་ན་འདི་དང་འདི་མེད་དོ་སྒྲིམ་དུ་དུ་མར་རྟོག་པ་ནི་སྒྱི་མཚན་ཡིན་གྱི་རྟོག་མེད་རང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྤྱོད་མེད་དོ། །གཞིས་པ་ལན་དགག་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་མེད་པ་ལ་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཉིད་ལྟོག་པ་ལས་ལུང་དེ་མེད་པར་དེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆུང་འཕེན་རང་གི་ལུགས་ལ་འགལ་བ་འཕྲུ་ཡང་ན་མེད་དེས་སུ་རྟོགས་ཀྱས་ན་དེ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་འགལ་
 ན་མེད་དེས་སུ་འཛོག་བྱེད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལོག་པ་ན་འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་ཚད་མ་མ་ཁྱེགས་པར་གཞལ་བྱ་འགྲུབ་ན་གིན་དུ་འགལ་ཏེ་སྤོན་འཛིན་ཚད་མ་མེད་པས་སྤོན་པོ་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

འཛིན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པས་གཞལ་བུ་དེ་འབྱུང་དགོས་གྱི་ཚད་མ་མེད་པས་གཞལ་བུ་འབྱུང་ན་མོ་གཤམ་གྱི་ཕུ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ཚད་མ་མ་ཡོག་པ་དོན་གྱིས་དེའི་སྒྲོག་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ཐུམ་པ་སོགས་
མེད་པར་ཐོབ་པས་ན་གིན་རྟུ་འགལ་བའོ། །དེས་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མེད་ན་མངོན་སུམ་ནི་མེད་པ་ལ་དངོས་སུ་མི་འདུག་ཅིང་མངོན་སུམ་ཡོག་པ་ཅམ་ནི་དགག་བུ་དེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་རྟུ་མི་འགོ་བས་ན་མེད་ངེས་གྱི་ཐ་སྣང་
རྒྱན་ཚད་པར་འབྱུང་བས་དགག་པར་སྐྱ་བའི་ཐ་སྣང་ཡོད་པར་ཚད་ཚད་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མེད་རྟུ་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་སྣང་རུང་གི་ཐུམ་པ་ལྟ་བུ་མ་དུན་འདིར་མེད་ངེས་གྱི་ཐ་སྣང་མངོན་སུམ་ཡོག་པས་བསྐྱབ་ན་ནི་དེ་ཉིད་ལྟོག་པ་
དར་རྗེས་འགོ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་དེ། དེ་འཇལ་གྱི་མངོན་སུམ་མ་སྐྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་དགག་མི་རུས་པ་ལ་སྣང་རུང་དེ་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་དེའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོ་མེད་པ་ལས་མེད་ངེས་གྱི་ཐ་སྣང་
ཐོབ་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ན། །རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་མེད་ན་མ་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་མེད་པར་མི་འབྱུང་པར་བཤད་ཐེན་ཏོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་རྟགས་ལས་རྗེས་དཔག་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ནི། རྒྱང་འཕེན་པ་ཁྱོད་གཞན་རང་གི་
སྒྲོ་བ་ཕུ་སོགས་གྱི་སེམས་དག་ནི་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་ཤུག་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་སེམས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ་དེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དེ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། །འི་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་ན། དག

ལྷོ་ལྷོ་

ཆ ཚད་མ་ ཉིས་པ་ཉི ར་དུག རྒྱུ་འབྱེད་

༡༡། །གསོང་པོར་སྒྲུབ་དང་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ་ལ་གཤམ་གྱིང་རྗེས་སུ་འདྲག་པའི་ངག་སྒྲུབ་དང་གཡོ་འགྲལ་ལ་སོགས་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྟད་ལ་ནི་འདྲག་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་སེམས་ཡོད་དོ་སྒྲུམ་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་
པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་ཐ་སྟད་དེ་སྒྲུབ་སེམས་ལ་མ་བརྟེན་པར་འབྱུང་མི་སྲིད་པས་ན་སེམས་དེ་ཡི་དོ་བོ་ཡང་གཞན་པ་དེའི་སྒྲུབ་ན་ངེས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ན་རྗེས་དཔག་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་པ་མ་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་བ་ལས་མི་
སོགས་དཔོག་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཇི་སྟེད་པའང་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་བསྒྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟགས་དེ་འདྲ་ལས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པས་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དེ་ནི་མཐོན་སྒྲུམ་ལས་
གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་པའི་སྒྲུབ་ཕྱིད་བཀག་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ། གཡུ་དེ་རྗེས་དཔག་ནི་གནས་སྐབས་ལ་ལ་དག་དུ་ནི་འབྱུང་པར་མཐོང་སྟེ་སྒྲུབ་ཅུར་
གཉིག་ཐོས་པ་ལས་ལུང་ཀུན་གྱི་སྒྲུབ་ཅུར་རོ་བསྒྲུབ་པར་དཔོག་པ་འབྱུང་པ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་བརྟན་མེད་པས་ཚད་མ་མིན་པར་འདོད་དོ་ཅི་ན། དེ་འདྲའི་འབྱུང་པ་ཅན་དེ་ནི་རྗེས་དཔག་
ཚད་མ་མ་ཡིན་དེ། ཕྱིད་རང་གིས་རྒྱལ་གསུམ་མ་ཚད་བའི་རྟགས་ལོག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ཡང་རྟགས་ལོག་དེ་དང་འདྲ་བར་འཇོན་པ་ཕྱིད་རང་ཉིད་འབྱུང་གི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་འབྱུང་པ་ཡོད་པས་མིན་

ཚད་མ་ཉིས་པ་ཉི ར་དུག རྒྱུ་འབྱེད་

22

རོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྷུ་པ་པའི་རྟགས་ལ་ལྷུ་ལ་པ་མེད། །དགག་རྟགས་ལྷུ་ལ་པ་མེད་པ་འོ། །དང་པོ། ལྷུ་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ལྷུ་ལ་པ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཡོད་མི་སྲིད་དེ། རུ་པ་དང་བྱས་པ་ལྷུ་པའི་རྟགས་གང་ལས་ཡུལ་རུས་
 འགའ་ཡི་ཆོ་ལ་དང་ལྷུ་པ་ལྷུ་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་མེད་དང་མི་རྟག་པ་ལྷུ་པ་ལྷུ་པ་བྱ་དེ་ཡི་རྟགས་པ་སྟེས་ལཱེ་ལཱེ་པའི་འབྲས་ལུ་ཡིན་པ་འཇུ། ཡང་
 རྟ་དེ་དང་བདག་གཅིག་པ་ཡི་དོ་པོར་གདོན་མི་ཟ་བར་དེས་པའི་སྟོན་སྟེས་འགྲོ་བུད་པར་ཅན་གྱི་ལ་གལ་ཏེ་རང་གི་རྣམ་མེ་ལྷུ་ལུའཇུ། རང་དང་དོ་པོ་གཅིག་པའི་མི་རྟག་པ་ལྷུ་པ་དག་ཡོག་སྟེ་མེད་པར་གྱུར་ན་རྟགས་དུ་པ་
 དང་བྱས་པ་ལྷུ་པའི་དོན་དེ་ཆོ་ཡོད་པར་སྲིད་པ་མིན་པ་ཡིས་ལྷོག་པ་གྱུ་པ་པ་དེ་ལྷུ་པ་དག་གི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ད་ལྷུ་མཐོང་བའི་གནས་སྐབས་དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་ཡུལ་རུས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུའང་
 དེ་ལྟར་དེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཆོ་པ་ལྷུ་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་རུས་ལ་ལར་མ་ལྷུ་ལ་ཀྱང་ལ་ལར་ལྷུ་ལ་སྲིད་པ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མི་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ། བལྟར་རུང་པའི་ཆོས་རང་གི་དོ་པོ་དུ་
 བལྟ་ལུའཇུ་ཡང་ན་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་མཚན་ཏེ་རྣམ་མེད་ལྷུ་པ་བྱེད་བལྟར་རུང་པ་དག་མཐོང་བའི་རྣམ་གཞན་དབང་པོ་ལ་སྟགས་པ་དག་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་ཡུལ་དེ་དག་སྟར་པ་མེད་པ་སྟེ་དེའི་སྟོ་མི་སྟེ་ན་ཆོ་བལྟར་རུང་གི་དོ་པོ་

五、

ཏེ། ད་ལྟ་སྟོན་ཏེ་གུར་པ་རྣམས་ཀྱང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་གཞན་དུ་ནི་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ཡོད་པས་སོ་སོ་ན། དུས་གཞན་དུ་ནི་དབང་པོས་མངོན་སུམ་རྟོགས་ན་ཡོད་ཅིང་མ་རྟོགས་ན་མེད་པའི་སྟོ་ནས་ཡོད་མེད་དུ་
 འཇོག་པ་དེ་འབད་པ་མིན་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་ས་བོན་གྱིས་འབྲས་བུ་སྟེ་དཔའི་རུས་པ་དང་། རྣམ་གྱི་རུས་པ་སྟོན་པ་ལ་དུས་ནམ་དུ་ཡང་ཐལ་པའི་དབང་པོ་ལས་སྟེས་པའི་སྟོ་ནི་དེ་ཡོད་པེས་གྱི་རྟོག་བྱེད་དུ་
 འདུག་པ་མི་མྱོད་པའི་ཕྱིར་ལུལ་དུས་གཞན་དུ་དབང་པོས་མངོན་སུམ་བྱུང་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ནི་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་། ས་བོན་གྱི་རུས་པ་སྟོན་པ་གཏན་ནས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
 ལྟ་ན་དབང་པོའི་སྟོ་དང་འབྲས་བུ་སྟེ་པ་ནི་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་དབང་པོ་དང་ས་བོན་གྱི་རུས་པ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མེད་ལས་སྟེ་ན་རྟོག་དུ་ཡོད་མེད་དུ་ཐལ་པར་འགྱུར་རོ། །ལྟ་དབང་པོའི་འགྲེལ་པར་
 དབང་པོའི་རུས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་རྟོགས་པས་དབང་པོ་སྟེ་པ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐབས་འདིར་ས་བོན་གྱི་རུས་པ་ས་བོན་རང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་མཐོང་པ་ཁོ་ནས་འདི་ལ་རུས་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདུག་གོ་
 ཞེས་གཙོ་བོ་རུས་པའི་དོན་ཏེ། །གཞན་ཡང་ད་ལྟ་མ་མཐོང་ཡང་ལུལ་དུས་གཞན་དུ་མཐོང་པས་ཡོད་ན་འཇོག་རྟོན་ལྟ་མ་ཡང་སྟོན་གྱི་དབང་པོས་རྟོག་སྟེ། དཔེར་ན་རང་ཕྱིས་པའི་དུས་ལ་སྟོན་པ་པའི་གནས་སྐབས་ཡོད་པར་

མ་ཕྱིན་པ་ལྟར་

སྟགས་པའི་ཁ་དོག་དང་སྒྲ་ལ་སྟགས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁ་དོག་རང་མཆོན་དང་མི་རྟག་པ་སྒྲི་མཆོན་ཡིན་པས་སོ། །ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཆད་མ་ཡིན་ལ་དེ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དེ་
ཆད་མ་གཞན་ཕྱང་གསུམ་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་སྒྲི་འདྲེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ། །ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པའང་མེད་དེ་མར་མི་འགག་ཁ་མའི་གནས་སྒྲ་པས་པའིན་དུ་ཁ་དོག་འགག་ཁ་
མ་མཐོང་པ་ཅམ་གྱིས་མི་རྟག་པར་ངེས་པས་རྟགས་མེད་པར་ནི་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁང་ནང་དུ་ཅན་དན་གྱི་མེ་ཡི་རང་མཆོན་ནམ་ཁྱད་པར་མཐོང་ནས་ཁང་རྒྱུ་དུ་སྔོང་ཆོ་དུ་བ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དན་གྱི་
མེ་རྟོགས་པ་ལ་རྟགས་དུ་བ་དང་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་མེ་ལ་མི་འཕྱུལ་པའི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྗེས་དཔག་མིན་ལ་དེ་དུས་རང་མཆོན་མ་མཐོང་པས་མངོན་སུམ་མིན་གྱང་ཡུལ་ལ་མ་འཕྱུལ་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པས་ན་
དེ་ནི་ཆད་མ་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཞུང་གི་རང་སྒྲི་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པ་གཞན་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་འཇལ་གྱི་ཆད་མ་རྣམས་གྱང་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དམ། གཞུང་གི་གཉིས་ལ་ཡང་ཆད་མ་དུ་མ་
ཉིད་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ངེས་ན་གཉིས་དང་གསུམ་གྱི་གྲངས་དག་གྱང་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཁྱད་པར་མཐོང་པ་ཡི་སྒྲོ་པའིན་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཆད་མ་དུ་མ་འཇུག་པས་ན་ཆད་མ་གཉིས་ཞུགས་པས་གཞུང་གི་

མ་ཕྱིན་པ་ལྟར་

2000

རོ་སྒྲུལ་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཞི་འདོད་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲུ་མི་རྟག་པར་རྗེས་དཔག་གིས་ངོས་ཟེན་པའི་ངོར་སྒྲུང་བཞིན་པའི་སྒྲོན་པོ་སྟགས་ལ་འདི་མི་རྟག་གོ་སྒྲུལ་པ་དེ་སྒྲུང་བཞིན་པ་དེ་ལ་བརྒྱུད་ངོ་སྒྲུལ་པ་ནི་བཅད་སེམ་ཡིན་ལ། ཡུལ་
 འདི་མི་རྟག་གོ་སྒྲུལ་ཏུ་སེམས་ཀྱང་རྟོག་ཡུལ་ནི་སྒྲི་མཆོན་ཡིན་པ་ལས་མ་ཉམས་པར་གནས་ལ། སྒྲུང་བརྟག་འདྲེས་པའི་དབང་གིས་ཐ་དད་ཏུ་མ་བྱེད་པ་ཙམ་ཏུ་བྱད་དོ། །སྒྲོན་པོ་མཐོང་བཞིན་པ་ལ་རྟགས་ལས་གསར་ཏུ་མི་རྟག་
 པར་ངེས་ན་འང་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ནི་སྒྲི་མཆོན་ཡིན་གྱི་མཐོང་བཞིན་པའི་རང་མཆོན་ཡོད་ཀྱང་དེ་དེའི་དངོས་ཡུལ་ཏུ་མི་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་མེད་པར་འགག་ཁ་མའི་སྒྲུང་ཅིག་ལ་འདི་འགག་པར་འགྱུར་ངོ་སྒྲུལ་པ་ལམ་
 འགགས་སོང་ངོ་སྒྲུལ་པ་ན་ཡང་རྟོག་པའི་ཡུལ་ནི་རང་མཆོན་མིན་ཏེ་སྒྲི་མཆོན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཕལ་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་བྱ་བའི་མི་རྟག་པ་ནི་རྗེས་དཔག་ཁོ་ན་ལས་རྟོགས་ལ། རགས་པའི་མི་རྟག་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་
 པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྒྲིའི་ཡུལ་ཙན་ཏུ་འགྱུར་དོ། །དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ཡུལ་ཏུ་སྒྲི་མཆོན་མེད་ལ། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་དངོས་ཡུལ་སྒྲི་མཆོན་ཡིན་གྱི་སྒྲུང་བཞིན་པ་རང་མཆོན་དེ་མ་ཡིན་ལ། མངོན་
 རྗེས་ཆད་མས་མི་རྟག་པར་བཅད་ཟེན་གྱི་ངེས་སེམ་ནི་ཆད་མ་མིན་ཏེ་བཅད་སེམ་ཡིན་ཅིང་དེའི་ཡུལ་ནི་སྒྲི་མཆོན་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་པོད་འགའ་ཞིག་གིས་མངོན་སུམ་དང་བཅད་སེམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་ན་ཡང་

2007

རང་མཚན་ལ་མི་རྟག་པ་མ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། སྤྱི་ཕྱོད་རྗེ་ལྟར་སྤྱར་བའི་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་དོན་རང་མཚན་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་རང་སྤྱ་བྱུང་པ་ཞིག་རང་མཚན་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་དེ་ལ་སྤྱར་བས་
 རང་མཚན་ལ་སྤྱར་བར་མི་འགྱུར་ནའང་། རང་མཚན་དེ་ཡི་རྣམ་པ་དང་མཚུངས་པར་བཟུང་བའི་ཡུལ་ཅན་གཤམ་རྣམ་ཅམ་ལས་སྤྱི་ཞེས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་བློས་ཁ་དོག་སྟགས་མི་རྟག་པར་བཟུང་བ་དེ་ལྟར་ཡུལ་ལའང་
 གྲུབ་ཆེ་མེ་དོག་སྟོན་པོ་ལ་སྟོན་པོར་འཛིན་པའི་སྒོ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟགས་སྤྱི་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱུར་ཚུལ། །ཉེ་བྱག་དགག་སྤྱབ་མི་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ། དཔོག་པའམ་སྤྱབ་པའི་
 རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་དེས་དགག་པའམ་སྤྱབ་པར་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་ཅི་ལྟ་སྤྱར་གྲུར་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་བཟུང་བའི་སྒོ་དེ་ནི་ཆོས་གང་ལ་དེ་སྤྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་འཛིན་པ་ཡི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དུ་བ་
 དེ་མི་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། བྱས་པ་དེ་མི་རྟག་པ་རང་ངོ་བོས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ནི་དོན་རང་མཚན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་སྤྱ་ཡིན་ལ། དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་གཤམ་པ་ལས་དུ་བ་དང་བྱས་པ་འདི་ནི་མི་དང་མི་རྟག་པ་
 སྤྱབ་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ་སྤྱུལ་དུ་དེ་དེ་སྤྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་འཛིན་པའི་སེམས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སྤྱབ་རྣམ་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞིག་ན་རྟགས་སུ་མི་འཛིན་ཏེ། ལུམ་པ་ཉིད་སྤྱུལ་བུ་སྤྱབ་པའི་རྟགས་སུ་མི་འཛིན་པ་བཞིན་

ལྷ། རྟེན་པ་ཞིན་དཔག་རྟགས་ལ་ཡང་སྒྱུར་རོ། རྟེན་པ་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་དེ་ལས་རྟགས་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་སྒྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡི་དངོས་པོ་བསྐྱབ་བུ་ལ་རྟགས་འཛིན་དེས་བསྐྱེད་བ་སྟེ་དེ་ལ་ལྟོས་
ནས་རྟགས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་སྒྲེལ་ཡིན་ཏེ། གང་བུས་བ་ལྟ་བུ་རྟགས་སུ་གསུང་བ་ན་དེ་གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བ་རྟགས་ཅན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲེལ་དེ་ཡང་རྟགས་དེ་གང་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་མི་རྟག་པ་དེར་གྲུབ་པོ་སྒྲུལ་དུ་
གེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེ་རྟགས་ཅན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། རྟེན་པ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་དེ་ནི་སྒྲི་མཆན་གྱི་སྒྲོ་དུ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་སྒྲེལ་བ་དེ་དངོས་པོ་ལ་དེ་འདྲའི་རྒྱ་མཆན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བརྒྱད་པ་
ཡིས་ནི་དངོས་པོ་ལམ་གཞུག་ལྟ་བུ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རྟགས་ཡང་དག་ལས་རྟགས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་སྒྲེལ་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ནི་རང་གི་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་རང་མཆན་དེར་སྒྲུང་བ་ཡིས་ནི་སྒྲོང་ཡང་། དངོས་པོའི་ཡིན་ལུགས་ལ་སྒྲུབ་ར་བྱེད་པ་
ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་དེ་དེ་ལྟར་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱབ་བ་ཡིན་ན། གོང་དུ། གཉིས་པ་ལྟུལ་པ་ཡིན་པར་བཞེད། ཅེས་ཅི་ལ་བཤད་སྟོམ་ན། འདི་
ལྟུལ་པར་བཞག་པ་ནི་ཞེན་ཡུལ་ལམ་འདུག་ཡུལ་རང་མཆན་ལ་ལྟུལ་པའི་དོན་མིན་ཏེ། སྒྲུང་ཡུལ་ལ་རང་མཆན་དུ་ལྟུལ་པའི་ཆོན་ས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་པ་ཞེན། རྟག་ཡུལ་གྱི་སྒྲུང་པ་ཅམ་དོན་རང་མཆན་དེ་

ཡི་རོ་པོས་སྒྲོང་པ་དེ་དག་ལ་རང་མཚན་དེ་ཡི་རོ་པོར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་དེ་རང་གིས་རི་ལྟར་བཅད་པའི་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་མིན་ཡང་སྤྱོད་ལུལ་ལ་རང་མཚན་དུ་འབྱུང་པར་རྒྱུ་པར་གཞག་
 པ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱལ་རྟགས་གཞལ་བྱར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ། །དགག་རྟགས་གཞལ་བྱར་འབྲེལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ། རྗེས་དཔག་འདུག་ལུལ་ལ་མི་སྤྱོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ།
 བསྐྱལ་བྱ་བྱལ་བྱེད་དེ་ཡི་རོ་པོ་ནི་དུ་གྱུར་པ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡོད་པ་ལས། ཡང་ན་རྟགས་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དག་ལས། རྒྱལ་པར་བྱ་བ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་དུ་བ་ལྟ་བུ་དེ་དེ་རྒྱལ་གྱི་རྟགས་སུ་
 འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ལ། རྟགས་དེ་ཡང་རྟགས་དེ་ཅན་གྱི་ཕྱོད་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པས་རྒྱལ་རྟགས་གཉིས་པོ་ཡང་གཞལ་བྱ་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་དེས་བསྐྱལ་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་མི་བསྐྱེའོ། །གཉིས་
 པ་དགག་རྟགས་ལ། །དངོས་དང་རྟགས་སུ་འགོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་ཚོས་འབྲེལ་ལས་དགག་པ་འབྱུང་། །འབྲེལ་མེད་དགག་པ་ལྟར་སྤྱང་བསྟན། །དང་པོ། དགག་གྱུར་མི་དམིགས་པ་ལས་འབྱུང་། །དེ་ལས་གཞན་
 དུ་རྟོགས་པ་སྤང་། །དང་པོ། རྒྱལ་རྟགས་རྒྱལ་པ་དེ་ལྟར་དངོས་པོའི་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་མོད། དགག་རྟགས་རྒྱལ་པ་ཀྱིས་དགག་བྱ་མེད་པ་ཅུ་བསྐྱལ་པས་ན་མེད་པ་དེ་ལ་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་

525

ལྟོན་པ་གྲུ་

འགལ་ལ་གཅིག་གི་མཆོན་ཉིད་དགག་པ་གཅིག་གོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་པར་འཛོག་པ་ལ་རྒྱ་མཆོན་ཆོད་མས་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མི་མྱོད་པ་ཡིན་ན་མེད་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཀྱང་ཆོད་མས་མ་
དམིགས་པ་ལས་གཞན་མི་མྱོད་པས་སྤང་རུང་ལ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེད་པར་བསྐྱབ་རྒྱས་པས་ན་དེ་ཡང་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དང་མ་འབྲེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མི་དམིགས་པ་ཉིད་
ལས་མེད་པའི་ཐ་སྤྱད་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་དགག་རྟགས་འགྱུར་ཐབས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་རང་བཞིན་འགལ་མ་དམིགས་འཕེན། །འགལ་འབྲས་ལ་ཡང་དེ་འདྲར་བཤད། །དང་པོ་ལ། མྱི་དང་ཕྱེ་ཐུག་དོགས་པ་སྤང་། །
དང་པོ། དགག་རྟགས་ལ་སྤང་རུང་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་འཇུ་ཡང་ན་དུ་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཡི་རྒྱ་མི་ལྟ་བུ་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་བར་བརྗོད་པ་དེ་འགལ་བ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་དུ་མཐོང་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་གསུམ་ཀ་ཡང་དགག་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་དམིགས་པ་ཡི་ཆོད་མ་ཉིད་མེད་པ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་མི་སྟོས་པར་དགག་པ་རང་དབང་དུ་འགྱུར་ཐབས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་
ནི་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དངོས་ཡིན་པས་དེར་ཟད་ལ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པ་ནི་དངོས་སུ་དགག་བྱ་རང་ཉིད་མ་དམིགས་པ་མ་བརྗོད་ཀྱང་དོན་གྱིས་འཕངས་སུ་རྒྱག་ན་ཡང་། འགལ་དམིགས་ལ་རྟགས་ཀྱི་

ལྟོན་པ་

ལྷོ། །ཆོག་ལྷུང་པ་ཅན་ཡིན་པས་དེས་མ་དམིགས་པ་ནི་ལྷུང་འཕེན་དེ་དེ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། མ་དམིགས་པ་འཕེན་པ་ལས་གཞན་དུ་དངོས་པོ་མེ་ལྷུང་གཅིག་གཞི་གང་དུ་ཡོད་པར་བརྟེན་པས་གཞན་གང་རེག་
ལྷུང་མེད་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་རྟགས་ཞེས་དེས་པ་ན། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དེ་ནི་དུ་གུང་ཅིས་འགྲུབ་པར་དེས་པ་ན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་དེ་ལྷུང་འདྲོད་ཅིས་དེ་ལོ། །དེ་ལ་དེ་དག་ན་རེ། འགལ་བྱ་དམིགས་པ་དེར་ཅིག་གོས་ཀྱི་ལྷུང་བ་མཐོང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོས་དགག་པ་ཐམས་ཅད་ཆད་མས་
མ་དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲས་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་འགལ་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཆད་མ་ནི་དུ་མ་ཡིན་པར་འདྲོད་པ་མིན་ནམ། ད་ནི་དེ་ལས་མ་སྤངས་པར་འགལ་དམིགས་ཁོ་ནས་དགག་པ་རང་དབང་དུ་སྒྲུབ་མ་རུས་
པ་དེ་ལྷུང་ཁོ་བོས་ཀུང་མེད་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་དུང་དེའི་ཡུལ་ཅན་ལྷོག་སྟོངས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཅུ་ལ། རྒྱ་མཚན་གཞན་མི་དགོས་པར་མི་དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ་བོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་དགག་བྱ་དེ་མ་དམིགས་པ་
ཁོ་ན་དངོས་སུ་མ་བརྟེན་པར་འགལ་དམིགས་སོགས་རྟགས་གཞན་ལྷུང་རང་ནི་དུ་གྱི་མིང་རམ་སྒྲས་བརྟེན་ན་ཡང་དགག་བྱ་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པ་དེ་ནི་དུ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། མེད་པ་དེ་ནི་དུ་གྱི་

མཛེས་པ་གྲགས་པ།

རོ་བོ་ལ་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་གཞན་གྱིས་སྐབས་པའི་ཚུལ་དུ་འཕངས་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །དཔེར་ན་གྲང་རེག་མེད་ཀྱང་གྲང་རེག་མེད་པ་ཉིད་ཡོད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྐད་དེ་ཡང་ལེགས་པར་
དབྱུང་ན་གྲང་རེག་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་པ་དེ་གྲང་རེག་མེད་ཅེས་པ་ཙམ་ལས་ཡོད་པ་སྐྱར་ཀྱང་དོན་ལ་བྱུང་པར་མེད་དེ་སྟར། མེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །དངོས་པོ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་འང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གོ་བར་བྱུང་། །
ཡང་ན་མ་དམིགས་པ་རང་གི་སྒྲས་བརྗོད་ཀྱང་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་དེ་ཉིད་མེད་པ་དང་མེད་པའི་ཐ་སྐད་ཅི་རེགས་པར་སྐབས་པར་བྱེད་པར་རུས་ཞེས་སོ། །དེས་ན་དགག་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་གང་ལ་
དགག་བྱ་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་མིན་པར་འདོད་པ་དེས་དགག་པ་རྒྱུ་པ་ཀུན་དུ་བརྗོད་བྱ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་མེད་པར་ནི་དགག་པ་དེ་དག་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཐ་སྐད་ཀྱི་ཆོག་གིས་སྒོ་འཕྲོག་
ནས་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་ངོར་འགལ་རྟགས་ཀྱིས་དོན་གཞན་འགལ་བྱ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་དེ་སྐབས་པོ་སྒྲུལ་པ་དང་། མ་དམིགས་པས་མེད་པ་ཉིད་མཛོན་སུམ་གཞལ་ལོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་པས་དོན་ལ་མེད་པ་ཞེས་
བྱ་བ་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་རང་དབང་བ་ཞིག་དང་། མཛོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བྱ་རང་དབང་བ་ཞིག་ཏུ་སྒྲོ་ལ་འཆར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་མེད་པ་ལ་རང་འཛིན་གེས་པ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་པས་དོན་བྱེད་རུས་པར་འགྱུར་

ལྟར་

ཆ ཆད་མ་ རིམ་བརྒྱ་ རེ་བའི་ རྒྱུ་ལེགས་

༡། ཁིང་། རྟགས་ལག་ལ་དམིགས་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་བཀོད་ན་རྟགས་ཅན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འད་འགྱུར་བས་ན་མཐར་དངོས་མེད་ཀྱང་དངོས་པོར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་པས་ན། དེའི་ཚུལ་ཞིབ་དུ་དབྱད་
པ་འདི་དག་མཛད་པ་ཡིན་པས་གིན་དུ་ཞིབ་པའི་བློ་ཁོ་ནས་སྤང་བུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པ་ལས་འགྱུབ་པ་དེ་ས་ན་དགག་བྱ་དེ་དང་འགྲལ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་འབྲས་སུ་རྟགས་སུ་བཟོད་ནས་
རྒྱ་དང་འགྲལ་བ་འགོག་པ་ཡང་མི་དམིགས་པ་འཕེན་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དགག་རྟགས་འདི་དག་ཀུན་ལ་རྟགས་འགོད་ཚུལ་གྱི་རྒྱུར་བ་ཙམ་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་དགག་བྱ་འགོག་
པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆར་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཆར་དགག་བྱ་མི་དམིགས་པར་མཐར་ཐུག་པ་ལ་ཐ་དད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་དགག་རྟགས་ལྟར་སྤྲང་ལ། །དངོས་དང་དེ་ཡི་འཐད་པ་གཉིས། །དང་པོ། དགག་
བྱ་དང་འགྲལ་བ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གྲུབ་པ་དང་། སྤྲང་རུང་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་དང་ནི་ཡང་ན་དེ་འགྱུབ་བྱེད་གྱི་ཐ་བས་རྒྱ་བྱབ་བྱེད་འབྲས་སུ་གསུམ་དང་བཅས་པ་བཀག་པ་མེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་འགྲལ་རྒྱ་གྲུབ་པ་དང་རང་དང་
རང་གི་འབྲེལ་རྒྱ་སྤྲང་རུང་བཀག་པ་མེད་པར་ནི་ཡུལ་གང་ཞིག་དགག་པ་འཕམ་མེད་དེས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་ལྟར་སྤྲང་བ་བཀོད་ནས་དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཆད་མར་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་

ཆད་མ་རིག་པའི་རྒྱུར་

ཅན་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ངག་སྐྱ་བ་དང་སྐྱེས་བུ་ཉིད་དང་དབང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་སྟགས་པས་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པ་འགོག་པ་དང་། རྟགས་དེ་དག་གིས་འཛིག་རྟེན་གཞན་དང་ལྟ་དང་དཔྱུལ་བ་ལ་སྟགས་པ་མེད་པར་སྐྱ་བ་བ་བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་པ། ཀུན་མཁྱེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་སྟགས་ཐལ་པའི་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་རྣམས་དང་ངག་སྐྱ་བ་སྟགས་རྟགས་དེ་དག་དང་འགལ་བ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ངག་སྐྱ་བ་
 སྟགས་དང་ཀུན་མཁྱེན་པ་ལྟ་བུ་པན་རྩེན་སྤངས་འགལ་དངོས་དང་བརྒྱད་འགལ་མིན་པ་གྲུབ་ཀྱང་ལྟ་བུ་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡང་མིན་ཏེ། སྤང་བ་འཕེལ་བས་སུན་པ་འགྲིབ་པ་ལྟར་གེས་རབ་འཕེལ་བས་སྐྱ་བ་འགྲིབ་པར་མ་
 མཐོང་ཞིང་ངག་ཅུ་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་འཇུག་ལ་དེ་ཡང་གེས་རབ་འཕེལ་བ་ན་སྐྱ་བ་ལ་གྲིན་རྟེན་མཁས་པར་ཡང་མཐོང་བས་འདི་གཉིས་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་བཞིན་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པ་སྟགས་ལ་འདང་འགལ་བ་གཉིས་
 གང་ཡང་མེད་དོ། །འགལ་བ་མེད་ན་ཆོས་ཐ་དང་ཡིན་པ་ཅུ་གྱིས་མི་མྱེས་ཏེ་བུམ་སྐུམ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གལ་ཏེ་ངག་སྐྱ་བ་པོ་ཡང་ཡིན་ལ་ཀུན་རིག་པའང་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ལ་གཞོད་ཕྱ་གཞོད་ཕྱེད་ཀྱི་དོ་པོ་གང་ཡོད་དེ་ཅི་
 ཡང་མེད་དོ། །ངག་སྐྱ་བ་སྟགས་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དང་པོ་ནས་སྐྱ་བ་ཕྱེད་ཡིན་པར་ཅིས་མ་བརྗོད་དེ། འབྲེལ་མེད་དམ་སྐྱ་མཚན་མེད་པའི་རྟགས་ལྟར་སྐྱ་བ་

སྒྲི་བ་ནི་སྒྲི་ན་མེད་པ་ལ་འབྱུང་བ་སྒྲི་ན་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲི་རྒྱུ་སྒྲི་བ་དེ་ཉིད་ཡོད་པ་དང་ཐ་མི་དད་ཡིན་ཀྱང་ཡོད་ཟིན་པ་ཡང་སྒྲི་བ་ལ་འགལ་བ་འདི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་སྒྲི་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་ཐ་དང་པ་ཁོ་ན་ལས་བརྗོད་ཚུལ་མེད་དོ་སྒྲི་མ་པ་སྒྲི་བ་འདི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སོ་སོར་བཤད་དང་དོན་བསྟུ་བ། །དང་པོ་ལ། འབྲེལ་བླ་མ་དམིགས་རྟགས་ཡིན་ཚུལ། །འོ་པོ་མ་དམིགས་རྟགས་སུ་འབྱུང་། །དང་པོ་ལ། དངོས་པོ་འདི་འབྲེལ་ལས་རྟགས་སུ་འབྱུང་། །དེས་དངོས་འབྲེལ་མེད་རྟགས་གཞན་ཤིག་སྟེ། །རྟགས་དེས་རྟགས་ཅན་གོ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ། རི་ལྟར་མེད་མི་རྟག་པ་སྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་སྒྲི་བ་པ་ལ་དུ་བ་དང་བྱས་པ་སྟགས་དངོས་པོ་རྒྱུ་སྒྲི་དོན་སྒྲི་བ་ཕྱི་དུ་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲི་དང་ཁྱེད་ཕྱི་དུ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་རང་སྟགས་པ་ན་དུ་བ་དང་བྱས་པ་སྟགས་འབྲེལ་བླ་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་འདི་དངོས་པོ་རྒྱུ་སྒྲི་པ་ལ་དུ་བ་ལྟ་དངོས་པོ་འདི་ཚེས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་ལྟར་སྒྲི་བ་པ་དངོས་པོ་འདི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པ་ལྟར་འབྲེལ་བ་ཅན་སྟོག་པ་འདྲ་དངོས་པོ་འདི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དེས་ནི་དངོས་པོ་ལ་མ་གྱུ་བ་པར་རང་གི་རྟགས་པས་སྒྲི་བ་པ་འདི་ཚེས་སྟོགས་དང་མ་གྱུ་བ་པ་འདི་སྟོགས་དག་ལས་གང་ཡང་དུང་བ་ཉིད་རྟགས་ཡིན་པར་སྒྲི་བ་སྟགས་བསྟུ་བ་པ་ཡིན་དེ། དེ་འདྲའི་རྟགས་པས་སྒྲི་བ་པ་རྟགས་སུ་འབྱུང་ན་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་བསྟུ་བ་ཕྱི་དང་དེ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་དུང་བ་ལ་རྟགས་དེ་འདྲ་ཉིད་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །འོ་

$$\frac{2\pi}{\lambda}$$

འགས་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་ན་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་གིང་མེད་པ་ན་གིང་གི་བྱེ་བྲག་ཀུན་མེད་མོད། གིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ག་པ་མེད་དོ་སྟེ་མ་དུ་བསམ་ན་བྱེད་ལོག་པ་དེ་ག་པ་མེད་པའི་གོ་བྱེད་ཡིན་ལ། རྟག་པ་མེད་དོ་སྟེ་མ་དུ་བཟུང་ན་རྟག་པ་མེད་པའི་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་གེས་པར་བྱའོ། །ག་པ་ཞེས་པ་གིང་ག་པ་ཞེས་པ་སྟེ་ཨ་ག་རུའི་མིང་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་སྒྲུང་རུང་གི་དོ་བོ་མ་དམིགས་པ་ནི།
སྒྲུང་རུང་གི་ལུས་ལོགས་མེད་པ་ལ་རྩི་དེ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་བྱེད་ཚད་མ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བཟོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོ་ལ་བ་གིན་དུ་མོངས་པ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་ཀྱང་མེད་པའི་ཐ་སྒྲུང་མི་སྒྲོལ་པ་གངས་ཅན་པས་རྒྱ་ལ་འབྲས་
གནས་སྒྲུ་བ་ལྟ་བུ་ལོགས་ཀྱི་དོན་དུ་མེད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྒྲུང་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྒྲུང་གྱི་ཡུལ་ལམ་དོན་མེད་པ་ཅམ་ནི་གནག་སྟེ་མོ་ཡི་བར་ལ་རབ་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དེ་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ལ་ཕྱོགས་གང་དུ་ལུས་པ་མ་དམིགས་པ་ལམ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་ལུས་པ་མེད་དོ་སྟེ་མ་དུ་རང་རིག་གིས་ཉམས་སུ་མོང་པ་རྟགས་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་སྟེ་བ་ཡིན་ན་འདྲ། ལུས་མ་ཐས་སྟོ་
བསྐྱད་པ་དག་ལ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་ཀྱང་མེད་དེས་སུ་མི་འཛིན་པས་དེའི་ཐ་སྒྲུང་མི་བྱེད་པ་ཡོད་པས་དེའི་མོངས་པ་བསྟོག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མིག་གེས་ཀྱིས་ལུས་པའི་གཟུགས་དམིགས་པའི་ཚེ་ལུས་པའི་འདི་ནི་

༡༩། །དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་གཞན་ལ་དྲི་བཤད་མི་དགོས་པར་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ནི་དེ་འདྲའི་སྒོ་སྒྲུབ་པ་རང་རིག་གིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ལས་ཡིན་ལ། ལུས་པ་ལ་སྒྱུ་བ་བུ་མེད་དོ་སྒྱུ་བ་
ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ནི་ལུས་པ་ལ་སྒྱུ་བ་བུ་མེད་པའི་སྒོ་གང་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་སྦྱང་བ་རང་རིག་གིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ལས་ཡུལ་དེ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྦྱང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དོན་འདི་དག་སྒྲུབ་
མཛོན་སྒྱུ་གཙོ་དོ་སྒྱུ་བའི་སྦྱང་བ་སུས་ཀྱང་ཞེགས་པར་མི་རུས་པ་འདི་རང་རིག་གིས་རང་རྒྱུད་ལ་སྒོ་གང་ཞེགས་སྒྲུབ་པ་དང་མ་སྒྲུབ་པ་རང་ལ་མཛོན་དུ་གྱུར་པས་གཙོ་དོ་ཡིན་ཏེ། རང་སེམས་ལ་གཡོ་སྒྲུ་སྟོགས་ཡོད་པ་དང་
མེད་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་ཉམས་སྦྱང་དེའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ཡོད་མེད་སྟོགས་ཐ་སྐྱད་ཐམས་ཅད་བྱེད་དེ་སྒྲུབ། ལྷང་དང་དོར་བུའི་དངོས་པོ་ཡི། །འཇུག་ལ་དེ་གཙོ་ཡིན་ཁྱེར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
གནད་འདི་གལ་ཆེའོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྟུ། མི་དམིགས་པ་ཡི་རྟགས་ནི་འཆད་འགྱུར་འདི་ཙམ་ཞེགས་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་དགག་བྱ་དེ་མེད་པ་ལ་དེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ནམ། མེད་དངོས་སུ་སྒྲུབ་རུས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གང་
ཞེན། ཡུལ་སྒྲུང་དུ་རུང་བར་འདོད་པ་ཡི་སྒྲུ་མ་དམིགས་པ་འཇམ། རང་གི་ངོ་བོ་འཇམ། དེའི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། དེ་གཉིས་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་མ་དམིགས་པ་འཇམ་སྒྲུང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པ་ནི་ཁྱེ་

2010

རྒྱལ་པ་ཐོགས་མེད་འགོག་པ་ལ་རྟགས་ཡིན་ཀྱང་སྒྲིམ་རྒྱ་ཙམ་ལ་མ་དེས་ཤིང་བཤད་མ་ཐག་པ་གསུམ་པོ་ནི་དམིགས་བསལ་མེད་པར་དགག་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ལས་གཞན་པ་དེས་ཤེས་ཚད་མ་
 མིན་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་། །དང་པོ། རྟགས་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཁ་དོག་སོགས་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ལ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་འི་རྒྱལ་རྗེས་དཔག་གིས་མི་རྟག་སོགས་རང་གི་དངོས་ཡུལ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་
 ཀྱང་རང་མཚན་ལ་མི་སྒྲིམ་པ་འི་ཚད་མ་ཡིན་པ་འདྲིར་འདྲོད་པས་ཁ་དོག་སོགས་མི་རྟག་པར་འཛིན་པ་རང་སྒྲིམ་ཚད་མ་ཞེས་སྤང་གསུམ་པ་མིན་ལ། གཞན་དུ་རྟགས་ལ་མི་སྒྲིམ་པར་དངོས་པོ་འགག་པ་མཐོང་པ་འི་མཛོན་སུམ་
 གྱིས་དྲང་པ་འི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་འི་སུམ་དུ་འཛིན་པ་ནི་སྒྲིམ་མཛོན་སུམ་ཚད་མས་གཟུང་བ་དེ་ཙམ་སྒྲིམ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ་སུམ་དུ་རྟོག་པས་འཛིན་པ་འི་ཕྱིར་དེ་ནི་བཅད་ཤེས་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདྲོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
 དངོས་པོ་དེ་ལས་དེ་འི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་དུ་མེད་དེ་དཔེར་ན་ཁ་དོག་དེ་ལས་ཁ་དོག་ཉིད་གཞན་དུ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཁ་དོག་དེ་སྤང་ཅིག་ལས་མི་སྒྲིམ་པ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་ལ་དེ་འདྲའི་ཁ་དོག་སྤང་ཅིག་ཐ་མ་ལྟ་
 བྱ་དེ་ཡང་དབང་པོ་ཉིད་གྱི་མཛོན་སུམ་ལས་བཅད་ཤེས་གྱིས་སྒྲིམ་གྱུ་བྱ་བ་ཟེན་པས་ན་བཅད་ཤེས་ལ་མི་སྒྲིམ་པ་འི་བྱ་བ་གསུམ་པ་མིན་པས་ན་བཅད་ཤེས་ལ་མི་སྒྲིམ་པ་འི་བྱ་བ་གསུམ་པ་མིན་པ་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པ་འི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་

ཞུ། ཅིག་ཏུ་ཕྱི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། མདོན་སྐུ་ཕྱིས་ཐ་དད་པ་དེ་ཙམ་མཐོང་པ་ཡིན་གྱིང་ཡིད་དོར་ཐ་དད་ཏུ་མཐོང་པ་མེད་པར་སྐར་གྱི་དེ་འདྲིའོ་སྐུ་པ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྷོ་འབྲུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ། འདྲི་ལྷོ་རྒྱུ་པ་འབྲུལ་ཕྱི་མེད་ན་རྟག་ས་མེད་ན་ཡང་མ་ཐས་ནས་ཕྱིས་པའི་བར་གྱི་ཕྱོད་ས་གྱིང་རང་གི་རྒྱན་ཕྱིས་འབྲུང་པ་དང་རྟེ་འབྲེལ་པ་འཇམ་མཚམས་སྒྲོར་པ་མེད་པའི་མར་མེ་དང་སྒྲ་དང་གྲོག་ལ་སྔགས་པ་འགག་ཁ་མ་
 མཚས་ཕྱི་འཇིག་པ་ལྷོ་མཐོང་པས་ཡོངས་སུ་གཅོད་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་རོ། །དེ་པ་འབྲུལ་ཕྱི་མེད་པས་མདོན་སྐུ་ཁོ་ནས་མི་རྟག་པར་དེས་པའི་ཉམས་སྒྲོང་སྒྲོང་རྒྱས་པ་ཡིན་གྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་སྔ་པ་རྒྱམས་རང་གི་དོ་བོས་ཐ་དད་པའི་
 ཕྱིར་སྐྱེ་མའི་སྐད་ཅིག་རྒྱམས་གྱིང་མཐོང་རྒྱལ་དེ་དང་འདྲ་པ་ཡིན་རོ། །གཉིས་པ་ནང་ལྷོ་རྒྱས་པ་ཞུ་པས་མི་དེས་པའི་རྒྱལ་ལྟེ། ས་པོན་ལ་ལྷ་གྱ་སྒྲོང་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་སྔགས་དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་ནི་མདོན་སྐུ་ཕྱིས་གསུང་ན་
 ལྷོ་ཕྱིར་མི་དེས་དེ་ཕྱིན་འབྲུལ་ཕྱི་མེད་པས་སྔ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ལས་རྒྱས་པ་ཐ་དད་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ། ཐ་དད་ན་དངོས་པོ་དེས་འབྲས་ཁུ་ནམ་ཡང་མི་སྒྲོང་ཅིང་རྒྱས་པ་དེ་ཡང་ཐུག་མེད་ཏུ་འབྲུར་རོ། །དེས་ན་མེད་ཅེ་པ་
 པ་ཞིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དངོས་པོའི་རང་པ་ཞིན་ནམ་ཚེས་ཉིད་ཏུ་ལྷོ་རྒྱུ་ཕྱིར་དེ་རྒྱན་ཅིག་ཕྱིར་པའི་རྒྱུན་དང་ཚོགས་པ་འཇམ་ཡུ་པ་དང་ཐུད་པ་ལས་རྒྱས་པ་འབྱེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲིའོ་འབྲས་ཁུ་འབྱེན་ཁ་མའི་དེ་མ་ཐག་པ་ད་ལྷ་མེད་པ་དེ་

མཐོང་བ་མེད་ལ། དེས་ན་རྒྱ་དེས་འབྲས་ལུ་དངོས་སུ་འབྱིན་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དེ་ལ་རྒྱས་པ་དེ་དངོས་པོའི་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཡོད་དུ་བཞིན་གུང་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུར་མ་དེས་པར་སྒྲོང་ས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་རྒྱས་པ་དེ་
 འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་ངེས་པར་གསལ་ལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་རྒྱས་པ་དེ་དངོས་པོ་ལ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་མེད་པ་མིན་གུང་པལ་པས་དེ་བཞིན་དུ་ངེས་མི་རྒྱས་ཏེ་འབྲས་ལུ་འབྱིན་པར་མཐོང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་མ་བརྟེན་
 པར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཙོད་མི་རྒྱས་པ་ནི་དངོས་པོ་ནི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་སྒྲོའི་རྒྱས་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་མཐོང་ཡང་མ་དེས་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་ནི། ཕྱི་
 དང་ནང་གི་འབྲུལ་རྒྱའི་འགལ་རྒྱུན་གནས་པའམ་མཐུན་རྒྱུན་མ་ཚང་བས་དངོས་པོ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ངེས་མི་རྒྱས་པར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་དུ་སྒྲོ་བ་དྲགས་པ་བྱུང་ན་དེ་ཉིད་བསྒྲོག་པའི་ཆེད་དུ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་
 པ་བརྟེན་པ་དོན་ཡོད་དེ་དེ་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ཡུལ་གཅིག་ལ་འང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དུ་མ་འཇུག་སྟེ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དུ་མ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་མཐོང་བས་ངེས་ན་རྗེས་དཔག་དེ་མི་དགོས་པ་ལ།
 མཐོང་བས་ངེས་པ་སྟོན་པར་བཟུན། དེས་གུང་སྒྲོ་རྟོག་དུ་མ་འཇུག། རང་གིས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། དང་པོ། མཐོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་མེད་པར་རྟོགས་རྒྱས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ལྟ་བུ་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོས་ནི་

ལྷོ་རྒྱ་རྒྱུ་

ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཚེས་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་མཉམ་གཞག་དུ་སྤྱོད་ཡང་རྗེས་ཐོབ་དུ་སྒྲུ་དང་རྟོག་པའི་སྒྲོས་གཞན་སེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཞན་ལ་འདོམས་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་
པ་སེལ་བའི་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེས་མཚན་ཏེ་མི་རྟག་པར་མཛོན་སུམ་གྱིས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཚུལ་ཀྱང་སྒྲུ་རྟོག་གིས་དེ་མཚན་ཏེ་བརྗོད་པ་འབྱུང་དོ། །གསུམ་པ། གཞན་དང་གཞན་དུ་འབྱུལ་བའི་ཁྱུ་མིད་ན་རང་མཚན་
མཐོང་བ་ན་དངོས་པོ་དེ་ཡིས་ནི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རང་གི་གནས་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒྲོ་སྒྲེད་པར་བྱེད་དོ། །མིག་མ་འབྱུལ་བས་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་ན་སྟོན་པོ་ཉིད་དུ་
ངེས་པ་རང་གིས་སྒྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དངོས་འཇིག་གཞན་འདོད་ཀྱིས་མི་གཞོད་པ་ལ། ཞིག་འཇིག་གཅིག་ན་རྗེས་དཔག་ཡིན། །འཇིག་པ་ཚོད་པར་འདོད་པ་འབྱུལ། །དང་པོ། འགག་ཁ་མའི་སྒྲུ་ཅིག་གི་རྗེས་སུ་མི་རྟག་
པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་དེ་བཅད་གེས་ལས་ཡང་ན་འདྲིར་ནི་རང་གི་སྒྲོ་བ་ཉན་ཐོས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་དངོས་པོ་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་བྱར་པ་ལས་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་འཇིག་པ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།
དེ་དག་གིས་སྒྲུར་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཞིག་ནས་མིད་པར་བྱུར་བ་ལ་མི་རྟག་ཅིས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་པས་དངོས་པོ་སྒྲོས་ཙམ་མི་རྟག་མིན་ཏེ་སྒྲོ་འཇིག་གཉིས་འགལ་བས་ཚེས་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བས་སྒྲུར་བྱ་ལས་

■ ཚེས་པ་དེ་ཕྱིས་ཞིག་པ་ལ་མི་རྟག་ཅིས་བརྗོད་ཅིང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་འགག་པ་མི་སྤྱིད་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འཇིག་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་འདོད་ཅིང་། སྐྱེ་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་

ལྷན་པ་ལ་འཇིག་པ་དངོས་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གྲུབ་ཀྱང་། དགག་པ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ་པས་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་རྗེས་སུ་མི་དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་ལུགས་ལྟར་ན་ཡང་རབ་སྐྱོར་ཚད་
མ་སྤང་གསུམ་པ་མི་སྤྱིད་ལ། ཞིག་འཇིག་དོན་གཅིག་དུ་སྔོང་བས་འགག་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་སྐྱ་བརྗོད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དེ། འཇིག་པའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་དང་ཞིག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དེའི་སྐྱ་འཇུག་པ་ཅམ་ནི་དགག་དུ་མེད་དོ། །འོན་
ཀྱང་ཞིག་པ་དངོས་མེད་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་པོ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་མི་སྤྱོད་པས་དུས་དེ་ལ་ལྟོས་ན་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། རང་གྲུབ་པའི་དུས་ན་ཡང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྤྱོད་པ་ཅན་ཡིན་པ་ནི་དངོས་པོའི་
ཚུལ་ཉིད་ཡིན་པས་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་དེས་དངོས་པོ་ལས་འཇིག་པ་གཞན་དུ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་མི་རུས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་ན་འདུས་བྱས་རང་གི་ངོ་བོ་
འདུས་བྱས་མིན་པར་ཐལ་ཏེ་ཆ་བ་མི་ལས་ཐ་དད་ན་མི་ཆ་བ་མིན་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་གཞན་པའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་སུ་གྱུར་ན་རིགས་པ་ཅན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེས་ཐུན་མོང་དུ་ཁྱེགས་སྤྱིར་འདི་ལ་ཆེད་དུ་

ཚེས་པ་དེ་ཕྱིས་ཞིག་པ་ལ་མི་རྟག་ཅིས་བརྗོད་ཅིང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་འགག་པ་མི་སྤྱིད་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འཇིག་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་འདོད་ཅིང་།

2
3
4
5
6
7

དགག་པ་ཡང་མ་མཛད་པར་རང་སྤེས་འདོད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་གསུངས་ཏེ་ཞིག་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་སྒྲ་སྒྲར་ཞིང་རྒྱན་འགག་པའི་མཐར་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་མེད་ངེས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ཙམ་ལ་འགལ་བ་མེད་པས་དེ་
ལྟར་བསྒྲན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོགས་སྤེའི་འདོད་པ་བརྗོད་དེ་དྲིས། །དེ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་པ་བསྒྲན། །དང་པོ། ལུ་རྟོགས་རིགས་པ་ཙན་པ་གང་གི་ལུགས་ལ་མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོམས་ཆོད་པའི་ཡོད་པ་འཇུག་ཡོད་པ་དེ་ལ་
མི་རྟག་པ་འབྲོད་པ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་ཙན་དེ་ལྟ་སུ་བརྗོད་པའི་དང་རྒྱལ་ཙན་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཡི་མཐའ་ཞེས་པ་དེ་དག་གང་ལ་བརྗོད་ཅེས་དྲི་བ་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་རིགས་པ་ཙན་
པའི་ཞེ་འདོད་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་མི་རྟག་པ་མིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་དང་རྟོགས་དང་བདག་ལ་སྤྲོས་པ་རྟག་པའི་རྣམ་གྲང་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡོད་པ་གང་ཞིག་མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོད་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་འོ། །དེ་
འདྲའི་ཡོད་པ་བྱུང་པར་བ་དེ་ལ་དེའི་མི་རྟག་པ་ནི་འབྲོད་པ་འདུ་བས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་སྤྲོས་འབྲེལ་བའི་ཆོག་བརྗོད་པ་འབྱུང་གི། འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་ནི་དེ་མི་འབྱུང་དེ་ནམ་མཁའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་
སམ་དངོས་མེད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ཞེས་མི་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་དང་མི་འབྲེལ་ཏེ་མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་ཡོད་པ་བྱུང་པར་བ་དེ་ལ་འབྲེལ་ལོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་པ་ཡིན་ལ། འདི་དག་

༡༩། །གི་དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པ་དོན་ལ་ཐ་དད་ཡོད་པར་འདོད་པའི་རྩ་བ་ནི་དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་ཚིས་དང་ཚིས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་སྟོན་ཐ་དད་ལ་ཞེན་པའི་ཚིག་ཅམ་གྱིས་སྟོན་པ་ལས་མཉམ་པ་དང་མི་
རྟག་པོ་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་ཐ་དད་པའི་དོན་མ་གཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲ་ཕྱི་མེད་མཐར་འདོད་པ་དགག། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་མཐར་འདོད་པ་དགག། དང་པོ། མཐའ་ཞེས་པ་གང་ལ་བརྗོད་ཅིས་དྲིས་པ་ལ། གལ་ཏེ་
དངོས་པོ་དེ་སྒྲ་ཕྱི་རྩེད་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལ་དྲི་བར་བྱ་བ་ཅི་ཞེག་ཡོད། ལུས་པ་ལྟ་བུ་མ་སྒྲེས་པའི་དུས་སྟེ་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཞེག་པའི་རྗེས་སྟེ་ཕྱི་ན་མེད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སྟེ་ཚུད་པའི་ད་ལྟའི་ལུས་པ་ཡོད་པ་དེའོ་ཞེ་ན།
སྒྲ་ཕྱིའི་མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་དྲ་མི་རྟག་པ་ཅིས་སྒྲ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན་དེ་དག་ན་རེ། མཐའ་དེ་གཉིས་ནི་མེད་པ་ཅམ་ཡིན་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་དང་དངོས་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྟག་པ་མཉམ་པ་གྱི་སྒྲ་སྟོན་པ་མི་
རུང་པའི་ཕྱིར་དེ་མི་རྟག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདི་ལྟར་དངོས་པོའི་མི་རྟག་ཅིས་རྟག་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་ཅིས་བརྟན་པ་དང་། དངོས་པོ་ལས་མི་རྟག་པ་ལྷུང་ངོ་ཞེས་ལྟ་པ་དང་། དངོས་པོ་མི་རྟག་ཅིས་ཚིས་ཅན་
བརྗོད་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་མི་རྟག་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་རྟག་པ་སྟོན་པ་མཐོང་ན་འབྲེལ་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲ་དེ་དག་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་མཐའ་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲ་སྟོན་པ་

དེ་ལྟར་སྐྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་གཉིས་མཆོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོའི་སྐྱུ་མེད་དམ། སྐྱུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་དང་། ཕྱི་ན་མེད་པའི་དངོས་པོ་སྐྱུ་མེད་དང་། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། མཐའ་ཡིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ།
 མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་ཡོད་པ་ལ་སྐྱུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མཐའ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་རྟག་པའི་ཕྱིར་མཐའ་ཡིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བ་
 གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་རང་ཉིད་མི་རྟག་པའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་མིན་ན་གཞན་གྱིས་དེ་མི་རྟག་པར་བྱ་མི་རུས་ཏེ། ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར་
 སྐྱུ་བཞེ་སྐྱུ་པར་ནམ་ཡང་འགྱུར་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ་དེ་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་དངོས་མེད་གཞན་ཡོད་དུ་ཟེན་ཀྱང་དེས་དེ་ལ་བྱུང་པར་གྱི་བྱ་བ་གང་ཡང་མི་བྱེད་དེ་མཐའ་ཡི་ཁོར་ལུག་ནམ་མཁས་ཆོད་
 བས་སུ་མ་པམི་འཛིག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་གྲུབ་དོན་བསྟུ། །དང་པོ། མཐའ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཅམ་ལ་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྐྱུ་མ་རུས་ནས། གལ་ཏེ་རྒྱ་སྐྱུ་མའི་མཐའ་དང་། འབྲས་སུ་བྱེ་
 མཐའ་ཡིན་པས་ན་དཔུས་གྱི་དངོས་པོ་དང་རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་མཐའ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོད་པ་བྱུང་པར་འགྱུར་བོ་ཞིན། སྐྱུ་ཕྱི་བར་གསུམ་ག་ཡོད་པ་ཅམ་ལས་མཐའ་ཡིས་ཆོད་པའི་བྱུང་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་

༡༩། །འགྲུར་དེ་དེ་གསུམ་ཀ་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་སྒྲིམ་མེད་པའི་དངོས་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྒྲིམ་དངོས་དབང་གིས་འདྲུག་པར་སྒྲིམ་བའི་གསལ་བ་ཅན་པ་དེ་ཡིས་ནི་དངོས་
པོ་ཡིན་ན་སྒྲིམ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་བྱུང་གི། དངོས་པོ་དང་སྒྲིམ་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་དངོས་པོ་སྒྲིམ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་སྒྲིམ་གྱི་པར་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་མི་རིགས་པར་འདོད་པས་ན། དངོས་པོ་སྒྲིམ་མེད་
འདོད་དུ་རུང་བ་མིན་པས་དངོས་པོ་དེ་ལ་མེད་པའི་མཐའ་དེ་ཡིས་བྱུང་པར་ཅན་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དབུས་ཀྱི་དངོས་པོའི་མཐའ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོས་ཚད་ཀྱང་ཀ་བུ་སྒྲིམ་གསུམ་བསྒྲིགས་པས་
དབུས་ཀྱི་བུ་པོ་མི་འཛིག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འང་རུང་ཟད་ཡོད་པར་མི་འགྲུར་རོ། །གལ་དེ་རྒྱ་ནི་འགགས་ལ་འབྲས་བུ་མ་སྒྲིམ་བ་ནི་ད་
དབུས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པའི་ཡོད་པ་དེ་མི་དྲག་གོ་ནི་ན། རྒྱ་འབྲས་སྒྲིམ་བཅགས་ཀྱང་ད་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་པས་སྒྲིམ་གྱི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་གནས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། འབྲས་བུ་ད་ལྟ་བུ་དེ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ནི་དུ་ཡིན་པ་དང་དེ་ཡང་རང་གི་རྒྱ་སྒྲིམ་པའི་
དངོས་པོ་དང་འབྲོད་པ་འདྲུ་བས་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲིམ་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ལོ། འདི་ལ། འབྲེལ་བྱེད་ཕྱིར་ན་རྒྱ་ཞེས་གྲགས། ཅེས་པའི་འགྲུར་ལྟར་ན་འང་ལོ་གྲགས་ཟེར་གསུམ་མ་རངས་པའི་ཚིག་དུ་གོ་བར་བྱའོ། །སྒྲིམ་རྒྱ་

五、

ཞིག་ཟིན་དང་འབྲས་བུ་ད་ལྟ་ཡོད་པ་ལ་རྟོག་པའི་སྒོ་ནས་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཙམ་མིན་པར་འཕྲོད་པ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན། རྒྱ་འབྲས་ཉིས་ཆར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་ཡོད་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་རྟག་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིས་ཆར་ད་ལྟ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་དག་མེད་པ་དང་འབྲེལ་བ་རྒྱལ་ཙམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ན་འོ་ན་འདི་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་ཏེ་དུས་གཅིག་པའི་སྐུ་མཁན་བཞིན་ནོ། །གཞོད་པ་དེར་དོགས་ནས་གང་ཞིག་མེད་པ་དེ་བྱེད་པ་སྟེ་རྒྱའི་དུས་ན་འབྲས་བུ་མེད་པས་འབྲས་བུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་དེ་རྒྱས་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་འབྲས་དུས་ན་རྒྱ་མེད་པས་ཞིག་ནས་མེད་པ་དེ་འབྲས་བུའི་བྱེད་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱོད་ལྟར་ན་དངོས་པོ་དང་སྒྲར་མེད་པ་གཉིས་ལྟན་པ་མིན་ཏེ་བྱོད་ཀྱིས་དངོས་དངོས་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་མི་རྟག་པ་མིན་ལ་ཡོད་པ་དང་དངོས་མེད་འབྲེལ་བའི་ཚིག་གིས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བར་འདོད་པ་དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་རིལ་པོ་སྟེ་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཅེག་འདི་ཀུན་རྟག་པ་འབའ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་དོ་བོས་མི་རྟག་པ་མིན་ལ་དངོས་མེད་གཞན་གྱིས་དེ་མི་རྟག་པར་ནམ་ཡང་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་ཞིག་ནས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་དངོས་པོ་དེ་སྒྲ་ན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སོགས་བརྟུག་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱི་གཞན་སེལ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྟོག་པས་སྟེ་

ལྟ་བུ་དེ་ལྟོ

དགག་དང་པལྟག་དང་ཚུད་སྒྲུང་གསུམ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་ཉེས་སྒྲོང་དགག་པའོ། །དང་པོ། ཚད་མ་མདོ་ལས། ཡང་ཡང་སྟེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཐུག་པ་མེད་འགྱུར་དུན་མོགས་པའིན། །ཁྱིམ་གསུངས་པ་པའིན་དུ་ཚད་
མ་དུ་མས་དོན་གཅིག་ཡང་ཡང་སྟེས་པའམ་དོ་སྟེས་ཚད་མ་དགག་པ་ནི། རང་མཚན་ཡིན་ཙམ་ཅོག་གུན་སྒྲུབ་ཅིག་མ་སོ་སོར་གཞན་དང་གཞན་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་མདོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་
དགག་པས་དོ་སྟེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟེས་པར་བྱར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་མཚན་ལ་ཡང་ཡང་སྟེས་པ་མེད་དུ་ཚུག་གུང་རང་མཚན་དེ་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲི་རྟག་པ་དེ་རང་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡང་ཡང་སྟེས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་པར་རྒྱུ་མས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲི་དབང་སྟེས་གྱིས་མཐོང་པ་མེད་ལ་སྒྲ་ཕྱི་གཉིས་ཀས་སྒྲི་གཅིག་མཐོང་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་གཅིག་གི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཛིན་སྒྲུངས། །ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ན་
ཡང་། སྒྲར་མཐོང་པ་དེ་དྲང་མཚུངས་པར་ཕྱིས་གྱི་དེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲར་གྱི་རང་མཚན་ནམ་ཁྱད་པར་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་གུང་མིན་ཏེ་ཡིན་ན་སྒྲར་མཐོང་པའི་སྒྲོ་ལས་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་གུང་ཡོད་པར་མི་རིགས་སོ། །དེས་
ན་སྒྱེའི་རང་མཚན་རྟག་པ་དེ་བཟུང་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་ཕྱིའི་སྒྲི་མཚན་རྟོག་ཡུལ་དེ་བཟུང་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་སྒྲར་མདོན་སུམ་མཐོང་པའི་མི་སྒྲ་བྱ་དེ་ཉིད་ཕྱི་མ་འདིའི་སྒྲ་བས་སུ་དཔེ་ཡིན་ཏེ་སྒྲར་ཨ་རུར་མཐོང་ཟེན་

[illegible]

མཚན་གཅིག་ལུ་ཐ་དད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་པས་ན་དེ་གཉིས་ལུ་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་རུང་གཅིག་གུ་བ་པ་སྟེ་ཡོད་ན་གཉིས་ཀྱི་གུ་བ་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་དང་གཞན་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ་ལུ་ལ་རྟོགས་ཟེན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། རྟོགས་གྱུར་དགོས་ན་ཚད་མ་གུ་བ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ཡང་ན་མདོན་སུམ་ནི་སྒར་མཐོང་བ་དང་ཅིག་གོས་ཕྱིས་མཐོང་བར་སྒྱུར་རོ། རེས་ན་མདོན་སུམ་སྒར་མས་གུ་བ་ཟེན་པ་དེ་ལ་ཕྱི་མས་གསར་དུ་རྟོགས་སུ་མེད་
 དེ་ལུ་ལུ་ལྷོ་ལྷོ་པོ་གུ་བ་ཟེན་ནས་ཡང་ལྷོ་ལྷོ་པོར་རྟོགས་སུ་མེད་པ་དང་། ལ་ལ་མེ་ཡོད་རྟོགས་ཟེན་ནས་ཡང་རྟོགས་གཉིས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། རེས་ན་མདོན་སུམ་སྒར་ཕྱི་རེ་རྟོགས་ལུ་ལ་གཅིག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཚད་མ་ཕྱི་
 མ་བཅད་གྱིས་འབའ་ཞིག་ལས་མི་ཤིང་ལ་བར་སྒྲུབས་སུ་སྒར་མས་བཅད་ཟེན་གྱི་བྱེད་པ་ཉམས་ནས་བརྟེན་པ་ན་ཕྱི་མ་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེན་ཡང་། བརྟེན་པ་ན་སྒར་གྱི་དེ་རོ་གྱིས་པའང་མི་ཤིང་ལ་མ་བརྟེན་ན་ལུ་ལ་གཅིག་པོ་
 དེ་ལ་ཚད་མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དོ། རང་ལུགས་ལ་མདོན་སུམ་གྱི་ལུ་ལ་ཐམས་ཅད་གཅིག་པ་མི་ཤིང་པས་མདོན་སུམ་མ་ལུ་ལུ་པ་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཞིང་། སྒར་གྱི་དེ་འདྲིའི་སུམ་པའམ། འདྲི་ནི་འདྲི་སྒར་ཕྱོད་
 ཞེས་མཐོང་ཟེན་དེས་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་རྟོག་བཅས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། གཞན་གྱི་ཞེ་འདོད་དང་བསྟེ་བར་མི་བྱའོ། རེས་ན་ཙན་དན་གྱི་མེ་མཐོང་བ་ལས་ཕྱིས་དུ་བའི་རྟོགས་ལས་མི་ཉིད་ད་ལུ་ཡོད་པར་རྟོགས་ན་ནི་རྟོགས་

མཆོད་མ་འཇམ་བཞི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་

༡༡། །དཔག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཅན་དན་དང་འབྲེལ་བའི་དུ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ངེས་རུང་དུ་ཡོད་པའི་ཁྱིམ་དེ་ལས་དེ་དཔག་པར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་མེའི་རང་མཚན་མཐོང་བ་མེད་པས་མཛོན་སུམ་གྱི་
དོན་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཅན་དན་གྱི་མེ་དང་འབྲེལ་བའི་དུ་བ་ཡིན་པར་ངེས་རུང་གི། རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་ན་མེ་ཅམ་དཔོག་གི་ཅན་དན་གྱི་མེར་མི་ངེས་སོ། །དེའི་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་གྱི་མེ་དེ་ད་རུང་ཡང་གནས་སོ་སྒྲུམ་ན་ནི་སྒྲུབ་གྱི་
གཅིག་དུ་འབྲུལ་བའི་བློ་ཅམ་ཡིན་ནིང་། དུ་བ་སྐྱེས་རྒྱུ་རྒྱས་ལས་སྒྲུབ་གྱི་མེ་དེ་འདི་ན་ཡང་འདུག་གོ་སྒྲུམ་པ་ནི་རྒྱས་པ་དེ་མེ་ཅམ་ལ་མ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པས་འབྲས་རྒྱས་ཡིན་ཀྱང་སྒྲུབ་གྱི་དེ་འདིའོ་སྒྲུམ་པ་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །
སྒྲུབ་མཛོན་སུམ་མཐོང་བ་སྒྲུབ་ཡང་མཐོང་བ་ཞེས་པ་མི་སྤིང་དེ། རང་མཚན་སྒྲུབ་ཅིག་མ་ཡིན་ལ་ནམ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་མཛོན་སུམ་གྱིས་རང་མཚན་གཞལ་བ་ཡིན་མོད་སྒྲུབ་གྱི་གཅིག་དུ་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་བློ་འབྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་དཔུང་པས་ཚད་མ་གཉིས་པོའི་ཡུལ་མ་འདྲེས་པར་གནས་ཏེ། མཛོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ནི་རྟོག་དུ་རང་མཚན་ཁོ་ན་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ནི་སྒྱི་མཚན་ཁོ་ན་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་ཀྱང་མཛོན་སུམ་མིན་པའི་
བློ་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྒྱི་མཚན་འབའ་ཞིག་ལ་འདུག་པས་ན་རྟོག་རྟོག་མེད་གྱི་གན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པ་ན་ཚད་མའི་ཡུལ་ལུང་གསུམ་པ་དང་། ཡུལ་གཅིག་ལ་ཚད་མ་དུ་མས་ཡང་ཡང་ཤེས་པ་མེད་པར་རྟོགས་ཀུས་སོ། །

མཆོད་མ་འཇམ་བཞི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་

200

གཉིས་པ། དོན་གཞན་སྒྲུ་མ་དང་ཕྱི་མ་སྒྲོས་གཅིག་ཏུ་མཆོམས་ནི་སྒྲུར་བ་ཡི་སྒྲོན་སྒྲུར་གྱི་དེའོ་སྒྲུ་མ་ཏུ་ཞེན་པ་དེ་རིགས་པ་ཤེས་པའི་མཁས་པས་སྒྲུར་མཐོང་བ་དེ་དྲན་པ་ཙམ་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ། སྒྲུར་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་སྒྲུར་གྱི་རྒྱན་ནམ། དེ་དང་འདྲ་བ་གཞན་མཐོང་བ་ན་སྒྲུར་སྒྲུང་བ་དེ་དྲན་པ་ཙམ་མོ། །དེ་ལྟ་ནའང་འདྲ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ནས་སྒྲུར་གྱི་དེ་འདིའོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། གལ་ཏེ་ཕྱིས་གྱི་སྒྲོ་དེ་ཡང་རེས་འགའ་རྟགས་ལ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་དྲན་པ་ཙམ་མིན་ཏེ། དྲན་པ་ན་སྒྲུར་སྒྲུང་བ་རྟགས་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་ཡིན་ལ་ཁང་ནང་གི་ཙན་དན་གྱི་མི་ཏུ་བསང་དོག་པ་ལྟ་བུ་སྟགས་རྟགས་མཐོང་བ་ལས་དེའི་སྒྲོ་སྒྲུ་བ་དང་། སྒྲུར་མཐོང་བ་ཕྱིས་ངོ་ཤེས་པའི་རྟགས་སྒྲུ་སོང་བ་ཡིན་པས་ཆད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲུར་གྱི་དེ་ད་ལྟ་ཡོད་པ་ལ་རྟགས་དེ་འདྲ་འབྲུལ་ཏེ། བ་མིང་གི་མིང་ལོའི་ཏུ་བསང་དོག་པ་འཕམ་ན་ནིང་ཏུ་བ་མཐོང་བསང་ལོའི་མིང་དོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་སམ་རྒྱུ་མ་པ་མཆོངས་པ་མཐོང་བ་ལས་སྒྲུར་གྱི་སྒྲུང་བ་སང་པར་བྱེད་པས་དེ་དྲན་རྒྱེན་ཏུ་སོང་ཡང་དྲན་པ་མིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། མངོན་སུམ་ཆད་མ་རང་ཉིད་བཤད། །བསྒྲོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུར་བཤད། །དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ནི་མཆོན་ཉིད་བཤད། །མཆོན་གཞི་བཞི་པོའི་བྱད་པར་བཤད། །དང་པོ་ལ། རྟོག་བྲལ་ཡོངས་གཅོད་ཏུ་ནི་བསྒྲུབ། །རྟོག་བཅས་རྒྱུ་བཅད་ལ་ནི་

༡༩། །དགག །དང་པོ་ལ། རྟོག་བྲལ་སྐྱབ་བྱེད་རང་ལྷགས་བཞག །འགྲེལ་བྱེད་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག །དང་པོ་ལ། མཛོན་སུམ་རྗེས་དཔག་གིས་སྐྱབ་ཚུལ། །དང་པོ། ཚད་མ་མདོ་ལས། མིང་དང་རིགས་
སྟོན་སྐྱོར་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མཛོན་སུམ་མོ། །ཞེས་དང་། ཡིད་གུང་དོན་དང་ཆགས་ལ་སྟོན་སྟེ། །རང་རིག་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སྟོན་སྟེ་གསུངས་པའི་དོན་བཞིན་དུ་མཛོན་སུམ་ཚད་མའི་ངོ་བོ་ལ་ལྟག་པར་རྟོག་
པ་དགག་པའི་དོན་དུ་ཐོག་མར་མཛོན་སུམ་ཐམས་ཅད་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ། ལྷིར་རྟོག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་གཤམ་པ་ཀྱན་ལ་ཡོད་དེ་ཡུལ་རྟོག་ཅིང་གཤམ་པ་ཙམ་མོ། །རྟོག་དབྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་ཅིང་བའི་རྒྱུ་
པ་ཅན་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱེད་པར་ཅན་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྒྲོལ་མེད་དོ། །འདིར་བྲལ་བྱ་ནི་གསུམ་པ་སྐྱོད་ཅིང་འདྲེས་རུང་གི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་སྒྲུག་དུ་མ་ཚུད་པའི་
མཁས་པས་རང་སྒྲོ་རྒྱལ་དུ་བཞག་སྟེ་བརྟགས་ན། མཛོན་སུམ་གྱི་སྒྲོ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་རྟོགས་ལ་མི་སྟོན་པར་རང་རིག་པའི་མཛོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུག་པར་འབྲུར་ཏེ། རི་ལྟར་ན་སྒྲོ་བོ་ཀྱན་གྱི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་འཕམ་རྟོག་
བཅས་ཀྱི་སྒྲོ་ནི་མིང་གི་རྟོན་ཅན་ཏེ་མིང་དང་འདྲེས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ལ། བརྟ་ལ་བྱང་ནས་མིང་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་ན་བརྟ་ཡི་སྟོབས་ཙམ་ལས་རྟོག་སྟེ་དེ་སྟེ་བའི་སྟོ་སྟོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་སྟེ་སྟོང་བས་བྲུག་པ་ཡིན་ནོ། །

22

ཡུལ་གྱི་རྒྱམ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སེམས་པ་ལྟས་ནས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སྒོ་གང་ཡང་མི་འབྲོ་བར་ནང་གི་སེམས་པ་དེ་བདག་ཉིད་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས་པ་དེ་ཆོ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་བ་འགགས་ན་འདྲ་མིག་གིས་གཟུགས་དག་ནི་
མཐོང་བ་མི་འགག་པར་གསལ་པ་དེ་སྒོ་དེ་དབང་པོ་ལས་སྒྱེས་པ་དེ་སྒོ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་སྒོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་སྒྱ་སྒོ་མི་སྒྱེ་བ་དེ་དེ་ཆོ་དབང་སྒོ་ཡང་ལྟག་པར་རིགས་ན་འདྲ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དབང་
སྒོ་མི་འགག་པར་རང་གིས་མྱོང་བས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་འཆད་པ་དེ་དག་ལྟ་བུ་ལ་རྟོག་པ་སྒྱེ་བ་ཞིན་དུ་མཐོང་བ་མི་འགག་པར་གནས་པ་ལྟ་བུས་ཀྱང་སེམས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་རྒྱལ་བ་དེ་དེ་ཆོ་དབང་སྒོ་
ལ་རྟོག་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་ཆོར་བ་ཡིན་ན་མ་སྒྱུ་མ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ནང་དུ་བལྟས་པ་དེ་ལས་སྒྲར་ཡང་རུང་ཟད་རྒྱམ་པར་རྟོག་པ་ན་ཡང་ཁོ་བོ་དེ་རྒྱམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་དང་འདི་འདྲར་གྱུར་ཏོ་ཅས་རང་གིས་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་
སྒོ་སྒྲ་མ་གང་སྒྱེས་པ་དེ་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པ་དེ་རྗེས་སུ་བསམ་དཔྱད་བཏང་ན་རང་སྒོ་རང་གིས་མི་མཐོང་བ་འཇམ་མི་ཆོར་བ་མི་སྤིད་ཀྱང་། སྒར་བཤད་པ་ཡིད་རྟོག་རྒྱལ་བ་དེ་གནས་སྒྲ་བས་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་ཡུལ་རྟོགས་པ་འཇམ་སེམས་པ་
ལ་ནི་མཐོང་བ་མ་འགགས་པ་དེ་ཅམ་ལས་སྒྱི་དེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྒྱམ་པར་རྟོག་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྒྱེས་ཞེས་ཉམས་སུ་ཆོར་བ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ནོ། །དེ་མེད་པས་རང་རིག་པ་དེ་ཉམས་མྱོང་གིས་དབང་སེམས་རྟོག་བྲལ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།

༡༩༡ ། རང་གི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་དེ་ལྟ་བུ་རང་གིས་མྱོང་བས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་དེས་མ་གྲུབ་ན་རང་ལ་མེས་ས་ཡོད་མེད་དང་བདེ་སྐྱེག་ཡོད་མེད་ཀྱང་རང་གིས་མི་ཤེས་པས་ཐེ་ཚོམ་བ་བར་འགྱུར་རོ། །
 གཉིས་པ་ལ། དབང་ཤེས་རྟོག་ཡུལ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ། །མཐོང་རྟོག་གཅིག་དུ་འདོད་པ་དགག། དང་པོ། ཡུལ་དུས་གཅིག་དུ་མཐོང་བའི་བྱད་པར་ཏེ་རང་མཚན་ནི་གཞན་འགའ་ཞིག་དུ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་རང་མཚན་ནི་ཡུལ་
 དུས་རྒྱུ་པ་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་མཚན་དེ་ལས་ཐུན་མོང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་གཞན་ཐ་དད་པ་དོན་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རང་མཚན་ལས་ཐ་དད་པ་མཐོང་བའི་སྤྱོད་མེད་པ་ལས་སྤྱང་རུང་མ་དམིགས་པས་ཤིགས་པ་
 དང་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་མཚན་མ་འདྲེས་གིང་སྤྱི་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་དབང་པོ་ལས་སྤྱེས་པའི་སྤྱོད་མ་འབྱུལ་པ་ཐམས་ཅད་བྱད་བྱད་པར་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ་གཟུང་དོན་ཡོད་པ་དེ་ལས་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་འདྲའི་བྱད་པར་རང་མཚན་རྒྱུ་ས་ལ་བརྟེན་གྱི་འདུག་པ་ཡིད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བྱད་པར་རྒྱུ་ས་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པས་ན་སྐད་ཅིག་མ་སྤྱང་ཅམ་དེར་བད་གྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་ཐེད་གྱི་བརྟ་
 འདུག་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་རྒྱུ་ས་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་གང་རྟོག་ཡུལ་ན་སྤྱང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྤྱི་དེ་རྒྱུ་ས་ཉིད་ནི་སྤྱོད་པར་བྱེད་དེ་སྤྱེས་བུ་བརྟ་བྱེད་པ་བའི་རང་དབང་གིས་རྟོག་ཡུལ་ན་སྤྱང་བ་ཡུལ་དུས་

ལ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

རྒྱལ་པོའི་ཆ་ཐ་དང་དུ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་བཅད་པའི་རང་དབང་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་དོན་དེའི་མིང་འདྲི་ཡིན་ནོ། ཞེས་ནི་རྟོག་པས་མིང་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་ལ་མིང་གདགས་པའི་གཞིར་རུང་བའི་དོན་གྱི་རྒྱལ་པོར་
སྒྲུང་བ་ནི་གད་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་ནི་བརྟ་དེ་དང་འབྲེལ་བའམ་འདྲེས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་རྟོག་སྒྲུང་དེ་ནི་དབང་པོའི་སྟོད་ཡུལ་མིན་ཏེ་རྟོག་པའི་སྒྲུང་བ་ཡོད་པ་དེ་ཡི་ཚེ་ན་དབང་གིས་ལྟར་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཡི་དོན་
སྒྲུང་བ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་སྟོས་པར་ནང་གི་རྟོག་སྒྲུང་དེ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་མིང་པ་དེས་ན་དེ་དབང་གྱི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་རང་མཚན་དབང་པོའི་སྟོ་ལ་གསལ་
བར་སྒྲུང་བའི་ཚེ་ན་དེ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་སྟེ་བརྟ་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཡོད་པས་མིག་གི་ཡུལ་དུ་སྒྲུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་དབང་གྱི་སྟོད་ཡུལ་དུ་དེ་རུང་
ཟད་ཀྱང་འདྲེ་མི་བྱེད་ལ། དེ་ཉིད་ཡུལ་དུ་མེད་པས་ན་ཡུལ་ཅན་དབང་གྱི་ལ་རྟོག་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་དེ་སྒྲུང་བའི་མིག་གིས་ལ་ག་བར་འཛིན་པ་མི་འདྲེ་བ་བཞིན་ནོ། །འདྲི་ལྟར་གིས་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ཐ་དང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་
ཡིས་ནི་དོན་རྒྱལ་པོ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་དང་རྟོག་མེད་སྒྲུང་ཡུལ་དེ་དག་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཐ་དང་པར་སྒྲུང་བ་དེས་ན་གཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །ཐ་དང་པར་སྒྲུང་ཡང་ཐ་

༡༡། །དད་དུ་མི་འགྲུབ་ན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདས་མ་འོངས་སྟགས་དང་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ལ་བར་སྐྱར་ན་རང་མཚན་ལ་དངོས་སུ་སྒྲོར་བ་མིན་ཡང་། ད་ལྟ་བའི་རང་མཚན་མཐོང་བཞིན་པ་ལ་བར་སྐྱར་ན་རང་མཚན་ལ་དངོས་སུ་ཅི་སྟེ་མི་སྒྲོར་སྐྱུ་མ་ན། མིག་ལ་དོན་རང་མཚན་སྐྱར་བ་ཡོད་བཞིན་པ་ན་ཡང་འདྲི་བུ་མ་པའི་ཞེས་སྟགས་གཞན་གྱིས་དེའི་མིང་བསྐྱར་བ་གང་ཡིན་པ་ཡང་རྟོག་ཡུལ་སྒྲུ་དང་འདྲེས་དུང་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲུ་ཡིས་དངོས་སུ་སྒྲོར་བར་བྱེད་གྱི་དབང་པོའི་སྒྲུ་དུ་གྱུར་པ་རང་མཚན་དེ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེར་རྒྱུ་པ་གུན་དུ་བར་འདྲོགས་མི་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱས་ན་བར་ཡུལ་དེ་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རང་མཚན་དེ་གཞན་གྱི་དག་གིས་བསྐྱར་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་དེ་བཞིན་རང་མཚན་མེད་ཀྱང་གཞན་གྱི་དག་གིས་དེ་སྟོན་རྒྱས་དགོས་ན་འད་། མིག་སྟགས་དབང་པོའི་བྱ་བ་ཡུལ་ལ་འཇུག་བཞིན་པ་མེད་པ་ལ་གཞན་གྱི་མིང་བཟོད་པའི་དག་ཅུ་གྱིས་རང་མཚན་དེ་གསལ་བར་སྐྱར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་མིང་གིས་དེ་དངོས་སུ་བཟོད་མི་རྒྱས་པར་མིས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཡུལ་ལ་བར་མ་སྐྱར་ཀྱང་རང་མཚན་འཛིན་པ་ན་སྒྲོད་ན་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་ཡོད་དེ། དོན་དེ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རང་གི་མིང་དང་འདྲེས་ནས་སྐྱེས་པས་སྟེན། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་འདྲི་ནི་དོན་ལ་དོ་བོས་མ་གྲུབ་བཞིན་སྐྱེས་པའི་སྐྱོས་བྱས་པའི་སྐྱོ་བྱར་བ་ཡིན་གྱི་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པར་དོན་ལ་དོ་བོས་

ཆོད་མ་ཞེས་པའི་ཆོད་

ཡོད་པ་ཅུན་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་བརྟན་གདགས་གིང་གོམས་པ་མེད་པར་ཡང་དོན་མཐོང་བ་ཅུ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདིའི་མིང་འདིའོ་ཞེས་སྟེན་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། མཐོང་རྟོག་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བསྟན། དེ་ལ་ཅུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ། ལ་ཅིག་ན་རེ། དབང་གེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་རྟོག་བཅས་ཡིན་ཏེ་ནམ་ལུ་མ་མཐོང་བ་ན་འདི་ལུ་མ་པོའི་ཞེས་འཛིན་པ་དང་། བརྟན་ལ་མ་བྱང་བས་ཀྱང་འདིའོ་སྟུམ་དུ་འཛིན་གྱི་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་པས་འགྲུབ་ཅིང་། གལ་ཏེ་ཐ་དད་ལ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་གཅིག་ལ་གསལ་མི་གསལ་གཉིས་སུ་དམིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། དུས་མི་མཉམ་ན་གཅིག་གི་བར་གཅིག་གིས་ཆོད་པས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་སྤང་བ་མི་མྱོད་དོ་ཟེར་ན། སྟོན་དེ་མེད་དེ། རང་ལུགས་ལ་རྟོག་བཅས་དང་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡོད་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་ནི་འདུག་པའི་བྱིར་གཅིག་ཏུ་འབྱལ་ནས་ཐ་དད་དུ་མི་གེས་པའི་བྱིར་རུ་མ། ཡང་ན་འདུག་པ་སྤུར་བའི་བྱིར་བར་མ་ཆོད་པར་སྤང་བ་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་རིམ་གྱིས་བྱང་ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱང་བ་ལྟར་འབྱལ་བར་འདོད་པའི་བྱིར་ཏེ། །གང་ལྟར་ཀྱང་སྤྱོད་པོ་དག་མཐོང་རྟོག་དེ་དག་ལ་ནི་གན་མ་བྱེད་པར་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ཅུ་ཡིན་གྱི་གཅིག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། མགོ་སྟུམས་ཚུལ་གྱིས་ཅུད་པ་སྤང་། །དེ་ཡི་ཉིས་སྟོང་དགག་པའོ། །དང་པོ། གལ་ཏེ་མཐོང་རྟོག་ཐ་དད་ན་རྒྱུ་རྟོག་

༡༡། །གིས་བར་བཅད་པས་དབང་པོའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱང་མཐོང་བ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ ཏེ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་སྒོ་རིགས་ཐ་དད་པས་ཐན་ཚུན་གིགས་བྱེད་པ་ཤིད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ནའང་
 མཐོང་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོང་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཅིག་ཅེར་དུ་འདུག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་སེས་པ་རིགས་མི་མཐུན་པ་སྒྲིལ་བ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་རིགས་པ་དེས་གཞོང་མི་ཉམས་
 མོད། དང་པོར་མགོ་བསྒྲེལ་བའི་ལན་ནི། གཞན་མཐོང་རྟོག་གཅིག་དུ་འདོད་པ་ཅན་གྱི་ལུགས་ལྟར་ནའང་བུམ་པ་མཐོང་བའི་ཆོ་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་རིགས་ནི་གཞན་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་ཆོ་མཐོང་བ་རྒྱན་ཆད་པ་ཐེ་ལྟར་
 མིན་ཏེ། ཟུང་པ་ནི་བྱེད་རང་གིས་ཁས་སྒྲུངས་པས་ཀྱང་ལ། ཉམས་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་སྒྲེལ་བུམ་པ་མཐོང་བཞིན་པ་ལང་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་སྒྲིལ་བར་མཐོང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་དགག་པ་ལ། གཞན་འདོད་ཁོ་ན་དེས་མི་
 འགྱུང་། །ལན་དེའི་དཔེ་དོན་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ། གལ་ཏེ་མགལ་མེ་བསྒྲོར་བ་ན་ཡུལ་སྒྲིལ་རིམ་བཞིན་འདུག་པ་ཡིན་ཀྱང་འདུག་པ་སྒྲུར་བས་སྒྲིལ་ཆ་བསྒྲུལ་མས་ཚས་སྒྲུལ་སྒྲོར་བར་མ་ཆད་པའི་ལམ་ལོ་ཉིད་དུ་ཅིག་
 ཅེར་མཐོང་བ་བཞིན་རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྟོག་པ་ཡུལ་མི་གསལ་བ་ཅན་གྱིས་བར་ཆོད་ཀྱང་དབང་པོའི་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་དངོས་པོའི་བྱེད་པ་སྒྲིལ་བས་དང་ལྟན་པས་བར་མ་ཆད་པ་ལྟར་མཐོང་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ལན་

ཆད་མ་ རིག་པོའི་སྒྲོར་

۱۰۰

དེ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པ་ནི་མི་མཛེས་ཏེ་དབང་གིས་རྟོག་བྱལ་དུ་འདོད་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་འད་བར་མ་ཆད་པར་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་ན་མཆོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཅིར་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ། རོན་དགག་པ་དང་
 དཔེ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་མི་འབྱུང་སྒྲུང་། །དང་པོ། བར་ཆོད་ཀྱང་འཇུག་པ་སྐྱར་བས་བར་མ་ཆོད་པ་སྐྱར་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་པ་འདི་མི་འབྱུང་དེ། འཇུག་པ་སྐྱར་བ་ཅུམ་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་སྐྱར་སྒྲུང་ན་ས་ར་དང་
 ར་ས་ལྟ་བུའི་ཡི་གེ་འད་སྒྲ་བྱི་མེད་པར་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ་བར་མ་ཆོད་པར་སྐྱར་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་མོ། །འདོད་ན་མཆོད་ངར་མོ་ཞེས་སོ་སོའི་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ཞིང་མཛོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བས་འདོད་མི་རུས་ལ།
 དེ་བར་མ་ཆོད་ཀྱང་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲུང་ངོ་སྐྱུམ་ན་མགལ་མེ་རིམ་ཅན་དུ་མི་སྒྲུང་ལ་འདི་སྒྲུང་བ་ཅི་ཞིག་གིས་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་མགྲོགས་པ་ཅུམ་ལས་གཞན་མེད་པར་བྱོད་འདོད་པས་སོ། །སྟོ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འཇུག་པར་འདོད་
 པའི་ལུགས་འདིར་རོན་གཟུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བར་དུག་པོ་ཀྱན་དང་ཅིག་ཅར་དུ་འདུས་པ་ཅན་དབང་པོ་དུག་པོ་རྣམས་ཡོང་པ་ན་སྟོ་དུག་པོ་འབྱུང་ལ། དེ་དུག་གི་སྒྲུང་ལུལ་དེ་བར་མ་ཆད་པར་སྒྲུང་བ་ལ་བྱུང་མེད་ན་ཡང་བྱོད་
 ལྟར་ན་གང་རུང་རེ་ལ་གཞན་ལྟ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོད་ན་ཡང་འཇུག་པ་སྐྱར་བའི་དབང་གིས་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་ཆོད་པ་མེད་པར་རང་གི་རྒྱན་བར་མ་ཆད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་སྟོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྟོ་བར་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ།

[illegible]

2019

དོན་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྤང་བ་རྟོགས་དགའོ་སྟམ་ན། རེ་ཞིག་གཟུགས་མཐོང་བཞིན་སྒྲ་ཐོས་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་སོགས་ལ་བསམས་ཀྱང་སྒྲོ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་རྟོགས་ནུས་སོ། །དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྒྲོ་བ་
 ལ་གནོད་པ་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིར་རིགས་མི་མཐུན་པའི་སྒྲོ་དུ་མ་ནི་རྒྱན་ཆེད་ན་ཅིག་ཅར་སྒྲོ་བར་འབྱུར་དེ། མིག་སེམ་གཅིག་དུ་ལའང་སྒྲ་སེར་སོགས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིག་ཅར་སྤང་བ་སྒྲ་ཆོགས་འཛིན་
 པའི་སྒྲོ་དེ་རྒྱད་གཅིག་གིས་བསྟུས་པ་ཡིན་པས་རིགས་མཐུན་པ་གཉིས་ལྟན་དུ་སྒྲོ་བར་མི་འབྱུར་དེ། སྒྲོ་སྒྲ་ཆོགས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ནི་དོན་ཉི་པའི་དབང་གིས་དེ་མེ་ལོང་གཅིག་ལ་རྒྱལ་བ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་དུས་
 གཅིག་དུ་ཤར་བ་བཞིན་ནོ། །མེ་ལོང་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལ་གཟུགས་གཅིག་གི་གཟུགས་བརྒྱན་གཅིག་ལས་གཉིས་སུ་མི་འཆར་བ་བཞིན་རྒྱད་གཅིག་གི་སྒྲོ་ལ་སྒྲོ་རིགས་མཐུན་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་མི་སྤིང་དོ། །གལ་དེ་སེལ་
 ལ་ལར་མར་མེ་གཅིག་ལའང་གཟུགས་བརྒྱན་གཉིས་སོགས་འཆར་བ་བཞིན་དུ་རིགས་མཐུན་པ་གཉིས་ཤར་ཀྱང་ཅི་འགལ་སྟམ་ན། དོན་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཤར་བ་གལ་སྤིང་། གལ་དེ་བླ་གཉིས་བཞིན་དུ་འབྱུང་
 བས་ཤར་ན་ཡང་རིགས་མཐུན་པ་མ་ཡིན་དེ། སེམ་པ་དེའི་ངོ་པོ་པ་པོ་ལ་རྒྱ་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ཅིག་ཅར་ཤར་བའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ལུ་ལ་གྱི་གོ་ས་དང་རྒྱལ་པས་ཐ་དད་པར་འབྱུར་གྱི་ནང་རིགས་

五、

ཅན་གྱི་འཇུག་པ་ལྟར་བ་དེ་ལ་འད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། ཡུལ་ཉེ་བས་རྒྱུ་མ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྒྲེན་ཡུལ་ལྟ་ཀ་ཅིག་ཅར་ཉེ་བའི་དུས་ཀུན་དུ་ཡང་ལྟ་ཀ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡུལ་
 ལྟ་ཉེ་ཡང་རྒྱུ་མ་པ་ཀུན་དུ་ལྟ་ཆར་མི་འཛིན་པར་གང་རུང་རེ་འཛིན་པར་ཡང་མཐོང་བས་གཞོན་དོ་ཞེ་ན། ཡུལ་འཛིན་པ་ནི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཚོགས་པ་ཁོ་ནས་བྱེད་པ་མིན་གྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཡང་ཆང་དགོས་པས་ན། ལྟ་བས་
 ལ་ལར་གཟུགས་མཛེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཀུན་དུ་ཆགས་པའི་སེམས་སུ་གྱུར་པ་ཅན་དེ་ནི་སྒྲུ་ལྟ་བུའི་དོན་ཉེ་བ་ལ་འད་འཛིན་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་དེ་ལ་ལྟ་བ་པར་ཆགས་པ་ས་སྒྲུ་སྟགས་གཞན་འཛིན་པའི་སེམས་པ་
 བསྐྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་རུས་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་མི་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིན་འདི་སེམས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྒྲེན་བའི་ལུགས་ཁོ་ན་ལ་བཟོད་པ་ནི་དོན་མེད་དེ། ཁྱོད་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲེན་བར་འདོད་པས་ཀྱང་ཡུལ་ཉེ་བ་ན་ལྟ་
 པོ་རིམ་ཅན་དུ་མི་འཛིན་པར་གཅིག་ཁོ་ན་ཅི་སྒྲེན་འཛིན་ཞེས་བསམ་པར་འོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ལ་ཡང་རྩོད་པ་འདི་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་ཁོ་བོས་ནི་སྒྲིན་དེ་ལྟར་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དཔེ་དགག་
 པ། མག་ལ་མེ་དང་ལྷག་གིང་བསྐྱོར་བ་ལ་སྟགས་སུ་རུ་འཇུག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྒྲེན་པར་རུ་འཇུག་པ་དེ་ཡི་དབང་དུ་སོང་བས་ན་འཇུག་རྒྱ་དེས་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་མིག་དབང་གིས་བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་ཅིག་ཅར་རྒྱུན་ཁོར་

[illegible]

བར་དུ་བྱས་ནས་སྒྲིམ་ཁུ་དཔྱུག་པ་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཐང་དང་མེད་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པ་པ་ལང་གི་རིགས་དང་དཀར་པོ་སྟགས་ཡོན་ཏུན་དང་འགོ་བ་སྟགས་བྱ་བས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་གོང་ཁུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་འོ། །
 དེ་ཡང་ཁྱི་རོལ་པ་དག་གིས་གསལ་བ་མཐོང་བ་ན་དེའི་རིགས་ལ་སྟགས་པའང་དབང་གིས་གྱིས་འཛིན་པར་འདོད་ཀྱང་། རིགས་དང་རིགས་ལྡན་སྐར་ནས་འཛིན་པ་འདི་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དབང་གིས་ལ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ།
 རྟོན་གང་གིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ལ་ཆོས་བཞི་འཛིན་དགོས་པས་བྱུང་སྟེ། བྱུང་བར་བྱེད་ཆོས་དཀར་པོ་ལྟ་བུ་དང་ནི་དེ་གང་ལ་ལྡན་པ་བྱུང་བར་གྱི་གཞི་བ་ལང་ལྟ་བུ་དང་ནི། དེ་གཞིས་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་དེ་ལ་དེ་
 ལྟར་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་འདི་ག་རྟེན་གྱི་གཞིར་ལྷགས་ཏེ་བ་ལང་ཞེས་པ་དང་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གིས་བཟོད་གྱི་ཐ་སྐྱད་དག་ཀྱང་ནི་བཟུང་ནས་དེ་དག་གཅིག་དུ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པར་བྱས་ཏེ། ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཅན་གྱི་བ་ལང་ཞེས་པ་ལྟ་
 བུའི་བྱུང་བར་ཅན་དུ་དེ་ལྟར་རྟོགས་གྱི་དེའི་གང་ཡང་རུང་བ་རེ་མ་བཟུང་བར་གཞན་དུ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནམ་ཡང་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲིམ་ཁུ་དཔྱུག་པ་ཅན་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞིས་པ། རོན་སྐྱེར་རྟོག་པས་དེ་ལྟར་ཡན་ཚུན་
 ལྟར་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་བྱུང་བ་བསྐྱབས་ནས་དེ་མཐོང་བ་ལ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ། རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏུན་སྟགས་གྱི་བྱེ་བྱ། མོ་རིགས་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ལས་ཐང་དང་པར་མཐོང་བའི་སྒྲིམ་ནས་ཐང་དང་དུ་རྟོགས་པ་མེད་

༡༥༥། །པའི་ཕྱིར་རིགས་སྒྲིགས་དེ་དང་ལྟན་པའི་ཞེས་སྟེན་དང་དོན་གཞན་སྟོར་བ་ནི་མཐོང་བ་ལ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་སྟན་དབང་གིས་འདི་ལ་རིགས་སྒྲིགས་དོན་སྟོར་གྱི་རྟོག་པ་ཐུ་མོའང་མེད་དོ། །སྒྲིགས་སྟེན་དང་
དུག་པ་པ་ལང་གི་རྟ་དང་རྟ་པ་སྒྲིགས་མཐོང་ཡང་རྟ་པ་པ་མ་ཆང་པ་པ་གནས་པའི་དོན་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཅུ་མཐོང་གི་དེ་དོན་སྟོར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་དེ་ལྟལ་སྟངས་པ་ཅུ་མོ། །དེ་ཡང་ཐ་དད་དུ་སྟངས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ལྟལ་
རིལ་པོ་གཅིག་ནི་སྟངས་པ་མེད་ལ་ཆ་བཅས་སྟངས་པ་ཅུ་མི་དོན་དེ་ཉིད་སྟངས་པ་ཅུ་མ་དུ་ཐད་གྱི་པ་ཆ་ཚུན་ཁྱུང་གཞི་དང་ཁྱུང་ཆོས་སྟངས་པ་ཚས་མ་བཟུང་གི་བར་དུ་དེ་དང་དེའི་རྟོག་པ་གང་ཡང་མི་སྟོའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་ཅུ་པའི་
གཏན་ཆེགས་བཀོད་པ་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྟངས་པ་ལ། རིགས་གཞན་པས་བྱངས་དག་གིས་གཞོད། །དེ་དག་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ། །དེ་ལ་གྲགས་པས་སྟངས་མི་རུས། །དེ་བཞིན་རྗེས་དཔག་མེད་པའོ། །དང་པོ། རིགས་མི་
རིགས་ལྟན་ལས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པ་འདི་མ་གྲུབ་སྟེ་ཕྱི་མོང་རྗེས་སྟེ་འགྲོ་པའི་སྟེ་ཆང་མས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། །དེ་དོན་དུ་ཡོད་པར་སྟངས་ཕྱིར་གྱི་ཆང་མ་གང་ཡང་མི་སྟེད་པའི་ཚུལ་དང་པོ་པས་བྱངས་གྱིས་དགག་པ་ནི།
གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་སྟེ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་སྟེ་མི་ལྟལ་ཅན་གྱི་རྟ་པ་པ་གིས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་གསལ་བ་དེའི་མིང་གི་སྟེ་དང་གསལ་བ་དེའི་ཁ་དོག་དང་དཔྱིབས་རི་ལྟ་བུ་སྟངས་པ་ཡིན་ལ། །དེ་ཕྱིར་གྱིས་འདོད་པའི་སྟེ་དེ་

མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་ཁ་དྲག་དང་དབྱིབས་དང་ཡི་གེ་འེ་རྒྱུ་པ་ཡིས་སྒྲིང་པ་ལ་བ་ལང་གི་སྒྱིའམ་བ་ལང་ཉིད་དུ་བཟོད་དེ་སྒྱི་ནི་རྟག་གཅིག་ཆ་མེད་དུ་ཁས་བྱུངས་པས་སོ། ། དེས་ན་སེས་པའི་རྒྱུ་པ་སྒྱིར་སྒྲོ་བརྟགས་པ་དེ་བོར་
 རས་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཞེས་པའི་དངོས་པོ་ཕྱང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ་དེ་ནི་སྒྱི་མ་ཡིན་ནོ། ། གཉིས་པ་ལ། གང་སྒྲོར་རིགས་ཐ་དད་མ་གྱུ་བ། ། གང་གིས་སྒྲོར་བ་འཕྲོད་འདུ་ཡང་། ། དང་པོ། རྟག་ཡུལ་ན་སྒྲོར་བ་དེ་ཉིད་གསལ་བ་ཐམས་
 ཅད་ལ་མ་རྒྱུངས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྱི་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡིན་དུ་རྟག་ཀྱང་དེ་ཉིད་རྟག་ངོར་སྒྲོར་བ་ཅུ་ལས་མིག་ལ་སྟགས་པ་དག་གི་ཡུལ་ལ་མ་ཐོང་བ་མེད་དེ། མིག་གིས་གསལ་བ་མ་ཐོང་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྒྱི་དེ་འདྲ་མ་ཐོང་
 ར་དེ་གཉིས་ཀ་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་སྒྲོར་དགོས་ན་འང་དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་སྒྲོར་བ་གཉིས་ནི་མེད་པར་མངོན་སུ་གྱིས་གྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡུལ་གཉིས་མི་སྒྲོར་བ་དེས་ན་ཡུལ་ཅན་དབང་སེས་ལ་རིགས་དང་རིགས་ལྟན་འཛིན་
 པའི་སྒྲོ་ཐ་དད་པ་ཇི་ལྟར་བརྟགས་ན་འང་རྗེད་པར་དགའ་སྟེ་ཀ་བ་ལ་སྒྱུ་ལུའི་སྒྲོ་བ་ཞེན་ནོ། ། གཉིས་པ། དབང་ཡུལ་ལ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མི་སྒྲོར་སྟེ་འཕྲོད་པ་འདྲ་བས་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུ་མ་ན། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་
 མི་སྒྲོར་ཡང་དབང་པོས་འདི་ལ་འདི་འོ་ཞེས་འབྲེལ་བ་མ་ཐོང་ན་འཕྲོད་འདུ་ཉིད་དབང་པོས་འཛིན་དགོས་ན་ཡང་། དབང་པོས་འཕྲོད་པ་འདྲ་བ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་འཕྲོད་པ་འདྲ་བ་ནི་མངོན་སུ་གྱི་ཡུལ་

༡༡། །མིན་པར་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་པས་སྤངས་ལ། དེ་དབང་པོས་མངོན་སུམ་འཛིན་ན་མིང་དང་མི་རྟག་པ་སྟགས་དངོས་པོ་དེའི་ཆོས་ཇི་སྟེན་པའང་མཐོང་བ་ཅུམ་གྱིས་གེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རིགས་
 པས་ཀྱང་གཞོད་དོ། །རིགས་དང་རིགས་ལྡན་ཐ་དད་དུ་མི་སྤྲང་ཞིང་འཕྲོད་འདུའང་དབང་པོས་མ་བཟུང་བ་དེའི་ཕྱིར་ན་རིགས་དང་རིགས་ལྡན་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི་དབང་པོས་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་མིད་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །
 གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་དོགས་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ། སྤུལ་མ་འདི་ལ་སྤུམ་ལུ་ཡོད་ཅེས་པ་དང་བ་ལང་ལ་རུ་ཡོད་ཅེས་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་གིང་། གྲགས་པ་ལྟར་དོན་ལ་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་ཡིན་གྱི་གཞན་
 དུ་ན་རྟོ་ལ་སྤུམ་ལུ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟར་གྲགས་པ་དོན་མཐུན་དུ་མི་འགྱུར་བས་འཕྲོད་འདུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤུལ་མ་འདི་ལ་སྤུམ་ལུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སྟགས་པ་འབྲེལ་བའི་སྤྱ་འདི་དག་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་གཞན་དང་
 གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེས་ལུ་བརྟེན་ཕྱིད་པ་པོ་རང་གི་རྟོག་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་བྱས་གྱི་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཅིང་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་བ་ལང་ལ་རུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་འཛིག་རྟེན་ན་བརྟོད་
 ཀྱང་རུ་ལ་བ་ལང་ཡོད་དོ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་མིན་ན་ཡང་། རུ་དང་བ་ལང་ལན་རྩུན་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་སྤྱ་དེ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་རུ་ལའང་བ་ལང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་གཉིས་ཀར་གཉིས་ཀ་འབྲེལ་བ་ལ་

ཆོད་མ་རིག་པོ་ལྟར་

ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འོན་ལ་དེ་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་ན་བ་ལང་རྩ་ཅན་ཅེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་སྟུང་ན། བ་ལང་ཞེས་པའི་སྒྲུལ་ནི་རྩ་ནས་མྱེག་པའི་བར་གྱི་ཆོས་ཅན་ཡིང་ཡིང་པོ་དེ་བརྗོད་བྱུང་བྱས་པ་ཡིན་ལ། བ་ལང་རྩ་ཅན་ཞེས་
 པའི་སྒྲུབས་སུ་བ་ལང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུ་དེས་རྩ་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་ནི་ལྷག་མ་གཞན་གྱི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བཟུང་བ་ཅུ་མ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་ལྷག་མ་དེ་གྱུན་གྱིང་རྩ་དང་རྩ་མ་པར་བཅད་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་
 མིག་སྟོགས་ཡན་ལག་གྱུན་དང་རྩ་ན་པའི་གོང་བྱ་དེ་ཡི་སྟེང་དུ་རྩ་ཡང་འབྱུང་བ་ལྟར་སྟུང་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུ་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་བ་ལང་ལས་ཐ་དད་པར་ཡོད་ཅིང་དེ་གཉིས་འབྲེད་འདུས་མི་བྱས་པར་འབྲེལ་བར་
 བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་ལ་མིག་ཡོད་ཅེས་པའི་སྒྲུབས་སུ་མིག་ལས་གཞན་པ་བ་ལང་གི་སྒྲུལ་ལུ་ལ་དུ་འགྲོ་བ་སྟོགས་པ་ལང་གི་ཡན་ལག་རི་སྟེང་པ་ལ་སྒྱུར་གྱིང་རྩ་ལ་དེ་འདྲ་བས་ན་ཡན་ལག་རི་སྟེང་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་བ་
 ལང་ཞེས་པ་དོན་དུ་རི་ལྟར་གྱུ་བ་སྟེ་འདི་དག་རྟོག་པས་དེ་ལྟར་བརྩམས་པ་ཅུ་ཟད་དོ། གཉིས་པ། འབྲེལ་བ་དོན་ལ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། སྒར་གྱི་སྒྲུལ་མ་གང་ན་ཡོད་དེས་པ་ན། དེ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུལ་བུའི་རང་མཚན་
 ལ་མཐུབ་མོ་འཇུགས་པ་དང་། སྒྲུལ་བུའི་དུས་ན་སྒྲུལ་མ་འདིའོ་ཞེས་སྒྲུལ་མ་རེ་རེ་ནས་བསྟན་དུ་ཡོད་པས་ན་རྟོག་པས་སྟོ་བཏགས་པ་ལ་རང་མཚན་དོན་སུ་བསྟན་དུ་རི་ལྟར་ཡོད་ཅིན། སྒར་གྱི་སྒྲུལ་མ་དེ་རྩ་མས་གྱི་སྒྲུལ་བུ་ནི་

[illegible]

མི་ཕྱེ་བྱུང་མཁའ་མ་གཅིག་ནི་ལོགས་སུ་བཀྲར་བར་བྱས་ལ། དེ་འདྲིའི་རྒྱ་མཚན་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་ལུ་སྒྲུམ་ལུ་ལ་སྒྲུམ་ལ་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་སྒྲུ་འཇུག་པར་འགྱུར་དེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བ་ལང་ལ་བརྗོད་པ་བཞིན་
བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་ཅད་ཀྱི་སྒྲུལ་སྒྲུམ་ཐ་དད་དུ་དུས་མཉམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །འོན་ཡང་ལག་སྒྲུལ་མ་རེ་རེ་ནས་མངོན་སུམ་གྱུ་བ་ཀྱང་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པར་ཡན་ལག་ཅན་སྒྲུམ་ལུ་མེད་ན་ལྷག་སྟོབ་ཀྱི་བྱ་
བ་མི་བྱེད་པ་ཁྱོད་ལ་འང་མཚུངས་ཤིང་། སྒྲུམ་ལུ་འི་མིང་ཡང་སྒྲུལ་མ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ཡང་དེའི་སྟོན་དུ་སྒྲུམ་ལུ་འི་དངོས་མིང་ནམ་ཡང་མ་གྱུ་བ་བས་ན་བཏགས་མིང་དེ་ཡང་མི་སྟོན་དེ། བ་ལང་གི་དངོས་མིང་སྟོན་དུ་
མ་གྱུ་བ་ན་ཁུར་བུ་སོགས་ལ་གདགས་སུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་སྒྲུལ་མ་དང་ཡན་ལག་ཅན་སྒྲུམ་ལུ་དུས་གཅིག་དུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་དེ་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཡན་ལག་ཅིས་བྱ་བ་ནི་པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་
བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་གྱུ་བ་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་ལྷག་སྟོབ་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་སྒྲུམ་ལུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྒྲུད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚོགས་ཅན་སྒྲུལ་མ་པན་ཚུན་
ལྷག་སྟོབ་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་ཡན་གདགས་བྱ་དང་པན་འདྲོགས་བྱེད་དུ་གནས་པ་ཉིད་དམ། སྒྲུལ་མ་པན་ཚུན་རྒྱུ་པར་ཅད་པ་མེད་པར་ལིང་པོར་སྒྲུད་བ་ཉིད་ལ་སྒྲུམ་ལུ་ཞེས་པའི་མིང་འཇུག་ལ། མིང་དེས་ཀྱང་དོན་

ཆ
ཆོད་མ་ཆོད་པ་
ཆོད་པ་ཆོད་པ་
ཆོད་པ་ཆོད་པ་
ཆོད་པ་ཆོད་པ་

༡༡། །གཞན་གྱི་རྒྱལ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ལྷུ་ལ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ལུ་ལ་དེའི་གེས་པ་སྒྲོད་ཅིང་། དེ་ཡང་བར་བྱེད་པ་པོས་ཐོག་མར་བཏགས་པ་ཡིན་པས་དང་པོ་ཡི་བར་དེ་ལྷ་ལུ་ལ་དེའི་སྒྲོད་ལུ་ལ་ལམ་བཟོད་
བྱར་སོང་བ་གྲང་ཡིན་པ་ལྷག་སྒྲོ་བ་སོགས་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་མིང་དེ་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུ་མ་བྱའི་མིང་ནི་བཟོད་བྱ་དེ་ལ་དངོས་མིང་ཡིན་གྱི་བཏགས་མིང་མིན་ལ་ལྷག་སྒྲོ་བ་གྱི་དོན་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲུ་ལ་
མ་གཅིག་སྒྲུ་མ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ། དངོས་པོ་ལས་ནི་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པ་ལ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
མེད་དེ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་འདིའི་རིགས་སོ་ཞེས་སོགས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཐ་དད་ཀྱང་ཡིན་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་མི་དགོས་པར་དོན་ལ་འབྲེལ་བའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་ལྷར་
ན་མཐུན་དཔེར་འདོད་པ་དཔྱུག་པ་ཅན་དང་རྩ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་འདོགས་བྱ་བྱེད་གྱི་འབྲེལ་བ་འགྲུབ་པ་ནི་སྒྲུ་བྱའི་སྒྲོས་ལར་བཏགས་པ་ཀུན་རྗེ་བྱ་བ་ལས་ཐ་སྐད་འདོགས་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོའི་སྤྱིར་
ན་བྱེད་པར་བྱ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དཔྱུག་པ་དང་སྒྲུ་བྱ་ཡན་གར་དུ་མཐོང་བ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་དེ་ཀ་བྱམ་བཞིན་དང་། བར་མ་ཆད་པར་སྒྲུར་ན་ཡང་དངོས་པོའི་རྒྱལ་པ་དེ་ལྷ་བྱར་སྒྲུར་བར་བཅད་གྱི་ཐ་དད་པའི་རྒྱལ་པར་

ཆོད་མ་ཆོད་པ་ཆོད་པ་ཆོད་པ་

ཐུ་ལྷོ་ལྷོ་།

བཟུང་ཞིང་། དེ་ལའང་བར་མ་ཆད་པར་སྒྲུང་བ་སྟགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལས་འབྲེལ་བ་སྟོས་མ་བཏགས་ཀྱི་བར་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་སྒྲུབ་མི་རུས་ཏེ་སྒྲུང་བ་ཙམ་ལས་དཔྱད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཐོང་བ་ན་བར་མ་ཆད་པའི་སྒྲུང་བ་ནི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་མཐོང་གི་དོན་ལ་དོན་སྒྱུར་བ་ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དམ་བཅའ་བརྗོད་དང་དེ་དག་གི། །འབྲུང་བ་ལྟགས་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ། བ་ལང་གི་རིགས་དང་བ་ལང་གི་དཀར་པོ་བ་ལང་གི་འགོ་བའི་བྱ་བ་སྒྲུལ་མའི་སྒྲུལ་བྱ་ལ་སྟགས་པ་འདི་དག་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཚྭ་བས་ཐ་དད་བ་ལྟར་བསྟན་ནས་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དོན་ལ་དབྱེར་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་རྫོངས་པའི་ཕྱི་རོལ་བ་རྒྱམས་ཚིག་གིས་བསྒྲུས་ཏེ་ཚིག་ཐ་དད་ཀྱི་དོན་བཞིན་དོན་ལ་འབྲེལ་ཡུལ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་གྱུ་བ་ཅིང་འབྲོད་པ་འདྲ་བས་འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་རྫོམ་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པ། ཚིག་གི་དོན་དུག་གི་དངོས་པོ་ཞེས་པ་དང་། ཁང་བཟང་གི་འབྲེང་བ་ཞེས་པ་དང་། ཁང་བཟང་གི་གྲོང་ཁྱིམ་ལ་སྟགས་པ་རྒྱམས་ཀྱི་སྒྱ་ཡང་གཞི་དེ་དག་ལས་གཞན་པར་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་ལྟོས་པ་མིན་པར་མཐོང་ན་ཚིག་ཐ་དད་པའི་བརྗོད་བྱ་མཐའ་དག་དོན་ལ་ཐ་དད་ཡིན་པར་སེམས་པ་ནི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །དེ་ལ་རིགས་པ་ཙན་པ་རང་གི་ལྷགས་ལ། རྩས་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་སྟེ། །བྱེ་བྲག་འདྲ་བ་རྒྱམ་པ་དུག །ཅིས་པའི་ཚིག་གི་དོན་དུག་པོ་འདིས་

ཕྱི་རོལ་།

མཆོད་ཀྱི་ལྷ་ལྟོས།

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དུ་འབྲེལ་བའི་སྐྱེས་བཟོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཙམ་དུ་མ་བཟད་ཁང་པ་བཟང་པོ་ཞེས་པའི་བཟང་པོའི་སྐུ་ཡུལ་གང་ཡིན་སྟགས་དབྱུང་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། ཁང་བཟང་ལྷན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡོན་ཏྲན་གཞན་སྟེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པར་མི་རུང་བས། གལ་ཏེ་སྟེང་བ་ཞེས་པ་དེ་ལྷན་པ་དེའི་རིགས་ཡིན་ཏེ་རིགས་ནི་ཡོན་ཏྲན་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྷན་ན་ཁང་པ་གཅིག་གུང་དཔེར་ན་གཤམ་གཅིག་ལའང་གིང་ཞེས་བཟོད་དུ་རུང་བ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བཟོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁང་བཟང་ནི་ལྷན་པ་ཡིན་ལ་སྟེང་བ་ནི་དེའི་རིགས་ཡིན་པས་ལྷན་པ་ཡོད་ཙམ་ནས་དེའི་རིགས་ཡོད་པས་བྱལ་བའི་བྱིར་རོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ་ཁང་བཟང་གཅིག་པ་ཁང་བཟང་གི་སྟེང་བ་ཞེས་བཟོད་པ་མི་དོད། །གཞན་ཡང་ཁང་བཟང་གི་འབྲེལ་བ་མང་པོ་ལ་ཁང་བཟང་གི་སྟེང་བའི་སྟེང་བ། ཁང་བཟང་གི་སྟེང་བ་ཆེན་པོ། ཁང་བཟང་གི་སྟེང་བ་མང་པོ་སྟགས་དེ་ཡི་སྐུ་ཅི་ལྷན་བཟོད་དེ། སྟེང་བ་བྱི་མའི་སྐུ་དང་ཆེན་པོ་དང་མང་པོ་སྟགས་ཡོན་ཏྲན་གྱི་སྐུ་མིན་པར་རིགས་གྱི་སྐུར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་ཁང་བཟང་གི་རིགས་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་ན་རིགས་ལ་རིགས་གཉིས་པ་མི་དུ་བའི་བྱིར་རོ་བཟོད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། གཞན་གྱིས་འདོད་པའི་དངོས་བདུགས་བཀག། བྱལ་དོན་རང་ལུགས་དངོས་བདུགས་བཀག། །དང་པོ་ལ། བཅ་ཚུན་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་དང་། །རང་ཆོག་འགལ་བའི་དཔེ་སྟོན་པའོ། །དང་པོ།

༥༥

ལྷ། ཁང་བཟང་གི་ཕྱིར་བ་དང་ཁང་བཟང་གི་གྲོང་ཁྱིམ་སྐོར་ལ་ཆོས་པོ་དང་མང་པོ་ལ་སྐོར་པ་པའི་སྐུ་ནི་སྐུ་མ་ལས་བརྗོད་དོན་ཐ་དང་དུ་མེད་ཀྱང་ཉེར་བརྟགས་ཙམ་ལས་འཇུག་པ་སྟེ་བརྟགས་མིང་ཡིན་
 མོ་ཞེས་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། ཁྱོད་རི་སྐོར་ལ་ཆོས་པོ་ཞེས་པའི་སྐུ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པའི་མིང་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་དང་འདི་འཇུག་ཚུལ་ལ་བྱད་ཅི་ཡང་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དེ།
 བྱད་མེད་པར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་ཁང་བཟང་གི་ཕྱིར་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་པོ་སྐོར་ཀྱི་སྐུ་ཉེར་བརྟགས་མིན་ཏེ་ཁང་བཟང་གི་ཕྱིར་བ་ཆོས་པོ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ནི་ཡོད་ལ། དེ་མེད་ན་རི་སྐོར་ལ་འང་རི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ། འདས་ན་དེ་གཉིས་ཀ་དངོས་བརྟགས་ཡིན་མིན་རྣམ་པ་ཀུན་རྟེན་མཚུངས་སོ། ཁག་ཞན་ཡང་མེ་ཏྲོག་རྒྱས་པ་ཅན་གྱི་ནགས་ཞེས་བྱ་བ་གངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ནགས་ལ་མེ་ཏྲོག་མེད་ཀྱང་ཤིང་གི་རྩ་ལ་མེ་ཏྲོག་ཡོད་
 ལ། མེ་ཏྲོག་དང་གངས་གཉིས་རྩ་ལ་འཕྲོད་པ་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ནགས་ལ་མེ་ཏྲོག་འབྱེལ་བར་བརྟགས་ཞེས་ཁྱོད་འདོད་ཀྱང་ཕྱིར་བ་ཆོས་པོ་ལ་དེ་འདྲའི་འབྱེལ་བར་གངགས་པའི་ས་བོན་ཀྱང་མེད་དེ། ཁང་བཟང་དང་
 ཕྱིར་བ་རྩ་ལ་མེན་པར་འདོད་ཅིང་ཕྱིར་བ་དང་ཆོས་པོ་སྐོར་ཁང་པའི་རྫོ་ཤིང་སྐོར་པ་རེའི་རྩ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁག་ཉིས་པ། ཁྱོད་རང་གི་མིང་དེ་དངོས་སུ་འཇུག་པ་འམ་དངོས་མིང་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ནི་རི་ཆོས་པོ་

2000

དང་དཔྱུག་པ་ཅན་ལ་སྟོགས་པ་དག་ལ་འདྲ་བུ་དག་གི་དང་བྱད་ཆོས་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་གཞན་དང་གཞན་ལས་སྒྱ་གཞན་དང་གཞན་འདྲག་པ་མིན་པ་ཉིད་དེ་ནི་བདག་ས་པར་འདོད་པ་འདི་དང་མཚུངས་ཏེ་ལྷོག་པ་ཐ་
 དད་པ་ཅན་ལས་དོན་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་བོ། །གལ་ཏེ་དེས་པར་དངོས་མིང་ལ་བརྟོད་བྱ་རང་མཚན་པ་རེ་དོས་སྒྲལ་དུ་ཐོབ་པ་ཡོད་དགོས་ན། རྩམ་ལ་སྟོགས་པ་དུག་པོ་རྒྱུ་ས་ལ་ནི་ཐུན་མོང་དུ་ཆོག་གི་དོན་ཞེས་པའི་རྒྱ་
 གཅིག་འདྲག་པ་དེ་རྒྱ་གཞན་གང་ལ་ལྟོས་པར་མཐོང་སྟེ། དུག་པོ་མ་ཡིན་པའི་འདྲག་ཡུལ་གཅིག་ཡོད་ན་ཆོག་གི་དོན་བདུན་པ་འདྲ་མིན་པར་འགྱུར་ལ་དུག་ལས་གཞན་མིང་ན་དེ་ལ་དེ་ཡང་བདག་ས་མིང་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ད་ལྟའི་བུམ་པ་ལ་དངོས་མིང་ཡིན་ན་ཟངས་བུམ་སྟོགས་སྟེ་བྲག་གང་ཡང་མིན་པའི་བུམ་པའི་རིགས་ལ་དངོས་མིང་དུ་གྱུར་པ་དེ་སྟེ་བྲག་ལ་བདག་ས་མིང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། མི་འགྱུར་ཏེ་ཆོག་
 གི་དོན་ཞེས་པ་དང་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ས་ནི་རིགས་བརྟོད་ལ། རིགས་དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་ཀུན་ལ་དངོས་མིང་ཡིན་ན་ཞེ་ན། བུམ་པའི་རིགས་ཞེས་བརྟོད་པ་ན་བུམ་པའི་སྒྲ་རྩམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་སྒྲ་སྟེ་གཉིས་ཀ་
 རིགས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དེ་འདྲ་ཅིར་ཡང་མི་རུང་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་བདག་ས་པའི་བྱད་པར་སྟེ། །དེས་ན་སྒྲ་རྟོན་གྱུ་བ་མི་དགོས། །དང་པོ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་བདག་ས་གྱི་བྱད་པར་

ཆ ཚད་མ་ རིམ་བཞི་ རོ་གཅིག་ རྩམ་ རྒྱུ་ལ

༡༩༥༥ | འདི་བཟོད་བྱ་བྱི་རོ་ལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་འདི་དངོས་པོ་འདི་དབང་གིས་བྱེ་བ་རྣམ་པ་ཀུན་རྩམ་མི་འཐད་དེ། དོན་ལ་མི་སྟོས་པར་སྟོས་བྱའི་བཟོད་འདོད་ཀྱིས་རྟོག་ཡུལ་གང་ལ་ཐོག་མར་བརྟུག་པར་ཞིག་སྟེ།
ལྷུང་ལྷུང་བ་དེ་ཉིད་དེ་ལྷུང་གྲགས་པ་ཅམ་ལས་དེའི་མིང་དུ་གྲག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཟོད་བྱ་དེ་ཡི་དངོས་མིང་དང་། ལྷུང་གྲགས་ཟེན་གྱི་དོན་དེ་དང་མཚུངས་པ་འདི་བྱིར་བྱིས་གྱི་དོན་གང་ལ་སྟེ་མའི་མིང་དེ་སྟེ་བརྟགས་སྟེ་
བཟོད་པ་ནི་མལ་པ་སྟེ་བརྟགས་མིང་དོ། དེ་དག་གྱུར་དོན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་པར་བཟོད་འདོད་ཀྱིས་ཡིན་པ་ནི། འདི་ལྷུང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་བྱ་བ་སྟུབ་རྩམ་ཆེན་པོ་དང་མི་ལྷན་པས་དངོས་མིང་གྱི་མིང་བརྟགས་པ་
བྱེད་ན་པ་ལ་བྱ་མེད་ཅེས་འདོད་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། གཞུང་པ། དོན་གང་ལ་མིང་དེར་གྲགས་པ་ནི་དངོས་པོ་རང་གི་སྟོབས་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟུག་པར་བརྟགས་པ་དེ་ཡི་རྩེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ནོ། བརྟུག་དེ་ཡང་དངོས་པོ་
ལ་རག་མ་ལས་བར་སྟོས་སུ་བརྟུག་འདོགས་པ་པོའི་བཟོད་འདོད་ཀྱི་རྩེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་ན་བརྟུག་ཅིའི་བྱིར་འདོགས་ཟེར་ན། བྱིས་ཐ་སྟོན་བྱེད་པ་འདི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཅམ་སྟེ། དཔེར་ན་ཡི་གེའི་བྱི་
ཡང་བཞོད་རྩལ་གྱི་སྟེང་སྟོར་ལ་མི་རྟོག་སྟེང་འཛིན་སྟོགས་མིང་བརྟགས་གྱུར་དོན་ལ་མི་རྟོག་གི་སྟེང་པ་བཟུང་བ་ཡོད་དགོས་པ་མིན་པ་དང་། སྟེ་ཡི་ཆ་སྟེ་རང་བཞིན་དང་རྩེན་གྱི་ཆ་གས་སུ་གྱུར་བའི་ཡི་གེ་ལ། བྱིས་པ་དང་།

ཚད་མ་རིག་པའི་སྟེར

མཛུ་དུ་གྲུ་

མིང་དང་། རྒྱུ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་ནང་གི་དབྱེ་བ་ཐ་དང་པའི་མིང་འདོགས་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་བརྟགས་མིང་འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་ལ་མིང་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་དོན་ཐ་དང་པ་རེ་རེ་སོ་སོར་ཡོད་པའང་མིན་
ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲི་གཅིག་ལའང་རྒྱུ་། རྒྱུ་དབྱེ་། རྒྱུ་དབྱེ་དང་པོ་། རྒྱུ་དབྱེ་འི་རྒྱུ་། རྒྱུ་དབྱེ་དང་པོའི་གཅིག་ཅིག་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་བརྗོད་ཀྱང་ལྷོག་པ་ཐ་དང་པའི་གོ་བ་སོ་སོར་སྒྲེར་མོད་དོན་ཐ་དང་པའི་བརྗོད་བྱ་རེ་རེ་
མི་དགོས་པ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དོན་སྒྲེར་རྟོག་པ་བཀག་ནས་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། ལྷ་ཡིས་བརྗོད་བྱ་གཞན་སེལ་ཡིན། །དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ། བྱི་རོལ་པ་རྒྱམས་ན་རེ། དེ་ལྟར་
མཐོང་བ་ལ་དོན་སྒྲེར་རྟོག་པ་མེད་ན་བ་ལང་དཀར་ཟལ་དང་ནག་པོ་མཐོང་བ་ལ་རིགས་གཅིག་དུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། རིགས་མེད་པའི་བྱི་རྒྱས་ཀྱང་རང་མཚན་གོ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རིགས་མེད་ཀྱང་རིགས་
གཅིག་དུ་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་སྟེ། གསལ་བ་རྒྱམས་ཐ་དད་ཀྱང་གང་ཞིག་གསལ་བ་རང་གི་དངོས་པོའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་མཚུངས་པའི་དབང་གིས་ན་སྒྲུར་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་ཤེས་སྒྲིད་པའི་རྒྱ་
ཡི་ནི་གཟུང་དོན་དེ་དག་ལ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དེས་ཡུལ་རྒྱུ་པ་ཅི་ལྟ་སྟ་ཡིན་པ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཚུལ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་གསལ་བ་རྒྱམས་ཐ་དད་ཀྱང་མཚུངས་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་མིན་པ་རིགས་གཅིག་

པ་ལྟར་

ལྟོ་མོ་དེ་ལྟོ་མོ།

པའི་དབང་གིས་འབྲེལ་བ་དེས་ན་སྐྱེས་རང་མཆོན་གོ་བ་ནི་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ལ་མཐར་ཐུགས་པའི་ཕྱིར་མཉན་པ་ལས་སྐྱིན་བཟོད་བྱ་ལས་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལས་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་
བཟོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲུང་བརྟག་ཕྱིན་དེ་དངོས་མེད། །སྒྲུང་བརྟག་བསྐྱེས་པས་བཟོད་བྱར་རུང་། །དང་པོ། དོན་བུམ་པ་ལ་སྐྱེས་པ་འདི་དག་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ལས་ལྟོག་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་
དེ་མཐོང་བ་ན་ཡང་ཐུན་མིན་དེ་ལྟ་བུའི་དོ་བོར་སྒྲུང་ཞིང་། རི་ལྟར་སྒྲུང་བའི་རྒྱུ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉམས་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་བར་བྱས་པས་མིར་དོན་བསྐྱེས་ཏེ་གོམས་པ་ན་དངོས་པོ་རང་གི་ལྟོག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲུང་གི་རྒྱུ་ལས་ཤེས་པ་ལ་གཞན་ཕྱི་རོལ་ལྟོ་ཕྱིར་བ་ཅན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྒྲུང་བ་གང་དེ་འདྲ་དོན་རང་མཆོན་གྱི་བདག་ཉིད་མིན་གྱི་སྒྲུང་དེ་ལ་ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་འབྱུལ་བ་འབྱུང་ཞིང་དེ་འདྲའི་སྒྲུང་བ་
དེ་ཡང་སྒྲུང་ཡུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་བག་ཆགས་ལས་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཙོ་བོ་ལ་སྐྱེས་པ་འདྲར་བདེ་སྐྱེས་གཞན་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་པ་ལས་དེར་སྦྱོར་བརྟགས་པའི་སྒྲོ་ཉིད་འབྱུང་བ་སྒྲུང་བ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རང་
གི་སྒྲེ་བ་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་པར་སྦྱེད་བཟོད་བྱ་ཡོད་དེ། ཤེས་པའི་རྒྱུ་པ་དེ་ཅུ་ཞིག་ནི་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མཉན་པས་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། དེས་དོན་ལྟོ་ཕྱིར་བའི་དངོས་པོ་རང་མཆོན་གྱི་རྒྱ་གང་ཞིག་ཉིག་ཤིག་པར་འགྱུར་ཏེ།

ཆུ། །ནང་གི་སྒྲོ་རྒྱལ་དེ་ཙམ་བརྒྱུད་བྱུང་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་ནམ་བརྒྱུད་པ་ན་སྒྱུར་བརྟུག་གཅིག་རྒྱ་མི་འབྱུལ་བར་སྒྲོ་སྒྱུར་ཙམ་པོ་དེ་ལ་གོ་བ་ཞིག་ན། རང་སེམས་ཀྱི་ནམས་སྒྱུར་བརྒྱུད་པ་ཙམ་ལས་སྤྱི་རོལ་གྱི་
 རྒྱ་སྒྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལོན་པ་སྟགས་ལ་མི་འདུག་པར་འབྱུར་རོ། །དེ་སྒྱུར་སྤྱི་རོལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་དེའི་མིང་གིས་མ་རྟོགས་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་གེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནམ་ཆེད་དུ་སྒྱུར་བ་ཙམ་གྱི་བརྟུག་བྱེད་པ་ནི་དོན་མེད་པར་
 འབྱུར་རོ། མདོན་འདོད་ཀྱི་བརྒྱུད་བྱེད་པ་ནམ་ཡང་མི་གོ་བའི་སྤྱིར་རོ། །འབྱུལ་ནས་འདུག་གོ་ཞེན་དོན་དམ་པར་བརྒྱུད་བྱུང་ཡོད་ཅེས་སྒྱུར་དེ་ཐ་སྒྱུར་དུ་འབྱུར་རོ། །དེས་ན་སྒྱུ་འདི་དག་གིས་དོན་གོ་བ་ཙམ་ནི་འདིག་རྟེན་ན་སྒྱུར་བས་
 བྱུང་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཆ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་བརྒྱུད་པར་འདོད་ཅེས་འདི་བ་དེ་ལ་དོན་དེའི་དེ་མིན་གཞན་སེལ་བའི་ཆ་དེ་ཙམ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྒྱུད་པར་བྱ་སྟེ། དོན་རང་མཚན་དངོས་དང་དེ་ལ་
 རྩེ་སྒྱུ་འགོ་བའི་རིགས་དང་གེས་པའི་རང་མཚན་གང་ཡང་བརྒྱུད་བྱུར་མི་འཐད་ལ། རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་དེ་མིན་བསལ་བ་ཙམ་གོ་བར་བྱེད་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྒྲུབ་རྒྱས་སྒྲུབ་མིན་བཅད་པས་སྒྲུབ་པ་ཙམ་གྱི་སྟག་པ་སྟོན་
 པ་སྒྲུབ་མིན་བཅད་པ་དོན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཞེན་པའི་དབང་གིས་རང་མཚན་བརྒྱུད་བྱུར་འགོ་བའང་རྒྱུ་བཅད་ཀྱི་གནད་འདི་ལ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྒྱུར་དབྱུད་ན་སྤྱི་དོན་རྒྱུར་པ་དང་ནང་གི་སྒྲོ་རྒྱུ་ཡན་གར་

ཆད་མ་འཇམ་བཞུག་གོ་གསུམ་རྩེ་ལ་འབྱེལ་

500

བ་རེ་རེ་བརྗོད་ཀྱི་ཡིན་ན་བརྗོད་ཀྱི་བ་པ་མི་སྤྲིད་ལ། དེ་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པ་འདི་བརྗོད་ཀྱི་དེ་ནི་གཞན་སྤང་གསུམ་པ་ཡང་མི་སྤྲིད་མོད། ཤིང་སྐྱས་ཤིང་མིན་ལས་ལོག་ཙམ་གྱི་གཞན་སེལ་བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་དེ་
མིན་གཙོད་པ་ཙམ་འདི་གོ་བྱ་ཡིན་པར་གྱུ་བོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྐད་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྟེ་ཞེས་པ་ཡང་གཞན་སེལ་དེ་ལ་མ་ཐར་བྱག་སྟེ། ལོགས་པར་དཔུང་ན་རྟོག་པས་བཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་
ཡང་སྟེ་དོན་ལ་མེད་ན་དེ་བརྗོད་པ་ནི་ཅི་ལྟར་སྟེ་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པའམ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །གསལ་བ་ཀྱན་ལ་མཚུངས་པར་འཇུག་པའམ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཙན་གྱི་སྐྱས་བརྗོད་ཀྱི་བྱུང་
པར་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཙན་དེ་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་དཔུང་ན། གཞན་དག་ནི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་ནི་མི་སྤྲིད་ལ་དོན་གསལ་བ་རྣམས་མན་རྩེན་འདྲ་བ་ཙན་གྱི་དངོས་པོར་གནས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་
འབྲས་སུ་རིགས་གཅིག་རྟོགས་པའི་སྟེ་སྟེ་སྟེས་པའི་རྟོག་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་དེ་ཙམ་ཡིན་པར་གྱུ་བ་ལ། དེ་འདྲའི་སྟེ་སྤང་དེ་ནི་ཡུལ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་མཐོང་ཞིང་གོ་མས་པ་མཐུ་བརྟེན་པས་སྟུལ་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་བ་དེ་འདྲ་དོན་
དམ་པར་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཙན་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཙན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ནང་གི་སྟོ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་ཤིང་དཔུང་ནས་སྤང་བརྟག་ཕྱི་

ཆོས་མ་ཉམས་པ་ལྟ་བུ་གོ་བཞི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་

༡༩༩། །ན་སྤྱི་དང་བཟོད་བྱའི་དངོས་པོ་རང་མཚན་པ་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ། །གཉིས་པ། དོན་རང་མཚན་དེ་ཡི་དངོས་པོར་སྒྲོ་བརྟགས་པའི་རྟོག་ལུལ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིས་དོན་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་ལས་བཟོག་
པ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཡང་ལོག་ལོག་གཅིག་གིས་གཅིག་གྲུབ་ཅིང་སྒྲོ་དོར་སྒྲུང་བརྟག་བསྐྱེས་པ་དེ་ཡི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོ་དོན་རྣམ་སྒྲུས་བཟོད་བྱ་གང་ཡིན་ཞེས་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ལུལ་དེ་ཉིད་
ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་བཟོད་པ་དང་གཞན་སེལ་བཟོད་བྱ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད་དེ། སྤྱི་འཛིན་གེས་པ་གང་ཞིག་སྒྲོ་ཡིས་ངེས་པར་སྒྲུལ་བ་དེ་དག་གཞན་གྱི་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་ཉིད་གྱིས་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཆ་
ལ་འདྲི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྒྲུང་སྒྲུང་བ་ཡིན་དེ། གཞན་ལས་ལོག་པ་ནི་དངོས་པོ་རང་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྒྲུང་བཟོད་བྱ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྒྲུང་བྱའི་གནད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་
ལ་མཐར་ཐུག་ཅིང་སྒྲོའི་གཞན་སེལ་གྱིས་མཚམས་སྒྲུར་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་པས་མཉན་པ་ནི་དེ་སྒྲུང་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་རང་མཚན་མཐོང་བཞིན་འདིའི་མིང་འདིའོ་ཞེས་བརྟེན་བྱེད་པ་ཡི་དུས་ན་ཡང་
དོན་རང་ཉིད་མཐོང་བའོམ་གེས་གིང་ཐོབ་པར་འགྲུར་བའི་འབྲས་བུའོམ་དགོས་པ་ཅན་དེ་དེའི་ཆེད་དུ་བརྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན། རི་སྒྲུང་བསྒྲུན་པའི་དོན་དེ་དང་མིང་དེ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རང་མིན་བཅད་པའི་གཞན་སེལ་ཉིད་

ཆོད་མ་འིག་པོའ་སྒྲོར་

2017

ལྷ་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་གྱི་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཕྱིས་དངོས་སུ་སྤེལ་བ་སྟགས་བྱུང་མེད་དེ་སྐད་ཅིག་དེ་ནི་ད་དུ་འགག་བསམ་ན་མིང་དང་འབྲེལ་བ་མེད་དོ། །མིང་བརྟགས་པ་དེ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་དེ་འདྲིའོན་ལ་འབྲེལ་ཞིང་མིང་ལས་དོན་དེ་སྤེལ་སྤིང་འཇུག་པའང་ཡོད་དོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་གང་བརྟེན་ནས་མིང་བརྟགས་པ་ན་མིང་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་རིགས་གཞན་དུ་འཇུག་པར་མ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་མི་འཇུག་པ་ཐོབ་དགོས་པ་དང་། རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་ལ་ལར་མིང་དེ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པ་དེ་རིགས་མཐུན་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན་མིང་དེའི་འཇུག་པ་དང་མི་འཇུག་པ་ནི་རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟོས་པ་དེ་སྟོ་སྟོ་ནས་བསྟན་མི་དགོས་པར་རིགས་མཐུན་ལ་འཇུག་རིགས་མི་མཐུན་ལ་མི་འཇུག་པ་ཅིག་ཅར་གྱུ་བ་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་དེའི་གཞན་སེལ་བ་ཙམ་ལྷ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་འགྱུར་གྱི་ལ་ལར་འཇུག་ལ་ལར་མི་འཇུག་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བ་ལ་མི་རུང་སྟེ། ལུས་པའི་རང་མཚན་གཅིག་ལ་མིང་ཐོགས་ན་འདི་མ་ཡིན་པ་གཞན་པ་ལང་སྟགས་ཀྱང་ལུས་པར་འགྱུར་རམ་སྟམ་དུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་ཡང་མི་ཐོགས་ལ། ཡང་ན་མཐོང་བ་འདི་ཁོ་ན་ལུས་པའི་ཞེས་པ་ལས་ལུས་པ་གཞན་ལ་མིང་དེ་འཇུག་པ་རང་གྲགས་ཀྱིས་མི་འགྱུ་བ་ལ། འདི་ནི་འདི་འདྲིའོ་མཐུན་

༡༩། །ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་ཅིས་རིགས་མཐུན་པ་མཐའ་དག་སྟོན་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་མཐའ་དག་བསྟན་ནས་འདི་ལ་མི་འཇུག་ཅིས་བསྟན་པར་ནི་སྤྱུང་གི་རྒྱུ་ལས་སྤྱོད་དང་རང་མཚན་འབྲེལ་མི་
 རྒྱུ་ཏེ། རང་མཚན་ལ་བརྟུན་པར་ཡང་མིང་ཐོགས་ལུ་ལ་གཞན་སེལ་ཅིས་དུ་གྲུབ་པའི་གནད་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཉིས་མཐོང་བ་མེད་པར་འཇུག་ཕྱོག་ཅིག་ཅར་འགྲུབ་པའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་མཐོང་དོ། །
 གསུམ་པ་དོན་བསྟུ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ཕྱིར་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དེ་ལྟ་ཞེས་ཀྱང་བཞི་དོན་གྱི་སྟོང་ན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱུང་གཞི་བུམ་པ་སོགས་
 དོན་དང་བྱུང་ཚུལ་སྟོ་བསངས་སོགས་དེ་དག་ལ་འདི་འདིའི་འོ་ཞེས་པའི་མཉན་པ་སྟེ་སྤྱོད་འཇུག་པ་ནི་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལྟར་འབྲེལ་བ་ལམ་རྟེན་པ་མིན་ཏེ་གཞན་ལས་ནི་ཕྱོག་པ་ཉིད་ལ་དེ་དང་
 དེའི་སྤྱོད་ཐ་དད་པ་སྟོར་གྱི་དོན་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིགས་སོགས་ཐ་དད་གཅིག་དུ་སྟོར་བ་ནི་རྟོག་པས་སྤྱུར་གྱི་དོན་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྟོང་པས་དོན་རང་མཚན་སྤྱང་བའི་དབང་གེས་ལ་དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་མེད་དོ། །
 གཉིས་པ། མིང་སྟོར་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ། །མཐོང་ལ་རྟོག་པ་མེད་རྟུལ་བརྗོད། །ཡོད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ། མཐོང་རྟོག་རྣམ་པ་འགལ་བར་བསྟུབ། །རྟོག་བཞིན་མཐོང་ལ་རྟོག་པ་མེད། །དང་པོ། མིང་སྟོར་རྟོག་པ་ནི་

五、

དབང་གིས་ཀྱིས་སུམ་པ་ལྟ་བུའི་དོན་མཐོང་པའི་ཆོ་སུམ་པའི་མིང་དང་བཅས་པ་འཛིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་མི་འབྱུང་དེ། མིང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་དོན་གང་ཡིན་པའི་བརྟ་རྟུ་པ་ཡི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདྲེས་པའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྒྲིམ་མཐོང་པ་གཅིག་ཏུ་སྟེ་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་སྒྲིམ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས་སྟོང་པ་ཡི་མིག་གིས་སྟགས་རང་མཚན་མཐོང་པའི་དབང་གིས་ལ་ནི་མིང་གིས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་པ་དེ་ནི་ལྟར་ཡོད་དེ། དེས་རང་དུས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མ་འདྲེས་པ་དེ་ཅུ་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་བསྟེ་བ་མི་སྟོང་པའི་སྟོར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་གཞན་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ། །དང་པོ། མཐོང་བཞིན་པའི་དངོས་པོ་དེ་མ་ཡིན་པ་འདས་སྟགས་དོན་གཞན་ལ་རྟོག་པ་འདུག་བཞིན་པའི་སེམས་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ཡང་དེའི་རྒྱ་བས་སྒྲིམ་གྱིས་རྟོག་པུལ་དེ་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དག་མཐོང་བ་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་གྱུར་པ་དེར་ནི་གསལ་པར་མཐོང་བཞིན་པ་དེ་ཡི་བརྟ་མི་འཛིན་ཏེ། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འདུག་པར་སྟོང་བས་གྲུབ་པས་སོ། །དེས་ན་མཐོང་བཞིན་པ་དེ་ལ་དེ་ཁོ་རང་གི་བར་དེས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་པ་འདྲ་མེད་དེ། ག་པ་ལ་རྟོག་བཞིན་སུམ་པ་མཐོང་བ་ན་སུམ་སྒྲུང་ཅུ་ལས་སུམ་པའོ་སྒྲུམ་དུ་རྟོག་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ། དབང་གིས་ཡིན་ནོ་ཅོག་སྒྲིམ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་བཅས་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ། ཡུལ་གང་ལ་དེ་ཡི་བརྟ་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་ནི་དེས་པར་

13

༡༩། །འགོད་པ་ན་བར་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྟོག་པ་སྒྲིབ་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དེས་ན་དབང་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲོ་ཡང་ཡུལ་རང་མཚན་མེད་ཀྱང་བར་དང་རྩོལ་བ་ཙམ་གྱི་རང་གི་འདོད་པ་ཡིས་གང་ཡང་འཇུག་པར་
འབྱུང་ཏེ་དཔེར་ན་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་སྒྲིབ་པ་གྱི་དོན་དངོས་སུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་མི་འབྱུང་ཏེ། འདོད་པས་འཇུག་པ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི་གཟུང་དོན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་མཐོང་བ་ན་དེའི་བར་འཛིན་གྱི་གཟུང་དོན་མེད་པར་ཡིད་རྟོག་པ་ཙམ་བཞིན་དུ་མི་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་གཟུང་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་བར་ལ་ཅི་ཞིག་ལྟོས་ཏེ་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲུང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །དེ་
ལྟར་མིན་ན་སུ་ཡང་བར་ལ་སྒྲོངས་མི་སྤྱིད་དེ་བར་མི་སྒྲིབ་པ་དུང་འགྲོ་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཀྱང་བར་འཛིན་པས་བར་བྱེད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཀུན་སྒྲིབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདིར་ནི་སྒྲིབ་དོན་འདྲིས་འཛིན་ཁོ་ནས་ཚག་གི་འདྲིས་
རུང་མི་དགོས་ཏེ་མིང་དང་དངོས་སུ་སྒྲིབ་པ་ལ་འདྲིས་རུང་ཙམ་གྱིས་མི་འབྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཙམ་ཡིན་ན་རྟ་ཅང་ཐལ་བ་ལ། ཡུལ་ཅན་འཛིན་རྒྱུ་མཁྱེད་མེད་ཐལ། །སྒྲིབ་ཡུལ་རང་མཚན་མི་
རྟོགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་རིག་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། །དེས་ན་རྟ་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད། །དེ་ཕྱིར་རྟོག་མེད་ཀྱུ་ལྟལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རང་རིག་མེད་པས་སྒྲིབ་མི་འཐད། །དེ་ཡི་ཉེས་སྒྲིབ་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ།

གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་གཟུགས་སོ་ཞེས་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ན་གཟུགས་དེ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ནི་རྟུག་དེར་ཅི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་གཟུགས་མཐོང་བའི་རྟོག་བཅས་དང་གཟུགས་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་མཐོང་བའི་རྟོག་བཅས་གཉིས་རྟུག་གཅིག་རྟུ་མི་མིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་རང་སྒྲོས་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་མི་མིང་དོ་ཞེན། ལུང་ཅན་སྒྲོ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་དོ་ཞེས་སྒྲོ་དེ་ཡི་རྒྱལ་པ་རང་གིས་ཉམས་སུ་བྱུང་བའང་བསྟོན་མེད་རྟེན་པོ་ན། དེ་མ་མུང་ཞེས་ངེ་ལྟར་དགག་པར་རྟུག་ཏེ། ཐ་སྙད་དཔྱད་པའི་སྐབས་འདིར་རྟུགས་དང་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་མུང་སྟོབས་ཀྱིས་ལུང་གང་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་རྟུག་པ་འདི་མངོན་སུམ་རྟུ་མ་གྱུར་ན་སྟོན་པོ་ལའང་མིག་གེས་མངོན་སུམ་རྟུ་མི་འགྱུར་རོ། །ལུང་སྟོན་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་མུང་བ་འདི་དང་འདྲ་བར་རང་སྒྲོ་གང་སྟོས་པ་འདི་ལའང་སོམ་ནི་ཟ་མི་དགོས་པར་སྟོག་རྟུ་མ་གྱུར་པ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུ་བ་བཞིན་རང་རིག་མེད་ཅེས་པ་ནི་རྟུག་ལག་ན་ཐོགས་བཞིན་བདག་གིས་མ་བྱེད་རོ་ཞེས་སྒྲོ་བ་ལྟ་བུའི་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་འདིར་བའི་རྟུན་པོ་ཆེའི་རྒྱབས་གཏོང་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་རྟུ་ཡང་མི་མཛེས་ན་རིགས་པ་སྒྲོ་བ་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲོ་བར་མི་རྟུག་སོ། །མཐོང་མུང་གི་ཐ་སྙད་བསྟོན་མེད་འདི་ཙམ་ལས་དཔུ་མའི་གཞུང་ན་བསྟན་པ་ལྟར་དོན་དམ་དཔྱད་པས་དཔྱད་ན་མི་འགྱུ་བ་པ་ནི་གཞན་རིག་ལའང་མཆུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་འཛིན་མུང་

ཆ ཚད་མ་ ཉམས་ལྗོངས་ རྒྱུ་ལྟུང་ རྒྱུ་ལྟུང་ རྒྱུ་ལྟུང་

༡༡། །བདེ་ནི་སེམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཁྱོད་ལྟར་ན་རྟོག་མེད་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་རྟོག་བཅས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་སྤྱོད་འགོག་དང་གཞན་སྤྱོད་འགོག་ །དང་པོ། གཟུགས་འཛིན་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་རང་གིས་རང་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་ནི་ཁྱོད་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྟོག་བཅས་ཡིན་ན་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད་པས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་མི་མིན་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དུས་མཉམ་དང་ནི་མི་མཉམ་གཉིས། །དང་པོ། རྟོག་
གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་མིན་པར་བསྟན་པ་དེས་ནི་གཟུགས་འཛིན་སེམ་པ་རང་དང་དུས་མཉམ་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་སེམ་པ་གཞན་གྱིས་དེ་སྤྱོད་པ་མེད་པར་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་སྤྱོད་པ་གཅིག་གི་ཀྱང་གི་སེམ་པ་ལ་རྟོག་གཉིས་ཅིག་
ཅར་སྤྱོད་མི་མིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་པ་མེད་དུ་ཁྱུག་ན་འདྲ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་ལྷག་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་ཚུལ་འོག་དུ་ཁྱུས་པར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་དེ་རང་གིས་སྤྱོད་པ་དང་དུས་
མཉམ་པའི་སེམ་པ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀ་མིན་ཡང་འདས་པ་དེ་དུན་པ་ཅམ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། དོན་རྟོག་མ་སྤྱོད་པ་པར་འདས་པ་ལ་ནི་སྤྱོད་དུན་པར་འགྱུར་པ་ཞེས་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། ལྟར་ན་མ་ཡང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་
ལ་དུན་པ་དེ་ནི་ལྟར་སྤྱོད་དུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སྤྱོད་སྤྱང་དུན་ན་ཐམས་ཅད་དུན་པར་ཐལ་ལོ། །འོན་ལྟར་འདས་པའི་འཁོར་ལོས་སྤྱར་བ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་དུན་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་ལ་དུན་པ་ཞེས་མི་བྱ་

ཚད་མ་རྟོག་པའི་སྤྱོད་

ཞེ་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འགའ་ཞིག་དུ་འདས་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དུན་པའི་མིང་གིས་བརྟགས་པ་ཡོད་ན་ཡང་སྐབས་
 འདིར་བཤད་པ་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་དུན་པ་དང་མི་འདྲ་ཞེ་བྱེ་བྲག་གི་མིང་སྟེ་ལ་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་གེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་འདས་པ་ཡིན་པ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་སྐར་རང་གིས་སྦྱང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ད་ལྟ་དུན་
 དུ་ཡོད་ལ། གཞན་དུན་དུ་མེད་པའི་བྱུང་པར་སྦྱང་བས་བྱུང་བ་འདི་ལ་བརྟུན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཉིས་པ་རང་རིག་མེད་ན་ཏུ་ཅད་ཐལ་བ་ལ། རང་གཞན་གྱི་གཉིས་རྟོགས་ཚུལ་གཅིག་ །དོན་རིག་འདས་པ་སྐབས་བྱེད་མེད། །དང་
 པོ། རང་གྱོ་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་མེད་ན་གསུགས་འཛིན་སྟགས་རང་གྱོ་རོ་པོ་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། དེ་རང་ཀྱུང་ལ་སྟེས་སམ་མ་སྟེས་སྟགས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གྱོ་དང་། གཞན་གྱི་ཀྱུང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་གྱོ་རི་ལྟར་སྟེས་
 པ་སྟགས་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཚུལ་གྱི་དོ་བོ་ལ་གཅོད་ཚུས་མི་ཚུས་གྱི་བྱུང་མེད་པར་གཅིག་པར་འགྱུར་དེ། རང་གི་གྱོ་ཡིན་ཀྱང་རུང་ཉམས་སུ་མ་སྦྱངས་པ་དེ་ནི་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་སྟགས་གེས་པར་མི་ཚུས་དེ། རང་གི་དོན་སྦྱོར་དང་
 གཞན་གྱི་དོན་སྦྱོར་གི་དབྱིབས་སྟགས་རི་འདྲ་བ་དཔུང་པའི་ཆོན་གཅོད་ཚུས་མི་ཚུས་ལ་བྱུང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ཀྱང་གཞན་གྱི་ཀྱུང་ཆོད་གཞན་གྱིས་མི་བརྟུང་བར་གསུངས་གྱི་རང་གི་ཀྱུང་ཆོད་

འདོད་ན་ནི་མདོན་རྩེས་གང་རུང་གིས་འགྲུབ་དགོས་ལ་མདོན་སུམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་རྩེས་དཔག་ཁོ་ནས་འདི་མི་འགྲུབ་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ལ། མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན་ནི་རང་རིག་མ་གཏོགས་པར་གཞན་རིག་གིས་
 མི་འགྲུབ་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་འོག་དུ་རྒྱ་ཆེར་འཆད་པར་འགྲུབ་རོ། །གཉིས་པ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་མཐོང་བཞིན་པའི་རྒྱུ་མ་འགག་པའི་སྐབས་སུ་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་
 འཇུག་པ་མི་སྤིང་པས་ན། གལ་ཏེ་དོན་རིག་འདས་པ་དེ་ཡི་རོ་ལོར་ནི་སྤྲུང་བ་ཅན་རང་གི་ཕྱི་ལོག་དེ་མ་ཐག་དུ་སྤྲུང་བར་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པའི་སྟོན་དཔེར་ན་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ལ་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་ཆོགས་པའི་དེ་མ་
 ཐག་དུ་གཟུགས་སོགས་སྤྲུང་ཅིག་སྟེ་མ་དེ་འགགས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་མ་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིག་དེ་ཡང་སྟོ་གཞན་དེས་འཛིན་པར་འགྲུབ་རོ་ཞེ་ན། དེས་རང་གི་སྟོ་ལོགས་སུ་སྤྲུང་བའི་དོན་རིག་
 དེ་འཛིན་དུ་རྒྱག་མོད། དེའི་སྟེ་མར་སྤྲུང་བའི་སྟོ་མི་སྤྲུང་པ་དེ་ནི་འཛིན་པར་མི་འགྲུབ་ཏེ། དེ་རྒྱུ་མ་ནི་མ་བཟུང་བར་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རང་སྟོ་གང་མི་སྤྲུང་སྟེ་སྟེ་སྟེ་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ན་པ་སྟེ་
 བ་མོད་པའི་མདོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་དོ། །གསུམ་པ་དེ་ལས་རྟོག་མོད་གྲུབ་ཚུལ། དེ་ལྟར་དབྱུང་པས་རང་རིག་མོད་པ་མི་རུང་ལ། དེ་རྟོག་བཅས་ཡིན་ན་ནི་འཐད་པའི་ཚུལ་རིགས་པས་གྲུབ་པ་དེས་ན་རང་རིག་རྟོག་མོད་དུ་གྲུབ་

ལྷ། རི་ལྷ་གཟུགས་འཛིན་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྩམ་གཤམ་ལ་ལྷུལ་པའི་ཉམས་མེད་དེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་རང་མཆོན་བརྟ་བུ་བར་མི་རྩམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གཟུགས་འཛིན་ལ་མོགས་པ་
 གཞན་ཡང་རྟོག་པ་མེད་པར་ལྷུར་རོ། གཉིས་པ་སྟོད་ཡུལ་རང་མཆོན་མི་རྟོག་པར་ཐལ་བ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ལན་འགོག་པའོ། དང་པོ། གཤམ་པ་ཀུན་རྟོག་བཅས་སྟུ་སྟུ་བ་བྱེད་ལྟར་ན། འདྲེས་པ་སྟེ་བརྟོད་པའི་རང་རྩམ་
 ཅན་གྱི་སྟུ་དང་རྟོག་པ་འདྲ་སྟེ་དང་དོན་གཅིག་པ་སྟེ་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་དང་། སྟེས་སུའི་གཤམ་པ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་མེད་པར་འདོད་ན་ནི་གཤམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟེ་འབའ་ཞིག་གི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་བྱད་པར་རང་མཆོན་
 སྟོ་གང་གིས་རྟོགས་པར་ལྷུར་རོ། རང་ཡུལ་སྟེ་དེ་སྐངས་ནས་རང་མཆོན་རྟོགས་པའི་སྟོ་མི་མིད་པར་ལྷུར་བ་ནི་དཔེར་ན་སྟུ་སྟུ་བཞིན་ནོ། གཉིས་པ་ལ། རྟོག་མེད་ཡོད་ན་འདོད་པ་གྲུབ། ཡོད་ཀྱང་རྟོག་པར་རྟོན་པ་མིན། །
 དང་པོ། གཤམ་དེ་རྟོག་བཅས་སྟེ་ཡི་ཡུལ་ཅན་ཡོད་མིན་དེ་རྟོག་མེད་རང་མཆོན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྟོ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྟོག་མེད་དེ་དང་རྟོན་གསུམ་པོ་མཆོངས་པའི་རྩ་ཅན་ཡོད་པས་དབང་གཤམ་ལ་ལྷུལ་པ་ཐམས་
 ཅན་ཀྱང་དེ་བཞིན་རྟོག་པ་མེད་པར་ལྷུར་རོ། འབྲས་སུའི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་ནི་རྩ་ཐ་དད་པའི་དབང་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། དེས་ན་གཟུང་དོན་རང་མཆོན་ལས་སྟེས་པ་དེ་ནི་སྟེའི་ཡུལ་ཅན་མིན་པ་ལ་བྱད་པར་གང་ཡང་

མཛེས་པ་ལྟུང་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་ལས་མཐོང་རྟོག་ཐ་དང་བསྐྱུལ། །དེ་ཕྱིར་ལྟོས་པ་མི་འཐད་པ། །དེས་ན་དབང་གིས་རྒྱ་གཞན་ཁེགས། །དང་པོ། མཛོན་སུམ་མཐོང་བ་དང་རྟོག་པའི་ཕྱོད་ཐ་དང་པ་ཡིན་དེ་རྒྱ་ཐ་དང་ལས་
 ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྟོས་པ་མཛོད་པར་མིང་བརྟུ་ཙམ་དུན་པ་ལས་ཡོད་ཡུལ་དུ་སྤང་བ་དེ་ཕྱིར་བཤམ་སྟེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དེ་ལས་དེ་སྟེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བརྟུ་ལ་ལྟོས་པ་མཛོད་པར་དོན་རང་
 མཚན་གྱི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ཉིད་ལས་མིག་ཕྱོར་ལྟུང་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་ཐ་དང་པའི་འབྲས་ལུ་དེ་གཅིག་ལ་གཅིག་འདྲེ་བ་མཛོད་དེ་གྲོ་དང་ནས་གྱི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་གྲུ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་མི་
 ཉེས་སྟོང་དགག་ །དང་པོ། གལ་དེ་ཡུལ་གཟུགས་རང་མཚན་ནི་རང་གི་བརྟུ་དུན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དབང་པོའི་ཕྱོད་གྲུ་ལ་སྟེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པར་ལྟུང་གིས་བརྟུ་དུན་དང་མཚོགས་ན་རང་ཁོ་ནས་ལྟོས་པ་མཛོད་པར་དབང་གྱི་
 སྟེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རྟགས་འཛིན་སེམས་སྟེ་བ་ནི་རྟགས་གྱི་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཙམ་ལས་མ་ཡིན་པར་རྟགས་སུ་དུན་པ་མཛོད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་གཟུགས་གྱི་ཕྱོད་སྟེ་བ་ནི་གཟུགས་གྱི་བརྟུ་དུན་པ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ལ་ལྟུང་གི་གཞན་ལ་མཛོད་པར་ལྟུང་དགོས་ཀྱང་བརྟུ་མ་དུན་པ་དང་བརྟུ་མི་གཉིས་པ་དག་ལའང་གཟུགས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་ཕྱོད་སྟེ་བར་མཐོང་བས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གཟུགས་དེ་མཐོང་བ་གཞན་དུན་

༡༡། །ཕྱིན་དུ་འགྱུར་གྱི་རང་ལ་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་གྲང་བཤད། གལ་ཏེ་བརྟེན་པ་དེ་ནི་དོན་དེ་མཐོང་བ་ཅུ་དང་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་ནས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་བརྟེན་མེད་པ་མི་སྤྱིར་དོ་ཞེན། དེ་འབྲེལ་ནས་སྒྲིབ་པ་དེའི་ཕྱིར་གཟུང་དོན་ཉི་བར་མེད་གྲང་བརྟེན་པ་ཅུ་ལས་དབང་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བ་ལས། དེ་མི་སྒྲིབ་ན་ནི་ལྟན་ཅིག་སྒྲིབ་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་གཟུགས་མཐོང་བའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་གྲང་བརྟེན་སྒྲིབ་པ་མིན་ལ། ཡུལ་དབང་ཡིད་ཕྱིན་ཆོག་པ་པའི་དུས་དེར་མི་སྒྲིབ་པར་དེ་ལས་དུས་གཞན་ཕྱིས་སུ་བརྟེན་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ཉི་བར་ལོད་ལ་དབང་པོ་གཏད་གྲང་སྒྲིབ་པ་ལ་ལར་ཡིད་དོན་གཞན་ལ་རྒྱུ་པར་གཡེང་ནས་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་དེའི་བརྟེན་པ་འཛིན་པ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་གྱིས་བརྟེན་པ་འཛིན་པ་དེའི་ཆོ་མཛོད་སུ་མ་གྱི་ཡུལ་དེའི་སྒྲིབ་པ་ལས་དགོས་གྲང་དེ་མི་འགག་པར་མཛོད་སུ་མ་མཐོང་ཞིང་སྒྲིབ་པ་དེའི་བརྟེན་པ་ནི་ལ་ཡུལ་མཐོང་བ་སྒྲིབ་དང་ཕྱིན་མེད་པས་ན་དབང་སྒྲིབ་པ་ལ་རྟུང་བརྟེན་གྲང་སྒྲིབ་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་དེའི་ལན་འགོག་།དང་པོ། གལ་ཏེ་ཡུལ་གཟུགས་གཅིག་ལུ་དེ་ཉིད་རིམ་གྱིས་བརྟེན་པ་ཕྱི་སྒྲིབ་དང་དབང་སྒྲིབ་གཉིས་ཀའི་སྒྲིབ་པ་ལོན་ན་ཞེན། དེ་རྟོག་པ་ཡིན་ནམ་མི་རྟོག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྒྲིབ་ཕྱིན་པར་ཐོ་དན་པ་མེད་ཕྱིར་སྒྲིབ་ཉིད་དུ་དབང་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྟོག་པ་མིན་གྲང་སྒྲིབ་གཟུགས་ཉིད་དུ་འདྲ་བས་ཐལ་བ་འདི་རྟོག་མི་

22

[illegible]

༡༩། །དབང་དང་གཞུགས་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་སྒྲོ་སྒྲིབ་ལ་འགྱུར་ཏེ་སྒྲོ་སྒྲིབ་ཅིག་མ་རྒྱན་གྱིས་འགྱུར་བ་གང་ལ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཅི་སྒྲོ་རང་གི་སྒྲུ་མར་གང་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་ཡིན་པས་གཞན་དུ་མ་སྒྲིལ་ལ། རྒྱུ་གཞན་ཅི་དབང་ལུ་ལ་གཉིས་པོ་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་གྱི་བར་དུན་མོགས་གཞན་གང་ལང་རྒྱུར་མི་དགོས་པས་ན་དབང་སྒྲིལ་ཅི་ལུ་ལ་རང་མཚན་ཙམ་གསལ་པོར་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དང་འདྲེས་ནས་བཟུང་བ་མེད་ལ། དེའི་སྒྲིབ་དེ་པ་སྒྲིབ་པའི་ལུ་ལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ལ། རྟོག་བྲལ་མཛོན་སུམ་བཞི་པོ་བཤད། །བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་བསྟན་མཐུག་བསྟ། །དང་པོ་ལ། དབང་པོའི་མཛོན་སུམ་ཡིད་མཛོན་སུམ། །རང་རིག་རྒྱལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་བཞི། །དང་པོ་ལ། དབང་གེས་ཐ་སྐྱད་ལོག་རྟོག་དགག །སྐྱོད་ལུ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག །དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དང་ནི་ལན་གཉིས་སོ། །དང་པོ། གལ་ཏེ་མཛོན་སུམ་གྱི་གེས་པ་སྐྱོད་པ་ལ་དབང་པོ་བཞིན་དུ་ལུ་ལ་གཞུགས་ལ་མོགས་པའང་དེ་སྐྱོད་པའི་རྒྱལ་པ་ཅན་ཡིན་ན། །འོན་ཏེ་ཅེ་སྒྲིབ་ལུ་ལ་དབང་གཉིས་གལ་རག་ལས་ཏེ་སྐྱོད་པ་ཡི་གེས་པ་དེ་ནི་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་གྱི་ལུ་ལ་དེས་ཁུད་པར་བྱས་ནས་མི་བརྗོད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ནི། དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའི་ཐ་སྐྱད་དེ་བཏགས་ན་གེས་པ་དེ་ཐུན་མིན་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས་དེ་འདྲའི་ཐ་སྐྱད་དེས་པར་རྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིལ་བུ་བར་བྱེད་པ་རྒྱལ་པ་ཅི་ལུ་གོ་བར་

100

བྱེད་པ་ནི་ད་ཀྱི་བད་མུར་གྱི་གོ་མི་རྣམ་པ་ལ་མི་འདྲུག་སྟེ་བད་བྱེད་པ་ནི་དོན་དེ་གོ་བའི་སྒྲིབ་དུ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའི་ཐ་སྟོན་དེ་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལྟ་ལས་
སྟེས་པའི་སེས་པ་ལ་དབང་སེས་ཞེས་དང་། བྱེ་བྲག་རྩ་མིག་སེས་ཞེས་བཀྲགས་པ་ལྟ་བུ་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་བཀྲགས་ན་ཐ་སྟོན་གྱི་ཡུལ་སེས་པ་དེ་དང་དེ་གོ་རྣམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཀྲགས་ན་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ། ཡུལ་སེས་དང་
གཟུགས་སེས་ཞེས་སྟགས་བརྗོད་ན་གཞན་ཡིད་དང་ཡང་ཐུན་མོང་གི་མིང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་འདྲིའི་ཐ་སྟོན་དེ་སེས་པ་དེ་ལ་སྒྲུར་བར་བྱ་བ་ལས་སྒྲུར་བའི་འོས་ཡོད་པ་འདྲ་ཐ་སྟོན་དེ་ཡི་རང་གི་ཚལ་ཡིན་ཏེ་རྩ་རྒྱན་
རྩ་བ་ལ་རུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཕྱིར་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་བཀྲགས་པའི་ཐ་སྟོན་དེ་སེས་པ་ལྟ་བུ་པོ་འདྲི་ལ་ནི་སྒྲུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ཏེ་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་བཀྲགས་པའི་ཐ་སྟོན་འདི་ཚལ་ཅན་སེས་པ་
འདི་ལ་སྒྲུར་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ་འདིའི་གོ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩེ་སྒྲིབ་དང་ནས་གྱི་ལྷ་གྲ་བཞིན་ཞེས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྟོན་དེ་ལྟ་བུ་གོ་བྱེད་དེའི་རྩེ་སྒྲིབ་འགྲོ་ཞིང་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་སྒྲུར་དུ་
རུང་བ་དེ་ནི་ལོག་པའི་ཕྱིར་ནི་ཁྱད་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ལོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་གང་སྒྲུར་དུ་མི་རུང་བ་དེ་དེའི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་སེས་ལ་གཟུགས་སེས་དང་། ར་སྒྲ་ལ་དཔྱུ་གུའི་སྒྲ་ཞེས་དང་། ལས་གྱི་ལྷ་གྲ་ལ་

ཆོད་མ་ ལུས་བརྒྱ་ བཞི་ལྷ་། རྒྱལ་ལྷ་ལྷ་།

༡༡། །ས་ལས་སྒྲིལ་པའི་ལྷ་གྲ་ཞེས་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་དུ་མི་རུང་བ་ཅན་གྱི་བརྒྱའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གོ་བྱེད་དེ་ཡང་ཡོད་པར་མི་སྲིད་ལ། གང་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྒྲུབ་དུ་རུང་བ་ཡིན་པས་
ལྷ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོད་མ་མདོ་ལས། ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྒྲུ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ལུལ་རང་མཚན་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་ །ལུལ་མིན་ལུལ་དུ་འདོད་པ་དགག་ །དང་
པོ་ལ། ལུང་དོན་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ། །ལུང་གི་དོན་བཞིན་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོ་ཡི་ལུང་དོན་གཞན་འདོད་འགོག་ །དབྱིག་གཉེན་ལུང་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ། དབང་གེས་གྱི་ལུལ་དུ་སྒྲུ་ཡོད་པར་སྒྲུ་བ་རྒྱུ་མས་
ན་རེ། ཆོས་མདོན་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་པར་གེས་པའི་ཆོགས་ལྷ་ནི་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་གྱི་གྲུང་པོས་ཆོད་མ་མདོར། དེར་དོན་དུ་མས་བསྒྱེད་པའི་ཕྱིར། །རང་དོན་སྒྲུ་ཡི་སྒྲུ་
ལུལ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པས་དབང་གྱི་ལུལ་སྒྲུ་ཡིན་ཏེ་དེའི་སྒྲུ་མཚན་རྒྱལ་ཐ་རབ་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ན་ནམ་ཡང་དབང་པོའི་ལུལ་དུ་མི་འགྱུར་བས་བསགས་པ་དབང་པོའི་ལུལ་ཡིན་ལ། བསགས་པ་དག་ནི་རྒྱལ་དུ་མ་
ཆོགས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཆོགས་པའི་སྒྲུ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་རྒྱལ་ཐུན་རེ་རེའི་པོ་པོ་ནི་སྒྲུ་དང་བྱེད་མེད་པས་ན་དབང་པོའི་ལུལ་དུ་གྱུར་པ་མི་འཐད་ལ། འདི་ནི་དབང་པོའི་ལུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲུ་དེ་ལ་དམིགས་

ཆོད་མ་ལོག་པའི་སྒྲུ་རྒྱུ་

211

པའི་དབང་པོའི་སྒོ་ནི་སྒྲི་དེ་ཡི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡང་དབང་སྒོ་རྣམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྟོག་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ་སྒྲི་དེ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲི་དང་རགས་སྒྲང་
ཞེས་ཕུ་བ་རྩལ་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་རྩལ་ཕྱར་པ་དབང་པོ་སྒྲི་དེ་རྩལ་གྱི་རྩལ་ཕྱར་ཐད་ཀྱང་མེད་དོ། །འོན་པས་གསལ་པ་ན་དམིགས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དབང་འདས་གྱི་རྩལ་ཕྱར་པ་ཡུལ་རྣམ་པར་རང་པ་ཅན་རྩལ་གནས་ན་དབང་
སྒོ་མི་སྒྲི་དེ་པ་དེ་དག་དོན་གཞན་རྩལ་ཕྱར་པ་རྣམས་དང་ནི་ཡན་ཚུན་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ཅན་རྩལ་འདུས་ཤིང་མཛོན་པར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་སྒྲི་དེ་རྩལ་གྱི་རྩལ་ཕྱར་ཐུང་པར་ཅན་གཞན་གྱི་གནས་སྐབས་གང་ཞིག་རྩལ་
བའམ། དེ་ལྟ་ཕྱར་སྒྲི་བར་འབྱུར་པ་དེ་དག་ལ་བསགས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་བསགས་པ་ཞེས་ཕུ་བའི་སྒྲི་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་ཕྱར་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེ་འདྲའི་ཚོགས་པའི་སྐབས་གྱི་རྩལ་དབང་ཤེས་སྒྲི་དེ་རྩལ་
གྱི་ཕྱར་པར་དང་ལྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེ་འཛོན་གྱི་ཤེས་པ་སྒྲི་བའི་རྩལ་མཛོན་ཡིན་ཏེ། རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་པ་ན་དབང་ཤེས་སྒྲི་དེ་པ་ནི་ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་ཚོགས་པས་ཤེས་པ་སྒྲི་དེ་མ་ཚོགས་ན་མི་སྒྲི་དེ་པ་བཞིན་
ནོ། །གཉིས་པ། སྒོ་བ་དཔོན་དཔྱིག་གཉིན་གྱིས། མིག་གིས་གཟུང་བར་ཕུ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་སྒྲི་མཛོད་གྱི་རང་གི་མཛོན་ཉིད་གྱི་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་ཕྱར་འདོད་གྱི། རྩལ་གྱི་མཛོན་ཉིད་ལ་ནི་མ་ཡིན་

༡༩། ཁོ་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིབ་འདི་དང་ཀུན་བརྟུས་གཉིས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ནི་སྒྲིབ་ཡུལ་ཅན་དུ་གསུངས་སོ་སྐྱུམ་ན། ལུང་གི་དོན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་ལས། འགའ་ཞིག་གི་ཆོས་མངོན་པ་གཅིག་ལས་ཀྱང་མིག་ཤེས་སྒྲིབ་ལ། འགའ་ཞིག་གི་ཆོས་མངོན་པ་སོགས་ཆོས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་དེ་ཞེས་བཞག་པ་ལ། གལ་ཏེ་གཞུགས་སྐྱེལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྔ་ཆོས་ཀྱིས་ཤེས་ན་དེ་དེ་ལྟར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ན། དེ་ལ་ལན་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས། སྒྲོ་སེར་སོགས་སོ་སོ་བའམ་ཆོས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱང་རུང་། མིག་ཤེས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཅུམ་སྒྲིབ་མཆོད་ཀྱི་རང་མཆོན་ཡིན་ཏེ་རིགས་མཐུན་པ་དེ་དག་སྒྲིབ་མཆོད་ཀྱི་རྣམ་གཅིག་ཅེས་བཤད། འདྲེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་ནི་བྱ་བོ་མཐོང་བའི་ཆོས་སྒྲོ་སེར་སོགས་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་མཆོད་ཀྱི་རང་མཆོན་གཅིག་དུ་རུང་གི་དེའི་ཆོས་སྒྲོ་སོགས་རྣམས་སོ་སོའི་རང་མཆོན་རེ་རེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གཅིག་ལོན་རེ་ཞེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འཛིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཆོལ་བའི་བསམ་པར་སྒྲོ་སོགས་རེ་རེ་ནས་མི་འཛིན་པར་སྒྲིབ་འཛིན་པར་བཤད་དོ་སྐྱུམ་དུ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། འདྲེ་ལྟར་སྒྲིབ་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི་རྟུལ་ཕྱན་གཞན་དག་དང་ཆོས་ཀྱི་མེད་པར་ནི་དབང་པོ་སྒྲིབ་ལུས་ཀྱི་རྟུལ་ཕྱན་ཁྱད་པར་བ་དེ་ཡང་མེད་ལ་དེ་འདྲའི་རྟུལ་ཆོས་ཀྱིས་དབང་པོ་སྒྲིབ་དུས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ཡུལ་རུང་བར་གནས་པ་

سید
آزاد
میں

ན་གཤམ་པ་དེ་རྒྱལ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱི་ཆ་གསལ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེ་ཞིང་གཞན་ལ་མི་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་མིན་པར་དེར་ཚོགས་པ་ཀུན་ལ་འདྲ་བར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་ཚོགས་པ་འཇམ་བུན་མོང་སྐྱེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་ཀྱི་ཚོགས་པ་འཇམ་
སྐྱེ་ཡན་གར་བ་དབང་པོའི་གཟུང་དོན་དུ་བཤད་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་པལ་པའི་དབང་པོས་རྒྱལ་ལྟ་རབ་ཡན་གར་དུ་བཟུང་པ་ན་མ་ཡང་མེད་ལ། ཚོགས་པ་ན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་དབང་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་དེས་ཀྱང་ཐ་རབ་བཟུང་བ་མ་
ཡིན་ཏེ་ཆ་དང་བཅས་པ་རི་སྐྱོད་པ་གཟུང་བར་རྒྱས་པའི་བར་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་འང་ཆ་རྒྱལ་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རགས་པ་མེད་པས་མཐར་ཐུ་རབ་དང་རགས་པ་གཉིས་ཀ་དབང་ཡུལ་དུ་མི་འཐད་པས་དེར་སྐྱོང་བ་
ཅམ་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི་ཕྱི་དོན་མི་འགྲུབ་པར་འོག་དུ་སྒྲན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། ལུང་གི་དོན་བཞིན་བསྒྲུབ་པ་ལ། །ལོག་རྟོག་འགོད་དང་དེ་བས་ལ་བ། །དང་པོ། གལ་ཏེ་དབང་གིས་ཀྱི་གཟུང་དོན་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་
ཡིན་པར་གྱུར་ན་ཡང་དེ་ཡིང་པོར་སྐྱོང་བའི་སྐྱེ་འཇམ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་གྱི། དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཆ་དུ་མ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། གཉིས་པ་ལན་ལ། ཏིལ་སྟགས་ཅིག་ཅར་འཛིན་མེད་ཐལ། །ཐལ་པོ་ཅིག་
ཅར་འཛིན་མེད་ཐལ། །ཏོག་སྟགས་ཅིག་ཅར་འཛིན་མེད་ཐལ། །སྐྱ་ཚོགས་གཞན་དུ་གིས་མེད་ཐལ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ཉེས་སྤྱོད་དགག་ །དང་པོ། དུ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་མི་སྤྱིད་ན་ཏིལ་དང་ཡུངས་ཀར་འབྲས་ལ་

༣༩། རོགས་པ་ཐ་དད་པའི་འབྲུ་ཕྱོད་གཅིག་དུ་སྒྲགས་པ་མ་འབྲུར་བ་ལ་ནི་ལྟར་ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་མི་རུས་ལ། རོགས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་
 སེལ་བྱུར་གནས་པ་དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་དུ་སྒྲུར་བའང་གཞན་གྱིས་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །གཉིས་པ། འདྲི་ལ་སོ་སོར་བཟུང་ཡང་སྟོ་འཇུག་པ་མ་གྱོགས་པ་ཡིས་ཅིག་ཅར་སྒྲུང་བའི་འབྲུལ་བ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། སྒྲུང་བ་
 གེའང་ཅིག་ཅར་དམིགས་པར་འབྱུར། རོགས་གྱིས་དེ་མི་རོགས་པར་བཤད་ཟེན་ཏེ། གཞན་ཡང་ཏིལ་སོགས་ནམ་མཁའ་ནས་སྒྱུར་ཏེ་རིམ་བཞིན་འབབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ནི་ལྟར་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲུང་བ་འབྲུང་
 བར་མི་འབྱུར་ཏེ་མ་གྱོགས་པར་འཛིན་པ་དེ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཡུལ་འཛིན་པའི་སྟོ་རྣམས་དྲག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲུང་ཅིག་གིས་འཇུག་པའི་དུས་ཤིན་དུ་སྒྲུར་བའི་ངོ་བོར་མ་རུངས་པ་ཡིན་ན། ནི་ལྟར་སྟོའི་
 ཡུལ་དེ་དག་ལ་འགྲེལ་ཞིག་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲུང་བ་དྲང་། གཞན་ནི་རིམ་པ་དང་ལྟན་པར་སྒྲུང་བར་གང་གིས་འབྱུར་ཏེ་རིམ་མིན་དུ་སྒྲུང་བའི་རྒྱར་འདོད་པ་མ་གྱོགས་པ་དེ་ནི་དེ་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིར་དོན་
 ཀུན་འཛིན་པ་ལ་སྟོ་མ་གྱོགས་པར་འཇུག་པ་ཅན་འདྲི་ནི་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲུང་བར་ཐལ་བར་འབྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། བྲལ་ས་དོན་ཉིད་དུ་མར་བསྒྲུབ། །དེ་ལ་ཕྱོད་པ་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ། གཅིག་ན་ཁྱ་ལོ་སྒྲུང་མི་རུང་། །

མཛེས་པ་གྲུ་

སྒྲུབ་པས་དུ་མར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ། རུས་གཅིག་དུ་དུ་མ་མི་སྒྲུབ་ན་ཕྱི་མ་ལེ་བ་ཁྱ་པོ་དང་མུ་ཕུའི་མདོ་ངས་དང་རས་ཁྱ་པོ་ལ་སྟགས་པ་གཟུགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མའང་རྟེ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཁྱ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ། དོན་དེ་དུ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱབ། ཁྱོ་ལ་སྒྲུ་ཆོགས་སྒྲུབ་པས་བསྐྱབ། །དང་པོ་ལ། སྒྲུ་ཆོགས་གཅིག་པར་གཞོན་པ་བཟོད། །དེ་ལན་བཅོས་མ་བཅོས་ཁྱད་དགག། །དང་པོ། གྲུ་ལ་ཏེ་ཕྱི་མ་ལེ་བ་ཁྱ་སྟགས་མཐོང་བ་དེ་
དུ་མ་ཅིག་ཅུར་སྒྲུབ་བ་མིན་ཏེ་ཁ་དོག་སྒྲུ་ཆོགས་པ་དེ་ཡན་ལག་ཁྱ་པོ་གཅིག་གི་རྩལ་སྒྲུ་གཅིག་པས་ཁྱ་པོ་ཅམ་གྱི་རྩལ་གཅིག་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མུ་ཕུའི་མདོ་ངས་བཀྲ་བ་དེ་བས་ཀྱང་ངམ་དུ་མ་མི་འཛིན་པར་འདོད་པ་མདོན་
སྒྲུམ་དང་འགལ་བར་སྒྲུ་བ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་དུ་སྒྲུ་ཆོགས་གཅིག་པར་སྒྲུ་བ་འདི་ནི་དོ་མཆོར་ཆེ་སྟེ། དུ་མ་དང་གཅིག་པན་ཚུན་འགལ་བའི་གཞི་མཐུན་པས་ལེན་པར་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་སྒྲུ་ཆོགས་སྒྲུ་སྒྲུབ་བ་
དེ་ནི་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་བདུ་རྩ་ག་དང་ཆུ་ཤི་ལ་བེ་རྩ་ཆུ་ཏིག་ལ་སྟགས་པའི་ནོར་ཕུའི་གཟུགས་སྒྲུ་ཆོགས་སྒྲུབ་པོར་སྒྲུབས་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། གྲུ་ལ་ཏེ་ནོར་ཕུའི་སྒྲུབ་པོ་ནི་རིགས་མི་མཐུན་པས་
ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་སྟོ་སྟོར་དཔེ་བར་རུས་པས་གཅིག་མིན་ཀྱང་མ་བཅོས་པའི་ཁྱ་པོ་ཕྱི་མ་ལེ་བ་གྱི་ཁ་དོག་དང་མུ་ཕུའི་མདོ་ངས་སྒྲུ་བུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་གཅིག་ཡིན་པས་སྟོ་སྟོར་དཔེ་མི་རུས་པས་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མུ་

༡༢། །སེར་སྟག་ལ་འདི་དང་འདི་འོ་ཞེས་སྟོ་སྟོར་རྒྱུ་ལ་ཕར་དུ་བྱེ་བ་ནི་མ་བཅོས་པའི་བྱེ་མ་ལེབ་ཁྱེ་དང་བཅོས་མའི་རྒྱུ་ལ་སྟག་ལ་དག་ལ་འདྲ་མཚུངས་ཏེ་མ་འདྲེས་པར་གནས་ན་དུ་མི་རྒྱུས་ཞེས་པ་དོན་ཅི་
 ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བྱེ་མ་ལེབ་སྟག་གི་ཁྱེ་བྱེ་ལ་ཡན་ལག་གི་གཟུགས་སྟོ་སེར་སྟག་ལ་འདྲ་ཞིག་དེ་ལྟར་དུ་རྒྱུས་པར་མཐོང་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་ཁྱེ་ཅམ་ལ་དུ་མི་རྒྱུས་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྟོ་སྟག་ཡན་ལག་དུ་རྒྱུས་པ་
 དེ་རྒྱུས་སྟངས་པ་ཡི་ཡན་ལག་ཅན་ཁྱེ་བྱེ་གཞན་དུ་མི་རྒྱུས་པ་མཐོང་བ་ནི་ཁྱེ་ལ་དོ་མཚུངས་ཆེ་སྟེ། མོ་གཤམ་གྱི་ཁྱེ་མཛེས་གིང་ལྟ་ན་སྟག་པ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བཅོས་མའི་ཁྱེ་བྱེ་འདི་དག་ཡན་ལག་ཅན་
 མེད་པས་རིམ་ཅན་དུ་དམིགས་ལ་མ་བཅོས་པའི་ཁྱེ་བྱེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ཡོད་པས་ཅིག་ཅར་དམིགས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བཅོས་ཀྱང་རུང་མ་བཅོས་ཀྱང་རུང་རིགས་མཐུན་ནམ་མི་མཐུན་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཁ་དོག་སྟོ་
 ཚྲོགས་པ་ཅན་གྱི་ཁྱེ་བྱེ་དམིགས་པ་ན་དུས་ཅིག་ཅར་དམིགས་པ་དང་། དོན་སྟོན་པོ་ལ་སྟག་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཐ་དད་པར་མཐོང་བ་ནི་མཚུངས་ཏེ་ཁྱེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོ་འབྱུང་བ་དག་ལས་བཅོས་མའི་ཁྱེ་བྱེ་གཅིག་ནི་
 རིམ་བཞིན་དམིགས་པ་དང་ལྟ་བུ་ཞིང་དོན་ཐ་དད་པ་དུ་མ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། མ་བཅོས་པའི་ཁྱེ་བྱེ་གཅིག་ནི་དུས་ཀྱང་རིམ་མིན་དུ་དམིགས་ལ་དོན་ཀྱང་ཐ་དད་མེད་པར་གཅིག་ཡིན་པ་ཅིས་འགྱུར་སྟེ་ཚད་མ་གང་ཡང་ཡོད་

2000

[illegible]

༡༡། །བྱིས་པའི་ཕྱི་མ་ལེག་ཁྱ་བོ་དང་ཕྱི་མ་ལེག་དངོས་ཀྱི་ཁྱ་བོ་སྟགས་ལ་སྐྱ་ཚྭ་གས་སུ་སྐྱ་དང་བ་ལ་ནི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད་པར་སྐྱ་དང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལ་ལྷན་པ་ཡོད་པས་དེའི་
དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྐྱ་དང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ལྷན་པ་ནི་ཡོན་ཏྲན་ཡིན་ལ་དེ་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྷན་པ་ལས་སྐྱ་ཚྭ་གས་སུ་སྐྱ་དང་བ་མིན་ཏེ། མིག་ལ་སྐྱ་དང་བ་ནི་གཟུགས་ཡིན་ལ་གཟུགས་དེའང་ཡོན་ཏྲན་གྱི་ཕྱི་ཐུག་ཏུ་ཁྱེད་རང་
འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་སུ་མེད་ན་ཁྱ་བོ་གཅིག་ཏུ་མི་སྐྱ་དང་བར་འདོད་པ་དོན་མེད་དོ། །ཐ་དད་དུ་སྐྱ་དང་བ་མ་གྱུ་བ་ན་ཁྱ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མི་འགྱུ་བ་སྟེ། །ཁ་དོག་གཅིག་གམ་ཁ་དོག་མེད་པ་ལ་ཁྱ་བོ་ཞེས་ན་མ་
ཡང་མི་སྤྲོད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་ཁྱ་བོ་ཡོད་པ་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་བཅོས་མའི་ཁྱ་བོ་ལ་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་འོ་ཞེན། བརྟགས་པ་འདྲ་མིན་ཏེ་བཅོས་པ་དང་མ་བཅོས་པ་གཉིས་ཀའི་ཡང་ཁ་དོག་རེ་རེ་ནི་
སྐྱ་ཚྭ་གས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱ་བོ་ཞེས་བུའི་ཡན་ལག་ཅན་ནམ་ཡང་ཐ་དད་དུ་མ་གྱུ་བ་ན་གང་ལ་དངོས་དང་གང་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། ཁྱ་བོ་མཐོང་ཆེ་སྟེ་སེར་སྟགས་རི་མ་བཞིན་དུ་ནི་
བཟུང་བ་ལ་འདྲ་ཕྱིས་ནི་སྐྱ་ཚྭ་གས་གཅིག་ཏུ་སྟོ་ཡིས་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་མིན་ཏེ་ཁྱེད་ལྟར་ན་ནམ་ཡང་སྟོ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་མི་འཛིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་སོ་སོར་བཟུང་བའི་ཕྱིས་ཀྱང་དུ་མ་གཅིག་གིས་

འཛིན་པར་མི་སྤྱོད་དོ། །གལ་ཏེ་ཅིག་ཅར་གསལ་པར་སྒྲུང་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡོད་ན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པའི་སྒྲོགས་བཏང་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ། ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་པའི་རིལ་པོ་གཅིག་སྒྲུང་བ་མེད་ཅིང་།
 ཡན་ལག་རྣམས་པར་མ་ཆད་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིར་སྒྲོ་གཅིག་ལ་དོན་དུ་མ་སྒྲུང་བ་ཅན་ཡིན་པ་གང་གི་ཕྱིར་ཁྱ་པོ་མཐོང་པའི་ཆེ་དེའི་ནང་གི་སྒྲོན་པོ་ལྟ་བུ་དོན་གཅིག་ལ་སྒྲོན་པོའི་སྒྲུལ་དུ་རྟོག་པ་སྒྲེ་བ་ཞིན་པ་
 རྒྱུ་འདྲ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་དཀར་པོ་ལ་སྒྲོགས་པ་དུག་གསལ་པོར་མཐོང་བ་མ་འགོགས་པར་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིར་ཡང་དབང་གེས་རྟོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། ཁྱ་སྒྲུང་ལས་དོན་དུ་མར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབས་ལ་
 རྩོད་སྒྲུང་ལ། ཤེས་གཅིག་སྒྲུ་ཚྭ་ས་མི་སྒྲུང་པའི། རྩོད་པ་འགོད་དང་དེའི་ལན་གཉིས། །དང་པོ། སྒྲུ་ཚྭ་ས་སྒྲུང་བ་ཅན་གྱི་ཕྱི་དོན་རྣམས་ལ་གལ་ཏེ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་མི་རིགས་པ་ཡིན་ན། མ་བརྟགས་པའི་དོར་རེ་ཞིག་
 གཅིག་ཕུའི་སྒྲོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོ་སྒྲོགས་རྣམས་ལ་སྒྲུ་ཚྭ་ས་སྒྲུ་ནི་ཅི་ལྟར་སྒྲུང་སྒྲེ། གཅིག་དང་དུ་མ་འགལ་བ་ནི་དེས་པོ་གང་ལ་རུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་དོན་ལ་མི་རུང་ན་ཤེས་པ་ལའང་མི་རུང་ལ་ཤེས་པ་ལ་དེ་རུང་ན་དོན་ལའང་
 རུང་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ། དོན་དམ་སྒྲུ་ཚྭ་ས་སྒྲུ་མ་གྲུབ། །ཁྱ་སྒྲུང་སྒྲུ་ཚྭ་ས་ཀྱང་མི་འགལ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ། དོན་དམ་པར་ཤེས་པའང་སྒྲུ་ཚྭ་ས་པ་ཅན་གྱི་གཅིག་མ་

༡༩། །ཡིན་པར་འདོད་པས་སྒྲིམ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་རྒྱུ་ལུ་སྒྲུང་བ་འདི་ལ་འདིའི་གྲུབ་ཚུ་ལ་རིགས་པས་ལེགས་པར་བསམ་པ་ན་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་ཙམ་ལས་བདེན་པའི་རྒྱུ་པ་དང་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་བསམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་བཅུས་པ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་རང་གི་གནས་ཚུ་ལ་གྱི་སྒྲོབས་ལས་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་སྒྲུ་
 ཚོགས་སྒྲུ་སྒྲུང་བ་གང་ཡང་དབྱུང་མི་བཟོད་པས་ན་སྒྲུ་ཚོགས་གཅིག་པའི་དོ་བོར་གྲུར་པའི་བློ་དང་དོན་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །གལ་ཏེ་བློ་གཅིག་ལ་སྒྲུ་ཚོགས་སྒྲུ་སྒྲུང་བ་ཡོད་ན་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་དྲིས་པ་ན་དེ་ཡོད་ན་
 སྒྲུ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་གྲུབ་པར་འགྱུར་མོ་ཞེས་སོ་ལ་བའི་བསམ་པའོ། །བློ་དེ་ལ་འདྲ་གཉིས་སྒྲུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་སྒྲུ་ཚོགས་སྒྲུ་སྒྲུང་ཡང་སྒྲུ་ཚོགས་སྒྲུ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་འདོད་པས་ན་བློ་ལ་སྒྲུ་ཚོགས་སྒྲུ་
 སྒྲུང་བ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་མོ། །གལ་ཏེ་བློ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བའི་དོན་རྒྱུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་ཅིན་འདིར་གྲུབ་པར་འདོད་ན་དེ་ལ་དཔེ་དགག་པ་ཅི་ཞེག་བྱ་སྟེ་དངོས་པོའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་
 དགག་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་མོ། །འདོའི་གྲུགས་ཀྱིས་གལ་ཏེ་མ་སྒྲུང་བ་ཞེག་ན་བདག་གིས་དགག་དུ་ཅི་ཡོད་དེ་མོ་གཤམ་གྱི་ཁུ་ལ་སྒྲིགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲུང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ཞེག་ལ་མི་བདེན་པར་དགག་པ་འདྲུག་སྟེ་

5
4
3
2
1

འབྲུལ་སྒྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། མེད་སྒྲུང་དག་ལས་གང་རུང་ཞིག་ མེད་ན་འབྲུལ་དང་མ་འབྲུལ་དང་། །དེ་བཞིན་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་འཐད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོག་མཆོག་པཅད་འདི་ལ་འགྲེལ་པ་སོ་སོས་འཆད་རྒྱལ་མང་ཡང་འདིར་གློ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། །ཐ་དང་མེད་པའི་སྒྲུང་ཉིད་བསྒྲུབ། །དེ་ལ་
ཚུད་པ་སྒྲུང་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་སྒྲུང་པར་བསྒྲུབ། །དེས་ན་སྒྲུ་ཆོག་མཆོག་སྒྲུང་བ་འབྲུལ། །དང་པོ་ལ། བྱི་དོན་ལ་ལྟོས་གཟུང་འཛིན་མེད། །ནང་གེས་ལ་ལྟོས་གཟུང་འཛིན་མེད། །དང་པོ། སྒྲུང་ཡུལ་གང་དང་
གང་ཡིན་པ་དཔྱད་ན། མ་གྲུབ་པ་དེ་ཕྱིར་གཟུང་བའི་དོན་དང་འཛིན་པའི་སྒྲེས་པ་ལ་ཆ་རྒྱུ་མ་ཆོག་མཆོག་པའི་རྒྱལ་སྒྲུང་ལེང་པོ་གཅིག་ལུ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། །རྒྱལ་སྒྲུང་པ་དེ་ཡི་བདུག་ཉིད་ནི་ཆ་གསལ་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་དྲང་། །ཆ་རྒྱུ་མ་ཆོག་མཆོག་པའི་མང་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཅིག་ལ་མེད་པ་དེ་ནི་མང་པོ་ལ་རི་ལྟར་ཡོད་དེ། །རེ་རེ་ལས་ཐ་དང་པའི་མང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་རྒྱལ་སྒྲུང་ནི་ཡན་ལག་ལས་
གཅིག་དང་ཐ་དང་གང་རུང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བདུག་པས་པ་ཅུ་མ་ལས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །གང་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་ཆ་མེད་པའི་ཡན་ལག་གཅིག་ལུར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུང་བ་རྣམས་བདུག་མི་བཟོད་པ་ཁོ་ན་

ལྷ། ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་གྲུབ་དོན་ནོ། །དང་པོ། བྱི་དོན་རགས་སྒྲུང་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པས་མེད་དུ་རྒྱལ་ནའང་ཤེས་པ་ལ་སྒྲོ་སྟགས་སུ་སྒྲུང་བ་བསྒྲུ་མེད་དུ་སྒྲིང་བས་གྲུབ་པའི་བྱིར་དེ་
གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། ཤེས་པས་ཡུལ་སྒྲོ་སྟགས་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ནི་ནང་ཤེས་པ་ཉིད་དེར་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་པ་དེའི་དོར་སྒྲུང་བ་དེ་འཛིན་པས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་བྱི་རོལ་ལྟར་
གནས་པ་འདྲི་ནི་ཆ་གཞན་གཟུང་རྣམ་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དོན་ལ་གཟུང་འཛིན་ཐ་དྲད་པ་མེད་པ་ཙན་གསལ་རིག་གི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་དོ་བོར་གྱུར་པ་ཡི་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ཐ་དྲད་པའི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་ནི་གཉིས་སྒྲུང་
འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒྲུད་པ་ཉིད་དེ་ཟླ་བ་གཉིས་སྒྲུང་ལྟ་སྟེ་ཡིན་ནོ། །དྲེ་ལ་གཟུང་བ་མེད་ཀྱང་འཛིན་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཟུང་འཛིན་གང་རུང་གཅིག་ནི་མེད་པའམ་མ་གྲུབ་པས་ཀྱང་གཉིས་ཀྱིས་ཉམས་པར་འགྱུར་
བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལྟོས་བཅས་ཡིན་པས་རེ་རེ་ཡན་གར་དུ་ཡོད་པ་མི་སྤྲིད་དོ། །གཉིས་པ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་བྱིར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིང་བ་ཡི་རང་རིག་རང་གསལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་སྒྲུང་
ཙན་གྱི་ཀུན་རྟོག་པ་དེ་ཡི་འདུང་དེ་ལོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེའི་གནས་ཚུལ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་འབྲུལ་བ་ནི། བྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཙན་ཐ་དྲད་དུ་གནས་པ་འདྲི་

རི་གཟུང་འཛིན་དེ་ཐ་དྲད་པ་ལྟ་སྐྱུང་སྐྱུང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་འོ་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་གཏོགས་པའི་གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་འགྲུབ་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་པར་
 བཞག་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་མ་གྲུབ་བཞིན་སྟོངས་པས་བསྐྱད་པ་སྒྲ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྐྱུང་བ་ཉིད་ལྟ་སྐྱུང་ཡིན་ན། དོན་དུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཡོད་པའང་ནང་གི་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་འགྲུབ་གྱི་
 དོན་ལ་མི་འགྲུབ་པས་ན་ཐ་དད་པ་ལྟར་སྐྱུང་བ་དག་ཀྱང་བསྐྱད་པར་འགྱུར་གྱི་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། ལྷ་བ་གཉིས་སྐྱུང་བསྐྱད་པ་ཡིན་པས་སྤྱི་རོལ་སྒྲ་བ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྐྱུང་བའང་བསྐྱད་པ་ཡིན་གྱི་མ་བསྐྱད་
 པར་ཡོད་པ་མི་སྤྱིད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྩོད་སྐྱུང་ལ། ཤེས་ཉིད་སྟོང་པར་གསུངས་པའི་ལུང་། །སྟོང་ན་སྐྱུང་བའི་རིགས་འགལ་སྐྱུང་། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་པའི་ལན། །ཁས་སྐྱུང་བ་ཡི་ལུང་དོན་བཤད། །དང་
 པོ། གལ་ཏེ་གཉིས་སྟོང་གི་རང་རིག་ཅུ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོ་ལས་ལུང་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་མཆོན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་གཟུང་བ་དད་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་
 འདི་གཉིས་ལས། འདི་ལྟར་གཟུང་བ་ལ་གཟུགས་སུ་རུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་མཉམ་པར་བྱ་བ་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དང་། འཛིན་པ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་རྣམ་ཤེས། ཉམས་སུ་སྟོང་བས་ཆོར་བ། མཆོན་མར་འཛིན་

༡༥༥། །པ་འདྲ་ཤེས་སོགས་སུ་བཞག་པ་དེ་དག་གཟུང་འཛིན་མེད་ན་གང་མཐོང་ལ་གང་གིས་མཐོང་བ་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མི་མྱོད་པས་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གཞན་ཞིག་ནི་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཚོས་གང་དང་གང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དེ་ནི་གཟུང་བ་དེ་ལ་འཛིན་པས་དེ་ལྟར་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པ་ཡིན་པ་དེ་སྤྲོ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུང་བ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ལ་ཤེས་བརྗོད་འཇུག་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ལུས་པ་
 རྟུག་ཅིང་སྒྲུང་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་རྟུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཅིར་སྒྲུང་བ་ལ་དེ་དང་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་སྒྲུས་པ་མ་ལུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅམ་གྱིས་རབ་རྟུ་བྱེ་བའོ། །དེ་ལྟར་འདྲ་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མེད་པ་ཞིག་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་ལུལ་ཅན་མི་མྱོད་པས་སུས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་དུ་བྱ་བར་མི་རིགས་པས་ན་དེ་འདྲའི་གཉིས་སྒྲུང་གི་རང་རིག་དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཡིན་གྱི་ཅི་ཡང་མེད་པ་རི་བོང་གི་དུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཅམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། བྱེད་ན་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ནི། གཟུགས་སོགས་སུ་ཕྱོད་དང་མིག་སོགས་སྒྲུ་མཛེད་དང་ཁམས་
 ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་དུ་མ་སྒྲུངས་པ་དང་སྒྲུ་བའི་སྒྲོ་དང་རིགས་ཀྱི་དོན་ཅན་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཚོན་བྱ་སོ་སོའི་བྱེད་པ་ཡི་བྱེད་པར་ཅན་ལས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་

དཔྱད་ན་མཚན་མཚན་ཐ་དད་དུ་སྒྲིམ་བཀྲགས་པ་ཅམ་ལས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མིན་པ་དེས་ཀྱང་ཚེས་དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རིགས་འགལ་སྒྲུང་བ་ལ། རྟོང་ཡང་གཉིས་སུ་
 སྒྲུང་བ་འབྱད། །དེ་ལ་མ་དེས་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ། དེ་ལྟར་གཉིས་ཀྱིས་རྟོང་པའི་རང་རིག་པ་ཅམ་དུ་ཡོ་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་གཉིས་མེད་པ་ལ་གཉིས་སུ་རི་ལྟར་སྒྲུང་ཞིན། བསྒྲུད་པ་མེད་ན་མི་སྒྲུང་བ་བདེན་ཀྱང་བསྒྲུད་པའི་
 དབང་གིས་མེད་ཀྱང་སྒྲུང་བ་ཡོད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གནས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མིན་པའི་མ་རིག་པ་གང་ཞིག་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་ཞིང་མཐོན་པར་ཞིན་པ་དག་གིས་རྒྱུད་བསྒྲུད་པའི་བདུན་གཉིད་ཅན་
 ལ། དོན་རི་ལྟ་པའི་དོན་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་གང་ཞིག་རང་ཉིད་སང་པའི་རྒྱུན་ནང་གིས་པའི་ཏུ་བྲག་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་ནང་གི་རྒྱུ་པར་རིག་པ་ཅམ་གཉིས་མེད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མིན་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་དུ་སྒྲུ་
 བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རབ་རིལ་ཅན་ལ་སྒྲུ་གད་དང་སྒྲུང་མ་སྒྲུ་གཉིས་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་རོལ་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་རྟོང་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཐ་རོལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་མིན་པའི་སྒྲུ་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཉིས་སྒྲུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ནི་རྒྱུ་པ་བཞིན་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དང་འཛིན་པའི་བསྒྲུད་པ་དག་ཡོ་ནས་མེད་པ་ན་སོ་སོའི་སྒྲུ་པོ་དེ་ནི་མེད་པའི་སྒྲུ་པོ་རོ། །གལ་ཏེ་བསྒྲུད་པ་དེ་མེད་ན་སོ་སྒྲུ་དེ་ཡང་ནི་མེད་

༡༩། །པར་ལྟུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདེ་བ་ལ་སྟགས་པ་ཡུལ་མེད་པར་རང་གི་ངོ་བོར་སྤྱོད་དུ་ཟེན་ཀྱང་ལྟུལ་བས་བསྐྱད་ནས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པར་མི་རུས་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་མཐོང་བ་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལས། དེ་སྤྱང་ཆོས་ཉིད་མི་སྤྱང་ཞིང་། དེ་མི་སྤྱང་བས་ཆོས་ཉིད་སྤྱང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལྟུལ་བས་བསྐྱད་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་ལྟུར་གྱི་བསྐྱད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པར་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུར་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་སེམས་
ཅམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ། འོད་སྤྱང་གིས་ཞུས་པའི་མངོ་ལས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་མཐའ་གཅིག་གོ། མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟགས་གསུང་བ་དང་འཛིན་
པ་རྟག་དང་མི་རྟག་ །སྐྱེ་སྐྱེ་མེད་སྟགས་ལ་སྐྱར་ནས། མཐའ་འདི་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟག་དུ་མེད་པ། བསྐྱར་དུ་མེད་པ། གནས་མེད་པ། སྤྱང་བ་མེད་པ། རྣམ་རིག་མེད་པ། གནས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱར་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ངོན་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་དུ། །སྤྱང་བ་མེད་ལས་གཉིས་དང་ནི། །ཇི་ལྟར་མངོན་པར་བརྟོད་པ་དང་། །དབང་བོ་ཡུལ་དང་རྣམ་རིག་དང་། །སྤྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟོན་སྤྱང་མེད་

བྱིར། །དེས་ན་འདིས་ནི་བརྟག་མེད་པ། །བསྟན་དུ་མེད་པ་གནས་མེད་པ། །སྤང་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །གནས་མེད་པ་ཞེས་ཕུ་བ་སྟེ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་གེས་ཀྱི། །མཚན་ཉིད་མདོ་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། བསྟན་པ་མེད་ན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་མེད་པ་དེར་མ་རེས་ཏེ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤང་བམས་སྟེ་མཆོད་ཀྱི་རང་བཞིན་རབ་རྟུ་བསྟན་པར་མཛད་པའི་བྱིར་བྱི་
 རྟོན་གཟིགས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ་ཞེན། གཉིས་སྤང་གི་བསྟན་པ་དང་བྲལ་བ་དེས་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དག་གི་བསམ་པ་དང་བསྟན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པ་རེ་ཞིག་བརྟན་
 སྟོམས་སུ་མཛད་པ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི། དཔེར་ན་གྲུ་དེ་ཆོས་པ་རྣམས་མཐོང་ཡང་ཆོད་དུ་མི་ལུ་བར་མ་མཐོང་བ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་མཆོངས་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་ཀྱང་དེ་བསྟན་རུ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་མི་རྣམས་པ་རྣམས་ལ་
 དེ་ཉིད་གཟིགས་ཀྱང་མ་གཟིགས་པ་ལྟར་གྲུ་ཆོན་གྱི་གཟིགས་སྤངས་ཉིད་མཛད་ནས་འཛིག་རྟེན་མཐུན་འདུག་གི་ཐུགས་ནི་འགྲེལ་ཞིག་གི་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་རྟོན་གསུགས་སོགས་ལ་འད་དཔྱད་ཅིང་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་
 ལ་འདུག་པར་མཛད་དེ། དགོ་སྟོང་དག་ནི་ལྟར་སྤང་བ་རྟོག་པར་གྱིས་གིག །ནི་ལྟར་སྤང་བ་ལས་བརྗོད་པར་འཛིན་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅིས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་ནས་རིམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དྲང་བར་མཛད་པ་

མཛེས་པ་གྲུ་

ཆོག་མ་འཆར་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་སྟོ་སྟོར་རྣམ་པ་ཆད་པ་མེད་པའི་དོན་གཅིག་མི་མྱིང་དེ་མྱོན་པོས་མྱོ་འཛིན་ཁོ་ན་སྐྱེད་ཀྱི་མྱོན་པོ་གཅིག་གིས་སྐྱེད་པ་མི་མྱིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ། མྱོ་སྟོགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
ཞི་། །རྣམ་ཐུང་ལ་སྟོགས་དག་ལའང་མཛུངས། །ཞེས་པ་བཞིན་དུ་སྟོ་སྟོགས་མཐོང་བ་སྟོ་སྟོར་དབྱེ་བར་ཅི་སྟེ་མི་རྣམས་ཏེ་ཡུལ་ཁྱེད་མཐོང་པའི་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་དེ་འཛིན་གྱང་དེ་ལྟར་དབྱེ་འོ་ཞེན། དེ་ལྟར་སྐྱི་ཕྱོས་
དེ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དབྱེད་པ་དེ་ཡི་ཚེ་འདི་མྱོན་པོ་མཐོང་པའི་སྟོ་སྟོགས་པའོ། །འདི་སྟོ་སྟོ་མཐོང་པའོ། །འདི་ལྟ་བུ་བཞི་མཐོང་པའོ། །ཞེས་སྟོགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་གྱི་སྟོ་སྟོགས་
པའི་དོ་བོ་ལ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་མེད་དེ་སྟོ་སྟོགས་པ་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ན་རིས་སུ་ཆད་པར་གནས་པ་ཅན་གྱི་དོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་བཞིན་དུ་དེས་པར་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་རྣམས་ན། སྟོ་སྟོགས་པ་ལ་ཁ་དོག་དང་
དབྱེ་བས་སུ་དབྱེ་བར་རྣམས་སྟོང་མཐའ་ཡི་མཆོམས་གྱང་དབྱེ་བར་རྣམས་ལ། དེ་མ་རྣམས་ན་ཁ་དོག་དང་དབྱེ་བས་ལ་སྟོགས་པས་ཐ་དད་པར་དབྱེ་བ་དེའང་དོན་ལ་འབབ་གྱི་སྟོ་སྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རྟ་གྲུང་
གཅིག་མིན་གྱང་རྟ་ཡི་ལམ་གྱི་རྟ་གྲུང་གི་རྟ་གྲུང་བ་སྟོ་སྟོགས་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྟ་གྲུང་བ་དེ་གཉིས་ཀ་སྟོ་སྟོགས་པའི་རྟ་སྟོ་སྟོགས་པའི་སྟོ་སྟོགས་པ་ལ་མེད་ཅིང་རྣམས་མཉམ་པའི་སྟོ་སྟོགས་པས་སྐྱེད་པ་ན་རང་རིག་པའི་དོར་སྟོ་སྟོར་སྐྱེད་པར་

ལྷ། མཐོང་བྱེད་རང་རིག་པ་གཅིག་ལས་སོ་སོར་བཅད་དུ་མེད་པས་སེས་པ་གཅིག་ཉིད་གཟུང་འཛིན་སྐྱ་ཚོགས་སྐྱ་སྒྲུང་བ་འབྱེད་དོ། །དེས་ན་སྤྱི་དོན་ཡོད་པ་གཞིར་བཞག་གི་སྤྱིང་ནས་གཞལ་ན་གཟུང་རྒྱུ་
འཛིན་རྒྱུ་གཉིས་སྐྱ་མ་སྤྱིས་པར་མ་བརྟགས་འཛིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་སྤྱིར་སློབ་གཅིག་གིས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་རྟོགས་སོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་དེ་ལ་མི་འབྱེད་པ་མེད་དེ། སྤྱིས་སྤྱ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་པ་དང་དུ་མ་ཆད་པ་དེ་ལ་དུ་མ་
ཅིག་ཅར་སྒྲུང་བ་མཐོང་བས་ཀྱུ་བ་ཅིང་། ཡུལ་སོ་སོ་བཞིན་དུ་སློབ་པ་དང་པར་ཡོངས་སྐྱ་ཆད་པ་རེ་རེས་མཐོང་ན་སྐྱ་ཚོགས་སློབ་གཅིག་གིས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མཐོང་བའི་རྒྱུ་པ་འདི་མེད་དགོས་ན་འང་ནད་དུ་སེས་པ་གསལ་རིག་ཆ་ཐ་དང་
དུ་མེད་པ་གཅིག་གིས་མཐོང་བར་རང་རིག་གིས་ཀྱུ་བ་པ་དེས་ན་སློབ་གཅིག་གིས་སྐྱ་ཚོགས་མཐོང་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་འབྱེད་དེ། གཞན་དུ་ན་སྤྱིས་སྤྱ་དུ་མས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ཐ་དང་པར་འགྱུར་གྱི་རྒྱུད་གཅིག་གིས་སེས་པས་མཐོང་བ་
ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྐད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྐྱབས་འདིར་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་སྐྱ་ཚོགས་གཉིས་མེད་དུ་སྐྱ་བ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཚོག་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་སྐྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ནི་གཟུང་རྒྱུ་སྐྱ་
ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་འཛིན་རྒྱུ་གཅིག་གི་དོ་ཐོར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་འདིས་འཛིན་རྒྱུ་གཅིག་ཡིན་པར་བསྐྱབ་ན་གཟུང་རྒྱུ་ཡང་གཅིག་དུ་འགྱུར་དེ། སེས་པའི་རྒྱས་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་གཞན་མི་རྟེན་པ་དེ་ལ་འང་ཡོད་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

པམ་དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཕྱེད་ཚལ་བའང་ཐ་སྟོང་སྟོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རིགས་པ་འདི་ནི་སྟོང་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཐ་སྟོང་ཏུ་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་ཙམ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་སྟེ་ཚོགས་གཉིས་མེད་
བའི་ཚུལ་སྟུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རི་མིང་གཟུང་རྣམ་སྟེ་ཚོགས་སྟུག་པ་ཡོད་ན་དེའི་འཛིན་རྣམ་ཡང་དེ་སྟེད་ཏུ་སྟངས་སྟེ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། །གཉིས་ཀ་ཉམས་པར་འགྱུར་པ་ཡིན། །ཁེས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་
མཚུངས་སོ། །དེ་འདྲའི་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་སྟེ་ཚོགས་པ་དེ་ལ་འདྲ་ཕྱི་དོན་བཞིན་ཏུ་ཆ་ཐ་དད་གཅད་ཏུ་མེད་པར་གསལ་ལ་རིག་གི་སེས་སྟངས་ཙམ་ཏུ་བད་ཅིང་། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟུང་མ་གྲུབ་པས་ན་གནས་ཚུལ་ལ་
གཉིས་སྟོང་གི་རང་རིག་ཙམ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྒྱན་གྱི་ལུགས་ལྟར་ན། དངོས་རྣམས་ཐ་དད་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་རིམ་བུར་། དབུ་མ་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་སྟོང་པ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་པའི་
ལུགས་གྱི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་ཡང་བཞེད་ཅིང་། ཡང་གཞན་དག་གཟུང་འཛིན་གྱིས་སྟོང་པའི་རང་རིག་ཙམ་བསྟུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་འདིའི་དགོངས་པ་རྣམ་རྟུན་ལྟར་ཏུ་བཞེད་པའང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་གཟུང་འདིས་ཐ་
སྟོང་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་གཅོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་པས་སྟངས་པ་ཐབས་གྱི་ཆ་འཆད་པ་ལ་གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་རིག་ཙམ་འཁོར་འདས་གྱི་སྟངས་གཞི་དང་འཆར་གཞིར་གྲུབ་པས་དེ་ཙམ་གཅོར་བཏོན་ནས་སེམས་ཙམ་གྱི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་

ཆ ཚད་མ་ སྒྲིམ་བཞི་ བཞུགས་ཀྱིས་ རྒྱུ་ལ་

༡༩། །གཞག་གསལ་པོར་སྟོན་པ་ནི་གཞུང་ནིད་ཀྱིས་གསལ་བས་བསྟོན་དུ་མེད་ལ། སེམས་ཅམ་དེ་ལའང་དོན་དམ་པར་གཉིས་སྟོང་གི་རྒྱུ་གསལ་པར་སྒྲུབ་ལ་སྒྲུབ་མི་མཐུན་པ་མེད་པས་གཉིས་སྟོང་དུ་
སྒྲུབ་པ་ཅམ་ཀྱིས་རྒྱུ་སྟོན་པ་ཡིན་པར་མི་གྲུབ་ཅིང་། རྒྱུ་བདེན་སྟོན་ནི་གཉིས་སྟོང་དང་བཅས་པ་ཐ་སྟོང་ཀྱི་སྒྲུབས་སྒྲུབ་ཀྱིས་པ་ལ་རྒྱུ་པ་ཡོད་མེད་དུ་བཞེད་པའི་ཁྱད་པར་ཅམ་ཡིན་ཅིང་ཐ་སྟོང་དུ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཉམས་སྒྲུབ་པ་
མི་འཐད་པས་གཞུང་འདྲིར་རྒྱུ་བཅས་སྒྲུབ་ཞེད་པ་ནི། ཡོངས་གཅོད་ནང་ཡིན་ཕྱི་རོལ་ལྟར། །གནས་པ་འདི་ནི་ཆ་གཞན་ཡིན། །ཞེས་དང་། གེས་ལས་ཐ་དང་མ་ཡིན་ན། །ཇི་ལྟར་དོན་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
གལ་ཏེ་སྟོན་ནི་གེས་དོ་བོའི། །དོན་ནིད་ཡིན་ན་ཐལ་བར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་འདོད་ཕྱིར་སྟོན་ཡོད་མིན། །ཞེས་དང་། ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་དེས་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་དེ་སྟོ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་སྒྲུབས་གཞུང་གི་སྒྲུབས་ཀྱིན་དུ་
གསལ་ལ། །དེ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་གྲུང་པོས་གྲུང་། །ནང་གི་གེས་ཕྱི་དོ་བོ་ནི། །ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྟོང་གང་ཡིན་ཏེ། །དོན་ཡིན་རྒྱུ་གེས་དོ་བོའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་བཅས་པ་དེ་ལ་བཞེད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཐ་
སྟོང་དུ་སྟོན་མེད་པར་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འོང་བ་ནི་གཞུང་འཇོན་གྲངས་མ་ཉམ་པ་ཡིན་ཏེ་གཞན་དུ་བཤད་ཐེན་པའི་ཕྱིར་འདིར་རྒྱས་པར་མི་སྟོའོ། །གེས་པ་གང་ཞིག་དོན་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོ་ཆོགས་ཇི་ལྟར་སྟོང་པ་

ཚད་མ་རིག་པའི་སྟོང་

དེ་དེ་ལྷ་མོ་ཉིད་དུ་མྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། ལུལ་མྱོན་པོ་གཅིག་གི་རྒྱལ་པ་གཏད་ན་མྱོན་པོར་སྒྲུང་ཞིང་ལུ་གས་རྒྱལ་པ་གཏད་ན་ལུ་གར་སྒྲུང་བ་ལོགས་སྟོ་གཅིག་ལ་ལུལ་རུང་བ་ན་གནས་པ་སྒྲ་ཚོགས་ཅིག་ཅར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྷ་མོ་
ལོམས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ནི་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཡང་གསལ་རིག་གི་སེས་པ་གཅིག་གི་དོ་བོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལོམས་ལ་རྒྱལ་པ་སྒྲ་ཚོགས་པ་མེད་ཅེས་མི་བྱ་ཞིང་རྒྱལ་པ་སྒྲ་ཚོགས་པ་ལོམས་གསལ་རིག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ལས་
ཐང་དུ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལོམས་གཅིག་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲ་སྒྲུང་བ་ནི་ཐ་སྒྲུད་གིན་དུ་འཐད་དེ། གནས་སྒྲ་བས་སྒྲུད་བར་སེས་སྒྲ་བྱ་ལ་སྒྲུར་ཡང་དོན་གྱིས་གནས་དོན་ལུས་གྱི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ལོམས་ཅམ་དུ་འདོད་
པ་ཡང་རྒྱལ་དེ་ལྷ་མོ་སེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་མ་དེས་སྒྲུང་། །དང་པོ། སྒྲུང་བ་སྒྲ་ཚོགས་པའི་ལོམས་གཅིག་འདོད་རུང་བ་དེ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་གྱི་རས་བྱ་པོ་ལྷ་མོའི་ཁ་དོག་ལ་ལོགས་པའི་གཞུགས་ནི་ཡན་
ལག་ཅན་ཆ་མེད་པ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། སེས་པ་གཅིག་ལ་གཞུང་རྒྱལ་སྒྲ་ཚོགས་དཔྱེར་མེད་པ་དེ་བཞིན་གཅིག་ལས་ཐང་དུ་བྱུར་མེད་ཅིང་རྒྱལ་པར་དཔྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་ན་འད་མྱོན་པོ་བསྐྱེདས་པས་
གཞན་མི་སྐྱེལ་པ་དང་། མྱོན་པོ་མཐོང་བས་གཞན་མི་མཐོང་བ་ལོགས་རང་འཛིན་སེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱལ་པ་གཏད་དེས་སེང་ཐང་དང་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་རྟེན་པར་མཐོང་གི་སེས་པ་གཅིག་གིས་སྒྲ་ཚོགས་འཛིན་པ་

༡༩། །བཞིན་རྟུ་ཡུལ་གཅིག་གིས་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲིང་པར་མི་བྱེད་པས་གནོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། གནོད་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའི་དབང་རྟུ་བྱས་ཏེ་མ་རོལ་པོས་སོ་སོར་དབྱེ་བར་རྟུས་པ་ནི་ཡན་ལག་ལ་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་མིན་ནོ་ཞེན་དབྱེ་བར་རྟུས་པ་ཐ་དྲད་པ་ཅན་ཡན་ལག་ནི་རེ་རེ་ནས་རྒྱུ་པར་བསལ་བ་ན་དབྱེ་ནི་མི་རྟུས་པའི་ཐ་དྲད་པ་མེད་པ་གཞན་ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་པ་ནི་མཐོང་བ་མེད་པས་ན་ནམ་མཁའི་མི་ཏྲག་དང་འདྲོ། །སྒྲིབ་བྱེད་འགོག་པའི་དབང་རྟུ་མཛད་ནས་མ་རོལ་པོའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་སེལ་བུ་བ་དབང་འདས་ཀྱི་རྟུལ་ཕྲན་དེ་ལས་བྱེད་མེད་པས་དབང་པོའི་ཡུལ་རྟུ་སྒྲིང་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེན། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་ན་ཡང་དབང་པོ་དྲང་ཡུལ་དང་བདག་དང་ཡིད་ལ་སོགས་པ་ཐ་དྲད་པ་རེ་རེས་དབང་གིས་མི་བསྒྲིང་བྱང་ཚོགས་པ་ན་བསྒྲིང་པར་འདོད་པ་བཞིན་རྟུ་མ་ཚོགས་ནས་མཐོང་རུང་གི་བྱེད་པར་སྒྲིས་པར་གྱུར་པ་མང་པོ་དྲག་ཅིག་ཅན་དབང་སྒྲི་ཡི་རྒྱར་འགྱུར་ཡང་འགྲལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཡིད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྒྱ་ཡིན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་མི་མཆུངས་ལ། རྟུལ་ཕྲན་དེ་དག་རྒྱ་ཡིན་གྱང་གཟུང་ཡུལ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་པས་དེ་དང་མི་འདྲོ་ཞེན། རང་འཛིན་གིས་པ་ལ་རྒྱུ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ་གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་གཞན་ཅི་འདྲ་མེད་དེ། གིས་བསྒྲིང་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ན་གཟུང་ཡུལ་ཡང་མིན་ཏེ་འབྲེལ་བ་

མེད་པར་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ན་ནི་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཀླུ་ཡིན་གྱིང་གཟུང་ཡུལ་མིན་པ་ཡོད་དེ་དབང་གེས་ལ་དབང་པོ་བཞིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་སྟོ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་
 སྟོ་དེ་ཡི་གཟུང་བར་བརྟོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་གེས་པ་དེ་སྟོ་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དབང་གེས་སྟོད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རྒྱ་ལ་ཐུན་ཁུད་པར་བ་དུ་མ་སྟོ་ཡི་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཅིག་ཅར་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནོག་
 མོགས་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ལན་འགོག་པའོ། །དང་པོ། རི་ལྟར་ཁྱོད་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པ་ལྟར་ན་རང་གི་ཡན་ལག་ནོག་དང་ལྟོག་གལ་མིག་དང་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པར་ཅིག་
 ཅར་དུ་བ་ལང་གི་ཡན་ལག་ཅན་གཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་དུ་མ་ཆང་པར་དམིགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ནམ་ཡང་མི་འཛིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ན་ལྟོག་གལ་ལ་སོགས་ཡན་ལག་མཐོང་བ་མེད་པར་
 ནི་བ་ལང་དུ་གེས་པ་ཡང་མཐོང་བ་ནམ་ཡང་མེད་དོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་ཁྱུང་གཞི་དེ་ལ་ཁྱུང་ཆོས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་དང་། ཁྱུང་གཞི་ལྟན་ཅིག་འཛིན་ཏེ་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བས་དབྱེར་མེད་པར་
 གནས་པའི་བྱེར་རོ། །དེས་ན་རྩ་མཐོང་བ་ན་ཁྱུང་ཆོས་སམ་ཡོན་ཏྲན་དེ་དང་གཙོ་བོ་བ་ལང་དག་ལྟན་ཅིག་རྟོགས་པའམ་ཡང་ན་བ་ལང་གི་དབྱིབས་ཀྱི་ཡོན་ཏྲན་དེ་དང་ཁྱུང་གཞི་གཙོ་བོ་བ་ལང་དག་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་འདོད་

༡༡། །ནྟ་ཡང་དུས་ཅིག་ཅན་རྩ་དང་རྩིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རྫོགས་པར་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་རྩ་སྟུང་མ་ཡིན་ལ་རྩ་སྟུང་མ་བཟུང་གི་བར་དུ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་དབྱིབས་ཀྱང་མི་འཛིན་ལ་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་ཐམས་ཅད་ཆར་བར་མ་བཟུང་བར་པ་ལང་གི་དབྱིབས་རིལ་པོ་འཛིན་པ་མི་མྱོད་པས་དབྱིབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཅིག་པ་ལང་ནི་ལྟར་འཛིན་ཏེ་མི་འཛིན་ནོ། །ཡང་རྩ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་གཅིག་དང་གཅི་པོ་པ་ལང་ལྡན་ཅིག་འཛིན་སྐྱམ་པའང་གྱིན་སྟེ། རྩ་འཛིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་པ་ལང་དབང་པོས་ནི་ལྟར་བཟུང་སྟེ་རྩ་པོ་ན་ལས་ཡན་ལག་ལྟག་མ་མ་མཐོང་བས་རྩ་ཡན་གར་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་ལས་པ་ལང་མཐོང་བ་མི་མྱོད་དོ། །གལ་ཏེ་སྟོ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་གཡོ་འགལ་སོགས་བྱ་བ་པ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྒྱི་རྒྱམས་ནི་རང་གི་རྩ་སྟུང་མ་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བ་ལས་རྩ་སྟུང་གཞན་ལའང་ལྡན་པས་འབྲེལ་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་བའི་སྒྱི་རྒྱ་བ་དང་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བས་འབྲེལ་གྱི་རྩིག་པ་ལ་མ་འབྲེལ་ཀྱང་རྩ་བ་དང་རྩིག་པ་སོགས་ལྡན་འབྲེལ་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ལྡན་པ་ལས་གཅིག་བཟུང་བས་ཡན་ལག་ལྟག་མ་རྒྱམས་ཀྱང་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་འང་འཐད་པ་མིན་ཏེ། ལུས་མ་མཐོང་བར་སྒྱ་ཉག་མ་གཅིག་དང་རྩི་ཕེ་མོ་ཙམ་མཐོང་བས་ཡན་ལག་ལྟག་མ་ཀྱན་ཀྱང་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཅང་ཐལ་ཆེས་སོ། །དེས་ན་བྱད་པར་དང་ནི་བྱད་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རྟོག་པའི་

2015

རོར་ཡོད་གྱི་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ལ་མི་སྣང་སྟེ། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཙམ་ལས་འཇུག་པའི་གཞན་དབང་ཅན་བརྟགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐབས་གྱི་རུ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་ལག་གམ་བྱུང་པར་བྱེད་
 ཚེས་ཉིད་དུ་ཉིར་བཟུང་སྟེ་ཉི་བར་བཟུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་བྱུང་པར་ཅན་དེ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་དེ། དཔེར་ན་བ་ལང་རུ་ཅན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རུ་བྱུང་ཚེས་སུ་བརྗོད་ལ། མིག་པ་ཅན་གྱི་བ་ལང་ཞེས་
 བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཚེ་རུ་ཡང་བྱུང་གཞིའི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་མས་ནས་མིག་པ་ཉིད་བྱུང་ཚེས་སུ་བརྗོད་ལ་དེ་བཞིན་ཡིན་ལག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ལའང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་གོས་དཀར་པོ་བགོས་ཤིང་དབྱུག་པ་ཐོགས་པའི་སྟེས་སུ་
 རལ་པ་ཅན་ལའང་རེས་འགའ་དབྱུག་པ་ཅན་དང་། རེས་འགའ་རལ་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་བརྟགས་པ་བཞིན་བརྗོད་འདོད་གྱི་རྟོག་པས་དེ་ལྟར་བཞག་པར་ཟད་དོ། །བཞི་བ་སྟེ་ཚོགས་
 གཞན་དུ་མི་ཤེས་པར་ཐལ་བ་ལ། ཐལ་བ་དངོས་དང་གཞན་གྱི་ཡང་། །དེ་ལྟར་ལས་ལེན་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་གཞན་གྱི་ལན་འགོག་པ། །དང་པོ། དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པར་འདོད་ན་ཕྱི་རོལ་པ་བྱེད་ཅག་
 ལུ་མ་པ་སོགས་རྗེས་གྱི་རུང་གི་དངོས་པོ་ཙམ་ནི་ལུ་མ་སོགས་གཞན་དྲག་ལས་ཐ་དད་མེད་པར་གྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ། འདི་ལྟར་བྱེད་ཅག་རྗེས་ལས་ཡོན་ཏན་སོགས་ཐ་དད་དུ་འདོད་ལ། རྗེས་གང་ལ་འདི་ནི་ལུ་མ་པའོ་འདི་ནི་སྟུ་མ་

ཆ ཚད་མ་ རྒྱུ་འབྱོར་ འབྱོར་གྱི་ རྒྱུ་འབྱོར་

༡༡། །ཕྱི་ལོ་ཐེམ་ཐ་དང་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་རིགས་ལ་སྟགས་པས་བྱེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་ན། རྒྱལ་འཛིན་པ་དེའི་ཆོ་ཡོན་ཏན་ལ་སྟགས་པ་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་ཡི་ཆོས་དེའང་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་
ལུ་ལུ་སྟགས་རྒྱལ་གཞན་དང་གཞན་མཐོང་དུ་ཐིན་ན་ཡང་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མི་འབྱེད་པར་སྒྲོ་གཅིག་གི་རྒྱལ་པར་སྒྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ཏེ་དང་པོ་ཆོས་ཅན་རྒྱལ་བཟུང་ནས་ཕྱིས་སུ་དེའི་ཡོན་
ཏན་ལ་སྟགས་པའི་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་ཀྱང་ནི་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ལུ་ལུ་སྟགས་ཀྱི་རྒྱལ་གཅིག་དུ་མི་འཛིན་གྱི་སོ་སོའང་དུ་མ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རིམ་གྱིས་ཆོས་གཞན་དང་གཞན་འཛིན་པར་འགྱུར་དུ་ཀླག་
མོད། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་འདི་ནི་བྱེད་གཞི་འདི་དག་གི་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་སོ་ཞེས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་འཆོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུ་ལུ་ཕྱི་ཆོས་ལུ་ལུ་པའི་ཡིན་པ་དང་། ལུ་ལུ་པའི་ཆོས་ལུ་ལུ་ཕྱི་རྒྱལ་པར་འཆོལ་བར་
འགྱུར་ཏེ་དུས་མཉམ་པར་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་སོ་སོར་གཞན་དང་གཞན་མཐོང་བ་ཅུ་མ་ནི་འདི་འདིའི་འོ་ཞེས་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་མི་རུས་ཏེ་ལུ་ལུ་ཀ་བ་ལ་སྟགས་པ་རིམ་ཅན་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་མའི་རྒྱལ་
ཐོག་དེ་མ་ཐག་དུ་མཐོང་བས་འབྲེལ་བ་འཆོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་སྟུ་མ་ན། རྒྱལ་ཐོག་དུ་མཐོང་བ་ཅུ་གྱིས་མ་ངེས་ཏེ་ཀ་བ་མཐོང་བའི་དེ་མ་ཐག་དུ་ལུ་ལུ་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་དང་གཞན་དུ་མཐོང་བ་ལ་འབྲེལ་

ཚད་མ་རིག་པའི་སྒྲོ་བ་

བ་རེས་ཕྱེད་ཡོད་ན་དེ་ཕྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི་རྩ་ས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་མ་ཡིན་པ་རིགས་ལ་སྟགས་པའི་འབྲེལ་བ་དེ་ན་མ་ཡང་རེས་པར་མི་རྒྱས་སོ། །གཉིས་པ། ཏུ་མ་ཏུ་ས་གཅིག་འཛིན་པ་དེ་གཞན་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་སྤྱད་དགོས་ཏེ།
 དེ་དག་གི་སྒྲུབ་པ་སྟགས་པ་རྒྱུ་འགྱུར་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པས་ན་ཏུ་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅིག་ཅར་ཏུ་མ་འཛིན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཏུ་མ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་ཏུ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་མི་དགོས་སྒྲུམ་པ་
 གྱིན་སྟེ། བཀོད་པ་ཅན་དུ་ལ་ལུན་སྟེང་སྟོབས་གསུམ་ནི་གིན་དུ་སྤྱ་བའི་དུ་ལ་གཅིག་ལའང་མོད་པ་མི་སྟེང་པར་འདོད་པས་ན་དེ་གསུམ་མ་བཟུང་བར་དེའི་བཀོད་པ་སྒྲུབ་སྟགས་འཛིན་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བཀོད་པ་ཅན་
 སྟེར་མོ་མ་བཟུང་བར་དེའི་བཀོད་པ་ཁུ་རྒྱུར་དང་སྟེག་མཛུབ་སྟགས་འཛིན་པར་མི་སྟེང་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་མིན་པ་སྟེ་སྟགས་དབང་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། སྟེག་ཆ་དབང་གིས་ཡུལ་མ་ཡིན། །དཀར་སྟགས་
 ཡོད་ཀྱང་རེས་མི་གཞོད། །དེ་ལ་མ་རེས་སྤྱད་བའོ། །དང་པོ། ཚད་མ་མདོ་ལས། ཏུ་མའི་ངོ་བོའི་ཆས་ཅན་ནི། །དབང་པོ་ལས་རྟོག་སྟེང་མ་ཡིན། །རང་རང་རིག་བྱ་བ་སྤྱད་གྱིས། །བསྟན་མིན་ངོ་བོ་དབང་པོའི་ཡུལ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འཆད་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་བ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་ལོག་པའི་གཞན་སེལ་བ་ཅུ་ལས་བརྟགས་པའི་རིགས་ལ་སྟགས་པ་འདི་དག་སྟེག་པའི་ཆ་ཅུ་མ་ཡིན་པར་ཁོང་ཏུ་མ་རྒྱུད་ནས་དེ་དག་དབང་པོའི་མདོན་སྒྲུམ་གྱི་

ལྷ། །ཡུལ་ཡིན་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲ་ལ་སྟགས་པ་ཚོས་ཅན་གང་ཞིག་རང་མིན་པ་ཐུམས་ཅན་ལས་ལྟག་པར་གྱུར་པ་ནི་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་དེ་སྒྲར་རི་སྒྲ་དབྱུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་དོན་གང་ལ་ཚོས་གཞན་གང་དང་གང་གང་ལས་ལྟག་པ་དེ་ཅུམ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཆར་སྒྲ་ལྟོས་བརྟགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་པ་ཅན་དེ་ནི་དུ་མའི་དོ་བོ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲ་གཅིག་ལ་འད་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་ །ཁེམ་པོ་ལ་སྟགས་པ་རང་མིན་པའི་ཆ་རི་སྒྲེད་པ་ལས་ལྟག་པའི་ཆ་ནས་ཐ་དད་པར་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ཅུམ་གྱིས་ཐ་དད་པ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་དེ་དག་ནི་སྒྲ་རྟོག་གི་དོར་སྒྲ་ཚོགས་སུ་ཡོད་ཀྱི། རྟོག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཡུལ་སྒྲེ་མཆོད་ཀྱི་རྟེན་གཅིག་གི་ཡུལ་ཅན་དེར་སྒྲར་བ་ཅུམ་འཇལ་གྱི་བྱུང་གཞི་དང་བྱུང་ཚོས་སྒྲ་གྱུར་པ་སྟགས་དོན་གཅིག་ལ་རྣམ་གྲངས་སྒྲ་ཚོགས་སུ་འཛིན་པ་མིན་པ་ཅན། རང་དུས་དེ་ཡི་དངོས་པོ་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་མ་འདྲེས་པའི་སྒྲོ་བས་ལས་བྱུང་བ་རེས་འགའ་བ་ཡི་ཞེས་པ་དེ་ཡི་སྒྲེད་ཡུལ་དུ་འདྲེས་པ་སྒྲ་ལྟོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལྟག་པ་དེ་སྒྲ་བྱ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་སྒྲ་བ་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་ན་དངོས་པོ་རང་གི་སྒྲེད་ན་དགར་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྟག་པའི་དགར་པོ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུམ་པོ་ཉིད་དང་། རི་བོང་གི་མཚན་མ་ཉིད་ལ་སྟགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཇི་ལྟར་ན་དབང་པོས་དེ་ཡི་ལྟག་པ་མི་མཐོང་སྒྲུམ་ན། དོན་རང་ཉིད་ལ་དགར་པོ་ལ་སྟགས་པའི་ཚོས་རི་སྒྲེད་པ་དེ་དག་

མ་ཆོད་ད་བཞི།

ཡོད་པར་གྱུར་གྱི་ཆ་རྒྱུ་པར་མི་ཕྱི་བར་ཡུལ་རང་མཆོན་གྱི་དངོས་པོ་རི་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་ནི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་ཀྱིས་པ་མིན་དེ། རང་མིན་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་གཅོད་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་དོན་དེ་ནི་དེར་སྒྲུང་བ་ཅུ་ལྟར་པ་ལས་ཆ་གསུམ་ཕྱི་བའི་ལྷོག་པ་གང་གིས་གྱུར་དེ་རི་བཞིན་དུ་མཆོན་པར་མི་རུས་སོ། །དེས་ན་སྒྲ་ལྟར་གི་སེས་པ་ལམ་ལྷོག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། རང་མཆོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་སེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དྲན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་གི་ཡུལ་གཅིག་ལ་མི་སྒྲུང་སྟེ། གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ། འདྲེས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ། ཆ་སྒྲ་ཆོག་ས་པ་དང་སྒྲ་ཆོག་ས་མིན་པར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། གཅིག་གྱུར་ཐ་དད་སྒྲུང་ལན་དགག། གཅིག་པའི་སྒྲ་བ་ཕྱི་དོ་སེས་དགག། དང་པོ། གལ་ཏེ་སྒྲ་སྟོད་དང་དབང་པོའི་སྟོ་རྒྱུ་ས་དོན་གཅིག་ནི་དེ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་རྟོན་ཡོད་དབང་དང་མིག་དབང་སྟོགས་སྒྲ་ཆོག་ས་ཡིན་པས་གསལ་མི་གསལ་ལ་སྟོགས་པ་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུགས་དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་རྒྱ་བ་ལ་སྟོགས་པའི་དབང་སེས་ལྟའི་སེམས་གྱུར་ཡུལ་སྒྲ་ལ་སྟོགས་པའི་ཐ་དད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དེ་གང་ལས་འགྱུར་སྟེ། ཡུལ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཡིན་གྱུར་རྟོན་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་སོ་སོར་མཐོང་ངོ་ཞེས་དོན་གྱིས་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་རོ། །རྟོག་པ་དང་དབང་སེས་གཉིས་སེམས་གྱི་རྟོན་ནི་གཞན་དང་གཞན་ཡིན་པ་ལས་སྟོས་སུ་རུག་གྱུར། ཡུལ་

༢༡༦

༡༥༥། །གཟུང་དོན་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ལ་རང་བཞིན་གསལ་མི་གསལ་སོགས་སུ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། ལུལ་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་གཞལ་བའི་བློ་ལ་
 ལུལ་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་སུ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་མི་རིགས་ཏེ་མིག་མ་ལུས་ལ་བཀའིས་ཀྱིས་མེ་ཏྲག་སྟོན་པོ་གཞལ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མིག་སེར་ཅན་དང་མིག་སྟོན་མེད་པས་དྲུང་ལ་བལྟས་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ན་དེ་མངོན་
 སུམ་མ་ལུས་ལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལོ། །དེས་ན་རང་མཚན་གཅིག་ལ་ཉིན་གྱི་སྟོན་ས་ཐ་དད་དུ་མཐོང་ཞེས་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། བློ་མ་ལུས་ལ་བའི་སྟོང་བས་ཐ་དད་པར་མཐོང་བ་དེ་ལུལ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ་ཀ་ལུམ་དང་སྒྲ་དང་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། བློ་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ཡོད་དེ་བ་ལང་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་ཕྱིས་ངོ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་ར་དཀར་ཟལ་མཐོང་བ་ན་ཕྱིས་དམར་ཟལ་མཐོང་བའི་ཆེ་རང་མཚན་ཐ་དད་ཀྱང་ལྷ་ར་
 མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ངོ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྒྱུ་མཐོང་བས་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་དེ་ལ་ངོ་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚན་མི་ཕྱིད་དོ་ཞེ་ན། དེར་མ་ངེས་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡི་རང་མཚན་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཡང་ནི་འདས་མ་
 འོངས་སོགས་ལ་སྒྲ་བརྗོད་པ་དད་དེ་དེའི་རྒྱུ་རྟོག་ཀྱང་འདོད་པ་ཅུ་གྱིས་འདུག་པའི་ཕྱིར། དང་པོར་སྒྱེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལས་ཕྱིས་བ་གྲུང་ལ་སོགས་པའི་ངོ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་པ་སྒྱེ་བ་ནི་བཀག་པ་འཇམ་བཟླག་པ་ཡིན་

ཞིང་། སྤྱི་ནི་མ་མཐོང་ཡང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་རྣམས་ལ་རིགས་གཅིག་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདས་པའི་མི་རྣམས་ལ་མིའོ་སྐྱམ་དུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མཐོང་རྟོག་ཡུལ་གཅིག་པ་མེད་
 པས་ན་འདྲ་བ་མཐོང་བ་ལ་རིགས་གཅིག་རྟོག་པ་ནི་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་གིས་བ་ལང་ལ་སོགས་མཐོང་བ་ལ་ཐུན་མོང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རིགས་དང་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་ནི་བར་ཐུན་མོང་བའི་
 བརྗོད་པ་འཕྲུག་པ་དང་རིགས་གཅིག་པའི་རྣམ་རྟོག་སྤྱི་བ་དག་གི་ཡན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལས་རྗེས་སུ་དཔོག་ས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྟོག་པ་དང་དབང་གིས་ཡུལ་ཐ་དང་བར་བསྐྱུན་པའི་རིགས་པ་འདྲི་ཡིས་ཐུན་ཐུང་རྡོ་། །
 འོ་ན་མཐོང་ཐེན་ནས་སྒྲུབ་རྡོ་གིས་སྤྱོད་བཅི་ཡིན་སྐྱེ་ན། དབང་གིས་སྤྱི་མཐོང་བ་དེ་ནི་རང་མཚན་སོ་སོ་ཐ་དྲ་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་རིགས་གཅིག་རྟོག་པའི་སྤྱི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི་རྣམ་རྟོག་གཅིག་ནི་སྤྱིའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ།
 དཔོན་པོ་མཚུངས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་རྒྱས་པར་བརྗོད་ཐེན་ཏེ། །གཉིས་པ་ཡིད་མཛོན་ལ། ཡིད་མཛོན་མི་འཐད་ཚུད་པ་བཤོད། །དེ་ལ་ལན་གྱི་བྱེ་བྱག་བརྗོད། །དང་པོ། ལུ་སྟེགས་རྣམ་ལུག་པ་ན་རེ།
 སྒྲུབ་དབང་གིས་སྤྱི་སྤྱོད་བ་ནི་སྒྲུབ་ཡང་འཛིན་པ་ཡིན་ན་ཆོད་མ་སྐྱེ་མས་བཅད་ཐེན་འཛིན་པའི་བྱེར་དུན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཡིད་ནི་ཆོད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་དབང་གིས་སྤྱི་སྤྱོད་མ་མཐོང་བ་གཞན་ཡིད་མཛོན་གྱིས་

ཞེས་བརྗོད་བྱུང་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་ལྟ་བུ་མི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་གྱིང་ཡིད་གྱིད་བའ་པོས་བཟུང་ཟེན་འདས་པ་དེ་དྲན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་ན་དྲན་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་མཐོན་སུམ་ཚད་མར་མི་
 འདོད་ལ་འདི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་བརྗོད་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་བཅད་ཟེན་པ་སྒྲུར་ཡང་འཛིན་ན་དེ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དེ། བྱེད་པ་ཚད་མ་སྒྲུ་མས་ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་བྱ་བ་བསྒྲུབས་ཟེན་པ་ཙན་གྱི་
 གཞལ་བྱའམ་ལས་སུ་བྱ་བ་ལ་ནི་སྒྲུ་མའི་བྱ་བ་བྱས་ཟེན་ནམ་རྟོགས་ཟེན་དེ་ལས་བྱུང་པར་བྱུང་བཟད་གྱིང་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི། མིག་སྟོགས་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཙན་ནམ་གཞན་ཡིད་མཐོན་དག་ནི་སྒྲུར་མ་གཤམ་པ་དེ་ཡི་གས་ལ་
 བྱེད་དམ་གཤམ་བྱེད་དམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་ནི་ལྟར་འདོད་དེ། ཤིང་བཅད་ཟེན་པ་ལ་སྒྲུར་ཡང་སྒྲུ་རེས་གཙོད་པའི་བྱ་བ་འདུག་དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་པ་དག་གི་ལུགས་ལྟར་ཡུལ་རྟག་པ་གཙོག་ཉིད་ཚད་མ་དུ་
 མས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གཤམ་སོ་སྒྲུམ་ན། གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོ་རྟག་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱོད་སྒྲུ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུས་ཅིག་ཙན་འབྱུང་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུ་ཕྱི་བྱེད་མེད་པའི་གཟུང་དོན་ཉིད་ཕྱོད་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་གཙོག་པོ་དེས་གྱིང་སྒྲུ་ཕྱོད་དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་ལ་སྟོགས་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྟོན་སྒྲུ་ཕྱིར་རིམ་ཙན་དུ་བྱུང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་འཛིན་གཤམ་པ་རིམ་ཙན་དུ་སྐྱེད་དོ་སྒྲུམ་ན། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་མིན་ཏེ་རྟག་པ་དེ་

༡༩། ཁྱེད་གཞན་གྱིས་བྱ་བ་དུ་བྱ་བ་དུ་བྱ་བ་མིན་པས་ན་རང་ལས་གཞན་པའི་ཁྱེད་དེ་དག་ལ་ཉོས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡིད་མཛོན་གྱིས་དབང་པོས་བཅད་ཟིན་སྐར་ཡང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པས་
 ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འབྱུང་བའི་སྒྲིན་ནམ་ཡང་མེད་དོ། །གཉིས་པ། དབང་པོས་གཟུང་བ་སྐར་ཡང་འཛིན་མི་མྱོད་པ་དེ་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྒྱུ་པར་གཤམ་པའི་སྐད་ཅིག་སྐྱ་མ་འགགས་མ་ཐག་པའི་དེ་མ་ཐག་ཁྱེད་ལས་བྱུང་བ་ཅན་
 ཡིད་གཤམ་ནི་དབང་མཛོན་སྐྱ་མས་བཟུང་བ་ལས་ཡུལ་གཞན་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཕྱིར་ཡོད་པས་མཐོང་བ་སོགས་སུ་ཐལ་བ་མིན་ཏེ། དབང་མཛོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་ཁྱེད་མེད་པར་དེ་མི་འབྱུང་བས་
 སོ། །གསུམ་པ་ལ། ཡུལ་མ་ངེས་པར་ཐལ་བ་སྤང་། །དབང་དོན་རྒྱ་ཁྱེད་མི་རུང་སྤང་། །དང་པོ། དབང་མཛོན་སྐྱ་མས་བཟུང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཡིད་དེས་མི་འཛིན་ན་དབང་མཛོན་དང་ཡིད་མཛོན་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ།
 དབང་མཛོན་དེ་མ་ཐག་ཁྱེད་དུ་སོང་བའི་ཡིད་དེས་ཚད་པ་དང་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གཞན་ཡང་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་དོན་རྗེས་འགྲོའི་སྡེ་ཡུལ་སྒྲིན་པོ་ལྟ་བུ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དབང་པོ་དང་
 གཤམ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ཚོགས་པའི་རྗེས་ཐོག་དེ་ཉིད་དུ་སྡོ་འཛིན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྡོ་བའི་ཕྱིར། སྡོ་འཛིན་དབང་མཛོན་དེ་ནི་རང་གི་གཟུང་དོན་སྐད་ཅིག་སྐྱ་མའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། སྡོ་འཛིན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་རང་

དང་དུས་མཉམ་པའི་སྒོན་པོའི་སྐད་ཅིག་དང་ཚེགས་པ་ན་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་དོན་དེ་ལ་སྒོས་པ་ཅན་ཏེ་དེ་དང་ཚེགས་ནས་ཡིད་མངོན་སྐྱེད་པ་ཡིན་པས་སྒོ་འཛིན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེས་ཡིད་བསྐྱེད་པ་ལ་དེ་དང་དུས་མཉམ་
 པའི་ཡུལ་དེ་དེའི་ཡིད་མངོན་སྐྱེད་པའི་སྒོན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ལོ། །དེ་སྐད་ཀྱི་སྒོན་པོ་སྒོ་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་རྒྱ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཡིད་མངོན་འདི་དག་གི་གཟུང་ཡུལ་ནི་
 སྒོ་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྒོན་པོའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཡིན་པས་རང་གི་དོ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་
 འཛིན་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་གྱི་རིགས་འདྲ་དེ་ལ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་མངོན་ལ་རྒྱུ་པ་གཏོད་བྱེད་གྱི་ཡུལ་དེ་ལ་ཡིད་ཀྱང་སྒྲིགས་ནས་སྒྱེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒོ་
 འཛིན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་དུས་མཉམ་པ་སྒོན་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ནི་སྒོ་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་ཀས་བཟུང་བ་ཡིན་ཀྱང་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀའང་བཅད་
 བེས་སུ་མི་འབྱུང་བར་ཚད་མར་འཐད་དེ་དཔེར་ན་སྒོན་པོ་གཅིག་སྐྱེས་སུ་གཉིས་གྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མས་དུས་མཉམ་པར་དམིགས་ན་གཉིས་ཀ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་གང་རུང་བཅད་ཤིས་སུ་མི་འབྱུང་བའོ། །སྐྱེས་སུ་གཅིག་གིས་སྐྱ་

༡༩། །དང་གཟུགས་དུས་མཉམ་པར་དམིགས་ཀྱང་མཛོན་སུམ་གཉིས་ཀ་ཚད་མ་ཡིན་པའམ། མིག་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀས་སྒོན་པོ་གཅིག་དམིགས་ཀྱང་གང་རུང་རེ་ལས་སྒྲེས་པ་ཚད་མ་མིན་ནེས་སྒྲུ་བར་མི་
 ལུས་པ་དང་འདྲའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲེས་སུ་གཅིག་གི་སྒྲོ་ལྷོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་ཙམ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་རྟེན་ཐ་དད་ལས་སྒྲེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་སྒྲུ་ཤེས་དང་གཟུགས་ཤེས་པ་ཞིན་ནོ། །སྒྲུ་ཐ་དད་ལས་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རྒྱས་ཐ་དད་ཏུ་བཞག་ཀྱང་དུས་མཉམ་པའི་སྒྲེས་སུ་གཅིག་གི་སྒྲོ་ལ་རང་རིག་པ་གསལ་རིག་ཙམ་གྱི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་
 ལས་སྒྲུ་ཐ་དད་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུ་སྒྲོ་གཅིག་ལ་དུ་མར་སྒྲུང་ཡང་གཅིག་ཏུ་བཞག་རུང་བར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་ཡིད་གྱི་མཛོན་སུམ་འདི་ལ་སྒྲེལ་མར་སྒྲེ་བ་དང་། དབང་མཛོན་སྒྲུ་དེ་གཅིག་དང་པོ་པན་ཚད་ཡིད་
 མཛོན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། དབང་མཛོན་གྱི་སྒྲུན་མཐར་སྒྲེ་བ་དང་། དབང་མཛོན་སྒྲུ་དེ་གཅིག་དང་པོ་པན་ཚད་སྒྲུན་འགྲོགས་ནས་སྒྲེ་ཞིང་མཐར་དབང་མཛོན་སྒྲུ་དེ་གཅིག་ཐ་མའི་དུས་སུ་ཡིད་མཛོན་སྒྲུ་དེ་གཅིག་ཐ་མ་སྒྲེ་བར་འདོད་པའི་
 ལུགས་བཞི་ལས་ཕྱི་མ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ལས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མཛོན་སྒྲོགས་ཡོད་པ་ནི་ལུང་ལས་མ་གཏོགས་པར་རིགས་པའི་སྒྲུ་བ་ཕྱིད་གང་ཡང་མི་སྤྱིད་ལ། དབང་ཡིད་འགྲོས་ནས་སྒྲེ་བ་འདི་

ཚད་མ་རིག་པའི་སྒྲུ་བ་

ལྟོ་མེད་ཀྱི་ལྟོ་མེད་

ལུགས་ཐ་ཆད་ཡིན་ཞེས་དཔེ་ལ་ལར་སྒྲུང་ཡང་། གཟུགས་སྟོགས་ལྟ་གཟུགས་མོང་དུ་སྒྲེས་པ་འདི་ཡིད་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་དབང་སྒྲེས་ལྟ་སྟེ་རང་ལུལ་སོ་སོ་པ་ལས་གཞན་འཛིན་པ་མི་སྤྲོད་དོ། །གང་དུ་མིག་དེ་ལུལ་ལ་མི་ལྟ་བར་
བརྩམ་པ་སྟོགས་གྱི་སྒྲུབས་ན་མིག་སྤྲོད་མཛོན་སུམ་མེད་པ་བཞིན་གཞན་གྱི་ལའང་འདྲ་ཞིང་། དབང་སྒྲེས་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་སྟོགས་གྱི་རང་མཚན་རིམ་ལྡན་མཐོང་བ་ལྟེས་སུ་དྲན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིད་མིན་ན་གཞན་གང་ཞིག་ཡིན།
ལུལ་མཐོང་བའི་དབང་སྒྲེས་ལྟ་ལས་གཞན་དུ་དེ་དུས་མཐོང་མཐོང་ཡིད་སྒྲེས་མི་དགོས་ན་དེ་དུས་གྱི་ཡིད་དང་དབང་སྒྲེས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་རང་གིས་མ་མྱོང་བར་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་དྲན་ན་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་ལ།
ཆུད་གཅིག་པས་དྲན་ན་ནི་མིག་སྤྲོད་ཀྱང་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་སྒྲེས་ལ་དེ་ལྟར་པན་ཚུན་དྲན་པ་མེད་དེ་རང་ལུལ་སོ་སོ་ལ་ངེས་པའི་ལྟར་སྒྲུབ་ན། གཟུགས་སྟོགས་ལུལ་ལྟའི་རང་མཚན་གསལ་པོར་མཐོང་བའི་ཡིད་
མཛོན་ཡོད་པར་གྱུ་བ་སྟེ་གཟུགས་སྟོགས་ལུལ་ལྟ་རིམ་ལྡན་པ་དེ་བཞིན་དྲན་པའི་སྒྲེས་པ་མྱོང་བས་གྱུ་བ་པས་སོ། །དེ་འདྲའི་ཡིད་མཛོན་དེ་ཡང་དབང་མཛོན་དང་སྟེལ་ནས་སྟེ་བ་མིན་ཏེ་དབང་པོ་དང་ལུལ་ཚོགས་པའི་སྒྲུབ་ཅིག་
གི་ཚུན་པར་མ་ཆད་པའི་སྒྲུབས་ན་སྒྲེས་པ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་མའི་དེ་མ་ཐག་སྟེན་ཡང་ཡོད་པས་སྒྲུབ་མ་ཆད་པ་མེད་པས་དབང་མཛོན་ཚུན་མ་ཆད་པར་སྟེ་བ་ལ་གིགས་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། དབང་སྒྲེས་དང་སྒྲུང་ལུལ་ཚུན་མི་འཆད་པར་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

གུན་ལ་ཡོད་པས་དེའི་འགོས་མ་བརྩིས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་མོད་དབང་ཡིད་མངོན་སུམ་ནི་འགོས་གནིས་པ་ཅན་དུ་སྒྲེབ་པར་གཞུང་གིས་གྲུབ་ལ། དེ་དག་ལན་ཚུན་གོགས་བྱེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་འགལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་
སྒྲུབ་མི་ནུས་པས་དཔེར་ན་མིག་དང་རྒྱ་བའི་མངོན་སུམ་དུས་གཅིག་དུ་སྒྲེབ་པ་བཞིན་མོ། །དེ་དག་ནི་མདོ་ཅམ་བརྗོད་པ་ཡིན་མོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ངེས་པ་ནི་དབང་གིས་ཀྱི་མཐུས་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་དག་གི་རྟེན་
དབང་པོ་ཉིད་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཆད་དུ་རྒྱན་ཡོད་པས་དེ་ལས་སྒྲེས་བའི་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་ངེས་ཀྱི། རྣམ་ཤེས་ལྟ་མ་འགགས་མ་ཐག་པ་ལས་ཡིད་དབང་
རང་ལ་དེ་འདྲའི་རྟེན་ཡོགས་སུ་མེད་པས་ན་ཡིད་ཁོ་ནས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་མི་ངེས་ཏེ། དེ་ནི་དབང་གིས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྟེན་ལ་ངེས་པར་སྟོས་པས་ན་ཡུལ་ངེས་པ་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པས་ངེས་པ་ཉིད་དུ་མིང་ཐོབ་སྟེ། ཡུལ་
སྟོན་པོ་ཡིན་པར་མིག་ཤེས་ཆད་མས་གྲུབ་ཅེས་བྱའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅེས་མི་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་སྟོན་པོ་གཙོད་པ་ལ་དབང་གིས་ནི་རང་དབང་གིས་འཇུག་ལ། ཡིད་ནི་དབང་གིས་དེ་ལ་སྟོས་དགོས་པའི་ཐྱིར་དེས་གྲུབ་པར་སོང་བ་
ཡིན་མོ། །གནིས་པ་ལ། རྩོད་པ་འགོད་དང་དེ་ཡི་ལན། །དང་པོ། གཟུགས་སོགས་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཤེས་པ་རང་དང་དུས་མཉམ་པ་དེ་ཡིན་པར་རྫོམ་པ་དག་ན་རེ། འབྲས་སུ་ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་བྱེད་པ་གཟུང་ཡུལ་གནིས་

ལྷ། རུས་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཅན་སྤྱི་ཕྱིར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི་རང་ཉིད་ཡོད་པའི་རུས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་མེ་ཡོད་པའི་རུས་སུ་ཆ་བ་ཡིན་གྱི་མི་འགགས་ནས་ཆ་བ་བྱེད་པ་མི་
ཤིང་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་འདྲ་བྱེད་གྱིས་ནི་སྤོང་པོ་རང་ཉིད་འཛིན་པའི་གེས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་དང་རུས་མཉམ་པ་ཅན་གྱི་དོན་སྤོང་པོའི་སྐད་ཅིག་དག་ནི་རྗེ་ལྟར་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
དབང་པོའི་གེས་པ་དེ་ཡི་སྤོང་ཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ་དེ་འགགས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་སམ། ཡང་ན་མིག་གེས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་སྤྱོད་ལྷགས་སུ་ཡིད་བྱེད་དེ་དང་རུས་མཉམ་པར་
ཆོགས་པའི་དོན་དེ་དབང་གེས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་སྤོང་ཅིག་བྱེད་པ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་སྐར་ཡང་འདྲ་སྟེ། དོན་ལ་གེས་པའི་གཟུང་དོན་སྤྱར་བྱུང་བ་མི་འཐད་ཅེས་ཆོལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་འབྲས་རུས་མི་མཉམ་པར་
བསྟན། །དེ་ལ་གཟུང་བར་འཛིག་པ་འཐད། །དང་པོ། རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་སུའི་སྤྱར་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མེད་པར་གྱུར་ན་འབྲས་སུའི་སྤྱར་འབྲས་སུ་དེ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ས་པོན་མེད་
པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན། སྤྱར་མེད་རུས་པ་མེད་ཕྱིར་དང་། ཞེས་འདོན་ནོ། །ཕྱིས་འབྲས་སུ་ཡོད་ཟེན་ནས་གྱུར་རྒྱ་དེས་ལན་པ་གང་ཡང་ཉེ་བར་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གྱུ་བ་ཟེན་པ་དེ་གཞན་གང་ལ་འདྲ་རག་ལས་མེད་པ་ཡིན་

2007

རྟོ་ ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ལས་མི་སྒྲིལ་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ལས་མི་སྒྲིལ་བ་དང་ས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཀྱི་ཡིན་ནོ་ཅེག་རྒྱུ་ས་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲུབ་ཡོད་ཡིན་པས་བྱུང་ལ། འབྲས་དུས་ན་འགག་པས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་མཉམ་པའི་ཡུལ་དབང་གིས་གསུམ་ཆོག་ས་པ་དེ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་པའི་སྒྲུབ་ཡིན་གྱི་སྒྲོན་པོ་རང་ཉིད་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཉིད་དུ་བྱུང་བའི་པ་དེ་དང་བཅས་པ་སྒྲིལ་དུས་མཉམ་པར་ལྷན་ཅེག་ཡོད་པའི་དོན་དེ་དུས་མཉམ་པའི་སྒྲོ་དེའི་གཟུང་དོན་མིན་ནོ། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་འཐད་པའོ། ཁྱེད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་འཛིན་པ་གཉིས་དུས་ཐ་དད་པས་ན་འཛིན་པ་དེས་སྒྲུབ་ཡུལ་རྟེ་སྒྲུབ་འཛིན་ཏེ། འཛིན་པ་པོ་དང་འཛིན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ཀྱི་སྒྲིལ་དུས་མཉམ་པ་ལས་གཟུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་བརྟགས་པར་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཟུང་བར་ཐ་སྐད་བརྟགས་ཀྱང་ལོགས་པར་དབྱེད་ན་དུས་མཉམ་པ་ལ་ཕན་འདོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པས་ཀྱི་འབྲས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཚུལ་ཁོད་དུ་ཚུགས་པའི་རིགས་པ་གིས་པ་ཡིས་གིས་པའི་རྒྱུ་པ་དེ་དང་དེ་སྒྲོ་སྒྲོ་འཛིན་ཀྱིས་པའི་སྒྲུབ་ཉིད་ལ་ནི་གཟུང་བར་གིས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཉམ་ན་མི་འབྱུང་གི་སྒྲིལ་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། གཉིས་པ། སྒྲོ་འཛིན་མིག་གིས་སྒྲིལ་བ་ལ་དབང་པོ་སོགས་ཀྱི་དུས་ཉིད་ཡོད་ན་ཡང་འབྲས་ལུ་གིས་པ་དེ་ནི་སྒྲུབ་དེའི་ནང་ནས་གང་གི་རྟེན་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྒྲོན་པོ་དེ་ཡི་པོ་པོ་འམ་རྒྱུ་པ་དེ་རང་གི་སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་གཟུང་

ལྷ། །དོན་སྒྲིལ་པོ་དེ་ཡིས་བཞག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མེ་ཡོང་གི་གཟུགས་བརྒྱན་དེ་རྒྱ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་གཟུགས་དེས་བཞག་པའི་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་སྟུང་། འབྲས་ཁུ་དེས་རང་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བཟུང་བའི་ཆ་ནས་རྒྱ་དེ་
 ཉིད་གཟུང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། སུ་ལ་ཡི་གཟུགས་དང་འདྲ་བ་ལ་སུས་པ་ཡི་གཟུགས་བཟུང་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟ་སྟེ་སུའི་ལག་པས་དུས་ཅིག་ཅུང་པའི་གཟུགས་བཟུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་སྟེ། །དེས་ན་ད་ལྟ་
 གསལ་པོར་སྒྲུང་བཞིན་པ་འདི་ནི་གཟུང་རྒྱུ་ཉིད་དུ་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ། །སྤྱོད་བ་རང་རིག་རྟོག་བྲལ་བསྐྱབ། །དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་ །དང་པོ། བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཆགས་སྒྲུང་ལ་
 སྐྱུགས་པ་དབང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གསལ་བར་མངོན་སུམ་སྤྱོད་ལ་བདེ་སྐྱུགས་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དེ་རང་མཚན་ནི་གཞན་མི་རྟོན་པ་སྟེ། རང་དུས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ལས་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དུས་ན་མི་གནས་པའི་རང་རྒྱུ་ཅན་ནོ། །དེའི་
 ཕྱིར་དེ་འདྲའི་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་ཕྱིན་པར་ནི་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གེས་པ་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཅུང་མོ། །དེ་ཕྱིར་བདེ་སྐྱུགས་དེ་དག་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་རང་རིག་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ།
 བརྗོད་པ་སྒྲུང་རྟོགས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པས་རྟོག་མེད་དུ་གྱུ་བ་པོ། །གཉིས་པ་ལ། བདེ་སྐྱུགས་ནང་གི་བཅའ་པོ་དང་། །སྤྱི་ཡི་བཅའ་པོར་འདོད་པ་དགག་ །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་དང་དེའི་ལན་བསྟན། །དང་པོ། མིག་

ཤེས་སོགས་གཞན་རིག་ཀྱང་རང་རིག་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ན་བདེ་བ་སོགས་ནི་སེམས་མེད་ཡིན་པས་གཞན་ཡང་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པ་དེ་དག་གིས་རང་གི་དོ་བོ་དེ་བས་ཀྱང་ཅི་ལྟར་རིག་སྟེ་མི་རིག་མོད། འོན་ཀྱང་བདེ་བ་
 ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་འདི་ནི་ནང་དུ་བདག་གི་དོན་གཅིག་ལ་འབྲོད་པ་འདྲ་བས་འབྲེལ་ཞིང་བརྟེན་པ་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་སྟེ་ཡུལ་ལམ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིད་དེས་བདེ་བ་སོགས་ཀྱང་དམིགས་པ་
 ན་བདག་དང་ཡིད་དང་བདེ་བ་འདྲེས་པ་ལྟར་འཛིན་པ་སྟེ། དོན་ལ་བདེ་སོགས་ནི་ནང་དུ་བདག་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགྲེལ་ཞིག་སྟེ་བྱེད་པ་བདག་གིས་དེ་སྐད་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་འདི་སྐབས་སྟེ་དང་ནང་གི་བཅའ་
 པོ་ཞེས་པ་རང་ལུགས་ལ་རྟུལ་དུ་གྱུབ་པ་ལ་བཅའ་པོར་འདོད་པ་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་རོལ་པ་འདི་པས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པ་མེད་པ་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་ཤེས་པ་མེད་པ་ལ་བཅའ་པོར་འདོད་པ་དེ་ཅུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ།
 བདེ་སོགས་སྟོ་ལས་གཞན་མིན་བསྒྲུབ། །དེ་སྤྱོད་གཞན་མེད་རང་རིག་ཡིན། །དང་པོ་ལ། ཟུབ་བསྐྱབ་རྟགས་འགོད་སྟོགས་ཆོས་བསྒྲུབ། །དང་པོ་ཟུབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། །འབྲས་སུ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཀྱན་ཀྱང་རིགས་གཅིག་པ་དེ་དང་།
 དེ་མིན་པ་རིགས་མི་མཐུན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཀྱན་ནི་ཅི་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། རིགས་འདྲ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་དང་དེ་མིན་པའི་དངོས་རྒྱས་བསྟེན་པ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་དེ་རྒྱ་ཐ་དང་པ་ལས་ཐ་དང་དུ་སྤྱང་ཞིང་ཐ་མི་དང་པ་ལས་

གསུམ་ལས་སྒྲིབ་པ་དམིགས་ཀྱང་དེའི་དུས་ན་ནང་གི་བདེ་སྐྱེས་མཛོད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པ་མི་ཐོགས་སོ་སྐྱུམ་ན། རྒྱུན་གསུམ་པོ་དེ་དག་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་ན་ལུལ་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་གང་ཟག་འགའ་ལ་སེམས་བྱུང་བདེ་བ་
 ལ་སྐྱེས་དང་། གཙོ་སེམས་དབང་གྲོ་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་རིམ་བཞིན་སྒྲིབ་དང་མི་སྒྲིབ་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུན་གསུམ་པོ་དེ་ལས་བདེ་སྐྱེས་དེ་སྒྲིབ་པ་ཞན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་པ་སྐྱེས་ལས་མིན་དེ། རྒྱུན་
 གསུམ་པོ་སྤངས་ནས་དེ་ལས་སྒྲིབ་པ་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་ལ། རྒྱུན་གསུམ་ཆོགས་པ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིབ་པར་ལུས་པས་ན་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བདེ་སྐྱེས་རྒྱུན་གསུམ་པོ་འདི་ཁོ་ནའི་འབྲས་ལུ་ཡིན་གྱི་
 གཞན་གྱི་མ་ཡིན་དེ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་བས་སོ། །གལ་དེ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་དེས་པ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་རྒྱ་བོར་ནས་རྒྱ་གཞན་རྟོག་ན་འཛིམ་སྐྱེས་སྐྱུམ་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱུམ་སྐྱེས་དེའི་རྒྱར་འདྲོད་པ་དང་
 མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བདེ་སྐྱེས་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་བྱུང་བ་མིན་པར་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བའམ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་ན་འདས་པའི་གདུང་བ་སྐྱེས་དུན་པའམ་སྐྱེས་སེམས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་བདེ་བས་ཡན་པ་དང་གདུང་
 བས་གཞོན་པར་མ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ། རྒྱ་མཚུངས་པས་བདེ་སྐྱེས་དང་གྲོ་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟར་རྒྱུན་གསུམ་ལས་སྒྲིབ་པའི་གྲོ་བམས་ཅད་བདེ་སྐྱེས་སྐྱེས་སྒྲིབ་པ་ལྟར་མེད་པར་འགྱུར་བས་ན་རྒྱུན་གསུམ་ཙམ་ལས་བདེ་

༡༢། །སྒྲིགས་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་ལྡན་ལས་སྒྱུ་པ་ཙམ་དུ་མ་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདུ་བ་ལས་བདེ་སྒྲིག་ལ་སྒྲིགས་པ་སྒྱེ་བ་དང་སྒྲིགས་པ་དང་བཅས་པ་
རྒྱུ་ལས་མི་འདུ་བར་བྱ་དག་དུ་སྒྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་རྒྱུ་ཡིད་འོང་དང་ཡིད་མི་འོང་དང་ནང་གི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་འགའ་ཞིག་ལ་གནོད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བདེ་བར་འཆར་ཏེ་ཡིད་འོག་དང་ཆགས་ལྡན་ལ་བྱུང་མེད་ལྟ་
བྱུང་། དཔལ་པོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཀྱང་མི་འདུ་བ་སྒྱེ་རི་དུགས་མེད་གཙང་སྒྱུ་ཙན་དང་པལ་པ་ལ་མེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀར་གྱུ་བ་པའི་དབེར་བྱ་ན་དཔལ་ལྡན་ལས་སྒྱུས་པར་འདུ་ཡང་ཡིད་སྒྲོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་ཁ་
ཅིག་ལུ་འདེ་ལ་གསལ་བས་འཇུག་པ་དང་ལ་ལ་མི་གསལ་བའི་རྒྱུ་པ་དང་ལ་ལར་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲིག་གི་ལས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བདེ་བ་དང་སྒྲིག་བསྒྲུལ་སྒྲིང་འགྱུར་གྱི་རྒྱུ་དེ་ལྟར་རིགས་པར་
ཚོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བདེ་སྒྲིགས་དེ་སྒྲིང་བ་གཞན་མེད་པར་རང་རིག་ཡིན་པ་ལ། དཔྱད་ན་བདེ་སྒྲིགས་རང་རིག་ཡིན། །ཐ་སྒྲིང་དེ་ཡིས་དོན་རིག་འཐད། །དང་པོ་ལ། དཔལ་ཡིད་རིམ་འཇུག་དང་ཅིག་ཙམ། །
སྒྲིགས་ལ་བདེ་སྒྲིགས་གཞན་སྒྲིང་དགག། །དང་པོ་ལ། ལུ་ལ་ཙན་སྒྲོ་ལ་བཟླས་ནས་དགག། །གཟུང་ལུ་ལ་དོན་ལ་བཟླས་ནས་དགག། །དང་པོ་ལ། དོན་བདེ་རེ་རེ་འཛིན་པ་དང་། །གཉིས་ཀ་འཛིན་པའི་སྒྲིགས་དགག་པའོ། །

2000

དང་པོ་ལ། དབང་གེས་རང་རྒྱས་བདེ་མི་འཛིན། སྒྲིལ་ནས་འཛིན་པ་མི་འཐད་པའོ། དང་པོ། བདེ་སྟགས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ནི་བསྟོན་མེད་རྒྱ་གྲུབ་ལ་དེ་ཡང་མུང་བུ་སྦྱོང་བྱེད་ཐ་དད་རྒྱ་ཡོད་ན་མི་འཐད་པས་རང་རིག་པའི་རྒྱལ་
གྲིས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ལྷ་མ་ཡིན་ན་བདེ་སྟགས་སྦྱོང་བར་མི་སྤྱིད་དེ་འདི་ལྟར་དབང་གེས་དང་ཡིད་གེས་རྒྱས་གཅིག་ཏུ་མི་སྦྱོང་བར་འདོད་པ་དང་སྦྱོང་བར་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་བདེ་བ་འཛིན་པ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་རོ། །
དང་པོ་ལྟར་ན། གཟུགས་ལ་སྟགས་པའི་དོན་གང་ཞིག་དབང་པའི་གཟུང་ཡུལ་རྒྱ་ཉི་ལམ་དོན་དེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོང་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་སྟགས་པ་དེ་དག་སྦྱ་སྦྱི་མེད་པར་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་སྦྱོང་བས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་
འདྲའི་གཟུང་དོན་དེ་པོར་ནས་ནི་ནང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བདེ་བ་ལ་སྟགས་པ་ཉིད་དབང་མཛོན་དེས་ནི་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ཉིད་བ་པོར་ནས་རང་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ནང་གི་དོན་ལ་ཅི་ལྟར་དམིགས་ཏེ་དམིགས་མི་
སྤྱིད་དོ། གལ་ཏེ་མ་དམིགས་ན་དབང་པོས་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་པའི་བདེ་བ་དེ་ནི་སུས་ཀྱང་ཆོར་བ་མི་སྤྱིད་དེ། ཡུལ་ཉིད་བདེ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། རེས་ན་ཡུལ་ལ་དབང་གེས་སྦྱོང་བ་ཞིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་བདེ་
བ་དེ་ཡུལ་དེས་བསྦྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་མིན་ན་དེ་རང་རྒྱས་ན་དེ་ལྟར་སྦྱོང་བ་མི་འཐད་ལ་ཡིད་ཀྱང་དེ་རྒྱས་མི་སྦྱོང་བར་བྱོད་འདོད་པས་སོ། གཉིས་པ། གལ་ཏེ་དོན་བདེ་བ་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་ཡང་དབང་གེས་ཀྱི་དོན་དང་ཡིད་གེས་

ལྷ། །གྱིས་བདེ་བ་རིམ་གྱིས་སྒྲིལ་མར་འཛིན་ནི་ཞེ་ན། རོན་དེ་དང་བདེ་བའི་མྱོང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འང་བར་རྒྱུ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་སྒྲུང་བར་མི་འགྱུར་དེ། བཅ་ཚུན་གཅིག་གི་བར་གཅིག་གིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཆོད་ཀྱང་འཇུག་པ་མཁོ་གསུམ་པའི་ཕྱིར་བར་མ་ཆད་པ་ལྟར་སྒྲུང་དོ་ཞེ་ན། མཁོ་གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་འང་མཆོངས་པའི་ཕྱིར་རོན་སྒྲུང་བར་མ་ཆད་དུ་སྒྲུང་ན་དེའི་དབང་གིས་ཅིག་ཤོས་བདེ་བ་ལྟ་བུའི་མྱོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་
 ཅིས་མ་ཡིན་དེ། གང་བར་མེད་པར་སྒྲུང་བ་དེ་དག་གིས་ཅིག་ཤོས་ལ་སྒྲུང་ཅིག་གི་ཆའམ་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཙམ་གྱི་སྒྲུང་བའི་གོ་ཡང་མི་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཞིན་གཉིས་ཀའི་སྒྲུང་བ་རྒྱན་མི་འཆད་ན་ནི་ཅིག་ཅར་དུ་
 སྒྲུང་བར་གཤོན་མི་བ་སྟེ་སྟེ་སེར་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །བར་ཆོད་པས་ཆོད་པར་སྒྲུང་བ་བསྟེན་མི་རུས་པ་མཁོ་གསུམ་པའི་དབང་གིས་ལྟུལ་པ་ཡིན་དུ་རྒྱག་ན་འང་ལྟུལ་བའི་སྒྲུང་བ་དེའི་དབང་གིས་ཅིག་ཤོས་སྒྲིབ་
 པར་མི་བྱེད་པ་མི་རིགས་དེ། མགལ་མེ་བར་མ་ཆད་དུ་སྒྲུང་བའི་བྱུང་ལོའོར་དེར་མགལ་མེ་ལས་གཞན་མི་སྒྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རོན་བདེ་གཉིས་ཀ་ཤོས་པ་གཅིག་གིས་འཛིན་པའི་ལུགས་དགག་པ་ནི། རོན་དང་ནང་གི་
 བདེ་བ་དབང་ཤོས་ཅིག་ཅར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དུས་སྟེ་ཕྱི་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་བར་མ་ཆད་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དབང་ཤོས་གཅིག་གིས་རང་ལུལ་དང་གཞན་ལུལ་གཉིས་ཤོས་པ་མ་ཡིན་དེ། དབང་ཤོས་སེམས་ནི་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

རང་གི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་རེས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རེས་འགའ་རྒྱ་བས་ཀྱང་གཟུགས་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་སྟགས་སྟེང་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ནང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ནི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་
ཡིན་ན་དེ་ཕྱི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་མིག་སྟགས་དབང་པོའི་ཤེས་པས་རི་ལྟར་དམིགས་ཏེ་དམིགས་པར་མི་སྟེང་པ་དང་། གཞན་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ལ་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་བདེ་སྟགས་མེད་ཀྱང་
དོན་དེ་དག་ལས་བདེ་སྟགས་ཀྱི་སྟོང་བ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་བདེ་སྟགས་དེ་ལ་དབང་ཤེས་སྟེང་པའི་རྣམ་པ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་བ་ནང་སེམས་ཀྱི་ཚེས་ཡིན་པ་ལས་ནམ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ཡོད་པར་དམིགས་མི་སྟེང་
པས་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་དབང་ཤེས་སྟེང་བ་མི་སྟེང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་ལ་བརྟག་པ་ལ། །ཡན་གར་དུ་ནི་འཛིན་པ་དགག་ །ལྟན་ཅིག་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དགག་ །དང་པོ། དོན་དང་བདེ་བ་འདི་དག་སོ་སོར་དམིགས་
པ་ཡིན་ནམ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་དོན་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོ་སོ་སོར་ཏེ་ཡན་གར་བ་ཡང་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྟེང་རྣམ་པ་ཡིན་ཙོ་ཙེ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྟོ་སེར་སྟགས་རེ་རེས་ཀྱང་དབང་ཤེས་སྟེང་པ་བཞིན་
དུ་དོན་ཡུལ་དུ་མེད་པར་བདེ་སྟགས་ཡན་གར་བ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་རེགས་ནའང་། བདེ་སྟགས་དེ་སྟེང་པའི་རྒྱའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མ་

༡༩། །བཟུང་བར་བདེ་སྟགས་དྲེ་ཡན་གར་དུ་ཡིད་སྟེན་གྱིས་མྱོང་བར་ནི་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དངོས་དང་དེ་བཟུབ་པའོ། །དང་པོ། རོན་མ་བཟུང་བར་བདེ་སྟགས་མྱོང་བ་མི་སྲིད་པ་ནི་རོན་དང་
བདེ་བ་སྟགས་ལྟན་ཅིག་ཉིད་དུ་འཛིན་པས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདེ་སྟགས་གྱི་ནི་དབང་སྟེན་ལ་ཡན་པའི་རྣམས་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདེ་བ་དེས་བསྐྱེད་པའི་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནི་ཁྱོད་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དབང་པོ་ནི་
རོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ་བདེ་བ་ནི་ནང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་དེ་ལྟན་ཅིག་ཡོད་པ་མི་སྲིད་ལ། ཡོད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་དབང་པོ་དེ་མི་འཛིན་ཏེ་གཟུགས་དང་རོ་ལྟན་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་མིག་གིས་རོ་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་
པ་ལ། རོན་མེད་མྱོང་བ་མི་འབྱུང་དང་། །དེས་ན་ཡུལ་གྱི་བདེ་མི་མྱོང་། །དང་པོ། དབང་སྟེན་གྱིས་ཀྱང་བདེ་བ་མྱོང་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ལྟར་ན་ཕྱི་རོན་གཟུགས་སྟགས་ལ་བདེ་སྟགས་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས་དེ་དབང་
སྟེན་གྱི་གཟུང་རོན་དུ་མེད་པར་ཡང་ནི་བདེ་བ་ལ་སྟགས་པ་མིག་ལ་སྟགས་པའི་སྟེན་པ་རྣམས་གྱིས་མྱོང་ན་ནི་དབང་སྟེན་དེ་སྒྲ་གཉིས་དང་སྒྲ་གང་སྒྲ་བའི་སྒྲོ་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་དུ་ལྟུལ་སྒྲོ་འབའ་ཞིག་དུ་གྱུར་ནས།
གཟུགས་སྒྲ་སྟགས་དང་ལྟན་མེད་སྟགས་གྱི་མཛེས་མི་མཛེས་ལ་སྟགས་པའི་ཁྱོད་པར་ན་མ་ཡང་མིག་ལ་སྟགས་པའི་སྟེན་པ་དག་གིས་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རོན་མི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་བར་སྒྲ་ཚོགས་སུ་འཛིན་པར་

འགྲུར་རོ། །འགྲུལ་པ་རྣམས་སུ་དོན་གཟུགས་སོགས་མེད་པར་བདེ་སོགས་ཡན་གར་དུ་འཛིན་ན་གཟུགས་སོགས་བདེ་བའི་རྟེན་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་པར་དབང་མཛོན་གྱིས་གཙོས་མི་རྣམས་པའི་དོན་དུ་འདུག་པར་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་དོན་དུ་བདེ་སོགས་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ནང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བདེ་བ་སོགས་རྒྱུའམ་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པ་གང་ཞིག་སེམས་པ་སྐྱེད་པར་རྣམས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་དབང་སེམས་འདི་ཡི་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་དེ་བདག་ནི་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་དེར་དམིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་དབང་སེམས་རྣམས་ནང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་ན་རྟག་དུ་ཉེ་བའི་དོན་དེ་འབའ་ཞིག་འཛིན་པར་འགྲུར་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམས་ཡང་མཐོང་བར་མི་འགྲུར་ཏེ། དེའི་གཟུང་དོན་ནང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཡིན་པས་རང་གི་གཟུང་དོན་པོར་ནས་གཞན་འཛིན་པར་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ། ཉེས་པ་དེར་དོགས་ནས་དབང་སེམས་ཀྱིས་དོན་ཁོ་ན་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་བདེ་བ་མི་འཛིན་ཏེ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་ནི། ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡང་སྐྱེད་པར་མི་འགྲུར་ཏེ། གཟུགས་མཐོང་བཞིན་དུ་ནང་གི་བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་ཡིད་མེད་པར་སྐྱོད་འདོད་ཅིང་དབང་སེམས་རང་གིས་ནི་བདེ་བ་མི་སྐྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་སུ་ཡང་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྐྱོད་པ་མི་སྤྱིད་དོ། །གཉིས་པ་དབང་ཡིད་ཅིག་ཅུར་འཇུག་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོན་པ་སྟོན་པ་ལ། ཐལ་བ་བརྗོད་

三、

བ་གཅིག་ཉིད་མཚན་མོར་རྒྱ་བ་ལྷག་པ་སྟགས་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་མི་ལ་སྟགས་པའི་དབང་པོ་དག་ལ་རིམ་པ་བཞིན་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་མི་མཐུན་པ་སྟེ་མི་མཐོང་བ་དང་། མཐུན་པ་སྟེ་མཐོང་བའི་བདག་སྟེན་ཅིག་ཅན་
 བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྟོད་དུ་དེ་ཡིས་དོན་རིག་འབྱུང་པ་ནི། བདེ་སྟགས་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་དབང་ཤེས་ལོམ་གྱི་བདེ་སྟགས་རང་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཕྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མེ་ཡོང་ལ་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟར་
 འཕྲོས་པའི་དོན་ནི་སྟུང་བ་དང་། དེ་འདྲའི་སྟུང་བ་དེ་ཡང་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པ་དེས་གསལ་པོར་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ན་འཛིག་རྟེན་ན་དོན་སྟོང་བར་ཐ་སྟོད་འདྲོགས་ཏེ། འདྲ་བ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ལ། དོན་སྟོང་ཞེས་ནི་ཐ་སྟོད་
 བདྲགས་། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡེགས་པར་དབྱུད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་དངོས་སུ་སྟོང་བ་མིན་ལ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གསལ་རིག་གི་རྒྱལ་གྱིས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལྟར་རིག་པར་བྱེད་པ་འདྲི་དག་ནི་
 རང་གི་སྒྲ་ལྟགས་སུ་བྱུང་བ་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་གྱི་དོན་ལས་དེ་དྲང་འདྲ་བར་སྟེས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །འདིས་དོན་དངོས་སུ་སྟོང་བར་སྟུང་བ་བསྟོན་དུ་མེད་པའི་ཡུལ་སྟུང་བཞིན་པ་འདྲི་ནི་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྟུང་བ་གཟུང་
 རྣམ་དེ་ཡིན་ལ། གཟུང་རྣམ་དེ་དག་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་དོན་ལ་ཤེས་པ་གཞིན་མིན་པའི་འཛིན་རྣམ་དེས་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲ་སྟགས་མཐོང་བཞིན་པའི་ཆེ་ཡུལ་སྟོན་པོ་ཕྱིན་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་དེ་གཟུང་རྣམ་

༡༢༥། རེ་འཛིན་གཤམ་པ་ནང་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དེ་འཛིན་རྒྱུ་མེད་པ་གཉིས་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། རེ་ལྟར་རྒྱུ་པ་གསལ་པོར་སྤྱོད་བ་དེས་ན་དོན་སྒྲུབ་སྒྲིག་སྤྱོད་པར་བཤད་དེ། དོན་དམ་པར་ནི་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་སྒྲིག་པ་ཉིད་ནི་རྒྱུ་པ་དེར་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཡིན་པའོ། རེ་ལྟར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་ཡང་དོན་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ལ་སྤྱོད་བ་མ་འགགས་པར་གསལ་པའི་ཕྱིར་ན་རང་རིག་པར་བྱའང་པ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་གྲངས་ཅན་པས་བདེ་སྒྲིག་སྤྱོད་དོན་དུ་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྟོད་དང་དེ་འགོག་པའོ། རང་པོ། འགྲུའ་ཞིག་སྟེ་གྲངས་ཅན་པས་ནི་བདེ་སྒྲིག་སྤྱོད་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་ཙམ་ལྟའི་བདག་ཉིད་དུ་གཞན་པ་ཉིད་དང་ནི་དེ་ཡང་སེམས་མེད་པ་དྲང་རང་ལས་གཞན་པར་གྱུར་པའི་གཤམ་པས་གཟུང་བར་སྒྲུབ་སྟེ་ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ལ། གཞན་གྱིས་གཟུང་བྱར་མི་འཐད་དང་། ཕྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་མི་འཐད་དང་། སེམས་མེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའོ། རང་པོ་ལ། ཡུལ་དང་བདེ་སྒྲིག་སྤྱོད་ཐ་དད་དང་། གཉིས་དུ་འདོད་ཀྱང་མི་འཐད་པའོ། རང་པོ། གྲངས་ཅན་པ་དེ་ཡི་ཡང་དབང་པོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅིག་ཅན་དོན་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་འཛིན་པར་མི་རིགས་སོ། རེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་པོ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེ་བ་ལ་སྒྲིག་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་རྒྱུ་པ་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་བདེ་བ་

དང་ལྷན་པས་ལྷོང་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ། ཡུལ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ནི་བདེ་བ་སོགས་དང་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་ས་ཁུ་ལས་མ་འདས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས་སྡེ་སོགས་བཟུང་བ་ན་དེ་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་དེའི་བདེ་
སོགས་ཀྱང་འཛིན་པས་ཁྱབ་པས་དབང་གིས་གྱིས་དོན་དང་བདེ་བ་ཅིག་ཅར་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་གང་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་ཅན་དུ་མ་འབྱུང་བའི་སེམས་གྱིས་ནི་གཟུང་བ་དེ་ཅི་ལྟར་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཏེ་ག་ལུ་
བཞིན་ནོ། །གཟུགས་སོགས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དུ་སྒྲུང་བ་དང་ཆོར་བ་སེམས་གདུང་བར་མར་སྒྲུང་བ་ཡང་ཐ་དད་དུ་བྱོམ་འབྱུང་བས་དམིགས་སུ་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་དུ་དམིགས་ཀྱང་གཅིག་དུ་འགྱུར་
ན་གིས་རིག་གི་སྒྱེས་སུ་དང་བེམ་པོ་ཡང་གཅིག་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱུ་རྒྱུ་འཛིན་རྒྱུ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་ཡང་གཅིག་དུ་འདོད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་བསྒྲུད་པའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གིས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་
དོན་དམ་པར་མི་འདོད་ལ། བྱིད་ནི་དོན་བདེ་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་པར་འདོད་པས་མི་མཆུངས་སོ། །དེད་གྱིས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཁོ་ནར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བདེ་ལྷན་འགལ་བ་དག་གཅིག་དུ་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་
འགྱུར་བས་མཐར་མ་བསྒྲུད་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་གང་ཡང་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་བདེ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་དེ་ལན་དགག་ །དང་པོ། བདེ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་ཁོ་ན་

ལྷོ། །ཡིན་ན་ཕྱི་དོན་དེར་བྱད་པར་ཡོད་པ་མིན་ཡང་ནང་གི་སྒོ་གོམས་པ་ཡི་ནི་བྱད་པར་ལས་དོན་གཅིག་ལས་སྒྲེས་ཀྱི་སྒོ་ལ་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་བྱད་པར་ཡོད་པ་ཅན་དུ་ནི་མི་འགྱུར་བར་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡུལ་གཅིག་ལུ་དེས་བདེ་སྟོགས་ཤིང་ཆེ་རྒྱུ་མེད་པར་སྒྲིབ་དགོས་ཀྱང་ནང་གི་གོམས་པའི་བྱད་པར་ལས་སུ་ཆོག་སུ་མཐོང་བས་ན་བདེ་བ་དོན་ལ་ཡོད་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། གཤམ་ཏེ་ནང་གི་
 སྒོ་ཞེས་པ་མེ་ཡོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་བདེ་སྟོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་གོམས་པས་ནང་སྒོ་ཡི་བདེ་བ་དེ་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་བས་ན་ཕྱི་དོན་ལ་བྱད་མེད་ཀྱང་སྒོ་ལ་བདེ་སྟོགས་སྤྱང་རྒྱལ་ཕྱི་བྱད་ཡོད་པ་མི་འགལ་ལོ་
 ཞེན། རང་གི་གོམས་པས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་བདེ་སྟོགས་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་ཕྱི་དོན་གཟུགས་ལ་སྟོགས་པ་དེ་བདེ་སྟོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དེ་ཅི་ལྟར་རྟོགས་ཏེ། བདེ་སྟོགས་ནམ་སྤྱང་བ་ན་སྒོས་སྤྱང་
 བར་སྤྱང་གི་སྒོ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྤྱང་བ་མི་སྤིད་ལ་བདེ་སྟོགས་དེ་ནི་ནང་ན་འད་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ནམ་སྤྱང་བ་ན་དེ་ནང་གི་ཡིན་པར་དམིགས་ཀྱི་འདི་ནི་ནང་གི་མ་ཡིན་ཏེ་ཕྱིའི་བདེ་བའོ་ཞེས་ཤིས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཤམ་
 ཏེ་དེག་བྱ་འཇམ་པ་ལ་སྟོགས་པ་ཡུལ་གྱིས་བྱས་པ་དེ་ཕྱིའི་བདེ་བའོ་སྟུང་ན། དེ་ཡང་ནང་དུ་སྒོ་ལ་སྤྱང་གི་སྒོ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་སྤྱང་མི་ཤིས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདེ་བ་ནམ་ཡང་ཤིས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཤམ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལས་

གླེས་པའི་བདེ་བ་མྱོང་ཡང་ནང་གི་བདེ་བ་དང་འདྲེས་པས་སོ་སོར་དབྱེ་མི་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱི་ནང་གི་བདེ་སོགས་རིགས་ནི་ཐ་དད་པ་དག་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་རུང་བ་ཡིན་ཏེ་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཟུང་འཛིན་དུ་
 འབྱུང་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལ་བདེ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་རིག་བྱ་འཇམ་པ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ན་དེ་བདེ་བའི་ངོ་བོར་མི་འཛིན་ཏེ་ནག་པོ་ལ་དཀར་པོར་འཛིན་དུ་མེད་པ་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱི་ནང་གི་བདེ་བ་ཡོད་ཀྱི་ནང་དུ་
 མེད་ན་རང་གིས་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་གཤམ་རིག་གི་གླེས་བྱ་ནི་ཡུལ་ཀུན་གྱི་འཛིན་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་སེམས་མེད་བེམ་པོའི་རང་བཞིན་གཙོ་བོ་རྒྱུ་འགྱུར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རིགས་གཤིན་དུ་ཐ་དད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། གླེས་བྱ་འཛིན་པ་པོར་མི་འགྱུར་བ་དེས་ན་རྒྱུ་འགྱུར་ཀུན་ལ་ཡོངས་སྟོན་པ་པོ་འཇམ་བུ་བ་པོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །འབྱུང་མ་ཐག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་བྱི་དང་ནང་གི་བདེ་བ་དག་རིགས་མི་
 མཐུན་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པའང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་གཏན་ཆོག་ས་དེ་རང་གིས་འདོད་པ་གླེས་བྱས་མ་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ལྟར་ན་གཟུང་བ་ཕྱིའི་བདེ་སོགས་
 དང་འཛིན་པ་ནང་གློ་ཡི་བདེ་སོགས་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་གཤམ་པ་མེད་པར་འདྲ་བས་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཡི་མཚན་ཉིད་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་དབང་གིས་གཟུགས་འཛིན་པ་དང་ས་ལྷག་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་པས་སེར་པོ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་ན་ཕར་ཞོག་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་དེ་དང་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཉིད་སྤྱོད་གི་རང་བཞིན་པོར་ནས་
སྤྱོད་ཚུལ་གཞན་མེད་དེ། ཚ་བ་པོར་ནས་མེ་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱོད་པོ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཉིད་གཤམ་པའི་ངོ་བོ་མིན་ཏེ་གལ་ཏེ་མིན་ན་མ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་
པ་དེ་གཤམ་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་དང་གཤམ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། རུང་བ་ན་གནས་པའི་ཡུལ་དེ་རྗེས་ཅེར་དུ་སྤྱོད་ངོ་སྤྲུལ་ན། ཡུལ་རུང་བ་ན་གནས་པ་དང་ཡུལ་ཅན་དེ་འབྲེལ་ལ་བསྐྱལ་
པའི་ཡུལ་དང་མི་འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་གཤམ་པ་ནི་རིག་པ་ཅམ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་པ་ནི་མེད་པར་འདོད་པས་ན་ཡུལ་ཉི་བས་མན་འདོགས་པ་དང་བསྐྱལ་བས་མན་མི་
འདོགས་པ་མེད་པས་ཡུལ་ད་ལྟ་བུ་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅེར་མའོན་དུ་འགྱུར་རོ། །བསྐྱལ་བ་རྒྱུ་མས་མའོན་དུ་མི་འགྱུར་ན་རུང་བ་ན་གནས་པ་རྒྱུ་མས་ཀྱང་དེ་བཞིན་མི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ཡི་སྤྱོད་པ་ཞེས་པའི་བྱུང་
པར་མེད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱོད་པ་ཡོད་ན་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་དེ་དུས་ལས་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་དེའི་བྱུང་པར་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་སྤྱོད་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་སྤྱོད་ལ་ཡུལ་དེའི་རྒྱུ་པ་གར་བ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་པ་དང་མ་གར་བ་

གནས་པ་འདྲི་འདྲི་སྒྲོ་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་བ་ལ་གད་ཞེས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་ཉམས་སྒྲོ་བ་ལ་གད་ཞེས་པ་ལ་མཛོན་རྩིས་ཀྱི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པས་ཐེགས་སོ། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་མེད་ན་
 ཡུལ་མི་འཛིན་པའི་རྩིས་དཔག་མེད་དེ་སྒྲོ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པར་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་དབང་ཡུལ་ཡིད་བྱེད་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲོ་ལ་སྟགས་པ་ནི་མཚོན་དང་རྒྱུ་རྩེ་རྒྱུར་སྒྲོ་བ་དུམ་འདོད་པ་དང་འདྲའོ། །
 ཡུལ་ཡིད་འོད་དེ་དང་ཡིད་མི་འོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་བ་གི་སྒྲོ་བ་དེ་བ་དང་སྒྲུག་བསྒྲུལ་དང་སྟགས་སྒྲུས་བཏང་སྒྲོ་མས་རྒྱུ་སྒྲོ་བ་ན་བདེ་སྟགས་དེ་དག་གི་སྒྲོ་བ་གཅིག་ལྟ་ཉིད་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་རང་
 རིག་པས་མཐོང་གི་ཡུལ་གེས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲོ་འམ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་བ་སྒྲོ་བ་ནི་ཚད་མས་མ་མཐོང་ངོ་། །གཉིས་པ། ཡུལ་བདེ་བ་དང་གེས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་ཡུལ་འཛིན་པ་ན་ལྟགས་གོང་དང་ནི་མི་འདྲེས་པ་
 བཞིན་དུ་སྒྲོ་དང་ཡུལ་འདྲེས་པས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་བ་པའི་དོར་རྒྱུ་དཔྱེར་མེད་པར་སྒྲུང་བ་ཅུ་མ་དུ་བྱད་དོ་ཅི་ན། དཔེ་ཡང་མ་གྱུ་བ་སྟེ། ལྟགས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་སྐད་ཅིག་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་མེད་དང་སྐད་པའི་ཆོ་ཆ་རིག་དང་ལྷན་
 པའི་རྩིས་ཀྱི་གོང་ལུར་སྒྲོས་ཀྱི་སྐབས་དེ་ན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ལ། དོན་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒྲོ་བ་མ་ལྟུལ་པས་གཅིག་དུ་དམིགས་ཀྱང་དེར་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་ཡང་ཐ་དད་པར་བཞག་པ་དང་ཐ་དད་

མོད་སྟོ་མ་ལུལ་པའི་སྟོང་པ་ལ་གཙོ་སེམས་དང་ལའོར་ཐ་དད་དུ་མི་སྒྲུང་བས་སོ་ཞེན། དེ་མི་མཆོངས་ཏེ་སེམས་དང་སེམས་ལྷུང་དུ་ས་མཉམ་པའི་སེམས་དེའི་རྒྱལ་ལུ་ཐ་དད་མོད་ཀྱང་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་སྟོ་ནས་ཡིན་ཏེ།
 སེམས་གཅིག་ལའང་ལུལ་ལ་གཡོ་བའི་སེམས་པ་བདེ་སྟགས་སྟོང་པའི་ཆོར་བ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་སྟགས་ཀྱི་ཆ་མོད་པ་མི་སྒྲུང་ལ། དེ་དག་ཐ་དད་པར་སྟོང་དགོས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་
 དུས་ནས་སེམས་ལྷུང་སྟོ་ཆོགས་ལུ་བཞག་པ་ནི་དུས་གཅིག་དུ་ཐམས་ཅད་མོད་ཀྱང་རིམ་གྱིས་འལུང་བར་མཛོན་སུམ་གྱུ་བ་ཏེ། འདི་ལྟར་དགོ་མི་དགོའི་སེམས་ལྷུང་ལ་སྟགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དུས་གཅིག་གི་ཆོ་བདེ་བ་ལྟ་བུའི་
 སེམས་ལྷུང་གཅིག་ཆེས་གསལ་བས་གཞན་སོ་སོར་མི་སྒྲུང་བར་བསྒྲིབས་པར་གྱུར་ན་ཡང་གཞན་མོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཉི་མས་རྒྱ་སྒྲར་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡོད་པར་ཅིས་ངེས་ན། སེམས་ཀྱི་ཁུད་པར་ཏེ་མི་འདུ་བའི་སེམས་ལྷུང་དུ་མ་
 དག་ནི་སྒྲུབས་ཅིག་ཅར་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དག་ལ་ལུལ་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆོ་ཐ་དད་པར་ནི་མཐོང་བ་འལུང་བའི་ཕྱིར་མཆོན་མོའི་རྒྱ་སྒྲར་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ལྷུང་མི་འདུ་བ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་
 ཅུམ་གྱི་རྒྱུ་གཞན་ནི་སྟོང་བས་གྱུ་བ་པ་ཡིན་གྱི་ནམ་ཡང་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་དང་བདེ་བ་ནི་ནམ་ཡང་ཐ་དད་དུ་དམིགས་སུ་མོད་པས་སེམས་ལྷུང་དུ་མ་དང་མི་འདུའོ། །བཞི་པ་རྣམ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་ལ། རྣམ་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

གཟུགས་གསལ་པོར་སྒྲུང་བ་དང་། ལུ་གི་བའི་སྒྲུང་ན་གྱིས་སྒྲུང་བརྒྱུ་མས་པས་སྒྱེད་མཐོང་བ་ལ་སྟགས་པ་སྟེ། བརྒྱུ་མས་པ་ནི་དེ་དག་གིས་སྒྲུང་བསྒྲུང་བ་སྟེ། ལྟོ་དབང་སྟོའི་འགྲེལ་བཤད་ན། །འདོད་དང་སྒྲུང་ན་འཇིགས་སྟོ་
དང་། །རྒྱུ་པོ་མི་སྟགས་གྱིས་བསྒྲུང་བ། །ཞེས་བརྒྱུ་མས་པ་སྟོ་བའི་དོན་དུ་བཤད། དོན་དུ་འདོད་པའམ་སྒྲུང་ན་རྒྱུ་མ་འཇིགས་པ་སྟེ་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་སྒྲུང་བརྒྱུ་མས་ནས་སྟོ་བར་གྱུར་པ་ན་ཡུལ་དེའི་གསལ་སྒྲུང་འབྱུང་བ་བཞིན་
ཞེས་སོ། །རྒྱུ་དེ་དག་དྲང་གཞན་ཡང་རྒྱུ་པོ་འོང་ངམ་སྒྲུམ་དུ་སྟོ་དོགས་པ་བཅས་བཞིན་གཉིད་པ་ན་གོ་མས་པ་དེས་འཕངས་བའི་མི་ལམ་དུ་རྒྱུ་པོ་མི་བ་དང་། སྟགས་པའི་སྒྲུམ་སྒྲུར་བར་བསྟོར་བ་དང་འཆི་ལམ་ལ་སྟགས་གྱིས་
གསལ་བ་བསྒྲུང་བས་མ་དུན་ན་གཞན་པ་བཞིན་དུ་ནི་དོན་ཡང་དྲག་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པ་ཡང་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་ན་གོ་མས་པ་ལས་གསལ་སྒྲུང་འབྱུང་བ་འབྱང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་
མ་དེས་ཚུད་པ་སྒྲུང་། །དང་པོ། དེ་འདྲའི་གསལ་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཡུལ་དེ་ན་རྟོག་མེད་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ་བརྟུང་དང་འདྲེས་སུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །གང་བརྟུང་དང་འདྲེས་སུ་རུང་བའི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དྲང་རྟོག་སུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲུང་ཡུལ་
དེ་ནི་དོན་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཅན་མ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རྟོག་མེད་དུ་གྱུ་བ་པོ། །གཉིས་པ། མི་ལམ་ནི་ཡུལ་མེད་པས་རྟོག་མེད་མ་ཡིན་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་གསལ་སྒྲུང་ཅན་ཡིན་པས་རྟོག་པ་ལ་གསལ་

ཆ ཚད་མ་ ལྷན་བཞུགས་ སྒོ་དྲུག་ རྩམ་འབྲེལ་

༡༡། །སྤྱང་མེད་པར་མ་ངེས་སོ་སྤྱུ་ན། མི་ལམ་རྟོག་བཅས་མ་ཡིན་དེ་ཡིད་རྟོག་མེད་ལྟུལ་གེས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་མི་ལམ་ན་ཡང་དེ་དུས་ཀྱི་རང་ལུལ་གསལ་པར་སྤྱང་ལ། སྤྱར་གྱི་དངོས་པོ་དུན་པ་དེ་ནི་མི་གསལ་པར་དུན་གྱི་རང་དུས་ཀྱི་གསལ་སྤྱང་དེ་འདྲའི་དོན་དང་ལྷན་པ་མིན་པར་དུན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། གོ་མས་ལས་གསལ་སྤྱང་འབྱུང་རྒྱལ་སྤྱི། །ཚད་མ་ཡིན་མིན་ཕྱེ་སྤྱེ་བཤད། །དང་པོ། མི་གཙང་བ་སྤྱི་མི་རྟོག་པ་བསྒྲུམས་པ་དང་ཟད་པར་སྤྱང་ལ་སོགས་པའི་དེང་འཛིན་ཆེས་གོ་མས་པ་ན་དོན་དངོས་སུ་ཡང་དག། པར་ཡོད་པ་མིན་པ་ཡི་གེང་དུས་དང་། ལུལ་མཐའ་དག་སྤྱང་ལ་སོགས་པར་སྤྱང་བའང་ལུལ་སྤྱི་དོན་དུ་མེད་བཞིན་ནང་གི་བསྒྲུམས་པ་ཡི་སྤྱི་བས་ཀྱིས་སྤྱུལ་པ་གང་ཞིག་རྟོག་མེད་དང་། གསལ་པར་སྤྱང་བ་ཅན་དུ་མཐོང་ན་ལུལ་དང་མཐུན་པར་ཡིད་ལ་དུས་པ་ལ་གོ་མས་པ་རྟོགས་པའི་ཆེ་གསལ་སྤྱང་འབྱུང་བ་ལྟ་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ཀྱང་ཅི་དགོས་སོ། །གོ་མས་ན་གསལ་སྤྱང་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དུ་སྤྱིར་མི་རྟོག་སོགས་ཡང་དག། པ་དང་གེང་དུས་སོགས་ཡང་དག། མིན་པ་གང་དང་གང་གིན་དུ་བསྒྲུམས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་བསྒྲུམས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ན་བསྒྲུམ་བུ་དེ་མཛོན་དུ་གསལ་པར་སྤྱང་བ་ཡི་མི་རྟོག་པ་འཕམ་རྟོག་པ་མེད་པའི་སྤྱོ་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་ལྟར་གོ་མས་པས་གསལ་སྤྱང་འབྱུང་བ་དེ་ལ་ཡང་གོ་མས་པ་ལས་གསལ་སྤྱང་བྱུང་བའི་སྤྱོ་ཡིན་ནོ་ཅེག་རྒྱལ་མཛོན་ཚད་མ་

ཚད་མ་རྟོག་པའི་སྤྱོ་ད

མིན་ཏེ། ཚད་མ་གང་ཡིན་ན་སྒྲུབ་བཤད་པ་བདེན་བཞིན་དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྟོམས་བྱུང་མངོན་སུམ་གང་ཞིག་དོན་ལ་བསྒྲུབ་མེད་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་
དག་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་ལ། ལྷག་མ་མི་སྟག་པའི་སྒྲུབ་ཡུལ་སྟགས་ནི་གསལ་བར་སྒྲུབ་ཡང་ཚད་མ་མིན་ཏེ་རྒྱུ་པ་གཞན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཉེ་བར་
བསྒྲུབ་པ་ཅན་གྱི་སྟེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་གྱི་ཟད་པར་སྟགས་འབྱུལ་སྒྲུབ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་རང་སྒྲུབ་ཙམ་དུ་ངེས་གྱི་ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་གྱུ་བ་པར་མི་འཛིན་པས་རང་རིག་གི་སྒྲུབ་ཡུལ་དུ་མ་འབྱུལ་
བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་གཉིས་སྒྲུབ་ཡང་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱུལ་གྱི་རང་རིག་གི་སྒྲུབ་ཡུལ་ཙམ་ལ་འབྱུལ་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་བསྟན་ཏེ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་བཞི་པོའི་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི། ཚད་མ་མདོ་
ལས། རྟོག་པ་འང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །དོན་ལ་མ་ཡིན་དེར་རྟོག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མངོན་སུམ་ལ་བྲལ་བར་བྱ་རྒྱའི་རྟོག་པ་ནི་སྟེས་པ་གང་ཞིག་ཡུལ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཡི་སྒྲུབ་དོན་འཛིན་པ་དེ་འདྲིས་རུང་ངམ་
འདྲིས་འཛིན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་དེར་རྟོག་པ་ཡི་བློ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རྟོག་པ་རང་གི་དོ་བོ་མྱོང་བ་གསལ་རིག་གི་ཆ་ནས་སྒྲུབ་དོན་འདྲིས་པ་མིན་ཏེ། དེ་དུས་གྱི་གསུང་རྒྱུ་དེ་ཡང་སྟེས་པའི་རང་མཚན་

ལྷ་མོ། །ཡིན་ལ་འཛིན་རྣམ་ཡང་དེ་ལ་རྟོག་མེད་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་རྟོག་མེད་དོ། །དེ་ཕྱིར་རང་རིག་གམ་གཤམ་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གྱི་ཡུལ་གང་སྤང་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀུན་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བཟུས་པའི་གཤམ་པ་གང་ཡང་མི་སྟོན་དོ། །གཉིས་པ་བརྒྱུག་ཕྱོགས་ལྟར་སྤང་ལ། །དོན་གྱི་དབྱེ་བ་བཞི་རུ་བཤད། །མདོ་ལས་བདུན་སྟོས་དགོས་པ་བཤད། །དང་པོ། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བཤད་པའི་སྐབས་འདིར། ཚད་མ་མདོ་ལས། འབྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་གཤམ་པ་དང་། །རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །དུམ་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱའོ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་རྟོག་པ་དུག་དང་རྟོག་མེད་གཅིག་དང་བདུན་དུ་བཤད་དེ། འབྲུལ་གཤམ་ནི་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་རུར་སྟོ་འདོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཀུན་རྫོབ་གཤམ་པ་ནི་མཐོང་བའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་མིང་དང་རིགས་སྟགས་སྤུར་ནས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །རྗེས་དཔག་ནི་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་སོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྟགས་ཅན་འཛིན་པའི་སེམས་སོ། །དུམ་པ་ནི་འདས་པ་ལ་རྟོག་པའོ། །མ་འོངས་པ་རྟོག་པ་ལ་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་དུག་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་རིབ་ལ་སྟགས་པས་རྟོན་དབང་པོ་ཉམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མེད་པ་གསལ་ལ་སྤང་རྣམས་ནི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བ་དངོས་སོ། །དེ་དག་གྱང་སྐབས་འདིར་རྣམ་པ་བཞི་དག་ཏུ་སྤྱད་དེ། འབྲུལ་གཤམ་ལ་དོན་

གཞན་དུ་སྒྲོ་འདྲིལ་པའི་སེམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། གཞན་རྫོང་སེམ་པ་ལ་བར་རྟེན་ཅན་གྱི་སེམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། གཞན་བཞི་ལ་སྒྲོ་ག་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་གྱི་སེམ་པ་ཞེས་རྟོག་པའི་སེམ་པ་རྒྱུ་པ་གསུམ་དང་། རྟོག་མེད་ལྟུང་
 སེམ་ལ་རྟེན་བསྐྱུད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན་གྱི་སེམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་གྱུར་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྟེན་དབང་པོ་ལ་ལྟུང་རྒྱུ་བསྐྱུད་པའི་དབང་གིས་ལུང་དེ་དག་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོག་
 པ་དུག་བཤད་དགོས་པ་དང་། རྟོག་མེད་གཅིག་བཤད་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དགོས་པ་དངོས་དང་དེའི་འཐད་པ། །དང་པོ། མངོན་སུམ་གྱུར་སྒྱུར་དུ་རྟོག་པ་ཅི་ལ་སྟོན་སུམ་ན། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་མངོན་སུམ་མིན་
 པར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་ལྟུང་སེམ་དང་གཞན་རྫོང་སེམ་པ་གཉིས་སྟེ་སྟེ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་མངོན་སུམ་མིན་པར་སུས་གྱང་མི་འདོད་དམ་སྟུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་གཉིས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ལྟུང་པ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །
 དོན་སྟོམ་བཞི་ཅི་ལ་བཤད་སྟུམ་ན། རྟོག་དཔག་སྟོགས་བཞི་ནི་རྟོག་པར་གྲུབ་ཟེན་གྱང་འདིར་བརྗོད་པ་ནི་སྟུམ་གཉིས་པོ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པའི་དབང་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་གཉིས་རྟགས་ལ་སྟོས་
 པ་དང་སྟེ་མ་གཉིས་མི་སྟོས་པའི་ཆནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྟུང་བའི་རྒྱུ་མཆན་བཤད་པ་དང་། དེ་ནི་དཔེ་ལས་རྟོགས་རྒྱུ་ལོ། །དང་པོ། བར་རྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདྲིལ་པའི་རྒྱུ་

༡༡། །པར་རྟོག་པ་དག་ནི་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་དང་ཉིད་འདུག་སྟེ་ཉི་བར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདུག་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟོག་རྟོག་མེད་གི་གན་མ་བྱེད་པ་འགའ་ཡི་ཆོ་དབང་གེས་སུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དེ་ཡིན་ནོ། །
 རི་ལྟར་ན་འབྱུང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུ་པ་སྟོ་ཞིང་གཡོ་བ་སོགས་གི་སྒྲིག་རྒྱུ་མཐོང་བའི་ཆོ་སྒར་མཐོང་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུ་པ་འདྲ་བས་རྒྱུ་རྟོག་སྒྲིག་ཅུ་ཉིད་ཏུ་ཡིད་གིས་སྟོ་འདོགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིར་རྟོགས་པ་ཅན་པས་
 དབང་དོན་ཡུང་བ་ལས་སྒྲིག་པའི་གེས་པ་ཐ་སྟོད་ཏུ་བྱ་བ་མིན་པ་སྟོས་པས་རྒྱ་གཉིས་སོགས་བཅད་ལ། དེས་སྒྲིག་རྒྱུ་རྒྱུ་འཛིན་མི་ཆོད་པས་མཆོན་ཉིད་གི་རྒྱུ་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པས་དེ་གཅོད་
 པར་འདོད་པས་འབྱུང་གེས་དེ་དབང་སྒྲིག་སུ་འདོད་དོ། །གཞན་ཡང་བུམ་པ་མཐོང་བའི་ཆོ་བུམ་པ་ཉིད་དང་། འདོགས་པ་སོགས་བྱ་བ་དང་། སྟོ་སོགས་ཡོན་ཏན་གི་རྒྱུ་པར་དེ་དང་དེའོ་སྒྱུ་ཏུ་ལྷོག་ཆ་ནས་རྒྱུ་ཏེ་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལ་ཡོད་པར་སྟོ་བ་བྱི་རོལ་པ་དག་གིས་སྟོ་མངོན་སུམ་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། རགས་པ་དང་རྒྱན་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པའི་སྟོས་ས་བོན་གི་རོལ་སྒྱུ་པ་དང་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་རྟོག་སྒྲིག་པ་སོགས་དོན་སྟོར་དང་མིང་སྟོར་གི་
 རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། རི་ལྟར་གཞལ་བུའི་རང་མཆོན་གྲོག་ཏུ་བྱུར་པའི་དོན་ཅན་བྱན་པ་དང་ལ་སོགས་པས་མངོན་འདོད་དང་རྗེས་དཔག་དང་དེའི་འབྲས་བུར་བཅས་པའི་རྟོག་པ་

དཔེ་པོ་འདི་རང་ལུང་འཛིན་པ་བརྟུ་ལ་ལྟོས་པའི་རང་ལུང་ཕན་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་གྱི་ལུང་དུ་གྱུར་པའི་དོན་རང་མཚན་ལ་འཛིན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་མཁས་སུ་སྒྲུབ་པའི་བརྟུ་དང་དེའི་དོན་དུན་པ་མེད་པར་ནི་སུམ་པ་
 ལ་སྒྲིགས་པ་དག་ལ་སྒྱི་དང་ཡོན་ཏན་སྒྲིགས་སུ་གཤམ་པ་དང་། སྒྲིག་སྒྲུབ་ལ་ལྟར་གཤམ་པ་སྒྲིགས་ཡོད་པ་མིན་པས་དེ་ཡང་ནི་རྟོག་པར་འགྱུར་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་པ་གཤམ་པར་བྱེད་དོ། །
 གཉིས་པ་ལ། མངོ་ཡི་དགོངས་པ་རང་ལུང་སྒྲིགས་བཤད། །འགྲེལ་བྱེད་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དག་ག། །དང་པོ། མངོན་སུམ་སྟོན་པའི་སྒྲིགས་འདིར་ནི་དཔེ་པོ་རྟོག་མེད་འབྲུལ་གཤམ་ནི་དམིགས་བསལ་དེ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་རབ་
 རིབ་བཅས། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་སྒྲུབ་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ན་དེ་ནི་སྒྲིགས་འདིར་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ།
 དེའང་བདག་སྟོན་དབང་པོ་སྒྱི་དང་ནང་གི་འབྲུལ་སྒྲིགས་ཉིད་གཞོན་ཅན་ལས་སྒྲིགས་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་དོ། །དེ་ལ་ཡང་རབ་རིབ་འབྲུལ་ཞིག་ཅུ་མངོར་གསུངས་པ་ནི་ཉིད་གཞོན་གཞན་ཡང་མཚན་པར་བྱེད་པ་ལི་སྒྲུབ་དུ་ཡིན་
 ཉི་འབྲུལ་སྒྲིགས་དེ་དབང་པོ་ལ་གཞོན་པ་ཅན་མཐའ་དག་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོགས་སྒྲུབ་འདོད་བརྟེན་དེ་འགོག་པའོ། །དང་པོ། རབ་རིབ་གྱིས་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲིགས་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲིགས་པ་དེ་ཡང་ཡིད་གྱི་རྟོག་

ཆ ཚད་མ་ ལྷན་པ་གྱི་ ཆོས་འབྱེད་ ཆོས་འབྱེད་

༡༢༥། །པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱིན་བརྟུན་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གིས་ཟེར་དྲེ། དེ་དག་གིས་རྟོག་བྱལ་ཙམ་མཛོན་སྤུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བསམས་ནས་སྒྲ་གཉིས་སོགས་རྟོག་བྱལ་སྒྲུབ་པའི་ལོག་པའི་དཔེ་
ཡིན་དྲེ། མིག་གི་དབུས་ན་རབ་རིབ་གནས་པའི་བུར་གཉིས་སུ་རིམ་གྱིས་མཐོང་བ་ན་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པར་ཡིད་གྱིས་སྒྲོ་བརྟགས་བ་ཡིན་དྲེ་ཐག་པ་ལ་སྒྲུབ་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ་སྤུམ་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་པ་ལ། ཡིད་
རྟོག་ཡིན་ལ་ལུང་རིགས་འགལ། །དེ་ཕྱིར་རྟོག་མེད་ཡིན་མཁུག་བསྟ། །དང་པོ་ལ། ལུང་དང་རིགས་པར་འགལ་བ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་ཉེས་སྒྲོང་ལན་དག་པའོ། །དང་པོ། རྒྱ་བ་གཉིས་སྒྲུང་སོགས་ཡིད་རྟོག་དུ་
འདོད་པ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མིན་དྲེ། ཅུང་ལྷག་གི་དམིགས་རྟོན་ལ་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲོ་འཛིན་མ་ལུགས་པའི་དབང་གེས་དང་། རྒྱ་བ་གཉིས་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་རྟོག་མེད་ལུགས་པའི་ཕྱི་སྐབས་སུ་དབང་པོ་འདྲ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོགས་གྱི་གྲང་པོའི་གཞུང་འདྲི་དང་ནི་རྒྱ་བ་གཉིས་སྒྲུང་སོགས་ཡིད་རྟོག་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་འགལ་ལོ། །དེ་འདྲ་ཅུང་ལྷག་མ་བན་པའི་བཞིན་པར་དབང་གེས་གྱི་
དམིགས་རྟོན་ཕྱི་དོན་དངོས་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱི་དོན་དེ་མི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལས་དབང་གེས་སྒྲེའམ། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲུང་། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་དབང་གེས་ལ་ལུགས་ལྟ་རགས་པ་སྒྲུང་བར་

ཚད་མ་རིག་པའི་སྒྲོང་

འདོད་པས་ན་རགས་པ་རྒྱས་སུ་མེད་པས་རང་འཛིན་སྒྲུང་པ་སྒྲུད་པའི་རྒྱུ་དུ་མི་རུང་ལ། བྱི་དོན་དངོས་ནི་རགས་པར་མེད་ཀྱང་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རྒྱས་སུ་ཡོད་པས་རྒྱ་རྒྱལ་ནི་དཀྱི་སྒྲོ་བས་ལས་དམིགས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེན། དོན་རང་
 ཉིད་ལ་དབང་གིས་སྒྲུད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་རྒྱ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་ན་སྒྲོ་འཛིན་དང་བྱ་གཉིས་སྒྲུང་བའི་གིས་པ་ལའང་དབང་པོ་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་ཡང་དམིགས་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲིན་བརྒྱུད་པར་མཛད་
 པས་ན་སྒྲོ་འཛིན་བཞིན་དུ་བྱ་བ་གཉིས་སྒྲུང་སོགས་ཀྱང་དབང་པོ་ལས་སྒྲིས་པར་གསུངས་པ་འདིས་དབང་གིས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་དབང་པོ་འང་བརྒྱད་པས་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་དབང་གིས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་
 ཅན་ཡིན་པས་སྒྲིན་དེ་མེད་ཅེ་ན། བརྒྱད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་དེ་སྒྲིན་པ་སྒྲུབས་སུ་མ་བབས་ཏེ་ཅོད་གྲུབ་ཀྱི་དབང་པོའི་གིས་པའི་དམིགས་པ་འམ་སྒྲིན་ལུང་དག་དབྱུད་པ་ཡི་སྒྲུབས་འདི་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་གར་ཡིན་བཤད་པ་སྒྲུབས་
 སུ་བབས་པར་ཅོ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་དེ་བརྒྱུད་པར་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དབང་གིས་ཡིན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད། །ཡིད་རྟོག་ཡིན་ལ་གཞོན་བྱེད་སྒྲིན། །དང་པོ། རྒྱལ་འདིས་དབང་གིས་སུ་འགྲུབ་
 པར་འགྱུར་རོ་སྒྲིན་དུ་གྲུགས་ལ་བཞག་ནས་དབང་པོའི་གིས་པ་གང་ཞིག་དབང་པོ་ལ་རྟེན་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་འདི་བར་མཛད་པའོ། །ལ་རོལ་པོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་གིས་པ་གང་ཞིག་རང་གི་རྟེན་དབང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེན་སུ་

ཨ། །འདྲུག་པ་ཅན་ཚོ་ཞིན། དེ་ནི་རྩ་གཉིས་སོགས་ལ་མཚུངས་པའི་བྱིར་དབང་གེས་སུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟེན་དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་སོགས་སུ་འགྱུར་བས་གེས་པ་དེའང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་ལྟན་པ་
 དེ་དབང་པོ་ལ་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་ཞིན། དེ་ཡང་རྩ་གཉིས་སྤང་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་དུ་ལ་ཡོད་ན་ཞེས་སམ། ཡང་ན་རྩ་གཉིས་སྤང་སོགས་ནི་དབང་པོ་རྣམ་མ་ལས་འགྱུར་བ་དང་ལྟན་པས་དབང་པོ་ལ་མི་རྟེན་ཚོ་ཞིན། དེ་
 ནི་འགྱུར་བའི་དབང་པོ་ལ་རྟེན་པ་འདི་ནི་དུ་གྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་བས་ཅི་འདྲི་བྱིར་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་གེས་པར་མི་འདོད་པར་དབང་གེས་མིན་ཞེས་འགོག་སྟེ་འགོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉ་ཅང་ཐལ་
 བ་མང་དུ་འཕེན། ཐལ་བ་ཐམར་མ་ངེས་སྤང་། །དང་པོ། རྩ་གཉིས་སོགས་སུ་སྤང་བ་འདི་རྟོག་མེད་དབང་གེས་འབྱུལ་སྤང་མིན་པར་ཡིད་རྟོག་འབྱུལ་བ་ཡིན་ན་རྩ་གཉིས་དང་སྤྱོད་གད་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་འདིར་ཡང་ཐག་པ་ལ་
 སྤྱུལ་སོགས་སུ་འབྱུལ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ཡོད་ན་ཡང་ཡིད་མ་འབྱུལ་པས་རྩ་གཉིས་སོགས་མེད་པར་ངེས་ཅིམ་གྱིས་དེའི་སྤང་བའང་ལྟོག་པར་འགྱུར་པར་ཐལ་ལ། ཡང་རྟེན་དབང་པོའི་བསྐྱེད་བ་
 ར་པ་རིམ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལོག་གུང་འདི་དབང་པོ་ལ་མི་རྟེན་པར་བདག་དུ་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱིས་སྟོ་བདགས་པས་ན་སྤང་བ་དེ་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱུལ་འཛིན་དེ་བཞིན་གང་ཟག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ནི་

འདི་ན་རྒྱ་གཉིས་དང་རྒྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲུག་གོ་ཞེས་བཤེད་པ་དག་གིས་མིག་མི་གསལ་བ་དང་ཡིད་གཏད་པ་སོགས་རྒྱུན་ཚུགས་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་སྐྱེད་པ་དེ་འཇོག་པར་ཐལ་དེ། མུན་པ་ཚབ་ཚུབ་དང་
 རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་དོགས་པ་ཟ་བ་ལ་འབྱེལ་ལུགས་སོགས་འདྲ་བའི་ཐག་པ་བསྟན་ནས་སམ། མ་བསྟན་ཀྱང་འདི་ན་རྒྱལ་འདྲུག་ཅེས་བཤེད་པས་རྒྱལ་འཛིན་གྱི་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྤྱོད་འདོགས་པ་ནི་སྐར་མ་ཐོང་བ་
 ལ་ལྟོས་པས་ན་རྒྱ་ཤད་སོགས་ཀྱང་དེར་སྤྱོད་འདོགས་པ་ཡིན་ན་སྐར་སྐར་ཤད་སོགས་མ་ཐོང་བ་དྲན་པ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྐར་མ་མ་ཐོང་བར་དུ་སྤྱོད་མི་འདོགས་ཀྱང་མིག་ལ་སྤྱོད་ཡོད་པ་ན་མིག་ཕྱི་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་སྐྱེད་པ་
 ལས་སྤོན་མ་ཐོང་བ་ལ་མི་ལྟོས་སོ། །གལ་དེ་ལྟོས་ན་ཐོག་མའི་རྒྱ་ཤད་ནམ་ཡང་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟོག་བཅས་ལུགས་པ་ཡིན་ན་དེར་རྟོག་པ་ཙམ་ལས་མཛོན་སུམ་དུ་ཡོངས་སུ་གསལ་བ་དར་སྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་
 བར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་བཅས་ཡིན་ཡང་གསལ་སྐྱེད་མེད་པར་མི་འགྱུར་དེ་མི་ལམ་བཞིན་ནོ་སྐྱེད་ན། མི་ལམ་གྱི་སྐྱེད་པ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་དེ། གཉིད་ལོག་པ་འཇམ་སད་པ་ན་ཡང་ལུལ་གསལ་བ་དར་སྐྱེད་པ་
 ཙན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཡིན་ལ། སད་མི་གཉིས་ཀར་ཡང་གསལ་བ་པོར་སྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཐུག་བསྟེན། སྐྱེད་ལུལ་མཛོན་སུམ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་རྒྱ་བ་གཉིས་སྐྱེད་ལ་སོགས་དེ་རྟོག་པ་

༡༢། མེད་ན་ཡང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་པག་པ་སྟེ་འཇུག་ཡུལ་ལ་བསྐྱེད་སྤང་བ་ལྟར་ཐོབ་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། རྟོག་བྲལ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་དེ་དོན་དུ་འདྲ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་
ལ་རྟོག་རྟོག་མེད་གཉིས་སུ་བྱེད་ནས་བཤད་པས་འབྲུལ་པ་སྒྲིག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལ། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་མིན། དེ་ཡི་སྐབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཟོད། དང་པོ་ལ། སྤང་རྒྱལ་ཚད་
འབྲས་གཞལ་གསུམ་བྱེ། གནས་རྒྱལ་དོན་ལ་དབྱེ་བ་མེད། དང་པོ་ལ། མ་བརྟགས་འཛིག་རྟོན་དང་མཐུན་སྟེ། བརྟགས་ནས་བསྟན་བཅོས་མཐུན་བྱེ་བྲག་ དང་པོ་ལ། དག་ག་དང་གཞག་དང་ཚུད་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ།
དོན་འདྲ་སྐབ་བྱེད་ཚད་མར་བསྐྱབ། དེ་ཕྱིར་ཚད་འབྲས་གཅིག་པ་ཡིན། དེ་ལ་མི་འཐད་ཚུད་པ་སྤང། དང་པོ་ལ། སྐབ་བྱེད་ཉིད་འཛིག་འཐད་སྟེ་སྟོན། དེ་དག་བྱེ་བྲག་སྐབས་ལ་སྤྱར། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། དང་པོ་
ཚད་མའི་མདོ་ལས། བྱ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་འཇལ་བྱེད་ལ། ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་འདི་དག་བྱེ་རོལ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་སུ་འདོད་པ་ནམ་ཡང་མི་འཐད་ལ། རང་ལུགས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་འཛིག་གི་རྒྱ་འབྲས་ཅམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་འདྲ་མ་བརྟགས་པར་འཛིག་རྟོན་གསུམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཚད་འབྲས་

གཞུག་གསུམ་བཞག་པ་དང་། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བརྟགས་ནས་བསྟན་བཅོས་ལྟར་དེ་གསུམ་བཞག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་དེ་གསུམ་དུ་འཛོག་སྟེ་རྟོགས་པར་བྱ་
 བའམ་ལས་སུ་བྱ་བ་ལུལ་གཟུགས་སྟོགས་གཞུག་བྱ། རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤྱོ་ལ་གཟུགས་སྟོགས་གྱི་རང་བཞིན་སྒྲུང་བ་འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་སྟེ་འདི་ལ་སྐབས་འདིར་དོན་དང་འདྲ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལུལ་ཅན་དེས་ལུལ་རྟོགས་པའི་
 བྱ་བ་ལས་དོན་རྟོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་ཚད་མའི་འབྲས་སུ་འམ་འདི་ལྟར་ཚད་མའི་འབྲས་སུ་ནི་དོན་རྟོགས་པའོ་ཞེས་སྟོར་གསལ་གྱིང་གྲུབ་པ་རང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོར་བསྟན་པ་ལ། འདི་
 ལྟར་འཛོག་རྟོན་ན་བྱ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་འདིས་སྐབས་པར་བྱེད་ཅེས་ཏེ་སྐབས་བྱེད་དུ་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ནི་སྐབས་གྱི་ལས་དེ་དང་བྱེད་པོ་ཅན་ཚུན་སྟོས་ནས་དེར་བརྟགས་གྱི་བྱེད་པོ་དེའི་ལས་སུ་བྱ་བ་གྱུར་
 སྐབས་དེའི་ལས་སུ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ལ། ལས་དེ་དག་ལ་མཐོ་བ་ཅན་གྱི་ནི་སྐབས་བྱེད་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐབས་དེའི་བྱེད་པོ་ཉིད་དུ་བསྐྱུང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་དེའི་བྱེད་པོར་གྱུར་པ་གང་ལས་འབྲས་སུ་གང་ཞིག་
 བར་མ་ཚད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའམ་རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱ་གང་ལས་རྣམ་པར་གཞག་བྱའི་འབྲས་སུ་གང་འགྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བྱེད་པ་དེ་ནི་ལས་སམ་འབྲས་སུ་དེ་ཡི་སྐབས་བྱེད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ་གཞན་དུ་རྣམ་གཞག་ཐམས་

ཨ། འཆད་འཆོལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ཡང་བྱེད་པ་གཅིག་གིས་ལས་སུ་བྱ་བ་ཀུན་སྐྱབ་ནུས་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་བར་འགྱུར་ལ། ལས་སུ་བྱ་བ་གཅིག་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མཐའ་དག་དགོས་ན་གཅིག་ཀྱང་འགྲུབ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་རང་གི་དོས་སྒྲུལ་གྱིས་བྱེ་བས་བྱུན་མོང་མིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་བསྐྱབ་བྱེད་དག་གི་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དོན་འདྲ་བ་ལས་གཞལ་བྱ་རྟོགས། །དེ་ལས་གཞན་གྱིས་དེ་མི་རུས། །དེས་ན་དེ་དག་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན། །དང་པོ། དེ་ལ་དོན་དང་འདྲ་བའི་སེས་པ་འདི་དོན་འདི་དང་འདི་ཞེས་འབྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་དེའང་རི་ལྗང་འདྲ་ན། དོན་དེ་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་སེས་པ་རང་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཅན་དུ་ནི་དོན་དང་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་པ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་སེས་པ་མ་འབྱུལ་བ་དེ་ནི་ཡུལ་ཅན་གང་གི་ལས་སུ་བྱ་བ་འཇམ་གཞལ་བྱ་དག་ནི་མི་འདྲ་བ་སོ་སོ་ལ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་རྒྱུ་པར་འབྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲོན་པོ་གཞལ་བྱ་སྒྲོ་འཛིན་མིག་སེས་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ནི་རྒྱ་དབང་པོ་ལ་དོན་དང་ཐུང་མ་ཐུང་དང་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱེད་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དོན་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཡང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གང་དང་གང་ལ་དབང་པོ་ཐུང་བ་ན་སེས་པ་ཡི་བདག་ཉིད་དམ་འོ་བོ་ཡུལ་དེ་དང་དེའི་སྐྱབ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་

ལྟོན་པ་གྲགས།

མིན་ན་ཀྱང་དབང་པོ་ལ་སྟོན་པ་དག་ལ་འདྲ་མི་འདྲའི་ཐ་དད་ཡོད་དུ་ཟེན་གྱིས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལས་སམ་གཞལ་བྱ་ལ་ཐ་དད་པ་འི་རྣམ་འབྱེད་མི་ཐོབ་པ་འམ་མེད་པ་ཅན་གྱི་འདྲི་ནི་དོན་སོ་སོར་འདྲི་དང་འདྲི་ཞེས་
ཐ་དད་པར་ནི་དེས་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ་སྒོ་རང་ཉིད་མ་གཏོགས་པར་སྒྲིའི་ཀྱང་ཅམ་གྱིས་ཐ་དད་བྱེད་པར་ནམ་ཡང་མི་རུས་སོ། །གསུམ་པ། དོན་འདྲ་དེ་ལས་གཞན་དག་གིས་གྱང་དོན་དེ་འདྲིའོ་ཞེས་གཙོད་པ་འམ་འཇོག་པར་མི་
རུས་པ་དེ་སྒྲིའི་སྟེན་སྟངས་འདྲི་ཡི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་གང་ལས་སྟེན་པ་འདྲི་ནི་ཡུལ་འདྲིའི་དོན་རྟོགས་པ་འོ་ཞེས་བྱེད་པ་དོན་སྒྲུང་ངམ་དོན་འདྲ་དེ་ཡི་ནི་ལས་སྒྱ་བྱ་བ་འམ་གཞལ་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེས་ཏེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་
པས་ན། ལས་སྒྱ་བྱ་བ་དེ་ཡི་སྒྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཅན་དུ་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དུ་སྒྲུང་བ་འདྲི་ཉིད་དོན་དངོས་མ་ཡིན་ནམ་དོན་འདྲ་ཞེས་སུ་ཅི་ལ་བཏགས་སྟུམ་ན། དོན་ཉིད་པ་ལས་སྟེན་པ་ལ་དེའི་སྒྲུང་བ་སྒྲ་ན་མེད་པ་འི་
བྱེད་པར་སྟེན་པ་ནི་དོན་འཇལ་བྱེད་ཡིན་པས་སྟེན་པ་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་ལྔར་བཟུང་བས་དོན་དང་འདྲ་ཞེས་བཏགས་ཏེ་དོན་དང་འདྲ་བ་ཅམ་གྱི་སྟེན་པ་སྟེན་པ་འང་མེད་ན་དོན་ཉིད་ཡང་རུང་སྟེན་པ་ལ་ཡུལ་གྱིས་བྱེད་
པར་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྟེན་པ་དེ་ཡུལ་གྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་འང་མི་རུང་སྟེ་སྒོ་འཇོན་མ་སྟེན་པར་ནི་ཡུལ་སྟོན་པོ་འདྲི་ནའོ་ཞེས་སྟེན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་རྟོན་ཅེར་དུ་འཇོན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་

༣༡། །ལྷ་འཛིན་དུ་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་བཟུང་ཞེས་པ་དེ་རྗེ་ལྷ་འཛིན་བཟུང་བ་ཡིན། ལྷ་འཛིན་འཛིན་ལོ་ཞེ་ན། ལྷ་འཛིན་པ་དེ་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་གྱི་སྒྲིལ་པ་ལ་མེད་པ་ཡིན་ནམ་སྒྲིལ་པ་ལ་འད་ལྷ་འཛིན་པ་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་བར་སྒྲིལ་པ་
 ཞེས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྷ་འཛིན། ཡུལ་ཉིད་བཟུང་བ་སྐྱལ་པ་འདི་དོན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅེར་ལྷ་འཛིན་ཡང་ན་གཅིག་གྱི་ལྷ་འཛིན་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ཅན་སྒྲིལ་པ་ནི་ཡུལ་དང་ཉིད་བཟུང་གིས་ལྷ་འཛིན་པ་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་བར་གང་
 ཡང་མ་སྒྲིལ་པར་འདོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷ་འཛིན། སྒྲིལ་པ་འདི་དོན་ནི་ཡུལ་ཉིད་བཟུང་གིས་ལྷ་འཛིན་པ་འདི་བྱུང་བར་ལྷ་འཛིན་པ་དེ་ལ་དོན་འདྲ་ཞེས་བཏགས་པ་སྟེ། དོན་ལྷ་འཛིན་དེ་དེ་དབང་གིས་གང་ལྷ་འཛིན་པ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲི་
 དེ་ཆད་མར་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྷ་མིན་ན་སྒྲི་ནི་ཡུལ་གང་ལ་འད་ཆད་མར་འགྱུར་བའི་ཐབས་གཏན་མེད་ལ། འགྱུར་ན་ནི་སྒྲི་གཅིག་གྱི་ཆད་མར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་གྱིས་བྱས་པ་འདི་བྱུང་བར་འདི་ལ་ཁས་མི་
 ལེན་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་འདྲ་ཞེས་པ་འདི་ལེགས་པར་དབྱེད་ན་གཟུང་རྒྱུ་ལས་འོས་མེད་ཀྱི་འདི་ར་དེ་འདྲའི་དབྱེད་པ་ཞིབ་མོ་མ་བཙུག་པར་དོན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་འདི་སྒྲི་སྒྲི་བ་ཅུ་ལ་དོན་འདྲ་ཞེས་བཏགས་པ་སྟེ་དེ་
 ཅུ་ནི་ཕྱི་ནང་སྐྱེས་ཀྱི་ཕྱན་མོད་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་འདི་འོས་མེད་དོ། །གསུམ་པ་དོན་འདྲ་སྒྲི་བྱེད་དུ་བཞག་པ་དེ་ལ་ཕྱོད་སྒྲི་འདི། ཡུལ་གཞལ་བ་ལ་དོན་འདྲ་ཉིད་གཅི་བོ་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་དང་འདྲ་བའི་སྒྲིལ་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་པོ་

ལྟོ་མཉམ་པ་ལྟོ་

གསལ་མི་གསལ་མོགས་ཀྱི་སྒྲིལ་མ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བས་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཉིད་ཡུལ་གཞལ་བ་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་དེས་ན་དོན་རྟོགས་པའི་སྐབས་ཕྱིན་ཅིས་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་དང་
རྟོན་བསྐྱད་མ་བསྐྱད་ཡུལ་ཉི་རིང་ཡིད་བྱེད་གོམས་པ་གསུམ་ཆེ་ཆུང་མོགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་འགས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤེལ་པའི་རང་བཞིན་ནི་གསལ་མི་གསལ་མོགས་ཐ་དད་པར་ནི་ཕྱིན་ན་ཡང་ཐ་དད་པར་བྱས་པ་དེ་ཅུ་གིས་ཐ་དད་
པར་བྱེད་པའི་ཆུ་དབང་པོ་ལ་མོགས་པ་དོན་དང་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བའམ་མི་གསལ་བའི་སྤེལ་པ་འདི་ནི་ལས་སྐྱེས་པ་ཆུང་ཡུལ་གྱི་དོན་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གསལ་བའམ་མི་གསལ་
པར་སྐྱད་པའི་དོན་གྱི་དོ་བོ་ལས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་དེ་ཡུལ་དེའི་རྟོགས་བྱེད་དུ་གྱུ་བ་སྟེ། མིག་གསལ་བ་ལ་སྒྲོ་སེར་གཉིས་ཀ་ཡང་གསལ་བར་སྐྱད་མི་གསལ་བ་ལ་གཉིས་ཀ་འད་མི་གསལ་བར་སྐྱད་ཡང་། རང་ཡུལ་ལ་
རང་སྒྲོ་ཐེ་ལྟར་གྱུར་བ་དེ་རྟོགས་བྱེད་དུ་འགོ་ཡི་དབང་པོའི་བྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་དབང་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ནུ་ཡང་གཙོ་དམི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མགར་བ་མ་ཐས་མི་མ་ཐས་ཡོད་ཀྱང་དེས་བྱས་པའི་གིས་གིང་གཙོ་དམི་བཞིན་
ནོ། །དེས་ན་ཡུལ་འཇལ་བར་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་སྤེལ་པ་ཡིན་གྱི་དེའི་ཆུ་དབང་པོ་ལ་མོགས་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཆད་མ་དང་འབྲས་སུ་ངོ་བོ་གཙོག་ལ་སྒྲོག་པས་བྱེ་བ་ཅུ་དུ་འདོད་པ་ནི། དོན་འདྲ་ཆད་མར་འཐད་པ་དེ་ཕྱིར་

མཉམ་པ་

ཆེད་པ་དོན་འདྲ་དེ་ལ་གཞུང་ལྷན་གྱི་ཆོས་པ་ལི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་དེ་ཉིད་ཆོད་འབྲས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གཞུང་ལྷན་གྱི་ཆོས་པ་ལི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཆུབ་ཕྱིན་ནི་གཞུང་ལྷན་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་སྟོང་ལ་
 མཐོན་དུ་སྦྱང་བ་འདི་ཙམ་ཡིན་ནོ། །མོ་འཛིན་འདིས་ཡུལ་སྟོན་པོ་ཆོས་པ་ལི་བྱ་བ་ལྷོ་རྒྱུ་ལྷན་ཞེས་བྱི་བ་ན། འདིས་ཇི་ལྷོ་རྒྱུ་ལྷན་པ་ལྷོ་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་ཆ་ནས་ཡུལ་ཅན་འདི་ལ་ཡུལ་ཆོས་པ་ལི་བྱ་བ་ཡོད་
 པར་གྱུ་བ་སྟེ། སྦྱ་རེ་འདི་ལ་གཉིད་གཅོད་པའི་བྱ་བ་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་པ་ལ། གཉིད་ཆོད་པར་སྦྱང་བ་ཉིད་ལས་གཞན་གྱུ་བ་བྱེད་བཅལ་གྱི་མི་ཆོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ཙམ་འཛིན་ཆོད་ཐ་སྦྱང་གི་བྱ་བྱེད་དེ་ནི་དོན་འདྲ་འདི་ལ་འད་ཡོད་དེ་
 བསྟོན་དུ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ལ་དེ་ཆོས་པ་ལི་བྱ་བ་ཡོད་པར་མ་གྱུ་བ་པར་བྱ་བ་དེ་སྦྱང་པར་བྱེད་པ་གཞན་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན་ན། འཇལ་བྱེད་གེས་པ་དེ་ནི་དེ་ལི་གཞུང་ལྷན་གྱི་རམ་
 ལས་སུ་བྱ་བ་མོ་སྟེ་གཞུང་ལྷན་དོན་དེ་དང་ནི་ནམ་ཡང་འབྲེལ་བ་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་འཇལ་གྱི་གེས་པ་ཉིད་ལ་ཡུལ་དེ་ཆོས་པ་ལི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ལ་སྟེ་གཞུང་ལྷན་པ་བཞིན་ནོ། །གེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཆོས་པ་ལི་བྱ་བ་མི་བྱེད་
 པར་ཆོད་ཡུལ་ཆོས་པ་ལི་བྱ་བ་བྱེད་གཞན་སྟེད་པ་གསུམ་ན་ཆོད་པར་མི་འགྲུབ་པོ། །ཇི་ལྷོ་རྒྱུ་བྱེད་པོ་སྦྱ་རེ་ལས་ཐ་དད་པར་འཕར་བ་དང་འབབ་པའི་བྱ་བ་ཐ་དད་དུ་མ་མཐོང་ངམ་སྟུམ་ན། སྦྱ་རེ་དང་གཉིད་བྱེད་ནས་ཆོད་པའི་བྱ་

2003

བའི་སྐྱ་རེ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མེད་དེ། ཡོད་ན་སྐྱ་རེས་གཅོད་པར་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་དེས་གཅོད་པར་འགྱུར་ན་འད་དེ་འདྲ་སྐྱར་རུང་མ་དམིགས་པས་མེད། བཅ་མཁའ་འཕར་པའི་སྐྱ་རེ་སྐད་ཅིག་མ་དེ་གེད་དང་མ་
ཐུད་པས་མི་གཅོད་ལ་འཕར་བ་དང་འབབ་པར་སྐྱར་བའི་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་སྐྱ་རེའི་སྐད་ཅིག་མཛོན་སུམ་དམིགས་པར་ཐད་ཀྱི་སྐྱ་རེ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་དམིགས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱན་ལས་བརྟགས་པར་ཟད་དོ། །དེས་ན་
བཅ་མཁའ་ཕུར་བ་སྟགས་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་གེད་གཅོད་པའི་སྐྱ་བ་བྱེད་དོས་ནི་གེད་དང་ཐུད་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་འདྲའམ་དོན་སྐྱར་གི་སྟེས་པ་དེ་ཡང་ཚད་མའི་འབྲས་ལུ་དོན་རྟོགས་
པ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ན་ཚད་མའི་འབྲས་ལུ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མིན་ནོ། །འདི་སྐབས་དོན་གྱི་དོ་བོ་ཞེས་པ་དང་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་དོན་འདྲ་ལ་བྱས་ཏེ་དེ་དང་དོན་རྟོགས་གཉིས་
སྐྱ་བ་བྱེད་དང་བསྐྱ་བ་བྱར་བཤད་པ་མང་ཡང་། དོན་ལ་གཞལ་བྱའམ་དོན་གྱི་དོ་བོར་སྐྱར་བའི་སྟེས་པ་དོན་འདྲ་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་སློ་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་མ་བརྟགས་པར་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་ལྟར་གྱིས་བསྐྱ་བ་པ་ཡིན་པས་
གེན་དུ་ཕྱ་བའི་གནད་འདི་ན་གསལ་པོར་བཀྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚད་འབྲས་གཅིག་པ་དེ་ལ་ཚུད་སྐྱར་ནི། དོན་འདྲ་ཉིད་ལ་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་གཞན་མེད་ན་བྱེད་པོ་ཉིད་དུ་འད་མི་འཐད་ལ། གལ་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་ལུ་

༩༩། །འཐད་ན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བས་གཅིག་ཡིན་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། འདི་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་ཚུ་འབྲས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་པར་བཞག་འཛིག་གི་བྱེད་པོ་དང་བྱ་བ་ལྟར་མཛོན་པའི་ཆ་
 རས་ཚུ་འབྲས་གྱི་རྒྱུ་གཞག་རུང་སྟེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞེ་ན། དོན་གཞུགས་སོགས་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་རང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་སེམས་པ་དོན་འདྲ་དེ་ནི་གཞལ་བྱའི་
 དོན་དེ་རྟོགས་པ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་བསྐྱོན་མེད་དུ་གྲུབ་པས་ན། ཚད་མ་རང་གི་ལས་སུ་བྱ་བ་གཞལ་བྱ་དེ་ལ་ནི་དེ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དྲར་བཅུས་པ་ལྟ་གྱུར་སྐྱེད་བས་ན་དེ་ཡུལ་རྟོགས་པའི་
 བྱེད་པོ་འདྲ་ཡིན་ལ་ཡུལ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་འདྲ་བྱས་པ་ལྟ་གྱུར་སྐྱེད་གི། ཡང་དག་པར་དབྱེད་ན་དོན་དང་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་དེ་རང་ཉིད་སྐྱེས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་གྱི་གཞན་ལ་བྱ་བ་གང་ཡང་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་མིན་དེ། གཞལ་བྱ་
 གཞུགས་སོགས་ལ་འདྲ་དེས་ཅི་ཡང་མ་བྱས་དེ་དུས་མཉམ་པ་ལ་ཐན་གདགས་བྱ་མེད་པས་བྱ་བ་མི་བྱེད་ལ་མི་མཉམ་པ་ལས་སུ་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་འབྲས་གྱུར་བཞག་པ་དེ་ལ་འདྲ་བྱ་བ་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་
 པོ་དང་བྱ་བའི་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་སོ། །དེ་ནི་འདི་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཚུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་མཚུངས་དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་གྱང་སྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་སྐྱེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དུ་སྐྱོ་

2000

བདགས་ཤིང་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱང་རྒྱན་ལས་བདགས་པ་ཙམ་སྟེ་འབྲས་ལུའི་དུས་ན་ས་བོན་འགགས་པ་ལ་བྱེད་པ་པོར་བདགས་པ་འམ་ས་བོན་གྱི་དུས་ན་ལྷ་གྲུ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ལས་སུ་བྱ་བར་བདགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དབྱེད་
པའི་ཆོ་དེ་ལྟར་བྱེད་པོར་མ་གྲུ་བ་ན་ཡང་རྒྱུ་པར་བཞག་འཛིག་གི་ཐ་སྐྱད་ལས་འདི་ལྟར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ཡི་དབང་གིས་བྱེད་པོ་དང་བྱ་བ་དེར་བཞག་པའི་ཕྱིར་དོན་དང་འདྲ་བ་བྱེད་པ་པོ་ཆད་མ་
ཡིན་ལ། དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་འབྲས་ལུའི་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་འབྲས་ལུ་ནི་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་ས་གྱི་བདག་ཉིད་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འབྲས་ལུ་ནིད་དུ་གྲུ་བ་པ་ཙམ་ལས་འབྲས་ལུ་དེ་ལ་རྒྱའི་གཟུགས་
དངོས་སུ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་ད་ལྟ་ལྟར་པ་ནིད་མ་ཡིན་ཡང་འཛིག་རྟེན་ན་འབྲས་ལུ་དེས་རྒྱ་ཡི་གཟུགས་འཛིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་པ་ལྟ་བུར་བརྗོད་པའི་ཐ་སྐྱད་སྐྱོན་མེད་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ལུས་པའི་གཟུགས་བརྒྱུད་དོ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་ཆོ་ལས་སུ་བྱ་བ་པའི་གཟུགས་བྱེད་པ་པོ་ལུས་འཛིན་པའི་བྱ་བ་ད་ལྟ་བ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ། སྒྱིར་བཀག་པ་དང་སོ་སོར་དགག་པ་དང་པོ། དོན་
འདྲ་ལས་གཞན་ཆད་མར་མི་འཐད་ཅིང་ཆད་མ་དང་འབྲས་ལུ་ཐ་དད་དུ་མི་འཐད་པ་དེ་ཕྱིར་དབྱེད་པ་པ་དག་གིས་དོན་ལ་ལྟ་བུར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུ་པར་འཛིག་བྱེད་གྱི་ཆད་མ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་སྐྱེགས་

42

༭། རྟོགས་པ་ཚད་མའི་འབྲས་ལུར་འདོད་པ་དང་། རྩལ་དཔོག་པས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཚད་མ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་སྟོགས་རྟོགས་པ་ཚད་འབྲས། རིགས་པ་ཅན་པས་དབང་དོན་འབྲེལ་བའམ་
འབྲད་པ་ཚད་མ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་སྟོགས་རྟོགས་པ་ཚད་འབྲས། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། སྤྱི་དང་ཡོན་ཏྲན་སྟོགས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་སྤྱོ་ཚད་མ། དེས་བསྐྱེད་པའི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རྩ་ལ་འཛིན་པ་ཚད་མའི་འབྲས་
ལུང་ཞེས་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་མ་གཤམ་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་དོན་མཐོང་བ་ཞེས་དང་དབང་པོ་དང་དབང་དོན་འབྲེལ་བ་དང་བྱུང་པར་གྱི་ནི་སྤྱོ་དེ་དག་ནི་ཚད་མའི་བྱ་བ་འམ་འབྲས་ལུ་དོན་རྟོགས་ལ་
ནི་ཚད་པ་སྟེ་སྤྱི་ལྟར་གྱུར་པར་འདོད་པའི་ལྟུང་མཐོང་བ་ལ་སྟོགས་པ་རང་དུས་ན་དོན་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པས་ན་གང་གཞལ་བྱ་མ་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ། དེས་གཞལ་བྱ་གང་དུ་འང་མ་བཅད་པའི་
ལྟུང་འཇལ་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། བསྐྱལ་བའི་དོན་ལ་ཐ་མལ་བའི་སྤྱོ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བར་བྱད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་དུས་ཡུལ་མ་རྟོགས་ཀྱང་རྩུ་འདི་དག་གི་སྒྲིན་སྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ལྟུང་ཚད་མར་འཐད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
ཏེ་གཞལ་བྱའི་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་ཐན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་དེའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་སྦྱར་ན་ཡང་རྩུ་ཅམ་གྱིས་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་དེ་མི་རུས་ཀྱང་། རྩུ་རྟོགས་པ་ཐ་མའི་མཐར་སྐྱེས་པའི་

ལྟོ་མཉམ་པ་ལྟོ་མཉམ་པ་

སྒྲིག་པ་ཞིག་དངོས་སུ་ཡུལ་དེའི་ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པའམ་གཞན་ལས་ཐ་དད་པར་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དྲེ་ནི། ཡུལ་དེ་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་དུ་འཛིན་པ་ཡི་སྒྲིག་བྱེད་དམ་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་དེ་ཡི་སྒྲིག་བྱེད་དམ་པ་སྟེ་སྒྲིག་བྱེད་
ཡང་དག་པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་དེའི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་མཐའ་དག་ཡུལ་ཇི་བཞིན་གཞལ་བའི་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་དོན་མེད་དེ། བརྒྱུས་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་འབྲས་ཐ་བ་ལ་ས་བོན་གྱི་ཕྱི་མོ་ཚོལ་བ་དང་སུན་པ་སེལ་ཕྱིར་མར་མེ་སྒྲར་
བ་ལ་སྒྲུལ་དང་སྒྲོང་བུ་སྟགས་གྱི་འབྲུང་ཁུངས་དབྱུད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དབང་པོ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག །བྱུད་པར་སེས་པ་ཚད་ཡིན་དགག །དབང་དོན་འབྲེལ་བའི་ཚད་མ་དགག །དང་པོ། འདི་ལྟར་དབང་པོ་གཟུགས་
ཅན་པ་རྒྱམས་ནི་རང་འབྲས་སེས་པ་ཀྱན་གྱི་མཆུངས་པ་སྟེ་སུན་མོང་གི་རྒྱ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་འདྲ་ལ་དོན་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་འདི་འདྲ་བ་དབང་པོ་རྒྱམས་ལ་ཡུལ་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཚད་མའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ།
འདི་ལྟར་མིག་དབང་ནི་སྟོ་འཛིན་དང་སེར་འཛིན་སྟགས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཅམ་ལ་ཡུལ་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་རྒྱས་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། དབང་པོ་ཡང་ཐ་དད་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་སོ་སོ་དང་
ཐུད་པའི་སྒྲིག་བྱེད་དབང་པོ་དེ་ཡུལ་དེའི་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་ལ་སྟགས་གྱི་བྱུད་པར་ཡང་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་རྟོན་གྱི་དབང་པོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དབང་པོ་རང་ཉིད་ལ་

ལྟོ་མཉམ་པ་

༡༡། །ཡུལ་འབྱེད་པའི་རྒྱལ་པ་མེད་ལ། རོན་འདྲ་ལས་ཐུང་དུ་རྟོགས་པ་མེད་ན་སྒྲི་སེར་སོགས་ཐང་དུ་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་སམ། ཡུལ་འདིའི་ཡུལ་ཅན་ཆད་མ་ནི་འདིའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་
ཡིན་ཏེ་རུང་ཟང་གྲང་བཞག་པར་མི་རྒྱལ་སོ། །དེས་ན་རོན་འདྲའི་སེས་པ་དེ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་དམིགས་ཐུང་རྒྱལ་གྱི་གཞན་དུ་བསྐལ་པར་བསམ་གྲང་ཆད་མ་དང་དེའི་ཡུལ་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱ་མི་རྒྱལ་ཏེ་ཡོང་བ་བརྒྱད་པ་འབའ་ཞེས་དུ་
ཟང་དོ། །རིགས་པ་འདིའི་ནི་ལྷག་མ་ལྷ་བ་སོགས་ཆད་མར་འདོད་པའང་རྒྱལ་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྐྱད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་བྲག་པ་སོགས་ཡུལ་ལྷ་བའི་སེས་པ་ཆད་མ། དེ་ལས་རིགས་སོགས་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་དེས་
པ་ཆད་མའི་འབྲས་བུ། དེ་ལས་ཞེན་པ། དེ་ལས་ཡུལ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ། དེ་ལས་ཡུལ་ཐོབ་པ། དེ་ལས་འདོད་པ་གྲུབ་པའི་བདེ་བ་སྤྱང་བའི་བར་རིམ་བཞིན་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་ཆད་མ་དང་། དེ་ལ་ལྷོས་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྲས་བུའི་
ཞེས་ཟེར་བ་གྱུན་གྲང་ཆད་མ་རང་ཉིད་ལ་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཅམ་གྱིས་གཞལ་བྱ་གཅོད་པར་མི་རྒྱལ་ལ། རོན་འདྲ་ཉིད་ལས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆད་མའི་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཆད་མ་དུ་མས་ཡང་ཡང་
བཅད་དུ་མེད་ལ། རོན་འདྲ་མེད་པར་ནི་གང་གིས་གྲང་མི་རྒྱལ་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་མ་བཞག་དེ་ལྷ་སུ་འབྲས་མེད་གྱི་རལ་བ་ཡོང་བས་ཡོང་བ་བྲིད་པའི་དཔེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། བཀག་དང་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ། རོན་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

འདྲ་མ་གཏོགས་པར་བྱང་ཚེས་དང་བྱང་པར་ཅན་འཛིན་པ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུར་འཛིན་པ་མི་འཐད་དེ། ཡུལ་གཞུང་གྲ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡི་དངོས་པོར་སྒྲུང་བ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་དོན་འདྲ་ཞེས་པ་དེ་མེད་ན། བྱང་པར་སྒྲོ་སྟགས་འཛིན་པ་
ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཐ་དྲ་པར་དམིགས་ཐེད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རྟེ། མིག་འཇུགས་ནས་མདུན་གྱི་བུམ་པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གྱི་བྱང་པར་འཛིན་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲོ་གཞན་བྱང་
པར་ཅན་འཛིན་པ་དག་གྲུང་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་རྟེ། དོན་འདྲ་མེད་ན་བྱང་པར་ཅན་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའང་གེས་པར་མི་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདྲ་ཡོད་ན་ནི་དོན་དེ་ཉིད་སྒྲུང་བའི་གེས་པ་དེས་ཡུལ་དེ་གཞུང་བུའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་ན་
བྱང་པར་དང་བྱང་ཅན་འཛིན་པ་སྟོ་སྟོར་བྱེད་པ་དོན་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་དོན་ཏྲོགས་པའི་བྱ་བ་དྲར་ནི་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་གཉིས་གཞུང་བུའི་ཡུལ་ཐ་དྲ་པར་འཇོག་མི་འདོད་པའང་ཡིན་ལ། ཐ་དྲ་དུ་འཐད་པའང་མ་ཡིན་
རྟེ་བྱང་པར་ཁོ་ན་འཛིན་ན་བུམ་པ་མ་བཟུང་བར་དེའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་འཛིན་པ་དང་། བྱང་པར་མ་བཟུང་བར་བྱང་པར་ཅན་འཛིན་ན་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སྟགས་གྱིས་སྒྲུང་བའི་བུམ་པ་འཛིན་དགོས་ན་འང་དེ་འདྲ་རྒྱུ་པ་
གུན་དུ་མི་སྤིང་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱང་པར་དང་བྱང་ཅན་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཐ་དྲ་མིན་པར་གྲུབ་ཅིང་འདོད་པས་ན་དེ་གཉིས་གྱི་གཞུང་བུ་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེན། སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་དོན་མེད་དེ་དང་པོར་འཛིན་པའི་

རོ། །གསུམ་པ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་དེའི་ལན་དགག། དང་པོ། དབང་དོན་འབྲེལ་བ་ཙམ་ཚད་མར་འདོད་པ་རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པ་དུག་ཡོད་དེ། ལྷོར་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། ལྷོར་བར་འདུ་བ་དང་། ལྷོར་བའི་འདུ་བར་འདུ་བ་དང་། འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། འདུ་བར་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། ལྷོར་བ་དང་བྱུང་བར་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བའོ། །དེ་དག་རིམ་བཞིན་མིག་གི་དབང་པོ་སྟགས་དང་དོན་བྱུང་བ་དང་། ལུམ་པ་རང་གི་ཆོས་གཟུགས་སྟགས་འདུ་བ་དང་། ལུམ་པའི་གཟུགས་ལ་ལུམ་པའི་གཟུགས་ཉིད་དང་། རྒྱ་བ་དང་སྒྲ་འདུ་བ་དང་སྒྲ་ལ་སྒྲ་ཉིད་འདུ་བ་དང་། མིག་དབང་ས་སྟོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོ་སྟོགས་དེར་ལུམ་པ་མེད་པ་བྱུང་བར་གྱི་ཆོས་སུ་འབྲེལ་བ་ལྟ་ལུར་འདོད་དོ། །ཉིད་གྱི་སྒྲ་སྒྲུར་བ་རྣམས་དེ་དག་གི་སྒྲི་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །དེས་ན་དབང་དོན་མ་བྱུང་བ་ན་གེས་པ་ཡུལ་དེའི་འཇལ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་ལ་བྱུང་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དབང་དོན་ལྷོར་བ་ཉིད་ཚད་མའོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་དོན་འདུ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་མིན་པར་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ན་མིག་དབང་ལུམ་གཟུགས་དང་འབྲེལ་བ་ན་ལུམ་པའི་རིག་བྱུང་དང་སྒྲི་ལ་སྟགས་པ་ཀུན་གྱི་དེར་འབྲེལ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུམ་འཛིན་མིག་གེས་ལ་ལུམ་པའི་ཆོས་མི་སྟོད་པ་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་འབྲེལ་བ་ཡིན་དགོས་ན་ཡང་མིག་གེས་དེས་ལུམ་པའི་གཟུགས་ཁོ་ན་འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ནི་དམིགས་བསལ་ཏེ་རྟོགས་པར་

|| ཚད་མ་ རྒྱུ་པ་ཆོད་ཀྱི་ རྒྱུ་པ་ཆོད་ཀྱི་ རྒྱུ་པ་ཆོད་ཀྱི་ ||

༡༡། |འགྱུར་པ་འི་རིམ་པ་དེར་ནི་མི་འགྱུར་དྲི། འབྲེལ་པ་འི་དབང་གིས་ཡུལ་འཇལ་བར་ཁས་བྱུངས་ལ་འབྲེལ་པ་ལ་ནི་བྱེ་བྲག་གར་ཡང་མེད་པ་འི་བྱིར་རོ། |དེ་ལྟར་འབྲེལ་པ་དེ་ལ་ཐ་དྲད་པ་མེད་ཀྱང་ཆུ་
མཚན་གར་ལས་བུམ་པ་འི་གཟུགས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་རེག་བྱ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་འོ་ཞེས་དོན་གྱི་ཆོས་ཐ་དྲད་པར་རྟོགས་པ་དོན་འདྲ་དྲི་ཡུལ་བུམ་པ་འདྲི་འོ་རྟོགས་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་པས་ནི་དེ་རྟོག་པ་འི་དོན་གར་ཡང་བྱེད་མི་
ཉུང་དྲི་དབང་པོ་འི་རྒྱལ་ས་ལྟ་དྲུད་པ་བཞིན་ནོ། |གཉིས་པ། དེ་ལྟར་སྒྲོར་འབྲེལ་བྱུང་པ་འི་ཆོ་བུམ་པ་ལ་བྱུད་པར་གྱི་ཆོས་རི་སྒྲོར་པ་འབྲེལ་དུ་ཐིན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་གཅིག་གིས་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་དེ་སྒྲོ་འི་ཡུལ་སོ་སོར་རིམ་པ་ནི།
བདག་གི་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟར་པ་སྒྲོ་གོམས་པ་འདྲུས་བུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ནི་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་རིམ་པར་བྱེད་པ་སྒྲོ་ནང་གི་ཡིད་བྱེད་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འབྲེལ་པ་མིན་དེ་དོན་འདྲ་དེ་འི་དངོས་པོ་མེད་ན་འདྲུས་བུམ་པ་ལས་ཡུལ་སོ་
སོར་རིམ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་གཞག་དུ་མེད་པ་འི་བྱིར་དྲི། དོན་འདྲ་མེད་ཀྱང་འདྲུས་བུམ་ལས་སོ་སོར་རིམ་ན་དོན་དང་འདྲ་པ་འི་སྒྲོ་མ་སྒྲེས་པ་འི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་ཡུལ་སོ་སོ་རིམ་པར་འགྱུར་པ་ཡོད་དགོས་ཀྱང་། ཡུལ་གྱི་རིམ་སུ་ཞུགས་
པ་འི་སྒྲོ་མེད་པ་འི་སྒྲོ་ན་དུ་ཡུལ་རིམ་པ་ནི་ཡོང་བས་གར་གྱི་ལྟ་དྲུ་མོ་མཐོང་ཞེས་པ་འི་དཔེ་དང་འདྲ་བར་ཐད་དོ། |དོན་འདྲ་ཡོད་ན་ནི་དེས་ཡུལ་སོ་སོར་རྒྱུ་པར་འབྲེད་པ་འི་བྱིར་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདྲུས་བུམ་དེ་འི་ལྟར་བརྟགས་པ་

ཚད་མ་རིག་པ་འི་སྒྲོ་རྒྱུ་པ་ཆོད་ཀྱི་

རོན་མེད་དེ། མིག་ལྟ་གྱིས་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་ལག་ན་ཐོགས་པའི་དབྱུག་པ་འདིས་གཟུགས་སོ་སོར་མཐོང་བར་བྱས་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཅུ་བའི་ཚུད་སྤང་ནི། གལ་ཏེ་བྱེད་ལྟར་ན་བྱ་བ་དོན་རྟོགས་དང་བྱེད་པ་དོན་
 འདྲ་གཉིས་སྟོ་གཅིག་ཡིན་པས་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་པར་འདོད་པ་འགྲུལ་ལོ་ཞེ་ན། ལྷ་བ་དེ་མི་བདེན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུའང་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་ཞེ་ཡང་། དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མེད་པས་འགྲུལ་ཞེས་ཟེར། དང་པོ་
 ལྟར་ན་གཅིག་པར་མ་གྲུབ་སྟེ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་ལྟག་པའི་ཚུས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དོན་ཚུལ་ངོ་བོ་ལ་དངོས་སྟེ་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད་དེ་དོན་མ་ཚོར་བར་འཇལ་བའི་སྟོ་དེ་ལས་ཚད་མ་
 དང་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྣམ་པར་འཛོག་པ་དེ་འཐད་དེ། འདི་ཙམ་དུ་མ་ཟད་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སྟེ་གཤམ་པའི་བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་
 དག་གི་སྟེང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །པ་རོལ་པོ་ན་རེ། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་རེ་སོགས་ལས་བྱ་བ་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་དང་། ས་པོན་
 གྱི་བྱ་བ་འབྲས་བུ་སྟོགས་པ་དང་། མའི་བྱ་བ་དུ་བསྟོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་འདྲ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་དོན་རང་གི་སྟེང་ན་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ཚུན་

༡༡། །སྐྱུར་ནས་རྟོགས་པས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་སྒྲོ་འདྲོགས་པས་ནི་འཇུག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱུར་པའི་སྐྱུར་གྱི་བྱ་བ་ནི་སྐྱུར་དཔྱད་ཟེན་པ་བཞིན་ཏེ། སྐྱུར་པའི་ལས་ཐ་དད་པའི་འཕར་འབབ་སྐྱུར་གྱི་བྱ་བ་མེད་ལ། བེད་ལས་ཐ་དད་པའི་དུམ་ལུར་སོང་བ་མེད་དེ་བེད་དང་སྐྱུར་པའི་སྐྱུར་ལས་དངོས་པོའི་རྒྱུ་མ་པ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱུར་པའི་ཆ་ནས་སྐྱུར་པའི་ལས་བྱ་བ་ཐ་དད་དུ་སྒྲོ་བཟླས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱུར་ལས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མ་པ་དང་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་དེ་སྐྱུར་གྱི་སྐྱུར་ཅིག་འགགས་པའི་རྒྱུ་མ་པ་ལྟར་བྱ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་སྐྱུར་བྱ་བ་ཞེས་སྐྱུར་ལས་ཐ་དད་ལྟ་བུར་སྒྲོ་འདྲོགས་པ་ཡིན་པོ། །དེས་ན་ཡང་དག་པར་དཔྱད་ན་བྱེད་པ་པོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ལས་སྐྱུར་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དངོས་པོ་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་སྐྱུར་མེད་པར་སྐྱུར་གྱིད་འདི་པ་ཅམ་འབའ་ཞིག་དུ་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་བཟླས་ནས་བསྐྱུར་བཅོས་དང་མཐུན་པའི་ཚད་འབྲས་ལ། གནས་ཚུལ་ནང་གི་གཟུང་འཛིན་སྟེ། །སྐྱུར་ཚུལ་དོན་ལྟོས་ལུགས་ཚད་འབྲས། །དང་པོ་ལ། གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་གཞན་འདོད་པ་བཀག །གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་གཞན་འདོད་པ་བཀག །གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་གཞན་འདོད་པ་བཀག །དང་པོ་ལ། དེས་ནས་དགག་པ་བཟོད་མདོར་བསྐྱུར། །དེ་ཚུལ་རྒྱུ་མ་པར་བཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལན་དགག་པ་གཉིས། །དང་པོ། ཚད་མ་མདོ་ལས། གང་ཆེ་སྐྱུར་བ་དེ་གཞན་ལྟ། །ཚད་མ་དང་ནི་དེའི་འབྲས་སྟེ། །འཛིན་དང་

五

[illegible]

༡༡། །ཡུལ་གཞན་རིག་པའི་བྱ་བ་ལ་ཡུལ་པ་ཡིན་ཏེ། །འདྲ་ཡུལ་གྱི་དོན་ནི་རྣམ་ཡང་སྤྱོད་མི་ཤེས་པས་འདྲ་བ་ཡིན་རྣམ་མིན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་ཚུལ་འོག་ཏུ་
 །འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དོན་སྒྲུབ་ན་རེ། །ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། །ཕྱི་དོན་མེད་པ་ཞིག་ན་འོན་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་དོན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་འདྲི་ལྟར་སྤྱོད་པ་དེ་རྒྱ་
 །མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདྲི་ལྟར་ནང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྤྱོད་པ་མངོན་སུམ་སྤྱོད་པ་འདྲི་ནི་ཅི་ཞིག་ཅེས་བྱོད་ལ་དྲི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །འདྲི་ནི་སུ་ལ་འདྲ་བ་སྒྲུ་མེད་བསྟོན་མེད་དུ་གྲུབ་པོ། །ཁོ་བོས་གང་དྲི་ན་
 །འདྲི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་འདྲི་ཡང་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་འདྲི་ཉིད་གྱིས་ནི་ཕྱི་དོན་ནི་ལྟར་རིག་ཅེས་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་བྱས་ཏེ་བྱོད་ལས་ཤེས་པར་འདོད་པས་བྱོད་རང་ལ་དྲི་བ་ཡིན་ན། །ཕྱི་
 །རོལ་མངོན་སུམ་སྤྱོད་པ་འདྲི་ཅི་ཞིག་ཅེས་ཚུར་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་གྲུབ་པར་རྟོག་ནས་འདྲི་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། །འདྲ་བ་ཅུ་གྱིས་དོན་མི་འགྲུབ། །སྒྲིམ་ལ་འདྲ་བས་ཀྱང་མི་རུས། །སྒྲིམ་འདྲ་དེས་གསུམ་ཚོགས་
 །ཀྱང་ཡིན། །དང་པོ་ལ། །འདྲ་བ་མེད་དང་ཡོད་ཀྱང་འདྲུལ། །དང་པོ། །འདྲི་ལྟར་ཕྱི་དོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་དོན་རིག་ཡིན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྟོ་ལ་ཕྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྤྱོད་པ་འདྲིས་ཕྱི་དོན་ནི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེས་དྲིས་པ་ལ། །དོན་དང་

འདྲ་བར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་འདིས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་འགྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། རྣམ་པ་འདི་ཕྱི་དོན་དང་འདྲ་བར་མ་གྲུབ་མེད། དེ་ལ་རྣམ་པ་འདི་ཕྱི་དོན་དང་འདྲ་བ་ཕྱི་དོན་རགས་པ་དང་འདྲ་ལམ་ཕྱ་བ་དང་འདྲ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕྱི་
 དོན་གྱི་ལམ་པ་ལྟ་བུ་ཆ་མེད་པ་རགས་པའི་གོང་གི་ཕྱི་དོན་གྱི་ལམ་པ་མེད་དེ་ཆ་མེད་དུ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དུ་མ་གཅིག་གི་དོ་བོར་གྱུར་པ་མེད་དེ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་བཤད་པ་བཞིན་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་
 དབང་འདས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་སྤང་པ་ན་དབང་པོ་ལ་སྒྲུབ་རུང་གི་ཁྱད་པར་སྒྱེས་པ་ཙམ་ནི་རྒྱུ་རེ་རེ་ནས་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་། སྒྲུབ་པ་དུ་ཚོགས་པའི་གཡག་རྩ་ལྟ་བུ་སྤང་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ལ་
 བསྐྱེད་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་རགས་པར་མེད་པའི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་དབང་ཡུལ་དུ་མོང་བ་མ་ཡིན་དེ། རྒྱལ་ཕྱ་རབ་གཉིས་ཚོགས་པ་ཡན་ཆད་རགས་པར་གཏོགས་པས་ན་ཆ་མེད་པའི་རྒྱལ་ཕྱི་སྒྲུབ་བ་ནི་རྣམ་ཡང་དམིགས་མི་ཤིང་
 བས་ཐོ་ལ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་འདི་རགས་སྒྲུབ་མེད་ཅི་ལྟ་ཅི་ལྟ་ཕྱི་ཡང་སྒྲུབ་བ་མ་འགགས་ཀྱི་བར་དུ་ཆ་བཅས་སྒྲུབ་མོང་གི་ཆ་མེད་པའི་ཕྱ་རབ་སྒྲུབ་བ་མི་ཤིང་པས་ཕྱི་དོན་ཕྱ་བ་དང་རགས་པ་གང་ཡང་སྒྲུབ་མི་ཤེས་པས་ཕྱི་དོན་ཉིད་
 ཤེས་པ་ལ་སྒྲུབ་བ་ཞེས་པ་དེ་བརྟགས་ན་རྒྱ་གིང་གི་ཐོང་པོ་བཞིག་པ་བཞིན་དུ་དོན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་ཐོ་ཚོགས་སྒྲུབ་པ་འདི་ཙམ་གྱུ་བ་པ་ལ་བསྐྱེད་དུ་མེད་པས་ཤེས་པ་ཉིད་དེར་སྒྲུབ་བ་ཙམ་དུ་

མཁུ་ལྟུང་གྲུ་

བ་ཙམ་ཁོ་ནས་དོན་རིག་པར་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་པ་འདི་དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་དང་དོན་དེ་ལས་ལྷན་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ན་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིལ་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་པ་དེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྟར་བའི་སྤེལ་པ་འཇམ་དོན་
རིག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་དམིགས་སྒྲིལ་གྱི་དོན་སྤེལ་པ་དང་མཚུངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་སྤེལ་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་སྤྱོད་རིག་པ་འཇམ་ལྟར་བའི་ཚད་མར་འགྱུར་ཏེ། མི་ཏོག་སྤོང་བོ་ལྟ་བུ་གཅིག་
དམིགས་སྒྲིལ་དུ་ཡོད་པའི་སྤེལ་པ་སྒྲིལ་ཅིག་མ་གཉིས་སྤྲོས་པ་ན་སྤྱི་མ་དེ་སྤེལ་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། སྤེལ་པ་དེ་ལས་སྤྲོས་པ་འདྲ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལས་སྤྲོས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་དུ་ཁྱེད་ཀྱང་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ལ། ཡང་དག་
པར་ན་གཅིག་ལྟར་བས་ཅིག་སྤོང་བར་ནམ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །གང་ཞིག་སྤོང་ཡང་དག་པར་མ་ལྟར་བ་དེ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་མ་མི་སྤྱིད་དེ་མོ་གསལ་གྱི་བྱ་བ་ཞིན་ནོ། །སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་སྤྱོད་དང་འདྲ་བ་དང་སྤེལ་པ་
ལས་སྤྲོས་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་པ་དང་དོན་ཆེས་འདྲའོ་སྤྲུལ་ན། སྤྱོད་དང་དོན་ཀྱང་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཐ་དད་ལ་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་སྤོང་བ་མི་སྤྱིད་
པའི་སྤྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་སྤོང་ན་སྤྱོད་དང་དོན་གཅིག་དུ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་པ་དེ་དོན་རིག་ཡིན་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ནི་སྤྲོས་ལ་འདྲ་བ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་དེ་དེ་ཉིད་དོན་རིག་ཡིན་པར་ངེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན། སྤྱི་དོན་གཟུགས་

མཁུ་

༡༡། །འདི་མཐོང་དོ། །སྤྱི་འདི་ལྟར་ཐོས་སོ། །དེ་བཞིན་དྲི་ཚོར་བ་ལ་སྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཡུལ་གང་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནི་ཞུགས་གིང་དེ་དེའི་རྟོགས་བྱེད་དུ་ངེས་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་དེས་ཡུལ་དེ་སྤྱིང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱི་བ་
བྱེད་ཡིན་མོ་ཞེ་ན། །འདི་འདིའི་སྤྱིང་བྱེད་དོ་ཞེས་དངོས་སྤྱི་བས་གྱིས་ངེས་པ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་རྟུག་ཀྱང་། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ངེས་པ་དེ་དོན་རིག་དེ་ཡི་སྤྱི་བ་བྱེད་ཡིན་པར་འདོད་པ་ན་སྤྱིང་བ་ཡུལ་དེ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱིས་
མཐོང་བ་དེ་དག་གི་ཉི་བ་སྟེ་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་དབྱུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་དང་དོན་རིག་དེ་དག་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ལ་ལྟ་བུ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་ལ་སྟགས་པ་ཡི་ཡུལ་འདིའི་ཡུལ་ཅན་ནི་འདིའོ་
ཞེས་ངེས་པ་དེ་སྟེ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཉིད་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པར་འདི་འདིའོ་ཞེས་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ཤིང་དེ་བུ་སྤྱི་བ་བཞིན་མོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་དབྱུད་པ་ན་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་པོར་
དུ་རྟུག་མི་རྟུག་ཏེ། དོན་རང་ཉིད་ནི་ནམ་ཡང་གེས་པས་རྒྱུ་པ་ལས་ཐ་དད་པར་མ་དམིགས་ལ། མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ་བླ་གཉིས་དང་རྗེ་ལམ་གྱི་སྤྱིང་བ་བཞིན་མོ། །ཐོགས་རིག་
ཡོད་པ་དང་ལས་མཐུན་པར་སྤྱིང་བ་ཀྱན་གྱིས་བུན་མོང་བར་དམིགས་པ་སྟགས་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་མི་རྟུག་ཏེ། རྗེ་ལམ་ན་ཡང་ཐོགས་བཅས་དང་། བརྟན་པར་སྤྱིང་བ་དང་། ལས་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བུན་མོང་དུ་སྤྱིང་བ་དང་།

མཛེས་པ་ལྟར་

ཐག་ཆགས་མཐུན་པའི་དབང་གིས་ཐུན་མོང་དུ་སྒྲུང་བ་ལས་བྱུང་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། གང་ལྟར་ཀྱང་སོ་སོའི་ནང་གི་སྒྲུང་བ་ནི་གཅིག་མ་ཡིན་ལ། ཐུན་མོང་བ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཐུ་ནི་གཉིས་ཀར་འདྲ་བར་བྱད་པས་ན་ཐག་ཆགས་
བརྟན་སྒྲུང་གི་གེས་པ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་བརྟན་བ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ལ་དོན་དུ་བརྟགས་པ་ལས་གཞན་མེད་དེ། ཡུལ་མྱོང་བ་བསྟོན་དུ་མེད་པ་འདི་ཡུལ་པན་ཆད་འདི་རང་སྒྲུང་ཙམ་དུ་འགྲུབ་པ་ནི་ཐ་སྒྲུང་མཐོང་ཐོས་སྟོན་སྟེ་
གི་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དངོས་ཏེ་བསྟོན་གྱིས་གསལ་བ་པར་འོང་བ་ཡིན་པས་ཐ་སྒྲུང་གི་གནས་ཚུལ་མཐར་ཐུག་ལ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པར་དབྱུང་ན་སེམས་ཀྱང་མ་ཡུལ་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་དང་མགོ་མཉམ་
ལ་ཐ་སྒྲུང་དུ་ཕྱི་དོན་ཀྱང་ཡུལ་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གནས་ཚུལ་དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བྱས་ནས་སྒྲུང་ཚུལ་ཐ་སྒྲུང་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་དབྱུང་བ་མ་གཞིགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲུང་ཚུལ་ཐ་སྒྲུང་རང་ལ་དབྱུང་ན་
སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཙམ་དུ་ཡུལ་པ་ནི་ཁོགས་པར་མི་རུས་ཏེ། དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དབྱུང་ན་སེམས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པ་ནི་ཡིན་མོད་གྱི་དེས་སྒྲུང་བ་སེམས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དབྱུང་ན་མིག་དང་མིག་
གེས་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་མ་ཡུལ་ཀྱང་ཐ་སྒྲུང་དུ་སྟོ་སྟོགས་མཐོང་བ་ནི་མིག་གེས་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་པ་མེད་གྱི་གཉིས་ཀ་ཡུལ་མཐོང་བ་ལ་མགོ་མཉམ་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། གཟུང་

ཕྱེད་

五、

བ་མེད་ཅིང་། རྒྱལ་བཅས་སུ་སྤྱོད་ན་རྒྱལ་བ་ཐུག་པ་མེད་པ་དང་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་ཡུལ་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པར་གང་དང་ཅི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་དེའི་རྒྱལ་པར་གཤམ་པ་དེ་ནི་རང་ཉིད་གསལ་བ་
 ཙམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་རིག་པ་ལ་སྤྱོད་བ་འཐད། །གཞན་རིག་པ་ལས་དེ་མི་འཐད། །གཉིས་མེད་ཀྱང་གཉིས་སྒྲུང་བ་འཐད། །དང་པོ། དངོས་དང་རང་སྤྱོད་པ་ཡི་དཔེ། །དང་པོ། བྱི་དོན་མེད་ན་འདི་ལྟར་བྱི་དོན་
 ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་འདི་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་བསྐྱུ་མེད་འདིའི་བྱིར་ན་སྒྲོ་ཉིད་སྤྱོད་བ་ཡིན་གྱི་སྒྲོས་གསལ་པོར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ན་སྒྲོ་རང་གིས་སྤྱོད་བ་ཞེས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་གཤམ་པ་དེ་ཡི་
 དངོས་པོ་དེ་སྒྲོ་སྒྲོགས་གྱི་རྒྱལ་པར་སྒྲོས་པ་འཇམ་གསལ་བའི་བྱིར་ན་སྒྲོ་སྒྲོགས་གྱི་རང་བཞིན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་འདྲ་དེ་ཡིན་གྱི་གཤམ་པ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པར་གར་བ་འདི་པོར་ནས་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་སྤྱོད་བ་ཞེས་ཕུ་བ་ནི་རྒྱལ་པ་ཀུན་
 ཏུ་མི་སྤྱོད་དོ། །དེས་ན་ཡུལ་སྒྲོ་སྒྲོགས་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་ཕུ་བ་སྒྲོ་ཡུལ་ན་གསལ་པོར་གནས་པ་འདི་ལས་གཞན་པ་རུང་བཟད་ཀྱང་མེད་ལ། འདི་ནི་གཤམ་པ་ཉིད་གྱི་རྒྱལ་པ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པར་ན་གཤམ་པ་རང་གི་དོ་བོ་སྤྱོད་
 བར་གྱུར་ཀྱང་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་གཤམ་པ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲོ་སྒྲོགས་གཤམ་པས་སྤྱོད་བར་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ་མི་ལམ་གྱི་སྒྲོ་སྒྲོགས་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། རལ་གྱིས་རང་གིས་རང་མི་གཅོད་པ་བཞིན་དུ་གཤམ་པས་རང་གིས་རང་རིག་པ་མི་

ལྷོ། །མིང་སྒྲུལ་ན། ཡང་དག་པར་དབྱུང་ན་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་མེད་པའི་བྱིར་བྱ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་མེད་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་རང་རིག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་
ཐ་དང་དུ་མེད་པར་གཤམ་པ་གསལ་པ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྒྲུལ་པའི་ཚུང་བ་འདི་ནི་བསྒྲུ་མེད་བསྒྲོན་མེད་དུ་གྱུ་བ་པས་ན་འདི་མི་གསལ་ཞེས་སུས་ཀྱང་བརྗོད་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཅོ། །གཤམ་པ་གསལ་པ་ཞིང་རིག་པ་ཙམ་དུ་གྱུ་བ་པ་ལ་
བསྒྲོན་འདིར་དུ་མེད་ཀྱང་མིག་གིས་རང་མཐོང་དུ་མི་རུང་བ་ལྟར་གཤམ་པས་བྱི་དོན་གཤམ་གྱི་གཤམ་པ་རང་ཉིད་རང་གིས་གཤམ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སུ་སྒྲུ་བར་རུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུལ་བུའི་ཚུད་ཀྱི་གཤམ་པ་སྒྲོ་སྒྲགས་གཤམ་པ་
བཞེན་དུ་སྒྲོ་འཛིན་ཡང་རང་སྒྲོ་རང་ལ་སྒྲོག་དུ་མ་གྱུར་པར་སྒྲོང་བ་དང་དུན་པས་གྱུ་བ་པ་ལ་བསྒྲོན་དུ་མེད་དོ། །ལྷག་པར་ཡང་ཡུལ་རྣམ་མེད་དུ་སྒྲོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན། ཁ་བྱིར་བལྟས་ཀྱི་སྒྲོས་དོན་སྒྲོང་དུ་རུག་ཀྱང་དོན་དེ་ལས་
སྒྲུལ་པའི་བདེ་སྒྲུག་ལ་སྒྲགས་པ་ནང་སྒྲོ་ཡི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་སྒྲོད་པ་དེ་རང་གི་སྒྲོས་མཛོན་སུམ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་ཞེས་བརྗོད་དམ་མི་སྒྲོང་ཞེས་བརྗོད། སྒྲོང་ན་དུས་མཉམ་པར་སྒྲོང་དམ་འདས་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲོང་། དང་པོ་ལྟར་ན།
མཛོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གསལ་པ་བར་སྒྲོང་བ་དེ་ལ་སྒྲོང་བྱེད་གཤམ་པ་གཞན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། ལེན་ན་སྒྲོན་པོ་འཛིན་པའི་དུས་སུ་ཁ་བྱིར་བལྟས་སྒྲོན་པོ་རིག་པ་གཅིག་དང་། ནང་བལྟས་སྒྲོ་འཛིན་ཁོ་ན་རིག་པའི་སྒྲོ་

གཉིས་མོགས་ལྷག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མི་ཡིན་ན་པ་དེ་མོགས་མཛོན་སུམ་སྟོང་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདས་པ་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མེད་པ་དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་དེ་ད་ལྟ་བུ་མིན་ན་དེ་མི་ལྟར་གསལ་བར་སྒྲུང་སྟེ་དེས་ན་རང་རིག་པ་ནི་ཐ་སྐད་དུ་མེད་དུ་མི་རུང་རོ། །ནང་གི་སྟོན་པར་སྒྲུང་གི་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་པ་དེ་ཅུམ་ལས་རང་གིས་རང་རིག་མ་རིག་གི་ཐ་སྐད་དཔྱད་མི་དགོས་སོ་སྒྲུམ་ན། རང་སྟོན་ཡུལ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཡུལ་དེ་མཐོང་བ་ཅུམ་ལས་རིག་མ་རིག་གི་ཐ་སྐད་བྱེད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་བར་མཆུངས་ཀྱང་བྱེད་ཅུག་གིས་པ་འདིས་གཞན་རིག་གོ་ཞེས་སུ་ཐ་སྐད་བྱེད་པ་ནི་མཐོང་རོ། །གཞན་རིག་ཅེས་པ་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་གཞུང་ལ་ན་དོན་ཉམས་སུ་སྟོང་པ་དེ་ཅུམ་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ན་དེ་ནི་ནང་གི་སྟོན་པ་འདྲ་མཆུངས་པའི་བྱིར་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་ཐ་སྐད་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ན་ཡང་རང་རིག་ཆེད་དུ་དགག་པ་ནི་དོན་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐོན་པའི་ཐ་སྐད་ལ་འདྲ་རང་སེམས་རང་གིས་གིས་ཞེས་བརྗོད་པར་མཐོང་རོ། །དེའི་བྱིར་མི་ལྟར་ན་སྟོན་མེད་ནི་གསལ་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་བྱིར་གསལ་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་དེ་ལྟར་རྟེན་གཞན་ལ་སྟོན་པ་མེད་པར་རང་ཉིད་རང་དུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། རང་གང་ན་གནས་པ་དེ་ཉིད་དུ་རང་མཛོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྟོན་མེད་ནི་གཞན་སུམ་མོགས་ཀྱི་གསལ་བ་བྱེད་ཡིན་པར་མ་ཟད། རང་གི་དོ་བོ་འདྲ་གསལ་བ་བར་བྱེད་ཅེས་

ཐུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟར་

ལས་ཀྱང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རང་སྤྱད་བར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་དབང་གིས་གསུམ་ཚེགས་པ་སྒྲུ་མའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་འདི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི། ད་ལྟའི་གིས་པ་དེ་དོན་སྒྲུ་མས་བཞག་པའི་རྒྱུ་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་གྱི་རང་དུས་ཀྱི་དེ་ལ་
དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བས་ཅིས་ཀྱང་རྒྱུ་པ་བཅས་སུ་ལས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྒྲོ་ན་པོ་སྒྲོང་བ་སྒྲོ་ཡི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་ཉིད་རྗེ་ལྟར་སྒྲོང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་ལེན་པ་སྤྱུག་འདི་རིང་
ལྷགས་འཛིན་པ་རྒྱུ་པ་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གིན་དུ་བསམ་པར་འོས་པ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྐྱོད་ལ་སྒྲོ་མ་ཡོར་དུ་བྱས་པས་ནི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཐབ་མོ་ཁོང་དུ་རྒྱུ་མི་རུས་སོ། །གསུམ་པ་གསུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་གཉིས་སུ་སྤྱད་པ་
འཐད་པ་ནི། གསུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་མེད་ན་མ་ལས་ནས་ཀྱིས་པའི་བར་ལ་དེ་གཉིས་སུ་སྤྱད་ནས་ཁོ་བོའི་སྒྲོ་ས་དོན་འདི་དང་འདི་ལྟ་སུ་གིས་སོ་ཞེས་གསུང་འཛིན་ཐ་དད་པར་ཅི་སྟེ་བརྟོད་ཅིན། དོན་དམ་པར་རིག་བྱ་གསུང་བ་
དང་རིག་བྱེད་འཛིན་པའི་རྒྱུ་པ་ཐ་དད་པར་གྱུ་བ་པ་མེད་ཀྱང་མིག་བསྐྱེད་པ་དག་གི་སྒྲུ་མ་དང་བླ་གཉིས་སོགས་གིས་པའི་ངོར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་པ་ལྟ་སུར་སྤྱད་ཞིང་ཁོ་བོས་སྒྲུ་མ་དང་འདི་ལྟར་མ་མོང་ངོ་ཞེས་སོགས་
གྱི་ཐ་སྐྱོད་བརྟོད་པ་བཞིན། གང་གི་ཚེན་གསུང་པ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་རྒྱུ་པ་པོ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྤྱད་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་རྒྱུ་པ་པོ་ལས་སྤྱད་པ་ཅན་ཡིན་ལ། རྗེ་

པའི་

༡༩། །ལྟར་ལྟལ་པས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཐ་དད་པ་ལྟར་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཙམ་པོ་དེ་ཡི་དོར་བྱས་ནས་གཟུང་བ་ཡུལ་དང་འཛིན་པ་ཡུལ་ཙམ་འདི་ཡི་ཐ་སྒྲུང་རྒྱུ་པར་གཞག་པར་བྱས་པ་
དེ་ཡི་ཚེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་འདི་ལ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་ན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་མི་འཐད་ཅེས་དང་། གཉིས་སུ་སྒྲུང་ན་གཉིས་སུ་མེད་པ་མི་འཐད་ཅེས་བརྟན་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། གནས་རྒྱལ་དང་སྒྲུང་
རྒྱལ་ལམ། ཡང་དག་པའི་དོན་དང་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་རྒྱལ་ལམ། དོན་དམ་པ་དང་ཐ་སྒྲུང་གི་རྒྱལ་ལས་ལས་ལེན་གྱི་རྒྱུ་གཞག་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་དོར་བྱས་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་
སྒྲུག་པར་ཐ་སྒྲུང་འདོགས་པའང་མི་འགལ་བར་གཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྒྲུང་དུ་སྟེ་བ་ལ་སྒྲུག་པར་འདོགས་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་དོན་བསྟུ་བ་ལ། དཔོན་དང་དེ་ཡི་འཐད་པ་
བསྟུ་བ། །དང་པོ། གོང་དུ་ཐེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་ཕྱི་དོན་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པ་དེས་ན་གཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་གཤེས་པས་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ནི་ཚད་མའི་འབྲས་སུ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྟོ་
སྟོང་འཐད་གྱི་དོན་སྟོང་མིན། །དེ་ལ་མི་འཐད་རྩོད་པ་སྒྲུང་། །དེ་ཕྱིར་སྟོ་སྟོང་ཉིད་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ། ཕྱི་དོན་ལ་མ་དོན་པར་ཞེན་པ་རྒྱུ་མ་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྟོ་ཉིད་ཉམས་སུ་སྟོང་བར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འདི་ཡང་

མཛེད་ཀྱི་ལྷོ་

སྒྲོལ་སྒྲོལ་པར་གྱུར་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དོན་ཉམས་སུ་སྒྲོལ་བ་མཛོན་སུམ་པ་འདི་ཡོད་པ་ཞིན་དུ་དོན་མི་སྒྲོལ་ཞེས་བཀག་པས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་གང་ཡང་མི་སྒྲོལ་ལ། དོན་སྒྲོལ་ཞེས་པ་དང་སྒྲོལ་སྒྲོལ་ཞེས་པ་མཚུངས་པར་
འགྱུར་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་དོན་སྒྲོལ་པར་ཁས་ལེན་ན་ཟེར་ན་དོན་སྒྲོལ་སྒྲོལ་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་དོན་སྒྲོལ་པར་གྱུར་ཀྱང་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་མོད། ཁོ་བོས་ནི་དོན་སྒྲོལ་པ་ལ་ཉེས་པ་ཆེ་བ་དང་སྒྲོལ་སྒྲོལ་པ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་ནས་
དོན་མི་སྒྲོལ་ཞེས་བཀག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་ཡོད་དུ་ཟེན་ཀྱང་དངོས་པོའི་སྒྲོལ་སྒྲོལ་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་སུས་ཀྱང་དགག་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། འོན་ཀྱང་དངོས་པོའི་སྒྲོལ་སྒྲོལ་གྱིས་ལྷག་ས་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་
གེས་པ་ལས་ཐ་དང་པོའི་དོན་དེ་གེས་པས་ཇི་ལྟར་སྒྲོལ་ཞེས་གཞིག་པའི་ཆེ་དོན་སྒྲོལ་པར་མི་འགྲུབ་ལ། གེས་པ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་རིག་ཙམ་དུ་སྒྲོལ་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པས་དེ་ལྟར་སྒྲོལ་བ་ཡིན་མོད། བྱོད་གྱིས་དོན་སྒྲོལ་
པོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ན་འདྲ་ཅི་དགར་རག་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་སྒྲོལ་པར་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ཉིད་གྱིས་ནི་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་རུས་ཀྱང་དོན་བདེན་པ་ཅི་ཞིག་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཞེས་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་
ལྟར་བསམ་པ་ན་སྒྲོ་རྣམ་པ་མེད་པས་ཡུལ་རྗེན་ཅེར་དུ་སྒྲོལ་བ་ཞིག་ན་སྒྲོ་ལ་ནི་ཡུལ་གྱིས་བྱས་པའི་རྣམ་པ་མེད་ཅིང་ཡུལ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དེ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དེས་དེ་གེས་སོ་ཞེས་པ་དེ་འདི་ལྟར་

ལྟེན་པ་

༡༩། །སེམ་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་པ་ཡིན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཚོན་སྒྲ་ཚོགས་གྱིས་གིན་ཏུ་མཛེས་པའི་རི་མོ་བྱིས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་བདེན་པའི་དོན་གང་ཡང་བརྗོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཕྱིད་
 གྱིས་ཀྱང་སྒྲོ་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྦྱང་ཞེ་ན། སྒྲོ་ནི་སྒྲོན་པོ་ལ་སྟགས་པའི་རྒྱམ་པར་གསལ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་འགོ་སྟོ། །འདི་ནི་རང་གི་སྒྲོ་ནིད་གྱིས་གྲུབ་ལ་དེ་འདྲའི་སྦྱང་རྒྱལ་དེ་ཕྱི་དོན་རྗེན་པར་སྦྱང་བ་ལ་ཡོད་པར་
 མི་རིགས་དེ་སྒྲོ་དང་གིན་ཏུ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་རི་ལྟར་ཡང་སྦྱང་བ་བསམ་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲོ་ལ་རྒྱམ་པ་མེད་ན་སྦྱང་བ་མི་འཐད་ཏུ་རྒྱག་མོད། སྒྲོ་ནི་ཡུལ་དེ་ཡི་རྒྱམ་པ་ཙམ་ཏུ་སྒྲོ་བ་ན་རྒྱ་མེད་
 པར་མི་འབྱུང་བས་ན་རྒྱམ་པ་དེ་གང་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཙམ་རྒྱམ་པ་གཏོད་ཀྱིད་གྱི་ཕྱི་དོན་དེ་ནི་ངེས་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་རྒྱམ་པ་ཡོད་ལ་དེ་རྒྱ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བ་ནི་བདེན་གྱང་དེ་འདྲའི་རྒྱམ་པ་བསྒྲོན་ཏུ་མེད་པ་དེ་ནི་ཕྱི་དོན་
 ལས་སྒྲོ་བ་འདྲ། ཕྱི་དོན་མིན་པའི་རྒྱ་གཞན་ནང་གི་བག་ཆགས་ལས་སྒྲོ་ཞེས་འདི་ནི་དབྱུང་པར་རིགས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་རྒྱར་ཕྱི་དོན་ཡོད་ངེས་པར་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་དེ་དེ་རྒྱ་གཞན་ནང་གི་བག་ཆགས་སང་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་
 བ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱམ་པ་འདི་ནི་ཕྱི་དོན་གྱི་སྒྲོ་བས་ཁོ་ན་ལས་སྒྲོ་འམ་ནང་སྒྲོ་ཡི་འདྲ་ཕྱིད་ལས་འབྱུང་ཞེས་བསམ་པ་ན་ཕྱི་དོན་ལས་སྒྲོ་བར་རིགས་པས་ནམ་ཡང་མཐོང་མི་མྱིད་དེ། དེའི་

ལྷ་མཚན་ཕྱི་དོན་ཉིད་ནམ་ཡང་སྟོས་དམིགས་མི་སྟེན་པས་ན་དེ་རྒྱ་ཡིན་པར་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ་མོ་གཤམ་གྱི་ཁུ་མོ་མཐོང་མི་སྟེན་པ་ཡུལ་གྱི་བདག་པོའི་རེག་བདེ་སྟེན་པའི་རྒྱུར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། ཕྱི་དོན་
 རྒྱུར་མི་མཐོང་སྒྲུབ་ན། ཡུལ་གང་དང་གང་ཡིན་ཀྱང་སྟོས་མཐོང་བའི་བྱད་པར་ཏེ་འདི་དང་འདིའི་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་དེ་དང་བྲལ་བ་ན་ཡུལ་ཡན་གར་དུ་ནི་ནམ་ཡང་མི་འཛིན་ལ། ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་སྟོས་ནམ་འཛིན་
 པ་ན་སྟོའི་རྒྱུ་པ་དེ་ཡང་འཛིན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པོར་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གང་སྒྲུབ་ཅི་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོ་ལ་སྒྲུབ་བའོམ་སྟོས་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྟོ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་རྒྱལ་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་
 ར་རྒྱལ་དུ་བརྟན་པར་ཡུལ་གཅིག་དུ་གནས་པ་དང་། གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་གང་ཅི་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོ་ལ་སྒྲུབ་བ་ཙམ་དུ་བྱེ་བྲག་མེད་ཅིང་། དེ་ལས་བརྒྱལ་བའི་ཕྱི་རོལ་ཡན་གར་བའི་དོན་ཡོད་པ་ནམ་ཡང་སྒྲུབ་
 པ་ཡིན་ན་མི་རྒྱུར་དོན་སྟོང་བ་དང་དོན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ཞེས་བཞག་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཤོ། གཉིས་པ། འདི་རྒྱུར་སྟོ་སོགས་སྟོང་བ་ནི་སྟོ་ཡི་རྒྱུ་པ་ཁོ་ན་སྟོང་བ་མིན་ཏེ། དབང་པོ་དང་ཡིད་
 རྟེན་ཚད་ན་ཡང་སྒྲུབས་འགར་ཁུམ་འཛིན་གིས་པ་སོགས་མི་སྟོ་བ་ནི་དམིགས་སྟེན་མ་ཚད་བས་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱ་མིན་ན་ཁུམ་འཛིན་མིག་གིས་སོགས་དོན་སྒྲུབ་གི་སྟོ་རྒྱུ་པ་ཡུལ་དུས་རེས་འགའ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁུམ་པ་

༡༡། །ཡོད་མེད་གྱིས་ཕྱོགས་ཀྱན་དུ་ཡང་ངེས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་མེ་ཆེན་པོ་འབར་བ་ལ་གེང་གི་ར་བ་བསྒྲོར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལྟར་བུམ་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་འདི་ཕྱོགས་ལ་སྟགས་
 པས་མཆོན་ནས་གང་སྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་བུམ་པ་མེད་པ་འདི་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མི་དམིགས་ལ། ཡོད་པ་འདི་ཕྱོགས་སུ་དམིགས་པས་དེ་ན་ཕྱི་དོན་བུམ་པ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ནི་རྒྱུ་ལམ་གྱི་སྟེན་མ་བྱེད་པ་
 དང་འདྲ་ལོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་ལམ་ན་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་འདི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སོ་སོ་སོ་སོ་མཐོང་ནས་དེ་དང་དེ་ལ་གྲོགས་ར་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་མཐོང་བ་སྒྲུབ་ཡང་མཐོང་ཞིང་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་ཡོངས་སྟོན་པ་ལྟར་སྐྱར་བ་སྟགས་
 ཉིན་སྐྱར་ཐིམ་ལྟ་བུར་འཆར་དུ་རུང་མོད་དེས་ཕྱི་དོན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འག་ཆགས་བརྟན་ལྷན་གྱི་གེས་པ་དོན་ལྟར་སྐྱར་བ་འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ཅི་འདྲ་པ་འདི་དོན་བྱེད་པར་སྐྱར་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། འག་
 ཆགས་མཐུན་པ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡོངས་སྟོན་པར་སྐྱར་སྟེ་ནང་གི་དོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལོ། །གེས་པ་འདི་རྣམ་པ་ལ་འདི་ཞེས་ཆོད་གཟུང་བ་མེད་པས་འག་ཆགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 ཡང་ཆོད་མེད་པ་ལས་གང་དང་གང་སང་པ་དེ་ཅམ་མཐོན་དུ་སྐྱར་སྟེ། རྒྱུ་ལམ་ན་ཡང་ཡུལ་དུ་ས་ངེས་པ་ལྟ་བུར་སྐྱར་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱར་བ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་ཡང་ནང་སྟོ་ཡི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་མ་ལྟར་འགྲུབ་ཞིག་

མི་དོན་སྤང་གི་སྒོ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འགྲའ་ཞིག་གི་བཀ་ཆགས་རབ་དུ་སྤང་བར་བྱེད་པའི་ཚུ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་སྒོ་ནི་ཡུལ་དུས་འགྲའ་ཞིག་དུ་རྒྱུ་བར་གནས་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་སྒྲིམ་ནས་དེ་ལྟར་སྤང་བ་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ལ་ངེས་པར་སྒྲིམ་ན་ཡུལ་གཅིག་ལ་སོ་སོའི་སྤང་བ་མི་འདྲ་བ་ཡང་མེད་པར་འགྲུར་ལ། ཡུལ་མེད་པ་གསལ་སྤང་ཡང་མི་སྤིང་ཅིང་། ཡུལ་རྒྱུར་དུའི་གོར་ལས་སྤང་གི་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་སྤ་
 ཆོགས་པ་དང་། རྗེ་ལམ་གྱི་སྤང་བ་དང་། དུས་སྤང་དུར་རིང་པོར་སྤང་བ་སོགས་གཏན་མེད་པར་འགྲུར་རོ། །འདིར་གྲུ་སྒོའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རྒྱུ་བར་སྤེས་པ་འགྲའ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདྲུག་སྤེས་གང་ཡང་རུང་བའོ། །
 རང་གི་བཀ་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྒྱུ་སྤེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུ་པའོ། །རབ་དུ་སྤང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུ་སྤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལ་རྒྱས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 མོ། །གསུམ་པ། འདི་ལྟར་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་ཕྱིན་པ་ན་དེ་དང་དེའི་ཡུལ་གྱི་བཀོད་པ་སྤ་ནས་ཡོད་པ་དེ་དག་མཐོང་བ་བཞིན་ཡུལ་ཕྱི་དོན་དུ་སྤྱོད་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་དེ་མེད་ཅེས་ཅི་ལྟར་སྤ་བར་རྒྱས་སྤུམ་ན། ཡུལ་ཐ་དད་པ་
 རྒྱུ་མཐའ་རབ་འབྱུངས་གྱི་ཞིང་སོ་སོའི་བཀོད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་མཐོང་བའི་དོན་སྤང་གི་བཀ་ཆགས་དེ་ན་གནས་པ་རྒྱུ་སྤེས་དང་མཐུན་པར་སྤང་བ་ན་དེ་འདྲའི་སྤང་བ་ཐ་དད་པ་མི་འདྲ་བ་སྤྱོད་པ་ཡིན་དེ།

ལྷ། འདྲའི་དོན་སྒྲུབ་གི་བཀའ་ཆགས་སང་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་དུ་ཡུལ་ཐང་དང་མང་པོ་འགྲིམ་པའི་སྒྲུབ་བ་བཞིན་ནོ། འདྲའི་ལམ་ལང་སྒྲུབ་བ་དེས་ཕྱི་དོན་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་དེ་གློ་ཉིད་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདྲའི་ལམ་ལྷོ་ལ་ཕྱོས་པ་མེད་པར་ནང་གི་བཀའ་ཆགས་སང་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་བ་སྒྲུ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ་དེ་ཕྱིར་གློ་གཅིག་སུ་ལུ་ཡང་གཟུང་བ་ཡུལ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བ་དང་འཛིན་པ་གློ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བའི་གཟུང་
འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བ་ཡོད་དེ། ཚུ་མཚན་གྲུབ་གི་ཕྱིར་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་རང་དུས་ཀྱི་གློ་རྟོག་པ་མེད་པས་དེ་སྒྲུབ་ཚུངས་བ་དང་། ཕྱིས་ཀྱི་རྟོག་པས་དེ་སྒྲུབ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་དུན་པས་གློ་
འདྲི་ཡི་ཚུལ་རྒྱ་མ་པ་གཉིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་གཟུང་བ་དེ་འཛིན་པས་ཉམས་སུ་ཚུངས་བ་རང་རིག་ཉིད་ནི་ཆད་མའི་འབྲས་སུ་སྒྲེ་ཀུན་དུ་ཐ་སྒྲུབ་པའི་ཆད་མའི་སྐབས་འདིར་མཐོང་ཐོས་པ་
སྐབས་པ་ཉམས་སུ་ཚུངས་བ་འདི་ཙམ་གྱིས་ཐ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་དོན་ལ་ཕྱོས་པའི་ཆད་འབྲས་ལ། དོན་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་འབྲས་ཡིན། འདྲའི་ལ་མི་འཐད་སྒྲུབ་པའོ། འདྲའི་པོ་ལ། དོན་ཡོད་
ཀྱང་དེ་དོས་མི་སྒྲུབ། འདྲའི་ཕྱིར་རང་རིག་འབྲས་སུ་འཐད། འདྲའི་པོ་ལ། གནས་ཚུལ་གློ་ཉིད་ཚུངས་པ་ཡིན། སྒྲུབ་ཚུལ་དོན་སྒྲུབ་ཞིན་པ་སྒྲེ། འདྲའི་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའོ། འདྲའི་པོ་ནི། ཆད་མ་མདོ་ལས། ཡང་ན་རང་

རིག་འབྲས་ལུ་སྟེ། །དེ་ཡི་རོ་བོ་ལས་དོན་དེས། །ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་ཉིད་དེ་འདི་ཡི། །ཚད་མ་དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྤང་ཚུལ་གྱི་རོལ་དོན་ལྟར་སྤང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་མདོ་སྟེ་བའི་ལུགས་ལྟར་ན་ཡང་
 བྱོད་ན་གཞལ་བྱ་དང་། གསུང་རྒྱུ་ཚད་མ། །འཛིན་རྒྱུ་གྱིས་གསུང་རྒྱུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་ལུར་འགྱུར་ཏེ། །བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་སྟོ་ལ་ཚུལ་གཉིས་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་གང་ཅི་སྤང་ཅི་མྱོང་ཡང་སྟོ་ཉིད་གྱི་མྱོང་བ་
 ཙམ་སྟེ། །འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་སྟོ་སྟེ་ལས་རྒྱུ་པར་རིག་པ་ཡི་རྒྱུ་པ་འདི་ལ་རྒྱུ་པ་གཏོད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡི་ཡུལ་གྱིས་པ་ལས་གཞན་བའི་བྱོད་ན་འདོད་པ་འཇལ། །མི་འདོད་པ་ནང་གི་བཀའ་ཆགས་ཙམ་དུ་སྤང་བའི་ལུགས་གཉིས་གསུང་
 བྱོད་ལྟུང་རྒྱུ་འཛིན་པ་ན་ནི་བྱོད་པ་ཉིད་དེ་ཡི་དཔོན་པོར་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་བའི་རྒྱུ་པ་ཙམ་པོ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ལས་འོས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་ས་བཅད་འདི་འགྱུར་འདི་ལྟར་ན་འདི་འདྲར་འཆད་དགོས་ཀྱང་སྟོ་རྒྱུ་
 གཉིས་འགྲེལ་བ་དང་རྒྱུ་མི་འདྲ་བར་སྤང་དོ། །ཡང་ན་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ནི་རྒྱུ་པ་ཡི་རྒྱ་ཡུལ་དེ་ཉིད་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བར་མཐོང་བ་དེ་གཉིས་གསུང་གང་རུང་ཁོ་ན་དེའི་དཔོན་པོར་མ་གྲུབ་པ་ཉི་རྒྱུ་
 མྱོང་བ་ཡིན་ནེས་སྤྱར་རོ། །གཉིས་པ། དེ་ལྟར་སྟོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་འབའ་ཞིག་དུ་བྱད་ཀྱང་བཀའ་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་གཉིས་པ་དོན་ལྟར་སྤང་བ་ལས་དོན་དུ་ཞེན་པ་སྟེ་སྟེ། གང་གི་ཚེ་བཀའ་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་གཉིས་པ་ཡི་ཚེ་

ཆ ཚོད་མ ལྷན་བཞི རེ་བའི་ག རྒྱལ་འབྲེལ་

༡༢༡། །གཟུང་རྒྱལ་ལ་དོན་དུ་ནི་བཞག་པའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་གེས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ལུལ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་དེ་ཡི་ཚེ་གནས་ཚུལ་ལ་དབང་པོ་དང་ལུལ་དག་གུང་གེས་པ་ཉིད་དེར་སྒྲུང་བ་ཙམ་ལས་
གཞན་དུ་མེད་གུང་གེས་པ་བདུག་ཉིད་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲོ་འབྲུལ་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་བཞག་ས་གིང་། རྗེས་གྱི་གེས་པས་གུང་དེ་ལྟར་རྒྱལ་པར་དེས་པར་བྱས་ནས་ཞེན་པར་འགྱུར་དེ་མི་ལམ་གྱི་དབང་
པོ་དང་ལུལ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་དེའི་དོར་བྱས་ན་དོན་རིག་པ་ལམ་དོན་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཚད་འབྲས་སུ་བཞག་གུང་ཡང་དག་པར་དབྱུང་ན་རང་རིག་འབྲས་སུ་ཡིན་དེ། དོན་འདྲ་ཞེས་པ་གཟུང་རྒྱལ་ལས་གཞན་དུ་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་འདོད་མི་རུས། །དང་པོ། གལ་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་འདི་དག་གི་ངོ་བོ་ལམ་བདག་ཉིད་དེ་དག་སྒྲིམ་སུ་ལྟ་བ་པོའི་འདོད་པ་སྒྲེ་ཡིད་དང་མཐུན་པའི་རྒྱལ་པར་སྒྲུང་བ་དྲང་། རྒྱལ་པ་
གཞན་མི་འདོད་པ་རྒྱབ་གྱིས་སྒྲིག་ས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བར་གྱུར་ན། འདོད་པ་ལམ་མི་འདོད་པ་དག་དུ་སྒྲུང་བ་དེས་གུང་དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་མིན་པར་འདོད་གྱི་གང་རུང་རེས་མ་མཐོང་ཞེས་ནི་སྒྲི་མི་རུས་དེ། གཉིས་ཀ་དོན་
རང་མཚན་གྱི་ལུལ་ཙན་དུ་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་དུ་ཞུག་ན་ཡང་རང་གིས་ནི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བ་ཉིད་དེ། ལུལ་དེ་དག་དེ་ལྟ་བུར་གནས་པ་ཉིད་དུ་དེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་

ཚོད་མ་རིག་པའི་སྒྲོར་

འདོད་མི་འདོད་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་ཡུལ་རང་གི་དོ་བོས་རྩེན་ཅེར་དུ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་རྒྱུ་པ་དུ་མའི་བདུག་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲིམ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྒྲེས་བྲུ་གཅིག་མཐོང་བ་ན་དག་གཉིན་སོ་སོས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དུ་མཐོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གསུགས་དང་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོའི་དཔང་གིས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ན་དབང་གིས་དེ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པར་སྒྲུང་བ་དང་ཡིད་རྟོག་མེད་ལའང་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་གྲུབ་ལ། རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ཡུལ་རང་གི་དོ་བོ་རྩེན་ཅེར་བ་དེ་ལ་གྲུབ་དགོས་པས་ན་སྒྲོ་ཡི་རྒྱུ་པ་མེད་པར་ཡུལ་རང་ཉིད་རྩེན་པར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བར་སྒྲུང་བ་ལས་ཁྱད་པར་ཐ་དད་པ་ཡོད་པར་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བསལ་བ་བརྗོད་དང་དེའི་ལན་འགོག་ །དང་པོ། ཡུལ་གྱི་དོ་བོ་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པར་འདོད་ཅེས་ཁས་སྒྲུང་ས་ན་ཡང་འདོད་མི་འདོད་རི་ལྟར་གནས་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གཅིག་ཅེར་སྒྲུང་གི་ཐ་དད་པར་སྒྲེས་བྲུ་སོ་སོ་ལ་སོ་སོའི་སྒྲུང་བ་རེ་རེ་ནི་སྒྲིང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་དོན་གྱིས། དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་བྱིར། དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་རིགས་པ་འགྲོ་ལུགས་གཅིག་ཀྱང་འདིར་དོན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ནི་མ་བཞོད་དེ་དོན་ཡོད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་ཡོད་པ་བསྒྲོན་དུ་མེད་པས་ན་དོན་སྒྲིང་བ་འདི་གིས་པ་ལས་འོས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་

ལྷ། ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ལ། ལས་ཀྱིས་ཅིག་སོས་བསྐྱབས་པ་དང་། རྟོག་པས་གཉིས་སུ་སྒྲུང་ལན་དགག་ །དང་པོ། ཡུལ་མཐོང་བ་པོ་དེས་གང་མ་མཐོང་བ་དེ་ནི་རང་གི། ལས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་བྱིར་གཉིས་
 ག་མཐོང་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་བྱི་དོན་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་དབང་གིས་དེ་དང་དེ་སྟོས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དབང་གིས་སྒྲིད་པའི་རྒྱར་འདོད་པ་སྒྲུང་བ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཡུལ་ནི་བ་ན་ཡོད་
 བ་ཞིན་དུ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོས་གང་རུང་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དག་དུ་མཐོང་བར་བྱེད་པ་ན་མ་མཐོང་བ་དེ་ནི་དོན་ཡིན་དུ་ཟེན་གུང་ནི་ལྟར་ན་དོན་རང་ཉིད་གིས་པས་མཐོང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་རུང་བ་ན་
 གནས་གུང་དེ་གིས་པ་བསྒྲིད་པའི་རྒྱ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ཡང་དོན་གྱི་སྟོབས་ལས་སྒྲུང་བ་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ་དོན་ཁོ་རང་གི་དངོས་པོ་ལ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ཆ་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པ་ངོ་པོ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལ། དེའི་རྒྱུ་པ་དང་མི་མཐུན་པར་སྒྲུང་བ་དེ་དོན་རང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲུང་བ་མིན་པར་གྲུབ་པས་ན་ཟླ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དེས་པར་ཡོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དཔེ་འགའ་ན་མ་མཐོང་བ་
 ཞེས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲུང་བ་དེ་ལས་གཞན་བསྐྱབས་སོ་ཞེ་ན། ལས་དེས་དོན་དེ་ཉིད་རང་ངོར་སྒྲུང་བ་དེ་གཅིག་པུའི་རྒྱུ་པར་སྒྲུང་བར་བྱེད་ན་མ་མཐོང་བ་ཞེས་པ་ལས་དེ་ནི་ལྟར་བྱི་དོན་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།

དོན་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་དངོས་སུ་མི་སྒྲུང་བར་རྒྱུ་ལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རང་ལ་སྒྲུང་བ་དེ་ཡང་སོ་སོའི་ལས་སྒྲུང་ཅམ་ལས་དོན་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་འད་བཤད་
 རོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་ཡུལ་གཅིག་ལ་འདོད་དང་མི་འདོད་པར་སྒྲུང་བ་ནི་ཡིད་གྱི་རྟོག་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། གོམས་པའི་དབང་གིས་ཆགས་ལྡན་དང་ཡིད་ལོག་གིས་བྱུང་མེད་མཐོང་བ་བཞིན་ཡིན་གྱི་དོན་རང་ཉིད་འཛིན་པའི་
 དབང་པོའི་སྒྲོ་ལ་འདྲ་མི་འདྲར་སྒྲུང་བ་མིན་ཏེ་དབང་གིས་མ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དོན་དེ་ཉིད་རྗེན་པར་འཇལ་ལོ་སྒྲུམ་ན། དབང་གིས་དེ་ལ་འདྲ་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་ཐེན་པ་དང་མིག་སེར་དང་སྟོག་ཆགས་སོ་སོའི་དབང་པོའི་
 བྱུང་པར་ལ་སྟོགས་པར་གཅིག་གིས་མཐོང་བ་ལྟར་ངེས་པ་མེད་པར་གང་རུང་གི་མཐོང་བའམ་སྒྲུར་མཐོང་བ་དང་མཚམས་སྒྱུར་བ་མེད་པའམ་མི་མཐུན་པའི་སེམས་གཞན་དང་གཞན་མཐོང་བ་ཡིན་པས་དབང་གིས་ལའང་
 དོན་ཐོག་ལྟར་ཡིན་པ་རྗེན་པར་སྒྲུང་བར་མ་ངེས་སོ། །དེ་ཡང་དབང་པོ་ལ་རབ་རིབ་སྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་མཐོང་བ་མི་འདྲ་བ་དང་སོ་སོའི་དབང་གིས་ལ་བདེ་བ་དང་སྟོག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་སྒྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་བར་བྱེད་
 མར་མཐོང་སྟེ། འཆི་ལྟས་སུ་སྒྲུར་རང་གི་བྱ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་བ་བྱིས་མི་འདོད་པའི་རྒྱུ་ལ་བར་བྱེད་པ་སྟོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་གཅིག་ལའང་ཉན་གིས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་རྒྱུ་ལ་སྒྱེད་པའི་རང་རྒྱུ་ལ་ཅན་དུ་སྒྱེ་བ་

二

ཡིན་ན་དོན་མི་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་སེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྟེ་དོན་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་རང་རིག་ཚད་འབྲས་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཚུད་སྤང་ལ། འཇིན་རྒྱུ་ཚད་མར་ཐལ་བ་སྤང་། སྟེ་དོན་གཞལ་བུར་མི་
འཐད་སྤང་། །དང་པོ་ལ། བསམ་པའི་དབང་གིས་འཇིན་རྒྱུ་མིན། །མིན་ཀྱང་རང་རིག་འབྲས་མི་འགལ། །དང་པོ། གལ་ཏེ་ནང་གི་སེས་པ་སྟོང་བ་ཙམ་སྟེ་རྟོལ་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་ན་འཇིན་རྒྱུ་དེ་སྟེ་རྟོལ་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་ཏེ།
གཟུང་བ་སྟོན་པོར་སྤང་བ་དེ་ལ་འཇིན་རྒྱུ་ཡང་ཡོད་པའི་སྟེར་རོ་ཞེན། སྟེ་དོན་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་དོན་དུ་སྤང་བ་གཟུང་རྒྱུ་འདི་ཉིད་ནི་སྟེ་རྟོལ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་སྟེ་འཇིན་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིན་རྒྱུ་དེ་ཡོད་དུ་
མིན་ཀྱང་ནི་དེའི་ལུས་ནང་གི་སྟོང་རྒྱུ་པ་དེ་ཡིན་སྟེ་དོན་གཞན་པ་སྟེ་དོན་མིན་པའི་སྟེར་སྟེ་རྟོལ་ལ་འཇིན་རྒྱུ་བདག་ཉིད་ནི་སྟོས་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། །ཁ་ནང་ལྟའི་སེས་པ་ཡིན་པའི་སྟེར་རོ། །འདིར་སྟེ་སྟོར་གོ་བདེར་
བསྟེན་པས་ན། དེ་ཚེ་དོན་སྤང་འདི་ཉིད་ནི། ཚད་ཡིན་འཇིན་པའི་བདག་ཉིད་དེ། ཡོད་དུ་མིན་ཀྱང་དོན་གཞན་སྟེ། སྟེ་རྟོལ་སྟོས་པ་མིན་སྟེ་རོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་གཟུང་རྒྱུ་ཡང་སྟེ་དོན་ལ་ཚད་མར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེས་ཀྱང་
སྟེ་དོན་དངོས་སུ་མི་འཇིན་པའི་སྟེར་རོ་ཞེན། དེས་སྟེ་དོན་དངོས་སུ་མི་འཇིན་པར་འདོད་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་སྟེར་ན་ནི་ལྟར་དོན་སྟོན་པོ་ལ་སྟགས་པ་དེ་ལྟ་བུར་སྟེ་དོན་ལ་

5

ལྷ། །མདོན་པར་ཞེན་པའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་དོན་འདི་ནི་སྟོ་ལ་རྩི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟར་དུ་གནས་སོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དོན་སྒྲུང་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ནི་རིག་པ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དོན་
 རིག་པ་ལམ་གཤམ་ཞེས་པ་ཞེས་སུ་འདོད་དེ། འདི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་སྟོ་རང་ཉིད་དོན་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་སྒྲུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱུར་ཕྱི་དོན་དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་དམ་ཚད་མ་ཡིན་དེ། སྟོ་ལ་ནི་གནས་པ་ལམ་སྒྲུང་
 བའི་དོན་གྱི་རྒྱམ་པ་སྒྲུབ་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་རྩི་ལྟར་སྟོ་སྟོགས་གྱི་དོན་དེ་ནི་སྟོ་ལ་གནས་པ་དེ་ལྟར་ཕྱི་དོན་དེ་ཡང་རབ་དུ་གསལ་པ་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཅོ། །གཞིས་པ། དེ་ལྟར་ན་རང་
 རིག་འབྲས་བུར་མི་འགྱུར་ཏེ་གཟུང་རྒྱམ་རང་ཉིད་གྱིས་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་དོན་རྟོགས་ཚད་འབྲས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ཅོ། །བྱ་བ་མི་བྱེད་ན་ནི་དེ་ཚད་མར་ཡང་མི་རུང་སྟེ་དེ་ལ་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འཛིན་རྒྱམ་ཚད་མར་མི་འགྱུར་བ་ནི་དེས་ཕྱི་དོན་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས་ཡིན་ན་རང་རིག་གྱུར་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་སུ་མི་འགྱུར་ལ། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ནི་ཡུལ་ཐ་དང་པའང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་
 དོན་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་རང་རིག་ཚད་འབྲས་སུ་རྩི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། ཕྱི་དོན་འཛིན་པ་ནི་གཟུང་རྒྱམ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དུ་གཤམ་པ་ཉིད་སྟོ་སྟོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཉིད་གཤམ་པ་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་

ཡེ་ཤི་དུ་གཞུང་།

པ་ཙམ་ལས་དོན་དངོས་སུ་རིག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་ཕྱི་དོན་གློག་ན་མོའི་ཚུལ་དུ་འདོད་པ་དེ་ཡི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱི་དོན་རིག་པར་འདོད་དེ། ཕྱི་དོན་ལས་ལེན་པར་ཆོད་དེའི་སྐབ་བྱེད་སྒོ་ལ་སྒྲུབ་པ་འདི་ལས་
གཞན་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིར་ཆོད་མ་གཟུང་རྣམ་དང་འབྲས་བུ་རང་རིག་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་འདྲ་མིན་ཏེ། གཟུང་རྣམ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་སྒྲོན་པོ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བྱས་སྒྲུལ་ན། སྒྲོན་པོ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་
ཉམས་སུ་ཁྱོད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཉམས་སུ་ཅི་ལྟར་ཁྱོད་ན་སྒྲོན་པོ་དང་སྒོ་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་སྒྲུབ་ཡང་། གཟུང་འཛིན་རང་གི་རོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་
སུ་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གསལ། ཙམ་གྱི་རང་རིག་པ་དེ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། སྒྲོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲེས་པའི་སྒོ་དེས་སྒྲོན་པོ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན་ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རོར་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་དང་ནང་བལྟས་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བ་དང་། བསྐྱད་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བ་ལྟར་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་བཤད་ན་ཡང་གེས་པ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་
ཏེ་གེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་ཁྱོད་པའདྲ་མེད་ལ། གཟུང་རྣམ་ལས་གཞན་པའི་འཛིན་པ་ཡན་གར་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་རིག་པར་འདོད་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་རང་རིག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གེས་པས་ཉམས་སུ་

ཤེས་

ལྷ། །ཐུང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་སེས་པ་ཉིད་དེ་དང་དེར་གསལ་ཙམ་གྱིས་རང་རིག་པ་ལས་རྣམ་པ་ཀུན་རྩི་མི་འདའ་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་དག་གི་ཤན་ལེགས་པར་མ་བྱེད་ན་ཤོ་ཐམས་ཅད་རང་རིག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་མི་
བྱེད་པས་ཞིབ་ཏུ་བསམ་པར་བྱ་བ་གལ་པོ་ཆེ་ལོ། །གཉིས་པ་བྱི་དོན་གཞལ་བྱར་མི་འཐད་པའི་ཚུད་སྤང་ལ། དོན་ནི་རྒྱ་བྱིར་གཞལ་བྱ་ཡིན། །རྒྱ་མིན་སྤང་བས་ཚུད་པ་མེད། །དང་པོ། སེས་པ་རྣམ་པ་ཅུས་སུ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ན་སེས་
པ་ལ་སྤང་བ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ལ། དོན་ནི་རྣམ་པ་དེའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རང་གི་རྒྱ་ཙམ་གཞལ་གྱི་བྱི་དོན་ཉིད་གཞལ་བྱར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱ་གཞལ་གྱང་དོན་མ་གཞལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་བྱི་དོན་རང་མཚན་དེ་
དང་འདྲ་བའམ་གཞན་ནང་གི་བག་ཆགས་འཛོག་བྱེད་དང་འདྲ་འདྲ་རུང་སྟེ་རྒྱ་ཡི་སྟོབས་ལས་སེས་པ་ཉིད་སྟོ་སྟོགས་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཙམ་ནི་བསྟོན་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་རྒྱ་ནི་དོན་ཡང་ཡིན་ཏེ་སེས་པ་ལ་རྣམ་
པ་འཛོག་པའི་རྒྱ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། སེས་པ་ཉིད་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་མོ་གསལ་གྱི་བྱ་ལ་སྟོགས་པ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་གཞུང་དོན་ཡོད་ན་དུས་མཉམ་པ་དེ་ཡིན་
དགོས་ན་དེས་སེས་པ་ལ་ཡན་མི་འདོགས་པར་བསྐྱབས་ཟེན་པས་ན་དེ་འདྲའི་དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། དེ་ཡང་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་དོན་ལས་སེས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་དེའི་རྒྱར་འདོད་པ་འདི་ནི་རི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ཡི་ངོར་བྱས་

2017

ནས་མ་བརྟགས་མ་དབྱད་པར་འདྲག་པ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །གཉིས་པ། རྟེན་ལྗང་གི་རྟེན་ལྗང་ལ་སྟགས་པའི་རྣམ་པ་འགྲེལ་ཞིག་ལྟར་རང་དུས་ན་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་དངོས་ལྟ་ལྟར་བ་མེད་
པར་གེས་པ་ཉིད་དོན་ལྟ་ལྟར་བ་ཅན་དེ་རྟེན་ལྗང་གི་རྟེན་ལྗང་ལ་སྟགས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁྱོད་གི་རྟེན་ལྗང་གི་ཁོ་བོས་ཀྱང་ཁྱི་དོན་ཡོད་པ་ལྟ་ལྟར་བ་འདིའི་དོར་བྱས་ནས་མ་
བརྟགས་པར་ཁྱི་དོན་ལས་སྟེས་པའི་རྣམ་པ་འདིས་ཁྱི་དོན་འདལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་གྱི། ཡང་དག་པར་དབྱད་ན་གེས་པས་ཁྱི་དོན་འདྲིན་པ་དེ་འདྲ་རུས་ཀྱང་མི་གེས་ཏེ། རྣམ་ཡང་ཁྱི་དོན་གེས་པས་འདྲིན་པར་མི་གྱུ་བ་པའི་རྣམ་པ་གོང་
དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་དོན་ལ་གནས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དབྱེ་བ་མེད་པ་ལ། གསུམ་དུ་སྒྲུབ་བ་ལྟུལ་པར་བསྟན། དོན་ལ་དབྱེ་བས་སྒྲོང་པར་བསྟན། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་
པོ་ལ། བསྟན་པའི་དབང་གིས་གསུམ་དུ་སྒྲུབ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྒྲུབ་འདོགས། །དང་པོ། ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་པོ་གློ་ཡི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་མཐོང་བ་ཁྱི་ཅི་ལྟག་པ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
གསུང་བ་གཞལ་བྱ་དང་། འདྲིན་པ་ཚད་མ་དང་། དེས་དེ་ཉམས་སྟེ་སྒྲོང་བ་འབྲས་བྱ་རང་རིག་དག་དང་གསུམ་པོ་ཐ་དྲད་དུ་ལྟན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བརྟགས་ནས་དེ་དང་དེ་ལྟར་ཐ་སྒྲུབ་ཏེ། དཔེར་ན་

ལྷ། །དབང་པོ་སྒྲགས་དང་རྒྱལ་དང་ཉིང་འཛིན་སྒྲགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་རྒྱལ་ལ་འཛིན་པའི་དུམ་ལུ་དང་གིང་ལུ་དེའུ་སྒྲགས་རྟ་གྲང་ལ་སྒྲགས་པ་དེ་ཡི་གཟུགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་རྒྱལ་པ་གཞན་རྟ་གྲང་ལ་
 སྒྲགས་པ་ཉིད་དུ་སྐྱད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡུལ་སྐྱང་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲགས་དང་རྒྱལ་ལ་སྒྲགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཀྱིས་སྐྱང་བ་དེར་སྒྲིམ་པའོ་སྒྱུ་རྩ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་དུམ་ལ་སྒྲགས་པ་དེ་དག་དེར་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་འབྱུར་
 དགོས་ཀྱང་སྒྲགས་སྒྲགས་ཡུལ་རྒྱ་དེས་མ་བསྐྱད་པའི་མིག་ཅན་ཀྱིས་འཛིན་དུམ་སྒྲགས་རང་གི་དངོས་པོ་དེ་ལས་གཞན་རྟ་གྲང་ལ་སྒྲགས་པ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། དཔེར་ན་ཐག་རིང་པོའི་སྐྱང་མ་
 ཀྱི་ཐང་ན་གཟུགས་རྒྱང་དུ་ཡང་ཆེན་པོར་སྐྱང་བ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་དེས་དེ་རིག་པ་གསུམ་དག་སོ་སོར་ཡོད་པ་མིན་ཡང་སྒྲོ་ངོར་གཞལ་བྱ་དྲང་འཇལ་བྱེད་ཆད་མ་དང་། དེས་དེ་གཞལ་བའི་རང་རིག་
 པ་འབྲས་ལུར་གནས་པ་ཡི་རྩལ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སྒྲོ་ངོར་རྗེ་ལྟར་རྗེས་སུ་སྐྱང་བ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེའི་ཐ་སྐྱད་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན། རི་ལྟར་སྐྱང་བཞིན་རྗེས་སུ་བྱས། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་ལ་དབྱེ་བས་སྐྱོང་པར་
 བསྐྱབ་པ་ནི། སྐྱང་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་བདགས་ཏེ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་དེ་ལྟ་མིན་ན་འདི་ལྟར་རྒྱལ་པ་སྐྱ་ཆོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱང་བ་ཅན་སྒྲོ་ཡི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་དེ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་པ་རྗེ་ལྟར་སྐྱང་བ་དེ་ལྟར་བདེན་པར་

2007

འཕྱུར་ཏེ། ལྷུང་བ་ཐ་དང་པའི་རྒྱལ་དེ་ལྷུང་བ་དེན་པར་གྱུར་ན་གཅིག་པ་ཉིད་དེ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རང་ལ་རང་ལུལ་དུ་བདེན་ན་ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་དང་དེ་རིག་པ་གསུམ་དུ་གནས་པས་དེ་གསུམ་ཐ་དང་
དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷ་ན་ཀ་ལུམ་ལྷུམ་གསུམ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐ་དང་པ་ཡིན་དུ་རྒྱག་གུང་། ལྷོས་ལུལ་ལྷོང་བའི་ཐ་ལྷན་ནི་གཏན་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་གསུམ་ལྷོ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འབྲེལ་བ་ནམ་ཡང་སྒྲིབ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་དུ་མར་བདེན་པ་མི་སྤྱིད་ལ་དེ་གསུམ་གཅིག་དུ་བདེན་ནོ་སྟུམ་ན། དུ་མར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་གཞན་ལ་རང་མིན་པ་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་སྒྲིག་དང་སྒྲོ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་དུ་
སྒྲུང་བ་དེ་དག་གུང་སྒྲུང་བ་དེའི་ངོར་ཐ་དང་དུ་སྒྲུང་གི་རང་བཞིན་གཅིག་དུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟེ་ཆོག་ས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་བདེན་པ་མིན་ནོ། །ཐ་དང་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོ་ཡི་དངོས་པོ་ལ་ཐ་དང་མེད་པར་
མཐོང་ན་ནི་དེའི་ཕྱིར་གཞལ་བུ་སྒྲོ་སེར་སོགས་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་གུང་ཐ་དང་མེད་པར་རིལ་གཅིག་དུ་དེས་པར་འགྱུར་དགོས་གུང་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷུང་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་གང་གིས་ཕྱི་ནང་གཟུང་
འཛིན་གྱིས་བསྟུས་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་དེ་ལ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྒྲུང་བ་དེ་དག་ལ་གཅིག་བདེན་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་

༡༩། །བདེན་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་སྒྲིང་གི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུ་བ་སྟེ། རི་ལྟ་རི་ལྟར་གཉིས་སུ་སྒྲིང་བའི་རོ་བོ་ལ་དབྱུང་ན་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དབྱུང་མི་བཟོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཉིས་སུ་
སྒྲིང་བ་ནི་འབྲུལ་བའི་སྒྲིང་བ་སྒྲིང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྒྲིམ་ནང་སྒྲིག་སྒྲིམ་ལ་སྒྲིག་སྒྲིམ་པ་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པར་བྱས་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡོ་སྒོས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་རྩོད་
སྒྲིང་ལ། རིག་སྒྲིང་པ་དང་ནི་ལུང་འགལ་སྒྲིང་། །དང་པོ་ལ། དེ་གསུམ་རྒྱན་པར་མི་འཐད་དང་། །འཐད་ན་གསུམ་བཞག་མི་འཐད་རྩོད། །དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དང་ནི་དེ་ཡི་ལན། །དང་པོ། གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲིང་བ་ཐམས་ཅད་
བརྒྱན་ན་བདེན་པ་གཅིག་གྱུར་མི་མྱོད་པས་རྒྱན་པའི་དཔེ་ཡང་མི་མྱོད་དེ། རྒྱན་པ་ནི་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱན་པར་བཞག་དགོས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་རྒྱན་པ་ལ་གང་གང་གི་དཔེར་རུ་སྟེ་དེས་ན་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་ཡང་
དོགས་པར་འགྱུར་ལ། བཅ་རྒྱུན་རྒྱུ་མཐུན་པ་ནི་དུ་མཐོང་བ་ལས་སྒྲིག་སྒྲིམ་ལ་རྒྱ་དང་ཉི་ཕྱིས་ལ་དངུལ་དུ་སྒྲིམ་འདོགས་པ་ལྟར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་མིན་ལ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་མིན་པས་འཛིན་རྟེན་པ་དག་གི་འབྲུལ་བ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ལྟར་བདེན་རྒྱན་ནི་མཅ་རྒྱུན་རྒྱུ་མཐུན་པས་བཞག་པའོ། རྩོད་ཀྱི་ལུགས་འདི་ལ་དེ་འདྲི་རྒྱན་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་མེད་དེ། སྒྲིང་ཅིག་མི་སྟོད་པར་འགོ་བ་འདི་ལ་འཇུག་རྟེན་འདི་ལ་བདེན་པ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་གཅིག་གྱུར་

མཐོང་པ་མཐོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གང་སྐྱུང་པ་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུང་པ་ཐམས་ཅད་རྩལ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་བརྩལ་ན་མཐོང་པ་འདི་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ཏེ་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུར་རྩལ་པར་འགྱུར་རོ་སྐྱུང་པ་དོགས་
 པ་ཐོའ་ཐེར་ན། བདེན་པ་སྒྲིན་སོང་ལ་ལྟོས་ནས་རྩལ་པར་བསྐྱུང་པའི་དཔེ་འགོད་མི་དགོས་ཏེ། རང་ཉིད་རྩལ་པའི་དཔེ་རབ་རིག་གི་སྐྱུང་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱུང་པར་རྩལ་སོ། །ཐོག་མ་མཐོང་པ་ནས་ཞུགས་པ་ནང་གི་བསྐྱུང་པ་
 མ་རིག་པ་ལས་སྐྱུང་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྐྱུང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱུང་པའི་ཉེས་པ་ཅན་རྒྱུངས་པ་དེ་ལས་སྐྱུང་པས་ན། རང་གི་ངོ་བོར་སྐྱུང་ཅུང་
 བས་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱུང་པ་ཅན་འདི་ལྟ་བུའང་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་བདེན་པ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྩལ་པ་ཐོན་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་ཚོས་མཐུན་པ་མཐོང་པས་གཞན་ལ་
 གཞན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་པར་དུ་ཞེན་པས་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཅན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པ་མཐོང་པར་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འབྱུང་པ་རབ་རིག་གི་དབང་གིས་སྐྱུང་པ་དང་ལྟ་གཉིས་
 ལ་སོགས་པར་སྐྱུང་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དོན་ལ་མ་གྱུང་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྐྱུང་པ་སྒྲོག་ཏུ་མི་བརྟུང་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་གསུམ་རྩལ་པ་ཡིན་ན་འཛིན་རྒྱུ་གྱིས་གཟུང་རྒྱུ་གཟུང་པའི་ཕྱིར་

༡༩༩ ། འཛིན་རྒྱུ་རང་རིག་གི་སྐྱུ་བ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དང་། ཚན་འབྲས་གཞལ་གསུམ་བཞག་ནས་ནི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་མཐར་རང་རིག་པའི་ཚུང་བ་ཙམ་དུ་སྐྱུ་བ་པ་ཡང་རྒྱན་པ་སྟེ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། དོན་དམ་པར་དེ་གསུམ་དུ་མ་གྲུབ་པས་རྒྱན་པ་ཡིན་གྱང་འགལ་བ་མེད་ལ། ཐ་སྐྱད་དུ་ཚན་འབྲས་གཞལ་གསུམ་བཞག་པ་དང་། ཉམས་སུ་ཚུང་བ་ཐམས་ཅད་རང་རིག་པ་ཙམ་དུ་གནས་པ་ནི་སྒྲུང་རྒྱུ་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་དུ་
རྒྱན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་རིག་པའི་ཐ་སྐྱད་འཛིན་པ་དེ་ལ་ཡང་ནི་ལྟར་སྒྲུང་བ་འདི་དེར་སྒྲུང་བའི་སྟོ་གཟུང་རྒྱུ་ཙམ་དུ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། དེ་ནི་རང་གི་གཤམ་པས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དེ་ནི་འཛིན་པའི་རྒྱུ་པར་
འདོད་པ་སྟེ། འདི་ཡང་ཐ་སྐྱད་དུ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་སྟོ་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་པ་ཚུང་བ་ནི་ཕྱི་དོན་ཚུང་བ་ལ་དཔྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་ཚུང་མི་ཆིད་པས་ན་འཛིན་པ་དེ་ཡང་རིག་བྱ་དེ་ཡི་
བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་འཛིན་རྒྱུ་དེ་ནི་རང་རིག་དེ་ཡི་སྐྱུ་བ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེར་རྒྱུ་པར་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པས་སོ། །དཔེར་ན་དོན་སྐྱུ་བ་དག་གི་ཡང་འདོད་ཆགས་སྐྱུ་མ་གཤམ་གཤམ་པ་
རང་གིས་ཚུང་བར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཤམ་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་སྟེ། སྟོན་པོར་སྒྲུང་བའི་རྒྱུ་པ་ནི་གཤམ་པ་ལས་འོས་མེད་པར་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་དེ་ལྟེ་སྟེ་མ་གཟུང་རྒྱུ་གི་ཆ་གཞལ་བྱ་དང་།

དེ་འཛིན་པ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་འཛིན་རྒྱུ་འདྲ་ལ་བྱེད་དང་། དེས་དེ་ཉམས་སྒྲུབྱེད་བར་གྱུ་བ་པའི་རང་རིག་འབྲས་སུ་གནས་པ་ཡི་ཚུལ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་འདྲི་ནི་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་སེས་པས་ཡུལ་གསུང་དོ་ཅོག་ཀྱན་ལ་སྒྲུར་བར་
 གུ་བ་ཡིན་ཏེ་མམས་ཅན་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་སྒྲུང་དོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་གང་དང་གང་སེས་པ་དེ་ལ་འདྲ་སེས་པ་རང་གིས་ཉམས་སྒྲུབྱེད་བའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། སེས་པ་དེ་དག་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལྟོང་བར་
 རུང་བ་ནི་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་བརྟག་དུ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ལྟོང་རུང་བ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་གྱུ་བ་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཡུལ་འདྲ་ལ་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་པས་ཚད་མ་དང་། སེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱུང་ཡིན་ལ་
 གཉིས་སྒྲུང་ཡང་དོན་ལ་སྒྲོ་དེའི་རྒྱུ་པར་གསལ་ཅུམ་གྱི་ལྟོང་བ་ཉིད་གྱི་ཆ་ནས་རང་རིག་པ་དེ་འབྲས་སུ་འདྲ་ཡིན་ཏེ། འདྲི་དག་ནི་སྒྲུང་བ་བསྒྲུ་མེད་གྱི་བསྒྲུང་ལ་དེ་ལྟར་གྱུ་བ་པ་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་སོ། །གཉིས་པ་
 ནི། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་གྱི་གྲུང་པོས་བདེ་བ་ལ་སྟོགས་པ་རང་རིག་པའི་ཚད་མར་བཤད་ལ། འདྲིར་ནི་འཛིན་རྒྱུ་རང་རིག་གི་འཛིན་བྱེད་དུ་བཤད་པ་མི་འགལ་ལམ་ཞེན། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་སྟེ་གཞལ་བྱ་སེས་པ་རང་གི་
 བདག་ཉིད་ལ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་ནང་དུ་སེས་པ་ཡོད་སྟེ་གཅིད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ནི་སེས་པ་ཉིད་ལྟོང་བར་བྱེད་རུང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆ་ནས་ཚད་མ་དང་། ཡུལ་གྲུང་བདག་ཡིན་པས་རང་རིག་ཡིན་

༡༡། །པའི་ཕྱིར་འཛིན་རྒྱལ་དེ་རང་རིག་ཅིས་ནི་རྒྱ་རྒྱ་བཤད་དེ། དེའི་ཡུལ་ལ་ལྷོས་ནས་ཚད་མའང་ཡིན་ཞིང་སྒོ་རྒྱལ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྒོ་ནས་རང་གིས་རང་འཛིན་པར་རུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལས་རང་རིག་རྒྱ་
 འཛིན་པའི་འཐད་པ་འགྲུབ་པའང་ཡིན་ལ། གཉིས་སུ་སྒྲུང་ཡང་དོན་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྒོ་གཅིག་ཉིད་དེར་སྒྲུང་བ་ཅིམ་རྒྱ་བཤད་པས་འཛིན་རྒྱལ་ཡན་གར་བ་རང་རིག་རྒྱ་འགྲུར་གྱི་གཟུང་རྒྱལ་ལ་རང་རིག་མེད་པ་དང་། འཛིན་
 རྒྱལ་ལ་འཛིན་རྒྱལ་གཞན་མེད་ཀྱང་རང་རིག་མེད་པར་མི་འགྲུར་བའི་རྒྱལ་གཞན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྒྲག་རྒྱ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཐུབ་མོས་སྒྲུབ་བ་བསྒྲུན་པ་ན་མཐུབ་མོའི་ཕྱི་ཁོན་ལྷ་བ་ལྷར་ཆོག་གི་ཤན་གྱིས་སྒོ་མི་འཕུལ་བར་དོན་
 ལ་ཞིབ་རྒྱ་བསམ་ན་རང་རིག་གི་གནད་ཁོང་རྒྱ་རྒྱུད་པར་འགྲུར་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་ཕྱིད་བཤད་པ་ལ། །སེས་པ་རྒྱལ་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་དང་། །སེས་པས་རང་ཉིད་རིག་པར་བསྒྲུབ། །དང་པོ་ལ། །སེས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་
 བསྒྲུབ། །དུས་ཕྱིས་དུན་པའི་རྒྱལ་ལས་བསྒྲུབ། །དང་པོ་ལ། །རྒྱལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་འཐད་པ་སྒོན། །རྒྱལ་གཉིས་མི་འདོད་ལ་གཞོན་སྒོན། །དང་པོ་ལ། །ཕྱི་དོན་ཁས་སྒྲུངས་ནས་བསྒྲུབ་དང་། །ཕྱི་དོན་ཁས་མ་སྒྲུངས་ནས་
 བསྒྲུབ། །དང་པོ་ལ། །ཡུལ་སེས་ལ་བརྟེན་རྒྱལ་གཉིས་བསྒྲུབ། །དེ་སེས་ལ་བརྟེན་རྒྱལ་གཉིས་བསྒྲུབ། །དང་པོ་ལ། །གཟུང་དོན་ཡོད་པའི་སེས་པ་དང་། །མེད་པར་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། །སེས་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་

ཨ། ཁྱིལ་ལྟ་བུ་ནི་དབང་པོའི་སེམ་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་དུ་མ་ཚུངས་ན་ཡང་། ལྟ་བུ་གི་རྒྱ་མ་པར་སྒྲིམ་པ་དེ་ཆ་ས་ཏེ་དེ་ཡི་ཆ་ནས་གཟུགས་སྟོགས་སེམ་པ་དེ་ཡི་ལྟ་བུ་ནི་དེ་ཡི་ན་པར་འདོད་དེ། རྒྱ་མ་པ་གཏོང་བྱེད་གི་
ལྟ་བུ་མེད་པར་ནི་དེ་འདྲའི་རྒྱ་མ་ལྟན་གི་སེམ་པ་དེ་རྩི་འགྱུར་བས་ལྟ་བུ་ཅན་མེད་ལ། དེ་མེད་པར་ཕྱི་རོལ་གི་ལྟ་བུ་སེམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གི་དོན་དང་ལྟན་པའི་སེམ་པ་ལ་འད་དུ་ས་མ་ཉམ་པ་ལ་རྒྱ་
འབྲས་སུ་མི་རུང་བས་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་བྱས་པའི་རྒྱ་མ་པ་ཅན་ཏེ། མི་ལོང་ལ་གཟུགས་གི་དབང་གིས་གཟུགས་བརྒྱན་སྒྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ། གཟུང་དོན་རང་མཆན་དང་ལྟ་
བུ་ཅན་དུ་ལྟན་པའི་སེམས་ལ་ནི་དོན་རྗེན་ཅེར་དུ་སྒྲུང་དོ་སྒྲུམ་དུ་དོན་གི་རྒྱ་མ་པ་མེད་པར་ཐུག་ཐུང་དུ་འཛིན་པར་བྱོད་དོགས་པ་སྒྲིན་ཡང་། ད་ལྟ་བའི་དོན་ལྟ་བུ་མེད་པ་འདྲ་ས་པའི་དོན་ནི་འཛིན་པ་ལ་ལྟ་བུ་དང་ལྟ་བུ་ཅན་
ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་བསྟོན་དུ་མེད་པ་འདིས་གཟུང་རྒྱ་མ་དང་འཛིན་རྒྱ་མ་གི་རྒྱ་པ་གཉིས་དང་། དེས་རང་རིག་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་གཟུང་རྒྱ་མ་མེད་ན་འདས་དོན་ཐུག་ཐུང་དུ་འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་རིག་མེད་ན་དེ་འདྲའི་སྒྲོ་
ཉམས་སུ་བྱོང་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། དྲན་པས་རིགས་དོན་གཞན་འཛིན་དགག །ལྟན་མིན་འདྲ་བྱེད་འཛིན་པ་དགག །ཕྱི་རོལ་རང་མཆན་འཛིན་པ་དགག །དང་པོ། བྱེད་བྱས་པ་སྟོགས་ན་རེ། འདས་དོན་གསལ་

མཛེས་པ་ལྟར་ལྟོས་པ་

པ་ཞིག་གུང་དེའི་སྒྲིམ་ཞིག་པས་ན་དུན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ནི་སྒྲིམ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་རང་གི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདས་པ་དུན་པའི་ཡུལ་དུ་ཡང་སྒྲིམ་གསལ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཐ་དན་པ་ཅན་དུ་སྒྲུང་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་དོག་སྒྲིམ་ཐ་
དང་པའི་ཚེས་དེ་དང་ལྟན་པ་མིན་པར་འདོད་པའི་རིགས་ནི་འདས་པ་དུན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡི་ཡུལ་གསུང་དོན་དུ་སྒྲུང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རིགས་དེ་འདྲའི་རྟག་པའམ་རྟག་པར་འགྱུར་གང་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ནི་ཡུལ་
དུས་ཐ་དང་པའི་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་རིགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐུ་ལས་སྒྲིམ་གིང་ཡུལ་དུས་དེ་ནི་དུ་འཛིག་པར་འགྱུར་ཞིང་རྟག་ན་འདྲའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་སྒྲིམ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ནི་རིམ་དང་ཅིག་ཅུར་གྱི་
དོན་བྱེད་པས་སྒྲིང་པར་ལན་མང་དུ་བསྒྲུབས་ཟེན་ཏེ། །གཉིས་པ། འདས་དུན་དེའི་ཡུལ་མིང་དང་མཚན་མ་ཞེས་པ་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མིང་སྒྲིམ་པ་རྒྱུད་ན་འཆད་པོ་དང་། ཞེས་སྒྲིམ་གྱིས་སྒྲུར་ནི་
བཀའ་ཟེན་ཏེ། །གསུམ་པ་ལ། གསུང་ཡུལ་རང་མཚན་མིན་པར་བསྒྲུབ། །རྣམ་པ་ཤེས་ལས་གཞན་མིན་བསྒྲུབ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལས་སྒྲིང་རྣམ་གྱིས། དང་པོ། དུན་པས་འདས་དོན་འཛིན་པའི་རྒྱལ་འདི་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་དམིགས་སྒྲིམ་དུ་ཡོད་པའམ་ཉེ་བ་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་ལ་མི་སྒྲིམ་པར་ནང་གི་འདོད་པ་ཅན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འདས་དོན་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱལ་བ་བྱས་ན་དེ་ནི་དུ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་པའི་ཕྱིར་

ལྟོས་པ་

༡༩། །དམིགས་ཀྱི་ནོན་གྱི་སེས་པ་འདི་ལ་པན་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་གྲག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གང་ཡང་མི་བྱེད་པས་ཕྱི་དོན་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འདས་པའི་དུན་
 རྟག་རྣམ་ལྟན་ཡིན་དུ་རྟག་གྲང་སྒར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་མཆོན་འཛིན་དུས་ཀྱི་དབང་སེས་རྟག་མེད་རྣམ་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །འདས་པའི་དོན་མི་གསལ་པ་འཛིན་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་འདྲའི་སེས་པ་ནི་འདས་པ་དེ་དུན་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒར་རང་མཆོན་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ལས་བྱུང་གི་སྒར་རང་མཆོན་འཛིན་པའི་དབང་སེས་དེ་ཡང་དོན་གྱི་རྣམ་པས་སྦྱང་བའམ་རྣམ་པར་མེད་ན། ད་ལྟ་འདས་དོན་དུན་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡི་དུན་པ་དེ་ནི་ཅི་སྒར་
 ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། སེས་པས་ནི་ཡུལ་སྦྱང་བ་ལས་རང་གི་རྣམ་པ་སྦྱང་མི་ཤིང་པར་བྱོད་འདོད་ལ། དུན་པས་སྒར་གྱི་དོན་དུན་པ་འདི་ཡང་སེས་པ་རང་ལས་དོན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མིན་ཞིང་། འདི་སྒར་
 སྦྱང་བའང་བསྟོན་མེད་དུ་ཡོད་པས་སྒར་ཡང་རྣམ་པ་མེད་ན་ཡུལ་དུན་པ་མི་ཤིང་དེ། དུན་པ་དེ་ཡི་ཆོ་སྒར་གྱི་གཟུང་དོན་ཞིག་ནས་མེད་པའི་སྦྱིར་དོན་ཁོ་རང་གི་སྟོབས་ལས་དུན་པའི་འབྱུང་བ་མིན་པས་ན་སྒར་གྱི་དོན་ཅིང་ལས་ད་
 ལྟར་དུན་པའི་སྟོར་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་རུང་བ་དེ་སྒར་སྒར་རང་མཆོན་སྦྱང་བའི་དབང་སེས་ལའང་རྣམ་པ་ཅན་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་སེས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དུན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་སྒར་མཐོང་བའི་གཟུང་དོན་གྱི་

二、

ཕྱོད་པ་ལས་ཕུང་བ་སྟེ་སྒྲུབ་ཡུལ་ཕྱོད་བ་དེ་ཉིད་དྲན་པ་ཅམ་མོ་སྒྲུབ་ན། དེ་མིན་ཏེ་གཤམ་པའི་རྒྱུ་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་རྗེན་ཅེར་དུ་དྲན་པ་ཡིན་ན་སྒྲུབ་གྱི་རང་མཚན་གྱི་ཕྱོད་པ་ལས་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གསལ་པོར་སྒྲུབ་རིགས་ན་འདྲ་དྲན་པའི་སྒྲུབ་ཡུལ་ནི་རང་མཚན་གསལ་བའི་རྒྱུ་པ་སྒྲུབ་དཔེན་པའི་ཕྱིར་རང་མཚན་ལས་ཕུང་བ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་མཚན་ཞིག་པའི་ཕྱིར་གསལ་པོར་མཐོང་དུ་ག་ལ་ཡོད་སྒྲུབ་ན། ཞིག་པ་ལ་དཔྱེགས་དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ན་གསལ་པའི་ཁ་དོག་དང་དཔྱེགས་སུ་སྒྲུབ་བའང་ག་ལ་ཡོད་དེ། དེས་ན་འདི་སྟོ་ཡི་རྒྱུ་པ་ལས་མ་གཏོགས་པར་ཡུལ་གཞན་འདིའི་ཞེས་རྒྱུ་མེད་དུ་རྒྱུ་པ་ཀུན་དུ་སྒྲུ་མི་རུས་སོ། །དེས་ན་ཡུལ་ཕྱོད་ངོ་དྲན་ན་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་པ་ཕྱོད་མེད་དྲན་པ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་རྗེན་ཅེར་དུ་ཕྱོད་དྲན་གཉིས་ཀ་མི་སྟོན་ལ་ཕྱོད་བའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་ཡོད་པས་དེར་དོགས་སུ་ཆུག་ཀྱང་དྲན་པའི་དུས་ན་ཡུལ་མེད་པ་མི་སྒྲུབ་རྗེན་ཅེར་དུ་དྲན་ཏེ་དྲན་པའི་དུས་གྱི་རྒྱུ་པ་འདི་སྟོ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རྗེན་ཅེར་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ན་ཡུལ་དེ་མ་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ། །དཔུང་ན་ཡུལ་མི་འཐད་ཀྱང་མ་དཔུང་པར་ཡུལ་དྲན་ན་སྒྲུབ་པ་ཅམ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྒྲུབ་ཀྱང་པས་དཔུང་པ་ཞིབ་མོར་གཞུག་པ་འདིས་ཅི་ཕུ་སྒྲུབ་ན། འདིའི་ཡུལ་གང་ཡིན་ཅམ་གྱི་དཔུང་པའང་མི་དགོས་ན་སྒྲུབ་པ་ཅམ་ལས་ཕྱི་དོན་ལ་དཔུང་པའང་མི་དགོས་ཤིང་རྟེན་གསུམ་ལ་སོགས་

༡༡། །པའི་རྒྱལ་གཞན་དང་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་སྟགས་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པ་པལ་མོ་ཆེ་ཡང་དཔུང་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་པ་གཉིས་ལས་གཞན་མེད་བསྐྱབ་པ་ལ། ཐལ་བ་དངོས་དང་ལན་
 རིམ་བཀག །དང་པོ། གཉིས་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱུང་བའི་རྒྱལ་པ་དེ་ནི་དུན་གཉིས་རང་ལས་རྒྱལ་ཐ་དྲད་དུ་ཡོད་ཅིང་ཡུལ་དེས་སྒོ་དེ་དག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་རུང་བ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དུན་པ་པོ་དེ་བཞིན་རྟོགས་པར་འགྱུར་རྟེ། འདི་
 གཉིས་པ་སྐྱེད་རྒྱས་གྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་རང་སྐྱུང་བའི་ཆོན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལྟར་སྐྱུང་ཞིང་སྒོས་དེ་རྗེན་ཅིར་དུ་འཛིན་པར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་བཀག་པ་ལ། རྒྱལ་པ་དེ་གཉིས་པ་མིན་རྟེ་
 གཉིས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཡང་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རྟེ། དུན་པ་པོ་བདུག་ཁོན་ལ་རྟག་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་ཞེ་ན། རང་གི་དུན་པའི་རྒྱལ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་དེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་
 རྟེ། བདག་ཁོན་ལ་འབྲེལ་བའི་ཡུལ་དེ་ནི་ཅི་ལྟས་ཀྱང་གཞན་ལ་དེའི་སྒོ་སྒྲིབ་པའི་ཐབས་མི་སྤྲིད་ལ་དེའི་སྒོ་སྒྲིབ་རྒྱས་ན་བདག་ཁོན་དང་འབྲེལ་བར་མི་འགྱུར་རྟེ། འབྲེལ་མི་འབྲེལ་ཞེས་པ་གཉིས་པ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་
 མི་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་དཔུང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཆོན་སོ་སོ་རང་རང་གི་སྒོ་རེ་རེ་དག་དང་རང་རང་གི་སྒོ་ཡུལ་དེ་དག་ལ་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ནི། རང་ཡུལ་སོ་སོ་བ་རེ་ཡོད་དུ་

2007

ལྷན་གྱི་འཕྲོད་པས་སོ་སོ་རང་གི་དེ་རྟོགས་ཀྱི་པམ་རྩལ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་དོན་གཅིག་ལ་མཆོམས་སྒྱུར་བར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་བདག་ཁོ་ན་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་སྟོགས་སུ་མི་རུང་བ་དེ་བཞིན་བརྟུང་གྱིང་གཞན་དང་
འབྲེལ་བ་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལྷ་དབང་སྒྲིའི་འགྲེལ་བ་ལྟར་ན། ཅི་ཞིག་མཆོམས་མི་སྒྱུར་ཞེན། དོན་གཅིག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏུ་འཆད་པོ་ཉན་པོའི་སེམས་དྲག་གི་འོ་ཞེས་ལར་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ་
དོན་ལ། རེ་རེ་དག་དང་འབྲེལ་ན་ནི། །འཆད་པོ་ཉན་པོའི་སེམས་དྲག་གི། །དོན་གཅིག་མདོན་ཞེན་བདག་ཉིད་ཅན། །མཆོམས་སྒྱུར་བར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཐོས་བྱུང་གི་སེམས་རབ་རྒྱན་ཆད་པར་
ཐལ་ཏེ། འཆད་པོ་དང་ཉན་པོའི་བཤད་བྱ་དང་གོ་བྱ་གཅིག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་པས་མཆོམས་མི་སྒྱུར་བ་ཞིག་ན་སྐྱས་པ་ལས་ཡུལ་ལ་བརྟུང་འཕྲོད་པ་གཅིག་གྱིང་མི་སྤྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བརྟུང་ལས་བྱུང་བའི་སོ་སོའི་སྒོ་ཡི་
རྒྱལ་བ་སྐྱུང་བ་དེ་ལ་བརྟུག་བྱའི་དོན་རང་མཆོན་ཏུ་ལྟུལ་པའི་སྒོ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེས་འཆད་ཉན་གྱི་སྒོ་མཆོམས་སྐྱུར་ནས་དོན་གཅིག་ལ་བརྟུང་འཕྲོར་ཏེ། ཐོས་བྱུང་གི་སེམས་རབ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་སྒོ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་གཞན་དང་
གཞན་ཡིན་ན་རང་མཆོན་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་བཞིན་ཏུ་རང་མཆོན་གཅིག་ལ་འབབ་པ་མི་སྤྲིད་དོ། །གྲུ་ལ་ཏེ་འཆད་ཉན་གཉིས་ཀའི་སོ་སོའི་སྐྱུང་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ནི་སྒོ་ཡུལ་དེ་གཉིས་འདུ་བ་ལས་དེ་གཉིས་གྱི་སྒོ་

ལྷན་ །ཡུལ་གཅིག་པར་ཐ་སྟད་བྱེད་པ་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་པ་ཅམ་གྱི་དོན་སོ་སོ་སོ་སོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་དོན་གྱི་དངོས་པོ་འདྲ་བ་ཡིན་དུ་རྒྱལ་གྱང་རྒྱུད་སོ་སོ་ལ་གནས་པ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་སུ་མི་རུང་བ་དེ་
མི་ཅིག་གོས་དེར་ནམ་ཡང་སྟངས་མིན་ལ་རྒྱུད་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་མི་གཉིས་ཀལ་ནི་ལྟར་བཟུང་སྟེ་མ་བཟུང་ལ། དེ་ཡི་ཚེ་ན་འདྲ་བ་ཐུན་མེད་བ་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་སྟོ་དོན་མེད་པ་ཅན་དུ་
འགྱུར་ཏེ་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་མི་གོས་ལ། འདྲ་བར་འབྱུལ་བ་ཡང་མ་སྟེས་ཏེ་འབྱུལ་བ་ནི་ཚེས་གཞན་ལ་གཞན་གྱི་ངོ་བོར་ཞེན་པ་སྟེ་བ་ཡིན་ན་འདིར་ཅིག་གོས་མ་སྟངས་ལ་ཅི་ལྟར་གཅིག་དུ་འབྱུལ་ཏེ་འབྱུལ་མི་སྟིང་དོ། །
ཡང་ན་ཐ་དད་པ་སྟེ་ཚེས་དེར་སྟངས་མིན་པའི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་གང་ཟག་སོ་སོའི་ངོར་ཐ་དད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ནི་ལྟར་གཟུང་སྟེ་བཟུང་དུ་མེད་ལ། བཟུང་ན་ཐུན་མེད་པའི་དོན་གཅིག་ལ་འཇུག་པར་མི་རུང་དོ། །
དོན་རང་ལ་ཐ་དད་མེད་གྱང་སོ་སོའི་ངོར་སྟངས་ཐ་དད་ཡོད་པ་དེ་ཡི་ཚེ་སྟོ་ལ་དོན་གཞན་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དོན་གཅིག་གི་རྣམ་པ་སྟོ་སོ་སོ་ལ་སྟངས་པ་ལ་ཡུལ་དུ་འབྱུལ་ནས་དོན་གཅིག་ལ་གོ་བར་ཟད་དོ། །དེས་ན་
འཆད་ཉན་གྱི་སྟོ་མཚམས་སྟོར་བ་བསྟོན་དུ་མེད་པ་འདི་རང་སྟོའི་རྣམ་པ་ཡུལ་དང་འདྲ་བ་དེ་ལས་སྟོ་སོ་སོ་ལ་སྟོ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་སོ་སོ་བ་རེ་མེད་པའི་གནད་གྱིས་འཆད་པ་པོས་བདག་གིས་ནི་ལྟར་དོན་ལ་དམིགས་པ་འདི་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

པའིན་ཉན་པ་པོའི་རྒྱུད་ལ་འད་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་ལྟན་གྱི་སེམས་འབྱུང་འོ་རྒྱུ་ཏུ་གཏམ་སྒྲུ་པ་ཡིན་གྱི་རང་ལ་ཡུལ་རང་མཚན་པ་ཞིག་སྤང་ཞིང་། གཞན་ལ་བསྟན་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ན་སྒྲུ་ཡང་འདི་ན་འདིའོ་ཞེས་ཡུལ་དེ་བསྟན་མ་རུས་
པན་ཚེད་སྒོ་ལ་དེའི་རྒྱུ་པ་སྒྱུད་པའི་ཚིག་སྒྲུ་པ་ཡུལ་ལེན་པར་མ་འབྱུང་ན་འད་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་ན་བསྟོན་མེད་ཏུ་གྱུ་བ་ཅིང་གཤམ་པའི་ཕྱིར་བརྟེ་ཡི་དབང་གིས་སྒོ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་ལྟན་ཏུ་སྒྱུད་པར་སེམས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་དེ་སེམས་ལ་བརྟེན་ཚུལ་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་ལ། དུན་སེམས་དཔྱེ་བ་ཡོད་པས་བསྒྲུབ། །གཞན་ཏུ་དེ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཏྲགས་འགོད་པ་དང་མ་རེས་སྤང་། །དང་པོ། འདི་ལྟར་སྟོན་པོ་ཉམས་སྒྲུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་སེམས་
དེ་ཡང་ནི་རང་གི་རང་པའིན་གཞུང་རྒྱུ་དང་འཇིན་རྒྱུ་ཆ་གཉིས་ལ་ནི་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་དེ་དུན་བས་སེམས་པའི་སྟོན་སེམས་ཏེ། རི་ལྟར་ན་སྟོན་པོ་ཉམས་སྒྲུ་བྱུང་བའི་སེམས་པ་དེ་སྟོན་པོའི་རྒྱུ་པ་ཁོ་ནའི་གཞུང་བ་དང་ལྟན་ལ།
དེ་ལས་རྒྱུ་པ་གཅིག་གིས་བྱུང་པར་ཅན་དེ་ནི་སྟོན་འཇིན་དེ་སེམས་པ་ཡིས་དམིགས་པར་འབྱུང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཏུ་སྟོན་འཇིན་དེ་སྟོན་པོའི་རྒྱུ་པ་ཅན་མིན་ན་ནི་ཅི་ལྟར་སྟོན་འཇིན་དུན་པའི་སེམས་པ་ལ་སྟོན་པོའི་རྒྱུ་
པ་དེ་གནས་པར་འབྱུང་ཏེ། ག་བ་དུན་པ་ལ་སྒྲུ་བྱའི་རྒྱུ་པ་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྒོ་འདི་དང་འདི་སྟོན་བྱུང་འོ་ཞེས་རྟེན་ཐོག་གི་སེམས་པས་ནང་ཏུ་བྱོགས་ནས་གཅོད་པ་ན་སྟོན་འཇིན་གྱི་སེམས་པ་སྒྱུད་པ་

ལྟོ་

[illegible]

57

ཐམས་ཅད་གཅིག་ལས་ཕྱེ་བྲག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་མེད་པར་ཡུལ་ཅན་རྒྱུད་པ་དྲན་པར་མཐོང་སྟེ། ལྷ་ར་ངས་དོན་ཞིག་མཐོང་སྟེ་མ་དྲན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆོ་སེམས་པ་ལ་འད་ཐེ་ཆོམ་བཟ་ལ་འཛིན་པ་སྟེ་ཅམ་
དྲན་པ་ལ་ཕྱེད་ན་གཞུང་པ་ལ་འད་དེ་ཡོད་ཅིང་། རང་སྟོག་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ནི་རྟོག་པས་ཕྱེ་ནས་འཛིན་པ་ཅམ་སྟེ་བུམ་པའི་མི་རྟག་པའི་སྟོག་ཆ་སེམས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྷ་ར་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ནི་བསྟོན་དུ་མེད་པར་གྲུབ་ལ་ཡུལ་
ཅན་དེ་ཡང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་བྱལ་ནས་ཡན་གར་དུ་འཛིན་པ་ནམ་ཡང་མི་སྟོན་པས་ན་སྟོ་རྣམས་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་རྒྱལ་གཉིས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་དེ་ལྷ་ར་དྲན་པ་སྟེ། ལྷ་སྟེ་ར་བ་སྤངས་ནས་བུམ་པ་དྲན་དུ་
མེད་པ་དང་། རྟོག་སྟོག་གལ་སྤངས་ནས་པ་ལ་དྲན་དུ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དེ་ལྷ་ལྷ་ར་གྲུར་པའི་དོན་གྱིས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སྟོ་ལ་འད་ཡིན་གྱི་སྟོ་རང་ཉིད་རྣམ་པ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་ན་སྟོ་འཛིན་དབང་
སེམས་དྲན་པ་ན་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་མེད་པར་དྲན་པར་རིགས་སོ། །སྟོ་འཛིན་དབང་སེམས་ནི་རྣམ་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དེ་རང་གིས་རང་མ་སྟོང་བའི་བྱིར་རྣམ་པ་ཀྱང་དུ་དྲན་མི་སྟོན་མོད་ཡུལ་སྟོན་པོ་དྲན་པ་དང་འབྲེལ་བར་དེའི་
འཛིན་པའོ་སྟམ་དུ་རྟོག་པ་ཅམ་མོ་སྟམ་ན། ལར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་པ་དེ་སེམས་པས་གཅོད་པའི་ཆོ་དེའི་མཆོན་ཉིད་འདི་ལྷ་ལུང་ཞེས་སྟོང་པ་དང་དྲན་པ་གང་རུང་གིས་གཅོད་ནུས་སམ་མི་ནུས། མི་ནུས་ན་ནི་རང་སྟོ་འདི་སེམས་བུ་ཇི་

[illegible]

2000

རྒྱལ་པོ་ལ་ལ་ཉེ་ཕྱི་དོན་འདོད་ན་ཡང་རྒྱལ་དེས་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། ཚད་མའི་སྒོ་བས་ཀྱིས་གཞུང་ཕྱི་ཚད་མ་ཉིད་མ་འབྱུང་བར་གཞུང་ཕྱི་ཚད་མ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒོ་རྒྱལ་
 པ་དང་བཅས་པ་འདིའི་སྒོ་ནས་སེམས་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའང་གསལ་པོར་འོང་དགོས་པས་ན་དུ་མའི་གཞུང་ལ་འང་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པའི་གནད་ཅིག་ཡིན་ལ། གང་ཅི་སྒྲུབ་བ་ཐམས་ཅད་རང་གསལ་གྱི་སྒྲུབ་བ་རང་
 རིག་ལ་འགག་ཐུག་པའི་ཐ་སྐྱད་གྱི་སྐྱབས་ན་རང་རིག་མེད་དུ་མི་རུང་བར་མཛོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། མ་དེས་བཟོད་ལ་ཐལ་བ་འཕེན། །དེ་ཡི་ལན་ལས་རང་འདོད་ཐུག། །དང་པོ་རྒྱལ་མེད་དུ་སྐྱབ་རྒྱལ་ས་ན་རོ། །དོན་རིག་དེ་ནི་
 དོན་གྱི་འབྲས་ཕྱི་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེས་པ་དེ་དུན་ན་དེའི་སྐྱབས་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་དོན་ཡང་དུན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་དུན་པ་ཡིན་གྱི་སེས་པ་ལ་དོན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཡོད་པས་མ་ཡིན་ཀྱང་། ལུང་དང་སེས་པ་དེ་
 གཉིས་མཉམ་དུ་དུན་པ་ན་འདི་ནི་སེས་པ་རང་གི་རྒྱལ་པ་དང་འཛིན་པའོ་སྒྱལ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིས་གལ་ཏེ་དོན་དང་སེས་པ་སོ་སོར་མི་ཕྱིད་པར་སྒྲེ་བ་ཅིམ་དུ་ཟད་དོ་སྒྱལ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྒོ་འཛིན་དབང་སེས་དུན་པ་ན་དེའི་རྒྱ་སྒྲུབ་བ་
 དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་ཕྱིད་པ་ལ་ཡང་སེས་པ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་དུན་པ་དེ་ར་འབྱུང་ཏེ། རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱལ་དུན་པ་ན་རང་གི་དངོས་རྒྱ་དང་ལྟན་ཅིག་འཛིན་པར་

2

ལྷ། །འགྱུར་དགོས་པ་དེ་ཕྱིར་རྒྱ་མཐུན་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་དུན་པ་མེད་པར་རྒྱ་ཡི་བུམ་པ་ཡན་གར་བ་དུན་པར་མི་འགྱུར་བར་བལ་ལོ། །གཉིས་པ། ཤེས་པ་དུན་པ་ན་ཡུལ་དུན་གྱི་རྒྱ་གཞན་མི་དུན་པ་
ནི་རྒྱ་ཙམ་དུ་མཆུངས་ཀྱང་ཡུལ་གྱིས་ཤེས་པ་ལ་རྒྱ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་བསྐྱེད་པས་ཡིན་ནོ་ཞེན། རྒྱ་ཙམ་དུ་འདྲ་ཡང་འབྲས་ལུ་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱིས་བྱས་པའི་བྱད་པར་གང་ལས་ཤེས་པ་ནི་དོན་དང་འདྲེ་བ་བསྐྱེན་
པ་སྟེ་རྒྱམ་པ་ལ་དོན་དང་དོན་ལ་རྒྱམ་པར་འབྱུལ་བའམ་འདྲེས་པ་ལྟར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དོན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་སྟེས་པའི་རྒྱམ་པ་ལས་གཞན་ཅིར་འགྱུར་དེ། འདྲ་བ་ལས་འབྱུལ་བ་ནི་མཆོ་མ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
དེ་གང་མི་འདྲ་བ་ལ་གཅིག་དུ་འབྱུལ་བ་ནི་སྤྱིད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་གཞན་མི་དུན་ལ་ཡུལ་དུན་པའི་བྱད་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པ་དེ་རྒྱམ་པ་ཉིད་དུ་གདོན་མི་བ་བས་རྒྱམ་བཅས་སུ་སྒྲིབ་པའི་འདོད་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
འབྲས་ལུ་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱིས་བྱས་པའི་བྱད་པར་ལྷག་པོ་གང་ཡང་མེད་ན་ནི་རྒྱ་བམས་ཅད་དུན་པའི་སྟོན་སོན་གནས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་རྒྱམ་མེད་དུ་འདོད་ན་དུན་ཤེས་བྱི་མའི་དུན་རྒྱལ་དེ་མི་འབྲད་པ་ནི། རྒྱ་འཛིན་ཤེས་
པ་དང་པོའི་རང་བཞིན་རྒྱལ་གཉིས་པ་ཅན་མིན་ན་དེ་དུན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པའི་རང་བཞིན་ནི་འཛིན་རྒྱམ་ཡན་གར་བ་གཅིག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་རྒྱམ་པར་གནས་ཤིང་། དེ་ཅན་ཆད་ཤེས་པ་སོ་སོ་ལ་འདི་དང་འདིའོ་

ཞེས་ངེས་པར་ཀྱང་རིས་ལྟར་ནས་འཛིན་པ་ཡི་ཐེམས་ཀྱིས་འབྱེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་མེད་པ་ཙམ་གྱི་སྟེན་པ་གཅིག་ལས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་གང་ཡང་བསམ་པར་མི་རུས་སོ། །སྟེན་པ་རྣམ་པ་ཙམ་ཐུག་ནས་
 ད་དེ་ལྟར་དོན་མེད་ཐེམས་ཀྱི་དོ་བོ་དུ་དམིགས་པའི་སྒྲིའི་མདུན་ན་མཛོན་ཐུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པར་གྱུར་པའི་སྒྲི་གང་ཞིག །དོན་མེད་པ་མེད་རྣམ་པ་དོན་དུ་འབྱུང་བ་དེ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཙན་ལྟ་བུར་འབྲེལ་བ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཙན་ཏེ་
 དོན་པ་རྣམ་པ་དང་བཙམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཐུ་སྒྲུབ་པ་ཙན་དེའོ། །དེ་གང་གིས་དམིགས་ན་དུན་སྟེན་དང་པོ་འམ་སྒྲི་འཛིན་གྱི་རྗེས་ཐུ་བྱུང་བའི་སྒྲི་གཉིས་པས་ནི་སྒྲི་འཛིན་དེ་ཡི་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
 སྒྲི་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་མེད་རྣམ་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཙན་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གྱི་སྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཙན་དུ་དུན་པ་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་མེད་དུ་དུན་ན་དང་པོ་སྒྲི་དོ་མཛོན་ཐུམ་འཛིན་པའི་སྒྲི་གཅིག་ཐུ་ཉིད་དོན་ལས་
 བྱུང་བའི་ལྟར་དོན་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་གྱི་སྟེན་པ་ཐུ་མའི་གཟུང་དོན་སྒྲི་དོ་དང་དངོས་ཐུ་འབྲེལ་བ་མཐོང་བ་མེད་པ་ཙན་གྱི་སྟེན་པ་ཐུ་མ་ཐུ་མ་ནི་སྒྲི་དོ་ཡུལ་ཙན་མིན་ཏེ། བང་སྟེན་པའི་ཡུལ་ཙན་ཡིན་པས་ན་འབྲེལ་
 པ་མིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་སྟེན་པ་ཐུ་མ་ཐུ་མ་འདི་དུན་པའི་སྐབས་ཐུ་སྒྲི་དོ་སྟེན་པར་དུ་བྱས་ནས་དུན་པར་གཏན་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟེན་པ་རང་ལ་སྒྲི་དོ་འདི་རྣམ་པ་མེད་ཅིང་ཡུལ་སྒྲི་དོ་དང་འབྲེལ་བས་དུན་པ་ཙམ་དུ་

ཆོད་མ་ ལྷུ་མ་བཞི་ རོན་བཞི་ རྒྱལ་འབྲེང་

༡༩། །ཁྱོད་འདོད་ལ། དེ་ལྷ་ན་སྒྲོན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་སེས་པ་དང་པོ་དེ་དྲན་པའི་སྐབས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲོན་པོ་ལྷ་སྒྲོན་པོ་དྲན་ཏུ་རྒྱུག་མོད། དེ་ཡན་ཆད་སྒྲོན་པོའི་རྒྱལ་ལྷ་ན་ཏུ་དེ་ལྷ་ར་དྲན་ཏེ་སྒྲོན་པོའི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་མེད་ལ་སྒྲོན་པོ་ཉིད་དང་གཟུང་དོན་ཏུ་འབྲེལ་བའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་རྣམས་ཏེ་སྒྲོན་པོའི་རྒྱལ་པོས་ཁྱུད་པར་དུ་མ་བྱས་ན་སྒྲོན་པོའི་རྒྱལ་དྲན་པ་དྲན་པ་དང་། ཡང་དེ་དྲན་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཁྱུད་པར་གང་ཡང་འབྲེང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲའི་དྲན་པ་མེད་པར་བསྒྲོན་པོའི་རྒྱལ་ཏེ། །ཁ་ནང་དུ་སྒྲོགས་ཙམ་གྱིས་སྒྲོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་དོན་ཁས་མ་བླངས་ནས་བསྐྱུབ་པ་ལ། །ལྷ་ན་ཅིག་དམིགས་ངེས་རྒྱལ་སྒྲོན་པོ་དེ་ལ་སྒྲོན་པོ་ཉིད་དྲན་ཏུ་སྒྲོན་པོ་མེད་པར་ཅིག་ཅུ་ར་དུ་ནི་སྒྲོང་བར་འགྱུར་བའི་དབང་སེས་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲོན་པོ་ལ་སྐྱེས་པ་ནི་དབང་སེས་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་ཏུ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་གང་གིས་ན་འགྱུར་པར་འགྱུར་ཏེ་འདི་གཉིས་ཡན་གར་དུ་ནམ་ཡང་སྒྲོང་བའི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེས་ཕྱོད་དང་བྲལ་བའི་སེས་པ་ཡན་གར་བ་དང་སེས་པས་མ་བཟུང་བའི་སེས་ཕྱོད་ཡན་གར་བ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་ཕྱོད་བཞིན་ཏུ་དམིགས་མི་མྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཡུལ་ནམ་སྒྲོང་བན་སེས་པ་ཉིད་དེའི་རྒྱལ་ལྷ་ན་ཏུ་གསལ་བ་དུས་སུ་སྒྲོན་པོ་མེད་པར་གྲུབ་ཅིང་། །དབང་སེས་ཉིད་སྒྲོས་པ་ན་གང་གཟུང་བྱར་འདོད་པའི་

ཆོད་མ་རིག་པའི་སྒྲོན་པོ་

ལྟེན་པ་ལྟེན་པ་

ཡུལ་དེ་ཡང་དེར་གསལ་པར་སྒྲུང་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུང་བའི་ཡུལ་དུ་སྒྲུར་ཏེ་ཅོག་ལ་འདི་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུང་བ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་ཡུལ་གང་ཞིག་རྟོག་མེད་དུ་གསལ་པར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། རྟོག་བཅས་ཀྱིས་མི་གསལ་པར་སྦྱོང་བ་གང་ཡིན་གྱིང་ཡུལ་ཡུལ་ཙན་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པར་དེས་ཀྱི་ཡན་གར་བར་སྒྲ་ཕྱིའི་ཚུལ་དང་ཐ་དད་པར་འབྲེལ་མེད་དུ་དམིགས་པ་མི་མེད་པས་རྣམས་གཞན་དུ་བསྒྱུབ་པ་ལ་དེགས་པ་ཡང་དག་པ་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡན་གར་བ་གཞན་དུ་ཆད་མས་དམིགས་པ་མི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་གར་དུ་མ་དམིགས་གྱིང་ལྟན་ཅིག་དུ་སྒྲོ་མ་འབྱུང་བས་ཐ་དད་པར་དམིགས་པ་འདིས་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་ན་ག་སྐུམ་ཡང་གཅིག་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེན། ཕྱིར་རུ་དེག་མེད་པའི་ཡུགས་ལ་སྒྲོན་པོ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་དུ་ཆུག་མོད། དེ་དང་དུས་མཉམ་པར་གཤམ་པ་ཡོད་པ་ནི་སྒྲུང་སྒྲོ་མ་སྦྱོངས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་དུས་མཉམ་པར་ག་སྐུམ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པར་ཅི་སྒྲུང་སྦྱོང་། གལ་ཏེ་སྒྲོན་པོ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བཞིན་པའི་དུས་སུ་ནང་ན་གནས་པའི་གཤམ་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲོན་པོ་ཆ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་འདི་སྦྱོང་བས་གྲུབ་པོ་སྒྲུལ་ན་རུ་དེག་གྱིང་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། ཚུལ་གཉིས་གྱིང་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་དེ་སྒྲོ་དེའི་རྒྱུར་མི་རུང་བས་དེ་སྒྲུང་སྒྲུང་བ་ནི་སྒྲོ་ཡི་རྒྱུམ་པ་ལས་འོས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲོ་མ་འབྱུང་བས་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་པར་དམིགས་པ་དེ་དག་སྒྲུང་བ་དེ་དང་།

འཁོར་

ཆ ཚད་མ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ དོན་དག་གི་ རྒྱུ་ལེགས་

༡། །དེར་སྒྲུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྲུབ་པ་ནི་བདེན་ཏེ་སྤྱོད་སྒྲུང་བ་ལའང་སྟོ་སེར་དང་བདེ་སྒྲུབ་དག་གཅིག་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྟོ་གཅིག་དུས་གཅིག་དུ་སྒྲུ་ཚོགས་སུ་འཆར་དུ་
རུང་བའི་ཕྱིར་སྟོ་དང་དོན་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཡན་གར་དུ་འབྱེད་ཅིང་དམིགས་པ་མི་སྤྱིད་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་གར་དུ་མ་དམིགས་ཀྱང་དུས་གཅིག་དུ་སྟོ་ནི་ནང་ན་གནས་པ་གསལ་ཞིང་རིག་པ་དང་། དོན་ནི་ཕྱི་ན་ཡོད་པ་
གསལ་རིག་དང་བྲལ་བརྟུལ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་དམིགས་པས་གིན་དུ་ཐ་དད་པར་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དམིགས་ན་དེ་ལས་ཡན་གར་དུ་དམིགས་པ་གཞན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་དོན་གསལ་པོར་སྟོང་བ་འདི་
གིས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་སྟོང་བ་ཡིན་ན་འདི་གསལ་རིག་དང་བྲལ་བ་དང་། ཐེམ་པོ་ཡིན་པར་སྒྲུས་གིས་པ་ཡིན། གིས་པས་གིས་པ་ཡིན་ན་གིས་པ་ལ་དེ་ལྟ་སྤྱོད་རྒྱུ་པར་སྒྲུང་བ་ནི་འདོད་མོད་ཀྱི་གིས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་གྱུར་
པ་ནི་སྒྲུབ་མི་རུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྒྲུང་བ་དེ་ཡང་གིས་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཅི་མ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བ་ཅི་མ་ཉིད་ནས་རྒྱས་གཞན་དུ་གྲུབ་སྟེ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བས་སོ་སྒྲུལ་ན། རྒྱུ་གིས་འབྲུལ་
བས་སྒྲུ་བ་གཉིས་མེད་པར་ཡང་ཐ་དད་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་གཉིས་སྒྲུང་གི་བསྒྲུད་པས་གཉིས་སུ་སྒྲུང་ཡང་དོན་ལ་དེ་ལྟར་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་རིལ་གཅིག་དུ་འགྱུར་ཏེ་སོ་སོར་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུད་པས་

ཚད་མ་རིག་པའི་སྟོང་།

ལྟེན་པ་གྲུ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ན་མཚུངས་སོ་སྒྲུལ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ་གང་བསྐྱེད་པས་གཅིག་ལ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་ཞིང་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གྲུན་དུ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པར་ངེས་ཏེ་སྒྲུབ་གཉིས་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲུབ་གཉིས་
གྲུང་ཡན་གར་དུ་དམིགས་སུང་ན་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་འདྲེན་དོན་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཅིག་ལ་གཉིས་སུ་འབྱུལ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངེས་འགའ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་གྲུང་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་མེད་དེ།
དཔེར་ན་སྒྲོ་སེར་ཐ་དད་དག་ལ་ནི་ངེས་འགའ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་གྲུང་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་ངེས་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྗེས་འགོ་དང་ཕྱོག་པའི་དཔེས་བྱུང་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ།
དེ་འདྲའི་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དེ་འདི་ལ་ནམ་ཡང་མི་མེད་དེ། སྤྱོད་པ་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་མེད་པར་དོན་འགྲུབ་སྤྱོད་བའོ། །སྤྱོད་པ་དེ་འཛིན་སྤྱོད་པ་ཡང་ནམ་ཡང་འདི་ཞེས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་པ་མ་མཐོང་
པ་དེས་ན་ཡུལ་གེས་ཏེ་དག་རྣམས་ཐ་དད་པ་མིན་ཏེ། གང་དང་གང་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་དང་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲེས་པ་ཅུ་ཟད་དོ། །འདིས་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་དེ་ཕྱིར་དབང་གེས་རང་དུས་ན་སྤྱོད་པ་ཡི་
དོན་ནི་གེས་པ་རང་ལས་རྣམས་གཞན་མིན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་ངེས་པས་བསྐྱོག་པར་རུ་དགའ་བ་ཉིད་དེ་གཞན་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོད་མ་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་མིན་པས་ན་རྣམས་གཅིག་དུ་

ལྟེན་པ་

ལྷ། །འགྲུབ་གྱི་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འང་མི་བསྐྱབ་ན་སྒོ་སྒྲིག་སྤོངས་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དཔྱིབས་དང་ཁ་དོག་སྒྲིག་སྤོངས་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱར་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་
གཅིག་ཐ་དད་བཀག་པའི་སྐབས་དང་མི་འདྲ་བར་སེམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཚུ་ད་སྐད་ལ། བྱི་དོན་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་བཀག་ །བྱི་དོན་མེད་ལ་གཞོན་བྱེད་སྐད་ །དང་པོ། སྒོ་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་པའི་བྱི་དོན་ངེས་པར་ཡོད་དེ་
དབང་སེམ་སྒྱེ་བའི་རྒྱ་གཞན་དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་དག་ནི་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་སྒྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར་དབང་ཡིད་ལས་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་གཞན་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དམིགས་རྒྱུན་ཚད་དགོས་པ་ཡིན་པ་ནི་
རྗེས་སུ་དཔྱད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དབང་སེམ་རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་སོ་སོ་ལས་དོན་སོ་སོའི་སྐད་བཀགས་ལ་བར་སད་པའི་དབང་སེམ་སོ་སོ་ཡུལ་དུས་ངེས་པ་ཅན་དུ་སྒྱེ་བ་ཡིན་པར་མི་སྒྲི་བ་ཞིག་ན་
དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་རྒྱུ་ཀྱང་དོན་སྐད་སོ་སོའི་བཀག་ཆགས་སད་བྱེད་སེམ་པ་སྒྲ་མའི་མཐུས་དབང་སེམ་སྒྱེ་བ་དེ་རྒྱས་པའི་བྱིར་དོན་གྱི་སྒྲོབས་ལས་སྒྱེ་བར་རྗེས་སུ་མི་དཔྱད་སྒྱེ། གང་ལྟར་ཡང་དབང་སེམ་རང་དུས་ན་གོས་ལ་བར་
སྐད་པའི་ཡུལ་ནི་སེམ་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པར་དངོས་སྒྲོབས་གྱིས་གྲུབ་ལ། དེའི་རྒྱ་ནི་དེ་མ་ཐག་པས་ཀྱང་རྒྱས་པའི་བྱིར་བྱི་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་གྲུབ་པ་མི་དཔྱད་པས་ན་སེམ་བྱ་ནང་གིར་སྒྲི་བ་ཉིད་ཚད་མ་དང་ལྟན་པར་སེམ་

མཐོང་པ་ལྟེན་པ་ལྟེན་པ་

པར་བུའོ། །གནིས་པ་ལ། རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་མི་འཐད་དང་། འབྲས་རྟགས་མི་འཐད་ཚུང་པ་སྤང་། །དང་པོ་ལ། ཚུང་པ་འགོད་དང་དེ་ཡི་ལན། །དང་པོ། ས་པོན་ལས་ནི་མུ་གུ་སྒྲེ་བ་དང་དུ་བ་ལས་ནི་མི་གྲུབ་པ་ཞེས་བུ་བ་དེ་
འདྲ་བྱི་རོ་ལ། བྱི་དོན་ལ་རྟེན་པ་ཅན་པོ་ན་ཡིན་པས་བྱི་དོན་མེད་ན་ས་པོན་ནི་ད་མུ་གུ་འི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་། དུ་བ་མེད་ཤིས་བྱེད་དུ་གནས་པ་གང་ཡིན་དེ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། གནིས་པ་ལན་ལ། བྱི་དོན་མེད་པས་
རྒྱ་འབྲས་ལུ་བཞག་པ་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷར་སྤྱང་བའི་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུར་སྤྱང་བ་དེ་ཡང་གལ་ཏེ་བྱི་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དག་ཆགས་བརྟན་སྤྱང་གི་ཤིས་པ་རྒྱ་འབྲས་ལོགས་དེའི་དོ་པོར་སྤྱང་བ་དེ་དེ་ལྷར་དེས་པར་
འབྲུག་པའི་ཚུལ་དུ་སྤྱང་བའི་ཕྱོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་དག་རྒྱ་དང་འདི་དག་འབྲས་ལུའོ་ཞེས་རྟགས་པར་བྱེད་ན་འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། རྒྱ་འབྲས་བུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞག་རི་ལྷར་སྤྱང་བ་ཕྱོ་སྤྱང་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་
ལོགས་ལུ་སྤྱང་བ་མ་ཉམས་པར་གནས་ལ། བྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པས་ཀྱང་དེ་ལས་ལྷག་པར་སྤྱང་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་གྲུ་རྣམས་ཀྱིས་ལབ་པའི་ཆར་གཅིག་ལའང་སྤྱ་དང་མི་དང་དན་སོང་གི་འགྲོ་བར་སོ་སོའི་སྤྱང་བ་མི་འདྲ་བ་
ཡོད་ཀྱང་སོ་སོའི་སྤྱང་བ་ལྷར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བུ་བྱེད་འཐད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་འདི་ལས་འབྲས་ལུ་འདི་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་ཡང་རང་གིས་རི་ལྷར་མཐོང་བའི་སྤྱང་བ་དེ་ལས་དེ་ལྷར་འདོགས་ཀྱི་སྤྱང་བ་དེ་སྤྱངས་ནས་དོན་

དཔེ་བྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྟེན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་བཀའ་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་སྒེས་པ་དོན་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཕྱོགས་དང་དུ་བ་ཙམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེར་ཕྱོགས་རྟེན་གྱུར་བའི་མེའི་སྒོ་འབྱུང་བ་ཙམ་ནི་སྒེས་བྱ་ནང་གིར་སྒྲུ་
 བའི་ཕྱགས་ལའང་ཡོད་ཅིང་དེ་ལས་ལྟག་པར་པ་རོལ་པོ་ལའང་སྒྲུང་བ་མེད་དོ། །བྱིས་མེ་སྒྲུང་བ་ནའང་དོན་སྒྲུ་བ་ལྟར་ན་བྱི་དོན་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་སྒྱུ་བ་ལས་སྒྲུང་བ་ལ་ནི་བྱུང་མེད་པར་ཉམས་སྒྱུ་མྱོང་རུང་བས་ན་སྒྲུང་བའི་རང་
 བཞིན་གྲུ་མ་ཉམས་པར་འགྱུར་ན་འབྲས་རྟགས་ཇི་ལྟར་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་འགོད་པ་དེ་ལའང་དུ་བར་སྒྲུང་བའི་སྒོ་སྒྲགས་དཔོག་སྒྲུ་མ་ན་མེའི་རང་མཆོན་དཔོག་གོ་
 ཞེས་སྒྱུར་གྲགས་གྱུང་། རང་མཆོན་དེ་ནི་དོན་སྒྲུ་བས་བྱི་རོལ་ན་བཙོ་སྒྱེག་གི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་བརྟགས་ན་བཙོ་སྒྱེག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྒེས་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ལས་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་མི་འཐད་པས་
 ན་སྒེས་བྱ་ནང་གིར་སྒྲུ་བ་ལྟར་ན་བཀའ་ཆགས་གསལ་བར་སང་པ་ཙན་གྱི་མེར་སྒྲུང་བ་ཡི་སྒོ་ཉིད་ཙམ་དུ་འདོད་གྱི་བྱི་རོལ་གྱི་མེའི་རང་མཆོན་ཞེས་པ་སྒོ་ལས་ཐ་དད་པར་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་མེར་སྒྲུང་ཉིད་ནི་རྟགས་
 པར་འགྱུར་གྱི་བྱི་རོལ་གྱི་མེ་ཉིད་ནི་ནམ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མི་བྱིད་པའི་བྱིར་ཏེ་དཔེར་ན་མི་ལས་གྱི་མེ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བཀའ་ཆགས་གསལ་པོར་སང་པའི་མེར་སྒྲུང་ལ་བསམས་ན་འབྱུང་རུང་ཡིན་ཏེ་པ་རོལ་པོས་གྱུང་ཕྱོགས་

མཚན་གྱི་མེ་ཡང་སྒྲོན་དུ་འགོ་དགོས་མོད་གྱི་དུ་བ་ཡང་རང་སྤང་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་བྱེ་རོལ་གྱི་མེ་རྒྱུར་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱུར་གི་བཀ་ཆགས་ལས་སྒྲེ་བའི་བྱིར་རོ། རྒྱུར་གི་བཀ་ཆགས་སང་རུང་བར་དཔོག་པ་དེ་ལ་མི་ཉིད་དུ་
 ལེན་པ་སྒྲེ་བ་ཡོད་པས་དེ་དའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ལེན་པའི་བྱིར་མེ་ལས་སྒྲེ་ཞེས་པའི་རྒྱམ་གཞག་མི་འགལ་ཏེ། མི་ཉིད་ཀྱང་བཀ་ཆགས་སང་པ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མི་འདོད་པ་དའི་ལུགས་ལ་སྒྲོག་དུ་གྱུར་པའི་མེ་ཡང་བཀ་ཆགས་སང་
 རུང་ཙམ་དེ་ལ་འཛོག་པར་འབྱད་པའི་བྱིར་ཏེ་དེ་དའི་རྒྱུར་རུང་བའི་བྱིར་རོ། རི་ལྟར་ན་སེམས་གྱི་རྒྱུད་དེ་ནི་མེར་སྤང་མའོན་སུམ་པ་དེར་སྒྲེ་བར་རུང་བ་ཡི་བཀ་ཆགས་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཙན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་དུ་བར་ནི་སྤང་བའི་བློ་
 དག་གསལ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའམ་རྒྱེན་ཡིན་པ་དེས་ན་མི་ལས་དུ་བ་སྒྲེ་བ་འབྱད་པ་ཡིན་ཏེ། བཀ་ཆགས་སྤུ་མ་སྤུ་མ་རྒྱ་དང་དེ་ལས་སྒྲེས་པ་འབྲས་ལུ་ཡིན་ལ་བཀ་ཆགས་གསལ་པར་སང་པའི་སྤང་བ་དེ་དག་ཀྱང་འགའ་ཞིག་
 འགའ་ཞིག་གི་བཀ་ཆགས་ད་ལྟ་བུ་སང་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱིས་ཀྱི་སྤང་བ་དེ་འདྲའི་རྒྱ་ཡི་བཀ་ཆགས་འཛོག་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་པས་སེས་ལུ་རྒྱང་གིར་སྒྲེ་བའི་ལུགས་ལ་སྒྲོའི་བཀ་ཆགས་གྱི་མཐུས་རྒྱ་འབྲས་གྱི་རིམ་པ་ཀུན་
 སྤང་གི། བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་ལ་སྒྲོས་པའི་རྒྱ་འབྲས་གཞན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་ལུར་གྱུར་པ་བམས་ཙད་ཀྱང་གཞན་དབང་གི་རྒྱམ་པར་སེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། རེས་ན་སེམས་གྱི་རྒྱུད་ལ་བཀ་

རྒྱུ་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྤྱུ་རྒྱུ་འབྲས་དང་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་རྟོགས་སྤྱོད་པ་དེ་ཡི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་འང་ཡུལ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལ་ཚུལ་གཉིས་སྤྱུ་གྲུ་བ་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བས་དེ་གཉིས་སྤྱུ་བ་ཚུལ་
 རིགས་པའི་ལམ་ནས་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ནི་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ལྟན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་ངེས་པས་འགྲུ་བ་པ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་སྒོ་རྒྱུ་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་གཤམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྤྱང་ཚུལ་ལྟར་ཕྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་ལས་སྤངས་ནས་སྤྱུ་དང་འབྲས་ལུ་ལ་སྟགས་པའི་རྒྱུ་གཞག་དེ་ལྟར་བྱེད་ན་ཡང་སྟོན་པོའི་རྒྱུ་པ་དང་སྟོ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ནི་སྒོ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་དུ་དམིགས་མི་སྤྱིད་པས་རྟེན་
 གཅིག་ཏུ་འགྲུ་བ་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་དོན་སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་ནི་རྒྱུ་པ་ཡང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་མི་སྤྱིད་དེ་ཕྱི་དོན་རྟོན་པར་རྒྱུ་པ་ཡང་དམིགས་མི་སྤྱིད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒོ་ལི་གཟུང་འཛིན་རྟེན་གཅིག་ཏུ་གྲུ་བ་པས་རྒྱུ་པ་བཅས་དང་
 རང་རིག་གྲུ་བ་པར་གྱུར་ན་དེ་འདྲའི་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དེས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་འགྲུ་བ་སྟེ། སྒོ་ལས་ཡན་གར་དུ་ནམ་ཡང་དམིགས་མི་སྤྱིད་པས་མཛོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུ་བ་ལ། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ནང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུ་
 ལས་དེར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་པ་རིག་པའི་ཚུལ་ཡང་བདེ་སྟག་ཏུ་འགྲུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་གཉིས་མི་འདོད་པ་ལ་གཞོན་པ་སྟོན་པ་ལ། དབང་གཤམ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་ །དེ་ཡི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་ །དང་པོ་ལ།

ཆ་ཆོད་མ་ལྷོ་བཞི་གྲི་བྱེད་རྩམ་འབྲེལ་

༡༢། ཁྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། བ་ཐོལ་འདོད་ལ་མི་འདོད་བརྗོད། །རང་ལ་མི་མཆུངས་པ་ཡི་རྩལ། །དང་པོ། གསལ་མི་གསལ་གྱི་དབང་པོའི་བྱད་པར་གྱིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཡང་གསལ་བ་
དང་མི་གསལ་བ་དང་། ཆ་འགའ་ཞིག་གསལ་ལ་འགའ་ཞིག་མི་གསལ་བའི་འདྲེས་མ་དང་། ལ་སོགས་པ་ཞེས་པས་དཀར་པོ་ལ་སེར་པོར་སྒྲུང་བ་སོགས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྒྲུང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་པར་འཛིན་པ་ཡི་
ཡུལ་ཅན་གེས་པ་དེ་དག་ཡུལ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་སོ་སོ་གཞན་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་དོན་གཅིག་ལ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བ་དེ་དོན་གཅིག་ལུ་དེ་ལ་དབང་གེས་
དེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེར་སྒྲུང་བ་མིན་ན་ཡུལ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ལུ་དེ་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡི་དོན་ཅན་དེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཇམ་ཡིད་ཀྱན་ནི་གསལ་མི་གསལ་སོགས་གྱི་ཐ་དད་མེད་པར་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་དེ། ཡུལ་རང་གི་རང་བཞིན་རྗེས་པར་མཐོང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། སྒྲོན་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཅས་སུ་སྒྲ་བ་ལ་འང་མཆུངས་དེ་དེ་དག་གི་ཡང་རྣམ་པ་གཉོད་བྱེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། རྗེས་ཅེར་དུ་འཛིན་ན་
ཡུལ་རང་གི་དོ་བོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲུང་མི་ཤིད་ཀྱང་རྣམ་པ་ནི་དེའི་འབྲས་ལུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་རྗེས་སུ་འགོ་མི་དགོས་དེ། དམིགས་སྒྲེན་གྱི་དོན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་དོན་དེ་

ཆོད་མ་རིག་པའི་སྒྲུང་

五、

ཡི་དོ་བོའི་རྩེ་ས་སུ་བྱེད་པ་ཡི་རྩམ་པ་དེ་ནི་དོན་དེ་ཡི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་ཅམ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ཁོ་ནའི་འབྲས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལ་སྟགས་པ་རྒྱ་གཞན་གྱི་ཆ་འགྲའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་ཡུལ་ཁོ་ནའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྟ་བུ་དང་
མི་འདྲ་བའི་ཆ་འགྲའ་ཡིས་ནི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འདྲི་ལྟར་ལ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ་སྐྱེ་བ་ན་སུས་ལ་དེ་ཡི་ནི་གཟུགས་འཛིན་པ་ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱའི་བྱུང་པར་འགྲའ་ཞིག་ལས་ནི་དབྱིབས་དང་མདོག་ལ་སྟགས་པ་རྒྱ་
འགྲའ་ཡིས་སུ་དང་པ་མི་འདྲ་བའི་ཐ་དད་པར་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་རྩམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱུང་མེད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་དེ་སྐབ་པའོ། །དང་པོ། མར་མེ་དང་རྩ་བ་ལ་སྟགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་
རྩ་བུའི་མདོད་ས་གྱི་རྩམ་པ་ཅན་དུ་རྩམ་པོར་བསྒྲོར་བ་མདོག་སྟོ་དང་དམར་དང་མདངས་བཀྲ་ཞིང་གསལ་བར་ཡང་མིག་མི་གསལ་བས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་ལ། བྱ་བོའི་རྩམ་པ་དེ་དབང་པོའི་སྟོ་ནིང་གྱི་རྩམ་པ་མ་ཡིན་
པར་སྒྲུང་བ་དེ་དང་དེ་དག་ཡུལ་མར་མེ་ལ་སྟགས་པའི་ཆོས་སམ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱི་རོལ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་སྒྲུང་རུང་གི་དངོས་པོ་དེ་ལ་དབང་པོ་གསལ་བ་རྩམས་ལ་ཅི་སྟེ་རང་འཛིན་དབང་གིས་སྐྱེད་པའི་རྩམ་པ་
མེད་ལ། དབང་པོ་གསལ་བ་དག་ལ་འང་དེ་འཛིན་པའི་རྩམ་པ་ཅི་སྟེ་མེད་དེ་འཛིན་པར་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དེ་ཡི་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་མིན། དེ་ལ་ཡུལ་ནི་མེད་པར་བསྟན། །དང་པོ། དེ་འདྲའི་དབང་གིས་ཀྱང་ཡུལ་མེད་

ལྟོ་མཉམ་པ་

གལ་ཏེ་ཁྱ་སྒྲོལ་པ་དེ་ཉིད་རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོལ་ཕྱིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མར་མེ་ལ་སྒྲོལ་པར་འགྱུར་ཏེ་རང་ཁོ་ནས་ཀྱང་དབང་གེས་བསྐྱེད་རིགས་ན་ཡང་མར་མེ་མ་བཟུང་པར་དེ་ཡན་གར་དུ་འཛིན་པ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་མར་
མེ་དང་དེ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་སྒྲོལ་ཕྱིན་ཞེ་ན། ཁྱ་སྒྲོལ་པ་རང་མཚན་པ་མེད་ཀྱང་མར་མེ་ཡོད་པ་ཅུ་གྱིས་དེའི་སྒྲུང་བའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་དག་ཀྱང་ཁྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱ་གཉིས་ཚོགས་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་
གཅིག་ཁོ་ནས་གཉིས་ཀའི་གེས་པ་སྐྱེད་པ་མི་ཕྱིད་དེ་སྒྲོ་སེར་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་མིག་ཉམས་པ་ལ་མ་ཚོགས་པའི་མར་མེ་མི་སྒྲུང་ལ་མིག་གསལ་པ་ལ་ཚོགས་པའི་མར་མེ་མི་སྒྲུང་ཞིང་། མར་མེ་གཅིག་ལ་དབང་པོའི་
རྒྱུན་གྱིས་སོ་སོར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་མེད་པའི་དབང་གེས་གསལ་སྒྲུང་ཅུ་མཛོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབང་གེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་པ་ལ། ཕྱགས་ལ་བརྟེན་ནས་གནོད་པ་བརྟོད་། །དུས་ལ་བརྟེན་ནས་གནོད་
པ་བརྟོད་། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་བརྟོད་དང་དེ་ཡི་ལན། །བཀག་དང་གྲུབ་དོན་བསྐྱུ་བ་གསུམ། །དང་པོ། ཕྱགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡུལ་དེ་དང་ཐག་ཉེ་རིང་དང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱམ་ཉེ་བ་དང་གིན་རྒྱ་ཉེ་བ་དང་ཆེས་ཉེ་བ་དང་
རིང་བ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བར་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །དེ་ལྟར་ཉེ་རིང་གི་བྱུད་པར་གྱིས་ཡུལ་གསལ་དང་མི་གསལ་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བ་མི་རུང་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་རྟོན་ཅེར་དུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཟུང་

༡༩། །ཡང་ཡུལ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པ་ལ་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། བར་གྱི་སྒྲུང་བལ་བརྟེན་ལན། །ལས་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲུང་བའི་བྱུང་བར་གྱི་ལན་དགག། སྒྲུང་བ་གསལ་མི་གསལ་ལན་དགག། །དང་པོ། གཤམ་ཏེ་དབང་ཡུལ་བར་གྱི་སྒྲུང་བའི་བྱུང་བར་ལས་གསལ་མི་གསལ་པ་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་སྒྲུང་བས་བར་ཆོད་པ་ཡིན་པ་དང་མ་ཆོད་པ་དག་གང་ཡིན། དེ་གཉིས་གང་ལྟར་ཡང་ཉེ་འཕྲི་རིང་ཡང་རུང་མཐོང་དམ་མི་མཐོང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། བར་མ་ཆོད་པ་ཞིག་ན་ནི་ཉེ་བ་བཞིན་དུ་རིང་བའང་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་སྒྲུང་བས་བར་ཆོད་པ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོད་པ་ཞིག་ན་ཉེ་ཡང་རུང་བར་གྱི་སྒྲུང་བས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཡོལ་བའི་རྒྱལ་གྱི་ལུམ་པ་བཞིན་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲུང་མི་གསལ་ཡང་ཡུལ་མི་འགྱུར། །སྒྲུང་བ་མི་གསལ་ཉིད་མི་འཐད། །དང་པོ། གཤམ་ཏེ་བར་གྱི་སྒྲུང་བ་མི་གསལ་བས་ཡུལ་རགས་པ་ཅམ་ཏྟེ་གས་ཀྱང་དེ་ཡི་ཆ་ལྷ་མོ་འགྲའ་ཞིག་ནི་མ་མཐོང་བ་དེ་ཕྱིར་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མུན་པ་ཚབ་རྒྱལ་གྱི་དུས་ན་ལུམ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱུང་གྱི་ལུགས་ལ་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཛེན་པར་འཛིན་པར་འདོད་པས་ན་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡུལ་དེ་རགས་པ་ཆ་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་ནམ། ལྷ་བའི་རྒྱལ་སོ་སོའི་ཆ་དང་བཅས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིལ་པོ་ཆ་མེད་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

གཅིག་རྒྱུ་པར་མཐོང་བ་དང་དེ་ལས་མི་མཐོང་བའི་ཆ་ཐ་དད་པ་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མི་སྤྱིད་དོ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཡུལ་མཐོང་བ་ན་ཕུ་རུལ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཕུ་རུལ་དུ་མ་ཐ་དད་པ་དེ་རྒྱུ་པར་མཐོང་
རུས་མི་མཐོང་བ་དེ་ལས་ཕྱ་བའི་ཆ་ཐ་དད་པ་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡང་མི་སྤྱིད་དོ། །ཕྱ་བ་དང་རགས་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་མཐོང་རུལ་ནི་མི་སྤྱིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆ་འགའ་རྟོགས་ལ་འགའ་མ་རྟོགས་པའི་
ཁྱད་པར་བཞག་རུ་མ་རུས་ནས་གལ་ཏེ་བར་གྱི་སྒྲུང་བ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་དེ་འཛིན་པའི་སྟོ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐོ་རངས་དང་ཉིན་མའི་རུས་སུ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་
འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བཀྲལ་བེར་ན། རྒྱའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྟོ་གསལ་མི་གསལ་ནི་བདེན་ཀྱང་དེ་ནི་སྟོ་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་ལ་འཐད་གྱི་རྒྱུ་མ་མེད་དུ་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་མི་འཐད་དེ་གཞན་སྒྲུང་བ་ལ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་ཡོད་པས་ཡུལ་རང་ཉིད་
ཐ་དད་མེད་པ་དེ་རྒྱུ་པར་འཛིན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུང་བ་མི་གསལ་བ་ཡང་ཡུལ་མི་འཛིན་པར་ནི་མ་བུས་ལ། བཟུང་བ་ན་ཡུལ་རྒྱུ་ཅེར་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གསལ་མི་གསལ་ཡོད་པར་
མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ། ཐག་རིང་བའི་ཡུལ་དང་དབང་པོའི་བར་ན་གནས་པའི་སྒྲུང་བ་དེ་ཡང་ཅིས་མི་གསལ་ཞེས་པ་རོལ་ལ་དུས་པ་ན། སྒྲུང་བ་དེ་ནི་མ་རུལ་དང་དུ་བ་ཁྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་རུལ་གཞན་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་

ལྟོན་པ་

ཨ། མི་གསལ་ལོ་ཞེན། དེ་འདྲའི་སྒྲིབ་པ་དེ་ཡུལ་ཉེ་བའི་བར་གྱི་སྒྲུང་བ་འདྲི་ར་ཡོད་པ་ཅིས་མ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། དེ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། སྒྲུང་བའང་ཡང་སྒྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་པས་རིང་བ་ལས་ཉེ་བའི་བར་གྱི་སྒྲུང་བ་གསལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་རིང་པོའི་གཟུགས་དང་དབང་པོའི་བར་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་རྣལ་འབྱུག་པོར་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་རྣལ་ཡང་སྒྲུབ་པ་མིན་པ་འབྱུག་པོར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མཆོངས་པས་ཐག་ཉེ་རིང་གི་གཟུགས་ལ་གསལ་མི་གསལ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཐག་ཉེ་བའི་དུས་སུ་སྒྲུང་བ་གསལ་བ་ཡིན་ན་མིག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་མིག་ལྷགས་སྟགས་ལ་སྒྲུང་བ་ནི་ཆེར་གསལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་གཟུགས་དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྒྲུང་བར་འགྱུར་དགོས་ན་འང་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་ལས་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་གསལ་མི་གསལ་དུ་གྱུར་པ་དེར་ཡང་མཐོང་མེད་དེ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་ཕྱོད་གྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་གཟུགས་དེ་ཉིད་སྒྲུང་ཅིག་གི་རྒྱུན་གཞན་དང་གཞན་ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཡུལ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་དུ་སྒྲིབ་བུ་ལྟ་བུ་པོ་ཐག་ཉེ་རིང་སྒྲུ་ཆོགས་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་མི་གསལ་སྒྲུ་ཆོགས་པར་མཐོང་བའི་ཆོ། དེ་འདྲའི་གཟུགས་དེ་དག་རྣམས་ནི་ནང་པ་རྒྱུ་དུ་གཅིག་ལ་གཅིག་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན་མ་མིན། ད་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། གཞན་སྒྲིབ་པ་དེ་ཕྱིར་

ད་ལྟ་སྐྱུང་བཞིན་པའི་སྐྱུང་བ་འདི་ནི་གཟུགས་གཞན་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཐག་ཉེ་རིང་དུ་གནས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་གཅིག་ལུ་དེ་ཁོ་ན་སྐྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ལས་གཟུགས་དེ་རྣམས་ལན་
 ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་མ་བསྒྲིབས་ན་ཐག་ཉེ་རིང་ན་གནས་པ་ཀུན་གྱིས་དུས་ཅིག་ཅུར་དུ་ནི་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དག་མཐོང་བར་འགྱུར་དགོས་ཀྱང་དེ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིག་ཅུར་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་
 སྟེ་མཐོང་མེད་དེ་ལས་ཀྱིས་གང་རུང་གཅིག་བསྒྲིབས་ནས་གཅིག་ཁོ་ནར་སྐྱུང་ངོ་ཞེན། ལས་གཟུགས་དེ་རྣམས་དུས་གཅིག་རྒྱ་ཡོད་པར་འདྲ་བ་ལ་གང་རུང་རེ་ལས་ཀྱིས་མི་སྐྱུང་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར་མོ་ལྟར་གྱུར་གྱི་
 དེ་འདྲའི་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་གང་གིས་སྒྲིས་ལུ་ལྟ་བུ་ལ་པོ་ལ་དོན་དེ་ལན་པར་བྱེད་པ་དང་དོན་མིན་པ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དེ་ལ་དགོ་མི་དགོའི་ལས་ཀྱི་མིང་ཅན་མ་མཐོང་བས་སྒྲིས་ལུ་ལྟ་བུ་པོ་
 ལ་རྣམ་སྒྲིན་པ་དེ་སྟུག་གི་ཆ་མྱོང་བར་ཅི་ཞིག་བྱེད་དེ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་ན་དེ་འདྲའི་ལས་ཁས་ལེན་པ་ནི་དོན་མེད་དོ། །གལ་ཉེ་རྒྱ་གཞོན་གི་མི་ལྟ་བུ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་བདག་པོར་གྱུར་པའི་དབང་གིས་ལྟོད་པ་ཡིན་ཀྱང་
 ལན་གཞོན་མེད་པ་བཞིན་མོ་ཞེན། དེས་ཀྱང་ལུ་ལྟ་བུ་པོ་ན་གནས་པ་དག་ལ་དངོས་སུ་ལན་གཞོན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་སྒྲོན་གྱི་ཡན་ལག་དུ་གཉོགས་པའི་དབང་གིས་བརྒྱད་ནས་ཀྱང་ལན་གཞོན་བྱེད་གྱི་དོན་ཅི་ཡང་མི་

༡༢། བྱེད་པ་མིན་ནོ། །གསལ་མི་གསལ་ཡང་དེ་དང་འདྲའི་སྒྲུལ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་ཡན་གཞི་དུ་རྟེན་མི་བྱེད་པར་མཐོང་བ་ཅུ་ཟད་དོ། །རིས་འགའ་ཡུལ་ཡིད་དུ་མཐུན་པ་གསལ་བས་ཡན་འདོགས་པ་དང་མི་
 གསལ་བས་གཞི་དུ་བྱེད་ལ། ཅིག་སོས་དེ་ལས་ལྷག་གོ་སྒྲུལ་ན་ཡང་། དེ་འདྲའི་བདེ་མི་བདེའི་རྟེན་བྱེད་པའི་སྤྱོད་བདེ་ནི་སྤྱོད་མ་པ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་རྟེན་ཆོགས་མ་ཆོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། རྟེན་ཆོགས་པ་དང་མི་ཆོགས་
 པ་ནི་ལས་ལ་རག་ལས་སུ་རྒྱུག་མོད་ལས་ཀྱིས་ཅིག་སོས་སྒྲིབ་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། ཡུལ་གཅིག་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཆ་དུ་མར་ཡོད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་སྐབས་ལས་ཀྱི་གཟུགས་སྤང་ག་ཞན་གྱིས་ཡུལ་དེའི་བར་བཅད་ནས་སྒྲིབ་
 པར་འདོད་པ་ལ་སྒྲོན་སྒྲོན་པའི་ལུགས་སུ་འཆད་པ་ཡོད་ཀྱང་རུང་མི་བདེ་འདྲ་སྒྲུལ་མོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་དོན་ནི། ཡུལ་གཅིག་ལ་མཐོང་བ་ཐ་དད་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན་ཡང་ཕྱི་དོན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་
 པར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ནི་ཡུལ་ཐག་ཏེ་རིང་དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་ལ་སོགས་པ་རྗེ་ལྟའི་རྒྱ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་རྒྱུ་པ་གསལ་མི་གསལ་བ་སོགས་ཐ་དད་པ་འཛིན་པ་འཇམ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དེ། ལུགས་དེ་ལས་
 ལྷག་མ་རྒྱུ་པ་མེད་པར་ཡུལ་འཛིན་པར་འདོད་ལ་གསལ་མི་གསལ་སོགས་སྤང་བ་ཐ་དད་པ་ནི་རྒྱ་གཞན་དང་གཞན་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིབ་པ་ནི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་རྒྱུས་ཀྱི་ལུགས་ངན་པ་ཡིན་ཏེ་ཆེས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དུས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞོན་པ་བརྟེན་པ་ལ། ཐལ་བ་བརྟེན་དང་མ་རེས་སྤང་། །དང་པོ། བ་མོ་ལ་པོས་ཀྱང་སྤྲད་ཅིག་མར་འདོད་པའི་དཔེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སེས་པ་དང་སྤྲད་དང་མར་མེ་རྒྱུ་ས་དེ་དུས་ཀྱི་མཛོན་སྤྲད་དང་
 མི་ཅིག་སྤོས་དེ་རྟོག་པའི་སེས་པ་དུན་སེས་ཀྱི་སྤྲད་བྱེད་ཡིན་པར་ཁྱོད་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་སྤྲད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྤྲུ་མ་སྤྲུ་ཡི་སྤྲད་ཅིག་མ་རྒྱུ་ས་མི་རང་འཛིན་སེས་པའི་དུས་ན་ཞིག་པའི་ཕྱིར་སྤྲུ་མ་ཚན་གང་གིས་དེ་འཛིན་སེས་
 པ་ལ་ཡུལ་དེའི་རང་མཚན་ད་ལྟ་མེད་པ་གསལ་པོར་སྤང་བ་ཉིད་དུ་ཅི་ལྟར་འགྲུར་ཏེ་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དུས་མཉམ་འཛིན་པའི་ལུགས་མི་འཐད། །རྟག་པས་དེར་མ་རེས་པ་སྤང་། །དང་པོ་ལ། གཞན་ལུགས་འགོག་
 དང་རང་ལུགས་བཞག་ །དང་པོ། སྤྲུ་མ་ཞིག་མེན་དེ་ད་ལྟ་གསལ་པོར་སྤང་བ་མི་སྤྲད་ཀྱང་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་རང་མཚན་ད་ལྟ་བུ་དེ་རྗེས་ཅེར་གསལ་བར་སྤང་དོ་ཟེར་ན། དུས་མཉམ་པ་མི་གཅིག་ལ་གཅིག་པུ་ཅུང་ཐད་
 ཀྱང་འདོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་འབྲེལ་མེད་གཞན་གསལ་ཕྱོད་ཀྱི་ཅིག་ཅེར་གསལ་བར་འགྲུར་ཏེ། འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མི་དགོས་བཞིན་དུ་གསལ་སྤྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་མེད་གཞན་གསལ་བའི་ཐལ་བ་
 དེ་མི་འཐུག་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡུལ་མར་མེ་ལྟ་པའི་སྤྲད་ཅིག་སྤྲུ་མ་མི་ད་ལྟའི་སེས་པ་དེ་སྤྲེད་པའི་སྤྲུ་མ་ཡིན་ལ། སྤྲེད་པ་སྤྲེས་པའི་ཕྱིར་སྤྲེད་པའི་རིགས་འདྲའི་སྤྲད་ཅིག་གཉིས་པ་སེས་པ་རང་དང་དུས་མཉམ་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བར་སྤང་།

༡༡། །བའི་ཕྱིར་ཕྱིར་རིགས་འདྲ་དེ་འཛིན་པར་དེས་ཀྱི་གཞན་ཐམས་ཅད་མིན་མོ་ཞེན། རང་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཡུལ་གྱིས་པར་འདོད་པ་ལ་རྒྱ་དང་རིགས་གཅིག་པ་ཡིན་པས་འཛིན་པ་ཡིན་མོ་ཞེས་པའི་རྟོག་པ་
འདི་ཡང་རུང་བ་མེད་དེ། རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བས་ལས་འབྲས་ལུ་ལྟན་ཅིག་སྒྲིམ་པ་ཅམ་ཡིན་དུ་ལྟག་མོད། རང་དུས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བྱུང་མེད་ཅིང་། རྒྱ་ཡི་རིགས་ཡིན་པས་དེ་དུས་མཉམ་པར་འཛིན་རུང་ན་དཔལ་པོའི་
རིགས་འདྲ་གྱིས་པ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའང་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་མོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་འཐད་པ་ནི། རྒྱུ་པ་གཏོད་ཕྱིར་ཀྱི་རྒྱ་དེས་ཕྱིས་པའི་རྒྱ་འཛིན་གྱིས་པ་ད་ལྟ་བུ་ལ་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་
པོའི་རྒྱ་དེ་ཅིག་སྒྲིམ་པ་དེ་ཡུལ་དུ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་སྒྲིམ་པའི་རྒྱ་བས་ཀྱིས་དོན་དེ་ནི་དུ་རྒྱུ་སྒྲུང་བ་གསལ་པོར་སྒྲིམ་པ་ནི་དུ་ཀྱི་ཕྱིར་ཡུལ་དེ་མཐོན་སུམ་གསལ་བའང་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་པ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་སྒྲིམ་
པའི་དོན་གཞན་ནི་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་གྱིས་པ་དེ་ལ་ཐན་འདོགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་པ་གཏོད་པར་མི་ཕྱིར་ལ། གང་ཞིག་གྱིས་པ་ལ་དོན་རང་གི་རྒྱུ་པ་མི་ལྟ་བུ་ཡིས་རྒྱུ་པ་འཛིན་པར་ཕྱིར་པ་མིན་པ་དེ་གྱིས་པ་ལ་
གསལ་བར་རྒྱ་ལྟར་འགྱུར་དེ། དུས་མཉམ་པར་ཚོགས་པར་གྱུར་དུ་ཐིན་ཀྱང་དེ་ལ་དེ་མི་སྒྲུང་བ་ནི་གྱིས་པ་རང་དུས་ཀྱི་དཔལ་པོ་བཞིན་མོ། །གཉིས་པ་ལ། མི་འཐད་བརྗོད་དང་དེ་ལན་འགོག་ །དང་པོ། རང་དང་དུས་མཉམ་

བའི་ཡུལ་མི་གསལ་པར་མ་དཔེ། རྩོམ་པ་ལམ་དང་བྲག་རི་ལ་སྟག་ས་པ་སྒྲ་ཕྱིའི་འགྲུར་བ་རྒྱུ་ཟད་མ་མཐོང་བའི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དག་མིག་གིས་མཐོང་བའི་ཆོག་གསལ་པར་སྒྲུར་བའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ལ་སྒྲ་ཕྱིའི་འགྲུར་བ་
 མཐོང་སྒྲུམ་གྱིས་གཙོད་མི་རྒྱས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྒྲུད་ཅིག་ཡིན་པའི་གནད་གྱིས་གསལ་པར་སྒྲུར་བ་ཡིན་གྱི་དེ་མ་ཡིན་ན་བརྟན་པ་ལྟར་སྒྲུར་བ་གང་ཞིག་རྩོམ་པ་ལམ་དང་རྩོམ་པ་བྲག་རི་སྟག་ས་ཕྱི་དོན་དེ་ཡང་རྟག་པ་ཡིན་ན་
 རྟེན་གཞན་ལ་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེས་རང་འཛིན་གཤམ་པ་སྒྲུད་ན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་གཤམ་པ་གང་ཅི་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲ་ཕྱི་མེད་པ་ཅིག་ཅར་དུ་དམིགས་རྟེན་རྟག་པ་དེ་རང་ཉིད་གཙོག་ལུས་སྒྲུད་པར་
 འབྱུར་དེ། དེས་གཤམ་པ་སྒྲུད་དུང་བ་གང་ཞིག་རྟག་པས་འབྲས་བུ་སྒྲུད་ན་རིམ་གྱིས་སྒྲུད་པ་མི་སྒྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། དེས་དམིགས་རྟེན་བྱས་ནས་རང་འཛིན་གཤམ་པ་བསྒྲུད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མི་སྒྲི་སྒྲི།
 དམིགས་རྟེན་དེ་ལ་རྟེན་ཅིག་ཕྱིད་པའི་རྟེན་གཞན་དབང་པོ་དང་ཡོད་ཕྱིད་སྟག་ས་ཐ་དང་པས་ཐན་འདྲོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་འཛིན་གཤམ་པ་སྒྲུད་པའི་ཕྱིར་རྩོམ་པ་ལམ་དང་རྩོམ་པ་བྲག་རི་ལ་སྟག་ས་ཕྱི་དོན་ཡི་འབྲས་བུ་འམ་ཡུལ་ཅན་གཤམ་པ་དེ་
 དག་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ངོ་ཞེན། སྒྲུམ་མི་བསྒྲུད་པའི་དུས་གྱི་དམིགས་རྟེན་དེ་ལ་རྟེན་ཅིག་ཕྱིད་པས་སྒྲུར་གཞན་དང་གཞན་སྒྲུད་པའི་རྒྱར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དམིགས་རྟེན་རྟག་པར་འདོད་པ་དེ་ཡང་སྒྲུད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱི་སྒྲོ་སྒྲོར་སྒྲུར་གྱི་དེ་

༡༡། །འགགས་ནས་གསར་པ་གཞན་ཡིན་པར་གྲོས་གིང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ལྷ་ཕྱི་ཁྱད་མེད་གཅིག་ཡང་ཡང་རིམ་ཅན་དུ་འཛིན་པ་མི་རུང་ངོ། །དེར་མ་ཟད་རྟག་པ་དམིགས་སྒྱུར་དུ་འདོད་པ་འདིར་ཡང་
 དུས་མཉམ་པ་གྲོས་པས་འཛིན་མི་ཤིད་པའི་སྒྲིན་ནི་ལྷ་རྟེ་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དུན་པའི་རྟགས་ལས་ཚུལ་གཉིས་བསྐྱབ་པ་ལ། གཞན་འདོད་བཀག་ནས་རང་ལུགས་བཞག་ །དེ་ཡི་འཐད་པ་ནི་བར་
 བསྐྱབ་ །དང་པོ། ཆོད་མ་མདོ་ལས། དུས་ཕྱིས་དུན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། ཞེས་པས་ཡུལ་སྤོང་བའི་དུས་ན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ཡོད་པར་མ་ཟད་རྗེས་སུ་དུན་པ་ན་ཡང་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་གྱུབ་པས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་
 ལ་ཀུན་བདུས་གྱི་འགྲོལ་སྤེད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚུལ་གཉིས་ཞེས་པ་འདི་གྲོས་པ་རིག་སྤེད་དང་ཡུལ་རིག་བྱ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་ཚུལ་གཉིས་བསྐྱབ་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཇི་ལྟར་མེ་ཆ་བ་བཞིན་དུ་གྲོས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་སམ་
 བདུག་ཉིད་གྱིས་ཡུལ་སྤོང་བ་འམ་རིག་པར་སྤེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཅམ་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་ཡང་རྗེ་ནས་ཕྱི་ནང་གུན་མོང་གི་བར་ལ་གྱུབ་ཟེན་པའི་སྤྱིར་དེ་འདུའི་ཚུལ་གཉིས་ལ་མི་མཐུན་པར་བརྟན་པ་འགྲུའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་
 མེ་ཆ་ཆ་བའོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་ལྟར་དེ་བསྟན་བཅོས་སུ་བསྐྱབས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། འོན་ཀྱང་ཡུལ་འཛིན་པའི་གྲོས་པ་དེ་ཡུལ་ཅན་འབའ་ཞིག་ལས་དྲོན་སྒྲོན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྟན་པའི་གཟུང་རྣམ་འཛིན་རྣམ་གཉིས་སུ་

ཡོད་པ་ཉིད་ལས་གྱི་ངོར་མ་གྱུ་བ་ནས་ཡུལ་རྗེན་ཅེར་དུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་ལ། ཡུལ་ཅན་གྱིས་པ་རང་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ཡང་སྒྲུབ་མྱོང་པ་ལྟར་རྗེས་སུ་ཡང་དག་པར་དུན་པ་ལས་གྱུ་བ་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་
 གོ་གང་དང་གང་ཡང་དག་པར་དེ་དོན་དང་མཐུན་པར་དུན་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་དངོས་པོ་དེ་ལ་མེད་པར་གྱུར་པ་དུན་དུ་མེད་དེ་ག་པ་ལ་སྒྲུམ་བུ་བཞིན་ཙོ། །གང་ཡོད་པ་དེ་ནི་དུན་ཏེ་པ་ལང་ལ་ཚོག་ལྷོག་གལ་བཞིན་ཙོ། །གཉིས་
 པ། རྗེ་འཛིན་དུན་པ་ན་རྗེན་པོ་དུན་པ་དེ་ཡུལ་དུན་པ་ཡིན་གྱི་གྱིས་པ་ལ་རྗེན་པོ་འི་རྒྱུ་པ་ཡོད་པས་མིན་ཙོ་སྒྲུམ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་ཚོག་དང་ལྷོག་གལ་ལ་ཚོགས་པ་སྒྲུངས་ནས་པ་ལང་དུན་མི་མྱོད་པ་བཞིན་དུ་གྱིས་པ་རང་ཉིད་
 ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ཚོས་དེ་སྒྲུངས་ནས་གཞན་གྱིས་པར་བྱ་བ་ཚུང་བད་དུན་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་གྱིས་པ་རང་གི་སྒྱོད་ཡུལ་རྗེ་སེར་ལ་ཚོགས་པ་གཞན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་མེད་ཅེར་།
 རང་གི་ངོ་པོ་གསལ་པོ་ལ་ཅུ་ཞིག་ལས་མི་འདུ་བའི་བྱད་པར་གཞན་བཟུང་ནས་ཐ་དད་པར་སྒྱོད་པ་མེད་པ་དེ་ལ་གྱིས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་འདྲི་ནི་འདྲི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཙོ་ཞེས་མ། འདྲི་ལྟར་ནི་མིན་ཞེས་ཐ་དད་དུ་གྱིས་པ་འདྲི་མེད་
 པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུལ་གང་སྒྱོད་ཞེས་དྲི་བ་ལ་གྱིས་བྱ་ཅུ་སྒྱོད་པ་ལས་སྒྲུམ་པ་ལ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་པ་མི་འདུ་བ་སྒྱོད་པ་མེད་ན། གང་སྒྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུམ་པ་སྒྱོད་གི་སྒྲུམ་བུ་མ་སྒྱོད་ཞེས་པ་ལ་ཚོགས་པའི་བྱད་པར་

༡༩། །རྟོགས་ལུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་ལུ་ལ་དབང་གེས་གསུམ་ཚེགས་པའི་སྒྲུང་ཅིག་གཞན་དང་གཞན་རིམ་པར་སྒྲིལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་མི་འདྲ་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པར་འབྱེད་དོ་སྒྲུམ་པའང་
 རིགས་པ་མིན་ཏེ། སྒྲུང་ཅིག་སོ་སོ་ཡིན་དུ་རྒྱུག་གྲང་རྒྱུམ་པ་སོ་སོར་མ་སྒྲོང་ན་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་དུ་མ་རིམ་གྱིས་སྒྲིལ་བ་ཡོད་པ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་ཅིམ་གྱིས་ནི་འདི་དང་འདི་སྒྲོང་ཞེས་ཐ་དད་པ་འགྲའ་ཞིག་དུ་སྒྲིལ་ནས་རྒྱུམ་པར་འབྱེད་
 པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལུ་ལ་གང་ལ་ཆ་འགྲའ་ཞིག་གིས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་གསལ་ལ་བཤམ་སྒྲུང་བ་མེད་པ་ལ་སོ་སོར་རྒྱུམ་པར་འབྱེད་པའི་སྒྲོ་འབྱུང་བ་མེད་དེ། མཚེ་མ་སོགས་འདྲ་བ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིས་ཅིག་
 གོས་མཐོང་ན་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཡིན་གྲང་སྒྲོ་ལ་སྒྲུར་གྱི་དེ་སྒྲུར་ཡང་མཐོང་སྒྲུམ་པ་ལས་འདི་སྒྲུར་གྱི་དེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་གེས་བས་རྒྱུམ་པར་འབྱེད་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲོ་རང་ཉིད་ལ་རྒྱུམ་པ་མེད་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་
 འདི་བྱུང་ལ་འདི་མ་བྱུང་ཞེས་རྒྱུམ་པར་འབྱེད་པ་མི་སྟོན་གྲང་དེ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་ན་སྒྲོ་རྒྱུམ་པ་ཅས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བསྒྲོལ་དུ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་རང་རིག་བསྐྱུབ་པ་ལ། །རྒྱལ་གཉིས་གྲུབ་པས་རང་
 རིག་བསྐྱུབ། །དེན་པའི་རྟོགས་ལས་རང་རིག་གྲུབ། །དང་པོ་ལ། རུ་བའི་གཏུན་ཚེགས་ཀྱིས་མདོར་བསྟན། དེ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ། རི་སྒྲུང་བཤད་པའི་སྒྲོ་རྒྱལ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རིགས་པས་གྲང་

2007

རང་རྒྱལ་ལུ་ཆེར་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །ལལ་ཆེར་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་དངོས་སུ་ཚུལ་གཉིས་བསྒྲུབས་ཀྱང་དེ་གྱུ་བ་ན་ཞུར་ལ་རང་རྒྱལ་གྱུ་བ་པ་ཡེ། དོན་འདོད་པའི་ཞེན་ངོར་བྱས་ན་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེས་ཁ་སྦྱིར་བལྟས་ཀྱི་དོན་རྒྱལ་
 པར་འདོད་པས་གཞན་རྒྱལ་དང་རང་རྒྱལ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་གྱི་བློར་བསྒྲུབས་ཀྱང་དོན་དུ་མྱོང་བ་དེ་ནི་རང་རྒྱལ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་རྒྱལ་པ་མི་སྤོང་བར་སྒྲུགས་ཀྱིས་འགྱུ་བ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཚུལ་གཉིས་
 གྱུ་བ་ན་དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལྟར་འགྱུ་བ་སྒྲུམ་ན། བློ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་གྱུ་བ་པའི་ཆོ་སྒྲོན་པའི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བའི་གཟུང་བ་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། འཛིན་པ་དེ་དེ་ལས་རྒྱས་གཞན་ཡིན་ན་གཞན་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་གྱི་རང་
 རྒྱལ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་སྒྲོན་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་གཞན་རྣམ་མེད་ལྷན་པུད་དུ་འཛིན་ན་སྦྱི་དོན་རྣམ་མེད་དུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟུང་བའི་སྒྲོན་མཚུངས་ཤིང་རྣམ་བཅས་སུ་འདོད་ན་སྒྲུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྒྲུགས་སྒྲོན་གྱིན་
 དུ་མང་བས་གོང་དུ། དེར་ཡང་བརྟུང་བ་མཚུངས་བྱིར་རོ། །དེ་ནི་རང་ཉིད་གསལ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོན་པོ་སྒྲུགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རང་ལུ་ལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་གཟུང་འཛིན་ཐ་
 དད་དུ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཅུ་དུ་གསལ་བའི་བྱི་རང་གིས་རང་ཉིད་མྱོང་བར་གྱུ་བ་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། མྱང་བྱ་ལུ་ལ་བརྟུགས་ནས་བསྒྲུབ། མྱོང་བྱེད་བློ་ལ་བརྟུགས་ནས་བཤད། བྱུང་མེད་གཞན་

དེ་གཉིས་ཐ་དང་དུ་མི་འབྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོན་པོ་དང་སེར་པོ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་རང་གི་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བས་ཤེས་ནས་པ་ཡིན་ཏེ་ཕྱི་རོལ་སྒོ་སྟགས་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲོང་བ་དང་ལྟན་པའི་གྲེས་པ་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་ལ་མཛོན་དུ་སྟོགས་པར་
 སྒྲོང་ཞིང་། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་སྟེ་འདི་ནི་སྒོན་པོ་དང་འདི་ནི་སེར་པོའི་ཞེས་སྟགས་སུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་སྒོ་ཡི་ཆོས་བདེ་སྟག་དྲང་སྒོ་སེར་འཛོན་པ་སྟགས་རང་རྒྱད་ལ་ཇི་ལྟ་བུར་སྟོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་
 འཛོན་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནི་རྟག་དུ་བདག་ཡུལ་ལ་འཛོན་པ་པོའི་ནང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་མཛོན་དུ་སྟོགས་ནས་དེ་དག་གི་ཐ་དང་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་སོ་སོར་སྒྲོང་བས་གྲུབ་བཞིན་དུ། རང་
 སྒོ་ནི་མ་སྒྲོང་ལ་ཡུལ་སྒྲོང་ངོ་ཞེས་རང་རིག་ལ་མི་འབྱེད་པར་སེམས་ན་གཞན་རིག་ལ་འང་མཛུངས་ཏེ་ནང་གི་སྒོ་ལ་འདི་དང་འདི་ཞེས་སྒྲོང་ཞིང་རྣམ་པར་འབྱེད་ནས་པ་དེ་ལས་ལྟག་པར་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ཡང་ཅི་ཞིག་སྒྲོང་སྟེ་ཅུང་
 བད་ཀྱང་སྒྲོང་བ་མེད་དོ། །རང་ལ་རང་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུམ་པ་ཅུམ་གྱིས་མ་བརྟགས་པའི་གུ་ཆོམ་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ནས་རང་རིག་ཐ་སྒྲོད་དུ་མི་ཁེགས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་ཆེ་གཞན་
 སྒྲོང་བ་མི་ཤིང་ཅིང་། རང་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་ལ་ཞེན་པའི་ངོར་གཞན་རིག་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཡིན་པས་ན་གཙོ་བོ་མིག་དབང་གི་བྱེད་པ་བྱེད་དུ་བསད་ནས་ཡན་ལག་དབང་རྟེན་གྱིས་ཡུལ་མཐོང་བར་འདོད་པ་ལྟར་མི་བྱ་

༡༥༥། །པར་ཐ་སྐད་དུ་རང་རིག་ཅེས་གྲང་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་སྟེ། སྒྲིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྩམས་ཀྱིས་རང་རིག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཇི་སྟེན་པ་དོན་དམ་པར་བཀག་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པས་
 རང་སྟོང་བ་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གང་གི་ནི་སྟོང་བ་གང་དེ་ཤེས་རྒྱུ་མི་འདོད་པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་རྩེན་ཅིང་བར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དེས་ཡུལ་དེ་སྟོང་བ་མིན་ནོ་ཞེས་
 དེ་འདྲའི་ཡུལ་གྱི་སྟོང་བ་དེ་དེ་མི་ཡོད་དུ་རྒྱུག་གྲང་དེ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་དེའི་རྩིས་སུ་ཞུགས་པའི་བྱུང་བར་གང་ཡང་མ་སྟེས་པས་ན་སྟོང་བ་ཡུལ་དེ་མ་མཐོང་བའི་དུས་པའི་ན་ལྟར་ཡང་སྟོང་བ་ཅུང་
 ཟད་གྲང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་བ་ཞེས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་བདེ་སོགས་སྟེས་པ་སྟོན་དུ་མ་གྱུར་བར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་འདི་ཙམ་ལས་གཞན་མེད་ལ། དེ་དང་འདྲ་བར་བྱི་རོལ་སྟོན་པོ་སོགས་སྟོང་བའང་གསལ་བའི་རིག་
 པའི་རྩལ་གྱིས་རང་སྟོང་མཛོན་པ་འདི་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར། གང་དང་གང་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ཞེས་པ་ནི་སྟོ་དེ་དང་དེའི་རྩམ་པར་གསལ་བོར་སྟེས་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་སྟོ་མིན་པ་ལ་སྟོང་བ་ཞེས་པ་གཏན་མེད་ཅིང་སྟོང་བ་དེ་ཡང་སྟོ་
 དེའི་རྩམ་པར་གསལ་བ་ལས་གཞན་དུ་མེད་དེ། གཏན་མ་གསལ་བ་ནི་སྟོང་བ་ཅི་ལྟར་རུང་སྟེ་མི་རུང་ངོ་། །གསལ་བ་ཞེས་པའང་མར་མེས་སུ་མ་པ་གསལ་བ་ལྟ་བུ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་སྟོ་དེའི་རྩམ་པར་སྟེས་པ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་དུ་

ལུལ་འདི་དང་འདི་གསལ་ལོ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་བསམ་པར་མི་རུས་སོ། །སློ་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ཞིག་ནའང་འདིའོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སེས་པར་མ་གུར་ན་མཆོ་མ་དག་འདྲ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཆ་འདྲ་བ་ཡིན་དུ་
 ཟེན་གྱང་མྱོང་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གསལ་བར་སྐྱེས་པའི་མར་མི་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བ་ཅུ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཞན་གྱིས་བསྟན་མི་དགོས་པར་གང་དང་ཅི་མྱོང་བ་ཐམས་ཅད་སློ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་ལྷན་ཅེར་རྒྱལ་པར་སོ་སོ་
 རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་འདི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་རང་རིག་ཡིན་གྱི་རང་རིག་མེད་ན་དེ་འདྲའི་ཉམས་སུ་མྱོང་དེ་རྒྱད་ནས་ལྷོག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། འདྲ་བ་ཅུ་ལས་མྱོང་བ་མིན། །སྐྱེས་ལ་འདྲ་བས་དོན་རིག་
 མིན། །སྐྱེས་འདྲ་དེས་གསུམ་ཆོགས་གྱང་མིན། །དང་པོ་ལ། འདྲ་ཅུ་དོན་མྱོང་ཉ་ཅར་ཐལ། །སློ་འདྲ་དེས་གྱང་དེར་མི་པན། །དང་པོ། གྲངས་ཅན་པ་སོགས་ན་རེ། གལ་ཏེ་རང་རིག་མེད་གྱང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལྷོག་པར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། དོན་གང་དང་གང་མྱོང་ཡང་རུང་དོན་དེ་དང་སློ་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་ཅུ་ལས་མྱོང་བ་ཞེས་པ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །སློ་ལུལ་སྟོན་པོ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་པ་དེ་ལ་སྟོན་པོ་མྱོང་བ་ཉིད་ཅེས་སུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་
 ལྟོགས་སྟེ། དེ་ཡང་གྲངས་ཅན་པའི་ལྷ་ར་ན་སློ་འམ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་ནང་དུ་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གར་པའི་འདྲ་བ་དེ་ལ་བསམ་པའོ། །སྐབས་འདིར་རང་རིག་མི་འདོད་པས་མདོ་སྡེ་པ་མིན་ལ་རྣམ་པ་འདོད་པས་བྱེ་སྒྲ་མིན་

༡༡། །པའི་ཕྱིར་གྲངས་ཅན་ཁོ་ན་འི་འདོད་པར་གཞོན་པ་སྟོན་པར་འགའ་ཞིག་བཞེད་ཀྱང་། སུན་མོང་དུ་ཡང་རུང་སྟེ་དོན་དང་འདྲ་བ་ཞེས་པ་སྟོ་ཡི་རྣམ་པའི་བྱུང་པར་ཁོ་ནར་མ་གཟུང་ཡང་སྟོ་དོན་དང་མཐུན་པའམ་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའམ་དོན་མཐོང་བ་ཅུ་གྱི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་ཞེ་འདོད་གྱིས་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚད་འབྲས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་དོན་འདྲ་ཞེས་བཏགས་གྱི་གཟུང་རྣམ་དུ་མ་བཏགས་ལ། གཉིས་པ་སོགས་སུ་དོན་འདྲ་ལ་གཟུང་རྣམ་ཉིད་ལས་འོས་མེད་པར་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་མ་དཔྱད་པ་དང་དཔྱད་པའི་སྐབས་གྱི་ཆ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་འདྲ་བ་ཅུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པས་དོན་སྟོང་བ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ནང་པན་རྩྭ་དུ་གཅིག་གིས་གཅིག་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་རྟེ། དུས་མཉམ་པའི་སྟོན་པོས་ཀྱང་སྟོ་འཛིན་སྟོང་བ་དང་མཆོ་མས་ཀྱང་པན་རྩྭ་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱིར་ཡང་འདྲ་བ་ཞེས་པ་ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་མི་འདྲ་བ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གིས་བྱ་ཅུ་རུ་འདྲ་བས་སོ། །ཆ་ཐམས་ཅད་གྱིས་འདྲ་བ་ནི་མི་སྟོང་དེ་འདྲ་བ་ནི་ཆོས་གཉིས་ལ་གནས་གིང་ཆོས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདྲ་བ་ཅུ་ཡོད་དུ་ཞུགས་ཀྱང་དེ་ཅུ་གྱིས་སྟོང་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དོན་བརྗོད་དང་དེའི་རྒྱ་མཆན། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་། །དང་

པོ། གཤམ་ཏེ་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་ལན་ཚུན་འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་དེས་དེ་སྟོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་ཡི་འདྲ་བ་དེས་འདྲ་བ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་དེ་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཚུལ་དེ་ལྟ་ན་དུ་ནི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་གཞན་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་ལ།
 སྟོ་འདྲ་བས་གཞན་སྟོང་ངོ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་འདྲ་ཡུལ་གཞན་སྟོང་བ་གང་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྟོ་དེ་ཡི་འདྲ་བ་སྟོང་ཟེར་ཡང་གཞན་སྟོང་བ་མེད་དེ། སྟོང་བ་དེ་ནི་སྟོ་རང་ཉིད་སྟོན་པའི་རྒྱུ་པར་སྟེས་པ་ཙམ་དུ་
 མང་དེ་སྟོ་རང་ཉིད་སྟོང་བར་གྲུབ་ཀྱི་སྟོང་བ་དེ་ནི་རང་སྟོང་བ་ཁོ་ནས་བྱེད་ཀྱི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཙམ་མིན་ཏེ་འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་བ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། དོན་དང་འདྲ་བས་དོན་སྟོང་བ་མེད་ཅིང་ཐམས་
 ཅད་དུ་རང་སྟོང་བ་ཙམ་ཡིན་ན་སྟེར་ཆོད་འབྲས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། བྱ་བ་དོན་རྟོགས་པ་དང་ལས་སུ་བྱ་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོན་པོ་སྟགས་གཞལ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་ཚུལ་མ་བརྟགས་མ་དཔུང་
 བར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་དོན་དང་འདྲ་བའི་གཉིས་པ་འདྲི་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གཞལ་བྱ་དང་འབྲས་བྱ་དེ་གཉིས་རྒྱུ་འཇིག་གི་རྒྱར་འབྱར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཐེ་ལྟར་སྟེར་བ་བཞིན་རྟེས་སུ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་མི་འགལ་ལ། དེ་ལ་དཔུང་
 ན་གཉིས་པ་རང་གི་ངོ་པོའི་སྟོ་སྟགས་སུ་སྟེར་བའི་རང་བཞིན་དེའི་ངང་ཚུལ་ཙམ་གྱི་སྟོང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཡུལ་དངོས་སུ་སྟེར་བ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེན་ནས་སྟོ་འཇིགས་པའི་འབྲུལ་བ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོ་སྟགས་སྟོང་བར་

ན་མ་མྱོང་བ་དོན་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་ཅི་ཞིག་ཉེ་བར་སྒྲུབ་སྟེ་ཅི་ཡང་སྒྲུབ་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དོན་ནི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ་སྒྲུམ་ན་ཡང་། ཟླ་གཉིས་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་ཕྱི་དོན་ཉིད་རྒྱ་ཡིན་མིན་རྗེས་སུ་དཔག་བ་ཙམ་ལས་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་ལ། རྒྱ་ཡིན་དུ་རྒྱལ་གྱི་མྱོང་བ་ཉིད་གྱི་དུས་སུ་ནི་ཡུལ་གཞན་མྱོང་བ་གང་ཡང་མེད་དེ་དབང་གིས་གྱིས་དབང་པོ་མ་མྱོང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། མྱོང་བ་དོན་འདྲ་བ་ཞིས་པ་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྱིས་འདྲ་བ་ཡིན་ན་ནི་ནང་གི་སྒྲུབ་པ་དེ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་མིན་པར་འགྲུར་ཏེ། ཕྱི་དོན་དང་རྒྱམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆ་འགའ་འཁྱིལ་གྱིས་མཚུངས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་མྱོང་ན་ནི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བྱད་མེད་དུ་མྱོང་བར་འགྲུར་ཏེ། རྒྱམ་པ་ཆེས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་གཅིག་མྱོང་བས་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་གྱི་བུམ་པ་ཀྱན་མྱོང་བར་འགྲུར་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་བུམ་པ་མྱོང་བས་སྒྲུམ་བུ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཀྱན་མྱོང་བར་འགྲུར་ཏེ། ཆ་འགའ་འཁྱིལ་གྱིས་མི་འདྲ་བ་གང་ནང་མེད་དེ་སྒྲུབ་ཕྱིན་ནོ་ཅོག་ཀྱན་སྒྲུབ་ཕྱི་ཙམ་དུ་འདྲ་བས་སོ། །གཉིས་པ། འདྲ་བ་ཙམ་ཁོ་ནས་མྱོང་བ་མིན་གྱི་དེ་ལྟར་ཕྱི་དོན་གྱི་སྟོབས་ལས་བློ་ལ་སྟོ་སོགས་གྱི་དོ་བོའི་མྱོང་བ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྟོ་སོགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་དོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སྒྲུབ་པ་སྒྲུམ་པ་དེ་ཡི་དོ་བོའི་རང་བཞིན་འཛིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པ་དེ་མ་ཐག་པ་དེ་ཡིས་སྒྲུམ་པ་དེ་ཡང་།

༡༡། །ཉམས་སུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་དགོས་ན་རང་དུས་ན་མེད་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་མི་འདོད་པས་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། དམིགས་སྒྲིན་དེ་ལས་སྒྲིས་གིང་དེའི་ངོ་བོའི་རྣམ་པར་འདུའང་སྟོ་སྟགས་
 ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྟོ་ནི་སྟོ་ཕྱི་མ་འདིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ངོ་ཞེས་ནི་ལྟར་སྟོ་དོན་སྟོ་སྟགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་ནི་དེས་པ་སྟོ་བ་མིན་པ་དེ་སྟོར་གཤམ་པ་སྟོ་མ་སྤྱོད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཅེ་ན། དེས་པ་མེད་པ་ཐམས་
 ཅད་སྤྱོད་པ་མིན་ན་སྟོ་དོན་ལ་འདྲ་དེས་པ་དེ་ནི་རྟག་དུ་ཡོད་པའི་དེས་པ་མེད་དེ། ལུལ་སྒྲིན་ཅིག་མ་གང་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དེས་པའི་བྱུང་པ་མེད་ལ། ཡིད་གཡེང་བའི་སྟོ་བས་ཀྱིས་ལུལ་མཐོང་དུ་བེན་ཀྱང་སྤྱོད་པ་མ་
 དེས་པ་ཡོད་པའི་སྟོར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་ནི་གཤམ་པ་དེ་ཡི་ལུལ་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོར་དེས་པ་འདྲེན་པའི་རྒྱ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་མེད་པ་འདྲ་ཅིའི་སྟོར་ཏེ་གཤམ་པ་རང་ལ་རྣམ་པ་མི་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ལུལ་
 མེད་པའི་གཤམ་པ་གང་ལ་དམིགས་ནས་སྟོ་སྟོ་སྟོ་བར་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་སྤྱོད་བྱེད་སྟོ་ལ་བརྟག་པ་ལ། སྟོ་རོལ་དགར་སྟགས་གསལ་བས་འགྱུ་བ། རྒྱུ་གི་བདེ་སྟགས་སྤྱོད་པས་འགྱུ་བ། །དང་པོ་ལ། གསལ་བ་ལས་
 བརྒམས་དྲི་བ་འགོད། །དེ་ལ་རིགས་པའི་ལན་གྱིས་གད་བ། རྒྱུ་ལ་དེས་ལོག་རྟོག་གཞན་ཡང་ཞེས། །དང་པོ། གཞན་ཡང་དགར་པོ་སྟགས་མཛོན་སུམ་མཐོང་བ་ན་སྟོས་བུའི་ནང་གི་སྤྱོད་པ་ལ་དགར་པོ་སྟགས་སུ་མཛོན་པར་

ཚད་མ་རིག་པའི་སྟོར་

གསལ་བ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རིག་པ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་ནི་སྒྲིམ་པའི་སྒྲུང་བ་འདི་གང་ཡིན་ཏེ། དཀར་པོ་ཉིད་དུ་གསལ་བའི་བྱད་པར་དུ་སྒྲིམ་པ་མིན་ན་སྒྲོ་ཡིས་དཀར་པོ་ཇི་ལྟར་གསལ་བ་ཡང་གཤམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་
ན་དེ་འདྲའི་གཤམ་ཉིད་གསལ་བོར་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་ཅི་སྒྲིམ་དཀར་པོ་གསལ་མཛོན་པར་གསལ་བ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་འདི་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ཙམ། འོན་ཏེ་དཀར་པོ་གསལ་གསལ་བ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་ཐ་དང་
མེད་པ་གང་ཡིན་ཞེས་འདི་བར་མཛད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། གསལ་ལས་གཞན་ན་དེ་མི་འཐད། །གསལ་ན་དེ་ཡིས་རང་རིག་གྲུབ། །དང་པོ་ལ། ཐམས་ཅད་མི་གསལ་ཐལ་བ་དང་། །ཡུལ་གྱི་བྱད་བུས་མི་འཛིན་ཐལ། །དང་
པོ་། སྒྲོ་ཡི་གསལ་བ་དེ་ནི་དཀར་པོ་གསལ་སུ་སྒྲུང་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དཀར་པོ་གསལ་ཉིད་དུ་གསལ་བ་དེ་ནི་གསལ་བ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོ་ཡི་སྒྲུང་བ་གསལ་བ་དེ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཅི་ལྟར་སྒྲོ་ཡ་
དཀར་པོའི་སྒྲུང་བ་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མ་གསལ་བ་ནི་མུན་ནང་གི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོ་གང་ཞིག་གཤམ་པའམ་སྒྲོས་རྟོགས་པ་དེ་ལ་གཤམ་པ་དེ་ལྟར་གསལ་བ་ཞེས་བཛོད་པ་ཡིན་གྱི་གཤམ་པ་དེ་གསལ་བ་མིན་ན་ནི་
ཡུལ་དེ་ཉིད་མ་གཤམ་པའམ་མ་གསལ་བར་གྱུར་བས་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་ཅི་ཡང་གསལ་བ་མ་ཡིན་པས་མུན་པར་གནས་པ་ལྟར་ཡོང་བ་དང་ལྷག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་སྒྲོན་མེ་རང་མི་གསལ་བ་བུམ་པ་པོ་གསལ་དང་འདྲ་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་གསལ་བ་ཞིན་ཏུ་ཡང་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་འདི་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་གི་སྟེ་སྟེ་པ་ནང་ན་གནས་པ་གཞན་གྱིས་དཀར་མོ་གསལ་གསལ་བ་དང་། སྟེ་སྟེ་པ་དེ་ཡང་བྱིས་གི་སྟེ་སྟེ་པ་གཞན་གྱིས་གསལ་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་གསལ་བ་གཞན་གྱིས་ད་རུང་ཡང་ནས་ཡང་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་ན་འདྲ་དེ་འདྲའི་གསལ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིས་ཏེ། སྟོན་མེ་ལག་ན་ཐོགས་བཞིན་སྟོན་མེ་དེའི་གསལ་བྱེད་གཞན་ཚོས་བ་བཞིན་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་གང་དང་ཅི་ཡིན་པ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཉམས་སྦྱོང་འདི་ཙམ་གྱིས་སྟེ་སྟེ་པ་རང་གསལ་བར་གྱུ་བ་ལ། དེ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ན་ཡང་ཐུང་དུ་པའི་གསལ་བུ་གསལ་བྱེད་དང་། གཞན་མཐོང་བ་དང་རང་མ་མཐོང་བའི་ཆ་ཞེས་པ་ནི་འབྱུལ་བས་སྟོ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རྒྱུ་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། སྟོ་གསལ་པོར་སྒྲུང་བ་ནི་དུ་སྟོས་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་སྟོ་སྟོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་གནས་པར་སྟེ་སྟེ་པ་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་ལན་གྱི་བྱུང་པར་དགག་པར་པོ། རང་རིག་པ་མེད་ན་སྟོར་སྟོ་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ལས་སྟོང་བྱེད་གི་སྟོ་འདི་ཡུལ་འདིའི་སྟོང་བྱེད་དོ་ཞེས་པར་ཚུན་བྱུང་པར་ཏུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་བྱིས་ན་མཐོང་བའི་དོན་སྟོན་པོ་ལ་ཐོགས་པ་དེ་དང་འབྲེལ་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོ་སྟེ་སྟེ་པ་མེད་པ་སྟེ་རིག་པར་མ་གྱུར་པས་ན་ཅི་ལྟར་ཡུལ་དེ་ཡིས་བྱུང་པར་ཏུ་བྱས་ནས་

ལྟོན་པ་

༡༡། །འདིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེས་པ་ཞེས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དེ་མི་འགྱུར་པ་ཁོ་ན་འོ། །འབྲེལ་པ་སེས་པ་མེད་པ་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱོད་ལྟར་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་པ་གཅིག་རྟོགས་པའི་ཆེ་དེ་
 ཁོ་ན་སེས་གྱི་གཉིས་པ་སྟེ་གཅིག་སེས་མཐོང་པ་འཇམ་རིག་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོང་གི་བྱུང་པ་ཡང་གྲུབ་སྟེ། འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་གཉིས་པོ་དག་འབྲེལ་པར་མཐོང་པ་ན་འདིས་འདི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་
 པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་དེ་མི་སྟོན་ལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུས་མཉམ་པ་དེ་དག་མི་དུ་བཞིན་དུ་སྟེ་ཕྱིར་མཐོང་པ་མི་སྟོན་ཅིང་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་མཐོང་བའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་གིས་
 འདྲེན་པ་བསྟོན་དུ་མེད་པ་འདི་རང་རིག་པའི་དབང་གིས་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་མེད་ཅེས་འདོད་པས་ནི་མདོན་སྙམ་ལ་བསྟོན་འདིང་བར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ། རྣམ་ཤར་འདུ་ན་རང་རིག་གྲུབ། མ་ཤར་འདུ་པ་ཡང་མི་གྲུབ། །དང་
 པོ། སེས་པ་འདི་ནི་དོན་འདིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་ལུས་དེ། སེས་པ་སྟེ་མ་གང་གིས་དོན་མཐོང་པ་དེ་དོན་དམ་འདུ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་རང་ལས་སེམས་གཞན་གྱིས་ནི་ཕྱིས་སུ་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འདིས་འདི་མཐོང་ཞེས་བརྟོད་དོ་ཅེ་ན། སྟོ་འཛིན་དེ་དུན་པའི་ཆེ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མ་དུན་ན་འདུ་བར་མི་འགྲུབ་ལ། འདྲི་སྟོན་པོ་དང་འདུ་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་བས་ན་སྟེ་སྟོ་འཛིན་ནི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་རང་རིག་པའི་དོ་

ལྟོན་ལྟོན་

བོར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་སྤར་གྱི་སྒྲོ་འཛིན་འགགས་པའི་རྗེས་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་འདི་སྤར་མ་དེ་དང་འདྲ་བས་དེའི་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ན་སྒྲོ་དེ་རང་ཉིད་གསལ་བ་འཇམ་རང་རིག་པར་གྲུབ་སྟེ་གསལ་བུ་གཞན་མེད་ཀྱང་གསལ་བ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་འདྲ་བ་ཡིན་ན་ཡང་རང་གི་དངོས་པོ་མི་རིག་གོ་ཞིན། དེས་ཅི་སྟེ་སྤར་སྒྲོ་སྒྲིལ་གཞན་གྱི་དོ་བོ་རིག་སྟེ་སྒྲོ་སྒྲིལ་སྤང་བ་མེད་པར་སྒྲོན་པོ་དང་འདྲ་བར་སྒྲིལ་བ་ཙམ་ཡིན་ན་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་ནི་ཡུལ་སྤང་
 རོ་ཞེས་པ་འདྲ་སྤར་ཉིད་དུ་རྒྱུ་པར་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། སྒྲོ་ལ་རྒྱུ་པ་མེད་ན་ནི་མཐོང་བ་དང་འདྲ་བ་གཉིས་ཀ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཡུལ་གཉིས་སོ་སོར་མཐོང་བ་དག་ནི་འདྲར་འཛིན་ཏེ་འདྲ་བར་འཛིན་པ་ཡིན་ན་རྒྱུ་པ་
 མེད་པའི་སྟེར་ན། སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གང་ཡང་ནི་སྤར་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དུས་མཉམ་པས་ནི་ཡན་མི་འདོགས་ལ་དུས་མི་མཉམ་པའི་རྒྱ་སྤར་མས་ཀྱང་རང་འདྲའི་རྒྱུ་པ་སྒྲོ་ལ་མི་བྱེད་པར་འདོད་པས་ན་ཅི་སྟེ་སྤར་
 ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དེ་ནི་མཐོང་བ་ཞེས་པ་དྲང་། དེ་གཉིས་འདྲ་བ་ཡིན་པར་སྒྲོ་གང་དེས་དེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་ན་བྱེད་བྱ་དུ་སྒྲིལ་བ་སྒྲིལ་སྒྲོ་ལ་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡི་
 ལུགས་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་གང་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ཙམ་ཡོད་དོན་དང་ཡུལ་ཅན་གྱིས་པོ་ཞེས་པ་དེ་དག་གི་ཐ་སྤྱད་སོ་སོར་སྒྲོ་སྤྱད་ལ་ཡོད་དེ་མཐོང་བ་དང་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ལྟོག་པས་ན་གང་

མེད་

བ་ལོགས་པར་བསྐྱབ། །དང་པོ་རྟོན་དབང་པོ་དང་དམིགས་པ་ཡུལ་དང་ནང་གི་ཡིད་བྱེད་གོམས་པའི་བྱུང་པར་ལས་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོའི་བྱུང་པར་ཐ་དད་པར་ནི་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་དང་ལྷན་བསྐྱེད་འདོད་པ་དང་མི་
 འདོད་པ་སྤང་བ་དང་རྩོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་མཛོན་སྐྱུ་དུ་སྦྱོང་བ་དེ་དག་ནི་སྒྲོ་ཉིད་འོ་པོ་དེ་ལྟ་བུར་སྦྱོས་པའི་རང་རིག་པས་མཛོན་སྐྱུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་གཞན་དེ་སྒྲེས་པ་གཞན་དུ་གྱུར་
 པ་གང་ཡིན་པ་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་ཆད་མས་དམིགས་པ་འཇུག་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་བདེ་སོགས་སྦྱོང་བ་ནི་བསྟོན་དུ་མེད་པས་ན་སྒྲོ་རང་ཉིད་སྦྱོང་བར་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་གི་བདེ་སྐྱེད་གཞན་སྦྱོང་བ་ལ། །རྩལ་འབྱོར་
 པས་གཞན་བདེ་སོགས་ཀྱང་། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་ལན་རྒྱུ་ལས་འགོག། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་ཐལ་བ་འཇུག་པའི་རྩལ། །དང་པོ། བདེ་སོགས་སྒྲེས་པ་དེའི་འོ་པོར་གྱུར་པས་སྦྱོང་བ་མ་ཡིན་པར་བདེ་སོགས་རང་
 ལས་དོན་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲེས་པ་གཞན་གྱིས་རིག་པ་ཡིན་ན་སྦྱོས་ལུ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ནི་དེ་ལ་ལོངས་སྦྱོང་པར་འགྱུར་དེ། བདེ་སོགས་སྒྲེས་པ་སྦྱོང་པའི་དམིགས་སྟེན་ཅུ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་
 དམིགས་རུང་བའི་བྱེད་འོ། །གཉིས་པ་ལ། སྦྱོས་སྤྱང་རིག་པར་འདོག་ན་འཇུག །མིན་ན་ཡུལ་ཀུན་མི་སྦྱོང་བ་ལ། །དེས་ན་སྤྱང་ཀུན་སྒྲེས་པར་བསྐྱབ། །དང་པོ། གལ་དེ་བདེ་སོགས་དེས་བསྦྱོད་པ་དང་བདེ་སོགས་དེར་སྤྱང་

ལུ་དང་ཉི་དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཉིད་མྱོང་བས་བདག་ཉིད་རིག་པར་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སྟགས་གཞན་གྱིས་མི་མྱོང་བའི་ལན་དགག་པ་ལ། མངོན་ལུ་ཡིན་མིན་ཡོད་པའི་ལན། །མ་མཐོང་ལྟ་སྟགས་ལན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ། གལ་ཏེ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སྟགས་དེ་ལ་གཞན་གྱི་སྒྲོས་དམིགས་ནས་འཛིན་པར་བྱེད་ཀྱང་རང་གི་བདེ་སྟགས་བཞིན་དུ་མངོན་ལུ་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་མིན་པའི་བྱིར་མྱོང་བ་འདྲ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱོད་ལྟར་ན་རྒྱུ་པ་ནི་མི་འདོད་ལ་དོན་དེ་ཉིད་གཟུང་བའི་ཆོ་དོན་གཅིག་འཛིན་པར་མཚུངས་པ་ལ་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། གཅིག་ལ་མངོན་ལུ་མིན་པའི་བྱིར་བར་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། ལྷོས་བྱ་མིག་མ་འབྱུང་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོན་པོ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲོ་དེའི་ཡུལ་གཞན་གྱི་བདེ་སྟགས་མིན་ན་དོན་གཞན་གང་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་མེད་པའི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། མ་མཐོང་བ་སྒྲོན་གྱི་ལས་དང་ཡང་ན་བདེ་སྟགས་ནང་དུ་བདག་ལ་དོན་གཅིག་དུ་འདུས་པ་དང་དབང་པོ་དང་བདེ་སྟགས་དང་ལྟན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་འཇམ། ཡང་ན་དབང་ལྷན་མཉམས་མ་མཉམས་སྟགས་ཀྱིས་གལ་ཏེ་སྒྲོས་བྱ་སོ་སོའི་མྱོང་བ་ནི་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་བདེ་སྟགས་གཞན་གྱིས་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་གཞན་དང་གཅིག་དུ་འབྲེལ་བའི་བདེ་སྟགས་གཞན་ནི་རྒྱུ་པ་གཉིད་དུ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་འཛིན་པའི་ལས་སྟགས་གཞན་མི་

ལྷ། སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་ལྷ་ནའང་རྣམ་མེད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སྟགས་དམིགས་པར་ནི། ཁས་བྱུངས་ན་ཡུལ་མེད་པའི་གེས་པ་རང་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། རྟེན་ལྷ་ནའང་རང་གི་
མྱོང་བ་དང་གཞན་གྱིས་མྱོང་བའི་ཁྱོད་པར་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་འདྲའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའང་གོང་དུ་བསལ་བྱིན་ཏེ། རྟོན་མཚུངས་ཐ་དད་དེ་གང་ལས། ཞེས་པར་བསྟན་བྱིན་ཏེ། གཉིས་པ་རྣལ་མཛོན་ལ་བརྟེན་ནས་གནོད་པ་
སྟོན་པ་ལ། གཞན་ལ་མི་འདོད་ཐལ་བ་བརྟོན། རང་ལ་ཉེས་པ་དེ་མི་མཚུངས། རང་པོ། ཐལ་བ་བརྟོན་དང་དེའི་ལན་འགོག་ རང་པོ། རྒྱང་འཕེན་པ་དང་དབྱེད་པ་པ་མ་གཏོགས་རང་དང་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་རྣལ་མཛོན་
འདོད་པ་གང་དག་གི་ལུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་གྱིས་རྒྱུད་གཞན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སྟགས་པ་མཛོན་སུམ་མྱོང་བ་ལ་མྱོང་བ་པོ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་གཉིས་ཡུལ་རྣམ་མེད་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མཚུངས་བས་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་
དེ་ཡང་ཕ་རོལ་སྟག་བསྟུལ་མྱོང་བ་པོ་དེ་བཞིན་གསུང་བར་འགྱུར་རོ། གཉིས་པ། གལ་ཏེ་བདེ་སྟག་མྱོང་བ་ལ་ཡུལ་བདེ་སྟགས་དང་དེ་ཡི་ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་ལྟར་དགོས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་འདུས་གིང་
ལྟར་པ་མེད་པས་ཡུལ་དབང་འདུས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྟག་བསྟུལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་ལ་ནི་སྟེ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བདེ་སྟགས་གེས་པ་རང་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྟོ་རང་ཉིད་སྟག་བསྟུལ་གྱི་ངོ་བོར་

མཁའ་འགྲུ་ལྟེན་པའི་

སྒྲིམ་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་དོན་མིན་ཏེ། རང་གིས་རང་ཉིད་སྦྱང་མི་མྱོད་པར་འདོད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་ནི་སྒྲོ་རང་ལས་ཐ་དང་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྤེལ་བ་སྒྲིམ་པ་ཙམ་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྦྱང་བ་ཡིན་པར་འདོད་པས་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་མངོན་སུམ་བྱས་པ་དང་སྦྱང་བ་པའི་མངོན་སུམ་སྤེལ་བ་ལ་ཡུལ་དབང་འདུས་མ་འདུས་ཀྱི་བྱུང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཡུལ་དེ་རྗེན་པར་བཟུང་བ་ཙམ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ། བྱིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣལ་མངོན་འདོད་པས་ན་དེས་དེ་མངོན་སུམ་བྱས་པའི་ཆོ་ཉམས་སྦྱང་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། མི་མཚུངས་ཏེ་དེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྒྲོ་རང་གི་ངོ་བོར་སྒྲིམ་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སྤྲུགས་པ་རང་རིག་པས་སྦྱང་བ་མིན་པར་གཞན་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་དམིགས་ཡུལ་དེ་དམིགས་པ་པོ་རང་ལ་གདུང་བ་དང་པན་འདོགས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ལ་གང་གི་ཆོ་སྦྱང་བྱེད་སྤེལ་བ་རང་ཉིད་སྦྱང་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོར་དངོས་སུ་སྦྱང་བ་ནི་གདུང་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་དམིགས་པའི་སྤེལ་བ་སྒྲིམ་པ་ཙམ་ནི་གདུང་བ་སྦྱང་བ་མིན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེ་ཡི་ཆོ་རྣལ་འབྱོར་པས་གཞན་གྱི་གདུང་བ་དམིགས་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་གདུང་བའི་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྤེལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་དམིགས་པ་དང་ཡུལ་དེའི་ངོ་བོར་སྒྲིམ་པའི་སྦྱང་བ་དག་ནི་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེན། དམིགས་པར་བྱ་བའི་དོན་བཞན་པ་དེའི་ངོ་བོར་མ་སྒྲིམ་ཀྱང་དོན་དེ་དང་འདྲ་

༥༩། །པ་ཉིད་དུ་སྒྲིམ་པ་ལ་དོན་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མྱོང་བྱེད་རང་ཉིད་མྱོང་བྱེད་འོ་ཐོར་གསལ་བ་ལ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་མྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེའི་བག་ཆགས་གསལ་བར་མ་སང་
 པའི་ལྷོག་གུར་གྱི་མེའི་སྒྲིམ་ཚུན་འཛིན་པ་ན་སྒྲིམ་དུ་རང་རིག་གིས་མྱོང་དུ་བྱེན་གྱིས་དེ་རང་མཚན་དང་འདྲ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་མེའི་ཆ་བ་སྟགས་མི་མྱོང་ལ། གསལ་བར་སང་པའི་མཛོན་སྒྲུལ་གྱི་དུས་ན་མེ་ཉིད་མྱོང་བ་བཞིན་ནོ། །
 འོན་ཀླུང་འཕྱོར་མཛོན་སྒྲུལ་ནི་མཛོན་སྒྲུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསལ་བར་སྒྲུང་བས་ན་མྱོང་བར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། མཛོན་སྒྲུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་ཡང་རང་སྒྲུང་ཉིད་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཙམ་དེ་ནི་པ་རོལ་གྱི་མྱོང་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་
 ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི་པ་རོལ་གྱི་སྒྲུང་གི་མྱོང་བ་དང་གཅིག་པའི་འོ་ཐོར་མི་འགྱུར་ཏེ། བག་ཆགས་བྱ་དད་པའི་སྒྲུང་སོ་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ལུགས་ལ་རྣལ་མཛོན་གྱིས་གཞན་སྒྲུང་གི་བདེ་སྟགས་
 མཛོན་སྒྲུལ་བྱས་གྱིས་མྱོང་བ་འདྲ་བར་མི་འགྱུར་ལ། རྣམ་མེད་པའི་ལུགས་ལ་མྱོང་བ་འདྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུལ་བདེ་སྟགས་དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་རྗེན་པར་བཟུང་བ་ལ་ཁྱད་མེད་ཅིང་གཉིས་ཀའི་ཡང་སྤྱིའི་འོ་ཐོར་སྒྲིམ་པ་
 ནི་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོན་པོ་མཛོན་སྒྲུལ་དམིགས་པའི་སྒྲིམ་བྱ་གཉིས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གནས་མ་གྱུར་པའི་རྣལ་མཛོན་ལ་ནི་འདྲ་བ་ཉིད་གྱི་གསལ་སྒྲུང་འབྱུང་གི་དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ལ། གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་

2015

མངས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ནི་ཡལ་པའི་སྒོས་རྣམ་པ་གྱུན་ཏུ་གཤམ་པ་དང་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་ཞེས་རྒྱུད་གཞན་གྱུ་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཟིགས་པ་ལ་རྒྱུད་ཐ་དང་དང་བདེ་སྟག་ལ་སོགས་པའི་
སྒོས་པ་མེད་བཞིན་ཇི་སྟེད་པའི་སྒྲུང་བ་མ་འགགས་ཀྱང་རོ་མཉམ་པའི་དང་རྒྱལ་ལས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་པལ་པས་བསམ་པར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེན་སྒོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཡང་མཛོན་སུམ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཙམ་སྟོ་དང་
རྒྱས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུར་ཀྱང་སྒྲོག་ན་མོའི་ཕྱི་དོན་ནི་པ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མི་ཁེགས་ལ་ཁེགས་ན་རྒྱུད་གཞན་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། བདག་གཅིག་ལུ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུད་གཞན་ཀྱི་སེམས་
ཅན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་སྒྲུབས་དང་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུད་ཐ་དང་པ་ནི་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཡིན་ལ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་སྒྲུབ་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དེས་སྒྲུབ་པོ་ཟེར་ན། རྒྱུད་ཐ་དང་པའི་
སེམས་ནི་སེམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་མཛོན་སུམ་བྱས་པ་ཡིན། རྒྱལ་འབྱོར་པས་མཛོན་སུམ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན། རྒྱལ་འབྱོར་པ་ལ་པ་རོལ་པོའི་སེམས་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་འབྱོར་པའི་སེམས་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུ་བ་མེད་སྒྲུང་བ་དེ་ཙམ་
ལས་པ་རོལ་པོའི་སེམས་མ་གྱུ་བ་པ་གང་གིས་འགོག། །དོན་སྒྲོག་ན་མོ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་གྱུན་ལ་སྒོས་ནས་འགོག་གོ་སྟམ་ན། འདི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ན་སྒྲུང་བ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པར་ཕྱི་དོན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དུལ་བྱ་རབ་

ཡུལ་འདྲེན་གྱི་ལྟ་བུ།

སྒྲོ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ན་དེ་ནི་རྒྱལ་བྱེད་གང་ཡིན་དེས་པའི་ཆེ་རྒྱལ་མ་གང་གིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་དམ་བཅའ་བས་རང་སྒྲོ་ཡོད་པར་ཆོད་མས་མ་གཤམ་པ་དེ་ནི་གིན་རྩ་བ་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་ཡོད་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་
ཅམ་ཡང་མི་བྱ་བ་འདི་རང་རིག་པས་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱང་། རྟ་ལ་ཞེན་པར་གྱུར་པ་ཞེན་རྩ། །རྟ་ཉིད་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་ཞེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཞེན་རྩ་པ་རོལ་དམ་བཅའ་མ་ཐོན་པོས་རང་གི་སྒྲོ་རང་གིས་
ཉམས་སུམ་སྒྲོང་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་ལྟ་རྟོག་ན། གང་མཛོན་སུམ་མ་ཐོང་བ་དེ་ལ་རྒྱལ་ཀྱིས་བསྒྲུབ་མི་དགོས་གྱང་། མཛོན་སུམ་མ་མ་ཐོང་བའི་ཆོས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་རྒྱལ་མེད་པར་སྒྲུབ་མི་རུས་ཏེ། རང་གི་སྒྲོ་ཡང་རང་ལ་ལྟོག་རྩ་
གྱུར་པ་ཡིན་ན་སུན་ཁང་གི་རྒྱས་བཞེན་རྩ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་བྱ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རང་གི་ཁོང་པར་སྒྲུབ་གི་ཐོ་ཡོད་གྱང་ཤིང་མེད་གྱང་ཤིང་སྒྲུབ་པ་ཞེན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དེ་རྒྱལ་རྒྱལ་ཀྱི་དོ་བོ་མེད། །རྒྱལ་མ་སྒྲུབ་བྱེད་
འབྲེལ་བ་མེད། །དང་པོ་ལ། སྒྲིར་དགག་པ་དང་ཕྱེ་བྲག་དགག་ །དང་པོ། དེ་རྒྱལ་རྒྱལ་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་རྟེན་དབང་པོ་དང་དམིགས་ལུང་དོན་ནམ་ཡང་ན་སྒྲོ་རང་ཉིད་དང་། ཡང་ན་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིད་བྱེད་སྒྲུབ་པར་གྱུར་
པ་གང་རུང་རྒྱལ་མ་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ། རང་གི་རྒྱལ་སུམ་དང་འབྲུས་སྒྲོ་རང་ཉིད་དེ་ཆོག་ས་པ་ཞེན་པོ་འདི་དག་ལས་སྒྲོ་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་སྒྲུབ་རུས་ཀྱི་རྒྱལ་མ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བདག་དང་ཡིད་བྱེད་པ་ལོགས་སུ་མ་

ལྷ། །ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲ་ལ་སྒྲོ་སྒྲིད་པའི་རྣམ་པ་ནམ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱུན་གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་ཚོགས་ན་སྒྲོ་ཞིང་མ་ཚོགས་ན་མི་སྒྲོ་བར་ངེས་ཀྱི་དེ་ལས་རྒྱ་གཞན་རྟོགས་ན་རྒྱ་ཐུག་མེད་
 ཏུ་འགྱུར་རོ། །རྟགས་དེ་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་འཕྱུལ་བའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། རང་སྒྲོ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞིན། །གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དབང་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲོ་ཡོད་
 པར་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་བཀོད་ན་ཡང་དབང་པོ་དེ་བཞིན་ཏུ་འཕྱུལ་ཏེ། གང་ཏུ་སྒྲོན་པོ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་སྒྲོ་འཛིན་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲོ་དང་ཡིད་ཕྱེད་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་བསྐྱབ་
 ཏུ་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ཉིད་ནམ་ཡང་མཐོང་སུམ་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་ཉིད་མིན་ཏེ། རྟགས་རང་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་གཞན་སྐབ་པར་ཕྱེད་མི་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲོ་རང་རྣམས་ན་རང་གིས་རང་
 རིག་པའི་མཐོང་སུམ་མེད་ཀྱང་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པས་མཐོང་སུམ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་པ་ནི་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་རང་གིས་བརྗོད་པ་སྟེ། རང་རྣམས་ན་མེད་པ་ཅི་ལྟར་གསལ་པོར་སྒྲུབ་ཞིང་དུན་པ་ཙམ་ཡང་མེད་དེ། དུན་པར་ཏུ་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་
 པ་རང་གིས་སྒྲོང་མི་ཕྱིད་པར་ཁས་སྤྲངས་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལའང་རྣམ་པ་མེད་པ་དེས་སྒྲུ་མ་ཡུལ་ཏུ་འི་ལྟར་ཕྱེད་དེ་མ་བརྟགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། དོན་ཚོས་རྟགས་སུ་མི་འཐད་དང་། །སྒྲོ་ཚོས་རྟགས་སུ་མི་འཐད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། རིགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རོན་གསལ་སྟོ་རོན་གང་ཡིན་བརྟག། རོན་དེ་ཤེས་སམ་མ་ཤེས་བརྟག། དང་པོ་ལ། སྟོ་ཡིན་ན་ནི་མ་གྲུབ་ལ། རོན་ཡིན་ན་ནི་མི་འབྲད་བའོ། །དང་པོ། གལ་
 ཏེ་རོན་ཙམ་ཞིག་རྟགས་སུ་འགོད་པ་མིན་ཀྱང་ཁྱད་པར་བ་རོན་གསལ་བ་རྟགས་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རོན་གསལ་ཞེས་པ་འདི་སྟོ་ལ་གསལ་བ་སྟོང་བས་གྲུབ་པ་འདི་ཡིན་ནམ། སྟོ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རོན་རང་གི་ངོ་བོ་གང་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྟོ་ལ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་སྟོ་དེའི་རྣམ་པར་གསལ་བ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པར་བསྟུ་བས་ཟེན་པས་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་མིན་ནམ་ཡིན་ན་ནི་སྟོ་རང་ཉིད་དེར་གསལ་བ་སྟོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་པར་
 འགྱུར་པོ། རིགས་པ་འདི་སྟོ་ཉིད་ཤེས་པས་གསལ་བར་གྱུར་པའི་རོན་རྟགས་སུ་འགོད་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་མིན་པ་དེ་འདྲའི་གསལ་བ་ཡན་གར་བ་རོན་རང་ཉིད་ལ་མི་སྟོད་པའི་ཕྱིར། རོན་དེ་གསལ་བ་ཞིན་པའི་
 སྟངས་པ་དེ་སྟོ་རང་ཉིད་གསལ་བའི་རྣམ་པར་སྟོ་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་མིན་ན་སྟོ་དེ་ཡིས་རོན་དེ་གསལ་བར་འགྱུར་བ་ནམ་ཡང་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟོ་ལ་གསལ་ལོ་སྟམ་དུ་སྟོའི་སྟོང་བ་སྟོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་པོ། །
 གཉིས་པ། རོན་ཏེ་གསལ་བ་ཞེས་ཕུ་བ་དེ་སྟོ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རོན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རོན་རང་གི་ངོ་བོས་གསལ་བར་གནས་པ་དེ་གསལ་བར་སྟེ་བ་དུང་ནི་མི་གསལ་བར་འདིག་པ་

ॐ॥ ।མེད་པའི་དོན་ཡིན་ན་དེ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ལ་གསལ་བ་དང་འགའ་ཞིག་ལ་མི་གསལ་བའི་བྱུང་པར་འགའ་ཡང་མེད་པས་གསལ་བའི་དོན་དེ་ཡིད་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་གསལ་བར་
 བལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོན་རང་གི་དོ་པོ་མི་གསལ་བ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་ལྡན་གྱི་འབྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གསལ་དང་མི་གསལ་བའི་སྒྲིལ་འཇིག་དང་ལྡན་པའི་དོན་དེ་འདྲོད་ན་ཡང་སྒྲིལ་བུ་བ་དང་པའི་ཤེས་པ་སོ་
 སོར་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་དོན་ལྷན་ནས་དོན་རང་ཉིད་སྒྲིལ་ཅིག་གིས་མི་སྒྲོད་པར་འཇིག་པར་བལ་བར་འགྱུར་བས་ན་སྒྲོ་ལ་མི་སྒྲོས་པའི་དོན་གསལ་བའི་བྱུང་པར་ཞེས་པ་དོན་རང་གི་སྒྲིལ་ན་ཇི་ལྟར་གྱུ་བ་སྒྲིལ་བྱུང་བ་
 གྱུ་བ་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲིལ་ཅིག་མའི་བྱེ་བྲག་གི་གསལ་བ་ནི་སྒྲོ་ལ་མ་སྒྲོས་པར་ངེས་མི་རུས་ལ། སྒྲོ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲིལ་ཅིག་མའི་བྱུང་པར་གསུང་མི་དགོས་པར་སྒྲོ་སྒྱུ་བ་རུས་ཀྱི་དོན་གསལ་ཞེས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་
 བསམ་པར་བྱོས་ཤིག །ཡང་ན་དོན་འདི་དག་སྒྲིལ་འཇིག་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་ན་སྒྲོ་འགའ་ཞིག་ལ་གསལ་བ་དང་འགའ་ཞིག་ལ་མི་གསལ་བའི་བྱུང་པར་མི་རུང་བས་དོན་བྱུང་པར་ཅན་གསལ་བ་ཞེས་པ་མི་གྱུ་བ་སྒྲིལ་དོན་རྟག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་ན་ཤེས་པ་སོ་སོའི་རྒྱུ་གྱུར་པ་སྒྲིལ་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་ཤེས་པ་སྒྱུ་བ་རུས་ཀྱི་དོན་མདོན་སུ་མ་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་གང་ཡིན་ཞེས་སུ་འདྲ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་དོན་དེ་ཤེས་སམ་མ་ཤེས་བརྟག་པ་

ལ། འདི་དང་དེ་ལ་གཞོན་པ་སྟོན། །དང་པོ། རོན་གསལ་པ་ཞེས་པ་སྟོ་སྟུང་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་འདྲ་སེས་པས་དེ་ཉིད་སེས་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་འཇུག། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སེས་པར་མ་གྱུར་པ་ཞིག་
 ཡིན་ཞེས་དྲིས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་སེས་པ་ཡིན་ན་དེ་མ་གྱུར། །སེས་པ་མིན་ན་འགལ་བའོ། །དང་པོ། གལ་ཏེ་རོན་འདི་སེས་པས་སེས་སོ་སྟུང་དུ་རང་གིས་སེས་པར་གྱུར་པ་དེ་རྟགས་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། དང་པོ་ཉིད་དུ་སེས་པར་
 རྟེན་པ་པོ་རང་གི་སེས་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་མཐོང་བ་མེད་པར་སེས་པ་དེས་རོན་འདི་སེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྟུ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། མར་མེ་མ་སེས་པར་མར་མེས་བུ་པ་གསལ་ཞེས་སེས་མི་མྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་པ། རང་གི་སྟོས་རོན་དེ་སེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་བཅད་པ་མེད་ཀྱང་རོན་དེས་སྟོ་ཡོད་པར་སེས་པ་ཞིག་ན། སྟོས་སེས་པར་མ་བཅད་པའི་རོན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཅི་ལྟར་སྟོ་ཡོད་པའི་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ་སྟོ་དང་འབྲེལ་བ་
 གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་ཀྱང་གོ་བྱེད་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ་གཞན་གྱི་སྟོན་པོ་མཐོང་བས་རང་ལ་སྟོ་འཛིན་གྱི་སྟོ་ཡོད་པར་རྟགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཇི་ལྟར་ན། རང་གི་སྟོ་སྟགས་མཐོང་བ་ན་རང་གི་སྟོས་དེ་མཐོང་བར་
 གྱུར་པ་ཉིད་དུ་སེས་པ་མིན་ལ། སྟོས་མཐོང་བ་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་རོན་གསལ་དེ་ནི་སྟོས་མཐོང་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་ལས་སྟངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་སྟོ་སྟུང་པའི་རྟགས་སུ་འདོད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་

ཆ ཚད་མ་ བཞི་བཞི་
དུ་ རྒྱལ་འབྲེལ་

༡༡། །ན་རང་གི་སྒྲིལ་དོན་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་ནི་ཡུལ་དུས་འགར་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་མེད་བཞིན་འབྲེལ་མེད་གི་རྟགས་དོན་ཆོས་ཡན་གར་བ་གསལ་བ་ཞེས་པ་དེས་རང་སྤོ་བསྐྱབ་ན།
རྟགས་སུ་འདོད་པ་དོན་གསལ་གི་བྱུང་པར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་སྒྲིལ་སུ་གཞན་གིས་མཐོང་བ་ལ་འད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཞན་གི་མཐོང་བ་དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་རང་སྤོ་རྟགས་པར་འགྱུར་བས་ན་འབྲེལ་མེད་དེ་འདྲའི་རྟགས་
འགོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་བཞད་གད་གི་འོས་ཏེ། ཡུལ་གཞན་དུ་སྒྲིལ་སུ་ལྷས་ཕྱིན་གིས་སྒྲོན་པོ་མཐོང་བ་ན་དེ་ནི་ད་མཆོད་སྒྲིན་གིས་གནས་སྐབས་དེར་མཐོང་བ་མིན་པ་དང་། མཆོད་སྒྲིན་གིས་མཐོང་བ་ལས་གཞན་པར་གྱུར་པའི་
དངོས་པོ་མཐོང་བ་དང་། མཆོད་སྒྲིན་གི་ཤེས་པས་ཡུལ་དུས་འགར་ཡང་མཐོང་བར་གྱུར་བ་མེད་པའི་བྱུང་པར་དེ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལྷས་ཕྱིན་གིས་སྒྲོན་པོ་མཐོང་བ་དེས་མཆོད་སྒྲིན་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་འཛིན་ཡོད་པ་རྟགས་པར་
འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དོན་དེ་དག་རང་གི་ཤེས་པས་ཤེས་པ་ནི་ད་དུ་མ་མཐོང་བ་དེས་ནི་མདོན་སུམ་འཇུག་ཀྱང་མདོན་སུམ་མེད་པ་དང་བྱུང་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོགས་བཅད་འདི་ལ་བོད་འབྲེལ་རྒྱལ་སུ་འདྲ་མི་
འདྲ་སྒྲུ་ཆོགས་བཤད་ཀྱང་གཏིང་ཕྱིན་པ་མ་མཐོང་ལ། འདིར་ནི་ལྷ་སྤྲུལ་གཉིས་གི་གཞུང་དང་རྒྱན་གསུམ་མཐུན་པར་གནད་བསྐྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཇུག་བསྟུ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་དག་གི་ཕྱིར་སྤོ་རང་གི་

ཚད་མ་ཚེག་པའི་སྒྲོན་

5. 2000

ཚེས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་དོན་ཚེས་ལན་གར་པ་ཅི་ཞིག་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་དེ་ལས་ནི་སྟོ་ཡོད་པར་ནི་རྗེས་སུ་དཔྱག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འབྲེལ་བ་དེས་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྟོ་ཚེས་རྟགས་སུ་མི་འབྲེལ་བ་ལ། སྟོ་
 དང་གཅིག་པའི་རྟགས་མི་གྲུབ། །ཐ་དད་འབྲས་རྟགས་མི་མྱིད་པའོ། །དང་པོ། གལ་ཏེ་དོན་གྱི་ཚེས་ལས་སྟོ་མི་འགྲུབ་ན་ཡང་སྟོ་རང་གི་ཚེས་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་འགྲུབ་པོ་སྟམ་ན། སྟོ་རང་གི་ཚེས་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་རྟགས་མི་
 དགོས་མོད་དེ་ནི་ཁྱོད་གྱིས་ལས་མ་བྱངས་ལ། སྟོ་རང་ནི་མངོན་སུམ་མིན་ན་དེའི་ཚེས་ཀྱང་མངོན་སུམ་མི་མྱིད་དེ། སྟོ་སྐབ་པའི་རྟགས་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟོ་རང་གི་ཚེས་པདེ་བ་ལ་སྟགས་པ་ཇི་འགོད་ཀྱང་དེ་
 ནི་རང་གི་སྟོ་ལས་རྗེས་གཞན་ཅི་ཡིན་ཏེ། སེམས་བྱུང་གི་ཚོགས་དེ་དག་གཙོ་སེམས་སྟོ་དེ་དང་དབང་ཡུལ་སྟགས་རྒྱ་མཚུངས་པ་གཅིག་ལས་སྟོས་པ་དེ་སྟོ་ལས་ཐ་དད་པ་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྟགས་
 དེ་དག་རང་གི་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་ན་དེས་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་རྗེས་ལག་ན་ཐོགས་ནས་གཞན་དུ་ཚོལ་བ་བཞིན་མངོན་སུམ་གྲུབ་པ་ལ་རྟགས་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་དཀའ་ལས་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་
 ལ་སེམས་ཡོད་པར་ཞེན་བཞིན་དུ་དེ་མངོན་རྗེས་གྱི་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་སྐབ་མི་རྣམས་པའི་ཚོལ་བ་དེ་ནི་རང་གིས་རང་སྟོར་པའི་དཔེར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ། ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་འབྲས་རྟགས་ཀྱང་མི་མྱིད་དེ། ཤེས་པ་རང་

༩༩། །གི་རྒྱ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་གང་བཤོད་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞུག་ལ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གྲོ་རང་ཉིད་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེས་རྟགས་དེ་དང་གྲོ་ལ་དེ་བུང་གི་འབྲེལ་བ་དེས་མི་
 རྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གྲོ་རྒྱལ་པའི་འབྲས་རྟགས་སུ་གཞུགས་སོགས་ཡུལ་ནི་ལྷ་པོ་དང་དབང་པོ་ལྷ་པོ་དང་ནྟ་གྲོས་ཡུལ་དམིགས་པ་སྟེ་དབང་གིས་ཕྱི་མ་ལྷ་པོ་དག་མ་གཏོགས་པར་གྲོ་དེ་ཡི་འབྲས་སུ་གཞན་ཉི་བར་
 མཚོན་པ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ཚན་གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་ལས་གཞན་བཤོད་པར་བྱ་བ་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་ལྷ་དང་དམིགས་པ་ལྷ་སྟེ་ཚན་གཉིས་པོ་ནི་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་རང་ཉིད་མཐོན་
 སུམ་མ་གྲུབ་པས་གྲོ་རི་ལྷར་འགྲུབ་སྟེ། གྲོ་རང་ཉིད་གྲུབ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་ལ་དབག་ནས་དབང་པོ་རྒྱལ་བ་དང་། དབང་གིས་གྱི་ཡུལ་དམིགས་པའང་གིས་པ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དོན་ལྷ་དག་ལ་
 ཡང་གཞུགས་ལྷ་བུ་དེ་རང་ཉིད་མཐོང་བའི་དབང་གིས་ལས་དེས་པར་སྐྱེས་པ་ཡི་རྗེས་འགོ་དང་། གཞན་དུ་མིག་གིས་མཐོང་ན་གཞུགས་དེ་སྤིད་པ་དང་བུལ་བ་གང་ཡིན་པ་གཅིག་གྱུར་རྟགས་པ་མཐོང་པས་ན་གཞུགས་སོགས་
 རང་འཛིན་གིས་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་པ་མི་སྤིད་དོ། །དེ་ལྷར་གིས་པ་མཐོང་པའང་གིས་པ་རང་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གིས་པ་རྒྱལ་བའི་རྟགས་གཞན་འགོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་བརྟགས་པའི་བཅའ་ཚུལ་འབྲེལ་ཞིག་

ལྷོ་རྒྱ་རྒྱ་ལྷོ་

ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ། །དོན་སྟགས་ཡོད་ཀྱང་རྟགས་སུ་མིན། །ཡིད་ལ་དོན་རྟགས་མི་སྟོན་པ་འོ། །དང་པོ་ལ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྟོ་མི་འགྲུབ། །དེས་ན་གཞན་སྟོ་རྩེས་མི་དཔག་ །དང་པོ་ལ། འབྲེལ་བ་མ་མཐོང་
རྟགས་མིན་ལ། །དེ་མཐོང་དེ་ལ་གྲུབ་མི་ཤེས། །དེས་ན་དོན་ལས་ཤེས་མི་འགྲུབ། །དང་པོ། སྟོ་བསྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་ཡོད་རྟུ་རྟགས་ལྷང་གེས་པ་དེ་དང་མོ་རྟགས་དེ་ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་བ་ཆད་མས་མཐོང་བ་མེད་པར་ནི་ཅི་ལྟར་
རྟགས་དེས་སྟོ་རྟགས་པར་འགྱུར་རྟེ། རྟགས་དག་ནི་རང་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་སྟོ་གྲུ་ལྟར་ལ་གོ་བྱེད་རྟུ་འགྱུར་གྱི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་མི་གསལ་བྱེད་རྟུ་འགྱུར་བ་མིན་རྟེ། ཡིན་ན་རྟགས་གཅིག་གིས་སྟོ་གྲུ་
ལྟར་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། རང་རྒྱུད་ལ་སྟོ་སྐྱབ་པ་འི་རྟགས་དེ་ཉིད་ལས་སྟར་གཞན་རྒྱུད་ལ་རྟགས་དེས་སྟོ་དེ་ནི་གྲུབ་པ་ཉིད་རྟུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་རྟེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྟོ་གྲུབ་པར་བརྟོད་དོ་མེན་
ལོ། །རང་རྒྱུད་ལ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་མཐོང་ན་གཞན་སེམས་སྟོ་གྲུ་ལྟར་པ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་རྟགས་དེས་གཞན་སྟོ་དཔག་པར་གྲུབ་མིན་པ་མ་ཡིན་པས་དཔེ་དེ་ལ་ཡང་ནི་དཔེ་གཞན་ཞིག་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
ལྟེར་བྱས་མེད་རྟུ་འགྱུར་ལ་མཐར་ནམ་ཡང་དཔེ་གྲུབ་པ་མི་སྟོན་དོ། །གསུམ་པ། སྟོ་རང་ཉིད་རང་གིས་མ་དོན་ལུ་མ་མ་གྲུབ་ན་དོན་གང་གིས་ཀྱང་འགྲུབ་མི་རྟུ་པ་དེ་སྟེར་སྟོ་རང་ཉིད་གསལ་བར་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ལས་དོན་

ལྷོ་

༡༩། །སྒོ་སྟགས་ཡོད་པར་གྲུབ་ཀྱི་སྒོ་མ་གྲུབ་པར་དོན་གྱི་རྟགས་ལས་རྗེ་ལྟར་ཡང་སྒོ་དེ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་དེ་མ་གྲུབ་པར་དོན་རང་ཉིད་ཡོད་པར་རབ་རྟུགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
ཚད་མ་མེད་པར་དོན་གྲུབ་ན་ནི་མོ་གསལ་གྱི་སྤུ་ལ་སྟགས་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་རྟགས་ཀྱི་མིག་མ་གྲུབ་པར་གཟུགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་མིག་རྟགས་པ་མི་སྤྱིད་པ་
དང་། སྒྲོམ་མེས་སུམ་པ་གསལ་གྱི་སུམ་པས་སྒྲོམ་མེ་གསལ་མི་སྤྱིད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་སྒོ་རྗེས་སུ་མི་དཔོག་པ་ནི། འདི་ལྟར་རང་རིག་པའི་མདོན་སུམ་གྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་མཐོང་བ་དང་སྒོ་དེ་ལས་ནི་ཆོག་བརྗོད་
པ་དང་། ལུས་གཡོ་འགྲུལ་སྟགས་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས་གཞན་སེམས་ཀྱང་བརྗོད་པ་སྟགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་རིག་མི་འདོད་པ་ལ་དེ་འདྲིའི་རྗེས་དཔག་དེ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་རྒྱུད་ལ་སྒོ་
དང་བརྗོད་པ་སྟགས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་བྱིར་འདི་འདིའི་འབྲས་སུའོ་སུམ་པའི་སྒོ་སྒྲེ་བ་མི་སྤྱིད་ལ། གཞན་སྒོ་སྟོག་རྟུགས་པའི་བྱིར་བརྗོད་པ་སྟགས་སྒོའི་འབྲས་སུར་གྱུར་པའང་གེས་པར་མི་སྤྱིད་དོ། །
གཉིས་པ། ཟུང་པར་དུ་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་རང་གི་རྒྱུད་ན་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་དོན་གྱི་རྟགས་རབ་རྟུགས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དོན་ཉི་པ་ལ་དམིགས་པ་མེད་ཀྱང་ཡིད་ནི་རྟག་རྟུ་ཡོད་ལ། ཡིད་རྟག་བཅས་དག་ནི་ནང་གི་བརྗོད་པ་ཚུ་ལ་

བ་ཙམ་ལས་སྐྱེ་ལ་དེ་རང་རིག་པས་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་གཞན་གང་གིས་འགྲུབ་སྟེ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཐུན་མོང་གཞན་གྱིས་གཞན་གསལ་དགག་པ་ལ། གཞན་རིག་འདོད་ལ་གསལ་མི་འཐད། །རང་
 རིག་འདོད་ལ་དེ་མི་མཆུངས། །དང་པོ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་རིག་འབའ་ཞིག་རྟུ་སྒྲ་བ་ཁྱོད་གྱི་ལྟར་ན། སྒྲོས་དོན་གསལ་བ་ལྟར་སྒྲོ་སྒྲ་མ་ནི་སྒྲོ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་ཅི་ལྟར་རབ་རྟུ་གསལ་བ་ར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོ་སྒྲ་ཕྱི་གཉིས་ཀ
 རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་དག་རྟུ་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་རང་མི་གསལ་བ་དེས་གཞན་ངེ་ལྟར་གསལ་ཏེ། ཐུན་ཁང་གི་ཐུམ་པ་གཉིས་བཞིན་རྟུ་གསལ་བྱ་དང་གསལ་བྱེད་རྟུ་འགྱུར་བ་རྟུ་མཆུན་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་
 དེ་ལྟར་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་ལ་མི་མཆུངས་དངོས་ལན་གདབ། །ཚུལ་དེ་གཞན་ལུགས་ལ་མི་འགྲིགས། །དེ་ཕྱིར་དོན་གསལ་ཐ་སྙད་འཐད། །དང་པོ། སྒྲོ་སྒྲ་མ་མི་གསལ་བ་ཕྱི་མས་གསལ་རྟུ་མེད་ན་འོན་ཁྱོད་རང་
 གི་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ནི་མི་གསལ་བ་བཅའ་པའི་རང་བཞིན་རང་རིག་མེད་པ་དེ་སྒྲོས་ཅི་ལྟར་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ་སྒྲོས་དོན་གསལ་ཞེས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཕྱི་དོན་འདོད་པའི་དབང་རྟུ་བྱས་ན་དོན་དེ་མི་གསལ་བ་ཡིན་མོད།
 རང་ཉིད་གསལ་བ་དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་འཕྲོ་བ་སྟེ། རྣམ་པ་བཞག་པའི་ཕྱིར་གསལ་བའི་བརྟ་སྒྱར་བ་ཙམ་རྟུ་འགྱུར་རོ། །དེ་འདྲའི་ཡུལ་གསལ་ཞེས་པ་དེ་འདྲ་ཤེས་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ཤེས་པ་རང་ཉིད་

༡༡། རབ་རྟུགས་ལ་བ་ཡིན་པས་དོན་གསལ་ཞེས་རུང་སྟེ། སྒོ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། བྱི་དོན་སྒོ་ལ་གསལ་བའི་རྩལ་དེ་ལྟར་སྒོ་བྱི་མ་ལ་སྒོ་སྒྲ་མའི་རྣམ་པར་སྦྱང་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སྒོ་བྱི་མ་དེ་ནི་རང་ཉིད་རིག་པར་གྱུ་བ་སྟེ། སྒྲ་སྒོའི་རྣམ་པར་རང་ཉིད་གསལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་སྒོ་གཅིག་ལ་རང་རིག་པ་གྲུབ་ན་ཀུན་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྒོ་རང་ཉིད་གསལ་བ་དེ་ལྟ་མིན་ན་ཡུལ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ནི་སྒོ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་ཡོད་ལ་མི་གསལ་བར་ཆོས་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་བར་མེད་བཞིན་མི་གསལ་བའི་སྒོས་ཡུལ་གསལ་རུང་ན་མི་གསལ་བའི་བུམ་པས་ཀྱང་སྒོ་གསལ་བར་ཐལ་དེ། རང་མི་གསལ་ཡང་གཞན་གྱི་གསལ་བྱེད་དུ་བྱོད་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། དོན་དང་དཔེ་དང་གྲུབ་དོན་གསུམ། །དང་པོ། རང་མི་གསལ་བ་གཞན་གྱི་གསལ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་པ་དེའི་བྱིར་རེད་གྱི་ནི་སྒོ་རང་ཉིད་གཞན་ལ་མི་སྒྲིམ་པར་སྒྲོན་མེ་བཞིན་དུ་གསལ་བའི་དོ་བོས་རབ་རྟུགས་ལ་ཞིང་། མི་གསལ་བ་གཞུགས་སོགས་ཡུལ་གཞན་གྱིས་པ་དེར་དོ་བོ་འཇམ་རྣམ་པ་འཕྲོ་བ་ཡིས་གསལ་བར་སྦྱང་བ་ན་ནི་དོན་དེ་སྒོས་རབ་རྟུགས་ལ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཐ་སྦད་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྒོ་སྒྲ་བྱི་འདུ་བ་ཡིན་ཡང་སྒོ་བྱི་མ་དེ་ཡིས་ནི་སྒོ་གཞན་སྒྲ་མ་དེ་རབ་རྟུགས་ལ་བར་མི་འདོད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་སྒོ་སྒྲ་མ་རང་ཉིད་རབ་རྟུགས་ལ་བའི་བྱིར་གཞན་གྱིས་གསལ་མི་དགོས་ཤིང་། སྒྲ་མ་དེའི་

ལུལ་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡི་དོ་བོས་རབ་རྒྱ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྒྲེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དཔེར་ན་སྒྲོ་ལྷ་ལྷོ་གཉིས་པོ་དེ་སྒྲོ་ན་མ་གཉིས་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། དོན་གང་གི་
 རྒྱུ་པར་སྒྲེས་གིང་གསལ་བ་ཙམ་ལས་དེའི་ལུལ་དང་ལུལ་ཙན་གྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ལུལ་མི་གསལ་བ་སྒྲོས་གསལ་ཞེས་པའང་སྒྲོ་རང་ཉིད་གསལ་བ་ལས་ཐ་སྙད་དེ་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་རང་ཉིད་མི་གསལ་བ་ནི་དེ་
 འདྲའི་ཐ་སྙད་བྱེད་དུ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་མར་མེ་དང་བུམ་པ་དག་གྲང་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་བྱེད་ཡོད་པ་དེར་བཞེན་ནས་གསལ་བྱ་དང་གསལ་བྱེད་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིས་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་རབ་རྒྱ་གསལ་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་དོ་བོ་མི་གསལ་བ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མི་མེད་དོ། །གསུམ་པ། ཤེས་པ་མེད་པར་ལུལ་དང་དབང་པོ་ཚེགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ལུལ་མཐོང་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་རྒྱ་ལུལ་ཉམས་
 ལུ་མྱོང་བ་གང་ལས་ཁོ་བོས་གཟུགས་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྟགས་ལུ་ངེས་པ་སྒྲེ་བ་འདིར་འགྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཉམས་ལུ་མཐོང་བའི་ལུལ་ལ་ནི་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་གྱི་ངེས་པ་སྒྲེ་མི་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་དོན་ཙམ་མྱོང་བར་མ་ཟད་གཞན་
 ཤེས་པ་དེ་འདྲ་རང་ཉིད་ཉམས་ལུ་མྱོང་བའམ་མཐོང་བར་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། ལུལ་སྒྲོ་སྟགས་མྱོང་བས་ངེས་པ་སྒྲེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་རང་རྒྱུད་གྱི་སྒྲོ་ལའང་ངེས་པ་སྒྲེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་བཞིན་བསྟོན་འདིར་ན་ནི་གཞན་རིག་པའང་

༡༡། མེད་ཅེས་སྐྱ་བར་བྱོས་སྤེལ། བསྐྱད་མཐོང་ཐོས་སྤྱོད་བ་འདི་སྐུས་ཀྱང་ཁེགས་མི་རྣམས་སྐྱམ་ན། རང་རྒྱུ་པའང་དེ་དང་མཚུངས་པས་བསྐྱད་དུ་གྲུབ་པར་སྤེལ་བར་བྱའོ། གཉིས་པ་དུན་པའི་དྲགས་
ལས་རང་རྒྱུ་པའལ། མདོར་བསྐྱར་རྒྱ་མཚན་རྣམས་པར་བཤད། །དང་པོ། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤོ་དུན་པ་ལས་ཀྱང་བདག་ཉིད་རྒྱུ་པ་གྲུབ་སྟེ་མ་སྤྱོད་བར་དུན་པ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་སྤྱོད་བ་བཞིན་ནོ། གཉིས་པ་ལ། ཡི་གེ་
རིང་སྟགས་དུན་པ་དང་། སྤེལ་པའི་རིམ་པ་དུན་པས་གྲུབ། །དང་པོ་ལ། སྤོ་གཅིག་གིས་དེ་འཛིན་མི་འཐད། །དུ་མས་འཛིན་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་དེའི་ལན་དགག། །དང་པོ་ལ། དྲགས་འགོད་དེ་
ཡི་སྟགས་ཚོས་བསྐྱབ། །དང་པོ། བ་རོལ་པོ་དག་ན་དེ། དུན་པས་སྤྱོད་བ་སྤོན་སོང་ཅམ་བསྐྱབ་ན་གྲུབ་ཆེན་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་ལ། རང་གིས་རང་སྤྱོད་བར་བསྐྱབ་ན་མ་དེས་དེ་སྤེལ་བ་སྐྱམ་མ་རང་གིས་རང་མ་སྤྱོད་ཡང་སྤེལ་བ་ཕྱི་
མ་གཞན་གྱིས་དེ་རྒྱུ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། དེ་མི་འཐད་དེ། ཡི་གེ་རིང་པོ་དང་གིན་དུ་རིང་པོ་སྟགས་སུ་ནི་སྤོས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་དེ། སྐྱ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཅམ་ལས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་ཡུན་
རིང་དུ་གནས་པ་མེད་པས་ན་ཡུལ་ཅན་ཉན་སྤེལ་གྱང་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས་རིང་པོ་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་ལ། གང་རིང་པོ་ཉམས་སུ་མ་སྤྱོད་བ་དེ་ནི་ཕྱིས་སུ་རི་ལྟར་དུན་པ་ཡིན། དེས་ན་ཡུལ་གྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་རྒྱན་ཆགས་པར་བྱུང་བ་ཉན་

2. 2. 2. 2. 2.

ཤེས་ཀྱིས་ཐེ་ཙམ་དམིགས་པ་དེ་དག་ཕྱིས་དྲན་པ་ན་ཉན་ཤེས་ཅི་ཙམ་སྒྲིམ་པ་མ་གོད་པར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཁོ་བོས་སྒྲ་རིང་དུ་བོས་སོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་ལས་དྲན་པ་སྒྲུ་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱིས་དྲན་པའི་ཆོན་ཉན་ཤེས་
 རང་ཉིད་མེད་ཅིང་། ལྷུང་གྱི་དུས་ན་ཉན་ཤེས་ཙམ་ལས་རང་རིག་མེད་ན་ཕྱིས་དྲན་པ་འདི་རྒྱ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པའི་དྲགས་མ་གྲུབ་སྒྲུམ་ན། དེ་ལྷུང་སྒྲུའི་ཆ་སྒྲུ་ཕྱི་སྒྲུ་འགག་ཙན་མིན་
 པར་ཨ་རིང་པོའི་ཡུན་དུ་མི་འགག་པར་གནས་སེད་ཉན་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལྷུང་གནས་ན་ཡུལ་ཙན་ལ་སྒྲུ་ཕྱིར་སྤྱོད་པའི་སྒྲུད་ཅིག་མའི་གོ་རིམ་མེད་པས་ན་ཉན་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོ་ལ་སྒྲུའི་ཆ་བམས་ཙན་སྒྲུ་ཕྱི་མེད་པར་ཅིག་ཙན་སྒྲུང་པའི་
 ཕྱིར་ཡི་གེ་ལ་རིམ་པ་མེད་པས་རིང་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ། དུས་ཀྱི་རིང་སྤྱོད་ནི་སྒྲུ་ཕྱིར་འབྱུང་པའི་གོ་རིམས་ཙན་ལ་མི་སྒྲིམ་པར་འབྱུང་པའི་བཅས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱོ་སྒྲུད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཡི་གེ་སྒྲུ་ཕྱིའི་ཆ་དུ་མ་སྒྲུང་བ་
 ཅི་འགལ་ཞེ་ན། ཆ་སྒྲུ་ཕྱི་པན་རྒྱན་གཅིག་དུ་ཆོགས་ནས་འདྲེ་བ་མེད་པ་ཡི་ཡིག་གའི་ཆ་རིམ་པ་དང་ལྷན་པ་དེས་ནི་ཅི་ལྷུང་ན་ཡུལ་ཙན་ཤེས་པ་རིམ་པ་མེད་པ་གཅིག་ནི་སྤྱོད་པར་བྱེད་དེ། ཡུལ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་འབྲས་སུ་
 ཡིན་ཞིང་ཡུལ་སྒྲུའི་ཆ་སྒྲུ་ཕྱི་གཅིག་དུ་ཆོགས་མི་སྤྱིད་པས་ན་སྤྱོ་ལ་ཅིག་ཙན་ནི་ལྷུང་སྒྲུང་སྒྲེ་སྒྲུང་མི་སྤྱིད་ལ། སྒྲུང་ན་འང་རིང་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྤྱོ་མེད་དཀར་དམར་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ལྷུ་སྤྱོད་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲུ་མ་

མཛེད་པ་གྲགས།

སྒྲིག་ཅིག་མའི་གོ་རིམ་མེད་ཅིང་ཆ་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ་ནི་སྒྲིམ་པ་ནི་ད་དུ་འདོད་པ་ལ་ཡང་ཡིག་སྒྲིག་རྟག་པར་བལ་བའི་སྒྲིན་འདྲི་ཡོད་དེ། ཡི་གའི་ཆ་དག་རང་གི་ཆ་སྒྲུ་མ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྱུང་ན་ཨ་རིང་པོའི་སྒྲིག་སྒྲུ་མ་མཐའི་
བར་དུ་གནས་པ་དེ་བཞིན་ཕྱིས་ཀྱང་གནས་པར་འབྱུང་དེ། དེ་སྒྲིག་ཅིག་གཉིས་སུ་གནས་ནུས་ན་སྒྲུར་ཡང་མི་རུས་པ་མེད་དེ་ཁྱེ་ལོག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། ཡི་གེ་ལ་ཆ་སྒྲིའི་རིམ་པ་མེད་པར་རིང་
པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་རྒྱུན་བྱེད་པ་ལྟེ་རྒྱན་སོགས་ཀྱིས་ལན་ཅིག་ཆ་དང་པོ་དེ་བརྒྱལ་བ་ལས་སྒྲིམ་བེན་པའི་ཕྱིར་རྩོལ་བ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་པར་འབྱུང་དེ། ཆ་སྒྲུ་མ་དེ་དང་ཕྱི་མ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་པ་པ་
གང་དག་ཡི་གེ་རྒྱུ་ས་ནི་ཆ་མེད་རྟག་པའི་ངོ་བོར་ནམ་མཁའ་ན་གནས་པ་ནི་ད་རྩོལ་བས་གསལ་བ་ཅིམ་དུ་འདོད་པ་ལ་འང་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྒྲིན་འདྲི་སྒྲིམ་སུ་གནས་པ་ནི་དེ། ཆ་གཅིག་མའོན་དུ་གྱུར་ན་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་
དཔྱེར་མེད་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེ་གསལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡན་ཆད་གྱིས་ཉན་སེས་གཅིག་གིས་རིང་པོ་འཛིན་སྐྱུ་མ་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲི་དུ་མས་རིང་པོ་འཛིན་པར་མི་འཐད་པ་ལ། འཛིན་བྱེད་དུ་མ་རིམ་སྒྲི་
དགག་ ཅིག་ཅར་སྒྲི་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མྱོང་བྱེད་གཞན་དང་མ་སྒྲིལ་དང་། སྒྲིལ་ནས་སྒྲི་བ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ། ལུ་ལ་ཅན་ཉན་སེས་དུ་མ་ཡིས་ནི་སྒྲིའི་ཆ་དུ་མ་དེ་འཛིན་ན་སྒྲི་དེ་དག་གི་ནང་ན་རིང་པོ་འཛིན་པ་

༡༢༩། །གཅིག་གྲང་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཆ་ཐ་མའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་གང་གི་སྐབས་སུ་རིང་པོ་དེ་སྒྲིང་དགོས་ལ། ཐ་མའི་སྒོ་དེ་ཡང་རང་དུས་གྱི་སྐད་ཅིག་རེ་ལས་
 རིང་པོར་འཛིན་པ་མིན་པས་རིང་པོ་སུས་གྲང་སྒྲིང་བ་མེད་པ་དེས་ན་རིང་པོའི་སྒོ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་འདྲིའི་སྒོ་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ། ཐལ་བ་འགོད་དང་དེའི་ལན་དགག་ །དང་པོ། ཡུལ་གྱིས་སྐད་ཅིག་མ་འཛིན་པའི་
 སྒོ་རྒྱམས་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་རེ་རེ་བཞིན་སེས་པ་གཞན་གྱིས་སྒྲིང་དོ་ཞེན། སྐྱའི་ཡུལ་ཅན་ཉན་སེས་སྐད་ཅིག་མར་དང་ཉན་སེས་གྱི་ཡུལ་ཅན་སྒོ་སྐད་ཅིག་མ་རེ་སྒྲིལ་ནས་སྒྲིང་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཉན་སེས་དེ་ཡི་ཡུལ་དུ་སྒྲིལ་བ་
 ཉན་པར་ཆོད་པ་མེད་པར་སྒྲིང་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སེས་པ་རིགས་མི་མཐུན་པ་གཞན་གྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། འཇུག་པ་ལྟར་བས་མཆོམས་སྒྲིང་མིན། །དབང་སེས་གྱིས་ནི་མཆོམས་སྒྲིང་མིན། །ཡིད་གྱི་སེས་པས་
 མཆོམས་སྒྲིང་མིན། །དང་པོ། སྒྲིལ་སེས་གྱི་བར་སྒོ་སེས་པས་ཆོད་གྲང་སྒོ་འཇུག་པ་ལྟར་བས་མཆོམས་སྒྲིང་པར་བྱེད་པ་འདྲ་ལྟར། ཡི་གེ་འདྲ་ཅིག་ཅར་ཐོས་སྟགས་གྱིས་བསལ་བ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་སྒྲིལ་ཏེ་གྱི་བར་གཞན་གྱིས་
 ཆོད་པ་དག་མཐོང་ཡང་འཇུག་པ་ལྟར་བས་འདྲི་རྒྱམ་ཆད་མེད་པར་འབྱུལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། ཨ་ཨ་ལྟ་བུའི་ཡི་གེ་བྱང་དུ་གཉིས་ནི་བཟོད་ན་ཡང་ཨ་ཞེས་རིང་པོར་བཟོད་པ་ལྟར་བར་རྒྱུ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་འབྱུལ་

དཔར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཡུན་རིང་ཐུང་འདྲ་ལ་བར་མ་ཆད་པར་འཇུག་པ་ལྟར་བ་ཡང་འདྲའོ། །དེས་ན་རིག་པ་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིལ་གྱི་ལྷ་ལྟ་བུ་བས་ཆོད་ཀྱང་མ་ཆོད་པ་ལྟར་མི་འབྱུང་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་དེ་
 ཉིད་བསྐྱུ་བ། །དང་པོ། རྒྱ་བའི་དབང་པོས་ཏེ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམ་པས་ཡུལ་རྣམས་པར་བཅད་པ་དག་མཐོང་ན་ཡང་དབང་པོ་རང་ཉིད་ལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་དངོས་ཕྱོགས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ལས་པར་ཆད་པ་མེད་
 དཔར་སྒྲིལ་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ་དབང་པོའི་སྒྲིལ་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་ཡུལ་ལ་མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་འདའ་ཞིག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་ལྟ་གང་མཐོང་ཡང་རྣམ་ཆད་མེད་པར་མཐོང་བ་མི་སྤིང་པ་མགལ་མེ་
 ལ་འཁོར་ལོའི་གསལ་སྒྲུང་གི་རྒྱལ་དུ་མ་ཆད་པར་སྒྲུང་བའི་དབང་སེམ་དེ་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། ཡི་གའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་གྱི་ཐུང་མཐའ་ཡང་སྒྲུལ་བའི་མིག་འཇུག་པ་པའི་བྱ་བ་ཚྲོགས་པ་ཅམ་གྱི་ཆད་དུ་
 གནས་པ་ཡིན་ལ། ཡི་གའི་ཐུང་བ་གཅིག་གི་ཡུན་དེ་ཡང་ཆ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། རེ་མ་གྱིས་སྒྲིལ་ཆའི་རྒྱལ་ཡུན་ནི་མ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུའི་རེ་མ་ཐུང་དུ་མ་དག་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་གོ་འཕོ་བ་དང་རྒྱན་ཆགས་པར་འབྲེལ་བས་ཡུན་ཚྲོགས་
 པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་ཡུལ་རབ་གཅིག་བསྒྲུལ་པ་སྟེ་འདའ་བའི་དུས་ནི་རྒྱུད་པ་ཡི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཅིང་དེ་ལྟ་བུའི་དུས་ཀྱང་སྒྲིལ་ཅིག་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། སྒྲིལ་ཆ་བཅས་ཡིན་ལ་ཆ་རེ་མ་གྱིས་སྒྲིལ་བ་དག་ཀྱང་རེ་ལྟར་གཏོང་ནས་དབྱུང་

༡༩། ཆེ་རུ་ལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཙམ་དུ་བྱད་དོ། །དེས་ན་མིག་འབྱེད་འཇུག་གི་བར་གྱི་ཆ་ཡུལ་ལའི་འདབ་མ་བརྟེན་ས་པ་ལྟ་བུའི་རུ་ལ་གོ་འཕོ་ཞིང་འབྱེད་པ་དང་འཇུག་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡུལ་གྱི་
 འདབ་མ་བརྟེན་ས་པ་ལ་ཕྱི་ས་སྐྱོན་བར་ཕྱག་པའི་ཆེ་རིམ་ཙམ་དུ་ཕྱག་པའི་རུ་ལ་གྱི་ཡུན་ལ་དཔེར་བྱས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡུ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་དེའི་ཕྱིར་ཡུ་ལ་ཙམ་སྟོ་ཡང་སྐད་ཅིག་མར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཡུ་ལ་ཡུ་ལ་
 ཙམ་གཉིས་ཀ་སྐད་ཅིག་མར་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ནི་ཉན་ཤེས་གྱིས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་རིམ་མིན་དུ་རྟོགས་མི་སྤིང་དོ། །དེ་ཕྱིར་ཡི་གེ་སྟོན་སྐྱེ་ཐོས་པ་དང་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་དེ་བསྐྱུམ་པ་སྟོན་སྐྱེ་
 དབང་ཤེས་གྱིས་རང་ཡུ་ལ་མཐོང་བ་ལ་ཡུ་ལ་སྟོང་བའི་སྐད་ཅིག་སྐྱེ་ཕྱིའི་བར་དུ་ཡུ་ལ་ཙམ་སྟོང་བའི་སྟོ་གཞན་གྱིས་ནི་ཆོད་ན་ཡང་ཆོད་པ་མེད་པར་སྐྱར་བ་ཙམ་གྱི་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་དོན་ཙམ་ཁོ་རྩལ་འགྱུར་རོ། །
 གསུམ་པ་ལ། སྐྱར་བ་གསལ་ཕྱིར་ཡིད་རྟོག་མིན། རྒྱན་མི་འཆད་ཕྱིར་དེ་མིན་པའོ། །དང་པོ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་བྱུ་ལ་བ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱེ་ཕྱིའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་གཅིག་དུ་མཆོམས་སྟོར་བར་བྱེད་པ་སོ་སོའི་དོ་པོ་བྱ་དང་
 དུ་མཆོན་པ་མེད་པ་སྟེ། མི་འབྱེད་པའི་ལྟུ་ལ་པ་ཙམ་གྱི་སྟོ་ནི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་བཟོད་པ་དང་རྟོག་སྐྱེ་འབྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་ཡུ་ལ་སྐྱེ་སྟོན་སྐྱེ་གྱི་རང་མཆོན་གསལ་བར་སྐྱར་བ་ནི་དེ་ཡང་ག་ལ་

ཞིག་སྟེ་མེད་ཅིང་། དབང་པོས་གསུང་བའི་དོན་རང་མཚན་སྒྲིའི་དངོས་ལུང་མིན་པ་ལ། སྒྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་སྟེ་དབང་གིས་རྟོག་མེད་སྒྲུབ་པ་འི་སྒྲུབས་སྟགས་སྒྲུབ་པ་འདྲ་ཐེན་རྟོ། །གཉིས་པ་ལ། བར་མ་ཚད་ལ་གནོད་
 བྱེད་མེད། །ཚོད་པ་འི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་འོ། །དང་པོ། དབང་པོས་སྒྲུབ་སྟགས་བར་ཚོད་པ་མཚོད་ན་ཡང་གལ་ཏེ་ཁྱིམ་གྱི་རྟོག་པ་སྟེ་བར་མ་ཚད་པར་མཚམས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ལུང་དོན་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་དེ་ཡི་སྒྲུབ་པ་གེས་
 རིག་གཉིས་ཀ་ནི་སྒྲུབ་མེ་འཆད་པར་སྒྲུབ་པ་དག་ལ་རིགས་པ་དུ་མ་པ་སྟེ་རིགས་པ་ཡང་དག་པས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ཞིན་དུ་རི་སྟེར་ན་དོན་མཚོད་པ་བར་ཚོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་དམ་
 བཅའ་ཅམ་དུ་ཐད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་ལུང་འགལ་དོགས་པ་སྒྲུབ་། །དང་པོ། གལ་ཏེ་སྒྲོས་རང་མི་རིག་ཅིང་གཞན་རིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲོ་སྟགས་དོན་རིག་གི་སྒྲུབ་མཐར་གེས་པ་སྟེ་མ་རིག་པ་འི་སྒྲོ་གཅིག་
 ཁོ་ནས་སྒྲོ་སྟེ་མ་རྒྱུ་མས་རིག་མི་རྒྱུས་པས་ལུང་སྒྲུབ་པ་འི་སྒྲོ་རེ་འི་རྟེན་སྒྲུབ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་རེ་སྟེ་དགོས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྟེ་སྟེ། སྒྲོ་སྟེ་མ་རྒྱུ་མས་སྒྲེ་མ་རེ་རེ་སྟེ་དཔེ་རྒྱས་པ་དེས་པ་འི་སྒྲེ་རེ་འི་ཞེ་ན། སྒྲོ་རེ་རེ་སྟེ་དཔེ་རྒྱས་པ་
 དེས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་དེ་སྟེར་ཡིན་པར་འདྲོད་ཅིས་དྲིས་པ་ན། ཅིག་ཅར་ལུང་དང་ལུང་ཅན་སྒྲུབ་པ་འི་སྒྲོ་དུ་མ་མཚོད་པ་མེད་པ་འི་སྒྲེ་རེ་འི་ཞེ་ན། ལུང་སྒྲུབ་པ་དང་ལུང་ཅན་སྒྲུབ་པ་སྟན་ཅིག་ཡོད་མེད་དེ་ནི་དཔེ་སྟེར་

༡༡། །སྒྲུབ་སྒྲིལ་གྱི་རིགས་པས་དཔུང་བྱ་ཡིན་པས་ལྷན་ཅིག་མེད་པ་མེད་པར་གྲུབ་ཐོན་པ་མ་ཡིན་པས་དེས་ཅིར་ཡང་སྒྲུབ་མི་རུས་སོ། །ཡང་ན་མ་མཐོང་བ་ཅི་མ་གྱིས་མེགས་ན་བར་ཚད་པ་ཡང་མ་མཐོང་བས་ཅི་སྟེ་
མི་མེགས། དེ་མ་མཐོང་ཡང་རྒྱུ་པར་དཔུང་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། སྟོ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མ་མཐོང་བ་དེ་ཡང་དཔུང་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ལུང་དོན་རིགས་པས་རྒྱུ་པ་བཞིན་བཤད། །དེ་ཡི་ལོག་
རྟོག་གཞན་ཡང་མེགས། །དང་པོ། ཤེས་པ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་སྟེ་སྟེ། མདོ་སྟེ་དག་ལས། གང་སྟེ་སྟེ་མེད་པར་སེམས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་གནས་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་དེ་རྒྱུ་པ་སྟེ་
འཛིན་མིག་ཤེས་ལྷན་ལྷན་མ་རང་དང་རིགས་མཐུན་པ་རེ་རེ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་པ་དེས་པར་གྲུབ་པ་ཡི་དོན་ཡིན་གྱི་རིགས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྟེ་བའི་དོན་མིན་ཏེ། ཉེར་ལེན་ཅན་གཅིག་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་མི་
རུང་བས་འདི་ལྟར་རྒྱུ་པ་རྟོག་པ་རིས་མཐུན་པ་རྒྱུ་པ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྟེ་མ་སྟེ་མ་ལས་སྟེ་མ་སྟེ་མ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་པར་རྟོགས་ཏེ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མི་སྟེ་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དེས་དང་དེ་ཡི་འབྱུང་བ་
རྟོན། །དང་པོ། རིགས་མཐུན་གྱི་ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་མི་སྟེ་བར་བཞུན་པ་འདིས་ནི་རྒྱུ་པ་དེ་གསལ་པ་གང་ཞིག་མདོན་སྟུང་གྱིས་མཐོང་བ་བཞིན་བའི་དོན་ལ་འདིའོ་ཞེས་དོ་ཤེས་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དག་ཀྱང་གསལ་བར་སྒྲུབ་བས་

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པ་དེ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་དཔོགས་པས་རིགས་མཐུན་གཤམ་པ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅུར་སྒྲིབ་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། མངོན་སུམ་དང་དོ་གཤམ་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་
 ཅིག་ཅུར་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོ་གཤམ་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་དག་གིས་མཐོང་བཞིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཡང་གསལ་བར་སྒྲུབ་སུམ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟོག་པས་སྒྲུབ་
 གྱི་རང་མཚན་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་འཕྲང་པ་ནི། སྒྲིབ་པ་སྒྲུབ་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་མར་མེད་དང་མཚེམ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་དང་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲུབ་སྒྲིབ་པ་དང་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ་དེའི་སྒྲིབ་པ་དུ་དོ་གཤམ་གྱི་
 རྟོག་པ་སྒྲིབ་པའི་ཚེ་གསལ་སྒྲུབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཐ་དང་ལ་གཅིག་དུ་འབྱུང་བ་དེ་འདྲི་སྒྲིབ་དེ་ཅི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གྱི་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འགྲུབ་ཏེ། རང་མཚན་སྒྲིབ་པ་མཐོང་བ་ལ་རྟོག་པས་གཅིག་དུ་བཟུང་བའི་འབྱུང་བ་ཙམ་
 མོ། །དེ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་དོ་གཤམ་པ་ལས་ནི་ཡིག་འབྱུང་དང་གཟུགས་སྒྲིབ་པ་གཅིག་དུ་འབྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་གཅིག་དུ་དེས་པ་མེད་དེ། དོན་གང་ཞིག་སྒྲིབ་རང་གིས་ཉམས་སྒྲིབ་པ་དུན་པ་ལས་ད་
 ལུ་མཐོང་བཞིན་པ་ལ་སྒྲུབ་དེ་ཡི་ཚེས་སྒྲིབ་པ་འདྲེན་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་གྱི་དེ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟའི་འདྲིའི་ཞེས་བྱ་བར་གཤམ་པ་མེད་ལ། དེ་འདྲི་སྒྲིབ་པ་འདྲེན་པ་དེ་ཡང་དེ་སྒྲུབ་དབང་པོ་ལས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་གྱི་ཡུལ་དུ་སྒྲིབ་

སྐྱུང་མི་དགོས་ཏེ། སྐྱོ་ཡི་རྒྱུ་པ་གཅིག་གིས་བཟུང་སྟེ་ཐ་དད་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྐྱུང་བའི་སྐབས་ན་སྐྱོན་པོའི་སྐྱུང་བ་ལས་སྐྱོ་འཛིན་གྱི་སྐྱུང་བ་ལོགས་སུ་མི་སྐྱུང་ངོ་ཞེན། དེ་ལྟ་མིན་ཏེ་སྐྱོ་མ་འབྱུང་བས་ཐ་དད་དུ་མ་
 དམིགས་ན་དོན་དེ་དག་གུང་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱོས་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་གུང་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་སེམས་ན་སྐྱོས་བྱ་དང་མོ་གསལ་གྱི་བྱ་ཡང་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་དང་དེ་
 བེས་པ་རྒྱུ་པ་མེད་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་ཆེན་ཅེར་དུ་ཡུལ་དུ་སྐྱུང་ན་ཀ་བུ་པ་ཞེན་དུ་སྐྱུང་བ་གཉིས་པོ་མ་འདྲེས་པར་ཅེའི་ཕྱིར་མི་མཐོང་སྟེ་མཐོང་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱོ་འཛིན་དེ་འང་རང་ཉིད་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱུང་བ་དང་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་མི་སྐྱུང་བར་སྐྱོན་པོ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དུ་སྐྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་ལོགས་པར་རྟོགས་པའི་བྱུང་བར་གྱིས་སྐྱུང་བ་སྐྱོན་དུ་སོང་ནས་ལོགས་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་
 དོན་དང་དོན་བེས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཕྱི་ནས་ཐེ་ལྟར་སོ་སོར་ཁ་བྱལ་ཏེ་དུན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡན་གར་དུ་དུན་པ་དང་སྐྱུང་བ་གཉིས་ཀ་མི་སྤྱིད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །ཡན་གར་དུ་སྐྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་དུན་པ་ཡང་སྤྱིད་
 དོ། །འདི་སྐྱོས་དོན་དང་བེས་པ་ཐ་མི་དད་པར་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་སོ་སོར་དུན་དུ་མེད་གུང་རང་རྟོག་ནས་སོ་སོར་དུན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འང་བཤད་པ་ཡོད་དོ། །འོན་སྐྱོན་པོ་དུན་པ་བཞིན་དུ་སྐྱོ་འཛིན་

༡༩། རྩམ་པ་ཡོད་པར་རང་གིས་ཀྱང་འདོད་པ་མིན་ནམ་སྟམ་ན། དེ་གིན་རྟུ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡན་གར་བ་རྩམ་པ་ནམ་ཡང་མི་འདོད་མོད། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་རྩམ་པ་ཡོད་ཀྱི་ཁ་ཐུལ་ཏེ་རྩམ་པ་ནི་གཉིས་ཀར་མེད་དོ། །དེས་ན་ཡུལ་རྩམ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་དོན་ལ་སྒར་གྱི་རང་སྤོང་རྒྱུ་པ་གར་སྤོང་བ་དེ་རྩམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཡུལ་རྗེན་ཅེར་དུ་སྤོང་མི་སྤིང་པ་ལ་རྗེན་ཅེར་དུ་རྩམ་པ་འང་ག་ལ་སྤིང་དེ་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །གཉིས་པ། དོན་སྟོན་པོ་དང་དོན་ཏེ་སྟོ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིད་ཀྱི་སྤོང་ག་གི་སྤོང་བ་གཉིས་པོ་རུ་བཞེན་སྟེ་བ་སྟེ་སྟོན་པོ་སྤོང་བ་དང་སྟོ་འཛིན་སྤོང་བ་སྟེ་ལ་ནས་སྟེ་བར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་འང་སྟོན་པོ་ཁོ་ནའི་སྤང་བ་བར་མ་ཆད་པར་སྤང་བ་མ་ཡིན་པར་གཤམ་པ་དང་སྟོན་པོའི་སྤང་བ་སྟེ་ལ་མར་སྟེ་དགོས་པས་ན་དོན་སྤང་དང་གཤམ་སྤང་གཉིས་ཏེ་སྤང་བ་སྟེ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞེན་དུ་ཐལ་བར་བཅུད་པའི་སྟོན་འདི་གདོན་པར་དགའ་སྟེ། དུས་མཉམ་པ་ལ་དོན་སྤང་སྟོ་སྤང་ཐ་དད་པར་སྟོ་མེར་བཞེན་དུ་དུས་མཉམ་དུ་སྤང་ཞིང་སྟེ་ལ་ནས་སྟེ་བ་ལ་སྟེ་ལ་ནས་སྤང་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་ཡུལ་སྤོང་བ་ན་སྟོན་པོ་ལ་སྟོགས་པའི་ཡུལ་སྟེ་མཆོད་ཀྱི་རྩམ་དེའི་རྒྱུ་པ་གཅིག་ཉིད་དམ། དེ་སྤོང་བ་གཅིག་གི་རང་བཞེན་ཉིད་དུ་རྟོགས་གྱི་སྟོན་པོར་སྤང་བ་ཡི་སྟོ་ནོ་སྤོང་བ་ལ་སྤོང་བ་ཡི་སྟོ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པོ་གཅིག་ཉིད་སྤང་བ་ལས་ཡུལ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་མ་དམིགས་ལ། སྟོ་

འཛིན་གཅིག་ལྟ་ལས་སྤྱོད་བྱེད་གཉིས་སུ་འདྲ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་མཉམ་པའི་སྤྱོད་པ་ཞན་འདོད་དགག་པ་འདི་སྒྲིལ་འཆད་ལུགས་སྤྱོད་ཆོགས་བྱས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་ལོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡན་ཆད་དུན་པའི་རྣམས་
 གྱིས་རང་རིག་སྤྱོད་པ་ལ་མ་དེས་པའི་ལན་སྤྱོད་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་རང་ཉིད་གྱིས་བརྟུང་ནས། འདི་ནས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་སྤྱོད་དཔོན་སྤྱོད་ཀྱི་གྲང་པོའི་གཞུང་ནས་བརྟུན་པའི་ལན་གསལ་པོར་སྤྱོད་ཏེ་བཤད་པར་མཛད་པ་ཡིན་
 མོ། །དེ་ལ་གཉིས་པ་གཉིས་རིམ་དུན་པ་ལས་འགྲུབ་པ་ལ། དེས་བཤད་དེ་ལ་ཐལ་བ་བཟོད། །དེའི་ཉིས་སྤྱོད་ལན་དགག་པ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་དེའི་ཕྱོད་བརྒྱུ་པ། །དང་པོ། གཉིས་པ་སྤྱོད་མ་གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུ་
 སྤྱོད་པར་འགྲུར་བ་དེ་ལ་འདྲ་ཕྱིས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་མཐོང་ན། གཉིས་པ་སྤྱོད་མ་དེ་ནི་གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་རང་རིག་མི་འདོད་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ལ་འདི་བར་མཛད་པའོ། །དེ་ལ་ལན་དུ་གལ་ཏེ་དེ་ཡང་རང་གི་རྒྱུ་ཐོག་དུ་
 བྱུང་པའི་གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་པོ་ཞེས། དེ་ལྟར་གཉིས་པ་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་མ་རིག་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་མས་སྤྱོད་པ་བཞིན་གཅིག་གི་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱིས་གཅིག་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་སྤྱོད། སྤྱོད་པ་འདི་དག་གི་སྤྱོད་བྱེད་གཉིས་དོན་དེ་ནི་གཉིས་ཀྱིས་
 ཡོན་ཞེས་དེས་པ་ན། གལ་ཏེ་སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་པའི་སྤྱོད་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས། སྤྱོད་མས་ཅད་གྱིས་རང་གི་སྤྱོད་མ་དེ་ཁོ་ན་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་པ་གྱི་ཕྱོད་པ་གཉིས་ལ་ནི་འཕྲོ་བར་མི་འགྲུར་རོ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་ཕྱོད་པ་འདྲ་པོ་དེ།

[illegible]

— ۱۷۸ —

དོན་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག། དང་པོ། བྱི་དོན་ཉི་ལམ་གོགས་བྱེད་ཅི་སྟེ་མི་རྒྱལ་སྒྱུ་མ་ན། གཟུགས་སྟགས་བྱི་རོ་ལ་བྱི་དོན་ནི་སྟོང་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཉི་ལམ་གྱང་སྟོ་སྒྲ་མ་འཛིན་པ་དེ་ལ་གོགས་བྱེད་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལས་གྱང་ཉི་ལའི་གཟུང་དོན་ནང་གི་ཡན་ལག་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ནང་གི་གཟུང་དོན་ཡོད་གྱང་ཡུལ་ཉི་ལམ་གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ན། བྱི་རོ་ལ་བྱི་ཡུལ་ནི་ཉི་ལ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ན་གང་ཟག་འགས་གྱང་རང་གི་སྟོ་ཉམས་སུ་
 མྱོང་བར་མི་འགྱུར་བས་ན། ཡུལ་གང་གི་ལྟ་མོ་སྟགས་མཐོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་རང་སྟོ་དེ་ལྟར་དུ་ན་ཉི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །བྱི་དོན་མི་ཉི་ལའི་གནས་སྐབས་ཡོད་དོ་སྒྲུ་མ་ན། ལུང་ལྟ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་ལ་བྱི་དོན་དེ་
 ཉི་ལ་མིན་པའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེས་ན་རང་གི་སྟོ་གཏན་ཉམས་སུ་མི་མྱོང་ལ། ཅུ་བ་མྱོང་བ་ནི་མེད་ན་ཁོ་པོའི་སྟོ་འདི་ལྟ་བུ་ལྟར་ངོ་ཞེས་སྟོ་སྒྲ་མ་ཡི་དུ་ན་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ་དེ་འདྲའི་
 འདོད་པ་འདི་ནི་ཨ་རེ་མཛེས་སོ་ཞེས་དཔྱད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། འདས་མ་འོངས་སྟགས་ཀྱི་དོན་དུ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་གང་དག་ལ་བྱི་རོ་ལ་གཟུང་དོན་ཉི་ལ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལ་ཡུལ་རང་མཆོན་ཉི་ལའི་སྟོ་བས་ཀྱིས་གེས་
 པ་བྱི་རོ་ལ་དུ་འཕོ་བའི་རྒྱ་ནི་མེད་པའི་བྱིར་རོ་འདས་སྟགས་ད་ལྟ་རང་མཆོན་ཡུལ་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་སེམས་ཀྱིས་དཔྱད་པ་ན་མ་ཡང་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྟོ་སྟོང་རྒྱས་པ་ཟད་པའི་ལན་ལ། དངོས་ལས་རྒྱས་གཞན་

3

༡༢། །འདོད་པ་དགག །ཤུབ་དོན་རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱོད་ཅུས་པ་གྱི་ཟད་དགག །ཕྱི་བྱག་གཟུང་ཅུས་ཉམས་པ་དགག །དང་པོ་ལ། སྤྱོད་ཅུས་པ་ཟུང་དང་དེ་ཡི་ལན། །དང་པོ། གལ་
དེ་སྤྱོད་ཅུས་པ་དེས་བདག་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་ཅུས་པ་ཕྱི་མ་སྤྱོད་པའི་ཅུས་པ་ཅི་ཅམ་ཡོད་པར་སྤྱོད་ཅུས་པ་བསྐྱེད་ནས་རིམ་གྱིས་ཟད་པ་ན་གཟོད་ཕྱི་རྒྱུ་ལུ་ལ་གཞན་ལ་ནི་འཕྲོ་ཞིང་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ།
ཐལ་བ་བཟོད་དང་ཕྱོད་པ་སྤང་། །དང་པོ། དེ་ལྟ་ན་སྤྱོད་ཅུས་པ་ལས་འཕྲོས་མ་ཐག་པའི་དོན་འཛིན་པའི་སྤྱོད་ཅི་དེ་མ་ཐག་པའི་སྤྱོད་ཅུས་པ་ལས་སྤྱོད་པ་ཡིན་དེ། རང་གི་སྤྱོད་ཅི་སྤྱོད་ཅུས་པ་ཟད་པར་འདོད་པས་ན་གང་འབྲས་ལུ་སྤྱོད་
པའི་ཅུས་པ་ཟད་པ་དེ་ནི་ཚིག་པའི་ས་བོན་བཞིན་དུ་སྤྱར་མི་རུང་རོ། །དེས་ན་དེའི་རྗེས་ཐོག་གི་སྤྱོད་དོན་ལ་ཡང་འཕྲོ་བར་མི་འགྱུར་དེ། སྤྱོད་ཅུས་པ་དེ་མ་ཐག་ལ་ཕྱི་མ་སྤྱོད་པའི་ཅུས་པ་མེད་པར་སྤྱོད་ཅུས་པ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་དེ།
དཔེར་ན། ལུ་ལ་གཟུགས་དང་སྤྱོད་ཅུས་ཅི་བར་གནས་སུ་བཞིན་ཀྱང་ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལྟ་བུའི་དོན་གཞན་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པས་སྤྱོད་ཅུས་པ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཅུས་པ་ཟུང་དེ་མ་ཐག་པ་ཅུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ན་
སྤྱོད་ཅུས་པ་གཞན་དེ་དག་ལུ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱོད་ཅུས་པ་ཟུང་དེ་མ་ཐག་པ་ཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། འཐད་པ་རང་གི་ཕྱོད་སྤང་བཟོད། །མི་འཐད་གཞན་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ཡིད་སྤྱོད་ལུ་ལ་ལ་འཇུག་པ་དེའི་མཐུས་སྤྱོད་

ད་ཕྱི་མ་གཞན་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དེས་ན་ཀུན་གཞི་འོ་རྒྱུ་པར་སེས་པ་འཇུག་སེས་ཏུག་གི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ཀུན་གཞི་ཡོད་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་མ་མཐོང་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སེས་པ་ཀུན་གྱི་
 ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ཡིད་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྐྱོན་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་ལེན་ཀུན་གཞི་འོ་རྒྱུ་སེས་ལས་ཅིག་ཅར་རིགས་མི་མཐུན་པའི་འཇུག་སེས་རྒྱུ་པ་ཡོད་ན་ཡང་། ཡིད་གཞུགས་ལ་ལྷག་པར་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་
 སྒྲིན་ཏུགས་ལ་བའི་སེམས་གཅིག་གིས་འཇུག་སེས་གཞན་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་པ་སྐྱབས་དེར་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་གནས་སྐྱབས་དེར་ཀུན་གཞི་འོ་རྒྱུ་པར་སེས་པ་ལས་འཇུག་སེས་གཞན་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། རྒྱལ་ས་རྒྱལ་མཚོ་
 ལས་འབྱུང་ཡང་རྒྱལ་ས་རང་གི་གཞི་བ་ལྟ་མ་ལ་ལྷོས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཀུན་གཞི་ཡོད་ན་འཇུག་སེས་རང་རང་གི་དེ་མ་ཐག་པ་ལ་ལྷོས་ནས་ཅི་རིགས་པར་སྐྱེ་བ་ཅིས་སེས་སྐྱམ་ན། འཇུག་སེས་ཕྱི་མ་རྒྱུ་པ་སྐྱམ་
 ལ་ལྷོས་ནས་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་མིན་པར་ཀུན་གཞི་གཅིག་སུ་ལས་འབྱུང་ན། ཡིད་སྐྱམ་མའི་འཇུག་པ་ནི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལ་ཡིད་ཕྱི་མ་གཞན་ལྷོས་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཏུག་ཏུ་མ་དེས་པར་དུ་མར་སྐྱེ་དགོས་ན་འད་ཡིད་
 ཀྱི་སེས་པ་ནི་སྐྱམ་སྐྱམ་དང་མཚུངས་པར་རྒྱུ་པར་ཏོག་པ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལས་མང་པོ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བས་ཀྱང་ཕྱི་མ་སྐྱམ་ལ་རིམ་བཞིན་ལྷོས་པ་ར་བ་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིས་པ་གཞན་དག་གི་སེས་པ་ཐམས་ཅད་

ཆ་ཆོད་མ་པའི་པལ་པ་ལྟར་དུ། ཆོས་འཁོར་པ་

༡༩། །རྟག་རྟུ་ཅིག་ཅར་མི་སྒྲེ་བའི་ལུགས་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ལ། རྟག་གཅིག་ཡིད་ལས་སྒྲེ་བ་དགག། བདག་ཡིད་ལྡན་ལས་སྒྲེ་བ་དགག། འདྲ་བྱེད་དག་ལས་སྒྲེ་བ་དགག། དང་པོ། རྟེ་བྲག་པ་སྟགས་ན་རེ།
ཡིད་ནི་རྟལ་ལྷ་རབ་ཆ་མེད་པ་ཙམ་གྱི་དོ་བོ་ཤིན་རྟལ་པ་དང་རྟག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གཅིག་ལུ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྒྲེ་འཁོར་བ་དང་པོ་ནས་ཞུགས་ཏེ་གཞན་དེ་ལ་ནི་ཆགས་པ་ན་དབང་པོ་དང་ལུལ་གཞན་ལ་མི་འགྱེད་མི་མི་འགྱེ་བའི་བྱིར་
ལུལ་གཅིག་འཛིན་པའི་ཆོ་དབང་གེས་གཞན་མི་སྒྲེ་བ་ཡིན་གྱི། རེར་ལེན་སྒྲེ་མའི་རྟལ་པ་ལས་མ་ཡིན་མོ་ཞེ་ན། དེ་འཐད་པ་མིན་ཏེ་སྒྲེ་བས་ལ་ལ་ར་རྒྱེན་ཆོད་བཅ་འཇུག་གེས་རྟལ་པོ་ཅི་རིགས་པར་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །
འདི་ལྟར་འཇུག་གེས་རྟལ་ལྷ་པ་འཇུག་པ་མཆོངས་པར་སྒྲེ་བ་ལ་ཡང་ཡིད་གཅིག་ལུ་ཉིད་རྟལ་མཆོངས་པའི་བྱིར་རྟལ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོ་ན་ལུལ་གཅིག་ལས་གཞན་རྟལ་ས་པར་མི་འབྱུར་ན་ཡང་མའོན་སྒྲེ་བ་པས་ལ་བ་ཡིན་
མོ། །མཆོངས་པར་འཇུག་པ་གང་ཡིན་ན། ལུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གསལ་མི་གསལ་ཏེ་རིང་སྟགས་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། ལུལ་ལ་ལྷ་བ་པོའི་སྒྲོ་ནས་གཅིག་ལ་ལྷ་ག་པར་དོན་རྟལ་གཉེར་ནས་ཡིད་གཏོད་པ་སྟགས་གྱི་མི་མཉམ་པ་
མེད་ན་འཇུག་པ་མཆོངས་པར་འབྱུར་རོ། །གཉིས་པ། རྟེ་བྲག་པ་ན་རེ། བདག་དང་ཡིད་གཉིས་པོ་ལྡན་པ་ཙམ་ལས་ནི་གེས་པ་རྟལ་སྒྲེ་ཡི་དེ་མ་ཐག་པ་ལ་ལྷོས་པ་མིན་མོ་ཞེ་ན་འདྲ་གེས་པ་མ་ལུས་པ་ཅིག་ཅར་སྒྲེ་བར་འབྱུར་

ཆོད་མ་པའི་པལ་པ་ལྟར་དུ།

ཏེ། རྒྱ་ལྷ་མོད་རྟག་རྟུ་ཚངས་བས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། བྱེད་པ་རྒྱ་ཡིད་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་འབྲས་སུ་འད་གཅིག་ལས་རྟུ་མ་ལྟན་ཅིག་མི་བྱེད་དེ། སྒྲིམ་སུ་གཅིག་གིས་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་རེ་རེ་ལས་མའ་པོ་གཅིག་
 ཅར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེན་འདྲ། དེར་མ་ངེས་ཏེ་གལ་ཏེ་ངེས་ན་ཅི་ལྟར་མ་ར་མེ་གཅིག་སྒྲིམ་སུ་རྟུ་མ་ས་རྟུ་ས་གཅིག་རྟུ་མ་ཐོང་སྟེ། བྱེད་པ་རྒྱ་མར་མེ་གཅིག་གིས་འབྲས་སུ་མིག་ཤེས་རྟུ་མ་སྒྲིམ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་མཐོང་
 པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ནི་བྱེད་པ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་མ་ངེས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་གཅིག་པོ་ངེས་གནས་སྐབས་གང་དུ་བྱ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་མི་བྱེད་པར་ངེས་ན། རྒྱ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་
 པ་རྟུ་མ་སྒྲིམ་པའི་རྟུ་མ་པ་མེད་པར་འབྱུར་ཏེ། བྱེད་པོ་གཅིག་བྱ་བ་གཅིག་བྱེད་པའི་ངེས་པ་ཁས་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག །བྱེད་པོ་གཅིག་སུ་དེ་ལ་ཕྱིས་ཀྱང་སྐར་དང་མི་འདྲ་པའི་ཕྱེ་བྲག་རྩར་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་
 བྱེད་པོ་འདི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་ལས་མི་གཞོ་བར་འབྱུར་རོ། །རིགས་པ་འདྲིས་རྒྱུད་འཕྲོན་པས་ལུས་གཅིག་སྟོ་རྟུ་མ་འཛུལ་འདོད་པ་དང་། གངས་ཅན་པས་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་སུ་སྟོ་རྟུ་མ་འདོད་པ་འདར་མི་འཐད་པར་བཤད་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་རྟུ་མ་ས་ལ་གཞོད་པའི་རིགས་པ་མ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ། གལ་ཏེ་ཕྱེ་བྲག་པ་སྟོགས་པདག་གི་ཡོན་ཏན་འདྲ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ལས་སྟོ་རེ་རེ་འབྱུར་བར་ངེས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ངེས་མེད་རྟུ་སྟེ་བ་མིན་ནོ་ཞེན། དེ་

༡༡། །འདྲའི་འདྲ་བྱེད་ཅེས་པ་དེ་རྟག་པ་ཞིག་གསུམ་མི་རྟག་པ་ཞིག་ཡིན། རང་པོ་ལྟར་ན། གོང་དུ་བཟོད་པའི་སྒྲིན་སོན་གནས་གིང་། །གཉིས་པ་ལྟར། འདྲ་བྱེད་དེ་སྒྲིན་མེད་པ་བྱིས་སུ་འབྱུང་ན་དེ་རྟག་གང་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན། སྒྲིན་མ་ཉིད་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་ཡི་འདྲ་བྱེད་པ་ལས་སྒྲིན་མ་སྒྲིན་པ་ཡིན་མོད་དེ་ནི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་པ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་བྱེད་བྱག་གཟུང་རུས་ཉམས་པའི་ལན་འགོག་པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྟག་པ་གང་དོན་
བསྟན་གསུམ། །རང་པོ། སྒྲིན་མ་བྱི་མའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཡང་གཟུང་དོན་མིན་པར་གྱུར་ནས་སེས་པ་བྱི་མ་དོན་ལ་འཕོའི་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། གཟུང་བ་ལ་ནི་སེས་པས་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་ཙམ་ཉིད་ཡུལ་ཙན་དེའི་སྒྲིན་བྱེད་ཡིན་
པ་ལས་གཞན་པའི་གཟུང་བ་ཞེས་པ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ལ། རང་འཛིན་སེས་པ་རང་འདྲའི་རྣམ་པར་དངོས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། གཟུང་བ་ལས་གཞན་པའི་རང་འཛིན་སྒྲིན་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་
ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་བར་མི་རུས་གིང་། གང་སེས་པ་ལ་རང་ཉིད་སྒྲིན་བྱེད་པ་ཡིན་ན་གཟུང་བ་མ་ཡིན་པ་མེད་ལ། སེས་པ་སྒྲིན་མ་བྱི་མ་ལ་སྒྲིན་དུ་རུང་བར་ནི་ཁྱོད་འདོད་ཅིང་སེས་པ་རྒྱ་མེད་པ་ལ་བྱ་
བ་དང་རགས་པ་སོགས་གྱི་བྱེད་པར་གྱིས་སྒྲིན་དང་མི་འདྲ་བར་སྒྲིན་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བཞག་དུ་མེད་ན་ཅིའི་བྱིར་འདི་གཟུང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་དེ་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་བད་དོ། །སྒྲིན་པ་གཟུང་བ་ཞེས་པ་འདི་ཡུལ་

མཛེད་གཞི།

དབང་བར་གྱིས་སྒྲུང་བས་མ་ངེས་ཞེན། དེ་གཟུང་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་ལན་དུའང་བཤད་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། གཟུང་ལས་གཟུང་སྟེད་གཞན་མིན་བསྟན། །དེ་ལ་མ་ངེས་ཚུངས་སྒྲུང་། །དང་པོ། བ་རོལ་པོ་ན་རེ། མུང་བྱ་སྒྲུང་
སྟེའི་རྒྱལ་པ་གཉིས་ཏེ། མུང་བྱེད་སྟོ་བྱེམ་འི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་པ་དང་། བྱེ་སྟོ་སྟེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱལ་པ་གཉིས་ལས། སྐབས་འགར་གཟུང་བའི་རྒྱལ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི་སྟོ་བྱེམ་སྟེད་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་
དུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་པ་གཞན་ཉམས་པ་མིན་ཅོ་ཞེན། སྟོ་སྟོ་དེ་སྟོའི་ཡུལ་ཡིན་ནམ་མིན། གལ་ཏེ་མིན་ན་ནི་སྟོ་མ་རྒྱལ་པ་ཀུང་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ལ་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་གཟུང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་པ་ཅན་ལ་ནི་གཟུང་བ་ཡིན་པ་དེ་ཅམ་
པས། སྟེད་བྱེད་གྱི་རྒྱལ་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་སྟོགས་ཀུང་གཟུང་བ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་རང་སྟོ་སྟེད་པ་དེ་སྟོ་མིན་པར་གྱུར་ན་ནི་གཟུགས་སྟོགས་རང་གི་དོ་བོས་རང་འཛིན་གྱི་སྟོ་ལ་དཔོན་སྟོ་མན་
འདོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ནའང་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གཟུགས་རང་ཉིད་སྟོས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་རང་སྟོ་བསྟེད་པ་ལས་གཟུགས་སྟོགས་འདི་ཡི་རང་སྟོ་སྟེད་པའི་རྒྱལ་པ་དེ་ཡི་དཔོན་པོར་ངེས་པ་སྟོ་
བའི་རྒྱ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། གཟུང་བ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱི་རང་སྟོ་མི་བསྟེད་ལ་གཞན་བའི་རྒྱལ་པ་འདིས་སྟེད་དོ་ཞེས་ཚད་མས་དམིགས་པ་མི་སྟོད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ནང་གི་སྟོ་མམས་ཅད་ལ་འདྲ་གཟུང་བའི་མཆོན་ཉིད་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་

ལྷ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡུལ་ལ་འཕོ་བ་མའི་སྒོ་སྒྲ་མ་དེ་ཡང་གཟུང་བའི་མཆོན་ནིད་ཅན་དེ་ནིད་དུ་རྒྱུ་པར་གནས་ཀྱི་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན་འདིའི་རང་འཛིན་གྱི་སྒོ་མི་བསྐྱེད་པ་སྒྲ་མཆོན་གང་གིས་
 ཡིན་དེ་བཞག་པར་མི་རྒྱས་སོ། །དེས་ན་སྒྲ་སྒོ་གཟུང་བ་ཡིན་ན་རང་འཛིན་པ་སྒོ་ཕྱི་མ་ཡི་ནི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་དང་། དེས་སྒྲོང་བར་བྱ་བ་ནིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་རང་སྒྲོང་གྱི་སེམས་སྒྲ་མ་ནིད་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་མཆོན་
 ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་དོན་ལ་ནི་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་ལས་ཉེར་ལེན་ཡིན་མི་དགོས་ལ། རྒྱང་གི་སྒོ་དུས་མི་མཉམ་པའི་སྒོ་གཞན་གྱིས་སྒྲོང་བ་ལ་ནི་ཉེར་ལེན་མིན་པ་སྒྲོང་རྒྱལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཉེར་
 ལེན་ཅམ་ནི་སྒྲོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་སེམས་དེ་ཉེར་ལེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་སྐྱེ་བར་བྱེ་སྒྲས་འདོད་པས་དེ་ཁོ་ནས་གཟུང་བའི་མཆོན་ནིད་དུ་མི་འགོ་ལ། སྒྲོང་བ་ཅམ་ནི་གཞན་སེམས་གེས་པས་མ་ངེས་པར་འདོད་པས་
 སྒྲོང་བ་དང་ཉེར་ལེན་ནིས་ཚོགས་ནང་རང་གི་སེམས་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་མཆོན་ནིད་ལས་འོས་མེད་པར་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་གྲུབ་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་རྩོད་སྒྲུང་ལ། གཟུང་མིན་གཟུང་བས་མ་ངེས་སྒྲུང་། གཟུང་བ་གཟུང་མིན་
 མ་ངེས་སྒྲུང་། །དང་པོ། ཕྱི་དང་ནང་གི་གཟུང་བའི་མཆོན་ནིད་དེ་ལྟ་གྱུར་བཤད་པའི་དོན་འདི་མི་འཐད་དེ། བལ་པས་གཟུང་བྱ་མིན་པ་ཡང་གཟུང་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། སྒྲ་བ་རྒྱལ་དང་། དྲུང་བ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་།

ཚོད་པ་དང་བསྐྱལ་པའི་ཕྱི་དོན་རྣམས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པའི་གཟུང་དོན་དུ་འགྱུར་ལ། གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱང་མཐོང་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུལ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་པ་གཟུགས་སོགས་དང་ནི། རང་རང་གི་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་གཟུང་པའི་
 རང་བཞིན་ཡིན་མིན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་འདི་ནི་མ་དག་པའི་བློ་ཅན་པལ་པ་དག་གི་ཚུ་རོལ་མཐོང་པ་ལ་སྟོས་ནས་དེའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་དབྱུང་ནས། འགྱུར་པ་ལ་གཟུང་དོན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་རྣལ་
 འབྱོར་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་འདས་གྱི་དོན་མཐོང་ནས་པ་སྟོན་ཡུལ་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་གྱི་རྟོགས་པ་ཚུར་མཐོང་གིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཡིན་པས་དེའི་མཐོང་རྣལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཤེས་པར་
 མི་བྱས་ཏེ། རང་གི་སྟོན་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དཔྱུས་ཡོང་གིས་མིག་ལྟར་གྱི་སྟོན་ཡུལ་དབྱུང་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། ལྟར་གཟུང་པ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིས་གཟུང་བུ་མིན་པར་གྱུར་པ་ཡོད་དེ། ཉེ་བ་རིང་དུ་སོང་བ་དང་། རགས་
 པ་ལྟ་བུར་སོང་བ་དང་། བར་དུ་སྒྲིབ་པས་ཚོད་ནས་བསྐྱལ་བར་གྱུར་པའང་ཡོད་པས་སོ་སྒྲུལ་ན་ཡང་། གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་ལྟ་བ་དང་སྒྲིབ་པ་སོགས་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིས་ལྟར་དབང་བློས་མཐོན་སྒྲུལ་གཟུང་པ་ཡང་
 ཕྱིས་གཟུང་བར་བུ་བ་མིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་མིད་ན་འང་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་བློ་ལ་ནི་སྒྲུར་མིད་པའི་བྱུང་པར་གང་ཞིག་ཕྱིས་གསལ་དུ་སྒྲིབ་པ་ལས་གཟུང་བ་མིན་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། ཚམས་པའི་ཤེས་པ་

༡༥༥། །ལ་ཕྱ་རགས་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནམ་ཡང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཙམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལས་ཕྱ་རགས་མི་འདྲ་བ་གཞན་དང་གཞན་གྱི་བྱུང་པར་མི་འཐད་པ་དང་། སྤོ་ཕྱི་མ་དང་བར་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པར་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་རྟག་ཏུ་རྟུལ་གཅིག་ལས་ཉེ་བ་དང་རིང་བའི་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་གཟུང་བ་མིན་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནམ་ཡང་མི་སྤིང་དོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ། རི་སྐད་བཤད་པའི་རྩལ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རང་སྒོ་སྒྲ་མ་སྒོ་གཞན་ཕྱི་མས་འཛིན་པར་འགྱུར་ན་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་ཡི་སྐོམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་རྟག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་དེ་སྐད་ས་ནས་དོན་གཞན་ནམ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཤུ་པ་དོན་བཞག་པ་ནི། གཞན་དག་གཟུང་དོན་ལ་གཟུང་བའི་རྩལ་པ་དང་ཉེར་ཡོན་གྱི་རྩལ་པ་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་མི་འཐད་དོ་དངོས་པོ་རྒྱམས་ལ་རྩལ་པ་དོན་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྐྱམ་པ་ནི་འབྱུལ་བ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་ལ། རྩལ་པ་ཅན་ལས་རྩལ་པ་ཐ་དད་པའི་རྩལ་པ་དུ་མ་དང་གཅིག་པ་ཞིག་ཤུ་བ་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་དོད་ས་པོ་རྒྱམས་ཀྱི་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་གྱི་འམ་ཆོས་ཉིད་གྱིས་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་སུ་གཅིག་བྱེད་པ་དྲང་། རྒྱ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འབྲས་སུ་དུ་མ་བྱེད་ཅིས་སྐར་ཡང་བརྗོད་ཟེན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་མཐུ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་རྩལ་པ་དུ་མ་ཐ་དད་དུ་མེད་ན་རྒྱ་གཅིག་ལས་འབྲས་སུ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འབྱུང་བ་མིན་ནོ་ཞེས། དེ་མ་ཡིན་

མཆོད་མ་པའི་བརྒྱ་ཉི་མ་

མཛེས་པ་གྲྭ་

དེ། ཉེར་མེན་གྱི་དངོས་པོ་སྒྲིབ་ཅིག་སྒྲིབ་ཀྱི་ལྟ་བུ་འགྲུབ་ཞིག་ནི་རྒྱ་གཅིག་ལས་འབྲས་སུ་གཅིག་འབྱུང་བར་སྒྲུབ་ལ། དེ་ལ་བསམས་ནས་རྒྱ་གཅིག་ལས་འབྲས་སུ་གཅིག་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། འབྲས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་མ་ཚོགས་པ་དུག་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་ཆ་མེད་པའི་རྒྱ་གཅིག་ལས་འབྲས་སུ་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་ནི་མཐོང་བ་མེད་པས་ན་རྒྱ་རྒྱུ་མས་འབྲས་སུ་གཅིག་ཕྱེད་ངོ་ཞེས་དང་། རྒྱ་གཅིག་ཀྱང་འབྲས་སུ་སོ་སོ་ལ་སྒྲེས་ནས་ཉེར་མེན་དང་རྒྱ་ན་ཅིག་ཕྱེད་རྒྱུ་རྒྱུ་མ་ཚོགས་པ་གཉིས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འབྲས་སུ་འེད་ཕྱེ་བ་སོ་སོ་ལ་ཐན་འདོགས་ཕྱེད་དུ་སྒྱུར་བའི་ཆ་ནས་རྒྱ་གཅིག་སུ་དེ་ནི་འབྲས་སུ་རྒྱུ་ཕྱེད་ཅིས་བརྗོད་དེ། དེ་སྒྱུར་གཅིག་དང་དུ་མར་བརྗོད་པ་སྒྱུར་རྒྱས་པ་གཅིག་དང་དུ་མར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུ་མ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་འབྲེལ་ལས་དངོས་པོ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་སུ་དེ་སྒྱུར་སྒྱེད་པ་ཙམ་དུ་སེས་གྱི་དངོས་པོ་ལས་རྒྱས་པ་ཐད་དང་བ་རེ་རེས་སོ་སོར་སྒྱེད་པ་མིན་ཅོ། །གཉིས་པ་དོན་སེས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པའི་ལུགས་འགོག་པ་ནི། གལ་སྟེ་སྒྲིབ་མ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་མ་གཞན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་གྱི་དོན་དུ་ར་ནི་རྒྱུ་སེས་སྒྲིབ་མ་གཉིས་གཅིག་ཅར་འཛིན་པར་འབྱུར་བས་ན་སྒྲིབ་དང་དོན་གཉིས་གམ་སྒྱུར་པའི་སྒྲིབ་མེད་ངོ་ཞེན། དོན་གཅིག་སུ་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་མ་ལན་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཙན་ཉིད་གྱི་སྒྲིབ་མེད་ཀྱིས་དཔྱོད་པ་ལུལ་ལ་རེས་བཞིན་སྒྱེ་བ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྒྲུས་དབང་པོའི་སེས་པ་དག་གི་ལུལ་དོན་གཅིག་ལ་

༡༢༩། །དམིགས་ཤིང་དུས་རྟག་དུ་ཅིག་ཅར་མིན་པར་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་ཡི། ཡ་ཡི་ལྟ་བུའི་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་རིམ་མིན་དུ་སྒྲུབ་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་ཞིང་། ཡ་ལྟ་བུ་སྒྲུམ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ལན་གཉིས་གཉིས་སུ་སྒྲོ་ལ་སྒྲུབ་པར་འབྱུང་རྟེ། ཡ་བདག་ཉིད་རིག་པ་གཤམ་པ་སྒྲུ་མའི་དུས་སུ་སྒྲུབ་བ་དང་ཡ་ལ་དམིགས་པའི་གཤམ་པ་དེ་ཉིད་རིག་པ་བྱི་མའི་དུས་སུ་འད་ཡ་སྒྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །གཤམ་པ་སྒྲུ་མ་ནི་ཡུལ་གྱིས་བྱུང་པར་དང་ཡུལ་ནས་གཟུང་དུ་མེད་ལ། ཡུལ་ཅན་སྒྲུ་མ་གསལ་པར་སྒྲུང་བ་ན་ཡུལ་ཡང་དེས་ཐི་ལྟར་དམིགས་པ་ལྟར་གསལ་གྱི་དེ་གཉིས་ལ་གསལ་མི་གསལ་པ་དང་ཉེ་རིང་ཡོད་པར་མི་འབྱུང་རོ། །དེས་ན་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ཡི་གོ་ལ་རིམ་བཞིན་དམིགས་པ་ན་ཡི་གོ་རེ་རེ་འད་སྒྲུ་བྱིར་ལན་གཉིས་རེ་སྒྲུབ་ཞིང་། མིག་གཤམ་སྒྲུ་མ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་དེས་རང་དུས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡང་འཛིན་པས་ན་སྒྲུར་གྱི་གཟུགས་དང་ད་ལྟའི་སྒྲུ་ཡང་དུས་མཉམ་དུ་སྒྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཡན་ཆད་གྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་མ་གོད་པར་ཆད་པར་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་གཞན་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་ངོར་བསྐྱབས་ནས། ད་ནི་གཉིས་པ་གཤམ་པ་ཐ་མ་མི་སྒྲུང་བའི་ལུགས་དགག་པ་ལ། དངོས་དང་ཉམས་སྒྲུང་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ། རི་སྒྲུང་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དཔུང་པས་རང་སྒྲོ་སྒྲོ་གཞན་གྱིས་འཛིན་ན་པར་མ་ཆད་པར་དོན་དང་གཤམ་པ་གཉིས་ཀ་སྒྲུང་མི་སྤྱིད་པའི་སྒྲོན་བརྒྱུག་པར་དགའ་བ་མཐོང་ནས། གལ་ཏེ་སྒྲོ་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་རིམ་བཞིན་སྒྲུང་ན་ཡང་།

༡༢༡། །གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་གང་ལས་ཀྱང་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མིག་ཡིན་ཀྱང་རང་གིས་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་རང་མི་རིག་པར་ཁྱོད་འདྲོད་པ་མིན་ནམ། གང་མ་མྱོང་བ་དེ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་ངེས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་དུན་པར་བྱེད་དུ་ཡོད་དམ་བསམ་པར་གྱིས་སྤིག་པོ་ཅན་རེ། མིག་རང་གིས་རང་མ་མཐོང་ཡང་བདག་གི་མིག་གསལ་མི་གསལ་ཞེས་རང་གིས་རྟོགས་ཚུལ་པ་བཞིན་དུ་རང་རིག་དང་རང་གསལ་པ་མེད་ཀྱང་གཞན་རིག་ཅིང་
 གསལ་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་སྤྲོས་པ་རྟོགས་ཚུལ་སོ་སྒྲུལ་ན། མིག་དབང་ནི་སྤྲོས་པ་གསལ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་དང་གསལ་པའི་ངོ་བོར་མ་གྱུ་བ་པར་ཡང་འབྲས་བུ་སྤྲོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསལ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་གསལ་པར་འདྲོད་པའི་སྒྲེ། ལུལ་སྒྲོ་སྤྲོས་གསལ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྲོས་པ་ལ་མི་སྒྲོས་པར་འདི་གསལ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་མིན་ཏེ། སྤྲོས་པ་གསལ་པ་ཉིད་སྒྲོས་པར་མ་གྱུར་ན་མིག་ལམ་པའི་རང་བཞིན་ལ་
 གསལ་པ་ཐི་ལྟར་ཡོད་དེ། མར་མེས་བུམ་པ་གསལ་པ་ལྟ་སྟེ་གསལ་ཚུལ་དང་སྒྲོས་སྤྲོས་པ་གསལ་པ་ལྟ་སྟེ་གསལ་ཚུལ་གང་ཡང་དེ་ལ་མི་སྤྲིད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་གང་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་པར་མ་གྱུ་བ་ཀྱང་རང་
 ཡོད་ཅུ་གྱིས་གཞན་གསལ་ན་འགྲོ་བ་འདྲི་ཀུན་ལ་མི་གསལ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཐམས་ཅད་གསལ་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཀྱང་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་རང་མ་གསལ་ཀྱང་གཞན་

གསལ་པར་བྱེད་ཀྱིས་ལས་བྱངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་གི་མིག་གསལ་ལོ་སྒྲུལ་པ་ནི་དེ་ལས་སྒྲེས་པའི་སེས་པ་གསལ་བ་ཉིད་རང་རིག་པས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་མཐུས་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་གཞན་གྱི་མིག་བཞིན་དུ་དེ་
 གསལ་མི་གསལ་སུ་ཞིག་གིས་རྟོགས་པར་རུས། དེ་ལས་སྒྲེས་པའི་སེས་པ་གསལ་བ་དེ་ཡང་རང་རིག་པས་མ་སྦྱོང་ན་གསལ་བར་མི་རྟོགས་ལ། མ་རྟོགས་ན་རྒྱ་དབང་པོའི་བྱེད་པར་ཡང་རྟོགས་པར་མི་རུས་ཏེ་དབང་པོ་རང་ཉིད་
 རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཐ་སྐྱད་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གསལ་བའི་སྒྲོ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་རང་རིག་ལས་གྲུབ་པ་ཁོ་ནར་སེས་པར་བྱའོ། །ཚད་མ་རྒྱུ་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ཡེ་ལུར་བྱས་པ་ལས་མཐོན་སྒྲུལ་
 གྱི་ཡེ་ལུར་འགྲེལ་བ་བཤད་པའི་སྐབས་ཏེ་གསུམ་པའོ། །
 །དེ་ལྟར་ཐ་སྐྱད་གྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་མ་ཞོར་བར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། མཐོན་སྒྲུལ་དང་བཅས་པའི་འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་
 རིགས་པ་ལེགས་པར་ཐོན་དུ་སྤོང་ནས། ད་ནི་རང་གིས་རི་ལྟར་རྟོགས་པའི་དོན་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པར་བཞེད་པས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པ་ལ། སྒྲུབ་དག་གྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་བསྟན། །དེ་ལྟར་
 ལྷུ་པ་རྒྱུ་ལྷུ་ལྷུ་བཤད། །དང་པོ་ལ། རང་གིས་མཐོང་བ་སྒྲོས་པའི་དོན། །དོན་ཞེས་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་བཤད། །རབ་གསལ་བྱེད་གྱི་དོན་སྒྲོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལོག་རྟོག་སྦྱོང་བའི་དགོས་པ་བསྟན། །དེ་ཡི་འཐད་པ་ལེགས་

༡༡། །པར་བསྐྱབ། །དང་པོ། ཡང་དག་པའི་དོན་སྐྱབ་པ་དང་ནོར་བའི་ལམ་ངན་པ་སྐྱོན་འབྱེན་པའི་ངག་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པར་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་འབྲུལ་བ་སེལ་ཞིང་ཡང་དག་པའི་སྐྱབ་པ་སྐྱེད་པ་ནི་རི་སྐད་དུ་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཆོས་བཟང་རིགས་པས་རྒྱལ་དབྱུང་བསམ་པ་ཅན། །རྟག་ཏུ་བདུད་གྱིས་བར་ཆད་བྱེད་པ་མེད། །བྱུང་པར་རྟེན་དང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་འབྱེན། །མི་འཕྲོག་ཡོངས་སྐྱོན་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་རྒྱལ་མཁུན་པར་སྐྱབ་དང་སྐྱོན་འབྱེན་གྱི་རྒྱལ་ལས་བརྒྱམས་ནས་སྟོན་པ་ལ། སྐྱབ་ངག་སྟོའི་རྒྱལ་མི་ལྟ་བུ་ཞེན། ཚད་མ་མདོ་ལས། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །རང་གི་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སྟོ་སྟོན་དོན་སྟོན་སྟོ་སྟོན་གསུམ་བསལ་བའི་ཆོག་གི་དོན་རིམ་བར་འཆད་པ་ལ། སྟོར་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་སྐབས་འདིར་རང་གི་མཐོང་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དངོས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱབ་ངག་གི་མིང་དུ་བཏགས་པ་དེ་ལྟ་ན་རི་དྲགས་རྒྱག་པ་ལ་ལྟོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཞན་དོན་མདོན་སུམ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱབ་ངག་དེས་འབྲས་བུ་རི་དྲགས་མཐོང་བའི་མདོན་སུམ་སྟེད་དོ་སྟུམ་ན། ཆོག་ཅམ་ལས་མདོན་སུམ་སྟེད་པ་ནམ་ཡང་མེད་དེ། ཡོད་ན་དཔུས་ཡོང་ལ་དུང་དགར་པོར་བརྟེན་པས་མདོན་སུམ་སྟེད་པར་བཤལ་ལོ། །དེས་ན་རི་དྲགས་རྒྱགས་པ་ལ་ལྟོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་ལས་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

རྒྱུ་དཔལ་དངོས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་། དེས་རི་དྲགས་རྒྱལ་པ་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཐོན་དུ་རྒྱུ་དཔལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་རྒྱུ་དཔལ་ཅེས་བྱ་བར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་གསུམ་པའི་རྒྱལ་
བཟོད་པ་གཞན་དོན་རྒྱུ་དཔལ་ཡིན་ན་རང་གི་མཐོང་བ་སྐྱེས་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱོས་ཐེར་ན། ཐོག་མར་རང་གི་མཐོང་བ་ཞེས་སྐྱོས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བ་རོལ་གྱི་ལོག་རྟོག་སྒྲིག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་ལྷར་
ན། གཞན་པ་རོལ་པ་ལ་བསྐྱེད་བྱའི་དོན་བསྐྱེད་ཞིང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་བདུག་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མས་མཐོང་བ་མིན་ཡང་ཕྱིར་རྟོག་པ་གཞན་དག་གིས་ཁས་བླངས་པའམ་དེ་དག་གིས་འདོད་པའི་ལུང་
ལས་གྲུབ་པས་ན། དེས་མཐོང་བ་ཡང་རྟོག་པ་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཅེས་གྲངས་ཅན་པ་ལ་ཅིག་གིས་སྐྱེ་བའི་ལོག་རྟོག་དེ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཐོན་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཆོག་སྐྱོས་པ་ཡིན་དེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་རུང་བར་མཐོང་བ་མིན་ན་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཅི་ཡང་སྐྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གྲངས་ཅན་པ་ན་རོ་སྒྲོ་དང་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་པ་ཡིན་དེ།
སྐྱེ་བ་ཅན་ནམ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་གཟུགས་སྐྱེས་པ་དེ་ཅམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་པ་ལ། དེའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀ་མཐུན་དཔའི་སྐྱེད་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་ཁས་བླངས་པ་དང་རྟགས་དེ་ནི་སྐྱེ་

ལ་པ་

༡༥༡ ། འཇིག་ཅན་གྱི་དང་བདེ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་གྲུབ་ཅིང་། སེམས་པ་ཅན་སྐྱེས་ལུ་ནི་རྟག་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པ་གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་ལ། དེ་འདྲའི་སྐྱེས་ལུ་དེ་བཅིང་ཤོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་ཅིང་ལུས་འདྲོར་ལེན་ཕྱེད་པའི་བདག་ཡིན་པར་འདོད་དོ། ། དེ་ལ་གྱོ་དང་བདེ་བ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་གཏན་དུ་འཇིག་པ་ཅན་དུ་སེར་སྐྱ་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ་ན་སངས་རྒྱས་པས་དེ་ལྟར་ཁས་གྲངས་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་འགོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཁོ་རང་གིས་མ་མཐོང་བ་མེད་པས་སྐྱབ་ཕྱེད་ཡང་དག་དུ་མི་འགོ་ལ། ག་ལ་ཉེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་གྲུབ་ན་ཡང་དེས་སེམས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། སེམས་ལྡན་ལ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པ་ནི་གྲངས་ཅན་གྱི་ཞེ་འདོད་ཁོ་ནས་ཡིན་གྱི་དད་ས་པོ་ལ་མ་ཡིན་ཉེ་སེམས་པ་ཉིད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་རྟག་ས་དེ་འདྲས་གང་ཡང་སྐྱབ་མི་རྒྱས་པ་ཡིན་གྱང་རེ་ཞིག་སྐྱབས་འདིར་རང་གིས་མ་མཐོང་ལ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བའམ་འདོད་པ་ཙམ་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་སྐྱབ་ཕྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཆ་ནས་སྐྱོན་སྐྱོན་པ་ཡིན་ནོ། ། གཉིས་པ་གཞན་གྱིས་མ་ཐོང་བ་ཙམ་སྐྱབ་ཕྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་འབྲང་པ་བསྐྱབ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་པའདད་ཅོད་སྤྱོད་གསུམ། ། དང་པོ་རང་གིས་ཚད་མས་མ་ཐོང་བ་མིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱབ་ཕྱེད་དུ་མི་རུང་སྟུམ་ན། གང་རང་གི་ཚད་མས་མ་ཐོང་བ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་ནི་དེ་དག་གི་ལུང་ལས་འབྲང་པ་ཙམ་དུ་ཐང་ལ། དེ་དེ་བཞིན་དུ་ངེས་པའི་

五、

ཚད་མ་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྒྲིལ་ན་ཚད་མ་འི་སྟོབས་ཀྱིས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་མིན་པར་ལུང་ཙམ་གྱིས་བྱེད་པར་འགྱུར་ན་དེ་མི་རིགས་ཏེ། དང་པོར་དབྱུང་པ་གསུམ་གྱི་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལུང་དེ་
གིན་དུ་སྒྲིག་གྱུར་ལ་མི་བསྒྲུབ་པའི་ལུང་ཡིན་པར་ཁས་འཆིས་ནས་ལུང་དེ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྗེས་དཔག་གིས་ལུང་དག་པར་འགྱུར་གྱི་ལུང་ལས་རྗེས་དཔག་དག་པར་མི་འགྱུར་ལ། གཞུལ་བྱ་གསུམ་པར་དབྱེད་པ་
ན་དག་པའི་ལུང་ལ་སྟོས་གྱི་གཞན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ལུང་གི་ཆོག་ཙམ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་ལྟར་གྱི་མདུན་འདིར་གུམ་པ་ཡོང་མེད་དབྱེད་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །
གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་བྱའི་ཡུལ་ལ་ལུང་གི་ཆོག་ཙམ་ཚད་མར་གྱུར་ན་འགལ་བ་ཅན་གྱི་ལུང་སྐྱོ་ཆོགས་ནས་བཤད་པ་མཐའ་དག་གི་དོན་དེར་ནི་འཐད་དང་མི་འཐད་རྟག་པའི་རྗེས་དཔག་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོག་ཙམ་
གྱིས་དོན་དེ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འད་བྱིན་པ་སོ་སོའི་ལུང་ན་དོན་སྐྱོ་ཆོགས་པ་ཉིད་གྱི་བྱིར་ལུང་ནས་བཤད་ཚད་དོན་ལ་གྲུབ་ན་བདེན་རྒྱུ་གང་ཡང་དབྱེ་བས་པ་མི་མྱིད་པས་ལུང་དོན་ལ་རྗེས་དཔག་འཇུག་ཅིང་། ལྷགས་
ན་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ལུང་ཙམ་ཚད་མར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞན་ལུང་གིས་རང་འདོད་མི་འགྱུབ། །རང་ལུང་དངོས་སྟོབས་མེད་ན་མིན། །དང་པོ་ལ། རིགས་པ་བརྗོད་དང་དེ་ལན་དགག། དང་པོ། རང་པ་སངས་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

ཀུས་པའི་ལུང་ལས་བཤད་པའི་སྒྲིལ་འཇིག་སྐྱེས་ལེན་ན་སྒྲོ་བདེ་སེམས་མེད་ཡིན་པར་ཡང་ཁས་ལེན་པ་དེ་དང་འགལ་བ་སྒྲོ་བདེ་སེམས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་
འགྲུབ་པར་འགྱུར་དེ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་སྒྲིལ་འཇིག་ཁས་བླངས་པའི་རྟགས་ལས་སངས་ཀུས་པའི་ལུང་དེ་ཡི་དོན་ལས་གཞན་པ་གྲངས་ཅན་པའི་འདོད་པ་ཁས་ལེན་ན་སངས་ཀུས་པའི་ལུང་དེ་དོར་བྱ་ཡིན་པས་སྐྱབ་
པའི་ཡན་ལག་ཚད་མ་མིན་ན་སྒྲོ་བདེ་སེམས་སུ་འདྲུབ་ལ། ལུང་དེ་ཚད་མ་མིན་ན་སྒྲོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་ལུང་དེས་མི་འགྲུབ་པས།
རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་གང་དུང་འཇིག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་ཕ་རོལ་གྱི་ཁས་བླངས་ཅམ་ལ་རེ་བ་ནི་ཁོ་བོས་ཁྱོད་གསོད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོའི་མགོན་མཛོད་ཅིག་ཅིས་པ་རྟུར་བཞད་
གད་ཀྱི་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དོན་ལ་འབྱུང་ན་སྐྱབ་བྱེད་དགོས། །སྐྱབ་བྱེད་མེད་ན་དེ་མི་འགྲུབ། །དང་པོ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་ན་སྒྲོན་པར་རེགས། །སྒྲོན་དུ་མེད་པའི་གཞན་ལན་དགག་ །དང་པོ། གྲངས་ཅན་པ་རང་ཉིད་
ཀྱིས་སྒྲོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་ངེས་པར་རྟགས་པའི་སྒྲོ་དེ་སྐྱེ་མཚན་གང་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་བ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ནི་ནང་པ་སངས་ཀུས་པ་ལ་ཅིས་མ་བཟོད་དེ། རང་གི་དོར་ཚད་མར་མ་གྲུབ་པ་སངས་ཀུས་པའི་ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱིས་

ཅ ༡༩

ཨ། ཅི་ཞིག་ཏུ། གལ་ཏེ་ཁོ་པོ་ཅག་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་འདོད་ལ་ལུང་བྱེད་གིས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་མ་བརྗོད་དོ་ཞེན། བྱེད་གི་ལུང་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་བྱེད་གིས་སངས་རྒྱལ་པའི་ལུང་མི་བདེན་ལ། སེར་རྒྱ་པའི་ལུང་བདེན་པའི་རིགས་པ་གང་གིས་གངས་ཅན་པའི་ལུང་ཚད་མར་འཛིན་པ་ཡིན་ན། རིགས་པ་དེ་མྱོན་ཅིག་དང་དངོས་མྱོངས་གིས་གྲུབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་པ་འདྲིས་ཀྱང་ཅིས་མི་འཛིན་ཏེ། རིགས་པས་གྲུབ་པ་ལ་སྤྱིས་ཀྱང་གཞན་དུ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རིགས་པ་མེད་ན་ནི་གཟུང་བྱ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ། ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་པ་བསྟན་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གིས་མཐོང་བ་ཡིན་པས་རིགས་པས་གཞན་དུ་བྱར་མེད་དོ་ཞེན། དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་རྒྱལ་མོད་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་མངོན་དེ་རྒྱ་མེད་གྲོ་བུར་དུ་འབྱུང་མི་མེད་པས་ན། དེ་འདྲའི་རྒྱལ་མངོན་མེད་པའི་རྒྱར་བྱེད་གི་ཐབས་དམ་པ་གང་དག་གིས་ཐ་མལ་པར་གྱུར་པ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་གནས་ཤིང་། དབང་འདས་གི་དོན་མཐོང་མི་རྣམས་པའི་སྐབས་ན་རྒྱབ་བྱེད་དེ་གེས་ཤིང་གོམས་པ་ལས་ཕྱིས་སུ་རྒྱལ་འབྱོར་པར་གྱུར་ནས་དབང་འདས་གི་དོན་དེ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་བྱེད་རྒྱལ་འབྱོར་པའི་དབང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་རྒྱབ་བྱེད་གི་ཐབས་དེ་དག་དབང་འདས་དེའི་དོན་མཐོང་བར་བྱེད་པ་ལ་རྣམས་པ་ཡོད་པར་གེས་པ་ལ་

ཡུལ་ལྔ་པ་གྲུ་

རྒྱལ་མངོན་གྱིས་དེ་འདྲའི་དོན་མཐོང་བར་སྐབས་ལྔ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲའི་རྒྱལ་མངོན་འབྱུང་དུ་རུང་བར་མི་དཔྱག་པ་ལ་རྒྱལ་མངོན་གྱིས་དེ་མཐོང་ངོ་ཞེས་པས་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། འགྲུབ་ན་མོ་གཤམ་གྱི་ཐུ་ལ་སྟགས་པ་འང་
ཡོད་དེ། རྒྱལ་མངོན་གྱིས་མཐོང་བའི་བྱིར། ཞེས་བརྗོད་པས་འགྲུབ་བར་འགྱུར་རོ། །འོ་པོ་ཅག་གི་ཡང་ཐར་པ་སྟོག་རྒྱ་ཁྱུར་པ་འདི་ལ་འང་འཁོར་རྒྱུ་མ་རིག་པ་དང་སྤྱིད་པ་གཉིས་དང་འགལ་བའི་སྤྱོད་ཉིད་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཐར་པ་སྐབས་བྱེད་གྱི་ལམ་དངོས་སྟོབས་གྱིས་སྐབས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བསྐྱལ་བའི་དངོས་པོ་ལ་སྟགས་པ་སྐབས་དུ་རུང་བ་ཡོད་ན་རྒྱལ་འབྱོར་པའི་མཐུས་མཐོང་བ་ལ་གཞོན་པ་མེད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་བསམ་གཏན་སྟགས་རྒྱལ་
མངོན་ལ་སྐབས་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱོད་པའི་སེམས་སུ་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་འདི་ལ་ད་ལྟ་མི་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་བྱིས་སུ་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་དངོས་སྟོབས་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་སྤྱིད་པས་ན། མོ་གཤམ་གྱི་ཐུ་མཐོང་བའི་རྒྱལ་འབྱོར་
མངོན་སུམ་སྟེ་མི་སྤྱིད་པ་བཞིན་འདི་ལ་སྐབས་བྱེད་མེད་པས་གཞོན་དོ། །ཆོག་བཅད་འདི་གོ་སྒྲུབ་བར་བསྟེན་ན། སྐར་ནི་ཐ་མལ་བར་གྱུར་པས། སྐབས་བྱེད་གང་གིས་དབང་པོ་དང་། རྟོགས་པ་འབྱུང་བའི་སྐབས་དེ་དག་། དེའི་དོན་
རྒྱས་ཤེས་ལ་རྒྱས་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། མདོར་ན་རྒྱལ་མངོན་སྟེད་པའི་ཐབས་འདི་ལ་བརྟེན་ན་སྤྱོད་པའི་སེམས་མེད་མཐོང་ངོས་སྟོབས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ན་སྤྱོད་པའི་སེམས་མེད་ད་ལྟ་སྟོག་གྱུར་ཡིན་ཀྱང་རིགས་པ་དེས་འགྲུབ་

ཆ ཆོད་མ་ བཞི་བཟུང་ ཅིར་དག་ རྒྱུ་འབྱེད་

༄༅། །རྣམ་མོད། ཅི་འདྲའི་རྣལ་མཛོད་གྲུབ་ཀྱང་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་ཅི་དངོས་པོའི་གཤིས་ལ་མེད་པས་མཐོང་མི་ཤིད་པར་གྲུབ་པས་ན་སྐྱབ་བྱེད་མེད་ཅེས་སོ། །སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དང་རྣལ་འབྱོར་མཛོད་སྐྱམ་གྱི་འབྲེལ་བ་སྐྱབ་པའི་བྱིར་སྒྲིལ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྟོན་དུ་མེད་དོ་ཞེན། བསྐྱབ་བྱེད་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ད་ལྟ་འགྲུབ་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་སམ་བྱིས་སུ་མཐོང་རུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་རྣམས་པར་ཆད་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དེའི་རང་མཆོན་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ལྟ་ཅི། བྱིས་ཀྱང་སྟེ་བྱི་མཆོན་གྱི་སྟོན་སྐྱབ་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱེད་དེ་དུ་བྱས་ན་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱེད་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་འགོད་པ་དོན་མེད་ལ། སྐྱབ་བྱེད་གང་གིས་ཀྱང་འགྲུབ་མི་ཤིད་པས་དམ་བཅའ་བ་ཅམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གཤིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་ནི་རྒྱས་བཤད་གཤིས། །དང་པོ། གཞན་བྱིས་ཁས་བྱུངས་པའི་ཡུང་དེ་ནི་ཤིད་ཡུང་ཡང་དག་དུ་འདོད་པ་དེའི་ཆོ་དེ་ལ་ཡུང་དེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རུང་བས་ན་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་སྟེ་འཇིག་དུ་འདོད་པའི་ཡུང་དེས་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་སྐྱབ་དུ་རུང་ཞིང་། ཆོ་ལ་བའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། བྱིས་ལུའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི་གྲུབ་པར་སོང་བ་ཅམ་གྱིས་དོན་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་བསམ་པས་ནི་ལྟར་བཅད་པ་ལྟར་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཅིད་དང་དེ་ཁོ་ན་

ཆོད་མ་རིག་པའི་སྟོན་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཉིད་མིན་པར་འཛིན་ན་ཅི་ལྟར་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་། གཏན་ཚིགས་དེར་སྒྲུབ་པ་ཙམ་གྱི་ཁུད་པར་མེད་པར་སྒྱེས་པའི་བློས་གཏན་ཚིགས་སུ་རྫོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡིན་པ་
དང་། ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པར་བཟུང་བ་ཐམས་ཅད་ལྟར་སྒྲུབ་ཏུ་འགྲུར་པའི་ཕྱིར་དེ། སྒྱེས་པའི་ཐམས་པའམ་དེས་བཞག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་དངོས་པོའི་དོན་ལ་རྟེན་པ་མིན་པར་སྒྱེས་པའི་བློ་ལ་བརྟེན་
པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དོན་ཡོད་དེ་གཤམ་ཚིགས་ན་འགྲུབ། །དེ་མིན་གཉིས་ཀའི་དོར་མི་འགྲུབ། །དང་པོ། གཏན་ཚིགས་ནི་སྒྱེས་པུས་ཞིན་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་མི་འགོ་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དོན་ལ་ཡོད་པ་
དང་ཡོད་པ་ལྟར་གཤམ་པ་ལ་སྒྱེས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་དེ། དོན་ལ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་གཤམ་པས་དོན་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཚུལ་པ་མིན་ལ། དོན་ལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་མི་བཞིན་མ་གཤམ་པར་རྟགས་སུ་མ་བཤོད་ནས། བསྒྲུབ་པའི་
དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་རྟགས་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟགས་པར་རྫོམ་པ་ནི་རྟགས་པ་ཡིན་པར་ཐམས་ཀྱང་ཁུད་ཅད་རྟགས་པ་མེད་པ་དང་མཚུངས་དེ། བརྟགས་ན་རྟགས་དེ་ལས་དེ་རྟགས་ངེས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་
རང་གིས་རྒྱ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་དཔྱོད་སྒྱེས་པ་ཙམ་ཏུ་བཟད་དེ། དཔེར་ན་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུ་ནི་མི་རྟག་པའམ་རུལ་ཏུ་གྲུབ་པའི་སྒྲུམ་པ་དང་རྒྱངས་པ་ལ་ཏུ་བར་བཟུང་ནས་དེ་ལས་མེ་རྟགས་པ་ལྟ་བུ་

ཅ ༡༩

དཀྱུག་པ་ལེ་ཁས་སྤངས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིས་ཁོ་རང་གི་མི་འདོད་པའི་ཚེས་གཞན་ཐལ་བ་སྐྱབ་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཐལ་བ་དེ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རྟགས་དེ་གཉིས་ཀ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་བྱུང་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་པོ་མེད་ན་
 གཞན་ཅིག་ཤོས་བྱུང་བྱ་རྟགས་དག་ཀྱང་མི་གྲུབ་པར་དགག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱེད་བྱག་པས་བ་ཡང་གི་སྒྲི་ཆ་མེད་གཅིག་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟམ་གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་ལ། བ་ཡང་གི་སྒྲི་
 ཚེས་ཅན། ཆ་རུ་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་རུ་མ་ལ་རྟམ་གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན། རྟགས་དེ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་མེན་ཀྱང་པ་རོལ་པོའི་ཁས་སྤངས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་གྲུབ་
 ན་ཆ་རུ་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་ཡུལ་རུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་ཐ་དད་མེད་ན་རུ་མ་དང་འབྲེལ་མི་སྲིད་པའི་རྟགས་ཚེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པས་ན་དེས་ཆ་རུ་མ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲི་ཞིག་སྐྱབ་པ་མེན་གྱི་ཆ་མེད་གྱི་སྒྲི་འདོད་པའི་
 དམ་བཅའ་ལ་ཁོ་རང་གི་ཁས་ལེན་གྱིས་གཞོད་པར་སྒྲོན་པ་སྟེ་ཐལ་བའི་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཆ་རུ་མ་དེ་མེད་ན་ཁས་སྤངས་པའི་རྟགས་དེ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཐལ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་ཁས་སྤངས་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་མི་
 འདོད་པ་ཅམ་འགྱུར་རུས་ཀྱི། གྲོ་བདེ་སེམས་མེད་ལྟ་བུ་རང་རྒྱུད་བསྐྱབ་པ་ལ་ཁས་སྤངས་ཅམ་གྱིས་གང་ཡང་མི་རྟམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་སྒྲོས་ལ། མདོར་བསྟན་ཀྱས་བཤད་ཅོད་སྤང་གསུམ། །དང་པོ། མདོ་ལས་དོན་

༡༩། །ཞེས་སྒྲོམ་པ་དེ་ནི་གཏན་ཚིགས་དེ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཚིག་ཙམ་དང་མིང་འདོགས་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་ཙམ་འཇུག་པ་དག་དང་། རྒྱལ་བ་རང་གི་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་བདག་ཅིང་
ཅན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་བཞོད་པ་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་ཅིང་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྣམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཞེ་འདོད་ཀྱི་
མིང་ཙམ་ལས། རུལ་ཕྱན་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འུག་པ་པས་རིང་ཐུང་སྟགས་ཚད་མའོན་སུམ་གཞལ་དུ་མེད་པ་ལ་ལུས་ཅན་མིན་པའི་མིང་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཤིང་སེམས་པ་དང་ལྡན་ཏེ།
ཤུན་པགས་བཤུས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་རྣམས་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་དང་། རང་གི་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ། སྒྲ་རྟག་སྟེ། ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་དག་ལས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སྟགས་ཚིག་ཙམ་དང་། ཞེ་འདོད་
ཀྱི་རྟགས་སུ་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་སྒྲུབ་མི་རུས་ཏེ། རུས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་འཐད་ལ། དེས་ན་སྒྲ་ཙམ་དང་རྟོག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དུ་བ་ལས་མི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་རྟགས་རང་གི་
དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལས་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་ནི་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལོ། །གཞིས་པ་ལ། རྟོག་ལུང་ཙམ་རྟགས་སྒྲུབ་བྱེད་མིན། །བརྗོད་ཙམ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ། ཅིའི་ཕྱིར་རང་གི་རྟོག་པ་ཙམ་དང་ལུང་དག་རྟགས་སུ་

H
 100
 100
 100
 100
 100
 100
 100

50

བཀོད་ན་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ཞེ་ན། སྐྱེས་སྤྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྐྱ་ཚོགས་སྤྱི་ཉལ་པ་ཙམ་དང་བརྗོད་བྱ་སྐྱ་ཚོགས་སྤྱི་ན་པའི་ལུང་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཉལ་པ་དང་ལུང་དེ་དག་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་བ་ཙམ་ལས་དངོས་པོའི་དོན་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་དངོས་པོའི་གནས་སྤྱི་ལས་གཞན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་འབྱུལ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཆོད་མས་ངེས་པ་མེད་པའི་
 ཉལ་པ་དྲགས་ཀྱི་དྲགས་དང་ལུང་གི་སྐྱ་ཙམ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བདགས་པ་དག་ནི་འབྱུལ་བ་ཡིན་ཅོ། །གལ་ཏེ་མ་འབྱུལ་ན་སྐྱེས་སྤྱི་ཉལ་པ་དང་ལུང་ནས་བཤད་ཆོད་བདེན་དགོས་ན་འགལ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་རྣམ་བཤག་
 སྐྱེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚེག་གཉིས་དངོས་སྐྱབ་བྱེད་མིན། །བརྒྱད་ནས་ཡིན་མིན་ཁྱད་པར་ཡོད། །དང་པོ། རྩལ་གསུམ་ཆོད་པའི་དྲགས་རང་གི་དོན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱེད་དོན་ཉལ་པ་ནི་དངོས་པོའི་
 རྩལ་གྱིས་འོང་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པའི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་དམ་བཅའི་ཚེག་ཙམ་དང་། གཏན་ཚེགས་ཙམ་བརྗོད་པ་ཁོ་ན་ལ་མར་མེས་སུན་པ་སེལ་བ་ལྟར་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྩལ་པ་མེད་དེ། དེས་ན་ཕྱོགས་དང་གཏན་
 ཚེགས་བརྗོད་པ་དེ་དག་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ལས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཚེག་ཙམ་གྱིས་དོན་གྲུབ་པས་སུ་ཡང་མེད་པ་མི་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཕྱིར་དངོས་པོའི་རྩལ་གྱིས་ཞུགས་པའི་

[illegible]

རོ། །དེས་ན་ཆོག་ཙམ་གྱིས་དོན་གང་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་མོད་མཛེས་ལྷ་པ་བཞིན་དུ་ཆོག་གིས་མཆོན་ནས་དོན་རྟོགས་པ་ན་དོན་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྤང་ལ། ལུང་དང་འགལ་བར་དོགས་པ་བསལ། དེ་
པ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ། ལྷོ་བ་དཔོན་ལྷོགས་གྱི་གྲུང་པོས། །རང་གིས་ངེས་བཞིན་གཞན་དག་ལ། །ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིས། །ལྷོགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་བྱ་དག །བརྗོད་པ་ལས་གཞན་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་
བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དཔག་བྱ་བསྟན་པ་ནི། གང་ན་ཆོག་ས་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟུང་གསུམ་ཆང་བའི་གང་ན་ཆོག་ས་གྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་
འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་གྲུར་པ་ནི་དེ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་རང་ལ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་དེ་ནི་གང་ན་ཆོག་ས་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་བྱ་བའམ་བསྟན་པའམ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་དེ། གང་ན་ཆོག་ས་ལས་དེ་གོ་
བར་འགྲུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་དམ་བཅའི་ཆོག་བརྗོད་པ་དེ་ལ་འདྲ་རྣམ་པ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་དེ་གང་ན་ཆོག་ས་གྱི་ཆོག་ནི་འཇུག་པའི་རྟེན་དུ་གྲུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གང་ན་ཆོག་ས་བརྗོད་པ་
དེ་ནི་ཕྱིར་ཚོལ་བའི་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་དོན་དེ་ཅི་ལྟ་གྲུར་གེས་པར་འདོད་པའི་སྐྱབས་ལ་འདྲ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱི་ཐེ་ཆོམ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྲུར་ལ། གཞན་ཡང་གེས་པར་འདོད་པ་དང་། སྐབས་སུ་བབ་པ་དང་། ཚོལ་བས་རྟོག་པ་

ཆ ཚད་མ་ པོ་ཉི་པ་ཉི་པ་ མོ་གཞུང་ རྒྱུ་ལ་

༡༡། །དང་། བསྐྱེད་བྱ་བྱེད་པར་འདོད་པ་སྟེན་ཀྱང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་བས་དེ་མཐའ་དག་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བརྒྱུད་དགོས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ཚིགས་འགོད་པ་
ཡིན་ཀྱང་སྐྱེད་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་དངོས་འབྲས་དམ་བཅའ་བ་ཚིག་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་དེ་ཁོ་ནས་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་འགྲོའི་ཟེར་ན། བ་རོལ་པོས་སྐྱེད་བྱེད་མཁན་པོ་དང་ཞེ་འདོད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱག་སྟེན་ལས་ལེན་པར་བྱས་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེད་
ཀྱི་གོ་ཞེས་བརྒྱུད་པ་ན་ཡང་སྐྱེད་མི་ཀྱི་པར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་འདྲེན་པ་དེ་དམ་བཅའ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱེད་བྱེད་པ་ཕྱག་མེད་ཀྱི་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ། རབ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་ལ། ཚུལ་གསུམ་ཚད་ན་
གསལ་བྱེད་ཡིན། །དེ་ལས་གཞན་པ་གསལ་བྱེད་ཡིན། །དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ། དོན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དག་སྟོར་བ་དེ་ཡང་མ་ཚད་བ་དང་ལྷག་པོ་མ་ཡིན་པར་དོན་གྱི་དྲི་གསལ་བ་བྱེད་པའི་དག་རྒྱུ་དག་གི་སྟོན་སྟེན་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞན་རིགས་པ་ཅན་པ་སྟེན་པ་དང་རང་སྟེན་རབས་པའི་ཚུད་པ་བྱེད་པ་ནས་ཀྱང་སྟོར་དག་ཡན་ལག་ལུ་ལུན་ཀྱི་འགོད་པར་འདོད་དེ། མེ་ཡོད་དེ་ཞེས་པས་དམ་བཅའ་དང་།
དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གཏན་ཚིགས་བརྒྱུད་པ་དང་། ཚད་མ་དང་བཞིན་ཞེས་པས་དཔེ་དང་། དུ་ལུན་གྱི་ལ་ལ་འད་དུ་བ་ཡོད་པས་ཞེས་པ་ཉི་བར་སྟོར་བ་དང་། མེ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་མཁུག་ལྷན་དེ་ལུར་འདོད་ལ། རང་སྟེན་པ་ཅིག་

ཚད་མ་རིག་པའི་སྟེན་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

དམ་པ་ཅེས་གསུང་ཆོག་པ་དེ་གསུམ་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་དུ་འདོད་ཀྱང་དཔེ་ནི་ཁྱབ་པ་སྟོན་པ་འདི་དཔེ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཟུར་དུ་རང་རྒྱལ་ཁྱབ་པར་པ་མེད་ལ། དག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྟར་སྟོན་པ་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་བརྟེན་པ་འདི་ཅམ་ལས་
གཞན་པ་དོན་མེད་དེ། རྒྱུ་རང་གི་རྒྱུ་ལ་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟོགས་པ་སྟེ་བའི་རྒྱུ་ལས་ཡན་ལག་དུ་ཟུར་པ་འདི་རྒྱལ་པ་ནི་དོན་རང་ལ་གྲུབ་པ་འདི་རྒྱལ་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་ལ། རྒྱལ་གསུམ་དེ་ལ་དུས་པ་
བསྟེན་པ་ནི་རྒྱལ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་བརྟེན་པ་འདི་ཆོག་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་ཏེ། དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་དང་མ་ཁུན་པར་ཆོག་གིས་དུན་ལམ་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་རྒྱལ་གསུམ་བརྟེན་པ་དེ་སྟབས་བྱེད་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་
དགོས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྟོན་པ་སྟེ་བརྟེན་པ་དང་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཏེ་བསྟེན་པ་བྱེད་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་སྟོན་པ་མེད་པར་ནི་གསུང་ཆོག་པ་རྒྱུ་པ་མེད་དེ། འཕེན་མེད་པར་མེད་འཕེན་པ་དང་
འདྲ་བ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་རྟོགས་ཀྱིས་བསྟེན་པ་བྱེད་པའི་ཡུལ་དག་གི་དངོས་སུ་བསྟེན་པ་དག་ཉིད་ལས་ནི་སྟོན་པ་ཆོག་བརྟེན་པ་ལ་ཡང་བསྟེན་པ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ་ཅེ་ན། གཉིས་པ། བསྟེན་པ་བརྟེན་པ་
ཡང་དེས་བར་སྟབས་པའི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་ན་དེ་མ་ཆོད་པས་བསྟེན་པ་བྱེད་པ་མེད་དགོས་ནའང་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ལུས་པ་བཞིན། ལྟ་ཡང་བྱས་སོ། །ཞིས་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱབ་པ་སྟོན་

ལྟོན་པ་

ཆ་ཚད་མ་པལ་བཞི་བཅུ་ལྟ་བུ་རྒྱ་ལྡན་རྒྱ་ལྡན་རྒྱ་ལྡན་རྒྱ་ལྡན་

༡༥། །དུ་བྱས་ནས་བཟོད་པ་ཅན་ལ་སྒྲིམ་རྟག་པར་དམ་བཅའ་བའི་ཆོག་དེ་མེད་པར་དངོས་སུ་གསལ་གྱིང་། ཕྱོགས་ཆོས་བཟོད་པ་སྟོན་དུ་བྱས་པ། སྒྲིམ་བྱས་སོ། །གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་
བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་སམ། སྒྲིམ་བྱས་པ་ཡིན་ལ་གང་བྱས་པ་འདྲི་འདྲ་བ་གུན་གྱིང་མི་རྟག་གོ་ཅེས་ནི་བཟོད་པས་གྱིང་དམ་བཅའ་མ་བསྟན་པར་ཡང་དོན་གྱིས་སྒྲིམ་དེ་ནི་འཇིག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྒྲིམ་འགྲུར་དེ། བློ་སྒྲིམ་པར་
བྱས་ན་དམ་བཅའ་མེད་པས་ཅི་ཞིག་གོ་ལ་ལ། བསྟན་གྱིང་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ་དེས་ན་དེ་སྒྱུ་བ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིམ་རྟག་པ་ཡིན་དེ། རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཟོད་གྱིང་རྟགས་ཀྱི་རྟམ་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་དམ་
བཅའ་བས་ནི་གང་ཡང་མ་ཡིན་དེ། དམ་བཅའི་ཆོག་དེ་རྟགས་ཀྱི་ཡུལ་ཆོག་ས་དོན་དེ་ལ་རྟགས་འབྲེལ་བ་གེས་པའི་ཆེད་དུ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་གསུམ་གསལ་བའི་ངག་རྒྱུ་ལྟར་པ་དེས་སྒྱུ་བ་པར་སོང་གི་དམ་བཅའ་བས་ནི་ཡན་
བརྟགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་གེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་ཆོག་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དག་ནི་མེད་ན་ཡང་ཚུལ་གསུམ་ཆོང་བ་མཆོན་པའི་ངག་གིས་བསྒྱུ་བ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་ནི་དམ་བཅའ་མ་བཟོད་པ་དེས་གོ་གསུམ་རྩུང་ཟང་གྱིང་
བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྒྱུ་བ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་གསལ་དེ། བུམ་པའི་སྒྱུ་བ་བྱེད་དུ་གྲག་གཟོང་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འགྲུབ་རྟམ་སུ་གྱུར་པ་ཚུལ་གསུམ་པོ་ལས་ཚུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཅིང་མ་བསྟན་པ་སྟེ། ཕྱོགས་

ཆོད་མ་རིག་པའི་སྒྲིམ་

མཚན་པར་ལྟོས།

ཚེས་མི་འགྲུབ་པ་འཇམ་བྱུང་པ་གཉིས་གང་རུང་རེ་ཆེག་རྒྱུ་ལྟུང་པ་ས་ཚེག་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཚད་ལ་ཡིན་པར་བཤེད་དེ་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་མི་ཤིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་ན་ཡང་ཕྱོགས་
 ཚེས་དང་བྱུང་པ་གཉིས་ཀ་གསར་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་དོར་གཉིས་ཀ་ནས་ཚད་པར་བཤེད་ཅིང་ལོགས་པར་བསྐྱབས་པས་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཕྱོད་པར་རུས་སོ། །གཉིས་པ་ཚུད་སྒྲུང་ལ། རང་གིས་བཀོད་པའི་ཚུད་
 སྒྲུང་བསྟན། །གཞན་གྱི་འབྲེལ་མེད་ཚུད་ལན་བཀག །དང་པོ། རང་ལ་ཚུད་པའི་སྐྱོན་མེད་ཚུལ། །གཞན་ལ་ཐལ་བའི་ས་པར་འབབ། །དང་པོ། བསྐྱབ་བྱ་བཤེད་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འདོད་པའི་ལུགས་འདི་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བཤེད་
 པ་དམ་བཅས་པ་ཡི་མཚན་ནི་དུ་བྱས་ནས། བསྐྱབ་བྱར་པས་བྱངས་ཕྱོགས་མཚན་ནི། ཅིས་སྐྱས་ན་འད་སྐྱ་བ་དེ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་དཔེ་དང་རྟགས་ཀྱང་ཚོལ་བའི་དོར་དུང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་
 ཡིན་པས་དེ་ཡང་དམ་བཅས་པ་འཇམ་ཕྱོགས་སུ་ཐལ་ཞེས་སྐྱོན་བཤེད་པ་འཐད་པ་མིན་ཏེ། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱང་སྐབས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་དུ་གྱི་སྐྱ་
 གཏུན་ཆེགས་ལྟར་སྒྲུང་བ་ནི་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་སྐབས་ལ་ལར་བསྐྱབ་བྱ་བཤེད་པར་དམ་བཅས་པ་དེ་བཤེད་ཀྱང་རུང་དེ་བསྐྱབ་བྱེད་མིན་ཏེ་ཞེས་ཀྱང་འབྲེལ་བར་ཡོད་དོ། །གཉིས་ལ། གཞན་དང་

༣༡། །རང་གི་དམ་བཅའི་མཆོད་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཚུལ་བྱུང་བར་མེད་པར་བརྟེན་ན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་བརྟེན་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་སྐབས་དེའི་སྐབ་བྱེད་དུ་རིགས་གཅིག་པས་ན་
 རིགས་པ་ཅན་པ་ལོགས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱན་པ་དམ་བཅའི་མཆོད་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་འདིས་འོ་ན་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་འང་དམ་བཅའ་ཡིན་ནམ་སྟམ་དུ་གྲེ་ཆོམ་སྟེ་བར་འགྱུར་དེ། དམ་བཅའ་དེ་ནི་སྐབ་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པས་སྐབ་བྱེད་
 བྱེད་དམ་བཅའ་མ་ཡིན་ལ་དམ་བཅའ་ཡང་སྐབ་བྱེད་མ་ཡིན་ལོ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་མི་ཆོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཞེས་པ་འདི་ཅི་ཞིག་སྟམ་དུ་བསམ་པའི་ཆོ་འདི་ནི་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། རང་ཉིད་གྲུབ་མ་བློན་
 པའོ་སྟམ་པ་ན་རྟགས་ལྟར་སྟུང་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་དེ་ཡང་དམ་བཅའ་ཡིན་པར་བལ་བར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་བྱོད་ལ་འང་མཚུངས་དེ། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་རང་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་འདྲ་
 བས་སོ་སྟམ་ན། མི་མཚུངས་དེ། བསྐྱབ་བྱ་སྐབ་བྱེད་རིགས་གཅིག་པ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པས་དོན་གྱིས་རྣམ་པ་ཆོད་ནས་དོགས་པ་སྟེ་མི་བྲིད་དོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གཞན་དུ་ཆོག་གི་རྣམ་པ་མཚུངས་པས་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་ན། རྣམ་པ་ཆོད་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བུམ་པ་ལ་ལོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་བརྟེན་པ་ནི་སྟེད་པ་ཀྱན་རྟགས་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་འམ་དམ་བཅའ་བར་ནི་བལ་བར་འགྱུར་ན་འང་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་སྟེ་མི་བྲིད་དེ། ལྟོར་བའི་ངག་འགོད་

མཛེས་པ་གཞི།

པའི་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་གཏུན་ཆོག་ས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱའོ་སྐམ་དུ་དོན་གྱིས་གོ་བ་འབྱུང་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ནེ་སྐབ་ཕྱིད་དུ་བགྱང་བའི་དམ་བཅའ་ནི་དམ་བཅའ་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་ཞིག་བརྗོད་པ་
སྐབ་ཕྱིད་ཡིན་གྱི་མ་གྲག་པ་ནི་སྐབ་ཕྱིད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན་དམ་བཅའ་སྐབ་ཕྱིད་དུ་འདོད་པ་གཞན་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་གཏུན་ཆོག་མ་གྲག་པ་སྐབ་ཕྱིད་དམ་བཅའ་ཐལ་བའི་སྐབ་ཕྱིད་དེ། སྐབ་ཕྱིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་མ་
སྐབ་ཕྱིད་པ་མེད་པས་མོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཐས་མེན་ན་དུ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བ་སྐྱུན་པ་དག་ཅི་ལྟར་སྐབ་ཕྱིད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་དེ། དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀོ་ལ་བ་གཉིས་ཀར་མཐུན་སྐྱེད་དུ་བྱུང་ན་དེ་བརྗོད་པས་སྐྱེད་མ་གྲག་པ་ཅི་ཞིག་
སྐབ་ཕྱིད་ཅི་ཡང་སྐབ་དུ་མེད་པ་ནི། དཔེར་ན་གཞུགས་མཐོང་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། སྐམ་ཉན་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དམ་བཅའ་པ་ཁོ་ན་ལས་གཏུན་ཆོག་ས་ལ་རུས་པ་མེད་པས་དེ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་ལ།
གཞན་ཡང་དམ་བཅའ་ནི་ཡང་དག་ཁོ་ན་ཡིན་ན་དམ་བཅའ་ལྟར་སྐྱེད་པ་དམ་བཅའ་མེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ལོགས་སུ་བརྗོད་དགོས་ལ། མ་བརྗོད་ན་དམ་བཅའ་ལྟར་སྐྱེད་དང་དགས་སྐྱེད་པ་ནི་བསྐྱབ་
བྱེད་དུ་སྐབ་ཕྱིད་གང་ཡང་མེན་པར་འགྱུར་བས་དེ་འདྲའི་ལན་ནི་ཅིར་ཡང་མི་རུང་དོ། །གཉིས་པ། མང་པོས་ལེན་པའི་སུ་སྐབ་ཕྱིད་ཀྱི་ལྷོགས་ཆོག་སྐབ་ཕྱིད་ཡིན་པ་དག་གི་ཕྱིར་སྐྱེད་དུ་ལྷོགས་སྐྱེད་

ལྷ། རྟོགས་པ་བསམས་ནས་འདི་སྐད་དུ། རྟོགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། རྟོགས་ཆེག་བརྟོད་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཡིན་ཏེ། བརྟོག་པ་རྟོགས་ལྟར་སྐྱབ་བ་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་པའི་དུས་སུ་བརྟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 དཔེར་ན་རྟགས་དང་དཔེའི་ཆེག་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཀོད་ནས། དེའི་ལན་དུ། དེ་ལྟར་ན་མཛོན་སུམ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཏུ་ཐལ་ཏེ། ཡང་དག་དང་ལྟར་སྐྱབ་བཅས་པས་སོ་ཞེས་བརྟོད་ནས། ཡང་པ་རོལ་པོས་མཛོན་སུམ་ནི་ཆེག་
 མ་ཡིན་ལ། འདིར་དམ་བཅའ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱས་པའི་ཆོད་མ་བཅའ་ལ་ཆེག་ཏུ་བརྟོད་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་ཐལ་བ་དེ་མི་འཇུག་གོ་ཞེན། འོན་སུན་འབྱེན་གྱི་ངག་ཏུ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཐལ་ཏེ། ཆེག་ཏུ་བརྟོད་
 པ་དང་ཡང་དག་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཡང་པས་སོ་ཞེས་པ་རོལ་པོས་རྟོགས་ཆེག་སྐྱབ་བྱེད་དུ། སྐྱབ་པའི་རྟགས་ལྟར་སྐྱབ་བཅས་པ་སྐྱེ་ཡང་དག་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་འགོད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་སྐྱས་དེ་ཡང་ཆེག་ཏུ་བརྟོད་པ་ཡིན་
 པའི་བྱུང་པར་བཅས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་དང་། དེ་ལ་མཛོན་སུམ་དང་སུན་འབྱེན་གྱིས་མ་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ལན་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་ཟད་དེ། རྟོགས་པ་འབྲེལ་མེད་བཀོད་ནས་ལན་འབྲེལ་མེད་
 འདེབས་པའི་ངལ་བ་ལྟར་ལེན་པ་ཅན་དུ་གནས་སོ། ཅིའི་བྱིར་འབྲེལ་མེད་པ་ཡིན་ཞེན། འདི་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་འགོད་པ་དེ་ནི་རྟོགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐར་རིག་བྱེད་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཐེན་ཏེ། རེ་ཡང་

པ་རེ་ལ་དང་ལན་འདེབས་པ་གཉིས་ཀས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷོ་ག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་བརྒྱུད་ནས་ལྷོ་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་སྐབ་བྱེད་ཡིན་སྐྱམ་པ་ནི་གྱི་ན་སྟེ། དམ་བཅའ་ཆོས་ཙན། སྐབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ།
 ཡང་དག་ལྷོ་རྒྱུད་དང་བཅས་པར་བརྒྱུད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་འདི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་སྐབས་ཀྱི་སྐབ་བྱེད་དེ་ལ་ངེས་པར་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མཐོང་པ་མེད་ཅིང་། བརྒྱུག་ན་གཞོན་པ་ཙན་གྱི་
 ཆད་མ་མེད་པས་ན་དེ་འདྲའི་སྐབ་བྱེད་སྐབ་བྱེད་མིན་བཞིན་དུ་ལན་གཞན་དག་གིས་མ་ངེས་པ་ཙམ་དུ་སྟོན་པ་དམིགས་བྱ་བ་ཡོང་པའི་རྒྱུ་དུ་འཇུག་པའི་དཔེར་ཟད་དོ། །དེ་ཡང་སྐར་རིག་བྱེད་ནི་ཐོག་མ་མེད་དེ། གཞན་གྱི་
 འདོན་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཙན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རིག་བྱེད་པས་སྐྱམ་པ་ལ། ལྷོ་རྒྱུ་ཐོགས་ཀྱིས་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ན། དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ་རིག་བྱེད་གྱི་དག་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཙན་ཡིན་ན་ཞེས་ཟེར་བ་ལ།
 རིག་བྱེད་རང་གི་བྱེད་པར་ཙམ་ནི་གཞན་ལ་མེད་ཀྱང་ཁ་ཕྱི་གཏམ་གཞན་ལ་འང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འགལ་བ་མེད་པས་ན་དེས་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་གེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རི་ལྷོ་
 སྐབ་ཚུལ་ལ། གོ་བྱ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད། གོ་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད། །དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་བསྐྱབ་བྱའི་མཆོན་ཉིད་བཤད། གཞན་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་མཆོན་ཉིད་དགག་ །དང་པོ་ལ། སྐབ་འཇུག་སྐྱམ་པ་ཞི་བོ་

ལྷ། །འཕགས་། ཁྱིམ་མ་བསལ་བ་ཉིད་འཕགས་། །དང་པོ་ལ། ཁྱིམ་པའི་པོའི་བསྟན་པུ་འཕགས་། །རྟོགས་པར་དགའ་བ་བྱེ་བྱག་འཕགས་། ཁྱིམ་མཚན་དབྱེ་བསྟེན་པོའི་བསྟན་པ་བསྟན་། །དང་པོ་། བསྟན་པུ་བསྟན་བྱེད་
བྱེ་ཡན་ལག་དུ་བྱེད་ཀྱིས་མི་འདོད་ན་བསྟན་བྱེད་འགོད་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་བྱེད་མཚན་ཉིད་སྟོས་པས་ཅི་བྱ་ཆེར་ན། བསྟན་བྱེད་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་ན་བསྟན་བྱེད་ལྟགས་སུ་མ་བརྟེན་ན་ཡང་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཡང་
སྐབས་འདིར་བསྟན་བྱེད་མཚན་ཉིད་སྟོས་པ་ནི་བསྟན་བྱེད་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་སྟོངས་པ་མེད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བྱེད་ཡིན་ཡང་མིན་པར་འདོད་པ་དང་མིན་ཡང་ཡིན་པར་འདོད་པའི་སྟོངས་པ་མཐོང་ནས་དེ་བསལ་
བའི་བྱིར་མདོ་ལས། རོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱེད་པ། །རང་ཉིད་འདོད་དང་མ་བསལ་བ། །ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའམ་བསྟན་བྱེད་མཚན་ཉིད་ལྟ་སྟེ་རོ་བོ་ཞེས་པ་དང་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་ལྟར་དང་། བདག་ཉིད་ཅེས་པ་དང་། འདོད་
ཅེས་པའི་ཆོག་བཞི་པོ་དག་གིས་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བཞི་རིམ་པ་ལྟར་བསྟན་ཏེ། སྟར་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་བཅད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་བྱེ་ཆར་གྲུབ་པ་མིན་པ་དང་། བསྟན་
བཅོས་བྱེད་དོན་ལས་སྐབས་སུ་གང་བསྟན་བྱེད་བརྟེན་པ་དང་། རྟོན་པས་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་གང་ལས་སྟངས་པ་རྣམས་ཆོག་དེ་དག་གིས་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་བཟུང་དོ། །དེ་ཡང་མ་བསལ་བ་བཞི་སྟངས་ནས་སྟོན་པར་འགྱུར་ལ། འདིར་

མཚན་གཞི་གང་ལ་མཚན་ཉིད་ཞུགས་ཚུལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་སྐབ་འདུག་པའི་པོ་སྟོན་དུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་འང་ངོ་པོ་ལ་ལོག་རྟོག་ལྟར་ཞིང་། ཁོ་ན་སྟོས་པའི་དོན་ནི་རང་ཉིད་དང་འདྲོད་པ་རྒྱལ་པར་བཤད་པའི་དོན་གྱིས་
 བཤམ་པའི་ཕྱིར་འདྲོད་པ་དང་རང་ཉིད་སྟོས་པའི་དོན་དམིགས་པས་ལ་ཏེ་འཆད་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། འདྲོད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཉིད་བཤད། །རང་ཉིད་སྟོས་པ་རྒྱལ་པར་བཤད། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་དོགས་
 པ་སྤང་། །དང་པོ། སྔ་ཚེ་ལ་གྱིས་ངག་རྟུ་དངོས་སུ་མ་བརྟོད་ན་ཡང་ཞེ་ལ་བསྐྱབ་བྱར་འདྲོད་པས་བྱུང་པ་སྟེ་བསྐྱབ་བྱར་སོང་བ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་འདྲོད་ཅེས་སྟོས་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་སྟགས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་ཀྱང་གཞན་
 ཞེས་པ་ནི་བདག་ལ་བསམ་ནས་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པར་འདྲོད་པ་བཞིན་ཏེ། དེས་ན་ཞེ་འདྲོད་ཀྱི་དོན་གང་ལ་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་ནས་སྐྱབ་པར་འདྲོད་པའི་དོན་དེ་བསྐྱབ་བྱར་འདྲོད་ཀྱི་ཆེག་གཡོ་ཐབས་སུ་བཀོད་པས་
 གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་འདྲོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་འགྱུར་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྟར་དང་འགལ་བར་དོགས་པ་སྤང་། །རིགས་པར་འགལ་བར་དོགས་པ་སྤང་། །དང་པོ་ལ། དེ་ལ་རང་
 ལྟ་དོན་མེད་དང་། །འགལ་གཉིས་སྟོས་མི་འབད་སྟུམ་བསལ། །དང་པོ། རང་ཉིད་འདྲོད་ཅེས་པ་ཚེ་ལ་བ་རང་གིས་བསྐྱབ་བྱར་འདྲོད་པ་ཅུ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་རྣམ་བཅད་ཐ་དང་མེད་དེ། འདྲོད་ཅེས་པས་ཚེ་ལ་བ་རང་གིས་མི་

དང་འགལ་བ་ཉིད་དུ་འདུག་སུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོགས་པ་བསལ་དང་དེས་གཞན་ཁེགས། །དང་པོ་ལ། གུངས་ཅན་ཞི་འདོད་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས། །འདོད་པ་དེ་ལ་མི་འབྱུང་ཡོད། །དེ་ལྟ་མིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ། །དང་པོ། རྟོགས་
 བསལ་དེས་སུ་བསྐྱབ་བྱུང་ལས་མ་སྐྱབས་ན་ཡང་བསྐྱབ་བྱུང་འདོད་པ་རིག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་ཁས་སྐྱབས་པར་དོན་གྱིས་རྟོགས་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། བདག་གི་དོན་ཕྱིད་དོ་ཞེས་མ་བརྟོད་ན་ཡང་ཞེ་ལ་དེ་ལྟར་
 འདོད་པ་ནི་ཅོད་པ་འདི་ཚེ་བདག་ཡོད་པ་འདི་སྐྱབ་ཕྱིད་དེས་པ་འདི་སྐབས་སུ་དེ་འགོད་པ་ལས་རྟོགས་པ་ར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་དཔྱོད་པ་འདི་སྐབས་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། དེ་ལྟར་རྟག་བདག་གི་དོན་མིག་ལ་སོགས་པས་ཕྱིད་པ་དེ་
 དཔེར་རྟོགས་འགོ་མེད་པ་ཡི་སྒྲིན་ཡང་སྒྲིན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དཔྱིག་གཉེན་སོགས་ཀྱི་གསུང་ལས་རྟོགས་དུ་ཞེ་འདོད་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིས་སུ་འདི་མིང་ཅན་རྟག་བདག་དེ་ལ་གཞན་ཞེས་བརྟོད་པ་ཡིན་ན་རྟག་བདག་དེ་འདྲ་མོ་གཤམ་གྱི་
 སུ་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པས་དེ་འདི་དོན་མིག་སོགས་ཀྱིས་རྟོགས་ཕྱིད་དེ། དཔེ་མ་ལ་ཆ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་དེ་འདྲའི་དོན་ཕྱིད་པ་གང་ན་འདུལ་མ་མཐོང་པས་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་ཅེས་བསྟན་པ་བཞིན་ཏེ། སྐབས་དེར་ནི་དེ་འདྲའི་ཞེ་
 འདོད་ལ་རྟགས་དེ་གཞོད་ཕྱིད་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བསགས་མིན་པ་རྟག་པ་འདི་ཡུལ་ཅན་ལ་འདུལ་བསགས་ཀྱིས་དོན་ཕྱིད་པ་མི་ཤིད་དེ་ཐན་གདགས་ཕྱི་འདོག་ཕྱིད་དུ་མི་རུང་ཞིང་འགལ་བ་འདི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ། བདག་གི་དོན་ཕྱིད་

ཆ རྒྱུ་ཆ་ འཁོར་བའི་བཞི་ མཐོང་གྱི་ རྒྱུ་ཆ་ འབྱེད་

༩༩། །པ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱུ་མ་ན་དེ་ཁོ་ན་ལོ་སྐྱུ་པ་ཕྱིད་དུ་ཅི་པ་འབྱུར་སྐྱུ་མ་ན། གལ་ཏེ་བདག་ཡོད་མེད་གང་ལ་ཚུད་པ་ཡི་སྐྱུ་བས་སུ་བདག་ཡོད་པར་སྐྱུ་པ་ཕྱིད་བཞོད་པ་དེ་སྐྱུ་པ་ཕྱིད་དེས་བསྐྱུ་བ་ཕྱི་མིན་ན་རྟགས་
འདིས་བསྐྱུ་བ་ཕྱི་ཅི་ཡིན་དེ། གཞན་དུ་ན་རང་གིས་བསྐྱུ་བ་མི་འདོད་པ་སྐྱུ་པ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འབྱུར་བ་འཇམ་ཡང་ན་གྲུ་བ་ཟེན་སྐྱུ་པ་པ་ཅམ་ལས་ཞེ་འདོད་པ་ཅི་ཡང་མི་པན་པས་འབྱུ་མ་མེད་པར་འབྱུར་རོ། །དེ་ནི་སྐྱུར་ཞེ་
ན། གཤམ་ཅན་པན་རེ། མིག་སྟགས་ཚེས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་ཕྱིད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར། མ་ལ་ཆ་དང་སྐྱུན་བཞིན། ཞེས་སངས་རྒྱུས་པའི་དོར་འགོད་དེ། རྟག་བདག་གི་དོན་ཕྱིད་དོ་ཞེས་དོར་སྐྱུ་སྐྱུ་མ་ན་སྐྱུ་པ་
མིན་སྐྱུ་པས་ཐོལ་སྐྱོར་གྱི་དག་སྐྱུར་པའོ། །འདི་པའི་ཞེ་འདོད་པ་གཤམ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཉིར་ལྟ་ཅམ་དུ་ཟད་པ་ལས། མིག་སྟགས་ཉིར་བཞི་དོ་ཚེས་ཅན་དུ་བསྐྱུར་ཆད་ལས་གཞན་པ་གཤམ་རིག་གི་སྐྱེས་སུ་ལས་འཇམ་མེད་པ།
དེ་ནི་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་མིན་ཅིང་མིག་སྟགས་ནི་རྒྱལ་དུ་མ་འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་རགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱིར་མ་ལ་ཆ་སྟགས་ཀྱིས་རང་ལས་གཞན་པ་གང་ཐག་སྟགས་ལ་པན་འདོགས་པ་ཅམ་གྱི་དཔེ་སངས་རྒྱུས་པ་ལ་འདར་
གྲུ་བ་པས་ཕྱི་པ་པ་འབྱུ་བ་ལ། ཕྱོགས་ཚེས་གཤམ་མིག་སྟགས་ཀྱི་སྐྱིད་དུ་འབྱུ་བ་རྒྱུས་ཤིང་། དེ་གྲུ་བ་ན་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བདག་འབྱུ་བ་པར་འབྱུར་རོ་སྐྱུ་པ་པའོ། །འདི་གྱི་ན་སྐྱེ། མིག་སྟགས་ཀྱིས་དོར་སྐྱོར་པ་སྟགས་ཀྱིས་གཞན་

ཆད་མ་རིག་པའི་སྐྱོར་

ལ་མན་འདྲེན་པ་མ་བྱེད་པ་ཅམ་ནི་གྲུབ་ཟེན་པས་དེ་བསྐྱབ་མི་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཞེ་འདྲོད་གྱི་བདག་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་རྟགས་འདི་རྟགས་པ་མེད་དེ། དཔེ་ལ་རྟེན་འགོ་མེད་ཅིང་། ཞེ་འདྲོད་མིན་པར་གྱུར་ན་སྐྱུས་ཆོས་ལ་འགལ་བར་
 འགྱུར་ཏེ། རི་ལྟར་ན། ཞེ་འདྲོད་དང་སྐྱབས་འགར་དངོས་སུ་འང་མིག་སྟོན་པ་མིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པས་ན་ཞེ་འདྲོད་ལ་སྟེན་པ་མ་གྱུར་
 བ། འདུས་བསགས་མིན་པ་དང་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་ཡུལ་ཅན་ནི་སྐྱེས་སུ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་མི་སྐྱབ་པར་ཆོག་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། འདུས་བསགས་མིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་པ་འདི་ཆོས་ཅན་མིག་སྟོན་པ་ཡུལ་
 ལྟར་རམ། ཆོས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་མ་གྱུར་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མིག་སྟོན་པ་བྱེད་གཞི་དང་འདུས་བསགས་མིན་པ་དེའི་བྱེད་ཆོས་བྱས་ན། རྟགས་འདུས་བསགས་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན་ལ་གྲུབ་དགོས་པས་རྟགས་དེ་
 ཆོས་གྱི་བྱེད་པར་དང་འགལ་བའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་ལ། འདུས་བསགས་བྱེད་གཞི་དང་མིག་སྟོན་པ་བྱེད་པར་དུ་བསྐྱེད་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་དང་འགལ་བའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ། །བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་དང་མ་གྱུར་ན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
 བྱེད་གཞི་བྱེད་ཆོས་སུ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་རྟགས་དེ་ཆོས་གྱི་དོན་དང་ཆོས་གྱི་བྱེད་པར་ལ་འགལ་བའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་དེ་ཉིད་ཆོས་དོན་ལ་གྲུབ་དགོས་པས་ན་དེའི་ཆོས་དང་རྟགས་དེ་ལྟར་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྐྱབ་

༡༡། རྟགས་ལ་འདི་བཞིའི་རྣམ་དཔྱེ་རུང་ངམ་སྟམ་ན། དེ་འདྲའི་ཀུན་རྟོག་བྱས་ཀྱང་དགག་ཏུ་མེད་མོད་དགོས་པ་རྒྱང་བས་རྣམ་དཔྱེ་མ་མཛད་ལ། གྲངས་ཅན་པའི་ཚོལ་སྟོར་ལ་ཆེད་ཏུ་གནོད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་
འགལ་བའི་དཔྱེ་བ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ལན་འགོག་པའོ། །དང་པོ། གྲངས་ཅན་པའི་ཚོལ་སྟོར་གྱི་རྟགས་བཀག་པའི་རིགས་པ་འདི་སྟེ་རྒྱང་འཕེན་པས་འཛག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པའི་སྐབ་བྱེད་ཏུ་
བཀོད་པ་གཉིས་བཅས་གྱི་སྟོར་བ་ལ་ཡང་ཞེ་འདོད་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་དང་། སྐས་ཆོས་ལ་འགལ་བ་དག་བསྟེན་པ་ཡིན་ནོ། རི་ལྟར་ན། རྒྱང་འཕེན་པ་ན་རེ། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ནས་མ་འོངས་པའི་སྐྱེས་
ལུང་ལུས་པ་གང་རུང་གི་གཉིས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩིག་ལྟ་སྟེ་ལུས་པ་བཞིན། ཞེས་ཟེར། ཡང་ན། ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་ལུང་ལུས་པ་གང་རུང་གི་
གཉིས་བཅས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འགོད་ཀྱང་འདྲའོ། །དེ་ལ་འདི་པའི་ཞེ་འདོད་ལ། ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་ལུང་། འཛིག་རྟེན་གཞན་ནས་མ་འོངས་པའི་སྐྱེས་ལུང་གཉིས་བཅས་དངོས་སུ་སྐྱེས་ན། སྐབ་མི་རྣམ་པར་
བསམས་ནས་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་ལུས་པ་དང་གང་རུང་གི་གཉིས་བཅས་ཞེས་བཀོད་ནས། སྟོར་དངོས་པོ་ཡིན་ན་གཅིག་ལུ་དེར་མ་དེས་པས་གཞན་གང་རུང་གི་གཉིས་བཅས་ཅམ་གྱི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པས་ན། སྐབས་སུ་ལྷན་ལ་མིན་

མ་ཐོང་དུ་གཞི།

པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཙམ་གྱི་ཕྱོགས་ཚེས་སུ་པའི་སྒྲིབ་དུ་གྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་ན་སྒྲིབ་གནིས་བཅས་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཅིང་། སྒྲིབ་རག་དུ་སྒྲོ་བུར་པའི་སྒྲིབ་སྤང་སུ་པ་གང་སུ་གི་གནིས་བཅས་ཞེས་སྒྲིབ་པས་སུ་པ་སུ་པའི་གནིས་
བཅས་ཡིན་མི་སྤྱིད་པས་སྒྲོ་བུར་པའི་སྒྲིབ་སྤྱི་གནིས་བཅས་སུ་འགྲུབ་ལ། དཔེ་རྒྱུ་རྒྱུར་བཞག་པའི་སུ་པ་ལ་སུ་པ་དེ་རྒྱུ་པའི་གནིས་བཅས་སུ་འགྲུབ་པ་བཞིན་ཅོ་སྒྲིབ་པའོ། །དེ་ལ་ཞེ་འདོད་ལྟར་ན། ལུ་པ་བ་ག་རྒྱུ་མི་
འགྲུབ་སྟེ། སུ་པ་སུ་པའི་གནིས་བཅས་ཡིན་པ་འག་ལ་ལ་སྒྲོ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་སྤྱི་གནིས་བཅས་མི་སྤྱིད་པའི་སྒྲིབ་གང་སུ་གི་གནིས་བཅས་ག་རྒྱུ་ནས་མིན་ཅོ། །དཔེ་ལ་འད་སྒྲོ་བུར་པའི་སྒྲིབ་སྤྱི་གནིས་བཅས་ནམ་ཡང་མི་
འགྲུབ་པོ། །གནིས་པ་ལ། དངོས་དང་རང་ལ་དེ་མི་མཆུང་ས། །དང་པོ། ཅི་སྒྲིབ་ཡང་རྒྱུར་འཕྲེན་པ་ན་རེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་འདི་ནི་སྒྲོ་བུར་པའི་སྒྲིབ་སྤྱི་ལུས་དང་སུ་པ་ཞེས་པའི་ལུ་པར་སྒྲིབ་ནས་གང་གི་གནིས་བཅས་ཡིན་
ཞེས་དཔྱད་མི་དགོས་ཏེ། གནིས་བཅས་ཙམ་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ནི་དེ་གནིས་གང་གི་ཡང་ལུ་པར་མ་སྒྲིབ་པར་སྒྲིབ་གང་སུ་གི་གནིས་བཅས་ཙམ་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། གནིས་བཅས་ལ་གནིས་བཅས་ཅན་སུ་པ་པ་དང་། གནིས་
དང་བཅས་རྒྱ་ལུས་ཡིན་དགོས་ན། གང་སུ་གི་གནིས་བཅས་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ལུས་སུ་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་དུ་སྒྲིབ་པ་ལ་ལྟན་པར་བསྒྲུབ་རྒྱ་གང་ཡང་མི་དུ་པའི་སྒྲིབ་སུ་པ་རང་ཉིད་གནིས་བཅས་སུ་འག་ལ་ཞིང་སྒྲོ་བུར་པའི་

༤༤༠

༡༩། ། ལྷོས་ལུང་ལུས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ན་ ལུས་པ་དེའི་གཉིས་བཅས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས་དཔྱད་ན་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱས་སྟོང་པ་འབྲེལ་མེད་སྒྲ་བརྗོད་ཀྱི་ཆོག་འདི་ལྟ་བུ་བརྗོད་པ་ལ་ངོ་ཚ་མི་གེས་པ་རྣམས་ གྱི་འདི་འདྲེ་སྒྲ་བ་དེ་ངོ་མཐོན་དུ་སྒྲ་བ་ནི་མི་གེས་པའི་སྟོན་གྱིས་ཡིད་བསྐྱད་པ་ལས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་རིགས་པ་གེས་པས་འདི་ལྟ་བུ་སྒྲ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཅི་སྟེ་བྱེད། གཉིས་པ་ལ། འཛིག་ལ་མཆུངས་པར་ཐལ་བ་སྤང་། ། རྗེས་འགྲོ་མེད་ལ་ཐལ་བ་སྤང་། ། འགལ་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། ། དང་པོ། ལུས་ལུས་གང་རུང་གི་གཉིས་བཅས་ཏེ་སྒྲི་ཙམ་དུ་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འགྱུར་བར། ལུས་དང་ལུས་པ་གང་གི་གཉིས་བཅས་ཞེས་དཔྱོད་དགོས་ན། ཆོས་ཅན་ སྒྲ་དང་དཔེ་ལུས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱིས་མི་རྟག་པ་དང་བྱས་པ་ལའང་དེ་ལྟར་རྟོག་ན་ཁྱོད་འཛིག་པ་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་ལའང་མི་འགྲུབ་པར་མཆུངས་སོ་གེ་ན། དེ་མཆུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་སོ་སོའི་ཁྱད་ པར་ཕྱི་མི་དགོས་པར་འཛིག་པ་ཙམ་བྱས་པའི་རྟགས་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིས་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ནི་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་དང་འཛིག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འབྲེལ་བར་སྒྲིར་གྲུབ་པས་བྱས་པ་གྲུབ་ན་སྒྲ་ལའང་འཛིག་པ་ གྲུབ་པ་གེས་རུས་གྱི་ཆོས་ཅན་དང་དཔེའི་ཁྱད་པར་ཕྱིད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ལུས་གང་རུང་ཞེས་པའི་སྒྲི་ལུས་པ་དང་ལུས་བསྐྱུང་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དོན་གཞན་ཞིག་སྟོ་ངོར་འཆར་དུ་ཡོད་པར་གྱུར་ན།

—

ལྷན་ལ་མིན་པའི་རྟགས་དེས་སྤྲུམ་པ་འདྲ་དེ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་དུ་རྟག་གྱང་། མི་རྟག་པ་པའི་ན་དུ་གང་རུང་ཞེས་པ་ལུས་སྤྲུམ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་པར་ལྷུང་ན་ཅི་ལྟར་སྤྲུམ་པ་སྟགས་ལ་གྱུ་བ་སྟེ་གྱུ་བ་རྒྱལ་ཤེས་པར་མི་རྟག་སོ། །གཉིས་
པ་། བསྐྱེད་བྱ་མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ཡི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱས་ན་མ་ཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་མི་བསྐྱེད་པ་ཤེས་འདོད་མེད་པས་འབྲས་སྤྲུམ་མེད་པ་རང་ལ་འདྲ་མཁུངས་སོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་མི་རྟག་པ་
དང་མ་འཕྲེལ་བ་བསྒྲུག་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ། སྒྲ་འི་རྒྱུ་མ་གཅིད་འདི་ལ་ཆོས་ཅན་རང་ལ་མི་ལྟན་པ་ཅུ་གཅིད་ཀྱི་གཞན་ལྟན་མི་གཅིད་པ་དང་། ཆོས་ཅན་ཁོ་ན་ལས་
གཞན་ལ་ལྟན་པ་རྒྱུ་པར་གཅིད་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་ཉིད་མི་ལྟན་པ་གཅིད་ཀྱི་གཞན་ལྟན་གཅིད་པའི་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་དཔེར་གྱུར་པ་སྤྲུམ་པ་སྟགས་དང་ནི་ཆོས་དེ་གཉིས་
རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ལ། མི་རྟག་པ་དེ་ཡི་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་པའི་ཆ་སྒྲ་འི་སྟེ་དུ། ལྟར་སྟོ་དོར་མ་གྱུ་བ་པ་རྟགས་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་མི་རྟག་པ་གྱུ་བ་མེན་པ་སྒྲ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་དེ། སྒྲ་ཁྱད་གཞིར་
བཟུང་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲ་འདྲེ་གས་གསར་དུ་གཅིད་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྟེ་ག་ཆ་ནས་སྒྲ་འདྲེ་གས་གཅིད་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱིར་མི་རྟག་ཅུ་དང་སྒྲ་ཅུ་སྒྲ་བ་མིན་ནོ། །མདོར་ན་ཆོས་ཅན་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་བཟུང་མི་དགས་པར་སྒྲིམ་

༡༩། །ཕུས་པ་ཡིན་ཅམ་གྱིས་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་པ་དང་། དེ་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱར་བའི་ཆོ་གྲུབ་ཟེན་སྐྱབ་པ་འདམ་མེད་པའི་དོན་དོ། །གཞུང་པ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་གྱིས་བྱད་པར་དུ་ཕུས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་ནི་
 གཞན་ལ་རྟེན་སྐྱ་འགོ་བ་མེད་པའི་སྒྲིན་དང་ལྟན་པ་མིན་པའི་རིགས་པ་འདི་ས་ནི་ཆོས་ཅན་ཆོས་དག་གིས་ཆོས་དྲར་ཆོས་ཅན་བྱད་པར་ཅན་དེ། ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུའི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་མི་རྟག་པ་དང་། ཆོས་མི་རྟག་པ་དག་གིས་
 བྱད་པར་དུ་ཕུས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་བྱད་པར་ཅན་བསྐྱབ་ཕུ་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པ་དང་རྟགས་ཆོས་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་སྒྲིན་སྐྱ་ལུགས་དེ་འགོག་པ་དག་ནི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་དེ།
 ཆོས་ཅན་རང་གི་བྱན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་སྐྱ་བཟུང་བ་དང་སྒྲིན་གཞན་ཅན་གྱི་ཆོས་ས་དོན་དེ་ལྟར་རྟགས་གྱིས་མི་བསྐྱབ་པ་འམ་བསྐྱབ་ཕྱར་མི་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གྲངས་ཅན་པ་དག་ན་རེ། ཕུས་རྟགས་གྱིས་སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་ཆོ་མི་རྟག་སྐྱི་ཅམ་བསྐྱབ་ན་དེས་རྟག་པ་སྐྱི་ཅམ་འགོག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱའི་སྐྱི་རྟག་པ་ཡང་ཁེགས་པས་སྐྱི་ཁེགས་ན་བྱེ་བྲག་སྐྱ་ཡང་ཁེགས་པའི་བྱིར་ཆོས་ཅན་གྱི་རོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་
 ཞེས་པ་ལ། ལན་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས། འགལ་བར་མི་འགྱུར་དེ་སྐྱི་རྟག་པ་དོན་གཞན་བསྐྱབ་འདོད་མེད་པས་ཞེ་འདོད་ལ་ཅི་སྟེ་འགལ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་བྱིར་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་སྐྱི་དོན་གཞན་དང་ལྟན་པ་འམ་ཆོགས་

ད་དག་ཕུས་རྟགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ན་ཡང་། སངས་རྒྱུ་པ་འི་ལུགས་ལ་རྟགས་དེ་འག་ལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱུ་པ་མ་གྱི་རྟག་པ་དང་། ཚེགས་པ་འི་ཚེས་ཅན་དེ་ལྟར་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་སྐྱབ་པར་འདྲོད་པ་མིན་
 པས་ན་འདྲོད་པ་ལ་འག་ལ་བ་མེད་དེ། འདྲིར་ཚེས་མི་རྟག་པ་འབྲེལ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱང་ཅིག་གཉིས་པར་མི་མྱོད་པ་དེ་ཙམ་བསྐྱབ་ཕུ་ཡིན་གྱི་སྐྱི་ཞེས་པ་རང་རྒྱ་བ་གང་ཡང་མི་སྐྱབ་པོ། །དེས་ན་མི་རྟག་པ་འི་སྐྱི་ཙམ་ཞིག་སྐྱབ་པོ་ཞེས་
 པ་གྱི་རྟག་དངོས་དེ་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱོག་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་དོར་ལུ་བ་པ་འི་སྐྱི་མཚན་དེ་སྐྱ་ལ་སྐྱར་ཏེ་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། བཟུང་བ་ལྟར་དུ་སྐྱ་ཡང་སྐྱང་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱི་ཞེས་པ་ཡན་གར་བ་གར་ཡང་
 མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚེགས་དོན་ཞེས་པ་སྐྱ་དང་མི་རྟག་དོན་གཞན་སྐྱར་ཅིག་ཚེགས་པ་མེད་ལ། མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་ཕུས་པ་འི་སྐྱ་ཞེས་དང་སྐྱས་བྱུང་པར་དུ་ཕུས་པ་འི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་ཚེས་ཅན་སྐྱ་ལ་སྐྱབ་འདྲོད་མེད་པས་ན་
 དེ་བསལ་བ་འི་འག་ལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མི་མྱོད་དོ། །གཉིས་པ་རང་ཉིད་སྐྱོས་པ་འི་དགོས་པ་ལ། འཐད་པར་གྱུར་པ་རང་ལུགས་བཞག་ །མི་འཐད་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ལུག་བཀག་ །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱུ་པ་མེད་དོན་
 བསྐྱུག་སྐྱུམ། །དང་པོ། རིགས་པ་ཅན་པ་སྟགས་ན་མེ། རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་འི་བསྟན་བཅོས་གྱི་དོན་མཐའ་དག་དང་མི་འག་ལ་བར་སྐྱབས་གྱི་བསྐྱབ་ཕུར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ལུང་དོན་གང་རུང་གཅིག་ལ་གཞོན་ན་སྐབས་གྱི་

ཨ། །བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞོན་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ལུང་ཚད་མར་ཁས་བྱུངས་པ་ཡིན་ལ་ལུང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་ཡིན་པས་ལུང་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁེགས་པས་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་
ཁེགས་ལ། ལུང་སྟེ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་ན་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་རང་གི་དམ་བཅའ་དང་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་སྟོན་ཅན་དུ་འགྱུར་དེ་སྐྱབ་མི་རུས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ཚེས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལས་དེའི་
ལུང་པར་གྱི་ཚེས་རྒྱུ་མ་དུ་མ་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཀྱང་སྐྱབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་མི་བཟུང་སྟེ། ཚོལ་བ་བདུག་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དེ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་བྱའོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཚེད་དུ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བདུག་
ཉིད་ཀྱི་ནི་སྐྱ་སྟོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞན་སྟེ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་དང་། །རང་སྟེས་དེ་འདོད་པ་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བཟོད་དང་མི་འཐད་སྟོན། །དང་པོ། གལ་དེ་ཚོལ་བས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་
བྱུངས་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱར་བཟུང་བས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་དེ་ཡི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་དམ་བཅའ་འཇགས་ཚིགས་དེས་རབ་དུ་གཞོན་ནུང་གཏན་ཚིགས་དྲང་དུ་མ་བཅའ་བ་དག་གི་སྟོན་དུ་
འགྱུར་རོ་ཞེན། གཉིས་པ་ལ། རྗེས་དཔག་ཡུལ་ལ་ལུང་མི་གཞོན། །དེ་ཕྱིར་འགལ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན། །དང་པོ་ལ། ལུང་གཞོན་སྐྱབ་ལ་ཐལ་བ་འཕྲེན། །ལུང་གིས་གཞོན་མི་གཞོན་ཡུལ་བསྟན། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་བཟོད་

དང་དེ་ལོན་འགོག་ །དང་པོ། འདི་ལྟར་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ན་སྒྲིམ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པའི་ལུང་ལས་ལེན་པའི་ལུགས་ལ་གཏན་ཆེགས་དེས་ལུང་ནས་བཤད་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་འགོག་
 པའི་ཕྱིར་རྟགས་དེ་དང་དམ་བཅའ་འགལ་སྒྲུམ་པ་གྱིན་སྟེ། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པས་གཞན་མཁའ་ཡོན་དང་འགལ་བས་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་འགལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་འགྱུར་ན་བྱས་པའི་
 རྟགས་འདི་ཁྱེད་གྱི་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པ་དྱི་སའི་ཡོན་ཏན་དང་འགལ་བའམ་བསྟོག་པའི་ཕྱིར་དེའི་སྟོན་ས་ཀྱང་གཏན་ཆེགས་འདི་བསྟན་བཅོས་གྱི་དོན་དང་འགལ་བའི་རྟགས་སྟེངས་མི་འགྱུར་ཞེས་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་
 པའི་ཐལ་བ་འབངས་པའོ། །དེ་ཡང་ཐལ་བ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བྱས་པ་འདི་རྟག་པ་དང་འགལ་བས་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་འགལ་སྒྲུམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རིག་བྱ་རྒྱུར་གྱི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་མི་རོ་རྒྱ་དྱི་སའི་
 ཡོན་ཏན་ལྟ་ལ་ཡང་རྟག་པ་དང་འགལ་བ་མཛུངས་སོ། །མཛུངས་བཞིན་དུ་དྱི་སའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པའི་ལུང་དོན་དང་བྱས་པ་འགལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཏན་ཆེགས་འགལ་ཞེས་བརྗོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འགལ་བའི་རྒྱ་མཚན་
 འདི་ཞེས་བཤད་དུ་མེད་པ་བཞིན་སྒྲིལ་བྱས་རྟགས་འགལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱང་ལུང་ནས་རྟག་པ་མཁའ་ཡོན་དུ་བཤད་དོ་ཞེས་པ་ཅུ་ལས་གཞན་མི་རྟེན་པས་ན་སའི་ཡོན་ཏན་རྟག་པ་དང་འགལ་བ་དང་། རམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

འདི་ཉིད་ཀྱི་འགལ་བར་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར་རྟེ། གཉིས་ཀ་ལུང་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པ་ཙམ་ལས་མ་ཁའ་ཡོན་ལ་གནོད་པས་སྒྲིམ་རྟག་པར་མི་འགྱུར་པའི་རིགས་པ་ལྟག་པོར་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་མགོ་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །
སྒྲུབས་འདིར། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དྲི་མའི་ཡོན་ཏན་འགོག་ཚུལ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན་དྲི་ལ་མའི་ཡོན་ཏན་རྟག་པ་འགོག་པ་ཞེས་རྟག་པའི་བྱད་པར་སྒྱུར་བ་དང་། ཆོས་ཅན་སྒྲིའི་སྟེང་དུ་དྲི་མའི་ཡོན་ཏན་འགོག་ཅེས་དང་། རིགས་པས་
འཕུལ་ན་རྟག་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཚུལ་ལས་གནོད་པ་སྟོན་པ་དང་། མའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱས་རྟགས་འགལ་བ་སྒྲུབ་མི་ཚུས་པ་བཞིན་སྒྲིམ་མ་ཁའ་ཡོན་ཡིན་པ་ལ་རྟགས་དེ་འགལ་བའི་རིགས་པ་ཡང་དག་སྟོན་དུ་མེད་པའི་གནད་
ཀྱིས་སྟོན་སྟོན་པ་མོགས་རིགས་པའི་འཇུག་མཆོམས་ཀྱི་གོ་ལུགས་སྒྲ་ཆོགས་འགྲེལ་བ་རྣམས་ན་ཡོད་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན་གནད་མི་མཐུན་པ་ཆེན་པོ་མེད་མོད། གང་སྟར་ཡང་དོན་དུ་མ་རོལ་གྱི་སྒྲ་བ་འབྲེལ་མེད་སྟོན་པའི་
སྒྲ་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་པར་གོ་བ་གལ་ཆེ་ལོ། །གལ་དེ་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཡིན་པ་དང་། མོགས་པའི་སྒྲ་ས་དེའི་བྱེ་བྲག་དང་སྒྱི་ཡིན་པ་དག་ནི་ལུང་ཁས་ལེན་པ་པོ་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཆོས་ཅན་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་
སྟེ་རྟོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་དགོས་པ་ཡིན་པར་བརྟོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འབྱད་དེ། ཕྱིར་རྟོལ་གྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་དྲིས་པའི་གནས་སྒྲུབས་འགལ་ཡིས་རྟོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པར་འགྱུར་གྱིང་། རྟོལ་བས་དེ་སྒྲུབ་བསྒྲུབ་བྱར་

ཆ ཆང་མ་ བཞི་བཀྱ ཞི་ལྟ རྩམ་འགྲེལ

༡༡། །འདོད་པ་དྲེ་དེས་ཁས་བྱངས་པའི་འདོད་པ་ཉིད་རྟུ་རྟུ་ས་པ་ཡང་དངོས་སུ་སྒྲུས་པ་དང་སྒྲུབས་ཀྱི་དོན་དྲེ་རྟག་གིས་སེས་ཀྱི། དཔག་འདོད་ཀྱི་རྟུས་པ་ཅམ་ལས་ནི་དཔག་བྱའི་བྱེ་བྲག་གི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་མི་
རྟུས་དྲེ་རྟུ་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྱུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སེས་བྱེད་མེད་པར་རྩ་ནི་གྱིས་པ་རོལ་པོ་རང་གིས་ཁས་མ་བྱངས་བཞིན་རྟུ་ཁྱོད་འདྲི་འདོད་དོ་ཅེས་པ་གཞན་གྱི་སྒྲེང་རྟུ་ཕྱིར་ཆོལ་བས་ཕར་བཞག་པ་ནི། གསལ་བར་
དབང་ཕྱུག་གི་སྒྲོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་དྲེ། རྒྱལ་རིགས་སྒྲགས་དབང་ཆེ་བས་གཞན་གྱིས་མི་འདོད་བཞིན་བཅན་ཐབས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་པ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་མཛོན་པ་ཡིན་གྱི་རིགས་པ་སྒྲུ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རྒྱལ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་དྲེ། །འདི་ཆོལ་བས་འདོད་དོ་ཞེས་སེས་པར་རྟུས་པའི་སྒྲུབས་སུ་བབ་པའམ་ངག་གི་བརྗོད་པ་གང་ཞིག་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཡོད་པ་ཅན་མིན་པར་བརྗོད་པ་དྲེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱུར་འདོད་པ་དཔོག་རྟུས་ཀྱི་
རྟགས་མེད་པར་ཕྱིར་ཆོལ་བས་པ་རོལ་གྱི་འདོད་པ་དེ་ལ་ཁོ་རང་གི་དམ་བཅའ་དང་གཏན་ཆོགས་དེས་གཞོད་དོ་སྒྲུམ་པ་ནི་རང་ཉིད་ལ་འབྱུལ་བ་ཡིས་ནི་གཞོད་པར་འགྱུར་དྲེ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དཔྱོད་པ་ལྟར་བྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ། སྒྲུབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ལ་གཞོད་ན་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་འགྱུང་བའི་གོགས་བྱེད་དེ། སྒྲུ་མི་རྟག་པ་ལ་མ་བྱས་པ་དང་ཐར་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་

ཆང་མ་རིག་པའི་སྒྲོམ་

མཛེད་པའི།

མིན་པའི་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལ་གནོད་ཀྱང་གཞན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་ཕྱ་ལ་ཅི་ཞིག་གནོད་ལ་གོག་མཆི་ཡང་ཕྱ་མི་རྣམ་ཏེ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལུང་གིས་གནོད་པ་དང་མི་གནོད་པའི་ལུང་ཕྱེ་སྟེ་བསྐྱར་པ་ལ།
གཞན་པ་ཕྱ་གཉིས་པར་ལུང་མི་དགོས། །ཡང་དག་ལུང་གིས་གསུམ་པར་གཞན་ལ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་ཚུང་པ་སྤང་། །དང་པོ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་རང་གི་ཚུང་ལུང་ལ་འཇུག་པ་ན་ལུང་ལ་ཚུང་མེད་ཀྱང་ལྷོས་པ་མེད་པར་
བཟུང་དེ། དེ་གསུམ་པའི་གནོད་རྣམས་པ་དེ་དག་ནི་དེ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཅོད་པ་ལས་ལུང་གིས་སྐྱབ་པ་དང་དགག་པ་མི་དགོས་པས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་དེ་སྤྱུང་པ་དེ་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་ལོགས་པར་གྱུ་བ་པར་འགྱུར་གྱི། དངོས་པོའི་ཚུང་
ཉིད་ཚིག་ཙམ་གྱིས་གཞན་དུ་རྒྱུ་ཡང་ཡང་ཕྱ་མི་རྣམས་པས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རང་ལུང་དུ་བྱུང་པ་དེ་ཡི་ཚེ་བསྐྱར་བཅོས་དང་འགལ་མི་འགལ་ལ་ལྷོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་ཚད་མས་གྱུ་བ་ན་ལུང་མི་དགོས་ལ་མ་གྱུ་བ་པ་ནི་
ལུང་གིས་སྐྱབ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་རང་སྟོབས་ཁོ་ནས་དུང་པ་དུམ་ཕྱིན་པར་འཇུག་མ་རྣམས་པ་དག་ལ་ཡང་། ཡང་དག་པའི་ལུང་གི་སྤྱང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྐྱེས་པ་ནས་
རྗེས་སུ་དཔག་གིས་གཅོད་རྣམས་པར་སོང་བ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་ཉིད་ཀྱིས་དུང་པར་ཕྱ་བ་ལས་ལུང་གིས་བསྐྱབ་མི་དགོས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་པའི་ལུང་སྐྱབ་ཕྱིད་དུ་མི་འགོ་བ་སྟེ་སྐྱོས་ཏེ། དེས་ན་ཕྱ་པའི་མི་རྣམས་པ་

མཛེས་པ་ལྟ་བུ་

རིགས་པས་དབྱུང་བ་ནི་ལུང་ཉིད་ལུང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱུང་བ་བྱེད་ལ་དེ་ཡི་ཚེ་སོ་སོའི་ལུང་ཡོད་ཀྱང་ལུང་དེ་ནི་དེའི་སྐབས་ཀྱི་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱུ་
 རྒྱུར་བ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་མི་འཇུག་པར་འགལ་བའི་དོན་མཐའ་དག་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ན་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། བེན་ལྟོག་ཁོར་ལུང་སྐབ་བྱེད། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ། །དང་པོ། རོ་ན་
 ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཞིང་། ལུང་གིས་གཞོན་ན་མི་འགྲུབ་པར་གྱུར་བ་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་ལུང་གི་དོན་ལ་རིགས་པས་ལེགས་པར་དབྱུང་ནས་གཞལ་བུའི་ཡུལ་དང་པོ་གཉིས་བསྟན་པ་མཐའ་
 དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་རྒྱུ་པར་དགྲ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་མཐོང་བ་དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཡིད་ཆེས་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་པའི་དུས་ཡིན་ལ་དེ་ཡི་ཚེ་བསྟན་བཅོས་དེ་ལྟ་བུ་དང་འགལ་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ནི་གཞོན་པར་
 རྒྱུར་ཏེ། ཡང་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་བསྟན་བཅོས་དེ་དྲང་ནི་འགལ་བར་སེམས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་འགལ་ན་བདག་ཉིད་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱུར་པས་གནས་མིན་པ་འཛོལ་བའི་
 ཕྱིར་ཐོ། །དེ་ཡང་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞལ་བུའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་བསྟན་བཅོས་དེ་ཡང་མི་འགལ་བ་ཡིན་པས་བསྟན་བཅོས་དེ་ལྟ་བུ་དང་འགལ་ན་རིགས་པའི་གཞོན་པ་འབའ་ཞིག་གིས་གཞོན་པར་

ལྟར་

༡༢། །འགྲུར་གྱི་ལུང་གིས་གནོད་ཅིས་བརྗོད་མི་དགོས་ལ་གཞལ་བུའི་གནས་གསུམ་པ་ར་ནི་དཔྱོད་པ་འཕོ་བ་སྟེ་དེ་ལ་དབྱུད་པ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་ན་མངོན་རྗེས་གྱི་ཚད་མས་སྒྲུབ་མི་རུས་པས་གིན་ལྟོག་གི་
དོན་གཞལ་བ་ལ་ཡང་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལོན་པ་ནི་རིགས་པ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མའི་དོན་དུ་གྱུར་པ་རྒྱ་འབྲས་གྱི་སྤང་སྤང་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་སོགས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པར་མི་འོས་ལ། རང་གི་རིགས་
པས་གཙོད་མི་རུས་པ་དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་གསུམ་པ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་སྐབས་གྱི་བསྒྲུབ་བུའི་ཚུས་དངོས་དྲང་ནི། ཡང་ན་དེའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་
གི་ཚུས་འབྲེལ་བ་ཅན་ལ་གནོད་པ་ཉིད་གྱི་དམ་བཅའ་དང་རྟགས་འགོད་པ་སྤང་བར་བྱ་ཡི་གཞན་སྐབས་གྱི་བསྒྲུབ་བུ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་འགལ་མི་འགལ་དཔྱོད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་དབྱུད་པར་བྱ་བ་ཐུག་པ་མེད་
པར་ཐལ་བའི་བྱིར་ཏེ། ལུང་གི་དོན་མཐའ་དག་རྟེན་པར་དཀར་ཁིང་དེ་ཀུན་གཅིག་ཏུ་སྟོ་ལ་བཟུང་ནས་དཔྱུད་དགོས་ན་རྟ་ཅང་ཐལ་བར་འགྲུར་རོ། །དཔེར་ན་མགོན་པོ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་མཚན་བཟུང་ཁིང་དང་འདུན་
བསྟེན་ན་ཁིང་དེར་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་དེས་སོ་སོའི་སྟེ་པོ་ཡང་འཕོས་མ་ཐག་ཏུ་ཁིང་དེར་སྟེ་བ་ཡོད་ཅིས་པ་ལྟ་བུ་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པ་ན། ཁིང་དེ་ན་སྟེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ག་སྟག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ལུང་དེས་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ལ་གནོད་དོ་སྐྱེ་བ་དང་། འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་གུངས་མེད་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་སྤོན་དུ་འགོ་བས་ཁྱབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ལ་ལུང་ག་ཞན་གྱིས་གནོད་དོ་སྐྱེ་བ་
ལྟ་བུའི་ལུང་དེས་བསྐྱེད་པུ་དེ་མི་འབྱུང་པའི་གོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ལུང་དེ་དག་དང་སྐབས་ཀྱི་ལུང་དེ་འགལ་བ་མེད་པར་སྐབས་མ་རྣམས་ན་ལུང་གིས་གནོད་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་པ་དེ་བ་ཅན་དུ་སྤྱོད་པར་ལུང་གིས་སྐབས་པ་དེ་
འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོ་བ་རྗེས་མ་ཐག་དུ་དེར་སྤྱོད་པས་ལུང་དོན་དེ་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞིང་དེར་སྤྱོད་པ་ཅན་ཅད་སྤྱོད་
པ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་གདོན་མི་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མི་སྤྱོད་པ་ལོ་སྤྱོད་དུ་དེས་པ་དང་གི་ནས་རྩ་གསུམ་དུ་སྤྱོད་པར་དེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་ཡང་ལུང་རྒྱུ་གི་དབང་པོའི་དུང་ན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མཇུག་པ་
ན་གསུངས་དང་ཏིང་པོ་འཛིན་གྱི་ལུང་པར་ཐོབ་ནས་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྣམས་དང་བྱལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཞིང་དེར་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་སྐབས་རིམ་སྤྱོད་སྤོན་དུ་སོང་དེས་པ་ཅན་མི་དགོས་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
སྤོན་ལམ་གྱི་སྤོབས་ལས་འཛིན་པའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཐོང་བ་དང་། ཐོ་ཆོམ་བྱ་བ་དག་ཀྱང་རེ་ཞིག་བརྒྱའི་སྐབས་སུ་ལོ་ལྟ་བུར་སངས་རྒྱས་མཐོང་མི་རྣམས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ལོད་པར་གསུངས་པ་འདིས་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

༡༥༥། །འཕགས་ལམ་ཐོབ་ནས་གཞོན་སྒྲིབ་པ་ལོ་ན་ཡིན་པའི་དོགས་པ་བཟོག་པར་མཛད་ལ། གཞན་ཡང་ཆོས་སྤངས་པ་དང་མཚམས་མེད་ཀྱི་ད་པ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་དམིགས་བསལ་བས་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཐུ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ལས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་གིས་དུས་ལྷན་དུས་ལྷན་འབྲས་སྤྱི་ཆེད་དུས་པ་བཞིན་དུ་མོས་སྒྲིབ་ཀྱི་གནས་སྤྲུགས་དུས་ལྷན་དུས་ལྷན་དོགས་དུས་པར་ལུང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལས་དེ་མི་མིད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་
མི་འཇུག་ལ། ལུང་རང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་དོན་ལ་གཞོན་པ་འཇུག་ཀྱང་མེད་པ་ལྟ་བུ་དཔེར་བྱས་ནས་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ཚུལ་རྒྱུ་ལྟེན་པོར་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།
དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་ལ་སྤུལ་བའི་དོན་པོ་ཆུད་དུས་བདེ་འབྲས་སྤྱི་ཆེན་པོ་འབྲུག་པའི་ཚུལ་ལུང་ལས་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ལྟེན་པོར་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།
ལོས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་པོ་མང་པོར་འབྱུང་དེས་སོ་ཞེས་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ། ལུང་ལས་དགེ་བའི་ཆུ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་འཛོམས་པར་མ་གྱུར་ན་དེ་ལྟར་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་ན་མཐའ་གཅིག་དུ་ངེས་པར་སྒྲུབ་མི་
དུས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱོད་པའི་ཆེ་ལུང་གིས་ཤས་སྤངས་ལ་གཞོན་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཞིབ་དུ་ཕྱིན་གནས་གསུམ་པ་ལུང་གིས་གཞིལ་གྱིང་ལུང་དོན་ལ་ལུང་གིས་གཞོན་མི་གཞོན་དོན་སྒྲིབས་ལ་རག་ལས་པས་མིན་

ཏུ་ཞིབ་མེད་ལྟུང་ཕྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ལ། དཔྱད་པ་ཀུན་ལ་ལུང་དགོས་དང་། །ཕྱི་ཐུག་བསྐྱབ་བྱར་དགོས་སྟོན་བརྗོད་། །དང་པོ། སིན་ཏུ་ལྟོག་གུར་གྱི་དོན་དཔྱད་པ་ལ་ལུང་
 ལ་ལྟོས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ལུང་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་དཔྱད་པ་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་དག་བཟུང་ནས་དཔྱད་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་ལུགས་འདི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་
 དེས་པར་དགོས་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན་དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་མེད་པ་སྟེ་གྲུབ་མཐའི་མིང་ཅམ་ཡང་མི་སེས་པའི་གནད་ཀྱི་མོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཏུ་བ་མཐོང་བས་མོ་ཡོད་དོ་ཞེས་ནི་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔྱད་པ་ཀུན་ལ་བསྟན་
 བཅོས་མེད་པར་དཔྱད་པ་མི་འཇུག་པར་ཁས་བླངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདྲ་ཏུ་བས་མོ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མཛོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལོ། །དེས་ན་ལུང་དང་སྟེས་ལུ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ན་སྟེ་
 བོ་རེད་གྲུར་ཏེ་ལུང་དང་མ་འབྲེལ་བར་ཁེར་རྒྱུ་ཏུ་སྟེས་པར་གྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྟེས་ཅམ་ནས་ལུང་དང་འབྲེལ་བ་མེད་མོད་ཀྱིས་ལུང་འཛིན་པའི་རྒྱ་ལུང་དེ་སེས་པའི་ལོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་མ་སེས་པའི་ཉེས་པ་ཚད་མས་
 མ་མཐོང་ལ། དེ་ལྟར་ལུང་འདོར་ཏུ་མི་བརྟུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་བཞིན་རང་གི་ར་ཞེན་ནས་བདག་གི་སྟོགས་ཀྱི་ལུང་དོ་སྙམ་ཏུ་གཏོང་པའི་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གྲུབ་མཐའ་དན་པ་མི་བཟང་

༡། །པའི་གདོན་ལྟ་བུ་རྒྱུད་བརྒྱུས་ཤིང་སྤང་བར་དཀའ་བ་འདི་ནི་གྱི་ལྟ་བུ་དང་པ་པོ་སྤྱི་ཡིས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཁྱོད་ལ་ཆད་པའི་ལས་སྤྱུར་པ་བརྒྱུ་པར་དཀའ་བ་ཞིག་གོ། །གནིས་པ།
གལ་ཏེ་ཐ་མལ་གྱི་དཔྱོད་པ་ཀུན་ལ་ལུང་འཛིན་མི་དགོས་ཀྱང་། སྤྱི་བ་པའི་མཐའ་སྤྱི་བའི་མཐའ་པ་རྒྱུས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་བས་ལེན་པའི་ཆོ་བསྒྲུབ་བྱའི་དཔེ་བསྟན་པ་དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་དེ་རང་སྤྱི་བ་བྱའི་ཆོས་སྤྱི་བ་རྣམས་པ་མ་
ལུས་པ་ཀུན་སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པ་ཡི་རྟགས་གཅིག་ལུ་དེ་ཉིད་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་སྤྱི་བ་པའི་ཆོས་བསྟན་རྣམས་པ་ཡིན་ན་སྤྱི་བ་བྱེད་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ན་རང་གི་སྤྱི་བས་ལ་མི་ལྟ་བར་སྤྱི་བ་ཅི་སྤྱི་བ་ནམ། སྤྱི་བ་བྱེད་ལྟར་
སྤྱི་བ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་བས་སྤྱི་བ་དངོས་སྤྱི་བས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སྤྱི་བ་པ་ལ་ལུང་དང་འགལ་མི་འགལ་དཔྱོད་དགོས་པ་མིན་ལ། དངོས་སྤྱི་བས་ཀྱིས་སྤྱི་བ་ཀྱང་དེ་དང་འགལ་བར་བརྟོད་པ་དེ་ནི་ལུང་ཡང་དག་མིན་ནོ། །དེས་
ན་རིགས་པ་དབང་བཅོན་དུ་བྱས་ཏེ་དབྱུང་པའི་སྤྱི་བས་ན་རྟགས་ཆོས་དེའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དབྱུང་ཅིང་བསྟན་དགོས་ཀྱི། སྤྱི་བ་བྱའི་ཤེས་འདོད་དང་བསྟན་པའི་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་ཆོས་སྤྱི་བ་འགྲུག་པའི་རྒྱུ་དཔྱེ་ཆར་
གསུང་མི་རྣམས་པའི་སྤྱི་བ་ལུང་གི་དོན་མཐའ་དག་དང་མི་འགལ་བར་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་དཔེ་ལ་བསྟན་དགོས་ན། རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་གཅིག་འགྲུག་པ་ལ་འང་མཐའ་ཐུག་པའི་ཆད་རྟོད་དཀའ་བས་འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱི་བ་བྱེད་དེ་ནི་

འཛིག་རྟེན་ལས་འདུས་པའི་ལྷགས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ན་མིད་པ་མིན་པའི་རྣམ་བཞག་ཡིན་ནོ། །འི་ལྷར་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལྷན་མ་ལྷན་ཁོན་དཔྱོད་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་
 འབྲེལ་བ་མིད་པའི་ཆོས་གཞན་རྣམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་སྟགས་གཞན་ནི་རྟགས་དེས་མ་ལྷན་པ་འཇམ་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ལྷན་པར་ནི་ཅི་ལྷར་འབྱུང་ཏེ། གཞུ་མིད་ན་མདའ་འཕེན་པ་སོལ་ཀྱི་འཕང་མིད་པས་
 དེ་སོལ་པར་སྒྲུབ་སྟེ་སྟེ། ལྷན་པས་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དེ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་རྟགས་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ནིད་འབྱུབ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བརྟེན་པ་ལ་འབྲེལ་མིད་གཞན་དང་འགལ་བས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་
 ཆེན་སྟོན་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་མི་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་མི་སེལ་པར་སྒྲིག་བརྟེན་པར་རྣམས་དེ་དཔྱད་སྒྲུབ་ནི་བྱ་ནོ། །འདི་ལྷར་ཆོས་ཅན་དེ་ནིད་ཀྱི་ཆོས་སུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་དཔྱེད་སྟོན་དག་ནི་
 མ་ལྷན་པ་དཔྱད་བྱེད་སྟེ་བཟུང་བ་དང་བསྟན་པ་མིད་པ་ཁོན་རྟེན་ནོ། །སྟོབས་གཞན་དག་གི་ཆེན་སྒྲུབ་དང་དྲུང་པ་སྟགས་ལས་པ་རོལ་སེམས་དང་ལྟན་པ་དང་མེ་སྟགས་རྟགས་ལས་རྟེན་སུ་དཔྱག་པར་བྱེད་པ་མི་འབྲུལ་བ་
 ཡོད་ན་དེ་ལ་སྒྲིག་གིས་བསྟོན་འདིང་པར་རྣམས་དེ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་གཞན་ལ་སྟོན་མི་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་རིགས་པས་གྲུབ་ན་ལུང་དང་འགལ་བུང་སྟོན་མིན་པ་ལ། ལུང་འགལ་ཡང་རྟེན་དཔག་མི་

ཆ ཚད་མ་ བཞི་བཟླ་ ལུ་བཟུ་ རྒྱུ་འབྱེད་

༡༡། །ཕྱོག་ །དེས་ན་དེ་འགལ་སྒྲུལ་སྒྲོན་མིན། །དང་པོ། རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་ལུལ་བས་ན་རང་བཞིན་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་མི་ལྟ་བུ་དྲག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་བྱས་པ་དང་དུ་བ་ལྟ་བུའི་དོན་གྱིས་
བསྐྱབ་པ་ན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་འགལ་བར་སྐྱབ་པའི་ལུགས་འགལ་ཡི་ནི་འདོད་གྱི་སྐྱབ་བསྐྱབ་ན་མ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་། སུ་བ་གྲོག་མཁའ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གནོད་པས་རྟགས་དེས་རང་གི་འབྲེལ་ལུལ་
འགལ་རྒྱས་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་ལས་ན་མ་ཡང་ཕྱོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་གྲང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་ཆ་བོ་མི་ཕྱོག་པ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་དེ་ནི་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡི་དོན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲེལ་བར་རྟགས་པ་ཡི་རྟོག་
བ་དེས་གནན་ཕྱིར་རྟོག་པ་དྲག་ལའང་གཏན་ཆོགས་དེས་ཅི་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་སྒྲོབས་གྱིས་ལྷགས་པའི་རིགས་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱི་མར་མི་ལག་ན་ཐོགས་པས་མུན་པར་
ནང་གི་དངོས་པོ་སྒྲོན་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རིགས་པ་བརྗོད་དང་དེར་ཚུད་སྤང་དང་པོ། ལྟར་ལུང་ཆད་མར་ཁས་སྤངས་ནས་ཕྱིས་ལུང་དེ་དང་འགལ་བའི་རྟགས་བརྗོད་པས་ན་རྟོག་པ་འདི་མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེན། ལུང་དོན་པལ་ལ་གནོད་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་ནི་བརྗོད་དམ་མ་བརྗོད་ཀྱང་དུང་དངོས་པོའི་སྒྲོབས་གྱིས་གཏན་ཆོགས་དེ་བསྐྱན་བཅོས་གྱི་དོན་དང་འགལ་བ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་བསྐྱན་བཅོས་འདིར་ཉེས་པ་ཅི་བྱས་ཏེ།

ཚད་མ་ རིག་པའི་སྒྲོར་

གཏུན་ཚིགས་དེ་ཚོ་ལ་བ་དེས་བཟོད་པའི་ཉེས་པས་བསྟན་བཅོས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་ནི་གཏུན་ཚིགས་དེ་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་ཏེ། རོ་བོས་གནོད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་
 ཏུ་གནོད་པ་བཟོད་མི་རིགས་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་པའི་གཏུན་ཚིགས་ཟོད་པ་པོ་དེས་བསྟན་བཅོས་ལ་གནོད་བྱེད་དངོས་སུ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་གནོད་བྱེད་ཡོད་པ་གཤམ་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་མི་སྐྱེ་བར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཚོ་ལ་བ་དེ་དག་གི་སྟོན་དེ་ལུས་པ་ལུན་འབྱེན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས། གལ་ཏེ་ལྷ་དོན་ལ་གནོད་པའི་གཏུན་ཚིགས་དེ་ཚོ་ལ་བས་མ་བཟོད་ན་གཏུན་ཚིགས་དེ་ནི་ཅི་བསྟན་བཅོས་ལ་གནོད་པ་མིན་ནམ། མིན་ན་བཟོད་
 གུང་མི་གནོད་ལ། ཡིན་ན་ཚོ་ལ་བ་དེ་མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དོན་ལ་གནས་ཆོད་རིམ་བཞིན་བཟོད་པས་ན་ཅི་སྟན་ཚོ་ལ་བ་དེ་སྟོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ཅན་དུ་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མ་གྲུབ་བཟོད་དང་འདི་མི་
 མཚུངས། །གཉིས་ཀའང་འགྲུབ་པ་མིན་པ་སྤང་། །དང་པོ། དོན་གཏུན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་བཟོད་པའང་ཚོ་ལ་བའི་སྟོན་མིན་པར་ཐལ་ཏེ་རྟགས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟར་སྤང་ཡིན་གྱི་ཚོ་ལ་བས་བཟོད་པས་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས། དེ་མི་མཚུངས་ཏེ། གཏུན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་རང་གི་རོ་བོས་ལྟར་སྤང་དུ་གནས་པ་ཡིན་མོད། གཞན་པ་རོ་ལ་པོ་དག་ལ་ཚོ་ལ་བ་རང་གི་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བྱེད་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། ལྟར་

ལྷ། །སྤང་སྤྱུང་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་བསྐྱུང་བྱུ་འགྲུབ་པའི་དོན་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་བརྗོད་པ་ས་ན་དེ་འདྲའི་སྤྱུང་བྱེད་འགོད་པ་པོའི་སྒོ་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཡང་། ལུང་གཞན་དང་འགལ་ཀྱང་རུང་སྤྱུང་བྱེད་ཡང་དག་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པ་དེ་ནི་རང་གི་ཞེ་འདོད་སྤྱུང་བར་བྱེད་ནུས་པའི་བྱེད་ན་རྩུལ་འདི་ར་རྒྱལ་བ་ལ་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་གཉིས། དང་པོ། བྱས་པས་མི་རྟག་པ་སྤྱུང་བས་ལུང་ནས་རྟག་པ་མ་ཁའ་ཡོན་དུ་བཤད་པ་ལ་གཞོད་ན་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་དེས་མི་རྟག་པ་ལའང་གཞོད་པས་གཉིས་ཀའང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཤིན་དུ་མི་རིགས་པའི་སྤྱུང་བ་སྟེ། གལ་ཏེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་གྱུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པའི་རིགས་པས་གཞེགས་ཟན་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་ལུང་བཤད་པའི་སྤྱི་རྟག་པ་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་འགྲུབ་ཞིག་རིགས་པ་མིན་པར་གྱུབ་པས་ན་སྤྱི་མི་རྟག་ལྟ་བུ་དངོས་པོའི་གནས་རྩུལ་དང་མཐུན་པའི་རིགས་པར་སྤྱུང་བ་གཞན་པ་དག་ཀྱང་འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱལ་རིགས་ངན་པའི་ལུགས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཁ་ཅིག་མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་གཅིག་ལ་ཁྲིས་ནས་གཞན་ལེགས་པར་བྱེད་པ་དུ་མ་ལའང་ཆད་པ་གཅོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཚེས་ཅན་སྤྱི་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་ལུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཀུན་མཆུངས་པར་བྱས་ནས་ནི་སྤྱུང་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུས་ཀྱང་བརྗོད་པར་ནུས་པ་

མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ལྟ་བུ་སྟགས་སྟོ་སྟེའི་ལུང་གི་དོན་མི་འདྲ་བ་མང་ཞིང་། དངོས་སྟོབས་མེད་པར་ལུང་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་ན་ལུང་གང་ཡིན་གྱང་སྟོབས་མི་མཉམ་པ་ཆོག་ཙམ་ལ་མེད་ཅིང་། ལུང་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་ཆོས་ཙན་དེའི་ཆོས་སུ་བཤད་ཆད་བསྟན་པར་དགའ་བ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་གྲུན་ཏུ་བྱེད་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་སྟོན་མེད་པར་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྟེན་པའི་དུས་མི་ཤིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལན་བརྒྱད་མར་བཀག་ །དང་པོ། ལུང་དོན་ཁེགས་གྱང་གཏན་ཆོགས་སྟོན་ཙན་དུ་མི་འགྱུར་ན་འགལ་བ་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལང་སྒྲུབ་བྱེད་སྟོན་ཙན་དུ་མི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་ཆད་མ་གཉིས་གྱིས་རྟག་དང་མི་རྟག་སྟོ་སྟེའི་གཞི་གཅིག་ལ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པའི་སྟོན་སྟེན་འགལ་བ་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་འདོད་པ་སྟོན་ཡིན་ན། འདིར་ནི་ཕལ་པ་ལས་ཆོས་རྟག་པའི་སྟོ་སྟེན་རབས་པ་དག་གི་ལུང་གི་གྲུབ་ཐེན་པ་དེ་གཞིར་བཞག་ཏུ་མི་འདོད་པར་དེ་དང་འགལ་བ་ཡང་གཏན་ཆོགས་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། སྒྲ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཙན་གཅིག་ལ་རྟག་མི་རྟག་ལྟ་བུའི་འགལ་བ་དུག་གཞི་མཐུན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན་འགལ་བ་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཆད་མ་རྣམ་པ་གྲུན་ཏུ་མི་ཤིང་པས་རིགས་པས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་གྱི་ལུང་ལས་བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་མི་

༡༡། །དེས་ཏེ། རྩེད་པ་པོ་ཞི་འདོད་འབྱུང་གིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷ་རྟག་པ་ལོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་དེ་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་རང་གི་ཞི་འདོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་གཞིར་བཞག་དུ་ཆོམས་
ནས་མ་དེས་པའི་ལྷ་པ་འདི་བྱས་ཀྱི། གཏུན་ཆོགས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དེས་ཆོས་ཙན་ལྷ་ལྟ་བུ་འདི་ཆེད་དུ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་མི་རྟག་པ་དང་འགྲལ་དེས་པ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷ་རྟག་པ་གཏུན་མི་ཤིང་པར་ལྷ་པ་ཀྱི་
ལུང་གིས་རྟག་པ་ལུང་ཐང་ལྷ་པ་མི་རྟག་པ་ས་ན་དངོས་ལྟོབས་ཀྱིས་ལྷ་མི་རྟག་པར་ལྷ་པ་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་གྲུབ་པ་དེ་འདྲ་པའི་འགྲལ་བ་ཙུང་ཐང་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་པ་ཀུན་དུ་མི་རྟག་པ་
འདི་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མེད་ཆ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་དངོས་ལྟོབས་ཀྱིས་ལུང་ལ་འགྲལ་བ་ལྟོན་རྟག་ཀྱི་ལུང་གིས་རིགས་པ་ལ་འགྲལ་བ་ལྷ་པ་མི་རྟག་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དེ་ཆོག་འབྲུག་ཉིར་ལུགས་ཙམ་ལས་དོན་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་
རིགས་པ་ཙན་པ་ལོགས་ཡང་དག་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ལུང་ཁས་བྱུངས་ནས་ལུང་དེ་དང་ལྷན་པར་གཞལ་བུའི་གནས་གསུམ་ཀ་གཏུན་ལ་འཕྲེངས་ཐེར་བ་ནི་གིན་དུ་ལྷན་པའི་རྟགས་ཏེ། རིགས་པས་གཅོད་རྟག་ཀྱི་ལུང་
རིགས་པས་གྲུབ་ན་དེ་དང་འགྲལ་བའི་ལུང་དེ་ལུང་ཡང་དག་མིན་པར་གེས་དགོས་ཀྱི་ལུང་གིས་རིགས་པ་ལྷན་ཕྱིན་མི་རྟག་ལ། ལུང་ཐལ་གྱི་དོན་ལ་དངོས་ལྟོབས་ཀྱི་གཞོན་པ་ཤིང་པའི་ཕྱིར་རིགས་པས་གཞོན་ན་ལུང་འདོར་

དགོས་ཀྱི་ལུང་གིས་གནོད་པས་རིགས་པ་འདོར་མི་རུང་སྟེ། གསེད་བྱེད་སྟོམ་པ་སྟོན་པའི་ནང་ཡན་པ་གསོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རང་གི་སྟོ་སྟོན་གྱི་བསྐྱེད་པས་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྐྱང་མིན་པར་ཡང་དག་པའི་རིགས་ལམ་གྱིས་
 གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ཚུལ་བཞིན་དེས་ཚུས་ན་དེ་དང་འགལ་དེས་པའི་ལུང་ཁས་མི་བྱང་ལ། གནས་གསུམ་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལུང་ལ་སྟོས་པ་ལས་རིགས་པའི་འཇུག་ལུལ་མིན་ཅིང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་འང་
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་ལ་ཇེ་བས་ཇེ་ཟབ་རྒྱ་སྔོང་པས་ཐེག་པའི་རིམ་པ་དང་བསྐྱེད་པར་རྟོན་པ་བཞིའི་ཚུལ་གྱི་མཐར་ཐྱིན་པར་འཇུག་དགོས་ཀྱི། ཅི་ཆེ་བའི་སྟོ་མིག་ཁོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་འདོར་བ་ནི་སྟོགས་ཚུས་
 སྙམང་བར་འཇུག་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མིང་བརྟགས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་པ་སྐྱབ་བཞིས་མི་བྱ་སྟེ། རང་ཉིད་སྟོམ་པས་བསྐྱེདས་པ་ཅམ་རྒྱ་ཟད་དོ། །གལ་ཏེ་ཆོད་མས་གནོད་ཀྱང་འདོར་རྒྱ་མི་རུང་སྟེ་རང་གི་ལུང་
 ཡིན་པའི་ཐྱིར་རོ་སྟམ་ན། རང་གི་ལུང་ཞེས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ནན་གྱིས་འཇུག་པ་ལ་རིགས་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། གྲུབ་མཐའི་གདོན་གྱི་བརྒྱམས་ཟེན་པ་དག་ལམ་རྒྱ་གཞུག་པ་ནི་རེ་སྟོག་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དགའ་བའི་གནས་སུ་དགོངས་ནས་བརྟེན་སྟོམས་སུ་མཛད་པའི་འོས་ཡིན་ན་ཅལ་པས་སྟེ་ཅི་སྟོས་ཏེ། འོན་ཀྱང་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ལམ་དུ་མ་མེད་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དཔྱད་པས་སྟོ་གོས་གྱི་སྐྱང་བ་ཇེ་

ཆ ཚད་མ་ པའི་བཟོ་ ར་གཞུགས་ རྒྱུ་འབྱེད་

༡༡། །བས་ཇི་བཟང་དུ་འབྲེལ་བ་ལས་སྐབ་པའི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ཚོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་བཅུད་སྤྱིང་བར་རྣམ་པས་ན་རིགས་པ་བཞིས་རྩལ་བཞིན་དཔུང་པས་རྟོན་པ་རྣམ་པ་བཞི་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པའི་རིམ་པ་
མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་བློ་གྲོས་ཀྱི་ལུས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་བར་གྱིས་ཞེས་འཕྲོས་དོན་དུ་སྒྲོས་པའོ། །གཉིས་པ། དེ་དྲག་ལས་མི་རྟག་པ་གནོད་བྱ་དང་མཁའ་ཡོན་དུ་བཤད་པ་གནོད་བྱེད་ནི་མིན་ཡང་མི་
རྟག་པར་བསྐྱབས་ནས་མཁའ་ཡོན་བཀག་ན། རང་གིས་ཁས་སྤངས་པའི་བསྐྱན་བཅོས་ཀྱི་དོན་བསྐྱད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱའི་སྐབས་དང་མཁའ་ཡོན་ལྷ་བྱའི་ལུང་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་དོ་ཅི་
ན། འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་ལུང་དོན་གྱིས་གནོད་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོའི་ལུང་དོན་ལྷ་ཚོགས་པ་ཡོད་དོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་གི་ཚིག་ཙམ་གྱིས་དངོས་སྟོབས་ལ་གོགས་བྱེད་རྣམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞན་ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་གནོད་ཀྱང་རང་གིས་ཁས་སྤངས་པའི་ལུང་དོན་དེས་གནོད་སྐྱམ་ནའང་། ལུང་དོན་གྱི་ཚུགས་གཅིག་དྲི་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་སོགས་འབྲེལ་མེད་གཞན་ལ་གནོད་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པས་
བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་ཀྱང་འགྲུབ་པ་མི་ཤིང་དོ། །གལ་ཏེ་མཁའ་ཡོན་དང་སྐྱ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་ཚོས་ཡིན་པ་དེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡིན་ཏེ་སྐབས་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དང་འབྲེལ་

ཚད་མ་ རིག་པའི་སྒྲོར་

བ་ཡོད་མེད་ནི་རྟགས་དེ་དང་བསྐྱབ་བྱ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཀུན་རང་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལྷོས་ནས་འབྲེལ་བ་མེད་ན་སྐྱབ་མི་རྣམས་པའི་སྒྲིན་ཅན་ལྟར་སྒྲུང་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་དག་པར་
 ཡོད་ན་སྐྱབ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་པའི་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་སྐྱབས་འདིར་དཔྱད་དགོས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དངོས་པོ་མེད་ན་མི་རྟག་པ་མི་
 འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་མཐའ་ཡོན་མེད་ན་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱ་ལྟ་བུ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་འདིར་ཆོད་མས་རྟགས་པ་མེད་གྱི། མཐའ་ཡོན་ལ་གཞོད་པ་འདིར་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་བསྐྱར་བཅོས་ལ་གཞོད་པ་འབྲེལ་ཞིག་གི་སྒྲིན་
 ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་རིགས་པའི་དོན་ལ་གཞོད་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ན་ལུང་དོན་ལ་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ནི་གཞན་དུ་སའི་ཡོན་ཏན་རྟགས་དེས་བཀག་པར་བྱས་པ་ལའང་མཆོངས་པས་ན་དེ་འདྲའི་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་
 ཀྱང་རྟགས་ཡང་དག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པ་མིན་ནོ། །ཡང་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཞེས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་སྐྱར་དེ་མཐའ་ཡོན་མེད་ན་དེ་མི་འབྱུང་བ་མེད་དེ། དེའི་བསྐྱོག་སྐྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆ་རིག་མེད་ན་གང་རིག་མི་འབྱུང་བ་
 མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲེལ་མེད་འདས་རྟགས་ཆོད་མས་ཀྱུ་བ་པ་འདི་ལ་ཅི་ལྟར་གཞོད་དེ། མི་ཆོ་བར་གྱུ་བ་པ་ལ་གང་བས་གོགས་བྱ་མི་རྣམས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རང་སྡེ་ལུང་དོན་མཐའ་དག་སྐབས་ཀྱི་

༡༢། །བསྐྱེད་པའི་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ། རྟོགས་སྤྱོད་དང་དེ་འགོག་པ་ལོ། །དང་པོ། ཀུན་བསྐྱེད་ཀྱི་འགོལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་འདི་སྒྲིབ་དུ། གལ་ཏེ་བསྐྱེད་བཅོས་ནི་རང་གིས་ཚད་མར་ཁས་སྒྲུབ་ས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་
 བསྐྱེད་བཅོས་ལས་གང་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱེད་པར་མཐོང་བ་མ་ལུས་པ་ནི་སྐབས་དེར་ཡང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དགོས་ཏེ། དེ་དང་འགལ་ན་གཏན་ཆོག་ས་དེས་རང་གི་རྟོགས་ཀྱང་སྐྱེད་འབྱེད་པས་ན་སྐྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདི་
 པས་དེའི་སྐྱེད་པའི་སྐབས་སྤྱོད་ཀྱི་སྐབས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་འདོད་པ་དང་། རྟོགས་དེ་དང་ལུང་གི་དོན་ཀུན་མཚུངས་པར་བསྐྱེད་དགོས་པའི་དོན་མིན་ཡང་བསྐྱེད་བཅོས་ན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོད་པ་དེ་དང་འགལ་བའི་རྟོགས་སྤྱོད་ཀྱི་མི་ཕྱིར་
 བར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དཔེ་རྟོགས་མ་གྲུབ་དམ་བཅར་ཐལ། །རང་སྐྱོས་པ་དོན་མེད་ཐལ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་དེ་ལན་འགོག་ །དང་པོ། མོལ་བ་རང་གི་འདོད་ཡུལ་སྐབས་སྤྱོད་པ་ལ་དེ་ཅུ་རྟོགས་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོད་པ་ལས་བསྐྱེད་བཅོས་ན་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་སྐབས་དེའི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོད་པ་ལོ། །ལུགས་དེ་ལ་དཔེ་དྲུག་གཏན་ཆོག་ས་མ་གྲུབ་པར་སྐྱེད་པའི་དམ་བཅར་བར་ནི་ཐལ་བ་རྒྱུར་ཏེ། རང་གི་སྐབས་ཀྱི་ཞེ་
 འདོད་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོད་པ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོད་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་བཅོས་ལ་ལ་དག་ནས་དཔེ་རྟོགས་མ་གྲུབ་པ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོད་པ་ལོ། །

བས་དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱུང་འགྱུར་ཏེ། ཅིས་ཀྱང་ཆོལ་བས་བསྐྱབ་བྱུང་ཡིན་པས་སོ། །འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། མ་གྲུབ་པ་ནི་ལུས་ཀྱང་ལྷུང་མི་རྣམས་ལ། མ་གྲུབ་ཏུ་ཟེན་ཀྱང་སྒྲིན་བཅའ་སྤྲོད་པ་ལོ་ཐབས་ཀྱིས་དེ་ལྷུང་པ་ལ་འབད་ན་ཆོལ་
 བ་དེ་འདྲ་བ་རིགས་པར་སྐྱབ་པའང་རི་ལྟར་ཡིན། གཞན་ཡང་བསྐྱབ་བཅོས་སྒྲིན་མེད་པ་དག་ན་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལྷུང་བྱེད་ཏུ་བཀོད་པ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། མ་གྲུབ་པའི་དཔེ་རྟགས་ཀྱང་བསྐྱབ་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱུང་སྐབས་
 འགའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གྲངས་ཅན་པའི་དོར་སངས་རྒྱས་པས་སྐྱེ་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ན་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ལའང་གྲུབ་བསལ་མེད་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་ཅིང་བསྐྱབ་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཆོལ་བས་དམ་བཅའ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སོང་ན་བསྐྱབ་བྱུང་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ཕྱིར་འཕངས་པའི་གྲུབ་དོན་ཆོལ་བས་འདོད་པ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་
 བྱུང་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་ལ་མཐར་ཐུག་པར་དགོངས་ནས་པ་རོལ་གྱི་ལན་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་བཅོས་ན་བཤད་པའི་དོན་ཡིན་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་པ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལོགས་ནི་དམ་བཅའ་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྒྲིས་པའི་རྣམ་བཅའ་ཀྱིས་དེ་ཞིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བྱེད་ལྟར་ན་བསྐྱབ་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱུང་འདོད་པའི་རིགས་པས་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་ནི་ཆོག་ཅམ་ལས་ལྟོག་པ་མ་

༩༩། ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཚོག་གི་རྒྱལ་བཅད་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བ་རང་གི་འདོད་ལུ་ལ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་གྲུབ་གྲུང་། བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱིན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ན་བསྐྱར་བཅོས་ན་བཤད་པའི་སྐབ་
 རྒྱུ་བྱུང་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་ཅེས་དོན་གྱིས་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན་སྒྲིན་ཅིར་འགྱུར་དེ་སྐབས་འགའ་ཞིག་དུ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་སྒྲིམ་ན། རང་གི་སྐབས་ཀྱི་སྐབ་ལྷོད་དུ་བཀོད་པ་དག་གྲུང་གཞན་གྱི་དོར་སྒྲིམ་ཡང་
 བསྐྱབ་དགོས་པའི་སྐབས་ཡོད་པས་སྐབ་ལྷོད་ཐམས་ཅད་གྲུང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་རོ། །འདི་སྐབས་པ་རོལ་པོས་ཁོ་ན་སྒྲིམ་པས་སྐབ་ལྷོད་བཅད་ཅེས་མི་བརྗོད་པར་འདོད་པ་སྒྲིམ་པ་ནོ། །ཁོ་ན་འི་སྐབས་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་གཅིག་གི་སྐབ་
 ལྷོད་བཅད་ཀྱི་བསྐྱར་བཅོས་ནས་བཤད་པའི་སྐབ་ལྷོད་ལུགས་དེ་ལ་མི་ཚོད་པའི་བྱིར་མ་སྐྱས་པའམ། རྒྱལ་དེས་ལས་ཚོག་ལྷད་སྒྲིམ་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེ་ན་འང་རིགས་པས་ཕྱོད་པ་བརྒྱུག་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །གལ་དེ་དཔེ་
 རྒྱལ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱལ་བས་བསྐྱབ་པར་མི་འདོད་པས་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ད་ནི་རྒྱལ་བ་རང་གི་འདོད་ལུ་ལ་དབང་བཅོམ་པར་སོང་བས་ན་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཡིན་དུ་ཟེན་གྲུང་རྒྱལ་བ་རང་གིས་སྐབས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཚོས་གཞན་ཡང་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་པ་དུ་ཚེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ལུང་དོན་གཞན་ལ་གཞོད་པས་རྒྱལ་བ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཅི་ཞིག་འགྲུལ་དེ། རྒྱལ་ཡང་དག་གིས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལྷང་

ལ་མི་ལྟོས་པར་འདྲ་བ་དེས་པས་སོ། །དེས་ན་སྒྲིར་རང་གིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ལུང་འདི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱིས་འདི་དང་འགལ་ལམ་གཞོན་གྱིར་རུང་ལྟོས་པ་མེད་དོ་སྟུང་པའི་ཚོལ་བ་ནི་ལུན་ཅི་ཕྱིན་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་
 གིན་རུ་མི་འོས་གྱིར། ལུང་ནས་བཤད་པའི་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་དོན་སྟོབས་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་རྒྱས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་
 ལུང་དོན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ན་དོན་གཅིག་ལ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་འགལ་བ་ཅན་རུ་སྟོན་པའི་ལུང་ཡང་དག་ནི་མི་སྤིང་ལ། གདུལ་བྱའི་སྒྲོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་དབང་གིས་དྲང་དེས་གྱི་ལུང་དོན་འགལ་བ་ལྟར་
 ལྟར་བརྒྱུ་མས་གྱིར། དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དོན་ལ་གཞོན་པུང་གི་ཚུལ་གྱིས་འགལ་བ་མེད་པར་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྒྱམས་གྱིས་བསྒྲུབས་ཐེན་པ་ལྟར་གིས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རང་སྒྲིམ་སྒྲིམ་
 པ་དོན་མེད་པ་ལ། ཐལ་བ་འཕེན་དང་ཉེས་སྒྲོང་དགག་ །དང་པོ། དོན་སྟོབས་གྱིས་དཔྱད་པའི་སྒྲུབས་སུ་ཡང་བསྟན་བཅས་གྱི་དོན་གྱི་སྒྲུབས་ཡིན་གྱི་ཚོལ་བ་རང་གིས་འདོད་པ་སྒྲིར་དུ་བཀར་བ་ཙམ་སྒྲུབས་གྱི་མཚན་ཉིད་
 ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་སྒྲུབས་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོས་པའི་ལུང་རུ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པ་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཉེ་རྒྱུ་འཕེན་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་པོ། །གཉིས་པ། དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཉེ་

ཆ ཆོད་མ་ རྒྱུ་ལྟེན་ རྒྱུ་ལྟེན་ རྒྱུ་ལྟེན་

༡༥༥། །བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱི་དོན་གང་ཞིག་རང་གིས་མི་འདོད་པ་སྤངས་ནས་གང་འདོད་ཅིང་ཁས་ལེན་པ་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོས་པའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རང་ཉིད་འདོད་པས་འཇུག་པ་ཡིན་ནམ་
མིན་སྒྲུལ་པའི་དོན་ས་པ་འདི་རྒྱ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་བཅོས་གང་འདོད་ཀྱང་ཆོལ་བ་རང་ཉིད་འཇུག་པས་བྱུང་པ་ལ་རང་ཉིད་འདོད་ཅིས་པས་བསལ་བུ་ཐོ་ཆོལ་སྒྲེ་བ་སུ་ལ་ཡོད་དེ་མི་སྤྱིད་དོ། །ཅི་ལྟར་ན་བསྐྱེད་བཅོས་ལ་
འདོད་པས་འཇུག་པ་ལ་དབང་རྣམས་དང་དབང་རྣམས་གཉིས་ལས། དང་པོ་དབང་རྣམས་དེ་ནི་བསྐྱེད་བཅོས་ནས་བཤད་པའི་དོན་དེ་ཆོད་མ་ས་བཀའ་པ་མེད་ན་བསྐྱེད་བཅོས་དེ་རང་གིས་འདོད་པས་འཛིན་པ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་
བསྐྱོག་པར་རྒྱས་ལ་གཤམ་ཏེ་ལུང་དོན་དེ་ཆོད་མ་ས་བཀའ་པ་ཤེས་པ་ན་དེ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡང་གཞན་གྱི་ཆོག་ཅིམ་ལས་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ལུང་དེར་ཡིད་ཆེས་པས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བས་ན་ཆོལ་བ་རང་གིས་
འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདོད་ལུལ་ལ་དོགས་པ་མི་སྤྱིད་དོ། །ཆོལ་བ་དབང་རྣམས་དེ་དག་སྤྱར་ཡང་གུབ་མཐའ་སྤྱར་མ་ནི་རང་གི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཅིམ་ལས་རིགས་པས་ངེས་པ་རྙེད་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་ལ། དེ་ནི་ཕྱིས་
ཀྱང་རང་འདོད་ན་ངེ་ཞིག་ལྟར་གུབ་མཐའ་གཞན་འཛིན་པ་ནི་ཅིས་མི་ཐོབ་སྟེ་འདོད་པ་ཅིམ་ལ་རག་ལས་པས་སོ། །དེས་ན་རང་གིས་མི་འདོད་པར་ཐོག་བབས་ཀྱིས་འདོད་དགོས་པ་དེ་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལྟ་བུ་ལས་གུབ་མཐའི་

ཆོད་མ་རྒྱུ་ལྟེན་

སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དེ་འདྲ་མི་མྱོད་ན་དེ་ལས་ཡང་དོགས་པ་སྐྱེ་མི་མྱོད་ལ། དོགས་པ་མེད་ན་མཆོན་ཅིང་ཀྱི་ཟུར་དུ་དག་རྒྱུ་ལ་གཙོ་བོར་ཀྱི་འབྲས་ལུ་མེད་པ་ཅན་སྐྱུར་བས་ཅི་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་ལ་ཞེ་
 འདོད་མེད་ཀྱང་གཞན་དོར་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའང་ཡོད་དོ་སྐྱེ་མ་ན། དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཕ་རོལ་ཉམས་སུང་པ་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་ཕྱིར་མོར་འགྱུར་གྱི་དོན་སྟེ་བས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་ཅོད་པ་མིན་ལ། དེ་འདྲའི་སྐབས་སུའང་
 རང་གིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲུབ་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་སྐབས་དེ་ན་རང་གིས་མི་འདོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱབ་བཞི། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ལུང་དོན་གཞན་ལ་གཙོ་བོར་བས་སྐབས་
 ཀྱི་འདོད་ལུལ་ལ་གཙོ་བོར་བ་མེད་པར་གཤམ་པ་དང་། ལུང་ཁས་སྒྲུབ་སྐྱེ་བའི་ཀྱང་ལུང་དེའི་དོན་མཐའ་དག་སྐབས་དེར་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་གཤམ་པ་དང་། དེ་ཡིན་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཐུག་པ་མེད་པར་དོན་གྱིས་བསྐྱབ་པས་ན་ལུང་དོན་
 མཐའ་དག་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཅིང་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་འདྲི་རྒྱུ་རྒྱུས་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་རང་ཅིང་གྱི་
 ལྟའི་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བཟོད་དང་དེ་སྟུན་འབྱེན། །དང་པོ། ལྟེ་རོལ་པ་དང་ནང་པ་སོགས་གཞུང་ལུགས་ཐ་དང་པ་ཅིང་གྱིས་བྱས་པའི་བྱད་པར་དག་ཅོས་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་སྟེ་ས་

༢༡། ཁྲོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་རྩ་གྲགས་པའི་ཚྷུ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་བའི་དོན་རྩ་ཀུན་བརྩམ་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ཁ་ཅིག་ནི་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། གཉིས་པ། མི་འབྱུང་པ་ཡི་གཞོན་པ་བརྟན། རྟེ་ཡི་ཡན་གྱི་བྱེ་བྲག་བཀག་ རང་པོ། ཁྲོལ་བ་གཉིས་ཀས་ཚྷུ་ཅན་གཅིག་ལ་དབྱུད་པ་ཉིད་གྱི་སྒྲ་བས་ཡིན་པ་དེ་ཅམ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲ་མོང་རྩ་རབ་རྩ་གྲགས་པའི་རྟེན་ཚྷུ་ཅན་ནི་དོན་གྱིས་གྲུབ་པར་གྱུར་དེ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ཟེན་ལ་དེའི་བྱུད་པར་དབྱེད་པ་སྒྲ་ཡང་མེད་ཅིང་། གནག་རྩི་མོའི་བར་རྩ་གྲགས་གིང་གྲུབ་ཟེན་པའི་དོན་ལ་འད་ཚུད་པ་མེད་དོ། རྟེ་ལྷ་ན་རབ་རྩ་གྲགས་གིང་གྲུབ་པའི་ཚྷུ་ཅན་སྒྲགས་ཡིན་གྱི་རང་རང་སོ་སོའི་འདོད་པ་མི་འདྲ་བས་བརྟགས་པའི་བྱུད་པར་རྩ་བ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ནི་བསྒྲུབ་བྱུར་བྱས་དེ་ཚུད་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། མདོར་ན་ཚྷུ་ཅན་ཡན་གར་བ་ཅམ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་ལ། དེ་ཚྷུ་གར་གིས་བྱུད་པར་རྩ་བ་ཅན་མེས་འདོད་འདྲུག་དགོས་པས་ན་གིས་འདོད་ཚྷུ་ཅན་ནམ་ཚེ་གས་དོན་དེ་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱུར་མི་འཛིན་པར་རབ་རྩ་གྲགས་གྱི་ཚྷུ་ཅན་ཅམ་བསྒྲུབ་བྱུར་ནི་ལྷ་ར་འཛིན་དེ་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། སོ་སོའི་ཞེ་འདོད་ནི་སོ་སོར་ཆད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་ཁས་བླངས་ལ། མི་རྟག་པའི་སྒྲ་ཚྷུ་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཞེས་སྟགས་སྒྲ་འགོད་མི་མིད་ཅིང་། མི་མཐུན་པའི་ཞེ་འདོད་ལ་བསྒྲུབ་བྱུར་བྱས་དེ་མི་ཚུད་ན་ཞེ་

2000

འདོད་མཐུན་པ་དག་ཚུད་པ་མི་མིད་པས་ཚུད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱགས་གང་ཡིན་དོས་མི་ཟེན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚད་མས་གྲུབ་ཟེན་ཆོས་ཅན་དང་། །མ་གྲུབ་རང་མཆན་སེལ་ལན་དགག་ །དང་པོ། ཅི་སྟེ་རང་ཉིད་སྟོས་པས་རང་
གིས་དམ་བཅའ་པའི་དོན་དེ་སྤར་ཚད་མས་གྲུབ་ཟེན་པར་བཐུན་པ་ཡིས་གཉིས་ཀར་གྲགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་ཅམ་བསྐྱུ་བ་བྱ་མིན་པར་བརྟོད་དེ། བ་རོལ་ལ་གསར་དུ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དེས་
མ་རོལ་པོ་ལའང་གྲུབ་ཟེན་གྱི་ཆོས་ཅན་སེལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱུ་བ་བྱ་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་དང་། ཆོག་ཕྱད་ཉིད་དམ་ཁོ་ནའི་སྐྱ་སྟོས་པ་སྟེ་ངོ་བོ་ཁོ་ན་བཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲི་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཟེན་པ་བསྐྱུ་བ་བྱ་མ་
ཡིན་པ་དེ་རྟོགས་རྒྱས་པས་དེ་རྟོགས་པ་ཞིན་སྤར་ཡང་དེའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྟོས་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་གྲུབ་ཟེན་གཅོད་པའི་དོན་དུ་མི་འདོད་པ་དེ་སྟུན་བསྐྱུ་བ་བྱ་གང་ཞིག་སྤར་ནས་གྲུབ་ཟེན་པ་
དང་། སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོར་ནི་བཐུན་པ་དག་གུང་ནི་ཡོད་དམ་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་བསྐྱུ་བ་བྱ་ཉིད་དུ་གཞན་ལ་བཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ངོ་བོ་དང་ཆོག་ཕྱད་གཉིས་པ་འདྲི་སྟུམ་པ་ནི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་
ལྟ་བུ་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྣམ་གཅོད་སྐྱ་ནི་དོན་མེད་དང་། །དེ་འདྲའི་སྟོན་ཡང་ཕྱགས་སྟོན་མིན། །དང་པོ། བསྐྱུ་བ་བྱ་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་སྟོས་པས་གཅོ་བོ་སོགས་རང་མཆན་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱུ་བ་བྱ་ཡིན་པ་གཅོད་

ཆ་ ཚད་མ་ དཔེ་བཞི་ དཔེ་བཞི་ ཆ་ ཚད་མ་ དཔེ་བཞི་

༡༥༡། །པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་པ་ཅན་སོ་སོར་ཡོད་དོ་ཟེར་ན། ལྟོ་བ་དཔོན་གྱིས་སྒྲུ་ར་རྩེ་ས་སྤྱད་པ་ག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ཡི་ནི་ལུ་ཅན་ཉིད་ཏུ་བཤུད་ཅིན་པ་ཡིན་པས་ལྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་
སྐབས་འདི་ར་ནི་རང་མཚན་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་སྤྱད་མ་བསྐྱབ་ཀྱང་ལྟོགས་ཅམ་ལ་ནི་མ་ཁྱབ་པ་དང་ཁྱབ་ཆེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་དམ་བཅའ་བ་ཤིང་ཅིང་སྟོ་རོར་གྱུ་བ་བས་ལ་མེད་
པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། གུ་ལ་དེ་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་མ་གྱུ་བ་པའི་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ན་དེ་ལས་སྟོན་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་དེས་པ་ན། གང་རང་མཚན་ཆད་མས་མ་གྱུ་བ་པ་དེ་ནི་སྐབས་མི་རྣམས་སོ་ཞེན། ཅི་ཕྱིར་མི་རྣམས་
ཞེས་དེའོ། །དེ་ཆོས་ཅན་ཏུ་བཟུང་པའི་ཆོ་རྒྱལ་ས་གང་བཤོད་ཀྱང་དཔེ་ལ་རྩེ་ས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། རྩེ་ས་འགྲོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་སྐབས་ཕྱིར་དེ་དག་གི་སྟོན་མིན་ནམ། ཡན་ལག་ཕྱེ་མ་སྟེ་སྐབས་ཕྱིར་གྱི་དཔེ་དང་
རྒྱལ་ས་རང་ལ་ཕྱོས་པ་ནི་ལྟོགས་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་འདོད་པ་མིན་དེ། ལྟོགས་ཀྱི་སྟོན་ནི་ལྟོགས་རང་ལ་ཕྱོས་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་ཕྱིར་སྟོན་ཅན་དེས་ལྟོགས་འགྲེལ་མ་རྣམས་པས་ལྟོགས་ཀྱི་སྟོན་ནོ་སྐམ་ན། སྐབས་ཕྱིར་གྱི་སྟོན་
ཡང་ལྟོགས་ལ་སྟོན་ཏུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ནའང་གཏུན་ཆོགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་ལྟོགས་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་དེ། སྐབས་ཕྱིར་སྟོན་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམ་བཅའ་སྐབས་མ་རྣམས་པ་ཡིན་པས་དེའི་སྟོན་གྱིས་

ཚད་མ་རྒྱལ་པོའ་སྟོན་

མཐོང་པ་གསུང་།

ཕྱོགས་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིགས་པ་ཅན་པའི་རོར། ལྷ་མི་རྟག་སྟེ། གནལ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ན་ལྷ་མི་རྟག་པ་དེ་བསྐྱབ་བུ་ཡང་དག་མིན་པར་འགྲུར་ཏེ། གཏན་ཆེགས་མ་ངེས་པའི་སྟོན་ཀྱིས་ཕྱོགས་
སྟོན་ཅན་དུ་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིར་ཕྱོགས་ནི་ཡན་ལག་ཕྱི་མའི་སྟོན་ལ་མི་སྟོས་པར་དམ་བཅའ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཅུམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡི་སྟོན་གང་ཡོད་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱི་གནལ་སྐབ་ཕྱིར་ཀྱི་
སྟོན་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་བསྐྱབ་བུར་དམ་བཅའ་པ་ཅུམ་ནས་སྐབ་ཕྱིར་ལ་མི་སྟོས་པར་སྟོན་དུ་འགྲུར་བ་ནི་སྐུ་མ་ཉན་བུ་མིན་པའི་དམ་བཅའ་མདོན་སྐུ་དང་འགལ་བ་དང་། ལ་སྟོགས་པའི་སྐུ་མ་བདག་གི་མ་མོ་
གསལ་ཡིན་ཞེས་པ་རང་ཆེག་དང་འགལ་བ་ལྟ་བུ་སྟོགས་དམ་བཅའ་པ་ཅུམ་ནས་སྟོན་དུ་འགྲུར་བ་བཞིན་ནོ། །འདྲེ་སྟོར་ཕྱོགས་སྐུ་ཀྱི་རང་མཚན་བསྐྱབ་བུ་མིན་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སྟོས་པ་མི་འབྱུང་བར་སྟོན་
པའི་ཚུལ་དུ་འཆད་པའང་སྐར་སྟེ་ཅུང་མི་བདེ་ལོ། །གསལ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དཔྱེ་བསྟེན་དགོས་པ་ལ། དཔོན་དང་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་། །དང་པོ་ལ། རྣམ་བཅད་དབང་གིས་ལྟ་བུ་བསྟན། །ཡོངས་གཅོད་དུ་ནི་གཅིག་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ། ལྷ་ཞེས་པ་གཏན་ཆེགས་ཏེ་ཏེ་རྟེན་སྐུ་ཀྱི་རྣམ་སྐབ་ཀྱི་དབང་གིས་གཏན་ཆེགས་སུ་ཡང་བསྐྱར་ཏེ། བསྐྱབ་བུ་གོ་བར་ཕྱིར་པའི་ཚུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཏན་ཆེགས་དང་སྟོགས་སྐུ་མ་དཔེ་ཡང་བསྐྱར་

༡༡། །སྒྲི་ དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་བསལ་བུ་སྒྲི་སྒྲི་བསལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཕྱོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི་བསལ་བར་བུ་བ་མ་ཁུབ་པ་དྲུག་ཕྱོག་པ་ཁུབ་ཆེས་བ་དྲུག་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟར་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་ན་རང་ཉིད་དང་ཆོག་ཕྱད་དང་ངོ་བོའི་སྒྲི་དང་མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་བཞི་བོ་དག་ནི་ཕྱོག་པ་ཁུབ་ཆེས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་མིན་པ་གཞན་བསྒྲན་བཅས་མ་ཁུབ་པའི་འདོད་ལུལ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཕྱོགས་ཡིན་པ་སེལ་ཏེ། །འདོད་ཅེས་པའི་སྒྲི་སྒྲི་ཕྱོགས་ཡིན་ཀྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཁུབ་པ་སེལ་བར་བྱེད་དེ། དེས་སུ་མ་སྒྲུབ་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བུ་སྒྲུབས་སུ་བཀོད་པའི་དྲགས་དེས་བསྒྲུབ་བུ་མིན་ནམ་སྒྲུབ་པ་བསལ་ནས་ཕྱོགས་ཡིན་ཅེས་སྒྲི་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིགས་པའི་སྒྲི་བ། བསྒྲུབ་བུར་ཁས་བླངས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲི་སྒྲི་མེད་པར་བསྒྲན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོལ་བས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ལུལ་དུ་ཁས་བླངས་པ་འཇམ། སྒྲུབས་ཀྱི་དྲགས་དེ་དག་གིས་བསྒྲུབ་བུར་འདོད་པ་དེ་ཅམ་བསྒྲུབ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཅི་མཚན་ཉིད་འདི་གཅིག་ལུ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ན་ལུ་པོ་རི་ལྟར་ཆོང་སྒྲུབ་ན། བསྒྲུབ་བུའི་དོན་ལ་ལྟུལ་བ་མ་སྒྲིས་པར་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུ་བ་ལ་འདི་ཅམ་གྱིས་ཕྱོགས་

ལྷོན་མེད་པར་མཆོན་ཏེ། བསལ་བྱ་ལྷ་གང་རུང་ཡོད་པ་དེ་རྒྱལ་ས་ལ་ནི་ཆོལ་བ་མཁས་བས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་རུང་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་ལྷར་ཅེ་ན། ལྷ་མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ཡིན་ནེས་པ་ལྷ་བྱ་སྟོགས་ཆོད་
 མས་བསལ་བ་ཡི་དམ་བཅའ་ལ་ནི་གནོད་ཕྱེད་དངོས་སུ་ཡོད་པས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བ་དང་། ལྷ་ག་མ་གྱུ་བ་ཟེན་སྟགས་བཞི་ལ་ནི་ཕྱོགས་གི་མཆོན་ཉིད་འདུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྱུ་བ་ཟེན་པ་ལ་རྟགས་གིས་སྐར་
 བསྐྱབ་བྱ་མེད་པ་དང་། ལྷ་བས་གི་རྟགས་དེའི་རྒྱལ་པ་འདུག་ལུ་ལ་མིན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། གང་ལ་སྐྱབ་ཕྱེད་བཀོད་པ་དེ་ནི་དངོས་སུ་མ་སྐྱས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱར་འགྲོ་ལ་འདོད་ལུ་ལ་མིན་པ་བསྐྱབ་བྱར་འགྲོ་
 བའི་དོན་མེད་པ་དང་། ལྷ་བས་གི་འདོད་ལུ་ལ་མིན་པ་བསྐྱབ་བཅོས་གི་དོན་མཐའ་དག་ལུ་ལ་ཕྱེད་ན་དངོས་སྟོབས་གི་རྟགས་བཀོད་པས་བསྐྱབ་བྱ་འགྱུ་བ་དགའ་བའི་རྒྱ་མཆོན་གིས་བསལ་བྱ་བཞི་པ་དེ་ལ་ཕྱོགས་སུ་རུང་བའི་
 མཆོན་ཉིད་མེད་པས་ན་ཆོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་ལེན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཆོལ་བ་སྐྱོངས་པའི་དྲགས་པ་བྱུང་བ་བསྐྱོག་པའི་སྐད་དུ་སྐར་སྐྱོས་ཀྱང་དོན་གིས་འདིར་གནད་གཅིག་སྟེ་རྒྱལ་པར་སྐྱོས་ཏེ་བཤད་པ་དང་མགོ་
 སྐྱོས་པས་གོ་བ་ཟེར་བའི་དཔེ་བཞིན་སྐྱིར་བསྐྱབ་བཅོས་ཐམས་ཅད་གི་ཆོག་རྒྱལ་ས་ཀྱང་རྒྱས་བསྐྱས་སྐྱ་ཆོགས་པ་དེའི་རྒྱལ་གིས་གནས་པ་ཡིན་ནིང་། ལྷ་ག་པར་སྐྱོངས་པ་ཆོག་ལ་འཆེལ་བ་ལ་ནི་དོན་གཅིག་གི་མཆོན་ཉིད་ལའང་

༡༩། །རྒྱལ་བཅད་གིན་རྩ་མང་དགོས་པར་མཛོན་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་འབྲེལ་པའི་མཚན་ཉིད་རྟག་དང་། ཚད་མ་རྟག་ལ་སྟགས་པ་བཞག་གུང་མཐའ་མ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕྱོད་སྤང་ནི། རིགས་སྒོར་བཤད་པའི་བསྐྱབ་བྱུང་ཁས་སྤངས་པའམ་འདོད་པ་ཞེས་པ་དེས་མཁས་པ་རྒྱལ་ལ་དོན་གྱི་དབང་གིས་འདི་ལྟར་རྟགས་གྱིས་བསྐྱབ་བྱུང་ཡིན་ན་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེའི་རོལ་དཔག་འདོད་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྱུ་བ་བསལ་མེད་པ་དང་ཚོལ་བ་རང་ཉིད་གྱིས་འདོད་ཡུལ་ཡིན་པར་གོ་རྣམས་པའི་རྒྱལ་བཅད་བཞི་ཚད་རྩ་རྟག་གུང་། འདོད་པ་ཞེས་པ་དེས་ཁོ་ན་སྒོས་མི་དགོས་པར་དེའི་རྒྱལ་བཅད་སྟོན་རྣམས་ན་གུན་བརྟམས་སུ་ཡང་སྒོས་མི་དགོས་ལ། དགོས་ན་རིགས་སྒོར་ཡང་དཔེ་རྟགས་མ་གྱུ་བ་པའམ་བསྐྱབ་བྱུང་ཡིན་ན་མ་སྒྲིམ་པའི་དྲགས་པ་མཚན་ཉིད་དེས་མི་ཚད་པས་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་སྤང་སྒོས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། གུན་བརྟམས་སུ་རང་ཉིད་ཅེས་དང་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་བརྟོད་པ་ཡིས་བསྐྱབ་བྱུང་ཁོ་ན་དེས་པར་བསྐྱབ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་པ་བདེན་ན་ཡང་གུན་བརྟམས་སུ་བསྐྱབ་བྱུང་བཞིས་དུས་གསུམ་གྱིས་སྤང་པར་བྱས་པ་མེད་པར་བྱེད་པའི་མཐའ་ཅན་དྲང་ཚིག་དེ་དག་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ན་ད་ལྟ་བསྐྱབ་བྱུང་འདོད་པ་མིན་ཡང་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱུང་འདོད་པ་དཔེ་རྟགས་མ་གྱུ་བ་པའམ་བསྐྱབ་བྱུང་ཡིན་ན་མ་སྒྲིམ་པའི་དྲགས་པ་སྒྱེ་སྒྱེ། ལྷས་ཕྱིན་འོང་བ་བལྟ་བར་བྱ་བའི་ཞེས་བརྟོད་པ་ན་ལྷས་ཕྱིན་འོང་བ་

བཟུ་བུ་ཡིན་ཅིས་པ་ཅུམ་ཁོ་ནར་གོ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་སྒྲུལ་བྱེན་གཞོན་འོང་བ་བཟུ་བུ་བར་བུ་བའོ་ཞེས་བཟོན་དོ་སྒྲུལ་པ་བཞིན་གྲུབ་བསལ་མེད་ལ་རང་གིས་འདོད་ལུལ་དུ་བྱས་པན་ཅད་གཞོན་བཟུ་བུ་ཡིན་གྱིང་ད་ལྟ་ནས་
 བཟུ་བུ་བར་འགྱུར་རོ་སྒྲུལ་དུ་དོགས་པ་སྒྲི་བས་དུས་གཞན་མ་འོངས་པ་ན་བཟུ་བུ་བར་བྱེད་གྱིང་དེ་སྐབས་འདིའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་ལ་བཟུ་བུ་བྱེད་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཁོ་ནའི་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུ་མི་
 ཏག་སྒྲི། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ན་ཏགས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་འདིའང་པ་ལ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བཟུ་བུ་བར་བྱེད་དགོས་གྱིང་། ཅུ་བའོ་གཏན་ཆོགས་འགོད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་བཟུ་བུ་བར་འདོད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་
 ན་རིགས་སྒོར་ཡང་རྒྱལ་བཅད་དེ་ཅིས་མི་དགོས་སྒྲུལ་ན། ཨི་ཏུ་འདོད་པའི་བྱེད་སྒྲུབ་ལ་སྒྲིན་སྒྲུ་བར་ནས་ལྷ་རྩེས་འབྲེལ་དང་ག་ཏགས་དོན་ཡིན་པས་བྱེས། ར་རྒྱུ་རོ་ལ་གྱི་ཏུ་ལ་ཏུ་བཟུ་བུ་དེ་དང་ས་པས་ཨི་ཏུ་ཞེས་གྲུབ་ཏེ། དེ་ཏུ་བར་
 འདོད་པའི་བྱེད་སྒྲུབ་ལ་སྒྲིན་སྒྲུ་བར་བ་དེ་གུན་བཏུས་འདི་ར་ནི་མ་འོངས་པའི་བཟུ་བུ་བར་འགྱུར་པ་གཅོད་ཀྱིས་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ་ཆོག་གོགས་གྱི་དབང་གིས་སྒྲུར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །རིགས་སྒོར་འདོད་པར་གྲུབ་
 པའི་ཆོག་དག་ལ་རྒྱལ་གཅོད་གྱིས་རྒྱས་པ་རང་དབང་ཅན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པས་དེ་ཏུ་གོ་རྒྱས་གྱི་ཡན་ལག་ཉིད་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུལ་བྱེན་འོངས་སོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ངེས་ན་ཆོག་དེ་ཡིས་ནི་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་

༡༡། །སྒྲིག་སྒྲིག་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་འགྲོག་རྒྱལ་གྱི་ཆོག་ཕྱད་ཕྱར་མི་དགོས་སོ། །འདི་སྒྲིག་པ་དག་གི་སྐབ་ཀྱི་ཆོག་བསྐྱབ་ཕྱི་འགྲུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་དོན་འཆད་ཚུལ་འདྲ་བར་མཐོན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིག་པ་དག་གི་ཆོས་ཅན་དང་རང་ཉིད་འདོད་པ་སྒྲིག་པ་སྒྲིག་གི་རྒྱུ་བྱེད་དུ་རུང་བ་མིན་ཕྱིར་ཡང་རྒྱལ་པ་གཞན་གྱི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་མི་རེག་ས་སོ། །ཡང་གི་སྒྲིག་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ཕྱིན་བཅོས་གྱི་དོན་མཐའ་དག་བསྐྱབ་བྱར་མི་དགོས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ་འཐད་པ་ཡོད་པར་མ་ཐད་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལ་གཞོན་པ་མཐོང་བས་ན་འདིར་བཤད་པ་ཁོ་ནར་གནས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་དོ། །དེས་ན་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་ཆོས་པ་བདུག་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ལུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒྲིག་པ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལས་གཞན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པའི་དོན་དོ། །ཁས་བྱུངས་པའི་བསྐྱབ་བཅོས་གྱི་དོན་ཀྱན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཆོས་པ་དེ་རང་གིས་གང་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ཅམ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་པས་སྒྲིག་པ་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བཅོས་མ་བན་པའི་འདོད་པ་མ་ཐའ་ཡོན་སྒྲིག་པ་ལ་ཡང་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་པ་དེས་གཞོན་པ་ན་ནི་ལྟར་ཡང་དེས་དེ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིག་པ་རྒྱལ་པ་ལྟ་བུའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་བྱེད་དེ་འདྲ་བ་ནི་ཕྱོགས་དྲུག་གཏན་ཆོག་སྒྲིག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསལ་བ་བཤད་པ་ལ། །མདོར་བསྐྱབ་པ་དང་རྒྱལ་པར་

མཛེས་པ་གྲིང་གྲིང་།

བཤད། །དང་པོ། ཚད་མ་མདོ་ལས། མདོན་ལུ་མདོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་རྟེན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པུར་ཁས་སྤངས་པ་དེ་ཡང་མདོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་ནི་
གཉིས་པོ་དྲག་གིས་བཀྲག་པ་སྟེ་བས་ལ་ཐེན་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། གཏུན་ཆེགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདུག་ལུ་ལ་ཡིན་པས་སོ། །བས་ལ་བར་གྱུར་ན་བསྐྱབ་པུར་མི་རུང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱམ་ན། གཏུན་ཆེགས་ནི་བསྐྱབ་པུར་དེར་མ་
ཆོམ་ཡོད་པ་ལ་དེ་སེལ་བའི་སྤྲད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མས་བས་ལ་བ་ཡི་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་མ་གྲུབ་པར་སེས་པའི་ཕྱིར་གཏུན་ཆེགས་ཀྱི་རྟེན་དེ་བསྐྱབ་པུར་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། བས་ལ་བའི་དོན་གྱི་རོ་བོ་
བཤད། །བས་ལ་བའི་དཔེ་ཡིས་མཆོན་ཚུལ་བཤད། །དང་པོ་ལ། སེལ་བྱེད་གང་གིས་སེལ་བ་བཤད། །ཆོས་ཅན་གང་ལ་བས་ལ་བ་བཤད། །དང་པོ་ལ། བས་ལ་བ་སྟེ་མི་དབྱེ་བ་བཤད། །སྐབས་བབས་སོ་སོའི་རོ་བོ་བཤད། །
དང་པོ། བས་ལ་བ་ལ་རུ་ཡོད་ཅེན། སྟེར་ཚད་མ་ནི་མདོན་རྗེས་གཉིས་ལུ་གངས་ངེས་པས་ན་དེའི་བས་ལ་བའང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་རྗེས་ལུ་དཔག་པའི་སྐབས་ལ་དངོས་སྟོབས་དང་། །ཡིད་ཆེས། གྲགས་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་
བ་ཡིས་མདོན་ལུ་དང་བཅས་པའི་ཚད་མས་གནོད་པ་འཇམ་བས་ལ་བ་དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཁས་སྤངས་པ་ནི་ཆེག་དེ་བརྗོད་པུ་མ་ནོར་བར་འཇམ་བྱེད་དུ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་པས་འབྲས་རྟགས་ལུ་འདུ་བ་ཡིན་དེ།

ལྷག

༡༡། །བརྗོད་བྱ་མཛོན་སུམ་མིན་པ་དེ་དག་ཚིག་དེས་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་ཚིག་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བརྗོད་དོན་དེ་མེད་ན་དོན་ལྡན་གྱི་རག་དེ་མི་འབྱུང་བས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ཞིང་། མི་སྐུ་བའི་ཚིག་མིན་ན་དེ་ལྟར་མ་དེས་ཏེ། རྗོད་བྱེད་གྱི་ཚིག་རྣམས་བརྗོད་དོན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་མེད་པར་རྒྱས་པར་བསྐྱབས་ཟེན་ཏོ། །འགྲོ་ལ་གྲགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཏེ་ཚིག་ཅན་རི་བོང་ཅན་ལ་རྩ་བ་ཞེས་པར་ཡོད་ས་སུ་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་གྲགས་རུང་གི་རང་བཞིན་དུ་གནས་གིང་གྲགས་ཟེན་པའང་ཚིག་ཅན་དེའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་མེད་ཚེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་གྲགས་པ་ཞེས་པ་འདི་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཡོད་ཚད་དང་འགལ་ན་གྲགས་འགལ་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། གཙང་མི་གཙང་རྟག་མི་རྟག་སྟགས་འཛིག་རྟེན་རང་ག་མའི་ངོར་གྲགས་པ་སྐྱ་ཚིགས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་རིགས་པའི་ལུལ་ལ་གཞོད་པ་མིན་ཡང་འཛིག་རྟེན་རང་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་སྐྱད་དཔྱེད་པ་ན། འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་ས་སུ་གྲགས་པའི་བྱ་སྐྱད་གྱི་རྒྱལ་ལུགས་གང་ཞིག་བརྟགས་ཀྱང་རིགས་པས་གཞན་དུ་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་དེ་ནི་བྱ་སྐྱད་གཞོད་མེད་དམ་གཤེས་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་འགལ་ན་གྲགས་པས་གཞོད་དེ་དཔེ་བརྗོད་བཅས་རྒྱས་པར་འོག་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡིད་ཆེས་གྲགས་པ་མཛོན་སུམ་གསུམ། །དང་པོ་ལ། ལུང་དང་རང་ཚིག་

བསྐྱུལ་ཏེ་བཤད། །ལུང་གིས་བསལ་བ་བྱེ་བྲག་བཤད། །དང་པོ་ལ། ལྷ་མཚན་དགོས་པ་དཔེ་དང་གསུམ། །དང་པོ། དེ་ལྟར་བསལ་བ་བཞི་ལས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ནི་སྟར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པས་སྐབས་འདིར་གཞན་
 གསུམ་གྱིས་བསལ་བ་ཙམ་འཆད་པ་ལ། ཐོག་མར་པས་བྱངས་གྱིས་བསལ་བ་ལ་རང་གི་ཆོག་དང་ལུང་གི་ཆོག་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱང་ཀུན་བརྒྱས་སུ་ཡོད་ཆེས་གྱིས་བསལ་བ་ཞེས་ཐོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་པར་མཛད་པའི་ལྷ་
 མཚན་ནི། ཆོག་གང་ཞིག་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ཡང་དྲག་པར་དེས་པ་དང་ལྷན་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་ལ་བྱ་སྟོན་བྱེད་དུ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྐབས་ཀྱི་བདག་ཆོལ་པའི་ཆོག་དང་གཞན་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་པའི་ཆོག་
 གཉིས་ཀར་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཡོད་ཆེས་པ་མཚུངས་པ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཆོལ་བ་རང་གི་ཆོག་དང་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོག་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཆེས་གྱིས་བསལ་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་
 གཉིས་ཀ་རྒྱས་པ་མཚུངས་གིང་ཡོད་ཆེས་པའི་དབང་གིས་སྐབས་བྱེད་དུ་འང་མཚུངས་ལ། འགལ་ན་རང་གི་བསྐྱུལ་བྱ་ལ་གོགས་ཕྱེད་པའང་མཚུངས་པས་དེས་བསལ་བ་ནི་པོས་བྱངས་ཀྱི་དབང་ཙམ་ལས་ཡིན་པར་དོན་འདྲ་པའི་
 ཕྱིར་ངོ། །གཉིས་པ་དགོས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོག་སྐབས་པོས་བདག་རང་ཉིད་ནི་དོན་དེ་རྒྱལ་བཞིན་སྐབས་ལ་ཆད་མར་འདོད་པ་མིན་ན་དོན་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅའ་པའི་ཆོག་ནི་འདྲག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱིས་དེས་ཀྱང་

༡༢༡། །བདག་གིས་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་བཅོས་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་མི་བརྟེན་ན་བསྟན་བཅོས་དེར་གྲགས་པའི་ལུང་གི་དོན་དག་ལ་དེ་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པས་དེ་ཡིན་
 མོ་སྟུམ་དུ་དཔྱོད་པ་ཡང་མི་འཇུག་ལ། དེ་ལྟར་རང་གིས་དམ་བཅའ་བཤམ་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པས་དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་གྱང་རུང་ཡིད་ཆེས་པའི་དབང་གིས་ཆེག་དེ་འཇུག་པ་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རང་ཆེག་
 དང་འགལ་ན་རང་གི་བསྟན་བུ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་བཅོས་ལས་བྱུངས་ནས་དེ་དང་འགལ་ན་བསྟན་བཅོས་དེའི་སྐབས་ཀྱིས་རང་གི་བསྟན་བུ་ཆོས་ཅན་ནམ་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་དོ་ཅེས་པའི་དོན་འདི་
 བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་བསལ་བ་འདི་རང་གི་ཆེག་དྲར་ལྟན་ཅིག་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྟོབས་མེད་ན་ལུང་དུ་འདོད་གྱང་རང་ཆེག་ལས་ལྷག་པར་སྟོབས་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་དེ། ལས་ལེན་པ་པོས་བརྟེན་
 མོ་སྟུམ་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆེག་ཅམ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། ཡིད་ཆེས་པའི་དབང་གིས་ལུང་སྟབས་བྱེད་དུ་ལེན་པ་ནི་རང་ཆེག་འཇུག་པ་དང་ཚུལ་གཅིག་པ་དེ་སྟན་འདི་གཉིས་པོ་ལ་དབེ་དྲག་གྱང་མཚུངས་
 པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དཔེར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་རྩ་ལྟར་ཡིན་ཞེས། གཞལ་བྱ་མཚོར་བར་འཇལ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་མིན་ན་

ཐུང་པ་ལྟོས།

བཟུང་བཅོས་དང་རང་གི་ཚེག་གིས་གཞུང་ཕུ་སྟོན་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚེག་དེས་དོན་མ་ནོར་བར་སྟོན་པ་མེད་པ་ནི་རང་གིས་མི་སྟུ་བའི་ཚད་མ་སྟེར་མེད་ཅེས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་འདྲ་དཔེ་དེ་རུང་ཚེག་གི་
འགེལ་བས་བསལ་བ་ལ་ནི་གསལ་བའི་དཔེ་སྟེ་དངོས་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་ལ། ལུང་ལ་ཕྱོགས་ཅུ་མ་ཞིག་མ་ཚོན་ནས་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན་ནོ། །ལུང་བསལ་དེ་ལ་དངོས་ཀྱི་དཔེ་གང་ཞིན། ཚེ་སྟེ་ཕྱི་དང་རྒྱ་འབྲས་
འདོད་པའི་ལུང་ཁས་བླངས་ནས་མ་འོངས་པ་ན་སྟེན་སྟགས་དགར་ཚོས་ནི་བདེ་བ་མི་འགྲུབ་པ་སྟེ་བདེ་བའི་སྟུབ་ཕྱིད་མིན་པར་འདོད་ཅེས་ཕུ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དེས་གཞོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལུང་བསལ་བྱེ་སྟག་རྒྱ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་ཚུད་སྤང་དོན་བཟུ་གསུམ། །དང་པོ་ལ། གཞུང་ཕུ་གཉིས་ལ་ལུང་མི་གཞོད། །གསུམ་པར་ཡང་དག་ལུང་བསལ་འཇུག་ །དང་པོ་ལ། ཚད་མས་མ་ངེས་འགེལ་
ཀྱང་གོགས། །དེས་ན་ཚད་ཡོད་ཕྱོགས་གཞོད་ཕྱིད། །དང་པོ། ལུང་གིས་བསལ་བ་དངོས་ནི། གནས་གསུམ་པའི་དོན་གྱི་དམ་བཅའ་གཞན་དུ་བྱས་པ་ལ་འབབ་ཀྱི་དང་པོ་གཉིས་ལ་ལུང་དང་འགེལ་ཡང་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་
འགེལ་བར་ཐ་སྟོད་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པ་མིན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་མ་དོན་རྗེས་ཀྱིས་གཞུང་ཕུ་རུས་པ་རྒྱུ་མས་ལ་ཡང་དག་པའི་རིགས་བསལ་ངེས་པ་མེད་པར་བཟུང་བཅོས་ནས་བཤད་པ་

ཐུང་པ་ལྟོས།

༡༢། །དྲུང་འགྲུལ་བར་བརྗོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རིག་པ་པ་ཅན་པའི་ལུང་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་གཞུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟོགས་སམ་བྱས་པ་བཀོད་ཀྱང་དེའི་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་ངེས་
 པ་མ་སྟེས་བར་ཡིན་རྒྱུ་ཙམ་གྱི་ཚེ་ན་ཡང་བསྟན་བཅོས་དང་འགྲུལ་བ་ཡིན་པས་བསྟན་བཅོས་གྱིས་རང་ཚིག་ལ་ངེས་པར་གཏོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ན་རང་ཚིག་དེ་དང་བསྟན་བཅོས་གྱི་ཚིག་དེ་གཉིས་པོ་དྲག་པན་ཚུན་རྒྱས་
 པ་མ་ཚུངས་པའི་ཕྱིར་འདི་ལས་གང་ཡིན་ནམ་སྟུམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ཞིང་། གང་རུང་རེ་མཐའ་གཅིག་དུ་འགྲུབ་པ་མེད་པར་པན་ཚུན་གྲགས་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ངའི་མ་མོ་གཤམ་མོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རང་གི་ཚིག་
 བཞིན་ཏེ། རང་ཚིག་འགྲུལ་བ་དེས་མ་ཡིན་པ་དང་མོ་གཤམ་ཡིན་པ་གང་དུ་འང་ངེས་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་དེ་ཡང་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་དེ་ཚེ་རང་གི་ཚིག་གི་བདུག་ཉིད་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་
 བརྗོད་གྱི་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ། དེ་ལྟར་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་དོན་དང་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པའི་དོན་གྱི་དམ་བཅའ་འགྲུལ་བ་ན་དེ་གཉིས་པོ་དྲག་ལས་གང་ལ་དངོས་
 རྒྱུ་བས་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པ་དེ་ནི་གཞན་བརྗོད་གྲྲགས་ཅིག་གོས་ལ་གཏོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བརྗོད་གྲྲགས་མི་འགྲུབ་ལ་རང་ཉིད་འགྲུབ་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་དང་ལྡན་པས་ཚད་མ་མེད་པ་ལ་གཏོད་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་

མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་གཞོན་བྱེད་ཡིན་ནུ་ལུང་པལ་གྱིས་བསྟན་དོན་པལ་ཆེར་ལ་རིགས་པ་དང་ལུང་པ་ཅན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ཆོག་ཙམ་དང་རྣམ་པ་མཛུངས་པ་དེ་ཡིས་དམ་བཅའ་བ་རྗེ་ལུ་བ་བཞིན་གྱི་
 དོན་ཅན་གྱི་རྗེས་དངག་ལ་ནི་རྗེ་ལུང་གཞོན་ཚུལ་སྟོན་གིག་དང་། རིགས་པས་མི་རིགས་པ་སྟན་འབྱེན་པ་འཐད་གྱི་བསྟོན་པར་སྟུ་བ་ནི་མི་མཁས་པའི་རང་རྟགས་སོ། །རང་གི་ཆོག་དང་བསྟན་བཅོས་མི་མཛུངས་ཏེ་ལུང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུ་མ་ན། དཔུང་པས་མ་དག་ན་ལུང་ཡིན་པར་གང་གིས་གྲུབ་སྟེ། ལུང་པ་ཅན་གྱི་བྱེད་པོ་དེའི་ཆོག་ཡིན་པས་ཆོག་ཙམ་ལ་བྱུང་པར་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་དཔུང་པས་དག་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱུང་པར་ཅན་མེད་པར་
 བདེན་སྟོན་གྱིས་ལུང་ཏུ་བཟུང་བ་རྣམས་ལུང་ཞེས་པའི་མིང་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཆད་མ་ཡིན་པ་ནི་སྟུར་ཉིད་རྣམ་པར་བསྟོན་ཟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་དངོས་སྟོབས་གྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ལུང་གིས་གཞོན་པ་ནམ་ཡང་
 མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ལུང་བས་ལ་འབབ་པའི་ལུང་དོས་བཟུང་། །དེ་ཕྱིར་ལོགས་སུ་བཞག་དགོས་བསྟན། །དང་པོ། དངོས་སྟོབས་གྱི་རིགས་པའི་ལུང་ལ་ལུང་གཞོན་བྱེད་མིན་ནིར་རིགས་པས་ལུང་དག་དགོས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་
 རྒྱ་དང་པོར་དཔུང་པ་བྱས་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་ལུང་ཏུ་ཁས་སྟངས་ཟེན་ནས་གཞལ་བུ་གིན་ཏུ་སྟོན་གྱིར་ལ་ལུང་བཞིན་ཏུ་དཔྱོད་པ་དག་ལ་ལུང་གིས་གཞོན་པའི་སྟོན་འདི་ཡོད་པར་འདོད་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་

༡༡། །དང་པོར་དབྱུང་ནས་ལུང་ཁས་ལེན་པ་ལ་རིགས་པས་གྲགས་པར་རང་གི་ལུང་གིས་མི་གནོད་ལ། །དང་པོར་ལུང་ཁས་སྒྲུངས་ནས་ཕྱིས་རིགས་པས་དབྱེད་པ་ལ་རང་གི་ལུང་དང་འགལ་བའི་སྒྲོན་འབྱུང་བ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། ལུང་ཁས་སྒྲུངས་ན་དེ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་དེས་ན་ལུང་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་ལུང་གིས་གནོད་པ་དེ་ཕྱིར་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞལ་བྱ་རྗེས་སུ་དཔྱག་པའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔྱག་ལས་ལུང་ཚད་མར་ཁས་
སྒྲུང་བ་ཕྱི་རོལ་ཏེ་གཞན་དུ་སྒྱུར་བ་མིན་ཡང་། ལུང་གི་ལུང་གིན་དུ་སྒྲོག་སྒྱུར་ཡིན་པ་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྗེས་དཔྱག་ལས་ལུང་གི་བསལ་བ་ཐ་དྲ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གྱིས་ཐ་དྲ་དུ་བཞག་པ་དེ་ལྟ་
མིན་ན་མི་འཐད་དེ། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པས་བསལ་བ་ཞེས་རྗེས་དཔྱག་གུན་ལ་དབྱེད་གོས་པས་ཐལ་ཆེས་པ་འཇམ། ཡང་ན་རྗེས་དཔྱག་གིས་བསལ་བ་ཞེས་གཅིག་དུ་བྱ་བ་ལས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔྱག་ལོགས་གྱིག་དུ་བྱས་
པ་དོན་མེད་པར་འབྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལུང་བསལ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲུང་བ་ལ། རང་ཆེག་ལོགས་སུ་སྒྲོས་དོན་ཡོད། །ལུང་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱང་གུན་གནོད་མིན། །དང་པོ། རིགས་པའི་སྒྲོ་ལས། བདག་གི་མ་མོ་གཤམ་མོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
རང་ཆེག་གིས་བསལ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་པ་འཇམ་ལུང་གིས་བསལ་བའི་དཔེར་བྱེད་ཐག་པས་སྒྲུ་རྟག་པར་སྒྱུབ་པ་ལྟ་བུ་ཐ་དྲ་དུ་དཔེར་བརྗོད་མཛད་པ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། རང་གི་ཆེག་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་ལས་ཐ་དྲ་པ་ཉིད་དུ་བཞག་

ཚད་མ་རིགས་པའི་སྒྲོང་

དཀི་ལུང་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ན་ཡང་རང་གི་ཚིག་ཅུམ་གྱིས་ཀྱང་དམ་བཅའ་བརྟོད་པ་ལ་གོགས་ཕྱིན་རྣམས་པར་གཤམ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་ཕྱི་ལོ་བཞིན་མི་འགྲུབ་པར་ཕྱིན་པའི་གོགས་ནི་ཁས་སྦྱངས་པའི་རང་ཚིག་གམ་ལུང་
 གིས་ཕྱིན་པར་མཆུངས་པས་གཅིག་དུ་སྟོམ་པའམ་སོ་སོར་ཕྱེ་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ། ཚོལ་བ་དེ་ཡིས་བསྟན་བཅོས་གཞལ་ཕྱ་གྲན་ལ་ཆད་མར་ནི་ཁས་སྦྱངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་དང་འགལ་བའི་དངོས་པོ་གྲན་ལ་
 བསྟན་བཅོས་དེ་གཞོད་ཕྱིན་དུ་འདོད་དོ་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་ལུང་དེ་ཚོལ་བས་མི་འདོད་ན་ཡང་བསྐྱབ་ཕྱི་དེ་ལ་གཞོད་ཕྱིན་ཡིན་ནམ་ཅི། ཡིན་ན་ནི་མངས་རྒྱས་པའི་ལུང་གིས་ཕྱེ་བྲག་པའི་སྒྲ་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་གཞོད་ལ། མིན་
 ན་ཁས་སྦྱངས་ཀྱང་མི་གཞོད་པས་རིགས་པས་གཅོད་རྣམས་ཀྱི་ལུལ་ལ་ཁས་སྦྱངས་ཀྱང་རུང་མ་སྦྱངས་ཀྱང་རུང་ལུང་གཞོད་ཕྱིན་དུ་འཇུག་པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲར་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་ན་ཚོལ་བ་རང་
 གི་ཚིག་འགལ་བས་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རང་ཚིག་དྲང་བསྟན་བཅོས་འགལ་བ་ལ་རྣམས་པ་ཐད་དྲ་མེད་པར་ཚོལ་བ་དེའི་ཚིག་ལ་གོགས་ཕྱིན་པ་ཅུམ་དུ་འགྱུར་གྱི་གཞོད་མི་རྣམས་པར་སྒྲར་བཤད་
 པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལུང་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞོད་རྣམས་སོ་སྟོམ་ན། ཆད་མར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་སྟོས་ཕྱི་འདོད་པས་ཆད་མར་ཕྱས་ནས་ཆད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཅུམ་གྱིས་དེར་འགྱུར་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་

ཆ ཚད་མ་ པའི་བརྒྱ་ རེ་དུག་ རྒྱུ་འབྱེལ་

ཆེ། །ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་ཚད་མ་ ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ནི་དོ་མཚར་ཆེའོ་ཞེས་བཞད་གད་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དངོས་པོའི་དོན་གྱིས་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པར་གནས་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་ཚད་མར་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་
ཚད་མར་འགྱུར་ན་རང་ཆོག་གྱུར་དེར་འགྱུར་བས་བསྟན་བྱ་མི་འགྲུབ་པ་གཅིག་གྱུར་ཡོད་མི་སྟོན་དོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟན་ལ། ལུང་དགོས་མི་དགོས་སྟེ་སྟེ་བསྟན། །སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་ལ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་དངོས་སྟོབས་གྱི་
རིགས་པའི་ལུང་ལ་ལུང་གིས་གཞོད་རྒྱས་མིན་པ་དེས་ན་ཚད་མ་གཉིས་གྱི་རིགས་པས་རབ་དུ་གྲགས་པའི་དོན་དུག་ལ་བསྟན་བཅོས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མ་བཟུང་བར་དོར་ན་འད་ཆེས་པ་མེད་ལ། སེན་རུ་སྟོག་གྱུར་དག་ལ་བསྟན་
བཅོས་ནི་མི་འདོད་ན་ལུང་དེ་ལ་རྒྱུ་པར་དཔྱད་པ་ ཉིད་མི་འཇུག་སྟེ་འདལ་བྱེད་གཞན་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་མི་རུང་ལུང་དང་ནི། །རུང་བའི་ལུང་གི་བྱད་པར་བཤད། །དང་པོ། སེན་རུ་སྟོག་གྱུར་སྟོན་
པའི་ལུང་འདི་ལ་བསྟན་འཇུག་མི་བསྟན་བརྟག་པ་ལས་ཆེར་ནི་ལུང་རང་གི་ཆོག་སྟེ་དངོས་གྲགས་འགལ་མི་འགལ་དཔྱད་པ་ཡིན་ལ་ལུང་དེ་བསྟན་དོན་ལ་མ་དེས་པར་སྟོན་པ་ནི་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་དཔེར་ན་འདི་སྟེ་
སྟེ། རིག་བྱེད་ལས་ཆགས་སྟངས་སྟོགས་ཆོས་མིན་མི་དགོ་བའི་རུ་བ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པ་དྲང་། ལྷར་ཡང་རུ་ལ་བྱས་བྱས་པ་ཉིད་གྱིས་ཆོས་མིན་དེ་དག་པར་འགྱུར་བ་ལས་བླངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་བྱས་ནི་ཆོས་མིན་གྱི་སྒྲུབ་

ཚད་མ་རིག་པའི་སྟོན་

ཏུག་གསུམ་དང་མི་འགལ་བས་ན་དེས་ལུས་ཅན་གྱི་ནང་གི་སྒྲིག་པ་ཅི་ལྟར་དག་སྟེ། ལུས་ལས་ཚེས་འདོད་པའི་ལུང་དེ་གིན་ལྟོག་ལ་མི་འཕུལ་བར་མི་འགྲུབ་པོ། །རྒྱལ་ཁྲིམས་ཏིང་འཛིན་གྱིས་རབ་གྱིས་ནི་ནོན་མོངས་ལས་སྒྲིམ་
 པའི་ཀུན་སྟོད་ངན་པ་དང་དེའི་རྒྱ་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་དང་དེའི་ས་བོན་བག་ལ་ཉལ་བ་དག་ལ་རིམ་བཞིན་གཞོད་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཚེས་མིན་གྱི་གཉིན་པོར་སྟོན་པའི་ལུང་ནི་རིགས་པ་དང་ལུན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ།
 མདོན་རྩིས་གྱི་ཚད་མས་མཐོང་བ་སྟེ་སྒྲུབ་པར་རུས་པ་དྲང་། མ་མཐོང་བ་སྟེ་སྒྲུབ་མི་རུས་པ་གིན་ཏུ་ལྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་དག་ལུང་གང་ནས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་རིགས་པས་གཅོད་རུས་གྱི་ལུལ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་
 རིགས་པས་གྲུབ་པ་དྲང་། གཞལ་ཕུ་གསུམ་པའི་གནས་བཤད་པ་ལ་རང་ཚིག་གིས་གཞོད་པ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག་དབྱུང་པ་གསུམ་གྱི་དག་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་གསུམ་པའི་དོན་མ་ཚོར་བར་འཇལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་
 ཏུ་བཟུང་བར་བུ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལུང་དེ་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞལ་ཕུ་གིན་ཏུ་ལྟོག་གྱུར་ལ་འདི་དང་འདི་ཞེས་དཔྱོད་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་གྱི་ལུང་ཏུ་གསལ་ཚད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གསལ་བསལ་ལ། གསལ་བསལ་
 རང་གི་དོ་བོ་བཤད། །དེ་སྒྲུབ་དཔེ་བཟོད་དགོངས་དོན་བཤད། །གསལ་བསལ་ལ་ལོགས་སུ་བྱེ་བའི་དོན། །དང་པོ་ལ། སེལ་བྱེད་གསལ་པའི་རང་བཞིན་དང་། །དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་སེལ་རྒྱལ་བཤད། །དང་པོ། མདོ་མི་རང་འགྲེལ་

རང་གི་སྤྱིང་བས་ཡིད་ཆེས་པའི་རྣམ་རྟོག་གཏིང་ཚུགས་པ་སྟེ་པ་ཡིན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་ཡང་མི་དགོས་ཏེ། རོན་གང་ལ་གསར་དུ་མིང་འདོགས་པ་ན་མིང་དུ་རུང་བ་ཅི་བཏགས་ཀྱང་རང་དབང་མེད་པར་འདོགས་སུ་མི་སྟེར་བའི་གཤམ་
 མེད་པར་རང་གི་སྤྱིང་བས་གྲུབ་པས་སོ། །འདིར་སྟེ་པོ་རྣམས་ཡིད་ཆེས་སོ་ཞེས་བཤད་གཞིར་བྱས་ཏེ། གང་ལ་ན་གང་བཏགས་ཀྱང་འདོགས་སུ་མི་སྟེར་བའི་གཞོན་པ་མེད་པའི་ངག་ལའོ། །འི་ལྟར་ན་རོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེ་ལ་
 གང་འདོད་པའི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་བྱར་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དེ་གང་གིས་ན་སྟེས་ལུ་བརྟ་འདོགས་པ་པོ་རང་གི་འདོད་པ་ཅམ་དུང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་རེའུ་དག་གི་བཀོད་པ་འི་ལྟ་སྟར་བྱེད་པ་འགོད་པ་
 པོའི་རང་དབང་ཆེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྟོག་ཡུལ་ན་གནས་པའི་རོན་གང་ཞིག་ཐ་སྟོན་ལས་ནི་སྟེས་པ་སྟེ་ཤེས་བརྗོད་གྱི་རྣམ་པས་སྟོ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་ལས་གཞན་ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་མཚན་ལ་མི་སྟོས་པ་ཡི་ཆོས་དེ་ལ་སྒྲ་ལས་བྱུང་
 པའི་གཤམ་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་གཤམ་པ་ནི་སྒྲར་གཤམ་ཐེན་པ་ཁོ་ནའི་རོན་མིན་ཏེ། གྲགས་རུང་བ་ཅམ་འདི་འཛིག་རྟོན་གྱི་ལ་དེ་ལྟར་གནས་པའམ་གྲུབ་པའི་རོན་གྱང་ཡིན་ལ། སྒྲར་གཤམ་པ་མེད་
 པའི་རྒྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྲགས་པའི་མིང་དེ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་སུ་མ་གྲགས་པ་ལ་གྲགས་པར་བརྗོད་པ་མི་འཐད་ཅིན། མི་འཐད་པ་མེད་དེ། མདོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་སྟགས་གྱི་གཞལ་བུ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོས་རང་

༡༢། མིན་པ་གཞན་བསལ་བ་ལ་ཡང་འཇལ་བྱེད་ལུང་ཅན་མངོན་སུམ་སྟགས་ཀྱིས་བསལ་ཞེས་ལུང་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བ་དག་སྒྲ་ས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གྲགས་རུང་འདི་སྐབས་འདིའི་སེམ་བྱེད་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། རྟོག་ལུང་གྱི་དོན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་སྒྲ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་འདོད་པས་འཇུག་ཕྱིར་མི་འཇུག་པར་དགག་དུ་མེད་པ་ཡིན་པས་སྒར་བརྟེན་དེ་བྱས་ཐེན་པ་དྲང་། མ་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་རུང་
དོན་དེ་རྒྱལ་ས་སུ་མིང་གི་སྒྲ་སྒྲ་ཚྭ་གས་ཉིད་ཀྱང་རྟོག་ལུང་ན་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་གདགས་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟོག་ལུང་ན་ཡོད་པའི་དོན་ཅུ་དྲུ་ནི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་བརྟེན་དེ་དོན་དེ་ལ་སྒར་བྱུང་
བ་འཇུག་ནི་ད་ལྟ་བརྟེན་པ་མཐོགས་ཀྱང་སྒར་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་ཡི་བརྟེན་གྱི་ཡི་བརྗོད་བྱར་རུང་བ་ཉིད་དེ་ཡིས་མི་མ་ཐུན་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་རུང་བ་དག་ལ་གཞོད་པར་འབྱུང་རོ། །གཉིས་པ་གྲགས་བསལ་དེ་སྒྲ་བ་
པའི་དཔེ་བརྗོད་གྱི་དགོངས་དོན་བཤད་པ་ལ། དཔེ་དེ་གྲགས་རུང་སྒྲ་བ་ཕྱིར་ཡིན། །དེ་སྒྲ་བ་ལུང་གཉིས་དགོངས་དོན་བཤད། །དང་པོ། གྲགས་བསལ་གྱི་དཔེ་རིམ་ཡོད་ཅན་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བཀོད་པ་ནི་གྲགས་རུང་
གིས་གཞོད་པའི་དོན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་དེ། རི་ལྟར་ན་བརྟེན་པ་དག་སྒྲ་དོན་དོ་པོས་འབྲེལ་བ་འདོད་པས་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་རིམ་ཡོད་ཅན་སྒྲ་བ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བརྗོད་བྱ་ཡིན་གྱི་གཞན་ཀ་བ་སྟགས་སྒྲ་བའི་མིང་དེས་

བརྒྱད་མི་རུང་སྟེ། མིང་དོན་དོ་ཐོས་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་རི་བོང་ཅན་གྱི་བས་བརྒྱད་དུ་མི་རུང་ཟེར་ན་གྲགས་པས་བས་ལ་བ་འབབ་པ་ལྟར་རི་བོང་ཅན་གྱི་བས་བརྒྱད་དུ་མི་རུང་ཟེར་ན་འདྲ་དེ་དང་འདྲ་བར་གཤམ་པའི་
 ལྟ་དུ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ད་ལྟ་སྟེས་ཐུབ་པའི་སྟོན་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་བཟུང་ཟིན་པའི་སྟོང་ར་རང་གི་མིང་གིས་བརྒྱད་རུང་ཞིང་གཞན་གྱིས་མི་རུང་བ་ལྟར་སྟུང་ཡང་དེ་ནི་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་
 གྱི། རྟོག་པས་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། རྟོག་པས་འབྲེལ་བ་ནི་འདོད་པ་ཅུ་ལ་རག་ལས་པས་ན་མིང་གང་དང་སྟེལ་གྱི་མི་རུང་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་རི་བོང་ཅན་གྱི་བས་བརྒྱད་དུ་མི་རུང་ཞེས་བ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་དོན་རི་
 པོང་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་བུ་མ་བ་ཞེས་སྟགས་སྟུང་ལྟ་དངོས་སྟུགས་པ་མེད་ཀྱང་། ལྷ་གུན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱུད་ཐུང་དུ་འདོགས་རུང་བ་ཉིད་དེ་ཡི་སྟོབས་ཉིད་ལས་དོན་དེ་ལ་སྟོ་མོགས་པའི་ལྷ་གུན་འབྲེལ་བ་སྟོང་ཐོས་འབྲེལ་བ་
 མིན་གྱི་འབྲེལ་དུ་མི་རུང་བ་མེད་པ་ཅུ་གྱིས་འབྲེལ་བ་དེས་ན་རི་བོང་ཅན་ལ་ལྷ་པོའི་ལྷ་འབྲེལ་བ་ལྟར་དོན་དེ་ལ་ལྷ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་ནི་ལྷ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་ཅན་ལ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་བ་པ་དང་ལྷ་གཞན་མ་གྲུབ་པར་ཉེ་བ་དང་
 བསྐྱལ་པའི་ཐུང་བར་དངོས་པོའི་དོན་ལ་མི་རུང་བའི་ཐུང་རོ། །དཔུང་ན་གྲགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་ལྷ་བ་པ་མེད་ལ་མ་གྲགས་པ་ཡང་གྲགས་སྟུ་བཅུག་ན་གྲགས་པ་དང་འདྲ་བར་སྟུབ་པ་འོ་ན་འོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གྲགས་རུང་ལ་གྲགས་

2015

ལྷོགས་ལྟར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན། ལུང་དང་པོ་དེ་ནི་གྲགས་རུང་ལ་གཞོན་ཕྱིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་མི་སྲིད་པའི་དོན་དུ་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་ན་གྲགས་རུང་དེ་འགོག་པར་བྱེད་ན་མཛོན་རྩིས་ཀྱི་ཚད་མས་
 འགོག་དགོས་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་མི་ཁེགས་ལ། དེ་ཡང་རྩིས་དཔག་ལས་འགོག་པར་འགྱུར་དགོས་དེ་སྐུ་མཚན་འདི་སྐུ་དོན་ཡིན་པས་སྐུ་དོན་ལ་དབང་པོ་ལ་སྟོགས་པའི་མཛོན་སུམ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ། དེའི་ཡུལ་སྐུ་
 དང་མ་འདྲིས་པ་ཡིན་པ་དང་། རྟོག་པའི་ཡུལ་སྐུ་དོན་ནི་མཛོན་སུམ་ལ་མི་སྦྱང་བར་རྒྱས་པར་སྦྱར་བསྐྱབས་ཟེན་དོ། །དེས་ན་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྩིས་དཔག་ལས་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་འདི་མི་ཁེགས་སོ། །གཉིས་པ། རྟགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་གྲགས་རུང་འགོག་ན་ནི་ཚེས་ཅན་གང་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་བཞོན་ཀྱང་མཐུན་ལྷོགས་ཅམ་ལ་འང་རྩིས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་རྟགས་གཞན་བཞོན་ན་ཕུན་མིན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་དེ། དེས་ན་དེ་འགོག་གི་རྟགས་
 གང་བཞོན་ཀྱང་དེ་རྒྱུས་ཕུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་བྱད་དོ་ཅེས་གཤམ་པའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་སྟེ་དགོས་པ་དང་ནི་ཕྱན་པར་གྱུར་པ་འདྲོད་གྱི་གཞན་དུ་འབྲེལ་
 བ་ཅན་གྱི་ངག་རྒྱུ་མི་འགྱུར་ཤོ། །དེ་ཡང་ཚེས་ཅན་གང་ལ་སྐུ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་མི་རུང་སྟེ། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞོན་པ་ན་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་སྐུ་ཡིན་ནོ་ཅེག་གིས་བརྗོད་རུང་དུ་རང་གི་རྟོག་པས་ཡིད་ཆེས་པར་

ལྷ། །ཐུབ་པས་ན་རྟགས་འདི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་རུང་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཅིང་བརྗོད་མི་རུང་ལ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ལྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ། བརྗོད་མི་རུང་བར་རྟགས་དེ་འགོད་ཆེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་བརྗོད་རུང་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཀྱང་རྟོལ་བའི་བསམ་པ་དང་བརྟུན་ནས་བྱུང་མིན་དུ་འཇོག་སྟེ། དེའི་ལུགས་ལ་སྒྲ་དེས་དེ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་འབྱུང་དགོས་པས་ན་དཔེར་ན་རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བ་མིན་ཏེ། ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་ན་སྟེ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་གང་ལང་མི་འབྱུང་པས་རི་བོང་ཅན་རང་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་གོ་དགོས་པར་འབྱུར་ན། རི་བོང་ཅན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་གནས་པ་སོགས་བཀོད་ན་ལྟ་ཅི་སྟེས།
 དེ་བཞིན་རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། །སྒྲ་བ་ཁོ་ནའི་སྒྲས་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། །ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡོད་པ་སྟེར་སྤང་ན་འགལ་བའི་ཕྱིར་རི་བོང་ཅན་ཁོ་ནའི་ཡོད་པར་དོན་གྱིས་འཛིན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲ་གསལ་དབང་གིས་
 འཇུག་པར་འདོད་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དོར། རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བ་མིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་དེ་བྱུང་མིན་དུ་འབྱུར་ཏེ། ཡོད་ན་སྒྲ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པས་ཕྱོགས་ཉིད་དུ་འབྱུར་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་
 རྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལུང་ཕྱི་མའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གང་དང་འགལ་བ་སྒྲ་བྱུང་བཤད། །དེ་འགལ་ཕྱིར་ན་གཅིག་ཏུ་དེས། །དང་པོ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གསལ་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྒྲ་བ་སོགས་

བཟོད་པའི་སྒྲུ་ནི་དོན་མཚན་པའི་བརྟུ་ལ་བརྟུ་པ་ཅན་ཏེ་དེའི་སྒྲུ་དུ་སྒྲུ་སྒྲུ་པ་ཡིན་ཞིང་། བརྟུ་དེ་ཡང་སྒྲུ་སྒྲུ་སྒྲུ་འདོད་པ་ཅན་ལ་བརྟུ་པ་ཡིན་པས་འདོད་ཀྱིས་བའི་སྒྲུ་ཡིས་སམ་འདོད་པས་སྒྲུ་པ་བའི་སྒྲུ་ཡིས་དེ་དང་དེར་
 གྲགས་པ་གྲུ་པ་པ་ཅན་ནི་དོན་གང་ལའང་མི་འགྲུ་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གང་ལ་མི་སྒྲུ་པ་འདོད་པར་སྒྲུ་སྒྲུ་པ་སྒྲུ་དེ་དང་དེར་གྲགས་པར་འགྲུ་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་དོན་ལ་སྒྲུ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གྲགས་
 པ་ཞེས་ཀྱང་དངོས་པོ་སྒྲུ་པ་ལྟས་ཀྱི་ཚད་མ་རང་དབང་བ་གང་ཡང་མེད་དེ་སྒྲུ་ཅན་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་བརྟུ་ན་ཅིང་། སྒྲུ་དེ་འདྲ་དོན་གྱི་དངོས་པོའི་མཐུས་མ་ཡིན་པར་སྒྲུ་སྒྲུ་པ་འདོད་པས་སྒྲུ་པ་ཡིན་ན་གྲགས་པ་ནི་སྒྲུ་ཅན་ལས་
 འབྱུང་གི་གཞན་ཅི་ཡང་མིན་ཞེས་སོ། །སྒྲིམ་གྲགས་པས་ལ་འདི་སྒྲུ་པས་བརྟུ་སྒྲོད་པ་སོགས་འདི་སྒྲུ་པ་དུ་རོ་བོང་ཅན་ལ་སྒྲུ་པ་ཞེས་པ་དེ་གྲགས་པའི་དབང་ཅན་ལས་དངོས་དབང་གིས་མིན་པར་འདོད་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་ན་རོ་
 བོང་ཅན་ལ་ག་བའི་སྒྲུ་སྒྲུ་པ་ཟོད་ཀྱང་རུང་བས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྒྲུ་པ་དམམ་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་གོ་བའི་གཙུག་གི་ཚོར་བ་ལྟར་པ་གཞིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་རྟེན་སྒྲུ་དཔག་པ་ལ་མི་སྒྲུ་
 པར་བསྒྲུ་པ་ཀྱང་ལ་གཞོད་ལྟས་པའི་གྲགས་པ་ཞེས་ཀྱང་ཀྱང་ལ་ཅན་མི་མིན་དེ། གལ་ཏེ་མིན་ན་འགལ་བ་ལ་མི་ལྟུ་པ་པའི་ཚད་མ་མིན་པར་འགྲུ་པ་སྒྲུ་ན་དངོས་སྒྲུ་པས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུ་པ་ལ་གཞོད་ལྟས་པའི་འགྲན་སྒྲུ་གཞན་

མཆོད་མ་བཞི་བརྒྱ་དེའི་ཕྱི་ཕྱོད་རྒྱུ་འབྱེལ་

༡༩། མི་སྤྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་འགལ་བའི་གིགས་བྱེད་པ་རྩུང་ཟད་མེད་ཀྱི་བརྟེན་རྒྱུ་པ་ཆོག་ཏུ་བརྟེན་པ་ཅམ་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
དེ་འདྲའི་གྲགས་པ་དེ་འང་དངོས་པོ་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་གང་ཡང་མེད་པས་སྐྱེས་སུ་འོང་བ་ལ་རག་ལས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཆོས་ཅན་སྐྱ་གཅིག་ལ་འང་སོ་སོའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པར་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་
ན་རི་བོང་ཅན་སྐྱ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་སྐྱ་མཉན་བྱ་མིན་པར་དམ་བཅས་ན་མདོན་སྒྲུལ་དང་འགལ་བ་བཞིན་ཏུ་གྲགས་པ་དང་འགལ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་སྐྱ་བར་ཟད་ལ། དེ་ལྟར་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དཔེར་བརྟེན་པ་
ཡིན་ཀྱི་དངོས་སུ་དེ་དམ་བཅའ་བ་པོ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དགོས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱ་མཉན་བྱ་མིན་པར་དམ་བཅའ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ན་ཕྱོགས་ལ་གྲགས་བསལ་འབབ་ཅིང་ཡོད་པའི་རྟགས་དེ་འཇིག་རྟེན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོར་འཁོད་དགོས་ལ་དེས་གྱུ་བ་པ་མི་སྤྲོད་པ་དཔེར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རི་བོང་ཅན་ལ་སྐྱ་བར་གྲགས་པ་དེ་དངོས་དབང་གིས་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་མིང་ག་ཞན་ཀ་བ་སོགས་ཀྱིས་བརྟེན་ཏུ་མི་རྩུང་དགོས་
ལ། དེ་འདོད་ན་སྐྱ་བ་ཞེས་པའི་བརྟེན་ཀྱང་བརྟེན་ཏུ་མི་རྩུང་སྟེ། སྐྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་འདི་རྟོན་བྱེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཞིག་ཡིན་ལ། ཅམ་མ་པའི་དཀར་སྐྱུ་རྟོག་ཡུལ་ན་སྐྱ་བ་པའི་བརྟེན་བྱེ་བྱེ་བྲག་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཀ་བའི་སྐྱས་དེ་

ཆོད་མ་རིག་པའི་སྐྱེར་

བཟོད་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་མྱོང་བས་མི་འགྲུབ་ལ། རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་ན་གང་པོ་དང་པ་དེ་རྒྱ་རྒྱ་ལ་འདམ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རི་བོང་ཅན་མིང་གཞན་གྱིས་བཟོད་པར་མི་རུང་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་དེ་རི་བོང་
 ཅན་རྒྱ་བ་མིན་པ་འཇམ་རྒྱ་བར་མ་གྲགས་ཞེས་པར་ལས་ལྷང་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་འདིར་རི་བོང་ཅན་རྒྱ་བས་བཟོད་དུ་རུང་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་གིང་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གྲགས་པར་གྱུར་པ་
 དེས་གྲགས་རུང་བ་ནི་ད་རྟེན་ལྟ་དཔོག་སྟེ་མི་རུང་བ་ལ་དེར་གྲགས་པ་མི་ཤིང་དེ། རྒྱ་ལ་མིག་གིས་གཟུང་བུ་མི་རུང་བས་རྒྱ་མཐོང་རོ་ཞེས་རྒྱ་མ་རྟོག་གཏིང་རྟགས་པ་སྟེ་ཁོང་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་མིང་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རི་བོང་
 ཅན་ལ་རྒྱ་བར་གྲགས་པ་འདི་ནི་དངོས་པོའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་ཅམ་ལས་གྲགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་གྲགས་པ་དེ་ལ་རྒྱ་ལས་ལྷང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་བུ་སྟེ། རྒྱ་དེ་དང་དེར་གྲགས་པ་ཅམ་ལ་གྲགས་ཞེས་
 བཟོད་ཀྱི་དངོས་པོའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་གཞོད་པའི་ཐ་ཆོག་གོ། །དེས་ན་རྒྱ་ལས་ལྷང་བ་ཞེས་པས་བརྟེན་ཅམ་དང་ཐ་སྟོང་ཅམ་ལས་གྲགས་པ་ཞེས་འཇོག་གི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མིང་དེ། ལྷང་བ་ཞེས་པ་རྒྱ་ལས་འབྲས་ལུ་ལྷང་བ་རྒྱ་
 ལུ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་བཞག་པའི་རྒྱ་མ་པར་བཞག་འཇོག་གི་ལྷང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་གྲགས་པ་དེ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེན་ལུའི་འདོད་པ་ལས་ལྷང་བས་ན་རྒྱ་ཐམས་ཅད་གྲགས་པ་ཅམ་གྱི་

༡༡། །དབང་གིས་དེ་དང་དེའི་མིང་དུ་གྲུབ་པ་ལས་དངོས་པོའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་མྱོད་པས་ན་གྲགས་དབང་མིན་པར་འདོད་པ་དེས་རི་བོང་ཅན་སྟེ་བ་མིན་ཞེས་ཁས་བླངས་པ་དང་འདྲ་སྟེ་གྲགས་
 རུང་མིན་ན་གྲགས་པར་མི་མྱོད་པས་འདི་ལྟར་གྲགས་པ་འདིས་གཞོད་ཡུལ་ནི་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྗོད་རུང་མིན་པར་འདོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་རི་བོང་ཅན་སྟེ་སྟེས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་
 སྐོལ་བ་སུ་ཡིན་དང་ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཡི་དོར་འགོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མ་དུ་མགོ་སྟོངས་པ་མཐོང་ནས་ཞིབ་དུ་རྒྱུ་པར་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ལེགས་པར་བྱེད་ན་གྲགས་པས་གཞོད་པ་འབབ་ཡུལ་མཐའ་དག་ངོས་ཟིན་
 ཅིང་དེ་ཡང་རྗེས་དཔག་དང་མི་འགལ་རྒྱུ་ལ་གོ་བ་རྒྱལ་མ་སྟེ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། །ཁ་ཅིག་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་དང་འགལ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་མི་རུས་སམ་སྟེ་མ་དུ་
 དགས་པ་དེ་ནི་ཀྱི་ན་སྟེ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྒྱུ་ས་ལ་རིགས་པས་རི་ལྟར་གྲུབ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་གཞན་དུ་བྱེད་པའི་འགལ་སྟེ་མི་མྱོད་དེ། གཞི་གཅིག་ལ་འགལ་བ་གཉིས་སྟུབ་པར་བྱེད་
 པའི་ཚད་མ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན་ནི་རྒྱུ་པ་ཀུན་དུ་མི་མྱོད་ཅིང་གང་རུང་འབྲུལ་བ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་མཐའ་གཅིག་དུ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྟེ་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་བསལ་བ་དེ་ནི་གྲགས་པ་ཞེས་

བ་རྩེས་དཔག་མིན་པ་ཞིག་གིས་རྩེས་དཔག་གི་བསྐྱབ་བྱ་བས་ལ་བ་མིན་ཞིང་། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་བཟོད་རུང་མིན་པ་གྲགས་པའི་རྩེས་དཔག་གིས་བས་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ལྷ་ཐམས་ཅད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་
 གྲགས་རུང་ཡིན་པ་ནི་གྲགས་ཟིན་པ་དེ་ལྷ་ལུང་གྲགས་པའི་དོན་ལས་རྩེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རི་བོང་ཅན་ལྷ་བ་མིན་པར་དམ་བཅས་པ་དེ་གྲགས་པས་བས་ལ་བས་ཕྱོགས་མིན་པར་གྱུར་ནས་རྟགས་ཀྱི་
 འཇུག་ལུ་ལ་རྟ་མི་རུང་བ་ནི་གྲགས་པའི་རྩེས་དཔོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་ལུང་མེད་ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བར་དམ་བཅས་པ་ལྷ་ལུ་གཙང་བར་གྲགས་པ་དང་འགལ་ཡང་མི་གཙང་བར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྩེས་དཔག་ཡོད་པས་གྲགས་
 པས་བས་ལ་བ་ཞེས་མི་བྱ་བ་གནད་འདི་ལྷ་ལུ་ལ་ལུག་པ་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བསྒྲེག་ཕྱོགས་དགག་པའི་ལུགས་སུ་བཤད་པ་ལ། གཞན་གྱི་འདོད་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད། །དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
 རྩེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པའི་དོན། །བུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་དོན་ནོ། །དང་པོ། ལུང་གཉིས་པོའི་དོན་འཆད་རྒྱལ་སྒྲིམ་ལས་ཡང་ན་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། དེ་ལ་ལུང་དང་པོའི་རྩེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་དངོས་སྟོབས་
 དང་མ་འབྲེལ་བར་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་འཕམ་བཟོད་པ་ཅམ་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་རྩེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པར་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འཛིག་རྟེན་ན་རི་བོང་ཅན་ལ་ལྷ་བར་གྲགས་པས་ན་དེ་ཁོ་ནའི་མིང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་

མཆོད་མ་ པལྱེ་བཀྱི རྟོན་གཞུང་ རྩམ་འགྲེལ་

༡༩། །པ་ལ་གྲགས་པས་སྐྱབ་མི་རྣམ་ཏེ། དེ་འགྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བརྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེས་སྐྱབ་དཔག་པ་ལས་གྲགས་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་དྲན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་
ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སྐྱབ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་ལས་གྱི་དྲན་པ་གྲགས་པ་དེ་ནི་རྗེས་སྐྱབ་པའི་འདོད་པ་ཅན་ལས་རྗེས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་དང་རྗེས་ཅན་གྱི་
དྲན་པ་ལྟར་གྲུབ་ཀྱང་སྐར་མོའི་ལྷན་པ་ཞེས་སྐབས་དུག་སྐྱུར་པ་སྐྱབ་པ་ཅན་གྱི་མགོ་དང་མཆིག་སྐྱབ་པའི་ལུས་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་འདིས་གཞོད་མི་རྣམས་གིང་འཇིག་རྟེན་རང་ལ་བརྟེན་ནས་གྲགས་པ་
ཉིད་དབང་བཅན་དུ་བྱེད་ན་མི་ཐོད་མི་གཙང་བར་བརྟོད་པས་གཙང་བར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་སྐྱུ་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་དངོས་སྐྱབས་དང་མཐུན་པར་གྲགས་པ་མིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཅུན་མི་བྱེད་ཏེ་རྗེས་དཔག་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་གིས་ཅུན་མིན་དགོངས་དོན་བཤད། །གཞན་གྱིས་གཞན་དུ་བཤད་པ་དགག། དང་པོ། རི་བོང་ཅན་སྐྱར་མི་འདོད་པ་དེ་ཡིས་གྲགས་པ་གཞན་གྱི་ཞིག་འདོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རི་བོང་ཅན་ལ་
སྐྱབ་པར་ནི་རྗེས་ཡོངས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་དེ་མི་འདོད་པ་དེས་སྐྱབ་པར་གྲགས་པ་གཙོག་གྱིང་མི་འདོད་པ་དེ་ཕྱིར་སྐྱབ་པ་མིན་པར་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་རྟགས་གང་བཞོད་གྱིང་དེ་ལ་མཐུན་པའི་དཔེ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། རི་བོང་ཅན་

མཆོད་མ་རིག་པའི་སྒྲུབ་

ལྷ་བ་མིན་ཞེས་པས་སྒྲུངས་པས་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་པས་ལ་ཟེན་པས་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ལྷ་བ་མིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཕྱོགས་ཅུམ་དུ་འགྱུར་གྱི་ལྷ་བ་མིན་པའི་མཐུན་དཔེ་གཞན་སྟེ་གཅིག་གྱུར་མི་ཤིང་དེ།
 གྲགས་པ་མཐའ་དག་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་རྟགས་གང་བཀོད་པ་དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བར་སེམས་པའི་ཆེད་དུ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དཔེར་བྱས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་
 དེས་དང་དེའི་ལན་དགག་པར་པོ། རིགས་སྒྲིའི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་ན་ལྷ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཆོས་ཅན་བྱས་ན་རྟགས་གང་བཀོད་གྱུར་མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པས་ཐུན་མོང་མིན་པ་འགྱུར་
 བ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་གསུངས་སོ་ཞེས་འདོད་དོ། །ལྷ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་དཔེ་འདི་ཉིད་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ནི་གྲགས་པས་གཞོད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་དེ་སྐད་བཤད་པ་མིན་ཏེ། གྲགས་པས་ལ་སྒྲིའི་
 མཚན་ཉིད་སྟེན་པའི་དཔེར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་བོང་ཅན་ལྷ་བ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་གིང་མིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་རི་བོང་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ལྷ་བར་གྲགས་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མི་འཐད་དེ། གྲགས་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་ག་ལུང་དང་དེ་ལུང་དང་བཅའ་ཞོགས་ལ་ལྷ་བ་ཞེས་གྲགས་པ་འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཐོང་པའི་ཕྱིར་སྟེས་བྱས་བརྟེན་བྱས་པ་ཅུམ་ལས་འཇུག་པར་འགྱུར་པ་ཡི་

ལྷ། །གྲགས་པ་ལ་རི་བོང་ཅན་ཁོ་ནའི་ལྷན་མོང་མིན་པ་ནི་དྲ་ཅི་ཞིག་སྟེ་གང་ཡང་མ་འགྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ལན་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བརྗོད་བྱའི་བྱང་པར་ལ་ལར་ཏེ་རི་བོང་ཅན་ལ་སྒྲ་བའི་མིང་དེ་གྲུབ་པ་
 ཡིན་གྱི་གཞན་ག་ལུར་སྟགས་ལ་སྟོས་སྟོར་མ་ཁན་སྟགས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་སྒྲ་བའི་མིང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ནི་རི་བོང་ཅན་ཁོ་ནར་ཟད་དོ་ཅེ་ན། རི་བོང་ཅན་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་དེ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་གྲུབ་
 པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲ་བར་གྲགས་པ་ཅམ་དུ་བྱུང་མེད་བཞིན་དུ་རི་བོང་ཅན་ཁོ་ན་ལ་མིང་དེ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་རིགས་པས་རྟེན་དགོས་གྱི་གྲགས་པས་མི་འགྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་རི་བོང་ཅན་ལ་འདྲ་གྲགས་པས་
 གྲུབ་པ་ལས་དངོས་སྟོབས་མེད་པར་ཁས་ལེན་ན་རི་བོང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ག་ལུར་སྟགས་ལ་འདྲ་དེ་ལྟར་གྲགས་པས་གྲུབ་པ་བསྒྲིག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ན་སྒྲ་བར་གྲགས་པ་ནི་གཅིག་ལུར་ཟད་དོ་ཞེས་པ་དོན་མེད་དོ། །
 གལ་ཏེ་ག་ལུར་སྟགས་ལ་འདྲ་དགར་བ་དང་བསིལ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་པ་སྟགས་ཡོད་པས་དངོས་པོ་དེ་ལ་ནི་སྒྲ་བའི་མིང་འདྲུག་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྒྲ་བ་དང་འདྲ་བས་བཏགས་མིང་ཡིན་གྱི་དངོས་མིང་མ་ཡིན་ལ་དངོས་
 སུ་གྲགས་པ་ནི་སྒྲ་བ་གཅིག་ལུར་ཟད་དོ་སྟམ་ན། དེ་ནི་རི་བོང་ཅན་ལ་འདྲ་དགར་བསིལ་སྟགས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གྲགས་པའི་ཕྱིར་བཏགས་མིང་དུ་བསྒྲིག་པ་མེད་དོ། །དེ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་ཅན་ལ་དྲང་པོར་འདྲུག་ཅིང་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

གཞན་ལ་གཞན་དུ་སྒྲོ་བརྟགས་པས་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་གྲགས་པ་ཙམ་གྱི་དངོས་བརྟགས་ཡོད་མོད་ཀྱི་གཉིས་ཀ་གྲགས་པར་འདྲ་བས་ན་རི་བོང་ཅན་གྱི་མིང་ཐུན་མེན་གྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་རྟེ། འགྱུར་ན་གྲགས་ཙམ་གྱིས་
མི་འགྱུར་བར་དངོས་དབང་གིས་ཡིན་པ་བསྒྲོག་དུ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དངོས་མིང་ལ་འང་དངོས་དབང་གིས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་མེད་ན་རི་བོང་ཅན་ལ་སྒྲ་བའི་སྒྲ་བསྒྲོག་གུང་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
རྟེ། ག་ཤུར་སྒྲགས་སྒྲ་བར་གྲགས་གུང་དེ་སྒྲ་བ་མིན་རྟེ་སྒྲ་བ་གཅིག་ལས་མེད་དོ་ཞེས་རང་གིས་ཁས་སྤངས་པ་ལ་གྲགས་པས་མི་གནོད་པར་ཁྱེད་འདོད་བཞིན་པ་འདི་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལུང་ཕྱི་མའི་དོན་གཞན་འདོད་ལ་
གནོད་ཕྱིད་དུ་བཤད་པ་ལ། གྲགས་རུང་དོན་རྒྱམས་ཀུན་ལ་བྱུང། །དེ་སྟོན་ཕྱིར་ན་སྒྲ་དཔེ་བསྟན། །གྲགས་པ་དེ་ཡིས་བསལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ། སྒྲ་ལས་ཐུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་ཞེས་པ་འདི་གང་ཞེ་ན། གྲགས་པ་
དངོས་དབང་གིས་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་ཕུ་སྔ་སྔ་ལ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་ངེས་པ་མེད་པའི་བརྗོད་ཙམ་ལ་རག་ལས་པ་ཅན་སྒྲ་ཙམ་ལས་ཐུང་བའི་ཚེས་གྲགས་པ་རྒྱམས་ཀྱི་བརྗོད་ཕུར་རུང་བ་ནི་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་རྒྱམས་
ཉིད་ཡིན་རྟེ། རྗོད་ཕྱིད་གང་ཡང་རུང་བ་བརྗོད་ཕུ་གང་ལ་བརྟགས་གུང་རང་གི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པ་ལ་མི་བརྟུབ་པའི་གྲགས་ཕྱིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་སྒྲ་མཐའ་དག་གིས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་དོན་རྒྱམས་ཅན་ལ་

ལྷོ་

༡༩༥ །ཐུབ་པ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་འོང་བའོ། །གཉིས་པ། གཤམ་རྟེ་རྒྱ་བ་ལྷ་ཕུའི་རྒྱ་དེ་བརྗོད་ཕུའི་ཁྱད་པར་གྲུན་ལ་བརྟགས་མི་རུང་བར་ག་ཕུར་སྟགས་ལ་ལར་དེ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་དེ་ནི་དངོས་པོའི་
སྟོབས་ལས་དེ་ལྷར་གྲུབ་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། མཚན་ཕུ་ནི་རྒྱ་དག་ལས་གཞན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྷ་ནའང་དེ་འདྲའི་དངོས་སྟོབས་མེད་པས་ན་དངོས་དབང་གིས་མིན་པར་གྲགས་པས་དེའི་མིང་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་
ལེན་ན་རི་བོང་ཅན་ལ་འང་དངོས་དབང་གིས་མིན་པར་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པར་བརློག་དུ་མེད་པའི་ཁྱེར་ཆེས་གྲགས་པ་རི་བོང་ཅན་ལ་འང་དངོས་དབང་གིས་མིན་པར་འདོད་པས་བརྟགས་ནས་གྲུབ་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་སེས་
པའི་ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལས་བརློག་སྟེ། རི་བོང་ཅན་རྒྱ་བ་མིན་ཞེས་པ་དེ་ལ་གྲགས་པས་གཞོན་པའི་དཔེ་འདི་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ལ། གཞོན་ཕུ་གཞོན་ཕུའ་དོ་ཡིས་བཟུང་། །ཇི་ལྷར་གཞོན་པའི་རྩྭ་ལ་བཀད་པའོ། །
དང་པོ། རི་བོང་ཅན་རྒྱ་བ་མིན་པར་ཁས་བླངས་ན་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པས་གཞོན་པ་དངོས་སུ་ཟད་མོད་དེ་ཉིད་བརྗོད་སྟོན་པ་སྟགས་རྒྱ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལས་གྲགས་དབང་མི་འདོད་པ་ལ་ཅི་ལྷར་གཞོན་སྟམ་ན།
གྲགས་དབང་མི་འདོད་པ་དེས་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་བརློག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷར་མིང་དུ་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་དབང་ཙམ་ལས་དངོས་དབང་གཅིག་གུང་འགྲུབ་མི་མྱིད་པས་ན་གྲགས་དབང་བོར་ནས་གྲགས་པ་

འགྲུལ་ཚུལ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་གྲགས་པ་མཐའ་དག་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། རོན་གང་ཞིག་སྐྱ་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་རུང་བ་ཉིད་དེ་འགྲོག་པ་ནི་གཞོན་པའི་ལུལ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ལུལ་ཅན་གང་གིས་
 གཞོན་ན་ཅུང་པར་བཞིན་དང་ལྡན་པའི་གྲགས་པས་སོ། །གང་ཞིན། རྒྱ་མཚན་ནམ་རྒྱ་ཡི་ཅུང་པར་དངོས་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྒྲིམ་བུས་གང་འདོད་ཀྱི་བརྒྱ་བུས་པ་ན་དེ་འགྲོག་པ་མེད་པའམ་དགག་མི་རྒྱས་པ་ལས་སྒྲིམ་པ་ཡི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། རྒྱ་ལས་ལུང་པའི་གྲགས་པ་ཞེས་སྐར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །མིང་གི་ཅུང་པར་གྲགས་པ་ཞེས་བྱའི་མིང་ཅན་ནོ། །དོ་པོའི་ཅུང་པར་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་རྗོད་བྱེད་མཐའ་དག་གིས་བརྗོད་མི་རུང་འགྲོག་པར་རྒྱས་
 པའི་རྗོས་སྐྱ་དཔག་པར་འགྱུར་བའོ། །རྒྱ་མ་པའི་ཅུང་པར་དོན་གང་ཞིག་སྐྱ་གང་ཡིན་གྱིས་ཀྱང་བརྗོད་དུར་རུང་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱ་མ་རྟོག་གཏིང་ཚུགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡི་བསལ་བྱ་དེ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ལུལ་ཅན་
 གྱིས་བརྒྱག་ཕྱོགས་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་པོ། །རི་རྩུབ་རི་པོར་ཅན་སྐྱ་པ་མིན་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞོན་ན་སྐྱ་བས་བརྗོད་རུང་མིན་པ་ལ་ཅིས་མི་གཞོན་དེ། རི་པོར་ཅན་སྐྱ་པའི་སྐྱས་བརྗོད་པར་ཡོངས་སུ་
 གྲགས་གིང་བརྗོད་མི་རུང་ན་དེ་རྩུབ་གྲགས་པ་ཡང་ཡོད་པར་མི་སྤྱིར་ལ། སྐྱ་བས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་དེ་བཞིན་སྐྱ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་རུང་བ་ཡང་དངོས་པོའི་རྩོམས་གྱིས་གྱུ་བ་ལ། མི་རུང་ན་སྐྱ་བས་ཀྱང་མི་རུང་བར་འགྱུར་ན་ཡང་

དེའི་དབང་གིས་དེ་འདྲུག་པར་ངེས་ཏེ་མེད་ཚེ་པ་བཞིན་མོ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྷགས་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཀའ་ཡིན་གྱི་དོན་དེ་དང་
 དེ་མཚན་པར་བྱེད་པའི་བརྟག་པར་ཡང་རུང་བས་དེ་བརྟོད་དུ་རུང་སྟེ་ལྷ་ལ་སོ་སོའི་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱེད་པར་བཞིན་མོ། །དེས་ན་ཡི་གེའི་ཚེགས་པ་ལ་དོན་འདི་དང་འདིའི་བརྟོད་ཞེས་སྟེས་སུ་འབྲེལ་བྱས་པར་ཆད་དེ་ལྷ་ར་ངེས་པ་ལྷ་ར་
 ཞེན་པ་སྟེ་པ་ལས་མིང་ཚིག་གུན་བརྟགས་ལ་བཤད་དུ་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་བཤད་པར། བཤད་དུ་མེད་པ་འདོད་ཀྱིས་པའི་མིང་གི་དོ་བོས་དོན་ལ་རང་དབང་དུ་རྗེ་ལྷ་ར་འབྲེལ་ཏེ། དེས་དབང་ལ་རག་མ་ལས་པར་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་
 འདྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གྲགས་བསལ་ལོགས་སུ་སྟེ་པའི་དོན་ལ། དེས་དང་དེ་ཡི་ཞུར་ལ་ནི། ཡིད་ཆེས་གྲགས་བསལ་ཀུས་བཤད་དོན། །དང་པོ། གྲགས་པ་ནི་བརྟོད་འདོད་ལ་སྟེས་པའི་ལྷ་ལ་ཅན་ཡིན་པ་དེས་ན་
 ཀུས་པ་འདྲུག་པའི་ལྷ་གྱི་བྱེད་པར་ནི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གྲགས་པ་རྗེས་དཔག་ལས་སྟེ་རོ་ལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་ཐ་དྲ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྟུ་མ་རྗེས་དཔག་ལས་ཡིད་ཆེས་ཐ་དྲ་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་མོ། །དེ་ཡང་
 དེས་སྟེ་བས་གྱི་ལྷ་ལ་གུན་ལ་གྲགས་པའི་ཀུས་པ་མི་འདྲུག་གི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་བརྟོད་འདྲུག་རུང་གི་ལྷ་ལ་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་འབབ་པ་སྟེ། དེས་ན་རྗེས་དཔག་ནི་དེས་པའི་ལྷ་ལ་ཅན་སྟེར་

༡༡། །བཤད་ལ་དེ་ལས་བྱེ་བྲག་རྩ་མིན་རྩ་ལྗོགས་གྲུང་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྩེས་སུ་དཔོག་པ་དང་། གྲགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟེན་རུང་རྩེས་སུ་དཔོག་པའི་བྱིར་དེ་དང་དེ་འགལ་བར་དམ་བཅའ་བ་ལ་དེ་དང་དེའི་
 བསལ་བ་འབབ་པར་གྱེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ། མངོན་སུམ་མིན་པའི་ཚད་མས་བསལ་བ་མཐའ་དག་རྩེས་དཔག་རྩ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་གྲགས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་གཉིས་དེའི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཀྱང་ཐ་དྲ་དུ་བཤད་པ་ལ་རང་
 ལུལ་ཐུན་མིན་ལ་གནོད་ཚུལ་གྱིས་དགོས་པ་བསྟན་པའི་བྱིར་ཡིད་ཆེས་གྲགས་པ་འདྲི་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་བརྟེན་ལ་ནི་ཀྱན་བརྩམ་འགྲེལ་བར་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པར་རབ་རྩ་བརྟེན་དེ། ཚད་མས་གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་སྒྲུབ་
 པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་སྤྱང་མ་བཅའ་བ་ཅམ་དང་འགལ་བ་དང་། གང་ཡང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱིར་སྟགས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་ནས་བསྟན་ལ། མངོན་སུམ་དང་རྩེས་དཔག་གིས་གནོད་པ་ལ་ནི་དཔེ་བརྟེན་ཅམ་ལས་དེ་ལྟར་
 རྒྱ་མཚན་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། སྒྲ་མཉན་རྩ་མི་རུང་ངོ། །བུམ་པ་རྟག་གོ་ཞེས་པ་ཅམ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་ལ། ཅུ་བར་དོན་སྒྲུབ་དགོས་པ་བཤད། །འགྲེལ་བར་མཉན་བྱ་དཔེར་སྒྲུབ་དོན། །
 དང་པོ། མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་ཞེས་སྒྲུབ་པས་ཚོག་གི་མངོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་འདྲི་ལ་ཡང་དོན་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚོས་ཅན་སྒྲ་ལྟ་བུ་ནི་བུས་

ཚད་མ་དུག་པའི་སྒྲུབ་

བ་དང་མི་རྟག་པ་སྟགས་སྟགས་པ་དུ་མའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་འི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱར་བ་གང་ཞིག། །དེ་སྐྱར་སྐྱལ་གྱི་གདེངས་ཀ་བཞིན་དུ་སྐྱ་ཚྭ་སྐྱ་སྐྱ་ཉི་སྐྱར་པ་ཡི་སྐྱ་ཉི་སྐྱ་པ་མེད་པ་འི་སྐྱར་ཉན་སེས་ལ་ཐ་
 དང་པ་འི་ཚུལ་གྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྐྱར་བར་སྐྱར་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་དོན་དུ་དོན་ཞེས་བཤད་དེ། དབང་སེས་ལ་སྐྱར་བ་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་ཐུས་རང་གི་དོ་བོ་སྐྱར་བ་གང་ཡིན་པ་འདྲི་ཉིད་ནི་སྐྱར་ན་མའོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པར་
 འཕྱར་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་སྐྱར་དོན་ཞེས་པ་འི་དེས་གཞུང་གིས་སྐྱལ་སྐྱོགས་ནས་རང་མཆོན་གྱི་དོ་བོ་དེ་ཉིད་དེ་ལ་གཞུང་པ་འི་དོན་ཞེས་བཞོད་པས་དེ་ཡི་རྒྱལ་པ་སྐྱར་བ་བཟུང་ལ། དགག་སྟོགས་ནས་སྐྱག་མ་སྟོག་པ་འི་མཆོན་
 ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ནི་རྒྱལ་བཅད་ཅམ་གྱི་དབང་ལས་རྟག་པས་ཐ་དང་པར་སྐྱོ་བརྟགས་གྱི་རང་ཉིད་དངོས་མེད་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྐྱར་དེ་དབང་པོ་འི་སྐྱོད་ལུལ་མིན་པར་བསྟན་དེ། དེ་ལ་རང་མཆོན་མེད་པ་འི་སྐྱར་རང་འཇིན་
 གྱི་དབང་སེས་སྐྱོད་པ་མེད་པར་སེས་པ་འི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། མའོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་འཆད་པ་འི་སྐབས་སུ་སྐྱ་མེད་ཅེས་བཞོད་པས་ཆོག་མེད་དབང་པོ་དང་འབྲེལ་བ་འི་སྐྱ་མ་ཉན་ཁྱ་མིན་ཞེས་བཞོད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེན།
 སྐྱ་མེད་ཅེས་པ་ཅམ་ནི་སྐྱིར་གཏན་མེད་པ་འཇམ། རྟག་ཁྱབ་གྱི་སྐྱ་མེད་པ་འཇམ། ལུལ་དུས་འདི་ན་མེད་པ་སྟགས་སུ་དོགས་ནས་མའོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་སྟོན་པ་ལ་ཆོག་བཞུད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱ་གཏན་དུ་མེད་དོ་ཞེན་ཡང་

༡༩། །མཐར་མའོན་སུམ་དང་འགལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་ཡང་ཉན་གེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་མ་འབྲེལ་བར་མའོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ཞེས་མི་ཐོབ་པས་མཉན་བུ་སྟོས་པས་ཆེས་གསལ་པོར་གོ་བ་སྟེན་དེ། རི་ལྷར་
ན་སྟེན་དཔར་གེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པ་དེས་ན་སྟེན་ཡི་ཆོས་རྣམས་ནི་མའོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བུ་མིན་པར་གྲུབ་པ་འདི་ཕྱིར་དེ་སྟོང་བའི་ཆོག་དམ་བཅས་ན་ཡང་གལ་ཏེ་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་པ་ཞིག་ན་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་
འབབ་ཀྱི་མའོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་ཏེ། སྒྲ་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལ་མའོན་སུམ་གྱིས་སེལ་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མའོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་གསལ་པོར་རྟགས་པའི་སྟངས་དུ་དཔེ་བརྗོད་དུ་མཉན་བུ་སྟོས་
པས་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མཉན་བུ་ནི་ཉན་གེས་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་ནར་ངེས་ཀྱི་སྟེ་སོགས་ལ་མི་འབྱུང་ལོ། །འོན་མཉན་བུ་ཞེས་སྟོས་ཀྱང་མཉན་བུ་འདི་སྟེ་ལ་གོ་ནས་མའོན་སུམ་གྱིས་སེལ་མི་རུས་པས་སྒྲིའི་རང་མཆོན་མོད་ཅེས་སྟོས་
དགོས་སོ་ཟེར་ན། རང་མཆོན་ཞེས་སྟོས་ཀྱང་རྣམ་པ་གུན་དུ་རང་མཆོན་བརྗོད་བུ་འདི་དངོས་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར་སྟེ་སྟེ་བརྗོད་པ་ནི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོངས་མོད་ཀྱི་སྟངས་བརྟག་བསྟེས་ནས་རང་མཆོན་བརྗོད་པར་འགྲོ་བས་ན།
སྒྲ་དེ་ལ་མཉན་བུ་འདི་ཆོས་མ་གྲུབ་ཅེས་བཀག་པས་ཉན་གེས་རང་གིས་མའོན་སུམ་གྲུབ་པས་གཞོད་པ་འབབས་ཀྱི་རང་མཆོན་མོད་ཅེས་སྟོས་ཀྱང་སྒྲ་མོད་ཅེས་པ་དང་དོན་མཆོངས་སོ། །དེས་ན་སྒྲ་རང་མཆོན་ནི་སྒྲིའི་ཡུལ་མིན་ཏེ་

མཛེས་པ་གྲུ་ལྟོ་

ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་པའི་ཤེས་པས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུ་བ་པས་ཉན་ཤེས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡི་ཐ་སྐད་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་སྒྲིབ་ས་ཀྱིས་འགལ་བའི་ཕྱོགས་དམ་བཅའ་
བ་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་སྒྲིབ་ནས་བརྗོད་པ་མཉན་བྱས་ནི་དབང་པོའི་སྒྲིབ་ཡུལ་དམིགས་བསལ་ཏེ་བཟུང་བས་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་གསལ་བོར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གང་ལ་བསལ་བ་བཤད་པ་ལ། །
རང་རྟེན་ལ་གཞོན་བསལ་བ་ཡིན། རྟེན་མ་གྱུ་བ་སྟགས་ཕྱོགས་སྒྲིབ་མིན། །དང་པོ་ལ། ཡོངས་གཙོ་དུ་གྱི་ནི་དགོས་པ་དང་། རྣམ་བཅད་གྱི་ནི་དགོས་པ་དང་། །དེ་དག་གི་ནི་འཇུག་བསུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་རྩྭ་དུ་བ་
སྤང་བ་གཉིས། །དང་པོ། མདོ་ལས་བསལ་བ་བཞི་པོ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། རང་རྟེན་ལ་འོ་ཞེས་པ་འདི་སྒྲིབ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ་བསལ་བས་སྟགས་ལ་གྱུ་བ་བོ་ཟེར་ན། འདིའི་ཡོངས་གཙོ་དུ་གྱི་དགོས་པ་ནི་རྩྭ་དུ་བའི་སྐབས་
ཀུན་དུ་རྩོལ་བ་བདུག་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུ་བ་བྱུར་འདོད་པའི་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་ཡི་ཚུལ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡི་རྟེན་ནམ་ཚུལ་ཅན་དེ་ལ་གཞོན་ན་རྟེན་བསལ་བས་བསྐྱུ་བ་བྱུ་མི་འགྱུ་བ་བའི་སྒྲིབ་དུ་འགྱུར་གྱི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་ཚུལ་མིན་པ་
ཚུལ་གཞན་གྱི་ནི་ཚུལ་ཅན་ལ་གཞོན་ཀྱང་བསལ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཚུལ་ཅན་གཞན་ལ་ནི་གཞོན་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་བྱུ་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བཀྱག་པའམ་བསལ་ཏེ་བསལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རང་རྟེན་

ལྟོ་

༡༥༥། ལའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རང་གི་རྩོམ་ཆོས་ཅན་ལ་བསལ་བ་བསལ་ན་ཕྱོགས་མི་འགྲུབ་ཅིས་སོ། །གཉིས་པ། དེ་བསལ་བའི་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་ཅི་ལ་དགོས་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོམ་ཉིད་
 དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་འདོད་ཅིས་པའི་དོན་གྱིས་གྲུབ་ཐོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཆོག་སྙམ་པ་བསྐྱབ་བྱ་རྩི་བྱེད་པར་ཡན་གར་བ་རེ་རེ་ལ་ཤེས་འདོད་མེད་ཅིང་བསྐྱབ་ཆོས་དེའི་རྩོམ་ཞེས་ན་དེ་ལ་ཆོས་དེ་འགྲུབ་བསལ་མེད་པ་དང་།
 ཆོས་དེའི་རྩོམ་མིན་པ་ནི་དབྱེད་དོན་མེད་དེ་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་ལ་བུམ་པར་དབྱེད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པས་ཆོག་འདི་རྣམ་བཅད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། རང་གི་འདོད་ལུལ་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་དོན་འདི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོམ་ཉིད་
 དབྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་རྩོགས་མོད་ཀྱང་རང་གི་རྩོམ་རྣམ་ཆོས་ཅན་ཞེས་འདིར་ཡང་སྒྲོམ་པས་ནི་སྐབས་དེའི་ཆོས་ཀྱི་རྩོམ་དུ་གྱུར་པ་ཆོས་ཅན་ལ་ནི་གཞོན་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ནི་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་གཞོན་པའི་སྐབས་མཆོམ་རྩོམ་ཆོས་ཅན་ནི་གྲུབ་པ་ལ་འགྲུལ་བར་གྱུར་པ་ཡིས་དེ་ལ་དེས་པར་བརྩོན་དགོས་པ་ཡི་ཆོས་གྲུབ་པ་ནི་འགྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་རང་རྩོམ་ཞེས་མ་སྒྲོམ་ན་ཆོ་ལ་བསལ་འདོད་ལུལ་དུ་བུམ་པ་དེ་
 མེད་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་ཞེས་བཞོན་པའི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་དུ་བསྐྱབ་ཆོས་དེ་ལ་གཞོན་པ་ཉིད་ཡིན་པར་སེམས་པ་དེས་ན་རང་གི་ཆོས་ཅན་ཞེས་དམ་བཅདེ་སྒྲོམ་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་རང་སྒྲོམ་

2000

སོ། །འདི་སྐབས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིལ་མེད་པའི་དོན་ཏེ་བསྐྱབ་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་གཞོན་པ་ལས་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་ཀྱང་སྒྲིལ་མེད་ན་མ་སྒྲིལ་པ་གཞོན་པའི་དོན་དུ་རང་རྟེན་ཞེས་སྒྲིལ་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་ལ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ལ།
གཞན་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དཔེ་བཟོད་བཅས། ཆོག་འདིས་དེ་འདྲའི་དགས་པ་སེལ། །དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་གཞན་འདོད་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ། དེ་འདྲའི་རང་རྟེན་ཞེས་ཡོངས་གཞོན་དུ་ངེས་གཟུང་མི་
དགོས་ཏེ། ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་གྱུ་བ་པས་ན་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་ན་བསྐྱབ་ཆོས་ལ་གཞོན་པ་འདི་ཡང་དོན་གྱིས་གྱུ་བ་པ་མིན་ན་མ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ་རྟོག་པ་མཁས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱང་གཞན་མི་མཁས་པའི་
ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་འགྲའ་ཞིག་དག་འདོད་ལུ་ལ་གྱི་ཆོས་དེས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་འབྲའ་ཞིག་པའོ་ཡན་གར་བ་བཀག་པ་ལ་ཡང་ནི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་
པའི་སྒྲིལ་དྲང་ལྟར་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། དཔེར་ན་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་སྒྲིལ་ན་མ་མཁའ་སོགས་རྟག་པའི་རྒྱས་སྒྲིལ་འདོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་བཟོད་པ། ན་མ་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན།
ལྟར་ཅིག་བྱེད་སྒྲིལ་གཞན་དག་གིས་སྒྲིལ་མེད་པའི་རང་བཞིན་སྒྲིལ་དུ་མེད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཅིག་ཅེར་དུ་སྒྲིལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མིན་པའི་བྱེད་པ་ ཞེས་བཤད་པ་ལ་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་ཆོགས་དེ་སྒྲིལ་འབྱེད་པ་ན་

༡༡། །གཏན་ཚིགས་དེས་སྒྲིན་མེད་སྒྲིད་དུ་མེད་པའི་རྟག་པ་ལུན་འབྱེན་པ་དེ་བཞིན། མཁའ་མོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་དོ་བོའང་དངོས་པོ་མེད་པར་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཅན་བཀག་པར་འགྱུར་ལ། ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་ན་བསྐྱབ་ཚོས་མི་འགྲུབ་པས་གཏན་ཚིགས་དེ་ཚོས་ཅན་འགོག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། ལུན་འབྱེན་སྐྱ་བ་པོའི་ཞེ་འདོད་དེ་ལྟར་མི་འབྱེད་དེ། བར་པ་སངས་རྒྱས་པས་དངོས་གྲུར་གྱི་ནམ་མཁའ་འགོག་ཅིང་ཐོགས་རེག་མོགས་མེད་པར་དགག་པ་ཙམ་དུ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་མེད་ལ་སྒྲིན་མེད་སྒྲིད་དུ་མེད་པའི་ཚོས་དེ་གྲུབ་པས་ན། བསྐྱབ་ཚོས་དེའི་རང་རྟེན་རྟགས་ཀྱིས་བསལ་བ་མེད་པས་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་པུ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞོན་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དེ། རྟག་པས་བསྐྱེད་ན་ཅིག་ཅར་སྒྲིད་རིགས་པ་ལ་དེ་མི་བསྐྱེད་པར་ཆད་མས་གྲུབ་ཅིང་། ལུན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་ཚོགས་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ན་སྒྲིན་མེད་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་དགོས་པས་ན་རྟག་པ་ནི་རྒྱ་མིན་པར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་པུའི་རྟེན་བཀག་པ་མེད་དོ། །མེད་ཀྱང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྟག་པ་བཀག་པས་གཞོན་སྐྱམ་པ་ནི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་ཚོས་ཅན་ཐོགས་པས་འདིར་གཞོན་སྐྱམ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། བར་པ་མཁའ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་རྟག་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བརྗོད་པ་ན། སྐྱ་རྟག་པ་ཚོས། ཚོས་ཅན་ནམ་མཁའ་འདོད་པ་ལྟ་བུ་

མཛེས་པ་ལྟེན་པ་སྟེ།

སྐབས་དེའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དུ་འབྲེལ་གྱི་སྟོན་མེད་པའི་བྱུང་པར་སྟེན་དུ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ནི་རྟག་དངོས་དེ་མ་ཡིན་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་ཆོས་རང་དང་མ་འབྲེལ་བ་ནི་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་ཡིན་ཏེ་འབྲེལ་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་གང་ཉན་ཆོག་ས་དེས་གལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་ཡིན་ན་ལྟ་ན་ཅིག་བྱེད་པས་བྱུང་པར་བྱུར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅིག་ཅར་མི་བསྟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་དེས་སྐྱ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པར་གྱུ་བ་བ་འཕངས་བ་ཡིན་
ལ། དེའི་ཆེ་དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན་དུ་འགོ་བས་རང་རྟེན་བཀག་བ་མེད་ལ་རྟག་པར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་བཀག་བ་ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱུན་སྟོགས་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་བ་ནི་དངོས་སུ་ཐལ་བ་མིན་ཡང་དོན་
གྱིས་ཐལ་བ་འཕེན་བ་དང་འདྲ་བར་སོང་བ་ཡིན་གྱི་སྐྱབ་བ་མིན་ཏེ། ལྟ་ཡིན་པར་མ་རོལ་གྱིས་ཁས་སྐྱངས་བ་གཞིར་བྱས་ནས་སྐྱ་ལ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་འབྲས་སུ་བྱེད་པ་ལས་གཞན་མེད་པས་ཅིག་ཅར་མི་བྱེད་པའི་རྟགས་
ཆད་མས་གྱུ་བ་པས་ན་རིམ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་བྱགས་ལ་གྱུ་བ་བ་དང་། སྟོན་མེད་པའི་བྱུང་པར་བྱུར་མེད་པ་རྟགས་དེས་གྱུ་བ་པས་བྱུང་པར་བྱུར་ཡོད་ལྟགས་ལ་གྱུ་བ་བ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འོས་མེད་གྱི་རིགས་པས་སོ། །དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་
སྟོགས་རྟག་པ་རྒྱར་ཁས་ལེན་པ་ལ་རྟེན་སུ་དཔག་པས་གནོད་པ་བསྐྱབ་བ་ན་སྐབས་ཀྱི་རང་རྟེན་ལ་གནོད་པ་མེད་ལྟམ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་གང་ཉན་ཆོག་ས་དེས་ནམ་མཁའ་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོར་སྐྱབ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ།

ཅུ་

ལྷ་མོ་དཔལ་ལྷོ་།

དེ་གཞན་གྱི་བྱུང་པར་བྱུང་མེད་པའི་རྟག་པ་མིན་ཞེས་བྲངས་ཅན་པའི་ཞེ་འདོད་ལ་གནོད་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི་ལུགས་གྱིས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་སྐྱབ་འདོད་མེད་པས་རང་རྟེན་ཆོས་ཅན་པགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་མ་དག་གི་སྐབས་སུ་
བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། ཆོས་ཅན་པའི་སྐབས་དངོས་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་མི་རྟག་པ་འདི་ལ་གནོད་ཆོག་ས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་མིན་པ་འདི་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་ངེས་
པ་ཞིག་ན། སངས་རྒྱས་པའི་གནོད་ཆོག་ས་ངེས་ཆོས་ཅན་དངོས་པོར་གྱུར་པ་པགས་པར་པས་བྲངས་ནས་བསྐྱབ་ཆོས་མི་རྟག་པ་ཡང་བསྐྱབ་པ་ཞིག་ན། འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ། དངོས་པོ་མིན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་
རྟག་པའི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་པགས་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། དེ་འདྲའི་འགལ་བ་སྐྱབ་པའི་གནོད་ཆོག་ས་མིད་པ་མ་ཡིན་པས་རྟག་ས་འདིས་ཆོས་ཅན་དངོས་མེད་ཏུ་འགོག་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་འདི་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་ངེས་པར་
པས་མ་བྲངས་ཏེ། སྐྱས་ཆོས་ཅན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་རྟག་ས་གྱིས་ལུགས་བསྐྱབ་རིམ་བཞིན་བྱེད་པ་དང་བསྐྱབ་ཆོས་མི་རྟག་པ་ཉིད་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཅུམ་ལ་བསམས་ནས་རྗེས་འགོ་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཏུ་རྟག་སྟེ་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཕྱོགས་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བས་ན་འདི་ནི་རྟག་ལྟར་གསུམ་ཚང་པའི་གནོད་ཆོག་ས་ཡང་དག་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། གཙོ་བོ་འཇམ་ནམ་མཁའ་ཆོས་

རྒྱུ་ལ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདྲོད་པའི་ཚེས་བསྐྱུ་བ་ལྷ་མོ་པ་དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་རྟེན་ཚེས་ཅན་ལ་ནི་གནོད་པ་ན་དམ་བཅའི་སྒྲིན་ཡིན་ཏེ། རང་རྟེན་མིན་པའི་ཚེས་ཅན་འབྲེལ་ཞིག་པ་ཉིད་དམ་བསྐྱུ་བ་ཚེས་གཞན་གྱི་རྟེན་ལ་གནོད་མི་གནོད་
 དཔུང་དགོས་པ་མིན་ཞེས་རང་རྟེན་གྱི་ཚེས་འདིས་བསྐྱུ་ཏོ། །དཔེར་ན་ཕྱོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲིན་སྒྲིས་པ་ཡིས་རྒྱལ་པ་རང་གིས་མི་འདྲོད་པའི་ཚེས་གཞན་ལ་གནོད་པས་ཕྱོགས་ལ་གནོད་པ་མིན་ཞེས་བསྐྱུ་བ་
 ཡིན་པ་དེ་བཞིན་བསལ་ལ་བའི་སྐབས་སུ་རང་རང་གི་ཚེས་ཅན་ཞེས་སྒྲིས་པའི་སྒྲིའི་ལུང་གྱིས་སྐབས་གྱི་བསྐྱུ་བ་ཕྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཚེས་ཅན་གཞན་ལ་གནོད་ན་ཡང་བསལ་ལ་བ་མིན་ཞེས་སུ་བརྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་
 མ་གྲུབ་པ་མོགས་ཕྱོགས་ལ་བསལ་ལ་བའི་སྒྲིན་མིན་པར་བསྐྱུ་བ་པ་ནི། ཕྱེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱལ་པ་ལ་བདག་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱེད་པར་དམ་བཅས་པ་ན་སངས་རྒྱལ་པའི་དོར་ཁྱད་པར་ཅན་ནམ་རྟེན་བདག་མ་གྲུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་
 བས་གངས་ཅན་པ་ལ་སྒྲི་མི་རྟག་པར་སྒྲིས་ན་གངས་ཅན་པའི་དོར་སྒྲི་གྲུབ་རྒྱུ་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚེས་སུ་བཀོད་པ་འཛིག་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་ཕྱེ་བྲག་པས་བདག་འཕྲོད་པ་འདྲ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བརྟོད་ན་སངས་རྒྱལ་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་
 དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་འདི་རྒྱལ་ཀྱང་ཕྱོགས་སྒྲིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགའ་ཕྱེད་བདག་པོས་བཤད་ཀྱང་ཀྱན་བརྟུས་སུ་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། དེ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་སྒྲིན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་ཕྱེད་གཏན་ཚིགས་

ཆེན་མ་པོ་བཟོ་བཞིན་གྱི་གསུམ་ ལྷ་ལྟེན་

༩༩། མ་གྲུབ་པ་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲིམ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ནིད་འགྲུབ་པ་ལ་ནི་གནོད་པར་འགྱུར་པ་སྟེ་ཕྱོགས་དེ་འགྲུབ་མི་རྒྱས་པས་ཡང་དག་མིན་པ་དེ་ལྟ་བུར་སྐབས་དེར་སོང་བ་ཡིན་ན་ཡང་སྐབས་བྱེད་པ་མི་
ཕྱོས་པར་དམ་བཅའ་པ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བ་ཁོཅ་ཕྱོགས་རང་གི་སྒྲིམ་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་སྐབས་བྱེད་པ་ཕྱོས་པའི་སྒྲིམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐབས་བྱེད་དེ་ནིད་དྲང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲིམ་ཡིན་ན་ཞེས་གོང་དུ་བཤད་ཅིང་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་
དྲན་ཆོས་ཅན་དང་། སྟགས་པའི་སྐས་བྱུང་ཆོས་དང་གཉིས་ཀ་ཆོལ་པའི་དོར་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱ་མི་རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ན་སྐབས་བྱེད་ལྟར་སྐྱར་ཡིན་པས་རྟགས་དེས་
སྐབས་དེར་སྐྱ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་དེ་མི་འགྲུབ་པས་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་ལྟར་སྐྱར་ཡང་དམ་བཅའ་རང་ལ་སྒྲིམ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་སྐྱ་རྟག་པར་དམ་བཅས་ནའང་བསལ་བ་དེ་ལྟར་འབབ་སྟམ་ན། སྐྱ་རྟག་པ་ནི་
སངས་རྒྱས་པའི་དོར་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་བསལ་བ་མིན་གྱང་དོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་ངེས་པ་དག་གི་དོར་མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་དོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསལ་བའང་ཡིན་ནོ། །རིགས་པས་མ་ངེས་པའི་བར་དུ་
བསལ་བ་མེད་དེ་དཔག་གཞིར་རུང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ལའང་གེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་བདག་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དམ་བཅས་པ་ན་བདག་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལའང་རྗེས་དཔག་

རྒྱུ་ལྟེན་པའི་སྒྲིམ་ ཆེན་མ་པོ་བཟོ་བཞིན་གྱི་གསུམ་

མཛེས་པ་ལྟར་

གིས་བསལ་བ་འདྲུག་གོ་སྒྲུལ་ན། བདག་གི་སྒྲུ་དོན་ཅམ་ནི་སྒྲུ་ལ་འད་གྲུབ་པས་དེ་སྒྲུས་པ་ཅམ་གྱིས་བསལ་བ་འདི་དོན་མེད་ལ། དེའི་བྱུང་བར་རྟག་པ་དང་བྱེད་པོ་དང་བྱུབ་པ་སྟགས་སྒྲུ་དམ་བཅས་པ་དེ་ཆད་མས་བསལ་བ་ཟེན་ཅིང་
དགག་པ་འམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཆོག་སྟེ་འགོད་ན་རྟགས་དེས་རྒྱས་ཡུལ་མིན་བསལ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་པ་སྟགས་རང་གི་དོར་བསལ་བ་མེད་པས་ན་དེ་དག་གིས་ནང་པའི་དོར་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པའི་ཆེ་དམ་
བཅས་པ་ཅམ་གྱི་སྒྲུ་དུ་གྲུར་པ་མིན་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་པ་གོད་པ་ན་རྒྱུ་ལ་གསུམ་ཆར་བ་མི་མྱོད་པས་དེའི་སྒྲུ་བ་ཆོད་པར་བྱ་བར་ཟད་དོ། །དེ་བཞིན་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་གྲུབ་ཟེན་པ་སྒྲུ་བ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ལྟ་བུས་གྲངས་ཅན་
པའི་དོར་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ན་གྲངས་ཅན་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་བསལ་མེད་དེ། ཞེན་དོར་རྟག་པ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་ཆད་མས་བསལ་བ་འད་མེད་པས་དེ་ལ་
བྱས་པས་གསར་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་འདྲུག་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གྲུབ་བསལ་གཉིས་ཀ་ཆད་མས་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ཞེན་པས་དམ་བཅའ་བཅམ་ལ་གྲུབ་བསལ་གྱི་དོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་བསལ་བའི་དཔེས་མཆོན་རྒྱུ་ལ། མདོ་
ལས་གཞན་གསུམ་ཆར་ལ་བསྒྲུན། འདིར་ནི་དེ་ལས་གཅིག་བཤད་པའོ། །དང་པོ། ཀུན་བརྒྱས་གྱི་འགྲེལ་བར་བསལ་བ་བཞི་པོའི་དཔེར། སྒྲུ་མ་ཉན་དུ་མི་རུང་། ལུམ་པ་རྟག །ཆད་མས་གཞུལ་བུའི་དོན་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད། རི་བོང་

ཅེས་

ཆ་ཆོད་མ་བཞི་བརྒྱ་གྲུབ་ཆོས་འཕྲོ་ལ

༡༡། །ཅན་སྒྲ་བ་མིན་ཞེས་པའི་དཔེ་བཞི་པོ་བཤད་དེ། དེ་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བསལ་བའི་སྒྲ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསལ་བའི་དཔེ་བཞི་པོ་འདིས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡི་ཞེས་ཆོས་སྟོན་བསྟན་པུ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ཆ་གསལ་བྱུང་གཞིའམ་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་ཆ་ནས་འགལ་བར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ལ་གཞོན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་གཞོན་པ་དང་། ཆོས་ཅན་རང་གི་
ངོ་བོ་ལ་གཞོན་པ་ཡི་དམ་བཅའ་སྟོན་ཅན་གསུམ་པོ་དག་ནི་ཞར་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བར་བྱོགས་འདིས་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་བསལ་བ་ཡང་མཆོན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དཔེར་ན་ཡན་
ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་མཐོང་མཆོན་གྱི་བྱེ་བྲག་མ་བཟུང་བའི་བྱིར་རོ། །ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དག་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་བལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ཇུས་ནི་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཇུས་དག་ཇུས་དང་ཇུས་མ་ཡིན་པར་བལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་སེལ་དཔེ་བཟོད། །དེ་ཡིས་གཞན་ཡང་རྟོགས་བྱུར་གདམས། །དང་པོ་ལ།
དགོས་པ་དང་འབྲེལ་དམ་བཅའ་བཟོད། །གསལ་བ་དངོས་ཀྱི་རྩལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ། གཞོན་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྒྲ་བས་འདིར་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་བསལ་བའི་དོན་ནི་གྲགས་ཀྱིས་མཆོན་ཅིང་བསྟན་པ་ཡི་དོན་

ཆོད་མ་རིག་པའི་སྒྲ་བ

ཐུགས་རྒྱུ་ལྟར་

དུ་ཕྱེ་བྲག་པའི་ཞེ་འདོད་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་གནོད་པའི་དཔེ་ནི་ཕྱོགས་ཅུམ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་ནས། གཉིས་པ་ལ། བསལ་བྱ་ཞེ་འདོད་དོས་བཟུང་ཞིང་། དེ་ལ་རྟགས་ཀྱིས་གནོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ། ཡན་ལག་དག་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེ། སྤང་དམའ་བའི་བྱུང་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་གནོད་པའི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་གཞན་མིན་ཞེས་འགོད་ནང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་འགོག་པར་འགྱུར་དེ། ཆོས་གཞན་ཅུམ་འགོག་པ་མིན་གྱི་དེའི་བྱུང་པར་ལྗོད་སྟགས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཕྱེ་བྲག་པ་དག་གིས་མཐོང་མི་མཐོང་སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་སྟགས་ཀྱི་བྱུང་ཡོད་པས་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་འདོད་ལ། ཡན་ལག་ཆོས་ཅན། བྱུང་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེ། སྤང་དམའ་བའི་བྱུང་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོན་ཡན་ལག་ལས་གཞན་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་དོ་བོ་ལྗོད་སྟགས་གཞན་གསུམ་ཆོས་དེའི་བྱུང་པར་དུ་དམ་བཅས་པས་དེ་འདྲའི་བྱུང་པར་ལ་རྟགས་འདིས་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན། གཞན་དུ་མེད་དེ་ཞེས་འགོད་ཀྱང་འདྲའོ། །དེ་ཡང་རྟག་དེས་ཕྱེ་བྲག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ཞིང་གང་ལ་གནོད་ཞིབ་དུ་ཕྱེན་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཕྱེ་བྲག་པས་འབྱུང་བཞིའི་རྣལ་ལྷན་པ་ལྟར་བྱུང་པའི་ཆོ་རིགས་མི་མཐུན་རྣམས་ལྟར་ན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་མི་རྩུམ་ལ། རིགས་མཐུན་

[illegible]

ལག་ཅན་ལ། དེ་ལྟ་སྤྲུག་ཞན་དུ་ཡོད་ཅེས་དུམ་བཅུ་འབྲེལ་ལ་རང་གིས་འདོད་པ་ལ་ཡན་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ལྷ་མཚན་ཕྱེ་བྲག་པ་དེ་དག་གིས་མ་མཐོང་བ་ཡན་ལག་ལྷ་རབ་ཀྱི་རྩལ་ལ་མཐོང་བ་དང་ཐོགས་པ་སོགས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་མེད་པ་མཐོང་ནས་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་མཐོང་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཡན་ལག་ཅན་སྤྲུག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་བཤད་པའི་བྱད་པར་ཅན་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཅམ་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ནི་
 སྤྲུག་པ་ཡིན་ན་ལྟོག་པའམ་བཏགས་པའི་ཐ་སྐད་ཅམ་དུ་འགྱུར་བས་ཡན་ལག་རྩལ་དུ་མ་ཚོགས་པའི་རང་མཚན་སྤྲུང་རུང་དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་འདོད་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གྲུབ་ཐེན་པ་སྤྲུག་པ་ནི་དུ་འགྱུར་བས་དེས་ན་ཕྱེ་བྲག་
 པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ཡན་ལག་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཡིན་ན་རྩལ་ཐ་དད་པ་དེ་ལྟ་སྤྲུག་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། གཉིས་པ་ལ། གཞོད་པ་སྤྲོད་དང་དེའི་ལན་བཀག་ཤང་པོ། ག་ལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་འདི་ཡན་ལག་ལས་
 རྩི་ཞིང་འོག་དུ་འགོར་ཏེ་འགོ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་ན། ཡན་ལག་བུམ་པ་ལྟ་སྤྲུག་རྩལ་མ་བརྒྱམས་པའི་སྤྲོ་རོལ་གྱི་འཛིམ་རིལ་རྒྱམས་སོ་སོར་གནས་པ་སྤྲོད་གཅིག་དུ་བཞག་སྟེ་སྤང་ལ་གཞལ་བ་ལས་ཕྱིས་བུམ་པ་ལྟ་སྤྲུག་
 གྲུབ་པའི་ཚེ་འམ་འཛིམ་གོང་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་ནས་གཞལ་བ་ན་སྤྲར་གཞལ་བའི་ཚད་ལས་སྤང་ནི་དུམ་འབྲེལ་དུ་གྱུ་རྩལ་རིགས་ཏེ། དེའི་ཚེ་སྤྲར་ལས་ལྟོག་པར་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཤེས་པའི་སོགས་ཀྱི་

[illegible]

མཛེས་པ་ལྟ་བུ་

ན་སྤང་དམའ་བར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ཞེས་གཞན་བྱེད་པ་དག་གིས་ཡན་དུ་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། མཐོང་བའི་དངོས་དོས་མ་ངེས་བསྟན། །དེ་ཡིས་གཞན་གྱི་ཞེ་འདོད་འཇིག་ །དང་པོ། ཡན་ལག་ཅན་ལ་ལྟེན་ཡོད་ཀྱང་སྤང་གིས་
རྟོགས་མི་རྒྱས་པར་འདོད་པ་དེ་ཡི་ལུགས་ལ་འཇིག་གོང་ཚད་མཉམ་པ་གཉིས་ལས་གཅིག་ནི་ཅིག་ཅན་ལྟར་པ་ རྟེ་གོང་བྱ་གཅིག་དུ་བྱས་པ་དང་། གཅིག་ནི་རིལ་བུ་བརྩམ་ལྟ་བུར་སྟོ་སྟོར་ལྟར་པ་འི་དུ་ལ་གྱི་ཚྭ་སྤང་པ་དག་དེ་གཉིས་སྟོ་
སྟོར་སྤང་མའདེ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་བཞག་ནས་ལྟར་ཅིག་གཅིག་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྟེན་ལྟག་པ་དེ་ལྟེན་ལྟེན་ཆེ་ཆུང་ནི་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རིགས་སོ། །དེས་ན་གསེར་མ་ག་རེ་རེའི་ཚད་དུ་མ་སྤང་གནས་པ་ལྟ་དང་། དེ་
ལྟ་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་པའི་གོང་བྱ་དང་། འོ་ལ་སྟོ་སྟོ་ལ་སྟོ་གསལ་པ་རིམ་པ་ཡིས་བསྐྱེས་ཏེ་ཆ་དུ་མ་ཅན་ཆ་གཅིག་གི་ལྟེན་དང་མཉམ་པ་དེ་གཉིས་སྤང་གྱུང་ས་མཆོངས་པ་ནི་མི་རུང་རོ། །ཅིའི་ལྟེན་ཞེན། ལྟེན་གོང་བུའི་ལྟེན་རིམ་པ་དེ་
ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཡིན་དགོས་གྱི་ཡན་ལག་ལྟ་དུ་ལ་ལ་དེ་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་དུ་མའི་རྣམ་ཐྱེད་གཞལ་པ་ཡིན་ན་གསལ་དུ་རིགས་མ་སྤང་པའི་དུ་ལ་སྤང་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་
སྤང་པ་ན་དེ་ལ་ལྟེན་ལྟག་པོ་མེད་ན་ཡན་ལག་བཞིན་དུ་དེ་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་འདོད་པ་སྤང་དེ་ལ་ལྟེན་ལྟག་པོ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གསེར་མ་ག་གཉིས་བསྐྱེས་པ་ན་སྤང་མ་གཉིས་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྟེན་གཞིར་བཞག་གི་སྤང་དུ་

ཨ། །བསྐྱེད་ཀྱི་དེ་འི་ཡན་ལག་ཅན་དང་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་འི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཕྱིད་གྱིས་ལྷག་པས་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་འཕར་ལ། དེ་འི་སྐྱེད་དུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ན་སྐྱེ་མ་ལཱེ་འི་སྐྱེད་དུ་གཉིས་འཕར་ནས་བདུན་གྱིས་
ལྷག་པ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེད་འཕེལ་ལོ། །གལ་ཏེ་བསྐྱེས་པ་འི་ཆོ་ཡན་ལག་ཅན་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ཞིག་པར་འགྱུར་ན་ནི་རྣམས་སྐྱེད་གཞུག་པ་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། ཐ་མའི་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་པོ་དེ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ན་འཛིན་རིལ་བརྒྱ་བསྐྱེས་པ་དང་
མ་བསྐྱེས་པ་འི་ཆོན་གཉིས་ལས་མ་བསྐྱེས་པ་ཕྱིད་ཆེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་དགུས་ལྷག་པས་སོ། །དེས་ན་ཆ་གཅིག་དུ་མར་ནི་ཅུ་སྐྱེ་ནས་རིམ་བསྐྱེས་བཞིན་ཕྱིད་ཆེ་བའོ། །སྐྱེ་སྐྱེ་དུ་མ་བུར་ནི་ཅུ་བུས་རིམ་བཞིན་ཕྱིད་ཆུང་
དགོས་ཀྱང་དེ་མི་སྐྱེད་པས་ཡན་ལག་ཅན་ནི་བདག་སྐྱེ་པ་ཅུ་ལས་ཡན་ལག་ལས་ཐ་དད་དུ་རྣམས་སྐྱེ་མེད་པ་གསལ་པོར་མཛོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དཔོན་དང་དེ་ཕྱིར་དེ་མེད་རྟགས། །དང་པོ། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་ཡན་ལག་
ལ་མེད་ཅིང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཡོད་པ་འི་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་པ་འི་ཕྱིད་སྐྱེས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་བཞིན་དེ་མཐོང་བས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་གིན་དུ་མོངས་ཏེ། གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་ཡུངས་ཀྱར་གྱི་ཆོད་ཅུ་ནས་
བརྒྱུ་མས་ཏེ་དུ་ལ་གྱི་ཆོག་ས་ཆོན་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་ནི་འཕེལ་བ་དང་ལྷན་པ་ན་དེ་དག་སྤང་པ་ལས་བྱུང་བ་འི་འབྲས་བུའི་སྐྱེད་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཡི་ཕྱི་བུ་ནི་འདི་ཞེས་སྤང་གིས་ནམ་ཡང་

རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན་རྟུལ་ཕྱ་རབ་ནས་ཡུངས་ཀར་དུ་ཡོངས་པའི་བར་གྱི་ལྷོད་དུག་གུང་བཤད་མ་ཐག་པ་ལས་ཆེས་རྒྱུད་དུ་ཡིན་པས་གིན་དུ་རྟོགས་དགའ་བས་ན། ཕྱ་བ་དང་རགས་བར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་གང་ཞིག་
 ཡན་ལག་གི་རྟོགས་པ་ཕྱད་པ་ཡི་འབྲས་ལུ་འོ་པོར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྷོད་ནི་ནམ་ཡང་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྤང་གིས་རྟོགས་ལུ་འདི་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཡི་རྒྱ་ཡན་ལག་གི་མཐར་ཐུག་པ་རྟུལ་ཕྱ་རབ་ནི་དག་ཞལ་ལུ་འགྱུར་དེ། དེ་
 མང་ལུང་གི་ཕྱད་པར་ཁོ་ནས་སྤང་མཐོང་མན་ཕྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟུལ་ཕྱ་རབ་ནས་ཡུངས་ཀར་ཅམ་གྱི་བར་སྤང་གིས་མི་རྟོགས་ཀྱང་རྟུལ་ཕྱ་རབ་དུ་མ་འདྲེས་ན་རྟོགས་རུང་བ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་དེ། རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་ཕྱ་
 མོ་བཞག་པས་སྤང་དམའ་མ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་ལུར་དུ་ཡོངས་པ་ལོགས་བསྐྱེད་ན་རྣམས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། འདི་ལྟར་རས་བལ་གྱི་ལྷོད་མ་རྟོགས་ཀྱང་ཁོ་རང་གི་གཟུགས་རྟོགས་པས་དེ་རས་བལ་གཞན་གྱི་ལྷོད་དུ་བསྐྱེད་པ་
 ཡོད་ཅེས་འདོད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དྲོན་དེ་ནི་ཁོ་རང་ཡན་ལག་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་ནམ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་དེ། ཡན་ལག་གི་ཆ་མཐོང་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་དམིགས་སོ། །དེ་རང་ནི་མ་དམིགས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ཅན་དམིགས་པ་མེད་དེ།
 རས་བལ་གྱི་འདྲ་བ་མ་རྒྱུད་དུ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཡི་འབྲས་ལུ་ལྷོད་པའང་རྟོགས་པ་མེད་པས་ན་དེ་ཆོད་མས་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པ་མོ་གཤམ་གྱི་ལུ་ཡོད་པར་དམ་བཅའ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དཔེ་དེས་

༡༡། །གཞན་ཡང་རྟོགས་ཀྱང་གནས་པ་ལ། ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་འགོག་ཚུལ་དང་། །དེ་བཞིན་དཔེ་བཟོན་གཞན་ཡང་མཚོན་། །དང་པོ། སྤང་དམའ་བའི་བྱུང་པར་འཛིན་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་མཛོན་སུམ་གྱིས་
གཞོན་པའི་དཔེ་འདིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷོད་ཉིད་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་དེའི་གཟུགས་སྟངས་ཡོན་ཏན་གཞན་ཐམས་ཅད་ལྷག་ཚུལ་གྱང་རྟོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་། ཇི་ལྟར་གསེར་མ་གྱི་ཀའི་ཚད་དང་
ལྷན་པ་ལ་སྟགས་ཡན་ལག་རྒྱུ་ལྷོད་ཁོན་ལས་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ལྷོད་ལྷག་པོ་ཡོད་པ་མིན་པས་ན་དེ་འཇལ་བྱེད་སྤང་དམའ་བ་མེད་པ་དེ་ནི་ཉེར་མཚོན་ཏེ་གཞན་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཅམ་དུ་ཡིན་པས་གཟུགས་དང་དེ་སྟགས་
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡན་ལག་ལས་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ལྷག་པོ་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པ་ནི་བཞིན་དུ་རང་གི་དབང་པོས་མཐོང་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཡན་ལག་ལས་ཇེས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་གྱར་གྱང་དེ་ལྟར་བཀག་པ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ། ཁས་སྤངས་པ་སྤྱི་དང་རང་གི་ཚོག་དང་སྟགས་པའི་སྤྱི་མཛོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་གྲགས་པ་གང་ཉིད་གྱིས་དམ་བཅའ་བའི་དོན་ལ་གཞོན་པ་དག་ནི་ལྷོད་པས་ན་བྱེ་བྲག་པའི་ཞེ་འདོད་ཚོས་གྱི་
བྱུང་པར་འགོག་པའི་དཔེར་ནི་སྤང་བཤད་པའི་ལྷོགས་འདི་ཉིད་གྱིས་ནི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དཔེར་བཟོན་པ་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དམ་བཅས་པའི་དོན་གང་ཞིག་ཁས་སྤངས་སམ་ཚད་མས་གཞོན་པ་ན་དེའི་ཚོས་

2015

དང་ཚེས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁུད་པར་ལ་གནོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚེས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པ་ནི། རྩམ་ཚེས་ཅན། ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྩམ་དང་ཡོན་ཏན་དག་རྩམ་དང་རྩམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
པ་སྟེ། འདི་ཡང་གཙོ་བོར་ཁས་སྒྲུངས་པས་འགོག་པ་སྟེ། ཕྱི་བྲག་པས་རྩམ་དང་ཡོན་ཏན་ཐ་དད་པ་མ་ཁར་གཞིང་ལ་རྒྱ་ལྷག་གི་ཚུལ་དུ་བརྟེན་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་འདྲའི་རྩམ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། གང་གིས་ན་དེ་ལྟ་བུར་
ཡོད་ན་རྩམ་ཡོན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་རྩམ་ཁྱད་རྩམ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡོན་ཏན་སྟགས་དེ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩམ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཡོན་ཏན་སྟགས་ཏེ་དེ་ཡང་རྩམ་ལ་མི་བརྟེན་པས་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སྟགས་རང་གི་
རྩམ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་ལྟ་བུ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། རུང་ལས་དཀར་པོ་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་ན་རུང་དཀར་པོ་མིན་པ་དང་། དཀར་པོ་དེ་རུང་གི་མིན་པར་ཐལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ཡང་ལྟོག་པ་ཅུ་མ་གྱིས་
ཐ་དད་པས་ནི་ཕྱི་བྲག་པའི་ཞེ་འདོད་མི་འགྲུབ་ཅིང་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གྲུབ་ཟེན་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྩམ་ཡོན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཅིས་བསྒྲུབ་པ་ལ་རིགས་པ་དེས་གནོད་དོ། །དེ་ཡང་ཚེས་ཅན་རྩམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའོ། །
ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་གཞན་མིན་ཏེ། མདོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ཡང་ན་ཚེས་ཀྱི་ཁུད་པར་དུ་འགོ་བ་ལ་སྒྲུང་དམའ་བའི་སྒྲུབས་དང་འདྲ་ཞིང་། ཡན་ལག་ཅན་ནམ་ཡན་ལག་ཚེས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་ན་

ཆ ཚད་མ རྒྱུ་བཞུགས་ཀྱི་དགོས་པ་ལྟར་འབྲེལ་

༡༡། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་དུ་མཐོང་བ་དེ་འགོག་པས་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་འགོག་པར་འགོའོ། །དག་ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་མིན་ཞེས་པ་ཆོས་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀ་འགོག་པའི་དཔེ་སྟེ།
དག་ཐམས་ཅད་གྱི་ཁོངས་སུ་བདག་སྟེ་བ་པོའི་དག་ཀྱང་འདུས་པས་བདག་གི་དག་དེས་དོན་སྟོན་པ་ཞིང་འདོད་ཡིན་པས་དེའི་བྱུང་པར་དང་བདེན་པའི་བྱུང་པར་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པ་ལ་གཞོན་པ་འཇུག་སྟེ་དག་དང་བདེན་པའི་དོ་བོ་འགོག་
པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་མཚན་དགག་པ་ལ། གཞན་འདོད་ཕྱོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་དགག་ ཕྱོགས་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་བརྗོད་དགག་ །དང་པོ་ལ། རྗོད་བྱེད་ཆོག་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་ །བརྗོད་བྱེད་དོན་ལ་བརྟགས་
ནས་དགག་ ཉིས་སྟོང་ངེས་བཟུང་འདོད་ལན་དགག་ །དང་པོ་ལ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་དམ་བཅར་ཐལ། །དེ་ཡི་ལན་གྱི་བྱུང་པར་འགོག་ །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་འཐད་པ་བསྟན། །དང་པོ། ཀུན་བདུས་སུ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་
མཚན་དགག་པའི་སྐབས་སུ། དེགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ན་རེ། །བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་ཞེས་འདི་ལ། །ཀྱུང་པ་མེད་པར་དོན་གྱིས་བྱས། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རྟགས་དང་དཔེ། །མ་གྲུབ་པ་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དེགས་
པ་ཅན་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གང་གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། སྒྲུབ་ཚད་མས་ཀྱུང་པ་མེད་པར་ཆོག་དེའི་དོན་གྱིས་བྱས་པོ་ཞེས་ཟེར། དེས་ཀྱུང་བཞིན་མིན་པར་སྟོན་པས་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་དུ་རྟོགས་

ཚད་མ་རིག་པའི་སྟོན་

མོད། རོལ་གྲང་མ་གྲུབ་པ་གང་གིས་དེ་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་མི་འགྱུར་ཏེ། ད་ལྟ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་གྱི་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བ་ཙམ་མིན་
 རོ་ཞེན། དེ་འདྲའི་དོགས་པ་ཚོད་པ་བྱེད་རང་གི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ལ་མེད་དེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་བྱ་བའི་རྒྱུ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ལྷ་རྟག་སྟེ། མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་།
 ལྷ་རྟག་སྟེ། ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དཔེ་རྟགས་པ་རོལ་ལ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟའི་བདུག་ཉིད་མིན་པ་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་གཞན་པ་རོལ་པོ་དག་ལ་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་དེ་ལ་བཀོད་བཞིན་པ་དེ་ཡི་ཚེ་དེ་འདྲའི་སྐབས་བྱེད་
 དེ་དམ་བཅའ་མི་འདྲོད་ན་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་དོན་གྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ལ་བསྐྱབ་བྱར་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། བེས་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དབྱུང་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅའ་
 ཐལ་བ་མེད་དེ། རྣམ་ཐོན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ཞེས་པས་སུམ་པ་ཁོན་གོ་ཞིང་འཁོར་ལོ་སྟགས་ལ་མི་གོ་བ་ལྟར་ཡིན་པས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅའ་ཐལ་ཞེས་འཕྲོན་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེན། དེ་གིན་རྟུ་འཐད་དེ། འདིར་ཡང་བེས་བྱེད་
 རྟགས་འགོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྟགས་དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟར་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་གྲང་རྟགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཚིག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་དེ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྟོས་པ་དེ་ཕྱིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་

ལྷ། །པའི་སྒྲུ་དེ་ནི་སྒྲིམ་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཅེག་ལ་འཇུག་གི། རང་གི་ཞེ་ལ་འདྲོད་པའི་བྱུང་པར་དམ་བཅའ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། དམ་བཅའ་དང་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་ཚོ་ལ་བའི་རྩེ་ར་
རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བྱུང་མེད་པས་སོ། །རྟགས་དང་དམ་བཅའ་གཉིས་ཀར་ཡང་དག་ལྟར་སྒྲུབ་ཡོད་པས་ཡང་དག་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་ཅིང་ཅིག་གོས་ལ་མེད་མོད། བཀོད་ཚད་ཅུང་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པ་
ལྟར་སྟོན་ནོ། །དེས་ན་དཔེ་དྲང་ག་ཏུན་ཚིགས་དྲག་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རིགས་པ་ཅན་པའི་ཕྱོགས་མཚན་བྱུང་ཆེས་པའི་དཔེར་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་གེས་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་
ན་རི་བོར་རྩ་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པ་ཀུན་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཐལ་བ་འཕྲོད་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པས་ན། རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱེད་དབང་དུ་བྱས་པ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་ནས་སྟོན་འཇུག་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ཚིག་མཐའ་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱི་རྫོང་བྱེད་ལ་བརྟགས་ན་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་གཅོད་མི་རུས་པའི་སྟོན་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལན་འགོག་པ་ལ། བསྐྱབ་བྱེད་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་བྱུང་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་རྟེན་གྱི་མཐའ་དེ་ལས་བརྫོད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་བྱེད་པོ་རྩ་མཐན་ལྟ་བུ་རྟགས་འགོད་པ་པོའི་ནི་ཕུག་གི་བསྐྱབ་བྱུ་ལས་སུ་བྱ་བ་རྩ་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྐྱབ་བྱེད་འཁོར་ཡོད་དང་དཔྱིག་གུ་སོགས་ལ་བསྐྱབ་

ལྷུང་མི་འཛིན་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ཡང་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཡན་ལག་ལྔ་འཛིན་ལྟ་བུ་ལྟེན་གྱི་དམ་ཅུང་འཛིན་ལག་མིན་པའི་ཕྱི་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་རྟོག་པ་ལས་ལས་སྒྲུངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིར་གྲུབ་མཐའ་བཞི་སྟེ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུད་དམ་རྟོག་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། དབང་དུ་བྱ་བ་ལམ་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། ལས་སྒྲུངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བ་མེད་པ་ད་ལྟ་པའི་ཡུལ་ལྟ་བུ་ནི་དང་པོ་དང་། རྒྱུད་མཐུན་པ་ལ་གྲུབ་ཅིང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ནང་མི་མཐུན་པའི་ལས་ལེན་གཉིས་པ་དང་། གང་གྲུབ་པ་ན་གནས་སྐབས་གཞན་གྲུབ་པ་ནི་གསུམ་པ་སྟེ་དངོས་སུ་ལས་སྒྲུངས་པ་དེས་མེད་ན་མི་འགྱུར་བ་ལྟགས་ལ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་འོ། །མ་བརྟགས་པར་ལས་སྒྲུངས་པ་ལས་གཏོང་དེའི་ཁྱད་པར་བརྟག་པ་བཞི་པའོ། །དེ་ལྟར་མདོར་ན་བསྐྱབ་བྱ་འདི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང་། དམ་ཅུང་པ་ཡིན་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱར་ལས་སྒྲུངས་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱིས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱུང་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལས་མོགས་གསུམ་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། སྐྱབ་བྱེད་མ་གྲུབ་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་གཤམ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་ད་སྔ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱར་འགོ་རྩལ་ལ་བྱུང་མེད་ཅིང་། དེས་ན་

༡༩། །བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་སྤྱུར་པའམ་འགྲུར་པ། དམ་བཅས་པའམ་འཆར་འགྲུར། ལས་བྱངས་པའམ་བྱང་འགྲུར་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པའི་བྱིར་ལས་དང་དམ་བཅས་ལ་ཚུགས་པ་ཡི་བྱུང་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་ནི་དམ་བཅོས་པ་ཡི་ལན་གྱིས་མི་ནོར་བར་མོ་མོར་རྒྱུ་པར་འབྱེད་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ལན་བྱིས་གཉིས་སྒྲེར་དུ་བཀག་པ་ལ། ཐོག་མར་དམ་བཅས་ཞེས་པ་འགོག་པ་ནི། སྤར་དང་པོར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅས་པའི་ཞེས་པས་སྤར་མ་གྱུ་བ་པའི་རང་བཞིན་རྟགས་གྱིས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཙམ་མོ་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་པའི་བྱིར་དཔེ་རྟགས་མ་གྱུ་བ་པ་ལའང་དེར་དོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ནི་དམ་བཅས་པའི་ལན་ལག་པོ་ནོར་ཞེས་སམ། བསྐྱེད་བྱའི་ལན་ལག་ནི་དོ་ཙམ་འཛིན་ནོ་སྒྲུལ་པའང་དུང་བ་མིན་དེ། བསྐྱེད་བྱའི་ལན་ལག་དུ་སྤྱུར་པའམ་འགྲུར་དུང་གཉིས་ཀ་ཐོགས་མཚན་གྱིས་བཟུང་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ། རྟོལ་བས་ལས་བྱངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པས་ཀྱང་བྱུང་ཆེས་པ་མི་ཆོད་དེ། རྟོལ་བ་གང་གིས་བསྐྱེད་བྱུར་ལས་བྱངས་པས་དམ་བཅས་མཚན་ནི་དུ་འགྲུར་བ་དེ་ནི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་མ་གྱུ་བ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་ནི་དུ་མཚུངས་སོ། །ཡང་ན་རྟགས་དང་དཔེ་མ་གྱུ་བ་པའང་རྟོལ་བས་ལས་བྱངས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དེས་བྱུང་མི་འབྱེད་ཙམ་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་སྐྱབས་དེར་བསྐྱེད་བྱུར་འདོད་པ་དེ་འདས་པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་པོ་ན་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་གྱི་སྐབས་དེའི་དཔེ་ཚུགས་མ་གྱུ་བ་པ་བསྐྱེད་བྱ་

མིན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། དམ་བཅའ་བཞི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྩ་ཡང་མི་འདོད་པས་མ་འདྲེས་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་པ་ཅན་པ་སྟགས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྩ་འདོད་ཅིང་། རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་ཅན་ཞིག་དམ་བཅའ་མཆོད་ཉིད་རྩ་བ་གོད་པས་ན་སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་བསྐྱབ་བྱེད་དང་སྐྱབ་བྱེད་མ་འདྲེས་པར་དབྱེ་བས་ལ་མི་རུས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་ལ་བརྟག་པ་ལ། དངོས་དང་ལན་ཉིད་འགོག་པ་ལོ། །དང་པོ། ཀུན་བརྟུན་ལས། ཆོས་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་མཐུན་མེད། ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱེད་རྟགས་དོན་མེད། ཅིས་གསུངས་ཏེ། འདིར་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཅི་ཞིག་ཆོས་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནམ། ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནམ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མཐུན་པ་འདི་དཔེ་མེད་དེ། མི་རྟག་པ་སྟགས་ཡིན་ཞིང་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་མ་བཟུང་ཆོ་མཐུན་ཡུལ་མེད་པ་ལ་བུམ་པ་སྟགས་དཔེར་བྱེད་པ་མི་སྤིད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྐྱ་ཅན་གྱིས་ཐེན་པས་དེ་ལ་རྟགས་འགོད་པ་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་ལ་གེས་འདོད་མེད་པས་རྟགས་འགོད་པ་མི་སྤིད་དོ། །གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ན་ཞེས། གཉིས་ཀ་འདི་སྒྲོན་རྩ་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཐ་དང་པ་མེ་མེ་ནས་བསྐྱབ་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་པ་འདི་དག་གིས་སྟགས་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཅན་སྐྱ་དང་ཆོག་གི་འརྟག་པས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སྟགས་སུ་སྤྱེ་ཞིང་རང་མཆོད་ལ་དབྱེར་མེད་པ་འདི་གནད་མ་རྟགས་པར་སྐྱ་རང་མཆོད་ལ་སྤྱི་གཞན་ཐ་དང་

ཆ ཚོད་མ་ དཔེ་བུ་ གོ་གཤིས་ རྒྱུ་འབྲེལ་

ལྟོ། །དུ་བསྐྱབ་སྒྱུ་མ་པ་དང་སྐྱུ་ལས་ཐ་དང་པའི་མི་རྟག་པའི་ལྷོ་སྐྱུ་མ་པའི་ཁེ་འདོད་དེ་ལ་གཞོན་པ་སྟོན་པའོ། །གལ་ཏེ་གཤིས་གསོ་སྦྱོར་མི་བསྐྱབ་ཀྱི་ཚྷགས་དོན་བསྐྱབ་ཕྱར་ཕྱེད་དོ་ཆེར་ན། ཚྷགས་པ་
བསྐྱབ་ཕྱི་ཉིད་ཡིན་ན་འདྲ་ཕྱེད་སྦྱར་ན་བཞོན་འདོད་ཙམ་གྱི་ཐ་སྐྱད་ལ་བརྟེན་པའི་ཚྷགས་ཙན་དང་ཚྷགས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་མི་འདོད་པར་ཚྷགས་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་སྦྱར་ན། ཚྷགས་དང་ཚྷགས་ཙན་དེ་གཤིས་པོ་ཐན་ཚུན་གཅིག་གིས་
གཅིག་ཕྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་ཙན་བསྐྱབ་ཕྱི་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ཡི་ཚྷ་ན་རྟག་པས་ཕྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱུ་ལམ་སྐྱུ་མ་ཕྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟག་པ་དེ་སྐྱུ་ཕྱི་གཏུན་ཚྷགས་གང་བཞོན་པ་དང་། དཔེ་གང་བཞོན་པ་དེ་
ཕྱི་ཚྷ་ན་སྐྱུ་མ་ཕྱི་མཚན་ཉིད་ལ་གྲུབ་པར་འགྱུར་དེ། བསྐྱབ་ཕྱི་ཕྱན་མོར་མིན་པའི་ཕྱིར་དཔེ་མི་ལྷོ་པ་དང་རྟགས་བཞོན་པ་ཕྱན་མིན་མ་དེས་པར་འགྱུར་ཤོ། །གཤིས་པ། དེ་སྦྱར་ཐན་ཚུན་ཕྱེད་པར་ཙན་གྱི་དོན་ལ་བསྐྱབ་ཕྱི་སྐྱུ་
འཇུག་པ་ཡི་ལྷོ་པའི་ཕྱིར་ན་བསྐྱབ་ཕྱི་སྐྱུ་ནི་རྟགས་དེ་ལ་གྲུབ་ཚུལ་དཔྱོད་པའི་ཚྷགས་པ་དེ་ཚྷགས་ཙན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་དེ། ཕྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱབ་ཕྱི་སྐྱུ་གསལ་གཅིག་ལ་དེ་དེ་མིང་གིས་བརྟགས་ནས་སྐྱུ་གསལ་ཁེས་འདོགས་པ་
བཞིན་ན་ཆེར་ན། རིགས་པ་ཙན་པའི་བསྐྱུ་བཞོན་གྱིས་ཅི་ལྟ་ལྟོ། དེར་བསྐྱབ་ཕྱི་མཚན་ཉིད་བསྐྱུན་པ་དེ་སྦྱར་མཐའ་གཅིག་དུ་འཛིན་མི་དགོས་པར་སྐྱུ་མ་སྐྱུ་མ་ཕྱེད་སྐྱུ་མ་གང་གང་པའི་པའི་ར་ཅི་རིགས་པར་ཚྷགས་པ་དང་ཉིད་འདོད་

ཚོད་མ་ རིག་པའི་སྦྱོར་

དཔལ་འབྱུག་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱུས་པ་དག་གིས་ཚུལ་གསུམ་ཚད་བ་སྒྲུབ་ཕྱིད་ཡང་དག་དང་། དེས་བསྒྲུབ་ཕྱིར་ཁས་བླངས་པ་དམ་བཅའ་ཡང་དག་གཉིས་རིགས་མི་མཐུན་པས་ལན་ཚུན་འདྲེས་པ་མེད་
 ལ། བསྒྲུབ་ཕྱིར་ཁས་བླངས་དེའང་ཆོག་ས་དོན་ཡིན་མོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་ཆོས་མི་ལྟན་རྒྱུ་གཙོ་བོ་དང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལོག་ས་ཀྱིས་གཞན་ལ་སྒྲོན་བཟོད་པ་རང་ལ་མི་མཚུངས་ཚུལ་བཤད་ཐེན་ཅིང་ད་རུང་ཡང་འཆད་པར་འབྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ།
 རྒྱུར་དེས་བཟུང་ན་དོན་མེད་ཅིང་། ཁྱིམ་དེས་བཟུང་ཡང་མི་ལན་པ་ལོ། །དང་པོ། ཕྱིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་ལྟར་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཕྱིད་མ་གྲུབ་པ་གཙོ་བོ་དང་པ་དེ་བཞིན་ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཡང་དེས་གཟུང་གི་སྒྲུ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་ཆོས་པ་གཙོ་བོ་
 དོ་ཞེན། ཆད་མ་མཛོད་ལས། གོང་དུ་དེས་གཟུང་དོན་མེད་འབྱུར། ཅིག་གོས་ལྟར་ན་འདོད་མི་འབྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྒྲོན་པ་ཉིད་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ན་ཞེས་རྒྱུར་དེས་པར་བཟུང་བ་ལས། བསྒྲུབ་པར་བྱ་
 བ་སྒྲོན་པ་དམ་བཅའ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་ཁྱིམ་དེས་པར་བཟུང་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེས་གཟུང་གི་སྒྲུ་སྒྲོས་ཀྱང་དོན་མེད་དེ། སྒྲུབ་ཕྱིད་དེས་སྒྲུབ་སྒྲོན་པའི་ལུགས་ཉིད་ལས་གང་ལ་སྒྲུབ་ཕྱིད་འགོད་པའི་དོན་ལ་དེ་གྲུབ་ཐེན་
 པ་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་རྒྱུ་ལ། གཏན་ཆོག་ས་དང་དཔེ་ལོག་ས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ཕྱིད་པ་ཞེས་སྒྲོས་པའི་དོན་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལས་གོ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པར་

ཆ་ཚད་མ་བཞི་བརྒྱ་གོ་གསུམ་རྩེ་ལ་

༥༥། །ཕྱིད་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྒྲམ་དུ་དོགས་པ་འདྲ་མེད་ན་ངེས་གཟུང་གིས་གསར་དུ་ཅི་ཞིག་གཙོད་དེ་རྒྱམ་བཅའ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ངེས་གཟུང་གི་སྒྲུ་སྒྲུ་སྒྲུ་དེས་གཟུང་དེ་ཡིས་ནི་དམ་བཅའ་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དེ། མ་སྒྲོས་ཀྱང་དོགས་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དཔེ་དྲགས་མ་གྱུ་བ་པ་ལ་དོགས་པ་ཟ་ཞེས་ངེ་ལྟར་བཤད་ཐེར་ན། བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱབ་ཕྱིད་དུ་མི་འདོན་ན་ཡང་སྐྱབ་ཕྱིད་མ་གྱུ་བ་པ་བསྐྱབ་བྱུམ་ཐལ་བ་མི་སྒྲོང་ལ། སྐྱབ་ཕྱིད་ཡིན་བཞིན་དུ་འདྲ་བསྐྱབ་བྱུམ་འགྱུར་བ་དུང་བས་དུས་གསུམ་གྱི་མཐའ་ཅན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་དེ་ལ་ཞུགས་པས་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་ཕྱིད་གཞི་མཐུན་པ་མི་སྒྲོང་སྟེ། རང་སྟོགས་མ་འདྲེས་ཀྱང་ཕྱི་མཚན་ཐུན་མོང་པར་འགྱུར་དེ། དམ་བཅའ་ཡང་ཡིན་ལ་སྐྱབ་ཕྱིད་གྱི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡིན་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། སྒྲམ་ལས་ཅིག་གོས་ཕྱིས་སྒྲུ་དེས་བཟུང་བུས་ན་རང་གི་འདོད་པ་ལ་ཕན་པར་མི་འགྱུར་དེ། དེ་མི་སྒྲུ་རྒྱམ་གཙོད་ཅམ་དུ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་ལས་གཞན་པ་ལ་ལྟན་པ་གཙོད་པ་འདི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་འདི་ཕྱིར་རོ། །ངེ་ལྟར་ན་དམ་བཅའ་ཞེས་པ་འདི་ཚོགས་གིས་སྒྲུར་ཚོགས་ཀྱང་ཁོ་ན་འམ་ཉིད་གྱི་སྒྲུ་སྒྲུ་དེས་བཟུང་བུས་ན་དོན་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་འཇམ་མེད་གྱི་དེགས་པ་འམ་གྲགས་གྱིས་ཕྱིས་ཕྱིས་དེས་གཟུང་ཅན་དེར་བརྗོད་དགོས་པ་ས་དེ་ལྟ་ན་རག་དེ་དམ་བཅའ་ལ་ཁྱབ་པ་འདི་འབྲས་སུ་ཅན་ཡིན་པར་དོགས་དེ། དམ་བཅའ་ལ་བསྐྱབ་བྱས་ཁྱབ་པ་ཅམ་སྟོན་པ་འདི་མི་སྒྲུ་རྒྱམ་གཙོད་

ཚད་མ་རིག་པ་འདི་སྟོར

གྱི་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་འདྲ་དམ་བཅའ་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ངེས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་དེ་སྐྱབ་བྱེད་མ་གྱུ་བ་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པས་སྒྲ་མའི་སྒྲིན་སོན་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་ལྟར་སྒྲུང་བའི་དཔེ་
 དགག་པ་ལ། འགལ་བར་འདོད་ལ་དབྱུང་ནས་དགག། གཏན་ཚིགས་ཉིད་འདོད་དབྱུང་ལ་དགག། །དང་པོ་ལ། འདྲི་དང་འདོད་པ་སོ་སོར་བཀག། །དང་པོ། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། རྟགས་དང་དམ་བཅའ་འགལ་བ་ན་རྟོལ་བས་
 འདོད་ཡུལ་དྲང་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ན་དམ་བཅའི་སྒྲིན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲ་རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་འགལ་བས་ན་དམ་བཅའི་སྒྲིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུར་རྟགས་གྱི་
 དབང་གིས་དམ་བཅའ་སྒྲིན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དེ། རྟགས་དེས་འདོད་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཕན་པ་མེད་པ་ཅུ་མ་ཡིན་ནམ། རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཅུ་མ་ཡིན་ཞེས་དེ་བཅས་ཁྲོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། བན་པ་མེད་པ་
 ཅུ་མ་མི་འཐད། །ལྟན་ཅིག་མི་གནས་ཀྱང་མི་འཐད། །དང་པོ། རྟགས་དེས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་ཕན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དམ་བཅའི་སྒྲིན་ཡིན་ན་ནི་རྟགས་གྱི་སྒྲིན་འགལ་མ་ངེས་མ་གྱུ་བ་པ་ཐམས་ཅད་དྲམ་བཅའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་དགོས་ན་འདྲ།
 ཕྱོགས་རང་གི་སྒྲིན་ནི་གཞན་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ལ་ཕྱོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་སྒྲུང་བསྐྱར་ཟེན་ཏམ། །གཉིས་པ། ཐུས་རྟགས་གྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་འདོད་པ་སྟེ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་མེད་ན་ཡང་

༡༢། །རྟགས་དེས་བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པའམ། ཡང་ན་རྟགས་དེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡིན་གྱི་དམ་བཅའ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཏན་ཆོག་ས་དེ་ལ་དབྱུང་པ་ལ། དེ་དག་གཏན་ཆོག་ས་སུ་མི་
འབྱུང་། །དེ་འདྲ་བཟོད་པ་སྒྲིན་ཅན་ཡིན། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་གཉིས། །དང་པོ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་ཡོད་དོ་ཅོག་མི་རྟག་པར་བཟུང་ནས་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཏན་ཆོག་ས་དང་ལྟན་
པས་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲོར་དག་དེ་ལྟར་ཟོད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ན། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དེ་ལྟར་བཟུང་ནས་སྐྱ་རྟག་པ་དེ་ནི་བསྒྲིག་པར་འགྱུར་དེ་སྐྱ་བ་མི་ཤིང་དོ། །དེ་ལྟར་འདྲ་འདི་གཏན་ཆོག་ས་དང་
སྐྱ་རྟག་པ་དམ་བཅའ་ཡིན་དགོས་ན་སྒྲོར་དག་འདི་ལ་ཆོས་མི་མཐུན་སྒྲོར་བའི་དཔེ་ཡི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅམ་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་ཅི་ཞིག་མཐོང་བ་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཡང་གཏན་ཆོག་ས་ལྟར་སྒྲོར་བ་
དག་གྱུར་འབྱུང་དོར་འབྱེལ་བ་ཅན་དུ་འཛིན་དགོས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཁོངས་སུ་སྐྱ་ཡང་འཛིན་ན་དེ་རྟག་པར་དམ་བཅའ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། དཔལ་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་དགོས་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་
ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་སྐྱ་ཡིས་བཟོད་བྱའི་བྱེ་བྲག་གམ་བྱུང་པར་སྐྱ་ལ་ནི་རྟག་པ་ཞེས་ཆོས་གཞན་དམིགས་བསལ་དེ་བཟོད་ནས། ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་སྐྱ་སྐྱི་ཡི་ཆོག་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་འདྲ་འཇུག་པར་བཟོད་པས་ན་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་

དེ་ཅེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་ལ་ཕྱི་ཕྱི་དུ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ཕྱི་དང་པར་སྐྱེ་རྟག་པར་ཁས་སྤྲུང་ས་ནས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་པ་འདི་སྐྱི་ཡི་ཆོས་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལ་འབྲས་སུ་འད་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་སྐྱོན་པ་འདི་ངག་པ་ཞིན་ཅོ། །
 འོན་པའི་མ་མོ་གཤམ་ཡིན་ཞེས་སྟགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བ་མིན་ནམ་སྐྱེ་མ་ན། དེ་དག་རང་ཆོས་དང་འགལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་དང་འདྲ་ན་སྐྱེ་རྟག་ལ་ཡང་མི་རྟག་ཅེས་པ་རྫོང་དགོས་ཀྱི་གཏན་ཆོས་སུ་བཀོད་པས་ཅི་ཞིག་ཟུ། རྟག་དང་
 མི་རྟག་ཅེས་དཔོན་འགལ་དེས་ནས་དེ་འདྲ་དཔོན་སུ་སྐྱེ་ན་ཡང་འབྲས་སུ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཅམ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ལྟར་གཏན་ཆོས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་པས་རྟགས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བསལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་
 རྟག་པ་སེལ་བར་གྱུར་ན་ནི་སྐྱེ་རང་མཆོན་ལ་གནས་པ་ཡི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་སེལ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤྲུང་གིས་གསུངས་ཏེ། ལྷོ་ལ་རྟག་པ་མེད་པར་རྗེས་དཔག་གིས་དེས་པ་ན་དེས་བསལ་བར་འགོ་བ་ཡིན་ཅོ། །
 གཉིས་པ་དེ་འདྲ་བཟོད་པ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཚུལ་ལ། དཔོན་དང་དེ་ཡི་འཐད་པ་བསྐྱབ། །དང་པོ། ཐམས་ཅད་ཅེས་སྐྱེ་ལས་ལུ་ལ་གཞན་སུམ་སྟགས་བཟུང་སྟེ་དེ་ལ་ནི་སྐྱེ་ཡི་ཆོས་རྟག་པ་དང་འགལ་བ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་གཞོ་བས་
 ལྷོ་ནི་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་དོན་གྱིས་བཟོད་པ་ཅམ་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སུམ་ཟེ་ཀྱུ་འེ་སུ་ལ་དར་བ་ཕྱིན་ཅིག་ཕྱས་ནས་སུམ་ཟེ་དག་ལ་ཞོ་ཕྱིན་ཅིག་ཅེས་སྐྱེས་པ་བཞིན་ཅོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐམས་ཅད་

ॐ॥ ।ཅེས་པའི་སྒྲིལི་སྒྲུབ་ནི་རང་གི་བྱུང་པར་སྒྲུབ་ཏེ་ཡང་མི་སྟོང་བར་སྒྲིལ་བ་མཛོད་པ་ཙམ་དུ་བྱས་པའི་བྱི་དེ་འདྲའི་བཛོད་པ་དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པོའི་སྒྲུབ་པ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོགས་པ་
 བསལ་ནས་འཐད་པ་བསྒྲུབ། །དེ་ལས་གཞན་འདོད་ལ་གཞོན་སྟོན། །དང་པོ། འདི་ལྟར་སྒྲིལ་སྒྲུབ་ཕྱི་བྲག་རྒྱམ་པ་ཀུན་དུ་མི་སྟོང་བར་མ་དེས་ཏེ། སྒྲུབས་འགར་ག་པ་ཁོ་ན་ལ་གྱིང་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ནམ་ཞེས་དེ་བའི་ཆེ་མ་ཡིན་ཞེས་
 བཛོད་པ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ་ཞེན། དཔེར་ན་འདྲི་བ་པོའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྒྲུབས་འགར་གྱིང་ག་པ་ཉིད་ནི་གྱིང་མིན་ཞེས་བཛོད་པ་ན་གྱིང་གི་སྒྲིབ་བཟུང་ནས་གྱིང་ཞེས་པ་ག་པ་ཁོ་ན་མིན་ཏེ། སྒྲུབ་པ་སྟགས་ཡོད་པ་ལ་བསམ་
 པ་ཡིན་པས་འདུས་བྱས་ནི་ལུས་པ་མིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་བཛོད་ཀྱང་དེས་ག་པ་གྱིང་མིན་པ་དང་། ལུས་པ་འདུས་བྱས་མིན་པར་མི་བཛོད་པ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲུབ་མིན་ནོ་ཞེས་བཛོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་སྒྲིལི་སྒྲུབ་
 འདི་ཡང་མ་ཉན་པ་སྟེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་མིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྟོང་ན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱི་བྱུང་པར་གྱིས་སྒྲིལ་བ་མིན་ཏེ། སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་མིན་པ་འམ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་གཏོགས་པ་
 མིན་ཏེ་དེའི་ཁོངས་སུ་འདུས་སོ། །ག་པ་ཉི་མ་འདུས་ན་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱུང་པར་དུ་འདོད་པ་ལུས་སྟགས་ཀུན་ལ་འང་རི་ལྟར་སྒྲིལ་དེའི་སྟགས་གཅིག་སྒྲུབ་ཏེ་ལ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲུབ་འཇུག་པ་དེ་

མཛེས་པ་ལྟར་

མཛེས་པ་ལྟར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་སྒྱིར་མི་ལྟར་ཏེ། དེའི་བྱེ་བྲག་གང་ཞིག་དེ་འདྲུག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གཅིག་གྱུར་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ན་བརྗོད་བྱས་སྟོང་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲ་དང་མཚུངས་
པར་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་མ་ལུས་པའི་དོན་ཅན་སྒྱི་བྱུང་གྱི་སྒྲར་བྱས་ན་དེ་ལྟར་མི་འབྲང་པ་འོང་རོ། །དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་གཏན་ཆོག་ས་སུ་བྱས་ན་ས་སྒྲ་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་
ཆོན་དོན་གྱིས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ཡི་ཕྱོགས་གཅིག་བརྗོད་པར་ལྟར་ཚུལ་ནི། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་གྱུར་སྒྲ་ནི་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཅེས་དོན་གྱིས་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཆོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོངས་སུ་སྒྲ་
འདྲམ་པས་ན་དག་སྟོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐལ་པ་འགོད་དང་ཚུད་པ་སྤང་། །དང་པོ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་འདི་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་བཟུང་སྟེ། འགའ་ཞིག་ལ་གྲགས་པ་སྟེ་བརྗོད་པར་
འོད་པ་པའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཇི་ཅམ་པ་ལ་བསམས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་འདྲུག་པས་ན་སྒྲ་མ་གཏོགས་པ་གུན་ལ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བརྗོད་དོ་སྒྲ་མ་ན། དེ་ལྟར་ན། སྒྲ་ནི་རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མིན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། །ཞིས་དོན་
གྱིས་རྟགས་དེས་སྒྲ་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་མིན་པ་ནི་སྒྲ་ཉིད་ལས་གང་ཡང་མིད་པས་ན། སྒྲ་རྟག་སྟེ། སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞིས་པ་དང་དོན་ལ་བྱུང་པར་མཛེས་པས་སྒྲ་མིན་གུན་མིན་པ་དང་སྒྲ་ཞིས་པའི་སྒྲ་རྣམ་གྲངས་པར་ལྟར་ལ། དེ་

མཛེས་པ་ལྟེན་པའི་

རྟོགས་པར་བཤམ་པའི་ཕྱིར་སྤེལ་བུ་སྤེལ་བྱེད་དུ་འདྲ་ཅི་ལྟར་གྲུབ་ཅི་ན། རྟོན་རྣམ་པར་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་ལྟོག་པ་ཐ་དང་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཐ་དང་དུ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ། ཀུན་
ཚེ་ལ་ཅམ་དུ་བརྟགས་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅིད་པའི་ཆ་ནས་ལྟོག་པ་སྤོས་ཕྱི་ཡང་ལྟོག་པ་དེ་ལྟོག་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་གོ་ཞན་ཐ་དང་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བརྟག་ཅིང་དེ་ལྟར་
འདོད་པ་འགོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོས་བརྟགས་ལ་གཅིག་ཐ་དང་གྱི་ངེས་པ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་ཚུད་པའི་སྐབས་མེད་དོ། །གཉིས་པ། བརྟགས་པ་ཅམ་ལས་ག་ཞན་དུ་མེད་ན་སྤེལ་བུ་སྤེལ་བྱེད་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲོན་མེད་
པ་མི་མྱིང་དོ་ཟེར་ན། དཔག་བྱ་ཆོས་ཅན་དང་དཔག་པར་བྱེད་པ་རྟགས་ཞེས་པ་ཡི་རྟོན་ཐ་དང་པ་ཅན་གྱི་ཐ་སྐྱད་དུ་གནས་པ་འདྲི་ནི་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པའི་སྤེལ་པ་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཐ་དང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་དུ་
རྣམ་པར་བརྟག་ཅིང་འཇོག་པ་ཡིན་པས་ཐ་སྐྱད་ཅེས་མི་མྱིང་དོ། ཐ་སྐྱད་ཐམས་ཅད་སྤེལ་བརྗོད་འཇུག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཅུ་བའང་སྤེལ་པའི་ཐ་སྐྱད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། བརྟགས་པ་ནི་སྒྲོ་
ཡིས་སྒྲོ་བརྟགས་པའི་ཆོས་ཅམ་ཡིན་ན་དེས་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ཅམ་གྱི་ཐ་སྐྱད་དེས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་བསྐྱ་མེད་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲོས་བརྟགས་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་དོན་མཐུན་རྣམས་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་

མཛེས་པ་ལྟེན་པའི་

མཆོད་མ་འཛིན་བཀྲི་ག་པ་དེ་མཆོད་མ་འཛིན་པ་

༡༩། །ལ་འདྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ན་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གྱི་བདུག་ཉིད་ཅི་ལྟའི་རང་བཞིན་ལ་རང་མིན་མཐའ་དག་ལས་ལོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཙམ་སྟོན་བཀྲུགས་པ་མིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གཞན་ལས་ཐ་དད་པ་ཉིད་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་དོན་རང་མཆོད་གྱི་གཞན་སེལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པའི་ངོ་རྒྱ་དེ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་སྟགས་གྱི་ལྟོག་པ་ཉི་ཆེ་བའི་རྣམ་པར་སྒྲུབ་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་རྟོག་པའི་སེལ་པ་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་དྲང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲུབ་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཐ་སྒྲུབ་གྱི་རྟེན་ཡིན་གྱི། རྟེན་མེད་པར་སྒྲུ་ལ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་སྟོ་འབའ་ཞིག་གིས་སྒྲོ་བཀྲུགས་པ་མིན་པས་ན་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འོན། རྒྱ་རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མིན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་བཀོད་པ་དེའང་སྒྲ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་མི་འདྲ་བར་སེལ་བུ་སེལ་བྱེད་དུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། རྟགས་འདྲི་ནི་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྒྲུབ་གྱིས་བཞག་པ་ཡི་སྟོ་ནས་ཐ་དད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྟོ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་དང་སྒྲ་བཞིན་དུ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པར་འཆར་དུ་མེད་དེ་སྒྲ་མིན་པ་མིན་པ་ནི་སྒྲ་ལས་ཐ་དད་པར་རི་ལྟར་འཆར་ཏེ་དགག་པ་གཉིས་གྱི་རྣལ་མ་གོ་བས་ན་ཆོག་པ་དད་བྱང་དོན་རྣམ་གྱུར་ས་པར་འགྱུར་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་བྱང་མེད་དོ། །དེས་ན་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱས་པ་དེ་ས་ན་སེལ་བྱེད་དུ་མ་གྱུ་བ་པར་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་རྟགས་གྱི་བྱེ་བྲག་ལ་ཅོད་སྒྲུབ་ལ། གྱི་

ཆོད་མ་འཛིན་པའི་སྟོར་

2000

རྟགས་སྐྱུ་བཀོད་ལ་རྩྱུང་དང་། །ཁྱུང་པར་རྟགས་བཀོད་རྩྱུང་པ་སྤྱང་། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་རྩྱུང་པ་སྤྱང་། །དང་པོ། རོ་ན། སྒྲིའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རྟགས་འདི་གེས་
 ཕྱིན་ཡང་དག་རྟུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ཏེ། གོང་གི་སྒྲིའི་མཆོངས་པ་འདི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་འདི་སྒྲིའི་མཆོངས་པ་གེས་ཕྱིན་རྟུ་རྟུང་པ་དེས་ན་ཕྱི་ཕྱག་དང་སྒྲིའི་ཆོས་ནི་རྟག་པ་ཐ་དང་པ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་
 ཉིད་རྟུ་རྟུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྩྱུང་པ་ལས་ཕྱུང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྩྱུང་པ་ཕྱུང་གི་སྒྲིའི་མི་རྟག་ཅེས་འགོད་པ་པ་ཞེན་ནོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་ནི་སྒྲིའི་དང་སྒྲིའི་དངོས་པོ་ནི་ཕྱི་ཕྱག་ཡིན་ལ། ཡང་རྩྱུང་པ་ཕྱུང་ནི་སྒྲིའི་དང་རྩྱུང་པ་ཕྱུང་གི་སྒྲིའི་དེའི་ཕྱི་ཕྱག་
 ཡིན་པས་རྟག་པ་ཐ་དང་པ་སྒྲིའི་དངོས་པོ་དང་རྩྱུང་པ་ཕྱུང་གི་རྟགས་དང་པ་སྒྲིའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་ལ་རྟེས་སྐྱུ་འགྲོ་ལྟ་གི་ཁྱུང་པ་གྲུབ་ཅིང་། ཆོས་ཅན་སྒྲིའི་རྟགས་དེ་རྟགས་ཆོས་གྲུབ་པས་ན་གེས་ཕྱིན་རྟུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་རྩྱུང་སྤྱང་ལ། རྟགས་ཡན་ལག་ཡིན་གྱུང་མི་སྒྲིའི་སྟེ། རྟགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མིན་པར་འཐད། །དང་པོ། རྩྱུང་པ་ཕྱུང་གི་སྒྲིའི་ཆོས་ཅན་རྟུ་རྟུང་ནས་རྩྱུང་པ་ཕྱུང་རྟགས་སྐྱུ་བཀོད་པ་དེའི་ཆོ་རྩྱུང་ཕྱུང་ཉིད་རྟགས་སམ་པ་སྒྲུབ་ཕྱིར་ཡན་ལག་སྟེ།
 རྟགས་གཅིག་ཡིན་པས་ན་པ་སྒྲུབ་ཕྱིར་རྟགས་གཅིག་རྟགས་སྐྱུ་འགོད་རྟུང་ན་གོང་རྟུ་ག་ཞན་ལ་སྒྲིའི་པ་རྩྱུང་པ་རོ་ལྟ་ས་སོ་ཞེན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྩྱུང་པ་ཕྱུང་གི་སྒྲིའི་ཞེས་བཀོད་པ་འདི་ཆོ་རྩྱུང་ཕྱུང་དེ་རྟགས་ཆོས་ཅན་སྒྲིའི་

2

ॐ॥ [ཡན་ལག་ཡིན་ནུང་རྟགས་དེས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་འགྲུབ་པ་ལ་དེས་གནོད་པ་རྒྱང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཆོས་ཅན་སྒྲ་དང་རྟགས་ཚུལ་ལྟར་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པ་མིན་དེ་དཔེར་ན་ཉ་ཅང་གསལ་པོར་མ་
 མཐོང་བའི་གོང་ལུ་མང་པོ་ཉི་བའི་སྒྲ་བས་སུ་ཅི་རྟ་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེས་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་པ་ན། གོང་ལུ་རྩ་ཅན་འདྲི་རྩ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྩ་མིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་རྩ་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གོང་ལུ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་
 རྩ་ཅན་རྟགས་སུ་བསྟོན་ན་ཡང་རྩ་མིན་པའི་སྟེན་བྱེད་ཡང་དག་དུ་རྒྱང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། ཡང་ན་ཚུལ་ལྟར་ཞེས་པ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་ན་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་མཆོན་ཅིང་རྟགས་པར་བྱས་ནས་ཚུལ་ལྟར་རང་ཉིད་ཆོས་
 ཅན་དུ་མི་གནས་པར་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚུལ་ལྟར་གིས་བསྒྲུབ་བྱའི་དུས་སུ་ཚུལ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པ་མིན་དེ། དེ་ལ་ཚུལ་ལྟར་གི་རྟགས་གྱིས་གསལ་དུ་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལྟས་བྱིན་གྱི་ཁང་པ་
 སྟེན་འདོད་ནས་དྲིས་པའི་ཆེ་བྱ་རོག་གནས་པ་འདྲིའོ་ཞེས་བསྟན་པ་ན། ཁང་པ་སྟེན་ནས་དེར་བཀོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་འཛོན་གྱི་བྱ་རོག་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའོ། །གོས་དཀར་པོ་ཅན་དེ་བྱེད་ཤོག་ཟེར་ན་གོས་དེས་མཆོན་པའི་སྟེན་
 ལུ་དེ་འདོད་ཡུལ་ཡིན་གྱི་ཕྱིས་སུ་གོས་དཀར་པོ་མ་བགོས་ན་བྱེད་བྱ་མིན་པར་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། འདྲི་དང་མཉན་བྱ་འདྲ་བས་ན་མཉན་བྱ་རྟགས་སུ་བསྟོན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དམ་བཅའ་བ་

མཛེས་པ་གྲུ་ལྟོ་ལྟོ།

རྟགས་སུ་བཀོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ་བྱད་གཞི་སྤྱོད་དང་ལྟོག་ཆོས་ཐ་དྲད་པའི་ཕྱིར་བྱད་པར་མཉམ་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་དོན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གོ་བུ་ཕྱོགས་གྱི་
རྒྱུ་པར་གཞག་པ་སོང་ནས། ། ད་ནི་གཉིས་པ་གོ་བུ་དྲུག་རྟགས་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་དགའི་དགོས་སྤྱི་རུ་བསྟན། ། དཔུས་མ་གསུམ་དགོས་བྱེ་བྲག་བཤད། ། མ་དམིགས་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་དོན། ། དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་
ཆོས་ལས་བརྒྱུ་དབྱེ་པའི་དོན། ཕྱོགས་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་སྤང་། ཕྱོགས་ཆོས་དགའ་རུ་དབྱེ་དོན་ནོ། ། དང་པོ། ཆད་མ་མདོ་ལས། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་སྒྲ་བས་སུ། ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། རྒྱུ་གཉིས་རེ་
རེ་དག་ལ་ཡང་། རྒྱུ་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་། ཡོད་མེད་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། གཞན་པ་བྱ་བུས་དང་མི་རྟག་དང་། བྱས་དང་མཉམ་བུ་རྩོལ་ལས་བྱུང་། མི་རྟག་རྩོལ་བྱུང་རེག་བྱ་མིན། ། དེ་དག་རྟག་པ་ལ་
སྟགས་ལའོ། ། དེ་ལ་རེགས་མཐུན་ལ་ཡོད་དང་། རྒྱུ་གཉིས་མེད་ལ་མེད་གང་ཡིན། ། དེ་ནི་གཉམ་ཆོགས་དེ་ལས་བསྒྲེག། འགལ་བ་གཞན་རྒྱུ་ས་མ་ངེས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོགས་བཅད་དང་པོ་འདི་རྒྱུ་ངེས་དང་ཐ་མ་རྒྱུན་
དུ་རྒྱུས་པ་ཡིན་པས་དེང་སང་མདོ་རུ་པའི་འགྱུར་དང་རྒྱུ་མི་འདྲ་ཡང་འདི་ལྟར་བདེའོ། ། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་ཆོས་དགའ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་ལས་གཞན་མ་གསུངས་ལ། ཕྱིར་རྟགས་འདི་ལ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤང་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་།

མཛེས་པ་གྲུ་ལྟོ་ལྟོ།

ཆ ཚད་མ་ རྒྱུ་བྱེད་ གོ་དུ་ རྒྱུ་འབྱེད་

༡༡། །ཡང་དག་ལའང་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་དང་། དེར་ཡང་ནང་གི་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་དང་། ལྷར་ལྷང་ལའང་མ་གྲུབ་འགལ་བ་མ་དེས་པ་གསུམ་དང་། མོ་མོའི་ནང་གི་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་ཞིན་དུ་ཡང་
དག་གཉིས་དང་ལྷར་ལྷང་བདུན་ཏེ་དགུ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གསུངས་ཞིན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་ལྷར་ལྷང་གི་རབ་དུ་དབྱེ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེ་བ་དག་ཆོགས་རྒྱུ་རུས་བདེ་བར་བརྒྱུད་ཁོང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གྲུབ་ཕྱི་
ཕྱིར་ཕྱོགས་ཆོས་དགུར་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ཡིས་མདོར་བསྡུས་པ་ནི་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གུ་བཞི་པའི་རེ་ལྟ་ལ་བྱུར་མ་གཉིས་གཉིས་བསྒྲོལ་བའི་རེ་ལྟ་མིག་དགུ་ལ་སྒྲེང་མ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན། ལྷ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། གཞལ་
བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ལྷ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ལྷ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤོད། བར་མ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན། ལྷ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་དང་། ལྷ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྟུང་ལྷ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤོད། འོག་མ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན། ལྷ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྟུང་ལྷ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ལྷ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རེག་བྱ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྷར་བཤོད་པ་དེ་ལ་ཡང་དག་གཉིས་དང་། འགལ་བ་གཉིས་

ཚད་མ་རྒྱུ་བྱེད་ གོ་དུ་ རྒྱུ་འབྱེད་

2000

[illegible]

༡༢། །ལ་ཆ་གཉིས་སུ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་པར་ཡོད་པའོ། །ཐ་མ་དག་པར་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་གསུམ་ནི་རྟགས་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
 བྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་གཞིར་བཞག་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་གསུམ་རིམ་པས་སྦྱར་བའོ། །བར་མ་གསུམ་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་གཞིར་བཞག་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 སྦྱར་བཞིན་སྦྱར་བའོ། །འོག་མ་གསུམ་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཆ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་གཞིར་བཞག་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གསུམ་པོ་རིམ་པས་སྦྱར་བའོ། །འདི་དག་གི་དཔེ་ཡང་། ཐོག་མ་གསུམ་གྱི་དང་པོའི་མཐུན་ཕྱོགས་ནམ་
 མཁའ་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུམ་པ་ལྟ་སྟ། དེ་བཞིན་གཉིས་པའི་སུམ་པ་དང་ནམ་མཁའ་། གསུམ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་སུམ་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གློག་དང་ནམ་མཁའ་གཉིས་སོ། །བར་པ་གསུམ་པོ་མཐུན་པར་མཐུན་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་
 དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུམ་པ་དང་གློག་གཉིས་སོ། །འོག་མ་གསུམ་གྱི་དང་པོའི་མཐུན་ཕྱོགས་གློག་དང་ནམ་མཁའ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུམ་པ་། གཉིས་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་སུམ་པ་དང་གློག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་། གསུམ་པའི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་དང་རྒྱལ་ཕྱན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལུས་དང་སུམ་པའོམ། ཡང་ན་སྟོ་དང་སུམ་པ་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །རིག་བྱ་ཅན་མིན་པའམ་ལུས་ཅན་མིན་པ་ནི་ཐན་ཚུན་ཐོགས་རིག་མི་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་རང་ལུགས་

ལ་རྒྱལ་ཕྱན་རྒྱལ་པ་མིན་གྱི་དགའ་ཞུ་ཕྱི་རོལ་པའི་འདོད་དོར་མཐུན་ཕྱོགས་བྱས་ཆེ་དེ་ལ་རྒྱལ་པ་འདི་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་ཆེད་དོ། །འདི་ཙམ་གྱིས་གཏུན་ཆོག་སྤངས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤངས་ཀྱི་གནད་ཁོང་དུ་རྒྱུ་པར་རུས་ཏེ། མདོ་ལས།
གང་ཕྱིར་གཏུན་ཆོག་སྤངས་དག་དང་ནི། །དེར་སྤངས་པ་ལ་ཆེར་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་གཏུན་ཆོག་སྤངས་ལྟར་སྤངས་ཀྱི། །དོན་དུ་དེ་དབྱེ་བ་སྟོན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འདི་ཡང་དེང་སང་ཞ་མའི་འགྱུར་འདི་དང་མི་འདྲ་ལ་འདི་བདེའོ། །
གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་རྩོད་སྤངས་ནི། །རྒྱལ་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་འདི་བྱས་པ་དེ་སྒྲ་ལ་གྲུབ་པ་ན་རྒྱལ་པ་ཆོས་ཅན་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་སྤྲོད་མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་ཅིང་། བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་ན་ཕྱོགས་ཆོས་
གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། །དེ་ནི་རྒྱལ་པ་ཅོད་པ་མི་མཐས་པའི་རྩོད་པ་སྟེ། །འདི་ལྟར་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་འདི་ལ་ཆོག་གི་བྱད་དེས་གསུངས་ཀྱི་སྟོར་རྒྱལ་པ་བྱད་པར་བྱེད་པ་སྤྲོད་པ་མི་ལྟན་རྒྱལ་པ་ཅོད་དང་། གཞན་ལ་ལྟན་པ་
རྒྱལ་པ་ཅོད་དང་། བྱད་གཞི་ལ་གྱིན་རྒྱ་མི་སྤྱིད་པ་རྒྱལ་པར་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པ་སྤྲོད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། །དེས་གསུངས་ཁོ་ན་ལམ་ཉིད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་བྱད་འདི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་དང་སྤྱུར་ན་མི་ལྟན་རྒྱལ་པ་ཅོད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱད་
གྲུབ་འཕྲོད་སྟོན་པ་ཁོ་ན་ཞེས་སམ། སྒྲ་ལ་བྱས་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལྟ་བུའོ། །བྱད་པར་ཅན་དག་དང་སྤྱུར་ན་གཞན་ལྟན་རྒྱལ་པ་ཅོད་དེ། བྱད་སྤྱུབ་ཁོ་ན་འཕྲོད་སྟོན་པ་ཞེས་དང་། སྤྱུ་ཁོ་ན་ལ་བྱས་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱད་པ་དག་དང་

ཨ མཆོད་མ་ རྒྱུ་བརྒྱུ་ གཅིག་ རྒྱུ་འབྱེད་

༡༡། ཁྱི་ལྟ་ཅིག་དེས་གཟུང་སྒྱུར་ཏེ་བརྒྱུ་དེ་མི་ལྟ་རྒྱུ་གཅིང་དེ། ལྟ་སྒྱུ་འཕྲོང་སྒྱུ་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་འཇམ། བ་ལ་བེའུ་འབྱུང་སྒྱིང་པ་ཁོ་ན་དང་། མཆོད་ཅན་ལ་རྟགས་སྒྱིང་པ་ཁོ་ན་ལྟ་སྒྱུ་སྒྱུ་སྒྱུ་། དེས་ན་
དེས་སྒྱུ་རྒྱུ་པ་ཅན་སྒྱུར་བའི་སྒྱིང་རྒྱུ་པ་དེ་ལྟ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་གཏིང་རྒྱུ་པར་ཡོངས་སྒྱུ་གཟུང་པ་དང་། དེ་འདྲེ་དེས་གཟུང་ཏེ་དེས་སྒྱུ་རྒྱུ་པ་མེད་ཀྱང་དེས་གཟུང་གི་དོན་དེ་ལྟ་སྒྱུར་ཞེ་ལ་བསམ་ཞིང་བརྒྱུ་འདྲོང་འདྲོང་ལས་དེས་
སྒྱུ་སྒྱུ་ཀྱང་དེས་གཟུང་ཏེ་ཡི་དོན་ཞིང་ཁྱི་སོར་སོར་རྒྱུ་པར་འགྱུར་བ་ཡོང་དེ། མ་སྒྱུ་ཀྱང་དོན་གྱིས་རྒྱུ་པ་གང་གི་ལྟ་རྒྱུ་ཞེ་ན། དག་སྒྱུར་བའི་འབྲས་བུ་འཇམ་དགོས་པ་ནི་བརྒྱུ་འདྲོང་གི་དོན་དེ་ལས་གཞན་བའི་འགལ་སྒྱུ་
རྒྱུ་པར་གཅིང་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ལྟ་རྒྱུ་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱུ་པ་འཕྲོང་སྒྱུ་ཞེས་སྒྱུ་པ་འཇམ། ལྟ་སྒྱུ་འཕྲོང་སྒྱུ་ཞེས་པ་འཇམ། ལྟ་པ་ནི་མཆོད་སྒྱུ་ལ་ཡོང་བར་འགྱུར་ཞེས་སྒྱུ་པ་བཞེན་ནོ། དེ་དག་གི་དོན་ནི་རྒྱུ་པ་ལས་འཕྲོང་
སྒྱུ་པ་གཞན་མེད་ཅེས་མ་གཟུང་པའི་ལྟ་རྒྱུ་ཏེ་མི་ལྟ་རྒྱུ་གཅིང་ཅེས་དུ་གོ་ལ། ལྟ་སྒྱུ་འཕྲོང་སྒྱུ་པའི་ཅན་དུ་གཟུང་པས་དེ་ལ་མི་ལྟ་མི་ལྟ་པའི་དོན་པ་མེད་ལྟ་པ་ཞེན་ལྟ་རྒྱུ་གཅིང་དུ་གོ་བ་དང་། མཆོད་སྒྱུ་ལ་དགའ་
པོ་སྒྱུ་པ་ཡོང་པས་མི་ལྟ་གཅིང་མི་རྒྱུ་གིང་གཞན་རིན་ཅེན་སྒྱུ་པོ་སྒྱུ་པ་ཡོང་པས་གཞན་ལྟ་ཀྱང་གཅིང་པ་མེད་པས་ལུ་སྒྱུ་ལ་སྒྱུ་པོ་མི་ལྟ་པ་གཅིང་པ་ཅེས་དུ་གོ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུ་པས་ཐོབ་གི་དབང་གིས་སྒྱུ་བརྒྱུ་ལྟ་

མཆོད་མ་རིག་པའི་སྒྱུར་

2003

ལ་ཁུད་མེད་ཀྱང་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་སྒྲུ་ཆོག་ལ་སྤྱུར་བ་ཡོད་པ་ཞིག་དུ་མ་ཆོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཟོད་པ་དེར་ཡང་སེམས་པར་འདོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲ་བོ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡི་དོན་དུ་བཟོད་པ་ལས་ངེས་གཞུང་གི་དོན་རྣམས་ལ་
ནི་ཉམ་པ་པོའི་དོགས་པ་སྒྲུ་བར་འབྱུར་ཏེ། ཅི་ནག་པ་འདི་འཕོང་སྒྲུ་ན་རྣམ་མི་སྒྲུ་རྣམ་དུ་དེས་པའི་ཆོན་ག་པ་འཕོང་སྒྲུ་ན་ཞེས་སྐྱེས་པས་འཕོང་སྒྲུ་ན་པ་ཤིད་པ་ཅམ་དུ་སྒྲུ་ན་གྱི་སྒྲ་རུ་ལ་གཞན་སོགས་གཅོད་དོན་མེད་ལ། ཅི་ནག་པ་
འདི་ལ་འཕོང་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་དེས་པའི་ཆོན་ག་པ་འཕོང་སྒྲུ་ན་ཞེས་དམིགས་པས་ལ་པའི་ཆོན་འཕོང་ལས་གཞན་པ་འགོག་པའི་རུ་ལ་དུ་གོ་བ་དང་། ཤིད་སྒྲུ་བ་དང་རྣ་ཅན་གཉིས་ལས་སྤྱུ་འཕོང་སྒྲུ་ན་དེས་
པས་ཤིད་སྒྲུ་བ་འཕོང་སྒྲུ་ན་ཞེས་སྐྱེས་པ་ན་དེའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲ་བོ་རྣ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣ་ཅན་ལ་དེ་འདྲའི་འཕོང་སྒྲུ་ན་པ་ཡོད་པ་ཅམ་བསྒྲེག་གི་གཞན་ར་མ་ཆ་སོགས་ལ་འཕོང་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མི་བསྒྲེག་གོ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་འཕོང་
སྒྲུ་ན་པ་སྤྱི་ཡོན་ཞེས་དེས་པའི་ཆོན་ཤིད་སྒྲུ་བ་འཕོང་སྒྲུ་ན་ཞེས་སྐྱེས་པ་ན་ཤིད་སྒྲུ་བ་ཡོན་ལས་གཞན་ལ་དེ་འདྲའི་འཕོང་སྒྲུ་ན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་གཅོད་པའི་དོན་དུ་གོ་བ་སྤྱི་ཡོན་འདི་ནི་བཟོད་འདོད་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲ་རང་གི་རུས་པ་དང་
བཟོད་འདོད་གཉིས་ཀའང་དེས་གཞུང་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་གོ་བར་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སྤྱི་གསལ་པས་ན་དེ་གཞན་དུ་བྱ་མི་རུས་ཏེ། སྒྲ་དོན་རྣམ་འཛོག་ལ་འཇིག་རྟེན་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ལས་དོན་ཇི་ལྟར་གོ་བའི་རྗེས་སྤྱུ་འབྲངས་

༡༩། །ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་རྒྱུ་མ་ཀྱང་འདྲུག་པ་ཡིན་པས་བར་ནི་དོན་མཆོན་པ་ཅམ་ལས་རྒྱ་མཚན་གཞན་གྱིས་དབྱུང་དགོས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱིར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་དབང་དང་། སྤྱི་བཟོད་རྒྱུ་ལྱི་
 རྒྱུ་པ་དང་། སྤྱི་བཟོད་འདྲོད་གྱི་རྒྱུ་སུ་འབྱུངས་ནས་བཟོག་ཟླ་གཅོད་ཅིང་འདྲོད་ལུ་ལ་ངེས་པར་བཟུང་བའི་འབྲས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྒྱུ་གཅོད་རྒྱ་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་གཅོད་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་
 ཡོད་པ་དེས་ན་སྤྱི་བཟོད་འདྲོད་ལྱི་སྤྱིར་རྒྱ་ཆོགས་ལྱུང་རྒྱུ་ལྱི་མི་ལྟར་པ་རྒྱུ་པར་གཅོད་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོས་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནའང་ཆོས་ཅན་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་དུ་གྱུ་བ་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཁོ་ནར་གྱུར་ནས་
 མཐུན་པའི་དཔེ་ལ་རྒྱུ་སུ་འགྱོ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རྟེན་པ་འཇམ་ཡོད་པ་མིན་དེ་གཞན་ལ་ལྟར་པ་མི་གཅོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ། རྒྱུ་གསུམ་ཆོས་དགུར་སྤྱི་བཟོད་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། རང་བཞིན་དང་འབྲས་སུ་ཡི་སྤྱི་བ་རྟེན་པ་ཡང་དག་
 གཅིས་དཔེ་བཟོད་གྱིས་གྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྤྱི་མི་རྟེན་པའི་རྟེན་པ་སུ་བྱས་པ་དང་རྩོལ་བྱུང་བཀོད་པའི་གཏན་ཆོགས་གཅིས་དང་། དེ་ལས་གོ་ལྟ་པ་འགལ་བ་གཅིས་གེས་པའི་དོན་དུ་སྤྱི་རྟེན་པ་ལ་སྤྱི་བ་བྱེད་སྤྱི་མ་གཅིས་པོ་
 དག་བཀོད་པ་དང་། རྒྱུ་འགྱོ་དང་ལྟ་པ་ཆེན་ཀྱང་གྱུ་བ་པ་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་དུ་འདྲོད་པ་ཡོད་པས་དེ་གཏན་ཆོགས་ཡིན་མིན་ལ་རྩོད་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དེ་འདྲའི་འབྲུལ་བ་བཟོག་ནས་གཏན་ཆོགས་མིན་པར་གེས་པའི་སྤྱིར་དུ་

ཆོད་མ་ ལུ་བཟླ་ གཅིག་ ཆོད་མ་ ལུ་བཟླ་

ཁྱད་པར་མཉན་ཕུ་དང་སྤྱི་གཞུང་ཕུ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་སྤྱི་རྟག་པར་སྤྱབ་པ་གཉིས་པོ་དག་བཀོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་རྗེས་འགོ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་གཞུང་ཕུ་སྤྱི་རྟག་པར་སྤྱབ་པ་འདི་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མ་མཐོང་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་མཉན་ཕུ་སྤྱི་རྟག་པར་སྤྱབ་པ་འདི་སྤྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གཞི་བཤེར་དུ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དེས་བསྤྱབ་ཕུ་དེ་འགྲུབ་རྒྱུ་ན་མི་རྟག་པར་ཡང་སྤྱབ་རྒྱུ་པས་འགལ་བ་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཚད་མ་སྤྱིད་པར་འགྱུར་བས་གནོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱག་མ་གསུམ་ནི་རྗེས་འགོ་གྲུབ་པ་ཐོན་ས་མི་ཚོགས་སྟེ། ཕྱོག་པའི་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་དགོས་ཞེས་སྤྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱད་ཏུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྗེས་འགོ་ཙམ་མཐོང་བས་ཚོགས་ན། ཚུལ་བལས་མ་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་སྤྱབ་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་སྒོག་དང་ནམ་མཐའ་དག་ལས་སྒོག་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྗེས་འགོ་ཙམ་གྲུབ་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཚུལ་བྱུང་བུམ་པ་སྒོགས་ལས་མི་ཕྱོག་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་སུ་མི་རུང་སྒྲུམ་ན། རྟག་སྟེ། རེག་ཕུ་ཙན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཕྱན་དང་ནམ་མཐའ་དག་ལས་ནམ་མཐའ་ལ་འཇུག་ཅིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདེ་བ་དང་བུམ་པ་དག་ལས་བདེ་བ་ལས་ཕྱོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པ་མེད་པས་རྟགས་

༡༡། །ཡང་དག་མིན་སྐྱམ་ན། རྩོལ་བ་ལས་ཕུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་གཏམ་ཆོག་སྟེ། ཡང་དག་ཏུ་འབྱུང་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་ཕུམ་པ་སྟགས་རྩོལ་ཕུང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་འཇུག་ཅིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཕྱོག་དང་ནམ་མཁའ་ལས་ཕྱོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱོག་པའི་བྱུང་བ་ཡང་དག་པར་མ་གྱུ་བ་ཐན་ཆད་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ལྟར་མཐོང་ཡང་གཏམ་ཆོག་སྟེ། ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབུས་ན་གནས་པ་སྟེང་འོག་བར་གསུམ་པའི་དགོས་པ་བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཡང་དག་གཉིས་པའི་དགོས་པ་བཤད། །མ་དེས་གཅིག་པའི་དགོས་པ་བཤད། །དང་པོ་ལ། ཐུན་མིན་སྟེ་པའི་དགོས་པ་དང་། །གཉིས་ཀ་བཐུན་པའི་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དཔོན་དང་དེ་ལ་དོགས་པ་སྤང་། །དང་པོ་ལ། འབྲས་རྟགས་དཔེ་ལ་རྩོལ་ཕུང་དང་། །རང་བཞིན་རྟགས་ལ་བྱས་སྟོས་དོན། །དང་པོ་ལ། དཔོན་དང་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་། །དང་པོ། བྱས་མི་རྟག་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་འགའ་ཞིག་ཉིད་ལས་གཞན་གྱིས་ཏེ་འབྲས་ཕུང་རྟགས་ནི་རང་གི་གོ་བུ་བསྐྱབ་ཆོས་ལ་འགོད་རྩོལ་ལྟར་མཉམ་དུ་གྱུ་བ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་སྐར་ཡོད་པས་བྱུང་མེ་ཡོད་ཅམ་ལ་དུ་ཡོད་གྱིས་བྱུང་བ་མེད་པ་ནི་རྒྱ་ཅམ་ནི་འབྲས་ཕུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྟུལ་པ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཆོག་དང་བརྗོད་འདོད་ལྟ་བུ་སྟགས་འབྲས་རྟགས་ཀུན་ལ་རྟགས་འདྲ་བ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་འབྲས་རྟགས་ནི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་མེད་གྱི་ཆ་རྒྱུ་པ་གཉིས་སུ་

མཛེད་གཞི།

འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚང་བ་ལྟ་བུའི་མེ་ཡོད་ལ་དུ་བ་མཐོང་ཡང་མེ་ཡོད་ཚད་ལ་དུ་བ་མཐོང་བས་མ་ཁུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྩྱེལ་བྱུང་གིས་མི་རྟག་བསྐྱབ་པ་འདི་ཡང་མ་ཁུན་ཕྱོགས་གྲོག་དང་ལུས་པ་ལས། ལུས་པ་ལ་མཐོང་། གྲོག་ལ་མ་མཐོང་བས་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་པས་འབྲས་རྟགས་གྱི་དཔེར་རུང་ཞིང་། འབྲས་རྟགས་དངོས་སུ་འགྱུར་རྩྱེལ་ནི་རྩྱེལ་བའི་དེ་མ་ཐག་རྩྱེལ་བར་དམིགས་པའི་ནུས་ཤིང་འབྲས་བུ་དང་། དེའི་རྩྱེལ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྩྱེལ་བྱུང་གིས་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་མ་ཁུན་པ་ཡིན་ཞིང་། འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོག་སུ་ཕྱེད་ན་དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་རྩྱེལ་ཆོག་སུ་ཆོད་པོས་བསྐྱབ་དགོས་པས་དུ་བས་མེ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའི་འབྲས་རྟགས་དངོས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྟོན་ཞིན། རང་བཞིན་གྱི་དཔེ་བཟོད་ཕྱོགས་གཅིག་དང་བཅས་པ་མཚོན་ནས་པ་དང་རྩྱེལ་བ་ལས་བྱུང་བར་དམིགས་པ་ལ་རྟག་པ་མི་སྤྱིད་པ་སྟོགས་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འདི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ལ་འབྲས་བུའི་རྟགས་སུ་འང་རུང་པའི་རྩྱེལ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞིན། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱུ་བ་ནི་རྩྱེལ་ཆུ་ཆུན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་ཕྱོག་ཆན་ས་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མ་གྱུ་བ་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་སྤྱིར་རྩྱེལ་ཆུ་ཆུན་གྱིས་འདུས་བྱས་པའི་ཕྱེ་བྱག་རྩྱེལ་བྱུ་ཡི་བྱུད་པར་སྤྱིས་བུའི་རྩྱེལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་རྟག་པ་སྐྱེའི་སྤྱིར་དུ་དཔྱེར་མེད་པར་

༡༡། །བདག་གཅིག་གིས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་མོད། །འོན་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཚུ་ལ་ལྷུང་མིན་པས་མཐུན་སྟེགས་ལ་ཁུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མིན་ཀྱང་སྒྲ་རང་གི་སྟེང་ན་ཚུ་ལ་ལྷུང་དང་མི་
 རྟག་པ་ཐ་དད་དུ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་འབྲས་རྟགས་སུ་བྱེད་པ་ན་ཚུ་ལ་པ་ལས་ལྷུང་བའི་སྒྲ་དེ་ཉིད་འབྲས་ལུ་བཟུང་ན་ཚུ་ལ་བ་མེད་པའི་སྒྲ་ན་སྒྲ་དེ་གནས་པ་མེད་པར་རྒྱ་གཞན་ལས་སྟེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཐོན་མེད་གསུམ་སྟེ་
 དང་། དེ་ལར་རྒྱ་བཙས་ཅམ་གྲུབ་མོད་གྱི་ཚུ་ལ་བ་སྟགས་རྒྱ་གྲུབ་ཐེན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲས་ལུ་སྒྲ་ལ་པའི་རྟགས་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲས་རྟགས་སྟགས་ལ་འཕྲེན་བྱེད་ཡིན་དེ། རི་ལྟར་ན་སྒྲ་བས་འདིར་ཚུ་ལ་ལྷུང་ཞེས་པ་དེ་
 ལུ་ལ་སྒྲ་ཉིད་གྱི་ཚོས་སུ་བཟུང་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་འལྷུང་བས་ཚུ་ལ་པ་ལས་ལྷུང་བར་དམིགས་པའི་ཉན་གེས་ལ་དེར་བརྟགས་པ་སྟེ་ལུ་ལ་གྱི་མིང་ལུ་ལ་ཅན་ལ་བརྟགས་པའོ། །དགོས་པ་མེད་པར་ཅི་སྟེ་གདགས་གེན། དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། ལུས་པ་དང་སྟེ་བ་འགག་པ་སྟགས་གྱི་རྒྱམ་གཞན་ཀྱང་མཛོན་སུ་མ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་དེ་ལྟར་འཛོག་གི་ལུ་ལ་ཅན་མ་འལྷུང་བས་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་རྒྱམ་གཞན་མི་མིང་པར་གེས་པའི་སྒྲ་ད་དུའོ། །གཉིས་པ་ཚུ་ད་
 ལྷུང་ནི། བ་རོལ་དག་ན་རོ། །འོན་དེ་ལྟར་དམིགས་པའི་ཉན་གེས་དེ་འབྲས་ལུ་ཡིན་ན་དེ་སྒྲིའི་འབྲས་ལུ་ཡིན་དུ་རྟག་མོད་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རི་ལྟར་སྒྲ་བ་སྟེ། སྒྲ་རྟག་པའི་འབྲས་ལུ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་ན་

五
三
二
一

ཕྱི་ལ་བས་སྒྲུབ་ཡོད་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་གྱི་སྒྱེད་པར་མི་བྱེད་པས་ན་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་མི་རུང་ངོ་ཞེན། སྒྲུབ་པ་ཕྱི་ལ་བས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ནས་ཡོད་པ་ཡི་ཡུལ་ཅན་ཅན་པའི་གེས་པ་སྒྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་
 རྟག་དུ་ཡོད་པ་འདམ་ཞིག་དུ་འབྱུང་གྱི་བྱེད་པ་ལྟེ་རྒྱ་མཐོག་གིས་བརྒྱལ་མ་ཐག་དུ་བྱུང་བར་ངེས་པ་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་སེལ་བ་ལ་དང་། ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་ལ་དང་། ཡུལ་སྒྲུབ་རང་གི་ངོ་པོ་ལ་ཕྱི་ལ་བརྟེ་ཡིས་
 རྒྱལ་བ་ཀུན་དུ་ཡན་པའི་བྱ་བ་ཉེར་སྒྲུབ་མིན་པའི་བྱེད་པོ། །དེས་ན་ཕྱི་ལ་མ་ཐག་དུ་ངེས་པ་མིན་དགོས་ཀྱང་རྟག་དུ་ཐོས་པ་ནམ་ཡང་མེད་ལ་རྒྱལ་མ་ཐག་དུ་ཐོས་ངེས་པས་ན་སྒྲུབ་པའི་ཅན་གྱིས་ནི་རྟག་པའི་སྒྲིབ་འབྲས་ལུ་ཡིན་པར་
 མི་འཐད་དོ། །དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཀྱང་སྒྲིབ་པས་མ་ཐོས་པ་ཡིན་ན་ཕྱི་ལ་བས་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་ཅི་ཞེན། རྟག་ལ་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་པར་མེད་པས་བསྒྲིབས་པ་དང་མ་བསྒྲིབས་པའི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་མི་རུང་བས་ན་སྒྲིབ་མི་རྒྱལ་བ་
 ལ་སྒྲིབ་བྱེད་མི་སྒྲིབ་པས་དེ་སེལ་པའི་བྱ་བ་འཇུག་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་སྒྲུབ་ཡོད་གྱི་ལུས་པ་མར་མེས་གསལ་བ་བཞེན་ནི་སྒྲུབ་ན། ལུས་པ་མི་རྟག་པའི་བྱེད་པ་སྒྲིབ་པ་མ་བསྒྲིབས་པ་རུང་གི་རྟག་པ་ལ་དེ་མི་རུང་ངོ་།
 ཕྱི་ལ་བས་དབང་པོ་ལ་ཡན་གདགས་ནས་སྒྲུབ་པ་ཐོས་སོ་ཞེས་པ་འདྲ་མི་རུང་སྟེ། སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན་དེས་རང་འབྲས་ཅན་གྱིས་རྟག་དུ་མི་བསྒྱེད་པར་ཕྱི་ལ་བས་ལེགས་པར་བྱས་པའི་དབང་པོའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་

༡༡། །རེས་འགའ་བསྐྱེད་ན་དེ་བྱུང་པར་བྱར་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟག་པ་ནི་རྟེན་གྱིས་བྱུང་པར་བྱར་མེད་པ་ཡིན་ན་ཚུལ་བ་ལ་ངེ་ལྟར་ལྟོས་ཏེ། རེས་ན་ཚུལ་བས་སྤྱི་རྟག་པ་ལ་ཉན་གེས་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་རྟལ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བྱར་པ་སྤྱི་རྟག་པ་དག་ནི་གལ་ཏེ་རང་གི་ལུ་ལ་ཙན་སྐྱེད་པའི་རྟུར་འགྱུར་བར་འདོད་ན་རྟལ་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་འབྲས་བུ་སྤྱི་འཛིན་ཉན་གེས་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་འགལ་པའི་ཕྱིར་ན། ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་པའི་སྤྱི་འཛིན་ཉན་པའི་གེས་པ་འདི་འདྲ་བ་རྟག་པའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེར་རྟག་རྟག་ནས་པ་མེད་པར་སྤྱི་རྟེན་ལས་བྱུང་པའི་རེས་འགའ་པའི་དངོས་པོ་སྤྱི་མི་རྟག་པའི་འབྲས་བུར་བྱུང་པས་ཚུལ་བྱུང་དེ་རང་གི་སྤྱི་འཛིན་མི་རྟག་པ་སྤྱི་པའི་འབྲས་རྟག་ས་སམ། རང་གི་སྤྱི་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཙན་སྤྱི་པའི་འབྲས་རྟག་ས་ཡིན་ནོ། །གཞིས་པ། དེ་ལྟར་ཚུལ་བྱུང་གིས་མི་རྟག་པར་སྤྱི་པ་པ་འདིས་འབྲས་བུའི་རྟག་ས་དོན་གྱིས་མཚོན་རྟལ་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྟག་ས་མཚོན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། རེས་ན་རང་བཞིན་རྟག་ས་གྱི་དཔེ་བཟོད་ལོགས་སུ་སྟོས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཚུལ་བྱུང་གིས་མི་རྟག་པ་སྤྱི་པའི་དཔེ་འདི་ཉིད་གྱིས་མི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་བྱུང་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་འདི་ལས་ཐ་དྲ་དྲ་བྱས་པ་ཉིད་མི་རྟག་པ་སྤྱི་པའི་རྟག་ས་སུ་བཞགོད་དེ་དཔེར་བཟོད་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཚུལ་བྱུང་དང་ལྟན་ཅིག་རྟེན་གྱིས་ཚོས་དགའི་གངས་སུ་བསྟན་པ་ན་

མཆོད་མ་ལུ་ལྟོ་ལུ་རྩལ་ལྟོ་ལུ་

五、

རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཚུལ་བྱུང་གིས་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པ་དེ་འདྲར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་ནི་སྒྲུལ་དུ་གྲེས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་གོ་ཞེས་
 གྲེས་པའི་སྒྲུང་དུ་འོ། །གཉིས་པ་ཡང་དག་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་དེ་ལས་འབྲས་པའི་དོགས་སྐྱར་ལ། བཤད་ཟིན་སྒྲིས་པའི་དོགས་པ་སྐྱར་། །འཆད་འོས་མ་བཤད་དོགས་པ་སྐྱར་། །དང་པོ། འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་འབྲས་
 རང་གི་གཏན་ཆོགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་དེ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་སྒྲུར་རང་དོན་རྗེས་སུ་དབག་པར་བཤད་ཟིན་ནའང་འདིར་སྒྲིས་ཏེ་བསྐྱར་བས་ཅི་བྱ་བེར་ན། སྒྲིར་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་
 མཆོན་ཉིད་ནི་རྗེས་སུ་དབག་པར་བཤད་ཟིན་ནའང་། དོན་དེ་ཉིད་དང་མཐུན་པར་གཏན་ཆོགས་དེ་ཉིད་པ་རོལ་ལ་དག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱས་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྐྱབ་པ་ལ་མ་ཐས་གིང་རྟགས་པའི་དོན་དུ་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་
 དཔྱེ་བ་མ་དོར་བསུས་པ་ཅན་བཤད་དོ། །གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ། ཚུལ་བྱུང་གིས་འབྲས་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྒྱལ་བ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དཔེ་བརྗོད་པ་དེ་སྒྲུར་ན་རང་
 བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་འང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྒྱལ་བ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་དཔེ་བརྗོད་ལོགས་སུ་འཆད་འོས་པ་ལ་དེ་མ་བཤད་པས་ཆད་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚུལ་བྱུང་གིས་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པ་དེས་སྐྱབས་འདིར་

༡༢༥། །འབྲས་བུ་འི་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་ཡང་དོན་གྱིས་མཚོན་པར་བྱས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་རང་བཞིན་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཁུབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཆ་གཅིག་ལ་
བརྟེན་པ་འང་བཤད་པ་ཡིན་པས་དཔེ་བཟོད་ལོགས་སུ་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་རྩོལ་བ་ལས་སྤྱོད་ཤིང་ལགས་ལ་བ་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་བཟོད་དྲང་། སྤྱི་ཉིད་རྩོལ་བ་ལས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་བཟོད་དེ། དེ་
གཉིས་འདྲ་བར་སྟེ་ཐུན་མོང་དུ་གཅིག་ཕུ་དེ་དཔེར་བཟོད་པ་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ཡང་དག་གཉིས་པོ་ཐུན་མོང་གི་དགོས་པ་ལ། སྤྱོད་པའི་དོན་དང་དགག་པའི་དོན། །དང་པོ། འབྲས་བུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་རང་གི་རྒྱ་གར་དེ་མེད་ན་
མི་འབྲུང་བ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་འཇུག་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་དབྱེར་མེད་པ་ཅན་བདག་གཅིག་འབྲེལ་གང་ཡིན་པའི་འབྲས་རང་གི་རྟགས་དེ་ནི་རང་གི་བསྐྱུབ་བྱ་དེ་དྲང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བུ་འི་
དོན་རྟགས་པའི་སྐད་དུ་གཏན་ཆེགས་འདི་གཉིས་དཔེ་ཡིས་མཚོན་ནས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། གཞན་གྱིས་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་ལྟན་པ་ཅན་དང་འདྲ་བ་ཅན་དང་ཆེ་ཁོལ་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟགས་གང་དྲག་ལ་མེད་ན་མི་
འབྲུང་བ་དེ་འདྲའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེས་ན་དེ་དྲག་གཅིག་གིས་ཅིག་ཤིས་བསྐྱུབ་ན་འབྱུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་དེ་འདྲ་གཏན་ཆེགས་མིན་ནོ་ཞེས་རྩོལ་འདིས་དོན་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལྟན་འདྲ་དེ་དག་ལ་འབྲེལ་བ་

ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པ་འི་སྐབ་ཕྱིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པ་འི་འབྲེལ་བ་ལུང་གསུམ་པ་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་རྒྱལ་གང་ཡང་མེད་དེ། རྒྱལ་པོ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་འབྲུལ་
 པར་དེས་པ་ནི་མེད་ན་མི་འབྲུང་པ་འི་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དེ་འདྲི་དེས་པ་མེད་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རུང་བ་མིན་པས་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་འདི་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་བསྐྱབ་བྱ་འབྲུལ་པར་གཤམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མ་དེས་པ་
 གཉིས་པ་གང་པ་ལ། རྟོག་ལ་རྟོག་ཁྱུང་གྲུབ་པ་དགག། རྟོག་དང་མཉན་བྱ་འབྲུལ་པར་མཆུང་ས། རྟོག་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་མཆོན། །དང་པོ་ལ། རྟོག་ཁྱུང་མེད་པ་འི་སྐབ་ཕྱིད་འགོད། རྟོག་ཁྱུང་ཡོད་པ་འི་སྐབ་ཕྱིད་དགག།
 དང་པོ་ལ། དཔོན་དང་ལུང་འག་ལ་དོགས་པ་སྤང། །དང་པོ། རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ན་རེ། གསོན་པོ་འི་ལུས་ཆོས་ཅན། བདག་དང་བཅས་པ་ཡིན་དེ། རྟོག་ལྟ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་བདག་སྐྱབ་པ་འི་གཏན་ཆོག་སྐྱེ་འདོད་
 ལ། དེ་ཡང་གསོན་ལུས་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་སུ་བྱ་དགོས་པས་དཔེ་གཞན་གྱི་སྤྱི་དུ་བདག་ཡོད་པ་ལ་རྟོག་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་རྟོག་པ་སྐྱུན་མི་རྒྱལ་གྱིང་རྟོག་པ་ཆེན་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་དབྱུང་ན་རྟོག་པ་གྲུབ་པ་འི་
 དོན་མེད་དེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྟོག་པ་ཉིད་ནི་ཆད་མས་དེས་པ་ཉིད་རྒྱ་གང་ལས་ཡིན་ན། བསྐྱབ་བྱ་མེད་ན་རྒྱལ་པོ་དེ་མི་འབྲུང་པ་འི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ཅེས་དེས་དགོས་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་དེ།

༡༡། །མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་རྟགས་ཆོས་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་མེད་པར་བྱ་དོ། །དེ་ལྟ་ན་འད་སྟོག་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་ལ་ལྟོག་པ་གྲུབ་ཅིས་ཁས་ལེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་འདི་ལ་
 རྟེན་འགྲོའང་གནས་དགོས་ཏེ། རྟེན་འགྲོ་མེད་པར་ལྟོག་ཁུབ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་རང་གི་བདག་གསུམ་རྒྱ་དོས་པོར་གྱུར་པ་ལི་བདག་གཅིག་དང་དེ་གྱུར་གི་འབྲེལ་བ་ནི་གྲུབ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་ལྟོག་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཀྱང་བདག་དང་སྟོག་ལ་དེ་འདྲའི་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལི་ཕྱིར་ན་ཁུབ་པར་མཉན་ཕྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། གསོན་ལུས་ཀྱི་ཁུབ་པར་སྟོག་རྟགས་སུ་
 བཀོད་པ་འདི་ནི་བསྐྱབ་ཕྱ་མི་རྟག་དང་བདག་ལ་འབྲེལ་བ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་ལྟོག་ཁུབ་གྲུབ་པ་མེད་ལ། མཐུན་སྟོགས་ལ་རྟེན་སུ་འགྲོ་བ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོགས་སྒྲུབ་ནི། འདི་ལ་ལྟོག་པ་
 མེད་ན་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་གྲུང་པོས་བུན་མིན་མ་དེས་པ་འདི་ནི་སྟོགས་གཉིས་ལས་ལྟོག་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་ཅི་ཉེ་གསུངས་གི་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལ་ལྟོག་ཁུབ་གྲུབ་ཅིས་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། སྟོགས་གཉིས་ཀར་མ་མཐོང་བ་ཅུ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ལྟོག་པ་ཅན་ཞེས་སུ་འད་གསུངས་ལ། དེ་པ་རོ་ལ་གྱི་ལྟོག་པ་ཆེན་རྒྱུང་འདོད་པའི་དོར་འདི་འད་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལྟོག་པ་འདྲ་འཁྱེད་ཞིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཉེ། ལྟོག་རྒྱུང་ཅུ་ཡིན་པ་

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འདི་མ་དེས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ཕྱོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་ཅན་ཡིན་ན་བསྐྱབ་ཕུག་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་པར་འགྱུར་རྟེ། ཁྱབ་པ་གཉིས་པོ་གཅིག་གྲུབ་ན་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་གྲུབ་པར་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་བཀག་པ་ལ། མདོར་བསྟོན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ། གཞན་དག་ན་རེ། སྟོག་སྟགས་གྱིས་ཁྱབ་བྱེད་བདག་ཡིན་ལ་ཕྱོག་ཕྱོགས་སྟོག་མེད་གྱིས་བདག་མེད་ལ་ཁྱབ་སྟེ། བདག་དུ་འཛིན་པ་ཅན་ལ་སྟོག་མེད་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོག་མེད་པ་ལ་བདག་ཡོད་པར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྟོག་མེད་ན་བདག་ཕྱོག་པ་དང་། ཡོད་ན་བདག་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ་ཟེར་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བདག་ནི་ཕྱོག་པ་ཡིས་སྟོག་སྟགས་དྲག་ནི་ཕྱོག་པར་འགྱུར་པར་འདོད་ན་ནི། སྟོག་སྟགས་མེད་པས་བདག་མེད་པ་ལ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་པར་ཚད་མས་དེས་དགོས་ན་འང་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྟོག་མེད་དང་བདག་མེད་ལ་མེད་ན་མི་འཕྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་མི་རྟོགས་ཤིང་། བདག་མེད་དང་སྟོག་ལ་འགལ་བ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་སྐྱབ་པར་མི་རྒྱས་པས་ན་འབྲེལ་མེད་གྱི་རྟགས་ཁོ་ནར་ཟད་དེ། འབྲེལ་མེད་གཞན་བདག་ནི་ཕྱོག་པར་ནི་གྱུར་པ་ཡིས་གཞན་སྟོག་ནི་ཕྱོག་པར་ནི་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཕྱོག་པས་པ་ཡང་ཕྱོག་པ་ལས་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཕྱོག་པས་མིག་སྟོགས་ཕྱོག་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། དེའི་འབྲེལ་མཛོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ། །རྗེས་སུ་དཔག་བསམ་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ། བདག་དང་སྟོག་ལ་

ཆོས་མཁའ་ལྟོན་པའི་བཀྲིང་རྒྱལ་འབྲེལ་

༡༡། །འབྲེལ་བ་མེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་འཕྲུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། བདག་དང་སྟོན་བདག་གཅིག་གིས་འབྲེལ་ན་འགལ་ཏེ། སྟོན་མི་རྟག་ལ་བདག་
རྟག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་བདག་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐ་དད་དུ་ཁས་སྤྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་གི་འབྲེལ་བ་ལས་འོས་མེད་ལ་དེ་ལྟ་ན་འདག་ལ་ཏེ་རྒྱ་བདག་ནི་དམིགས་པ་ས་ན་འབྲས་ལུ་སྟོན་སྟོན་ས་དེ་དམིགས་པའི་རྗེས་
འགོ་དང་། བདག་དེ་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཡང་སྟོན་སྟོན་པ་འཕྲུང་མ་རྟོགས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་མེད་པ་ཞེ་ན་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་སྟོན་གྱི་པ་ན་དེ་ལྟར་གི་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་འདོ་གྱུ་བ་པར་འགྱུར་ན་ཡང་བདག་དེ་ནི་ཙམ་ཡང་དངོས་སུ་མཐོང་མི་མིད་
པས་གྲིན་དུ་སྟོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་གཞི་འགར་བདག་ཡོད་པས་སྟོན་དེ་མཐོང་བ་དང་མེད་པས་མ་མཐོང་བ་དེ་གྱུ་བ་པ་མེད་པས་འབྲེལ་བ་ཅི་ཡང་ཆད་མས་མ་དམིགས་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་ལུ་དང་སྟོན་གི་འབྲེལ་བ་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །
དེས་ན་ཆོས་ཅན་བདག་གི་རང་ནམ་ཡང་མ་དམིགས་པ་ལ་དེ་དང་བདག་གཅིག་དུ་གྱུར་པ་འཕྲུང་དེའི་འབྲས་ལུ་ཡིན་ཞེས་ཅི་ལྟར་རྟོགས་ཏེ་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །གཞི་ལ་ལར་སྒྲུང་རུང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འགའ་ཞིག་དུ་མེད་ཅེས་
སྟོན་པ་རྟོགས་རིགས་ཏེ་མཆོན་མོའི་རྒྱ་མཆོར་མེ་བཞིན་ནོ། །སྒྲུང་རུང་མིན་པ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་སྒྱུ་བ་བྱེད་མེད་དེ། རྒྱུད་གཞན་གྱི་རྟོག་པའི་བྱུང་པར་དབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །བདག་ནི་སྒྲུང་རུང་མིན་པས་ན་གཞན་གསོན་ལུས་གྱི་

ཆོད་མ་རིག་པའི་སྒྲོང་

ཁྱད་པར་འགའ་ལ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་དོ་བོ་ཅན་དེ་ནི་བུ་མ་སྟགས་ལ་མེད་དོ་ཅེས་དམིགས་བསལ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་རྒྱ་གར་ལས་ཡིན་ཏེ། ག་ཟ་བསྒྲུལ་དོན་དུ་སོང་བས་ངའི་ཁྱིམ་དུ་ག་ཟ་ཡོད་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་མེད་ཅེས་བརྗོད་ན་དེ་དམ་བཅའ་བ་ཅམ་ལས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་ངེས་བྱེད་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་དེ་གཞི་གར་ལ་མེད་པའམ་ལྟོག་པ་ནམ་ཡང་ཆད་མས་ཤེས་པ་མེད་པ་དེ་ཡི་བུ་མ་སྟགས་ལ་བདག་དང་སྟག་སྟག་པའི་བྱུང་པའམ་ངེས་པའང་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་ཆོག་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་བདག་དངོས་སུ་མཐོང་བ་མེད་པས་སྐྱབ་བྱེད་རྗེས་དཔག་ཅམ་ལས་འཕྲུག་པར་མི་སྲིད་དེ། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་བས་དེ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། བདག་ཆོས་ཅན་བྱས་སྟོགས་ཆོས་མེད། །བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ན་བྱུང་བ་མེད། །དང་པོ། གཞི་གར་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བདག་གི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་བསལ་ན་དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་གར་ཡང་མི་སྲིད་དེ། རྒྱལ་གསུམ་ཆང་པའི་གཏན་ཆོགས་ནམ་ཡང་མི་རྟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྟོག་དང་གཡོ་འགུལ་ལ་སྟགས་པ་དངོས་པོའི་བྱུང་པར་ལ་ལར་མཐོང་བ་ཡིས་འདི་ལ་ཡོད་ཅེས་དང་འདིར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བདག་གུང་འགའ་ཞིག་དུ་ཡོད་པ་དང་ལ་ལར་མེད་པ་མཐོང་ན་བདག་དེ་འགའ་ཞིག་དུ་ཡོད་པ་དང་འགའ་ཞིག་དུ་མེད་པ་ཉིད་ནི་དོགས་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། བདག་ནི་ཡུལ་དུས་གར་

༡༡། །དུའང་མཐོང་མི་མྱོད་པས་དེ་གཞི་གང་དུ་ཡོད་མེད་སེམས་པར་བྱེད་པ་ཅི་ལྟར་འབྲད་དེ་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་བདག་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་རྟགས་གང་བཞོད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ན་རྟགས་གྲུབ་པ་
 མི་མྱོད་དེ། མོ་གཤམ་ལུ་ཆོས་ཅན་དུ་བབྱང་ནས་རྟགས་འགོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། མེད་ན་མེད་པའི་ལྷོག་མི་འགྲུབ། །ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་འགོ་མིན། །དང་པོ་ལ། བདག་ལྷོག་པས་ན་སྟོག་ལྷོག་མིན། །ཡིན་པར་བསྐྱུབ་
 ན་ཏུ་ཅང་ཐལ། །དང་པོ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བདག་ལྷོག་པས་སྟོག་ལྷོག་པ་མི་འགྲུབ་རྒྱུ་པ་མཛོད་པ་ལ། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། དེ་ལྟ་ན་གསོན་ལུས་ཆོས་ཅན། །སྟོག་དང་མི་ལྟ་ན་པར་ཐལ། བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུས་པ་
 བཞིན། ཞེས་ཐལ་བ་འཕེན་པ་དེ་གྱིན་སྟེ། སྟོག་གི་རྒྱ་བདག་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞེན། སྟོད་དུ་ཚུལ་བ་སྟོགས་རྒྱ་གང་ཞིག་ནི་མེད་པ་ཡིས་ཆོས་ཅན་ལུས་པ་ལ་སྟོགས་པའི་དངོས་པོར་སྟོག་སྟོགས་མཐོང་བ་མེད་
 པ་ཡིན་པས་ལུས་ལ་འདྲ་གལ་ཏེ་སྟོ་སྟོགས་རྒྱ་དེ་མེད་ན་གསོན་པའི་ལུས་ལ་འབྲས་ལུ་སྟོག་དེ་མེད་པར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་རོ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲེལ་མེད་གྱི་ཐལ་བ་དེ་འདྲ་རྗེ་ལམ་གྱི་མདའ་འཕེན་པའོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་ནང་
 པ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་ན་གསོན་ལུས་དང་ལུས་པ་གཉིས་ཀ་བདག་མེད་པར་འདྲ་བས་ཆ་འདིས་རུང་ཟད་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་གཞན་སྟོ་སྟོགས་ཡོད་མེད་གྱི་ཐ་དྲ་དང་པར་གྱུར་ན་ཡང་སྟོག་མེད་པར་མཆོངས་སོ་ཞེས་དེར་རྟོག་ན་

ལུས་ལུས་གཉིས་ཀ་གཞལ་བུ་ཉིད་དུ་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་ལུས་པ་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་དང་བཅས་པར་ཅིས་མི་དཔོག་སྟེ། དེ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་གྱི་རྟགས་གྱིས་གཞན་རྗེས་སུ་དཔོག་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ལུས་པ་ལ་བདག་
 ཡོད་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་གཞུང་ནས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དོ་ཅི་ན། བྱོད་གྱིས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཀོད་པའི་རིགས་པ་དེ་ཆད་མ་ཡིན་ན་འདི་ཡང་ཆད་མས་འགྲུབ་དགོས་ལ། ཆད་མ་ཉིད་ནི་འདོད་པ་རྣམས་པར་བཞག་པ་
 ཀྱན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་དེ་མེད་པར་སྟེས་སུ་འཛིན་པའི་འདོད་ཅམ་གྱིས་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དུ་རྣམས་པར་བཞག་པ་གང་གིས་རྣམས་ཏེ། འདོད་པ་ཅམ་མི་གཙོ་ཞིང་ཆད་མ་གཙོ་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་ན་མི་འདོད་པའི་རང་དབང་མེད་
 པས་ན་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ། སྟག་དང་མིག་འབྱེད་འཇུམ་དང་མཆུ་འགྲལ་པ་ལ་སྟགས་པ་ནི་རང་གི་དྲན་པ་དང་མངོན་འདོད་དང་རྒྱུད་དང་སེམས་གྱི་རྩོལ་བ་ལས་སྟེས་པ་ཡིན་ལ། དུན་སྟགས་དེ་
 དྲག་ལུས་དང་དབང་པོ་སྟོད་གཞུང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ལུས་སྟགས་དེ་ཡང་ཐན་རྩུ་རྩུ་ཅིག་བྱེད་བྱེད་དུ་སོང་བ་ལ་ནི་སྟེས་པ་ཅན་གྱི་རང་གི་རིགས་འདུ་སྡེ་མའི་ཉེར་ལེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རོ་རྒྱར་བ་ཅན་གྱི་གཟུགས་
 མཐོང་བ་ལམ་དུ་ཆོར་བ་ལས་རྒྱར་བ་དྲན་པ་དང་མངོན་འདོད་གྱི་འགྲམ་རྒྱུ་ལྟར་བ་དང་། ལུས་གྱི་རྣམས་པ་དང་སྟོ་དང་རྩོལ་བ་ལས་དཔུགས་འབྱུང་རུབས་དང་མིག་འབྱེད་འཇུམ་སྟགས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དུན་སྟགས་དེ་དག་ལུས་

༡༡། །དབང་སྒྲོ་ཡི་རྒྱུ་གསུམ་ཚོགས་པ་ལས་སྒྲུ་འདས་པ་དུན་པ་དང་། གཞན་ལ་མངོན་འདོད་དང་རྩོལ་བ་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་ངོ་། །དབང་པོ་མིག་དབང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་བྱུང་ཞིང་རྒྱུ་ཤེས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་
 ཡིན་ལ། ཡིད་བྱེད་ཀྱང་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་དང་། ཤེས་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལས་དབང་པོ་འདྲ་ལོགས་པར་གནས་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་དེ་ཙམ་ལས་ནི་བདག་གི་དངོས་པོ་སྟེ་བདག་ཅེས་པའི་གདགས་གཞིའི་
 དངོས་པོ་ནི་ནང་གི་སྒྲི་མཆོད་དུག་པོ་འདི་ཙམ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་དུ་མ་མི་རྟག་པ་འདི་ལ་བདག་ཏུ་གདགས་པ་ལས་བདག་ཅེས་རང་རྒྱ་བ་རྒྱང་ཟད་ཀྱང་མེད་ངོ་། །དེས་ན་བདག་ཅེས་གདགས་པའི་དངོས་པོ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་རང་རང་
 གི་རྒྱ་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་འགྲོ་དང་། མེད་ན་མེད་པའི་ལྷན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་དཔྱགས་དང་སྒྲོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱར་བདག་རྟོག་ན་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་ལ་བྱག་པ་མེད་པར་འབྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ལྷན་འགྲོ་ལྷན་ཆོད་མས་མ་
 མཐོང་ཡང་རྒྱར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །གཉིས་པ་སྒྲིག་དང་མཉན་བྱ་མཆོངས་པ་ལ། ཅུ་བའི་རྟགས་ནི་འགོད་པ་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཆོན་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ། ལྷན་པ་མ་གྱུ་བ་པས་ན་རང་གི་བསྐྱེད་བྱ་འབྱུང་བ་ལ་
 འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྒྲི་རྟག་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་མཉན་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། གཞན་ལས་བདག་ཅེས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྒྲིག་སྒྲིགས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདི་ནི་མཆོངས་པར་འབྱུར་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ། ལྷན་ཅན་རྟགས་ལ་

2025

[illegible]

༡༩། །པ་མི་སྟོན་ན་དེ་གཉིས་ལས་གཅིག་དམིགས་བསལ་བ་དོན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་བརྗོད་པ་དེ་འོ་དོན་གྱིས་གོ་བས་གང་རུང་གཅིག་གིས་ཀྱང་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་པར་བརྗོད་པ་སྟེ། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་
 ཅེས་སམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་ཅེས་པ་གང་རུང་གིས་གཉིས་ཀྱི་མཚོན་རྒྱས་སོ། །དེ་ཕྱིར་རྗེས་འགོ་མེད་པ་ལས་ལྷོག་པ་ཡང་དག་གྲུབ་པ་མེད་པས་ལྷོག་པ་ཆེག་རྒྱུ་འདོད་པ་འདྲི་འདྲའི་རྟགས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་ལྟུལ་བ་
 གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོག་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པ་ཁོ་ན་ལས་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པ་མེད་ན་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་ལྷོག་པ་ཆེས་པ་ནི་གཞི་དེ་ལ་རྟགས་མེད་པའམ་བཀག་པའི་དོན་ཡིན་ལ།
 ལྷོག་པ་མེད་ཅེས་བཀག་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ན་ནི་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ལས་གཞན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་གང་ཡང་མིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་ལྟས་བྱེན་མེད་པ་མིན་ཆེས་པའམ། ཕྱགས་འདི་རྣམས་ལ་རུ་མེད་པ་མེད་ཅེས་པ་ལྟར་དགག་པ་
 གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མའམ་སྐྱབ་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་འོ་ལན་འགོག་པ་ལ། ཕྱོགས་སུ་བརྗོད་དང་དེ་ཡི་ལན། །དང་པོ། ལྷོག་སོགས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལས་ལྷོག་པའི་ལྷོག་པ་ཆེག་
 རྒྱུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན། བྱོད་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་ན་བདག་ཡོད་གཏན་ནས་མི་འདོད་པས་འདི་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཡིན་ལ། གསོན་ལུས་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་མེད་

དཔེན་ཞིང་། གང་མེད་པ་དེ་ནི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་སྟེ། དངོས་མེད་ལ་ངོ་བོ་རྒྱུང་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་གང་ལ་བརྟེན་པ་མི་འབྱུང་ཅིང་། དེ་འབྱུང་ཁུངས་སུ་རུང་བ་མིན་པས་ན་ཕྱོག་པའི་རྟེན་རྒྱུང་མི་རུང་བས་མ་ཐུན་
 ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་ཅེས་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་བསྒྲུབ་ཕུ་ལས་རྟགས་ཕྱོག་ཕྱོགས་དེ་ཕྱོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་པ་མེད་པ་དེ་སྟེ་རྟགས་འདི་ནི་བསྒྲུབ་ཕུ་མིན་པ་ཉིད་ལ་མེད་པ་སྟེ་མི་
 མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་ཅུ་ཀྱི་ཕྱོག་པ་ཆེག་རྒྱུང་པའི་གཏུན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞིན། གཞིས་པ་དེ་འགོག་པ་ལ། ཁས་ལེན་འགལ་འདུར་ཐལ་བས་བཀག་ ཅི་ཡང་མི་སྒྲུར་ཐལ་བས་དགག་ དགག་པ་གཏུན་མེད་ཐལ་བས་
 དགག་ དང་བོ། རྒྱུད་རང་གིས་བསྒྲུབ་ཕུ་ལས་ཕྱོག་པ་མེད་ཅེས་ཁས་བྱུང་བ་ན་མེད་ཅེས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཕྱོག་པ་དེ་ཕྱོག་པ་འཇམ་བཀག་པ་ཡིན་ལ་དེ་སྟེ་དེ་འདྲའི་ཕྱོག་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཅི་སྒྲུར་ན་བསྒྲུབ་ཕུ་མེད་པ་དེ་
 ལས་ཕྱོག་པར་འདོད་དེ་མི་འདོད་པར་འགྱུར་རོ། ཕྱོག་པ་དེ་དངོས་མེད་ལས་ཕྱོག་པར་མི་འདོད་ན་དངོས་མེད་ལ་ཕྱོག་པ་མེད་པར་ཁས་བྱུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཕྱོག་པ་ཕྱོག་པ་ཡོད་པར་ཁས་བྱུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཕྱོག་པ་དེ་ཡང་
 མི་འདོད་ན་དངོས་མེད་ལ་ཕྱོག་པ་ཕྱོག་པ་ཡང་མེད་ཅེས་དང་། དེར་ཡང་སྟོན་མཚུངས་པས་དངོས་མེད་ལ་ཕྱོག་པ་ཕྱོག་པ་ཕྱོག་པ་ཡང་མེད་ཅེས་ཐུག་པ་མེད་པར་བརྟེན་དགོས་ལ། དེ་སྒྲུར་བརྟེན་ཀྱང་དགག་པ་ཡན་མས་ཀྱིས་དགག་

༡༡། །པ་དང་ཆ་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱབ་པ་གོ་བ་ལས་གཞན་མེད་ལ། དེ་གཉིས་སྤངས་འགལ་ཡིན་པས་འགལ་འདྲའི་ཁས་ལེན་ལན་བརྒྱུ་བསྐྱུ་བའི་ཆོག་ས་ཆེན་པོ་སུ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་པ་མེད་ཅེས་
པ་འདི་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་མ་གོ་བས་ཕྱོག་ལྟན་རྟགས་དེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་སྐྱབ་པའི་དོན་དེ་བསྐྱབ་པ་ལ་དངོས་པོ་མེད་ན་འད་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་
བསྐྱབ་པ་མེད་པ་ལ་རྟགས་དེ་ཕྱོག་པ་མེད་ཅེས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཕྱོག་པ་ཅེས་པ་དགག་པའི་རང་བཞིན་དངོས་པོ་མེད་པ་འད་བསྐྱབ་པ་དངོས་མེད་དེ་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་ཁས་སྤངས་ཏེ། བསྐྱབ་པ་ལས་རྟགས་ཕྱོག་པར་
མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱུ་པོ་ཕྱི་རོལ་པ་ཡི་ནི་རྒྱལ་དཔྱོད་འགལ་འདྲ་ཅན་འདི་ལ་ཕྱོས་ཞེས་དཔུང་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་ལ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཁས་ལེན་ཞིང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཁས་མི་ལེན་པ་མཚར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ།
གལ་ཏེ་བསྐྱབ་པ་མེད་པ་དེ་ལས་རྟགས་དེ་ཕྱོག་པ་མེད་ན་གཏན་ཆོག་ས་ཕྱོག་དེ་མེད་པ་དེ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་དམ་ཅི། འདོད་ན་རྗེས་འགོ་འད་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་དངོས་མེད་ལ་ཕྱོག་དངོས་པོར་གྱུར་པ་བརྟེན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་
ཡང་འདོད་པ་མིན་ན་ནི་ཕྱོག་པ་དགག་པ་སྟེ་ཕྱོག་པ་མེད་ཅེས་པ་དེ་ནི་རྟགས་དེ་དེ་ལ་ཡོད་ཅེས་སྐྱབ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ན་འཇུག་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་ད་ལྟ་ཅི་སྟེ་འགོ་ག། །དེ་ལྟར་རྟགས་དེ་ལ་ཡོད་པར་ཡང་མི་འདོད་མེད་པ་འཇུག་ཕྱོག་

2019

པར་ཡང་མི་འདོད་ན། ལྷུང་པ་དང་དགག་པ་མ་གཏོགས་པར་ལྷུང་ལས་ཕུང་བའི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། བཟོད་པ་ལྷུང་ཡི་དགག་ལྷུང་གི་ཐ་སྟོད་དེ་ཡང་མེད་པ་ལ་ཅུང་བ་མེད་ཕྱིར་དངོས་མེད་འདིར་
ནི་ཐ་སྟོད་གང་ཡང་མི་ལྷུང་བཅོལ་པར་འགྱུར་དེ་ལྷུག་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །གཞུམ་པ་ལ། གཞན་ལ་ཐལ་བ་འགོད་པ་དང་། །རང་ལ་དེ་མི་མཆུངས་ཆུལ་ལ། །དང་པོ། རིགས་པ་དངོས་དང་དེ་ལན་དགག་ །དང་པོ། གང་ཞིག་ཡོད་
པ་རྣམས་ལ་ནི་དགག་པ་བཟོད་དུ་མེད་དེ། དགག་པ་དེ་ནི་མེད་པ་ལ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པས་ན་དེ་ལྟའི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་འདི་ལ་དགག་པ་དེ་དོན་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་མེད་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་དགག་ལྷུང་གི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་རྟེན་མིན་ཡང་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་དང་དུས་གྱི་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་འགྲོག་པ་དེ་ཐ་སྟོད་ཕྱེད་དོ་ཅི་ན། ཅི་
ལྟར་ཐ་སྟོད་འཇུག་པ་དེ་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་ནི་མི་འགྲོག་ལ། ཅི་ལྟར་དེ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་ནི་འགྲོག་པ་མི་འགྱུར་བས་ཡུལ་དུས་དང་སྐབས་ཀྱང་ཅུང་དགག་པ་དེ་ཐ་སྟོད་འཇུག་པ་དེ་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་དང་
མེད་པ་གང་ཅུང་ལས་འོས་མེད་ཅིང་དེ་གཉིས་གང་ལ་འདྲ་དགག་པ་མི་འཇུག་པས་ན་སྟོན་སྟོན་གནས་སོ། །གཉིས་པ་སྟོན་དེ་རང་ལ་མི་མཆུངས་པ་དེ་ཆུལ་ལ། དགག་ལྷུང་རྟེན་ནི་སྤྱོད་དོན་ཡིན། །ཇི་ལྟར་དགག་དང་སྤྱོད་པ་དེ་ཆུལ་། །

༡༩། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་འབྲས་པའོ། །དང་པོ། ཡོད་པ་དགག་མི་རྒྱས་ལ་མེད་པ་དགག་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་དགག་པའི་ཐ་སྙད་མི་འབྲས་པར་དཔྱོད་པ་འདི་བྱེད་ལ་འང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་གེ་ན། དངོས་པོའི་
དོན་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་གྱི་ལྟ་བུར་གནས་པ་ཙམ་ལས་འཕྲེལ་འགྲིབ་དང་། དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་སྐྱབ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དངོས་མེད་ལ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་
བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་སྐྱབ་མི་དགོས་ལ་མེད་པ་སྐྱབ་མི་རྒྱས་པས་དངོས་པོ་ལ་དཔྱད་ན་སྐྱབ་པའང་མེད་མོད། དགག་སྐྱབ་ནི་སྒྲ་དོན་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་དངོས་པོ་ལ་འང་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་འཇུག་སྟེ་
བུམ་པ་ཡོད་མེད་ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་མེད་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་འཇུག་སྟེ། བུམ་མེད་ཡོད། བུམ་མེད་མེད། ཅེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་མིན་གྱི་བརྗོད་རྒྱུ་ཀྱང་གེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སྐྱབ་པའི་ལྷགས་ལ་རྣམ་བཅད་གྲུབ་
པ་དང་། དགག་པའི་ལྷགས་ལ་ཡོངས་གཙོ་དུ་སྐྱབ་པ་གྲུབ་པའི་དགག་སྐྱབ་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནད་གསང་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་ནས་སྒོ་དོར་དགག་པ་དང་སྐྱབ་པའི་རྒྱུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརློག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་
འདོགས་པ་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་དོན་གང་ཞིག་དུ་ངེས་པར་བཟུང་བ་དེ་དངོས་པོའི་གནས་རྒྱུ་དང་མཐུན་པར་སོང་བའི་ཆོན་གེས་བརྗོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲིན་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟར་དོན་ལ་འང་གྲུབ་ཅེས་

འཛིན་དགོས་པས་ཐ་སྐྱད་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཐ་སྐྱད་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་དོན་དུ་བསྟན་བཅས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ནི་
 བསྟན་བཅས་གྱིས་ཅིར་ཡང་བྱར་མེད་དེ་སྒྱིས་བྱའི་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་དུ་ཡི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཐ་སྐྱད་འདི་གང་ལ་བརྟེན་དབྱེད་ན་ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་ལ་དངོས་སུ་རྟེན་པ་
 མིན་ཏེ། རང་མཚན་ལ་དགག་སྒྲུབ་མི་ནུས་གིང་དེ་སྒྲིའི་དངོས་ལུ་ལ་མིན་པ་སྟགས་ཀྱ་ཆེར་བཤད་ཐེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྐྱད་བྱ་བེར་ན། རྟོག་དོར་སྒྲུབ་པ་སྒྲིབ་དོན་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ལྟར་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པའི་
 སྒྲུབས་འདྲིར་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་ན་ལས་ལོག་ཅམ་གྱི་གཞིན་ལེལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིཁེས་པའི་མིང་གི་དོན་རྟོག་ལུ་ལ་ན་སྒྲུབ་པོ་དེ་ལ། སྒྲིམ་ན་བྱ་ཡིན་ཅེས་དང་། སྒྲིལ་སྒྲུབ་པ་
 ཡོད་ཅེས་དང་། སྒྲིའུས་ཅན་མིན་ཅེས་དང་། སྒྲིཏུག་པར་མེད་ཅེས་སེམས་གིང་བརྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ལ་མེད་ཀྱང་སྒྲིཏུག་པ་ཡིན་པར་སེམས་གིང་བརྟོད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་པ་ཏུགས་ཀྱང་སྒྲིབ་དོན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་སྒྲིབ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་ཏུགས་གཅིག་དུ་བསྒྲིས་པས་དོན་རང་མཚན་ལ་གོ་ཞིང་འཇུག་པའི་རྒྱལ་འདིས་མཁས་པ་བརྟེན་ཏེ་ནས་བྱུན་པོ་བ་ལང་རྗེ་ཡན་ཆད་གྱི་འཛིག་རྟེན་པ་མཐའ་དག་ཐ་སྐྱད་

ལྷ། །ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །གནིས་པ་དེ་ལྟར་འཐད་པ་སྟོན་པ་ལ། སྒྲོ་ན་དངོས་མེད་ཀྱང་རྟེན་འཐད། །སྒྲོ་ན་ལས་གཞན་རྟེན་མི་འཐད། །དང་པོ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་ནས་དགག་
སྒྲུབ་བྱ་བ་ཡིན་ན། སྒྲོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་སྟེ། འདི་རང་ཉིད་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ལུས་པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པ་སྒྲུབ་ལ་མི་འཇུག་པ་ལྟར་འགྱུར་དེ། ལྟར་མིང་དང་མཆོན་མ་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་ལ་དབྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
འདི་ལ་དངོས་པོ་མེད་ན་འདི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། ཐ་སྟོད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ན་དེ་འདྲུ་ལ་འདི་ཕྱི་ལམ་ནང་གི་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་དབྱེད་ན་རང་མཆོན་ཚུགས་སུ་བྱ་བྱུ་བ་པའི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པ་རུང་ཟད་
མེད་ན་འདྲ། ལྟར་བརྟག་གཅིག་དུ་འབྱུལ་པའི་དབང་གིས་རྟོག་དོར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲོ་ན་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་དག་དང་ནི་འབྲེལ་བ་ར་དེ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་རྩལ་དུ་གྲོ་ལ་སྒྲུབ་ཞིང་། སྒྲོ་ན་དེ་ཡང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་
པའི་ལུ་ལ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་ལས་མ་བརྟགས་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དོར་བྱས་ནས་ཡོད་ཅིས་བརྗོད་ཀྱི་རྟོག་དོར་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ན་ཐ་སྟོད་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་ངོ་། །དེས་ན་འདི་ལ་ཐ་སྟོད་རྒྱུ་མས་རྟེན་པར་འདོད་དེ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྟོད་ཀྱི་
རྩལ་ལུགས་དེ་ལྟ་བུར་ཟད་དོ། །དེ་ཡང་བརྟགས་ན་སྒྲོ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རང་རྒྱ་བ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་བརྗོད་རང་མཆོན་ལ་འབྱོར་བ་ཡིན་ཅིང་། ཐོག་མེད་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་རྟོག་དོར་སྒྲུབ་བས་ན་ཐ་སྟོད་ཀྱི་རྟེན་དུ་

རུང་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། ལྷ་དོན་ལ་དགག་ལྷ་པ་བྱེད་པ་དེ་ལྷ་མིན་ན་དོན་རང་མཚན་རྣམས་ཀྱི་ཚེས་གཅིག་བསྐྱབས་སམ་བཀག་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅུར་བསྐྱབ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་།
 དགག་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་དེ་ལ་དགག་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅུར་བཀག་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་རང་མཚན་གྱི་བདེ་ག་ཉིད་གཅིག་ལ་ཆ་ཐད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ལུམ་པ་གྲུབ་པ་ན་དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་
 པའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་དང་། ལུམ་པ་བཞིག་པ་ན་ཀུན་འཇིག་པ་ལྟར་རང་མཚན་ལ་ཁ་ཅིག་གྲུབ་པ་དང་ཁ་ཅིག་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ཐད་དུ་མི་མྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་མཚན་དེ་དང་བསྐྱབ་ཚེས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་
 ཚེས་ཀྱི་རང་མཚན་ཐད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་གཞན་དུ་གཞན་བཀག་པ་དང་ནི་བསྐྱབས་པ་བཞིན་དུ་ཚེས་ཅན་གང་ལ་ཚེས་དེ་བསྐྱབ་པ་དང་ནི་དགག་པ་དུག་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱི་ཚེས་ཅན་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ལ་འདྲ་
 བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་ལ་མི་རྟག་དང་། བཅའ་མ་པའི་ཡོན་ཏན་སྟགས་སྐྱབ་པ་འཇམ། ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བ་སྟགས་བཀག་པ་ལྷ་ལྷ་ཚེས་ཅན་དེའི་ཚེས་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བར་སོ་སོ་ནས་ཐད་དུ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོའི་རང་
 མཚན་ལ་དགག་ལྷ་པ་བྱེད་པ་ན་ཚེས་དེ་དང་གཅིག་ཐད་དུ་གང་དུ་འདྲ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དགག་ལྷ་པ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་ལ། རྟགས་ངོར་དགག་ལྷ་པ་འདུག་པའི་ཚུལ། །འདུག་ཅུམ་དེ་ལ་ཐ་སྐྱད་རུང་། །འདུག་ས་པ་

ཆ ཆོང་མ་ རྩེ་མཁོ་ བཅོལ་ རྩེ་མཁོ་

ཆོ། །ཡིན་ཡང་དངོས་ལྟར་སྤྱང་། །དང་པོ། རྩོག་པ་སྤྱི་ཆོག་ས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྩོན་གཞིར་གྱུར་པ་ཆོས་ཅན་སྤྱི་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སྤྱི་ཅིག་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་སྤྱི་པ་པ་ན་བསྐྱབ་ཆོས་དེ་ཆོས་ཅན་དེ་
ལ་བརྩེན་པ་ལྟ་བུར་སྤྱང་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་སྤྱི་ཆོག་ས་ཡོད་དུ་ཆེན་ཀྱང་དེ་རྒྱུ་ས་དེའི་སྤྱབ་ས་སྤྱི་ཏོག་ཡུལ་དུ་མི་བཟུང་བར་བཏང་སྤྱི་མ་ས་ལྟ་བུ་དག་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་ལ་རྩོག་པ་འགོག་པ་ན་དགག་བྱ་རྩོག་པ་དེ་ཡིས་
སྤྱི་དེ་དབེན་པ་ལྟ་བུར་སྤྱང་བ་དང་། དགག་བྱ་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་སྤྱི་ས་པ་ལྟ་བུར་ཡང་སྤྱང་སྟེ། དགག་པ་ནི་དགག་བྱ་བཅད་ནས་སྤྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དགག་བྱ་རྒྱུ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས་དགག་བྱ་མེད་པ་ཡོངས་གཅོད་
དུ་གྱུ་བ་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་དེ་སྤྱི་ས་པ་ལྟ་བུར་སྤྱང་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་རྩོག་པ་གཞན་ཡང་མི་འགོག་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་འགོད་རྩེ་མཁོ་གིས་ཡིན་ཡོད་དུ་སྤྱི་བ་པའི་མེད་མིན་དུ་དགག་པའི་ཐ་སྤྱི་དེས་དེ་ལྟར་སྤྱི་ལ་འཆར་བར་
བྱེད་པས་ན་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱི་ལ་ནི་ཐ་སྤྱི་སྤྱི་ཆོག་ས་རིམ་གྱིས་འཇུག་ཅིང་། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འདུ་བར་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། ཡང་དག་པར་དཔྱད་ན་དངོས་པོར་མེད་པ་ཡི་ནི་དོན་ཅན་གྱི་སྤྱི་དོན་ལ་
བརྩེན་ནས་སྤྱང་བའི་ཐ་སྤྱི་དག་ཞིག་ནི་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་སྤྱི་ས་བསྐྱབ་པ་སྟེ་སྤྱི་རང་གི་ངང་གིས་མཆོན་པར་གྱུར་པ་འདི་ནི་རིམ་ལྔར་སྤྱང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེས་མ་བརྟག་པར་རྩོག་

ཆོང་མ་འཇིག་པའི་སྤྱི་མ

པ་ཐ་དྲད་པའི་དོན་གྱི་རྟེན་ནི་སྤྱོད་ན་ཅམ་མོ་ཞེས་པས་ཡིན་པ་གང་དེ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྤྱད་གྱི་རྩྭ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་པས་སྤངས་ན་འང་ཡང་དག་པར་དཔུང་ན་རིགས་
 པས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཞོན་དོ་སྤྱམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མཐོང་ཞིང་གོ་མས་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ལས་སྤྱང་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྤྱད་གྱི་དོན་དེ་ལྟར་གནས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་སྤྱང་སྤྱང་ཞིང་
 གཞོན་པར་མི་འགྲུབ་ཏེ། བར་ནི་དོན་གོ་བ་ཅམ་དུ་བྱུང་ལ་དོན་གོ་བ་ཡང་སྤྱང་བརྟག་བསྐྱེས་པའི་རྩྭ་པ་གྱིས་འཕྱང་བ་ཅམ་བསྟོན་དུ་མེད་ལ། དེ་ཅམ་གྱིས་ཐ་སྤྱད་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་དཔུང་གྱང་དེ་ཅམ་ལ་གཞོན་པ་མེད་ལ་ཐ་
 སྤྱད་འདི་དག་ནི་མ་བརྟག་པར་བྱེད་གྱི་དངོས་པོའི་དོན་ལ་མིན་ཅེས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ། མིག་དབང་དེ་ཉིད་མིག་གེས་དེ་ཡི་འབྲས་སྤྱ་ཅན་ཡིན་པ་དང་ཉན་གེས་དེ་ཡི་འབྲས་སྤྱ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ལ་རྒྱ་དབང་དེ་ལས་
 བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན་མིག་དབང་དེ་རྒྱ་དབང་དེ་ལས་ཐ་དྲད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སེལ་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་དྲད་པའི་ཆོས་དུ་མ་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་གནས་པར་བཟོད་གྱང་དོན་གྱི་དོ་བོ་རང་མཚན་གཅིག་དུ་བྱུང་གྱི་ཐ་དང་པ་
 མེད་དོ། །འོན་གྱང་སེལ་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པའི་ངོར་ལྷོག་པ་ཐ་དྲད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་གང་དང་གང་བཞག་པ་འཕྲེལ་བ་ལྟ་སྤྱད་དང་། དགག་པ་བཟོད་པའི་ཆ་ནས་དགག་སྤྱད་དེ་རྟེན་དེ་ལ་འགྲིབ་པ་

[illegible]

རྩོགས་གྲུབ་ན་ཡང་རྩོག་མི་གྲུབ། །རྩོག་གྲུབ་ཀྱང་བདག་བཅས་མི་གྲུབ། །དང་པོ། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་རྩོག་ལྡན་རྟགས་སུ་འགོད་པ་འདིར་རྩོག་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ན་མྱོན་དུ་ལུབ་པ་གཉིས་པོའི་རྩོས་གཞི་
 རྩོགས་གང་ཡིན་གཤམ་དགོས་པ་ལ་རྩོགས་གཤམ་པར་མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་མྱོན་པ་ནི། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སྐྱབ་ཕྱིད་གཏན་ཆེགས་འཇུག་བཞིན་པ་འཇམ་འགོད་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་དེ་
 མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཐེ་ཆོམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ལུས་སོགས་ཀྱང་བདག་མེད་པར་མ་གྲུབ་པས་མི་མཐུན་རྩོགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །ལུས་སོགས་ལ་བདག་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་རྩོགས་སུ་
 ཅིས་མི་འགྱུར་ཞེན། དེས་ཁས་བླངས་ཆད་མ་ཡིན་ན་ནི་གསོན་ལུས་ཀྱང་བདག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་མི་མཐུན་རྩོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །གསོན་ལུས་ལ་བདག་མེད་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཆད་མ་མིན་ནོ་ཞེན། སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་བླངས་
 ཆད་མ་མིན་པ་ཡི་ཕྱིར་ན་དེ་ལས་ལུས་སོགས་ལ་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ན་འདི་མི་མཐུན་རྩོགས་ཡིན་པར་གང་གིས་ངེས། དེས་ན་ལུས་སོགས་མཐུན་རྩོགས་དང་མི་མཐུན་རྩོགས་གང་དུ་འགྱུར་གཏོལ་མེད་པས་
 འདི་འདྲའི་གཏན་ཆེགས་ལ་རྩོགས་ངོས་བཞིན་པ་མེད་ལ། དེ་མེད་པས་རྩོག་པ་ཆེག་རྒྱང་ཡང་མི་ལྟར་འགྱུབ་སྟེ་རང་གར་སྐྱབ་བཅས་མོ། །གལ་ཏེ་ལུས་པ་ལ་བདག་མེད་པར་རིགས་པས་ངེས་པ་ཡིན་ན་རིགས་པ་དེ་བརྗོད་དགོས་སོ། །

༡༡། །སངས་རྒྱལ་པའི་གཅིག་པ་དང་བརྟན་པ་སྐྱེས་པ་དང་མེད་སྐྱེས་པའི་རིགས་པ་ཁས་ལེན་ན་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱེ་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མ་དེས་ལྷོག་ཙམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ། །དེས་པའི་ལྷོག་
 པར་སྐྱེས་པའི་མེད། །དང་པོ། འདི་ལྟར་རིགས་པ་ཅན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མེད་པ་ལས་རྟགས་ལྷོག་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱེས་པ་བྱིན་ཏུ་མི་རིགས་པར་བཀའ་ཟེན་གྱིང་། གལ་ཏེ་མེད་པ་ལས་རྟགས་ལྷོག་པ་མེད་ཏུ་རྟགས་ན་
 ཡང་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ལ་ཅི་ཞིག་ཡན་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་བསྐྱེས་པའི་བདག་ཡོད་འདོད་ཀྱི་བདག་མེད་མི་འདོད་པས་ཕྱོག་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདི་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་ཡོད་པ་ལས་གྱིང་ལྷོག་གམ་སྐྱེས་ཏུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ། ཕྱོག་དང་
 བདག་ལ་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ལ་ལྷོག་གམ་མི་ལྷོག་སྐྱེས་ཏུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ན་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པར་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གྲུབ་དེས་སུ་མ་མཐོང་བས་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྷོག་དེས་སུ་གང་གིས་འགྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་གཉིས་ལས་གང་རུང་གཅིག་ལ་ནི་ཡོད་དེས་པར་གྲུབ་ན་གཞན་ཅིག་གིས་ལས་ནི་ལྷོག་པ་གྲུབ་ན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གང་ཞིག་ཚད་མས་དེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པར་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་ན་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐོང་དག་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བས་ན་རང་གིས་མཐོང་བ་མེད་པའམ་མ་སྐྱེས་པ་གཞན་དག་ལ་ཡོད་དམ་མེད་

ཚད་མ་རིག་པའི་སྐྱེས་པ་

སྐྱུ་ལྷ་ཕྱི་རྒྱུ་མོ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་མ་མཐོང་ཡང་དེ་ལ་ཡོད་མི་མྱོད་པའི་ཚད་མས་ངེས་པ་མེད་པར་རང་ལ་སྐྱུང་བ་རྒྱུ་མས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅུ་གྱིས་ལྷོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བདག་མེད་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་གསལ་གསལ་ལ་བ་མཐའ་དག་ལ་སྒྲིག་འདི་ཁྱད་ཕྱིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། བདག་མེད་དེ་ཡི་རིགས་སྐྱུ་གྱུར་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་ཡོད་མྱོད་པས་སྒྲིག་འདི་ལུ་མ་བ་སྒྲིགས་འགའ་ལ་མ་མཐོང་བས་བདག་མེད་གྱི་ཕྱི་རྒྱུ་འགར་ཡང་མེད་པའི་ངེས་པ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་མ་ཕྱོགས་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་གྱིས་མི་ཚོད་པ་ཁྱབ་ཕྱིད་དུ་མ་མཐོང་སྟེ། བེད་དྲང་དོ་སྒྲིགས་མཚན་གྱིས་ཚོད་པར་མཐོང་ཡང་མ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་དོ་རྩེ་ལ་ལམ་སྒྲིགས་མི་ཚོད་པ་མྱོད་པར་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། ལུ་མ་སྒྲིགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་དུ་རྒྱུ་གྱུར་དེ་ལས་སྒྲིག་སྒྲིགས་ལྷོག་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། བདག་མེད་པ་ལ་སྒྲིག་སྒྲིགས་དེ་ཡོད་པ་འགྲུབ་པ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་ཚད་མས་མ་མཐོང་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་གསལ་མི་ལྷོག་སྐྱུ་ལ་ཕྱི་རྒྱུ་མཚན་མེད་ལ། བདག་མེད་ལ་འགྲུབ་པ་དེ་ཡང་བརྒྱུད་འགྲུབ་ཡིན་ན་ནི་ལ་ལར་དེ་བདག་ལ་རྒྱུ་མ་དེ་འབྲེལ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བདག་དེ་ཡི་འབྲུས་སུ་སྒྲིག་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ན་བདག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དག་དུ་ངེས་པ་ལས་གཞན་ཤིས་ཕྱིད་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་ལ། དེ་འདྲའི་ཤིས་ཕྱིད་དེ་མེད་པ་དེས་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་མེད་པ་ལས་

༡༡། །ཀྱང་ཕྱོག་འདི་ནི་ཕྱོག་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ། ཕྱོག་དེ་བདག་མེད་པའི་ཕྱོག་ས་ལས་ཕྱོག་དུ་ཆུག་པ་དེ་ལྟ་ན་འད་དེ་ཙམ་གྱིས་ཞེ་འདོད་ལ་མི་ཡན་ཏེ། བདག་མེད་པ་མེད་ཀྱང་
དེ་ལས་བདག་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཡིན་ཞེན། རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ནི་ཕྱོག་པ་མེད་པ་ལ་ངེས་པར་དངོས་པོར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རིགས་པ་ཅན་པ་དེས་ཕྱོག་སྤྱོད་ས་རྟགས་
དེ་མཐུན་ཕྱོག་ས་ལ་ཕྱོག་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་ཡོད་པ་མིན་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་འགལ་གཅིག་བརྒྱུག་པས་ཅིག་ཤོས་ལ་གོ་རྒྱས་ཏེ་བར་ན་སྤང་གསུམ་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་འདི་པས་མཐུན་ཕྱོག་ས་ལས་ཕྱོག་པ་མེད་ཅེས་
ཁས་སྤངས་ཀྱང་ཕྱོག་པ་དང་དེ་མེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཕྱོག་པ་མེད་ན་དགག་པ་གཉིས་གྱིས་རྒྱལ་མ་གོ་ནས་ཡོད་པར་རིགས་ལ། དེ་གྲུབ་པ་མིན་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་མེད་ཅེས་པའི་དགག་པ་གཉིས་གྱིས་བདག་ཡོད་
མི་འགྱུབ་པ་ཁོ་རང་གི་ཁས་སྤངས་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྟུ། གལ་ཏེ་གཏུན་ཚིགས་ཕྱོག་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོག་ས་ཁོ་ན་ལས་ཕྱོག་གི་མཐུན་ཕྱོག་ས་ལས་ཕྱོག་པ་མེད་ན་དེ་ཡི་རྒྱས་མཐུན་ཕྱོག་ས་ལ་རྗེས་འགྲོ་ཅན་དུ་གྲུབ་
དགོས་ལ། རྗེས་འགྲོ་ཅན་ཡང་མིན་ཕྱོག་པ་ཅན་ཡང་མིན་ན་བསྟུབ་བྱ་ལ་འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་རྟགས་དེས་བདག་མེད་ཀྱང་སྟུབ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ལ་བདག་པཅས་ཀྱང་འགྱུབ་པ་མིན་པས་འབྲེལ་

མེད་རྟགས་སུ་འགོད་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དེ། བ་ཡང་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རྟ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་འབྲེལ་བར་དབྱེད་པ་ལ། །རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་འབྲེལ་ལ་ལྷོས། །འབྲེལ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཆད་མས་ངེས། །
 བདག་ལྷོག་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་ལྷུལ། །དང་པོ། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་འི་སྒྲིད་རྟ་རྟགས་འཁྲུག་པ་ལ་ནི་རྟགས་གང་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་གང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཅན་རྟ་གྲུབ་པ་དེ་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཉིད་ལོག་པ་ན་
 རྟགས་ལྷོག་པར་བྱེད་པར་འདོད་དོ། རྟགས་འཁྲུག་པ་སྟེ་ཡོད་པ་ན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་འཁྲུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་འི་དབང་གིས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ། དེ་འདྲའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་ནི་དེ་ལྟར་
 ངེས་རུས་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པ་འི་ཆད་མ་ལ་ལྷོས་ནས་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་འབྲེལ་བ་བཞག་མི་རུས་ཏེ། དངོས་པོ་གང་དང་གང་ལྟར་ཡིན་པ་ཆད་མ་ལ་ལྷོས་ནས་འཇོག་དགོས་པ་འི་ཕྱིར་ངོ། །གསུམ་པ་ལ། དེ་བྱུང་
 འབྲེལ་མེད་དངོས་སུ་བསྟན། །བདག་གཅིག་འབྲེལ་མེད་དོན་གྱིས་བསྟན། །དང་པོ་ལ། རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཆད་མ་བཤད། །ངེས་པ་འི་རྒྱ་འབྲས་ལྷུལ་མེད་བསྐྱབ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་ལྷོག་ལོགས་ལ་དེ་མེད། །དང་པོ།
 འབྲེལ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་ལྟ་བུ་ཞིན། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ལ་ནི་རྒྱ་གང་ཞིག་མཐོང་ན་འབྲས་སུ་མཐོང་བ་དང་རྒྱ་དེ་དག་མ་མཐོང་བ་ན་འབྲས་སུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུར་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་དམིགས་པ་འི་ཆད་

མཛེན་གྱི་མཛེན་

རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཅིག་གོས་དང་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ལྟུང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་མི་འདྲ་ཞིང་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་སུ་འདྲོས་པོ་རྒྱ་མི་ཐ་དད་པ་སྤྱི་ཚོགས་པའི་དོ་
པོ་ཉིད་དེ་གོ་དང་ནས་ཀུ་འབྲས་སུ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱ་མི་དབང་གིས་འབྲས་སུ་རིགས་ཐ་དད་ཏུ་བྱེད་པ་མིན་ན་འགྲོ་བ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་དོ་ཅིག་འདྲི་ཀྱང་དོ་པོ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་
ཏེ། རྒྱ་ཐ་དད་ཀྱང་དེས་སོ་སོར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་མིན་སྟེ་ལ་ཐལ་བ་པ་རྟོད། །དེ་ལ་མ་དེས་ཚུད་པ་སྤང། །དང་པོ་ལ། དཔོན་དང་དེ་མི་གྲུ་བ་དོན་བཞག་ །དང་པོ། རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་
པའི་འབྲས་སུ་རིགས་མི་མཐུན་ཞེས་པ་དེ་མ་དེས་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་འཚོལ་བར་སྟེ་བའང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏུ་བ་རང་གི་རྒྱ་མི་ལས་ཀྱང་སྟེ་ལ་རྒྱ་མིན་པ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་སྟེ་པོ་ལས་ཀྱང་སྟེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། བརྒྱ་ཕྱིན་སྟེ་པོ་ལས་
སྟེས་པ་དེ་མི་འབྲས་ཏུ་བ་དང་རིགས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པས་ཏུ་བ་རྒྱ་མིན་ལས་སྐྱེས་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ་རྒྱ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་སུ་འདྲི་ཐ་དད་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་མི་ཐུད་པར་གྱིས་ཐ་དད་ཏུ་བྱེད་པ་མིན་ན་ཏུ་བ་གཅིག་གི་རང་
བཞིན་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ལ་འང་རིགས་གཉིས་ཡོད་པས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདྲི་ལྟར་ཏུ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ལ་མི་མིན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་མི་ལས་སྐྱེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏུ་བ་གཅིག་ནི་རིགས་

པ་ཤེ

༡༢༩ ། ཏུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་རང་བཞིན་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཅན་ནང་ལྷག་པའི་དུ་བ་བཞིན་ཡིན་པས་ཅི་འགལ་སྒྲམ་ན། ཅན་ནང་ལྷག་པ་མོགས་ཀྱི་དུ་བའི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་མི་ལས་སྒྲེས་པའི་
 བྱིར་དུ་བ་ཅམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་མེད་ཀྱང་བྱེ་བྲག་གི་རིགས་ཐ་དད་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱའི་སྟོབས་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོར་སྒྲེས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་
 མེད་བཞིན་དུ་མི་འབྲས་དུ་བ་ནི་གྲོག་མཁར་དེ་ལ་ཡོད་ན་རྒྱའི་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་མི་འགྲུབ་ལ། འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་ངེས་པར་ལྷོས་པ་འང་མི་འགྲུབ་པས་རྟག་དུ་སྒྲེ་བར་ཐལ་ལོ། །རྟག་དུ་མི་སྒྲེ་ཡང་གྲོག་མཁར་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེས་པ་
 དེ་དུ་བའི་རང་བཞིན་ཁོ་ནའོ་སྒྲམ་ན། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ནི་རྒྱའི་སྟོབས་ལས་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་རང་བཞིན་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །དུ་མར་གྱུར་ཀྱང་དུ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་ན་རང་བཞིན་གཅིག་ཀྱང་ཡིན་ལ་
 རང་བཞིན་དུ་མ་ཡང་ཡིན་དགོས་པས་དེ་འགལ་ཏེ། དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་མི་སྤྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གཅིག་དང་དུ་མ་མི་འགལ་ན་དེ་དུ་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་དེའི་རྒྱར་འདོད་པ་བརྒྱ་བྱིན་སྒྲི་བོ་ཡང་མི་དྲང་མི་མིན་གྱི་
 རང་བཞིན་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་སྒྲེས་པ་དེ་དུ་བ་དངོས་ཡིན་པས་དེའི་རྒྱ་དེ་མི་དངོས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་རྒྱ་མིན་དུ་ཁས་ལེན་པས་མེས་དབེན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་འདི་ལ་ཡིན་པ་དང་མིན་

མཁའ་འགྲུ་ལྟེན་པའི་སྒྲིབ་པ་

པའི་རྒྱལ་པར་གཞག་པ་རྒྱུད་ཟུང་གྱུར་མི་སྤྱིད་དེ། འགལ་བའི་གཞི་མཐུན་སྤྱིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་མིན་པ་གཞན་བརྒྱ་ཕྱིན་སྒྲིབ་པོ་ནི་དུ་བ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་བརྒྱ་ཕྱིན་སྒྲིབ་པོ་དེ་མི་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེའི་
རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་ལས་ཐུང་བའི་དུ་བ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་ན་དུ་བ་དེ་ནི་བརྒྱ་ཕྱིན་སྒྲིབ་པོ་དེ་ལས་ཅི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། རྒྱའི་རང་བཞིན་ཐང་དང་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཅིག་གསུམ་གྱི་འབྲས་ཐུ་མི་བསྐྱེད་པར་
གྱུ་བ་གྱི་གཞན་དཔུང་མི་དགོས་ཏེ། ཅན་གྱི་མི་ལས་གྱུར་གྱུག་པའི་དུ་བ་འབྱུང་བ་ནི་མི་དེ་རོ། །གཉིས་པ་གྱུ་བ་དོན། དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་ཐུ་དག་ཡན་ཅུན་གཞན་དུ་འཛོལ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་དེས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ན་དེ་
ལྟར་མི་རང་གི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ན་དེ་ཡོད་པ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་བཞིན་མི་མ་མཐོང་བར་འབྲས་ཐུ་དུ་བ་མཐོང་ན་ཡང་མི་དེ་ཡོད་པ་འབྲུལ་མེད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དོགས་པ་འགོད་དང་དེ་ཡི་ལན། །དང་པོ་
ཅི་སྟེ་རྒྱ་གོག་མཁའ་དང་མི་རིགས་མི་མཐུན་པས་འབྲས་ཐུ་དུ་བ་གཅིག་མི་བསྐྱེད་ཅིས་པ་དེ་དེས་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་དང་འོ་མ་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཐང་དང་ཡིན་གྱུར་འབྲས་ཐུ་རུལ་བ་གཅིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། འོ་མས་གྱུར་འབྲས་ཆན་
སོགས་རུལ་བར་བྱེད་ལ་རྒྱས་གྱུར་དེ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན། རྒྱའི་རང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ལས་འབྲས་ཐུ་རིགས་གཅིག་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་པར་མི་རིགས་ནའང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། གཉིས་པ་ལ།

༡༡། །ལམ་དང་དེ་ཡི་གྲུབ་དོན་བརྗོད། །དང་པོ། ལུང་དཔེ་མ་དག་རུལ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་རིགས་མི་མ་ཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀྱི་འདུག་གཤེར་བའི་རྣམ་པ་ཡོད་པར་རིགས་གཅིག་པ་གང་ལས་འབྲས་ཆེན་སོགས་རུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་འདུག་གཤེར་བར་རིགས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་གྱི་མེད་མེས་དཔེན་གྲོག་མཁར་ལྟ་བུ་མིན་ནོ། །ལ་རོལ་བོན་རེ། དེ་ལྟ་ན་ཅི་ལུང་དཔེ་མ་འདྲི་ནི་ཇུས་ཐ་དང་པ་དག་ཡིན་ན་གཅིག་པ་འདི་བདུག་ཉིད་དུ་འདོད་དམ། འདོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་ཐ་དང་ན་ལྟ་ཐ་དང་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་གཤེར་བ་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་འདྲ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས་ཐ་དང་པ་འདི་གཤེར་བ་ཞེས་པ་གཅིག་ལུར་གྱུར་པ་འདི་འབྲས་བསྐྱེད་རྣམ་ཆེ་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེན། དེ་ནི་བདེན་ཏེ་འདི་ལྟར་རང་མཚན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བསམས་ན་ལུང་དཔེ་མར་མ་ཟད། འབྲས་བུ་སོ་སོའི་རྣམ་གྲུབ་པ་འདི་རྒྱ་ནང་པ་ན་རྒྱ་ནང་ཡང་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པ་འདི་ཕྱིར་པ་ན་རྒྱ་ནང་ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་འདི་ཐ་དང་པ་ཡིན་ཞེས་ལོགས་པར་བསྐྱབས་བཞིན་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་རིགས་གཅིག་པ་ཞེས་པ་གང་ཞེན། བརྒྱན་པར་གྱུར་པ་འདི་ཆོས་ཅམ་གཤེར་མིན་ལས་ལོག་པ་ལ་གཤེར་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་གཤེར་བ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་པར་འཛིན་པ་ཅན་གྱི་བློ་འདུག་པ་ལ་ལུང་དཔེ་མ་འདྲི་གཉིས་ཐ་དང་མེད་པ་འདི་ཕྱིར་གཤེར་བར་རིགས་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འདི་ཅམ་དུ་མ་ཟད་རིགས་གཅིག་པ་འདི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་སྐྱོད་བྱེད་ལུལ་དེ་

2000

ལྟར་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་རང་མཚན་མ་འདྲེས་པ་ཁོ་ན་ལ་འདྲིའི་རྒྱ་འདྲི་དང་འདྲིའི་འབྲས་ལུ་འདྲི་ཞེས་སྒྲིའི་རྒྱ་ལ་གྱིས་ཐ་སྟད་བྱེད་པར་མི་རུས་མོ། །གནིས་པ་གྲུབ་དོན་ལ། རང་གིས་འདོད་པ་གྲུབ་པའི་རྒྱལ། །གཞན་གྱི་ཞེ་འདོད་
ལེགས་པའི་དོན། །དང་པོ། རྒྱལ་ལ་ཐ་སྟད་གྲུབ་གསེར་པར་རིགས་གཅིག་པ་དེ་བཞིན་མེ་ཡི་བྱད་པར་དག་ནི་ཐ་སྟད་གྲུབ་མེ་མིན་ལས་ལྷན་པའི་རྒྱ་གར་གྱིས་ནི་དངོས་པོ་གང་ལ་འདྲི་ཐམས་ཅད་མིང་རིགས་གཅིག་ཅེས་རྟོགས་
པའི་རྟོན་དུ་གྱུར་པ་ཚ་ཞིང་སྒྲིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གང་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དེས་ནི་རང་འབྲས་དུ་བ་སྟེད་པ་དེས་ན་དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲིར་དུ་བས་མེ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་མིར་སྒྲིག་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་
དུ་བ་འབྲུང་བའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་སྟེན་ནམ་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པ་གཞན་ལུད་ཤིང་ཡང་ཡོད་པ་ལ་ནི་ལྷན་པ་ཉིད་ལས་དུ་བ་བྱུང་བའི་སྒྲིར་འབྲས་ལུ་དུ་བ་དེ་ནི་རྒྱ་མེ་དེ་ལ་ལྷན་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མེད་པར་འབྲས་ལུ་འབྲུང་མི་
ཤིང་པའི་སྒྲིར་མོ། །དུ་བ་མེ་ལ་མི་ལྷན་པ་དེ་ལྟར་འབྲས་ལུ་གཞན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་དེ་བཞིན་དུ་མི་ལྷན་པ་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ལུ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་དོ། །གནིས་པ། དུ་བ་འབྲུང་བ་དང་ལུད་ཤིང་ལ་འགྲུར་བ་
སྟེད་པ་ཡི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་རྟོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཐ་སྟད་དུ་མིར་འཛོག་པའི་སྒྲིར། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་སྒྲི་པོ་དེ་དེ་འདྲའི་མེ་དེ་མིན་ན་དེ་ལས་ལྷར་བ་ཞེ་ལ་ལྷར་བ་དེ་དུ་བ་མིན་ཏེ་རྒྱ་མེད་པའི་སྒྲིར་མོ། །གལ་ཏེ་དེ་དུ་བ་དངོས་ཡིན་

༡༩། །ན་མེའང་བརྒྱ་ཕྱིན་སྤྱི་བོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དུ་བའི་རྒྱ་ལ་མེར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ནི། ཅི་ལྟར་རྟགས་དེ་འབྱུང་བ་རང་གི་རྒྱ་མཚན་ནམ་རྟེན་ནམ་གཞིར་གྱུར་པ་ལ་ལྷོས་ནས་དེ་
འདྲའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་མེད་ན་རྟགས་བྱ་བ་བྱ་དེ་ཡང་མི་འབྱུང་བར་སེམས་པར་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན། རང་བཞིན་མི་རྟག་པའམ་འཛིན་པ་དྲང་རང་བཞིན་ཅན་བྱས་པ་ཉིད་དོན་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་དང་ལྷོས་པ་ཐ་
དད་པ་ལས་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱར་འབྱུར་རྒྱལ་གོང་དུ་ལེའུ་དང་པོ་སོགས་སུ་རྫི་སྒྲན་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་བདག་དང་ལྷོས་ལ་མེད་པར་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། འདིར་དེའི་འབྲེལ་བ་དབྱུང་
པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྒྱལ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་མཚན་རྒྱལ་ནི། ལྷོས་པ་ཆེག་རྒྱང་ཅན་དུ་འདོད་པའི་གཏན་ཆེགས་ཐམས་ཅད་གཏན་ཆེགས་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་
མཉན་བྱ་ཉིད་ནི་དཔེར་བཅོལ་པར་མཛད་པ་ལས། དེ་གཏན་ཆེགས་མིན་པ་ཉིད་སུས་ཀྱང་རྟགས་པར་བྱས་པ་ཡི་རྒྱུ་ལ་འདྲིས་ལྷོས་པ་ཆེག་རྒྱང་དུ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་མཉན་བྱ་དེ་དང་མཚུངས་པར་གཏན་ཆེགས་མིན་པར་དཔག་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དཔེར་བཅོལ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དགག་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་བྱ་དད་དུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། རྒྱ་བྱ་བ་རང་གསུམ་དོན་གྱིས་མཚོན། །ལྷག་མ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། །དང་པོ་ལ། སོ་སོར་དཔེ་ལས་

རོན་གྱིས་གྲུ་ལ། །ཀུན་ཀྱང་མ་དམིགས་ཅམ་དུ་འདྲ། །དང་པོ་ལ། ལྷ་ཁྱབ་མ་དམིགས་དཔེ་གྲུ་ལུ་ལ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་ཀྱང་གྲུ་ལ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་བས་ལ། །དང་པོ། རྟོགས་ཚེས་དགུར་ཐུ་བའི་
 སྐབས་སུ་འབྲས་རང་གི་དཔེ་སོ་སོར་བསྟན་པ་ན་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་ཡང་སྟོན་པར་རིགས་པ་ལ་དེ་མ་སྟོས་པ་མི་འཐད་དོ་ཟེར་ན། དེ་ནི་དཔེ་བརྗོད་གཉིས་པའི་རོན་གྱིས་གྲུ་ལ་ཡིན་ནོ། །དི་ལྟར་ན་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་
 གཉིས་པའི་རྟོག་པ་སྟོན་པ་ན། ལྷ་དྲུང་དོ་པོ་རྟོག་པ་ཉིད་གྱིས་འབྲས་སུ་དང་ཁྱབ་ཀྱི་རོན་རྟོག་པར་ནི་བརྗོད་པ་ལས། ལྷ་ཁྱབ་མི་དམིགས་པ་གཉིས་པའི་དཔེ་ནི་རོན་གྱིས་གྲུ་ལ་ཡི་ཕྱིར་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་ལོགས་སུ་ཐ་དྲ་
 པར་ནི་མ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་རྟོགས་ཚེས་འདིས་རྟགས་ཀྱི་གནད་རྣམས་མ་དོར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཅམ་ལས་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུ་བ་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལྷ་ལོག་ན་འབྲས་སུ་རྟོག་ངེས་པ་དང་། ཁྱབ་ཀྱི་ད་
 ལོག་པས་ཁྱབ་ཀྱི་རྟོག་ངེས་པར་གྲུ་ལ་དེ་ཡིས་མ་དམིགས་པ་གཉིས་པོ་གྲུ་ལ་ཡིན་ཏེ། རོན་དེ་ཉིད་དགག་རྟགས་སུ་བརྗོད་པ་ཅམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྷ་དྲུང་ཁྱབ་པར་མི་དགོས་དང་། །རྟགས་གསུམ་འཚེལ་
 བར་རྟོག་པ་བས་ལ། །དང་པོ། དེ་ལྟར་མ་དམིགས་པ་གཉིས་པོ་རོན་གྱིས་ཤེས་པར་གྱུར་ན་ཡང་མ་དམིགས་པ་ལ་ལྷ་དྲུང་དྲུང་དང་མི་རུང་གཉིས་སུ་མ་ཐུས་ན་ཡུལ་དེ་ཁེགས་མི་ཁེགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འབྱེད་པས་དེ་འདྲའི་ངེས་གསུང་

༡༡། །མེད་པས་འདི་སྒྲུང་རུང་གི་བྱུང་པར་དང་བཅས་པར་ཅི་ལྟར་རྟོགས་གེ་ན། ལྷ་བྱུང་མ་དམིགས་པ་དེ་ལ་འདྲ་སྒྲུང་རུང་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱུང་གོས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་པས་གསོན་ལུས་བདག་
 བཅས་སུ་བསྐྱབ་པར་སྟོག་ག་ཏུན་ཆོགས་སུ་བཀོད་པ་ན། དེ་ལ་ལན་དུ། བདག་ག་མ་སྟེས་བྱུང་ཏེ་འོ་འོ་འོ་མཐོང་རུང་དུ་མེད་པ་ལས་ན་སྟོག་སྟོགས་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་སྟོག་པ་ངེས་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ག་ཏུན་ཆོགས་
 དེ་ལ་ཕྱེ་ཆོམ་ཟ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་གྲུང་པོས་རིགས་པ་བརྟག་པ་སྟོགས་སུ་བཤད་པས་ན། དགག་བྱ་འགོག་པ་དེ་ཡང་བལྟར་རུང་གི་དོན་ལ་མ་དམིགས་པ་དེ་རྟགས་ཡིན་ན་ཞེས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྟེས་བྱུང་མ་
 མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་དེ་སྟོག་པས་སྟོག་ལ་སྟོགས་པ་སྟོག་པར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ། རྟགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱ་འགྱུབ་པའི་རྣམས་པ་ཅན་དུ་མཆུངས་གིང་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པ་རྣམས་པར་གཅོད་པ་ཅམ་
 ལྷ་བྱུང་པ་ལ་འདྲ་མཆུངས་ལ། ལྷ་བྱུང་པའི་སྐབས་སྟོག་པའི་དོན་གྱིས་དགག་པ་འདྲ་གོ་རྣམས་པས་ན་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་འདྲ་ཕྱེ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བསྐྱབ་བྱ་འགྱུབ་རྣམས་སྟོགས་སུ་མཆུངས་མོད་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་
 གྱི་བྱུང་ཡོད་པས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་འཐད་དེ། མ་དམིགས་པ་འདིས་ནི་དགག་ག་ཞིའི་དངོས་པོ་ལ་འདྲ་དངོས་པོའི་ཆ་གང་ཡང་ཁས་སྐྱང་བ་མེད་པར་དགག་བྱ་དེ་དགག་པ་ཅམ་གྱི་སྟོན་པ་དགག་བྱས་དཔེན་པ་ཉིད་དུ་གེས་པར་བྱེད་པ་

ཡིན་ལ། དངོས་པོའི་ཆ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྐྱེ་མ་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆེགས་གཉིས་པོ་དྲག་གི་ས་ནི་དགག་པ་ཅམ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐྱར་སོ་སོར་བྱེ་བའང་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་
 རྩལ་དེས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་ཡང་གྲུབ་པ་ལ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་དགོས་པ་བཤད། །དེ་ཡི་བྱེད་ལས་གང་ཡིན་བསྟན། །དེ་དཔེ་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་དོན། །དང་པོ། འོན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ནི་རྒྱ་བྱུང་མ་དམིགས་པ་
 ཅམ་ལས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་ལོགས་སུ་མི་བཞེད་པ་ཡིན་ནམ་སྐྱེ་མ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་དོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱེ་མ་སོགས་དམིགས་སུ་རྩལ་བ་རྒྱུ་ས་ཀྱི་ནི་
 ཡོད་པ་ཞིས་པ་དེ་འདི་སྐྱར་ཡོད་པར་དམིགས་པ་འམ་སྐྱར་བ་འདི་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་གང་རྒྱུ་ལ། བྱེད་སྐྱེད་དུ་རྩལ་བ་དེ་དམིགས་ན་ཡོད་ཅེས་ཐ་སྐྱད་བྱེད་ལ། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་མ་དམིགས་ན་མེད་ཅེས་དོན་གྱིས་
 གྲུབ་སྟེ་མ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱར་རྩལ་རང་གི་དོ་བོ་མ་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་དེ་མེད་ཅེས་པའི་ཐ་སྐྱད་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་དང་། དེའི་
 འབྲས་སུ་འགོག་ན་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་སོགས་སྟོར་པའི་སྟོན་ས་ཐ་དད་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་པ་ལས་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཡི་ལྷོག་དོན་སྐྱར་རྩལ་དེ་མ་དམིགས་ན་མེད་པར་འགྱུར་པ་དེ་ཕྱིར་རང་བཞིན་སྐྱར་

༡༡། །རུང་དེ་མ་དམིགས་ན་ཡང་མེད་པའི་ཐ་སྐྱད་དེས་པར་སྒྲིར་བ་མི་ཤེས་པ་ཤེས་བྱའི་ཕྱིར་དུ་མེད་པའི་ཐ་སྐྱད་སྐྱབ་པ་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་དཔེ་གཅིག་ཡོད་པའང་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དེས་མི་ཤེས་པ་མེད་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་དགོས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་བྱེད་ལས་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་། །དང་པོ་ལ། དགག་བྱ་ཤེས་བརྗོད་ཐེ་ཚོམ་འགོག་ །དེ་ལས་མེད་པའི་ཐ་སྐྱད་གྲུབ། །དང་པོ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དེས་ཅི་ཞིག་འགོག་ཅིང་ཅི་ཞིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་སྟུང་ན། ཡོད་དེས་གྱི་ཐ་སྐྱད་འཇུག་པའི་ཡུལ་སྐྱམ་སྟགས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དགག་གཞི་དེར་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་དེས་གྱི་ཤེས་བརྗོད་དག་གི་ཐ་སྐྱད་དང་ཡོད་དམ་མེད་སྟུང་པའི་ཐེ་ཚོམ་དག་ནི་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་མེད་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྐྱད་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་མེད་པ་ནི་རྟགས་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་གྲུབ་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལས་དེའི་ཐ་སྐྱད་བསྐྱབ་པ་དོན་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་དམར་འབར་བ་མཐོང་ནས་མེ་མིན་གྱི་ཐ་སྐྱད་མ་གྲུབ་པ་ལ་འདི་ནི་སྟག་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་མེ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་སྟག་པར་མི་བྱེད་པ་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལ་མེ་མིན་གྱི་ཐ་སྐྱད་སྐྱབ་པ་དོན་ཡོད་དེ། དེས་མེ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྐྱད་དང་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་ཀ་འགོག་ཀྱས་ལ། མེ་མིན་གྱི་ཐ་སྐྱད་སྐྱབ་ཀྱས་ཏེ་ཞོག་ཤོག་གཤམ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་མཐོང་ཞིང་ཐ་སྐྱད་མི་ཤེས་པ་ལ། གོང་སུ་འདི་ཚོས་ཅན། བ་

མཛེས་པ་ལྟ་བུ་

ལང་ཡིན་ཏེ། འོག་ལྷོག་གལ་དང་ལྟན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བཟོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དེ་འབྲས་ལ་མ་ངེས་སྤང་། །དགོས་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་། །དང་པོ། མ་དམིགས་པ་ཐ་སྤང་འཇུག་པའི་རྟེན་ཡིན་ཞིང་ཕྱི་
དེ་ལས་མེད་པའི་ཐ་སྤང་འབྲུང་དགོས་པས་ན་རྟགས་འདི་རྒྱས་འབྲས་བུ་སྤྱབ་པ་ལ་མ་ངེས་པས་ལྟུལ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། འདི་ལྟར་དམིགས་སུ་རུང་བའི་
དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མེད་པ་ནི་དོན་དེ་མི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོར་དམིགས་པ་ཞེས་ལས་སུ་བྱ་བ་ལུལ་རང་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོར་ཡོད་པ་ཙམ་དང་བྱེད་པ་པོ་ལུལ་ཅན་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་ལུལ་ཅན་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་སྤང་རུང་གང་ཞེས་མ་སྤང་བ་དེ་ནི་མེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ལུལ་ཡོད་མེད་དུ་འཇོག་པ་སྟོ་ལ་ལྟོས་པ་ལས་གཞན་དུ་བྱུང་བ་ཐབས་མེད་ལ། ལུལ་རང་གི་དོ་བོ་གང་གང་ན་ལྟོག་པའི་གཞི་དེར་དེ་ཉིད་མི་སྤང་བ་དེ་ལས་
གཞན་པའི་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བྱིར་གང་ན་བལྟར་རུང་གི་དོན་མི་དམིགས་པ་དེ་ཡོད་པ་ལས་དམིགས་པ་དེ་འདི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་མེད་པའི་སྤྱད་དང་གེས་པའི་ཐ་སྤང་སྤྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཐ་སྤང་དེ་འདི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་
ཡང་ཕྱི་དེ་འབྲས་བུ་སྤྱབ་པ་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཡོད་ཙམ་ནས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་བར་ཐ་སྤང་དེ་འཇུག་པའི་དོ་བོར་གནས་པའི་བྱིར། སྤང་དུ་རུང་བ་དེ་མ་མཐོང་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་སྤང་འདི་བྱིར་

པ་ལྟ་བུ་

༡༡། །གནག་རྒྱུ་མོ་འི་བར་ལ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པ་ས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དེ་མི་དམིགས་པ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་རྒྱ་དེ་ལས་ནི་མེད་ཅེས་པའི་བློ་དང་སྒྲ་ཐེ་ཚོས་མེད་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དེ་ལས་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མེད་པས་ན་མ་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་དབེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱགས་འདི་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྲུབ་ཏེ། འདིས་མི་ཤེས་པ་ཤེས་སུ་གཞུག་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལུས་པ་ཡོད་དེ། དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་མཚུངས་སོ་སྟུང་ན་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཡུལ་སྟངས་རུང་མ་དམིགས་པ་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ནས་ཡོད་ན་ཡང་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་སོགས་ལ་འཆེལ་ནས་དེ་འདྲིའི་རྒྱ་མཚན་ལ་རྫོངས་པས་དོན་འདྲིར་གཞན་གྲངས་ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་དྲག་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐ་སྙད་མི་བརྗོད་པ་དེ་དག་ལ་ལུས་སོགས་མི་དམིགས་ན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་དེ་དྲང་ནི་ཚོས་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལས། རྫོངས་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་འང་མེད་པའི་བརྟ་འདོགས་པར་དུན་པ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་འབྲེལ་ཞིག་སྟེ་འདི་ནི་ཐ་སྙད་འབྲེལ་ཞིག་སྟེ་རྒྱགས་ཡང་དག་གོ། །དབེར་ན་ས་སུག་ལྟ་བུའི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཆར་སྟངས་རུང་དུ་འདོད་པ་ཞིན་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་མ་མཐོང་ཡང་མེད་ཅེས་མི་འདོད་པའི་གྲངས་ཅན་པ་ལ། རྒྱགས་འདི་ན་ཚོས་ཅན། ལུས་པ་མེད་དེ། སྟངས་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

པགོད་པ་དེས་ཀྱི་ལ་འང་འབྲས་ལུ་མེད་ཅེས་པའི་བརྒྱུད་ལ་ཐ་སྐྱོད་དུན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུང་དུའོ། །གཉིས་པ། དེ་ལྟར་གཞན་ལ་དཔེ་སྟོན་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་ཁོ་ནར་མ་ཟད་རང་གི་ངོ་བོ་འང་གཏན་ཆེགས་སྟོན་ཅན་མིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐ་སྐྱོད་
 སྟོན་མེད་སྒྲུབ་ཀྱིས་པ་ནི་ཅི་ལྟར་གང་ཡོད་ན་གང་མཐོང་པའི་རྗེས་འགོ་དང་། མེད་ན་མ་མཐོང་པའི་ལྷོག་པ་སྟེ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་མངོན་སུམ་མཐོང་པ་ལས་འདི་ནི་ཀྱི་ཡིན་ཅོ་ཞེས་དང་། འདི་ནི་འབྲས་ལུ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་འཇིག་
 རྟེན་ན་ཡོད་པ་པའི་ནི་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ལ་ནི་འབྲས་ལུ་ཞེས་པའི་སྒྲུང་དང་། མེགས་པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི་དེ་དག་ལ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྐྱོད་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་
 དམིགས་པ་ཀྱི་མཆོད་དུ་པགོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་དོན་ནི་སྒྲུབ་ནས་སྒྲུབ་ཐིན་པ་ལ་ད་བསྒྲུབ་མི་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་འདྲའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་རྒྱལ་གྱིས་ལྷོས་པ་ཅན་འབྲས་ལུ་དང་། ལྷོས་ལུ་ལ་ཀྱི་གཉིས་ཀ་ལ་ཀྱི་
 འབྲས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་སྒྲུབ་པས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་དོན་དེ་དག་པ་དེ་སྒྲུབ་དུ་གེས་ཀྱིས་གིང་དེའི་དོན་མང་པོ་བརྗོད་མི་དགོས་པར་ཐ་སྐྱོད་ཐོར་ཡང་བས་རྟོགས་ལུ་ཁོང་དུ་རྒྱལ་པ་ཡིན་ཅོ། །གསུམ་པ་དེའི་དཔེ་ལོགས་སུ་མ་བསྐྱུན་
 པའི་དོན་ནི། འོན་རང་པའི་ནི་མ་དམིགས་འདི་ནི་ཀྱི་ལས་འབྲས་ལུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་མི་ལྟུལ་པའི་རྟགས་ཡིན་ན་ཀྱིས་འབྲས་ལུ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་པའི་གཏན་ཆེགས་པའི་པ་སྟེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱལ་འཇོག་གི་

༡༡། །རྒྱ་མ་དམིགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་འབྲས་ལུ་རང་གི་ཐ་སྙད་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་བསྐྱབ་པས་ན་འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་གྱི་
 རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལས་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་ཁོ་ནར་བསྐྱར་གྱི་འདི་ཐ་སྙད་པར་ནི་རྒྱ་ལས་འབྲས་ལུ་སྐྱབ་པའི་དཔེར་མ་བསྐྱར་རྟེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ཡང་སྐར་ཆེགས་པས་འབྲས་ལུ་
 སྐྱད་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་ཐད་པས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་རྟེ། འདིར་སྐྱང་རུང་མ་དམིགས་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གྱི་ཡུལ་དུ་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་ཆེགས་པ་ཐ་མའི་སྐབས་གྱི་
 དངོས་རྒྱ་རྣམ་པ་ཐོགས་མེད་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཡིན་རྟེ། མ་དམིགས་པ་ཅམ་ནས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ལུ་རུང་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་རྒྱ་ལས་དངོས་འབྲས་འབྱེན་ངེས་པ་དང་མ་དམིགས་པ་ལས་ཐ་སྙད་
 སྐྱད་ངེས་མེད་དེ་གྲངས་ཅན་པ་བཞིན་ནོ་སྟུམ་ན། དངོས་རྒྱ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ་མ་དམིགས་པ་དངོས་མེད་ནི་སྐྱད་པའི་རྒྱ་མིན་རྟེ། རྒྱ་པར་བཞག་འཛེག་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་མཚུངས་པར་རྩོད་དུ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་དགག་རྟགས་ཀུན་
 ཀུང་མ་དམིགས་པ་ཅམ་དུ་འདུ་བ་ལ། རྟགས་གྱི་ཐོགས་ཆོས་མྱོང་བས་གྲུབ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྐྱར་རྒྱས་བཤད་དོན་བསྐྱ་གསུམ། །དང་པོ། ལུམ་པ་མེད་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གྱིས་སྐྱབ་

ད་འདི་ལ་དབྱུང་ན་མི་འབྱུང་དེ། མ་དམིགས་པ་ཞེས་པ་དམིགས་པ་འོ་སྒྲོ་མ་སྒྲེས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་དོན་ཁེགས་ན་གཉིད་དང་མིག་བརྩམས་པ་སྐྱེས་པ་ལྟེ་འཁོར་གྱི་གཟུགས་དམིགས་པ་འོ་སྒྲོ་མི་སྒྲེ་བས་ཀྱང་ཁེགས་པར་
 འགྱུར་ཏེ་ཚད་མ་ལོག་པས་གཞལ་བྱ་འགྱུར་པ་ཏེ་ཙམ་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་མ་དམིགས་པ་ཞེས་པ་དངོས་མེད་ཡིན་ན་དེ་མཛོན་སུམ་དུ་ཅི་ལྟར་དམིགས་ཏེ་མེད་པ་ལ་དབང་པོའི་སྒྲོ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཛོན་སུམ་གྱིས་མ་
 གྲུབ་ན་རྟགས་ཐུག་མེད་དུ་བསྐོད་ནས་གྲུབ་པ་མི་སྤྲིད་དོ་ཟེར་ན། འདི་དངོས་མེད་ཡིན་གར་བ་མཛོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་བའང་མ་ཡིན་ལ། དམིགས་ཕྱེད་ལོག་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་མོད་གྱི་མེད་པར་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་
 ལྟར་ན། དགག་བྱ་མེ་ལྟ་བུས་དབེན་པའི་དངོས་པོ་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་གཅིག་མཛོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་གིང་དེ་ལྟ་བུར་རང་རིག་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས། ཕྱོགས་འདི་ནི་འདི་ལྟར་མཛོན་སུམ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའམ་ཕྱོགས་འདི་ན་
 མི་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་ཡོད་མེད་གྱི་དོན་ལ་དབྱུང་པའི་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱས་དབེན་པའི་དངོས་པོ་དེ་དམིགས་པ་ན་དགག་བྱ་མ་དམིགས་པར་དོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ།
 དམིགས་ནས་མྱོང་ན་དེ་དོན་གྲུབ། །བྱུང་ཙམ་མྱོང་ལས་འདི་གཞན་མིན། །དང་པོ། དངོས་པོ་གང་དང་གང་མྱོང་བ་ན་དགག་བྱ་དང་མ་འདྲེས་པའི་བྱུང་བར་ཙམ་དུ་མྱོང་བ་ཉིད་ལས་དོན་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་དེས་དབེན་པའི་བྱུང་བར་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཅིང་སྐྱབ་བྱེད་ཇི་བཀོད་གྱུར་དེ་ཡང་བསྐྱབ་མི་དགོས་པ་མི་མྱོད་པས་སྐྱམ་མེད་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་མ་གྲུབ་ན་སྐྱམ་སྐྱམ་ཐང་དང་པའང་མི་འགྲུབ་ལོ། །གཉིས་པ། ཆོས་གང་གི་རང་བཞིན་དགག་བྱ་དང་མ་འདྲེས་པར་དབེན་པའི་བྱུང་པར་
ཅན་མངོན་སྐྱམ་ཉམས་སྐྱུང་བ་ལས་དེ་ལ་མེད་པའི་ཆོས་གཞན་བསལ་བའང་མ་དམིགས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་དགག་བྱ་དེ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་པ་འདི་ཡང་དགག་བྱ་མེད་པ་ཙམ་ཡན་གར་དུ་
དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་དེ་ལས་བྱུང་པར་ཅན་ཏེ་མ་འདྲེས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། དེས་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་དགག་བྱ་དེས་དབེན་པའི་དངོས་པོ་རང་ཉིད་མངོན་སྐྱམ་དུ་བྱས་པ་ལས་
རྟོགས་པས་ན་རྟོགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་མི་དམིགས་པ་རང་ཉིད་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེའི་ཐ་སྙད་འདུག་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་ཙམ་ལས་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་འདུག་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་པར་ཅན་དམིགས་པ་དེ་ལས་གཞན་མི་དམིགས་
པ་ཞེས་བྱའི་དོན་ལོགས་སུ་དམིགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མི་དམིགས་པ་རྟོགས་སུ་བྱས་ན་འང་དགག་བྱ་དེ་མེད་པའི་རྒྱུ་གཞན་གམ་ཐ་སྙད་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱར་རུང་མ་དམིགས་ན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལ་ཐེ་
ཆོམ་ཡང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་དམིགས་པ་མྱོང་བས་གྲུབ་པ་མིན་ན་སྐྱམ་སྐྱམ་སྐྱེད་ཀྱང་ཡིན་གྱི་མེད་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་རྟོགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་དགོས་ལ། རྟོགས་གཞན་

ཡུལ་

༡༩། །ཁྱིམ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མི་དམིགས་པའི་སྐབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རྟེ། རྟགས་གང་བཀོད་ཀྱང་མཐའ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས་མི་དམིགས་པ་འཕམ་
དགག་པ་གྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་དགག་རྟགས་ལྟག་མ་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ལ། མི་སྦྱང་དགག་ཡུལ་གྱི་བྱེད་ཅུམ། །འགལ་དམིགས་སྦྱོར་དབྱེ་ཅུམ་དུ་བསྟན། །དང་པོ་ལ། ཡོད་ངེས་ཐ་སྦྱང་འཇུག་པ་འགོག་མེད་
ངེས་སྐབ་པར་མི་རྣམས་པའོ། །དང་པོ། ཕྱགས་ཆོས་དགའི་སྐབས་སུ་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆོགས་གྱིས་རྒྱ་བྱེད་རང་གསུམ་དེ་ལྟར་དོན་གྱིས་མཛོན་དུ་རྒྱག་ཀྱང་དགག་རྟགས་ལྟག་མ་མི་སྦྱང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་འགལ་དམིགས་དག་
མཛོན་པར་མི་རྣམས་སོ་སྦྱུམ་ན། མི་སྦྱང་བ་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་མ་དམིགས་པ་ཅུམ་དུ་བྱེད་མེད་ཀྱང་དགག་བྱ་དེ་ལ་སྦྱང་རུང་མི་རུང་གཉིས་གྱི་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མི་སྦྱང་བ་འཕམ་སྦྱང་དུ་མི་རུང་བ་དག་མ་དམིགས་ཀྱང་དེ་ཅུམ་གྱིས་མི་
ཤེགས་རྟེ། བསྐྱལ་དོན་ག་ཅུ་ལྟ་བུ་མ་དུན་གྱི་གཞི་སྟགས་སུ་ཡོད་མེད་གང་དུ་འང་ངེས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མེད་ངེས་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ངེས་གྱི་ཐ་སྦྱང་བཞག་པ་ཅུམ་འགོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་རྟེ། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་
རྒྱུད་ལ་དཔྱེད་པ་ན་དའི་རྒྱུད་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཕྱ་མོ་མ་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་མེད་དུ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱང་མེད་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་རྟོག་ཕྱ་མོ་ལྟ་བུ་ལ་སྟགས་པ་ཡོད་ངེས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་དོགས་པ་

五、

མུང་། འདྲ་པོ། ཡོད་པེས་པ་དང་མེད་པའི་འབྲས་ལུ་མཐའ་གཅིག་རྟེན་པེས་པ་མེད་པ་ཅན་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་འདྲིས་ནི་བསྐྱེད་པ་དོན་མ་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་དེ་མེད་པེས་སུ་འགོག་པ་ལ་དྲགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱགས་ལས་ཕྱོག་
པ་སྐྱབ་པར་རྟུལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་མ་དམིགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ། དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པ་དེ་དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་རྒྱལ་གསུམ་ཆེད་བའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པར་མ་བཤད་དམ་སྟུང་ན། དེ་ནི་མེད་
པེས་པ་སྐྱབ་རྟུལ་པའི་ཕྱིར་དོན་དགག་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་དྲང་བོའི་སྟེ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་ན་དོན་དེ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ལས་ནི་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཅན་གྱི་ཡོད་པེས་ཀྱི་བསྐྱེད་འཇུག་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཅན་འགོག་པ་ཅན་མོ། གཉིས་པ་ལ། འགལ་གཉིས་དཔྱེ་བ་སྟེ་རུ་བསྟན། ཆེད་མས་གཞོད་འགལ་བྱེ་བྲག་བཤད། འདྲ་པོ། འགལ་དམིགས་ཀྱི་དཔེ་ལྷགས་
སུ་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཞེན། འདྲི་ནི་དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་སྟོར་བའི་དཔྱེ་བ་ཅན་ལས་དོན་དགག་བྱ་རང་ཉིད་མི་དམིགས་པ་དང་འགལ་སྒྲ་ཡོད་པར་དགག་བྱ་དེ་ནམ་ཡང་མ་དམིགས་པ་བྱ་བ་ཟེན་པས་གང་དཔེན་པའི་དངོས་པོ་དེ་དྲགས་
སུ་འགོད་པ་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་རུ་བྱད་དེ། དགག་བྱ་མེད་པེས་སུ་མཚོན་པ་སྣང་རུང་མི་དམིགས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་བྱུང་མེད་ཀྱང་སྟོར་བ་འགོད་པ་དག་ལ་ནི་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མི་དམིགས་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོའི་རྒྱལ་དངོས་སུ་སྟོས་

༡༢། །པའི་སྒྲོར་བ་རྒྱ་ཁྱབ་རང་གསུམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་འཇམ། ཡང་ན་དགག་བྱའི་དྲོན་ལ་གནོད་བྱེད་གྱི་དོ་བོ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་སྟེ་དེ་ལ་འང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། ལན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གཉིས་
སུ་གནས་པ་ལས། དང་པོ་ནོ་དོན་གང་ཞིག་རྒྱ་མ་གཏུགས་པས་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་ཡོད་ན་ཡང་འགལ་སྒྲ་ཡོད་པར་གྱུར་པས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱན་ལྷན་མ་ཚུངས་སུ་འགོགས་སུ་མི་རུང་པའི་
དངོས་པོ་དག་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཆ་རྒྱུ་གང་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དོན་འགལ་དང་། བདག་འཛིན་དང་བདག་མེད་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོ་འགལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །རམ་གྱི་སྒྲ་ནི་སྤྱད་ཆོག་གོ། །གཉིས་པ་ནི་ཆོས་གང་ཞིག་ལན་ཚུན་སྤངས་པའི་
སྒྲོན་སྤྱད་དུང་པར་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅིག་བཅད་པས་ཅིག་གོས་གོ་རུས་པའི་དངོས་འགལ་དུ་གྱུར་པ་དཔེར་ན་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་རྟག་པ་དྲང་ནི་འཛིག་པ་སྟེ་མི་རྟག་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ནི་དངོས་འགལ་ལོ། །དངོས་འགལ་
དུ་གྱུར་པ་ལན་ཚུན་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་དགག་པ་བརྗོད་པ་མིན་གྱིང་དེ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་བརྒྱུད་འགལ་དག་གཞི་གཅིག་དུ་འདུ་བ་ལ་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཆད་མས་གནོད་འགལ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
དཔེར་ན་དངོས་པོ་གྱུ་བ་ཅན་ནས་འཛིག་དེས་པར་གྱུར་པ་དང་ནི་འཛིག་པ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་བཅས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དེ་གཉིས་དངོས་སུ་འགལ་བ་མིན་ཡང་དེས་གྱུར་དང་ལྟོས་བཅས་གྱི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དེས་པ་འགལ་བ་འཇམ།

ལྷོས་བཅས་དང་ངེས་ལྷུར་གྱི་ཁྱབ་བྱེད་ལྷོས་མེད་འགལ་བས་ན་བརྒྱད་འགལ་ལམ་ཚད་མའི་གཞོན་འགལ་གྱི་དཔེར་བཟོན་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྷོས་བཅས་ན་ནི་ངེས་མི་འཐད། །ལྷོས་མེད་མ་ངེས་པར་མི་འཐད། །རང་ཚོས་ངེས་པར་
 མཐུག་བརྒྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་དེའི་ལན་དགག། །དང་པོ། ངེས་ལྷུར་དང་ལྷོས་བཅས་འདི་ཚད་མས་གཞོན་འགལ་ནི་ལྷུར་ཡིན་ཟེར་ན། གལ་ཏེ་འཇིག་པ་དེ་རྒྱ་གཞན་ལས་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྒྱ་ལ་ལྷོས་པ་དང་
 བཅས་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་གྲུབ་ཅིང་དང་ཉེ་བར་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འཇིག་ངེས་པར་ལྷུར་པ་དེ་ག་ལ་ཡོད་དོ། །འཇིག་རྒྱ་དང་མ་ལྷན་པར་སྤྱིད་པས་འཇིག་པར་མ་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གོས་ལ་ཚོན་བཞིན་ནོ། །ངེས་ན་ལྷོས་བཅས་
 མིན་ན་ངེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ། ལྷོས་བཅས་ཡིན་ཀྱང་འཇིག་པར་ངེས་ཏེ་དངོས་པོའི་རྒྱ་རང་ཉིད་ལས་འཇིག་པ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་སྤྱིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ངེས་དངོས་པོ་འཇིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཁས་མི་ལེན་པར་
 དངོས་པོའི་རྒྱས་དངོས་པོ་བསྤྱིད་ལ། ལྷུར་ཡང་དངོས་པོ་དེ་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་ཞིག་དེའི་བར་དུ་བརྒྱད་པའི་དུབ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྤྱེ། རྒྱ་གཉིས་པོའི་རྒྱས་པ་འཐུག་ཡུལ་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་གྲུབ་ཟེན་པ་ལ་ཡང་གྲུབ་
 བྱར་མེད་ཅིང་མ་གྲུབ་ན་རྒྱ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ལས་སྤྱེ་བའི་ཡུལ་དངོས་པོ་དེ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་སྤྱིད་པར་བྱེད་ལ་འཇིག་རྒྱས་དངོས་མེད་དུ་བྱེད་དོ་སྟུང་ན། དངོས་པོ་གྲུབ་ཟེན་དངོས་མེད་དུ་མི་རྒྱས་ལ་དངོས་མེད་

உயர்நீதிமன்றம்

ཡི་རྒྱ་གཞན་གྲང་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མི་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་འཛིག་པ་དེ་སུམ་སྟགས་དངོས་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པར་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ན་འཛིག་རྒྱ་དེས་དོན་གཞན་དེ་ལ་པན་འདོགས་སུ་རྒྱག་ཀྱང་སུམ་སྟགས་དངོས་པོ་བདུག་ཅིང་ལ་
ནི་ཕན་རྒྱུ་ཟད་ཀྱང་འདོགས་པར་བྱེད་པ་མིན་པས་ན་དངོས་པོ་དེ་ཡིས་ལྟོས་བྱ་རྒྱ་གཞན་གྲང་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སུམ་པ་བྱས་པས་ཀ་བ་མི་འཛིག་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱ་ཞེས་དངོས་པོའི་རྒྱར་འདོད་པ་དོན་མེད་ལ་དངོས་པོ་
དང་མ་འབྲེལ་ན་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་དོན་མེད་དོ། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་ཚུད་སྤང་གཉིས། །དང་པོ། དེ་ལྟར་སྒྲིམ་ཙམ་ནས་མེད་ཆ་བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་གཤིས་ཀྱིས་འཛིག་ངེས་པར་གྱུར་པ་གང་ཞིག་འཛིག་རྒྱ་གཞན་
ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་དུས་ནུམ་དུ་ཡང་ནི་འཛིག་པ་དེ་ལྟ་སུ་མིན་པར་ངེས་སྒྲུང་ཅིག་སྒྲིམ་རྒྱུ་མ་སྒྲིམ་སུ་མི་འཛིག་པར་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སུམ་པ་དང་སྒྲུ་ལ་སྟགས་པ་དེ་ཅིང་འཛིག་ཀྱི་མར་རྒྱུ་ཟད་ཀྱང་སྒྲོད་པ་ལ་བརྟེན་
པར་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། འཛིག་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ན་སྒྲུང་ཅིག་གྱུང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲུང་ཅིག་དུ་སྒྲིམ་སྒྲོད་ན་དངོས་མེད་ཅེས་བྱའི་དེ་ལ་འཛིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་མི་འཐད་པས་སྒྲིམ་
པར་གྱུར་པ་སྒྲུང་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྒྲོད་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཅིང་གི་དང་རྒྱུ་ལ་ཡིན་གྱི་དངོས་མེད་ཡིན་ན་སྒྲུང་ཅིག་མི་སྒྲོད་པ་དེ་ལྟར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱ་ལས་མ་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ། དངོས་པོ་གང་

༡༩། །དྲག་ལ་མི་རྟག་པ་དྲེ་ཡོད་པ་ནི་མེད་ཚེ་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཚེས་ཉིད་དུ་ཟད་པས་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པ་དྲེ་དྲག་དངོས་པོ་དྲེ་ཡོད་ཅམ་ལ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་ཚེགས་པ་ཚང་ནས་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་གྱུར་པ་དྲག་རང་གི་འབྲས་ལུང་ལས་ཏེ་འབྲས་ལུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ལ་གྲགས་བྱེད་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཚེགས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཐུག་དོན་ལ། གཞུང་འདི་རྟགས་པར་དགའ་བའི་རྒྱལ། རྟགས་ན་མན་ཡོན་ཆེ་བའོ། །དང་པོ། འདི་ལྟར་སྒྲེ་ཡི་རྒྱས་པ་རྒྱུད་པ་མེད་པར་གྲགས་པ་ཡི་རྒྱམ་དཔྱེད་དང་ལྟན་པ་དྲེ་དྲག་གིས་གྲུང་འདི་ལྟ་ལུང་ཟེང་མེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟགས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ལ། ཉིན་དང་མཚན་དུ་འབད་པས་བརྩོན་འགྲུས་བྱིན་དུ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་དྲེ་དྲག་གིས་གྲུང་གཞུང་འདི་ལྟ་ལུང་ངེས་གསང་མཚོག་གི་དྲེ་ཉིད་རྒྱལ་བཞིན་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་ལྟན་ན་གེས་རབ་རྒྱུད་ཞིང་ལེ་ལོ་ཅན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། དེས་ན་འགྲོ་བ་རྒྱམས་ལ་རྩམ་པ་པོ་རང་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ལེགས་པ་བྱེད་འདི་ལྟ་ལུ་བདག་རྩམ་པ་པོའི་རྗེས་སུ་སྤྱར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མི་རྟེན་པ་ཅན་ཚོས་གྱི་གྲགས་པ་ཁོ་བོའི་གཞུང་འདི་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་རྒྱ་བོ་བབས་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་སྒྲོ་གོས་གྱི་ལུས་ལ་ཐིམ་ཞིང་མི་མངོན་པར་རྒྱལ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྟགས་དགའ་བར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ། དེགས་པ་དང་མི་དེགས་པའི་རྒྱལ་དྲང་རྒྱལ་མིན་རྒྱམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་མཐས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་དན་

2022

པའི་ནགས་འབྲུག་པོའི་ཚད་ཚེད་ཞེས་པར་བྱེད་པ་དང་། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱགས་ཀྱི་གྲང་པོའི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ཡང་དག་པའི་རིགས་པའི་ལམ་སྟོན་པ་དང་། འདི་འདྲ་བའི་གཞུང་ལྷགས་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་སྒྲོ་ཡི་སྒྲུང་བ་གསལ་བར་རྒྱས་པའི་པོན་ཏན་བརྒྱ་དང་ལྷན་པ་འདི་ནི། སྒྲོ་གྲོས་དན་པ་ཉི་སྒྲོང་སྟེ་ལྷག་པ་ལྟ་སྒྲུ་མས་འདི་ལ་འཇིགས་པ་སྒྲོ་ཞིང་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་རྒྱུ་པར་དག་པ་དང་ལྷན་པ་མཁས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ཡི་པརྒྱ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཚོས་ལྷས་ཉི་མ་དང་སྒྲུར་ཏེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་དུ་བྱས་པའོ། ཚོགས་བཅད་ཕྱི་མ་འདི་ནི་པོད་ཀྱི་ལོ་རྩ་བ་དག་གིས་འགོ་དོན་འཕེལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུང་དུ་སྒྱུར་པའོ། ཚད་མ་རྒྱུ་འགྲེལ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་སྟེ་ལེའུ་བཞི་པའོ། །བཞི་པ་མཇུག་དོན་ལ་མཛད་བྱང་དང་འགྱུར་བྱང་གཉིས་ལས། དང་པོ། ཚད་མ་རྒྱུ་འགྲེལ་གྱི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ་འདི་ནི་ཡུལ་ལྟོ་ཕྱགས་ཀྱི་རྒྱད་དུ་བྱུང་བ་གཞུང་ལྷགས་དན་པ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཤིན་ཏུ་འཕྱུལ་བར་འཇུག་པ་སྟན་པའི་གྲགས་པས་སའི་སྟེང་མ་ལུས་པ་བྱུང་བ་འགྲན་བླ་མོད་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པ་རྗོགས་སོ། །གཉིས་པ། རྒྱགར་གྱི་མཁན་པོ་ལྷ་སྒྲུ་ཏི་སྟེ་སྒྲོ་ཞེས་དཔལ་ལེགས་འབྱོར་ཞི་བ་དང་། པོད་ཀྱི་ལོ་རྩ་བ་དག་སྒྲོང་དག་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཞེས་རྒྱ་ལོ་རྩའི་འགྱུར་བྱང་དོ།

༡༡། །འཇིག་རྟེན་མིག་གཅིག་རྟོག་ལོ་ཙྰ་ཆེན་པོའི་འགྲུར་བྱང་ནི་དཔལ་ལྷན་དམ་པའི་ལས་ལ་མངོན་དགས་པ། ལྷན་མེད་ཆེ་བའི་བདག་ཅན་རྒྱལ་པོ་མཆོག་། དག་པོའི་གྲགས་མངའ་དེས་བས་ས་སྤྱོད་པ། །མི་ཡི་
བདག་པོ་དབང་སྡེའི་བཀའ་བསྐུལ་ནས། །བརྩོན་ལྷན་ལྷག་པར་དཔྱོད་ལྷན་འཆད་པོ་དང་། །ཉན་པོ་ཆོལ་དང་ཕྱི་ཆོལ་དོན་ངེས་དང་། །འབེལ་གཏམ་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བྱའི་བྱིར། །འཇམ་གླིང་མཁས་པའི་རྒྱན་གྱུར་རྒྱན་འདི་
བརྒྱར། །ལྷ་ངན་ཀྱན་སེལ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི། །དོན་དམ་རྣམ་དཔྱོད་ལྷུང་ལེན་བསྟན་བཅོས་འདི། །གཞུང་མང་དོན་དཀའ་སྤྱབ་པར་དཀའ་ན་ཡང་། །འབྲས་སུ་ཆེ་བྱིར་འབད་པར་རིགས་པ་ཡིན། །ལྷག་པའི་རྒྱན་སྤྲེགས་རྩེ་ས་སུ་
གཞིལ་གྱུར་པ། །ལྷ་བ་རྒྱལ་པོ་བསྐྱོག་པར་དཀའ་མོད་བྱི། །ཡང་དག་རིགས་པས་ལེགས་པར་བརྟུན་ན། །འགའ་ཡི་ཡིད་ལ་ཅི་སྟེ་འབབ་མི་འགྲུར། །རྒྱ་དོན་གཉིས་ཀ་ཉམས་སུ་བདེར་ལོན་ཏེ། །ལུན་སྤུལ་བྱིས་ནི་མ་བསྐྱད་ལེགས་
བརྒྱར་པ། །སྟོན་བྱི་སྤྱུར་བྱེད་དམ་པ་དེ་དག་གི། །དྲི་ཙམ་བྱོ་བ་ད་ལྷ་ཁོ་བོར་ཟད། །དཔལ་ལྷན་ཁ་ཆེའི་རིགས་པ་བའི། །གཙུག་གི་ཚོར་སུ་སྐལ་ལྷན་ནི། །རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་ལ་ཐོས་ནས། །བྱོ་ལྷན་བཟང་པོས་འདི་བརྒྱར་རོ། །གྲོང་
བྱིར་ཆེན་པོ་དཔེ་མེད་བྱི་གར་སྤྲེགས་ན་ཡུལ་འཁོར་ལོ་འཇོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་གནས་སུ་གྲགས་པའི་འདབས། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཞེས་བྱ་བར་ཁ་ཆེའི་པ་རྟེན་ཏེ་ཆེན་པོ་སྐལ་ལྷན་རྒྱལ་པོ་དང་། །བོད་བྱི་ལོ་ཙྰ་བ་ཆེན་པོ་དགོ་

222

སྒྲིང་སྒྲིང་ལྟ་གཤམ་རབ་ཀྱིས་བསྐྱར་བའོ། །དུས་ཕྱིས་སའི་སྒྲིང་ན་འགྲན་སྒྲུ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་མཁས་པ་བསོད་སྒྲིམས་པ་ཆེན་པོ་གྲག་གྱི་སྒྲིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། གྲག་འི་དགོ་སྒྲིང་གུན་དག་འཁྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་
པོས་བསྐྱར་ཅིང་ཁུས་ཏེ་གཏན་ལ་བབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་དོན་འདི་དག་དགག་སྐྱབ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་བབ་ན་དེས་དམ་བའི་དོན་ལའང་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཇུག་ཅུས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པ་སྐྱག་པོའི་ཆང་ཆིང་ལས་ཀྱང་བཟལ་མི་ཅུས་ན། ཚུར་མཐོང་ལས་འདས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་དོན་རི་ལྟར་རྟོགས་པར་ཅུས་ཏེ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་སྒྲིམས་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་དམ་བའི་དོན་ལ་གཤོད་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་གྲག་སྐྱབ་ཀྱིས། །ཐ་སྐྱད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་
པར། །དམ་བའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྒྲིབ་དཔོན་ལོགས་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱིས། །ཡང་དག་གུན་ཚོ་བརྣམས་ཀྱི་སྒྲིམས། །མེད་པར་ཡང་དག་ཡང་ཆེན་གྱི། །སྒྲིང་དུ་འགོ་བར་བྱ་བ་ནི། །མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
དང་། རྒྱ་བ་གཤགས་པས། ཐ་སྐྱད་བདེན་པ་ཐབས་སྐྱུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་སྐྱུ་གྱུར་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་དངོས་སྒྲིབས་ཀྱི་རིགས་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཚུར་མཐོང་ལས་འདས་

དཔེར་ན་མཁས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཚེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས། གལ་ཏེ་གཞན་དུ་འགྲོ་ན་དཔུང་པར་བྱ་བའི་རིགས། བེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། ཚེས་ཉིད་ཟབ་མོ་ནི་རྟོག་གའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་
 གའི་ལམ་ཁོ་ནས་ཚེས་ཉིད་ཚེ་ལ་ན་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལས་རྒྱུར་རིང་དུ་བསྐྱེད་ཆིང་ནམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཚེས་ཉིད་ཟབ་མོ་རྟོན་པའི་ཐུབ་པའི་དགོངས་དོན་རྣམས་ལོག་པར་སྒྲ་ཆིང་གཞན་དུ་སྒྲ་བ་དན་པ་དག་ནི་
 འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སུན་དཔུང་པར་བྱའོ། བེས་པ་སྟེ། ཉིད་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། དེ་ལ་ཚེས་སྐྱུང་བ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་ལ་སྟོན་པ་རྣམས་ཚེས་དང་མཐུན་པར་ཚར་གཅོད་པའོ། བེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
 དེ་ཡང་ལྟ་བུལ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུར་མཐོང་གི་རྟོག་གོ་འབའ་ཞིག་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་སུན་དཔུང་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་གང་ཞིག་ཚེས་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་དང་མི་མཐུན་པར་འགྲོ་བ་དེ་དག་
 དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་མི་མཐུན་པར་འཇུག་པ་ཚེས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་སུན་ཕྱུང་བ་ན། རྟོག་གོ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་སྟེས་དམ་པའི་ལུ་ལམ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཆིང་། ལྟ་
 སྟུན་དུག་ཏུ་སྟོང་བའི་དཔེ་བཞིན་ཕྱོགས་རེའི་རྟོག་གའི་སྟེ་མཁས་པ་ཅམ་གྱིས་རྟོག་གོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་གིང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་སྐྱུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས།

༡༢༩། །འདི་ན་དང་པོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་། །རྒྱལ་བ་ཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་ལས་ཡང་དག་དོན་ལུ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། །དེ་ལས་ཆོས་ཐོབ་དེ་ཡོད་དེ་ལས་སྒོ་གྲོས་རབ་རྒྱ་སྒྲི། །གང་ཆེ་དེ་ནི་སོ་སོ་རང་
 རིག་མེད་ན་རི་ལྟར་དེས། །བདག་གིས་མི་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཟབ་མོ་མ་བྱེན་མ་ཡིན། །ཟབ་མོ་ཅི་ཡི་བྱིར་ན་རྟོག་གའི་ལུ་མ་ཡིན། །ཅི་བྱིར་ཟབ་མོ་དེ་དོན་རིག་པ་དག་ཐར་འབྱུང་ཞེས། །བྱུ་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་པོའི་གནས་སུ་རིགས་མ་
 ཡིན། །དམན་པར་མོས་གིང་ཐམས་ཀྱང་གིན་རྒྱུ་དམན། །གོགས་པོ་དམན་པ་དག་གིས་ཡོངས་བསྐྱོར་བ། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས། །འདི་ལ་གལ་ཏེ་མོས་མེད་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཐོས་རྗེས་འབྱུངས་ཏེ་སྒོ་ལྟར་ཐོབ་
 བྱས་ནི། །གང་ཞིག་ཐོས་ལ་རབ་རྒྱུ་བརྒྱས་བྱེད་པ། །རྒྱལ་བ་སྒྲོ་ཆོག་ས་དཔག་རྒྱུ་མེད་ལུས་ལ། །ཆོངས་པ་གང་གི་བྱིར་ན་དེས་པར་བྱེད། །ཅིས་དང་། །ལང་ཀར་ག་ཤེགས་པ་ལས། །མགོན་པོ་རྒྱལ་མེད་གང་གསུངས་པའི། །སོ་སོ་རང་
 རིག་སྒྱུ་དུ་ལུ་ནི། །རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ལུ་མ་ཡིན། །ཉན་ཐོས་རྒྱལ་མེད་ཀྱི་འདུ་དེ་བཞིན་མིན། །ཞེས་དང་། །མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་དེས་འགྲེལ་ལས། །ཟབ་མོ་བྱིས་པའི་སྒྱུ་དུ་ལུ་མ་ཡིན་པ། །བརྗོད་མེད་གཉིས་མིན་རྒྱལ་བས་བསྐྱོན་མཛད་
 ཀྱང་། །བྱིས་པ་གཉི་སྒྲུག་ཆོངས་པ་འདི་དག་ནི། །སྒྲུབ་པའི་སྒྲོས་ལ་དག་འཁོར་གཉིས་ལ་གནས། །ཞེས་དང་། །སོ་སོ་རང་རིག་མཆོན་ཉིད་སྒྱུ་དུ་ལུ་ཏེ། །བརྗོད་རྒྱུ་མེད་ཅིང་ཐ་སྐྱོད་ཡོད་ཆད་པ། །ཅུང་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་ཆོས་ཡིན་

༣༡། །བདེན་པ་ནི། གང་འདི་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཉིད་གཅིག་པ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་གཅིག་པོ་དེ་ཡང་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་ལོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་
 རྟོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མདོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་ཡང་མི་ལྟུང་། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པས་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེན་པ་ལ་མ་ཁས་པ་ཞེས་
 བྱེད། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྦྱས་པ། ལྷའི་ཕུ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་
 ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ན་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་མི་འགོ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལྷའི་ཕུ་དོན་དམ་པར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྟོན་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་
 འདས་པ། བྱེ་བྱག་མེད་པ། མ་སྦྱེས་པ། མ་འགགས་པ། སྦྱ་བར་བྱ་བ་དང་། སྦྱ་བ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་ལོ། །ལྷའི་ཕུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་
 མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷའི་ཕུ་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་ཡང་མེད་ལྟོག་པ་འདྲང་མེད་དོ་ཞེས་དང་། ལྷའི་ཕུ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་སྟོ་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

བདག་ལ་ཉེ་བརྒྱུད་མོད་ཀྱི་རི་ལྷ་ར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷ་ར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དོན་དམ་པར་གང་ལ་ཐ་སྐད་ཐམས་ཅད་མི་འཇུག་པ་དེ་ནི་ལྷ་འི་བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། རི་ལྷ་ར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་
ཞེས་བརྒྱུད་པ་ལྷ་ར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ལྷ་འི་བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་དམིགས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མོས་པར་དགའ་འོ་ཞེས་དང་། གང་འདི་སྐྱམ་དུ་དོན་དམ་པར་འདི་ཡོངས་སུ་གཤམ་པར་བྱའོ། །འདི་སྐྱེང་བར་བྱའོ།
འདི་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །འདི་མདོན་དུ་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་ནི་མཚན་མ་དང་བཅས་པ། སྦྱོས་པ་དང་བཅས་པ། དམིགས་པ་དང་བཅས་པ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ། འཇུགས་པ་དང་བཅས་པ། འཛིགས་པ་དང་
བཅས་པ། རྒྱད་དང་བཅས་པ། སྐྱག་བསྐྱེལ་དང་བཅས་པ། ལུག་རྒྱུད་དང་བཅས་པ། ལུག་དང་བཅས་པ་སྟེ་དེ་ནི་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དོན་དམ་པར་ན་གྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གང་དང་མཉམ་པ་དོན་དམ་པར་ན་
རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་དེ་དང་མཉམ་མོ། །དོན་དམ་པར་ན་རྣམ་པར་བྱང་བ་གང་དང་མཉམ་པ་དོན་དམ་པར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་མཉམ་མོ། །དེ་ལྷ་ར་དོན་དམ་པར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་
བའི་དགོ་སྦྱོང་ནི་ལྷ་འི་བྱ་དོན་དམ་པར་ན་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ཐགའ་སྐྱེལ་པ། ལྷ་འི་བྱ་གྱུན་རྫོབ་དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་འཛིགས་པར་བྱའོ། །དེ་

ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་སུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་མཉམ་པ་མེད་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་སྟོན་པའི་བདེ་བར་གསེགས་པའི་གསུངས་རབ་གྱི་དོན་ལ་གཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་རྣམ་པ་བཞིས་ལེགས་པར་གདུན་ལ་ཡབ་པའི་མཐུས་དོན་པ་རྣམ་པ་
བཞི་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པའི་རིམ་པ་ཀུན་གྱི་དགོངས་དོན་འགལ་བ་མེད་པར་སྒྲུལ་གྱི་གདང་བུ་བཞིན་དུ་བཤོད་དེ། མཐར་ཐུག་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དགོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རིས་དོན་ཟབ་མོའི་དགོངས་བཅུད་སྟོང་བར་བྱེད་ཀུས་པ་
དེ་དག་ནི། ཡང་དག་པའི་རིགས་ལམ་གྱི་ངོ་སྟོགས་གཤིང་སྟོ་གོས་ཀྱི་ལུས་སྟོབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འཛིགས་མེད་མིའི་སེང་གེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བདེ་བར་གསེགས་པའི་གསུང་རབ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་སྤང་བའི་མཐུད་དང་ལྡན་པ་
ཡིན་ནོ། །འདིར་སྒྲུལ་པ། གང་གི་སྟོ་གོས་ལས་བབས་ལེགས་བཤད་གྲུང་། འཛིན་པའི་གོ་སྒྲུབས་གཞན་དུ་རྟེན་དཀའ་བས། རྒྱུ་མཆོར་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ལ། བེམ་པར་འགྱུར་ཞེས་རྟོགས་དཀར་བསྒྲགས་པའི་གཞུང་། སྤྱིར་
ཡང་རྒྱ་གཉེར་ཆེ་ལས་རྒྱ་གྲུང་བཞིན། འདྲ་བཅུན་སྟོ་ཡི་ལམ་དུ་དེང་དྲངས་ནས། རྩོམ་པ་མེད་པར་བཅུ་བའི་བསམ་པ་ཡིས། མའོངས་སྒྲལ་བཟང་རྣམས་ཀྱི་བཅས་སུ་བཞག རང་བྱུང་འབྱེན་སྤང་བསྟོད་པས་མ་བསྒྲགས་གྲུང་།

༡༡། །སེམས་ཉིད་མཁའ་ལ་རྣམ་དབྱེད་ཁྱིམ་གྱི་མེ། །གཟི་བུ་ཉིད་ཅི་འདྲ་ཆོག་གི་ལམ་ནས་ནི། །སྒོ་གོས་མིག་དང་ལྟན་པས་ལྟ་བར་བྱོས། །བདག་འདྲ་ཡུལ་དུས་གང་ཟག་དམན་ན་ཡང་། །གཞུང་འདི་འཆད་ལ་འཕྱུལ་
 བ་མེད་རྣམ་པའི། །གདིང་ཆོད་དང་བཅས་ཕྱོགས་མེད་བརྟན་འགྲོ་ལ། །ལན་པར་གྱུར་ཅིག་རྣམ་དུ་སྒྲེལ་བ་ལགས། །འདི་ཡི་ལེགས་ཕུས་ཉི་མའི་སྒྲུང་བ་ཡིས། །སྒྲིགས་མའི་མུན་པ་པ་མཐར་བསྐྱེད་ནས་སུ། །ཡང་དག་སྒོ་ཡི་ལྷ་དྲུལ་
 གཞོན་ཏུ་འོ་ཆོལ། །ཕྱོགས་མཐར་རྒྱས་པའི་དག་འཛོལ་སྒྲུང་གྱུར་ཅིག། །བདག་གྲུང་སྒྲེ་གྱུན་བདེ་གསེགས་གསུང་གི་མཛོད། །རྣམ་འབྱེད་སྒོ་ཡི་སྒྲུང་བས་འབྱོར་གྱུར་ཅིག། །རྒྱལ་མེད་པར་ལྟག་པའི་བསམ་པ་ཡིས། །བརྟན་འགྲོའི་ལན་
 བདེ་སྤྱིད་མཐར་སྒྲེལ་གྱུར་ཅིག། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ལུང་བརྟན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱེ། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་བཞིན། །ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ཆོས་ཀྱི་མིག་ཐོབ་ནས། །ཆོས་མིན་ཆར་གཅོད་ཆོས་རྒྱལ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག། །འཇམ་
 དབྱེད་མཉི་མའི་སྒྲུང་བ་སྤྱིད་ལ་འབར། །ལེགས་བཤད་ཆོག་གི་འདབ་ཡངས་ཕྱོགས་བརྒྱར་བཞད། །གཞན་ལན་སྒྲུང་ཉི་རྒྱལ་དམར་མཁའ་མཐར་རྒྱས། །རྒྱལ་དེས་འགྲོ་གྱུན་རྒྱེས་སུ་འཛིན་གྱུར་ཅིག། །ལྟ་བའི་རབ་རིབ་རྣམ་པར་
 བསལ་བ་ཡི། །སེམས་བྱའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་སེམས་རབ་རྒྱན། །སྤྱིད་འདིར་ནང་གི་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་དེས། །འགྲོ་གྱུན་རྒྱལ་རྒྱུ་མཛོས་པར་བྱེད་གྱུར་ཅིག། །སྒྲུབ་པའི་སེང་གའི་ཞབས་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲེལ་ལ། །སྒྲིབས་རིག་ཕུས་རྣམ་དབྱེད་ཡངས་པའི་

ལྷན། །མཁའ་དང་མཉམ་པ་རིགས་ལམ་སེང་གེའི་སྒྲ། །ཕྱོགས་པས་འཛིག་རྟེན་འདི་ཀུན་མཛེས་གྲུར་ཅིག། ཕྱོགས་མེད་ཀུལ་བསྟན་དར་ཞིང་ཀུས་གྲུར་ཅིག། ཕྱོགས་འཛིན་ཟུག་རུའི་རིམས་ནད་བྱང་གྲུར་ཅིག། ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོལ་བ་ཀུན་
 བས་ཞི་གྲུར་ཅིག། ཕྱོགས་བརྩུར་ཚོས་ཀྱི་ཀུལ་མཚན་བསྐྱེད་གྲུར་ཅིག། གླིབ་བྲལ་ཡིད་ཀྱི་མཁའ་ལ་ཉེར་གནས་པ། །དྲོ་རྩེ་ཉི་མ་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོའི་དཔལ། །འགོག་མེད་འཆར་བས་མཐའ་ལས་འགོ་བ་ཀུན། །ཀུན་ནས་ཀུན་རུ་བཟང་པོར་
 བྱལ་གྲུར་ཅིག། །འདི་ན་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྒྲུང་བ་ནི། །གནས་པ་ཤིད་རུ་སྒྲུང་བའི་གཏེར་འདི་ཡང་། །ཤིད་གུའི་ཡིད་ཀྱི་མཁའ་ལ་རྟག་གནས་ནས། །དག་ལ་དབང་ཐོབ་དོན་ཀུན་གྱལ་གྲུར་ཅིག། ཅིས་པ་འདི་ནི་སྒྲ་ནས་བྱི་འདུན་པོད་
 ཀྱང་དེ་གའི་དང་རུ་ལུས་པ། བྱིས་སུ་མཁེན་མཚོག་གྲུབ་དབང་སྒྲུལ་པའི་སྒྲ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་འཛིགས་མེད་རིག་པའི་རལ་གྱི་སྐྱུ་སྒྲུང་བ་མཚོག་རུ་གསལ་བ་བཀྲ་བྱིས་ཀྱི་གྲངས་ལ་གཞུང་འདིའི་བཤད་པ་བལྱིས་
 པའི་སྒྲ་བས་སྒྲ་དེར་ཉན་པར་འཁོད་པ་ལྟག་བསམ་ཀུལ་མཚན་དང་ལེགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་གཉིས་ཀྱིས་འགྲེལ་བཤད་གསལ་པོ་ཞིག་གྲུབ་པ་ཅིས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞེས་མཐུན་པའི་རྟེན་སྒྲུར་ནས་ནན་བྱིས་བསྒྲུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྒོ་རྒྱུ་
 གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་གཙོ་བོར་བཟུང་། གཞན་ཆད་མའི་ཀུ་གཞུང་སྒོར་བོད་རུ་བཞུགས་སོ་འཆལ་གྱི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རོ་མུང་ཞིང་། ཀུ་པ་ཚོས་གྲགས་ཀུ་མཚོ། འུ་ལུག་པ་རིགས་པའི་སེང་གེ། ཀུལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། ཉ

༡༡། །དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ། རོང་སྟོན་ཆོས་རྗེ། བསོད་ནམས་སེང་གོ། རེད་མདའ་བ་སྟགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་འགྲེལ་བཤད་མང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ས་སྐུ་པ་རྗེ་ཏེ་སྟགས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱིའི་མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་གཞུང་གི་ཚུལ་ཀུན་མ་འདྲེས་པར་མཐོང་བར་བྱས་གིང་། ཚད་མའི་གཞུང་གི་དོན་གྱི་གནད་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛིན་པའི་ངེས་པ་རྗེད་པའི་སྟོང་དང་ལྷན་པ་འཇམ་དཔལ་དགེས་པའི་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བས་རང་ལོ་ཞེ་གཅིག་པ་རབ་ཆོས་མི་ཟད་པའི་ལོའི་བ་སྐར་བླ་བའི་ཆོས་བརྩམས་བརྩམས་སྟོང་བཤད་པ་དང་། སྟོང་འགྲེལ་པ་འབྲི་བ་སྐྱགས་མའི་ཚུལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་འདུལ་ཞེས་བྱ་བ་མོ་མོ་ལག་གི་ལོའི་ཆོ་འཕྲུལ་བླ་བའི་ཆོས་གཅིག་ལ་གྲུབ་པར་བགྱིས་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཚུལ་འདི་ལ་དོན་གཉིས་ཆེན་པོས་འབྱོར་པའི་སྐྱེས་དང་བཅས་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱུལ་ཞིང་ལྷག་བསམ་གྱི་ཁུར་མཆོག་ཏུ་ལེན་པ་གནས་ལུ་རིག་པ་ཀུམ་ལྷག་བསམ་བསྟན་པའི་ཚུལ་མཚན་ནམ་འཇམ་དཔལ་དགའ་བའི་གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་བས་བགྱིས་པ་སྟེ། འདིས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། བསྟན་པའི་སྐྱེད་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་པའི་རྒྱར་གྲུར་ཅིག ། །ཞི་སྤྱི་བེ་ཇ་ཡུཿ ། རྒྱུད་བྱང་ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡི། །མཉམ་མེད་ཐུབ་པ་མཆོག་གི་བླ་བ་ནི། །ཤིད་པའི་ཉོན་མོངས་རིམས་ནད་མཐར་ཕྱེད་པ། །བཀྲ་གིས་མཆོག་གིས་འགྲོ་འདི་དགོ་བར་མཛོད། །རྒྱལ་བ་སྐྱོབ་པ་དེ་ཡི་

ལྷོ་ལྷོ་དུ་གསུམ་གྱི་སྒྲུང་བྱེད་རིན་པོ་ཆེས།

ལེགས་གསུངས་ཆོས། །ལྷོ་ལྷོ་དུ་གསུམ་གྱི་སྒྲུང་བྱེད་རིན་པོ་ཆེས། །འཛིག་རྟེན་མཛེས་པར་བྱས་པ་དེ་ཤིང་དུ། །ས་གསུམ་བཀྲ་སེས་དཔལ་དང་ལྷན་པ་ཡིན། །ལེགས་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དྲི་མེད་པ། །ཆོད་མའི་ལམ་ནས་
ཉི་པའིན་གསལ་མཛད་པའི། །རིགས་པ་སྣ་བས་འཛིག་རྟེན་སྒྲུང་བྱེད་རྒྱུ། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཉིད། །དེ་ཕྱིར་སྣ་བའི་མེད་གའི་རིང་ལུགས་ཀྱི། །གནད་རྣམས་གསལ་པར་བྱས་པའི་ལེགས་བཤད་འདི། །
རིས་མེད་བསྟན་པ་ཡོངས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་དང་། །པམིལ་ལྷན་སྟོ་གསལ་ཆོགས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དུ། །འཛིགས་བྱལ་ལྷ་འགྲུར་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག། །འཛིན་མཛད་རུ་དམ་རྩོགས་ཆེན་ལྷལ་པའི་སྒྲུའི། །ཕྱོགས་བསྟེན་ཟབ་
མོས་སྒྲུར་དུ་ལེགས་བཞེངས་པའི། །མཐུན་འགྲུར་ལྷ་རིགས་ཆོས་རྩི་ལས་མཛད། །འདི་ཡི་ལེགས་བྱས་སྟོན་ཀའི་བླ་བ་ལྟར། །གསལ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པར་གྱུར་པ་དེས། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ། །ཕྱོགས་དུས་
ཀུན་རྟེན་པའི་རྒྱས་གྱུར་ཅིག། །ཡང་དག་རྒྱལ་པའི་གསུང་རབ་ཟབ་མོའི་དོན། །གཞན་དྲིང་མི་འཛིག་ཆོད་མའི་རིགས་ལམ་ནས། །སྣ་བའི་ལྷགས་བཟང་རྒྱུང་བས་མཛོན་མཛེས་པ། །བསྟན་འཛིན་ཆོགས་ཀྱིས་ས་སྟེང་འགོངས་
པར་སོག། །རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་གཅིས་པར་འཛིན་པ་ཡི། །རིས་མེད་བསྟན་འཛིན་ཆོགས་རྣམས་ཞབས་བརྟན་ཅིང་། །བཤད་དང་སྒྱུབ་པས་འཛིག་རྟེན་ལམས་བྱུང་ནས། །དགའ་འདུན་འདུས་པའི་ཆོགས་ཀྱང་འཕེལ་གྱུར་ཅིག།

པ་ལྷོ་

༡༩། །ཆོས་ལུན་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་སྤྱི་མི་གཡོ་ཁིང་། །དབུ་འཕང་ལེགས་ལམ་
ལྷང་བས་བྱུང་གྱུར་ཅིག །བསྟན་ལ་ཉེ་བར་འཆོ་བའི་གྲ་གྲོ་དང་། །ཆོས་ལུན་བཅོས་བའི་ལུན་
གསལ་གྱུར་ཅིག །བསེལ་ལུན་ར་བ་དཀར་པོའི་ཁོར་ལྷག་གི། །འགྲོ་རྒྱལ་ས་ཡང་དག་ཆད་མའི་
ཅིག །འཇམ་བའི་དབུངས་ཀྱིས་བདེན་གསུང་ཆད་མ་ཡིས། །ཚུགས་ཀྱི་གྲང་པོར་ལུང་བསྟན་རི་
ཅིག །ཅེས་པའང་རྩི་མིང་པས་གང་དུན་གར་མར་སྤར་བྱང་དུ་སྤེལ་བ་དགོའོ། །མདྲ་ལོ།

ཡམ་པོ་འོ་ལྷ་ལྷུ་མ་འཕེལ། རྩོལ་ཀུན་གྱི་ཚེས་ལམ་ཉེར་ལྷགས་ནས། ལགས་ལྷུ་དག་ལེགས་
ལྷུ་ལ་ལྷ་ཚོས་ལ། ཉེ་པར་ཉིན་སྐུ་ལ་པ་ལྷུ་ལྷས་ཀྱི། དགོངས་དོན་དྲི་མེད་མཚོས་དྲ་
མགས་ལམ་ལ། མི་ལྷོད་འདྲན་པའི་ལོ་དང་ལྷན་གྱུར་ནས། ཚོས་ཀྱི་རྩ་ཆེན་དྲག་དྲ་ལྷོག་གྱུར་
པ་ཉིན་དྲ། རྩོལ་དྲི་མིག་དྲ་གྱུར་པ་ཚད་མའི་གཞུང་། མི་ཉམས་ལྷོགས་དུས་ཀུན་ན་ལྷས་གྱུར་

༄༅། །ན་མོ་ག་རུ་མཆུ་གི་ཡེ། ལུ་ལ་ཕུང་མཆིན་རབ་རལ་གི་འབར་པའི་
 དབྱངས། ཁྱིའ་དབྱངས་དང་པའི་པརྟོར་རྟག་རོལ་མཛོད། །འདིར་འཇམ་གྱིང་མཛོས་པའི་རྒྱན་
 འཛད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཐོག་མར་མཚན་སྟོས་པ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ལུ་མུ་ཆ་ས་མུ་ཚུ་ཡ་རུ་
 པར་འགྱུར་ལ་སྐད་གཉིས་ཤན་སྐར་ན། ལུ་མུ་ཆ་ཚད་མཱ། ས་མུ་ཚུ་ཡ་རྒྱན་ལས་བརྒྱས་པ། རུ་
 ཕུར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་རང་གི་གཞུང་རྒྱན་ལས་བརྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་རུ་བྱེད་པ་ཞེས་སོ། །

མ། ཚེས་དབྱངས་རབ་ག་རྒྱན་མཛོས་པའི་དབྱངས།

གཞིས། །འགོ་རྒྱན་ཐེ་ཚོམ་དུ་བ་གཅོད་མཛོད་པ། །རྒྱལ་རྒྱན་ཡེ་ཤེས་སྐུ་ཅན་འཇམ་པའི་
 མཚན་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་གྲང་པོས་མཛོད་པའི་ཚད་མ་རྒྱན་ལས་བརྒྱས་པའི་གཞུང་ཉིད་
 མ་ལུ་རྒྱ་ར་ཆ། བོད་སྐད་དུ། ཚད་མ་རྒྱན་ལས་བརྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་རུ་བྱེད་པ་ཞེས་
 མ་ཞེས་བྱ་བའི། ལུ་ག་ར་ཆ་རབ་རུ་བྱེད་པ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཐོར་བཅས་བཞོད་
 འགྱུར་སྟག་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སྟག་འཛམ་ལོ། །ཞེས་ལོ་རྩ་བས་བཀོད་པའོ། །གཞུང་དོན་

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

གཉིས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཚད་མས་འདྲུག་ཡུལ་རང་མཚན་གཞལ་བ་ན། ཡུལ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་ན་དེ་དངོས་སུ་གཞལ་ལ་ལྷོག་དུ་གྱུར་ན་དེའི་སྒྲིམ་ཚན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཞལ་དགོས་པས་
 གཞལ་བྱ་གཉིས་ནི་ཡོད་ལ་གཉིས་ལས་གཞན་མེད་དེ་ཡུལ་མངོན་ལྷོག་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པས་སོ། །ཁ་དོག་གི་སྒྲིེ་ལ་མི་རྟག་པའི་སྒྲིེ་ར་བ་སྒྲིེ་ར་བྱེེ་ར་ཆེས་དཔག་གི་ཚད་མ། གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིེ་བད་སྟགས་
 བྱི་དོན་དུ་གྱུབ་པ་མེད་པས་ན་རང་མཚན་མིན་ལ། ཞེན་པ་མེད་པས་སྒྲིེ་འདྲ་མིན་ནོ། །འོན་གསལ་བར་སྒྲུང་བས་ཡུལ་ལུང་གསུམ་པར་ཐལ་ཞེ་ན། སྒྲིེ་རོལ་དུ་སྒྲུར་གྱུབ་པ་ནི་མེད་པས་མེད་པ་གསལ་སྒྲུང་ཡིན་ལ། གསལ་སྒྲུང་
 གི་སྟེས་པ་རང་མཚན་ནོ། །དེའི་སྒྲིེ་བར་བ་ནི་སྒྲིེ་མཚན་ནོ། །ཡང་བྱས་སྟགས་རྟགས་ལས་སམ་ངེས་པས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་འཛིན་པ་ནི་རང་སྒྲིེ་འདྲེས་པ་ཡིན་པས་དེ་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་གཞན་དགོས་སམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ་གཞལ་བྱ་
 གཉིས་ཚད་མ་དུ་མས་ཡང་ཡང་སྟེས་པ་ཚད་མ་སྒྲུང་གསུམ་པ་འདྲ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཚད་མ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དཔེར་ན་དུན་པ་དང་འདོད་སྒྲུང་སྟགས་ཚད་མ་སྒྲུང་གསུམ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ལ་དོན་
 རང་རང་གི་མིང་སྒྲིེ་ར་ནས་འཛིན་པ་དུང་དོན་ལ་རྟེན་གསལ་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་ལ་སྟགས་པ་སྒྲིེ་ར་བ་བ་ལང་བ་ལང་གི་རྟེན་གསལ་དང་འདྲེས་པ་འམ་བ་ལང་དགར་པོ་ལྟ་སུ་ལ་སྟགས་པ་ཡི། རྟག་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་མངོན་སུམ་སོ། །དེ་

—

གྱིས། བསྟན་པར་བྱ་རྒྱུ་ལ་མིན་པ་ཡི་དོ་བོ་དེ་ནི་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་རང་མཚན་ནོ། །ཡིད་ཀྱང་རྟོག་མེད་དེ་ཕྱི་དོན་རང་མཚན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་གཞི་ཆགས་པ་དང་སྒྲུབ་པ་བདེ་བ་ལ་སྟོགས་
 པ་ལྟ་བུ། རང་རིག་དབང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པའང་གཤམ་པ་རང་མཚན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཏིང་ལེ་འཛིན་དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་བ་ནི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་བླ་མ་བདག་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་
 སྟོན་སངས་རྒྱལ་དེས་བསྟན་པར་གྱུར་པའི་བདེན་བཞིའི་དོན་སྐྱེ་བྱི་དང་དོན་སྐྱེའི་རྟོག་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཅུམ་མཐོང་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་མོ། །དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་ནི་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྟོམ་པའོ། །རྣམས་ཞེས་པ་
 འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཟུགས་འདས་པའི་ཟད་ཟེལ་གཙོན་གཉིས་ཀའི་ཚད་མེད་ལ་སྟོགས་པའོ། །དེ་ཡང་རྣལ་པའི་ཡུམ་ལས། རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་བ་གང་ནི་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་གཤམ་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་རབ་ཅེས་བྱའོ། །མཚོག་ཅེས་བྱའོ། །བླ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔོན་པོའི་གནས་ཚུལ་མ་ཐར་ཐུག་པ་གཞལ་བས་དེའི་གོང་ན་གཞན་མེད་པའོ། །དེས་མཚོན་ཏེ་མི་བསྐྱུ་བ་ཐམས་ཅད་
 དོ། །ཆགས་སྟོགས་རང་རིག་མཛོན་སུམ་ཡིན་ན་རྟོག་པའང་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེན་དེ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་རྟོག་པའང་རང་གི་དོ་བོ་ལ་རང་རིག་མཛོན་སུམ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །རྟོག་བྱའི་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་རྟོག་མེད་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་དེར་

མ
ཚོད་མ་
བཞི་
ཀུན་བདེས་

༡༩། །སྒྲི་དང་འདྲེས་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར། མྱིག་ཀྱང་ལ་རྒྱུ་འཛིན་ལྟ་བུའི་ལྟུང་གེས་དང་། བུམ་པའི་རྩལ་བརྒྱད་ཚོགས་པ་ལ་བར་ལ་བརྟེན་ནས་བུམ་པའི་སྒྲི་དང་རྟོག་པ་ལོགས་བར་རྟེན་ཅན་ཀུན་ཚོ་བ་འཛིན་པའི་གེས་པ་དང་། འདིས་རྟེན་སྒྲི་དཔག་པར་བྱེད་པའི་རྟོགས་འཛིན་སྟོན་པ་རྟེན་སྒྲི་དཔག་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྟེན་སྒྲི་དཔག་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་ནི་རྟེན་ཅན་སྟོ་སྟེ་རྟེན་དཔག་དངོས་སོ། །འདས་དོན་དུན་པ་དང་། མ་འདས་པ་མ་དོན་པར་འདོད་པ་ཅེས་བྱ་བ་ལྟུང་གེས་དུག་པོ་ནི་རྟོག་པ་མ་དོན་སྒྲི་ལྟར་སྒྲི་དཔའོ། །དེ་སྟོན་པ་ཡང་དང་པོ་གཉིས་དབང་པོ་དང་ཉིར་འདུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་པ་ཅན་པས་དབང་གེས་སྒྲི་ལྟུང་པ་མེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་མཐུན་དཔེར་སྟོག་རྩ་གྲུར་པའི་དོན་ཅན་གྱི་གེས་པ་བཞི་སྟོན་སོ། །བཞི་པོ་རྟོགས་ལ་སྟོས་མི་སྟོས་གྱི་དབང་དུའོ། །སྟེ་ནང་གི་ལྟུང་རྒྱས་རྟེན་དབང་པོ་བསྒྲུད་པའི་མ་དོན་སྒྲི་ལྟར་སྒྲི་ནི་དཔེར་ན་རབ་རི་བ་བཅས་པའི་མཐོང་བ་ལ་ལོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚོད་མ་དེས་འདི་ལྟར་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་དྲང་བཅས་པར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་དེའི་ཆ་ནས་འབྲས་བྱ་ཉིད་ཡིན་ལ་རྟོགས་བྱེད་དམ་འདྲ་ལ་བྱེད་དེ་ལ། བྱེད་པའི་ཆ་ནས་དོན་འདྲ་བ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བསྒྲུད་འདོགས་པ་སྟེ། སྐབས་སུ་ཚོད་འབྲས་སུ་རུང་སྟེ་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་པོ་ཅམ་ལས་ལོགས་སུ་བྱ་བ་གཞན་དུ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་བྱ་བ་མེད་པ་དབང་

ཚོད་མ་རིག་པའི་སྟོན་

ལྷོ་ཆེན་པོ།

པོ་དང་ལྷན་པ་སྟགས་ཚད་མ་མིན་ཏེ་བྱ་བ་ལ་བར་དུ་ཚད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚད་འབྲས་ཐ་དང་པ་ནམ་ཡང་མི་ཕྱིད་ཅེས་སོ། །དེའང་སྒྲུལ་བསྟན་ནམ་སྒྲུལ། ཡང་ན་ལྟགས་བར་དཔུང་ན་མྱོང་བ་རང་རིག་ནི་འབྲས་སུ་སྟེ་དོན་
ཁས་ལེན་ན་ཡང་རང་རིག་འབྲས་སུ་ཡིན་དགོས་པའི་འཐད་པ་ནི་སྒྲོ་རྒྱུ་མེད་དུ་མི་རུང་ལ་རྒྱུ་བཅས་ཡིན་དགོས་པའི་གནད་དོ། །གཟུང་རྒྱུ་འཛིན་རྒྱུ་གྱིས་མྱོང་བ་རང་རིག་དེ་ཡི་དོ་བོ་ལས་དོན་དེས་གྱི་གཞན་དུ་དེས་མི་
ཕྱིད་པས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་རང་རིག་གིས་དོན་དེས་པའང་འདི་ལྟར་འདོད་མི་འདོད་མྱོང་བ་དེས་དོན་རིག་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀས་མ་མྱོང་ན་ནི་དོན་མྱོང་བར་གཏན་མི་ཕྱིད་ལ་དོན་རྗེས་པ་མྱོང་ན་དོན་སྒྲོ་ཚྭ་སྟགས་སུ་
ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་ཡུལ་སྒོ་སྟགས་གྱི་སྒྲུང་བ་ལམ་རྒྱུ་པ་གཟུང་རྒྱུ་ཉིད་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒོ་སྟགས་འདིའི། ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་སྒོ་འཛིན་དེ་ཡིས་དེ་འཇལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་ཚད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དང་
མིན་ཏེ་དོན་གཟུང་བར་སྒྲུང་ཡང་རང་མྱོང་བ་ལས་མ་འདས་པས་སོ། །སྒྲུལ་པ། གང་ཚེ་སྒྲུང་བ་གཟུང་རྒྱུ་དེ་གཞལ་བྱ་དང་། ཚད་མ་དང་ནི་དེའི་འབྲས་སུ། ༡ འཛིན་དང་འཇུང་བ་དེ་རྒྱུ་པ་རིག་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དེ་
གཟུམ་ནི་དོན་དུ་གེས་པ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་པས་ཐ་དང་དུ་མ་བྱས་གཞན་དུ་མེད་པར་གཅིག་དུ་འདོད་ཅེས་སོ། །གེས་པ་གཅིག་གི་གཟུང་འཛིན་རིག་གཟུམ་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གཟུམ་བཞག་གི་ཚད་འབྲས་

མཛེན་གྱི།

ན་ཡུལ་དུན་པ་དང་གེས་པ་དུན་པ་ལ་བྱད་མེད་པར་མི་འགྱུར་པར་དུན་རྒྱ་ཡོད་པས་སོ། ། བློ་འཁྱེད་ན་སྒྲོན་པོར་སྒྲུང་བ་དང་སྒྲོ་འཛིན་གཉིས་མེད་ན་སྒྲོན་པོ་དུན་པ་དང་སྒྲོ་འཛིན་དུན་པ་ལ་བྱད་མེད་པར་འགྱུར་ན་འང་དེ་མིན་ཏེ།
གཟུང་རྒྱུ་ལ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་བྱད་ཡོད་པས་སོ། ། ཞེས་སོ། ། དེ་ལ་གཉིས་མེད་ན་གེས་པ་དང་པོ་ཡུལ་དང་བྱད་མེད་དུ་སྒྲུང་ལ་གེས་པ་ཕྱི་མ་རྒྱུ་ལ་ཡུལ་དང་བཅས་པར་མི་དུན་ཏེ། དེ་ཡང་འཛིན་པ་ཙམ་ལས་གཟུང་རྒྱུ་ཐ་དང་
དུ་ཡོད་ན་གེས་པ་དང་པོ་དང་སྒྲོ་སྒྲུང་ལ་བྱད་མེད་ལ། གཟུང་རྒྱུ་ལས་འཛིན་རྒྱུ་ཐ་དང་དུ་མེད་ན་ཕྱི་མ་རྒྱུ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་སྒྲུར་དངོས་སུ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་གྲུབ་པ་དང་ནི་རང་རིག་གྲུབ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ།
རྒྱུ་ལ་གཉིས་དང་ནི་རང་རིག་གྲུབ་པ་གཅིག་པས་སམ་བྱད་མེད་དེ། གཅིག་གྲུབ་ལ་གཅིག་མ་གྲུབ་མི་གེས་པས་སོ། ། ཞེས་གཅིག་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོག་གོ། ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་ལར་བློ་གསུམ་སྒྲུར་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཐ་དང་དུ་ཡོད་དུ་མིན་
གྲུང་བློ་དེ་གཉིས་རྒྱས་གཞན་མིན་པར་ངོ་པོ་གཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་གཅིག་གིས་གཅིག་སྒྲུང་བ་མེད་ན་གཅིག་གཅིག་གི་རྒྱུ་པ་ཙན་དུ་དུན་པ་འདི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ག་བ་དུན་ཆོ་སུམ་པ་མི་དུན་པ་བཞིན་ནོ། ། རྒྱ་མཆོན་བློ་
རང་གིས་རང་མ་སྒྲུང་བར་རྒྱུ་པ་ཙན་སུ་དུན་པ་འདི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྒྲོན་མེད་དེ་བློ་རང་ལས་གེས་པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་སྒྲུང་ཞིན། ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བློ་སྒྲུང་བྱེད་དེ་ལ་འང་དུན་པ་མཐོང་བས་སྒྲེ། དེ་ཡང་སྒྲུ་མ་དེ་

པལ

རྒྱལ་མཚན་ཅད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དོན་ཞེས་པ་དམིགས་སྟེན་ཡུལ་ཁོ་ན་བརྗོད་པའི་ཞེ་ན་དུན་མངོན་འདོད་སོགས་ཀྱི་གཞུགས་དུན་པ་རོ་མངར་པོ་བ་འདོད་པ་ལ་མི་ལྟན་དུ་དཔོག་པ་སོགས་ཀྱང་ངོ་། །སྤེས་པ་འདྲ་
 དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ལ་རང་ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་ལ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ཚུད་སྒྲུབ་ལ་སྒྲུས་པ། དོན་དེ་ལས་སྤེས་པའི་སྤེས་པ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་པ་ལ། དོན་དེ་དང་མཐུན་པར་སྤེས་པ་
 ཞིག་ལ་ཟེར་རམ་མ་མཐུན་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་ཤིང་དེ། དབང་པོ་ལ་རྩི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་རགས་པ་དེ་ནི་དོན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དོན་དུ་མ་དུ། སེམས་རྒྱལ་མེད་གྱི་
 དམིགས་པ་གཞུགས་སོགས་དོན་ལྟ་རྒྱལ་སོ། །སྐད་ཅིག་མ་དང་དུལ་ཕྱན་ཆོགས་པ་ཡིན་པས་དོན་དངོས་དེ་ལ་བ་སྒྲུད་དུ་མ་བྱས་ཏེ་མི་རྒྱས་པས་སོ། །རུལ་ཕྱན་སོ་སོ་པ་ལ་དམིགས་ཀྱང་དེའི་སྒོ་ནས་བ་སྒྲུད་དུ་མ་བྱས་ཞེས་
 ཀྱང་གསུངས། དོན་ཏེ་སྒྲུབ་པས་ཡིན་ན་དབང་པོའི་རུལ་ཕྱར་ཀྱང་ལྷུལ་མ་ལྷུལ་གྱི་དབང་སྤེས་གྱི་རྒྱར་ཐལ་ལོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤེས་པ་རྒྱལ་སྤེས་ཀྱི་གཞུགས་སྤེས་སྒྲུབ་སྤེས་ཞེས་ཡུལ་གྱི་བ་སྒྲུད་ཕྱེད་གྱི་དོན་གཞུགས་
 སོགས་ཡུལ་གྱིས་ངོ་པོས་དཔེན་པ་རུལ་སེལ་སུ་པ་ཡང་། བ་སྒྲུད་གྱིས་བརྗོད་དུ་མ་ཡིན་པས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཕྱི་དོན་རེག་པས་ན་བ་སྒྲུད་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་འདི་ཡང་། རུལ་སེལ་སུ་པ་མིན་པའི་ཆོགས་པ་འམ་སྒྱི་ཡི་

མིག་རྩལ་དབང་དོན་པར་དྲང་བཅུས་པ་འཛིན་པ་དྲང་། ཤེས་པ་དབང་པོ་ལས་ལྷན་པ་འཕམ་ཆེ་བའང་ཤེས་པ་འཕམ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ། ། མིག་རྩལ་གཉིས་དྲབང་པོ་རང་གི་རྟེན་ལས་ཕྱིར་མི་འཕོ་བས་ཐུང་པ་མེད་དོ། །
 གལ་ཏེ་འཕོ་ན་ནི་དབང་དོན་ཐུང་ཀྱའི་དབང་པོ་དེ་མིན་པས། ལུལ་ལ་འཛིན་པར་རྩལ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟེན་དང་བྱལ་བས་སོ། ། རྟེན་དང་བྱལ་བས་འཛིན་ན་དབང་པོ་བཀག་པ་དང་ཡོང་བས་ཀྱང་འཛིན་པར་ཐལ་ལོ། ། བདེ་ལྷན་
 སྤྲུལ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བྱ་མིན་པ་འཕམ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ་དབང་དོན་མ་ཐུང་ཅིང་། དེ་འཇལ་གྱི་དབང་པོ་གཞན་མེད་པས་སོ། ། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་འཇལ་བ་རྟགས་ལ་ནི་མི་ལྟོས་པར་ཤེས་ལ། དེ་ལྟ་ན། དེའི་ལུལ་གང་
 ལ་ལུལ་ཅན་གང་སྟེ་མིག་སྤྲུལ་ནི་མིན་ནོ། ། འཕམ་སྤྲུལ་དེ་གཞལ་ན་དེའི་ལུལ་ཅན་ཆད་མའམ་མཛོན་སུམ་གཞན་ཞིག་ཡོད་དགོས་སོ་ཞེས་སོ། ། ཡང་ན་གལ་ཏེ་དེ་འཇལ་བྱེད་དབང་པོ་གཞན་ཞིག་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། ། དེ་
 འདོད་ན་ཡིད་དབང་པོ། གངས་ཅན་སྤྲུལ་གྱིས་བཤད་པ་དེ་ཡང་བཀག་པ་མེད་ཕྱིར་དོན་གྱིས་ཡོད་པར་ཐོབ་ཅི་ན། དབང་པོ་གཞན་སྟེ་ཆོགས་གྱི་སྟེ་སྟེས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། གཞན་ཡང་ཆད་འབྲས་ཐ་དང་དྲ་
 བཞག་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ངེས་པ་དེ་ནི་ཆད་མའི་རྩལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་མཛོན་སུམ་དོན་ལ་ཁོ་རང་ལས་ཆད་མའི་འབྲས་བུ་མེད། མཛོན་སུམ་གྱིས་ལུལ་ཤེས་པ་དེ་ཡི་ཡང་ནི་གཟུགས་

ཚད་མ་ བཟང་ རྒྱུ་ལྟར་

༡༢༡། །སྟགས་ཀྱི་བྱང་པར་གྱེས་པའི་ཚད་མ་ཁོ་རང་ཉིད་ལས། རྟོན་གཞན་བྱང་པར་ཅན་གྱེས་པ་འབྲས་བུར་སྦྱ་བར་འགྱུར་ན་ནི། སྦྱི་སྟགས་བྱང་པར་དུ་བྱེད་པའི་གྱེས་པ་ཚད་མ་དང་རྟག་པ་སྟགས་བྱང་པར་
དུ་བྱ་བའི་གྱེས་པ་འབྲས་བུ་སྟེ། བྱང་པར་གཟུང་བ་ཅམ་བྱང་པར་བྱེད་པ་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། བྱང་པར་ཅན་བཟུང་བ་བྱང་པར་དུ་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པས་སྦྱ་མ་ན། བྱང་པར་ལ་དེར་གྱེས་པ་མིན་ཏེ་དེ་གཉིས་ལུལ་བ་དྲན་པའི་
ཕྱིར། བྱང་པར་བྱེད་གྱེས་ཏེ་ལ། བྱང་པར་དེ་རྟགས་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ་གལ་ཏེ་བྱེད་གྱེས་དེ་ལ་ཚད་གཞི་པ་གཉིས་ཀར་འགྱུར་གྱི་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་བྱང་པར་བྱ་བའི་གྱེས་པ་ལ་འདྲ་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གྱེས་བྱ་
ཡོད་དུ་བྱང་བྱང་སྒར་སྒར་ལ་ཡོད་པའི་མ་རྟགས་སྟགས་སྟག་པ་འགྱུར་བོ་ཞེ་ན། མ་རོན་སུམ་རྒྱམས་གཙམ་ཅམ་གྱིས་སྦྱི་བ་ལ་དེའི་སྒར་མ་རྟགས་པ་ལོག་ཀྱི་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཡོད་ཀྱང་དེ་ལོག་པ་མེད་པ་ཅམ་ཡིན་པས་དེ་གཞི་པ་
བྱར་བྱར་པ་ནི་དཔྱད་དུ་མི་བཟོད་དོ། །མེད་པ་ནི་སྤེལ་བྱར་མི་རུང་དོ། །མ་རྟགས་ལོག་རྟགས་ཐེ་ཚོམ་ལ། སྟགས་སྒར་ཡོད་ལོག་པ་གྱེས་པ་ཀུན་ལ་མིན་ཏེ་དེ་མེད་ཀྱང་ཚད་མ་སྦྱི་བ་མ་ཐོང་བས་སོ། །སྒར་ཡོད་པ་གསར་
དུ་ལོག་ཀྱང་ལོག་པ་ནི་མེད་པ་ཅམ་ཡིན་ཕྱིར་འབྲས་བུ་མིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་པ་རྒྱམས་ནི་བདག་དྲང་དབང་པོ་དྲང་ཡིད་དྲང་གསུམ་པོ་རྟོན་དུ་བྱང་པ་ལས་གང་གྱུ་བ་པ་དེ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཡོད་པ་སྟགས་སྦྱི་དྲང་བྱང་

ཚད་མ་ རྒྱུ་ལྟར་ རྟོན་

བར་ལ་ལྟོས་པ་དང་ལུས་སྟགས་རྩ་ས་དང་སྟོ་སྟགས་ཡོན་རྩ་དང་འགྲོ་སྟགས་ལས་ལ་ལྟོས་ནས་འདིའོ་ཞེས་བཟུང་བ་ནི་མདོན་སྒྲུལ་སྟོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དབང་གིས་རྣམས་རང་ཡུལ་ལ་ལྟ་བུའི་དོན་ཅན་ཅམ་ཡིན་
 གྱིར་རྟོག་པ་མིན་པས། ཟུད་པར་ལྟ་བུ་དེ་རྣམས་དང་ཟུད་པར་ཅན་སྒྲུར་བར་མི་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དུ་མས་གཟུང་བྱ་ནི་གཅིག་མིན་དེ་ཡིན་ན་གཟུགས་དང་སྒྲུ་ལ་སྟགས་ཀྱང་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་པོ་དུ་མས་གཟུང་བྱ་
 གཅིག་མིན་པར་མཐོང་བའི་ཆོན་དབང་པོ་དུ་མ་ལས་གཅིག་སྟེ་མཐོང་བ་མིན། མཐོང་ན་དབང་པོ་གཞན་དོན་མིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟེ་གཅིག་ཡུལ་གཅིག་གིས་མཐོང་བས་སོ། །དབང་པོས་ནི་རང་ཡུལ་ཡིན་ན་
 དངོས་པོ་བྱ་དང་ཀྱང་འཛིན་རྒྱས་དེ་མིག་གིས་གཅིག་གིས་སྟོ་སྟེ་སྟགས་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་སྟགས་སོ་སོ་ལ་འང་དབང་པོ་ཀུན་གྱིས་རང་ཡུལ་འཛིན་པར་འགྱུར་དེ་རྩ་ས་སྟགས་བཞིན་ནོ། །རྩ་ས་དང་གྲངས་དང་ལས་ལ་
 སྟགས་ལ་འཛིན་པ་མིན་དེ་ལུས་པ་རྩལ་མའི་སྒྲུལ་དུ་མིག་གིས་སམ་མཐོང་བེན་སྒྲུལ་པ་མུན་ཁང་དུ་རེག་ཆོ་སྒྲུལ་པ་དཀར་པོ་སྟགས་ཟུད་གཞི་ཟུད་ཆོས་སྒྲུར་དེ་འཛིན་སྒྲུལ་ན་དབང་པོ་གཞན་གྱི་ཡུལ་སྒྲུ་ལྟ་བུ་ལ། དེ་དང་རེག་བྱ་
 སྟགས་གཞན་ལ་བྱའི་ཡུལ་དུ་མེད་ཕྱིར་དབང་པོ་གཞན་གྱི་སྟེད་ཡུལ་མིན། གལ་དེ་ཟུད་པར་བྱ་བྱེད་གྱི་དོན་དེ་དག་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ། རྩ་ས་ཡོན་སྟགས་ཡུལ་དེ་དབང་ཡུལ་དུ་མཆུངས་པར་འདོད་ཅེ་ན། རྩ་ས་དེན་གཞན་ལ་

ལྷ་མོ་དཔལ་ལྷོ་།

དབྱིབས་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །མེད་ན་གསེར་གྱི་རྩ་རྩུན་དང་སྒྲིགས་གྱི་དབྱིབས་ཀྱང་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་པས་ན་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྐབས་དབྱིབས་ཞེས་རིགས་སམ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བཀོད་པ་ཙམ་ལ་གོ་དགོས། དེ་ཡང་
དབང་པོས་བཀོད་པ་ཙམ་མམ་དེའི་ཁྱད་པར་འཛིན་གཉིས་ཀ་ཁྱད་པར་བུས་ནས་འཛིན་ན། ཡུལ་ཀུན་གཅིག་ཡིན་པས་ཐ་དྲ་མེད་པར་འགྱུར། རྣམ་འགྱུར་ཐ་དྲ་པ་འཛིན་ན་དོན་གྱི་རང་བཞིན་གཙོ་བོ་ནི་འཛིན་པར་མི་
འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་འཛིན་ན་དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་འཛིན་པར་མི་འགྱུར། གཉིས་ཀ་འཛིན་ན་འང་ཡིད་བཞིན་རྣམ་པར་རྟོག་པར་འགྱུར། སྔ་སྔར་འཛིན་ན་དོན་ལུ་འཛིན་པའི་སྐབས་དེའི་ཚེ་དེའི་རང་བཞིན་སྤྱིར་སྤྱོད་སྔ་སྔར་སྔོགས་
འཛིན་པ་མ་ཡིན། དོན་དང་བདེ་སྔོགས་གཞན་མིན་ཞེ་ན་སྐྱ་སྔོགས་བདེ་སྔོགས་དེ་ཡི་འབྲས་བུའང་མིན་ཏེ་རང་རང་འབྲས་བུ་མི་རིགས་པ་འཇམ། གཞན་ཉིད་མིན་ན་སྔ་སྔར་སྤྱོད་གཞུང་བུ་མིན་པས་དབང་ཡུལ་མིན་ནོ། །
བསྐྱེམས་ནས་འཛིན་ན་ཡུལ་སྐྱ་ཚོགས་པའང་རྣམ་པར་མཚུངས་པར་དབང་པོ་གཅིག་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །དུ་མར་འཛིན་ཕྱིར་གྱུངས་ཙན་གྱི། བྱེ་བྲག་ཕྱི་མ་ཁ་ཅིག་སྐྱ་མ་ལྟར་མི་འདོད་དེ་གཙོ་བོ་གཅིག་མི་འདོད་དོ། །
རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་དེ་དེའི་དོ་བོར་ཡང་ཐམས་ཅད་དྲག་ལ། གཙོ་བོ་དེར་རྟལ་སྤྱན་སྔ་སྔར་ཡོད་པས་གྱངས་མེད་བྱག་མེད་དུ་ཐལ་ལོ་བདེ་སྔོགས་རབ་དུ་སྒྱུར་བའི་བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་པར་ལས། རྣམ་འགྱུར་རམ་འབྲས་

༥༤

ལྷ། །འཕྲུལ་ལ་སྒྲུབ་པའི་དོ་བོར་མཆོད་ཅིང་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་དགོས་ནི་འདྲ་། བདེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱན་གསུམ་པོ་ནི་རང་བཞིན་དུ། གཅིག་ཅིད་དུ་ཡང་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་འགྲོ། ཅིས་ན་རིགས་བདེ་
 སྒྲུབ་མི་མཐུན་ལས་ཐུར་པ་ཡི། དཔོན་པོ་དོན་གཅིག་དུ་རབ་དུ་སྒྲུབ་པ་འདོད་པ་འདྲ་མ་ཡིན་པས་སོ། །རང་བཞིན་དང་རྒྱལ་འབྲུག་གི་ཚུལ་གཉིས་སུ་གིས་པར་མི་འདོད་ན། དེས་ན་འབྲུག་ལྷ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོ་བོར་
 འབྲུག་། རྒྱ་མཚན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ནི་སོ་སོའི་དུ་མ་སྒྲུབ། དོན་གྲང་དབང་པོའི་ཡུལ་ནི་དེ་ལས་གང་དམིགས་སྒྲུབ་བའམ་རྒྱལ་འབྲུག་ལྷ་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་འབྲུག་རེ་རེའི་དཔོན་པོ་ལ། ཡོན་ཏན་གསུམ་
 སྒྲུབ་འདོད་པ་འདོད་ཀྱངས་ཅན་སྒྲུབ་མའི་ལུགས་ལས་ཐུན་པར་འབྲུགས་མོད་ད་རུང་གཞི་སྒྲིན་བཅས་སོ། །ཡུལ་གཅིག་དུ་དེས་པ་མ་ཡིན་པ་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་དེ། བྱོད་ལྟར་ན་ཆོད་མར་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ་ཏེ་མཐོན་རྗེས་གཉིས་ཀའི་ཁོངས་སུ་མི་འདུ་བས་སོ། །འི་ལྟར་ན་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གཅིག་པ་མིན་ན། ཏྲགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གྲང་མིན་པས་སོ། །སྒྲིན་དེ་མེད་དེ། རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་ལ་མཐོན་སུམ་ཡིན་ལ།
 ཡིད་འཇུག་ནི་དོན་དང་དབང་པོའི་འཇུག་པ་གཉིས་ཀ་དུན་པའོ་ཞེ་ན་ཞེས་གྲངས་ཅན་པས་མཐོན་སུམ་གྱིས་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་དུ་ཁས་ལེན་པས་སོ། །ཡིད་འཇུག་དེ་དུན་པ་མིན་ཏེ་དེའི་རྒྱ་ལྟར་ཉམས་སུ་མ་བྱོད་ཕྱིར། དུས་

ཅིག་ཆར་དུན་ལུང་དབང་འདུག་དང་དུན་པ་ཡིད་སྒྲོ་གཉིས་ཀྱི་འཕྱར་བར་འཕྱར་བས་ཀྱང་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་ཡིད་དེ་ནི་ཆད་མ་མིན་ནོ་དེས་ན་ཡིད་ལ་དུན་པ་ཉམས་ཏེ་མིད་པ་འཇམ། གལ་ཏེ་དུན་པ་ཡིན་ན་འད་ཡིད་དབང་
 གཉིས་ལུང་གཅིག་མིན་པས་གཞན་མཐོང་བར་འཕྱར་ལ་དེ་ལྟ་ན་གཞན་མཐོང་གཞན་དུན་འགལ་ལོ། །ཡིད་ནི་དུན་པར་ལྷག་པར་ཏེ་དབང་པོའི་རྗེས་སུ་དུན་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་དབང་པོས་བསྐྱར་རྗེས་ཡིད་ཀྱིས་
 འཛིན་པར་བྱེད་ལ། ཡིད་ཀྱིས་བསྐྱར་ནས་ནི་དབང་པོས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་རང་གི་གཞུང་ལས་དེ་གཉིས་ཡ་མ་བུལ་བར་བབས་པ་བསྐྱར་པ་བསལ་ཏེ་ཞེས་སོ། །ལྷག་པ་ཞེས་ཡིད་ལ་དུན་པ་ཡོད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་མིད་
 པས་ན་ལྷག་པར་བརྗོད་ཐེར་ན་རང་གིས་རྣམ་བསལ་དབང་གཞན་དོན་མིད་འཕྱར་ཏེ་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་ཀྱན་རྟོག་པས་སོ། །དཔྱེད་པ་པ་རྣམས་ནི་དོན་ཡོད་པ་དྲང་ཡང་དྲག་པར་སྤང་ནས་སྦྱིས་པའི་སྦྱིས་བྱའི་དབང་པོ་རྣམས་
 གྱི་སྒྲོ་དེ་མཛོན་སྤུམ་སོ་ཞེས་ཐེར་རོ། །དེ་ལ། ཡོད་པ་ཞེས་པའི་བསལ་བྱ་མིད་པ་སྦྱི་ཡང་དག་པར་སྤང་ན་ཡོད་པས་བྱལ་བས་སོ་མིད་པ་ལ་སྤང་པ་མིད་དོ། །ཡང་དག་པར་སྤང་ཅིས་པ་ལས་དེ་རིག་བྱ་ཡིན་པས་སོ། །གང་དང་
 སྤང་པར་དོགས་པའི་ལུན་དུ་ཡོད་པ་དང་སྤང་པ་ཞེས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ན། འདི་ནི་དབང་པོའི་བྱད་པར་བྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱིར་ཡོད་པ་ཅུ་དྲུག་པར་སྤང་པ་རྣམས་ཡིན་མིན་དེ། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་བརྗོད་དེ་བྱལ་

ལྷོ། རྩོམ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྱིར་ཡོད་པ་དང་ལྷན་རྒྱུ་རྩི་བརྒྱུད་མི་དགོས་ལ་དབང་པོ་འི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ན་ལྷན་པས་ཆོག་པ་ཁོ་ནའོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ཅེས་པའི་སྒྲི་དབང་པོ་དམ་པར་འདོད་པ་དང་། ཡང་དབང་པོ་
ལེགས་པའམ་མཛེས་པར་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡོད་པ་དང་ལྷན་ཅེས་པས་གང་མེད་པ་འཛིན་པའི་དབང་པོ་རབ་རིབ་སོགས་དམན་པའམ་མི་ལེགས་པ་བཅད་པའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་སོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་དམ་པར་གྱུ་བ་དྲང་ལེགས་
པའམ་མཛེས་པ་དེ། མིག་ལ་སྒྲུད་རྒྱུ་འི་མིག་སྒྲུན་དང་རྒྱང་པར་བྱགས་པ་ལ་སོགས་གཞན་ལས་ཀྱང་ཡོད་པས་དེ་བྱུང་ཡང་དེར་བལ་ལོ། །འོ་ན་ཡོད་སྒྲུས་དབང་པོ་ལེགས་པ་ཙམ་སྟོན་ན་དོན་ཁོ་ནས་དབང་པོ་དམ་པར་གྱུ་བ་པ་
མིན་པས། དམ་པར་གྱུ་བ་བྱེད་མིག་སྒྲུན་སོགས་དང་མིག་ལྷན་པ་ཡང་ཆད་མར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཁྱུ་ཅེས་སོ། །མིག་སྒྲུན་བསྒྱུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མིག་གི་སྒྲོ་འདིའོ་ཞེས་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །དཔེར་ན་འགྲོ་ཆད་ལ་
འགྲོ་ལྟ་མ་གྲགས་པར་བལ་པོ་ན་ལ་གྲགས་པ་ལྟར། མིག་སོགས་དམ་པར་གྱུ་བ་མིན་ལ་མི་བཟུང་བར་ཡུལ་ལམ་དོན་ཁོ་ན་ལ་སྒྲབས་འདིར་བཟུང་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དོན་ཁོ་ནས་མཛེས་སོགས་སུ་གྱུ་བ་པར་གྲགས་ལས་དེ་
ལྟར་བརྟག་གྱུང་ན། དམ་སོགས་སུ་བྱེད་པའི་སྒྲི་དེ་དབང་པོ་འི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པ་ནི་མིན། དུས་ཀྱན་དུ་དབང་པོ་དོན་དང་ལྷན་གྱུང་ན། གཟུགས་དང་སྒྲི་བར་དུ་ཆོད་པ་དྲང་། དོན་ལས་ལྷག་པ་ཆེན་པོ་འདྲ་འཛིན་པར་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

མཐོང་བས་ན། བར་དུ་མ་ཆོད་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་དོ། །འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོད་འབྲས་བྱོའི་སྒྲིབ་ལས་གཞན་དུ་མ་མཐོང་ལ་ཆོད་མ་དང་འབྲས་བྱོའི་གཞན་དུ་འདོད་དཔར་གིས་གང་ལས་བྱོ་སྒྲིབ་བར་གྱུ་བ་པ་དེ་
མཐོན་སྒྲུལ་མོ་ཞེས་དབང་དོན་བྱད་པ་ཆོད་མར་འདོད། དེ་ལ་འོན། ཡོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་བྱད་པའི་སྒྲིམ་བྱའི་དབང་པོ་རྒྱལ་མཐོན་སྒྲུལ་པས་ཆོག་མོད། བྱོ་ཡི་སྒྲིབ་པ་ཅི་བྱ་ཞེས་སོ། །བྱོ་ཡི་རྒྱ་ཡི་ཆོག་ས་པ་དུ་
ཁོ་རང་གི་མདོར་བཟོད་པ་བདག་སོགས་དེ་བོར་ནས་དོན་གང་ལས་བྱོ་སྒྲིབ་བར་གྱུ་བ་དེ་ས། མཐོན་སྒྲུལ་ཆོད་མ་ཉིད་དུ་འཛག་ཅི་སྒྲིབ་དོན་ཁོ་ན་རྒྱ་ཡི་ན་པ་འཇམ། ཡིན་ན་མདོར་བྱོ་ཡི་དོད་སྒྲིབ་པ་ཞེས་ཅི་ལ་བསྒྲུན་དེ་མི་དགོས་སོ། །
བྱོད་ལྷུ་ར་ན་དོན་དྲང་དབང་པོ་དང་ཡིད་དང་བདག་སྒྲིམ་བྱ་དང་བཞི་པོ། ལྷོ་ར་དྲང་འདྲ་བྱེད་པ་ཡི་ལྷག་ས་ལས་གཞན། མཐོན་སྒྲུལ་གྱི་ནི་བྱོ་བསྒྲིབ་པའི། ཆོག་ས་པ་འཇམ་གང་ལས་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བཟོད་པ་དེ་དེ་ལྷུ་ར་རྒྱུར་སོམས་
གིག་དབང་དོན་བྱད་པ་ལས་འདི་དག་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་ངེས་གིས་བྱོ་བ་དེ་མཐོན་སྒྲུལ་མོ་སྒྲུལ་ན། བྱད་པར་གྱི་ཆོས་བ་ལང་ཉིད་དང་རྒྱས་བ་ལང་སོགས་ལྷོ་ར་བ་དབང་པོ་ལ་མིད་དེ་དེ་དོན་ལ་ལྷ་བ་ཅམ་བྱེད་འདོད་ལ། ལྷོ་ར་རང་རང་
རིག་བྱ་བ་སྒྲིབ་གྱིས་བསྒྲུན་མིན་ཡིན་པར་བཤད་ཐེན་པས་སོ། །བྱུང་ཉིད་དེ་བ་ལང་གི་རིག་ས་སོགས་རིག་ས་ལྷན་དང་ལྷོ་ར་བ་ལས་ནི་དོན་དེ། བ་ལང་ཉིད་དམ་ཁོ་ན་རྒྱ་ངེས་པ་སོགས་སུ་འཇམ་པར་བྱེད་པ་འདོད་ན་འད་།

ཞུ། །དབང་པོའི་ཕྱོད་ལ་དོན་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་སྐྱེས་དང་། ལྷོར་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། དོན་མིན་པ་ཤེས་པ་དབང་ཡིད་རྟོག་མེད་ལུས་པ་དང་རྟོག་པ་འདྲ་རྒྱུ་ཀྱན་དུ། མཛོན་ལུས་ཚད་མའི་ཕྱོད་རྒྱ་གར་ས་པར་
 རམ་ལྷུ་པ་པར་འབྲུར་རོ། །དེས་ན་ཅི་ཅེ་ཕྱོད་ཡི་ཅེ་པ་གྲོ་ཕྱོད་ལས་གཞན་པ་ཕྱི་དོན་ལས་མཛོན་ལུས་དུ་འདྲོད་དེ་མི་རིགས་སོ། །ཚད་མ་ལ་དོན་གཞན་ཞིག་དེའི་འབྲས་བུར་སྒྲུ་བ་ཡི་སྟེ། ཚད་མའི་ལུས་ལས་དོན་གཞན་ནམ་
 ཡང་ཐོབ་པར་འབྲུར་བ་མ་ཡིན་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དོན་ཕྱི་ཕྱོད་ཀྱི་པར་བའམ་སྒྲིལ་པ་ཉིད་འབྲས་བུ་མིན་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་ཅིའང་བཞག་དུ་མེད་པས་སོ། །ཕྱོད་ཡི་ཕྱོད་པ་ཕྱོད་ལས་གཞན་ཡིན་ན་མི་འཐད་དེ། དེའི་
 འཕྲོད་འདྲ་ནི་རང་གི་རྒྱུ་འཕྲོད་འདྲ་ཅན་ལས་དེ། ཚད་མ་ནི་འཕྲོད་པ་འདྲ་བ་ལས་འབྲུང་ན་ཡང་འཕྲོད་འདྲ་རྒྱ་རྟག་པ་མི་ཕྱོད་པ་དང་ཕྱོད་འཕྲོད་འདྲ་ཡིན་པ་འདྲ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲུ་བ་མེད་སྐྱེས་ཀྱིས་གཞོད་དེ། ཅི་ཅེ་ཕྱོད་པ་
 ཕྱོད་པ་གཞན་མིན་ཕྱོད་མཛོན་ལུས་དུ་འབྲུར་པས་སྒྲུ་བ་སྒྲིལ་པ་འདྲི་པ་དོན་མེད་དོ། །གལ་དེ་རྒྱ་སྒྲིལ་བུ་རྒྱུ་མ་པར་འབྲུར་རྒྱས་ཕྱོད་ལྟར་ཕྱོད་ལུ་ཉིད་མི་རྟག་པ་རུ་འབྲུར། ཅི་ཅེ་པ་དྲག་དེ་སྒྲུ་བ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་མི་འབྲུར་
 ན། སྒྲུ་བ་ཚད་མིན་དུས་དང་ཁུད་པར་མེད་པ་ནི་ཕྱོད་དེ་མ་ཚད་མ་ཞེས་མི་ཕྱོད་པ་དེས་ཚད་མ་ཅི་ཡང་མི་ཕྱོད་པས་སོ། །ཚད་མ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་ལས་མཛོན་ལུས་ཀྱི་ཡི་ཕྱོད་དང་པོ་རོ། །རྟོག་དབང་ལ་རྒྱུ་མ་པ་གཉིས་

མ་ཐོད་གཞི།

དེ་ལས་རང་དོན་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ལས་གཞལ་བུའི་དོན་མཐོང་བའི་གེས་པའོ། །འབྲས་ལུ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་བཤད་པ་བཞིན་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚྲིགས་དོན་གཞལ་བུ། དེ་ལ་གསལ་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་གེས་པ་
ཚང་མ། དེ་རྟགས་པའི་ཚང་མ་འབྲས་པའོ། །ཚང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དྲང་ནི། རོ་བོ་མ་ཚུངས་པ་མིན་ཏེ་འོག་དུ་འཆད་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འོ། །དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཚྲིག་ལས་བསྐྱུ་བུ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ཡུལ་རང་གི་
ལས་ཐ་དད་ཕྱིར་རང་མཚན་དོན་དེ་ལས་གཞན་རེག་བུ་དཔོག་པ་དང་སྒྲར་མཐོང་དོ་ཐོས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲའི་ཐ་སྐད་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱུ་བུ་མི་ཡིན་གྱི། རང་གི་རོ་བོ་ཕྱི་བྲག་པའམ་རང་མཚན་བརྟོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་
དག་གི་མིང་ལས་གེས་ཕྱིར་དེས་ན་རང་མཚན་ལས་རྣམ་པ་གཞན་སྒྱི་མཚན་བསྐྱུ་བུ་ཡིན་ནོ་དེ་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དབང་གེས་ཀྱིས་རང་མཚན་བཞུང་ནས་ཡིད་གེས་ཀྱིས་སྒྱིའམ་ཕྱི་བྲག་གི་ཐ་སྐད་བུས་པ་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་
གཉིས་ཞེས་སོ། །ཐོས་དཔག་དེ་སྒྱི་མ་ཡིན་ལའང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་སྒྱི་མཚན་གཞན་ལས་གཞན་དང་རེག་བུ་ལས་རྣམ་དཔག་པ་བཞིན་ཞེན། དེ་མིན་ཏེ་དེས་དཔག་བུའམ་མཚན་བུ་སྒྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་བྲག་པའི་རེག་བུ་
བཏང་སྒྲོམས་རྣམ་ལས་གཞན་ལ་འཁོག་པའི་ཡིད་ཆེས་ཆེག་གི་སྐབ་ཕྱིད་ཀྱིས་ཏེ་རེག་བུ་ནི་རེག་བུ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྱི་བྲག་པ་ཐེང་ཏེ། གང་རེག་བུ་མཐོང་བ་ལ་བཏང་སྒྲོམས་ཚང་མར་བསམ་པའོ། །རྣམ་དེ་

༭། །ལས་གཞན་ལ་འགྲོགས་པར་བྱེད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ་ལུང་དོན་ལ་རིགས་པས་དཔྱོད་པ་དང་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པས་སོ། །གལ་ནེ་ལུང་དང་རྗེས་དཔག་ཐ་མི་དྲན་དུ་གྲུབ་ཅི་ན། མ་ཡིན་ནེ་ཐ་
 དྲན་གྱང་མི་དཔེ་བྱིར་ནེ་ལུང་ལ་འབྱུལ་པ་མི་དཔེ་པས་སམ། ཡང་ན། རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་མིན་པ་ཞིག་ལུང་གིས་སྟོན་མི་དཔེ་པས་སོ། །ཁྱོད་ལ་མ་ཆུངས་གེ་ན་མིན་ནེ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་ཡིད་ཆེས་ཆོག་གྱང་དཔུང་གསུམ་གྱིས་
 དག་པའི་མི་བསྐྱབ་པར། མ་ཆུངས་པའི་བྱིར་ན་དེས་ནི་སྒྲིག་གྱུར་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་དོ། །ཚུལ་གསུམ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་གཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་སྒྲིགས་ཆོས་དྲང་སྒྲིགས་དྲེ་དང་མ་བྱུན་པ་ལ། ཡོད་པ་རྗེས་
 འགོ་དྲང་བསྐྱབ་ཆོས་མེད་པ་ཉིད་ལ་མེད་པ་སྒྲིག་པའོ། །ཚུལ་གསུམ་པའི་ཟུར་དུ་གཤེས་པའམ་དེར་དེས་པ་ཞེས་པའི་ཚུལ་ལོགས་སུ་སྒྲིག་དགོས་དེ། ཚུལ་གསུམ་པོ་མ་གཤེས་པའམ་མ་དེས་པ་ནི་རྟགས་མིན་པས་སོ་ཟེར་ན། ཚུལ་
 གསུམ་པའི་མ་ཆོན་ཉིད་སྟོན་པ་འདྲི་དུ་གཤེས་པ་མ་སྒྲིག་ན་འདྲ་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ཉིད་དེ། རྟགས་ནི་གཤེས་བྱེད་སྒྲུབས་ཀྱི་དབང་བྱས་བྱིར་གསུམ་ཀར་དེས་པ་དགོས་པ་ནི་དོན་གྱིས་གྲུབ་པའོ་ཞེས་སོ། །ཚུལ་གསུམ་ཆང་པ་རྟགས་
 སུ་བསྟན་པ་དེས་ཚུལ་རེ་རེ་དྲང་གཉིས་གཉིས་པ་ཚུལ་གསུམ་མ་ཆང་ན། རྟགས་ཡང་དག་གི་དོན་མིན་པར་དོན་གྱིས་བྱས་སོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་སྒྲ་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་བྱིར་སྟེ་སྒྲ་སྒྲིགས་ཆོས་གཅིག་སུ་ཅན་ནོ་སྒྲ་རྟག་སྟེ་ལུས་ཅན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདིའི་ཕྱོགས་ཚེས་ཀྱི་བྲག་པའི་འདོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ། རྟོག་ཀྱི་པོ་ན་ལ་མ་གྲུབ་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མིན་པའི་རྣམས་ཀྱི་ཚད་ལ་དངོས་མིང་དང་རྒྱལ་ཡུན་རྒྱུ་པ་ལ་འདུང་པར་འདོད་པས་རྣམས་
འགོ་གཅིག་སྤུ་ཅན་དང་སྤྱུ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་གཞུང་ཕྱི་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྟོག་པ་གཅིག་སྤུ་ཅན་ནོ། །སྤྱུ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་དང་པོ་གཉིས་ཅན་དེ། ཕྱི་བྲག་པའི་འདོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དང་པོ་གཉིས་གྲུབ། སྤྱུ་རྒྱུ་
གམ་གཞུང་ཕྱི་མིན་པ་ནི་ཕྱོགས་ཚེས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱི་རྟོག་ཅན་ནོ། །སྤྱུ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྣམས་འགོ་མེད་པའི་རྒྱལ་གཉིས་ཅན་ནོ། །མིག་གི་གཞུང་ཕྱི་ཕྱིར་སྤྱུ་མི་རྒྱུ་ཅམ་པ་རྒྱལ་དང་
པོ་མེད་པ་ཅན་ནོ། །འགྲུ་ཅིག་ན་རེ་གཏན་ཆོག་ས་ནི་བསྐྱུ་བ་ཚེས་ལ་མི་ལྟུང་བས། དཔེར་ན་ལམ་དུ་ལྟན་ཅིག་གནས་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱོགས་དང་དུ་བ་མིན་པས་ན་ཚེས་མི་ཅམ་དཔོག་ཅམ་སོ། །ཡང་སྤྱིར་མི་ཅམ་དང་དུ་
ཅམ་འཛིག་རྟོག་ལ་གྲུབ་ཐོན་པས་ཕྱོགས་དེར་མི་འབྱེད་བ་དེ་དཔག་གོ་ཟེར་རོ། །རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཚེས་ཅན་དུ་མི་ཕྱིར་ཚོལ་ལ་གྲུབ་ཐོན་ཕྱིར། དཔག་
མི་དགོས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྱེད་བ་ཚེས་གཞན་དཔག་ཕྱིར་འགྲུ་ཅིག་འདོད། རོ་ཚེས་ཀྱི་མི་ལྟ་བུ་ལ་གཏན་ཆོག་ས་དུ་བ་ལྟ་བུ་གྲུབ་ན་ནོ། །རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཚེས་ཅན་དེ་ལ་གཞན་ཅི་དཔག་སྤེ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་པ་དང་ཚེས་གྲུབ་པས་དེ།

■ ཚད་མ་ བུ་བཞི་ ཀྱི་པ་དུས་

༩༩། །མེ་འབའ་ཞིག་ཙམ་དཔག་བྱ་ཡིན་ལ་དེ་དུ་བའི་དུས་ན་གྲུབ་པས་རི་ཞིག་དཔག་ །ཡང་མེ་དུའི་འབྲེལ་པ་ལས་མེ་དཔོག་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་ཚེས་ཙན་ས་སྟོགས་མེ་ལྟན་དེ་ཉིད་ལ། གང་རྟགས་འདིས་དཔག་
བྱར་ཅི་ཡི་སྟེར་མི་འདོད་དེ་ཚེས་དོན་དཔག་བྱར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དུ་རྒྱང་མེ་རྒྱང་ཙམ་ཡིན་ན་མི་ལན་པས་འབྲེལ་དགོས་ན། ས་སྟོགས་དང་མེ་རྒྱང་ཡང་མིན་ཞེས་འཕེན་པ་གནད་དོ། །འབྲེལ་པ་འང་དོན་གཞན་འཇལ་བ་མི་
འཐད་དེ་བརྟགས་པ་ལས་གཞི་སོ་སོའི་འབྲེལ་པ་གཉིས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་ཞེས་པ་ལྟན་འདུའི་འབྲེལ་པ་གཉིས་ནི་མེད་ཅེས་དང་། གཞི་གཉིས་སོ་སོའི་འབྲེལ་པ་རང་རྒྱ་བ་མེད་ཅེས་དང་། ཚེས་ཙན་ལ་འབྲེལ་
བ་ཚེས་དོན་ཡིན་ལ། དཔེ་ལ་གྲུབ་ཐེན་པས་རྒྱང་། དེའི་དོར་མེ་དུ་གཉིས་མེད་ཅེས་དང་སོགས་འགྲེལ་ཡང་། དུ་ཡོད་དེ་ན་མེ་ཡོད་ཅེས་བརྟགས་པ་ཙམ་སོ། །མེ་འབྲེལ་ལམ་དུ་འབྲེལ་འདུ་སྟམ། སྟོན་དེ་བཞིན་དུག་པའི་ལྷ་
དུ་འགྱུར་དེ་རྗེས་དཔག་གི་ཚེས་དོན་མི་གཞལ་བར་འབྲེལ་པ་གཞལ་ན། ལ་ལ་མེ་ཡོད་དུ་མི་གཞལ་བར་ལ་དང་མེའི་འབྲེལ་བའོ་སྟམ་དུ་དང་། དེ་བཞིན་བརྗོད་ཆེ་ལ་ལ་མེ་ཡོད་ཅེས་མི་བརྗོད་པར་མེའི་འབྲེལ་བའོ་ཞེས་དུག་
ལྟས་སྟོན་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །འབྲེལ་པ་མ་ཐན་པོ་རྗེས་དཔག་གིས་དདོས་སུ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བར་ཐལ་ལོ། །འབྲེལ་བ་ནི་བསྟོབ་བྱར་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བ་སྟེ་ལ་ལ་མེ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ལ་དང་མེ་འབྲེལ་ཞེས་བརྗོད་བྱ་མིན་

ཚད་མ་རིག་པའི་སྟུང་

མཛེད་ཀྱི་ལྷོ་

པམ་སོ། །གང་མ་བཟོད་པ་དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱུང་ཇི་ལྟར་ཡིན་དོན་གྱིས་སྒྲིམ་གྱིར་མི་སྒྲིམ་ཞེན། མིན་ཏེ་གཏན་ཆེགས་དུ་བ་དེ་ལ་མི་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་མིའི་འབྲེལ་རྒྱུར་འདི་དུང་འབྲེལ་བ་མིན་ཏེ་སྒར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དུ་ལྷན་གྱི་
ཕྱོགས་དང་མི་དུའི་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་བྱུ་མིན་ཡང་དཔག་བྱུར་བྱེད་པ་བཞིན་འབྲེལ་བའང་དེ་འདྲའོ་སྒྲིམ་ན་མིན་ཏེ། ཏགས་དུ་བ་ཉིད་གྱི་མི་དང་མིད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བའང་འབྱུལ་བ་མིད་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱུའི་ཆོས་ལས་
གཞན་དུ་དཔེ་ཡི་སྒྲིམ་དུ་སྒྲིམ་པར་བྱེད། དང་པོར་དཔེ་དེར་གྲུབ་ནས་གཟོད་ཆོས་དེ་དུང་ལྷན་པ་ཡི། ཆོས་ཅན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱུར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །དུ་བ་ལྷ་བྱུའི་ཏགས་གྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བྱུ་བའི་
ཆོས་བསྐྱབ་བྱུ་ལ་དཔྱད་པ་གཞན་ཡང་འདྲག་སྟེ། མིའི་ཆོས་གྱི་དོན་དུ་མ་སྟེ་གསལ་འབར་རྫོ་སྟགས་ནི་གཏན་ཆེགས་གྱིས། རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེ་བྲག་ཕྱིན་སྟོགས་པ་མིན་ཏེ་ཏགས་དང་མིད་ན་མི་འབྱུང་མིད་པས་སོ། །
ཏགས་དེ་ཉིད་རང་གི་བསྐྱབ་བྱུ་གང་དང་མིད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས། ཆོས་གཞན་དེ་མིན་པ་དང་བྱུལ་བ་ཙམ་ཐོབ་པར་བྱེད་དེ་དུ་བས་མི་ཙམ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཡོན་ཏན་དང་དེ་
དུ་དེ་བསྐྱར་སྟགས། དེ་ཡི་བྱེ་བྲག་གིས་རིམ་པས། རྒྱས་མིན་ལ་སྟགས་པ་སོ་སོའི་ལྷོག་ཕྱོགས་རྒྱུ་པར་བཅད་ནས། ལྷུ་ལ་ལ་སྟགས་རེ་རེ་རྟོགས། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཉིད་གྱིས་རྒྱས་མིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། དེ་ཉིད་གྱིས་

༡༡། །སའི་ཡོན་ཏན་མིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། རྩི་བསུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྩི་བ་བའི་སྤྱི་ལས་ལོག་པ་དང་། རྩི་བསུང་གི་བྱེ་བྲག་ཡུལ་གྱི་རྩིས་ཡུལ་མིན་པ་ལས་ལོག་པ་སོགས་རེ་རེ་རྟོགས་ཏེ་བྱེ་བྲག་པ་ཁྱོད་ལྟར་
 ར་ཡང་། གལ་ཏེ་དགོས་ལུག་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་གཏན་ཆོག་སྐྱེས་པ་ལྟར་། ཡུལ་ལ་སྐྱབ་པའི་སྤྱི་ལས་ལྟར་ཕྱིན་ནི། རྟོག་ཆ་ཐ་དང་བའི་ཆ་སོ་སོ་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །ཡང་ན་དགག་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་
 ཅིག་ཆར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་དུ་བྱས་ཀྱིས་མེ་མི་རྟག་མི་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་གཞན་བདག་མེད་སོགས་ཐམས་ཅད་མ་རྟོགས་པའི་བྱིར་། ལུབ་སྟེ། མི་རྟག་བདག་མེད་གཉིས་སྒྲུབ་མེད་ན་ཆ་མེད་པས་རྟོགས་མ་རྟོགས་མི་
 འཐད་དོ། །ཡང་ན་མི་རྟག་བཞིན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ན་དུ་བའང་མེ་མཐའ་དག་ལ་མ་མཐོང་བས་མེ་འདི་ཡང་མི་རྟོགས་ཞེས་རང་འགྲེལ་ལས་སོ། །རི་ལྟར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ན་ནི་གསལ་ཕྱོ་
 སོགས་བྱེ་བྲག་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་དོན་གཞན་ལས་མདོན་རྩིས་ལྟར་པ་ཡིན་གྱང་ན། སྤྱི་དོན་གསལ་བ་དེ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་རྟོག་གསལ་བ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་བ་ཡི་བྱིར་།
 ཐ་དང་མིན་པའི་སྤྱི་གཅིག་པོ་དེ་ཡང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སྤྱི་ལྟར་དང་སྤྱི་པོ་སོགས་ཆ་དུ་མ་ནས་དུ་བ་ཡིན་པའི་ཆ་གསལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་བཟུང་བའི་སྤྱི་ལས། རྟོགས་ཅན་མི་ཅམ་ལ་ནི་རྟོགས་དེ་མི་འཁུལ་ཞིང་། བསྐྱབ་

བྱ་མེད་ཉིད་ཀྱི་གསལ་འབར་རྣམས་ཆོས་དུ་མ་ཡོད་ན་འདྲ། རང་གི་བསྐྱབས་པུའམ་ཆ་ཅིག་ཤོས་མེ་ཙམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་བརྗོད་པ། རྟགས་ཀྱིས་མེ་སྟགས་རྟགས་ཅན་གང་གི་ངོ་བོ་
 རྟེན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི། རྟགས་ཅན་དེ་ཁོ་ན་འདྲིར་རྟག་དེ་ལས་རྟགས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན། རྟགས་ཅན་དེའི་བྱེ་བྲག་གསལ་འབར་སྟགས་རྟགས་དེས་རྟགས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་དེ་དག་ཉིད་ལ་འབྱུལ་བྱེད་རོ། །རྟགས་
 ཏུ་བ་སྟགས་དྲང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དྲོན། མེ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲིལ་རྟགས་བྱ་ཡིན་གྱི་རྟགས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག། རྟགས་དེས་རྟགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་གཉིས་རྟགས་རྟགས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་བསྟན་པ་སྟེ་བྱེ་བྲག་དེ་ལ་རྟགས་དེས་ཡོད་
 བ་སྟགས་སུ་རྟགས་པ་པོའི། རྟགས་པ་ནི་མི་ངེས་པར་རབ་དུ་འབྱུལ་བའི་བྱེད། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ། །འབྲེལ་བ་ཞེས་འབྲེལ་རྒྱུ་ཆོས་གཉིས་ལ་གནས་མོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་གོ་བྱེད་མིན་ཏེ། རྟགས་དྲང་རྟགས་ཅན་ལྟན་ཅིག་པོའི་འབྲེལ་བ་ནི། བན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་རྟེན་དྲང་བརྟེན་པ་བཞིན་བྱུང་བྱེད་དང་བྱུང་བྱ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་འཕྲོད་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་འབྲེལ་བ་རང་རྒྱ་བ་དེ་ནི་མ་ཡིན་
 ནོ། །ཡང་དག་འཕྲོད་པ་ཡིན་ན་དུ་བས་མེ་བཞིན་མེས་ཀྱང་དུ་བ་གོ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བྱུང་མེད་པས་སོ་སྐྱམ་པའོ། །རྟགས་ལ་ནི་རྟགས་ཅན་ཡོད་པ་ཉིད་དམ་ཁོ་ན་སྟེ། ཅིག་ཤོས་རྟགས་ནི་རྟགས་ཅན་ཉིད་དམ་ཁོ་

༡༩། །ཅུ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན། རྟགས་དྲུང་རྟགས་ཅན་འདི་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡི། དེས་པ་ལམ་དེས་བཟུང་ནི་དེ་ལྟར་མི་འདྲ་བ་བསྐྱེད་ནས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་བསྐྱེད་བྱའི་ཚེས་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ཞེས་དང་།
 ཚེས་རྟགས་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་སྒྲ་མ་གཞན་ལྟ་ན་ཡིན་པས་ཁུབ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག །ཕྱི་མ་མི་ལྟ་ན་ཡིན་པས་ཁུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་སྟེ། མདོར་ན་ཚེས་རྟགས་ལ་ཁུབ་བྱེད་དུ་ཡོད། རྟགས་ཚེས་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཁུབ་བྱེད་མིན་པའི་དེས་
 བཟུང་ནི་ཁུབ་ཡོད་པས་སོ། །ཡང་དཔེར་ན་བྱས་མི་རྟག་ཁུབ་མཉམ་པས་བྱས་པ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་རྟགས་ཅན་དུ་ཡང་འགྱུར་རྟེ། དཔེར་ན་སྒྲོག་ལྟ་བུ་བྱས་པ་སྒྲོག་གྱུར་མི་རྟག་མདོན་གྱུར་ལམ་རྟག་པས་བྱས་པ་སྐྱེད་པ་
 དང་། འབྲས་སུ་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་གྲུབ་ན་འང་ཁུབ་བྱེད་ཀྱིས་ཁུབ་བྱ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། རྟགས་ཀྱིས་ཚེས་གཅིག་ལ་ཁུབ་པ་ཡོད་པ་འང་འདྲོད་པ་ཡིན་རྟེ། འོན་ཀྱང་ཚེས་དེ་ཁུབ་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་ཡི་ཆ་རྒྱས་རྟགས་
 ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཁུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་ཆ་རྒྱས་རྟགས་ཅན་དེ་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་རྟེ་རྟགས་ཚེས་འབྲེལ་བ་དེས་ང་ལ་རགས་ལས་ཀྱི་དཔེར་ན་རྩ་ཅན་གྲ་ལང་གི་གོ་བྱེད་མིན་པ་བཞིན། དཔེར་ན་རྩ་ཅན་གྱིས་པ་ལང་
 ལ་ཁུབ་ཀྱང་རྩ་ཅན་ལས་པ་ལང་གོ་བར་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །མ་བྱས་རྟག་སོགས་སོ་སོར་བཀག་པའི་ཆ་ལ་ཕན་ཚུན་མི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ། བྱས་པས་མི་རྟག་པ་ལ་ཁུབ་དུ་ཐིན་ཀྱང་རྟག་པ་ཉིད་བཀག་ནས་གོ་བ་དེ་བཞིན་མི་

རྟག་པས་བྱས་པ་ལ་བྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བྱས་པ་བཀག་གོ། །དེ་ནི་གང་ལྟར་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་གྱི་བྱལ་བྱེད་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་མིན་པ། དེ་ལྟར་རྟག་སྐུ་ལ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་སྐུ་ཙམ་ལ། བྱལ་བ་ཡོད་པ་བདེན་ཡང་
 བྱལ་བྱེད་ཡིན་པ་ཙམ་ལས་གོ་བར་བྱེད་པ་ལོ་མིན་ནོ། །ཡང་བརྟུན་པ། བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པ་ལ། བྱལ་བ་ནི་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་མ་བྱས་པ་ཡིས་བྱལ་བ་མིན་པ་ནི་འགལ་བས་སོ། །རྟག་པ་མིན་པ་མི་རྟག་པ་ལ་བྱལ་
 པ་མིན་པར། མ་བྱས་པ་ཡི་དོན་གྱིས་སྟོན། ར་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་བ་ལང་ལ། བྱལ་བ་སྐུ་ལ་ལང་དེས་དེ་རྩ་ཙམ་མིན་ལས་ལྟོག་གི། དཔེར་ན་གྲང་སྟེ་བ་ལང་ལོ་ལ་རྩ་ཙམ་གྱིས་བྱལ་བ་བཞིན། བ་ལང་གི་དོན་ཡིན་པ་སྟོན་གྱིས་
 མིན་ཏེ་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐྱབས་གྱི་ཚིག་སྐྱབས་བཅུད་པ་དྲག་གོ། །ཚེ་དྲ་བ་སྐྱབས་པ་ནས་ནི་མི་དུ་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དོན་འདི་མཐོང་བ་ནི་འབྲེལ་བ་དེ་རིག་པའི་རྟེན་སྐྱབས་
 དཔག་པ་སྟེ་འདིས་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་བརྟུན་དོ། །རྟེན་དཔག་ཚད་མ་དེས་རྟག་སྐུ་ཚེས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མཐོང་བའི་ཚེ་ན། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་རང་གི་རྣམ་པ་ཙམ་སྟེ་འབྲེལ་བའི་ཞེས་མཐོང་བར་འདོད་ན་དེ་ཡང་དོན་བྱལ་
 པས་དེ་རིག་པ་ཞེས་མི་བརྟུན་པ་སྟེ་མི་དགོས་སོ། །དེ་རིག་པ་ཞེས་པས་གཞན་དཔེ་ཡི་སྟེང་ཉིད་དུ། བརྟུན་ཅེ་ན་དཔེ་ནི་ལྟ་བུར་གང་ལ་ཚེས་གཞན་ནི་ལྟ་བུར་མཐོང་སྟེ་མཐོང་བ་མི་སྟེང་དེ་དཔེ་འདྲ་ལུ་མེད་པར་འདོད་ཙམ་

༡༩། །དུ་འགྱུར་བས་མི་འཐད་དོ། །ཡང་མེད་ན་མི་འཐུང་བའི་དོན་གཞན་དུ་མཐོང་ན་ནི། །འདི་མཐོང་ཞེས་ངེ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །ཡང་ན་ངེ་ལྟར་གང་ལ་གང་མཐོང་བའི་ཐུ་མཚན་མེད་པས་ངན་ཆད་
བའོ། །དེ་མེད་ཀྱང་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། མིག་གི་གཞུང་བྱ་བུས་པ་ལ་མཐོང་བས་སྒྲུ་ལ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དོན་འདི་ཞེས་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། །བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་ཐོན་ལ་མེད་ན་མི་འཐུང་བ་
རྟོགས་པ་ཞེས་སྒྲོས་ཅི་དགོས་ཏེ། ཐུ་མཚན་རྟགས་དུ་སོགས་ཚོས་མེ་སོགས་ལ་དཔེ་ཡི་སྟེང་དུ་མཐོང་བ་དེ་ལས། གཞན་པ་འདི་དཔག་བྱ་དེ་རིག་ཅིས་པ་གང་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །སྒྲིའི་སྟེང་ན་བསྐྱབ་བྱ་འི་ཚོས་ལ་དོན་གྱི་ཆ་དུ་མ་
ཡོད་པ་ལས། དེ་ཀྱང་རིག་པ་ཞེས་ངེ་ལྟར་བརྗོད་དེ་མི་མེད་པས་སོ། །རིགས་པ་ཅན་རྣམས་ན་རེ་རྟགས་ཚོས་དང་རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རང་མཚན་འཛིན་པ་འདི་མཐོང་སྟུང་དེ་མེད་དུ་སོང་བ་ཅན་གྱི་རྗེས་སྟངས་པ་ལ་ནི་
གསུམ་སྟེ། ཐུ་མ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་ལྟག་མ་ཡིན་པས་དེས་ཐ་སྟོད་བྱས་པ། ཐུ་མ་སྒྲུ་དྲང་སྒྲུ་པ་སྒྲུ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་དྲང་། འབྲས་ལས་སྒྲུ་དཔོག་པ་ལྟག་མ་དྲང་སྒྲུ་པ་དྲང་། ཐུ་ར་ཚོས་གཞན་ལས་གཞན་མཐོང་བ་
ཅན་ཚོ་ཞེས་སྟེ། བའི་ལ་རྟུབ་པས་ཉི་མ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་དཔོག་པ་ལྟར་ཚོས་གཅིག་མཐོང་བ་ལྟར་གཞན་གཉིས་དུ་ལྟོག་ཀྱང་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་སྟེང་མཐོང་བ་ཅན་ཚོ་ཐེར་དོ། །རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དབང་པོ་འཛིན་སྟུང་གྱི་

5
6
7
8
9
10

གཟུང་བུ་མིན་པས་དེ་ཕྱིན་སྟགས་མིན་ལ། ལྷ་མ་དང་ལྷན་ཞེས་པ་འདི་ལ་ལྷ་མ་དང་མཆུངས་པས་སམ། ཡང་ན་འདི་ལ་ལྷ་མ་འི་ཆོས་ཡོད་པས་དེ་སྒྲིབ་བྱུགས་པ་དེ་ལྟར་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་མཐོན་སྒྲུབ་ཕྱོད་
འགོ་ཅན་དུ་ལས་སྒྲུབ་པས་ལྷ་མ་དང་འདྲ་བ་མིན་པས་སོ། །ལྷ་མ་ལྷན་ཞེས་བུ་པ་འདི་ལ་དཔྱད་ན་ལྷ་མ་དང་མཆུངས་ན། རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་མིན་ལ་དེ་ཕྱིར་ལྷ་མ་ལྷ་བུ་ནི་མིན། རྒྱལ་འབྲས་སྤྲོད་པོག་ན་ལྷ་བུ་ལ་པ་འི་ཕྱིར་
ན་སྟེ་གོགས་མིན་པས་ན་ལྷ་མ་འི་ཆོས་དང་ལྷན་པ་མིན། ལྷ་ག་ལྷན་ལ་ཡང་ལྷ་མ་འི་ཆོས་ལྷ་བུར་རམ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་དོན་གཞན་ལས་ཀྱང་དེ་གཉིས་མཆུངས་པར་རྟོགས་མི་འགྱུར། ཆོས་ལྷ་མ་འི་ལྷ་ག་མ་དང་ལྷན་པ་སྟེ་དེ་
འདི་ལ་ཡོད་པ་ལས་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། གིང་ལུང་གཅིག་ལས་སྒྲུབ་པ་འི་གིང་ཐོག་རོ་གཞན་ལ་ལྷན་པ་མིན་ཏེ་ལྷ་བུ་ལ་པས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་དོན་གཞན་ལས་ཀྱང་ལྷ་ག་ལྷན་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཕྱིར་མཐོང་བ་
ལ་དེ་བཞིན་དུ་འོ་སྟེ། གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་ལ་འདྲ་བ་འཇམ་ཡོད་པ་དཔྱད་པས་མི་འཐད་ལ་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་མིན་ནོ། །ཆོད་མ་ལས་འབྲས་སུ་གཞན་པ་ཉིད་མི་འཐོབ་སྟེ་མི་འཐད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་སྟེས་པ་ཆོད་
མ་ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་ཆོད་འབྲས་སོ་ཞེ་ན། ལུ་ལ་ཐ་དད་པས་མི་འཐད་ལ་རྟགས་ཆོད་མ་འི་ལུ་ལ་ཡིན་ན་རྒྱུ་པར་དཔྱེ་བ་གསུམ་པོ་འདྲ་འགྱུར་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་གསུམ་པོ་རྟགས་ཅམ་དུ་འདྲ་བས་སོ། །ལྷ་མ་དང་ལྷན་པ་

33

༡༡། །སྟགས་གསུམ་པོ་ནི་རྟགས་ཅན་བསྐྱབ་བྱའི་དབྱེ་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཕྱི་བྱག་པ་རྣམས་ན་རེ། དངོས་པོ་འདྲི་ནི་དངོས་པོ་འདྲི་འབྲས་སྤྲད་རྒྱ་དྲད་འདྲི་དང་ལྡན་པ་འདྲི་འབྲེལ་བ་དྲད་འདྲི་དང་དོན་གཅིག་
ལ་འདྲུབ་དྲད་འདྲི་དང་འགལ་བ་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པ་དེ་དྲག་ནི་རྟགས་ལས་སྤྲད་བའོ་ཞེས་རྟེན་དཔག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་རྒྱ་འདྲི་ལས་འབྲས་སྤྲད་འདྲི་ཞེས་དཔོག་པ་མི་འཐད་དེ་རྒྱ་ཅམ་འབྲལ་ལ་རྣམ་པ་ཐོགས་
མེད་མི་གྲུབ་པ་འམ་དངོས་རྒྱ་བཀོད་ན་ཕྱོགས་ཚོས་མི་འགྲུབ་པས་རྒྱ་ལས་འབྲས་སྤྲད་འགྲུབ་པ་མེད་དོ། །འབྲེལ་བ་གཉིས་ཏེ་ལྡན་འདྲའོ། །དང་པོ་མེ་དུ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་བ་ལང་དང་རྩ་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་ལ། ལྡན་པ་ཞེས་པ་འདྲི་རྟགས་
པ་ལ་ནི་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་དེ་ལྡན་པ་རང་རྒྱ་བ་མི་རིགས་པས་སོ། །ལྡན་པ་མེ་དུ་གཉིས་དྲད་ལྡན་ཕྱིར་མེ་དུ་ལ་ལྡན་རྒྱལ་དེ་གཉིས་གོ་བྱེད་ལ་ཐ་དྲད་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །མེ་དྲད་དུ་བའི་ལྡན་པ་ནི། མེ་དུ་འཛུལ་རིལ་པོ་ལ་
ཡིན་གྱི་དེ་འི་ཆ་འགྲའ་ཞེས་ལ་མ་ཡིན་པས། དུ་བས་མེ་འི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གོ་བར་བྱེད་དུ་མ། གོ་ན་ནི་དུ་བས་མེ་ཡི་གས་ལ་བའང་གོ་བྱར་འགྱུར། རིགས་པ་དེ་བཞེན་དོན་གཅིག་ལ་འདྲུབ་ལ་འཕྲོད་འདྲུས་གས་ལ་འང་ཐན་
ཚུན་གོ་བ་སྟགས་སྤྱུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་བཟོད་པར་བྱའོ། །འགལ་བ་དོན་གཞན་ཡོད་པ་ལ་འང་ཐན་ཚུན་གོ་བའི་ཉེས་པ་དེ་དག་ཕྱིར་བའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། ། ། །དུ་སྟགས་རྟགས་ཀྱི་ཕྱི་དོན་གཞན་ཅམ་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་

2000

[illegible]

23

༡༡། །དང་སྒྲིན་སྒྲིན་པ་ལ་ཆར་མི་འབབ་པ་འགོག་པ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། ཆར་མེད་པ་དང་རྒྱུ་ལྟར་པ་འགལ་མེད་པ་ལ་སོ། །འདིར་བྱུང་བ་སྒྲིན་རྒྱུ་ལྟར་གིས་མ་བྱུང་བ་ཆར་བའི་ལས་དཔོག་ཟེར། དེ་ལ་ཆར་ལས་མེད་པ་དང་འགལ་དགོས་ན་ཆར་དང་འདི་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་དགོས་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ན་འགལ་བྱུང་མ་བཞོད་བྱུང་ལ་གཞོད་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་མེད་དོ། །དེས་ན་འགལ་བས་འགལ་བྱུང་དཔོག་པ་ནི་ལན་ཞེས་སོ། །དེས་ན་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ལ་འཇུག་ཏུ་གང་དེ་རྒྱུ་ལྟར་ལས་བྱུང་བར་བསྐྱེད་པ་འདི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྒྱུ་ལྟར་འཛིན་སེམས་རྒྱུ་ལྟར་དངོས་མིན་གྱི་རྒྱུ་ལྟར་ཅན་རྒྱུ་ལྟར་པ་འདི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལ་བརྒྱུ་ལྟར་སོ་སྒྲིམ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེ་ག་ཞན་དང་མི་འདྲ་སྟེ་དངོས་རྒྱ་ཡིན་སྒྲིམ་ན་མིན་ཏེ་དེ་དེའི་བར་དུ་འབྲེལ་བ་དུན་པ་ལ་ཆོད་པ་ལ་སོ། །རྒྱུ་ལྟར་ཅན་རྒྱུ་ལྟར་པ་འདི་རྒྱ་ཡིན་ཆོད་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ལྟར་སྒྲིམ་བཞུགས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་བདག་སོགས་ལ་ནི་ཐལ་བས་སོ། །ཕྱོགས་ཆོས་མེད་གྱི་འབྲེལ་བ་དུན་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཅན་དཔོག་བྱ་ཉིད་དུ་གྱུ་བ་པར་ཐལ་ན་དེ་མི་འཐད་དོ། །ག་ཞན་ཡང་འབྲེལ་བ་གཅིག་ལུ་ལས་རྒྱུ་ལྟར་ཅན་རྒྱུ་ལྟར་ན་དེ་གཅིག་ལུ་ཟད་གྱི་ག་ཞན་མེད་པ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱ་ཉིད་དང་། རྒྱ་ཉིད་དང་། རྒྱ་ལ་པར་འབྲུལ་བ་སོགས་མི་རྒྱུ་ལྟར་པ་འདི་ག་ཞན་ཆོས་སྒྲིམ་དང་། རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར་རྒྱུ་ལྟར་པ་འདི་ག་ཞན་ཆོས་སྒྲིམ་བཞུགས་པར་ཐལ་ན་དེ་མི་འཐད་དོ། །

མཐོང་ན་དེར་བཤད་ཀྱི་མདོར་མཆོན་པ་སྟེ་མ་བཤད་པས་མདོར་ན་ཆད་པར་བཤམ་ལོ། །འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་སྟགས་མདོར་མ་མཆོན་ནམ་མ་བཤད་པས་ཆད་དོ། །སྟོན་མེད་དེ་རྟགས་ཆོས་བསྐྱབ་བུ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 ན་སྟེ། རྟགས་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཅེག་ཀུན་བསྐྱབ་བུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གཅིག་པུ་ལྷས་མ་འདས་ཞེ་ན། རྒྱ་རྒྱམས་ཀྱི་ཐ་མ་ལུན་པ་སྟགས་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་དེ་སྟེད་བྱེད་མིན་པས་སོ། །གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
 པ་སྟེད་བྱེད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ལ་འདིར་ལུན་སྟགས་ན་རྒྱ་འབྲས་ལས་ལྟགས་སུ་ཡོད་པས་སོ། །ཐ་མ་ཞེས་པ་རྒྱ་རྒྱམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ནི་ལུན་འདུ་ཡིན་ལ་དེ་རྒྱ་ལས་ཐ་དད་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་རིག་རལ་གསུངས། གཞན་ཡང་ལུན་
 འདུ་ལ་དེ་རྟགས་པའི་དོན་མེད་དེ་དེ་མེད་ཀྱང་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་རྒྱལ་གཞན་ལས་ཀྱང་རྟགས་བུ་དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་པ་རྒྱམས་ན་དེ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཆོས་གཅིག་མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་གཅིག་ལས་ལྷག་པ་
 མདོན་སུམ་མིན་པ་གཅིག་ཤོས་གྲུབ་པ་ནི་རྟོགས་སུ་དཔག་པའི་ཞེས་ཟེར་རོ། །གྲངས་ཅན་ན་རེ། རོར་དང་རོར་ཅན་དུ་འབྲེལ་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་ཐུམ་པ་བཞིན་རང་བཞིན་དང་རྒྱམ་འགྱུར་འབྲེལ་བ་དང་། རྒྱ་མ་ཐན་དང་
 ཐུམ་པ་ལྟར་རྒྱ་དང་རྒྱ་ཅན་འབྲེལ་བ་དང་མེ་དུ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་འབྲེལ་བ་དང་། ཡལ་སྟོང་ལྟར་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དང་། དུར་བ་ཁྱོ་སྟགས་ལྟར་ལུན་ཅིག་འགྲོགས་འབྲེལ་དང་། ལུ་རོག་དང་ལུག་པ་ལྟར་དག་སྟེ་

༡༡། འབྲེལ་ལམ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟེ་བདུན་ཡོད་པས་སྤར་འབྲེལ་ངེས་ཟེན་གྱི་འབྲེལ་ཅན་གཅིག་མཐོང་བས་གཅིག་སྟོན་དཔག་བྱེད། རྟེ་ལ་འབྲེལ་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་གང་རུང་གཅིག་ལས་གཅིག་སྟོན་དཔག་བྱེད་པ་འདྲ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་མངོན་སུམ་ནི། རང་གི་གཟུང་དོན་ཅུ་ལ་ལྷ་བའི་རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྤྱད་སྤྱ་ཚོགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་བྱས་པའི་དོན་མི་འཛིན་པས་ངེས་དེ་དང་དེའི་འབྲེལ་རི་ལྟར་འཛིན་གཤམ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱི་འབྲས་ལུ་ཡིད་སྟེས་ལ་མངོན་སུམ་ཞེས་བཏགས་པའོ་ཟེར་ན་ཚད་འབྲས་མི་གཅིག་པ་དེ་འདྲ་བཀག་བྱེད་ཏོ། ཁོར་ཁོར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་འདྲ་མ་སྟེས་པར་ཡང་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཅུ་ལས་དེ་རྟོགས་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཕྱིར་མེས་དུ་བ་དཔོག་པར་ཐལ་ལོ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ནི་རྟགས་ཚོས་གཉིས་ཀ་ལ་གནས་པ་མིན་ཏེ། མི་མེད་ན་དུ་བ་མི་འབྱུང་གི། དུ་བ་མེད་ན་མི་མི་འབྱུང་བ་མིན་པས་སོ། གང་སྤྱལ་དང་ནེ་ལེ་ལྷ་ལུ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དེ་དག་ལ་རྟགས་དྲང་རྟགས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། རྟེ་ལ་གཙོ་བོ་སྟེས་སྤྱབ་པའི་འབྲེལ་བ་ཀུན་ལས་གང་ཡིན། རྒྱ་དང་རྒྱ་ཅན་ཞོ་ཟེར་ན། འབྲེད་བྲེད་བྲེད་ཡིན་ནམ། གསལ་བྱ་གསལ་བྲེད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་གཏན་ཚིགས་མི་འདྲ་བ་ལྷ་སོ་སོར་བརྗོད་པ་དང་། རྒྱམ་འབྱུར་སྤྱ་ཚོགས་ཐ་དང་མཐོང་བས་གཅིག་ལུ་སྤྱབ་པ་འགལ། རྟེ་ལ་གངས་ཅན་གྱིས་

五、

གཙོ་བོ་སྤྱད་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟ་སྟེ། བྱད་པར་རྒྱལ་ས་ལ་རྗེས་འགོ་མཐོང་བ་དང་། ཚད་མི་མཐོང་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱས་པ་འཇུག་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་སྤྱོད་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མི་གསལ་པའི་རྒྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་འོ། །གཙོ་བོ་ཡོད་པ་དང་། གཅིག་ཉིད་དང་། དོན་ལྡན་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་ལ་སྟགས་པའི་ཚིགས་དང་ལྡན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་ལྟ་དང་རྒྱལ་འབྱུར་སྟགས་སོ་སོར་མི་བརྗོད་པར་ཐལ་ཏེ་རྒྱ་ཅན་ཐ་དད་པ་དེ་ལས། རྗེས་སྤྱོད་པ་གཙོ་བོ་ནི་གཞན་མིན་པ་སྟེ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགལ་ལོ། །རྗེས་སྤྱོད་པ་གཞན་ཐ་དད་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། གལ་ཏེ་གཞན་མིན་པར་འདོད་ན་གཙོ་བོ་དང་གཏན་ཚིགས་རྒྱལ་ལྟ་ཡང་སོ་སོར་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཙོ་བོ་ནི་ཆ་མེད་གཅིག་སྤྲད་པའི་ཆ་རྒྱས་བརྒྱ་ལམ་སྟེ་རིས་འགའ་འམ་ནམ་དུ་ནྟེད་དང་། འབྲས་སྤྱོད་ཕྱིན་ཉིད་དུ་འབྱུར་མ་ཡིན་ཏེ་རྟག་པས་སོ། །ས་པོན་གྱི་ཆ་ནས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་ཆ་ནས་མིན་ཞེས་པ་འོ། །ཐ་དད་པ་སྤྱོད་ཚིགས་སྤྱོད་མཐོང་བ་འདི་ལ་རྒྱ་གཅིག་ཡོད་པ་མི་དཔོག་སྟེ། དེ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཅིང་ལས་རྗེས་སྤྱོད་པ་གྱི་རྒྱ་གཅིག་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པའི་རིགས་པ་མེད་ཅེས་སོ། །གཅིག་ལ་སྟགས་པ་གཙུག་སྤྱད་ཅན་གྱི་དོན་བཅུ་ནི། ཡོད་པ་ཉིད་དང་། གཅིག་ཉིད་དང་། དོན་དང་ལྡན་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་དང་། གཞན་ཉིད་དང་། བྱད་པ་པོ་དེ་དངོས་པོ་མིན་པ་དང་། ལྗོར་པ་དང་། འབྲེལ་པ་དང་། མང་པོ་དེ་

3

༡༡། །སྒྲིམ་ཕུན་མས་དང་། གནས་པ་སྒྲིམ་ཕུ་འི་ཚེས་བཅུ་འོ། །རྒྱུ་འགྱུར་རྒྱུ་མས་ཐ་དྲ་དེ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་སྒྲིད་ཕྱིད་གཙོ་བོ་ནི་མིན། ཐ་དང་དེ་ཡོད་པ་ཙམ་དེ་ལས་ཀུན་ཏུ་འཐོབ་འགྱུར་ཕྱིར་མིན་པ་དང་། ཡང་
ན་གཙོ་བོ་དེ་ལས་ཀུན་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མིན་པས་སོ། །ཚེས་ཅན་གཙོ་བོ་དང་བདག་ལ་སོགས་ཀྱི་ཚེས་གཅིག་དང་ཡོད་པ་དང་དོན་ལུན་སོགས། བསྐྱབ་ཕྱ་དེ་སྐྱབ་ཕྱིད་རྒྱུ་མ་འགྱུར་ཐ་དྲ་དེ་རྒྱུ་མས་སྒྲིམ་ཕུ་འགྱུར་བ་
ཉིད་། རྒྱུ་མ་པ་འདྲུག་པ་ལ་སོགས་རྒྱུ་མས་སམ་རྒྱུ་མ་ཚན་གང་ལས་ཡོད་སྐྱུ་འཛིན་པ་རིགས་དེ་མི་རིགས་པར་བཤད་ལ། དེ་ཡི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་འདི་དོན་བསྐྱབ་ཕྱ་དེ་རིགས་ལ་ཕྱིད་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ནོར་དང་ནོར་ཅན་
ལ། སོགས་པ་ཡི་འབྲེལ་པ་འདྲ་གསལ་ཕྱིད་མ་ཡིན་ཞིང་། འདི་བདུན་ལས་འབྲེལ་གཞན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ལས་ཀུན་གོ་ཕྱ་དེ་མ་ཚན་པ་འི་ཕྱིར་ན། འདི་བདུན་ནི་དོན་ལ་འབྲེལ་མེད་ཉིད་ཏུ་ཡང་དག་པར་བརྟོད་དོ། །ནོར་
དྲ་ནོར་ཅན་ལ་སོགས་ཙམ་སྒྲིམ་། དེའི་ངོ་བོའི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཅན་འཛིན་པ་ཡིན་ན་ནི། མེད་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་ལས་གཞན་རྒྱུ་མ་འགྱུར་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་གྱིས་པ་ན། དེས་རྒྱུ་མ་ཅན་རྒྱུ་མ་པ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །བདུག་
པ་པ་གཉིས་པ་གཙོ་བོ་སོགས་སྐྱབ་པ་འི་འབྲེལ་པ་གསལ་ཕྱ་གསལ་ཕྱིད་ཡིན་ཟེར་ན། གསལ་ཕྱ་གསལ་ཕྱིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི། གལ་དེ་རྒྱ་རྒྱ་ཅན་དེ་གཅིག་ཕུ་ཡིན་རྒྱུ་མ་པ་བདུན་ཅར་གསལ་ཕྱིད་ཏུ་རུང་བ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །

27

དེས་ན་རྒྱ་དང་རྒྱ་ཅན་ཁོ་ན་གསལ་བྱེད་ཡིན་གྱི་གཞན་མིན་ན། གཞན་ཡིན་ན་རྒྱ་དང་རྒྱ་ཅན་དུ་ངེས་བཟུང་དོན་མེད་དོ། །ཡང་གཙོ་བོ་སྐྱུ་པ་པ་ལྟ་ན་ཅིག་རྒྱ་ཡི་དངོས་འབྲེལ་དུ་འདོད་པ་ལ་འང་གཞན་དུག་པོ་མིན་པར་ཐལ་བ་
 དེས་ལན་གདམ་པོ། གཞན་ཡང་གཙོ་བོ་སྐྱུ་ལྟར་ལ་ལྟ་ན་ཅིག་རྒྱ་པ་མི་ཤེས་སོ། །ཡང་གྲངས་ཅན་པས་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཏེ། ཟུང་པར་མཐོང་བ་དང་། སྒྲིམ་ཐོང་བ་གཉིས། དང་པོ་མེད་འབྲེལ་མཐོང་ན། དུ་བ་དེ་ཁོ་ནས་
 མེ་ཡང་ཡང་གོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་སྒྲུབ་མེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མཐོང་ན། བྱིས་དུ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་མེ་ཙམ་དཔག་པ་བཅེར། སྒྲིམ་ཐོང་རྗེས་དཔག་ལ་གཉིས་ཏེ་རྒྱ་ལས་འབྲས་ལུ་འབྲུང་རྟོགས་སྒྲུ་མར་བསྒྲན་ལ། ལུ་བ་ཐིན་
 འབྲས་ལུ་མཐོང་ན་རྒྱ་ལུང་མིན་རྟོགས་པ་ལྟག་མ་ལྟན་པ་ཡིན་ལ། སྒྲུ་མ་འབྲུལ་སྤིང་སྒྲུ་མ་འབྲུལ་མེད་བཅེར་རོ། །ཟུང་པར་མཐོང་བ་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོགས་ཐིན་གྱི་དོན་དུན་པར་འདོད་དོ། །སྒྲིམ་ཐོང་བ་ལ་གཉིས་སུ་
 དེས་པར་བཟུང་བ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲིམ་ཐོང་བ་ཁོ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཞེས་ངེས་བཟུང་བྱས་ན་གཞན་ལྟན་རྣམ་གཙོད། ཡང་ཤེས་པ་འཇམ་ཟུང་པར་མཐོང་བའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་འགྱུར་ལ། སྒྲིམ་ཐོང་བ་རྣམ་པ་
 གཉིས་ཁོ་ན་ཞེས་མི་ལྟན་དུ་སྒྲུབ་པ་ནོར་ནོར་ཅན། ལྟན་ཅིག་དུག་ནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཟུང་པར་མཐོང་བ་དང་། རྒྱ་ལས་འབྲས་དང་འབྲས་ལས་རྒྱ་དཔོག་པའི་

ཆེས་དཔག་མིན་པས་སོ། །མདོན་གྱི་བྱེད་ཀྱི་ཆེས་དཔག་གསུམ་པོ་དེའི་གངས་བཟུང་ན་དེའི་ཁོངས་སུ་མི་འདུ་བ་ཡོད་ཅིས་སོ། །ཡང་སྐུས་པ། མོར་མོར་ཅན་སྐགས་འབྲེལ་བ་བརྟན་དུ་བརྟན་པ་དང་། བྱེད་ཀྱི་ཆེས་སུ་དཔག་པ་གཞིས་ཉིད་དྲང་། མདོན་སུམ་དུ་སྟོན་སོང་བའི་ཆེས་དཔག་ནི། གསུམ་སྟེ་འདི་རྒྱུ་ས་དེ་གཞིས་པོ་གང་དུ་བསྟ། དེས་ན་དེས་བཟུང་ལ་འབྲས་སུ་མེད་ཕྱིར་རྒྱ་ལས་འབྲས་སུ་སྟོབ་པ་འབྲུལ་བས་དུ་རྟགས་སུ་རུང་བ་མིན། གལ་ཏེ་རྒྱ་ལས་འབྲས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན། ཡང་དེ་དེ་ལ་རག་ལས་པའམ་མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལྟ་སྟེ་བྱེད་པར་བ་ལ་སྟོས་གེན། འོན་པར་པོ་མེད་པའི་འབྲེལ་བ་ཞིག་གསར་དུ་འོང་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རགས་ལས་པས་རྟགས་ཡིན་ན་ནི་འབྲེལ་བ་གཞན་དག་གསར་དུ་འོང་བ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་པར་དཔྱོད་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་ཆེས་དཔག་ཉིད་ཆེས་དཔག་མིན་ལ། གཞན་དུ་གཏན་ཚིགས་ལ་ཆེས་དཔག་དུ་བརྟགས་ནས་བརྗོད་དོ་ཞེན། ཆེས་དཔག་ཐམས་ཅད་དཔྱོད་བཅས་ཡིན་ཏེ། རྟགས་གྱི་མདོན་སུམ་གཟུགས་མཐོང་ཡང་དཔག་བྱའི་དོན་ལ་དེས་པར་ཅི་འདི་གང་ལས་ཞེས་དཔྱད་དགོས་པས་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུས་པ་མཐོང་ཡང་འདི་ཅི་ལས་བྱུང་ཞེས་དཔྱད་པ་བཞིན་ནོ། །ཆེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ལ་དཔྱོད་པ་དྲང་བཅས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ལྷག་ལྷན་གྱི་ཆེས་དཔག་ཁོ་ན་དཔྱོད་བཅས་ཡིན་ཏེ་རྟགས་ཡོད་པའམ་

ཡོད་ཚད་ཀྱང་ཀྱན་རྒྱུ་དཔྱད་པ་དང་བཅས་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་རེས་བཟུང་མ་ཐུས་པས་གང་སྒྲིམ་མཐོང་བས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་དག་ནི་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པར་དབང་བོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་རྒྱུ་མས་ཡང་དག་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ་ཟེར་
 བ། དེ་མི་རིགས་ཏེ་བྱུང་པར་རྒྱུ་མས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་སྟགས་ཀྱིས་གཙོ་སྟགས་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་འདྲ་འདོད་པས་སོ། །དེ་རིགས་ལྷག་ལྷན་ནོ་ཟེར་ལྷག་ལྷན་ལས་གཞན་པ་རྗེས་འགོ་སྟགས་ལས་ཀྱང་གཙོ་སྟགས་རབ་རྒྱུ་གྱུ་བ་
 པར་འདོད་པས་སོ། །གཙུག་ལྷན་ཅན་གྱི་དོན་ལས་གཙུག་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་པར་འདོད་པའི་རྟགས་དེས། གཙོ་བོའི་ཚེས་ལྷོ་དོན་བཅུ་སྟགས་ཐ་དྲུག་པའི་ཐ་སྒྱུ་དྲུག་ཡོད་པ་མིན་པ་འཇུག་སྒྲིམ་ཐུང་ཚེས་བྱེད་པོ་མིན་སྟགས་ཀྱང་རྒྱུ་མ་
 ཀྱན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཏན་ཚིགས་དང་རྟགས་ཚེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྟགས་གཙོ་བོའི་འབྲས་བུར་ལས་བྱུང་ལ་སྒྲིམ་ཐུང་ཚེས་གཙོ་བོ་མིན་པས་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟགས་མི་ཤིང་པས་སོ། །དཔྱད་པ་པ་ལ་བརྟུང་པ། རྗེས་
 དྲུག་ནི་མདོན་ལྷན་ལྷན་འགོ་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་མདོན་ལྷན་དང་དོན་འདྲ་བས། རྗེས་དཔག་དང་སྒྲིམ་བྱུང་དང་ཉིད་འཇུག་དང་དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཚད་མ་དང་རྟགས་ལ་སྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མདོར་མ་མཚན་དེ་མ་བཤད་དོ། །འབྲེལ་བ་
 བྱེད་པས་ནི་དག་བྱེད་མཐའ་གྱི་བསམ་པ་རྗེས་སུ་བཟུངས་ནས་བྱེད་མ་ཞེན་འོན་ཏེ་པ་དང་འདོད་པ་དང་ཞེ་སྒྲུང་དང་། རྩོལ་པ་ལ་སྟགས་མདོན་ལྷན་ལྷན་སྟོང་ཡིན་པས་དེ་དག་ཀྱང་ཚད་མ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་

ཡིན་པས་ཚད་མ་ར་མི་རུང་ངོ་། །ཡང་ནག་པ་ཁྱིམ་ན་མེད་པ་ལས་ཁྱིམ་ན་ཡོད་པ་ར་གོ་བ་ནི་ནག་པ་ཁྱིམ་ན་མེད་པ་ར་གོ་བ། དངོས་མེད་རང་རྒྱུད་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མུང་གསུམ་མོ་བཟེ། དེ་ལ་སྒྱུར་ནག་པ་འཚོ་ཞིང་དེར་ཁྱིམ་ན་མེད་
 པའི་སྐས་ཁྱིམ་ན་ཡོད་པ་ར་ཚོར་གྱི། །ནག་པ་མེད་པའི་སྐས་དངོས་མེད་ཆེག་རྒྱུང་འཇལ་བ་མིན་ཏེ་ཁྱིམ་དང་ཁྱིམ་མིན་གཉིས་གཅིག་ངེས་པ་ལས་ཁྱིམ་ན་མེད་ཅེས་སྐབས་ཐོབ་གྱིས་ཅིག་ཤོས་གོ་བས་སོ། །གཞན་ཡང་གྲངས་ཅན་པས་
 གཞན་ཕྱོགས་དགག་ནས་རང་ཕྱོགས་སྐབ་པ་ཚད་མ་གཞན་དུ་འདོད་པ་འང་བསལ་ལོ། །ནག་པ་ཁྱིམ་ན་མེད་པ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས། མེད་ཆེག་གིས་ཁྱིམ་ན་ཡོད་པ་ར་ངེས་པ་ར་མཚོན་པ་མིན་ཀྱང་། ཁྱིམ་གྱི་སྐྱ་ཡི་དོན་ལས་སྐབས་
 འདིར། ཁྱིམ་མིན་ཁྱིམ་ན་ཡོད་པ་ར་རབ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལས་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་ལེ་ལུ་གཉིས་པ་འོ། །གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། རྟོན་པ་རང་གིས་མཐོང་བ་དེའང་
 དངོས་པོའི་དོན་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དག་གིས་རབ་དུ་གསལ་བ་ར་ཕྱེད་པ་འོ། །དེ་ལ་དཔག་བྱ་དམ་བཅའ་བསྟན་པ་ནི། སྐབ་ཕྱེད་མིན་ཏེ་འདིར་རྟགས་གྱི་ཕྱེད་པ་འཇུག་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་འོ། །བསྐབ་ཕྱེད་པའི་མཚན་ནིད་
 ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་བསྐབ་ཕྱེད་རང་གི་དོ་བོ་ཁྱིར་རྟོན་མ་གྲུབ་པ་གཅོད་ལ། བསྟན་ཕྱེད་ནི་ཕྱེད་གཞིའོ། །དེའང་རང་གིས་ཁས་སྐྱངས་པ་དྲང་ཞེ་བས་འདོད་པ་ར་འགྱུར་བ་དང་བསལ་བ་

■ ཚད་མ་ ཉིད་བཞི་ ཀུན་བདུས་

༡༡། །བཞིས་མ་བསལ་བ་དང་ལྟོའོ། །ཇི་ལྟར་བསལ་ན་མདོན་སྒུམ་གྱི་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པས་བསལ་ལོ། །གང་ལ་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལའོ། །རིགས་པ་ཅན་
པ་རྒྱུམས་ན་རེ། །བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་དམ་བཅའི་མཆོན་ཉིད་ཞེས་སྒྲུས་པ་འདྲི་ལ། །ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཆོག་དེའི་དོན་གྱིས་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟགས་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ་དེ་
བསྐྱབ་བྱར་སྟོན་པ་ཡིན་པས་སོ། །འདྲིར་རྟགས་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་རྒྱ་དེ་གང་ཡིན་ཆོས་རྒྱུད་དམ་ཆོས་ཅན་རྒྱུད་པའམ་ཆོགས་དོན་ཡིན། རེ་རེ་ཁ་ཡར་བར་སྟོན་དཔོས་སྒྱུད་དང་། །བསྐྱབ་བྱ་བརྟོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཡོན་ན་དེ་རྒྱུད་པ་ལ་
མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པས་ཆོས་མཐུན་མེད་དེ་མཐུན་ལུལ་མེད་པས་སོ། །ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་གྲུབ་ཟིན་པས་དེ་ལ་རྟགས་འགོད་པ་དོན་མེད་དོ། །ཆོགས་དོན་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་དེ་རྗེས་
འགོ་མེད་ཅིང་རང་གྲུབ་ན་གྲུབ་མ་གྲུབ་ན་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་མེད་ཅིས་སོ། །ཡང་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅའ་མི་འགྱུར་ཏེ་དེས་བཟུང་གི་སྒྲུ་ཁོན་སྟོར་ཞེས། ཇི་ལྟར་སྒྲུར། །བསྐྱབ་བྱ་ཁོན་བརྟོད་པ་དམ་བཅའ་ཞེས་གཞན་ལྟར་
དུ་འཇུག། །བསྐྱབ་བྱ་བརྟོད་པ་དམ་བཅའ་ཁོན་ཞེས་མི་ལྟར་དུ་སྟོར། །དང་པོ་ལྟར་ན་དམ་བཅའི་གོང་དུ་དེས་བཟུང་གཞན་གཅོད་པ་ལ་དོན་ནམ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཡང་དམ་བཅའ་བསྐྱབ་བྱར་དེས་བྱུང་དེ་སྐྱབ་བྱེད་མ་

ཚད་མ་རིག་པའི་སྟོན་

མཛེད་ཀྱི་ལྷོ་

ལྷ་པ་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པས་སོ། ཅིག་གོས་ཕྱི་ནས་ངེས་པར་བཟུང་བ་ལྟར་ན་འདྲོད་དོན་ལ་ཡན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་མི་འདྲོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་པ་ཕྱིད་བཟུབ་ཕྱི་ཡིན་པ་བཅད་པ་དང་། བཟུབ་ཕྱི་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་
ལྷ་པ་མ་ཐེན་པར་གོས་པའི་མེད་དུ་སྒྲོས་མི་དགོས་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚུད་པ་ལྷ་པ་པ་ལ་བཟོད་པ། རིགས་པ་ཅན་ལ་བཟོད་པ་དེ་བཞིན་སྒྲོན་དེ་ཚུད་ལྷ་པ་ནས་བཟུབ་ཕྱིར་བཟོད་པ་ལ་ཡར་འཇུག་
གོ། དེ་ན་རེ། འདི་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲོན་དེ་ཕྱིད་པ་མ་ཡིན་ལ། བཟུབ་ཕྱི་ཡིན་པ་རྒྱུ་པར་བཅད་པའི་འདྲོད་པའི་དོན་ཏེ་འདྲོད་པས་རྒྱུ་པར་བཅད་པ་འདི་ཞེས་དོན་ཞེ་འདྲོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སོའི་རྒྱུ་པར་བཅད་
དེ་ཐེར་ན། དེ་ལྟར་འདྲུ་མི་འདྲོད་པ་བཟུབ་ཕྱི་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་ནི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་འདྲ་ཡོད་པས་སོ། རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་བཟོད་པ། ལྷ་རྟག་སྟེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ལྷ་ཕྱི་དམ་བཅའ་གཏན་
ཚིགས་དང་འགལ་བ་ནི་དམ་བཅའི་སྒྲོན་ནི་ཞེས་པ་དེ་རིགས་པ་མིན་ཏེ་སྒྱིར་བཏང་ལས་དམིགས་བསལ་ཡིན་པས་སོ། དེ་ལ་ལོགས་པར་དབྱེད་ན་སྒྱིར་བའི་འགོད་ཚུལ་ལས་ཚས་དོན་ལ་ལོགས་པར་མ་བཟུབས་པ་རྒྱུ་པས་ཀྱིས་
རྟགས་དེ་ལྷ་ཕྱི་ནི་ཚོས་མི་མཐུན་སྒྱིར་གྱི་དཔེས་བཟོད་པ་ཅན་ཡིན། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དང་ཡང་དཔེ་ཏེར་འདྲ་ལ་གྱིས་ལྷ་རྟག་པ་འདི་བཟུབ་ཕྱི་ནི་མ་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་མིན་པ་ཅན་དང་སྒྱ་མིན་ཐམས་ཅད་མིན་

ཡོད་

གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱག་གིས་དགུར་འགུར་བའི་ཕྱིར། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བསྐྱེད་པ་ལམ་ཆོག་སྤེལ་བ་ལྟར་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཁ་ལ་ར་བ་སྟེ་རྒྱུད་པ་ནི་དཔོན་སྤྱི་གསལ་སམ་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་ལང་བསྐྱེད་བྱ་དེ་
 ཕྱི་གསལ་གཅིག་ཡིན་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་ལའང་བསྐྱེད་བྱུང་བ་དགས་པའི་མིང་གི་སྒྲིལ་སྤྱོད་པས་སྒྲིལ་མེད་དོ། །འདི་ལའང་འགུར་བ་ཅིག་ལས། རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱ་ཆོག་སྤེལ་བ་ཉིད། ཡིན་ཕྱིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དག །
 གཙོ་བོ་ཡིན་ལང་ཕྱི་གསལ་གཅིག་ཕྱིར། །བསྐྱེད་བྱ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོ་ལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལ་ཕྱུར་མོངས་དུ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ལས་དགག་སྐྱེད་ཀྱི་ཐ་སྐྱེད་ཕྱིད་པ་ཡིན་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་
 ལའམ། དེ་གཉིས་ལས་གྲུང་ལང་རྒྱུད་པ་ལ་བསྒྲིག་སྟེ་བསྐྱེད་པ་ལམ། རྟགས་ལ་སྟེ་ཆོས་ཟ་བ་དང་ནི་ཆོས་ཁོ་ནར་གྲུབ་ཅུ་སྟེ་ཆོས་ཅན་གྲུབ་པ་ལ་ཆོས་སྤྱུ་གྲུབ་པ་བདག་ཡོད་དེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་བདེ་སྟགས་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར་ཕྱ་ཕྱུར་སྤྱུ་གྲུབ་ཕྱིད་དུ་འདོད་པ་ལ་ཡིན་ཞེས་སོ། །དེ་དུ་ནི་མི་འདོད་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་ཕྱིད་དུ་མ་ཟད་སྐྱོན་འཕྱིན་དུང་མི་རྒྱུད་དོ། །ཆོ་ལ་བ་གཉིས་ཀར་ར་བ་དུ་གྲུབ་ན་ནི། སྐྱོན་འཕྱིན་པ་ལམ་སྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་
 རྒྱུད་པ་ཡིན་ལ། ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་སྟགས་དེ་གསལ་བ་གཞན་ཕྱིར་སྟེ་སྐྱོན་ཅན་རྒྱུ་གྲུབ་དུ་སྐྱེད་ལང་བསྐྱེད་པས་ནས་གྲུབ་ན་ནི་སྐྱེད་ཕྱིད་དུ་འདོད་དོ། །འདིར་བ་ཅིག་གིས། རྒྱུ་བ་ཆོས་ཅན་ལས་མེད་ཆོས་ཅན་རྒྱུད་པ་གྲུབ་ཐེར།

མྱོན་པའི་དག་གང་ཡིན་པ་ཚོས་མཐུན་སྦྱོར་དཔེ་དང་བསྐྱབ་ཚུལ་མེད་པ་ལ་རྟགས་མེད་པར་བཟོད་པར་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་སྦྱོར་དཔེ་སྟེ་ལྟར་གཉིས་སོ། །དེར་ནི་དཔེ་ལས་དཔེ་ཅན་གྱུ་བ་པས། འབྲུང་ཁུངས་སམ་ལུ་པའི་
 མཐུང་ཅན་དཔེ་གཉིས་སོ། །རྟགས་དང་ནི་ཚུང་གཞི་ནི་པར་སྦྱར་བ་ལས་དག་དེ་ལྟ་བུ་འདོད། དག་མཐུན་མི་མཐུན་གཉིས་པོ་འཇགས་ཀྱང་བཟོད་ཀྱང་མེད་ནུ་རྟགས་ཚུང་གཞིར་སྦྱར་བའི་དབང་གིས་འབྲུང་བ་ཁོ་ན་
 ཡིན་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གཉིས་འོང་བ་དཔེ་མྱོན་པའི་དབང་གིས་དེ། དེ་དང་རྟགས་སྦྱར་བའི་དབང་གིས་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གྲངས་ཅན་པ་ལྟར་ན། རྟགས་ཀྱི་དག་བསལ་དེ་འོངས་པ་དང་། རྣམ་ལྟན་གཉིས་འདོད། དང་པོ་གཞན་
 རྟགས་པགས་ནས་རང་རྟགས་སྦྱུང་བ་ཞིག་སྟེ་དོན་ཐལ་གྱུར་ལ། དེ་ལ་གཞི་གང་རུ་བསལ་འོངས་ཀྱིས་བཟོད་ན་དེ་སྦྱུང་བའི་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་ཐལ་བ་འབྱུར་དེ་དེ་ལ་རྟགས་ཚོས་མེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་མཐུན་མི་མཐུན་
 དཔེ་གཉིས་ལས་རྟགས་ཚོས་ཅན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་གྱུ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསལ་འོངས་ལ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་དེ་ས་ན་དེ་ནི་སྦྱུང་བྱེད་ཀྱི་དག་རྣམ་ལྟན་ལས་གཞན་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཐལ་འབྱུར་ནི་རྟགས་ཚོས་
 ཅན་མིན་ཕྱིར་ཚུལ་གསུམ་མེད་ལ་རྣམ་ལྟན་ལ་ཡོད་ཅིང་ཐལ་འབྱུར་ནི་རྟགས་ཚོས་མེད་ཀྱང་ཁས་སྦྱངས་སྟེན་དུ་སོང་བ་ལས་དེ་བཞིན་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་ཡི་ནི་པར་སྦྱར་བ་ལས་སྦྱོར་བཟོད་པ་ཅམ་སྦྱར་འབྱེན་དུ་གིས་

༡༡། །པར་བྱ་ལ། སྒྲ་དང་བུམ་པ་མི་རྟག་པ་ཙམ་དུ་བྱ་དད་མེད་པ་ལ་དེ་ཉིད་འདི་ལྟ་བུའི་ཅེས་བྱས་ནས་མཐུན་དཔེས་གཞན་ལ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད། གང་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལྟར་དུ་བ་མི་དད་
པའི་ཕྱོགས་ལས་བཞག་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་མི་རྟག་ཙམ་འདི་ལ་འདྲ་སྒྲ་བུམ་གྱི་ཁྱད་མི་ཕྱེ་ཡང་བྱ་དད་ཅེས་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལ་དབྱུད་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་བཀག་ཙམ་མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་།
འདུས་མ་བྱས་ནས་མཐུན་པའི་མཐུན་ཕྱོགས། ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་སྟོགས་གཞན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གསུམ་ཡོད་པས། གང་ལས་ལྟོག་ །གཞན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྟོག་དགོས་ན་བྱས་པ་མི་རྟག་ལས་གཞན་
པའི་རྟག་བསྐྱེད་བདག་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྟོགས་ལ་འདྲ་འདྲུག་པའི་ལྟོག་པ་གྲུབ་ལ་མི་རྟག་པའི་ལྟོག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པས་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་དོ། །འགལ་བ་ཁོ་ན་ལས་ལྟོག་ན་དུ་བས་གྲང་རེག་མེད་པར་སྐྱབ་མི་
རྟག་ཏེ་གྲང་རེག་ལས་ལོག་པ་མེད་ལ། བཏང་སྟོམས་ལ་ཞུགས་པས་སྟོ་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ཁྱད་ཕྱེ་མི་དགོས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལས་གཞན་པ་དྲང་ནི་དེ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་གཉིས་ལ་ཡང་།
རྟགས་མེད་པས་ན་ལྟོག་པ་ཙམ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད། དེ་ཕྱིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་པར་བཅད་པ་ཙམ་ལས་དེ་གཉིས་གྲང་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་མཐུན་

ཆོད་མ་འཇུག་པའི་ལུང་

མཛེད་ཀྱི་གཞི།

ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་པའི་ན་མེད་དང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་སྟགས་དོན་དུ་མ་ཞིག་གི་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཀྱང་དགོས་པ་འགྲུབ་པའི་སྒྲི་རྟགས་དེ་ལ་རྗེས་འགོ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཐུན་པོ་མིན་ཏེ། དེས་དེ་
འགྲུབ་པའི་སྒྲིར་ཏེ་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་གྲུབ་ན་རྟགས་གཅིག་གི་ཚུལ་དུ་མ་འགྲུབ་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་མིན་པ་ཉིད་དེ་ཡོད་པ་ཅུ་དུ་ནི་མཚན་ཉིད་
གཅིག་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱང་བསྐྱབ་བུའི་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྟགས་ནི་རིགས་ཀྱི་མི་རིགས་པ་མེད་དོ། །བུས་སྟགས་བསྐྱབ་བུ་དུ་མའི་སྒྲི་ལ་རྗེས་འགོ་ཡང་འདོད་པ་ནི་རྟགས་དེས་བསྐྱབ་བུ་འགྲུབ་པས་ཐུན་པོ་འཕུ་མི་གསལ་
པ་ནི་མིན་ནོ། །སྒྲི་རྟགས་སྟེ་གཞུག་ལ་བུ་གཉིས་ཡོད་མི་རྟགས་སྟེ་བུས་དང་ཡོད་མེད་ཚུ་ལ་ལས་ཐུང་སྟེ་མི་རྟགས་དང་ཡོད་ཆ་གཉིས། རྟགས་སྟེ་བུས་དང་མེད་ཡོད། རྟགས་སྟེ་མཉུན་བུ་མེད་མེད། དུང་སྒྲི་ཚུལ་ཅན་རྟགས་སྟེ་ཚུ་ལ་ལས་ཐུང་
མེད་ཆ་གཉིས། དུང་སྒྲི་ཚུ་ལ་བ་ལས་མ་ཐུང་སྟེ་མི་རྟགས་ཆ་གཉིས་ཡོད། མི་རྟགས་སྟེ་ཚུ་ལ་ཐུང་ཆ་གཉིས་མེད། རྟགས་སྟེ། རིག་བུ་མིན། ཆ་གཉིས། ཆ་གཉིས། དེ་དགུ་ནི་ཚུལ་རྟགས་པ་ལ་སྟགས་ལ་སྐྱབ་པར་བཀོད་པའོ། །དེ་དགུ་
བསྐྱབ་རིགས་གསུམ་སྟེ་དགུ་པོ་དེར་གང་ཞིག་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས། ཚུལ་དེ་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཅན་སྟེ། དེ་གཉིས་པོ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་གོ། །འདྲི་གཉིས་པོ་ལས་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ནི། འགལ་བ་ཡིན་ལ་

པའི་

ཆ ཆོད་མ་ ཉིང་ཁྱུང་ ཀྱུང་བཏུས་

༡༡། །གཞན་ལ་པོ་རྒྱལ་ས་མ་ངེས་པའོ། །གཞན་ཡང་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ལ། འགལ་བ་ལ་མི་འབྱུང་བའི་གཏན་ཚིགས་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མེད་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་བརྗོད་པར་འདོད་
པའི་གཏམ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱེད་ཉིད་འགལ་བ་ལ་མི་འབྱུང་བའི་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་བརྗོད་པར་འདོད་པའམ་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པུར་བྱེད་པ་དེ་ནི་གཏམ་གཅིག་པ་ཉིད་ལས་མཉམ་གྱི་འགའ་བླ་གཞན་མེད་ལ་
བཤད་པའི་དབང་ལྷན་ཉིད་ལས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱར་དུ་ཕྱར་གྱི་མི་དགོས་ཏེ་འགལ་བ་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཚད་མ་མི་ཤིད་པས་སོ། །ལུང་ལ་ཤིད་གྱི་ལང་ཚད་མར་ལུན་པས་གཅིག་ཤོས་ལུན་འབྱེན་ནོ་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་འདོད་
པའི་གཏམ་གཅིག་ཉིད་དེ་ཉིད་ལས་མཉམ་པར་ལྷོ་རོར་ཕྱར་པའི་འགལ་བ་དྲག་ལ་ཉིད་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱར་གཏན་ཚིགས་མིན་ནོ། །ཕྱི་ཕྱག་པའི་ལུང་ལ་བརྗོད་པའི་རྟག་གཉིས་དཔེ་བརྗོད་པ། ལྷ་ལས་མིན་ཏེ། མིག་གིས་གཟུང་བུ་
མིན་པའི་ཕྱིར་དང་ལྷ་ལས་མིན་ཏེ་མངོན་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ཁྱེད་པ་ལ་ཉིད་ཚོས་ཐ་ཡང་དམ་བཅའ་གཉིས་ནི་ལྷ་ལ་གཅིག་དུ་ངེས་པར་ལུང་ལས་མཐོང་ཉིད། དེ་གཞེགས་ཐོན་གྱིས་རྟག་དང་ལས་ལུས་བཤད་དེ་ཡོན་
ཏན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཡང་དེ་རྟགས་ཀྱིས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་གང་ཡང་མིན་ཏེ་འབྲེལ་མེད་པས་སོ། །ལར་ཕྱི་ཕྱག་པས་ལྷ་མི་རྟག་ཉིད་ལས་ཕྱིར་ལུས་བཞིན། ལྷ་རྟག་ཉིད་མཉམ་ཕྱིར་ཕྱིར་ཕྱིར་ཕྱིར་བཞིན། འདི་གཉིས་སོ་སོའི་

ཆོད་མ་རིག་པའི་སྒྲོང་

བུལ་ཕུ་ལ་དེས་པ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཚོགས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་ཟེར་ཏེ་ཚོགས་པ་ནི་སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཡིན། དེ་ལ་དང་པོ་དངོས་སྟོབས་ཕྱི་མ་ཕྱེ་བྲག་པའི་ལུང་གི་དབང་དུ་འོ། །གཉིས་ཀ་ཚད་མ་འདྲ་བར་རྫོམ་པའོ། །ཡང་སྐྱ་རྟག་
སྐྱེ་བྲག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱེ་མ་ཉན་ཕྱིར་ཕྱིར་ཏེ་འགལ་བ་གཉིས་པོ་ཡང་དེ་འདྲར་བསམ་པའོ། །དེ་བཞིན་སྐྱ་རྟག་མིན་ལས་མིན་དུ་འང་ལུང་གི་དབང་དུ་དེས་ཀྱི་བྲག་པས་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱ་བ་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགལ། དོན་
ཕྱིད་རྟག་སྟོང་གིས་དངོས་སྐྱར་ནམ་མཁའ་རྟག་སྐྱ་བ་ཚོས་ཅན་ངོ་བོ་འགལ། རྟག་དང་ཚོས་ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་ནི་མིག་སྟགས་ཚོས་ཅན་ནམ་འདྲས་བསགས་ཡིན་པའི་མིག་སྟགས་ཚོས་ཅན་རྟགས་གསལ་སྐྱེ་འདྲ་དེ་ལ། །དངོས་སྟོབས་
ཀྱི་དབང་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པས་གཉིས་ཆར་འདྲག་ཚོག་པར། རྫོམ་ཡང་དེ་མིན་ཏེ་གང་ཐེ་ཚོམ་ལ་གཏན་ཐེབས་སམ་དེས་པ་མེད་གང་གཏན་ཐེབས་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་ཤེས་སོ། །ཤེས་ན་ཚད་མ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་དོ། །དེས་ན་གང་
གཏན་ཐེབས་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་དང་ལྟན་པ་ནི་གཉིས་གཉིས་འདོད་པས་ན་རེ་རེ་སྟེ་གཅིག་འགྲུབ་པ་ནམ་ཡང་མེད་ཅེས་སོ། །དེས་ན་འགལ་བ་མི་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ནི། རེ་རེ་ལ་གཉིས་ཀ་མིན་གྱི་གཉིས་
ཀ་འང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་རྟག་ས་གཉིས་ལས་ཚོས་ཅན་དེ་ལ་གཅིག་དུ་དེས་པ་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་མཚན་ཉིད་གཉིས་དང་ལྟན་པར་རྫོམ་པ་དེ་ནི་རི་ཕྱིད་གཉིས་གཉིས་སུ་འདོད་

༡༡། རེ་རེ་ར་མིན་པས་ཐེ་ཆོམ་ཁོ་ནའོ། རེ་ལ་འད་གང་རྟགས་ཀྱང་དུ་བ་ལྟ་བུ་མེ་ལ་འབྲས་བུའི་རྟགས་དང་མི་རྟག་ལ་རང་བཞིན་གྱང་རེག་སོགས་འགོག་པ་ལ་འག་ལ་དམིགས་མེ་མེད་ལ་མ་དམིགས་པ་སོགས་བཞིན་རྟགས་གཅིག་ཀྱང་བསྐྱབ་བུ་དུ་མ་ལ་འབྲས་ཀྱང་ཀུན་གྱི་གོ་བུའི་ཡིན་ནོ། ཡང་མི་རྟག་ལྟ་བུ་གཅིག་བྱས་པ་རྩོལ་བུང་འདུས་བྱས་སོགས་རྟགས་མང་པོས་བསྐྱབ་པ་འག་ལ་ཞེན། མིན་ཏེ། རྟགས་དང་བསྐྱབ་བུ་གྱངས་མཉམ་གཅིག་ངེས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བུ་སྟེ་ཆོགས་ལ་ལྟོས་ནས་རྟགས་སྟེ་ཆོགས་དང་བསྐྱབ་བུ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་རྟགས་ངེ་རེགས་སྟེ་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བ་གང་གི་སྐྱབ་བུའི་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ཚད་བ་ངེ་ངེའི་རྟགས་སུ་ནམ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། རྟགས་མི་གཅིག་པ་དུ་མ་སོ་སོ་ཡིན་ཡང་ཐུན་མོང་དུ་དོན་གཅིག་བསྐྱབ་ལ་མི་འག་ལ་ན། བེན་དུ་བར་ཡང་དོན་གཅིག་ལ་འབྲས་གོ། གྱང་དག་མཉམ་བུ་ལྟ་བུ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡི་མ་ངེས་པ་དང་། ཕྱགས་གཉིས་ཀའི་སྒྲིལ་བྱའི་པ་དང་པོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་བཞི་པོ་དང་བཞིའོ། འག་ལ་བ་ལ་མི་འབྲས་པ་ཡང་ལུང་གི་དབང་དམ་བྱས་པས་སྟེ་རྟག་པར་སྐྱབ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འག་ལ། དོན་བུའི་རྟགས་སྟོང་གིས་དངོས་གྱུར་ནམ་མཁའ་རྟག་གུ་བ་ཆོས་ཅན་ངོ་བོ་འག་ལ་རྟགས་དང་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྱག་ནི་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན་ནམ་འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན་རྟགས་གསལ་སྟེ་འདུ་འག་ལ་བ་ལ་མི་འབྲས་པའི་རྟགས་

ཆོད་མ་འཛིན་པའི་ཆོས་

གྱིས་ཚེས་རྒྱུ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་མ་དེས་པས་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་རྟགས་རྒྱུ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་གྱི་ཚེས་དང་ནི་ལྟན་པ་གང་ལ། སེས་འདོད་བསྐྱབ་བྱ་དེ་རྟགས་གྱིས་བསྐྱོག་པས་གནོད་པ་འགལ་བ་དང་།
 མ་དེས་པས་ཐེ་ཚོམ་ཉིད་དུ་གྱུར་ལས་གཞིན་གཏན་ཚེས་ལྟར་སྒྲུབ་ཡོད་མ་ཡིན་ལ་ཕྱོགས་ཚེས་མི་ལྟན་པ་དང་གསུམ་ཁོ་ནའོ། །ཚེས་དང་ཚེས་ཅན་རང་གི་དོ་བོའམ་དེ་ཡི་ཕྱེ་བྱག་གམ་བྱུང་པར་གཉིས་པོ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་།
 མིན་ཅི་ཡོག་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱེར་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་རྟགས་གྱིས་གནོད་པས་འགལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། ཕྱོགས་ཚེས་དགའི་དཔྱེ་བ་གང་ཐུན་མོང་གཞལ་བྱ་སྟགས་གྱི་རྟགས་དང་ནི་བྱུང་པར་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་རྟགས་གྱི་ཚེས་དང་
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལྟེས་རྒྱས་དང་པོ་གཉིས་སོ། །གོ་བྱེད་ལ་སྒྱི་དང་བྱུང་པར་དང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཤས་ཏེ་གསུམ་ལས་དེ་ལ་དྲང་པོ་སྒྱི་བྱུང་གཉིས་གང་དུ་མི་དེས་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟག་མ་བདུན་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཆ་ལ་ཚེས་དང་
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལྟེས་རྒྱས་ཏེ་ཡང་དག་ཡོག་མ་དེས་གསུམ་དུ་སྒྱི། དེ་ལ་དང་པོ་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་ལྟོག་པ་གྲུབ་པ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ལ་མ་ཞུགས་རྗེས་འགོ་མེད་པ་ལས་ལྟོག་པ་དྲང་རྗེས་འགོ་གྲུབ་པ་
 མིན་མཛེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་དེས་པོར་རྗེས་ཞུགས་པ་དྲང་གཉིས་ཀ་ལ་མ་ཞུགས་པས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཁྱུ་ཡིན་ན། ཕྱོགས་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་ལ་དེས་པོར་ཞུགས་པ་མིན་ནིང་གཉིས་ཀ་ལས་དེས་པོར་ལྟོག་

༡༢། །པའ་མེན་པ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། རྟོན་དེ་དངོས་འགལ་གྱི་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་པ་མེད་མ་ཡིན་པས་དེ་སྐབས་པའི་རྟགས་ཀྱང་མི་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཡོད་པ་ཡི་རྟོན་ཡིན་པར་
 ཆད་གཉིས་ཀ་མེན་པ་ཡི་པའ་མེན་ཏེ་དངོས་འགལ་གཅིག་བསྐྱབ་པའི་པའ་གསུམ་མེད་དོ། །གཞིལ་བྱ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་ཞུགས་པས་མ་དེས་ན་བྱས་པས་མི་རྟག་པ་སྐབས་པ་ལའང་རྩོལ་བྱུང་མ་བྱུང་གཉིས་ཀ་
 ལ་ཆད་པས་ཐེ་ཆོམ་སུ་འགྱུར་ཞེན། མིན་ཏེ་བྱས་པའི་སྐབས་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་མི་རྟག་པ་དེས་རྟག་པ་དེ་རྣམ་གཅོད་དུ་བྱེད་པས་བསྐྱབ་བྱེད་མི་རྟག་པ་འགྲུབ་སྟེ་རྟགས་མཐུན་སྟེ་གསལ་བྱུང་བྱེད་དམ་ཆ་གཉིས་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ་
 སྟེ་གསལ་ལ་ཞུགས་ཤིང་མི་མཐུན་མཐུན་དག་ལས་ལོག་སྟེ་བས་ཀྱིས་གཅིག་ཤོས་འགྲུབ་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །ཡང་ན་གཞི་གང་དུ་མེད་པ་དག་ག་བྱེད་ཆོས་དེ་རྣམ་གཅོད་ཅེས་སྐབས་པ་མེད་པ་རྟག་པ་དེ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་
 ཞེའོ། །ཡང་ན་བསྐྱབ་ཆོས་མེད་པ་མི་མཐུན་སྟེ་གསལ་ལས་རྣམ་བཅད་ཅེས་པ་སྟེ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པར་རྩོལ་བྱུང་ནི་མི་རྟག་པ་དེས་བྱེད་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་མིན་ལས་གཅོད་ཅེས་སོ། །གཞི་གང་དུ་བསྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་དེ་རྣམ་པར་
 གཅོད་བྱེད་དུ་གྲུབ་པའི་རྟོན་དེས་རྟོན་བཞིན་སྐབས་པར་བྱེད་པས་གོ་བྱེད་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་བྱུང་བྱུང་པར་རྟོན་གཅིག་པའི་རྟགས་དེ་རང་གིས་བསྐྱབ་བྱེད་ལས་གཞན་བསྐྱབ་བྱེད་བྱུང་པར་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་གྲུབ་ཀྱང་དོ། །གལ་

ཆོད་མ་འཇུག་པའི་སྐབས་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

དེ་མི་མཐུན་བཅད་པ་ལ་མི་ལྷོ་ལྷོ་པར་ཁྱུག་ས་པ་བཞིན་དེ་དེ་བྱེ་བྱག་གུན་གྱུ་ན། དཀར་པོ་གྱུ་བ་པ་ལས་གཟུགས་ཡིན་པ་དང་པོ་ན་ཏུ་ཡིན་པ་དང་དྲེན་པ་ཡིན་པ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྷགས་འཕྱར་ངམ་བཟློག་རིམ་ལས།
 ལྷགས་འཕྱར་རིམ་བཞིན་དེ་ཡིན་པ་གསུམ། བཟློག་རིམ་གྱིས་དགག་པ་གཟུགས་ཡིན་སྟགས་གསུམ་སྟེ་དུག་རྟོག་ཟེར་རོ། །དར་སྟེ་གན། དཀར་པོ་གཟུགས་ཡིན་དྲེན་པ་གསུམ། གཟུགས་ལ་ཡོན་དྲེན་གཉིས་ཡོན་ཏུན་ལ་དྲེན་
 པ་གཅིག་ཅིས་གསུངས། ལྷག་ལྷོག་དྲེན་པ་ལ་ཡོན་ཏུན་གཟུགས་དཀར་པོ་གསུམ་སྟགས་གཉིས་གཅིག་པར་དུ་གསུངས། མདོར་ན་རྟགས་འདིས། མི་མཐུན་གཅོད་པ་དེ་ལྷོག་ཆ་དེ་སྟོན་གྱི། རྟགས་ཁྱུགས་ཆད་གྱི་དངོས་པོ་ལོ་ན་
 ཆོས་དུ་མ་གཞི་གཅིག་ལ་རྟགས་གཅིག་གིས་ཅིག་ཆར་གོ་པར་ཐལ་ཞེས་དཀར་སྟགས་མཆོན་པ་ལོ། །གསུམ། གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར། གཅིག་དུ་ཞེས་གཅིག་གི་ཆོག་དུ་བསྟན་པ་དེ་ཕྱིར་འགལ་བ་དུ་མ་རྟགས་
 གཅིག་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་དེ་ལྷོག་པ་ལ་མི་ལྷོ་ལྷོ་པར་རྗེས་འགོ་ཙམ་གྱིས་གྱུ་བ་ན་ལོ། །རྟགས་དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བཟློག་པ་ལ། འགལ་བ་ཁོན་ཡིན་ནོ། །མི་འགལ་བར་མི་མཐུན་ལྷོགས་གང་དུ་ཁྱུགས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་དེ་
 ཡི་བྱེ་བྱག་གུན་འཕྱེད་པ་ལ་སྟོངས་པ་སྟེ་ཐོ་ཆོས་གྱུ་ལོ། །ཆོད་པ་སྐྱབ་པ་ལ་བརྟོད་པ། བསྐྱབ་བྱ་དེ་དང་མཐུན་པ་མེད་མི་མཐུན་ལྷོགས་ལ་མེད་པ་ཡི། ཆོས་བསྟན་པ་ནི་རྟགས་སྟོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་དེ་མཐུན་མེད་ལ་མེད་པ་ཁོན་

པ་ལྟེ

ཆ ཚད་མ་ སྒྲིག་ཀྱིས་ རྒྱུ་ལྟུང་ལྟུང་

ཆུ། ཉིད་ཅེས་སྒྲིག་ན་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པ་འདྲ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་དེར་མཚན་ཉིད་དེ་ཞུགས་པས་སོ། །དེ་མཐུན་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་དེས་པར་གཟུང་ན་ནི་རྟགས་ཚེས་བྱུང་མ་ཉམ་པ་སྒྲིག་ལ་བྱས་པ་ལྟ་
བུ་སྒྲིགས་ཀྱི་རྟགས་འབྲེལ་ཞིག་རྟགས་སུ་འགྱུར་གྱི་དེ་ལ་ཚུ་ལ་བྱུང་ལྟ་བུ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །བསྐྱབ་ཚེས་དེ་མཐུན་པའི་སྒྲིགས་ཉིད་ལ་ཡོད་ཅེས་འདོད་ན་མཚན་ཉིད་སྒྲིག་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་མ་ཡིན། དེ་མཐུན་ཁོ་ན་ཞེས་
དེས་པར་བཟུང་ཆེད། དེ་ལྟར་འདོད་རིགས་པ་མིན་ཏེ། སྒྲིག་རྟག་པའི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་རྟག་པ་དེ་ཁོ་ན་མེད་པ་ནི་མི་སྤྱིད་དོ། །དེ་ལ་རྟག་པ་ལས་གཞན་ཡང་མེད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་ཡོད་པ་དུ་མ་འདྲ་ཡོད་
ཅེས་རང་འགྲེལ་དོན་ནི། རྟགས་གཅིག་ལ་འདྲ་རྒྱུ་པ་དུ་མ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་མཐོང་། དཔེར་ན་བྱས་པ་ཉིད་མི་རྟག་དང་བདག་མེད་སྒྲིགས་དུ་མ་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེས་བཟུང་
གསུམ་ཀ་སྒྲིག་ཅན་ནོ། །དེ་མཐུན་མེད་ལ་མེད་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་སྒྲིག་ནོ་ཅེ་ན། གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པས་བསྐྱབ་བྱ་འགྱུར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན། འགྱུར་རྒྱས་པ་ཡང་དག་དོན་བཞིན་སྒྲིག་ན་མེད་ན་མི་འབྱུང་
པའི་རྒྱུ་པ་གང་གིས་བསྐྱབ་བྱ་གང་ལ་ཞེས་བྱུང་པ་མ་བརྗོད་པས་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་རག་དེ་འདྲ་བསྐྱབ་བྱ་གིས་པར་བྱེད་ལས་འདྲ་ས་པ་བཞིན་དུ་དེ་འདྲའི་གཏན་ཚིགས་དེ་དོན་གྱི་སྒྲིག་བྱེད་དུ་མཐོང་མ་ཡིན་ཏེ་འདས་

ཚད་མ་རྒྱུ་ལྟུང་ལྟུང་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

ཀྱང་མཐོང་ན་མིག་གིས་གསུང་བུ་ཉིད་སྟོགས་པ་རྒྱུ་དེ་པའི་སྒྲུ་ཡང་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་རྟག་ས་སུ་ཐལ་བ་ར་འགྱུར་རོ། །ཁོ་ན་རེ་མེད་ན་མི་འགྱུར་པ་མ་པར་རྟག་པ་རྟག་ས་མིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་བརྗོད་པས་དེ། མི་ལྟར་
མེད་མི་འགྱུར་དང་གང་ལ་མེད་མི་འགྱུར་བ་ཞེས་མ་བརྗོད་པ་ན་མི་གོ། །རྟག་ས་ཆོས་སྟུང་ཅིག་ཀྱང་བས་སྟོགས་ཆོས་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བུ་ལ་གོ་བ་སྟེ་འོ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་འདྲ་བ་ལ་མེད་ན་མི་འགྱུར་བ་སྟུང་མི་རྟག་པའི་གང་ན་ཆོག་ས་དེ་
གང་ན་ཆོག་ས་ཡང་དག་མིན་པར་རྟོག་གོ་ཞེ་ན། དེ་མིན་དེ་འབྲེལ་བ་མི་མཐུན་མཐུན་པའི་དཔེ་གཉིས་ལས་གོ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །མི་རྟག་ཉིད་སྟོགས་དཔེ་ལ་མཐོང་བེན་པ་དེ་བསྒྲུབ་བུར་གཞན་ཚུད་སྒྲུབ་པ་ཐན་པོ་དག་
འདོད་དམ་ཅི། རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ན་རེ། བསྒྲུབ་བུ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ལས་གྲུབ་ཐེན་དཔེར་བརྗོད་པ་དེ་བསྒྲུབ་བུ་སྒྲུབ་པའི་གང་ན་ཆོག་ས་སོ། །ཞེས་པ་དེ་ལ། གལ་དེ་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་ཙམ་སྟུང་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་མིན་
ན་ཆ་གས་སྟུང་དང་སྟུང་པའི་དག་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་མིན་ལ་སྟུང་པ་འགྱུར་ཁུངས་གྱིས་སྟུང་པའང་མིན། དཔེ་ཙམ་སྟུང་པས་དོན་གྲུབ་པས་དམ་བཅའ་སྟོགས་འདི་ཆ་གས་གཞན་གྱིས་ཅི་བྱ། གཞན་ཀྱང་དོན་བྱ་བ་གཅིག་ཐེར་ན། མིན་དེ་
སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་གི་དོན་གཞན་ལ་མེད་པས་སོ། །ཆོས་མཐུན་པ་ལས་ཞེས་སྟུང་མི་འབད་དེ། དཔེས་བསྟུན་པ་ཉིད་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་མིན་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་མིན་གྱི་དེ་དཔེ་ཙམ་དང་ཅིག་གོས་དཔེ་ལྟགས་སུ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ཞེས་

ཆ ཚེད་མ་ སྒྲིལ་ཆོས་ གྲུབ་པའི་སྒྲིལ་

ཨ། །པས་དཔེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ལོགས་སུ་མེད་པར་བསྟན་ཏེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ཞེས་བསྟན་པ་ལམ། ཚེས་མཐུན་དཔེར་བརྗོད་པ་ཞེས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་མཐུན་པ་ལས་ཞེས་པ་མི་རིགས་ཞེས་སོ། ཚེས་མཐུན་པ་ལས་
དེ་བརྗོད་པའི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་རག་འབྱུང་པ་བརྒྱད་ནས་རྗེས་དཔག་སྒྲིབས་འབྱུང་ཁུངས་སྒྲུབ་པ་འབྱུང་ཅེ་ན། འོ་ན་ཚེས་མཐུན་ལས་གཞན་གྱིས་འདོད་གཅོད་པ་སོགས་འབྱུང་བས་དེ་ཡང་དེར་བལ་ལོ། །གེས་འདོད་སོགས་
སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་ཟེར་ན། སྒྲུབ་བྱེད་ཅེས་པས་རྗེས་དཔག་དངོས་སུ་བསྒྲིལ་པས་སམ། བརྒྱད་ནས་ཡིན། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ་ཕྱིར་ཚོ་ལ་ལ་མཉམ་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དུན་པ་ཁོ་ན་གཏན་ཚེགས་སུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་
པ་ལྟར་ན་ཕྱིར་ཚོ་ལ་གྱིས་སྒྲུབ་རག་ཐོས་པའི་ཉན་གེས་ཀྱང་དེར་བལ་ལོ། །རག་ཅེས་པའི་བྱུང་པར་ཅན་དུ་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར། གེས་འདོད་སོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པས་གཏན་ཚེགས་མིན་ཞེ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ཅེས་
དངོས་བརྒྱད་གཉིས་ཀྱི་གང་ཡིན་ནའང་སྒྲིལ་གཞན་དུ་འབྱོར་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བརྒྱད་ནས་སྒྲུབ་པ་གཏན་ཚེགས་ཡིན་ཡང་ཉན་གེས་དེར་མི་བལ་ཏེ། ཚེས་མཐུན་བརྗོད་པའི་གཏན་ཚེགས་ནི་ཉན་གེས་དེ་མ་ཡིན་ཞེ་ན།
དེའང་མ་ཡིན་དཔེ་བརྗོད་པ་དེ་རང་ལ་འདྲ་དངོས་སམ་བརྒྱད་ནས་སྒྲུབ་ཅེས་སྒྲིལ་གཉིས་ཡོད་ཕྱིར། གནས་སྒྲུབས་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ལ་ཡང་ནམ་ཡང་ཕྱོགས་ཡིན་ལ་གཞན་མི་སྤྱིད་པར་བལ་ཏེ། དཔེ་སོགས་རང་རང་མཆོན་

ཚེད་མ་རིག་པའི་སྒྲིལ་

ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་གཏམ་ཆོག་མ་མེད་ཞེས། དེ་ན་རྒྱུ་པར་བརྟགས་པ་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་གང་དེ་སྤྱིད་པས་གནོད་དོ། །དེ་ཕྱིར་མཐུན་པའི་དཔེ་བཟུན་པ་ཞེས་དུག་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལ་ཡང་ཕྱི་
 རང་ནས་དེ་གཅིག་གཏམ་ཆོག་མ་ཕྱུང་བའི་ཕྱིད་པར་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱིད་པར་བའི་ལས་གཞན་དག་ཀྱང་ཏེ་ལྟ་གཏམ་ཆོག་མ་སྤྱི་འདོད་ཅེ་ན་ཡང་། གང་འདོད་དེ་གཏམ་ཆོག་མ་སྤྱི་ཕྱིད་པར་ཅན་དུ་གྱིས་གིག་
 མེ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཐོལ་འདིས་ཅི་ཕྱེས་སོ། །དག་གཞན་དག་སྤྱི་བྱེད་དུ་བརྟགས་པའོ་ཐེར་ན། འདོགས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་རང་རང་གི་དདོས་ཀྱི་ནི། སྤྱི་ལས་བཀལ་བར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་ལྟ་ག་
 སྤྱི་བྱེད་ཡིན་ན་ལྟ་གའི་རྒྱུ་གྲངས་སོ་སོར་ཅུ་ཡང་སྤྱིར་བརྟུང་བ་ལ། ཡང་ཡིན་མིན་དམིགས་བསལ་བ་ཡོད་པ་སྤྱིད་མ་ཡིན། དམིགས་བསལ་ལ་རྒྱུ་གྲངས་ཅུ་སྤྱིར་བརྟུང་ཡོད་པ་སྤྱིད་མ་ཡིན་འདྲ་སྟེ་དམིགས་བསལ་ལ་
 རྟེན་སྤྱི་འགྱུར་པ་ཡོད་ཀྱི་སྤྱིར་བརྟུང་ལ་དམིགས་བསལ་གི་རྒྱུ་མེད་པར་དག་གི་ཕྱིད་ཀྱང་ཕྱི་དགོས་རང་འགྲེལ་ལས་བཟུན་པ་དེ་ཡིན་འདྲ། ཏགས་དེར་སྤྱིར་གིས་སྤྱིར་པ་ཡི་ཆོས་གཞན་དཔེ་དང་མཆོངས་པ་སྟེ་གཏམ་
 མ་གསལ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྤྱི་ཏགས་སྟེ་མཉམ་ཕྱེས་ཡིན་ཕྱིར། སྤྱི་ཕྱི་བཞིན། ཞེས་དང་། དུང་སྤྱི་ཏགས་སྟེ་ཅུ་ལ་ཕྱིར་མེད་ཕྱིར་གྲོག་བཞིན། འདི་གཉིས་གཏམ་ཆོག་མ་སྤྱིར་སྤྱིར་གིས་སྤྱིར་སྟེ། འབྲུལ་བ་དང་བཅས་

ཆོ། །པ་དང་། འགལ་བ་དང་། སྐབས་དང་མཆོངས་པ་དང་། བཟུབ་བྱ་དང་མཆོངས་པ་དང་། ཉམ་ལས་འདས་པ་རྒྱུ་མ་གཏུན་ཆོག་ས་ལྟར་ལྟར་དོ་ཞེས་པའི་གངས་རེས་བྱས་པའི་ནང་དུ་འདྲམ་ལ། ཆོས་མཐུན་
 པ་དཔེ་བཟོད་པ་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་བྱས་པ་རྒྱུ་མ་ན་རོ། བཟུབ་བྱ་དེ་དྲར་ལྟར་པའི་ཆོས་གཏུན་ཆོག་ས་སོ་དང་དེ་བཟོད་ཟུབ་ངག་གོ་ཞེས་ཆོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་། ལྷོ་ཉིད་གཏུན་ཆོག་ས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱུ་ཐལ་བ་ར་
 འགྲུར་དེ་དེ་ལྟར་པའི་ཕྱིར་། ཆོས་རྒྱུར་དྲར་ཆོས་ཅན་རྒྱུར་པ་བཟུབ་བྱ་མིན་དེ་བྱས་ཐིན་པས་སོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་གེས་འདོད་ཆོས་ཅན་བཟུབ་བྱ་དྲར་ལྟར་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ས་སྤྱུ་འཕྱོ་བ་པར་འགྲུར་ལ་དེ་ལྟར་ལྟ་རྒྱ་རྒྱལ་སྤྱུ་མ་ཉན་བྱ་
 ཐིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའང་ཡང་དག་དུ་འགྲུར་རོ། །དེ་ལྟར་གཞི་དེ་ཆོས་གཞན་གྱི་འང་མ་རེས་པའང་འགྲུར་རོ། །གཞན་གྱི་འང་སྤྱི་མི་རྒྱལ་དང་ལྟར་པའི་བྱས་པའི་ཆོས་རྒྱ་ལ་གཏུན་ཆོག་ས་སྤྱུ་འགྲུར་དེ། མིག་གི་གཞུང་བྱ་རྒྱ་མི་
 རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་ས་སྤྱུ་འགྲུར། ཡང་མ་རེས་པ་རྒྱ་རྒྱལ་སྤྱུ་ལྟས་ཅན་མིན་ཕྱིར་ཞེས་པའང་རྒྱལ་ས་སྤྱུ་ཐལ་བས་སོ། །དངོས་འགྲུར་གྱི་མ་པའ་དང་བདག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཟུབ་པ་ཡི། ལྟོར་པའང་འགོད་པར་མི་བྱེད་པར་
 འགྲུར་དེ་ཆོས་ཅན་མ་བྱས་པས་དེ་ཡི་ཆོས་ལྟར་མི་གེས་པས་སོ། །ལེར་སྤྱུ་པ་ན་རོ། ཕྱིར་ཆོ་ལ་བ་གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གཞན་དོན་གྱི་རྒྱེས་སྤྱུ་དཔག་པ་རྒྱུ་ལ་གཏུས་དེ། གཙོ་བོ་ཟུབ་པའི་གཏུན་ཆོག་ས་སྤྱུ་ལྟར་

ཆོད་མ་རིག་པའི་ཆོད་

2014

ལྷ་ལྷ་རང་ཕྱོགས་སྐྱབ་པ་འཛིན་པར་གྱུར་པ་རྒྱུ་པར་ལྷན་པ་དྲང་། གཞན་ཕྱོགས་བཀག་པའམ་བསལ་ཏེ་དེ་ལོ་ན་འོངས་པ་གཞན་བཀག་ཅམ་གྱིས་རང་ཕྱོགས་སྐྱབ་པར་འདོད་པའོ། །ཞེས་པ་འདི་ལ། རྒྱུ་ལྷན་སྐྱབ་པ་གཞི་
དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་སྐོམ་ལམ་ལག་ལྷ་ལྷན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་གཙོ་བོ་གཅིག་ལུ་ལ་སྐོམ་ཆོས་ལྷ་ལྷན་དེ་སྐྱབ་པ་གཏན་ཆོག་མེད་པའོ་དོ། །དེ་ལ་མཆོན་ཅིང་ལྷ་ལྷན་གཙོ་བོའི་རང་མཆོན་རྗེས་དཔག་ཆད་མས་གཞི་ལ་
བྱར་མི་འབྱུང་པར་བལ། གཤམ་ཅན་པས་དེ་ལྷ་རང་འདོད་པ་རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་གཟུང་ལུ་ལ་སྐྱི་མཆོན་ཡིན་པའི་སྐོམ་པས་གཏན་ནས་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་ལྷན་ལས་གཙོ་བོའི་རང་མཆོན་སྐྱབ་པ་ནི། རྗེས་དཔག་ཆད་
མའི་ལུ་ལ་སྐྱི་མཆོན་ཡིན་པ་མི་སྐོམ་པའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་དོ། །བསྐྱབ་ཕྱི་ཆོས་ཀྱང་སྐྱབ་ཕྱིར་དུ་འགྱུར་བར་བལ་དེ་གཅིས་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་གཏམ་རྒྱུད་རྒྱས་པའི་དག་གཏན་ཆོག་མེད་པའམ་དག་ཏུ་འབྱུང་པ་མིན་ལྷག་
ཆད་བྱལ་བའི་དག་བསྐྱམ་པའང་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་མ་ཡིན། དཔེ་བཤེད་ཀྱི་སྐོམ་ལ་གཙོ་བོ་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དྲང་ལྷན་མིན་ཏེ་རྒྱས་སུ་སྐྱོད་ཕྱིར་སྐོམ་མ་དམིགས་པས་སོ། །རྒྱས་ཀྱི་དག་ཀྱང་ཅི་བར་འཇལ་ཕྱིར་དུ་
མི་དེགས་ཏེ་དག་གིས་བསྐྱུན་པ་བཞིན་མི་སྐྱབ་པས་སོ། །འབྱམ་བུས་ཁྱོད་པས་སྐྱ་གཅིག་སྐྱབ་པ་ནི། དམ་བཅའ་བཀའ་གཅིག་ལུ་འདོད་དྲང་འགལ་བར་འགྱུར། གཅིག་ཡིན་པའི་སྐྱ་ཅམ་སྐྱབ་ན་ཁྱོད་པ་མེད་ཕྱིར་སྐྱ་ཡོད་ཅམ་ནི།

✓
✓
✓

༡༩༥། །གནོད་ཕྱིད་དུ་གྱུ་བ་པ་མིན། ཐུ་དྲ་པའི་བྱིང་ཤུན་ཡལ་འདབ་ལ་སོགས་པ་བྱིང་གི་རིགས་གཅིག་ཡོད་པ་བཞིན། རྗེས་འགྲོ་ཐམས་ཅད་པ་ཅན་ཅམ་དུ་སྐྱུ་བ་ཅི་ན། རིགས་གཅིག་ཉིད་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བ་ཅན་ལ་རྟགས་གང་བཞོད་ལྟར་སྐྱུང་ཡང་འབྲས་སུ་དུ་མ་ལས་གཞན་གསལ་བ་ཐུ་དྲ་དུ་བདེ་སོགས་འབྲས་སུ་གཅིག་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་མིན་གྱི་དེ་དག་ཉི་པར་ལེན་པ་གཅིག་གྱུ་བ་ཅི་ན། དེ་ལ་འདྲ་སྒྲིན་དེར་
འགྱུར་རོ། །ཉི་པར་ལེན་པ་བདག་གིས་རིག་གི་སྒྲིས་སུ་ལའང་གཙོ་བོའི་འབྲས་སུ་དེར་འགྱུར་ཏེ་བདག་གི་གིས་པ་ལ་བདེ་སོགས་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ན་དེར་ཉི་པར་ལེན་པའི་རྒྱ་གཙོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ནའང་།
སྒྲིས་སུ་ལའང་རོ། །དེ་ལ་སྒྲིས་སུའི་རྒྱུད་གྱི་བདེ་སོགས་ཕྱིའི་ཡུལ་སྐྱ་སོགས་གྱི་ཡིན་གྱི་ནང་གི་མིན་ཟེར་ན། ཕྱི་མིན་ཏེ། ཕྱི་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་གཉིས་ཀར་སྒྲིན་ཡོད་པས་སོ། །ཕྱི་ཡིན་ན་བདེ་སོགས་ཀྱང་སྐྱ་སོགས་དང་ཐུ་དྲ་
དུ་དམིགས་པས་རིགས་གཅིག་དཔོག་པ་ལ་གནོད། མིན་ན་གཙོ་བོའི་འབྲས་སུར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་བདེ་སོགས་ཕྱི་མིན་ཏེ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀར་ཡང་སྒྲིན་ཡོད་ཕྱིར། རིགས་གཅིག་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱུངས་ན་ཡང་རྟགས་དེ་
གཅིག་སྐྱུ་བ་ལ་འགྲལ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་སྐྱུ་བ་ལ་རྟགས་དེ་མ་དེས་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པས་སོ། །དེའི་དཔེ་ནི་བསྐྱུ་བ་བྱས་དཔེན་པའམ་ཕོངས་པར་འགྱུར་ཏེ་གཙོ་བོ་དེ་ཡོད་མིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་བསལ་འདས་

འགོག་པ་ནི། དངོས་འགལ་གཅིག་པ་གཤམ་པས་གཅིག་འགྲུབ་མོད་ཀྱི། ཐལ་བས་སུན་འབྱེན་པ་ན་མ་གྲུབ་དང་མ་དེས་པ་སོགས་པ་གཤམ་པས་གཅིག་ཤོས་མི་འགྲུབ་ཅེས་སོ། །ལུས་ཅན་མིན་ཕྱིར་སྤྱད་ཀྱི་ཅེས་པ་མ་དེས་སོ་ཞེས་
 སུན་ཕྱིར་པ་ན་གཞན་པ་གཤམ་ན་ཡང་སྤྱི་མི་རྟག་ཏུ་སྤྱིབ་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཆུ་གྲུང་གང་བ་ཆུ་གཞན་གངས་ཀྱི་བ་སོགས་སོ་སོར་པ་གཤམ་པས་ཆར་འབབ་པ་རྟོགས་པ་བཞིན་པ་གཤམ་པ་ལས་གྲུང་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
 མིན་ཏེ་ཆུ་གྲུང་གང་བའི་ངོ་བོ་འཇམ་ཁུད་པར་དེ་ལས་དཔག་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་པ་གཤམ་མིན་ནོ། །འབྲུག་ཕྱོག་ལ་ཆར་འབབ་པའི་ཆུ་མཚན་སོ་སོར་བསྐྱན་པས་ཐོག་ལ་སོགས་པའི་ཆུར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཞན་
 པ་གཤམ་པ་ཅུ་མ་ལས་རང་ལུགས་འགྲུབ་པ་མིན་ཆུ་གང་བ་ནི་པ་གཤམ་པས་མིན་ཏེ་ཁུད་པར་ལས་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཕྱོགས་འགོགས་པའི་གཏུན་ཚིགས་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་པ་མ་ཡིན་པས། གཞན་འགོགས་པའི་ཕྱོགས་ཚིག་དཔེ་
 དང་འགལ་བ་དང་པས་སྤངས་འགལ་བ་གཉིས་སུ་མི་དེས་ཏེ་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཚད་པའི་སྒྲིན་བསྐྱན་པ་སོགས་གྲུང་གཞན་ལ་གཞོན་ཕྱིད་ཡིན་པས་སོ། །གསལ་བ་རྒྱུ་མས་རྗེས་འགོ་མོད་པའི་ཐ་དད་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཐལ་
 གཅོ་བོ་གཅིག་སྒྲིན་དུ་མ་སོར་བར་སྤྱར་མོད་གསར་དུ་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། སྤྱི་གཅིག་སྒྲིན་དུ་སོར་སྤྱེ་གསལ་བ་རྒྱུ་མས་ལ་རྗེས་འགོ་མ་ཐོང་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྤྱིར་བ་གཉིས་གྲུང་ཞེས་སམ། ཡང་ན་གཅོ་བོ་གཅིག་སྒྲིན་དུ་མ་

༡༡། །སོང་ན་འབྲས་རྒྱུ་མས་མིན་ཏུ་ཐ་དད་དམ་ཡང་ན་མིན་ཏུ་ཐ་མི་དད་དུ་སྒྲིང་དོ་ཞེས་ཐལ་བའི་སྒྲུང་བ་གཉིས་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བྱལ་པ་རེས་ཤིང་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པས་སོ། །གཞན་བཀག་པའི་
རྗེས་ཐོགས་མ་ནི་བརྒྱུག་པ་རང་རྒྱུད་དམ་རང་ལུགས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་གཙོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་སྒྲེ་བ་བསལ་བ་ལ་གཙོ་བོ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་སོ། །གཙོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལྡན་ལྡན་ལྡན་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་
དེ་བརྒྱུག་ཐལ་བ་འཕང་པ་ནི་གཏན་ཆོགས་ལྡན་ཏིང་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །རྗེས་ཐོགས་མ་འདི་གཞན་ཕྱོགས་གཉིས་བསལ་བས་འོངས་པ་ཡིན་ནམ། མཐའ་དག་ཡིན། དང་པོ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་མི་རིགས་ཏེ་གཙང་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་
མི་རེས་སོ། །རྒྱུ་ལྡན་བཞིན་ལྡན་ཏིང་སོགས་མིན་ཏེ་བསལ་ཏེ་འོངས་པ་ནི་གཞན་ཕྱོགས་བཀག་པ་ལས་འོང་གི། མཐའ་དག་ཡིན་ན་བསལ་འོངས་ནམ་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ། །རྗེས་ཐོགས་མ་འདི་ཚོ་ལ་བའི་ཕྱོགས་རེ་རེ་ནས་བཀག་
སྒྲེ་མ་ལུས་པ་བཀག་པའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་འདོད་ན་ཐུག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཚོ་ལ་བ་ཡི་འདོད་པ་རེ་རེ་ནས་བཀག་པ་ལས་གལ་ཏེ་རྗེས་ཐོགས་མ་འདོད་ན་ཚོ་ལ་བའི་ལན་ལ་ནི་མ་མཐའ་མེད་ཏིང་ཡིན་པས་དེའི་གངས་ཀྱི་
བསལ་འོངས་རྒྱུ་མས་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཐུག་མེད་ཡིན་པས་རང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་མི་རུས་ཞེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་བར་སྒྲུབས་ཀྱི་ཆོགས་སྒྲུབ་ཅན་པའོ། །ཅོད་པ་སྒྲུབ་པ་རྒྱས་ནི། མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་རེས་པ་དང་། འགལ་བའི་དོན་

རྟེན་གཏོག་ལྟར་སྒྲུབ་པའོ། །མ་གྲུབ་པ། མིག་གིས་གསུང་བུའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་མི་རྟག་ལྟ་བུ། མ་དེས་པ། ལུས་ཅན་མིན་ཕྱིར་རྟག་ལྟ་བུ། འགལ་བ་གནིས་དེ། བྱེ་བྲག་པས། སྒྱིད་བར་པོས་གསུང་བུ་ཡིན་པས་རྟག་ ཅེས་དང་།
 གྲངས་ཅན་མས་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་དེ་དེ་ལས་ཡོད་པ་སྒྱེ་བའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་ཟེར། འགལ་བ་དང་པོ་བྱེ་བྲག་པའི་དོར་དབང་པོས་གསུང་བུ་སྟགས་གནིས་སུ་འརྟག་པས་མ་དེས་པ་ཡིན་གྱི་འགལ་བ་མིན། ཕྱི་མ་སངས་རྒྱས་པའི་
 དོར་མ་གྲུབ་པའོ། གྲངས་ཅན་པའི་དབང་དུ་ན་དཔེ་མེད་པས་སྒྲུབ་མིན་ཡིན་གྱི་འགལ་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །མ་གྲུབ་པའི་དཔེ་ཅུ་ལས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟགས་གཅིག་མ་གྲུབ་པ་སྟགས་དཔྱེ་བ་དང་མཚན་ཉིད་བརྟོད་མ་ཡིན་
 པ་དང་། གནི་གང་དུ་ལྟུང་བ་པ་ཅན་མ་དེས་པ་ལ་ཡང་དཔྱེ་མཚན་བརྟོད་མ་ཡིན་པས་སོ། །མ་དེས་དེ་ནི་སྒྲུབ་མོང་མིན་པ་ནི་མ་དེས་པ་འདྲ་ཡོད་ལ། འགལ་བ་ལ་མི་ལྟུང་བ་ཅན་ཡང་ཡོད་ཀྱང་མ་བསྟན་པས་སོ། །འགལ་བ་
 དང་པོ་གཅིག་ནི་སྟགས་གནིས་ཀྱང་མཆོངས་པ་དུ་འརྟག་པས་མ་དེས་པ། གཅིག་ནི་མ་གྲུབ་པའོ་སྒྲུབ་མོང་མིན་པའི་མ་དེས་པའོ། འགལ་རྟགས་ཀྱིས་བརྟོག་པ་སྒྲུབ་རྒྱས་པ་ཡི་ནི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཞེ་འདོད་ལ་གནོད་ཅིད་
 སྟགས་གྱི་དཔྱེ་བ་དག་ཀྱང་མ་བརྟོད་པས་སོ། །རྟགས་པ་ཅན་པ་རྒྱུས་ཀྱི་ལྟར་ན། ལྟར་སྒྲུབ་པའི་སྟེ། ལྟུང་དང་བཅས་པ། སྟགས་དང་མཆོངས་པ་དང་། བསྟན་བུ་དང་མཆོངས་པ། དུས་ལས་འདས་པ་བཞི་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་

༡༩༩༩། དང་པོ་མ་དེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཁོ་ན་གནས་པ་མིན་པར་ཕྱོགས་ལས་གཞན་ལ་འཇུག་པའོ་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། འགལ་མ་གྲུབ་པ་མོགས་ལས་ཐུན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མིན་དེ། ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལས་གཞན་ལ་གནས་མིན། གཏན་ཚིགས་སམ་མཁ་དེས་པར་འགྱུར་ཏེ་དཔེ་བསྟན་ཚད་དཔེ་ལ་འབྱུང་ན་དེར་འགྱུར་པས་སོ། ། ༢༠། མ་གྲུབ་མིན་དང་པོ་མ་ཕུང་པ་མིན་པའི་ལྟར་སྒྲུབ་མིན་ལ་ཕྱིས་བསྒྲུབ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལྟར་སྒྲུབ་མིན་ནོ། ། རིག་རལ་ལྟར་ན། རིགས་པ་ཅན་པ་ཕྱིར་སྒྲུབ་ལྟར་དང་པོ་འབྱུང་ཅན་ནི་མ་དེས་པ་དང་ཁྱད་མེད་ལ། འགལ་བ་ཞེས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་དེ་དང་འགལ་བ་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཕྱི་བྱས་པས་རྒྱལ་ཕྱན་ལུས་ཅན་མིན་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཁྱད་མིན་དེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཟེར། དེ་རང་ལུགས་ལ་ཕྱོགས་ཁྱད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་སོ་ཟེར། དེ་དག་ཕྱོགས་ཚེས་གྲུབ་པ་དང་དམ་བཅའ་འགལ་བ་ལ་གཞན་ལྟར་སྒྲུབ་རང་རྒྱ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གངས་ཅན་པས་གཙོ་བོ་རྒྱ་མིན་དེ། མེས་པ་ཅན་མིན་ཕྱིར་ཞེས་པའང་མ་དེས་པ་མིན་པར་ཅུ། འགལ་བར་འདོད་དགོས་པས་སོ་ཞེས་འཕང་དོ། ། གསུམ་བསྐྱབས་དང་མཚུངས་པ་ཞེས་པ། གང་ལས་སྐབས་སྐབས་པ་དེ་བསྟན་ཕྱིར་འགོད་པ་སྟེ། བདག་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ་ལུས་ལས་གཞན་མིན་པས་སོ། ། ལྟ་བུ་སྟེ་རྟགས་དེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ཡོད་པས་མ་དེས་པར་འགྱུར་ལྟར་སྒྲུབ་ལོགས་སུ་བ་མིན་ནོ། ། ལུས་ལས་གཞན་མིན་

དཔུང་གཞི་ཁོ་རང་གི་གཞན་སྐྱབ་པས་སམ་དཔུང་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཆོངས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་དང་བྱུང་མེད་པས་སྐྱབ་པ་ཉིད་པེར་ན། སྐྱེ་རྒྱལ་སྡེ་རེག་བྱ་ཅན་མིན་ཕྱིར་སྒོ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཟེར། དེ་རྒྱལ་ས་རང་ཡང་སྐྱབ་པས་
 བསྐྱབ་དགོས་པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བྱུང་མེད་འདྲ། དཔུང། དེ་སྐྱེ་རེག་བྱ་ཅན་འདུས་པས་འདོད་པ་དེའི་རོར་རྒྱལ་ས་སྐྱབ་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་སྐྱེ་ལ་སྐྱབ་པ་མིན་ནོ་ཟེར། ཡང་རྒྱས་ལས་འདས་པ་ནི། སྐྱེ་མི་རྒྱལ་སྡེ་ལུས་པ་བཞིན་ཞེས་
 བཟོད་པ་ལ་གཏན་ཆོག་ས་བཟོད་དོ་ཞེས་སྐྱས་པ་དང་། ལུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ་ཟེར། འདི་རྒྱལ་ས་བཟོད་རྒྱས་མ་བཟོད་པས་ལྷར་སྐྱར་ཟེར་ཡང་དེ་རྒྱལ་ས་མ་ཆོང་བས་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ལ། ཕྱི་མས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་
 ཕྱིར་ལྷར་སྐྱར་མིན་ནོ། ཕྱི་བྱལ་པའི་ལྷར་ན། ལྷར་སྐྱར་གསུམ་སྡེ། མ་སྐྱལ། མ་བསྐྱར། ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་གསུམ་ཟེར། དང་པོ་དཔེ་དང་ཆོས་ཅན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པ། གཉིས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་ཆོས་ལ་འབྲེལ་
 བ་མ་བསྐྱར་པ་དང་དང་པོ་གཉིས་ནི་དཔེ་གཞི་ལ་མེད་པ་འཕྲུལ་ཡང་ཆོང་འགྲེལ་པར་འགྱུར། རྩ་ཅན་ལས་རྩ་དཔོག་པ་བསྐྱོག་པ་སྡེ་འགྲེལ་ལ། ལྷར་སྐྱར་གྱི་དེར་མ་ཆོང་བར་བཟོད་པ་ཡིན་པས་མི་འཐད་དོ། ཆོང་མ་གྱི་
 ལས་བརྒྱས་པ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་རྗེས་སྐྱེད་པ་ལ་སྡེ་ལེ་ལུ་གསུམ་པའོ། རྒྱལ་ས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རྒྱུ་གསུམ་པའི་རྒྱལ་ས་ཞེས་བཟོད་པ་ལས། རྒྱལ་དང་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ལེགས་གནས་པའི། དོན་དེའི་ལྷག་

༡༡། །མ་རྒྱུ་ཕྱོག་ཕྱོག་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ནི་དཔེ་ཡིས་སྒྲིག་ནས་རབ་རྒྱུ་སྒྲིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསྐྱུ་བ་བྱེད་རྒྱུ་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་ས། བསྐྱུ་བ་བྱེད་མེད་ན་མེད་ཅིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 ཆོས་མ་ཐུན་པས་རྒྱུ་ཕྱོག་དང་ཅིག་གོས་མི་མ་ཐུན་དྲང་བཅས་ཅིད་ཀྱི་དཔེ་ལ་རབ་རྒྱུ་བསྐྱུ་བར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་ཕྱོག་ནི་མ་ཐུན་དཔེ་ཆོས་ལྡན་མིན་པ་བཅད་ནས་ཡིན་པར་སྒྲིག་པའི་མ་ཡིན་དག་གི་དག་ག་པ་དྲང་དེ་
 བཞིན་ཕྱོག་པ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཡིན་པར་སྒྲིག་པ་མཆོན་ཅིད་མེད་པ་ཡི་དག་ག་པ་ཡང་། དཔེར་ན་ཕྱོག་པ་ནི། མ་བྱས་པ་ལ་རྒྱལ་པ་ཡིས་བྱུ་བ་བྲམ། རྒྱུ་ཕྱོག་ནི། འཛིག་པ་ལས་འདྲིར་འབྲས་བྲམ་བྱས་པ་ཅིད་
 ཏེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདྲི་གཉིས་ནི་རྒྱུ་ཕྱོག་པ་རྒྱུ་ཕྱོག་མེད་མི་འབྱུང་མེད་པའི་མ་བྱུ་འདྲིར་མིན་པར་གལ་ཏེ་འདྲི་ཡི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མཆོངས་པར་རྒྱུ་ཕྱོག་པའི་ཐུན་མེད་དྲང་ནི་གཅིག་ལ་མི་འགྲོ་བའི་ཐུན་པར་
 ཅིད་དམ་མི་མ་ཐུན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་འག་ལ་བྲང་སྐྱུ་བ་བྱེད་ཅིད་ཏུ་འབྱུར་པར་དོགས་ན་ནི་རེ་རེ་འམ་གཉིས་ཀྱི་མ་བཟོད་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་དཔེར་བཟོད་གཉིས་སུ་བྱ་བའོ། །རང་གིས་རྒྱལ་ས་ལས་གཞུང་བྱེད་ཕྱོགས་པ་
 བཞིན་ཏུ་གཞན་པ་རོལ་པོ་ལྟར་དེ་འདྲི་དེས་པ་སྒྲིག་པར་འདྲིར་པ་ཡིས་རྒྱལ་ས་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གནས་ཅིད་དྲང་རྒྱལ་ས་ཆོས་ཀྱི་མེད་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དྲང་བཅས་པའི་སྒྲིག་ས་བསྐྱུ་བ་བྱེད་པ་རྒྱུ་ཕྱོག་པའི་ཐུན་བྲམ་

བསྐྱེད་པར་བྱའི་གཞན་དམ་པ་ཅའ་ཉེར་སྒྲུབ་སྟེགས་རྒྱུ་མ་སྒྲུབ། དེ་ལྟ་ན་འད་དཔེ་ནི་རྟགས་ལས་ལྟེགས་པ་རྩ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་རང་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་གཏུན་ཚིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁྱབ་པའི་དོན་
 མཚན་ཅིང་སྒྲུབ་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ཉེར་འདྲ་ལ་ཞེས་སྤང་གསུམ་པའི་ཚད་མ་བཞིན་རྩ་དོན་མེད་པའང་མིན་ཏེ་འདིས་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་ཅིང་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་ཕྱོགས་ཚེས་ལ་བསམ་པ་ཡིན་ན་དེ་མིན་
 པའི་དཔེར་བརྒྱུད་པ་མ་ཐུན་མི་མ་ཐུན་གཉིས་ཡིན་ན་དེའི་དབང་རྩ་དཔེ་ནི་ཡན་ལག་ལྟེགས་ཤིག་ཉིད་རྩ་འདོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་གྱིས་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་དང་། གཤམ་ཏེ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ལྟེགས་སུ་
 པ་ཞེས་རྩ་དེ་མི་འབྲད་པར་བཤམ། ཁྱབ་པ་ལས་ལྟེགས་སུ་ཡིན་ན་དེ་འདི་ག་རྟེན་པ་དང་མཚུངས་འབྱུང་ཏེ་ཁྱབ་འབྲེལ་མེད་པར་དཔེ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ག་རྟེན་དེ་དག་གིས་ནི་སྒྲུབ་ཕུམ་བུས་པར་འདྲ་ཞེས་དཔེར་བརྒྱུད་ལ།
 ཁྱབ་པ་མི་དགོས་པར་ཚེས་མ་ཐུན་ཏེ་འདྲ་བ་འབྲེལ་ཞེས་ཅམ་བརྒྱུད་པར་བྱེད། བསྐྱེད་པ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་ས་ནས་དཔེ་ཅམ་བཞོད་པ་དེ་ལྟར་ན་དེ་འདྲ་བ་ཅམ་ཉེར་འདྲ་ལ་ཅམ་པོར་འབྱུང་། འདྲ་བ་ཅམ་
 འདྲ་ལ་ཡང་གོ་བྱེད་མིན་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་འདྲ་བས་རྟེགས་ན་ཏེ་ཅང་བཤམ་ལ། ཐམས་ཅད་འདྲ་བ་མི་ཤིང་པས་སོ། །འདྲ་ཅམ་གོ་བྱེད་མིན་ཡང་ཚེས་མི་མ་ཐུན་པས་དེ་གོ་འོ་ཞེན། ཚེས་ཅན་དེ་ལ་ཡང་ཉེ་བར་འདྲ་ལ་བ་ལྟེགས་

༡༢༩། །པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དཔེ་མིན་པར་གཤམ་པ་དེའི་ཆེད་དུ་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྒྲོར་པ་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་དེ་མེད་པ་སྐབས་ཅིག་ཡོད་པ་ཙམ་སྟོན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཆུ་ཤུར་ན་མེད་མེད་ཅེས་པ་བཞིན་དེ་གཉིས་མེད་པར་འཇིག་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་གྱི་རྟགས་མིན་ནོ། །སྒྲོག་པ་ཡི་དཔེ་དང་བཅས་དེ་རྣམ་པར་བརྗོད་པ་ན་ཡང་། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་གཏུན་ཆོགས་སམ་དེ་ཡི་བྱུང་པར་དཔེ་ཙམ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཡང་རུང་མེད་ན་མི་འབྱུང་མི་སྟོན་པར་མཆུངས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་ན་ཕྱག་པ་མེད་པར་འགྱུར་། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་ལུས་པ་བྱས་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་བཞིན་སྐྱ་ཡང་མི་རྟག་ །ནམ་མཁའ་བཞིན་རྟག་པ་མིན་། ཞེས་སམ། ལུས་པ་མི་རྟག་བཞིན་སྐྱ་ཡང་མི་རྟག་ །མཁའ་བཞིན་རྟག་པ་མིན་། ཞེས་སྐྱ་མ་གཏུན་ཆོགས་དང་བཅས་པས་སམ་ཕྱི་མ་དེའི་བྱུང་པར་དཔེ་ཙམ་ཡིན་ཡང་རུང་། བྱུང་འབྱེལ་རྒྱུ་གསུམ་བརྗོད་པས་མིན་པ་མཆུངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོན་པས་ན། ལུས་པ་མི་རྟག་པ་དེའང་གཞན་དང་དེ་དག་ཀྱང་གཞན་སྟགས་ཕྱག་མེད་དུ་གྱལ་བས་སོ། །རྒྱལ་དང་པོ་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཙམ་གཏུན་ཆོགས་ཡིན་ལ་དཔེ་དེ་ལས་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་ནོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཁོ་ན་གཏུན་ཆོགས་ཡིན་ན་མ་དེས་པ་འབྱུལ་པ་ཅན་ཡང་གཏུན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་དེས་ན་གཏུན་ཆོགས་ཕྱོགས་བྱུང་གཉིས་ཆེད་པ་ཡིན་ནོ། །རེ་རེས་མིན་ཡང་དཔེ་གཉིས་ཀྱ་བརྗོད་ལ་འབྱུལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་དགུ་ཡི་

ནང་ནས་གཉིས་ལ་གཉིས་གང་བཟོད་ཀྱང་ལུས་པ་མི་དྲོད་ཀྱི་ཆུ་ལྷུ་པ་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་ལ་མི་མཐུན་ཙམ་ཁོ་ན་བཟོད་ན་ཐུན་མིན་ཡང་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བས།
 གཉིས་ཀ་བཟོད་ན་ལུས་ཙན་དུ་མི་འགྱུར་བེར་ན། དགྲའི་ནང་ནས། དང་པོ་མི་རྟག་པས་དྲང་སྒྲ་ཚུ་ལ་ཐུང་བསྒྲ་བ་ལ་སུམ་པོ་གསུམ་མ་པའ་པོ་གསུམ་གཉིས་བསྟན་ཀྱང་མི་དེས། གཉིས་པ། རེག་ཕུ་ཙན་མིན་པས་སྒྲ་རྟག་བསྒྲ་བ་
 ལ་མ་པའ་དང་སུམ་པའི་དཔེ་གཉིས་བསྟན་ཀྱང་མི་དེས་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་ཡང་དག་བསྟན་བེན་དྲོ། །དཔེ་ལྟར་སྒྲ་ལ་༡ག་རྟན་ཆོག་ས་ལ་རྗེས་འགོ་མིད་པ་དང་བསྒྲ་བ་༡ཕུ་ལ་དང་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀ་༡ལ་མིད་པ། དེ་ན་
 སྒྲ་ལྟགས་པའི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྒྲ་བ་གསུམ་སྟེ། སྒྲ་རྟག་སྟེ་རེག་ཕུ་ཙན་མིན་ཕྱིར་རུ་ལ་སྒྲ་༡རབ་བཞིན་དང་། སེམས་པའི་ལས་༡བཞིན་སུམ་པ་༡བཞིན་ཞེས་པ་གསུམ་པོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེ་དེ་ག་རྟན་ཆོག་ས་ལ་
 རྗེས་འགོ་མིད་པ་དང་པོ་གསུམ་སྒྲ་ལ། མི་མཐུན་སྟེགས་ལས་སྟེག་པ་མིད་པའམ། དེ་ལ་ཞུགས་པའི་དཔེ་ལྟར་སྒྲ་བ་གསུམ་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། རེག་ཕུ་ཙན་མིན་ཕྱིར། ལས་དང་རུ་ལ་ཐུན་ནམ་མ་པའ་རྒྱམས་རིམ་བཞིན། རྗེས་སུ་འགོ་
 པོ་ག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པའི་དཔེ་གཉིས་ནི། ཚུ་ལ་ཐུང་ཉིད་མི་རྟག་པས་སྒྲ་བ་ལ་སུམ་པ་དཔེར་བཞོད་པ་ཆོས་མཐུན་གྱི་དང་། གང་ཚུ་ལ་པ་ལས་མ་ཐུང་བ་རྟག་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མ་པའ་བཞིན་ཞེས་མི་མཐུན་དཔེའོ། །དེ་

ཆུ། །གནིས་པས་བྱུངས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྩ་བ་སྟུན་པའོ། །ཁྱེད་པ་གོ་བསྟོལ་བ་སྟེ། མི་རྟག་ན་རྩལ་བྱུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱེད། རྩལ་བྱུང་ཡིན་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱེད། རྩལ་མ་བྱུང་ན་རྟག་པས་མི་ཁྱེད། རྟག་ན་རྩལ་མ་
 བྱུང་གིས་ཁྱེད་པ་བསྟོག་པའོ། །དབྱུང་། མི་མ་སྟུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་ལོག་ཁྱེད་པས་མ་བྱས་པ་ཡང་རྩལ་སྟེ་ལོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྩ་བ་སྟུན་པའི་དཔེ་རྒྱུ་པ་གནིས་དཔེ་རྟགས་སྟུང་སྟུང་པ་གཞན་རྩལ་སྟེ་ལོག་
 ལོག་མེད་པ་འདྲ་དཔེ་སྟུན་ཡིན་ནོ། །གང་སྟེ་བ་དེ་འདྲོད་ཆགས་སྟུན་པས་ཁྱེད། ལམ་པོ་ཆེའི་མིའི་དག་སྟེ་བཞིན། ཞེས་པའི་དཔེ་དེ་རྩལ་ཁྱེད་མེད་ཀྱང་ཡོད་ལྟར་སྟུན་པའི་ལྟར་སྟུང་དོ། །ཕྱིན་དཔེ་སྟུན་རྟག་གསུམ་བཅོ་
 བརྒྱད་གཞན་རྩ་བ་སྟུང་། སྐབས་འདི་ལ་འདྲ། འདིར་ཡང་རྟགས་མེད་ཆོས་དང་གནིས་ཀ་མེད་སྟགས་དང་དཔེ་ཡང་དག་རྩ་བ་སྟུང་པ་དང་། རྩལ་ལོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་སྟགས་པ་རི་སྟུང་བསྟུན་པའི་དཔེ་དེ་དཔེ་དེ་དག་ནི། རྟགས་
 ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལོགས་པར་མ་བསྟུན་པ་ཡི་ཕྱིར། དཔེ་ཉེར་འདྲ་ལ་ཅུ་མ་ནི་གོ་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་ལྟར་སྟུང་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སྟེ་བཅད་པའོ། རྩལ་པ་སྟུང་པ་ལས་ནི། རྟགས་ཆོས་དེ་
 དག་གི་འབྲེལ་བ་དེས་པར་བསྟུན་པ་ནི་དཔེ་འོ་ཞེས་པ་ཐེར་བ་ལ། འབྲེལ་བ་རི་ལྟ་བུ་བརྩོད་ཅིན། གང་རྩལ་པ་ལས་བྱུང་བ་མི་རྟག་པའོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་འདི་ལ་ཁྱེད་པ་དངོས་སུ་མ་བསྟུན་ཀྱང་དེས་པར་སྟུན་པས་ཁྱེད་

ཆོད་མ་མཛད་གྱི་ཀློང་པུས་

ལྟོན་པ་གྲགས།

པ་ལྟ་བུ་དེས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་ལོ། །ཁུམ་པ་དཔེར་བུས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་མེད་ན་མི་འཕྱུང་གི་འབྲེལ་པ་མ་བསྟན་པས་དཔེ་ཡང་དག་མིན་ལ་རྟགས་ཚེས་དེ་དྲག་གི་ཐུན་མོང་གི་འབྲེལ་པ་སྟོན་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ་རྟགས་
ཚེས་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་བསྟུབ་བྱ་བྱིད་མིན་པའི་ཕྱིར་དེ་འབྲེལ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་གྱི་རང་ཁོ་ན་མེད་མི་འཕྱུང་མེད་པ་ལོ། །རྟགས་ཚེས་ལ་འབྲེལ་པ་བཞིན་དུ་ཚེས་ཀྱང་རྟགས་ལ་ངེས་པར་འབྲེལ་པ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
བུམ་སྟགས་གྱི་རྟགས་ཚེས་ལྟན་ཅིག་པ་བསྟན་ཡང་མེད་ན་མི་འཕྱུང་གི་ཁྱབ་པ་སྟོན་པ་མིན་ཕྱིར། དཔེ་དང་ཚེས་མ་ཐུན་དུ་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཚེས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཁྱུ་བ་སྟེ་མེད་ན་མི་འཕྱུང་པ་སྟོན་པར་རྟགས་པ་ཡང་མེད་མི་འཕྱུང་
སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་འགོ་འདོན་གྱིས་ལྟོག་པ་བསྟན་དེ་མེད་ན་མི་འཕྱུང་བ་གཞན་ཡང་བརྗོད་ཅི་ན། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་དེ་བརྗོད་མི་བྱ་བ་ཞིག་ནའང་མི་བརྗོད་ན་འབྱུལ་བས་སོ། །མེད་ན་མི་འཕྱུང་གི་འབྲེལ་པ་དེ་མི་
མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལྟོག་ཁྱབ་བསྟན་པ་བྱིད་གྱིས་བསྟན་པ་ན་བསྟུབ་བྱ་བསྟོག་པའི་དོན་ནི་དེས་མ་བཟུང་འགྲའ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །བསྟུབ་བྱའི་ཚེས་སུ་སྤར་ཚེས་མ་ཐུན་པས་ཡང་དག་པ་འགྲའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་ཕྱིར་དོན་མེད་ཅེས་
སོ། །ཡང་འདི་ལས་རྗེས་འགོ་ལྟོག་དཔེ་དོན་མེད་ཅེས་སམ། མདོར་ན་མེད་མི་འཕྱུང་ནི་དཔེ་གཅིག་གིས་སྟོན་རྟགས་པ་དེ་ལས་གཞན་དེས་ཅི་བྱ། ཞེས་སོ། །འདི་དཔེ་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་མེད་ན་མི་འཕྱུང་འབྲེལ་

པ་ལོ།

ཆ
ཆོད་མ་
བཞི་བཟུ
ཀྱི་འཕྲིན་པ་

ཆུ། ཁྱི་ཕྱོགས་དེ་ཡིས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་ནའོ། རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀར་འབྲེལ་ཡོད་ན་ཚུ་ལ་མ་ཐུང་གིས་རྟག་པ་སྐྱབ་པ་བསྐྱན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་འདོད་པ་ཡི་རྟག་པ་འཕྲོག་སྟེ་རྟགས་མི་ཕྱོག་ཕྱོ་སྟགས་
ཀྱང་ཚུ་ལ་མ་ཐུང་གིས་རྟག་པར་བལ་ལོ། །ཁྱུ་མཉམ་ལས་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ཡི་སྟོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྐྱན་ཟེན་དོ། །རྟགས་ཆོས་ཁྱུ་མི་མཉམ་རིགས་ལ་གང་རུང་གཅིག་བསྐྱབ་པའི་གཅིག་
པ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་དཔེའི་སྟོན་ཞེན་སྟེ། དེ་ལ་རིག་ཕུ་ཅན་མིན་གྱིས་རྟག་སྐྱབ་ལ་ཕྱོ་ཕུམ་སྟགས་དེ་བཞོད་ཀྱང་དཔེ་ལྟར་སྐྱབ་བཞིན། རྟག་པས་རིག་ཕུ་ཅན་མི་སྐྱབ་པ། རྟམ་མཁའ་བཞོད་པའང་དཔེ་ལྟར་སྐྱབ་དོ་
ཞེན་མིན་དེ། ཁྱུ་མཉམ་མི་དགོས་ཞེས་བཤད་ཟེན་དོ། །རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ན་རྟེ། བསྐྱབ་པར་ཕུ་བའི་ཆོས་སྐྱ་མི་རྟག་དྲ་ཚུ་ལ་ཐུང་མཐུན་པ་ཡི་དཔེ་ལས་བསྐྱབ་ཕྱིར་ཆོས་དེ་རྟགས་པའི་དཔེ་དཔེར་བཟོད་པ་ཕུམ་པ་
ལྟ་ཕུ་དང་། ཚུ་ལ་དེ་བཟོག་པ་ལས་དཔེ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་པའོ་མི་མཐུན་པའི་དཔེའོ་ཞེས་ཟེར་རྟེ། །ལྷགས་དེ་ལའང་། འབྲེལ་བ་མི་སྟོན་པས་གོ་ཕྱིད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་དུ་དཔེ་དེ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པས་མི་འཐད་དོ། །གཏན་ཆོགས་
དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱུ་པ་སྟོན་པ་ཅན་མིན་པ་དཔེ་ཞེས་པ་དེ་གོ་ཕྱིད་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །འབྲེལ་བ་མི་སྟོན་ཡང་དཔེས་ཆོས་སྐྱབ་རྣམས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་རྣམས་ལོ། །དེས་ན་

ཆོད་མ་རིག་པའི་སྟོན་

རྟགས་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་དཔེ་ཞེས་པ་གོ་བྱེད་མིན་ལ། རྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐོང་དཔེས་ཀྱང་མཐོང་ན་ནི་གང་རུང་གཅིག་ལས་གཉིས་ཀ་དགོས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དཔེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དོ། །སྒྲིམ་རྟག་རྟགས་དོན་དཔེ་དང་རྟགས་
གཉིས་ཀ་སྒྲིམ་པ་དོན་མེད་འགྱུར་ཏེ་དཔེ་རྟགས་གཉིས་ཀའང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གྱངས་ཕྱིར་གྱུར་གྱང་དགོས་ན་དཔེ་ལ་དཔེ་གཞན་ལས་གྲུབ་ཕྱིར་བྱས་མེད་དུ་འགྱུར་དོ། །རིགས་པ་ཅན་པའི་སྒྲོབ་མ་ཁ་ཅིག་ །དཔེ་གང་ལ་
བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་རྟགས་པ་དཔེའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དཔེ་གཉིས་སྐྱར་གྱང་དཔེ་ཅམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མི་རྟགས་སོ། །དེ་ཡང་གོང་གི་རིགས་པས་སོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དྲང་དཔེ་གཉིས་སྐྱར་བར་མི་བྱ་སྟེ་མི་
རྟགས་པས་སོ། །གཞི་གང་ལ་ཆོས་གང་གི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱིས། སྒྲིམ་རྟག་ལ་བྱས་པའི་བུམ་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་སྒྲིམ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཉེར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཡང་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲིམ་རྟག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཞེས་ཉེ་
བར་སྒྲིམ་པ་རིགས་མ་ཡིན་ཏེ་དག་ལྟག་ཆད་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་སྒྲིམ་པས་སོ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྒྲིམ་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་བུམ་པ་བཞིན་སྒྲིམ་ཡང་མི་རྟག་ཅེས་ཆོག་ཉེ་བར་སྐྱར་པ་དོན་མེད་དེ་དགོས་པ་མེད་
པས་སོ། །ཡང་བྱས་པ་གཏན་ཆོགས་སུ་བྱས་པ་ནི་བྱས་པའི་སྒྲིམ་ཡིན་ལ། བུམ་པའི་བྱས་པ་ནི་བྱས་པའི་བྱེ་བྱག་ཡིན་པས་གཅིག་དོན་མེད་མིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་ །བུམ་པ་བཞིན། སྒྲིམ་ཡང་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་

མ ཆོད་མ་ ཞིག་ཅིག་ ཉུང་པ་ཉུང་པ་	ཞུ། ཅེས་ཡན་ལག་ལུ་ལྟན་ལ་ཟེར་འདྲ། ལུས་པའི་སྤྱི་ཉིད་གཏན་ཆོག་ས་ཉིད་དུ་བརྟོད་པ་ཡིན་གྱི་ལུས་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་བ་རང་ལ་རྟེན་ཅིང་དེ་ཁོ་ནར་རྟེན་སུ་འབྱུང་བུས་དཔེ་ལ་སྦྱིར་བྱུང་བྱེད་མིན་ནོ། ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་ནི། ལུས་པའི་གཉེན་པོ། རྟག་པ་དགག་པའི་ཆེད་དེ་ལུས་རྟག་ལྟན་ཅན་གནས་པ་གཅོད་པའི་སྦྱིར་ཡིན་ཟེར་རམ། མཐུག་སྦྱང་དམ་ཉེར་སྦྱོར་ནི་དེའི་ཆེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མིན་ཏེ། ལུས་པ་སྦྱས་པས་དེ་ཆོད་གྱི་མི་དགོས་སོ། དེ་མི་ཆོད་ན་ཉེར་སྦྱོར་གྱིས་ཀྱང་མི་ཆོད་ལ་དཔེ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ག་ལ་ཆོད། ཅེས་སོ། ལུས་པ་ནི་གཉེན་པོའི་སྦྱོགས་རྟག་པ་དང་ལྟན་པ་མིན་ན་དེའི་ཆེད་དུ་ཡན་ལག་ག་ཞན་མི་སྦྱོར། ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ཅམ་བསྟན་པས་བསྟོགས་སྦྱོགས་གཉེན་པོར་འགོག་ན་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་མཉམ་བུ་སྟགས་བསྟན་པས་ཀྱང་དེ་འགོགས་རིགས་པར་བྱལ་ཏེ་དེ་གཉིས་འདྲ་ཞེས་དེས་གཅོད་པའི་རྣམ་པའི་བྱུང་བ་མེད་པས་སོ། གལ་ཏེ་དཔེ་ཅམ་གྱིས་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ཆོད་ན་བྱུང་པར་ཐུན་མིན་གྱི་སྦྱོར་སྦྱང་གཉེན་པོ་འགོག་པ་དེར་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་ཆོས་མི་མཐུན་པས་སོ། བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་དམ་བཅའ་དང་གཏན་ཆོག་ས་གྱི་དག་གཉིས་ཀ་རབ་དུ་བྱུང་བ་དཔེའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་ལ་ཡང་། དམ་བཅའ་དང་གཏན་ཆོག་ས་གྱི་དག་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་བ་ཞེས་པ་འདི་ཅི། བྱོད་རང་འདོད་པའི་འདུ་འབྲེལ་དུག་ཡིན་ན་སྦྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་དེ་དང་འདུ་འབྲེལ་སྦྱུང་བའི་ནམ་མཁའ་	ཆོད་མ་ཞིག་པོའི་སྦྱོར་ 691
---	---	---

ཁོ་ན་དཔེར་འགྲུར་གྱི་གཞན་མི་མིང་དོ། །ཞི་ཏེ་བཟུལ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལམ་དག་དེ་གཞིས་གྱི་དོན་དེ་ལང་འགྲུལ་པ་དཔེ་འོ་ཟེར་ན། དག་གི་ཆ་གས་སམ་དག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏེ་དཔེ་ཕྱོན་པའི་དག་ནི་བཟུལ་བྱེད་དུ་མི་འབད་དེ་ཟུལ་
 བྱེད་མིན་པས་སོ། །གཞན་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་སྤར་དོ། །ནམ་མཁའ་ཁོ་ན་དཔེར་བཟོད་པའི་ཕྱོར་བ་འགོད་དགོས་པ་ལམ། དག་དོན་ཡིན་ན་དག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་དཔེ་ཕྱོན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཟུལ་བྱེད་མིན་པར་བཤམ་ལ། དེ་དཔེ་
 དཔེ་དེས་རྗེས་འགོ་ཡི་ཚུལ་བཟོད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་དཔེ་ཡི་གཞུགས་བརྟན་ཡིན་གྱི་དཔེར་མི་སྤར་དོ། །གལ་ཏེ་དཔེ་དེ་བཟུལ་བྱའི་ཟུལ་བྱེད་ཀྱི་ཉེ་བར་སྤར་དོན་ཅན་ཡིན་ན་དཔེ་འོ་ཟེར་བྱེད་རང་ལྟར་ཡིན་ལ་དེ་ཕྱོན་
 ལང་འོ་དོན་མེད་འགྲུར་ཏེ་ཟུལ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སོ། །དཔེ་འོ་ཟུལ་བྱེད་དུ་ཉེ་བར་སྤར་ཆེ་འོ་རང་ལྟར་ཡིན་ན་གཏན་ཆོག་ས་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་ལ་དེ་ཕྱོན་འོ་ས་ཟུལ་མི་རྒྱས་པས། འོ་དོན་མེད་
 ཅིས་སོ། །ཆོད་མ་གྱུན་ལས་བརྟན་པ་ལས་དཔེ་དང་དཔེ་ལྟར་སྤར་བརྟན་པ་ཏེ་ཡོད་བཞི་པའོ། །འདིར་མེར་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་ན་མེ། དོན་གོ་སོགས་ཆོད་མ་གཞན་ཡོད་པར་མ་བད་ལུང་ཆོག་ལས་གིན་ཕྱོག་གེས་
 པ་ཟུལ་འཇུག་ཡིན་ལ། དེ་ཟུལ་ལས་བྱེད་པའི་ཆོད་མ་སྤར་གསུམ་པའོ་ཟེར། དེ་ལ་ཟུལ་ལས་བྱེད་པ་ཞེས་སྤྲུལ་པའི་བཟོད་འདོད་དཔོག་པ་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་ལས་ཆོད་མ་གཞན་སྤར་གསུམ་པ་མིན་འོ་ལྟར་དེ་ཟུལ་

ཆ ཚད་མ་ ཞེ་གཉིས་ ཀུན་བཏུས་

༡༡། །པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་མིན་པས་སོ། །རང་གི་གཞན་ཕུང་མ་རྟོགས་ཕུའི་དོན་ལ་དཔེར་ན་ཕུས་པས་མི་རྟོག་སྟགས་སྐྱབ་པ་བཞིན་དེ་མིན་གཞན་སེལ་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །གནས་སྐབས་ལ་
བྱལ་གྱི་རག་ལས་བརྗོད་འདོད་ཅུང་དཔོག་གི། ལྟ་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་མི་འབྲལ་བ་མེད་དོ། །ལུང་ཡང་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱ་གཞན་སེལ་པས་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ལ། གཞེགས་ཟན་པ་སྟགས་ན་རེ། མིང་
ཉིད་ཅེས་པའི་རིགས་དོན་གཞན་ཡོད་ལ། དེ་རིགས་བརྗོད་པའི་སྐྱས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པས་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་གོའོ་ཟེར། ཕྱི་བྲག་མཐའ་མེད་པ་ལ་སྐྱ་རེ་རེ་བར་བུས་ནས་འབྲེལ་མི་རུས་པས་སྐྱ་ཡིས་བརྟན་མི་རུས་
ལ། དེ་མ་རུས་པས་རིགས་སྐྱ་དང་ཡང་དེའོ། །དེ་བཞིན་རིགས་རང་དང་ཡང་དེའོ། །གཞན་ཡང་ཡོད་པ་ནི་ཀུན་ལ་བྱན་མོང་པ་ཡིན་ཕྱད་པར་ལ་འབྲལ་ལོ། །དེས་ན་རིགས་སྐྱས་སྐྱབ་པ་མི་སྟོན་དེ་མིན་བཅད་ཅུང་སྟོན་ཞེས་སོ། །
ཕྱི་བྲག་ཐ་དད་རྒྱུས་གྱི་རྗོད་བྱེད་ནི་རིགས་སྐྱ་གཅིག་མིན་ཏེ་ཕྱི་བྲག་ལ་མཐའ་ཡོད་པ་མིན་ཕྱིར་དེ་སྟེད་གོ་མི་རུས་ལ་གོ་ཡང་འབྲལ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་བྲག་པ་འཕྱི་གཉི། རིགས་སྐྱ་ཅུང་མཐུ། དེ་ལྟར་གསལ་བ་ཅུང་ལ་འབྲེལ་
ཚུགས་པས་འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་འབྲེལ་ཅན་ལ་མི་འབྲལ་ལོ་ཞེན། སྟེ་གསལ་བ་ཐ་དད་གྱི་དོན་ལ་གསལ་བ་སོ་སོར་རྗོད་བྱེད་དུ་སྟེ་མི་རུང་སྟེ། རས་ལྟ་བུ་ལ་ཡོད་པ་ཡོད་ན་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོད་མི་ཤེས་པ་སྟགས་སྟེ་ཕྱི་བྲག་གི་གཞི་

ཚད་མ་རིག་པའི་སྒོར་

2012

མཐུན་མི་ཤིང་དོ། །རིགས་སྐུ་དེ་ལྟ་འབྲེལ་སྐྱ་གསལ་བ་ཐ་དྲ་གི་དོན་ལ་སོ་སོར་བྱེ་བྲག་སྒྲིལ་དྲོད་ཕྱིན་མིན། ཡང་བརྟེན་པ། སོ་སོགས་ཡོན་ཏྲན་དང་ནི་གིང་སོགས་ཡོན་ཏྲན་ཅན་བརྟེན་པ་འི་སྐྱ་ནི་རྣམ་དབྱེ་ཐ་དྲ་དྲ་
 དེས་པ་ཡོད་ཕྱིར་གཞི་དང་ཆོས་དེ་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པ་ཡི་རྣམ་གིང་སོན་པོ་ལྟ་བུ་དྲ་དེ་བརྟེན་གི་སྐྱ་དྲག་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ན་སྐྱ་གསལ་ཐ་དང་མིན་ནོ། །བསྐྱ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འོ། །ཡོན་ཏྲན་དང་ཡོན་ཏྲན་ཅན་
 སོགས་གི་འབྲེལ་པ་ནི་རྣམ་བརྟེན་པ་འི་སྐྱ་བས་འདིར་འབྲེལ་ཅན་གི་ཆོས་གཉིས་པོ་བརྟེན་པ་ཉིད་གིས་སྐྱགས་ལ་འཁམས་པར་བརྟེན་པ་ཀ་རའི་རོ་སྐྱས་གི་དྲི་བཞིན་ནོ་སྐྱ་ཀ་རའི་རོ་སོགས་ཀ་ར་དང་རོ་གཉིས་ཏེ་འབྲེལ་ཅན་
 བརྟེན་པ་འི་སྐྱགས་ལ་གོ་ཡི་འབྲེལ་བ་ཁོ་རང་རྒྱ་བ་མི་བརྟེན་དོ། །ཆོས་ཆོས་ཅན་དག་ནི་དེ་ལྟར་འབྲེལ་བའི་དངོས་པོར་བྱས་ནས་བརྟེན་གི་འབྲེལ་བ་ཞེས་རང་རྒྱ་བའི་དངོས་པོ་གཞན་གི་སྐྱར་བར་མི་བྱ་བའོ། །གིང་གསལ་
 འདི་ཡི་རིགས་གི་སྐྱ་ཡིས་ནི། རིགས་དོན་གཞན་སོགས་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་མི་འཐད། སྐྱི་དོན་གཞན་ཡོད་ཀྱང་དེ་བརྟེན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བས་མདུན་ན་གནས་པ་སོགས་བྱེ་བྲག་གོའོ་ཞེན། སྐྱི་རྣམ་གཞན་དེ་གོ་
 ཡི་བྱེ་བྲག་མི་གོ་སྐྱི་དེ་དེ་ལ་རང་དབང་དུ་མི་འཇུག་པ་བརྟགས་པ་འི་ཕྱིར་འབངས་ལ་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དང་དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་མི་ཤིང་པ་འི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །ཡང་ན་སྐྱ་མ་དེ་གཉིས་གི་ཕྱིར་འབངས་ལ་རྒྱལ་པོར་བརྟགས་ཀྱང་

ཆ ཆད་མ་ ཞིག་གིས་ གན་བཞུགས་

༡༩༩ ། རྒྱལ་པོའི་ཕྱོ་མི་སྒྲིལ་བ་པའོན། དེ་གཉིས་ཕྱོས་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་པོའི་ཕྱིར་ཞེས་མི་འཐད་དོ། ། དེས་ན་སྒྲིལ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་ལ་རང་དབང་དུ་འཇུག་པ་མེད་ཕྱིར་སྒྲིལ་རང་དེ་ལྟར་གོ་བ་མིན་ཏེ་དེ་མིན་ལ་
དེར་བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་གཉིས་གཞི་མ་ཕུན་པའམ་འདྲ་བ་མི་མིན་ཕྱིར་དཔེར་ན་འབངས་ལ་རྒྱལ་པོར་བཏགས་པ་པའོན་དོན་གཞན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཕྱོ་མི་རྒྱལ་པོ་དང་པོའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་སྒྲིལ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་
ལ་རྒྱལ་པོ་མི་གོའོ། ། རུད་གཞི་གང་ལ་སྒྲིལ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དཔེར་བའི་ཕྱིས་གོ་བ་པོ་དང་མོ་དེ་དེ་ནི་གཞན་མེད་པོ། ། གང་མ་རྒྱུངས་པར་རྟོགས་པ་ལ་ནི་རིམ་གྱིས་རྫོད་པར་ཕྱིར་པ་ནི་པོ་དང་དོ། ། དཔེར་ན་གྲུ་དུང་དང་ལྷ་པོ་ལྟ་སྒྲིལ་
དགར་པོ་བརྫོད་པ་པའོན་ཏེ། དགར་པོ་སྒྲིལ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དཔེར་བའི་ཕྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར་དང་པོ། མིག་དང་གཟུགས་སྟངས་ཀྱི་དངོས་པོ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས། སྒྲིལ་སྒྲུབ་དེ་མིན་པས་ལ་པོའི་ཕྱིར་དཔེར་བའི་ཕྱིས་གོ་བའི་ཕྱིས་གྱུར། འདི་རང་ལ་
ན་གོང་ཞེས་པས་ནི་ཕྱི་ཕྱག་མི་གོའོ། ། དེས་ན་སྒྲིལ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་ལ་འཕྲོས་པའི་འདྲ་བ་ནི་མིན་ལ། གལ་ཏེ་སྒྲིལ་པར་པོའི་སྒྲིལ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་ལ་འདྲ་བའང་མིན་ཏེ་འདི་ལྟར་པོ་ལྟར་གཞན་གྱིས་པར་བཏགས་པའི་རྒྱལ་ཀྱི་དངོས་པོ་
ལ། པོ་ལྟར་དང་འདྲ་བའི་ཕྱོ་མིན་པར་ཡང་གལ་སྒྲིལ་པོ་ཞེས་དངོས་པོའི་ཕྱོ་འཇུག་པར་འཇུག་རོ་དེས་ན་འདྲ་བ་མི་མིན་དོ། ། ཤེས་སྒྲིལ་པོ་ལྟ་ལ་པོ་ལྟར་དོན་གཞན་སྒྲིལ་པོས་པར་བཏགས་པ་ལ་སྒྲིལ་ནས་ཤེས་སྒྲིལ་པོའི་

ཆད་མ་རྒྱལ་པོའི་སྒྲིལ་

རོ་པོར་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་རང་གིས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་མིན་ཞེན། དབང་གེས་ནི་དངོས་པོ་དུ་མ་འདྲེས་པའི་ཚུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལོག་པའི་གེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །
 གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་ཐམས་བྱུང་པར་དུ་འབྱེད་ན། རས་བྱ་པོ་ལྟ་བུའི་རྣམ་དེ་ཁ་དོག་སྟོགས་སོ་སོའི་སྒྲོ་ནས་རིམ་གྱིས་འབྱེད་དམ། ཅིག་ཆར་འབྱེད། བྱི་མ་ལྟར་ན། བྱི་སྟོགས་བྱུང་པར་མང་པོ་ཉིད་དང་ནི་བྱུང་
 པར་ཅན་ཅིག་ཆར་འཛིན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། དེ་ནས་བྱུང་བྱེད་ཆོས་སྒྲི་ལ་སྟོགས་པ་མང་པོ་དང་ཅིག་ཆར་འཛིན་མི་སྟོད་དེ། ལུས་པའི་སྒྲི་དང་། ས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས། དཔྱེབས་སྒྲུལ་པོ་སྟོགས་གང་གིས་བྱུང་པར་དུ་
 བྱེད་པ་དུ་མ་ལུས་པ་དང་འདྲེས་ན་ནི་ཡོན་ཏན་བྱུང་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའང་ཉམས་ཏེ་བྱུང་འབྱེད་མི་རྣམས་ལ། རིམ་གྱིས་འབྱེད་ན་གཟི་སྟོགས་བྱ་བོ་དབང་པོས་ཅིག་ཆར་བ་མཐོང་བས་གནོད། ཅིས་སོ། །དེ་ལའང་བྱུང་པར་གྱིས་
 བྱུང་པར་ཅན་ལ་ཐན་འདོགས་པ་ནི་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ཀུན་འདྲེས་པས་སོ། །རིམ་གྱིས་འབྱེད་ན་གཟི་ཡི་བྱ་བོ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་མཐོང་བས་གནོད་དོ། །ཡོན་ཏན་ཡོན་ཏན་ཅན་དེ་དག་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་
 སྒྲོ་ནས་ཡོན་ཏན་ཅན་རྟོགས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྲི་དེ་དྲང་ལྟར་པའི་སྒྲོ་ན་རང་དབང་མེད་སྟོགས་དེ་མཚུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རིགས་སྒྲུ་ནི་རིགས་རང་གི་རོ་པོ་འཕྲུལ་དེ་ལྟར་གསལ་པ་ཅན་གྱི་རོ་པོར་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་

མཛེན་གྱི་ལྟ་སྟངས་

མིན་ཏེ་ལྷ་ས་ཁྱིམ་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་ལྟ་བུ་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་འདིས་དེ་ལྟར་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པས་སོ། །སྟོན་པོ་ཞེས་སྤྱི་གཅིག་སྟོན་པོའི་རིག་ས་གཅིག་ལ་ཡང་ཚང་བས་རིག་ས་མེད་པས་ཁས་
བླངས་འགལ་བས་ན་དེ་མིན། སྤྱི་ལ་དོན་གྱིས་གསལ་བ་འཕངས་པའང་མ་དེས་པ་མི་འབྱུང་བར་གོ་རྒྱས་པ་མེད་པའོ། །དེས་ན་དེས་པོ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འང་ཚང་མ་དང་རྟགས་སུ་མ་ཟད་དམ་སྟོར་མ་ཟད་བར་
མཛེན་པ་གཞན་སེལ་ཁོ་ནས་བྱས་ཞེས་སོ། །ཡང་བརྗོད་པ། སྟོན་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་འང་སྟོན་པ་ཐ་དད་རྒྱས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྟོན་པོའི་ཞེས་པ་སྟགས་པའི་རྒྱ་གཅིག་སུ་ཡིས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྟེན་གསལ་བ་མ་ཡིན།
ཁོ་རྟོགས་ན་རྒྱ་རང་དང་བརྗོད་བྱ་རྒྱ་རྗེས་སུ་འབྱེལ་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་མིན་རྒྱ་པར་གཅོད་པ་སྟོན་ལྟ་བུའི་རིག་གི་འབྲས་སུ་ཡིན་ནོ། །རྗོད་བྱེད་རྒྱས་ཀྱང་སྟོན་གི་ཚེས་གང་སྟོན་རྒྱ་ཡི་དོན་ལ་ཅིག་ཅར་འཇུག་པ་མ་
ཡིན་གྱི་གང་ལ་བར་སྒྱར་བར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ལ་སེལ་བས་འཇུག་གི་དེ་ནི་སྟོན་པོ་བོ་ལ་ཡི་ནས་འབྱེལ་བའི་དོ་བོའི་ཡོན་ཏྱན་ཉིད་སྟགས་གྱིས་དབང་གིས་མ་ཡིན་ནོ། །བརྗོད་བྱ་དོན་གཅིག་རྟོགས། རྗོད་བྱེད་གྱིས་ཀྱང་སྟོན་པ་
གཅིག་བརྗོད་དེ་ནི་གཞན་སེལ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི། རྒྱ་དོན་དོ་བོས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏྱན་སྟགས་གྱིས་མིན། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་བར་སྟོན་པ་ན་མེ། རྒྱས་དོན་གོ་བ་ནི། རྒྱན་གཟུགས་ལྟར་དོ་བོའི་ཡོན་ཏྱན་དང་།

གུང་དོན་མེད་འགྱུར། རྒྱུ་དང་ལ་ཕྱལ་བ་ནི་སྟོན་པོའི་ཁ་དོག་གི་དོན་རྟོགས་པའི་སྒྲ་རྒྱུང་ཟད་གུང་མིན་ན་འད་ནི་དང་ལའི་ཚིག་གཉིས་བསྐྱས་པ་ལས་དེ་ཡི་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པོ་དོག་ས་ན་ཡུལ་སྟོན་པོ་བརྗོད་གུང་དེ་ལ་ཡང་སྟོ་
 དང་ཡུལ་ཡན་གྲར་བ་དེ་སྒྲར་བ་ལས་གཞི་མཐུན་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞི་མཐུན་གྱི་རྣམ་གཅིག་འདོད་པ་གཞན་ལ་གཞི་མཐུན་དེ་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་སྟོ་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་མེད་པ་
 གཅིག་ཡོད་ན། དེ་ལ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། སྟོ་སྟོགས་ཡན་ལག་པན་ཚུན་གཅིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་ན་འདུས་ཤིང་ཚིགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་
 གཅིག་ཅེས་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདུས་པ་དུ་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་དེ་ཡན་ལག་དུ་མ་དང་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འདུས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ཡུལ་སྟོན་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་ན་ཐ་མི་དད་གྱི་དོན་གཅིག་ལས་
 སྟོན་མི་རིགས་ན་འད་སྟོན་པོ་དང་ཡུལ་སྟོ་སྟོའི་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ནམ་ཡང་མི་སྟོང་བས་སྟོ་སྟོར་གོ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྟོའི་ཁོངས་སུ་བྱེ་བྱག་འདུས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་སྟོ་གཅིག་བརྗོད་གུང་སྟོ་སྟོར་གོའོ་ཞེན། མིན་
 ཏེ། སྟོའང་རིགས་དོན་གཞན་བརྗོད་པ་སྒྲར་བ་གས་ཟིན་པས་སོ། །དེ་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་གུང་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་བརྗོད་པ་མིན་ཏེ་སྟོ་སྟོ་དག་རང་གི་དོན་སྟོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་སྟོ་སྟོགས་ཀྱི་རིགས་དོན་གཞན་ནི་མ་ཡིན་

ལྷ། ཁྱེད་ཀྱི་འཕགས་པ་བཟོད་ཐེག་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་རྒྱ་ལས་ཕྱི་ཕྱག་ལ་ཐོ་ཚམ་ཟ་ཕྱིར་དེ་མིན་གཞན་སེལ་བ་མིན་ལ་གང་གིས་སེལ་བས་དོན་ཕྱིད་མིན་ནོ། སྤྱི་རྒྱ་ལས་ཕྱི་ཕྱག་གི་དོན་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་ལས་སྤྱི་
རྒྱ་དེ་རྒྱ་ལས་དོན་གཅིག་སྟོན་པའི་སྤྱི་རྒྱ་མ་གངས་པ་ཅམ་པོ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། སྤྱི་དང་ཕྱི་ཕྱག་གི་སྤྱི་དོན་གཅིག་ལ་འཇུག་ན་དེ་གཉིས་གོ་བྱ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྒྱ་མ་གངས་པར་ཐལ་འདྲ་རང་འགྲེལ་ལས་སོ། གཉིས་
པ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ཐ་དད་དགག་པ་ལ། ཡན་ལག་ཅན་དང་ཡན་ལག་གྲང་ཐ་དད་ན་ཡང་གཞི་མ་ཐུན་དང་བྱུང་པར་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་མེད། སྟོན་པོ་དང་ཡུལ་ལྗོངས་གཞན་ཡིན་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་གྱི་ཚེ་དོན་གཅིག་ཏུ་
འགྱུར་རོ་ཞེན། དོན་གཅིག་ཅེས་པ་འདི་ཅི། སྟོན་པོ་ཡུལ་གཉིས་ཀ་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རམ། གཅིག་ལ་གཅིག་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་ན་དོན་མི་གཅིག་གྲང་བཟོད་སྤྱི་གཅིག་ཡིན། སྤྱི་གཅིག་ལ་འང་དོན་གཅིག་དང་
ཐུན་པ་གཉིས་ཏེ་བཞི་པོ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར། ཡུལ་འདི་དོན་གྱི་རྒྱ་ས་རིགས་དྲུག་ཡོད་ཏུ་སྟོན་པོ་དྲག་གལ་ཏེ་དོན་གཅིག་ལ་འཕྲོད་འདྲེའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་ཅིན། ཡུལ་ལ་རྒྱ་ས་སྤྱི་དང་ཕྱི་ཕྱག་གཉིས་ཡོད་པ་མིན་པར་
ཐལ་ལོ། ཡུལ་སྟོན་པོ་དང་ཐུན། སྟོན་པོ་ཡུལ་དང་ཐུན་ཏེ་དེ་ཐུན་གཉིས་གྲང་ཡོད་མ་ཡིན་སྟོན་པོ་ཡུལ་མིན་ཡུལ་སྟོན་པོ་མིན་པས་སོ། ཡིན་ན་དེ་གཉིས་སྤྱི་རྒྱ་མ་གངས་པར་ཐལ་ལོ། ཁྱེད་པའི་དུ་དེ་གཉིས་བཟོད་

མཛུགས་བྱས།

པའི་སྐྱ་ནི་ཨུཏུལ་གྱི་རིགས་དོན་གཞན་དང་ནི། ཡོན་ཏྲན་དོན་གཞན་ཙམ་ཞིག་བཟོད་པར་འགྱུར་གྱི་དོན་གཅིག་མི་བཟོད་ལ། རིགས་དང་ཡོན་ཏྲན་དེ་ལྟན་བཟོད་པ་ནི་དེ་ལ་ནི། དེ་གཉིས་གཞི་མཚུངས་པ་སྟེ་མཐུན་པ་དང་མི་
མཐུན་པ་འཕམ་མི་མཚུངས་དངོས་འགལ་གཉིས་ཚིག་གཅིག་དེས་བཟོད་པར་ཐལ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་མཚུངས་པ་བཟོད་ན་དེ་མི་མཚུངས་པ་ཡང་བཟོད་ཡོད་དགོས་པས་དངོས་འགལ་བཟོད་པའི་སྐྱ་གཅིག་མི་དཔར་ཐལ་ཞེས་
འཕང་དོ། །དེས་མི་མཐུན་བཟོད་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་རིགས་དང་ཞེས་བཤད་ལ་འང་ཐལ་བ་དེ་རང་། དེ་གཉིས་སྟེ་གཅིག་གིས་མཚུངས་སྟེ་གཞི་མཐུན་གྱི་གཞན་བཟོད་པར་མི་འདོད་ཅེ་ན། བ་ལ་དང་རྩ་སྟགས་ལ་ཡང་གཞི་
མཐུན་ཡིན་པར་མཚུངས་པར་ཐལ་དེ་ཡོད་སྟགས་སྟེ་གཅིག་གིས་འབྲེལ་བས་སོ། །བ་རྩ་ནི་དབྱིབས་གྱིས་བྱེ་བྲག་རྩ་བུས་ལ་སྟོན་པོ་དང་ཨུཏུལ་དེ་ར་དབྱིབས་གྱིས་བྱེ་བྲག་རྩ་མ་བུས་སྟེ་ན་ཞེས་དབྱིབས་གྱི་བྱུང་པར་གྱི་སྟོན་ས་
སོ་སོའི་སྟེ་གསལ་བར་བུས་སྟེ་ན། འོན་ལྟར་བ་གཅིག་ལ་ཡང་རྩ་མར་བྱལ་བའི་སྟེ་མང་པོ་འདྲེས་ཤིང་འདུས་པར་འགྱུར་དེ། ལུས་པ་དེ་ཡོད་པ་དང་ལུས་པ་དངོས་པོ་སྟགས་སྟེ་རྩ་མས་གསལ་བྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྟེ་དབྱིབས་
གྱི་སྟོན་ས་གསལ་དགོས་པས་སོ། །གཞི་མཐུན་གཅིག་ལ་དབྱིབས་རྩ་མར་བུས་པ་འདུས་པར་འགྱུར་ན་དེ་མ་དམིགས་པས་སོ། །གཞི་མཐུན་མི་འདོད་པ་གཞན་ཡང་དེ་ར་ཐལ་ཞིང་འདོད་པ་ལ་ཡང་གཞི་མཐུན་མི་དཔར་པར་ལ་

༡༡། །ཡང་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། གཞན་པ་ལང་དང་རྟ་གཞི་མཐུན་མི་འདོད་པའང་སྤྱི་མཆུངས་མི་མཆུངས་གཉིས་ཀར་ཐལ། ཡོད་ཅིད་ཀྱི་སྤྱི་འདུ་བའང་གསལ། བརྟེ་སྤྱི་མི་འདུ་བའང་གསལ་བས་སོ། །
 ལྟུང་དང་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་མཆུངས་པ་ལའང་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ་ཏེ་མི་འདུ་བའི་སྤྱི་གསལ་བས་སོ། །ཡོན་ཏྲན་རྩལ་དག་ནི་དབྱིབས་མིན་པས་དེ་ལྟར་གྱིས་སྤྱི་གསལ་བྱེད་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱི་བྱེད་བྱ་གཉིས་ཐ་དད་ནི་
 རྟོག་བྱེད་ཐ་དད་ཅམ་ལས་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རང་ལས་བྱུང་རང་བྱུང་སྤྱི་ལས་མེད་ཅེས་པའང་བྱུང་། མེད་པ་སྤྱི་ལས་བྱུང་མི་རུས་སོ། །གསལ་བྱེད་དང་གསལ་བ་ཐ་དད་ལ་རྟོག་པ་ལན་ཚུན་རྟོག་པ་འཕྲོག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྩལ་གཉིས། རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་གཉིས་དགོས་པས་སོ། །དེ་དུས་མཉམ་གསལ་ན་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་ཐལ། མི་མཉམ་ན་ལན་ཚུན་རྟོག་པར་ཐལ་ལོ། །སྤྱི་གཉིས་གཉིས་རང་བཞིན་དུ་མར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་ན་རང་
 བཞིན་དུ་མ་གསལ་བ་དྲུག་སྤྱི་གཉིས་གཉིས་ལན་ཚུན་གསལ་བ་དེ་ལའང་མང་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པས་བུམ་སྟོགས་དུ་མ་དང་བུམ་པས་ཡོད་སྟོགས་དུ་མའང་རོ། །སྤྱི་བྱེད་གཉིས་གཉིས་ལན་ཚུན་གསལ་བ་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །
 སྤྱི་ཡང་གསལ་བ་དུ་མས་གསལ་དགོས་ཤིང་། བུམ་པའང་ཡོད་སྟོགས་སྤྱི་དུ་མ་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་བརྟེན་པ་དངོས་ལ་བྱུང་བྱེད་ཡོན་ཏྲན་དང་རུས་པ་ནི་མིང་གིས་དབྱིབ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པས་གཞི་

མཐུན་མེད་ལ།

ཡང་གཅིག་འདོད་རྣམས་མང་པོ་དང་འབྲེལ་བས་དུ་མར་ཐལ་གྱི་གཅིག་གཅིག་པ་མེད། དེས་ན་གཅིག་དང་ཐ་དང་ལ་གཞི་མཐུན་མེད་ཅེས་པའང་རིགས་པར་ཐལ། རི་ལྟར་རྫོད་བྱེད་གྱི། དབྱེ་བས་གངས་
བཞིན་ཐ་དད་པར་རབ་དུ་བརྟགས་པའི་དུ་མ་ཡོད་ལ། གྱི་དང་རྣམས་གཅིག་ཀྱང་ཆོས་མང་པོ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་བྱིར། དུ་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཁྱད་པར་བྱེད་
ཆོས་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཉིད་ལྟོ་ལ་སྟོས་པས་དོན་རང་དབང་དུ་གནས་པ་མིན་པར་སྒྲར་བརྫོད་ཏེ་སྟོ་བརྟགས་མོད་ཡང་དག་པར་གང་གིས་འདོག་ །སྒྲ་མེལ་འཇུག་ལ་གཞན་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མིན་གྱི་དང་ལྟོ་ཐ་དད་དེ་གསལ་
བ་ཁྱད་པར་བྱ་བྱེད་སྟགས་དེ་དེའི་རྣམ་གྲངས་དེ་ཉིད་བརྫོད་འདོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་བསྐལ་ནས་བཞག་པའི་ཐ་སྒྲ་དེ་ཙམ་ཡིན་སྟོ་དང་ལྟུལ་འགལ་མེད་བྱིར་ན་གཅིག་སྒྲ་གཅིག་བརྫོད་བྱར་མི་སྟོང་ཞིང་ཆོགས་པ་ཡི་སྟོ་བརྫོད་པ་ཡང་
དེ་བཞིན་འགལ་བ་མེད་པས་སོ། །དེའི་རྒྱལ་གྱིས། ཁྱད་པར་བྱ་བའི་སྟོ་བྱེ་བྱག་དོན་གཞན་རྫོད་པར་བྱེད་དོ་ཡང་བརྫོད་པ། གྱི་ཆོགས་གང་བརྫོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཙམ་གེས་པར་འདོད་པའི་བྱིར་སྒྲ་ཐ་དད་སྟོར་ལ་དེའི་བརྫོད་
ཆོ་བྱ་བ་རང་དང་སྟོ་ཡིས་སྒྲ་གཅིག་གོས་པོར་བའམ་སྒྲ་བཞི་མ་ཡིན་པས་གཞི་མཐུན་དུ་སྒྲ་དེ་ལྟར་ན་ག་པའི་ཁྱད་པར་མ་དེས་ན་གིང་སྟོ་ལས་བྱེ་བྱག་ལ་ཐེ་ཆོས་མི་ཆོད་ཀྱང་། དེ་བརྫོད་ཆོ་གིང་གིས་ག་བའི་སྟོར་ལ་ག་

ཆེ། །པས་ཤིང་མི་སྤྱོད་དོ། ས་བ་བྱུང་པར་དུ་མ་བཟུང་ན་ནི་ཤིང་བྱུང་གིས་གཅིག་གི་གཅིག་ལ་དོན་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་ལ་གཞི་མཐུན་གྱི་སྒྲ་འདི་དག་གི་ཚུ་བསྐྱེད་པར་མཚུངས་ཤིང་བཟུང་ན་གཞི་མཐུན་དུ་
 རྒྱུར་དོ། །མི་ལམ་གསལ་བ་དུ་མ་ཡིན་དུ་ཟེན་གྱི་བཟུང་ན་པས་ལེན་པ་ལམ་མི་སྤྱོད་མ་བཟུང་ན་ཅ་དད་སྟོན་པ་གསལ་སྒྲ་ཉིད་གིས་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་ལྟུང་ལོ། །བྱུང་པར་བྱེད་དད་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་བ་དེ་དག་ཉིད་མཚུངས་
 པ་ཚུ་གིས་མིན། ཡང་ན་དེ་གོ་ཉིས་རྟོགས་པ་སྒྲི་རྒྱུ་ལ་འཇོག་རྒྱུ་ལ་མི་འདྲ་སྟེ་ཤིང་ཡོད་ཟེར་ན་གང་སྒྲུལ་དུ་དོགས་པ་སྒྲི། ས་བའི་བྱུང་པར་བརྗོད་ན་དོགས་པ་དེ་ཆད། ཤིང་ས་བ་ཡོད་ཅིས་བྱས་ན་ཤིང་ཡོད་མེད་དོགས་པ་མི་སྒྲི་
 དཔེས་བྱུང་པར་བྱ་མི་དགོས་པ་རྒྱུ་ཚབ་པོ། །ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་ས་སྒྲི་བཅུད་པ་ལོ། །ཅ་དད་པ་མེད་སྟེང་སྟེ་སྟེ་ཅ་དད་པ་སྒྲི་པ་སྟེ་གསལ་གཞན་རྒྱུ་མས་དད་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་དེས་དེ་མེད་བར་བྱེད་དེ་དོན་པོ་
 རྒྱུ་མས་མན་རྒྱུ་མེད་ལ་རྟེན་པ་ལོ། །མེད་པ་ཤིང་ལྟ་བུའི་སྒྲི་གཞན་ཅ་དད་པ་འདྲ་དོན་རྒྱུ་ས་གྱི་རང་གི་དོ་བོ་དད་སྒྲི་ནང་མན་རྒྱུ་དག་འགལ་བ་ཡིན། ལུས་སྟེ་གསལ་དེ་ས་བའི་སྒྲ་དེའི་དོན་ས་སྒྲི་པས་ལ་བྱ་མིན་དེ་དོགས་པ་གི་སྒྲི་
 བེ་མཚུངས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲི་སྒྲི་པས་པས་ལ་བ་མིན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་སྒྲུལ་པ་སྟེ་གསལ་བྱུང་པར་གཞན་རྒྱུ་མས་ནི་སྒྲི་སྒྲ་དེ་ཡིས་མེད་བར་འགྱུར་བ་ལ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་གིས་གཅིག་མེད་ན་གཞི་མཐུན་པ་མི་ཤིང་ཟེར་

ན། ཚེས་གང་ཞིག་གཞི་མ་ཐུན་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡོན་ཏན་མངར་བ་དྲང་ནི་ཡོན་ཏན་གཞན་སྐྱུ་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཟུམ་གྱི་རྒྱས་གཅིག་ལ་འཇུག་པའམ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་གཞི་དེ་ཡི་སྒོ་ནས་སྒྲེལ་དེ་ཕན་ཚུན་མི་སྒྲོང་པར་མི་འགལ་པར་
 བྱས་པ་ཡིན་གྱི་མི་སེལ་བ་མིན་དེ་སེལ་བ་གཅིག་ཤོས་ལ་དེ་མིན་གཞན་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་ཕྱིར་ཡང་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་པོ་གཅིག་པ་རྒྱམས་ལ་དོན་ལ་ཐ་དད་པའི་བྱང་པར་མེད་ཀྱང་ལྟོག་ཆ་ཐ་དད་ཀྱང་རྒྱས་སུ་མེད་པའི་
 གཞི་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བ་མེད་དེ། དམག་ལྟ་བུ་ནི་ཚོགས་པ་བརྗོད་པ་སྟེ་བྱ་བའམ་འབྲས་སུ་གཅིག་གི་ཆ་ནས་བརྟགས་པའོ། །དོན་ལ་དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་མི་འགལ་པའོ། །གལ་དེ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཅིག་
 སེལ་ན་སྒྲི་སྒྲུས་ཕྱི་བྲག་གོ་པར་འགྱུར་དེ། ཕྱི་བྲག་ལ་སྒྲི་སྒྲུ་མ་མཐོང་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་དེ། སྒྲི་སྒྲུས་ཕྱི་བྲག་གོ་ཚུས་པ་མིན་པའི་དེ་མི་སྒྲོར་ཞེན། སྟེ་གསལ་བ་ཐ་དད་ཀྱན་ལ་སྒྲི་སྒྲུ་ཁོ་ན་མི་འཇུག་པས་ཀྱང་། ཕྱི་བྲག་སྒྲི་ལས་
 གཞན་མིན་དེ། འདི་ལྟར་སྒྲུབས་དང་། བྲགས་སྟགས་གྱི་དབང་ལས་ཤིང་འོན་ཅིག་ཅེས་པ་ལས་ག་བ་ལ་གོ་བའང་མཐོང་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་མི་རིགས་པ་མེད་ཅེས་སོ། །མ་མཐོང་བས་ཡིན་ན་རང་ཐ་དད་ལ་སྒྲི་སྒྲུ་ཡང་སེལ་
 བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་གཉིས་གཞན་མིན་དེ་སྒྲུབས་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲུ་དེ་ཡོད་རིགས་པར་མཐོང་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་འང་ཕྱི་བྲག་དེ་སྒྲུར་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་རིགས་དེ་མཐའ་གཅིག་ཡོད་མིན་པས་སོ། །དོན་སྒྲི་སྒྲུ་ཕྱི་བྲག་ལ་

2000

ཞེས་སྒྲོམ་ནས་ཕུང་སྟགས་གཞན་ལྟ་སྟགས་ལ་དེས། ས་ཕུང་གིས་རྩ་སྟགས་གསུམ། རྩ་སྟགས་དངོས་ཡོད་སྟགས་དེས། རིམ་པ་ལས་བརྒྱུག་པ་ལས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྒྲིམ་དེ། གཞལ་བྱ་ཙམ་སྒྲོམ་ན་ཡོད་རྩ་ས་ཕུང་
 བྱིང་བཞི་ལ་དེས་པ་མི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཐེ་ཚོམ། དངོས་ཡོད་སྒྲོམ་ན་རྩ་སྟགས་གསུམ་སྟགས་སོ། །ཆ་གས་སྒྲོ་འདྲེགས་བསལ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཡང་དེ་སྒྲིམ་དེས་སོ། །བྱིང་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་དང་ས་ལས་ཕུང་དང་རྩ་ས་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་ཡོད་པ་
 དང་གཞལ་བྱ་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་དོན་སོ་སོར་དེས་པར་གསུང་ལ། དེ་གོ་རིམ་ལས་བརྒྱུག་སྒྲིམ་ཐོང་ན། དོན་ལྟ་ལས་བཞི་དང་གསུམ་དང་གཉིས་གཅིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་ལ་གཞན་རིམ་པའི་དང་པོ་དང་པོ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་དེས་པའི་
 རྩ་མཚན་ཡིན། དེས་ན་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཆ་གས་རྩམ་པར་གཅོད་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་པར་སྒྲིམ་སྒྲིམ་གྱི་ཆོག་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པ་ཅན་པོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་སྟེ། གཞན་སེལ་ལ་བརྟུགས་ཀྱང་དོན་ལ་རབ་དུ་སྒྲིམ་པ་མི་
 ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མིན་ཏེ་བྱིང་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཀྱང་དེ་མིན་པ་ཅན་པོ་ཡིན། ལས་ཐ་དད་པའི་དོན། དེའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་མིན་པ་དེས་ན་གསལ་བ་ཀྱན་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་ཅི་ཡིན་ན། བྱིང་སྒྲིམ་བྱིང་མིན་གཞན་ལ་ཁྱབ་པ་བཀག་
 པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་སྒྲིམ། བྱིང་མིན་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་སྒྲིམ་པ་བྱིང་སྒྲིམ་དེས་རང་གི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་མིན་ཚུལ་གྱིས་གོའོ། །དངོས་པོ་ལ་འཇུག་མེད་དུ་འཇུག་སྒྲིམ་རང་མིན་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པ་

✓
✓
✓

ཨ
རྒྱུ་མཉམ་པའི་ལྷན་པོ་ལྟེན་པའི་ལྷན་པོ་

༡༥༥། མི་ན་ཕྱིར་ཡང་སེལ་འཇུག་གོ། །ཡང་གཞན་སེལ་བར་བརྟུགས་ན་དེ་དངོས་པོ་མེད་པས་དངོས་པོ་ལ་འབྱུང་མེད་དུ་གོ་མ་རྒྱུས་སོ་ཞེ་ན། གཞན་བསལ་སྟོན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་འབྱུང་མེད་དུ་འཇུག་སྟེ།
དངོས་པོ་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་བསལ་སྟོན་གྱིས་ན་མ་ཡང་འཇུག་པ་མེད་པས་ན་ཡང་མི་འབྱུང་ལོ། །རང་མཚན་ཐ་དད་རྒྱུ་མས་ལ་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བརྟེན་ཕྱིར་མི་རུང་བ་དང་། སེལ་བ་ལ་རིགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བརྟགས་
པ་རྒྱུ་སེལ་བ་འདི་ལ་རྒྱུ་པར་གནས་ཤིང་དེས་གོ་ཆོད་ཅིང་སྟོན་མེད་པས་འདི་ཐུང་། ཞེས་སོ། སྟོན་གཞན་ཡོད་པས་འདི་གཞན་ན་གཟུགས་སྟེ་སྟོན་པོ་ལ་འཇུག་གི་རོ་སྟགས་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན། སེལ་སྟེ་ཕྱིར་ན་སྟོན་
མེད་ཅིང་གསལ་བ་ཐ་དད་ལ་སྟོན་པས་དེ་མི་འཐད་ལ། ཤིང་བརྟེན་སྟེ་ཤིང་སྟེ་བའི་རྒྱུ་ལྱིས་རང་དབང་དུ་གོ་ཡི་དེ་མིན་བསལ་བ་ཞེས་སྟེ་རང་མི་སྟངས་ལ་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་གཞན་སེལ་ཞེས་པ་འདི་དེས་སྟེ་ན། ཞེས་
མདོར་ན་འདི་གཞན་ན་སྟེ་ཐུགས་ཅད་དོན་ལ་དངོས་དབང་གིས་སྟེ་རང་ལས་སེལ་བ་ཞེས་ཅི་ཡང་མི་སྟངས་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འདི་གཞན་ན་གཟུགས་རྒྱུ་མས་ཐ་མི་དད་ཕྱེད་ལ། རོ་རྒྱུ་མས་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེད་པའི་སྟེ་གསལ་ཡོད་ཅི་
ན། ཐ་སྟེ་ཕྱི་དེ་ཁོ་ན་ཅིང་ནི། འདི་གཞན་གྱིས་པའི་རྟེན་སུ་འབྲང་བ་ཁོ་ནས་སྟེ་གསལ་མི་བཅུ་དེ་དེས་མི་རྟེན་པས་སོ། །གལ་དེ་སྟེ་ཐ་མི་དད་ཡོད་པས་མིན་ན་ཤིན་དུ་ཐ་དད་པར་འདྲ་བ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་སྟོན་པོ་ལ་

ཆོད་མཉམ་པའི་ལྷན་པོ་

འཇུག་གི་རོ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་ཅིས་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྟོན་དེ་ག་ཟུག་ས་ཉིད་དེ་སྟེ་ལ་འང་མཆུང་ས་པར་འགྱུར་དེ། རོ་དང་སྟོན་པོ་ཐ་དད་པར་འདུ་བ་ལ་སྟེ་ཐ་མི་དད་དེ་ག་ཅིག་ཡོད་ཅིང་ག་ཅིག་ལ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཅིས་ཡིན་ཞེས་བརྟག་ས་རིག་ས་པས་སོ། །རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ་སྟོ་སྟོག་ས་ལ་མིག་གིས་ག་ཟུང་བྱ་ཉིད་ལས་སམ་བྱ་བར་གནས་པ་ཡོད་པས་སྟེ་འཇུག་ལ་རོ་སྟོག་ས་ལ་དེ་མེད་པས་ཤི་ན། རྟེན་གྲངས་ཚད་རྒྱུ་འབྱེད་ག་ཞན་ཉིད་
 ག་ཞན་མིན་ལ་སྟོག་ས་པར་ཡང་ག་ཟུག་ས་སྟེ་འཇུག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་དེ་དེ་རྒྱུ་མས་མིག་གིས་ག་ཟུང་བྱ་ར་པས་གྲངས་པས་སོ། །དཀར་མིན་སྟོན་པོ་དང་སེར་དམར་སྟོག་ས་ལ་ཁྱད་མེད་པར་ག་ཟུག་ས་སྟེ་ཅམ་གྱིས་གོ་བར་
 འགྱུར་། ག་ཞན་སེལ་མིན་ན་རྟེན་འགྲོ་འབྲེལ་ཞིག་ལས་བྱེ་བྲག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་སེལ་བས་མིན་པར་སྟེ་འཇུག་པ་ལ་དངོས་པོའི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་གིས་ཡིན་ན། དངོས་པོ་དེ་རྟེན་སྟེ་འགྲོ་བ་ཅམ་
 ཡོད་པ་ན་གོ་སྟེད་དེ། མིག་གིས་ག་ཟུང་བྱ་ཡིན་ཚད་ཐམས་ཅད་ག་ཟུག་ས་ག་ཅིག་གི་སྟེན་ཁྱད་མེད་དུ་གོ་བ་ཡིན་དེ་སྟེ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་སེལ་བ་ནི་བརྟོག་འདོད་ཀྱིས་དེ་མིན་པས་ལ་བ་ཅམ་སྟེ། རྒྱ་
 དངོས་པོའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་ནོ། །དཀར་མིན་ཆེས་དཀར་མིན་སྟོག་ས་ཁྱད་མེད་དེ་སྟེ་ཅམ་མེད་ག་ཅིག་དང་འདྲེས་པས་སོ་བེར། སྟེ་སྟེན་བྱེ་བྲག་གོ་བ་འང་སྟབས་དང་བྱག་ས་ལས་ག་ཞན་པས་ལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ག་ལ་ཆོ། འོ་ན་

༡༩། །ཕྱིད་ཀྱང་ལྷོག་པ་འབའ་ཞིག་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེན། རྗེས་ལྷོག་གི་ཁྱབ་པ་གཅིས་ཀ་དོན་གྱིས་ཆང་ཡང་སྐྱས་དངོས་སུ་སོ་སོར་སྟོན་པ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་བསལ་སྟོབས་གྱིས་རྗེས་འགོ་དང་དངོས་པོ་གིང་ཞེས་བསལ་དེ་མིན་ཆོད་པ་སྟེ། སྐྱ་གཅིས་ཕྱིད་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་འདྲ་བས་སམ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་བརྗོད་ཀྱང་གསལ་བ་ཀྱན་ལ་ཁྱབ་པའི་སྟེ་ཆ་མེད་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་མིན་ཟེར་དཔུང་། སྐྱས་རྗེས་ལྷོག་གི་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་འདོད་མ་ཡིན་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཆང་དོ། །ཡང་ཕྱིད་སེལ་བར་འདོད་པ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའམ་གཞན་མེད་པ་དང་འདྲེས་ན། ཐམས་ཅད་མེད་པ་ལས་གྱུར་པའི་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རེད་གྱི་ཡོད་པའི་གཙོ་བོ་གཅིག་ནི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས། སེལ་བ་ནི་ཡན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་དེ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ཕྱི་བྲག་ཡིན་པས་གཞན་སེལ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་དང་འདྲེས་ཞེས་ཕྱིད་གྱི་ཁས་བླངས་ཟེར་ན། འོ་ན་ཕྱིད་གྱི་འང་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བས་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའང་མེད་པ་གང་རང་གི་ཕྱི་བྲག་དུ་མ་དང་འདྲེས་བྱིར་རོ། །ཡོད་པའི་རང་བཞིན་རྟག་ཡོད་པ་ཞེས་པ་ལོགས་སུ་ཡོད་ཚུལ་ངེ་འདྲ། ཞེས་སོ། ། ཕྱིད་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་མེད་པའམ་སེལ་བ་དང་འབྲེལ་ཞེས་སྐྱས་ན་དངོས་ཀྱན་མེད་པ་དང་དོན་གཅིག་གང་ཞིག་ཁས་ལེན་དུ་ཐལ་ཞེས་པ་དེར་འགྲོ་ན། འོ་ན་ཡོད་ཅིས་པ་དེ་དངོས་པོ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དང་

འབྲེལ་བ་ལས་ཡིན་ཞེས་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་དེ་སྐད་སྒྲུབ་པ་ཡང་། ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐོས་པ་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་བར་གནིས་ཀའི་ཡིན་པར་འདོད་པ་ན་ན་པ་ལང་གནིས་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ངོས་ནས་གཅིག་ལ་གཅིག་
 མེད་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ངོས་ནས་གཅིག་པར་འདོད་པ་ལོ། །དེ་ལ་གཅིག་ཡིན་ན་ཐ་དད་སྒྲོ་འགལ་ཐ་དད་སྒྲོ་སྒྲོ་ན་གཅིག་ཡིན་པར་འགལ། ཞེས་སོ། །འཇིག་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་ལས་ཁམ་པོར་དང་རྒྱ་
 ལུས་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་འཇར་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་སྒྲོར་འདོད་ན། སྤྱར་མེད་དང་མན་རྒྱན་མེད་པའི་ཐ་དད་ལས་ངོ་བོ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མིན་ན་ཡང་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲོ་ཅི་སྒྲོ་དགག་སྒྲོ་དགག་མི་རྟགས་ན་འཇར་བྱེད་
 ད་དུང་གཅིག་དུ་འདོད་པ་འབྱུང་ཞེས་སོ། །དེ་གནིས་ཐ་མི་དད་པ་མི་རྟགས་དེ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལས། ཡོན་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཆོག་། སྤྱར་པའི་ལམ་དུ་གང་མ་གྱུར་པ་དོན་དམ་པ་ལོ། །འདི་ལྟར་སྤྱར་པའི་ལམ་དུ་གང་
 གྱུར་པ་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་སྒྲེ་སྒྲེ་མ་བཞིན་དུ་བྱིན་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་ཉིད་ནི་མིན་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེ་གནིས་གཅིག་མིན་དེ་སྤྱར་ལམ་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་དང་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱོད་
 ན་འཇར་གནིས་སྤྱར་ངོ་བོས་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱི་གནིས་སུ་འདོད་པས་དེ་གནིས་འགལ་ལོ། །གལ་དེ་རྣམ་འགྱུར་མེད་ལ་གཅོ་བོ་ཡོད་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཐེར་ན། གཅོ་བོ་བདེན་པས་རྣམ་འགྱུར་ཡང་བདེན། རྣམ་འགྱུར་རྒྱན་

༡༩༥༥ |པས་གཙོ་བོ་པོ་འདྲ་རྒྱུ་ན། ཐ་དང་ན་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །ཡང་འདི་ལྟར་དཔེར་ན་ཐ་དང་པའི་གིང་གསལ་རྒྱམས་ཐ་དང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་ཐ་དང་མིན་པའི་སྒོ་སྒྲེ་བ་ནི། དཔེར་ན་ནག་པོ་སྟག་ས་
མཐོང་བ་ལ་གཙོག་དུ་ཞིན་པས་བ་ལང་གི་སྒོ་སྒྲེ་བ་བཞིན་ཞེས་པའི་དཔེ་འགལ་ཏེ། རྒྱག་པོ་དང་བ་ལང་དོན་གཙོག་ཡིན་གྱི་ཐ་དང་མིན་ཟེར་བ་གྲངས་ཅན་པའི་ལུགས་ངན་ཏེ་བ་ལང་དང་ནག་པོ་སྟ་སྟེ་སྒྲུས་གཞན་བསལ་
བའི་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བ་མ་ཤེས་པར་ནག་པོ་དང་བ་ལང་གཙོག་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྒྲུན་པོའི་ལྟ་བ་དོན་ཚད་པོ། །ནོག་པོ་དང་བ་ལང་པན་རྒྱུན་ཐ་དང་པའི་གཞན་སེལ་བ་དྲག་དུ་ཡོད་ཀྱང་ནོག་པོ་ལ་སྟག་ས་པ་འདྲས་པའི་གོང་དུ་
མཐོང་བ་ལས་དེ་ལ་བ་ལང་གི་སྒོ་སྒྲེ་བ་དཔེར་བརྟན་པ་འཐད་ཀྱང་འགལ་ཟེར་བ་དེ་གཞན་སེལ་རྒྱལ་མི་ཤེས་པ་ཁྱོད་གྱི་ལུགས་ངན་ལ་རྟོན་པ་ཡིན་གྱི་དེད་ལ་མི་འགལ། ཞེས་སོ། །སྒྲོ་རྟོག་སྒྲུབ་འདུག་དེ་སེལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་
པར་སྒྲུབ་པས་འདུག་ཞེས་པ་འདྲི་ནི་དངོས་པོའི་གནས་རྒྱལ་ནི་མིན་ཏེ་རང་གི་རྒྱུ་རྟོག་སྒྲུབ་པར་ཐད་གྱི་དོན་ལ་གཞན་སེལ་བ་མིན་པའི་སྒྲུ་ཡིས་ནི་ཚེས་གྱི་རང་བཞིན་འགའ་ཡང་བརྟན་པར་མི་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །རྒྱ་འབྲས་སྒྲ་
ན་མེད་པས་གཞན་དུ་རྟོགས་དགོས་ན་ཤེས་པ་གཞན་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ་ཤེས་པ་ལ་ཡ་མཐའ་མེད་པ་མེད་པས་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་གཙོག་ཅེ་ན། ཤེས་པ་ལ་ཡ་མཐའ་མེད་པ་ཅུ་ནི་དེད་གྱི་འདོད་པ་གྲུབ་ལ། དེས་

གེས་པ་རྒྱ་མཐུན་ཡོད་པ་འགྲུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་ཅིག་གཞན་མིན་མི་འགྲུབ་ཅིང་རིགས་ཡོད་སྟོན་པ་རོལ་པོའི་འདོད་པའི་སྒྲིབ་ཕྱིན་དུ་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་རོ། །ཞེས་སོ། །སེལ་པ་སྒྲིབ་པ་ཕྱིན་པ་འདྲ་བར་མི་འགྲུབ་སྟེ། གཅན་རུང་གི་མིན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སྒྲིབ་རུང་གི་མིན་གསལ་མཐའ་ཡས་པས་སེམ། དེ་གཉིས་མཐའ་ཡས་ཀྱང་གི་མིན་མཐའ་དག་རེ་རེ་ནས་བཅད་མི་དགོས་ཏེ་སྒྲིབ་ཅན་པས་ཆོད་ལ། དེས་གི་མི་སྒྲིབ་པས་སོ། །དེས་ན་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པས་གི་མིན་སེལ་བར་ཕྱིན་དོ། །དངོས་མིན་ལ་ཆོས་ཅན་མི་སྒྲིབ་པས་ཕྱིན་ཀྱི་འདྲ་བར་དང་གཞན་གཅི་བོ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སེམ། གཅིག་ཉིད་དང་དུ་མ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟགས་པ་འཇུག་གི། དེ་དག་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་མི་རིགས་དངོས་མིན་གྱི་སྒྲིབ་དོན་ལ་ཕྱིན་དོ། །བདག་མིན་ལ་གཞན་མིན་ལ་གཞན་མིན་ན་པས་ལ་རྒྱུ་འདྲ་མིན་པ་གང་གཞན་དེ་ལ་ཡོད་པ་བདག་ཡོད་པས་ཁྱེད་དེས་ན་སྒྲིབ་པ་བརྟོད་ཆོད་ཡོད་པས་ཁྱེད་ཀྱི་མིན་པ་མི་བརྟོད་ཐེར་ནའམ། ཡང་བདག་ཅིས་པ་ཆོས་གཞན་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དེ་ལ་གཞན་སེལ་མི་སྒྲིབ་ལ། ཡོད་ན་དེ་གཞན་དུ་ཡོད་པས་གཅིག་ཐ་དད་བརྟགས་པ་མི་འཇུག་ཞེན། གཅིག་ཐ་དད་བརྟགས་པ་དེ་ག་བདག་དངོས་པོ་ལ་མི་འཇུག་ཀྱང་བདག་གི་སྒྲིབ་དོན་གཞན་སེལ་ཡང་བདག་ལུང་པོ་སྟོན་ལས་གཞན་དུ་དངོས་པོའི་དོན་ལ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། སྒྲིབ་དོན་དང་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་གན་མི་ཕྱིན་ན། བདག་སྟེ་དངོས་པོ་རང་ཉིད་གཞན་དུ་ཡོད་

ཆ རྒྱུ་མཉམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐུག་པ་ལྟར་

༡༡། །པར་ཁས་མི་ལེན་ན། ཁྱོད་གྱི་འད་རྒྱུ་ལྟར་གཙོ་བོ་གཅིག་པར་ཐལ་ལོ། །གཅིག་ན་གཙོ་བོ་དུ་མར་ཐལ་ལོ། །གསལ་བ་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་གསལ་མི་གསལ་གྱི་མེད་དོ། །ཁྱོད་གྱི་
ལྷགས་ལྟར་གསལ་བ་རྒྱུ་ལྟར་རྒྱུ་ལྟར་གཙོ་བོ་འཇུག་པར་ལྟར། གཞན་སེལ་བ་དབང་པོའི་ལུས་དུ་ཐལ་ཏེ་དེ་འཛིན་པའི་དབང་པོ་ལུང་གསུམ་པ་མེད་ཟེར་ན། གཞན་སེལ་བའི་སྒྲ་ལི་བརྒྱད་ཕྱེད་དོན་ལ་ཡིད་རྟོག་
བཅས་གྱིས་དཔྱོད་པ་འདྲི་ཡང་རྒྱ་སྟགས་དབང་པོའི་སྒྲ་ལུ་མིན། གང་ཞིག་གི་དཔེས་པའི་སྒྲ་ལ་སྟགས་པ་འདྲི་འདྲུག་པའི་དབང་གིས་དབང་པོ་ལུས་སྟོ་སྟོར་འདྲུག་པ་མིན་པས་སོ། །དོན་གང་ཞིག་ཆོག་གི་བརྒྱད་དུ་རྒྱ་
པ་འདྲི་ནི་དག་གི་རྒྱུ་ལས་དོན་དུ་རྒྱུ་པར་བཏགས་པའི་སྒྲ་སྟོ་སྟོར་འདྲུག་པའི་ཡིད་རྟོག་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རི་ལྟར་ན་བར་མ་བྱུང་ཆོད་གྲ་སྒྲ་རང་མཚན་དར་དོན་སྟོ་སྟོར་སྒྲ་བར་བརྒྱད་པ་གང་དེ་ཡིས་དར་པོ་མ་གོ་མས་ཆོ་
མིང་ལས་དོན་གྱི་རྟོག་པ་ཏེ་བར་བཞུགས་ཅིང་རི་ལྟར་ལྷིས་གོ་མས་པའི་དག་དག་ལས་དན་ལ་མིང་མེད་དུ་ཟེན་གྱི་མིང་ལས་དོན་གྱི་རྟོག་པ་སྒྲ་སྟོ་མིང་དོན་འདྲུག་པར་སྒྲ་དོ། །མིང་རྒྱུ་ལས་དོན་སྟོ་སྟོར་རང་གི་རྒྱུ་དུ་རྟོག་པ་
འབྲེལ་པས་དོན་གྱི་རྒྱུ་པ་དུ་མ་སྟོ་སྟོར་རྟོགས། དེ་ཡང་དག་གི་དོན་དེ་ནི་དེ་མིན་གཞན་ལས་རྒྱུ་པར་བཅད་པའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་གིས་པའི་དག་གི་དོན་གོ་བའམ་བརྒྱད་འདོད་དར་དོན་གྱི་འབྲེལ་

ཆོད་མཉམ་པའི་སྒྲ་

[illegible]

3

ཡིན་ཞེ་ན་འོ། །དེ་ནི་འདི་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ལ། ལག་བརྒྱུ་ལྟར་ཉེ་གོ་བ་ཡིན་གྱི་མིང་ཅུ་མ་གྱིས་མིན་ཅོ། །དེ་ཕྱིར་སྒྲུབ་དོན་དངོས་པོས་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲུབ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་ཕྱུང་ཚད་ལ་ཕུང་
གསུམ་པ་མེད། ཕྱོགས་འདིས་ལྟག་མ་ཉེར་འཇལ་སྟགས་རྣམས་ལ་འདྲ་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་མིན་ཏེ་སྒྲུབ་དོན་དངོས་པོའི་མི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་འབྲེལ་བུས་པའི་འབྲེལ་བ་ལས་
མིང་ལས་དོན་དཔགས་པ་རྗེས་དཔག་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉེར་འཇལ་ཡང་མཐོང་བ་འདི་དང་མ་མཐོང་བ་འདྲ་ཞེས་འཇལ་བ་ལ་དེ་མཐོང་ངམ་ཐོས་པས་འདིས་ཀྱང་བརྟགས་ནས་ད་གཞོན་དཔོག་པའོ། །དོན་གོ་བ་ནི་རྗེས་
དཔག་གོ། །ཞེས་གྲགས་པ་ནི་སྒྲུབ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རྫོང་བྱེད་དེ་བརྫོང་བྱེད་དོན་དུ་འབྲེལ་བརྟགས་ལས་སོ། །སྒྲུབས་སུ་ངེས་པ་ནི་ཉེར་འཇལ་ལྟར་རང་གིས་འབྲེལ་བར་སེམས་པའོ་དཔུང་དོ། །ཚད་མ་ཀྱན་ལས་
བརྟུས་པ་ལས་གཞན་སེལ་བརྟགས་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལྟ་པའོ། །ཚད་མ་ལྟར་སྒྲུབ་བརྟུན་པས་ཅི་བྱ་ན། ཚད་མ་ལྟར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བརྫོང་པར་འདོད་པའི་སྒྲུབ་སྟགས་རྣམས་ལ་རིགས་པའི་ཆ་གས་ཏེ་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་
སྟོན་མེད་སྒྲུབ་བཞིན་དུ་ངེས་དམ་བཅའ་འཇལ་ཕྱོགས་གྲུབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བརྟུན་ཕྱིར་རྒྱལ་གསུམ་མ་ཚད་ལ་འགལ་སྟགས་ལྟར་སྒྲུབ་བརྫོང་དོ། །སྒྲུབ་བྱེད་དང་སྒྲུབ་འབྲེན་པ་ནི་དེ་ནི་རྟེན་རབ་དུ་བརྟུན་

མཁུ་
ཆོད་མ་
དུ་
ལྷ་
པུ་

༡༡། །པར་བྱ་ཕྱིར་དང་གཉིས་པོ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་བརྟོན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟན་འབྱེན་ལྟར་སྒྲུབ་ལ་ལན་འདི་བརྟོན་པ་བསྒྲུབ་བཅོས་སྒྲུབ་པར་རིགས་པ་ཡིན། དེ་ལ་ལྟག་ཆོད་ལ་ནི་རྗེས་མ་བྱན་ལན་གྱི་བྱེད་
བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་ལན་རྒྱལ་མར་བསམས་ཀྱང་། སྒྲོན་མེད་ལ་སྒྲོན་དུ་བརྟོན་པ་ནི་ལྟན་འབྱེན་ལྟར་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་མིང་དུ་ལྟག་ཆོད་ཟེར་རོ། །ཕ་རོལ་པོ་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་རང་ལ་འང་མཆུངས་པ་ལྟག་ཆོད་པ་
གཤམ་ཟེར། ལྟག་ཆོད་བརྒྱ་བཞི་འོ་པོ་ལྟར་དྲན་དྲན་མ་ལྟར་དག་དྲན་མཆུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ནི། སྒྲུ་མི་རྟག་སྟེ་ཆོལ་ལྟར་ཕྱིར་ལྟ་བུ་ལ་ལྟན་འབྱེན་པོ་ན་མོ། རྟགས་དེ་སྒྲུབ་བྱ་དང་ལྟར་དམ་མ་ལྟར་ལྟར་ན་རྒྱ་མཆོད་རྒྱ་བཞིན་འདྲིས་
བས་བྱུང་མེད་ལ། ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང་ལྟར་རྒྱ་མེད་བས་གྲུབ་པ་དང་ལྟར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་ཟེན་བས་གཏན་ཆོགས་མི་དགོས་སོ་ཟེར། མ་ལྟར་ན་རྟགས་མིན་བས་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པ་དང་བྱུང་མེད་ཟེར་རོ། །
འདིའི་ལྟག་ཆོད་ཀྱང་གྱི་དང་པོར་མཆུངས་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། ལྟར་མ་ལྟར་དུས་གསུམ་མ་བརྟོན་པ་སོགས་དངོས་མིང་ཡིན་ལ་དེ་དང་འདྲ་བ་སྟེ་དེ་ཡིས་སྒྲོན་དངོས་སུ་མི་འཇུག་བས་མཆུངས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ་སྒྲུབ་སྟེ་རང་། དཔེར་ན་
རལ་གྱི་འདྲ་བའི། མདུང་འདྲ་བའི་ཞེས་པ་འདྲ་འཕ་དབྱུང་། གཉིས་པ་དུས་གསུམ་མཆུངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟགས་བསྒྲུབ་བྱ་བས་སྒྲུན་འདི་གང་གི་རྟགས་ཡིན། བསྒྲུབ་བྱ་མེད་བས་སོ། །ཕྱིས་གྲུབ་ན་གོ་བྱེད་མི་རིགས་ཏེ་གོ་བྱ་

ཆོད་མ་རིག་པོ་སྒྲོན་

རྟགས་མེད་ཀྱང་གྲུབ་པས་སོ། ། རྟགས་མེད་མཉམ་ན་རྟགས་ལས་གཡོན་པ་ཞིན། རྟགས་དང་བསྐྱུབ་བྱ་པ་ན་ཚུན་དུ་མཉམ་པས་གཅིག་གཅིག་གིས་སྐྱབ་མི་དགོས་ཏེ། འདི་གཅིས་རང་གིས་སུན་འཕྲེན་དང་དབྱུང་བྱ་ལ་མཚུངས་ཤིང་། མ་
 གྲུབ་དང་མཚུངས་པས་མི་གྲུབ་པ་མིན་ཞིང་དོན་དམ་གྱི་སྒྲ་དོན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་དོར། རྟགས་སྒྲ་ན་འདྲ་དམ་བཅའི་དོན་ལུལ་ལོ། ། རྟགས་གསུམ་པ་ཉིད་ལ་བརྟགས་ནས་རྟགས་སྒྲ་བརྗོད་པར་འདོད་མེན་པར་སྐྱབ་ནས་ངག་དང་
 རྟགས་དང་རྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མི་འདོད་བརྗོད། གྲུབ་དང་མ་གྲུབ་པའི་བརྟགས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚད་པས་གཏུན་ཆོག་ས་དང་རྗེས་མཐུན་དེ་ལྟར་སྐྱབ་ཡིན་དེ་དེས་རང་དོན་རྟགས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པས་ལྟར་སྐྱབ་
 བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། ། གསུམ་པ་རྟག་པ་མཚུངས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་སྒྲོས་ན། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་སྒྲ་དང་མི་རྟག་དོན་གཞན་དུ་བསམས་ནས། དོན་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་མི་རྟག་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་རང་རྟག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་མིན་
 ཏེ། སྒྲ་ཉིད་དང་མི་རྟག་གཅིག་རྟག་སྐྱབ་པའི་མི་རྟག་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བའི་སྒྲ་ནི་མི་གྲུབ་པོ། ། དེས་ན་སུན་འཕྲེན་དེ་རང་ཆོག་འགལ་ལོ། ། འདི་ལྟར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པས་རྟག་པ་མི་འདོད་ན་འོ། ། རྟག་པ་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་སྒྲ་
 གང་མི་རྟག་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་པ་དེ་དག་ནི་མི་རྟག་ཅེས་པའི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་ནས་མིན་ཞེས་པ་དེ་དམ་བཅའ་མཁོ་གས་ཀྱི་སྒྲོན་དང་རྗེས་མཐུན་དུ་བརྗོད་དེ་རང་ཆོག་འགལ་བས་སོ། ། བཞི་པ་མ་བརྗོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

པའམ། ཡང་ཚེ་ལ་ཕུང་མ་གྱུ་བ་པས་ཚེ་ལ་མ་ཕུང་དུ་གྱུ་བ་པས་སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པས་ན་ཚེ་ལ་ཕུང་དེ་སྒྲ་ལ་མ་གྱུ་བ་པ་དང་སྒྲ་རྟག་པ་འི་སྒྲ་བ་བྱེད་དུ་ཡང་དོན་གྱིས་འགྲུར་ཞེས་པ། རྟག་ས་བརྟོན་པ་ལས་སྒྲ་རྟག་ས་མིན་པ་འི་མྱིར།
ཚེ་ལ་ཕུང་གིས་མི་རྟག་སྒྲ་བ་པ་ལྟ་བུ་མ་གྱུ་བ་པ་དང་འག་ལ་བ་འི་རག་དུ་ཞེན་པ། རྟག་ས་མ་སྒྲིས་པ་དང་མ་ཚུངས་པ་འི་རྟག་ཚོད་རྒྱུ་པ་གཉིས་པོ་ནི། གཉིས་སྒྲ་སྒྲོ་བ་རྟག་ས་པ་ལས་ཕུང་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲ་ཡི་པོ་པོ་སྒྲ་
རྒྱ་མི་རྟག་དང་ཚེ་ལ་ཕུང་ཡིན་པ་ལ། འདིར་བརྟོན་པ་ལས་སྒྲ་བ་བྱེད་དུ་སྒྲོ་བ་རྟག་ས་དེ། ཚེ་ལ་ཕུང་བརྟོན་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲ་བ་དུ་སྒྲོ་བ་རྟག་ས་གཞིར་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས། དེ་མ་གྱུ་བ་པས་མ་པ་དང་། དེའི་ལོག་ཕྱོགས་
གྱིས་འག་ལ་བ་གྱུ་བ་སྒྲ་མ་པ་མ་དེས་པ་འི་སྒྲ་བ་བྱེད་གཉིས་ལ་མ་གྱུ་བ་དང་འག་ལ་བར་བརྟོན་པ་འི་རྟག་ཚོད་གཉིས་སྒྲ་ཕུང་བའོ། །རྟག་པ་འབྲས་བུ་མ་ཚུངས་པ་ནི། འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་བསྒྲ་བ་བྱ་མི་འགྲུ་བ་པར་སྟོན་
པ་དེ་ཉིད་འབྲས་མ་ཚུངས་རྟག་ཚོད་དེ། འདི་ལྟར་སྒྲ་མི་རྟག་པསྒྲ་བ་ལ་བྱས་པའམ། འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད་པ། སྒྲ་བྱེ་སྟགས་དང་བུ་པ་ད་བྱག་གུ་སྟགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཞན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས། བྱས་པའམ་འབྲས་བུ་
སྒྲ་མི་རྟག་མི་འགྲུ་བ་པར་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲ་པོའི་ཞེ་འདོད་པས་པས་མ་ཚུ་ལ་རྒྱུ་པ་གསུམ་སྟེ། བུ་མ་འབྲས་སྒྲ་ལ་མེད་ཟེར་ན་མ་གྱུ་བ་པ་ལྟར་སྒྲ་ར། སྒྲ་འབྲས་བུ་སྟགས་མི་རྟག་ཕྱོགས་ལ་མེད་ཟེར་ན་འག་ལ་བ་ལྟར་

ཨ
ཆད་མ་
དབང་པོ་
ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་

༡༡། །སྒྲུང་། དེ་ཉིད་རྟགས་པ་ལའང་མེད་ཟེར་ན་ཐུན་མིན་མ་ངེས་ལྟར་སྒྲུང་སྟེ། འདིར་བྱས་ཙམ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་ལྟན་གཙོད་དུ་མི་སྒྲུབ་རོ། །རྟག་པ་ལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་མིན་ཀྱང་། མི་བཀག་པ་ཙམ་རེ་རེ་གོའོ། །འདུན་པ་ཆོས་མཐུན་པ་མཆོངས་པ་ནི། རེས་པའམ་ཁྱད་པ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་ཕྱིར་མི་རྟག་སྒྲིའི་དཔེར་ན་མ་མཁའ་ལྟ་བུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དྲག་ལས་ཆོས་ཙན་དང་ཆོས་མཐུན་དཔེ་ཡིས་བསྒྲུབ་བྱ་ལས་གཞན་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་མཆོངས་པའི་ལྟ་གཙོད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲིའི་རྟག་སྟེ་བྱས་ཕྱིར་མི་མཐུན་དཔེ་ན་མ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན། བམ་མཁའ་དང་སྒྲི་བྱས་པར་མི་མཆོངས་པས་མི་རྟག་པར་གྱུ་བ་ན། སྒྲི་དང་ན་མ་མཁའ་ལས་ཙན་མིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་མཁའ་དང་སྒྲི་རྟག་པར་འགྱུ་བ་ཅེས་ཟེར་རོ། །ཡང་མཐུན་དཔེར་བུ་པ་བཀོད་པ་ལ། བུ་པ་དང་བྱས་པར་མཐུན་པས་མི་རྟག་པ་གྱུ་བ་ན། ལུས་ཙན་མིན་པར་མཐུན་པས་རྟག་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་ན་མ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འཆུད་པ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་མཆོངས་པ་ནི། སྒྲི་མ་ལས་གཞན་ན་མ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དག་ནི། ཆོས་མཐུན་དཔེ་ཡང་ཆོས་ཙན་དང་མཐུན་པས་སྒྲུབ་བྱ་བསྟོག་པ་ཆོས་མི་མཐུན་པས་མཆོངས་པ་ཉིད་དོ། །ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་འདྲ་བ་གང་རུང་གི་ཆ་ནས་གཞན་ལ་མ་གྱུ་བ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པའི་ཐུན་འབྱེན་དེ་ནི་ཐུན་མོད་པ་བསྟན་པ་དེའི་ལྟར་སྒྲུང་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མཐུན་པའི་བུ་པ་

ཆད་མ་འཇག་པའི་སྒྲུང་

ལས་བཅུ་མ་ཉེ་རྟག་པ་དང་། མི་མ་ཐུན་ན་མ་མཁའ་ལས་བཅུ་མ་ཉེ་རྟག་སྐྱབ་གཉིས་ནི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའོ། །ཞོ་ལ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་མ་གྱུ་བ་དང་འག་ལ་མ་ངེས་ཀྱིས་སྒྲོན་བརྗོད་པ་ཐུན་འབྱེན་ཡང་། དག་ལ་འདིར་དེ་
དང་ཆ་འདྲ་བའི་སྒྲོན་ས་སྒྲོན་བརྗོད་པ་ནི་མ་གྱུ་བ་ལྟར་སྒྲུང་སྟེ་དོན་ལ་གྱུ་བ་ཀྱང་མ་གྱུ་བ་བ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཞེས་པར་གོ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་གྱུ་བ་པར་འདོད་པ་བཞིན་གྱུ་བ་པར་འདོད་པ་ལའང་རྟགས་དེ་མཚུངས་པའི་བྱིར་
དཔེར་ན་འག་ལ་བ་ལ་མི་འབྱུལ་བ་ཅན་བཞིན་དཔེ་ཙམ་བཀོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་བྱུང་པར་ཅན་བཅུན་པ་མེད་པའི་བྱིར་། དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོན་ས་སྒྲོན་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་དཔེ་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
རྗེས་འགོ་བྱུང་པར་ཅན་མ་བཅུན་པར་རྗེས་འགོ་བྱིན་ཅི་ལོག་ནིད་ལས་དཔེ་དང་བསྐྱབ་བྱ་པན་ཚུན་འཆོལ་དེ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་འགྱུར། རྟག་གི་ངན་པ་རྣམས་དཔེ་ཙམ་གྱིས་ནི་བར་འཇལ་དེ། སྐྱ་བུ་པ་བཞིན་ཡིན། བམ་
མཁའ་ལྟ་བུ་མིན་ཞེས་བསྐྱབ་སྟེ། དེ་ལ་སྐྱ་བུ་པ་ལྟ་བུ་ཅིས་ཡིན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཅིས་མིན་པ་མེད་པར། འདྲ་མི་འདྲ་འདྲེས་སོ། །ཡང་ན་རྗེས་འགོ་མེད་པར་སྐྱ་བུ་པ་བཞིན་ཟེར་ན་བུ་པ་སྐྱ་བཞིན་ཞེས་པན་ཚུན་འདྲེས་པར་
འགྱུར་བས་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྱུ་བ་སྟེ། མི་རྟག་དང་ཚུ་ལ་བྱུང་པན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གིས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །བུ་པ་སྐྱ་ཀུན་ཏུ་འབྱང་མི་ཤིང་པས་སོ། །རྗེས་རྟོག་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་རྟགས་དེའི་བདུག་ནིད་ཀྱི་དཔེ་

ཆུ། །ལུ་མ་རྟལ་མི་རྟལ་ལྟུང་པ་ནི་མ་རེས་པས་འབྱུང་པ་རྟལ་མ་རྟལ་རྟལ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། གཏུན་ཆོག་མ་རེ་བཟུང་བུ་རྟལ་མི་རྟལ་ཕྱོགས་གཅིག་རྟེ་རེས་པ་ལྟོར་པ་ལྟུང་མ་རེ་གཉིས་ལ་ནི་ཡོད་མིན་པས་
 རོ། །དགུ་པ་རྟལ་རྟལ་མཆོངས་པ་ནི། གཞི་དང་དཔེ་རིམ་གྱི་ཕྱོ་བྱག་པོར་པས་ལྟོན་མ་ཆོས་མཐུན་པ་ལ་བརྟལ་མ་རེ་ལྟོན་པོར་པ་ལྟུང་རྟལ་མཆོངས་པ་རིམ་གཞི་ཆོད་ཏེ། རྟེན་ཆོས་ཅན་མི་རྟལ་ལྟེ་ཕྱོ་ལ་པ་ལས་ལྟུང་
 བྱིར། དཔེར་ན་ལུ་པ་པ་ལེན་ཞེས་བཀོད་པ་ན། འདི་ལ་ཆོས་མཐུན་པ་ཡོད་ན་ལུ་པ་པོ་ན་ཆོས་མཐུན་པར་བུ་བ་དང་མིག་གིས་གཟུང་བུ་ཡིན་ལྟེ། དེ་པོ་ན་མི་རྟལ་པར་འབྱུང་གི། ལྟེ་མིན་ཏེ་ཆོས་གཉིས་པོ་མེད་ལྟེ། ལུ་
 ལྟེ་པོ་ན་རྟལ་ལྟེ། དེ་བཞེག་བུ་མིན་པ་དང་། མཉན་བུ་ཡིན་པ་རིམ་ལྟེ། ལུ་པ་པོ་ན་ཏེ་དེ་གཉིས་མེད་ལྟེ། ལྟེ་ལྟེ། ལྟེ་དང་ལུ་པ་པོ་ཆོས་ཕྱོ་བྱག་མི་འདྲ་པ་རིམ་ལྟོན་མ་བཟུང་བུ་ལྟེ་ཅི་ཡོག་རྟེ་ལྟུང་པར་བུས་ཏེ་ཆོས་མཐུན་པ་རིམ་
 དཔེར་བུས་པ་ལྟུང་ལྟུང་པ་ནི། རྟལ་རྟལ་མཆོངས་པ་རོ། །དེ་འདྲ་ཕྱོ་ལ་ལྟུང་གིས་འདྲ་བ་དང་བཞེག་བུ་མིན་མོགས་ཀྱིས་མི་འདྲ་བ་རྟལ་རྟལ་མཆོངས་པ་འཇམ་དབྱུང་། པོར་པ་འདི་ལ་ལུ་མ་རེས་པ་རིམ་ལྟུང་པ་ཅན་གྱི་ཕྱོ་བྱག་
 པ་ཞེག་བུ་མིན་པ་ལ་མོགས་པ་དག་གིས་རྟལ་པར་ལྟུང་མི་རྟལ་པས་དེ་རྟལ་རྟལ་པ་རོ། །པུ་པ་ཕྱོ་བྱག་མེད་པར་མཆོངས་པ་ནི། ལྟེ་མིན་པ་ལྟེ་ལྟུང་པར་མཉན་བུ་རྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟུང་པ་འདྲ་མ་རེས་པ་རིམ་ལྟུང་ལྟུང་པར་མི་

མཛེས་པ་ལྟར་

རྒྱལ་ཞེས་སོ། །དཔེ་བསྐྱབ་བྱ་ཆོས་ཀྱི་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་གམ་ཁུད་པར་མེད་པར་མཆོངས་པའི་ལྷག་ཆོད་དོ། །དཔེར་ན་སྒྲུའི་མཐུན་དཔེར་བུམ་པ་བྱས་པ་ལ་བུམ་པར་ཡོད་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྒྲུ་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་གཅིག་དུ་ཐལ། དེ་མིན་ན་དེ་དེའི་མི་རྟག་པའི་དཔེར་མི་རུང་སྟེ་མི་འདྲ་བས་ཟེར་གྱིང་འདི་རྒྱུ་རྟག་མཆོངས་པ་ལས་ཁུད་ཆེན་མེད་ཅེས་སོ། །དེ་ལ་བུམ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་
མཐུན་པ་བྱས་པས་ཡིན་ན་བུམ་སྒྲུ་གཅིག་པར་ཐལ་ཏེ། ལྷ་མཆོན་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་འདྲ་བས་ཡིན་ན་མ་མཐའ་དང་བུམ་པའང་བེམས་པོ་སོགས་སུ་འདྲ་བས་ཡང་ཅིས་མི་འགྱུར་སྒྲུ་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་འདྲ་
བའོ། །གཅིག་གིས་འདྲ་བས་འགྱུར་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ། ཐམས་ཅད་ནས་འདྲ་ན་བསྐྱབ་བྱ་དང་རྟགས་ཁུད་མེད་དུ་ཐལ་ཏེ། འདི་ལྟར་བུམ་པས་སྒྲུ་མི་རྟག་པའི་དཔེ་བྱེད་པ་ཐ་དང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ན་མི་འགྱུར་ན། བྱས་པས་མི་
རྟག་པ་སྐྱབ་པའང་ཐ་དང་དུ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ན་མི་འགྱུར་པས་རྟགས་ཆོས་གཅིག་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཡང་། ཞེས་སོ། །འདིར་ཡང་བུམ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་ཆོས་མཐུན་ཏེ་སོ་སོར་མེད་ན་གཅིག་དུ་ཐལ། དེ་བཞིན་ཆོས་
མཐུན་གཞན་དང་ཡང་གཅིག་ཉིད་འགྱུར་ཟེར། སོ་སོར་ཡོད་ན་འབྲས་མཆོངས། མེད་ན་བྱེ་བྲག་མེད་པར་མཆོངས་པའི་ཆོད་དོ། །ཆོས་མཐུན་པས་ཁུད་པར་མེད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ། གཞན་བྱ་ཡིན་ཆོད་ཀྱི་འགྲོ་ཀྱན་གཅིག་དུ་ཐལ།

པའོ།

ཨ
ཆད་མ་ ངད་གྱི་ ཉུན་པུས་

༩༩། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་པུས་པ་བྱ་དང་རྟགས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་བཤེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་གྲུབ་བཤེད་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ཡིན་པར་འདོད། ཡང་བཤེད་པ། ལྷ་མི་རྟག་ལྟ་བུའི་པུས་པ་བྱ་ལ་ནི་གཞོད་པའི་ཆོས་མིག་གིས་གསུང་བྱ་ཡིན་པ་དང་མཉམ་བྱ་མིན་སྟབས་ཀྱང་གཏན་ཆེགས་སུ་མཆུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེ་བླག་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་འགལ་བ་ལྟར་སྒྲུབ་དོ། །འི་ལྟར་བུམ་པའི་སྒྲེད་གི་ཚུལ་བྱང་གིས་ལྷ་མི་རྟག་ལྟ་བུ་པ་དེ་བཞིན། བུམ་པའི་སྒྲེད་གི་ཆོས་མཉམ་བྱ་མིན་སྟབས་ཀྱང་རྟགས་ཡིན་པས་དེའང་ལྷ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པོས་ཞེས་བཤེད་པ་སྒྲེག་ལ་ཏེ་བཤེད་ན་འགལ་པོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཕེན་ཏེ། འདི་ཡང་བུམ་པའི་སྒྲེད་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁྱད་མེད་པར་བཟུང་མི་རྟགས་པས་སོ། །ལྷ་མཆོན་དེ་འདྲའི་གཏན་ཆེགས་སྒྲོན་ལ་འགའ་བ་ལྟར་སྒྲུབ་ཡིན་ཀྱི་འགལ་བ་དཔོན་གྱི་སྒྲོན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་ཕྱོགས་སྒྱིམ་སུན་འཕྱོན་གྱིས་སྒྲུབ་བྱ་ཆོས་སམ་ཆོས་ཅན་ཆེགས་དོན་གང་རུང་ལ་གཞོད་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་དོན་ལྟ་རྟགས་དེས་པུས་པ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པ་འགལ་ཉིད་མིན་པས་སོ། །བཙུག་ཅིག་པ་དམིགས་པ་མཆུངས་པ་ནི། རང་གིས་པུས་པ་བྱ་ལས་གཞན་ཡོད་པར་གཏན་ཆེགས་གྱིས་བསྟན་ན་ནི་གྲུབ་ཅེས་པ་དམིགས་པ་མཆུངས་པ་ཡི་ལྟ་ཆོད་དོ། དཔེར་ན་ཚུལ་བྱང་གིས་རྒྱ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་བྱང་འདི་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན། འདིས་མི་རྟག་ཡིན་ཆད་སྒྲུབ་དགོས་པ་ལ། འདི་མེད་ཀྱང་གྲོག་སྟབས་མི་རྟག་པར་

ཆད་མ་རིག་པའི་སྒྲོང་

2000

ལྷ་པ་པའི་གཏུན་ཚིགས་ཀྱིས་ལྷ་པ་པར་བྱ་བ་ལས་གཞན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་ཡང་བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་གྱུར་པ་འདི་འདྲ་། འདི་མེད་ཀྱང་མི་རྟག་ལྷ་པ་པ་དམིགས་པ་གྲོག་མོགས་ལ་འདི་ལྷ་པ་བྱེད་མིན་པ་བཞིན། ལྷ་ལ་འདྲ་མིན་
 ཞེས་པ་འོ། །དེས་གཏུན་ཚིགས་བསྐྱབ་བྱ་ལས་གཞན་དུ། བསྐྱབ་ན་ཞེས་གཏུན་ཚིགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་གཞན་དུ་བསྐྱབ། ཞེས། འགྱུར་འདྲ། ཡང་། གཏུན་ཚིགས་ལས་གཞན་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ། བསྐྱབ་ན་ཞེས་ཀྱང་། ལྷ་ལ་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བའི་ཚེས་དུ་མ་བཀོད་པ་ལ། གཏུན་ཚིགས་ཀྱང་དེ་དྲུག་རྗེས་མཐུན་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཅིག་མིན་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་དུ་མ་ནི་ཚིགས་དོན་ཏེ་ལྷ་མི་རྟག་དང་། གྲོག་མི་རྟག་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་དག་གཏུན་ཚིགས་སོ་
 སོས་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་འདྲ་ཡོད་ལ། གཅིག་གིས་དུ་མ་བསྐྱབ་པ་འདྲ་ཡོད་ཀྱི། གཅིག་གཅིག་གིས་ཁོ་ན་མིན་ནོ། །གཅིག་གིས་དུ་མ་མིན་ཏེ་དཔེར་ན་ལྷ་ལ་རྟག་མི་རྟག་བཀོད་ན་རྟགས་སོ་སོས་བསྐྱབ་
 དགོས་ཀྱི་གཅིག་གིས་མིན་པ་བཞིན། དེ་འདྲ་རྟག་ལྷ་པ་ཀྱིས་རྟགས་ནི་མེད་དེ་མི་རྟག་པར་གྱུ་བ་པས་སོ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་མ་དེས་པ་འོ། །གཏུན་ཚིགས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མ་བྱུང་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་རྟགས་
 པའི་ཕྱིར་གྲོག་མོགས་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྱུང་ལྷ་ལ་མེད་པར་བསམ་ན་མ་གྱུ་བ་ལྟར་སྒྲུང་དོ། །དེ་ཡང་སྒྲུར་གནས་པ་ཚུལ་བྱུང་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པར་གྱུར་ཚད་ཀྱི་ཚེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷ་ལ་རབ་དུ་ལྷ་པ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཅམ་

ཨ
ཚད་མ་
དུག་ཏུ
ཉིན་འདྲིས་

༡༩། །སྐྱུ་པ་ས་སོ། །འཕུ་གཉིས་པ་ཐེ་ཚོམ་མཚུངས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་མཚུངས་པ་འི་ལྷག་ཚད་ནི་མིང་བར་ས་པ་ཚོར་དོན་ཐ་དད་ལས་པས་མས་ཏེ་གཏུན་ཚིག་ས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞེས་ཚུད་པར་བྱེད་པ་འོ། །དཔེར་
ན་དུང་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་ཚུལ་བྱུང་གིས་སྐྱུ་པ་ན། ཚུལ་བྱུང་ཞེས་པ་འདི་སྐར་ཡོད་ཚུལ་པས་གསལ་བ་འཇམ། སྐར་མེད་སྒྲེ་བ་གང་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་མི་འགྲུབ། ཅེས་སོ། །དེ་ལ་དམ་བཅའ་ནི་སྒྲུ་མི་རྟག་སྒྲེ་ཞེས་པ་འདྲ་སྐར་མེད་
དགག་པ་འཇམ། མི་གསལ་བ་གང་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་པ་འོ། །འབྲུག་བྱ་ལ་དཔོས་སམ་འདོད་པ་གཅིག་རྒྱུ་ས་སྐྱོ་བ་ཏགས་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུ་པ་བྱེད་དུ་རྟགས་མ་དེས། རྟགས་རང་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་
པ་ཚོར་གྱུར་བར་མི་གཅོད་དོན་ལ་དོན་མ་གྲུབ་ཕྱིར་སྐར་སྐར་ཡིན་གྱི་མ་དེས་པ་དང་མ་གྲུབ་མིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲུག་བྱ་སྐྱོ་བ་ཏགས་པ་འི་དབང་དུ་ན་མ་དེས་པ་སྐར་སྐར་རྟགས་ལ་སྐྱོ་བ་ཏགས་པ་འི་དབང་དུ་ན་མ་གྲུབ་སྐར་སྐར་
པ་ཚོར་པ་འོ། །འཕུ་གཉིས་པ་དོན་གྱིས་གོ་བ་མཚུངས་པ་ནི། ཚུལ་བྱུང་གིས་མི་རྟག་སྐྱུ་པ་པ་འི་དོན་ནམ་གྲགས་གྱིས་སྒྲོག་སྒྲོག་སྒྲགས་རྟག་པར་སྐྱུ་པ་པར་འདོད་པ་མིན་པ་འདྲ་མི་མཐུན་ཕྱགས། དུང་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་ཚུལ་བྱུང་རྟགས་
སྐྱུ་པ་འོད་པ་ན་ཚུལ་བྱུང་གི་ཕྱིར་མི་རྟག་ན་དོན་གྱིས་ཚུལ་པ་ལས་མ་བྱུང་ཕྱིར་རྟག་པར་འགྲུར་ལ་དེ་སྐྱུ་ན་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་སྒྲོག་སྒྲོག་སྒྲགས་རྟག་པར་ཐལ་བས་རྟག་པར་འབྲུག་པ་པ་ཚོར་དོན་གྱིས་གོ་བ་མཚུངས་པ་འི་ལྷག་

ཚད་མ་དེག་པ་འི་སྐར་

ཚོད་དེ། འདི་ནི་འབྲུལ་པ་སྟེ་མ་ཕུས་པ་སྟེ་གསལ་གཞན་གྱི་བསྐྱེད་པ་རྟག་པ་ལ་ཚུ་ལ་མ་ཕུང་དེ་ཡིས་སྐྱེད་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེད་པ་སྟེ་འབྲུལ་པ་འཇམ་མ་ངེས་པ་འོ། །བཅུ་བཞི་པ་ཐལ་འབྲུར་དང་མཚུངས་པ་འི་ལྷག་ཚོད་ནི། ཐལ་འབྲུར་
 མཚུངས་པར་འདོད་པ་ཡང་ཚུ་ལ་ཕུང་གིས་དུང་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱེད་པ་ལ་ཕུས་པ་དཔེར་བཞེད་ཚེ་ཕུས་པ་ཁོ་ན་མི་རྟག་པར་བསྐྱེད་པ་འི་དཔེ་རྟགས་གང་ཡིན་ནེས་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་ཐལ། བསྐྱེད་པའི་ཚེས་དཔེ་ལ་རྟེས་
 འགྲོ་མེད་པ་འི་ཕྱིར། ཞེས་ཕུས་པས་སྐྱེ་སྐྱེ་བའི་ཕུས་པ་འཇམ་ཐལ་འབྲུར་དེ་མཚུངས་དེ་ཕུས་པ་ཅེས་འབྲུལ་ཅེས། ཕུས་པ་མི་རྟག་པར་སྐྱེད་པ་འི་ནི། འདིར་ཞེས་གསལ་ཅེས་པ་དཔེ་མེད་པར་བསྐྱེད་པས་གང་ཡང་ཚུ་ལ་བ་གཉིས་ཀྱི་མ་
 བཅད་གཏན་ཚིགས་གྱི་ལམ་དེ་ནི་དཔེས་གྲུབ་པར་ཚོད་པས་དེ་ནི་དཔེ་ལྟར་སྐྱེད་པ་བཞིན་སྐྱོས་པས་ལྷག་ཚོད་དེ། དེ་ཡང་ཚུ་ལ་བ་གཉིས་ཀའི་གཏན་ཚིགས་གྱི་ལམ་འབྲུག་སྒྲི་ནི་དཔེ་ལ་བསྐྱེད་པ་བརྟགས་པས་ལྷག་ཚོད་དེ། །
 ལྷག་ཚོད་ཀྱི་ལ་དཔེ་བ་དང་ལན་འདེབས་ཚུ་ལ་ཕྱོགས་ཅུ་མོ་སྟེ་ཡིན་པོ། ལྷག་ཚོད་བཅུ་བཞི་པོ་རྒྱུ་ལ་ཚུ་དུ་སྐྱེན་ཅི་ཡོག་དང་བརྟན་ཅིད་དང་འགལ་བ་ཅིད་དེ་སྐྱོན་གསུམ་འཕང་བ་སྟེ། བྱད་མ་བྱད། མཐུན་མི་
 མཐུན། རྒྱུ་པར་རྟག་པ། ཕྱི་བྱག་མེད་པ། འབྲས་ཕུ་མཚུངས་པ་སྟེ་གསལ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་སྐྱོན་དེ། གཏན་ཚིགས་གྱི་མཚན་ཅིད་དང་ཕལ་ཞིང་གཏན་ཚིགས་གྱིས་གཞོད་པ་ཡོད་པ་འོ། །ཐལ་འབྲུར་མཚུངས་པ་དང་དོན་གོ་སྟེ་གསལ་

མཚན་མ་རྒྱུ་ལྟེན་གྱི་མཚན་མ་

༡། རི་ལྷུང་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་ལྷུང་མ་གྲུབ་ལ། ཚད་མས་གནོད་པ་ཡོད་པས་རྒྱུ་མོ། །མ་སྒྲིལ་པ་དང་མ་ཚུངས་པ་དང་། རྟག་པ་དང་མ་ཚུངས་པ་སྟགས་དམ་བཅས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་
འགལ་པའི་སྒྲིལ་དེ་སྒྲིལ་གསུམ་དུ་དོན་ཚན་བསྐྱས་ནས་བསྐྱར་དོ། རི་ལ་སྒྲིལ་གསུམ་སོ་སོར་མ་ཚོན་མི་རྣམས་ཏེ་ལྷག་ཚོད་རེ་རེ་ལ་སྒྲིལ་གསུམ་ག་འདྲེས་ནས་འབབ་པའི་བྱིར། སོ་སོར་བཞག་པ་དོན་མེད་དེ་དོན་གཅིག་པས་སོ། །
གསུམ་པོ་མ་འདྲེས་པར་ཐ་དད་དུ་མ་ཚོན་པ་མིན་ཏེ་རིགས་སུ་གཅིག་པས་སོ། །ལྷག་ཚོད་རྣམས་ཀྱི་མ་ཚོན་ཉིད་དང་དེ་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་དགའ་བ་དག་སྒྲུབ་རིགས་པ་སྒྲུབ་པར་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། མཛེས་པའི་རིགས་
པ་བརྟགས་པར་ཡང་བསྐྱར་དོ། །ལྷག་ཚོད་གནམ་མཐའ་མེད་པ་ལ་ཡང་སྒྲིགས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་སོ། །ཡང་བརྗོད་པ། རྟག་གོའི་སྒྲིགས་ཙམ་ཞིག་བསྐྱར་པའི་སྒྲིགས་ཀྱི་བསྐྱར་བཅོས་དེ་ཡང་ཚད་མའི་མ་ཚོན་ཉིད་མ་ཚོར་
པ་མ་བསྐྱར་ཅིང་། ཚུར་ཐད་བསྐྱར་པ་རྣམས་རང་གི་རག་སྒྲུབ་པ་དང་ཡང་འགལ་བས་ན་སྒྲིལ་བའི་གང་འདོད་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ་ལོག་བཤད་དོ། རི་ཡང་འདུས་བསྟགས་གྱིས་བདག་དོན་སྒྲུབ་དང་། གཅོད་པོ་
ཡོད་དེ་བྱུང་པར་རྗེས་འགོ་སྟགས་འབྲེལ་མེད་བརྗོད་པས་སོ། །མ་ཚོན་ཉིད་བསྐྱར་པ་དངོས་སྒྲུབས་དང་འགལ་ལ། རང་གི་སྒྲུབ་པ་ལས་ལེན་འགལ་བའོ། རིས་ན་དངོས་སུ་རང་གིས་ཚད་མར་བརྟགས་པའི་གཞལ་བྱ་དང་

ཚད་མ་རིག་པའི་སྒྲུབ་

བརྒྱུད་ནས་ཐར་པ་སྟགས་རང་གི་འདོད་དོན་མི་སྦྱུང་གི་མི་འདོད་པའི་ལམ་དུ་འཁོར། ཞེས་སོ། །གང་ཞིག་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་རྟོག་གའི་ལམ་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་བྲིད་ན་ལམ་གོ་ལ་བ་དེ་ནི་ཐུབ་པའི་བརྟན་ལས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་ས་ནས་ཐར་ལམ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་པས། ཆོས་བསམ་མི་ཐུབ་དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རི་ལྟར་བརྟན་པ་བདག་མེད་སྟགས་པ་རྣམས་གལ་ཏེ་གཞན་དུ་ལོག་པར་གོ་བ་ལམ་འགྲོ་ན་དཔྱད་དེ་དགག་པར་བྱ་བའི་རིགས་པ་ལམ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པར་གྱིས། ཞེས་སོ། །གཞན་ཕྱིའི་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་གངས་སྟགས་ཀྱི་སྟུན་དང་། རང་གི་དེ་བསྐྱེད་ཡོན་ཏན་དེ་རང་གཞན་གྱི་ཆད་མའི་ཕྱད་པའི་སྟུན་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས་པ་དུ་རབ་དུ་གསལ་བར་བུས་ལས་འདི་དུ་དགོ་བ་ཅི་བསགས་དེས། སྟེ་བ་དང་སྟེ་བར་བརྒྱུད་པ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་མིན་པ་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་སྟེན་རབ་དམ་པ་ཡི་སྟོན་ནས་ལམ་གྱུ་བ་མཐའ་ཞི་བ་ལ་གནས་ནིར་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་འཁོར་བ་ལས་རྣམས་པར་ཐར་པའི་བདེ་བ་གསུམ་པོ་སྟེ་ར་བར་སྟོན་ཅིག་གྱ། ཆད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལས། ལྟག་ཆད་བརྟགས་པའི་ལེའུ་སྟེ་དུག་པའོ། །ཆད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་དུ་བྱེད་པ། སྟོབ་དཔོན་སྟེགས་ཀྱི་གྲང་པོས་མཛད་པ་རྟོགས་སོ། །རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རིགས་པ་སྦྱ་བའི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྲགས་པ་བ་སུ་རྟ་ར་ར་སྟེ་ཏ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དགོ

ཆེ། །བསྐྱེད་མེད་ཀུལ་གྱིས་བསྐྱར་ཅིང་ཁྱིམ་དེ་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། །སྤར་སྤྲུལ་པ། སྤྱོད་དང་བསྐྱེད་པ་སྤྱུ་བ་བྱེད་ཚད་མའི་གཞུང་། །ཀུན་ལས་བརྟུས་མདོ་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་མིག་ །ཆོལ་ངན་འདམ་བུའི་ཆོག་ས་
 རྒྱུ་མས་བརྟུག་བྱེད་ཅིང་། །སྤྱུ་བ་ངན་འཛོམ་དོ་རྩེ་ཅེ་བུ་པ། །འདི་ནི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱར་བའི་མཆོན་ཆ་སྟེ། །ལྟར་སྤྱང་རིག་པ་ཤིན་བུའི་མེ་སྤྱོད་རྒྱུ་མས། །ཟེལ་གཞོན་ཡང་དག་རིག་པའི་ཉིན་བྱེད་ཀྱི། །གཟི་བརྟེན་འོད་བརྒྱའི་སྤྱང་
 བས་འགོ་འདི་སྤྱང་ས། །བྱང་ཀུལ་སྤྱོད་པ་ཀུ་མཆོ་མཐར་སྤྱོད་ཅིང་། །སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་པའི་སྤྱང་བ་ཅན། །རྒྱུ་མ་མཁྱེན་སྤྱུ་བའི་ཁང་བཟང་ཉམས་དགའ་བར། །ཤིན་ནས་འགོ་རྒྱུ་མས་ཚད་མའི་ལམ་བཀྱིར་ཤོག །འདི་
 ལས་སྤྱང་བའི་དགོ་ཆོག་ས་དཔག་ལས་འདི་ས། །བསྐྱེད་པ་རིན་ཆེན་སྤྱོད་དུ་གནས་པ་དང་། །སྤྱོད་པ་ཚད་མར་རྟག་པར་གསུམ་མཆོད་ནས། །ཡང་དག་རིག་གཞུང་ཀུ་མཆོར་འཇུག་སྤྱུར་ཅིག །ཅེས་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་མི་
 ཐམ་རིན་པོ་ཆའི་མཆོན་བུ་དཀུས་སུ་གསལ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་མཁྱེན་བཅེ་མཆོག་སྤྱུ་ལ་དམ་པའི་བཀའ་ཡི་གནང་བ་མོས་པ་བརྟུན་པར་བྱས། ཤར་ཀམ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབངས་ཀྱི་གྲར་མཐར་འཁོད་པ་མཁས་མེད་རུས་
 རྟེན་ནས་གཞུང་མཆོན་བསྐྱེད་པའི་གྱིས་པ་སྤྱུར་ལུ་རིག་སྤྱང་བའི་ཉིན་བྱེད་བསྐྱེད་འཛོམ་ཀུལ་མཆོན་དང་མཁས་རིན་པོ་ཆེ་ལོགས་འཕྱོར་སྤྱོད་སྤྱུར་པ་ཐབ་ཏེ་ཁྱིམ་དག་པར་བྱས་པ་དགོ་ལོགས་རྒྱུ་མ་པར་ཀུལ་བར་སྤྱུར་ཅིག ། །

[illegible]